

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَطهُرُونَ

قرآن مجید

سمرایکی ترجمے نال

زیر ہدایت

امام جماعت احمدیہ

حضرت مرزا طاہر احمد خلیفۃ المسیح الرابعیؒ ایدہ اللہ

پہلی گال

تربیوی مارچ اٹھارہ سو انا نوے کوں حضرت مرزا غلام احمد نے قادیان وچ جماعت احمدیہ دی بنیاد رکھی۔ انہیں داد عویٰ اے باجو میں قرآن دی تعلیم کوں دنیا وچ عام کرن آیاں تے اے کم جماعت احمدیہ دے ذمے ہے۔ تربیوی مارچ انوی سو انا نوے کوں ایس جماعت کوں پورے سو سال تھی گیشن تے اے ہک کنیں ہک کروڑ تھی گئی ہے تے قادیان کنیں نکل کے دنیا دے ہک سو ویسہ ملکیں وچ پہنچ گئی ہے۔ ایس خوشی دے موقع تے اللہ واشکر ادا کرن کیتے امام جماعت احمدیہ حضرت مرزا طاہر احمد نے گھٹ توں گھٹ پنچھازبانیں وچ قرآن کریم دا ترجمہ کرن دا وعدہ کیتا ہاتاں جو لو کہیں کیتے انہیں دی اپنی زبان وچ ترجمہ سکھن تے سمجھن سو کھاتھی ونجے، اے سرائیکی زبان وچ ترجمہ اول وعدے دا ہک حصہ ہے اللہ سین ایندا چھاپن مبارک کرے۔ (آمین)

ترجمہ : جناب خان محمد سکانی بلوچ مولوی فاضل
جناب رفیق احمد نعیم سکانی بلوچ ایم۔ اے عربی و اسلامیات

مختصر

صفحة	سورة	شمار	صفحة	سورة	شمار
٢٥٢	الْقَصَص	٢٨	١	الْفَاتِحَة	١
٢٦٤	الْعَنْكَبُوت	٢٩	٢	الْبَقَرَة	٢
٢٤٢	الرُّوم	٣٠	٥١	أَلِ عِمْرَان	٣
٢٨٢	لُقْمَن	٣١	٨٠	النِّسَاء	٤
٢٩٠	السَّجْدَة	٣٢	١١١	الْمَائِدَة	٥
٢٩٢	الْأَحْزَاب	٣٣	١٢٢	الْأَنْعَام	٦
٥٠٤	سَبَا	٣٣	١٦٠	الْأَعْرَاف	٧
٥١٦	فَاطِر	٣٥	١٩٠	الْأَنْفَال	٨
٥٢٢	يُس	٣٦	٢٠٢	التَّوْبَة	٩
٥٣٢	الصَّفَّت	٣٤	٢٢٥	يُونُس	١٠
٥٣٣	ص	٣٨	٢٣١	هُود	١١
٥٥٣	الزُّمَر	٣٩	٢٥٩	يُوسُف	١٢
٥٦٥	المُؤْمِن	٤٠	٢٤٥	الرَّعْد	١٣
٥٤٩	حَم السَّجْدَة	٤١	٢٨٣	إِبْرَاهِيم	١٤
٥٨٨	الشُّورَى	٤٢	٢٩١	الْحِجْر	١٥
٥٩٦	الزُّخْرُف	٤٣	٢٩٩	النَّحْل	١٦
٦٠٥	الدُّخَان	٤٤	٣١٥	بَنِي إِسْرَائِيل	١٧
٦١٠	الْجَاثِيَة	٤٥	٣٢٢	الْكَهْف	١٨
٦١٥	الْأَحْقَاف	٤٦	٣٢٨	مَرْيَم	١٩
٦٢١	مُحَمَّد	٤٤	٣٥٩	طه	٢٠
٦٢٤	الْفَتْح	٤٨	٣٤٣	الْأَنْبِيَاء	٢١
٦٣٣	الحُجْرَات	٤٩	٣٨٦	الْحَجَّ	٢٢
٦٣٤	ق	٥٠	٣٩٤	المُؤْمِنُون	٢٣
٦٣١	التَّوْرَة	٥١	٤٠٤	التُّور	٢٤
٦٣٦	النَّطُور	٥٢	٤١٨	الْفُرْقَان	٢٥
٦٥٠	النَّجْم	٥٣	٤٢٤	الشُّعْرَاء	٢٦
٦٥٢	القَمَر	٥٤	٤٢٢	النَّمْل	٢٧

صفحة	سورة	شمار	صفحة	سورة	شمار
٤٢٢	الْبُرُوجِ	٨٥	٢٥٩	الرَّحْمَنِ	٥٥
٤٢٣	الطَّارِقِ	٨٦	٢٤٥	الْوَاقِعَةِ	٥٦
٤٢٥	الْأَعْلَى	٨٤	٢٤٠	الْحَدِيدِ	٥٤
٤٢٦	النَّاشِئَةِ	٨٨	٢٤٦	الْمُجَادَلَةِ	٥٨
٤٢٤	الْفَجْرِ	٨٩	٢٨٠	الْحَشْرِ	٥٩
٤٢٩	الْبَلَدِ	٩٠	٢٨٣	الْمُمْتَحِنَةِ	٦٠
٤٥٠	الشَّمْسِ	٩١	٢٨٤	الصَّفِّ	٦١
٤٥١	النَّيْلِ	٩٢	٢٨٩	الْجُمُعَةِ	٦٢
٤٥٣	الضُّحَى	٩٣	٢٩١	الْمُنْفِقُونَ	٦٣
٤٥٣	الْمَنْشَرِ	٩٣	٢٩٣	التَّغَابُنِ	٦٣
٤٥٣	التِّينِ	٩٥	٢٩٦	الطَّلَاقِ	٦٥
٤٥٥	الْعَلَقِ	٩٦	٢٩٨	التَّحْرِيمِ	٦٦
٤٥٦	الْقَدْرِ	٩٤	٤٠١	الْمَلِكِ	٦٤
٤٥٦	الْبَيِّنَةِ	٩٨	٤٠٣	الْقَلَمِ	٦٨
٤٥٤	الزَّلْزَالِ	٩٩	٤٠٤	الْحَاقَّةِ	٦٩
٤٥٨	الْعُدِيِّتِ	١٠٠	٤١٠	الْمَعَارِجِ	٤٠
٤٥٩	الْقَارِعَةِ	١٠١	٤١٣	نُوحٍ	٤١
٤٥٩	التَّكْوِينِ	١٠٢	٤١٥	الْحُجِّنِ	٤٢
٤٦٠	الْعَصْرِ	١٠٣	٤١٨	الْمُزَّمِّلِ	٤٣
٤٦١	الْهُمَزَةِ	١٠٣	٤٢٠	الْمُدَّثِّرِ	٤٣
٤٦١	الْفِيلِ	١٠٥	٤٢٣	الْقِيَمَةِ	٤٥
٤٦٢	قُدَيْشٍ	١٠٦	٤٢٥	الدَّعْرِ	٤٦
٤٦٢	الْمَاعُونِ	١٠٤	٤٢٤	الْمُرْسَلَتِ	٤٤
٤٦٣	الْكَوْثَرِ	١٠٨	٤٣٠	النَّبَاِ	٤٨
٤٦٣	الْكَافِرُونَ	١٠٩	٤٣٢	الْأَنْعَامِ	٤٩
٤٦٣	النَّصْرِ	١١٠	٤٣٣	عَبَسَ	٨٠
٤٦٣	الذَّهَبِ	١١١	٤٣٦	التَّكْوِينِ	٨١
٤٦٥	الرِّحْلِ	١١٢	٤٣٨	الرِّفْطَارِ	٨٢
٤٦٥	الْفَلَقِ	١١٣	٤٣٩	الْمُطَفِّفِينَ	٨٣
٤٦٦	النَّاسِ	١١٣	٤٣١	الرِّسْقَاتِ	٨٣

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَكِّيَّةٌ وَرَهْمِي مَعَ الْبِسْمَلَةِ سَبْعُ آيَاتٍ

سورۃ فاتحہ کی ۷ آیتیں بسم اللہ نال ایندیاں اٹھ آیتاں تے ہک رکوع۔

<p>۱- میں اللہ دے ناں دے نال (شروع کرینداں) جبر صابغیر منگیے ڈیون والاء تے ول ول رحم کرن والاء۔</p>	<p>بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱</p>
<p>۲- ساریاں چنگائیاں تے صفات اللہ سئیں کہتے ہن جبر صابغیر جہانیں دا پالنے بار۔</p>	<p>الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۲</p>
<p>۳- تے بغیر منگیے ڈیون والاء تے ول ول رحم کرن والاء۔</p>	<p>الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۳</p>
<p>۴- تے جزا سزا دے ڈینہہ د مالک ء۔</p>	<p>مَلِکِ یَوْمِ الدِّیْنِ ۴</p>
<p>۵- اسان تیبڑی ہی عبادت کریندے ہیں تے تیں کنے ہی مدد منگدے ہیں۔</p>	<p>اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ ۵</p>
<p>۶- توں ساکوں سدھارستہ ڈکھا۔</p>	<p>اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ ۶</p>
<p>۷- اُنہیں لوکیں دارہ جنہیں تیں تیں النعام کیتن را نہیں لوکیں دارہ نہ ڈکھا جنہیں تیں تیبڑا غضب لیتھے تے نہ انہیں دا جبر صابغیر گمراہ تھی گیٹن۔</p>	<p>صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ غَیْرَ الْمَغْضُوْبِ عَلَیْهِمْ وَلَا الضَّالِّیْنَ ۷</p>

سورة بقرہ مدنیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۸۷ آیات تے ۴۰ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ میں اللہ دے نال دے نال (شروع کرینداں) جیرھا بغیر منگے
بُیُوتُ وَاللَّاءِ تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ جیگی طرح چاندلاں۔
- ۳۔ اے او کتاب، جنیدے وچ کوئی شک نہیں تے خدا
کنے بڑن والے پرہیز گاریں کیتے رہنا۔
- ۴۔ (پرہیز گاروہن) جیرے ان بڑھیں گاہیں (حقیقتیں) کول
منیندن تے نماز (جماعت نال) تمہا کے پڑھدن تے جو اسان
انہیں کول بڑتے اوندے وچول (اللہ دی راہ وچ) خرچ کریندن۔
- ۵۔ تے او لوک اوں کول وی منیندن جو ہدایت خدا کنے تیدو
آئی، تے (اوں کول وی منیندن) جیرھی تئیں کنے پہلے نہیں تے
آئی، تے آخرت تے وی اولیقین رکھیندن۔
- ۶۔ ایہے لوک اپنے رب کنیں (مٹن والی) ہدایت تے ہن تے ایہے
ہی او لوکن جیرھے کامیاب تھیون والہن۔
- ۷۔ بے شک او لوک جنہیں انکار کیتے انہیں کول توں بڑایا نہ بڑا
انہیں واسطے بکا گال، اونہ منینسن۔
- ۸۔ اللہ سئیں تے انہیں دے دیس تے مہر لا بڑتی، تے کنیں تے
وی تے انہیں دی اکھیں تے پردن۔ انہیں واسطے (سبھو کنے)
و بڑا عذاب۔
- ۹۔ اتے لوکس وچوں کجھ لوک اینجہن جیرھے آہن اسان اللہ تے
آخرت کول منیدے ہن (سچی گال لے ہے) او منیدے کائیں۔
- ۱۰۔ او اللہ تے مومنین کول دھوکھا بڑیندن تے (سچی گال لے ہے)
جو او اپنے آپ کول دھوکھا بڑیندے پئین تے ایں گال کول او
- الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ②
- وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ③
- أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ④
- إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑤
- خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑥
- وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ⑦
- يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ⑧

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سمجھندے نہیں۔

۱۱۔ انہیں دے دیں وچ بیماری دے تے اللہ انہیں دی بیماری کوں ودھا ڈیسی تے انہیں کیتے بہوں ڈکھ ڈیون والا عذاب ہو۔ ایس واسطے جو او کوڑ مریندن۔

۱۲۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا دیندے جو زمین تے گپڑ فساد نہ کھنڈاؤ او آبدن اسان تے اصلاح کرن والے یں۔

۱۳۔ سٹو! بے شک او بے ہی گپڑی تے فساد یں لیکن او سمجھدے نہیں۔

۱۴۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا دیندے تسان ایموں ایسان گھن آو جیویں لوک ایسان گھن آبن او آبدن کیا اسان ایویں من گھنوں جیویں پاگلیں من گدھے۔ سٹو بے شک ایہے لوک ہی پاگل ہن لیکن او جانڈے نہیں۔

۱۵۔ تے جڈاں انہیں لوکیں کوں ملدن جنہیں من گدھے (انہیں کوں) آبدن اسان من گدھے تے اول، جڈاں اپنے جنہیں شری لوکیں کوں انج ملدن تے آبدن اسان تہا ڈے نال ہن انہیں نال تے صرف پٹاں مریندے ہن۔

۱۶۔ اللہ انہیں کوں انہیں بیس دی سزا ڈیسی تے مہلت ڈیسی اپنی شیطانگی وچ گردان تھئے راہون۔

۱۷۔ لے اولوکن جنہیں ہدایت دے بدے گمراہی مل گھن گدھی لے لے وپار انہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ ای او ہدایت پیسن۔

۱۸۔ انہیں دی مثال اوں آدمی آلی کار، جیرھا بھا پالے تے جڈاں او بھا چودھارو سو جھل کر ڈیوے تے اوں ویلھے اللہ سنس انہیں دے سو بھلے کوں کھس گھتے تے انہیں کوں اندھاریں وچ چھوڑ ڈیوے تے او ڈیکھ نہ سگسن

۱۹۔ بوڑے گونگے تے اندھن ایں واسطے او ہدایت دونیں ولدے۔

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۙ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿۱۱﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿۱۲﴾

إِنَّمَا أَنْتُمْ مَفْسِدُونَ وَلَكِن لَّا تَشْعُرُونَ ﴿۱۳﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ امْنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ ۗ إِنَّمَا أَنْتُمْ سَفَهَاءٌ وَلَكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿۱۴﴾

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا بِحُجَّتِمْ وَإِذَا خَلَا إِلَىٰ شِيطَانِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَؤُونَ ﴿۱۵﴾

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۶﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اسْتَرَوْا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ ۖ فَمَا رَبَحَتْ بِتِجَارَتِهِمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿۱۷﴾

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمٍ ۖ لَّا يَبْصُرُونَ ﴿۱۸﴾

صُمٌّ بُكْمٌ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿۱۹﴾

۲۰. او اول مینہ آلی کابرن جیرھا جھڑکنے آوے اوندے ورج اندھارے ہن کڑک ہے تے بجلی ہے۔ او بجلی دا جگڑن کے موت دے ڈرکنے پئے کتیس ورج انگلیں چاڈیندن تے التڈسیر کافرین کول تباہ کرن والا۔

۲۱. نیرے، تھی بگسے جو بجلی انہیں دی اکھیں کول چک گئے جیرے دیکھے انہیں تے سو جھل تھیندے تے اوندے ورج ٹر پندن تے جڈاں انہیں تے اندھارا تھیوے کھڑویندن۔ تے جے التڈ چاہے تے انہیں دے کتیس کول تے اکھیں کول و بجا ڈلوے۔ بے شک التڈسیں ہر شے تے قادرے (اونکوں پھرے)۔

۲۲. اے لوکو! تساں اپنے اول رب دی عبادت کرو جئیں تہاکوں پیدا کیتے تے انہیں کول پیدا کیتس جیرے تساں کئے پہلے ہن (ایندا فائدہ اے تھیں جو) تساں تھقی بن ویسو۔

۲۳. جئیں تہاڈے کیتے زمین دا فرش تے اسمان دی چھت جٹاں، تے (جھڑکنے) مینہ و سائس تہاڈے رزق کیتے اوندے نال میوے کدھنسی تساں اے جانڈے ہوئیں التڈ نال کہیں کول ٹریک نہ بناؤ۔ ۲۴. جے کرتہکوں ایس (قرآن) وچ شک جیرھا اسان اپنے بندے تے بہائے (نازل) کیتے تے تساں ایہو جہیں سورت بنا کے گھن آوتے التڈ دے سوا اپنی سنگت کول وی سب گھنوجے تساں سچے ہوتاں۔

۲۵. جے تساں اے نہ کر سگوتے تساں اے کڈاپیں وی نہ کر سگوساں ایس واسطے تساں اول بھانکے ڈرو جیند اہل لوک تے پھرن تے اے کافرین کیتے تیار کیتی گئی۔

۲۶. تے انہیں لوکس کول جنہیں من گدھے توں اے خوشخبری ڈے ڈے اوچنگے کم وی کریندن جو بے شک انہیں واسطے بہوں سارے باغ ہن جنہیں دے ورج نہراں و ہندیاں پین۔ جڈاں انہیں کول باغیں وچوں میوے دارزق ڈتا ویسی تے او آکھن اے تے اورزق

أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمٌ وَّرَعْدٌ وَّبَرْقٌ
يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ
المَوْتِ وَاللَّهُ مُخِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۲۰﴾

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطِفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا
فِيهِ ۖ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ
بِسْمِعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲۱﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ
مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۲۲﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً ۖ
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ
رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَدَادًا وَإِنَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۳﴾
وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ
اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۴﴾

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ۗ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿۲۵﴾

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ
ثَمَرَةٍ رِّزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَ
أُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ

فِيهَا خُلْدٌ وَنَ ﴿۲۷﴾

جیرھا پہلے وی بڑا گیا ہا۔ تے ولا انہیں کوں ایہو جیہاں رزق
بڑا ویسی انہیں کیتے اوندے وچ پاک جوڑے زوال پٹے، ہوسن
تے اوندے وچ یکارہ ولین۔

۲۷۔ بے شک اللہ سئیں کوں کوئی روک کاہ نہیں کہ انجھی مثال بیان
کرے (بڑیوںے) جیرھی پھردی ہووے یا اول کنے وی گھٹ۔ تے
جیرھے لوکیں من گدھے او جاڈن جو بے شک انہیں دے رب
کنے اے سہی گال، تے جیرھے لوکیں نیں منیا او لے آہن اللہ
سئیں اے مثال بڑے کے کیا چاہندے تاہوں تاہندے نال ہوں
سائے لوک گمراہ تھیندن تے بہوں سارے ہدایت پاویندن۔ تے
ایندے نال سوائے آکھن نہ منن والیں دے پیا کوئی گمراہ نیں
تھیندا۔

۲۸۔ آکھن نہ منن والے اولوکن (جیرھے اللہ دے نال پکا وعدہ کر کے
تروڑ بڈیندن۔ تے جیندا اللہ سئیں گنڈھن دا حکم بڑتے اوں کوں
روی) تروڑ بڈیندن تے زمین وچ گیرتے فساد کریندن۔ ایہتھے
لوک ہی گھاٹے وچن۔

۲۹۔ تساں اللہ سئیں دا کیوں انکار کر گدھے او سہی گال اے ہے
جو تساں مردہ ہاوے تہا کوں زندہ کیتس پھیں تہا کوں مرلیں ولا جیندا
کرلیں تے ول تساں ہوندو (اللہ سئیں) ول ویسو۔

۳۰۔ اے اوزات «جیں زمین دے وچ ہر خٹے تہاڑے واسطے پیدا
کیتی تے ول آسمان دو دھیان کیتے سی تے سے آسمان پہلے
آسمان آلی کارٹھا نسی۔ تے او ہر شے کوں چگی طح ہاندے۔

۳۱۔ جڈاں تیبے رب فرشتیں کوں آکھیس جو میں بے شک
رہیں وچ اپنا خلیفہ بناوٹ والا ہاں تے فرشتیں آکھیا تو زمین وچ
ایسجے کوں خلیفہ بنیدیں جیرھا اوندے وچ گیرتے گھتیس تے رت
دیسے۔ سہی گال اے ہے جو اسان تیبی پاکی صفتیں تے لریں نال بیان

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةٌ
فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنََّّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَا ذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا
يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿۲۸﴾

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَسِرُونَ ﴿۲۹﴾

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۳۰﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ
اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۳۱﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً
قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ
وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ

کریندے ہیں تے تیڈی بے عیبی کوں بیان کریندے ہیں اللہ سئیں
آکھیا بے شک میں چاٹنڈاں جیرھی گال لتاں نو بے چاٹدے۔

۳۲۔ تے اللہ سئیں حضرت آدم کوں سارے ناویں دا علم ڈے ڈتا
تے ول انہیں شہیں کوں فرشتیں دے سامنے کیتا تے آکھیں
میکوں انہیں ناویں دے متعلق ڈسو جے لتاں سچے او۔

۳۳۔ فرشتیں آکھیا توں پاک ہیں اساں اوں کئے ودھ کجھ
نہے چاٹدے۔ جیر ہاتیں ساکوں علم ڈتے بے شک توں ایں چاٹنڈاں
والا تے بہوں حکمت والا ایں۔

۳۴۔ (اللہ سئیں) آکھیاے آدم توں انہیں کوں انہیں ناویں دے متعلق
ڈس جہاں آدم نے انہیں کوں انہیں شہیں دے متعلق ڈسیتے اللہ
آکھیا جو میں تہا کوں آکھیا نہ ہا۔ بے شک میں زمین تے آسمان دی
گلی گاہیں کوں چنگی طرح چاٹنڈاں تے میں اووی چاٹنڈاں جینکوں لتاں
لکیندے تے جینکوں لتاں ظاہر کریندے او۔

۳۵۔ تے جیرھے ویلے اساں فرشتیں کوں آکھیا جو لتاں آدم دی فرمانبرداری
کرو سارے فرشتیں آکھن من گدھا سوائے ابلیس دے اوں
انکار کیتا تے وڈائی کیتس تے او ہا ای ناں مننڈ والیں وچوں۔

۳۶۔ تے اساں آکھیا بے آدم توں تے تیڈی زال بہشت وچ رہو
تے لتاں ڈھیں اپنے وچو جھومرضی آوے رچ کے کھاؤ تے لتاں ڈھیں
ایں وٹن دے کوہونہ ونچا ہے رچے گیو بے، تے لتاں غالیں وچو
تمی ولسو۔

۳۷۔ تے شیطان ڈوناہیں کوں ورغلا کے بہشت وچو کڈھا چھوڑیا
جیندے وچ او ڈوہیں رہندے ہن۔ تے اساں آکھیا نکل ونچو ایں
واسطے جو تہاڑے وچوں کجھ ہک بٹے دے دشمنن۔ اساں کجھ
مدت کیتے تہاڑے واسطے زمین نمک تے فاندے دی جا بنائی ہو۔

۳۸۔ تے پچھیں حضرت آدم نے اپنے رب کئے کجھ گاہیں سکھیاں تے
خلانے اونڈے اتے رحمت کیتی بے شک اللہ سئیں بہوں توبہ قبول

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ
فَقَالَ أُنَبِّئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۲﴾

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۳۳﴾

قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ
قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ الْغَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿۳۴﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۵﴾

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا
رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا
 مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۳۶﴾

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ
وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۳۷﴾

فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۳۸﴾

کرتن والاتے ہوں مہربان ۔

۳۹۔ اسان آکھیا تسان ایتھو نکل ونجو سارے تے جڈاں وی میں کنے
تہا بڑو ہدایت آوے تے جیر حامیڈی ہدایت تے چلیسی او نہ ڈرہن
تے نہ او موخے تھیں۔

۴۰۔ تے جیٹیں میں منیا تے ساڈی نشانیں کون کوڑا سمجھ نہیں لے
لوک دوزخی ہن تے اونہے وچ بہوں دیر تک رہن۔

۴۱۔ لے بنی اسرائیل تسان میڈی اونعت کون یاد کرو جیری میں
تہا کون بڑتی تے تسان میڈے وعدے کون پورا کرو میں تہا بڑے
وعدے کون پورا کریساں تے تسان میں کنے ہی ڈرو۔

۴۲۔ تے تسان من گھنواں کتاب اکون جیری میں نازل کیتی تے
اولتدین کریدی «اوندی جیری تہا بڑے کول» تے تسان نہ
منن والیں وچ پہلے نہ بھرتے تسان میڈی آیات کون تھوڑے مل
تے نہ پوچھتے میں کنے ہی ڈرو۔

۴۳۔ تے سچ کوڑ کون ہک نہ بناؤ درلا ملا نہ ڈیو اتے سچ کون
لکاؤ وی نہ تے تسان چاندے و

۴۴۔ تے تسان ٹھہاتے پڑھو نماز کون۔ زکوٰۃ ڈیو تے رکوع کرتن
والیں نال رکوع کرو۔

۴۵۔ کیا تسان لوکس کون حکم ڈیندو تے اپنے آپ کون بھل دیندو تے
تسان کتاب وی پڑھدے «کیا تسان اپنی عقل کنے کم نوہے
گھندے۔

۴۶۔ تے تسان صبر تے نماز نال امداد مگھوتے بے شک نماز
ڈاڈھی ڈکھی «سوائے انہیں تے جیرے جھک نوالی کرین۔

۴۷۔ لے اولوکن جنہیں کون پکالیتن «اپنے رب دے ملن دا
بے شک انہیں اوندو ولے۔

۴۸۔ لے بنی اسرائیل تسان میڈی اوں نعت کون یاد کرو جیری میں

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَاَمَّا يٰۤاٰدِثَكُمْ مِّنۡ
هُدٰى فَمَنْ تَبِعَ هُدٰى فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُوْنَ ﴿٣٩﴾

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِآٰتِنَاۤ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ
هُمۡ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٤٠﴾

يٰۤاٰدِثُۢمۡ اِسْرٰٓءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِيْ الَّتِيْۤ اَنْعَمْتُ
عَلَيْكُمْ وَاَوْفُوْا بِعَهْدِيْ اَوْفٍ بِعَهْدِكُمْ وَاِيَّاىَ
فَاٰهَبُوْنَ ﴿٤١﴾

وَاٰمِنُوْا بِمَاۤ اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُوْنُوْا
اَوَّلَ كٰفِرِيْنَ وَلَا تَشْتَرُوْا بِآٰتِيْ تَسْتَاۤءِلِيْنَ وَاِيَّاىَ
فَاَتَّقُوْنَ ﴿٤٢﴾

وَلَا تَلْبِسُوْا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوْا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ
تَعْلَمُوْنَ ﴿٤٣﴾

وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاَتُوا الزَّكٰوةَ وَاذْكُرُوْا مَعَ
الرُّكُوْعِیْنَ ﴿٤٤﴾

اَتَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَاَنْتُمْ
تَتْلُوْنَ الْكِتٰبَ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿٤٥﴾

وَاسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ وَاِنَّهَا لَكَبِيْرَةٌ اِلَّا عَلَى
الْخٰشِعِيْنَ ﴿٤٦﴾

الَّذِيْنَ يُّظُنُّوْنَ اَنْهُمْ مُّسْلِقُوْا رَبِّهٖمْ وَاَنْهُمْ اِلَيْهِ
رٰجِعُوْنَ ﴿٤٧﴾

يٰۤاٰدِثُۢمۡ اِسْرٰٓءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِيْ الَّتِيْۤ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ

وَإِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

تہا کوں بڑتی، تے بے شک تہا کوں فیضت بڑتی اوں زمانے دے سارے لوکیں تیں۔

وَأَتَقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے تساں اوں بڑ ہارے کنیں بڑرو جڈاں کوئی کم نہ اوسی کبیں دے کچھ وی تے نہ اون دے کیتے کوئی سفارش منی ویسی تے نہ اوہ دے وٹاندرے وچ کوئی شے گدھی ویسی نہ اوندی کوئی امداد کیتی ویسی۔

وَإِذْ جَعَلْنَاكَ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكَ سُوءَ الْعَذَابِ يُدَبِّحُونَ أَبْنَاءَكَ وَمَيَسُومُونَ نِسَاءَكَ كَمُؤَنِّي ذِكْرًا بَلَاءً مِّن رَّبِّكَ عَظِيمًا ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جڈاں اساں تہا کوں چھڑو ائے (بچائے) فرعونیں کنیں او تہا کوں بڑا دھا بڑکھا عذاب پچیندے ہن۔ تہا دے پتریں کوں مار گھیندے ہن تے تہا بڑی تریہیں کوں جیندار کھیندے ہن تے ایندے وچ تہا بڑے رب دا تہا بڑے تے بہوں وڈا احسان ہا۔

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكَ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ جڈاں اساں تہا بڑے کیتے سمندر کوں چیر بڑاتے تہا کوں بچا گدھاتے غرق کر ڈیا فرعونیں کوں تے تساں بڑدے کھڑے ہا دے

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے جڈاں اساں وعدہ کیا موسیٰ نال چالی راتیں دا تے تساں اوندی کنڈ پچھو بک گابے کوں (معبود) بنا گدھا سچی گال لے بے کہ تساں وڈے ظالم ہا دے۔

ثُمَّ عَقَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ دل اساں تہا کوں ایندے بعد معاف کر ڈیا تساں اللہ سیس دا شکر کرو۔

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ تے جڈاں اساں موسیٰ کوں کتاب بڑتی ہائی تے معجزت بڑتے ہن تاں جو تساں ہدایت پاؤ۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يُقَوْمِ إِنَّمَا ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاتَّقُوا أَنْفُسَكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ تے موسیٰ اپنی قوم کوں آکھیا جو اے میڈی قوم بے شک تساں گابے کوں (معبود) بنا کے اپنے اتے وڈا ظلم کیتے ہن تساں اپنے پیدا کرٹ والے کنیں تو بہ کرو تے اپنے من کوں مار گھنوں۔ اے تہا بڑے کیتے تہا بڑے رب دے حضور چنگانی، او تہا بڑے اتے رحمت کر لیس بے شک او تو بہ قبول کھنٹ والا تے وڈا مہربان ہا۔

وَإِذْ قُلْتُمْ يُمُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصُّعْقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے جڈاں تساں آکھیا اے موسیٰ اساں تیکوں او تیں کڈا ہن نہ نیسوں جے تیں اللہ سیس کوں ظاہر نہ بڑکھ گھنوں۔ دل تہا کوں پکڑ گدھا۔ جہا کھنٹ دا لے عذاب پکڑ گدھاتے

تساں بڑبڑے رہ گئے۔

۵۷۔ دل اسان تہا کوں تہا بڑی تہا ہی سے بعد اٹھایا ہا سے متاں
تساں اللہ سیں دا شکر کرو۔

۵۸۔ تے اسان تہا بڑے اُتے جھڑدی چھاں کیتی تے تہا بڑے واسطے
کھسبیاں تے پیڑے بہائے رپیدا کیتے اتساں کھاؤ جو پاک شہیں
اسان تہا کوں بڑتن۔ تے ساڈے تے انہیں ظلم نہیں کیتا اپنے اتے
ظلم کیتے نے۔

۵۹۔ جیڑاں اسان انہیں کوں آکھیا ایں وستی ورج پہرہ و نچرتے اتساں
رج کے کھاؤ جھو تہا بڑی مرضی آوے تے اتساں پورا اکھن منیدے
جوڑیں دروازے ورج پیہوتے آبدے و نچر ساڈا بارہلا کر اسان
تہا بڑے گنہ بخش بڑی سرتے اتساں چکائی کرن والیں کوں زیادہ ڈیندے
ہیں

۶۰۔ انہیں ظالمیں اوں گال کوں بدل بڑتا جیری اتساں انہیں کوں آکھی
ہانی جنہیں اسے ظلم کیتا ہا انہیں اتساں آساں کنیں عذاب لہایا ہا ایں
واسطے جو او اکھن نہ منیدے ہن۔

۶۱۔ تے جیڑاں حضرت موسیٰ نے اپنی قوم کیتے پانی منگیا ہاتے
اسان آکھیا مارا پٹے سوٹے کوں اوں پتھرتیں پھپھیں اوں کنے
بارہ چشمے وہن لگ پئے۔ سارے لوکیں اپنے اپنے تڑکوں
ہتھیکا کر گدھا (اسان آکھیا) اللہ سیں دے رزق کنیں کھاؤ
تے پیوتے زمین ورج گبڑ گھٹن کیتے نہ پھرو۔

۶۲۔ تے جیڑاں اتساں آکھیا اے موسیٰ اسان ہک کھانے تے
کڈاں صبر نہ کر لیسوں توں دعا کر ساڈے کیتے اپنے رب کنیں
جو زمین جو کچھ پیدا کریندی ء او ساڈے کیتے پیدا کرے جیویں
سبزیاں پابیاں، کٹک، مورھی دی دال تے وٹل (اوں ویلھے
اللہ سیں آکھیا) جو اتساں چہچی شے دے بدلے لنگی شے وٹاؤن
چاہندے ء (ہن اتساں) کہیں شہر ورج پہرہ و نچر بے شک جو

ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۵۷﴾

وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَ
السَّلْوى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَ
لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۵۸﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
رَغَدًا وَاَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطِيئَتَكُمْ وَسَنَزِيدُ الْحَسِينِينَ ﴿۵۹﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۶۰﴾

وَإِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ
عَلِمَ كُلُّ أَنَاةٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ
اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۶۱﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ
لَنَا رَبَّنَا يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقَرِهَا أَو
قَتَابِهَا وَقَوْمِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصِلِهَا قَالَ اتَّبِدُوا لُؤَانَ
الَّذِي هُوَ أَدْنَى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ إِهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ
لَكُمْ مِمَّا سَأَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ
وَبَاءَ وَبِعَضِبٍ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ

بِأَيْتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿۳۱﴾

کچھ تساں منگدے، تہا کوں مل ویسی تے انہیں کوں ذلیل تے بے وس کر ڈتا گیا تے او اللہ سیس دی کاوڑ بیٹھ آگئے لے ایں واسطے تھیا جو انہیں اللہ سیس دی آیتیں کوں نہ منیا ہا تے نیتیں کوں ناسحق قتل کرن دی کوشش کریدے ہن۔ ایں واسطے جو انہیں آکھن نہ منیا تے مدکین و دھ گئے ہن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحِينَ وَ الصَّالِحِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ بے شک اولوک جنہیں من گدھے تے یہودی تے عیسائی تے صابی (انہیں وچوں) جیر بے لوکس اللہ سیس کوں تے قیامت دے ڈیندہ کوں من گدھے تے چنگے کم کیتے انہیں کیتے انہیں دے رب کنیں اجر بے انہیں کوں نہ کوئی ڈر تے نہ او مونجھے تھینسن۔

وَأِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے جڈاں اساں تساں کیں پکا وعدہ گدھا ہا تے تساں اُچھے زکوہ طور دے تلے کھڑے باوے (اساں تہا کوں آکھیا ہا) جیر ہی نئے اساں تہا کوں ڈیوں اونکوں پورے نور نال ہتھیکا کرو جو اوندے وچ، اونکوں یاد رکھو تاں جو تساں متقی بن ونجو۔

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ ول تساں ایندے بعد پھر گبو بے جے تہا ڈے اتے اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہوندی تے تساں انہیں وچہ تھی ونجو با جنہیں کوں گھانا تھیندے۔

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے تساں انہیں کوں وی سنبان گدھا با جیر بے چھن چھن (سینچرا دے معاملے وچ بہوں و دھ گئے ہن۔ اساں انہیں کوں آکھیا جو تساں ذلیل بندر (بھولوں) بن ونجو۔

وَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اساں انہیں کوں عبرت بنا ڈتا انہیں لوکس واسطے وی جیر بے اول و یلبے ہن پے تے بعد آلیں کیتے وی تے پرہیز گاریں کیتے نصیحت بنا ڈتا۔

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ

۳۸۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپنی قوم کوں آکھیا کہ اللہ سیس تہا کوں حکم ڈتے جو تساں گبوں کوہو۔ انہیں آکھیا جو توں ساڈے نال

مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿۱۵﴾

بٹ مریندا پئیں۔ حضرت موسیٰ آکھیا میں اللہ سیئیں کنے پناہ
منگداں جو میں جاہلیں وچھ تھی و پنجاں۔

۱۶۔ انہیں آکھیا توں ساڈے کیتے اپنے رب کنے دعا کرو ساکوں
ڈسے جو او گبٹوں کنجھی ۶۔ حضرت موسیٰ آکھیا کہ بے شک اللہ
سیئیں آبدے جو او گبٹوں نہ پڑھی ۶ تے نہ گابی ۶ ایندے
وچ و چکار ۶۔ تہا کوں جیرھا حکم ڈتا گئے اوں کرو۔

۱۷۔ انہیں آکھیا توں اپنے رب کنے ساڈے کیتے دعا کر کے
پچھ جو اوں گبٹوں دارنگ کنجھا ۶۔ حضرت موسیٰ آکھیا او
آبدے جو او گبٹوں پیلی ۶ تے گھٹا بٹ ر ہلدی آلی کارا وندا
رنگ ۶ ڈیکھن والیں کوں ڈاڈھا چنگا لگدے۔

۱۸۔ انہیں آکھیا توں ساڈے کیتے دعا کر کے اپنے رب کنے پچھ
جو او گبٹوں کنجھی ۶ بے شک ساڈے کیتے او گبٹوں نشا برتے سجا پو
نئیں رہی۔ تے ہن جے اللہ سیئیں چاہیا تے اساں ہدایت پاکھنوں۔
۱۹۔ حضرت موسیٰ آکھیا بے شک اللہ سیئیں آہا پئے جو او گبٹوں نہ زین
تے ہل دہان کیتے جپائی گئی ۶ تے نہ ہی رٹھ کوں پانی پلیدی ۶
ٹھیک ٹھاک ۶ تے اوندے وچ کوئی عیب نئیں۔ (آخر) اکھونے
جو ہن تیں سچی گال کیتی اے ول انہیں گبٹوں کٹھی تے سچی گال اے
ہے کہ انہیں دا اے کم کرن دارو کا ناں با۔

۲۰۔ اول دیلمے کوں وی یاد رکھو جڈاں لتاں ہک (وڈے) آدمی
کوں قتل کر ڈتا۔ ول لتاں اوندے قتل دے بارے وچ جھپڑا کیتا
تے اللہ سیئیں جیرھی گال لتاں کیندے ہا وے اوں کوں ظاہر
کرن والا ۶۔

۲۱۔ ول اساں آکھیا ایندی بعض گاہیں کوں بعض نال رلا کے ڈیکھو
تے ایویں اللہ سیئیں موسیٰ ہوئیں کوں جیندا کریندے۔ اے تہا کوں
اپنیاں نشانیاں ڈکھیندے تاں جو لتاں عقل نال کم گھنوں۔

۲۲۔ پچھیں تہا ڈے دل ایندے بعد سنت تھی گئے ایویں جوہیں

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ
إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بَكْرٌ ۚ عَوَانُ بَيْنَ ذَلِكَ ۚ
فَاعْمَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿۱۶﴾

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَا ۚ
قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ صَفْرَاءٌ ۚ فَاقْعُ تَوْنَهَا
تَسْرُ النَّظِيرِينَ ﴿۱۷﴾

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ ۚ إِنَّ الْبَقْرَ تَشْبَهُ
عَلَيْنَا ۚ وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿۱۸﴾

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ ۚ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ
وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ ۚ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا ۚ قَالُوا الْإِنْسَانُ
جِنْتٌ بِالْحَقِّ ۚ فَذَبْحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿۱۹﴾

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَرَأْتُمُوهَا ۚ وَأَلَّوْا اللَّهَ خُرُوجَ مَا
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۲۰﴾

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا ۚ كَذَلِكَ يُبْحِ اللَّهُ
الْمَوْتَىٰ ۚ وَ يُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۲۱﴾

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ

پتھر ہوون یا اوں کنیں وی ودھ سنت۔ بے شک کچھ پتھر ایجنھے
ہن جنہیں کنیں نہراں ویہ پوندن تے سچی گال لے بے جو بے شک
کچھ پتھر ایجنھے ہن جیرے ترمدن تے انہیں وچوں پانی نکل اندرے۔
تے بے شک کچھ دل ایجنھے ہن جیرے اللہ سیں دے ڈر کنیں
اللہ دے اگوڑھے پوندن تے اللہ سیں جو تساں کریندے انہیں
کنیں بے خبر نیں۔

۷۶۔ اے مسلمانو! کیا تساں ابن گال دی امیر رکھیندے جو او
تہاڑی گال کوں من گھنسن تے سچی گال لے بے جو انہیں وچوں ہک
ٹولہ اینجھا جیرا اللہ سیں دی گالیں کوں سڈے تے سمجھ دے بعد
اوندا مطلب وٹا پوندن تے انہیں کوں اینداپتہ ہوندے۔

۷۷۔ تے جیرے ویلھے او مدن منن والیں کوں آبدن اسان
ایمان گھن آئے ہن تے جیرے ویلھے ہک ڈوبھے کوں انج
مدن تے او آبدن کیا تساں انہیں کوں او گالیں ڈسیندے جو
جیرھیاں اللہ سیں تہاڑے اتے ظاہر کیتن تے نیجہ اے نکلسی
جو او تہاڑے نال تہاڑے رب دے اگو حجتاں کرین۔ تساں عقل
نال کم کیوں نوٹھے گھندے۔

۷۸۔ کیا او ایں گال کوں نیں جانڈے جو بے شک اللہ سیں جو
کچھ او لیکندن تے جو کچھ او ظاہر کریندن اوں کوں جانڈے۔
۷۹۔ تے انہیں وچوں کچھ لوک ان پرطن سوائے انہیں گالیں دے
جیرھیاں کوٹریاں ہن بیا اپنی کتاب دا کوئی علم نیں رکھیندے او
صرف تکلے مریندن۔

۸۰۔ تے بلاکت انہیں لوکیں واسطے جیرھے اپنے ہتھیں نال کتاب
لکھن تے ول آبدن اے اللہ سیں کنوں آئی جو او
ایندا تھوڑا جیہاں مل گھنن۔ تے بلاکت انہیں واسطے اپنے ہتھیں
نال لکھن دی وجہ نال تے بلاکت انہیں واسطے جو او کھیندن۔
۸۱۔ تے او ایہودی آبدن ساکوں بھا اصلونہ بگسی سوائے

أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ
الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشْقُقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ
وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۷۶﴾

أَقْتَضِعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ
يَسْعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَنْزِفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۷۷﴾

وَإِذَا نَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ
إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَنْزَلْنَاهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۷۸﴾

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَكَانَ يَعْلَمُونَ ﴿۷۹﴾

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنَّهُمْ
إِلَّا يَصْنَعُونَ ﴿۸۰﴾

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ
هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ
لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿۸۱﴾

وَقَالُوا لَنْ نَمَسَّنَا النَّارَ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ

تھوڑے جیہاڑیں دے۔ اے رسول توں آکھ کیا گدھی بیٹھے
 ۸۱۔ تساں۔ التڈسٹیں کنیں کوئی وعدہ تے ول التڈسٹیں اپنے
 وعدے دی خلاف ورزی کڈاہیں نہ کرلیں۔ یا تساں التڈسٹیں دے
 خلاف کوئی اینجی گال پئے آہرے، جیندا تہا کوں پتہ کاہ نہیں۔
 ۸۲۔ ہاں اے سچ جیرھے لوک گندہ کم کرلیں تے اوگندگی انہیں
 کوں ولہٹ گھنسی تے اینجھے لوک دوزخی ہن تے او بہوں دیر تک
 اوندے وچ رہن۔

۸۳۔ تے جنہیں من گھدے تے نیک عمل کیتے نیں اے جنتی
 ہن تے اوندے وچ ہمیشہ تے یگا رہن۔

۸۴۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کرو جڈاں اساں بنی اسرائیل کنیں
 پکا وعدہ گدھا جو تساں التڈسٹیں دے سوا کہیں دی عبوت نہ کرو
 تے پیو ماناں چنگا سلوک کرو تے گھاٹے سکتے تے یتیمیں تے
 مسکینس نال وی چنگا سلوک کرو تے لوکس نال چنگی گال کیتی کرو تے
 نماز باجماعت ٹھہا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو پھیں تہا ڈے وچو
 تھوڑے بندیں دے سوا باقی سارے پھر گئے تے تساں منز
 پھیر گدھے۔

۸۵۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کرو جڈاں اساں تساں کنیں پکا وعدہ
 گدھا جو تساں آپت وچ بک پے دی رت نہ وہیورتے، نہ
 تساں اپنے آپ کوں اپنے گھریں وچو کڈھیسو ول تساں ایں گال کنیں گدھا
 تے تساں ایں گال دے گواہو۔

۸۶۔ ول تساں او ہے ہوسے جیرھے بک پے کوں قتل کریندے
 ۸۷۔ تے تساں اپنے وچو بک لولے کوں انہیں دے گھریں وچو باہر
 کڈھیندے، تے مدد کرنی دے، انہیں دے خلاف گندہ تے ظلم
 نال بک پے دی تے جے تہا ڈو قیدی تھی کے آون تے تساں
 فدیہ بے کے چھڑوا گھندے، انہیں دا چھڑاؤن تے تہا ڈے
 اتے حرام کیا گیا کیا تساں منیدے، کتاب دے کجھھے کوں

أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَكُمْ
 أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸۱﴾

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ
 أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۲﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
 هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۳﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا
 اللَّهَ ۖ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
 وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
 وَآتُوا الزَّكَاةَ ۖ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ
 مُّعْرِضُونَ ﴿۸۴﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا
 تُخْرِجُونَ أَنفُسَكُمْ مِّن دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ
 تَشَاهِدُونَ ﴿۸۵﴾

ثُمَّ أَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
 مِّنْكُمْ مِّن دِيَارِهِمْ تَظْهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ
 وَالْعُدْوَانِ وَإِن يَأْتُوكُم أُسْرَىٰ تَقْدُوهُمْ وَهُوَ
 مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ
 الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ
 ذَٰلِكَ مِنكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ

يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿۸۶﴾

تے کچھ حصے دالکار کریندے؟ (تساں ڈسوجو) اونکوں بی کیا سزا
مل سگدی؟ جیرھا تہا ڈے وچوں ایہجا کم کرے سوائے اس دنیا
وچ رسوائی دے تے ڈینہہ قیامت دے ڈاڈھے عذاب دو وولائے
ولین تے اللہ سیس بے خبر نہیں جو تساں کریندے؟

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا
يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ ایٹھے لوکن جنہیں دنیا دی زندگی کوں مل گھن گھدھے آخرت
دے وماندے وچ تے انہیں تے عذاب ہولانہ کیتا ویسی
تے نہ انہیں دی امداد کیتی ویسی۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ
وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ
فَتَرْفِقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ تے اساں بے شک حضرت موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے
اوندے بعد اساں اوندے دین دی خدمت کیتے پٹھے بہوں
رسول تے اساں ابن مریم کوں کھلے کھلے نشان ڈتے تے اساں
اوندی امداد کیتی روح القدس نال۔ جیڑاں وی تہا ڈو کوئی رسول
آئے جنہیں کوں پسند نہ کریندے ہن تہا ڈے دل تساں وڈائی
کریندے ہوئیں کنہائیں کوں جھٹلا ڈتے کنہائیں کوں قتل
کر ڈتا۔

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ نَعْنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا
مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ تے انہیں آکھئے ساڈے دلین تے پردن پر سچ اے بے جو
اللہ سیس انہیں تے لعنت کیتی انہیں دے انکار دی وجر نال تے
بہوں تھوڑن جیرھے ایمان گھن آئیں۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ
وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَصْحَابُ
الْكَفْرِ إِنَّمَا عَرَفُوا كُفْرَهُمْ بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى
الْكَافِرِينَ ﴿۹۰﴾

۹۰۔ تے جیڑاں انہیں دو کتاب آئی اللہ کنیں جیرھی کتاب اوندی
پیشگوئیں دی تصدیق کریندی، جیرھی انہیں کنیں ہے۔ تے اس
کنیں پہلے اوکافر تے فتح پاؤن دی دعا منگدے ہن۔ جیڑاں انہیں
کنیں او شے آئی جیرھی انہیں سبھاں گدھی، تے دل اوندا انکار کر
ڈتے نیں۔ ایہجے نہ منن والیں تیں اللہ سیس دی لعنت۔

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ
بَعِيًّا أَنْ نُنزِلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ
مُهِينٌ ﴿۹۱﴾

۹۱۔ اے بہوں گندی شے ہے جیندے وماندے وچ انہیں
اپنی جان کوں ویچا ہوئے او اوں گال دالکار کریندن جیرھی
اللہ سیس لہائی، وگڑ کے جو اللہ سیس اپنے بندیں وچوں جیندے
اتے چاہندے فضل کیوں کریندے۔ او ایں وجہ کنیں اللہ سیس

دی بک کا ڈرے بعد ہی کا وڑتے آئے تے کافرین کیتے ذلیل
کون والا عذاب۔

۹۲۔ تے جڈاں اساں انہیں کوں آکھئے کر من گھنوجور تعلیم اللہ سئیں
بھائی ۶۔ انہیں آکھئے اساں اونکوں تاں من گھندے پس جیڑھی ساہو
آئی ۶ تے او نیس منندے اونکوں جیڑھی اونرے علاوہ ۶
تے بے شک او سچ تے جو انہیں کنیں ہے اوندی وی تصدیق
کرنیدی ۶۔ توں آکھتساں کیوں قتل کریندے ہاوے۔ اللہ سئیں
دے نیس کوں این کنیں پہلے جے تساں سچے منن والے ہاوے
۹۳۔ تے تہاڑو جڈاں آئے موسیٰ کھلے کھلے نشان گھن کے ول
تساں اوندے وچن دے بعد گابے کوں خدا بنا گدھاتے تساں وڑے
ظلم کرن والے ہاوے۔

۹۴۔ تے جڈاں اساں تساں کنیں پکا وعدہ گدھا ہاتے تساں طور
روہ دے تلے کھڑے ہاوے رتے تہا کوں آکھیا ہا سے ابو اساں
تہا کوں بڑتے اونکوں پورے زور نال جھیکا کروتے سٹو۔ انہیں
آکھئے اساں سن گدھے تے منندے نئے سچ اے ہے جو انہیں
دے کفر دی وجہ نال انہیں دے دیس وچ گابے دی محبت
گھر بنا گدھا توں آکھ بڑے او بہوں بُری ۶ جیڑھی گال دا تہا بڑا
ایمان تہا کوں حکم ڈیندے جے تساں سچے ایماندار ہوے۔

۹۵۔ توں آکھ بڑے جے کر آفرت دا گھر اللہ دے نزدیک نہیں لوکس
کوں چھوڑ کے خالص تہا بڑے واسطے ہئے تے موت منگو جے
تساں سچے ۶۔

۹۶۔ تے اے لوک اپنے ہتھیں نال جیڑھی کھانی اگو پھٹی
کھڑن کڈاں وی موت نہ منگس تے اللہ سئیں خالص کوں بڑا بڑھا
چاندے۔

۹۷۔ تے توں بے شک لوکس کنیں انہیں کوں تے جیڑھے مشرک ہن
انہیں کوں زندگی دا زیادہ بکھا پیس۔ انہیں وچوں ہر آدمی لے چاہندے

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ امِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا
أُنزِلَ عَلَيْنَا وَنَكْفُرُ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ
مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٢﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٣﴾

وَإِذَا اخْتَدْنَا مِن تَأَنكُمُ وَّرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ وَاسْعَوْا قَالُوا
سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ
الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِنَسَا يَا مَرْكُومٍ
إِيَّانَا كُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٤﴾

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٥﴾

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٦﴾

وَلَيَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَىٰ حَيَاتِهِ وَ مِنَ الَّذِينَ
اشْرَكُوا أَ يُوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعْتَرَفُ الْفَ سَنَةً وَ مَا هُوَ
بِمُخْرَجِهِ مِنَ الْعَذَابِ إِنْ يُعْتَرَفْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ

بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿۹۷﴾

کہ او ہزار سال تک جیندا رہے۔ سچ اے ہے جو اے عمر او نکوں
پرین نہیں رکھ سگدی اول عذاب کنیں۔ اللہ سیس جو او کریندن
اول کول بڑہا کھڑے۔

﴿۹۷﴾

۹۸۔ اتوں آکھڑے جو جیرھا شخص جبریل دادشمن۔ اول تے
بے شک تیڈے دل تے (اے کتاب) اللہ دے حکم نال بہائی
جیرھی تصدیق کریندی ء اول کتاب دی جیرھی پہلے کنیں بہائی پئی
تے او ہدایت تے بشارت ڈیندی ء مننٹ والیں کول۔

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ
بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرًا
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۹۸﴾

۹۹۔ جیرھا شخص اللہ داتے اوندے فرشتیں داتے اوندے رسولیں دا
تے جبریل داتے میکائل دادشمن تے بے شک اللہ سیس اسنبھے
کافرین دادشمن۔

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ
وَمِيكَائِيلَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿۹۹﴾

۱۰۰۔ تے بے شک اسان تیڈو کھلے کھلے نشان بہائن تے ایندا
انکار اکھن نہ مننٹ والیں دے سوا پیا کوئی نہیں کریندا۔

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا
الْفَاسِقُونَ ﴿۱۰۰﴾

۱۰۱۔ کیا اے گندی گال نہیں اجو جڈال وی انہیں کوئی وعدہ کیتے
تے انہیں وچو بک لولے اول نکوں سٹ گھتے ء سچ اے ہے جو او
میندے نہیں۔

أَوْ كَلِمًا عَهْدًا وَعَهْدًا تَبَدَّلَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۲۔ تے جڈال انہیں دو اللہ سیس ولوں کوئی رسول آئے جیرھا
انہیں دی اول تقیم دی تصدیق کریندے جیرھی انہیں کنیں ہے تے
پچھیں جیکوں کتاب بڑی گئی بانئ انہیں وچو بک لولے اول کتاب
کول کنڈ پچھو سٹ گھتے ایویں جیویں او چاندے نہیں۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا
مَعَهُمْ نَبَأَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ أَنَّ كِتَابَ
اللَّهِ وَرِأَى ظُهُورِهِمْ كَانَتْهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۳۔ تے او یہودی انہیں شیطانیں دی انہیں گاہیں تے چلدے
رہ گئیں جیرھے او حضرت سلیمان دی حکومت دے غلام کریندے
ہن۔ سچی گال اے ہے جو کفر نہیں کیتا۔ حضرت سلیمان نے انہیں شیطانیں
کفر کیتے او شیطان لوکیں کول جلو سکھیندے ہن۔ تے او اپنے خیال
وچ اوں گال دی نقل پئے کریندے ہن، جیرھی بال وچ اللہ سیس
باروت ماروت تے بہائی تے سچی گال اے ہے جو او کہیں کول کھرن
سکھیندے ہن جے تئیں او ڈوہیں اے نال اکھن یا جو اسان تہا کول

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ عَلَىٰ مَلِكٍ سُلَيْمَانَ
وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيْطَانَ كَفَرُوا يَعْلَمُونَ
النَّاسِ السَّحَرَةَ وَمَا أَنْزَلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ إِلَّا
هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يَعْلَمُ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ
يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا
مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَرَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَآئِرِينَ

بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ
وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي
الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ ثُمَّ وَابَسُوا مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۶﴾

آزماؤں آئے ہیں اس واسطے توں ساڈی گال دا انکار نہ کرتے او
لوک انہیں بڑناہیں کنیں ایجھے (دا) سکھدے ہن جیندے نال
پئے تے زال وچ جھیرا تھی دینا با۔ تے او اللہ دے حکم دے سوا
کبیس کوں وی تکلیف نہ پھیندے ہن۔ تے او یہودی اینجھاں گاہیں
سکھدے پین جیریاں انہیں کوں گھانا ڈلین تے فائدہ نہ پھیندے۔
بے شک انہیں لوکیں کوں پتہ ہے جو جیریاں تھے او مل گھندے
پین۔ آخرت وچ اوندا کوئی سھہ نہیں او بہوں گندہ جیندے
وٹاندے وچ انہیں آپ کوں وچا ہوئے۔ بڑا ڈھا چنگا با جے
او جان وچن با۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ
لَّو كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

۱۰۳۔ تے جے اولوک من گھنن با تے اللہ کنیں ڈرن بار تے انہیں
کوں پتہ لگ وچے با جو ایندا بدلہ اللہ سٹیں کنیں بہوں چنگا
بڑا ڈھا چنگا با جے او جان وچن با۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا
وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۸﴾

۱۰۵۔ اے منن والے لوک! لتاں رسول کوں ”راعنا“ نہ آکھیا کرو
”انظرنا“ آکھیا کرو تے گال کوں (غورناں) سٹیا کرو تے کافرین
واسطے عذاب بڑا ڈھا تکلیف ڈیون والا۔

مَا يَوْدُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الشِّرْكَاتِ
أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۱۹﴾

۱۰۶۔ اہل کتاب وچوں اولوک جنہیں نیس منیا تے مشرک وی
نیس چاہندے جو تہا بڑے تے اللہ سٹیں کنیں کوئی چنگی گال
لہوے۔ تے اللہ سٹیں اوں بندے کوں چنڈے اپنی رحمت
کیتے جینکوں چاہندے۔ تے اللہ سٹیں وڈا فضل کرن والا۔

مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ
مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲۰﴾

۱۰۷۔ اساں کبیس نشان کوں نے میندے یا بھلندے جے تیں
اساں اوں کنیں چنگاں یا اوہو جیہاں نشان نہ گھن آؤں۔ کیا تیکوں
نیس پتہ جو بے شک اللہ سٹیں ہر چیز تے قادر۔

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَ
مَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۲۱﴾

۱۰۸۔ کیا تیکوں پتہ نیس جو بے شک اللہ سٹیں واسطے ہے آسمانیں
تے زمین دی حکومت تے اللہ سٹیں دے سوا تہا بڑے واسطے نہ
کوئی سگتی تے نہ مدد دی۔

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سَأَلَ مُوسَىٰ مِنْ

۱۰۹۔ کیا لتاں چاہندے جو اپنے رسول کنیں اوہو جیہاں گاہیں

قَبْلَهُ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
السَّبِيلِ ⑩

پچھو جیویں ایس کنیں پہلے حضرت موسیٰ کنیں پچھاں گیاں ہن تے
یاد رکھو جیرا کفر کوں بدلیسی ایمان نال او سدھے رستے کنیں
بھلی پئے گئے۔

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ
إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا ۖ حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۖ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا
حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑪

۱۱۰۔ بہوں سارے چاہندن اہل کتاب وچوں اپنے دلیں دے
حسد دی وجہ نال جو تہا کوں حق کھل ونبٹن تے تہا ڈرے ایمان
دے بعد ول کافر بنا ڈیوں۔ تے تہاں انہیں کوں معاف کر ڈیوتے انہیں
کوں کھنڈہ اکھو جے تیں اللہ سیں دا حکم نہ اونچے بے شک اللہ سیں
بر چیز تے قادر۔

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ۚ وَمَا تَقَدَّمُوا لَكُمْ
مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ⑫

۱۱۱۔ نماز باجماعت ٹہبا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیوتے جو تہاں اپنے
واسطے اگو پھیسو نیکی تے چنگائی تہاں اول کوں اللہ سیں کنیں
موجود پیسو۔ بے شک اللہ سیں جو تہاں کریتدے، ڈرہا کھڑے
۱۱۲۔ تے انہیں اے آکھئے جو بہشت وچ کوئی داخل نہ تھیسے جے
تہیں او یہودی تے عیسائی نہ ہوسے اے انہیں دیاں خواہشائیں توں
انہیں کوں اکھو جے تہاں سچے تے دلیل گھن آؤ۔

وَقَالُوا لَنْ نَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ
نَصْرًا ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَ كُمْ إِن
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑬

۱۱۳۔ سٹو! جیرا شخص اپنی ساری توجہ اللہ سیں دے سپرد کر
ڈیوے تے نیک کم کرن والا ہروے تے اوندا بدلہ، اوندے
رب کنیں۔ تے اونڈر سن تے نہ مونجھے تھیں۔

بَلَىٰ مَن أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ
أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۗ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَحْزَنُونَ ⑭

۱۱۴۔ تے یہودی آبدن جو عیسائیں کنیں کوئی سچی تعلیم کا، نیں۔ تے
عیسائی آبدن جو یہودیں کنیں کوئی سچی تعلیم کا، نیں تے او یکے بٹا
کتاب پڑھدن۔ ایھو جہاں گاہیں اووی آبدے ہن جنہیں کوں
کوئی پتہ نہ ہا تے اللہ سیں قیامت دے ڈینہہ انہیں وچ انہیں
گاہیں دا فیصلہ کر ڈیسی جنہیں وچ او اختلاف کریندن۔

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ
النَّصْرَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ
كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۗ فَاللَّهُ
يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ⑮

۱۱۵۔ تے اوں کنیں ڈر انعام کون تھی سگدے جیرا منع کرے
اللہ سیں دی مسیتیں کنیں جو انہیں دے وچ اللہ سیں داناں گدھا
ونچے تے اوں کوں بر کرن دے پھوپھے گئے۔ انہیں کوں تے چاہی دا
ہا جو اللہ سیں دی مسیتیں وچ ڈر ڈر کے پہن ہا انہیں واسطے

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ صَلَاتٍ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَن يُذَكَرَ فِيهَا
اسْمُهُ وَسُئِلَ فِي خَرَابِهَا ۗ أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَن
يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِبِينَ ۗ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ۗ وَلَهُمْ

فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۱۵﴾

وَاللَّهُ الشَّرِيفُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُوا فَثَمَّ وَجْهُ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۱۶﴾

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ ۗ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ كُلُّ لَّهُ قٰنُتُوْنَ ﴿۱۱۷﴾

بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ وَاِذَا قَضٰۤءُ اَمْرًا فَاِنَّمَا
يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۱۱۸﴾

وَقَالَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ لَوْلَا يَكْتُمُنَا اللّٰهُ اَوْ تَاْتِيْنَا
اٰيَةً ۗ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِّثْلَ قَوْلِهِمْ
تَشَابَهَتْ فُؤُوْدُهُمْ ۗ قَدْ بَيَّنَّا الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُوْنَ ﴿۱۱۹﴾

اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيْرًا وَّاَنْذِيْرًا ۗ وَلَا تُسْئَلُ عَنْ
اَصْحٰبِ الْجَحِيْمِ ﴿۱۲۰﴾

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصٰرَىٰ حَتّٰى تَتَّبِعَ
مِلَّتَهُمْ ۗ قُلْ اِنْ هُدٰى اللّٰهُ هُوَ الْهُدٰى ۗ وَ لَئِنْ
اَتَّبَعْتَ اَهْوَاۗءَهُمْ بَعْدَ الَّذِيْ جَاۤءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا نَصِيْرٍ ﴿۱۲۱﴾

۱۲۱

الَّذِيْنَ اَتَيْنَهُمُ الْكِتٰبَ يَتْلُوْنَهُ حَقَّ تِلَاوٰتِهٖ ۗ اُولٰٓئِكَ
يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۱۲۲﴾

۱۲۲

دنیا وچ وی ذلت تے آخرت وچ وڈا عذاب۔

۱۱۶۔ تے اللہ سئیں کیتے ہن پورا دھ تے پچا دھ ایں واسطے تساں جنت
دی منہ کر سوا اللہ سئیں دی توجہ اڈا ہیں ۷ بے شک اللہ سئیں وسعت
ڈیوٹ والا تے بہوں چاٹن والا ۷۔

۱۱۷۔ تے انہیں آکھئے جو اللہ سئیں اپنا پتر بنا گدھے راہیں دی
اے گال ٹھیک نہیں اللہ سئیں تے پاک تے سچی گال اے ہے جو
کچھ زمین تے آسمانیں وچ سب کچھ اللہ سئیں داہ تے ہر شے
اوندا آکھن میندی ۷۔

۱۱۸۔ تے اونویں سروں بناون والا ۷ زمینیں تے آسمانیں دانے
جڈاں او کہیں کم رافیلہ کریدے تے صرف اے آہرے تھی وچ
اوپر تھی ویندی ۷۔

۱۱۹۔ تے او لوک جیرھے کچھ علم نہیں چاٹدے آہن جو اللہ سئیں
ساڈے نال کیوں نہیں لیندا یا ساڈو کوئی نشان کیوں نہیں لندا
ایجو جیہاں گاہیں انہیں کنیں پہلے وی لوک کریدے ہن۔ انہیں
دے دل بکو جہیں تھی گئے اسان ایجھے لوکس کیتے جیرھے بعین
رکھیندن نشانیاں کھول کھول کے ڈسا ڈتین۔

۱۲۰۔ اسان بے شک تیکوں سچائی نال بشارت ڈیوٹ والا تے
ڈراوٹ والا بنا کے پھیلے تے تیں کنیں دوزخیں دے متعلق کچھ نہ
پچھا ولسی۔

۱۲۱۔ یہودی تے عیسائی تیرے نال کڈا ہیں وی راہی تھی سن۔
جے تیں انہیں دے مذہب دی پیروی نہ کریں۔ توں آکھ ڈے
جو بے شک اللہ سئیں وی ہدایت اصل ہدایت ۷ جے توں انہیں
دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بوجہ تیں کنیں علم آگئے تے
تیرا اول اللہ سئیں کنیں کوئی سنگتی تے امدادی نہ ہوسی۔

۱۲۲۔ او لوک جنہیں کول اسان کتاب ڈتی ۷ او اوندی پھی تے پوری
پیروی کریندن۔ اوندے منن والے ایجھے ہن تے جیرھے ایکول

نہیں منیدے اوگھاٹا پاوٹن والین۔

۱۲۳۔ اے بنی اسرائیل تمہاری میڈی اور نعمت کو یاد کرو جیڑھی میں تہاڑے اتے کرچکیاں تے بے شک میں تہاکوں اول زمانے دے سارے لوکیں میں فضیلت بڑتی ہائی۔

۱۲۴۔ تے تہاڑے اوں بڑیہ کنیں جڈاں کم نہ اوسی کوئی کہیں دے کھڑوی۔ انہیں کنیں نہ وماندر اگدھالیسی تے نہ سفارش انہیں کوں کوئی فائدہ بڑیسی تے نہ انہیں دی کوئی مدد کیتی ویسی۔

۱۲۵۔ تے یاد کرو جڈاں ابراہیمؑ کوں آزما یا اوندے رب نے کجھ گاہیں نال تے حضرت ابراہیمؑ نے انہیں کوں پورا کر ڈتا ہا۔ ایندے بعد اللہ سٹیں آکھیا جو میں تیکوں لوکیں دا امام بٹیداں۔ حضرت ابراہیمؑ نے عرض کیتی جو میڈے پالیں وچو وی (امام بٹیداں) اللہ سٹیں آکھیا جیساں تے سہی پرظالیں کوں میڈے وعدے دا فائدہ نہ تھیسے۔

۱۲۶۔ تے یاد کرو جڈاں اسان کجے کوں لوکیں دی ولاولا کٹھتھیون دی تے امن دی جا بٹیا رتے انہیں کوں حکم ڈتا، جو بٹاؤ حضرت ابراہیمؑ دے کھڑے تھیون دی جا کوں نماز پڑھن دی جا۔ تے اسان حضرت ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ کوں حکم ڈتا جو تہاڑے میڈے گھروں طواف کرن تے اعتکاف کرن تے رکوع تے سجدہ کرن والیں کیتے پاک وصاف رکھو۔

۱۲۷۔ تے جڈاں ابراہیمؑ نے آکھیا ہائے میڈے بت ایں جا کوں امن والا شہر بنا تے روزی بڑے ایندے رہن والیں کوں پھلیں دی جیڑھے ایمان گھن آون اللہ سٹیں تے آخرت دے بڑیہ تے اللہ سٹیں آکھئے جیڑھے نہیں منیدے انہیں کوں وی میں تھوڑا فائدہ پکیساں تے ول انہیں کوں مجبور کر کے گھن ویساں دوزخ دے عذاب دوتے انہیں دی رہن دی جا بہوں گندی ۷۔

۱۲۸۔ تے یاد کرو جڈاں ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ ایں گھر دے ایرے پچے پئے کرنی دے بن تے انہیں دعا منگی جو اے ساڑے رب ساڈی

يٰۤاَيُّهَا اِسْرٰٓءِیْلُ اذْكُرُوْا نِعْمَتِی الَّتِیْ اَنْعَمْتُ عَلَیْكُمْ وَاِنِّیْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَی الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۲۳﴾

وَاتَّقُوا یَوْمًا لَا تَجْزِیْ نَفْسٌ عَنْ نَّفْسٍ شَیْئًا وَّلَا یُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَّلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَّلَا هُمْ یُنصَرُونَ ﴿۱۲۴﴾

وَإِذْ ابْتَلٰٓ اِبْرٰهٖمَ رَبُّهٖ بِكَلِمٰتٍ فَاَتَتْهَنْ قٰلَ اِنِّیْ جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمٰمًا قٰلَ وَمِنْ ذُرِّیَّتِیْ قٰلَ لَا یَبْتَٰلُ عَهْدِی الظَّالِمِیْنَ ﴿۱۲۵﴾

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَیْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَاَمْنًا وَاَتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰهٖمَ مُصَلًِّا وَّعَیْهَدْنَا اِلٰی اِبْرٰهٖمَ وَاِسْمٰعِیْلَ اَنْ طَهِّرَا بَیْتِی لِّلطَّٰفِیْنِ وَاَلْعِیْفِیْنَ وَاَلرُّكَّعِ السُّجُوْدِ ﴿۱۲۶﴾

وَإِذْ قٰلَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَاَرْضًا اٰهْلَةً مِنَ الشَّرٰٓءِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَاَلْیَوْمِ الْاٰخِرِ قٰلَ وَمَنْ كَفَرَ فَاَمْتَعْتُهُ قَلِیْلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُ اِلٰی عَذَابِ النَّارِ وَاَبْسُ النَّصِیْرُ ﴿۱۲۷﴾

وَإِذْ یَرْفَعُ اِبْرٰهٖمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَیْتِ وَاِسْمٰعِیْلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِیْعُ

الْعَلِيِّمُ ﴿۱۲۹﴾

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً
مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۳۰﴾

خدمت قبول کر۔ بے شک توں بہوں سُنیج والا تے جاٹن والا ایں۔
۱۲۹۔ اے ساڈے رب اساں بڈوناہیں کوں اپنا تابعدار بنا تے ساڈی
اولاد کوں وی اپنا تابعدار ٹولہ بنا تے ساکوں عبادت دے طریقے
بُوس تے توں رحمت نال توجہ کر ساڈے اتے۔ بے شک توں
ہیں رحمت نال توجہ کرن والا تے مہربان ہویں۔

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ هَذَا
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۳۱﴾

۱۳۰۔ اے ساڈے رب توں انہیں دو پٹھ بک ایجھا رسول جیرا انہیں
کوں تیلیاں آیتاں پڑھ کے سنادے تے کتاب تے حکمت سکھاو
تے انہیں کوں پاک کرے۔ بے شک توں غالب تے بہوں سیاٹا
ایں۔

۱۳۱

وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ
وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ
لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۱۳۲﴾
إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّي
الْعَلِيِّنَ ﴿۱۳۳﴾

۱۳۱۔ تے کون منہ پھیر سگدے ابراہیم دے مذہب کنیں سوائے اوں
شخص دے جیرا اپنے آپ کوں ہلک کر چکے۔ تے اساں بے شک
اونکوں دنیا دج چن گدھا تے بے شک او آخرت دج نیکیں دج بگڑیسی
۱۳۲۔ جڈیاں اوندے رب اونکوں آکھیا جو تو میڈا تابعدار بنی۔ تے
ابراہیم جواب بڈتا، میںی اوندانا بعدار بن چکیاں جیرا سارے جہانیں
داپالٹی والا ہوں۔

وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ
بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمْ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۴﴾

۱۳۳۔ تے ابراہیم نے یعقوب نے اپنے پتریں کوں وصیت کیتی رتے
آکھیا، اے میڈے پترے بے شک اللہ سیس تہا بڈے واسطے اے
دین چن گدھے۔ ایں واسطے تہاں مرا ہے تابعدار بن کے۔

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتَ إِذْ قَالَ
لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ
وَاللَّهُ آبَاؤُكُمْ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۵﴾

۱۳۴۔ کیا تہاں اوں ویلے باوے پترے جڈیاں دقت کئے یعقوب
دی موت دا تے جیرے ویلے اوں اپنے پتریں کوں آکھیا جو تہاں
کیندی عبادت کر لیسو میڈے بعد۔ تے انہیں جواب بڈتا جو اساں
عبادت کر لیسوں تیرے خدا تے تیرے پترے بڈے ابراہیم تے
اسماعیل تے اسحاق دے ہک خدا دی۔ تے اساں اوہیں دے
تابعدار رہسوں۔

۱۳۵۔ اے او جماعت جیرے اپنا زمانہ پورا کر کے امریکی ہ۔ انہیں
واسطے ہے جو انہیں کیتے تے تہا بڈے واسطے بے جوتساں کیتے۔

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مِمَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تَسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا

يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۵﴾

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۳۶﴾

تے جو کچھ اوکریں دے ہن تہاں کنیں نہ پچھا ویسی۔

۱۳۶۔ تے او اے دی آبدے ہن جو تہاں یہودی تے عیسائی بنی
دجو تے تہاں سدھے رستے تے آولیتو تے توں انہیں کوں اکھ جو
سچی گال اے ہے جو اول ابراہیم داندھب منوجیرھا ہک خدا دامنڈ والا
باتے او مشرکین دجو نہ ہا۔

قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ
وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ
لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۷﴾

۱۳۷، تہاں اکھو جو اساں اللہ سٹیس کوں منیدے ہیں تے اونکوں
وی منیدے ہیں جو ساڈو لکھے۔ تے جیرھا ابراہیم نے اسماعیل تے
اسحاق تے یعقوب تے (انہیں دی) اولادیں اُتے لکھے۔ تے جو موسیٰ تے
عیسیٰ تے پے نبییں کوں اللہ سٹیس کیں ڈتا گئے۔ اساں ساریں کوں منیدے
ہیں تے اساں انہیں دجو کوئی فرق نئے کریں دے تے اساں اللہ سٹیس دے تابعدار ہیں۔

فَإِنْ آمَنُوا بِبِئْسَ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ
تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۳۸﴾

۱۳۸۔ تے جو تہاڈے آلی کار من گھنن تے ول او سدھے
رستے تے آگئے۔ جے او پھر ورتن تے او ول بھڑن تے تلے
کھڑن تے ول اللہ سٹیس انہیں کوں دریر۔ تے اللہ سٹیس بہوں
سنن والا تے چاٹن والا۔

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً زُورًا
لَهُ عِبْدُونَ ﴿۱۳۹﴾

۱۳۹۔ اللہ دارنگ چڑھاؤ تے اللہ سٹیس دے رنگ کنیں بیا کیرھا
چنگاں رنگ تے اساں اوندی عبادت کرن والے ہیں۔

قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ
وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ
مُخْلِصُونَ ﴿۱۴۰﴾

۱۴۰۔ تو انہیں کوں اکھ کیا تہاں اللہ سٹیس دے متعلق بھڑدے پچھی
گال اے ہے جو او ساڈا دی رب تے تہاڈا وی رب۔ ساڈے
عمل ساڈے نال تے تہاڈے عمل تہاڈے نال تے اساں اصل
تے سچے تابعدار ہیں۔

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ
ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ
شَهَادَةَ عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿۱۴۱﴾

۱۴۱۔ اے اہل کتاب کیا تہاں اے آبدے پچھی بے شک ابراہیم
تے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے انہیں دی اولاد یہودی یا
عیسائی ہن توں انہیں کوں اکھ ڈے جو تہاں زیادہ جانڈے یا
اللہ سٹیس۔ اوں کنیں وڈا ظالم کون تھی سگدے جیرھا اوں گواہی کوں
لکا دے جیرھی اوندو اللہ سٹیس ولو آئی تے اللہ سٹیس جو تہاں
کریں دے پچھے خبر نہیں۔

۱۴۲ اے اور جماعت جبرمی اپنا زمانہ پورا کر کے امر گئی۔ جو انہیں کہتے اور انہیں کہتے ہے۔ جو تسائے کہتے اور تہاڑے کہتے ہے تے جو کچھ اور کھریںدے رہ گئیں اوندے متعلق تسائے کنیں نہ پچھا ولسی۔

۱۴۳۔ لوکیں وچوں کابلے لوک اے ضرور اکھسن جو انہیں (مسلمانیں) کوں پہلے قبلے کنیں کیری شے پھیرے۔ توں اکھڑے جو لوپادھتے پچا دھ اللہ سٹیں داہ جینکوں چاہندے سدھارستہ ڈھکیندے۔

۱۴۴۔ اے مسلمانو! تے اسائے تہاکوں ایویں ساریں کنیں چھگی امت بٹلے جو تسائے لوکیں تے بھران بن ونجوتے رسول تہاڑے اتے بھران بن ونجے۔ اسائے اول قبلے کوں جیندے اتے توں پیہے ہادیں ایں واسطے بنایا ہا جو اسائے اونکوں جبرھا رسول دی پیڑی کھیندے اون کنیں جبرھا کھریں تے پھر ویندے نکھر ڈیوں۔ تے جینکوں اللہ سٹیں سدھارستہ ڈکھاوے اوندے سوا ڈوہیں کہتے کال بہوں ادھی ۵۰ تے اللہ سٹیں تہاڑے ایمان کوں نہ ونجیسی۔ تے بے شک اللہ سٹیں لوکیں تے بہوں مہربان تے ول ول رم کرن والا۔

۱۴۵۔ اسائے تیڈی توجروں ول آسمان دو پھردی ڈہرے پئے ہیں تے اسائے تیکوں ضرور اول قبلے دو پھیر ڈیوں جبرھا تیکوں چنگا بگدے تے توں پھر گمن اپنا منہ مسجد حرام دو۔ تے اے مسلمانو تسائے جتھاں وی ہوو تسائے اپنے منہ اڈاہیں پھر گھنوتے بے شک جنہیں لوکیں کوں کتاب بڑنی گئی او چاڈن جو اے انہیں دے رب کنیں سچا حکم۔ تے جو کچھ کھریںدے پیئیں اول کنیں اللہ سٹیں غافل نیئیں۔

۱۴۶۔ تے توں بھانویں نہیں لوکیں دو جنہیں کوں کتاب بڑنی گئی ۵۰ ہر قسم دا نشان دی گھن آویں ول وی او تیبڑے قبلے دی پیڑی نہ کر لیں تے نہ توں انہیں دے قبلے دی پیڑی کر سگدیں تے نہ ک لولہ بے دے قبلے دی پیڑی کھریںدے۔ جے توں علم آون دے بعد انہیں دی خواہش دی پیڑی کر لیں تے بے شک توں وی غالیں وچوں

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ لَكُمْ مِمَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۳۲﴾

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَهُمْ عَن قِبَلِهِمُ الَّذِينَ كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۳﴾
وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿۳۴﴾

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۳۵﴾

وَلَيْنَ آيَاتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَيْنَ آيَاتِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمَسَ الظَّالِمِينَ ﴿۳۶﴾

تھی ولسیں۔

۱۴۷۔ اسل جنہیں کول کتاب ڈتی ء او اس سچائی کول یوس
سجائڈن جیوس اپنے پترس کول سجائڈن تے بے شک انہیں وچو
بک اولہ جان بچھ کے سچ کول کیندے۔

۱۴۸۔ اے سچ تیڈے رب کنیں بے توں شک کرن والیں
وچو نہ تھی۔

۱۴۹۔ ہر کس دا بک نہ بک مقصد ہوندے (جسکوں پورا کرن کیتے ا
بچھو لگ ویندے۔ تاساں چنگیں کیں وچ بک ڈو جھے کنیں اگو و دھو۔
تساں جھتاں دی بوسوالہ سئیں تہا کول کٹھا کر کے گھن اوس بے
شک اللہ سئیں ہر چیز تے قادر۔

۱۵۰۔ توں جرمی جا کنیں دی نکلیں توں اپنا منہ مسجہ حرام دو پھیر
گھن تے بے شک اے تیڈے رب دا حکم۔ تے تاساں جو کجھ
کریدے ء اللہ سئیں اول کنیں غافل نہیں۔

۱۵۱۔ توں جرمی جا کنیں دی نکلیں اپنا منہ مسجہ حرام دو پھیر گھن تے
تساں دی جھتاں دی بروو اپنے منہ مسجہ حرام دو پھیر گھنو۔ تاساں جو
سوائے انہیں لوکس دے جنہیں انہیں لوکس وچو ظلم کیتے ہے لوک
تہا ڈے اتے الزام نہ لایگن۔ تے تاساں انہیں کنیں نہ ڈروتے میں
کنیں ڈروتاں جو میں تہا ڈے اتے اپنی نعمت پوری کر ڈیواں تے
تاساں جو تاساں سدھارستہ ڈیکھ گھنو۔

۱۵۲۔ اوں اسل تہا ڈے وچو تہا ڈو بک رسول بنا کے بیٹھے جیرھا
تہا کول ساڈیاں آیتاں پڑھ کے ٹاوسے تے تہا کول پاک کرے
تے تہا کول کتاب تے سٹپ سکھا دے تے او کجھ سکھا دے جو
تساں نہ جانڈے ہاوسے۔

۱۵۳۔ تے تاساں میکوں یاد کرو تے میں تہا کول یاد رکھیاں تاساں
میڈا شکر کرو تے میڈی ناشکری نہ کرو۔

۱۵۴۔ اے منق والوا! تاساں صبر تے دعاناں اللہ سئیں کنیں مدد منگو۔

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبْنَاءَهُمْ
وَإِنْ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۴۷﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُسْتَرِينَ ﴿۱۴۸﴾

وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ هُوَ مَوْلِيهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۗ أَيْنَ
مَا تَلُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَنِيحًا ۖ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۴۹﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ ۚ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۵۰﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ ۚ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ
لَعَلَّكُمْ يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ ۖ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ۗ وَلَا تَمَّ نِعْمَتِي
عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۱۵۱﴾

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا
وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمُ
مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿۱۵۲﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا
تَكْفُرُوا ۗ ﴿۱۵۳﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۗ إِنَّ

اللَّهُ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۵۵﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۱۵۶﴾

بے شک اللہ سب سے صبر کرنے والی نال۔

۱۵۵۔ تے جیرھے لوک اللہ سب سے رستے وچ مرتج ویندن انہیں کول مردہ نہ آکھو سچ اے بے جو او جیندن تے لتاں سمجھدے تو سے۔

وَلَنْبَلُوتُكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصِ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّادِقِينَ ﴿۱۵۷﴾

۱۵۶۔ اساں تہا کول ضرور از میسوں بڑرتے بکھتے مال تے جان تے میویں کول گھٹ بڑیوں نال تے صبر کرنے والی کول بشارت بڑے بڑے۔

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿۱۵۸﴾

۱۵۷۔ جڈاں انہیں تے کوئی مصیبت بندی تے او آبدن بے شک اساں اللہ سب سے دے یکتے ہیں تے اساں بے شک ہوندو و لٹے۔

۱۵۸۔ ایٹھے او لوکن جنہیں تے انہیں دے رب کنیں برکتاں تے رحمتاں ہن تے ایٹھے لوکن جیرھے سدھے رستے تے جلدے پین۔

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿۱۵۹﴾

۱۵۹۔ بے شک صفاتے مردہ اللہ سب سے دی نشانیں و چوہن تے جیرھا بیت اللہ دا حج کرے یا عمرہ کرے او ندے اتے کوئی گناہ نیں جو او انہیں بڑدنا ہیں پہاڑیں دے درمیان تکھا تکھا ٹرے۔ جیرھا شخص اپنی خوشی نال کوئی چنگا کم کرے تے بے شک اللہ سب سے بڑا قدر کرنے والا تے بہوں چاٹھ والا۔

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿۱۶۰﴾

۱۶۰۔ تے بے شک او لوک جیرھے لیکن جیرھی اساں کھلے کھلے نشان تے ہدایت ہائی۔ بعد ایندے جو اساں لوکیں واسطے ایں کتاب وچ کھول کے تعلیم بیان کر ڈتی۔ انہیں لوکیں تے اللہ سب سے دی لعنت تے لعنت کرنے والی دی وی لعنت۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعْنُونَ ﴿۱۶۱﴾

۱۶۱۔ سوائے انہیں لوکیں دے جیرھے توبہ کر گھنن تے اپنے آپ کول ٹھیک کر گھنن تے خدا دے حکم لوکیں کول کھول کے بڑسن تے ایٹھے لوکیں تے میں اپنی رحمت نال توجہ کریاں تے میں بہوں رحمت نال توجہ کرنے والے مہربان ہاں۔

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۶۲﴾

۱۶۲۔ بے شک او لوک جنہیں میں منیا تے نہ منن دی حالت وچ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ

عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَاللَّيْلِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿۱۶۱﴾
 مرگین۔ ایٹھے لوکن جنہیں تیں اللہ سیس دی لغت تے فرشتیں دی تے
 سارے لوکیں دی لغت۔

خَلِيدِينَ فِيهَا لَا يَخْفَى عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا
 هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۱۶۲﴾
 ۱۶۲۔ اوندے وچ بہوں دیر پٹے رہسن۔ عذاب انہیں کنیں ہولا
 نہ تھیس تے نہ انہیں کوں و تھی ملسی۔

وَالْهُكْمُ لِلَّهِ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿۱۶۳﴾
 ۱۶۳۔ تے تہا بڑا معبود بکوہ تے بیا کوئی معبود نیس سوائے اوندے جیرھا
 بن سکے بڑیوں والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْخِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفَلَكَ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۱۶۴﴾
 ۱۶۴۔ بے شک آسمان تے زمین دے پیدا تھیوں وچ تے رات تے
 بڑینہ دے اگو پچھو آون دچ تے انہیں بیڑیں وچ جیرھیاں سمندر
 وچ چلین تے لوکیں کوں فائدہ پچین تے اوں پانی وچ جیرھا اللہ
 جھڑکیں دس دے تے برتھی ہونی زمین کوں دسون کریدے تے
 اوندے وچ ہر قسم دے جانور کھنڈاؤں وچ تے ہواواں چلاؤں
 وچ تے جھڑکوں آسمان تے زمین دے وچکار خدمت تے لاؤں
 وچ اوں قوم واسطے جیرھیں عقل نال کم گھندی ء کئی قسم دے
 نشان ہن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ لَا أَنَّهُ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿۱۶۵﴾
 ۱۶۵۔ لوکیں وچو کچھ لوک اللہ سیس دے سوا اوندے شریک بنا
 گھندن تے انہیں نال اوں پیار کریندن جیویں اللہ سیس کوں پیار
 کریدے تے جیرھے لوک منیندن او اللہ سیس نال ایس کنیں بہوں
 زیادہ محبت کریندن۔ تے جے اولوک جیرھے ظلم کریندن اول عذاب
 کوں بڑیکھ گھنن ہا (اوندے آون کنیں پہلے) تے انہیں کوں پتہ بگ
 ونچے ہا جو بے شک ساری طاقت اللہ سیس دی تے بے شک
 اللہ سیس بڑا عذاب بڑیوں والا ء۔

إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَأَرَادُوا الْعَذَابَ
 وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿۱۶۶﴾
 ۱۶۶۔ تے جہاں او لوک جنہیں دا اکھن منیا ویندے انہیں لوکیں کنیں
 جیرھے اکھن منیندن نکھر ولسن تے او عذاب دی بڑیکھ گھنسن
 تے انہیں واسطے سارے رستے بند تھی ولسن۔

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةٌ فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ
 كَمَا تَبَرَّأُوا مِنَّا كَذَلِكَ يَرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ
 ۱۶۸۔ تے جیرھے لوک (وڈے کافرین دا) اکھن منیندن او اکھن
 جے ساکوں دنیا دو ولا پھٹن ہا تے اسان دی انہیں کنیں ایویں نکھر

عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخارجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿۱۶۸﴾

۱۶۸۔ و نچوں باجیوں لے انج اسان کنیں نکھر دے پیٹن۔ ایویں اللہ سئیں
انہیں کوں انہیں دے اعمال دا نتیجہ ڈھکیسی جو کجھ حسرتاں ہو سن دس
تے او ایں بھانئیں نکل نہیں سگدے۔

يَأْتِيهَا النَّاسُ كُلُّوا مِنَّا فِي الْأَرْضِ حَلَلًا طَيِّبًا وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۱۶۹﴾
إِنَّمَا يَأْمُرُكُم بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَإِنْ تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۱۷۰﴾

۱۶۹۔ لے لو کو تاس کھاؤ حلال تچا ک شہیں جیریاں زمین وچ ہن تے
شیطان دے قدمیں تے نہرو بے شک او تہا ڈا کھلا کھلا دشمن۔
۱۷۰۔ او تہا کوں صرف برائی دا حکم ڈیندے تے بے حیائی دا تے لے
وی آبدے جوتساں اللہ سئیں دے خلاف او کجھ کھوجیندا تہا کوں پتہ
کاہ نہیں۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ
نَتَّبِعُ مَا الْفِينَا عَلَيْهِ آبَاءُنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿۱۷۱﴾

۱۷۱۔ تے جڈاں انہیں کوں اکھیندے جو پیروی کرو تاس اوندی جو
اللہ سئیں ہائے تے او آبدن جو اسان اوں گال دی پیروی کر لیسوں
جیندے اتے ساڈے بے پور ڈاڈے عمل کریندے ہن۔ بھانویں انہیں
دے پیو ڈاڈے کوں فراوی عقل کاہ نہ ہائی تے او سدھے رستے تے
نہ ہن۔

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ
إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّوا بِكُمْ عَنِّي فَهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ ﴿۱۷۲﴾

۱۷۲۔ اولوک جیرھے نہیں منیدے اوں آدمی جہیں ہن جیرھا اوں چیز
کوں سبڑھیندے جیرھی سن نہیں سگدی سوائے پر ڈو تے سڈے
پوڑے گونگے تے اندھے ہن تے او گال کوں سمجھیندے نہیں۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُّوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ رِيبًا تَعْبُدُونَ ﴿۱۷۳﴾

۱۷۳۔ لے ایمان والو! تاساں کھاؤ پاک شہیں جیریاں اسان
تہا کوں ڈتین تے اللہ سئیں دا شکر کرو جسے تاساں اوہیں دی
عبادت کریندے۔

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزُرِ
وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَ
لَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنْ اللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۷۴﴾

۱۷۴۔ بے شک تہاڈے اتے حرام مردار تے رت تے جٹھے دا
گوشت تے ہراوشے جیرھی اللہ سئیں دے سواہے دے نال تے
کھلی گئی بروسے۔ ہلجے کوئی مجبور تھی دہنچے اوندی خواہش وی نہ ہرے
تے نہ او حد کنیں ددھے اوندے اتے کوئی گناہ نہیں بے شک اللہ سئیں
بہوں بخش والا تے مہربان۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَ
يَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ

۱۷۵۔ بے شک اولوک جیرھے لکیندن کتاب دے اوں حصے
کوں جیرھا اللہ سئیں ہائے تے او او کوں تھوڑے مل نال ویتچ

إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۵۰﴾

ڈیندن اولوک ایویں ہن جراپٹے ڈھڑھیں وچ بھاپے کھندن
تے قیامت دے ڈینہہ اللہ سئیں انہیں نال ایسی تے نہ انہیں کوں
پاک کر لیسے۔ تے انہیں واسطے عذاب ڈکھ ڈیون والا۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلٰلَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ
بِالْغَفْرِۗةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿۵۱﴾

۱۷۶۔ ایجھے لوکن جیرھے ہدایت دے وٹاندرے وچ گمراہی گھندن
تے بخشش دے وٹاندرے وچ عذاب گھندن۔ بھاتے
انہیں داصر وڈی گال۔

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ نَزَلَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ وَاِنَّ الَّذِيْنَ اٰخْتَلَفُوْا
فِي الْكِتٰبِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيْدٍ ﴿۵۲﴾

۱۷۷۔ اے عذاب ایں واسطے آئے جو بے شک اللہ سئیں بھی
کتاب لہائی تے بے شک جیرھے لوک ایندے وچ اختلاف
کریندن او بے شک بہوں وڈی دشمنی وچ ہن۔

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ قِبَلَ الشَّرْقِ وَ
الْمَغْرِبِ وَ لٰكِنَّ الْبِرَّ مِّنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ
وَالسَّلِيْكَةِ وَ الْكَيْتِ وَ النَّبِيْنِ وَ اٰتَى الْمَالَ عَلَى
حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبٰى وَ الْيَتٰمٰى وَ السَّلٰكِيْنَ وَ اٰبَنَ السَّبِيْلِ
وَ السَّآئِلِيْنَ وَ فِى الرِّقَابِ وَ اَقَامَ الصَّلٰوةَ وَ اٰتَى
الزَّكٰوةَ وَ الْمُوْفُوْنَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عٰهَدُوْا وَ الضَّٰمِيْنَ
فِى الْبُءَسَاۗءِ وَ الضَّرَآءِ وَ حِيْنَ الْبُءَسٰى اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ
صَدَقُوْا وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُوْنَ ﴿۵۳﴾

۱۷۸۔ نیکی لے نیں جو تساں اپنے من پوادھ تے پچا دھ دو پھیر گھنو
اصل نیکی لے ہے جو جئیں اللہ سئیں کوں من گدھاتے آخرت دے
ڈینہہ تے فرشتے تے کتاب تے نیں کوئی تے مال اللہ سئیں دی
محبت دی خاطر سیکیں کوں تے تہیں کوں تے مسکین کوں تے
مسافر کوں ڈرتا تے سوا کوں تے ہانہیں کوں چھروایا تے نماز باجھا
ٹھہا کے پڑھی تے زکاۃ ڈتی۔ تے جڈاں او کوئی وعدہ کریندن
اونکوں پورا کرٹ تے تنگی تے بیماری وچ تے جنگ دے وقت
صبر کرٹ وائیں ایجھے لوکن جیرھے پھن تے ایجھے لوکن جیرھے اللہ سئیں
کئیں، بہوں ڈرن والا ہن۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِى الْقَتْلِ
الْحَرْبِ بِالْحَرْبِ وَ الْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَ الْاُنْثٰى بِالْاُنْثٰى فَمَنْ
عَفٰى لَهٗ مِنْ اَخِيْهِ شَيْۢءٌ فَاَتْبَاعُ بِالْمَعْرُوْفِ وَاَدَاۗءُ
اِيْهِ بِاِحْسَانٍ ذٰلِكَ تَخْفِيْفٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَ رَحْمَةٌ
فَمَنْ اَعْتٰدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۵۴﴾

۱۷۹۔ اے منقن والیو! تہاڈے اتے قتل دا اوہو جیہاں بدلہ گھنن ڈیون
کیتل گئے آزاد دے بدلے آزاد تے ہانہیں دے بدلے ہانہاں تے
تہمت دے بدلے تہمت۔ جے کہیں کوں اوندے بھرا کئیں
کوئی شے معاف کر ڈتی ونجے تے باقی جی کوں او مناسب طریقے
نال گھن سگدے تے ڈیون والا اونکوں جیگی طرح نال ادا کر ڈیوے
اے تہاڈے رب کئیں سزا ہوئی کیتی گئی تے لے اوندی مہربانی۔ جیرھا
ایندے بعد حد کئیں و دھسی اوندے کیتے ڈکھ ڈیون والا عذاب
۱۸۰۔ اے سیانے لوکو! تہاڈے واسطے بدلہ گھنن وچ زندگی تال

وَ لَكُمْ فِى الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يّٰۤاُولِى الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ

تَتَّقُونَ ﴿۸۱﴾

جوتساں مصیبتیں کنیں نہج و نہج۔

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿۸۱﴾

۱۸۱۔ تہاڑے اتے فرمیں جو تہاڑے دچوں کہیں تے موت دا وقت آوے جے او مال چھوڑ ونجے او وصیت کرے پیر ما واسطے گھاٹے سکیں کیتے صحیح طریقے نال اے فرمیں اللہ سٹیں کنیں ڈرن والیں کیتے۔

فَمَنْ بَدَلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأَنَّمَا آثَمَ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۸۲﴾

۱۸۲۔ تے جبرھا شخصیں وصیت کوں سنن دے بعد ایکنوں وٹا ڈیوے تے ایندگانہ اوناہیں کوں تھیس جیرھے ایں وصیت کوں

وٹیندن تے بے شک اللہ سٹیں بہوں سنن والا تے چاٹن والا۔

فَمَنْ خَافَ مِنْ مَوْصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۸۳﴾

۱۸۳۔ تے جے کوئی وصیت کرن والے کنیں ڈرے جواد وٹپ کوسی یا گناہ کوسی تے انہیں دچ صلح (ٹھاہی) کرا ڈیوے تے اوندے

اتے کوئی گناہ نیئیں بے شک اللہ سٹیں بہوں بخشن والا تے مہربان

۱۸۴۔ اے منن دالیو! تہاڑے اتے ایویں فرمیں روزہ رکھن تہیں

تہاڑے کنیں پہلے لوکیں تے فرمیں ہا ایں واسطے جوتساں اللہ سٹیں کنیں ڈرو۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۸۴﴾

۱۸۵۔ اے روزے گتزی دے کجھ ڈینہیں تہاڑے کوئی تہاڑے دچوں

بیمار ہودے یا سفر تے ہودے تے دل او بے ڈینہیں دچ اے

گتزی پوری کرے۔ تے اولوک جیرھے روزہ نیئیں رکھ سگدے او

اوندے بدے دچ ہک مسکین کوں روٹی کھاوون۔ جیرھاوی خوشی نال

نیکی کرے اے اوندے کیتے چنگا تے جے تہاکوں پتہ ہودے جو

روزہ رکھن تہاڑے کیتے چنگا۔

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۸۵﴾

۱۸۶۔ رمضان شریف دا مہینہ او ہے جیندے دچ قرآن شریف لیتے۔

اے لوکیں کیتے ہدایت تے ہدایت دیاں کھیاں کھیاں نشانیاں ایندے

دچن۔ تے اے سچ تے کوڑ نکھیرن والا۔ تے جیرھا تہاڑے

دچوں ایں مہینے کوں ڈیکھے اونکوں روزہ رکھنا چاہی دا۔ تے جیرھا

بیمار ہودے یا سفر تے ہودے او ایں گتزی کوں بے ڈینہیں دچ

پورا کرے اللہ سٹیں تہاڑے واسطے سوکھ چاہندے اوکھ سنیں چاہندے!

شَهْرٍ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ

تَشْكُرُونَ ﴿۱۸۷﴾

تے تاں جوتساں گنٹری پوری کروتے اللہ سئیں دی وڈائی ایں گاہوں
بیان کرو جواوں تہا کوں سدھارستہ ڈکھائے تے تاں جوتساں اوندا
شکر کرو۔

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ
الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ
يَرْشُدُونَ ﴿۱۸۸﴾

۱۸۷۔ تے جڈاں میڈے بندے تیں کنیں میڈا پچھن تے بے شک
میں بہوں کولہو ہاں۔ جیرھا دی سڈن والا میوں جڈاں سڈے میں
اونکوں جواب ڈینداں تے لتاں وی میڈی گاہیں دا جواب ڈیوتے
میڈے اتے ایمان رکھوتاں جوا نہیں کوں سدھارستہ بل ونچے۔

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ
لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ
كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا
عَنكُمْ فَالْتَمَنَ بِأَشْرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ
مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُوا الصِّيَامَ
إِلَى آيَاتِهِ وَلَا بُأَشْرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسْجِدِ
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۱۸۹﴾

۱۸۸۔ روزے دی راتیں وچ تہا کوں تہا ڈی زالیں کنیں ونجھن
دی اجازت۔ او تہا ڈے کپرن تے لتاں اوندے کپرے ۶۔ اللہ
سئیں کوں پتہ ہا جوتساں اپنے حق مریدے ہا وے اوں تہا ڈے
اتے رحمت نال توجہ کیتی ہوتے تہا کوں معاف کیتس ہن لتاں اپنی
زالیں دو ونچوتے جوالہ سئیں تہا ڈے کیتے لکھے اونکوں گولوتے
کھاڈتے ہوجے تیں نکھر ونچے (پڑا باکھ تیں) چٹا دھاگہ کالے
دھاگے کنیں فجر دے وقت دل لتاں رات تیں روزہ پورا کروتے
جے لتاں میت وچ ائکان بیٹھے ہوو تے اپنے زالیں دو ونچو
لے اللہ سئیں دے پتیں ہن تے لتاں انہیں دے کولہونہ ونچو۔ یوں
اللہ سئیں لوکس کیتے اپنے حکم بیان کرڈن تاں جواد اللہ سئیں کنیں ڈرن

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا
إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۹۰﴾

۱۸۹۔ لتاں آپت وچ کورنال ہک ڈو جے دامل نہ کھاڈتے اوماں
لتاں افسریں دو (رشوت کیتے) نہ گھن ونچو تاں جوتساں لوکس دے
مال دا ہک حصہ جاٹ پچھکے گناہ نال کھاڈنچو۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْهَلْهَلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ
وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۹۱﴾

۱۹۰۔ اوتیں کنیں چندریں دا پچھن توں آکھ ڈے جولے لوکس کیتے
وقت ڈیکھن داتے حج دا ذریعہ ۶۔ اتے لے نیکی نہیں جوتساں
گھریں وچ پچھوڑے کنیں آوتے اصل نیک او ہے جیرھا اللہ
سئیں کنیں ڈے تے گھریں وچ انہیں دروازیں کنیں آوتے اللہ
سئیں کنیں ڈرو تاں جوتساں کامیاب تھی ونچو۔

۱۹۱۔ اللہ سئیں دے رستے وچ انہیں لوکس نال جنگ کرو جیرے

وَقاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا

تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۹۱﴾

تہاڑے نال بھڑن تے زیادتی نہ کرو۔ بے شک اللہ سبب زیادتی کرن والیں کون پیار نہیں کریندا۔

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقَفْتُمُوهُمْ وَآخَرُجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ آخَرَجُوكُمُ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكٰفِرِينَ ﴿۹۲﴾

۱۹۲۔ تے جھتاں او تہا کون من انہیں کون قتل کر ڈیو۔ تے انہیں کون اتھو کڈھو جھتوا انہیں تہا کون کڈھئے۔ تے فتنہ قتل کنیں زیادہ گھانا ڈیوٹ والا۔ انہیں نال مسجد حرام دے کولہاوتیں نہ بھڑو جے تیں او تہاڑے نال اتھاں نہ بھڑن۔ تے جے او تہاڑے نال بھڑن تے تساں وی انہیں نال بھڑو نہ منن والیں دی ایھا سزا۔

فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۹۳﴾

۱۹۳۔ تے جے او رک وچن تے ول بے شک اللہ سبب بہوں بخشش والا تے مہربان۔

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ أَنْتَهُوا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۹۴﴾

۱۹۴۔ تساں او تیں انہیں نال بھڑو جو فتنہ باقی نہ رہوے تے دین اللہ سبب دی رفا واسطے تھی ونچے۔ تے جے او رک وچن تے ول ظالیں دے سوا بیا کہیں کون پکڑن جا نرہیں

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ مَّنْ أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِئْسَ مَا أَعْتَدْتُمْ عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿۹۵﴾

۱۹۵۔ عزت والا مہینہ تے عزت والے مہینے دے بدلے وچ تے عزتیں دا بدلہ ضروری ہے تے جیرھا تہاڑے اتے زیادتی کرے تساں وی اوندے اتیں او ہوتا زیادتی کرو جتنی اوں تہاڑے اتے زیادتی کیتی ہے تے اللہ کنیں ڈرو تے جان گھنوں جو بے شک اللہ سبب اوں کنیں ڈرن والیں دے نال۔

مناقرۃ عند التقديرین

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿۹۶﴾

۱۹۶۔ تے مال خرچ کرو اللہ سبب دے رستے وچ تے اپنے ہمتیں نال اپنے آپ کون ہلاک نہ کرو تے احسان نال کم گھنوں بے شک اللہ سبب احسان کرن والیں نال پیار کریندے۔

وَأَتُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِّنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ

۱۹۷۔ تے پورا کرو اللہ سبب دی رفا دی خاطر حج تے عمو تے نھے تہا کون حج کنیں روک گدھا ونچے تے جیرھی تہا کون سوکھی لہے او قربانی کر ڈیو۔ تے اپنے سر نہ منواؤ جے تیں قربانی اپنی جاتیں نہ پہنچ ونچے تے جیرھا تہاڑے وچوں بیمار ہو دے یا اوندے سرد وچ کوئی تکلیف تھی ونچے (تے سر منواؤ ڈیوے) اتے اوندے بدلے وچ روزہ رکھے یا صدقہ ڈیوے یا قربانی کرے تے جیرھے ویلے تساں

وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ
لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۱۹﴾

امن وچ آونچوتے جبرھا شخص حج دے نال عمرے دانانہ چا دے تے دل
جبرھی قربانی اوں کوں سوکھی لیسے او کرگھنے۔ تے جے قربانی نہ کر سگدا
ہو دے تے او ترے بڑنہم حج وچ روزے رکھے تے ست روزے
دل آکے رکھے۔ اے پورے ڈانھنی میں اے اوندرے واسطے ہے جیندے
پال نچے مسجد حرام وچ نہ ہوں تے اللہ سٹیں کنیں بڑوتے جان گھنٹو
جو بے شک اللہ سٹیں دی سزا بڑا ہی سخت

۲۲

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ
فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقًا وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا
تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزُودُوا فَإِنَّ خَيْرَ
الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ ﴿۲۰﴾

۱۹۸۔ حج دے مہینے کوں برکونی جانڈے تے جیندے اتیں انہیں مینے
حج فرض ہو دے تے او حج دے بڑنہیں وچ نہ تے کیں نال شہوت
دنگال کسے تے نہ کوئی نافرمانی والا کم کرے۔ تے نہ حج دے وچ بھڑے
جبرھی تساں نیکی کر لیسو اللہ سٹیں اوں کوں جانڈے تساں اپنے نال
سفر فرج گھن گھنوتے بے شک چنگا سفر فرج اللہ سٹیں دا بڑا
تے میں کنیں بڑو لے سیانے لوکو!

بنیائے میں اللہ سٹیں

يَسْ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ
فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَادْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ
قَبْلِهِ لَسِنَ الضَّالِّينَ ﴿۲۱﴾

۱۹۹۔ تہا بڑے اتے کوئی گناہ نہیں جو تہاں اپنے رب کنیں فضل منگو
تے جڈاں تہاں عرفات کنیں وکو تے تہاں مشعر حرام دے نال اللہ
سٹیں کوں یاد کرو۔ تے اونکوں اوں یاد کرو جیویں اوں تہا کوں سدھا
رستہ بڑکھاس۔ تے میں کنیں پہلے تہاں گمراہیں وچو ہا دے۔

ثُمَّ ارْجِعُوا مِنْ حَيْثُ أَقَضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۲۲﴾

۲۰۰۔ تے تہاں اتھاؤ وکو جھٹو پے لوک وکن۔ تے اللہ سٹیں کنیں
بخشش منگوتے بے شک اللہ سٹیں بہوں بخشش والاتے مہربان۔

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ
رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ ﴿۲۳﴾

۲۰۱۔ تے جڈاں تہاں اپٹیاں عبادتاں پوریاں کر گھنوتے دل اللہ
سٹیں کوں تہاں الیویں یاد کرو جیویں تہاں یاد کرنی دے، اپنے پورے
بڑا بڑے کوں یا اوں کنیں دی ڈھیر یاد کرو۔ تے لوکیں وچو جبرھا لے
آہرے جو لے ساڈے رب ساکوں دنیا وچ بڑے اوندا آخرت وچ
کوئی حصہ نہیں۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ
فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۲۴﴾

۲۰۲۔ تے انہیں وچوں جبرھا لے آہرے لے ساڈے رب ساکوں
دنیا وچ دی چنگائی بڑے تے آخرت وچ دی چنگائی بڑے تے ساکوں
بھارے عذاب کنیں بچا۔

- ۲۰۳۔ ایتھے لوکن جنہیں داکمائی دی وجرنال ثواب ورج وڈا حصہ ۶۔
تے اللہ سیس حساب گھنٹن ورج جلدی کریدے۔
- ۲۰۴۔ اللہ سیس کون یاد کرو انہیں گنتری دے جہاڑیں ورج۔ تے
جیرھا شخص جلدی کرے ڈو ڈینہیں ورج (دل آوے) تے اونڈے
اتے کوئی گناہ نیں جیرھا دیرنال (آوے) تے اونڈے اتے دی کوئی
گناہ نیں۔ بے اونڈے کیتے جیرھا اللہ سیس کنیں ڈرے۔ تسال اللہ سیس
کنیں ڈرے تے جان گھنوجو بے شک تسال سارے کھلے کرے ہونڈو
ولائے ولسو۔
- ۲۰۵۔ تے لوکس وچوں کجھ اینجمن جیندی گال دنیاوی زندگی وچ نیکیوں
چنگی بگدی ۶ تے اللہ سیس کون گواہ بنیدن اوں گال تے جیرمی
انہیں دے دل ورج۔ تے سچی گال لے ہے جو او ڈاڑھے جھراکے ہن۔
- ۲۰۶۔ تے جڈاں او حاکم بن دیندن تے اوزین تے ورکدن گیو گھتھن
کیتے تے رڑھیں تے نسلیں کون تباہ کرن کیتے۔ تے اللہ سیس
گیڑیں کون چنگا نیں سمجھا۔
- ۲۰۷۔ تے جڈاں انہیں کون آکھیا ویندے جو اللہ سیس کنیں ڈرے تے
نک نموز انہیں کون گناہ تے مجبور کر ڈیندے تے انہیں کون
دورخ کافی ۶ تے اوزین کیتے بہوں گندی ۶۔
- ۲۰۸۔ تے لوکس وچو کجھ اینجھے ہن جیرھے اللہ سیس دی خوشی حاصل
کرن کیتے اپنے آپ کون ورج ڈیندن تے اللہ سیس اپنے بندیں
تے بہوں مہربان۔
- ۲۰۹۔ اے منن والیو تسال سارے دے سارے فرمانبرداری ورج
آونچو تے رڑو شیطان دے پیریں تے بے شک او تہا ڈا کھلا کھلا
دشمن۔
- ۲۱۰۔ تے جے تسال کھلے کھلے نشانات آون دے بعد ملک پیو ہے
تے کچھیں جان گھنوجو اللہ سیس دی غالب تے بہوں سیانا ۶۔
- ۲۱۱۔ او ایں گال دے سوا کتھ دا انتظار پئے کریندن جو اللہ سیس جھوٹ
- أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٣﴾
- وَإِذْ كُرُوا لِلَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي
يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ
لِمَنِ اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ تُخْرَجُونَ ﴿٢٠٤﴾
- وَمِنَ الثَّالِثِينَ مَنْ يُغِبُّكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَيُشْهِدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ الَّذِي الْخَصَامُ ﴿٢٠٥﴾
- وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ
الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴿٢٠٦﴾
- وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ
جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْبِهَادُ ﴿٢٠٧﴾
- وَمِنَ الثَّالِثِينَ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٨﴾
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٩﴾
- فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَاذْكُرُوا
أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢١٠﴾
- هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ

الْغَامِرِ وَالْمَلِكَةِ وَقَضَى الْأَمْرَ وَالِىَ اللَّهُ تَرْجِعُ
الْأُمُورُ ۝۴

سَلُّ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ
وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ
اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝۵

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝۶

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيْنَ
مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ
فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ
بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا
فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝۷

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْمِبِينَ وَالصَّرَافِ
وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
مَتَى نَصْرُ اللَّهِ الْإِنَّا نَصْرُ اللَّهِ قَرِيبٌ ۝۸

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۗ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ
خَيْرٍ فَلِلَّهِ الدِّينُ وَالْآقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالسَّكِينِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ

دے پچاویں و مع آوے تے فرشتے وی آون تے ای حال دانیصلہ
کر ڈتا ونچے تے سارے کم اللہ سئیں دو ولدن۔

۲۱۲. بنی اسرائیل کنیں کچھ جو اسان انہیں کون کتنے کھلے کھلے نشان ڈتن
تے میرھا اللہ سئیں دی نعمت کون اوں ویلھے وٹا ڈیوے جیڈاں
او ایں کنیں آونچے تے اللہ سئیں ڈاڈھی سخت سزا ڈیون والا۔

۲۱۳. تے جیرھے کافرین انہیں کون دنیاوی زندگی سوہنی کر کے
ڈکھائی گئی تے او منسٹن والیں تے مذاقاں کریندن تے جیرھے
لوک اللہ سئیں کنیں ڈرون قیامت دے ڈینہ او کافرین تے غالب
ہوسن اللہ سئیں جینکوں چاہندے بے حسابا رزق ڈیندے۔

۲۱۴. یکے لوک بکوٹوہن تے اللہ سئیں نہیں کون خوشخبری ڈیون والا
تے ڈراونٹ والا بنا کے پھیس تے انہیں نال سچی کتاب وی لہائی
ہس۔ تاں جو اللہ سئیں لوکس دے جیڑیں دانیصلہ کر ڈیوے۔ انہیں
آپت وچ شیطانگی کیتے جیڑاوی اوں ویلھے گیتے جیڈاں انہیں دو
کتاب آگئی ہاں۔ تے کھلے کھلے نشانات وی آگئے ہن تے اللہ
سئیں اپنے حکم نل منسٹن والیں کون سچائی دارستہ ڈکھالے جیندے
وچ ڈو جھے اختلاف کریندے پئے ہن۔ تے اللہ سئیں جینکوں
چاہندے سدھارستہ لا ڈیندے۔

۲۱۵. تہاڈا لے خیال جو تساں داخل تمی دیسو بہشت وچ تے
تہاڈو اجاں تیں او مہبتاں نیں آیاں جیرھیاں تساں کنیں پہلے
لوکس تے آئین۔ انہیں کون تنگی، بکھ تے ڈکھ طے تے انہیں کون
ایجھالادا ڈتا گئے جو او رسول تے اوندے منسٹن والے یکنے اے
آکھن پئے نگئے ہن جو اللہ سئیں کڈاں مدد کر لسی۔ سٹو! بے شک
اللہ سئیں دی مدد بہوں کولہورے۔

۲۱۶. او لوک تیں کنیں کچھ دن جو او کیا خرچ کرن توں آکھ تساں
جیرھاوی چوگکا مال خرچ کرو او تہاڈے پیو ماتے گھاٹے سکین تے
یتیم تے مسکین تے مسافرین (دا پہلا حق) تے جو تساں چوگکا کھرو

عَلَيْكُمْ ﴿۱۶﴾

بے شک اللہ سب سے بہتر جاننے والا ہے۔

۲۱۷۔ تہاڑے اتے فرض کیتی گئی اے جگ تے تہا کوں اوچھگی
نہیں لگدی تے اے وی تھی سبگدے جو تہا کوں ہک شے چھگی نہ
لگدی ہووے اتھا تہاڑے کیتے چھگی ہووے تے لے وی تھی
سبگدے جو تہا کوں ہک شے چھگی لگدی ہووے تے او تہاڑے
کیتے چھگی نہ ہووے تے اللہ سب سے جانڈے تے تہا کوں نوٹھے
جانڈے۔

كُنِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَىٰ أَن
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوا
شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

۲۱۸۔ تیں کنیں پھدن جگ کیتے عزت والے مہینے وچ توں اکھ
ایں مہینے وچ جگ بہوں وڈا گناہ تے اللہ سب سے راہ کنیں
بھگن تے اوندا انکار تے عزت والی میت داتے اونڈے گھر
والیں کوں اتھو کلبھ من والی اللہ سب سے دی نگاہ وچ اوں کنیں دی
وڈا گناہ۔ تے فتنہ قتل کنیں وی وڈا جرم۔ تہاڑے نال او تیں
بھڑے رہن بے تیں تہا کوں تہاڑے دین کنیں پھیر نہ گھن بے
انہیں کوں طاقت ہووے۔ تے جیرھاوی تہاڑے دپو اپنے دین
کنیں پھرنچے تے نہ منن دی حالت وچ مرو پنے تے ایجے لوکس
دے عمل دنیا تے آخرت وچ و بچج و لین۔ ایجے لوک دوزخی ہن تے
اونڈے وچ دیر تیں پئے رہن۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ
فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَ
السَّجْدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِندَ
اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا
وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَمَا كَانَ مِن
أَوْلِيكَ حَبَطَتِ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۸﴾

۲۱۹۔ بے شک جنہیں من گدھے تے ہجرت کیتی تے اللہ سب سے
رستے وچ جہاد کیتے۔ لے لوک اللہ سب سے دی رحمت دے امیدوارن
تے اللہ سب سے بہتر بخش والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۹﴾

۲۲۰۔ لے رسول تیں کنیں او شراب تے جمنے دا پھدن تو انہیں
کوں اکھ انہیں بڈوناہیں وچ وڈا گناہ تے لوکس دا فائدہ وی ہے۔ تے
انہیں بڈوناہیں دا گناہ انہیں دے فائدے کنیں بہوں وڈا ہے۔ تے او
تیں کنیں کچھن جو او فرج کیا کرن۔ توں اکھ جیرھاوی وچ بچے۔ ایویں
اللہ سب سے تہاڑے کیتے حکم بیان کریندے تاں جو تہا کوں سوچو سمجھو۔
۲۲۱۔ ایں دنیا کیتے وی نے اگلے جہان کیتے وی۔ او تیں کنیں کچھن

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ
كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا وَاللَّهُ
يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۰﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ

لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِنِّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
الْفَسِيدَ مِنَ الْمَصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَاعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۱﴾

یتیم داتوں انہیں کون آکھ جو انہیں دی حالت ٹھیک کرن ہوں
چنگا کم جسے لتاں انہیں کون اپنے کٹھے رکھوتے او تہاڑے بھراہن تے
اللہ سیس اصلاح کرن والیں وچو گپیں کون چاڈے۔ جسے اللہ سیس
چاہند تے تہا کون ڈکھڑیوے ہا بے شک اللہ سیس غالب
تے بہوں سیانا۔

وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّىٰ يُؤْمِنَ وَلَا مَلَائِكَةً مُّؤْمِنَةً
خَيْرٌ مِنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ
حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُّشْرِكٍ وَ لَوْ
أَعْجَبَكُمْ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو
إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۲۔ تے لتاں شرک کرن والیں تریمتیں نال نہ پر نچو جسے تیں او
ایمان نہ گھن آون۔ تے مومن ہا نہی شرک کرن والی تریمت کنیں
چنگی، بھانویں او تہا کون چنگی وی بگدی ہووے۔ تے لتاں شرک
کرن والے جو انیں نال نہ پرناؤ۔ مومن ہا نہاں شرک کرن والے کنیں
چنگا، بھانویں او تہا کون چنگا وی لگدا ہووے۔ اے لوک تہا کون
بھا دو سڈین تے اللہ سیس اپنے حکم نال بہشت تے
بخشش دو سڈیندے۔ تے اللہ سیس اپنے حکم کون کھول کھول
کے بیان کریندے تاں جو او نصیحت حاصل کرن۔

۲۲

۲۲۳۔ او تیں کنیں حیض دے متعلق پچھن توں آکھ جو او ڈکھ
ڈیون والی شے ہے۔ ات گاہوں لتاں حیض دے ڈینہیں وچ
زالیں کنیں انج رہو۔ لتاں انہیں دے کولہونہ وچو جسے تیں او
پاک نہ تھی وچن تے جڈاں او پاک تھی وچن تے انہیں کولہو او جھتو
اللہ سیس تہا کون حکم ڈتے۔ بے شک اللہ سیس توبہ کرن والیں
کون چنگا چاڈے تے پاک لوکیں کون وی چنگا چاڈے۔

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَىٰ لَا فَاعِلٌ لِّوَا
النِّسَاءِ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ
فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿۲۳﴾

۲۲۴۔ تہا ڈیاں زالیں تہا ڈے واسطے رخصتیں ان تے لتاں انہیں
کنیں او جڈاں تہا ڈی مرضی ہووے۔ تے اپنے کیتے کھو گودی پھٹو
تے اللہ سیس کنیں ڈروتے چان گھنوجو لتاں اوں کون ملن والیوں
تے خوش خبری ڈے ڈے منن والیں کون۔

نِسَاءُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنْ يَشْكِمَ زَوْ
قَدِمُوا لِأَنْفُسِكُمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلْقَوَةٌ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۴﴾

۲۲۵۔ نیکی کرن تے خدا کنیں ڈرن تے لوکیں وچ صلح کرن کیتے لتاں
اللہ سیس کون اپنے قسیں دا اولاد نہ بناؤ۔ تے اللہ سیس بہوں
سنن والاتے بہوں چاڈن والا۔

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۵﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ
بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۲۱﴾

۲۲۶۔ اللہ سب سے بڑا ہے اور اس کی قسمیں سب سے بڑی ہیں۔ ہاں انہیں
قسمیں سے پکڑ لیسے جیسا کہ تمہاری قسمیں ہیں۔ ہاں انہیں
اللہ سب سے بڑا ہے اور اس کی قسمیں سب سے بڑی ہیں۔

الَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ
فَإِنْ فَأَوْ فَاَوْ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۲۲﴾

۲۲۷۔ اولوک جیرھے اپنی زالیں کنیں انج تھیون دیاں قساں کمندن
او چار مہینے ڈیکھن تے جے او زالیں دوول آدن تے بے شک
اللہ سب سے بڑا ہے اور اس کی قسمیں سب سے بڑی ہیں۔

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۳﴾

۲۲۸۔ تے جے او پک وچن۔ طلاق ڈیون تے بے شک اللہ سب سے
بڑا ہے اور اس کی قسمیں سب سے بڑی ہیں۔

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَ
لَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ
إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبَعُوهُنَّ مَا
يَرْتَدِهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ
الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّيْجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۴﴾

۲۲۹۔ تے جنہیں ترمیتیں کول طلاق تھی گئی۔ او ترے جیمن تیں
اپنے آپ کول جھلی رہن۔ جے اللہ سب سے بڑا ہے اور اس کی
کون سیندن تے انہیں تے لے جائز نہیں جو اللہ سب سے انہیں
رحم وچ پیدا کیتے اول کول لکاون تے جے او نیج وچن تے انہیں
پے وازیاہ حق جو او اوندو ولن انہیں ترمیتیں۔ خریدت
دے مطابق حق وی اوین ہن جیویں انہیں دیاں رمد داریاں ہن۔
تے جو انہیں داترمیتیں کنیں رتبہ وودہ تے اللہ سب سے غالب تے ہوں
سیانہ۔

الطَّلَاقُ مَرَّتَيْنِ فَإِذَا كُنَّ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ
وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا آتَيْنَهُنَّ شَيْئًا إِلَّا
أَنْ يَخَافَا إِلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا
حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِنَّ تِلْكَ
حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۲۵﴾

۲۳۰۔ طلاق ڈو دفعہ تے اول کول چنگے طریقے نال رکھے یا
چنگانی کر کے لور ڈیوے تے جو کچھ لتاں اول کول ڈتے اول
کول ولاگھنن تہا ڈے تے جائز نہیں۔ ہا جے لے ڈر ہر دے جو
او اللہ سب سے بڑا ہے بنائے ہوئے ہیں سنبھال نہ سگن۔ جے
تہا کول لے ڈر ہر دے جو او اللہ سب سے بڑا ہے بنائے ہوئے ہیں
تے اول انہیں تے کوئی گناہ نہیں جو ترمیت پے کول کچھ بھتے ڈے
ڈیوے۔ لے اللہ سب سے بڑا ہے بنائے ہوئے ہیں کول سنبھال نہ سگن
ودھو۔ تے جیرھا و دھسی اللہ سب سے بڑا ہے بنائے ہوئے ہیں تے او
ظالمین۔

۲۳۱۔ تے پے زالا کول ترمیتیں طلاق ڈے ڈیوے تے اوندے

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ أَنْ يَنْكِحَ زَوْجًا

غَيْرُهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا
إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَنَلَكَ حُدُودُ اللَّهِ
يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

اتے جائز نہیں جو اولاد سے نال شادی کرے جسے تیس
اوپے نال نکاح نہ کر گھنے تے جسے اودوی طلاق ڈے ڈیوے تے
دل انہیں ڈوناہیں تے کوئی گناہ نہیں جو اوپر بیچ پون جسے
انہیں کول یقین ہووے جو اوڈی سٹیس دی حدیں کول سنبھال
گھنسن۔ اے اللہ سٹیس دیاں حدیں ہن جیرھیاں اول جان
والیں کیتے کھول کے بیان کر ڈوتن۔

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمَّا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ
ضِرَارًا لِنَعْتَدُ وَأَمَّنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ
وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ
بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۳۲﴾

۲۳۲۔ تے جڈاں تساں زالیں کول طلاق ڈے ڈیوے تے اودت
پوری کر گھنن تے انہیں کول رواج دے مطابق روک گھنویا چنگائی
کر کے انہیں کول ٹور ڈیوے۔ تے اس واسطے انہیں کول نہ رد کو جو تساں
ڈکھ ڈے کے انہیں تے زیادتی کرو۔ تے جیرھالے کر لیسے او اپنے
اتے ظلم کر لیسے۔ تے تساں اللہ سٹیس دے حکیں نال مخول نہ کرو۔
تے جیرھیاں نعمت اللہ سٹیس تہا کول ڈتن انہیں کول یاد رکھو۔ تے
اے وی یاد رکھو جیرھیاں اللہ سٹیس تہا ڈے اے کتابتے سٹیپ
لہائی تے اوندے نال تہا کول نصیحت کیتی اس۔ تے اللہ سٹیس
کنیں ڈروتے جان گھنویا جو اللہ سٹیس ہر چیز کول جانن والا ہو۔

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمَّا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ
أَنْ يَتَّخِذْنَ أَرْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يَوْمَئِذٍ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۳﴾

۲۳۳۔ تے جڈاں تساں زالیں کول طلاق ڈیوے تے انہیں دی عدت
پوری تھی ونجے (جے او آپت و مح چنگے طریقے نال منج و نجن) تے
انہیں کول اپنے پہلے پٹے نال نکاح کرن کنیں نہ بھلو اے نصیحت
انہیں واسطے ہے جیرھے تہا ڈے وچو ایمان رکھیندن اللہ سٹیس
تے آخرت دے ڈینہہ تے۔ اے تہا ڈے واسطے زیادہ برکت
والی تے بہوں پاکیزہ تے اللہ سٹیس جانڈے جو تساں نوڑے
جانڈے۔

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنْتِجَ الرِّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ
رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ
إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ

۲۳۴۔ تے میریں اپنے بالیں کول کھیر پلاون پورے ڈوسال
اے اوندے کیتے ہے جیرھے کھیر پلاون دی خدمت کول پورا کرن
چاہندن تے جیند بال اوندے دے ہے رواج دے مطابق
کھیر پلاون والیں واکھاون بیون تے انہیں دے کپڑے کہیں شخص

تے اوندی طاقت کینیں ودھ ذمہ داری نہیں سٹی دیندی۔ کہیں ماکوں
اوندے پال دی وجر نال تے نہ پیو کوں اوندے پال دی وجر نال
ڈکھ نہ ڈتا ونچے۔ وارثیں کیتے وی ایجوکلم۔ جے اوڈوہیں صلاح
کر کے کھیر چھڑاؤن تے راضی تھی وچن تے انہیں ڈوناہیں تے کوئی
گناہ نہیں۔ جے لتاں اپنے پالیں کوں کہیں ہی تربیت کینیں کھیر
پلاؤن چاہرتے تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جے لتاں انہیں کوں
جیرمی نئے ڈیوٹی کیتی « رواج دے مطابق اوڈے ڈیوٹی۔ تے
التدسیس کینیں ڈروتے جان گھنوجو بے شک التدسیس جو لتاں
کریدے ۶ اوڈیکھن والا۔»

۲۳۵۔ تہاڈے وچو جیرمی لوک مرویندن تے (کچھو اپنیاں
زلیں چھوڑویندن تے اوزالیں چار مہینے ڈاہ جہاڑے انتظار
کرن تے جڈاں انہیں دی مدت پوری تھی ونچے تے دل تہاڈے
اتے کوئی گناہ نہیں اوشریعت دے مطابق اپنے کیتے جو کھ کر
تے التدسیس جو لتاں کریدے ۶ اوں کینیں واقف۔

۲۳۶۔ تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جو لتاں اشاریں نال
یاد دل وچ لک کے تربیتیں دو ڈھک چا ونچو التدسیس کوں پتہ ۶ جو
لتاں انہیں کوں یاد کریدے ۶۔ ہا انہیں نال لک کے کوئی وعدہ
نہ کرو نہ گھنوسوائے ایندے جو لتاں کوئی چنگی گال کر گھنوں۔ تے
لتاں نکاح کوں پکا کرن دا ارادہ نہ کرو جے تیں انہیں دی عدت
پوری نہ تھی ونچے۔ تے لتاں جان گھنوجو بے شک التدسیس
بہوں بچنن والا تے تہاڈے ۶۔

۲۳۷۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نہیں جے لتاں انہیں زلیں کوں طلاق
ڈیوہیں کوں لتاں بھرومی نہیں لایا یا حق مہر مقرر نہیں تمیاتے
انہیں کوں فائدہ پچاؤ۔ امیر آدمی اپنی طاقت دے مطابق تے غریب آدمی
اپنی طاقت دے مطابق۔ اے فائدہ شریعت دے مطابق تے چنگی
کرن والیں تے فرض۔

لَهُ يَوْلِدٍ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا
فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِذَا سَأَلْتُمْ مَّا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۳۴﴾

وَالَّذِينَ يَتُوفُونَ مِنْكُمْ وَيَدْرُونَ أَرْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِمْ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۳۵﴾

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ كَلَّمْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمَ اللَّهِ أَنْتُمْ سَتَدَكُرُونَهُنَّ
وَلَكِنْ لَا تُوعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا
مَعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا عَقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ
الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ
فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۳۶﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَسُوهُنَّ
أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً ۖ وَتَعَوَّهْنَ عَلَى الْوَسْعِ
قَدْرَهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدْرَهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۷﴾

وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَسُوهُنَّ وَ قَدْ
فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ
يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بِيَدِهِ عَقْدَةُ النِّكَاحِ وَ
أَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَ لَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ
إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۳۸﴾

۲۳۸۔ جے لتاں انہیں کوں بہتھ لاون ٹکنیں پہلے طلاق ڈے ڈیوتے
جیر صا حق مہر مقرر تھیا ہو دے لتاں اوندا ادھ حق مہر ادا کرو سوائے
اینڈے جو او معاف کر ڈیون یا او معاف کر ڈیوے جیندے تھ وچ
نکاح دی گنڈھ۔ جے لتاں معاف کر ڈیوتے اے تقویٰ دے پہوں
کو بہوے۔ لتاں آپت وچ بک ڈو جے دی چنگانی کوں نہ بھلے کرو
بے شک اللہ سیں جو لتاں کریندے ۴ بڑھا کھڑے۔

حِفْظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا
لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿۳۹﴾

۲۳۹۔ لتاں ساریں نمازیں دا پورا خیال رکھو تے خاص کر ادھلی نماز
داتے اللہ سیں دے فرمانبردار بندے بن کے کھڑے تھیو۔

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا
اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾

۲۴۰۔ جے تہا کوں ڈر ہو دے تے لتاں ٹردیں یا سوار تھیں ہوئیں
انماز پڑھ گدی کرو اتے جیرے ویلے بڑمک وچ تے اللہ سیں
کوں یاد کرو جو یں اون تہا کوں سکھائے جو لتاں پہلے نہ جانڈے
باوے۔

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً
لَا زَوْجَهُمْ مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ ؕ فَإِنْ
خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ
مِنْ مَعْرُوفٍ وَ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۴۱﴾

۲۴۱۔ تے جو مرد تہا ڈے وچ مرویندن تے رچھو اپنیاں زالیں
چھوڑویندن تے انہیں کیتے بک سال تک بغیر گھرو کڈھے فائدہ
چاؤن دی وصیت کروئجن جے او آپ نکل وئجن تے ول تہا ڈے اتے
کوئی گناہ نیں او اپنے کیتے شریعت دے مطابق جو دی فیصلہ کرن
تے اللہ سیں غالب تے بہوں سیانا۔

وَاللَّطَّافَتِ مَتَاعٍ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى
الْمُتَّقِينَ ﴿۴۲﴾

۲۴۲۔ تے جیریں تریسیتیں کوں طلاق تھی وچ تے انہیں کوں حالات دے
مطابق کجھ سامان ڈیون وچ کوئی ہرج نہیں اے متقیں تے
فرض۔

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۴۳﴾

۲۴۳۔ ایویں اللہ سیں اپنے حکم تہا ڈے کیتے بیان کریندے
تاں جو لتاں عقل کرو۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ
حَدَّرَ النَّوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۴۴﴾

۲۴۴۔ کیا تیں انہیں کوں نیں بڑھا جیرے اپنے گھریں وچ مورٹ
دے بڑکنیں نکل گئیں تے او ہزاراں ہن۔ اللہ سیں انہیں کوں اکھٹے
لتاں مروئجوتے ولا انہیں کوں زندہ کیتس۔ بے شک اللہ سیں لوکیں
تے فضل کرن والا تے بہوں لوک اوندا شکر نہیں کریندے۔

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۵﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۳۶﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّهِمْ لَهُمْ آتِنَا مِنَّا مِمَّا نَقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۳۷﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۸﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿۳۹﴾

۲۴۵۔ تساہ اللہ سٹیس دے رستے وچ جنگ کرو تے جان گھنوں جو بے شک اللہ سٹیس بہوں سٹن والا تے جانٹ والا ۶۔

۲۴۶۔ کون جیرھا اللہ سٹیس کون اپنے مال دا چنگا حصہ ڈیوے اللہ سٹیس اول کون بہوں ودھاتے ڈیندے۔ تے اللہ سٹیس گھیندا وی لے تے ودھیندا وی ہے۔ تے تساہ ہونڈ ولسو۔

۲۴۷۔ کیا عیوں بنی اسرائیل دے انہیں سرداریں دا پتہ نیں جیرھے موسیٰ (علیہ السلام) دے بعد گزیرن۔ جڈاں انہیں اپنے نبی کون آکھیا جو توں ساڈے واسطے ہک بادشاہ بناتے دل اسان جنگ کریسوں اللہ سٹیس دے رستے وچ۔ تے اول نبی آکھیا لے زخمیوے جو تہاڈے اتے جنگ فرض تھی وچ تے تساہ بھڑوناں۔ انہیں آکھیا ساکوں کیا ہے جو اللہ سٹیس دے رستے وچ بھڑوں ناں حالت لے ہے جو ساکوں اپنے گھریں وچ کبڑہ ڈتا گیا تے اپنے پتہ پتہ کیں وی تے جڈاں انہیں تے جنگ فرض کرڈتی گئی او سارے پھر گئے سوانے تھوڑیں لوکس دے تے اللہ سٹیس ظالمیں کون بہوں چاندے۔

۲۴۸۔ تے انہیں دے نبی انہیں کون آکھیا جو بے شک اللہ سٹیس طالوت کون تہاڈا بادشاہ بنا کے بیٹھے۔ انہیں آکھیا او کیوں ساڈے اتے حکومت کر سگدے۔ اوں کیں ساکوں حکومت کرن دا زیادہ حق اوں کیں مال وی ڈھیر کاہ نیں۔ تے نبی آکھیا بے شک اللہ سٹیس اوں کون تہاڈے اتے جن گدھے تے اونکوں بہوں ودھاشی علم وچ تے جسم وچ۔ اللہ سٹیس جینکوں چاہندے اپنی حکومت ڈیندے تے اللہ سٹیس بہوں ودھاوٹ والا تے جانٹ والا ۶۔

۲۴۹۔ انہیں دے نبی انہیں کون آکھیا جو بے شک اونڈی بادشاہت دا نشان اے ہے جو تہاڈو ہک صندوق آوسی جیندے وچ تہاڈے کیتے تسلی ہوسی تہاڈے رب کیں او موسیٰ تے ہارون دے تعلق داریں دا چھوڑیا ہویا بقایا ۶۔ اوں کون فرشتے چاتی کھڑے ہوسن۔ بے شک ایندے وچ تہاڈے واسطے نشانی ۶ ہے تساہ مؤمن ہوئے۔

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ
يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اعْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ
فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ
بِطَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يُظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقَوُا
اللَّهِ كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ
اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٥٠﴾

۲۵۰۔ تے جڈاں طالوت اپنے لشکروں گھن کے ٹرپے تے اوں آکھئے
جو بے شک اللہ سیئیں تہا کوں ہک نہر نال زمیسی جیرھا اوندے
وچو پانی پیسی اوندے میڈے نال کوئی تعلق نہیں جیرھا چکھسی وی
نال او میڈا بیلیء با جیرھا ہک ہک پانی دا پیوے رتے کوئی
ہرج نہیں اوندے وچو سوائے تھوڑے لوکیں نے باقی ساریں
پی گدھا جڈاں او تے منق والے اونہر ٹپ گئیں تے انہیں
آکھئے ساکوں اچ جالوت تے اوندے لشکر نال بھڑن دی طاقت
کا نہیں۔ تے اولو کہ جنہیں کوں اللہ سیئیں دی ملاقات دالیقین ہا
آکھیا جو اللہ سیئیں دے حکم نال چھوٹا گولہ بہوں وڈے لشکروں
ڈھا ڈیندے۔ تے اللہ سیئیں صبر کرن والیں دے نال۔

وَلَمَّا بَرَزُوا لِطَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَخْرِجْ
عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أقدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٥١﴾

۲۵۱۔ تے جڈاں او جالوت تے اوندے لشکر دے سامنے تھیں
تے انہیں دعا منگی جو اے ساڈے رب ساکوں صبر دی طاقت
ڈے تے ساڈے پیریں کوں جھائی رکھتے کافریں دے مقابلے
وچ ساکوں مدد ڈے۔

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَ
أَنَّهُ اللَّهُ الْمَلِكُ وَالْحَكِيمُ وَعَلَّمَهُ مَتَا يَشَاءُ وَ
لَوْلَا دَفَعُ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ
الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥٢﴾

۲۵۲۔ بچیں انہیں اللہ سیئیں دے حکم دے نال اپنے دشمنیں کوں
ہراڈتاتے داؤد نے جالوت کوں قتل کر ڈیا تے اللہ سیئیں اوں کوں
حکومت تے سنب ڈتاتے جو اللہ سیئیں دی مرضی ہائی اوں کوں
سکھائیں۔ تے جے اللہ سیئیں ہک کوں ڈو جے کنیں نہ ہکینداتے
زمین وچ فساد تھی ونجے ہا تے اللہ سیئیں سارے جہانیں تے فضل
کرن والا۔

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ
الرُّسُلِينَ ﴿٢٥٣﴾

۲۵۳۔ اے اللہ سیئیں دیاں آیتاں ہن جیرھیاں اساں تیکوں پڑھ کے
سیندے ہیں تے بے شک توں (اللہ سیئیں دے) رسولیں وچو
ہیں۔

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِنْهُمْ ۗ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ ۗ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ۗ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَيَنْهَمُ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ ۗ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿۳۳﴾

۲۵۴۔ اے رسول جنہیں وچوں کچھ کوں اسان کچھ تے ودھرتے بڑے تے انہیں وچو کچھ ایچھے ہن جنہیں نال اللہ سیس گاہیں کیتن (خریت بڑتی) تے کچھ ایچھے ہن جنہیں دے رتے ودھائسی تے اسان بڑتے ہن عیسیٰ ابن مریم کوں ظاہر ظہور نشان تے اسان روح القدس نال اوندی نکرائی کیتی تے جے اللہ سیس چاہے ہاتے کھلے نشان آون دے بعد تے نیتیں دے بعد لے لوک آپت وچ نہ بھڑن ہاتے انہیں اختلاف کیتے۔ انہیں وچو کچھ تے من گئے تے کچھ نہ نینیا جے اللہ سیس چاہوے ہاتے او آپت وچ نہ بھڑن ہاتے اللہ سیس ادھر کریدے جو او چاہندے۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خَلَّةٌ ۗ وَلَا شَفَاعَةٌ ۗ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۳۴﴾

۲۵۵۔ اے منگ والو تاساں فرج کرو جو اسان تہا کوں بڑتے ایس کنیں پہلے جو او بڑینہ آوے جیندے وچ نہ وپار ہو سی تے نہ سنگت کم اوسی تے نہ سفارش۔ چلیسی تے کافر ہی ظلم کرن والہن۔

۲۵۶۔ اللہ او ذات جیندے سو کوئی عبادت دے لائق نیس او جنیدہ تے قائم رہن والا۔ نہ تے اونکوں گھل اندی تے نہ تندر۔ آسمانیں تے زمین وچ جو کچھ ہے او ہیندا۔ کیرھاہ جیرھا اوندی اجازت دے بغیر اوندے اگو سفارش کر سگے۔ او سب کچھ چاندے جو اوندے اگویا پچھو ہے اوندے علم وچو کچھ دی او احاطہ نیس کر سگدے سوائے اوندے جے تلا او چاہے۔ اوندا علم آسمانیں تے زمین تے پھیلایا پئے تے انہیں بڑو نایس دا پارھا اوں کوں تھکیندا نیس۔ اللہ سیس و بڑی شان والا تے عظمت والا۔

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۗ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۵﴾

۲۵۷۔ دین وچ کوئی جبر نیس۔ ہدایت گمراہی کنیں نکھڑی ہی ہے۔ تے جیرھا شیطان دی گال نہ منے تے اللہ سیس کوں منے تے اول دل نکڑے کڑے کوں پکڑ گدھے جیرھا تر ٹدانیس۔ تے اللہ سیس بہوں سٹن والا تے بہوں چاٹن والا۔

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَهُمُ الطَّاغُوتُ ۗ

۲۵۸۔ جیرھے میندن اللہ سیس انہیں داسگتی ہے۔ انہیں کوں اندھاریں کنیں سو جھلے دو گھن اندے۔ تے جیرھے نیس میندے

انہیں دے سبکتی شیطان سے او انہیں کوں سو بھلے کنیں انہاں دو گھن انڈن۔ اے لوک دوزخی ہن تے او ندے وچ بہوں دیر تیں پئے رہن۔

۲۵۹۔ کیا تیکوں اوں آدمی دی خبر نیں ملی جئیں اپنے رب وے متعلق ابراہیم نال بحث کیتی جو اللہ سیس اوں کوں حکومت ڈتی ہائی۔ جڈاں ابراہیم آکھیا جو میڈا رب اوہے جیرھا جو بندے تے مریندے اوں بادشاہ آکھیا میں جو بندادی ہاں تے مریندادی ہاں تے حضرت ابراہیم آکھیا جو بے شک اللہ سیس سمجھ کوں پوادھ کنیں کدھیندے تے توں اوں کوں پچا دھ کنیں کدھ ڈکھال۔ تے کافر ایں گال تے ڈاڈھا ویلا تھی گئے تے اللہ سیس ظالمیں کوں سدھارستہ نیں ڈکھیندا۔

۲۶۰۔ یا اوہو جہاں کوئی آدمی ڈٹھی جیرھا ہک دستی کنیں لنگھے تے او دستی اپنیں چھتیں تے ڈٹھی پئی ہائی۔ تے اوں آدمی آکھیا جو اللہ سیس ایں دستی کوں اجڑن دے بعد کیوں وسیسی۔ تے اللہ سیس اوں کوں سوسال تیں (نواب وچ) ماری رکھے دلاو ندی ندر اکھوڑی اس تے پچیس جو توں ایں حالت وچ کے تیں رہ گئیں۔ اوں آکھیا جو میں ہک ڈینہہ یا ڈینہہ دا کچھ حصہ رہ گیاں۔ اللہ سیس آکھیا سچی گال اے ہے جو توں سوسال تیں ایوں رہ گئیں ہن توں اپنی روٹی تے پیوٹ دے پانی کوں ڈیکھ او سڑیا نیں۔ تے توں ڈیکھ اپنے گڈا کوں۔ تے اساں تیکوں لوکس کیتے نشان بٹائے سے۔ توں ڈیکھ ہڈیں کوں کیوں اساں انہیں کوں جڑیندے تے ول انہیں تے گوشت چڑھیندے ہے۔ تے جڈاں او ندے لے گال کھل گئی تے اوں آکھیا میکوں پتہ جو اللہ سیس برستے تے قادر۔

۲۶۱۔ تے جڈاں حضرت ابراہیم آکھیا اے میڈے رب میکوں ڈکھا جو توں مردے کیوں جو بندیں اللہ سیس آکھیا کیا توں اے گال نوہیں منیندا۔ اوں آکھیا منیندا تے ہاں پردل دی تسلی کیتے اے پچھیم تے اللہ سیس

يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۵۹﴾

۱۵۹

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أَنحَىٰ وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الشَّرْقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۶۰﴾

۱۶۰

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَعَلَّكُمْ أَفَلَاتَبِينَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۶۱﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنُ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَبْتَلِيَ قَلْبِي قَالَ فخذ أربعةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ

اکھیا چار کچھی پکڑتے انہیں کوں اپنا ہیکل کرتے ولا انہیں کوں
انجوانج رودتے رکھ آکھیں انہیں کوں سب ماراوتی پڑد رکتے
اوسن۔ تے توں جان گھن جو اللہ سئیں غالب تے بہوں سیانا۔

۲۶۲۔ انہیں لوکس دی مثال جیرھے اللہ سئیں دے رستے وچ اپنے
مالس کوں خرچ کریندن بک دانے آنی کار جیرھاست پٹے کھیندے
تے ہرے وچ سوداٹے ہوندن۔ تے اللہ سئیں جیندے کینے
چاہے ڈوڑی کر ڈیندے تے اللہ سئیں بہوں ودھاوٹن دلاتے
چانٹن والا۔

۲۶۳۔ اولوک جیرھے اللہ سئیں دے رستے وچ اپنے مل خرچ
کریندن تے خرچن دے بوند احسان دیاں سٹاوتاں مریندن
تے نہ دکھ ڈیندن انہیں واسطے انہیں دے رب کیں بدلہ۔
نہ انہیں کوں ڈرتے نہ او مونجھے تھیں۔

۲۶۴۔ چنگی مال آکھن تے نخس ڈیون اوں مدد تے کیں چنگا
جیندے بکھو ڈکھ ہووے۔ تے اللہ سئیں بے نیاز تے بہوں
ٹھڈھا۔

۲۶۵۔ اے منٹن والو تساں اپنیں صدقیں کوں وچاؤ نہ احسان دیاں
سٹاوتاں مار کے تے ڈکھ ڈے کے۔ جیویں کوئی اپنے مال کوں
لوکس دے دکھ دے کیتے خرچ کسے اونہ اللہ سئیں کوں منیدے
تے نہ آخرت دے ڈینہ کوں۔ اونہی مثال اوں پتھردی بہ جیندے
اتے مٹی پٹی ہووے تے اونہ دے اتے ڈاڈھامینہ وسے تے اوں
کوں پتھردا پتھر کر کے چھوڑ ڈیوے اینجے لوکس کوں جو کجھ او
کھندن اونہ دے دچوں کجھ وی نہیں بلدا۔ تے اللہ سئیں کافر
لوکس کوں سدھا رستہ نیں دکھیندا۔

۲۶۶۔ تے جیرھے لوک اپنے مال کوں اللہ سئیں دی خوش حال
کون تے اپنے آپ کوں لپکا کرن دی خاطر خرچ کریندن انہیں
دی مثال اوں باغ دی بہ جیرھا لگی جاتے ہووے تے اونہ دے

عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِيَنَّكَ
سَعْيًا وَاعْلَمَنَّ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣١﴾

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ
حَبَّةٍ اَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ
حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضِعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا
يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى لَهُمْ أَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٣﴾

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا
أَذًى وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ
وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ
عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا
يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٥﴾

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ
اللَّهِ وَتَشْبِيهًا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ

أَصَابَهَا وَأَبْلٌ فَانْتَأَمَّتْ أَكْلَهَا ضَعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا
وَأَبْلٌ فَطَلَّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۱۶﴾

اتے ڈاڑھا میزوستے تے او ڈوڑا پھل ڈیوے تے جے ڈاڑھا
میزنوسے تے پھنگا رہی درمیر۔ تے التڈسیس جوتساں کریندے
ڈیڈا کھڑے۔

أَيُّودٌ أَحَدُكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّنْ تَيْبِيلٍ وَأَعْنَابٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَةٌ ضُعْفَاءٌ فَأَصَابَهَا
إِعْصَابٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
الآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۷﴾

۲۶۷۔ کیا تہا ڈے وچو کوئی آدمی چاہندے جو اوندا ہک باغ
ہووے تے اوں باغ وچ کھجیاں تے انگور ہوں تے اوندے
وچ نہروی و ہندی ہووے تے اوندے کیتے اوندے وچ ہر
قسم دے میوے ہوں تے ول اوں کوں بدھیپا اونچے تے اوندے
پال دی چھوٹے ہوں تے اوں باغ تے بھاوا گولہ آن ڈھاوے تے
اوباغ سڑونچے۔ ایویں التڈسیس تہا ڈے کیتے نشا نیاں بیان کریندے
تاں جوتساں سوچو۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ
وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَسَّبُوا الْحَبِيثَاتِ
مِنْهُ تَنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِأَخِيذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغِصُّوهُنَّ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿۱۸﴾

۲۶۸۔ اے منق و الو جوتساں کمندے، اوندے وچو پاک چیزاں
خرچ کرو تے اوندے وچو وی خرچ کرو جو اساں تہا ڈے کیتے
زمین وچو کڈھیے۔ تے تہاں بے کار چیزاں تے او چیزاں جیرصیاں
آپ نہ گھنوسو اٹے ایندے جوتساں اکیس بند کر کے گھنو چا۔ انہیں
وچو تہاں خرچ کرن دا ارادہ نہ کرو تے تہاں جان گھنو جو بے
شک التڈسیس بے نیاز تے بہوں صفیں والا۔

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ
يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۹﴾

۲۶۹۔ شیطان تہا کوں غربت کنیس ڈریندے تے تہا کوں بے حیائی
دا حکم ڈیندے تے التڈسیس تہا کوں اپنے دل و بخشش تے فضل دا وعدہ
کریندے تے التڈسیس بہوں ودھاوون والاتے جانن والا۔
۲۷۰۔ سٹمپ ڈیندے جینکوں چاہندے تے جینکوں سٹمپ
مل ونچے اونکوں بہوں چنگائی ڈتی گئی تے سیانے دے سوا
نصیحت کوئی حاصل نیں کریندا۔

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿۲۰﴾

۲۷۱۔ جوتساں خرچ کیتے تے یا نذر منی تے بے شک التڈ
سیس اوں کوں چاندے تے ظالمیں دا کوئی امدادی نیں۔

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُهَا وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنَ النَّصَارِ ﴿۲۱﴾

۲۷۲۔ جے تہاں صدقے ظاہر کر کے ڈیوتے اے وی چنگا تے بے
تہاں اوں کوں لکاؤ تے غریبیں کوں ڈیوتے اے وی تہا ڈے

إِنْ بُدِّدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَ
تُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ

سَيَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۲۷﴾

کہتے چنگا، تے اللہ سیس تہا بڑے کنیں تہا بڑیاں براباں وی پرین
کرہی تے اللہ سیس جو تہاں کریدے، واقف۔

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا نُفْسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا
ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ
وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿۲۸﴾

۲۷۳۔ انہیں کوں سدھے رستے تے گھن اون تہا بڑے ذمے نیں
تے ہا اللہ سیس جینکوں چاہندے ہدایت بڑیدے۔ تے جو وی چنگا
مال تہاں خرچ کریدے، او تہا بڑے اپنے فائدے کہتے ہے
تے تہاں جو وی خرچیدے، او اللہ سیس دی رضا گھنن کہتے ہے
تے جو چنگا مال خرچیدے اور تہا کوں پورا پورا ولا بڑا ویسی تے تہا بڑے
اتے ظلم نہ کیا ویسی۔

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ
ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ
التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ
الْحِقَاقًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿۲۹﴾

۲۷۴۔ (اے صدقے) انہیں محتاجیں کہتے ہن جیرھے اللہ سیس دے
رستے وچ روکے گھن تے او آزادی نال زمین وچ ٹر پھرنیں
سگدے۔ ان سونہا آدمی انہیں کوں انہیں دے نہ منگن دی وجہ
نال امیر سجدے۔ تہاں انہیں کوں انہیں دی شکلیں کنیں سچاں
سگدے، او لوکیں کنیں منگن کہتے چمڑ دے نیں۔ تے جو تہاں
چنگا مال خرچ کریدے، بے شک اللہ سیس اونکوں بہوں
جانندے۔

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا
وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۳۰﴾

۲۷۵۔ تے جیرھے لوک اپنے مال خرچ کریدن رات بڑنہ سامنے
تے لکا کے انہیں واسطے انہیں دے رب کنیں بدلہ نہ او بڑ سن
تے نہ او مونجھے تھین۔

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا
الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ
وَأَمْرٌ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۳۱﴾

۲۷۶۔ جیرھے لوک سود کھندن او ایویں اٹھدن جیویں او آدمی اللہ دے
جینکوں شیطان ہتھلا کے پاگل کر کے چوڑ بڑوے لے ایں واسطے ہے
جو بے شک او آبدن جو و پار سود جیہاں لے۔ تے اللہ سیس
و پار کوں جائز کہتے تے سود کوں حرام۔ تے جیند و اوندے رب
ولو کوئی نصیحت آوے تے او رک ونجے تے ول جو تھی گئے اوندا
نفع ہوندا۔ تے اوندا معاملہ اللہ سیس دے حوالے ہے تے جیرھے
ولا ایویں کہیں او دوزخی ان تے اوندے وچ دیر تھیں رہن۔

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ

۲۷۷۔ اللہ سیس سود کوں مٹا ویسی تے صدقے کوں ودھا ویسی

كُلِّ كَفَّارٍ اِثْمِهِ ﴿۲۷﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ
وَاتَوَّءُ الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۲۷﴾

تے اللہ سے ہر وہ بڑے کافر تے گناہ گار کون چبکائیں سمجھا۔
۲۷۸۔ بے شک اولوک جیرھے ایمان گمن آئن تے چبکے کم کریندن
تے نماز کون ٹھہاکے پڑھدن تے زکوٰۃ ڈیندن انہیں واسطے
انہیں دے رب کنیں انہیں دا اجر۔ نہ او ڈرسن تے نہ او مونجھے
تھین۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوْا مَا بَقِيَ مِنَ
الزَّيْۤوٰۤاِ اِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۲۸﴾

فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا فَاذْنُوْا بِحَرْبٍ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ
وَ اِنْ تُبْتَغُوْا فَلَکُمْ رُءُوْسُ اَمْوَالِکُمْ لَا تَظْلِمُوْنَ
وَلَا تُظْلَمُوْنَ ﴿۲۸﴾

۲۷۹۔ اے منٹن والو اللہ سے کنیں ڈرو تے باقی سود چھوڑ ڈیو
جے تساں مومن ہوئے تاں۔

۲۸۰۔ جے تساں نہ کیاتے ول اللہ سے تے اوندے رسول دے
نال جنگ ٹھی پی لے تے جے تساں توبہ کر گھنوتے تہا ڈا اصل
مال تہا ڈا تے تساں ظلم نہ کر سوتے تہا ڈے اتے ظلم نہ تھیس۔

وَ اِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰی مَيْسَرَةٍ وَاَنْ
تَصَدَّقُوْا خَيْرٌ لَّکُمْ اِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۲۹﴾

۲۸۱۔ تے جے کوئی ادھار والا تنگی وچ ہووے تو اوں کو سہولت
تک مہلت ڈیو۔ جے تساں سمجھ رکھیندے تے تہا ڈا صدقہ
ڈیون وی تہا ڈے واسطے چبکا۔

وَ اتَّقُوا یَوْمًا تُرْجَعُوْنَ فِیْهِ اِلٰی اللّٰهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ کُلُّ
نَفْسٍ مَّا کَسَبَتْ وَ هُمْ لَا یُظْلَمُوْنَ ﴿۳۰﴾

۲۸۲۔ تے تساں ڈرو اوں ڈیہہ کنیں جیندے وچ تساں اللہ سے
دو ول ولسوتے پھیں ہر آدمی کون جو او کتا ہوسی اونکوں پورا پورا ڈتا
ولسی تے اوں تے ظلم نہ تھیس۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا تَدٰۤاٰیْتُمْ بِدِيْنِ اِلٰی اَجَلٍ
مُّسَدَّدٍ فَالْكُتُوْهُ وَّلِيْکُمْ کٰتِبٌ بِالْعَدْلِ وَّ
لَا یٰۤاَبَ کٰتِبٌ اَنْ یَّکْتُبَ کَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلِیْکُمْ
وَلِیْلِلِ الَّذِیْ عَلَیْهِ الْحَقُّ وَّلِیْسَتْ اِلٰی رَبِّهِ وَّلَا
یَبْخَسُ مِنْهُ شَیْۤآءٌ فَاِنْ كَانَ الَّذِیْ عَلَیْهِ الْحَقُّ سَیْفًا
اَوْ ضَعِیْفًا اَوْ لَا یَسْتَطِیْعُ اَنْ یَّمْلَ هُوَ فَلِیْمَلِ
وَلِیْٓةٌ بِالْعَدْلِ وَاَسْتَشْهِدُوْا شَہِیْدَیْنِ مِنْ رِّجَالِکُمْ
فَاِنْ لَّمْ یَكُوْنَا رَجُلَیْنِ فَرَجُلٌ وَاَمْرَآئِنِ مِّنْ تَرْضَوْنَ
مِنَ الشُّهَدَآءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰٓهُمَا فَمَذْکُوْرٌ اِحْدٰٓهُمَا

۲۸۳۔ اے منٹن والو جڈاں تساں ہک پے کنیں ہک میعاد تیں
ادھار چاؤ تے اونکوں لکھ گھنوتے معاہدہ لکھن والا انصاف نال
لکھے تے لکھن والا لکھن کنیں انکار نہ کرے جیویں اللہ سے اوں
کون سکھائے او اوں لکھے۔ تے لکھو اے وی ادھر جیرھا
تقدار (ادھار گھندا پئے) تے اپٹے رب اللہ سے کنیں ڈرے
تے اوندے وچ کھ وی نہ گھٹاوے تے جے او گالہا ہووے جیندے
ذمے حق یا او کمزور ہووے یا لکھوانہ سگدا ہووے تے ول اوندے
وارث انصاف نال لکھو اے۔ تے اپٹے مردیں وچ ڈو گواہ بٹا
گھنوجے ڈو مرد نہ ہون تے ہک مرد تے ڈو تریستیں جیرھے تہا کون
گواہی کتے چبکے گن۔ اے ایں واسطے جو ہک بھل دہے تے ڈو جی

الْآخِرَىٰ وَلَا يَأْبُ الشُّهَدَاءُ إِذْ مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا
 أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ
 عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ
 تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
 جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا
 يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ نُسُقُوكُمْ
 بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿۲۸۳﴾

اوں کوں یاد کروے تے گواہ جڈاں وی سڈیجن تے او انکار نہ کرن۔
 تے تساں ادھار چھوٹا ہووے یا وڈا اوں کوں اوندی مدت تیں
 لکھن وچ سستی نہ کرو۔ اے اللہ سیس دے نزدیک بہوں
 انصاف آلی گال تے گواہی کوں پکا کریندی ء تے ایندے بہوں
 کوہو ء جو تساں شک وچ نہ پووو باجے آٹنے سامنے وپار ہووے
 تے آپت وچ بڈے گھن تھی و بچے تے تہا بڈے اتے کوئی گناہ
 نیں جو تساں اینکوں نہ لکھو۔ تے جڈاں تساں دپار کرو تے گواہ
 بنا گدھے کرو۔ تے لکھن والے تے گواہ کوں بڈکھ نہ پچایا و بچے
 تے جے تساں ایویں کرلیوتے اے تہا بڈی نافرمانی ہوئی تے
 اللہ سیس کیں بڈرو۔ اللہ سیس تہا کوں علم بڈیسی تے اللہ سیس ہر چیز
 کوں بہوں جانن والا ء۔

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهْنَ
 مَقْبُوضَةً فَإِنْ مِنْ بَعْضِكُمْ بَعْضًا فُلْيُودِ الَّذِي
 أُوْتِنَ اٰمَانَتَهُ وَاٰلِيْتِىَ اللّٰهَ رَبِّهٖ ؕ وَلَا تَكْمُوۡا الشّٰهَادَةَ
 وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَاِنَّهٗ اٰثِمٌ قَلْبُهٗ ؕ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ
 عَلِيْمٌ ﴿۲۸۴﴾

۲۸۴۔ جے تساں سفر تے ہوو تے لکھن والا نہ لہجے تے ول
 کوئی شے قبضے نال گائے رکھ گھنو۔ جے تہا بڈے وچو کوئی
 کہیں تے اعتبار کرے تے امانت رکھے تے جسیں کیں امانت ہے
 او ولا بڈیوے تے اللہ کیں جیرھا اوندا رب بڈرے تے تساں گواہی
 کوں نہ لکاو تے جیرھا اوں کوں لکیندے بے شک گناہ کریندے
 اوندا ول تے جو تساں کریندے ء اللہ سیس اوں کوں بہوں جانڈے
 ۲۸۵۔ اللہ سیس کتے ہے جو کجھ آسمانیں تے جو کجھ زمین وچ ہے
 تے جو تہا بڈے دلین وچ ہے اوں کوں ظاہر کرو یا لکاو اللہ سیس اوندا
 حساب تساں کیں گھنسی۔ جینکوں او چاہی مخنشی تے جینکوں
 چاہی عذاب بڈیسی تے اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوْا
 مَا فِى اَنْفُسِكُمْ اَوْ تَخَفُوْهُ يُخٰسِبْكُمْ بِهٖ اللّٰهُ فَيَغْفِرُ
 لِمَنْ يَّشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيْرٌ ﴿۲۸۵﴾

۲۸۶۔ رسول خود تے مومن اوندے اتے ایمان گھن آئن جیرھا
 اوندے رب کیں اوندے اتے لیتھے۔ اے سارے ایمان گھن
 آئن اللہ سیس تے تے فرشتیں تے کتابیں تے رسولیں تے۔
 تے اوندے رسولیں وچ اساں فرق نے کریندے۔ تے او آہدن
 جو اساں سن گدھے تے آکھن من گدھے توں ساکوں مخن تے

اٰمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَا اُنزِلَ اِلَيْهٖ مِنْ رَبِّهٖ
 وَ الْمُؤْمِنُوْنَ كُلُّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَ مَلٰٓئِكَتِهٖ وَ
 كِتٰبِهٖ وَ رُسُلِهٖ لَآ نَفْرِقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْ
 رُّسُلِهٖ وَ قَالُوْا سَبَعْنَا وَ اطعنا عَفْرٰنَكَ رَبَّنَا

وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿۸۵﴾

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تَأْخُذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا إِنَّتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۸۶﴾

اساں تیڈوول آوٹے۔

۲۸۷۔ اللہ سیس کہیں کوں اوندی طاقت کنیں وودھ تکلیف نیں بڑیدا انہیں واسطے ہے جو اوکتن جو انہیں برائیاں کائن او انہیں تے بلوسن۔ تے اے ساڈے رب ساکوں نہ پکڑجے اساں بھل گئے ہیں۔ یا اساں کنیں غلطی تھی گئی ہے۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ پا جیویں تیں انہیں دے پاتا یا جیرھے پہلے ہن۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ سٹ جیرھا چا دن دی ساکوں طاقت نیں۔ ساکوں معاف کرتے ساکوں بخش بڑے تے ساڈے اتے رحم کرتوں ساڈا آقا میں تے کافیں دے مقابلے وچ ساڈی امداد کر۔

سُورَةُ اِلِ عِمْرَانَ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ مِائَتًا اَيَّةً وَارْبَعًا وَعِشْرُونَ رُكُوْعًا

سورة ال عمران مدنی ہے جسے اسم اللہ نال ایندیاں ۲۰۱ آیات تے ۲۰ رکوعن۔

- ۱۔ میں اللہ سب سے نال نال شروع کرینداں جیر صابن منگئے تے بغیر محنت دے ڈیوٹن والا ہے تے دل دل رم کرن والا ہے۔
- ۲۔ میں اللہ سب کینں ودھ جاٹن والا ہاں۔
- ۳۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں لے زندہ تے قائم رہن والا ہے۔
- ۴۔ تیبے اتے لہائی سچائی نال بھری ہوئی کتاب جیر صی تصدیق کرن والی ہے اوندی جوا نہیں کینں ہے تے توراہ تے انجیل وی لہائی اس۔
- ۵۔ میں کینں پہلے لوکس کولں سدھا رستہ ڈکھائے کیتے تے سچ کوڑ کولں نکھیرن کیتے معجزات ڈنسی۔ تے بے شک اولوک جیر صی اللہ سب دے نشانیں دا انکار کریندن انہیں کیتے ڈاڈھا عذاب تے اللہ سب غالب تے سزا ڈیوٹن والا ہے۔
- ۶۔ بے شک اللہ سب کینں زمین تے آسمان وچ کوئی شے نکلی ہوئی کاہ نہیں۔
- ۷۔ اللہ سب او تہوئے جیر صی وچ تہا ڈیاں شکلاں بئندے جیویں چاہندے۔ اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ او غالب تے بہوں سیانا ہے۔
- ۸۔ او ہور جس تیبے اتے کتاب لہائی ہے تے اوندے وچ کجھ آیات "محکمات" ہن (او آیات جیندے وچ قرآن مجید دی خاص تعلیم بیان تھی ہے) او کتاب دی ماہر تے کجھ مشابہات "ہن (او آیات جینیں وچ او تعلیم جیر صی پہلی کتابیں وچ ہائی پئی) جنہیں لوکس دے دلیں وچ کھوٹ او گہر گھس کیتے تے سچائی کینں
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- اَلَمْ ②
- اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ ③
- نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتٰبُ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْاِنْجِيلَ ④
- مِنْ قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَ ⑤
- اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِآيٰتِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ وَّاللّٰهُ عَزِيْزٌ ذُوْا نِقَامٍ ⑥
- اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِى الْاَرْضِ وَلَا فِى السَّمٰوٰتِ ⑦
- هُوَ الَّذِىْ يُصَوِّرْكُمْ فِى الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَآءُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑧
- هُوَ الَّذِىْ اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ مِنْهُ آيٰتٌ مُّحْكَمٰتٌ هُنَّ اُمُّ الْكِتٰبِ وَاٰخَرُ مُتَشٰبِهٰتٌ فَاَمَّا الَّذِيْنَ فِى قُلُوْبِهِمْ زَلْجٌ فَيَتَّبِعُوْنَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَآءَ الْفِتْنَةِ وَاَبْتِغَآءَ تَاْوِيْلِهِ وَاَمَّا يَعْلَمُ تَاْوِيْلَهُ ⑨

إِلَّا اللَّهُ وَالرَّسُخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ⑧

ہٹاؤں کیسے متشابہات سے پھمچا لیں۔ تے سچ اے ہے جو
ایندی حقیقت اور اللہ سب کون پتہ تے پکے علم والیں کون پتہ جیرے
آہن جو اسان انیکوں من گدھے۔ اے سب کجھ ساڈے رب
کنیں ہے۔ تے سوائے سیانے دے کوئی نصیحت حاصل نیں
کریندا۔

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ⑨

۹۔ اے ساڈے رب توں ساکوں سدھارستہ ڈکھالے دے
بعد ساڈے دلیں کوں بڑگانہ کرتے بخش ساکوں اپنے دلورہمت
بے شک توں ہیں بہوں ڈیون والاہیں۔

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْعِقَادَ ⑩

۱۰۔ اے ساڈے رب بے شک توں لوکیں کوں اوں جہاڑے
کٹھا کرٹ والاہیں جیندے آون وچ کوئی شک نیں تے بے شک
اللہ سب وعدہ خلافی نیں کریندا۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ⑪

۱۱۔ بے شک اولوک جیرے نیں میندے انہیں دے مال تے انہیں
دی اولاد اللہ سب دے مقابلے وچ کجھ وی کم نہ آؤسن ایسے
لوک بھادا پل۔

كَذَّابٍ أَلْفِرَعُونَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑫

۱۲۔ تے انہیں واطریقہ دی اوہو ہے جیویں فرعون دے لوکیں دا ہاتے
جیرے انہیں کنیں پہلے ہن انہیں ساڈی آیتیں کوں کوڑا سمجھا با
تے اللہ سب انہیں دے گناہ دی ورنال انہیں کوں پکڑ گدھانے
اللہ سب بڑا صحت عذاب ڈیون والاہیں۔

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُخْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْبِهَادُ ⑬

۱۳۔ تے انہیں کوں جیرے نیں میندے اکھ بڑے جو تہاں ضرور
ڈھونج پوسوتے ول تہا کوں کٹھا کر کے دوزخ دویتا ویسی تے
او بہوں گندی رہن دی جا۔

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِتْنَةِ النَّصْرَةِ فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَآخِرُ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأَى الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ⑭

۱۴۔ انہیں ڈوٹوں وچ جیرے آپت وچ بھڑ دے پئے ہن
تہا بڑے کیتے بے شک ہک نشان ہا۔ انہیں وچو ہک ٹولہ تے اللہ
سب دے رستے وچ بھڑا پسیا ہاتے ڈو جھاکا فرما۔ او انہیں
کوں اپنے اکھیں دے نال بڑوڑا بڑھ دے پئے ہن تے اللہ سب
اپنی آمد نال جینکوں چاہندے اوندی تکلانی کریندے بے شک

ایندے وچ اکھیں والیں کیتے عبرت۔

۱۵۔ لوکیں کوں سو نہی کر کے ڈکھلی گئی، شہوات دی محبت جیویں تریتیں تے پترتے سونے چاندی دے ڈھیریں دے ڈھیرتے سوٹھے سوٹھے گھوڑے تے بڑگر ڈھورتے رڑھیں۔ اے دنیاوی زندگی دا سامان تے اللہ سٹیں کنیں رہن دی بہوں چنگی جا۔

۱۶۔ توں اکھڑے جو میں تہاکوں انہیں کنیں وی چنگیاں شہیں بڑینداں انہیں لوکیں کیتے جیرھے اللہ سٹیں کنیں بڑردن انہیں کیتے انہیں دے

رب کنیں باغ ہن جیندے وچ نہراں و ہندیاں پٹن تے او اوندے وچ یکارہ ولین۔ تے انہیں کیتے پاک زالیں ہن تے اللہ سٹیں دی رماندی وی ہے۔ تے اللہ سٹیں اپنے بندیں کوں بڑدکھڑے

۱۷۔ جیرھے لوک اے آہن جو اے ساڈے رب بے شک اسان میندے ہیں توں ساڈے گناہیں کوں بخش ڈے تے توں ساکوں بھا دے عذاب کنیں بچا۔

۱۸۔ او صبر کرن والے، سچ الاون والے تے فرمانبرداری کرن والے تے اللہ سٹیں دے رستے وچ خرچ کرن والے تے وڈے ویلے اٹھی کے بخشش منگن والے ہن۔

۱۹۔ تے اللہ سٹیں اے گواہی بڑیندے جو بے شک اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے فرشتے تے علم والے انصاف دے نال ایں گال دی گواہی بڑیندن اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں او غالب تے بہوں سیاٹا۔

۲۰۔ بے شک اصل دین اللہ سٹیں دے نزدیک اسلام۔ جنہیں کوں کتاب بڑتی گئی ہائی انہیں آیت وچ گبیردی وجہ کنیں علم اون دے بعدوی تھیرا کیتے تے ہیرھا اللہ سٹیں دے نشانات کوں نہیں میندا تے بے شک اللہ سٹیں بہوں تکھا حساب گھنن والا۔

۲۱۔ تے جے او تیبے نال بحث کرن تے توں اکھڑے جو میں تے میڈیں منن والیں اپنے آپکے اللہ سٹیں دے سپرد کر ڈتے۔ تے

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبِإِ ⑩

قُلْ أُوْبِتُّكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتْ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ⑪

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّا أَمْنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ⑫

الضَّالِّينَ وَالضَّالِّينَ وَالْقَانِطِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ⑬

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَابِلاً بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑭

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ⑮

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسَلْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ ابْتَعَنُ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ ءَأَسَلْتُمْ فَإِنْ

اسَلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ
وَاللَّهُ بِصِيْرِهِ بِالْعِبَادِ ۝۲۱

انہیں لو کہیں کون وی آکھ جنہیں کون کتاب ڈتی گئی تے جیرھے ان پر
ہن جو کیا تہاں وی اللہ سیس دے فرمانبردار بندے جے او فرمانبردار
بن و نجن تے ول انہیں کون بدایت مل گئی تے جے او پھر و نجن تے
تیڈے ذمے تے صرف سنبھا پچا ڈیون۔ تے اللہ سیس پئے بندیں
کون ڈیڈا کھڑے۔

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيْنَ
بِغَيْرِ حَقِّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ
النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝۲۲

۲۲۔ تے بے شک اولوک جیرھے اللہ سیس دے نشانات دا انکار
کریندن تے نہیں کون ناجائز قتل کریندن تے انہیں لو کہیں کون قتل
کریندن جیرھے النفاق دا حکم ڈیندن تے انہیں کون ڈکھ ڈیون والے
عذاب دا ڈس ڈے۔

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ۝۲۳

۲۳۔ اے اولوکن جنہیں دے عمل اس جہان و جہان وی تے آخرت
و جہان وی گل گئیں تے انہیں دا کوئی وی امدادی نہیں۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ
إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّوْا فِرْقًا مِّنْهُمْ
وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ۝۲۴

۲۴۔ کیا ٹیکوں انہیں لو کہیں دا پتہ نہیں جنہیں کون شریعت دا ہک حصہ
ڈتا گئے تے انہیں کون کتاب دو سٹریا ویندے جو انہیں و جہان فیصلہ
کرے تے ول انہیں و چوہک لولہ منہ و ٹا گھندے تے میندا نہیں۔

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ نَمَسَّنَا النَّارَ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَةً
وَعَرَّهْمُ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝۲۵

۲۵۔ اے (منہ و ٹا وٹن) اس واسطے جے جو اے آہدن جو ساکوں
بھانہ گسی سوائے گٹری دے ڈینہیں دے۔ تے جیرھا انہیں کوڑ
گنڈھے او انہیں کون دین و جہان دوکھا ڈیندا پیٹے۔

فَكَيفَ إِذَا جُمِعْتُمْ لِيَوْمِ لَارِبِّ فِيهِ وَوَقِيَتْ
كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝۲۶

۲۶۔ اول و یلھے انہیں دا کیا حال ہوسی جڈاں اسان انہیں کون
کٹھا کرلیوں جیرھے ڈینہہ دے اوٹن و جہان کوئی شک نہیں تے ہر
آدمی جو اوکتا ہوسی اونکوں پورا پورا ڈتا ویسی تے او ظلم نہ
کیتے ولین۔

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُوْتِي الْمَلِكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ
الْمَلِكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ
تَشَاءُ يُبِيدُكَ الْخَبِيرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۲۷

۲۷۔ لوں آکھ ڈے اے خدا جیرھا بادشاہیں دا بادشاہ ہیں جیکوں
چاہنیں بادشاہی ڈیندیں تے جیں کنیں چاہنیں بادشاہی کھس
گھنیں تے جیکوں چاہنیں عزت ڈیندیں تے جیکوں چاہنیں
لوں ذلیل کریندیں تیڈے ہتھ و جہان چنگانی تے بے شک
توں ہر چیز تے قادر ہیں۔

۲۸. توں رات کوں ڈینہہ وچ تے ڈینہہ کوں رات وچ پلہیندیں تے جیندے کوں مردے کنیں کڈھیندیں تے مردے کوں زندہ کنیں۔ تے جینکوں چاہنیں بے حسابا رزق ڈیندیں۔
 ۲۹. تے مومن مومنین کوں چھوڑ کے کافریں کوں سگتی نہ بناون تے جیرھائے کریندے اوندے نال اللہ سیس دا کہیں خستے وچ کوئی تعلق نیس۔ سوائے ایندے جو اوہنیں کنیں چنگی طراں بچ کے رہوں۔ تے اللہ سیس تہاکوں اپنے آپ کنیں ڈریندے تے لتاں اللہ سیس دو ولے۔

۳۰. توں آکھ جو لتاں اپنے سینے وچ جو کجھ بے لگاویا ظاہر کرو اللہ سیس اوں کوں جانڈے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے تے اللہ سیس ہر چیز تے قادر۔

۳۱. جیرھے ڈینہہ ہر جان جو کیا ہوسی اونکوں اپنے سامنے ڈیکھیں تے ایویں جیرھی اوں بدی کہتی ہوسی۔ تے اوں آدمی دا دل کرلیسی جو اوندے ادنیٰ برائی سے وچکار وڈا فاصلہ ہووے ہاتے اللہ سیس تہاکوں اپنے آپ کنیں ڈریندے تے اللہ سیس اپنے بندیں تے بہوں مہربان۔

۳۲. توں آکھ جے لتاں اللہ سیس دے نال محبت کریندے او تے لتاں میڈے پھوڑو اللہ سیس تہاڈے نال پیار کرلیسی تے تہاڈے گناہ بخشیں تے اللہ سیس بہوں بخشن والا تے بہوں مہربان۔

۳۳. توں آکھ جو لتاں اللہ سیس تے اوندے رسول دا اکھن منو تے جے او منہ پھیرن تے بے شک اللہ سیس کافریں کوں پسند نیس کریندا۔

۳۴. بے شک اللہ سیس آدم تے نوح تے ابراہیم تے عمران دے خاندان دا اوں زمانے دے لوکیں تے رقبہ ودھائے۔

۳۵. اوہک ڈوبھے دیاں اولاداں ہن تے اللہ سیس بہوں سٹن

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۲۸﴾
 لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً وَيُحَذِّرْكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿۲۹﴾

قُلْ إِنْ تُحْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يُعَلِّمَهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۰﴾

يَوْمَ يَحْذَرُ كُلُّ نَفْسٍ مِمَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُخَضًّا ۖ وَوَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَتَذَكَّرُ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرْكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ دَوَّابٌّ بِالْعَبَادِ ﴿۳۱﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۲﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿۳۳﴾

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۳۴﴾

ذُرِّيَّتَهُمْ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۵﴾

واللاتے بہوں جائن والاء۔

۳۶۔ تے جڈاں عمران دی زال آکھیا۔ میڈے رب بے شک جو کجھ میڈے ڈوڈھ وچ ہے میں اوں کوں آزاد کر کے تیبڑی نذر کرڈتے تے توں میں کنیں قبول کر بے شک توں سنن والاتے بہوں جائن والائیں۔

۳۷۔ تے جڈاں اوں اونکوں جٹے تے آکھئے سی اے میڈے رب بے شک میں تے چھوہر جٹی تے جو کجھ اوں جٹے اللہ سیس اوں کوں بہوں جائے۔ تے او چھوہراں چھوہر جیہاں میں تھی سبگداتے بے شک میں اونڈناں مریم رکھئے تے میں اونکوں تے اوندی اولاد کوں مردود شیطان کنیں تیبڑی ام شام وچ ڈیندی ہاں۔

۳۸۔ تے اونڈے رب اونکوں چنگی طراں قبول کیاتے چنگی طراں اونکوں ودھائی۔ تے زکریا اونکوں پالے جڈاں دی زکریا جٹے محراب وچ اونڈے (مریم) کو لہو رزق لائھا ہویا ڈٹھے سی۔ اوں آکھئے اے مریم اے تیں کنیں کتھو آئے۔ اوں آکھئے اے اللہ سیس کنیں ہے۔ بے شک اللہ سیس جینکوں چاہندے بے حسابا رزق ڈیندے۔

۳۹۔ تے اتھائیں زکریا اپنے رب کوں سبڑا تے آکھیا اے میڈے رب میکوں اپے ولوپاک اولاد ڈے۔ بے شک توں وعاکوں بہوں سنن والائیں۔

۴۰۔ تے فرشتیں اوں کوں سبڑا ریا تے اوں ویلے او محراب وچ نماز کھڑا پڑھا ہا۔ بے شک اللہ سیس تیکوں کھی دی نور شجری ڈیندے جیرھا اللہ سیس دی کال دی تصدیق کر لیس تے او سردار ہوسی تے گناہیں کنیں رکٹن والا ہوسی تے نیکیں وچوہر ہوسی۔

۴۱۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں ہال کیوں تھسی میں تے بڈھا تھی گیاں تے میڈی زال دی سنڈھرتے اللہ سیس آکھیا

إِذْ قَالَتْ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۶﴾

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ ۖ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۳۷﴾

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ ۖ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۖ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْحَرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۚ قَالَ يَمْرَأَةُ إِنِّي لَكَ هِدَاةٌ ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۳۸﴾

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿۳۹﴾

فَنَادَتْهُ الْمَلِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ ۖ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ ۖ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا ۖ وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۴۰﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي كُنُّن لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ ۖ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ ۖ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿۴۱﴾

جو اللہ سب سے الیں کریندے جو او چاہندے۔

۴۲۔ اول آکھیا اے میڈے رب میوں کوئی حکم ڈے اللہ سب سے
آکھیا جو تیرے کتے میڈا حکم اے ہے جو توں ترے ڈینہ لوکیں نال
گاہیں نہ کر سوائے اشاریں دے اپنے رب کوں بہوں یاد کرتے
فخرتے شام اوندی تسبیح پڑھو۔

۴۳۔ تے جڈاں فرشتیں آکھیا جو اے مریم بے شک اللہ سب سے
تیکوں جن گدھے تے تیکوں پاک کیتس تے اوں زمانے دی
ساری ترمیتیں تے تیکوں جن گدھے۔

۴۴۔ اے مریم توں اپنے رب دا اکھن من تے سجدہ کرتے رکوع
کر رکوع کرن دالیں دے نال۔

۴۵۔ اے غیب دیاں گاہیں ہن جیرھیاں اساں تیکوں وحی
دے نال ڈسین تے توں انہیں دے نال نہ ہاویں جڈاں او قرعے
پنڈے پئے ہن جو انہیں وچو مریم کوں کون پلیسی۔ تے توں انہیں
نال نہ ہاویں جڈاں او بھڑدے پئے ہن۔

۴۶۔ تے اوں ویلے کوں یو کر جڈاں فرشتیں آکھے جو اے مریم
بے شک اللہ سب سے تیکوں اپنے کلام نال خوشخبری ڈیندے ہال دی
اوندا ناں عیسیٰ ابن مریم ہوسی دنیا تے آخرت وچ وڈے رتبے والا
ہوسی۔ تے خدا دے پیاریں وچو ہوسی۔

۴۷۔ تے لوکیں نال جھوٹی عمر وچ تے بڑھپے وچ ایسی تے ہوسی
تیکیں وچو۔

۴۸۔ مریم آکھیا جو اے میڈے رب میوں پتر کیوں جو اے تے
کہیں شخص میوں جھوٹی نیں لایا۔ اللہ سب سے آکھیا۔ اللہ سب سے
پیدا کریندے الیں جویں او چاہندے جڈاں دی اللہ سب سے کہیں
کم دا فیصلہ کریندے تے او مرن آہدے تھی ونچے تے او تھی
دیندے۔

۴۹۔ اوں کوں (اللہ سب سے) کتاب تے سنپ تے توراہ تے

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ
ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا ذُرًّا عَرًّا وَادْكُرَّتْ بَكَ كَثِيرًا وَنَحَّ بِالعِصِيِّ
وَالْبَكَارِ ۝

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰكِ وَ
طَهَّرَكِ وَاصْطَفٰكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ۝

يَمْرُؤُا اقْنَبِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ
الرَّكْعِينَ ۝

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ اِلَيْكَ ۗ وَ مَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُونَ اَقْلَامَهُمْ اَيْتُهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ
وَ مَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُونَ ۝

اِذْ قَالَتِ الْمَلِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللّٰهَ يَبْشُرُكِ بِكَلِمَةٍ
مِّنْهُ ۗ اِسْمُ السَّبْحِ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا
فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ وَ مِنَ الْمَقْرَبِينَ ۝

وَ يُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْهَدٰى وَ كَهَلًا وَ مِنَ الصّٰلِحِينَ ۝

قَالَتْ رَبِّ اِنِّىٓ يَكُوْنُ لِي وَلَدٌ وَ لَمْ يَمْسَسْنِي بَشْرًا
قَالَ كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ اِذَا قَضٰٓةٓ اَمْرًا فَاِنَّمَا
يَقُوْلُ لَهُ كُنْ فَيَكُوْنُ ۝

وَ يُعَلِّمُهُ الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ وَ التَّوْرَةَ وَ الْاِنْجِيْلَ ۝

انجیل سکھائی۔

۵۰۔ تے بنی اسرائیل دو رسول بنا کے پھیس تے اوں ول آکھیا جو بے شک میں تہاڑے رب کنیں تہاڑوں نشان گھن کے آیاں جو بے شک میں مٹی کنیں پکھیں آلی کار تہاڑی خاطر بک غلوق بیسیاں۔ تے اوندے وچ پھوک مرلیاں تے او اللہ سیس دے مکم نال پکھی بن ویسی۔ تے میں جماندرواندھے تے کوڑھی کوں چنگا کرلیاں تے اللہ سیس دے مکم نال موٹے ہوئے کوں جو یساں تے جو کھتساں کھندے ء تے جو کھتساں گھریں وچ جمع کریندے ء، او وی ڈیسیاں۔ بے شک ایندے وچ تہاڑے واسطے نشانی ء جے تساں مومن ہوئے

۵۱۔ تے میں تصدیق کرینداں اوں تعلیم دی جیڑھی توراہ وچو میڈے اگورے۔ تے کجھ او چیزاں جیڑھیاں تہاڑے اتے حرام کیتیاں گھن او میں تہاڑے کیتے حلال کرینداں تے میں تہاڑے کیتے تہاڑے رب کنیں نشان گھن آیاں۔ تے تساں اللہ سیس کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔

۵۲۔ بے شک اللہ میڈا تے تہاڑا رب تساں اوندی عبادت کرو لے بے سدھارستہ۔

۵۳۔ تے جڈاں حضرت عیسیٰ نے انہیں کنیں انکار ڈٹھے تے اوں آکھئے جو اللہ سیس دی خاطر میڈی کون مدد کریسی۔ حواریں آکھئے اساں اللہ سیس دی مدد کرن والے ہن۔ اساں اللہ سیس کوں میندے ہن تے توں گواہ رہیں جو اساں مسلمان ہن۔

۵۴۔ لے ساڑے رب اساں ایمان گھن آئے ہن اوندے اتے جیڑھی تیں لبانی لے تے اساں رسول دا اکھن منے سے تے توں ساکوں گواہیں وچو کجھ گھن۔

۵۵۔ انہیں وی مکر کیتے تے اللہ سیس وی مکر کیتے تے اللہ سیس چنگاں مکر کرن والا ء۔

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ ۚ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ ۖ مِنْ رَبِّكُمْ ۚ إِنِّي أَخْلَقْتُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَأُنزِلُ إِلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيَكُونُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً كَمَا تَأْكُلُونَ ۚ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِلَّا فِي ذَلِكُمْ لَآيَةٌ لِّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٠﴾

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ ۚ وَإِلَّا حِلًّا لِّكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ ۚ وَجِئْتُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ ۖ مِنْ رَبِّكُمْ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۚ ﴿٥١﴾

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۗ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥٢﴾

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ۖ آمَنَّا بِاللَّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ ۖ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٤﴾

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ ۗ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينِ ﴿٥٥﴾

۵۶۔ جبرائیل اللہ سب سے اچھے جو اسے عیسیٰ بے شک میں تیکوں
ماریاں تے میں تیکوں اپنے ولو عزت ڈیساں تے کافر دے الزام
کنیں میں تیکوں پاک کر لیاں تے جبر سے تیبے پھوڑون انہیں
کون نہ منن والیں تے قیامت دے ڈینہ تک غالب رکھیاں ۔
تے ول تہا کون میڈو ولنا پوسی۔ تے میں تہا بڑے درمیان اوں
گال دا فیعدہ کر لیاں جیندے وچ لتاں اخلاف کریندے پٹے ۶۔
۵۷۔ تے جبر سے نہیں میندے تے میں انہیں کون ڈاڈھا عذاب
ڈیساں۔ اس دنیا وچ وی تے آخرت وچ وی تے انہیں دا کوئی
امدادی نہ ہوسی۔

۵۸۔ تے جبر سے میندن تے جینگے کم کیتے نیں میں انہیں کون پورا
بدلہ ڈیساں تے اللہ سب سے ظلم کرن والیں کون پسند نہیں کریندا۔
۵۹۔ لے آیات تے سٹمپ والا ذکر پڑھ کے سیندے ہیں۔
۶۰۔ بے شک اللہ سب سے نزدیک عیسیٰ دی مثال الیوحی ہے
جیویں آدم دی اوں کون پیدا کیتس مٹی کنیں ول اوکوں اکھیس
بن نرچ تے او بن گئے۔

۶۱۔ سہانی تیبے رب کنیں ہے توں نہ تھی شک کرن والیں وچو
۶۲۔ تے جبرھا شخص تیں کنیں علم آون دے بعد وی تیبے نال
ایندا جبر کرے توں اکھ بڑے آڈاساں وی اپنے پتریں کون
سببندے ہیں لتاں وی اپنے پتریں کون سبوتے اسان وی
اپنی ترمیتیں کون سببندے ہیں تے لتاں وی اپنی ترمیتیں کون
سبوتے لتاں آپ وی آوتے اسان وی اندے ہیں تے ول ہک
ڈوہے تے رو روکے بد دعا کریندے ہیں تے کوڑیں تے
اللہ سب سے لعنت پھیندے ہیں۔

۶۳۔ بے شک اے سہی گال اتے اللہ سب سے سوا کوئی وی
عبادت دے لائق نہیں تے بے شک اللہ سب سے غالب تے
وڈا سیانا۔

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعِيسَى إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ
وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ
اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ
إِنِّي مُرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿۵۶﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِّبُهُمُ عَذَابًا شَدِيدًا فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿۵۷﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۵۸﴾
ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿۵۹﴾
إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ
تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۶۰﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۶۱﴾
فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَ
نِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ
لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿۶۲﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ النِّقْصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۶۳﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿۳۷﴾

۶۴۔ جے اوپھروئجن تے بے شک اللہ سیس گپریس کوں چنگی طرح چاندے۔

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿۳۸﴾

۶۵۔ توں آکھڑے جو اے اہل کتاب تساں انجی کال دو آؤ جیری ساڈے تے تہاڈے وچ بکوہو۔ جو اساں اللہ سیس مے سوا کہیں دی عبادت نہ کر لیسوں تے اوندے نال کہیں کوں شریک نہ کر لیسوں تے اللہ سیس کوں چھوڑ کے ہک ڈوبھے کوں رب نہ بنیسوں۔ تے جے اوپھروئجن تے انہیں کوں آکھڑیو لتاں گواہ رہو جو اساں فرمانبردار ہیں۔

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۳۹﴾ هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَآجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾

۶۶۔ اے اہل کتاب تساں ابراہیم مے بارے وچ کیوں بھڑدے تورات تے انجیل اوندے بعد لہانی گئی کیا تساں عقل نو تہے کریدے ۶۷۔ سنو لتاں او بے ہوزے جیرے انہیں گالیں دے متعلق بحث کریدے جیریاں تساں چاندے تے تساں انہیں گالیں دے متعلق کیوں بھڑدے جیریاں تساں چاندے نو تہے۔ تے اللہ سیس چاندے تے تساں نو ہے چاندے

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۴۱﴾

۶۸۔ حضرت ابراہیم نہ یہودی ہاتے نہ عیسائی تے او اللہ سیس دو بھکن والے فرمانبردار ہا او مشرکس وچو نہ ہا۔

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا الصَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۲﴾

۶۹۔ بے شک ابراہیم دے قریبی ادہن جیرے اوندے پھوڑدے تے اے نبی تے ایندے منن والے تے اللہ سیس سنگتی ہا مومنیں دا۔

وَدَّتْ قَارِيفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۴۳﴾

۷۰۔ اہل کتاب وچو ہک ٹولہ اے چاہندے جو او تہا کوں گمراہ کر ڈیوے تے او اپنے آپ کوں گمراہ کریندے پین تے او سمجھندے نیں۔

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَسْهَدُونَ ﴿۴۴﴾

۷۱۔ اے اہل کتاب تساں اللہ سیس دا کیوں انکار کریندے تے تے تساں گواہی ڈے چکیو۔

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْفُرُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴۵﴾

۷۲۔ اے اہل کتاب تساں سچ کوں کوڑ نال کیوں ریندے تے تے تساں سچ کوں کیندے تے تے تساں چاندے ہا۔

وَقَالَتْ طَآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ
عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَاءَ النَّهَارَ وَالْكَفْرَ وَأَخْرَكَ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٤٣﴾

۴۳۔ ایک ٹولہ اہل کتاب وچو آبدے لتاں اوں گال تے ایمان
گھن او جیرمی مومنین تے ہمانی گئی ۽ ڈینہ دے مندر وچ تے
ڈینہ دے پھیکر وچ انکار کر ڈیو متاں اول آون۔

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنْ هَدَى
هُدَى اللَّهُ أَنْ يُؤْتِيَ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتَيْتُمْ أَوْ
يُجَازِكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنْ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٤﴾

۴۴۔ لتاں اکھن نہ منور سوائے اوندے جیرھا تہا ڈے دین دے
بچھو چلے توں اکھ ڈے بے شک اصل ہدایت اوہے جیرمی اللہ
سیس دی ۽۔ اوہو جہاں اونکوں ملے جو تہا کوں ملے یا تہا ڈے رب
دے اگو تہا ڈے نال جیہرا لاون۔ توں اکھ ڈے جو بے شک فضل
اللہ سیس دے ہتھ وچ تے او ڈیندے جینکوں چاہندے تے
اللہ سیس بہوں ودھ ڈیون والاتے چاہن والا ۽۔

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٤٥﴾

۴۵۔ او اپنی رحمت نال جینکوں چاہندے خاص کریندے۔ اللہ
سیس وڈے فضل والا ۽۔

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنُ إِنْ تَأْمَنَهُ بِنُظَارٍ يُؤَدِّهِ
إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنُ إِنْ تَأْمَنَهُ بِيَدِينَا لَآ يُؤَدِّهِ
إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا
لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَنَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

۴۶۔ تے اہل کتاب وچو کجھ لوک اینجھے ہن جے توں انہیں کوں
ڈھیر سارا مال امانت ڈیویں تے او جیکوں ولا ڈیسن تے کجھ لوک
اینجن جو توں اوں کوں کڈینا رومی امانت ڈیویں تے او دلانہ ڈیسی
جے تیں توں اوندے پھونہ پیار ہوں۔ اے ات گاہوں اے جو
او یقینا آہن جو ایمین دے باے وچ ساڈے اتے کوئی پکڑ
نیس۔ تے او اللہ سیس دے اتے چان بچھ کے کوڑ مریندن۔

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿٤٧﴾

۴۷۔ باجیرھا اپنے دعدے کوں پورا کر لیس تے اللہ سیس کنیں ڈی
تے بے شک اللہ سیس ڈرن والیں نال محبت کریندے۔

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا
قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ
اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾

۴۸۔ بے شک جیرھے اللہ سیس تے اوندے عہد کوں تھوڑی
قیمت نال وچیندن انہیں دا آفرت وچ کوئی صہ نیس تے اللہ سیس
نہ انہیں نال ایسی نتے قیامت دے ڈینہ نہ انہیں دو ڈیکھسی تے
نہ انہیں کوں پاک کر لیس تے انہیں کیتے ڈکھ ڈیون والا عذاب۔

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُونِ السُّنْتَهُمُ بِالْكِتَابِ
لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ
هُوَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ

۴۹۔ انہیں وچو ایک ٹولہ اینجھا ۽ جیرھا کتاب (تورات) کوں اپنے
زبانیں کوں مروڑ کے پڑھدن تاں جو اوں کوں وی سمجھو کتاب وچو
تے او کتاب وچونیں۔ او آہن جو لے اللہ سیس ولو ۽ سچی گال

لے ہے جو اوتھسٹیس و لو نیٹس تے او جان بچھ کے التھسٹیس
تے کوڑ مریدن ۔

۸۰۔ لے انسان دی شان نیٹس جو التھسٹیس اوں کوں کتاب
تے ، حکومت تے نبوت ڈلویے پچھیں او لوکس کوں لے آکھے
جو التھسٹیس کوں چھوڑ کے میڈے بندے بن و نچو تے او آہن
جو رب دے بن و نچو ایں واسطے جوتساں کتاب دی تعلیم ڈیندے
تے جوتساں پڑھدے ۔

۸۱۔ تے نہ او حکم ڈیندن جوتساں فرشتی تے نیٹس کوں رب
بٹا گھنوکیا او تھاڈے مسلمان تھیون ڈے بعد تھا کوں کفر دا حکم
ڈیندن ۔

۸۲۔ تے جڈاں التھسٹیس نیٹس کنیں وعدہ گدھا با جو نیں تھا کوں
کتاب تے حکمت ڈلیوالتے دل تھا ڈو بک رسول آوے جیرھا
تصدیق کرے اوندی جیرھی تھا ڈے کو لہو ، تساں اوندے اتے
هنور ایمان گھن آو تے هنور اوندی امداد کردتے پچھیں خدا آکھئے
جو کیا تساں اقرار کریندے ، تے تساں میڈی ایں ذمہ داری
کوں قبول کریندے ، انہیں آکھئے اساں اقرار کریندے ہیں ۔
التھسٹیس آکھا جوتساں وی گواہ رہو میں وی تھا ڈے نال
گواہیں و چرباں ۔

۸۳۔ جیرھا ایندے بعد پھرو نیچے او فاسق ہن ۔

۸۴۔ کیا او التھسٹیس دے دین دے سوا بیادین چاہندن تے سچی
گال لے بے جو جیرھا کجھ آسمانیں تے زمین و چ ہے فرشتی تے
مجبوری نال اوندا فرمانبرداری تے اونڈو ولسن ۔

۸۵۔ توں آکھ جو اساں التھسٹیس تے ایمان گھن اندے ہیں تے
اوندے تے جیرھا ساڈے اتے لیتے تے جیرھا ابراہیم اسماعیل
اسحاق تے (اوندی) اولادیں تے لیتے تے جو بٹا گئے موسیٰ عیسیٰ
تے نیٹس کوں انہیں دے رب و لو انہیں و چ کہیں وافرک لے کریندے

عَلَى اللَّهِ الْكِذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

مَا كَانَ لِشَرِّ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَ
الثُّبُوتَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِّي مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّنَا بِنَمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ
وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿۹۱﴾

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَاءَ
أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكَفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۹۲﴾

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ
كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَتَتَّصِرْتَهُ قَالُوا أَأَقْرَرْتُمْ
وَآخَذْتُمْ عَلَيَّ ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَأَقْرَرْنَا قَالَ
فَاشْهَدُوا أَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۹۳﴾

فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿۹۴﴾
أَفْخَبِرُ دِينَ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ
وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿۹۵﴾

قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا
وَإِسْمٰعِيلَ وَإِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْبٰطِ وَمَا
أُوْتِيَ مُوسٰى وَعِيسٰى وَالتَّيِّبُونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۹۶﴾

تے اسان اوندے فرمانبردار ہیں۔

۸۶۔ جیرھا اسلام دے سوا پایا کوئی دین چاہندے اونکوں قبول نہ کیا ویسی تے او آفرت وچ گھاٹا پاوٹن والیں وچو۔

۸۷۔ جیرھے لوک ایمان آنٹ دے بعد کافر تھی گئیں اللہ سیسٹیں انہیں کوں کیوں ہدایت ڈیوے تے او گواہی ڈے چکین جو بے شک رسول سچا ہے تے انہیں کولہو دلائل آچکین تے اللہ سیسٹیں عالم قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

۸۸۔ اے لوکن جنہیں دی سزا اے ہے جو بے شک انہیں تے اللہ سیسٹیں دی فرشتیں دی تے سارے لوکین دی لعنت۔

۸۹۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن انہیں کنیں ہولانہ کیا ویسی عذاب تے انہیں کوں مہلت نہ ڈتی ویسی۔

۹۰۔ سوائے انہیں دے جیرھے توبہ کر لیں ایندے بعد تے اصلاح کر لیں تے بے شک اللہ سیسٹیں بہوں بخشش واللتے رحمت کرن والا ہے۔

۹۱۔ بے شک او لوک جیرھے کافر تھی گئیں تے ول او کفر وچ ودم گئیں انہیں دی توبہ کوں قبول نہ کیسی ویسی تے ایسے گمراہ ہن۔

۹۲۔ بے شک جیرھے کافر تے او مر گئے او ہن وی کافر انہیں کنیں اصلو قبول نہ کیا ویسی جو اوزمین دے برابر سونا وٹماندرے وچ ڈیون۔ انہیں لوکین واسطے عذاب درد ڈیون والا تے انہیں دا کوئی وی امدادی نہ ہوسی۔

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ
وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿۸۶﴾

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَ
شَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۸۷﴾

أُولَئِكَ جزاؤهم أن عليهم لعنة الله والملائكة
والتناس أجمعين ﴿۸۸﴾

خَلِيدِينَ فِيهَا لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَ
لَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۸۹﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۹۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزَادُوا كُفْرًا
لَنْ نُقْبَلَ تَوْبَتَهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿۹۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَاتَبُوا وَهُمْ كُفْرًا فَلَنْ يُقْبَلَ
مِنْ أَحَدِهِمْ قِيلٌ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ أُقْتَدَى بِهِ
أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَالَهُمْ مِنْ نُصْرَةٍ ﴿۹۲﴾

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿۱۶﴾

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنزَلَ التَّوْرَةُ ۗ قُلْ فَاتُّوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۷﴾

فَمَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۱۸﴾

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۹﴾

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿۲۰﴾

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ ۚ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا ۗ وَيْلٌ عَلَى النَّاسِ حِيَجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتِطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿۲۱﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿۲۲﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مِمَّنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنتُمْ شُهَدَاءُ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيضَاتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كُفْرِينَ ﴿۲۴﴾

۹۳۔ تسائی نیکی کدہیں نو سے پا بگدے جے تیں تسائی او چیزاں فرج نہ کرو جیرھیاں تہا کوں چبکیاں بگدن تے جے کھ تسائی فرج کریندے ء تے بے شک اللہ سیس اول کوں چاندے۔

۹۴۔ بنی اسرائیل کیتے برکھانا حلال ہا سوائے اونڈے جیرھا اسرائیل نے اپٹے اتے آپ حرام کر ڈتا ہا۔ تورات دے لہن کنیں پہلے۔ توں اکھ ڈے جے تسائی سچے ء تے تورات گھن او تے اونکوں پڑھو۔ ۵۵۔ تے جیرھے لوک ایندے بعد اللہ سیس تے کوڑ پھیندن او سے لوک ظالمین۔

۹۶۔ اکھ ڈے اللہ سیس سچ اکھے جو تسائی بیروی کرو ابراہیم دے مذہب دی جیرھا خدا دوجھکن والا ہاتے مشرکین دچو نہ ہا۔ ۹۷۔ بے شک لوکیں کیتے پہلا گھر جیرھا مکہ وچ ء تے برکت والا جہانیں کیتے ہدایت

۹۸۔ اونڈے وچ کھلے کھلے نشانات ہن تے ابراہیم دے ٹکن دی جہے تے جیرھا ایندے وچ داخل تھیوے او امن وچ آویندے۔ اللہ سیس کیتے لوکیں تے اوں گمراہی فرمن کیتا گئے جینکوں ایندے راہ دی طاقت ہووے۔ تے جیرھا نہ منے تے بے شک اللہ سیس سارے جہانیں کنیں بے نیاز۔

۹۹۔ توں اکھ ڈے اے اہل کتاب تسائی اللہ سیس دی آیات دا انکار کیوں کریندے ء تے اللہ سیس جو کھ تسائی کریندے؟ اونڈے تے نگران۔

۱۰۰۔ توں اکھ ڈے اے اہل کتاب تسائی اللہ سیس دی راہ کنیں اوں کوں کیوں کریندے ء جیرھا ایمان گھن انڈے تسائی اونکوں ڈنگا کریندے ء تے تسائی گواہ ہووے۔ اللہ سیس جو کھ تسائی کریندے ء اوں کنیں غافل نیں۔

۱۰۱۔ اے ایمان والو جے تسائی اوں ٹولے دی فرمانبرداری کر لیسو جینکوں کتاب ڈتی گئی ء او تہا کوں تہا ڈے ایمان دے

بعد کافر بنا ڈالیں۔

۱۰۲۔ تے تساں کیوں انکار کریندے، جو حالت اے ہے جو تہاڑے اتے اللہ سیس دی آیات پڑھیاں دیندن تے تہاڑے وچ اونڈا رسول وی ہے پیا۔ ہیرھا اللہ سیس دی آم شام وچ آویسی ایویں سمھو اونکوں سدھے رستے تے ٹور ڈتا گئے۔

۱۰۳۔ اے ایمان والو اللہ سیس کنیں ڈرو جیویں اون کنیں ڈرن دا حق۔ تے تساں او تیں نہ مرو جے تیں مسلمان نہ ہووو۔

۱۰۴۔ اللہ سیس دی رسی کوں ٹکرائی نال پکڑو کھڑے تے نہ نکھڑو تے تہاڑے اتے جی رسی اللہ سیس دی نعمت سمی» اوں کوں یاد رکھو جیرھے ویلھے ہک ڈوبھے دے تساں دشمن ہاوے تے اوں تہاڑے دلیں وچ محبت پا ڈتی ہے تے تساں خدا دی این نعمت نال آپت وچ بھرا بن گئے تے تساں بھا آئی کھڑی کنڈی تے کھڑے ہاوے تے اوں تہا کوں اوں کنیں بچا گدھے۔ ایویں اللہ سیس تہاڑے کیتے اپنیاں آیتاں بیان کریندے تاں جو تساں ہدایت پاؤ ۱۰۵۔ تساں وچ ہک ٹولہ اینجھا ہووے جیرھائیگی دو سڈے تے پیجگے کھیں دا حکم ڈیون تے برائیں کنیں روکن تے ایجھے لوک کامیاب تھیون والین۔

۱۰۶۔ تساں انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیو جیرھے نشان اون دے بعد آپت وچ نکھڑ گین تے اختلاف کیتے نیں تے انہیں کیتے وڈا عذاب۔

۱۰۷۔ جیرھے ڈینہہ کجھ منہ پھٹے ہوسن تے کجھ منہ کالے ہوسن تے جنہیں دے منہ کالے ہوسن (انہیں کنیں بچھیا ویسی) کیا تساں منن دے بعد کافر تھی گئے ہاوے ہن تساں عذاب چکھو جو تساں کافر تھی گئے ہاوے۔

۱۰۸۔ تے جنہیں دے منہ پھٹے ہوسن او اللہ سیس دی رحمت

وَ كَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَ فَيْكُمْ رَسُولُهُ ۚ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٠٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٣﴾

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۗ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُم مِّنْهَا ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾

وَلَنْتَكُنَّ مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٥﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ آيَاتِكُمْ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٧﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فإِنَّهُمْ فِي رَحْمَةِ اللَّهِ

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ

ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١١﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ

الْأُمُورُ ﴿١٢﴾

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ

أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَ

أَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٣﴾

لَنْ يَضُرَّكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقَاتِلْكُمْ يُوَلُّوكُمْ

الْأَدْبَارَ تَمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿١٤﴾

ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةَ إِنْ كَانُوا يَجْحَلُونَ مِنَ اللَّهِ

وَجَحِلُوا مِنَ النَّاسِ وَبَاءُ وَبِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ

عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ

الرُّسُلَ بَغْيًا بِغَيْرِ حَقٍّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١٥﴾

لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتَّبِعُونَ

آيَاتِ اللَّهِ أَنْتَ الْبَيْتِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١٦﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ

وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٧﴾

وچ ہو سن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

۱۰۹۔ اے اللہ سیس دی آیات ہن چیرھیاں سچائی نال تہاڑے

اتے پڑھدے ہن تے اللہ سیس سارے جہانیں تے ظلم نہیں چاہندا۔

۱۱۰۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے او اللہ سیس دا ہے۔

تے اللہ سیس دوسارے معاملے ولسن۔

۱۱۱۔ تساں ساریں کنیں چنگا ٹولہ ۶ جینکوں لوکس دے فائدے

کیتے بنایا گئے تساں نیکی دا حکم ڈیندے ۶ تے برائی کنیں

ہلکیندے ۶ تے تساں اللہ سیس کول میندے ۶ تے جے

اہل کتاب وی ایمان گھن آدن ہاتے انہیں واسطے چنگا ہا۔

انہیں وچو کجھ مومن تے زیادہ نافرمان۔

۱۱۲۔ او تھوڑے نقصان دے سوا تہاکوں کوئی نقصان نہیں

پچا سگدے تے بے او تہاڑے نال بھڑن تے او تہاکوں

کنڈ ڈکھکے درک ولسن تے ولا انہیں دی مدد نہ کیتی

ولسی۔

۱۱۳۔ انہیں تے ذلت سٹی گئی ۶ جھتاں وی او ہوسن سوائے

اینڈے جو او اللہ سیس دی یا لوکس دی رسی کول پکڑن تے

انہیں کول بے وسی چیر گئی ۶ اے ایں واسطے بے جو او بے

شک اللہ سیس دی آیات دا انکار کریندے ہن تے بلا وجہ

نہیں کول قتل کریندن تے ایں واسطے جو انہیں نافرمان کیتی

تے او عد کنیں ودھ گئین۔

۱۱۴۔ اے سارے برابر نہیں۔ اہل کتاب وچو ہک ٹولہ اپنے

وعدے تے قائم اورات دے دیکھے اللہ سیس دی آیات

پڑھدن تے او سجد وی کریندن۔

۱۱۵۔ اللہ سیس تے آخرت تے ایمان گھن اندن۔ نیکی دا

حکم ڈیندن تے برائی کنیں کریندن تے نیکی کیتے ہک ڈو بھ

کنیں جلدی کریندن تے ایسے لوک نیکیں وچو ہن۔

۱۱۶۔ تے او جو وی نیکی کر لیں اوندی ناقدری اصول نہ کیتی ویسی تے اللہ متقیں کوں بہوں جانڈے۔

۱۱۷۔ بے شک اولوک جیرھے کافر نہ انہیں دے مال تے نہ انہیں دی اولاد انہیں کوں اللہ سیس کنیں بچسین اے دوزخی ہن تے او اونڈے وچ رہن پئے۔

۱۱۸۔ انہیں دی مثال جیرھے ایں دنیا وچ خرچ کریندن اوں ہوا دی ۷ جیندے وچ پالا ہووے تے او انہیں دی رلھ تے چلے۔ جیرھے اپنے تے ظلم کریندن تے او انہیں کوں تباہ کر ڈیوے تے اللہ سیس انہیں تے ظلم نیں کریندا او اپنے اتے آپ ظلم کریندن۔

۱۱۹۔ اے ایمان والو تساں کہیں ڈر جھے کوں گھانا سبکتی نہ بناؤ اپنی کوں چھوڑ کے او بد سلوکی وچ تہاڑے نال گھٹی نہ کر لیں او چاہندن جو تساں ڈکھی تھیوو۔ انہیں دے موہیں کنیں انہیں دی دشمنی ظاہر تھی گئی ۷ تے جیرھی دشمنی انہیں دے سینے لکانی کھرن او بہوں وڈی ۷۔ اساں تہاڑے کیتے آیتاں کھول کے بیان کر ڈین جو تساں عقل نال کم گھنوو۔

۱۲۰۔ سٹو تساں اداھے ہتھے جیرھے انہیں نال محبت کریندے تے او تہاڑے نال محبت نیں کریندے تے تساں ساری کتاب کوں میندے ۷ تے او جڈیاں تہاکوں ملدن تے او آہن اسان من گدھے تے جڈیاں انج تھیندن تے تہاڑے خلاف کاوڑ کنیں انگلیں کپیندن توں اکھڑے جو تساں اپنی کاوڑ کنیں مرو پنجوتے اللہ سیس جانڈے سینے دیاں گاہیں۔

۱۲۱۔ جے تہاکوں کوئی چنگانی پہنچے تے انہیں کوں بری بگدی ۷ تے جے تہاکوں تکلیف پہنچے تے او خوش تھیندن تے جے تساں صبر کر لیسوتے ۷ رسوتے انہیں دی تدبیر تہاکوں کجھ وی نقصان نیں ڈے بگدی۔ تے اللہ سیس جو کجھ او کریندن

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالْمُنْفِقِينَ ﴿۱۱۶﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا
أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۱۷﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ
رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ
فَأَهْلَكَتُهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِن أَنفُسَهُمْ
يُظَلِمُونَ ﴿۱۱۸﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْزَنُوا بَطَانَةٌ مِّنْ دُونِكُمْ
لَا يَأْلُؤُكُمْ خَبَالًا وَلَا دُومًا مَّا عَنْتُمْ ۗ قَدْ بَدَتِ
الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ ۗ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ
أَكْبَرُ ۗ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِن كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۱۱۹﴾

هَٰأَنْتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا ۗ وَإِذَا خَلَوْا
عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا
بِعَيْظِكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۱۲۰﴾

إِن تَسْسِكُمْ حَسَنَةً تَنْسُوهَا وَإِن تُصِبْكُمْ
سَيِّئَةٌ يَّفْرَحُوا بِهَا ۗ وَإِن تُصِبرُوا وَتَتَّقُوا لَا
يَضُرُّكُمْ كَيْدُ هُمْ شَيْئًا ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿۱۲۱﴾

اونکوں ولا ڈیون والا۔

۱۲۲۔ تے جڈاں توں اپنے گھر والیں کنیں فجزیں نال نکل کے موئیں کوں جگ کیتے انہیں ویاں جہیں ڈ سینا پیا باویں۔ تے اللہ سیئیں بہوں سنن والا تے چاٹن والا۔

۱۲۳۔ جڈاں تہا ڈے وچوڑو ٹولے بیلے پوون لگے تے اللہ سیئیں انہیں ڈوناہیں دا سبگتی ہا تے موئیں کوں اللہ سیئیں تیں بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۲۴۔ تے اللہ سیئیں نے بدر دے مقام وچ تہا ڈی مدد کیتی تے اوں ویلے تہاں تہا ڈا وے۔ اللہ سیئیں کنیں ڈرو تاں جو تہاں شکر و کرو۔

۱۲۵۔ تے جڈاں توں موئیں کوں اے پیا آہا باویں کیا تہا ڈے کیتے اے کافی نیں جو تہا ڈا رب ترے ہزار لہن دالیں فرشتیں نال تہا ڈی امداد کرے۔

۱۲۶۔ ایویں تھسی جے تہاں صبر کرو تے خدا کنیں ڈرو جے اوکا فر تہا ڈے اتے اچھن گھت آپوون تے تہا ڈا رب تہا ڈی امداد وچ ہزار ڈا ڈھا حملہ کرن دالیں فرشتیں نال کر لسی۔

۱۲۷۔ ایں امداد کوں اللہ سیئیں تہا ڈے کیتے خوشخبری بنا یا تاں جو تہا ڈے دلیں کوں تسلی تھیوے تے اے امداد محض غالب تے حکیم اللہ سیئیں کنیں انڈی۔

۱۲۸۔ نتیجے اے تھسی جو جیرھے لوک نیں مینڈے انہیں داہک پاسہ کپ ڈ لسی یا انہیں کوں ذلیل کر ڈ لسی تے ادنا کام تھی کے ول اوہن۔

۱۲۹۔ تہا ایں معاملے وچ کوئی دخل نیں جو اللہ سیئیں انہیں تے فضل کرے یا انہیں کوں عذاب ڈیوے اوپے شک ظالم ہن۔
۱۳۰۔ تے آسمانیں تے زمینیں وچ جو کجھ ہے او اللہ سیئیں کیتے ہے جینکوں چاہے بخش ڈیوے تے جینکوں چاہے عذاب

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٢﴾

إِذْ هَمَّتْ طَلِيفَتِنَ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلُوا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٣﴾

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنَزَّلِينَ ﴿١٢٥﴾

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَذَا يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٦﴾

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٢٧﴾

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتَسِبَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿١٢٨﴾

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٩﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٣٠﴾

ڈیوے تے اللہ سیس بہوں بخش والاتے دل ول رحم کرن
والا۔

۱۳۱۔ اے ایمان والو! سو دا صلونہ کھاؤ بھر مال کوں
بہوں ودھا ڈیندے۔ اللہ سیس کنیں ڈروتاں جو تساں
کامیاب تھیوو۔

۱۳۲۔ تساں اول بھائیں ڈرو جیروی تیار کیتی گئی، کافرین کیتے۔
۱۳۳۔ اللہ سیس تے رسول دی اطاعت کرو تاں جو تساں رحم
کیتے ونجو۔

۱۳۴۔ تے تساں اپنے رب دی بخش دو درکوتے اول بہشت
دو جیندائل آسمان تے زمین ہن تے او متقیں کیتے تیار کیتی گئی،
۱۳۵۔ او متقی جیرھے لوک خوشی وچ وی تے ڈکھ وچ وی فرج
کریندن تے پی ویندن کاوڑکوں تے لوکس کوں ممان کریندن
تے اللہ سیس محبت کریندے نیکی کرن والیں نال۔

۱۳۶۔ تے اولوک جیرھے بے حیائی کریندن یا اپنی جانیں تے
ظلم کریندن تے ول وی اللہ سیس کوں یاد کریندن تے اپنے
گناہیں دی بخش منگدن تے اللہ دے سوا کون قصور معاف کر بگدے
تے او سہڑ نیس کریندے اپنی گناہیں تے او جاندن۔

۱۳۷۔ ایسے لوکن انہیں دا بدلہ بخش ہے۔ اپنے رب کنیں تے
بہشت جیندے تلے نہراں و بندن تے او اوندے وچ ہمیشہ
رہن تے کینھا چنگا بدلہ، کم کرن والیں دا۔

۱۳۸۔ تساں کنیں پہلے کئی قانون گذر چکین تے زمین وچ ٹر پھر کے
ڈیکھو جو اللہ سیس کو جلاوٹ والیں دا کینھا گناہ انجام۔
۱۳۹۔ اے لوکس کیتے واضح گال تے ہدایت تے نصیحت متقیں
کیتے۔

۱۴۰۔ تے تساں نہیلے پوووتے نہ مونجھے تھیوو تے جے تساں
مومن ہتے تے تساں ہی ڈاڑھے ہتے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۳۱﴾

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿۳۲﴾
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۳۳﴾

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۳۴﴾
الَّذِينَ يَنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظَّيْنِ
الْعَيْظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْحَسَنِينَ ﴿۳۵﴾

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ مَا وَكَلَهُمْ
يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۳۶﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّةٌ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ
الْعَامِلِينَ ﴿۳۷﴾

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿۳۸﴾
هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿۳۹﴾

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿۴۰﴾

إِنْ يَنْسَئْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ
وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نَدَاؤُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ
الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿١٣١﴾

۱۳۱۔ تے جے تہا کوں کوئی پھٹ تھے تے ایہ تو جہاں زخم انہیں کوں
وی لگے تے اسلے ڈینہہ سارے لوکیں وچ پھریندے رہویندے
ہیں تاں جو اللہ سیس ظاہر کر ڈیوے جیرے ایمان گھن اُن تے
تہا ڈے وچو بناوے گواہ تے اللہ سیس ظالمیں کوں پسند نہیں
کریںدا۔

وَلِيُخَصَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ الْكُفْرِينَ ﴿١٣٢﴾

۱۳۲۔ تاں جو اللہ سیس چُن گھنے انہیں کوں جنہیں من گدھے تے
کافریں کوں مٹا ڈیوے۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهِدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٣٣﴾

۱۳۳۔ کیا تاں سوچیندے ء جو تاں بہشت وچ داخل تھی
ولیسو تے اللہ سیس نے اجن تیں انہیں کوں جیرے تہا ڈے
وچو جہاد کریںدن تے صبر کریںدن ظاہر نہیں کیا۔

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَتُّونَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُلْقَوْهُ
فَقَدْ رَأَيْتُمْوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٣٤﴾

۱۳۴۔ موت دے آون کیں پہلے تاں موت دی خواہش کریںدے
ہاوے۔ ہن تاں اوں کوں ڈیکھ گدھے تے تاں اوندا
سوٹھپ تے کھپ وی ڈیکھ گدھے۔

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ
أَفَأَنْ تَأْتِ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ
يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَيَجْزِي
اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٣٥﴾

۱۳۵۔ محمد اللہ دے رسولن اوں کیں پہلے سارے رسول فوت
نھی گئیں۔ کیا جے او فوت تھی ونجے یا قتل کیا ونجے کیا تاں
اپنے کھڑیں تے پھر ولسو تے جیرھا اپنے کھڑیں تے پھر ولسی
او ہرگز اللہ سیس کوں نقصان نہیں پچا سگدا۔ تے اللہ سیس
شکر کرن والیں کوں ضرور بدلہ ڈیسی۔

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا
مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا
وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي
الشَّاكِرِينَ ﴿١٣٦﴾

۱۳۶۔ اللہ دے حکم دے بغیر کوئی جان مرنیس سگدی (اللہ سیس)
وقت مقرر کیا ہونے تے جیرھا شخص دنیا دابلہ چاہے اوندے
وچو اسل اوں کوں ڈیندے ہیں تے جیرھا آخرت دابلہ چاہے
اسل اوں دے وچوں اوں کوں ڈے ڈیندے ہیں تے ضرور اسل
بدلہ ڈیسیوں بشکر کرن والیں کوں۔

وَكَايِنَ مِنْ نَبِيِّ قُتِلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا
وَهُنَّوَالِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٣٧﴾

۱۳۷۔ تے بہوں سارے نبی اتھے ہن جنہیں دے نال رل کے
بہوں سارے جماعتی لڑیں او لوک بیلے نیس پٹے تے کمزوری
نیس ڈکھائی تے نہ ہی جھک نوالی کیتی ء انہیں تکلیفیں دی

وجہ نال جیرھیاں انہیں کوں پہچین تے اللہ سیس مبرکرن والیں
نال محبت کریندے۔

۱۴۸۔ انہیں دی بی گال کوئی نہ ہائی سوائے ایندے جو لے
آہنک۔ اے ساڈے رب ساڈے گناہ ساکوں بخش ڈے۔
تے ساڈے کیں دوج ساڈیاں جیرھیاں زیادتیاں ہن او معان کرٹے
ساڈے قد میں کوں ٹکڑا رکھ تے کافر قوم دے مقابلے تے
ساڈی امداد کرے۔

۱۴۹۔ تے اللہ سیس انہیں کوں دنیا دا وی چنگا بدلہ ڈتے تے آخرت
دا بدلہ بہوں چنگا ۴ تے اللہ سیس نیکی کرن والیں کوں پسند کریندے
۱۵۰۔ اے ایمان والو جے تساں انہیں لوکس دا اکھنڈ مینسو جیرھے
کافرن او تہا کوں تہاڈے کھڑیں تے پھیر ڈلین تے تساں گھانا
پاون والیں وچو تھی ولسو۔

۱۵۱۔ سچی گال اے ہے جو اللہ سیس تہاڈا امدادی تے او بہتر مدد
کرن والا ہے۔

۱۵۲۔ تے اساں ضرور انہیں لوکس دے دل وچ جیرھے کافرن
رعب سیسواں وچرکین جو اللہ سیس نال انہیں شریک بناٹے جنیدی
اول کوئی دلیل نہیں لھائی تے انہیں داٹھکاٹھ بھاء تے ظالمیں داٹھکاٹھ
بہوں براء۔

۱۵۳۔ تے اللہ سیس تہاڈے نال اپنا وعدہ پورا کر ڈتے جڈاں
تساں اوندے حکم نال کافرن کوں ملد مار کے فنا کریندے پئے
ہا دے تے جڈاں تساں پیلے پئے گئے ہا دے تے اللہ سیس دے
حکم دے بارے وچ بھڑپئے ہا دے تے تساں اون نئے کوں ڈیکھن
دے بعد جیرھی تہا کوں چنگی لگدی ہائی تساں نافرمانی کیتی ہائی۔ تے
تساں وچو کھ دنیا منگدے ہن تے کھ آخرت چاہندے ہن تے
پچھیں خدا تہا کوں انہیں دشمنیں کیں بچا گدے۔ تاں جو خدا تہا کوں
انہیں دشمنیں دے نال آزماوے تے اول بے شک تہا کوں معاف

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٨﴾

فَأَنهَمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسَنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٩﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
يَرُدُّوكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خِيسِرِينَ ﴿١٥٠﴾

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥١﴾

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا
بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانٌ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ
وَبِسْ مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥٢﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّوهُم بِأُذُنَيْهِ
حَتَّى إِذَا فُشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ
بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٣﴾

کر ڈرتے تھے اللہ سیس مومنین تے وڈا فضل کرن والا۔
 ۱۵۴۔ جڈاں تساں بھدے دیندے ہاوے تے پھپھو تے کہیں
 کون نہ ڈہدے ہاوے تے رسول تہا ڈی پھیل جماعت وچ
 کھڑا تھی کے تہاکوں سبڈینا پیا ہاتے اللہ سیس تہاکوں غم تے غم
 ڈلس تاں جو تساں مونجھے نہ تھیو و اوندے اتے جو تساں کنیں ضائع
 تھی گئے تے نہ اوندے تے جیرھا تہاکوں ڈکھ پہنچے تے اللہ سیس
 چاندے جو تساں کریندے۔

۱۵۵۔ تے ول اوں غم دے بعد تہا ڈے اتے آرام دی خاطر نندر
 لہاس۔ تہا ڈے وچو بک لولے کون نندر ول بیٹ گدھے تے
 ہک لولہ او ہا جنہیں کون اپنے جانیں پریشان کیتا ہویا ہا۔ او اللہ
 سیس دے اتے نا جائز جا بلیت والی بدظنی کریندے پئے بن۔ تے
 او آبدے ہن کیا حکومت وچ ساڈا دی کوئی دخل ہے۔ توں آکھ لہے
 جو بے شک حکومت ساری اللہ سیس دی ہے تے او اپنے
 دلین وچ کیندن جیرھی گال تہا ڈے اتے ظاہر نہیں کریندے۔ او
 آبدن جے حکومت وچ ساڈا دخل نہ ہوے ہاتے اسان اتھاں میرکوں
 نہ ہا۔ توں آکھ لہے جے تساں اپنے گھری وچ وی ہوو ہاتے جنہیں
 تے جگ فرمن کیتی گئی ہائی او اپنی میرکوں والی جادے پائے نکل آون ہا۔
 تے تاں جو اللہ سیس اوں کو آزماوے جو تہا ڈے سینے وچ تے جو
 تہا ڈے دلین وچ اونکوں ظاہر کر ڈیوے تے اللہ سیس سینے دی
 گاہیں کون چاندے۔

۱۵۶۔ تے بے شک او لوک میرھے کنڈ ڈکھا گئے ہن اوں ڈینہہ
 جڈاں ڈو لشکر آپت وچ بھڑپئے ہن۔ شیطان انہیں کون انہیں دے
 بعض کیں دی وجرناں سٹن چاہندا ہاتے اللہ سیس انہیں کون معاف
 کر چکیا ہاتے بے شک اللہ سیس بہوں بخش والا تے حملے والا۔
 ۱۵۷۔ اے ایمان والو تساں انہیں لوکیں جہیں نہ بنو میرھے کافر
 تے لے آبدن اپنے بھرنویں کون اوں ویلھے جڈاں او زمین تے تبلیغ

اِذْ تَصْعَدُونَ وَلَا تَلُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ وَ الرَّسُولُ
 يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَابِكُمْ فَأَتَابَكُمْ غَمًّا بَعْمًا لِكَيْلًا
 تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ
 بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۵۴﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمْنًا نَّعَاسًا يُغْشَى
 طَائِفَةً مِنْكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهْتَتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ
 يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ
 هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ
 يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ
 كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَهُنَا قُلْ لَوْ
 كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ
 إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ
 وَلِيَخَصَّ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ ﴿۱۵۵﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَمَى الْجَمْعِ لَئِنَّمَا
 اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا
 اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۱۵۶﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا
 لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرَّةً لَوْ

كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ
حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يَخِي وَيُيْتِ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥٤﴾

وَلِيَن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مِتُّمْ لَمَغْفِرَةً مِّنَ
اللَّهِ وَرَحْمَةً خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٥﴾

وَلِيَن مِّتُّم أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تَحْسَبُونَ ﴿٥٦﴾

فِيهَا رَحْمَةٌ مِّنَ اللَّهِ لِيَن لَّهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا
غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِّن حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ
وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿٥٧﴾

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذُكُمُ
فَسَنَ ذَ الَّذِي يَنْصُرْكُم مِّن بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَغْلُ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا
غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

أَفَمِنَ اتَّبَعَ رِضْوَانِ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ مِنَ اللَّهِ
وَمَا وَهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٦٠﴾

کیتے نکلدن بالرائی کیتے نکلدن جے او ساڑے نال ہوں ہاتے
مرن نا ہاتے نہ او مرکن ہا تاں جو اللہ سئیں ای کھل کوں انہیں
وے دلیں کیتے حسرت دا موجب بنا ڈیوے تے اللہ سئیں جو بندے
تے مریندے تے جو کجہ تہاں کریندے ء اللہ سئیں ڈہا کھڑے
۱۵۸ تے جے تہاں اللہ سئیں دے رستے وچ قتل تھی و جو یا مرو جو
تے اللہ سئیں دی بخشش تے رحمت بہوں پہنچی ء اوں کنیں
جو او جمع کریندن۔

۱۵۹ تے جے تہاں مرو جو یا مرتج و جو تے تہاں اللہ سئیں دو
کھٹے کیتے و لیسو۔

۱۶۰ اللہ سئیں کنیں رحمت دی وجہ نال توں انہیں نال نرم ہوں
تے جے توں بد اخلاق تے سخت دل ہوندا تے لوک تہاڑے
آسوا سو کھنڈ دیندے توں انہیں کوں معاف کرتے انہیں
کیتے بخشش منگ۔ تے انہیں کنیں مشورہ گدما کر حکومت دے
معاملات وچ تے جہاں توں پکا ارادہ کر گھنیں تے اللہ سئیں تے
بھروسہ کیتا کرتے بے شک اللہ سئیں بھروسہ کرن والیں
کوں پسند کریندے۔

۱۶۱ تے جے اللہ سئیں تہاڑی مدد کرے تے تہاڑے اتے
کوئی غالب نہ تھیسے تے جے او تہاڑی مدد چھوڑ ڈیوے
اوندے بعد کون جیرھا تہاڑی مدد کر لیسے۔ مومنین کوں اللہ سئیں
تے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۱۶۲ نبی دی لے شان نیں جو او خیانت کرے۔ جیرھا خیانت
کر لیسے قیامت دے ڈینہ اوں نشے کوں ظاہر کر ڈیسی جیندی
اول خیانت کیتی ہوسے تے پھیں ہرجان کوں جو اوں کھائے
اوندا پورا پورا بدلہ ڈتا و لیسے تے انہیں تے ظلم نہ کیتا و لیسے۔

۱۶۳ تے کیا او آدمی جیرھا اللہ سئیں دھرمادی پیروی کریندے کیا اوں کھلی کار
جیرھا اللہ سئیں دی کاؤر کوں گھن کے دے تے اوندا ٹھکانہ جہنم تے ہوں بری کھڑی دی

۱۶۴۔ تے اللہ سٹیں دے نزدیک انہیں دے مختلف درجے جن تے جو کچھ او کریں اللہ سٹیں اول کون بڑا کھڑے۔

۱۶۵۔ بے شک اللہ سٹیں مومنین تے احسان کیتے انہیں وچ او ناہیں دچوہک رسول بنا کے پھیس جیرھا انہیں کون آیات پڑھ کے سٹیں تے انہیں کون پاک کریں دے تے انہیں کون کتاب تے سٹیں سکھیندے تے انہیں کون پہلے او کھلی گمراہی وچ جن تے ۱۶۶۔ کیا جڈاں تہا کون کوئی تکلیف تھی تہا وی انہیں کون بڑی تکلیف پچا چکے ہاوے۔ تہا اکھئے اے کھو آئی تہا توں آکھ بڑے جو اے تہا بڑے اپنے آپ کیں آئی بے شک اللہ سٹیں ہر چیز تے قادر۔

۱۶۷۔ تے جو کچھ تہا کون تکلیف تھی اوں جہاڑے جڈاں او جماعتاں آپت وچ بھڑین اللہ سٹیں دے حکم نال تہا جو اللہ سٹیں مومنین کون ظاہر کر ڈیوے تے

۱۶۸۔ منافقین کون ظاہر کر ڈیوے۔ تے انہیں کون آکھیا گیا جو آؤ اللہ سٹیں دے رستے وچ بھڑو یا انہیں کیں پچاؤ کرو تے انہیں آکھئے جے اسان جگ کرن جاؤدے ہروں ہا تے تہا بڑے پچھو ٹروں ہا۔ او اوں جہاڑے کفر دے زیادہ کولہو ہوسن ایمان دی نسبت۔ او اپنے من نال اوگا ہیں کریں دے بین جیرھیاں انہیں دے دلین وچ کوئی نیں تے اللہ سٹیں اوں کون بہوں جاؤدے جو او کیندے پین۔

۱۶۹۔ جنہیں آکھیا اپنے بھرانویں کون تے آپ وی بہہ گئے جو جے او ساڈا حکم منن ہا تے نہ مرین ہا توں آکھ اپنے آپ کیں موت کون بٹاؤ کھاؤ جے تہاں سچے۔

۱۷۰۔ جیرھے لوک اللہ سٹیں دے رستے وچ ماریے و نجن انہیں کون مردہ نہ سمھو او زندہ ہن تے اپنے رب کیں انہیں کون رزق بڑا دیندے۔

هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيْرَتِهِمْ بَالِغُونَ ﴿۱۶۴﴾

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۱۶۵﴾

أُولَئِكَ أَصَابَتْكُمُ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۶۶﴾

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۶۷﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالَآ لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكَفْرِ يَوْمِيذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿۱۶۸﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرءُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۶۹﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أحيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿۱۷۰﴾

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَتَّبِعُونَ بِالَّذِينَ
لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿١٥١﴾

وقف الزعم

۱۵۱۔ اللہ سیس انہیں تے جیرمی مہربانی کیتی ۶ او خوشن تے
جیرمی انہیں دے بچوہن تے اجن انہیں کوں ملے نیں نہ انہیں
کوں ڈرتے نہ او مونجھے تھینسن ۔

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ مِنَ اللَّهِ وَفَضِيلًا وَإِنَّ اللَّهَ لَأَبْصِرُ
أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾

تقریر

۱۵۲۔ اللہ دی رحمت تے مہربانی تے او خوشن تے بے شک
اللہ سیس مومنین دا اجر مانع نیں کریندا ۔

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ
الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥٣﴾

مساکنہ حضرت عبداللہ عقیل

۱۵۳۔ اولوک جنہیں اللہ سیس تے رسول دا حکم زخمی تھیون
دے بعد مینے انہیں وچوہیں اپنے فرض کوں چبگی طرح ادا کیتے
تے تقویٰ اختیار کیتے انہیں واسطے بہوں وڈا اجر ۔

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٥٤﴾

۱۵۴۔ اے اولوک جنہیں کوں دشمنیں اکھیا جو لوک تہاڑے خلاف
کھٹ کیتی کھڑن تہاں انہیں کنیں ڈرتے اے کمال انہیں دے
ایمان کوں ودھیندی ۶ تے اولے آہن ساکوں اللہ کافی ۶
تے او بہترین کار ساز

فَأَنقَلَبُوا بِنِعْمَةِ مِنَ اللَّهِ وَفَضِيلًا لَمْ يَمَسَّهُمْ سُوٌّ
وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٥﴾

۱۵۵۔ اول اللہ سیس کنیں رحمت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کوں
کوئی نقصان نیں پہنچا تے او اللہ سیس دی رحمت دے پھوڑوہیں
تے اللہ دے فضل کرن والا ۶ ۔

إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ
وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٥٦﴾
وَلَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَنْ
يَصُرُوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي
الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٥٧﴾

۱۵۶۔ اے او شیطان جیرما اپنے سنگتی کوں ڈریندے تے
تہاں انہیں کنیں نہ ڈرو میں کنیں ڈرو جے تہاں مومن ہوسے ۔
۱۵۷۔ اولوک جیرمی کفر دے وچ ودھدے ویندن او عیوں
مونجھا نہ کرن بے شک او اللہ سیس کوں کھ دی نقصان نیں
پچا بگدے ۔ اللہ سیس چاہندے جو آخرت وچ انہیں دا کوئی
حصہ نہ رکھے تے انہیں کیتے بہوں وڈا عذاب ۔

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَصُرُوا اللَّهَ
شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾

۱۵۸۔ بے شک جنہیں لوکیں ایمان دے بدلے وچ کفر
گدے او اللہ سیس کوں کھ دی نقصان نیں پچا بگدے تے
انہیں کیتے ڈکھ ڈیون والا عذاب ۔

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُثَبِّتُ لَهُمْ خَيْرًا لِّأَنفُسِهِمْ
إِنَّمَا نُثَبِّتُ لَهُمْ يُزَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ

۱۵۹۔ اولوک جیرمی کافر بے شک اولے نہ سمجھن جو ساڈا انہیں کوں
مہلت ڈیونا انہیں کیتے چبگا ۶ بے شک اساں انہیں کوں مہلت

مُهَيِّنٌ ①۷۹

ڈنڈے میں تاں جو گناہیں وچ ودھ و نحن تے انہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب۔

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطَلِّعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ ۚ فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ وَإِن تُوْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ①۸۰

۱۸۰۔ اللہ سٹیس مومنین کوں اونٹیں نہیں چھڑیندا جے تیں پاک تے ناپاک وچ نکھیرانہ کر ڈیوے تے اللہ سٹیس تہا کوں غیب دیا گاہیں نیں ڈسیندا۔ اللہ سٹیس اپنے رسولیں وچو چھڑے جینکوں چاہندے پس تاں اللہ تے اوندے رسولیں کوں من گھنرتے جے تاں من گھنرتے تقویٰ اختیار کرتے ول تہا ڈے واسطے وڈا اجر۔

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا أَنَّهُمْ آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخَلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ وَلِلَّهِ مِيرَاتُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ①۸۱

۱۸۱۔ تے اولوک جیرے کنجوسی کریندن اول مال تے جیرھا اللہ سٹیس انہیں کوں اپنے فضل نال ڈرتے او اصلو اے خیال نہ کرن جو اے انہیں کیتے چنگی ۽ اے انہیں کیتے گندی ۽۔ قیامت دے ڈیند جیرھے مال وچو کنجوسی تھی ۽ او مال انہیں دے گل دا گلاواں بوسی۔ تے اللہ سٹیس کیتے ہے آسمانیں تے زمین دا ورثہ جو تاں کریندے ۽ اللہ سٹیس کوں اوندا پتر ۽۔

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْآبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۖ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْجَحِيمِ ①۸۲

۱۸۲۔ بے شک سن گدی ۽ اللہ سٹیس انہیں لوکس دی گمال جیرھے آبدن جو بے شک اللہ سٹیس فقیر تے اساں امیر ہیں۔ اساں او کھدے پٹے ہیں جو کھ او آبدن تے انہیں دا بغیر و جو دے انبیاء کوں قتل کرنا وی کھدے پٹے ہیں۔ تے اساں اکھوں جو تاں ساڑن والا عذاب چھو۔

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتِ اَيْدِيكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلّٰمٍ لِّلْعٰبِدِيۙ ①۸۳

۱۸۳۔ اے عذاب این واسطے ہے جو تہا ڈے جھیں اگو بچھے تے بے شک اللہ سٹیس بندیں تے ظلم کرن والا نئیں۔

الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ عٰهَدَ اِلَيْنَا اَلَّا نُوْمِنَ بِرِسُوْلٍ حَتّٰى يٰتِيَنَا بَقْرًاۙ بَانَ تَاْكُلُهَا التّٰرُۙ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِّنۢ قَبْلِىۙ بِالْبَيِّنٰتِ وَاِلٰىذٰىۙ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوْهُمْۙ اِنۢ كُنْتُمْ صٰدِقِيۙنَ ①۸۴

۱۸۴۔ جنہیں اکھئے جو بے شک اللہ سٹیس اساں کیں اے پکا وعدہ گدھے جو اساں کہیں رسول کوں او تیں نہ منوں جے تیں او اساں کیں ایجی قربانی نہ گھن او دے جینکوں بھاکھامے توں آکھ ڈے جو میں کیں پیسے کئی رسول معززے گھن کے تہا ڈو آئن تے او معززہ دی جیرھا تاں اکھئے تاں انہیں کوں کیوں قتل

کرن دی کوشش کیتی، جے تہاں سچے ءتاں۔

۱۸۵۔ جے اوتیکوں کوڑا کھین تے تیں کنیں پیہے وی کئی رسولیں کوں او کوڑا کھ کھین او انہیں کنیں کھلے نشان تے علمی کتاباں تے روشن شریعت گھن کے آئے ہن۔

۱۸۶۔ ہر جان موت دا مزد چھکن والی ءتے تہا کوں تہاڑے اجر قیامت دے بڑبند پورے پورے بڑتے دلین۔ تے جینکوں بھاکیں پریں رکھیا گیا تے بہشت و حج داخل کیا گیا او کامیاب تھی گیا۔ تے دنیا دی زندگی صرف دھوکہ ۶۔

۱۸۷۔ تہا کوں تہاڑے اموال تے جانیں نال آزما یا ویسی تے تہاں انہیں کنیں جنہیں کوں تہاں کنیں پہلے کتاب بڑتی گئی ءتے مشرکیں کنیں ضرور بہوں بڑکھ بڑیوں والیاں گاہیں سٹوسے تہاں مہر کرد تے خدا کنیں بڑرتے بے شک لے ہمت والاکم۔

۱۸۸۔ تے جڈال اللہ سیس انہیں لوکیں کنیں جنہیں کوں کتاب بڑتی گئی ہائی پکا وعدہ گدھا باجول تہاں ضرور ایں کتاب دیاں گاہیں لوکیں تے ظاہر کر لیسوتے کیسورنہ۔ انہیں اول کوں کنڈ دے پکھو سنٹ گھتیا۔ تے اوں کوں و سچ بڑتا تھوڑی قیمت نال تے مہر ہا کچھ او گھندن بہوں بڑا ۶۔

۱۸۹۔ تے توں اصلو خیال نہ کر جیرھے لوک اپنے گھیں تے اکریندن تے جیرھے کم انہیں نیں کیتے او پسند کریندن جو انہیں دی وی لولین کیتی ونچے۔ توں اصلو لے خیال نہ کر جو او عذاب کنیں سچ و دلین۔ تے انہیں واسطے دردناک عذاب۔

۱۹۰۔ تے آسمان تے زمین دی بادشاہت اللہ سیس دی ءتے اللہ سیس برشنے تے قادر۔

۱۹۱۔ بے شک آسمان تے زمین دے پیدا تھیون وچ تے رات بڑینہ دے اگوب کھچو آون وچ سیانے کیتے کئی نشانیاں ہن۔

۱۹۲۔ او سیانے جیرھے اللہ سیس دا ذکر کریندن اٹھیں ہندیں

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءُ وَ
بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿۱۸۵﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّا تَوَفُّونَ أَجْرَكُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَن زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ
فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿۱۸۶﴾

لَتَبْلُغَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَسَمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى
كَثِيرًا وَإِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِّنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ﴿۱۸۷﴾

وَإِذ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ
لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ
وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿۱۸۸﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا وَيُجِبُونَ أَنَّ
يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِّنَ
الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۸۹﴾

وَإِلَّا مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۱۹۰﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْخِلَافِ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿۱۹۱﴾
الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ

وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا
خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۱۶﴾

تے اپنے پاسیں تے سُچیندن آسمانیں تے زمین وے پیدا
تھیون تے (تے دل آبدن اے ساڈے رب تیں کوئی نئے بے
فائدہ نیں بنائی تے توں پاک ہیں تے توں ساکوں بھائے
عذاب کنیں پچھا۔

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا
لِظَالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿۱۷﴾

۱۶۳۔ اے ساڈے رب بے شک تیں جینکوں بھادج نسیا تیں
اوں کوں ذلیل کر ڈتا تے ظالمیں دا کوئی امدادی نیں۔

رَبَّنَا إِنَّا سَبَعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا
بِرَبِّكُمْ فَاْمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْبِرَارِ ﴿۱۸﴾

۱۶۴۔ اے ساڈے رب بے شک اساں ہک سبٹن والے
وے سبٹ کوں سیٹھے میرھا ایمان کیتے سبڈیندیا پایا جو اپنے رب
کوں منرتے اساں من گدھے۔ اے ساڈے رب ساڈے گناہیں
کوں بخش ڈے تے ساڈی برائیں کوں مٹا ڈے تے ساکوں
نیکیں نال (رلا کے) وفات ڈے۔

رَبَّنَا وَإِنَّا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا نَخْزِنَا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ ﴿۱۹﴾

۱۶۵۔ اے ساڈے رب توں ساکوں ڈے جو تیں ساڈے نال
وعدہ کیتا با اپنے رسولیں وے ذلیل تے ساکوں ذلیل نہ کر قیامت
وے ڈینہ بے شک توں وعدہ خلافی توں کریندا۔

فَأَسْتَجِبْ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَبْصِعُ عَمَلٍ غَافِلٍ
مِنْكُمْ مَنْ ذَكَرُوا أَوْ أَنْشِجْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ
هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي
وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿۲۰﴾

۱۶۶۔ تے اللہ سیں انہیں دی دعا کوں قبول کر گدھے بے شک میں
کہیں کم کرن والے دے کم کوں ونجیساں نہ بھانویں او جوان ہووے
یا تریمت تہاڈا ہک ڈوجھے نال تعلق تے جنہیں ہجرت کیتی تے
اپنے گھریں وچو کدھے گئیں تے میڈے رستے وچ ڈکھ ڈتے
گئیں تے انہیں جنگ کیتی تے او مارے گئیں۔ میں ضرور انہیں دیاں
برائیاں انہیں کنیں مٹا ڈیساں تے انہیں کوں ایجھ بہشت وچ
داخل کریساں جیندے وچ نہراں و ہندیال پیاں ہوسن تے
اللہ سیں کنیں ڈاڈھا چنگا بدلہ۔

لَا يَغْرَنكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿۲۱﴾

۱۶۷۔ جیرے کافرن انہیں دا ملک وچ آزادی نال پھرن تیکوں
دوکانہ ڈیوے۔

مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۲۲﴾

۱۶۸۔ اے عارمنی فائدہ پچھیں انہیں دا ٹھکانہ دوزخ تے اے
بہوں بُرا ٹھکانہ۔

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ
اللَّهِ خَيْرٌ لِّلَّذَّابِرِينَ ﴿١٩٩﴾

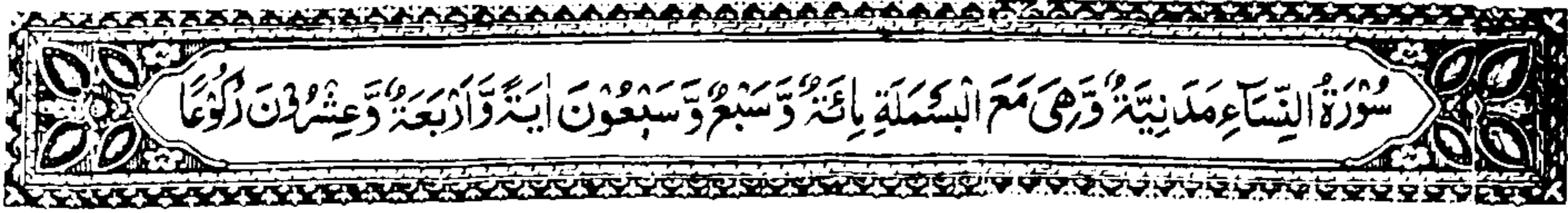
۱۹۹۔ ماجرے اپنے رب کنیں بوردن انہیں واسطے بہشت
ہیندے وچ نہراں و ہندیاں پایا ہوسن تے لے اوندے وچ
ہمیشہ رہسن تے لے اللہ سیس کنیں بہانی تے اللہ کنیں جو کج
ہے اونیکس کیتے چگا۔

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ
إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٠﴾

۲۰۰۔ تے بے شک اہل کتاب وچ ایسجے دی ہن جیرے آہن جو
اسن اللہ سیس تے تے جو تہا ڈولتے تے جو انہیں دولتے اوندے
تے ایمان گھن آئے ہن تے او اللہ سیس دے اگورنا جزی کریندن تے
اللہ سیس دی آیات کول تھوڑے مل تے نیس وچیندے لے
لوکن جنہیں وابلہ انہیں دے رب کنیں ہے تے بے شک اللہ سیس
جلدی حساب گھنن والا۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَبْرًا وَصَابِرُونَ رَابِطُونَ
وَآتَقُوا اللَّهَ لَعَنَ لَكُمْ تَفْلِحُونَ ﴿٢٠١﴾

۲۰۱۔ لے ایمان والو صبر کرو تے صبر ڈواؤ تے سرحدیں دی حفاظت
کروتے اللہ سیس کنیں بروتاں جو تساں کامیاب تھیوو۔

سورة نساء مدنیء تے لسم اللہ نال ایندیاں ۱۷۷ آیات تے ۲۴ رکوعن

- ۱- میں اللہ سیس دے نال نال شروع کرینداں جیرھا بن منگئے تے
بغیر محنت دے ڈیون والا تے دل ول رحم کرن والا۔
- ۲- اے لوکو! اپنے رب کنیں ڈرو جیس تہا کون بک جان کنیں پیدا
کیتے تے اول کنیں اوندا جوڑا پیدا کیتس تے انہیں ڈوناہیں کنیں
بہوں سارے مرد تے تریمتیں کھنڈاڈ تنسی۔ تے اللہ سیس دا
تقویٰ اختیار کروتے تساں اوندے ذریعہ بک ڈوجھے کنیں
رشتے داہیں دے بارے وچ سوال کریندے ۶۔ تے بے
شک اللہ سیس تہا ڈے اتے نکلان۔
- ۳- یتیمیں کول انہیں دے مال ڈیوتے چنگے مال کول گندے مل
نال تبدیل نہ کرو۔ انہیں دے مال کول اپنے مال نال رلاکے نہ کھاؤ
بے شک اے وڈا گناہ۔
- ۴- جسے تساں ڈرو جو تساں تیں دے بارے وچ انصاف نہ کر
سگسوتے پھیں تساں نہیں تریمتیں نال جیرھیاں تہا کول پسند
ہوون نکاح کر گھنو ڈو ترے چار۔ جسے تساں ڈرو جو تساں انصاف
نہ کر سگسودل بک نال پرینجو یا اوندے نال جیندے تہا ڈے
سجے ہتھ مالکن اے گال ایندے زیادہ قریب جو تساں ظالم نہ
تھی و نجو۔
- ۵- زالیں کول انہیں دے حق مہر خوشی نال ڈیوتے جسے او تہا کول حق مہر
وچ خوشی نال کھ ڈے ڈیون تے تساں اول کول مزے نال کھاؤ
۶- تے تساں انہیں پاگیں کول اپنا مال نہ ڈیو جنہیں اللہ سیس
تہا کول سہارا بنائے انہیں کول اوندے وچ کھاؤ تے پواؤ تے
انہیں کول آکھو چنگی گال۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيْرًا
وْنِسَاءً وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي تَسَاءَلُوْنَ بِهِ وَّالْاَرْحَامَ
اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيْبًا ②
- وَ اتُّوا الْيَتٰمٰى اَمْوَالَهُمْ وَّلَا تَبَدَّلُوْا الْخَيْثَ بِالْخَيْثِ
وَّلَا تَاْكُلُوْا اَمْوَالَهُمْ اِلٰى اَمْوَالِكُمْ اِنَّهٗ كَانَ حٰوِبًا
كَبِيْرًا ③
- وَ اِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَقْسُطُوْا فِى الْيَتٰمٰى فَاَنْكِحُوْا مَا طَابَ
لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِمَّنْهُ وَاَنْتُمْ وَاَنْتُمْ اِنْ خِفْتُمْ
اَلَّا تَعْدِلُوْا فَوَاجِدَةٌ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ذٰلِكَ
اَدْنٰى اَلَّا تَعْوِلُوْا ④
- وَ اتُّوا النِّسَاءَ صَدُقٰتِهِنَّ نِحْلَةً ۗ فَاِنْ طَبَنَ لَكُمْ
عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوْهُ هٰنِيْٓئًا مَّرِيْبًا ⑤
- وَ لَا تُؤْتُوْا السُّفٰهَاءَ اَمْوَالِكُمْ الَّتِي جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ
فِيْهَا وَاَرْزُقُوْهُمْ فِيْهَا وَاكْسُوْهُمْ وَقُوْلُوْا لَهُمْ
قَوْلًا مَّعْرُوْفًا ⑥

وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ عِنْدَآ فليستغففْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ٥

۷۔ یتیمیں کوں اوتیں ازمیندرے رہرہے تیں اولکاح دی عمرتیں نہ پنج ونبن تے تساں انہیں وچ سٹمپ ڈیکھوتے انہیں دے مال انہیں کوں ڈے ڈیوتے اول مال کوں جلدی جلدی ناباظر طریقے نال نہ کھاؤ جو او ڈے نہ تھی ونبن تے جیرھا امیر ہورے اوتے اصلو پکے تے جیرھا غریب ہورے تے او مناسب طریقے نال کھ کھا گھنے تے جڈاں انہیں کوں انہیں دامال ولا ڈیوتے انہیں تے گواہ بنا گھنوتے اللہ سٹیں حساب گھنٹ وچ کافی ۶۔

لِلرِّجَالِ نَصِيبًا مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ٥

۸۔ مردیں کیتے حصہ اول مال پوجیرھا اوندا پیرماتے سکے چھوڑ ونبن تے تریمتیں کیتے حصہ جو اوندرے پیرماتے سکیں چھوڑیے تھوڑا ہرے یا بہوں اے مقرر کیا ہو یا حصہ ۶۔

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ٥

۹۔ تے جے تقسیم دے ویلھے کچھ سکے تے یتیم تے مسکین او ونبن تے انہیں کوں دی کچھ ڈے ڈیوتے انہیں کوں چنگی گال آکھو۔
۱۰۔ تے لوک جہرے ڈرن جے او کمزور اولاد اپنے بعد چھوڑ ونبن تے انہیں داکیا بٹسی او ڈجھے یتیمیں کیتے وی اوس ڈرن تے او اللہ سٹیں کین ڈرن تے سدھی گال آکھن۔

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّتَهُ ضِعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ٥

۱۱۔ تے بے شک او لوک جیرھے یتیمیں دامال ظلم نال کھندن تے بے شک او اپنے ڈھڈھیں وچ صرف بھا کھندن تے او بھا وچ سیٹے ولین۔

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا ٥

۱۲۔ اللہ سٹیں تہاکوں تہا ڈے پالیں دے بارے وچ وصیت کریندے جو ہک مرد دا حصہ ڈو تریمتیں دے برابر تے جے ڈو کنیں ودھ تریمتیں ہوں تے انہیں کیتے ترکے دا ڈو تر بایاں حصہ تے جے ہک ہورے تے اوندا حصہ ادھ تے اوندرے پیرما وچو ہر ہک واسطے چھیواں حصہ اوندرے ترکے وچو جے اوندی اولاد ہوئے تے جے اوندی اولاد نہ ہوئے تے اوندا پیرما وارث ہوئے تے اوندی مادا تریمتیں حصہ تے جے اوندرے بھین بھرا ہوون تے اوندی مادا چھیواں حصہ وصیت دے بعد جیرمی

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَتْهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنِ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ إِلَيْهِمْ أَقْرَبَ لَكُمْ نَفَعًا فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ

عَلَيْمًا حَكِيمًا ۱۰

اول کیتی۔ تے قرض لہاؤن دے بعد۔ تہاڑے ما پیر ڈاڑے تے
تہاڑی لولاد تہا کون نیں پتہ جو انہیں وچو کون تہاڑے کیتے
زیادہ مفید۔ اے اللہ سیس و لو فرض تے بے شک اللہ سیس
بہوں چاٹن والا تے سیانا ۷

۱۳۔ تے جے تہاڑیاں زالیں مال چھوڑوئیں اوندے وچو تہاڑا ادھ حصہ
جے انہیں دی اولاد نہ ہووے تے جے انہیں دی اولاد ہووے
تے ول تہاڑا چوتھا حصہ جو او چھوڑوئیں وصیت دے بعد جی
او کرن تے قرض لہاؤن دے بعد۔ تے جے تہاڑی اولاد نہ
ہووے تے تہاڑے ترکے وچو انہیں دا چوتھا حصہ جے
تہاڑی اولاد ہووے تے تہاڑے ترکے وچو انہیں دا اٹھواں
حصہ وصیت دے بعد جی تہاڑے قرض لہاؤن دے
بعد تے جے کوئی ایجا مرد ہووے جیہا کلہا ہووے یا
تیرمت ہووے تے (مالو) اوندرا بھرایا بھین ہووے تے انہیں
وچو ہرک دا چھوواں حصہ تے جے ای کنیں ودھ ہوون تے
او ترجھے حصے دے شریکین وصیت دے بعد جی کیتی دیندی
یا قرض لہاؤن دے بعد کہیں کون نقصان بچاؤن مقصد نہ ہووے
اے اللہ سیس و لو وصیت تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا
تے ٹھہرا ۷

۱۴۔ اے اللہ سیس دیاں حدیں ہن تے جیہا شخص اللہ تے
اوندے رسول دی اطاعت کر لسی او اوں کون اول جنت وچ
داخل کر لسی جیندے وچ نہراں و ہندیاں پیاں ہو سن تے اے
بہوں وڈی کامیابی ۷

۱۵۔ تے جیہا اللہ سیس تے اوندے رسول دی نافرمانی کر لسی
تے اوندیاں حدیں ٹپ و لسی اللہ سیس اوں کون بھاو وچ داخل
کر لسی تے اوندے کیتے عذاب ذلیل کرن والا۔

۱۶۔ تے تہاڑی زالیں وچو جیہا بے حیائی کرن انہیں تے

وَلَكُمْ نِصْفُ مِمَّا تَرَكَ آزَواجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ
وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِنَّ يُوصِينَ بِهِنَّ أَوْ دِيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ
مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ
فَلَهُنَّ الشُّنُّ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِنَّ يُوصُونَ
بِهِنَّ أَوْ دِيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَّةً أَوْ امْرَأَةً
وَأَخًا أَوْ أُخْتًا فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّدُسُ فَإِنْ
كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّتِهِ يُوصَى بِهِنَّ أَوْ دِيْنٍ غَيْرِ مَضَارٍّ وَصِيَّتَهُ
مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ ۱۰

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۱۰

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ
نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۱۱

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا

چار گواہ بناؤ اپنے وچرتے جے او گواہی بڑے بڑیوں۔ تے انہیں کوں گھریں وچ پا بند کر ڈیو او تیں جو موت انہیں کوں ہار ڈیوے یا اللہ سیس انہیں کیتے کوئی پیا راہ کڈھے۔

۱۷۔ جے تہا بڑے وچو بڑو (مرد) اے بے حیائی کرن تے انہیں کوں بڑکھ ڈیو تے جے او بڑوہیں توبہ کر گھنن تے اپنی اصلاح کر گھنن تے انہیں بڑوہیں کوں چھوڑ ڈیو بے شک اللہ سیس توبہ قبول کرن والا تے دل ول رحم کرن والا۔

۱۸۔ اللہ سیس تے صرف انہیں دی توبہ قبول کر لسی جیرھے جہالت دی وچر کیں بر کم کریندن تے دل جلدی توبہ کر گھنن۔ ایٹھے ہن جہنیں تے اللہ سیس مہربانی کر لسی تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے سیانا۔

۱۹۔ انہیں لوکیں دی توبہ قبول نہ تھیس جیرھے گناہ کریندن تے جڈاں انہیں وچو کوئی مرٹ بگدے تے او آہرے میں ہن توبہ کرینداں تے نہ انہیں دی جیرھے نہ منٹ دی حالت وچ مرویندن ایٹھے ہن جہنیں واسطے دردناک عذاب۔ اسان تیار کیا ہوئے

۲۰۔ اے منٹ والیو تہا بڑے کیتے جائز نیس جو تساں زور نال تریختیں دے وارث بٹو تے انہیں کوں اس واسطے تنگ نہ کردتاں جو تساں جو کجھ انہیں کوں بڑتے او ندے وچو کجھ گھن گھنوا ہے او بے حیائی کرن پے وچن تے اوں کرو جیویں اللہ سیس حکم بڑتے تے انہیں نال چنگا سلوک کردتے جے او تہا کوں ناپسند ہوون تے ممکن جو کہیں شے کوں تساں ناپسند کردتے اللہ سیس او ندے وچ بہوں چنگایاں رکھ ڈیوے۔

۲۱۔ تے جے تساں ہک کوں چھوڑ کے بڑو جی زال پرینجن چاہو تے ہک کوں تساں ڈھیر سارا مال بڑتا ہووے تے تساں او ندے وچو کجھ وی نہ گھنوا۔ کیا تساں او مال بہتان نال تے کھلے کھلے

عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةٌ مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَامْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَقَّهِنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ۝۱۷

وَالَّذِينَ يَأْتِيْنَهَا مِنْكُمْ فَادُّوهُنَّ فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ۝۱۸

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝۱۹

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَالَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارًا أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝۲۰

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَجِدُ لَكُمْ أَنْ تَرْتُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضَلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَعَاوَرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ۝۲۱

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَلَاؤِ اتِّيمْتُمْ أَحَدَهُنَّ فَنظَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا تَأْخُذُوا مِنْهُ بِهَتَائِنَا وَإِنَّمَا مُبِينًا ۝۲۲

گناہ نال گھنٹ چاہندے ء۔

۲۲- تے تساں او مال کیویں گھن سگدے ء تساں تے ہک بڑو جھے نال مل چکے ء تے او وی تساں کنیں پکا وعدہ گھن چکین۔

۲۳- تے تساں انہیں نال نکاح نہ کرو جسندے نال تہا بڑے پیو بڑا بڑے نکاح کیسا ہو دے۔ جو تھی گئے تھی گئے اے

بے حیائی ء تے کاوڑ لو اوٹن والاکم تے گندہ راہ۔

۲۴- حرام کتیاں گین تہا بڑے اتے تہا بڑیاں میریں تے تہا بڑیاں

دھیریں تے تہا بڑیاں بھینیں تے تہا بڑیاں بویاں چاچیاں تے تہا بڑیاں ماسیاں مامیاں تے بھرا دیاں دھیریں تے بھینیں

دیاں دھیریں تے تہا بڑیاں او میریں جسیں تہا کول کھیر پلائے تے تہا بڑیاں او بھینیں تہا بڑے نال کھیر پیتے تے تہا بڑیاں

سسیں تے تہا بڑی زالیں جنہیں نال تساں مباشرت

کر چکے ء انہیں دیاں دھیریں جیرھیاں تہا بڑیاں مترا یاٹن،

تے جے مباشرت نہ کیتی ہو دے تے ول انہیں نال

پر نیچوٹ وچ کوئی گناہ نیس تے تہا بڑے سکے پتریں

دیاں زالیں (نورھیں) تے بڑو بھینیں کول (نکاح نال)

کٹھا نہ کرو جو تھی گئے تھی گئے۔ بے شک اللہ سٹیس

بہوں بخشش والے تے ول ول رحم کرن والے۔

وَ كَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ

وَ أَخَذَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٢٢﴾

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفُ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٢٣﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ

وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ

الَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ

نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبِكُمُ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ

الَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا

جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ

أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ

سَلَفُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٤﴾

۲۵۔ تے پر نیاں ہویاں ترمیتیں سوائے تہاڑیں بانہیں دے۔
اے تہاڑے اتے اللہ سیس دلو فرض تے ایندے سوا تہاڑے
اتے ساریاں ترمیتیں نکاح کیتے عملین۔ تاں جوتساں اپنے مل
نال نیک ترمیتیں منگو تے زنا کرن والے نہ بڑتے جتناں
تساں انہیں کینں فائدہ پاؤ اوندی اجرت ڈیو اے فرض۔
تے تہاڑے اتے کوئی گناہ نیں جو حق مہر مقرر کرن دے بعد
اوں کوں گھٹاؤن تے ودھاؤن تے راہی تھی و نچو۔ بے شک
اللہ سیس بہوں جائن والا تے سیاٹا۔

۲۶۔ تے جینکوں تہاڑے وچر طاقت نہ ہووے جو او کہیں مومن
آزاد ترمیتیں نال شادی کرے تے او اپنیں بانہیں وچر جیرمی
مومن ہووے اوندے نال شادی کر گھنے اللہ سیس تہاڑے
ایمان کوں بہوں جانڈے۔ تہاڑا ہک ڈو جتنے نال تعلق۔ تساں
انہیں نال نکاح کرو انہیں دے مالکس دی اجازت نال تے انہیں
کوں انہیں دا مناسب حق مہر ڈیو او پاکباز ہوں تے زنا کار
نہ ہوں تے نال کہیں کوں کسنگی بناؤن والیاں ہوں۔ تے
جیرھے دیلے اولکاح وچ آونجن تے او ولا بے میانی
کرن تے انہیں کوں اول غلاب دی اصل بلسی جیرھا آزاد
ترمیتیں کوں ملدے۔ اے حکم اوندے کیتے بے جیرھا تہاڑے
وچر گناہ کینں بڑرے۔ تہاڑا صبر کرن تہاڑے کیتے چنگا تے
اللہ سیس بہوں بخشن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۷۔ اللہ سیس چاہندے جوتساں کینں پہلے لوکس دے طریقے
تہا کوں بڑے تے تہا کوں راہ دکھالے تے تہاڑے اتے
مہربانی کرے تے اللہ سیس بہوں جائن والا تے
سیاٹا۔

۲۸۔ تے اللہ سیس چاہندے جو تہاڑے اتے مہربانی کرے
تے اولوک جیرھے گندی خواہشات دے پچھو ٹردن او اے

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ
كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَعَاجِلَ لَكُمْ مَّا وَرَاءَ ذَلِكَُمْ أَنْ
تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ ۚ فَمَا
اسْتَتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۲۵﴾

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَمَنْ فَتَيْتَكُمْ
الْمُؤْمِنَاتُ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ
بَعْضٍ فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ
وَلَا مَتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَتْ فَإِنْ أَتَيْنَ
بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ
الْعَذَابِ ۚ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ
تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۲۶﴾

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۲۷﴾

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهْوَاتِ أَنْ تَبْلُوا مِثْلًا عَظِيمًا ﴿۲۸﴾

چاہندن جو تساں برائی دو بہوں جھک و نچو۔

۲۹۔ تے اللہ سیس چاہندے جو تساں کین بار ہولا کرے تے انسان کمزور پیدا کیا گئے۔

۳۰۔ اے ایمان والو تساں اپنے مال آپت وچ نا جائز طریقے نال نہ کھاؤ سوائے ایندے جو تجارت نال آپت وچ خوشی نال مال حاصل کرو تے اپنے آپ کوں نہ قتل کرو بے شک اللہ سیس تہاڑے اُتے ول ول رحم کرن والا ۶۔

۳۱۔ تے جیرھا شخص ہک ڈوجھے (دامال زیادتی تے ظلم نال رکھا دے تے اسان اوں کوں بھاو چ سیسوں تے اللہ سیس کیتے اے گال سوکھی ۶۔

۳۲۔ جے تساں وڈے وڈے گناہیں کینیں پچسو جیں کینیں تہا کوں بھکیا گئے تے اسان تہاڑے عیب تساں کینیں مٹا ڈلیوں تے داخل کر لیسوں تہا کوں عزت والے مقام وچ۔

۳۳۔ اللہ سیس تہاڑے وچو جے کہیں کوں کس تے فضیلت ڈتی ۶ تے تساں اوندی خواہش نہ کر۔ مردیں واسطے ادہو ۶ جیرھا انہیں کھائے تے ترمیتیں کیتے ادہو ۶ جیرھا انہیں کھائے تے تساں اللہ سیس کینیں اوندا فضل منگو بے شک اللہ سیس ہر شے کوں بہوں چاندے۔

۳۴۔ ہر آدمی واسطے اسان اوندے ترکے دے وارث بنائیں جیرھا اوندے پیو ماتے قریبی سکیں چھوڑیے۔ جیندے نال تساں لپکا وعدہ کیتی کھڑے ۶ اوں کوں وی حصہ ڈلیو۔ بے شک اللہ سیس ہر شے تے نگران۔

۳۵۔ مرد ترمیتیں تے نگرانن این واسطے جو اللہ سیس انہیں وچو بعض کوں بعض تے فضیلت ڈتی ۶ تے ایں وجہ کین دی جو اپنے مال وچ وچرچ کریندن نیک ترمیتیں تے فرما ہر دارن کنڈ کھچو اوں نشے دی حفاظت کرن والیاں جیندی حفاظت دا اللہ سیس حکم

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ۝

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝

إِنْ تَجَنَّبُوا كِبَارَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نَكَفَرْنَا عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنَذُخْلكُمْ مِّنْ دَحَلِكُمْ كَرِيمًا ۝

وَلَا تَتَّبِعُوا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبْنَ وَ سَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِي مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبُونَ ۝ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ ۝ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ ۝ فَالَّذِينَ نَزَلَتْ حَفِظَتْ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ ۝ وَالَّذِي نَخَافُ أَنْ نُشْوَهِنَ نَعُظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ

وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿۳۷﴾

بڑتے۔ تے جیندی نافرمانی دا تھا کوں بڑ ہووے انہیں کوں نصیحت کرو تے ول انہیں دے بسترانج کر بڑ لیو تے کٹو انہیں کوں تے جے او تھا بڑی گال من گھنن تے لساں انہیں دے خلاف کوئی کارروائی نہ کرو بے شک اللہ سیس بہوں اچی شان والائے بہوں و بڑاے۔

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْتَغُوا حَكْمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكْمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَبِيرًا ﴿۳۸﴾

۳۷- تے جے تمکوں نہیں بڑ دناہیں دے اختلاف دا بڑ ہووے تے لساں ہک اوندے خاندان دپوتے ہک اوندے خاندان دچو منصف مقرر کرو تے جے او بڑوہیں صلح کراون چاہن تے اللہ سیس زال پئے کوں صلح کرن دی توفیق بڑیسی۔ تے بے شک اللہ سیس بہوں جاٹن والائے بانبر۔

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّبْيِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَأَلِيمٌ بِمَا تَعْمَلُونَ فَمَنْ كَانَ مُخْتَلًا فِخْوَرًا ﴿۳۹﴾

۳۷- تے اللہ سیس دی عبادت کرو تے کہیں شے کوں اوندا شریک نہ بناؤ تے بیو ماناں چوگا سلوک کرو تے نزدیکی سکیں نال تے تیں نال تے مسکین نال تے کو لہو دے ہمسائے نال تے پریں دے ہمسائے نال تے پاسے آ لے ساتھی نال۔ تے جیندے اتے تہا بڑے سچے ہتھ مالک ہن انہیں نال۔ بے شک اللہ سیس اول آدمی کوں پسند نہیں کریندا جیرھا اکری بچن تے فخر کرن والا ہووے۔

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿۴۰﴾

۳۸- تے جیرھے شوم ہن نے لوکیں کوں کنجوسی دا حکم بڑیندن تے جیرھا اللہ سیس اپنے فضل نال انہیں کوں بڑتے اول کوں کیندن تے اساں کافریں کیتے تیار کیتا ہوئے ذلیل کرن والا عذاب۔

وَالَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿۴۱﴾

۳۹- تے جیرھے اچھے مال لوکیں کوں بڑکھاون کیتے فرج کریندن تے اللہ تے آخرت دے بڑینہ تے ایمان نہیں ایندے تے جیندا شیطان سبگتیء او بہوں برا سبگتیء۔

وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَانْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿۴۲﴾

۴۰- انہیں کوں کیا تھیوے ہا جے اول اللہ سیس تے آخرت دے بڑینہ تے ایمان گھن آون ہا تے اللہ سیس جو انہیں کوں بڑتے

اوند سے وچو خرچ کرن ہاتے اللہ سیس انہیں کوں بہوں
چائٹن والا۔

۴۱۔ بے شک اللہ سیس کو یہی تلووی ظلم نیس کریندا ہے
نیکی ہوسی تے اوں کوں ودھا ڈیسی تے اپنے ولووی اونکوں
وڈا اجر ڈیسی۔

۴۲۔ تے انہیں لوکیں دا کیا حال ہوسی جڈاں اساں ہر ٹولے تے
ہک گواہ گھن اوسوں تے تیکوں انہیں تے گواہ گھن اوسوں۔
۴۳۔ اوں جھاڑے اولوک جیرھے کافر تے رسول دے
نارہایت او چاہن جو زمین وچ انہیں کوں پور بڑا ونچے ہاتے
اللہ سیس کنیں او کوئی گال نہ لکاسگین۔

۴۴۔ اے ایمان والو تاساں نہ کو لہو وچو نماز دے جڈاں تاساں
ہوش وچ نہ ہر وجے تیں تاساں سمجھو نہ جو تاساں آہرے پے
تے نہ جہنی ہوو سوائے ایندے جو تاساں مسافر ہوو جے
تیں تاساں دھاں گھنوتے جے تاساں بیمار ہوو یا سفر تے ہوو
یا کوئی حاجت بہہ کے آیا ہووے یا تاساں سستے ہوو
تریمتیں نال تے تہا کوں پانی نہ ملے تے پاک مٹی نال تیمم کر
گھنوتے مسح کرو اپنے منہ دا تے ہتھیں دا بے شک
اللہ سیس معاف کرن والا تے بخش والا۔

۴۵۔ کیا تیکوں پتہ نیس انہیں لوکیں دا جنہیں کوں کتاب دا کھ
حصہ بڑا گیا ہاتے انہیں گمراہی مل گدھی تے اولے دی چاہن
جو تاساں وی سدھے رستے کنیں گمراہ تھی وچو۔

۴۶۔ تے اللہ سیس تہا بڑے دشمنیں کوں چائڈے تے اللہ سیس
سبکت دے لحاظ نال کافی تے مدد کرن دے لحاظ نال وی
کافی۔

۴۷۔ انہیں کوں جیرھے یہودی تھین تے اللہ دی گاہیں کوں
انہیں دی جہیں کنیں بدلین تے آہن اساں طے تے نافرمانی

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِن تَكَ حَسَنَةً
يُضَعِفَهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۳۱﴾

كَلَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ
عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿۳۲﴾

يَوْمَئِذٍ يُوذُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ لَوْ تَسَوَّى
بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا ﴿۳۳﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى
حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ
حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِن كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا
مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَ
أَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿۳۴﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يَشْتُرُونَ
الضَّلَاةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿۳۵﴾

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى
بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿۳۶﴾

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ
وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَسْمَعُ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَ

کیتی تے توں سٹن تے خدا دیاں گاہیں تیکوں سٹایاں نہ وچن تے اپنی زبانیں کوں مروڑ کے آہن جو ساڈا خیال کرتے طعنے مریندن دین وچ تے بے شک ہے او اے آکھن ہا جو اساں سٹئے تے فرمانبرداری کیتی تے توں ساکوں مہربانی نال ڈیکھ تے اے انہیں کیتے چنگا ہاتے زیادہ درست ہا۔ تے اللہ سیس انہیں دے کفر دی وجر کنیں انہیں تے لعنت کیتی تے او ایمان نیں گھن آئے۔

۴۸۔ اے لوکو جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی تے تسان ایمان گھن آؤ او ندے اتے جیرھی اساں تہا ڈولہائی تے او اوندی تصدیق کریندی ہا جیرھی تساں کنیں ہائی پئی ایس کنیں پہلے جو اساں وڈے لوکیں کوں مٹا ڈلیوں تے اساں انہیں کوں پھوہاں کنڈیتا ولا پٹوں یا انہیں تے لعنت کردوں جیویں اساں چٹن چٹن والیں تے پھٹی ہائی۔ تے اللہ دی برگال پوری تھی کے رہندی ہا ۴۹۔ بے شک اللہ سیس نیں بخشندا جو اوندے نال مشرک کیا ونچے تے ایندے سوا جینکوں چاہی بخش ڈیسی۔ تے جیرھا اللہ نال مشرک کریندے تے اوں بہوں وڈا گناہ کیتے۔

۵۰۔ کیا تیکوں پتہ نیں انہیں دا جیرھے اپنے آپ کوں پاک سمجھیندن تے سچ اے ہے جو اللہ سیس جینکوں چاہندے پاک کریندے تے انہیں تے پنڈ دی بگڑ تلا ظلم دی نہ کیا ویسی۔

۵۱۔ توں ڈیکھ او کیوں اللہ سیس تے کوڑ بدھیندن تے اے بہوں سارا وڈا گناہ۔

۵۲۔ کیا تیکوں پتہ نیں جنہیں کوں کتاب دا کجھ حصہ ڈتا گیا ہا تے او بتیں کوں تے شیطان کوں میندن تے او آہن انہیں لوکیں دے متعلق جیرھے نیں میندے جو اد زیادہ ہدایت تے ہن انہیں لوکیں کنیں جیرھے مومن۔

رَاعِنَا لِيَا بِالسِّنْتِهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَبَعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْعَ وَأَنْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمًا وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۴۸﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْكُتُبَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْغَسَ وُجُوهًا فَزَرَدَهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿۴۹﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿۵۰﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْكُونَ أَنفُسَهُمْ بِاللَّهِ يَزْكِي مَنْ يَشَاءُ وَلَا يَظْلُمُونَ فِتْيَلًا ﴿۵۱﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿۵۲﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجَنَّةِ وَالطَّاعُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ﴿۵۳﴾

۵۳۔ اے لوکن جنہیں تے اللہ لعنت کیتی ہے تے جیندے تے اللہ سیس لعنت کرے توں اوندا امدادی نہ لبھ سبگیس۔

۵۴۔ کیا انہیں دابادشاہی وچ ھدے اوتے کہیں انسان کوں پنڈوی گلہ آلی ادھلی لکیر تلاوی نہ ڈلسن۔

۵۵۔ یا ادلوکس تے حسد کریندن جو انہیں کوں اللہ سیس اپنے فضل نال بڑتے۔ تے اساں ابراہیم دی اولاد کوں کتاب تے سٹپ بڑتا۔ تے اساں انہیں کوں بہوں وڈی بادشاہی بڑتی۔

۵۶۔ انہیں وچو کجھ ایجھے ہن جیرھے اوندے تے ایمان گھن آئن تے کجھ اوکھیں رک گئیں تے دوزخ دی گرمی بہوں زیادہ ہے

۵۷۔ بے شک جیرھے نیش منیندے ساڈی آیات کوں تے اساں انہیں کوں بھاد وچ ضرور سٹیسوں تے جڈاں چم بگل ولین تے اساں پے چم وٹا بڈلیوں تاں جو او عذاب چکھن بے شک اللہ بہوں غالب تے بہوں سیٹا ہے۔

۵۸۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک اعمال کیتن اساں انہیں کوں ضرور جنت وچ داخل کرلیوں جنت جیندے وچ نہراں و ہندیاں پئیں۔ اوندے وچ ہمیشہ رہن۔ اوندے وچ انہیں کیتے پاک زلس ہوسن تے اساں انہیں کوں داخل کرلیوں گھائی چھاں وچ۔

۵۹۔ بے شک اللہ سیس تہاکوں حکم ڈیندے جو تساں اماناں انہیں کوں بڈیو جیرھے حقدارن تے جڈاں تساں لوکس وچ فیصلہ کرو تے انصاف نال فیصلہ کرو بے شک اللہ تہاکوں کینھی چنگی نصیحت کریندے تے بے شک اللہ سیس بہوں سٹپ والا تے بڈیکھن والا ہے۔

۶۰۔ اے ایمان والو تساں اللہ سیس دی اطاعت کرو تے

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿۵۳﴾

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمَلِكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ﴿۵۴﴾

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿۵۵﴾

فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿۵۶﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالَّذِينَ نَزَّلْنَا نَارًا كَلَّمْنَا نَضَجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَلَهُمْ جُلُودًا أُخْرَىٰ لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿۵۷﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا ظِلِيلًا ﴿۵۸﴾

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَبِغًا بَصِيرًا ﴿۵۹﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ

رسول تے اولیٰ حاکم دی اطاعت کرو جیرھا تہاڑے وچوہرے تے جے تہاڑا کہیں گال تے بھیرا تھی وچنے تے فیصلہ لتاں اللہ سئیں تے اوندے رسول دو گھن وچوہرے لتاں اللہ تے آخرت دے ڈینہہ کوں منیدے ۶۰۔ اے گال چنگی تے ایندا بہوں چنگال انجام۔

۶۱۔ کیا تیکوں پتہ ۶۱ انہیں لوکس دا جیرھے اے دعویٰ کریندن جو بے شک اساں ایمان گھن آئے ہیں اوندے اتے جیرھا تہاڑو لتھے تے جیرھا تیں کیں پہلے ہایا گئے او چاہندن جو او شیطان کیں فیصلہ کراون تے انہیں کوں حکم ڈتا گئے جو اوندرا انکار کرن تے شیطان چاہندے جو انہیں کوں پرے درجے دا گمراہ بنا ڈیوے۔

۶۲۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا ویندے جو آڈاوندو جو لہائے اللہ سئیں تے اوندے رسول دو تے توں منافقین کوں ڈبیدیں جو او تیں کیں بہوں پریں ہٹ ویندن۔

۶۳۔ تے اے کیوں تھیندے جڈاں انہیں تے مصیبت آوندی ۶۳ انہیں دے اپنے ہمتیں دی کماٹی دی وچرناں بچھیں او منافق تہاڑو اندن تے قساں کھندن جو اللہ دی قسم اساں تے صرف ارادہ کیا ہا چنگے سلوک دا تے صلح دا۔

۶۴۔ اے لوکن جو کجھ انہیں دے دلیں وچ اللہ سئیں خوب چاندے توں انہیں کیں پوہا تھی وچ تے انہیں کوں نصیحت کرتے انہیں کوں اینجی گال کر جیندا انہیں دے دلیں تے اثر تھیوے۔

۶۵۔ تے اساں کوئی رسول نیں پھیا سوائے ایندے جو اللہ سئیں دے حکم نال اوندی اطاعت کیتی وچنے تے بے شک جڈاں انہیں اپنی جانیں تے ظلم کیا ہاتے تہاڑو آون ہاتے اللہ کیں بخشش منگن ہاتے رسول وی انہیں واسطے بخشش منگن ہاتے او اللہ سئیں کوں بہوں مہربان تے رحم کرن والا پاون ہا۔

أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٦٠﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنزِلَ
إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا
إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦١﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَالرَّسُولِ
رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦٢﴾

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا
وَتَوْفِيقًا ﴿٦٣﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٤﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رُسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ
أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ
وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٥﴾

۶۶۔ تے تیڈے رب دی قسم او مومن نہ تھینس جے تیں او
تیکوں ہراوں گال وچ جیندے وچ او بھڑدن منصف نہ
بناون تے جیرھاتوں فیصلہ کریں اوں کینس دلیں وچ تنگی محسوس
نہ کرن تے پورے طور تے من گھنن۔

۶۷۔ تے بے شک جے اساں انہیں کوں حکم ڈیوں ہا جو
اپنے آپ کوں قتل کرویا، اپنے گھریں وچو نکل وچوتے سوائے
تھوڑے لوکیں دے کوئی انہیں وچو لے کم نہ کرے ہا۔ تے جے
او کر گھنن ہا جیرھ انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہاندے لے انہیں
کیتے چنگا ہاتے بکلی گال ہائی۔

۶۸۔ تے اساں یقیناً انہیں کوں بہوں وڈا بدلہ ڈیوں ہا اپنے دل
۶۹۔ تے انہیں کوں سدھا رستہ وی ڈکھاؤں ہا۔

۷۰۔ جیرھے لوک اللہ تے رسول دی اطاعت کر لیں لے انہیں
وچ رل ولین جنہیں تے اللہ سبب النام کیتن جیویں نبی تے صدیق
تے شہید تے صالح تے لے لوک بہوں چنگے سنگتی بن۔

۷۱۔ لے اللہ سبب دا فضل تے او بہوں چاہن والے۔

۷۲۔ لے ایمان والو اپنی حفاظت دے سامانہ برویلھے تیار رکھو
تے تھوڑے تھوڑے تھی کے ٹرو یا سارے کھٹے تھی کے ٹرو

۷۳۔ تے بے شک تہاں وچو کچھ اینجن جیرھے کم دے وقت
پچھو رہ ویندن جے تہا کوں کوئی مصیبت پہنچے تے او آہدے جو
میڈے اتے اللہ دا بہوں وڈا احسان جو میں انہیں نال حاضر نہ
ہانمی۔

۷۴۔ جے تہا کوں اللہ سبب کینس فضل پہنچے تے او آہدے ہائے
جے میں انہیں نال ہوداں ہاتے بہوں وڈی کامیابی ملے ہاتے جیویں
انہیں دے تے تہا بڑے وچ کوئی دوستی دا تعلق ہائی کاہدے۔

۷۵۔ انہیں لوکیں کوں اللہ دے رستے وچ جگ کرنی چاہی دی
جیرھے دنیاوی زندگی کوں پھوڑکے آسھرت کوں مل گدھی کھڑن

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَلِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ
بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ
وَ يُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿۶۶﴾

وَ لَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُوا
مِن دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَ لَوْ أَنَّهُمْ
فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَ أَشَدَّ
تَثْبِيثًا ﴿۶۷﴾

وَ إِذَا لَاتَيْنَهُمْ مِّن دُنَا آجْرًا عَظِيمًا ﴿۶۸﴾

وَ لَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿۶۹﴾

وَ مَن يُطِيعِ اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِّنَ النَّبِيِّينَ وَ الصَّادِقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ
وَ الصَّالِحِينَ وَ حَسَنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ﴿۷۰﴾

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَ كَفَىٰ بِاللَّهِ عِلْمًا ﴿۷۱﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا شُبَّانًا
أَوْ انْفِرُوا جَبِينًا ﴿۷۲﴾

وَ إِن مِّنكُمْ لَمَن يَتَّبِعَنَّ فَإِن أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ
قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿۷۳﴾

وَ لَئِن أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن لَّمْ
تَكُن بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلْبِسْتَنِي كُنتُ مَعَهُمْ
فَأَفُوزُ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿۷۴﴾

فَلْيَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ وَ مَن يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ

يَغْلِبُ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٥٥﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ۖ وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا ﴿٥٦﴾

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٥٧﴾

الْمُتَرَاتِلِ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٥٨﴾

إِنَّ مَا تَكُونُوا يَدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٥٩﴾

تے جیہا اللہ دے رہے وہی جنگ کرے تے ماریا ونچے یا بڑا بڑا تھی ونچے تے اسوں کوں ضرور و بڑا بدلہ ڈالیں۔

۵۶۔ تے تہا کوں کیا تھی گئے جو تہاں توہے لڑدے اللہ دے رہے وہی جنگ کرے تے ماریا ونچے تے اسوں کوں ضرور و بڑا بدلہ ڈالیں۔

۵۷۔ جیرھے مومن بننے لڑدے رہے وہی جنگ کرے تے ماریا ونچے تے اسوں کوں ضرور و بڑا بدلہ ڈالیں۔

۵۸۔ کیا تیکوں پتہ نہیں لوکوں دا جنہیں کوں آکھیا گیا ہا جو تہاں پتہ نہیں کوں روکونے نماز ٹھہر کے پڑھو تے زکاۃ ڈالو تے جہاں نہیں تے جگ فرض کیتی گئی تے انہیں وچوہک ٹولہ لوکوں کیں ایویں بڑا پٹے گئے جیویں اللہ کیں بڑا پٹے یا اول کیں وی زیادہ تے انہیں آکھے اے ساڑے رب تیں ساڑے اتیں جنگ کیوں فرض کیتی تے کیوں نہ تیں ساکوں تموڑی مہلت بڑی توں آکھ بڑے جو دنیا دا فائدہ تموڑا تے آخرت چنگی ۶ اونڈے واسطے جیرھا تقوی اختیار کرے تے تہا بڑے اتے پنڈی بگڑدی لیک تلاوی ظلم نہ کیا ویسی۔

۵۹۔ تہاں جھٹاں ہو سو تہا کوں موت آپکڑیسی بھانویں تہاں مضبوط قلعیں وچ وی کیوں نہ ہو و جے انہیں کوں کوئی چنگائی پہنچے تے آہن جو اے اللہ و لوہے تے جے انہیں کوں کوئی برائی پہنچے تے آہن جو اے تیبڑے و توہے توں آکھ سب شے اللہ کیں ہے۔ ایں قوم کوں کیا تھی

گیئے جو گال سمھن دے کو لہو وی نہیں دیندے۔

۸۰۔ جو تیکوں چنگائی پیچھے او اللہ کنیں ہے تے جی رہی تکلیف
پہنچے او تیڈے اپنے دلورے۔ اسان تیکوں لوکس واسطے
رسول بنا کے پھٹے سے تے اللہ کافی گواہ۔

۸۱۔ جی رہا رسول دی اطاعت کریس اوں اللہ دی اطاعت
کیتی تے جی رہا کنڈ پھیر گھنسی اسان تیکوں انہیں تے

نگران بنا کے نہیں پھٹیا

۸۲۔ او آبدن ساڈا کم تے اطاعت تے جڈاں او تیں کنیں
باہر نکدن ہک ٹولہ انہیں وچورات گذریندے او ندے
خلاف جو توں آبدیں اللہ سیس لکھداویندے جو اورات
کوں تیڈے خلاف سوچیندن۔ توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن
تے اللہ تے بھروسہ کرتے اللہ کافی کارساز۔

۸۳۔ کیا اولو کہ قرآن تے غور نہیں کریںدے جے اے اللہ دے
سوا کہیں پے کنیں ہوندا تے او او ندے وچ بہوں سارا
اختلاف پاؤن ہا۔

۸۴۔ تے جڈاں انہیں کنیں امن یا خوف دی گال اندی ۷ او
اونکوں مشہور کر ڈیندن۔ جے او اوں گال کوں اپنے رسول
یا اپنے ماک دو گھن وچن ہاتے انہیں وچو سیٹے لوک اصل
گال کوں معلوم کر گھنن ہا۔ تے جے تہاڈے اتے اللہ افضل
نہ ہو دے ہاتے او ندی رحمت نہ ہوندی تے سوائے
تھوڑے لوکس دے تسان شیطان دے پھچو ٹر پو و ہا۔

۸۵۔ توں اللہ دے رستے وچ جگ کر تیکوں اپنے سوا
کہیں دازمہ وار نہ بنایا ویسی۔ تے توں مومنین کوں ابھار
تیا کر تھی سگدے جو اللہ سیس کافر دی جگ کوں روک
ڈیوے تے اللہ سیس دی جگ سخت تے او ندا عذاب دی
بہوں سخت۔

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ
سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَا لِلنَّاسِ رَسُولًا
وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ۱۰

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا
أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۱۱

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ
مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ
فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكِيلًا ۱۲

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ
لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ۱۳

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا
بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ
لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ۱۴

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَ
حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِ بِأَسِ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ۱۵

۸۶۔ جیرھا شخص چنگی سفارش کرے اونڈے کیتے اونڈے وچو اونڈا حصہ ۶۔ تے جیرھا شخص بری سفارش کرے اونڈے واسطے وی اونڈا حصہ ۶ تے اللہ سیس ہر شے دا نگران۔
۸۷۔ تے جہاں تہا کون کوئی دعا ڈیوے تے اوں کنیں چنگی دعا ڈیوے یا او با دعا ڈیوے بے شک اللہ سیس ہر شے دا حساب گھنٹ والا ۶۔

۸۸۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نیں او تہا کون قیامت دے ڈینہ تک ضرور جمع کریندا ویسی تے ایندے وچ کوئی شک نیں تے اللہ سیس کنیں زیادہ سچی گال کون آکھ سگدے۔

۸۹۔ تے تہا کون کیا تھی گئے جو تساں منافقت دے متعلق ڈو لو لے تھی گئے تے اللہ سیس انہیں کون انہیں دے کیس دی وجہ نال منہ بھرنے سٹ گھتے ۶۔ کیا تساں چاہندے ۶ جو اللہ سیس جیکوں گمراہ کیتے اوں کون سدھے رستے تے گھن آؤ۔ تے جیکوں اللہ سیس گمراہ کرے تے اونڈے واسطے توں اصلو کوئی رستہ نہ پئیس۔

۹۰۔ او چاہندے جو جیویں او کافر بن گین تساں وی اوں کافر بن وچو تے بہو جیویں تھی دنجو تساں انہیں وچو کہیں کون سبگتی نہ بناؤ جے تیں او اللہ دے رستے وچ ہجرت نہ کرن جے او پھر وچن تے انہیں کون پکڑو تے انہیں کون قتل کرو جھقاں وی او لبھن تے انہیں وچو کہیں کون سبگتی تے امدادی نہ بناؤ۔

۹۱۔ انہیں لو کس دے سوا جیرھے انجھی قوم وچو ہون جو تہا ڈے تے انہیں وچ کوئی معاہدہ ہووے یا او آون تہا ڈو انہیں دے سینے تہا ڈے نال تے اپنی قوم نال بھڑن کنیں بدھے ہوئے ہون۔ تے جے اللہ سیس چاہندے تے او انہیں کون تہا ڈے اتے غالب کر ڈیوے ہاتے او تہا ڈے نال بھڑن ہا۔ تے

مَنْ يَشْفَعُ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِّنْهَا
وَمَنْ يَشْفَعُ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِّنْهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقِينًا ۸۶
وَإِذَا حُيِّتُمْ بِبِئْتَةٍ فَحَتُّوا بِأَحْسَنِ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ۸۷

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُجْمَعُ كُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ۸۸

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَركَسَهُمْ
بِمَا كَسَبُوا أَتْرِيدُونَ أَنْ تَهْتَدُوا مَنَ أَضَلَّ اللَّهُ
وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَلَنْ يَهْدِيَهُ سَبِيلًا ۸۹

وَذُوًّا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَإِنْ تَوَلَّوْا فَعُدُّوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ
وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وِلِيَاءَ وَلَا نَصِيرًا ۹۰

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ
أَوْ جَاءُوكُمْ حَصْرَتِ صُدُورُهُمْ أَنْ يَقَاتِلُوكُمْ أَوْ
يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَطَهُمْ عَلَيْكُمْ
فَلَقَاتَلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَرَفْتُمُوهُمْ فَلَمَّ يَقَاتِلُوكُمْ وَالْقَوَا
ئِمَّاتُ السَّلْمِ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ۹۱

جے اوتساں کنیں پورے تھی وچن تے تہاڑے نال جنگ نہ
کرن تے تہاڑے نال صلح کرن چاہن تے دل اللہ سیس
انہیں دے خلاف تہاڑے واسطے جنگ دا کوئی رستہ سنیں
چھوڑیا۔

۹۲۔ تے کچھ پے لوکیں کوں وی تساں ملسو جیرھے چاہندن
جو تہاڑے نال تے اپنی قوم نال امن نال رہن۔ جڈاں وی او
فتے دو دلائے گئیں انہیں کوں اوندے وچ منہ بھرنے سٹیا
گئے۔ تے جے اوتساں کنیں پورے تے پریں تھی وچن۔ تے
صلح وی نہ کرن تے او اپنے بھین کوں وی نہ روکن تے پھیں
تساں انہیں کو پکڑو تے انہیں کوں قتل کرو جھٹاں وی تہا کوں
او ملن۔ اے او لوکن جو اساں تہاڑے واسطے انہیں دے
خلاف واضح دلیل ڈے بڑتی۔

۹۳۔ کہیں مومن دی شان نیں جو او کہیں مومن کوں قتل کرے
سوائے غلطی دے تے جیرھا غلطی نال مومن کوں قتل کرے
او مومن غلام آزاد کرے یا مقتول دے گھر والیں کوں خون بہا
ڈیوے سوائے ایندے جو او صدقے دے طور تے چھوڑ
ڈیون۔ تے جے او ایجنھی قوم دا ہر دے جیرھی تہاڑی دشمن تے
او مقتول مومن ہر دے تے ہک مومن غلام کوں آزاد کرن
(کافی) تے جے او اول قوم وچ ہر دے جو تہاڑے تے اوندے
درمیان معاہدہ ہو دے تے او اوندے وارثیں کوں خون بہا
ڈیوے تے نال ہک مومن غلام کوں آزاد کرے۔ تے جے
ایندی طاقت نہ ہو دے تے او ڈومینے مسلسل روزے
رکھے اے اللہ دی طرفوں رحمت تے اللہ سیس بہوں باٹن
والانے بہوں سیانے۔

۹۴۔ تے جے کوئی شخص کہیں مومن کوں باٹن بکھ کے قتل
کرے تے اندی سزا دوزخ۔ اوندے وچ ہمیشہ رہی تے

سَيَجِدُونَ أَخْرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُواكُمْ وَيَأْمَنُوا
قَوْمَهُمْ كُلَّمَا رُزِّقُوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكَسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ
يَعْتِزُّوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ وَيَكْفُوا أَيْدِيَهُمْ
فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ
جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿۹۲﴾

۱۲۰
ع ۹

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ
قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ
قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ فَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ
لَمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ
اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۹۳﴾

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا
فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا

عَظِيمًا ۱۳

اوندے اتے اللہ دا غضب تے اللہ دی لعنت تے اوندے واسطے وڈا عذاب تیار۔

۹۵۔ اے ایمان والو جڈاں تساں زمین تے اللہ دے رستے وچ سفر کرو تے پوری ڈیکھ بھال کر گھنوتے جیرھا تہا کوں سلام کرنے اول کوں اے نہ آکھو جو توں مومن نوہیں تساں دنیاوی زندگی دا سامان چاہندے ء تے اللہ سیس کئیں بہوں غینتاں ہن۔ تے تساں پہلے دی ایویں ہادے۔ اللہ سیس تہا ڈے اتے احسان کیتے تے تساں ڈیکھو بھالو۔ بے شک اللہ سیس جو تساں کریندے ء جانڈے۔

۹۶۔ مونس وچواد جیرے کس لکھیف دے بغیر بہہ وکھن تے جیرے اللہ سیس دے رستے وچ جہاد کرن والن اپنے مالیں نال تے جانیں نال او برابر نہیں درجے وچ فضیلت ڈتی اللہ سیس بہن و والیں تے اپنے مال تے جانیں نال جہاد کرن والیں کوں۔ اللہ سیس ساریں نال بھلائی دا وعدہ کیتے۔ تے اللہ سیس بہن و والیں تے جہاد کرن والیں کوں وڈے اجر نال فضیلت ڈتی ء۔

۹۷۔ اے اللہ سیس کئیں درجے ہن تے بخشش تے رحمت۔ تے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۹۸۔ بے شک اولوک جنہیں کوں فرشتے اتھے حال وچ مارن جواد اپنے جانیں تے ظلم کرن والے ہن او فرشتے انہیں کوں آکھن تساں کیرھی مصیبت وچ ہادے او آکھن جو اساں اپنے ملک وچ کمزور سمجھے ویندے ہا سے فرشتے آکھن کیا اللہ دی زمین فراخ نہ ہائی تساں کتھائیں ہجرت کرو وچو ہا اے اولوکن جنہیں دا ٹھکانہ جہنم تے او بہوں بری جاے۔

۹۹۔ سوائے انہیں کمزوریں دے جو انہیں تے تربیتیں تے بالیں وچو جیرے کس جیلے دی طاقت نہ رکھیندے ہن تے نہ انہیں

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ آتَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۱۴

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرَ أُولِي الضَّرَعِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْخَسِرَةَ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۱۵

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۱۶

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمُ الْمَلَائِكَةَ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۱۷

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ۱۸

کوں کوئی بی راہ نظری بائی۔

۱۰۰۔ اسے تمی سبکدے جو اللہ سیس انہیں کوں معاف کر ڈیوے
اللہ سیس بہوں معاف کرن والا تے بخش والا۔

۱۰۱۔ جیرھا اللہ دے رستے وچ بھرت کر لیس اوزین وچ بہوں
ساریاں حفاظت دیاں جہیں تے فراخی دے سامان پسی تے
جیرھا شخص اپنے گھرنس اللہ تے اوندے رسول دو بھرت
کے کے نکلی تے اوں کوں دل موت آونچے اوند ابر اللہ دے
ذمے تمی گیا۔ اللہ سیس بہوں بخش والا تے بہوں مہربان۔

۱۰۲۔ تے جڈاں تساں زمین وچ سفر کرتے تہاڈے اتے
کوئی گناہ نیں جو تساں نماز قہر کرو۔ جے تساں ڈرو جو کافر
تہا کوں ڈکھ ڈلسن بے شک کافر تہاڈے کھلے دشمن۔

۱۰۳۔ جڈاں توں انہیں وچ ہویں تے توں انہیں کوں نماز پڑھا
انہیں وچو ہک ٹولہ تیبے نال کھڑا تھیں تے ہتھیا رومی چئی
کھڑا رہے۔ تے جڈاں او سجدہ کرن او تہاڈے پھو حفاظت
کیتے کھڑے تھی دنجن تے دل آدے۔ ڈو جھالولہ جس
نماز نیں پڑھی تے تیبے نال نماز پڑھے اوی اپنے ہتھیا
تے حفاظتی سامان چئی کھڑے رہوں تے اولوک جیرھے کافرن
او چاہدن جو تساں غافل تھی وچو۔ اپنے ہتھیاں تے
اپنے سامانیں کین تے او اہن گھت تہاڈے اتے مل
کر ڈیوں۔ جے تہا کوں مینہ دی تکلیف ہووے یا بیمار ہوو
تے تہاڈے تے کوئی گناہ نیں جو تساں اپنے ہتھیا رکھو
چا۔ تے اپنی احتیاط پوری کرو بے شک اللہ سیس کافروں
کیتے ذلیل کرن والا عذاب تیار کر پھوڑیے۔

۱۰۴۔ تے جڈاں تساں نماز پوری کر گھنوتے تساں اللہ سیس
کوں کھڑے تھی کے بہہ کے تے پاسے دے بھر یاد کرو۔
تے جڈاں تہا کوں تسلی تھی وچے تے نماز کوں ٹھہا کے پڑھو

فَأُولَٰئِكَ عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا
غَفُورًا ۝۱۰۰

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَعًا
كَثِيرًا وَسَعَةً ۖ وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَىٰ
اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ
عَلَىٰ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝۱۰۱

۱۰۱

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكُفْرَانَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ۝۱۰۲
وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةً
مِنْهُمْ مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا
فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ
يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَوِ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ
فَيَبِيلُونَكُمْ عَلَيْهِمْ قَبِيلَةٌ ۖ وَاحِدَةٌ ۗ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًىٰ مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَنْ تَضَعُوا
أَسْلِحَتَكُمْ وَخَذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا مُّبِينًا ۝۱۰۳

فَإِذَا قُضِيَتْ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُودًا وَعَلَىٰ
جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۚ إِنَّ
الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ۝۱۰۴

بے شک نماز مومنین دے اتے وقت تے پڑھن فرض
کیتی گئی۔

۱۰۵۔ لتاں دشمن قوم کوں بھٹن وچ ڈھلے نہ تھیوئے
تہا کوں تکلیف تھیندی ۽ تے انہیں کوں وی تکلیف تھیندی ۽
جیویں تہا کوں تکلیف تھیندی ۽ تے لتاں التذکین او امید
رکھدے ۽ جیرمی اونیں رکھیندے۔ بے شک التذسین
بہوں چاٹن والاتے بہوں سیاٹا ۽۔

۱۰۶۔ بے شک اساں تہا ڈو سچی کتاب لہائی ۽ تاں ہونوں
لوکس وچ فیصلہ کریں جو التذکینوں ڈکھائے۔ تے توں خیانت
کرن والیں ولوں جھٹرا کرن والا نہ بن۔

۱۰۷۔ تے التذکین بخشش منگ۔ بے شک التذ بہوں بخش
والاتے ول ول رم کرن والا ۽۔

۱۰۸۔ توں انہیں لوکس دی طرفوں نہ بھڑجیرے پٹے آپ
نال خیانت کریندن۔ بے شک التذسین پسند نہیں کریندا
جیرھا بہوں خیانت کرن والاتے بہوں گناہ گارے۔

۱۰۹۔ او لوکس کین تے لکدن تے التذسین کین نیں لک
سگدے۔ التذسین انہیں دے نال ہوندے جیرے ویلھے
اورات کوں مشورے کرن وچ گزیریندن جیکوں
التذسین پسند نہیں کریندا تے جو کجھ او کریندن
التذسین انہیں کوں ولہین والا ۽۔

۱۱۰۔ سٹو لتاں اوھے ہوتے جیرے انہیں دی طرفوں
دنیا وی زندگی وچ جھٹرا کریندے ۽ قیامت دے ڈینہ
انہیں دی طرفوں التذسین نال کوں جھٹرا لیس یا انہیں دی
کون حفاظت کرن والا ہوسی۔

۱۱۱۔ تے جیرھا شخص برائی کریندے یا اپنے آپ تے ظلم
کریندے ول التذسین کین معافی منگ گھندے او التذسین

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ
فَأْتَهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا
لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٥﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
بِمَا أَرَادَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِبِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٦﴾

وَاسْتَغْفِرِ اللَّهُ إِنْ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٧﴾

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَانًا أَثِيمًا ﴿١٠٨﴾

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ
وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرَوْنَ مِنَ الْقَوْلِ
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ حَاطًّا ﴿١٠٩﴾

هَآءَ تَمَّ هَؤُلَاءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ
عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا ﴿١١٠﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ
يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١١١﴾

کوں بہوں بخش ڈالواتے مہربان پیسی۔

۱۱۲۔ تے جیرھا شخص گناہ کریندے اوندی سزا اونکوں آپ
کوں بلسی تے اللہ سیس بہوں چاٹن ڈالواتے بہوں سیاناہ
۱۱۳۔ تے جیرھا شخص خطا کرے یا گناہ کرے تے دل اوندا
الزام کہیں بے قصور تے لاڈیوے اوں بہوں وڈا بہتان
تے کھلا کھلا گناہ اپنے ذمے لاگدھے۔

۱۱۴۔ تے جے اللہ افضل تے اوندی رحمت تیبڑے
اتے نہ ہوندی تے انہیں وچوہک ٹولہ تیکوں ہلاک
کرن ڈالپکا ارادہ کر چکیا ہا۔ او اپنے سوا پیا کہیں کوں
ہلاک نہیں کر سگدے تے نہ تیبڑا کجھ وگاڑ سگدن۔ اللہ
سیس تیبڑے اتے کتاب تے حکمت لہانی تے تیکوں
سکھائے سی جو توں نہ چاٹدا ہانویں تے تیبڑے اتے اللہ
سیس دا بہوں وڈا افضل ہا۔

۱۱۵۔ انہیں دے ٹک کے صلاحیں کرن وچ کوئی زیادہ
چنگائی کاہ نہیں سوائے جیرھا صدقے دی صلاح
ڈیوے یا چنگے کم دی یا لوکیں وچ صلح صفائی دی تے اے
کم جیرھا دی اللہ دی رضائیتے کر لیس اسان اونکوں جلدی
بہوں وڈا اجر ڈیسیوں۔

۱۱۶۔ تے جیرھا ہدایت ظاہر تھیون دے بعد رسول نال جھیرا
کر لیس تے مومنین دے سوا پے رستے تے ٹرسی اسان اوں
کوں اڈاہیں پھیر ڈیسیوں جنتے او پھر سی تے ولا اوں کوں
دوزخ وچ سیسوں تے اے بہوں گندا ٹھکاڑے۔

۱۱۷۔ بے شک اللہ سیس شرک کوں نیس بخشیداتے ایندے
سوا جیندے چا ہسی بے گناہ بخش ڈیسی تے جیرھا اللہ نال
شرک کریندے او ڈاڈھا گمراہ۔

۱۱۸۔ او اوندے سوا مادیں کوں سبڈینن (خدا بنیندن)

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۱۱۲﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا
فَقَدْ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿۱۱۳﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهتتَ طَافِقَةً
مِنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا
يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَ
الْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ
عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿۱۱۴﴾

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ
أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذَلِكَ ابْتِغَاءً مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا
عَظِيمًا ﴿۱۱۵﴾

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى
وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصَلِّهِ
جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿۱۱۶﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿۱۱۷﴾

إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنشَاءً وَإِنْ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ﴿۱۱۸﴾

تے او معص مردود شیطان کوں سڈیندن۔

۱۱۹۔ اللہ اوں کوں لعنت کیتی ۶۰ تے اوں آکھئے میں تیرے بندیں وچو بہک حصہ ضرور پکڑ لیاں۔

۱۲۰۔ تے انہیں کوں ضرور گمراہ کر لیاں تے انہیں کوں امیدیاں ڈولیاں تے انہیں کوں حکم ڈولیاں او جانوریں دے کن کپسین تے انہیں کوں حکم ڈولیاں تے او اللہ دی خلقت کوں بدل ڈالین۔ تے جیرھا اللہ دے بجائے شیطان کوں سنگتی پٹندے او بہوں گھاٹے وچ۔

۱۲۱۔ او انہیں کوں وعدے ڈیندے تے امیدیاں بدھوندے انہیں نال او شیطان دوکھے دے سوا کوئی وعدہ نہیں کریندا۔

۱۲۲۔ اے لوکن جنہیں دالکاٹہ دوزخ تے لوں کنیں بھیج نہیں سگدے۔

۱۲۳۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آئے تے نیک اعمال کیتے اسان انہیں کوں ضرور اتنھے باغیں وچ داخل کر لیسوں جنہیں وچ نہراں و ہدین او انہیں وچ ہمیشہ رہسن۔ اللہ دا وعدہ سچا ۶۔ اللہ کنیں زیادہ سچی گال کیندی تھی سگدی ۶۔

۱۲۴۔ نہ تہا ڈی خواہشیں تے نہ اہل کتاب دی خواہشیں دے مطابق تھیں جیرھا برائی کر لیں او نڈا بدلہ ڈتا ویسی۔ تے اللہ دے سوا کہیں کوں دوست نہ پھین تے امدادی۔

۱۲۵۔ جیرھا نیک اعمال کر لیں او جوان ہوئے یا تریمت تے ہوں مومن او بہشت وچ داخل تھیں تے انہیں تے پنڈ دی بگڑ دے جیر تھلاوی ظلم نہ کیا ویسی۔

۱۲۶۔ اوں کنیں زیادہ چنگا دین کیندا ۶ جنیں چنگا کم کیتے تے اپنے آپ کوں اللہ دے سپرد کر ڈتے تے ابراہیم جیرھا ہک خدا کوں منیندا با او نڈے دین دے پھو چلدن۔ تے اللہ تے ابراہیم کوں دوست بنا گدھا با۔

لَعْنَةُ اللَّهِ وَقَالَ لَا تَخْذَنْ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٩﴾

وَلَا ضِلَّتْهُمْ وَلَا مَتَيْتَهُمْ وَلَا مَرْتَهُمْ فَلْيَبْتَكَنْ أذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرْتَهُمْ فَلْيَغَيِّرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ ط وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا ﴿١٢٠﴾

يَعِدُهُمْ وَيُبَدِّلُهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢١﴾

أُولَئِكَ مَا لَهُمْ جَهَنَّمُ ز وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢٢﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٣﴾

لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٤﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٥﴾

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٦﴾

۱۲۷۔ جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دے۔ اللہ سٹیں ہر چیز دا پورا پورا علم رکھیندے۔

۱۲۸۔ ترمیمیں دے بارے وچ لوک تیں کنیں پچپن توں آکھ اللہ سٹیں انہیں دے بارے وچ تہا کوں اجازت ڈے چکے تے کتاب وچ تہا کوں پڑھ کے سٹیا گئے انہیں ترمیمیں دے بارے وچ جنہیں کوں تہا کوں پڑھ ڈیندے انہیں دے تقرر تھے ہوئے حق تے تہا کوں چاہندے، جو انہیں نال نکاح کر دے تے بالیں وچ جو جیرھے کمزورن دے وی حکم ہا، جو تہا کوں یتیمیں نال انصاف کرو۔ جو تہا کوں چنگائی کر لیسو بے شک اللہ سٹیں اوں کوں ڈاڑھا چاندے۔

۱۲۹۔ جے کہیں زال کوں اپنے پئے کنیں بدسلوکی دا ڈر ہوے تے بے پرواہی داتے انہیں ڈرناہیں تے کوئی گناہ نیں جو او صلح کر گھنن تے صلح چنگی ۶۔ دیس وچ شومانی پیدا کر ڈتی گئی ۷ جے تہا کوں کم کرو تے اللہ کنیں ڈر دے بے شک اللہ جو تہا کوں کریندے، اوں کنیں باخبر۔

۱۳۰۔ تے تہا کوں زالیں دے بارے وچ اصلو انصاف نہ کر سگدے تہا کوں جتنی وی کوشش کرو۔ تہا کوں ہک دو اصلو نہ جھک دے تے ہی کوں ادھ وچ لڑکا کھڑا بے تہا کوں آپت وچ صلح کر گھن تے تقویٰ اختیار کرو تے بے شک اللہ بہرں بخش والا تے مہربان۔

۱۳۱۔ جے اد ڈوہیں انجوانج تھی وچن تے اللہ سٹیں ہر کہیں کوں فراخی ڈے کے امیر کر ڈیسی تے اللہ سٹیں بہوں وسعت ڈیوں والا ۶۔ بہوں سیانا ۷۔

۱۳۲۔ تے جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دے۔ تہا ڈے کنیں پہلے جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی ہائی تے تہا کوں دی تاکیدی حکم ڈتا ہا جو اللہ کنیں ڈرو۔ نئے جے انکار کر لیسو تے بے شک جو

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ۝۱۲۷

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللّٰهُ يَفْتِيكُمْ فِيهِنَّ ۗ وَمَا يُنْتَلٰى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ فِي نِسَآئِ الَّتِي لَا تُوْتُوْنَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُوْنَ اَنْ تَنْكِحُوْهُنَّ ۗ وَالْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الْوٰلِدٰنِ وَاَنْ تَقُوْمُوا لِلْيَتٰمٰى بِالْقِسْطِ ۗ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ عَلِيْمًا ۝۱۲۸

وَإِنْ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝۱۲۹

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَبْلُغُوا كُلَّ النِّبْلِ فَنُذِرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ۝۱۳۰

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللّٰهُ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهِ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ۝۱۳۱

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِيْنَ اٰتَوْنَا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَاِذَا كُمْرٰنِ اتَّقُوا اللّٰهَ وَاِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

کچھ آسمانیں تے زمین وچ اوالتدسٹیں داہ تے التدسٹیں
بے نیاز تے تعریف کیا گئے۔

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَفٰی بِاللّٰهِ
وَكَیْلًا ﴿١٣٢﴾

۱۳۳۔ تے جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ اوالتدسٹیں تے التدسٹیں
کافی کارساز۔

اِنْ یُّشَآءُ یُذْهِبْکُمْ اَیُّهَا النَّاسُ وَیَاْتِ بِاٰخَرِیْنَ
وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰی ذٰلِکَ قَدِیْرًا ﴿١٣٣﴾

۱۳۴۔ تے او چاہے تے تمہا کوں و بجا ڈیوے تے نہیں کوں
گھن آوے تے التدسٹیں ایندے اتے قادر۔

مَنْ کَانَ یُرِیْدُ ثَوَابَ الدُّنْیَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْیَا
وَ الْاٰخِرَةِ وَ کَانَ اللّٰهُ سَبِیْعًا بَصِیْرًا ﴿١٣٤﴾

۱۳۵۔ جیرھا شخص دنیا دا بدلہ چاہندے تے التدسٹیں کو بہو
دنیا دا ثواب دی ہے تے آخرت داوی ۶۔ التدسٹیں بہوں
سنن والاہ تے ڈیکھن والاہ۔

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا کُوْنُوْا قَوْمٍ مِّنْ بِالْقِسْطِ شُهَدَآءَ
لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰی اَنْفُسِکُمْ اَوْ الْوَالِدِیْنَ وَالْاَقْرَبِیْنَ ؕ اِنْ
یَکُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِیْرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰی بِهِمَا تَقٰوْا فَلَآ تَتَّبِعُوْا
الْهَوٰی اَنْ تَعْدِلُوْا ؕ وَاِنْ تَلَوْا اَوْ تَعْرَضُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ
کَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِیْرًا ﴿١٣٥﴾

۱۳۶۔ اے ایمان والو! تمہاں انصاف تے قائم رہ کے التدسٹیں
گواہ بن و پنجو بھانویں او گواہی تمہا ڈے اپنے یا ما پو یا سکیں
دے خلاف ہوے۔ جے او امیر ہوے یا غریب۔ التدسٹیں
انہیں ڈوناہیں دا زیادہ خیر خواہ۔ تے تمہاں کہیں خواہش دی
پیردی نہ کرو جو تمہاں انصاف کرو۔ جے تمہاں لکھو یا کند
کر لیسو تے بے شک التدسٹیں جو تمہاں کریندے باخبر۔

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَ الْکِتٰبِ الَّذِیْ
نَزَّلَ عَلٰی رَسُوْلِهِ وَ الْکِتٰبِ الَّذِیْ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَ مَنْ
یُکْفُرْ بِاللّٰهِ وَ مَلَائِکَتِهِ وَ کِتٰبِهِ وَ رَسُوْلِهِ وَ الْیَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ
ضَلَّ ضَلٰلًا بَعِیْدًا ﴿١٣٦﴾

۱۳۷۔ اے مومنو! تمہاں ایمان گھن آؤ التدسٹیں
رسول تے اول کتاب تے جیرھی اوں اپنے رسول تے
بھائی ۶ تے اول کتاب تے جیرھی این کہیں پہلے بھائی گئی
بھائی۔ جیرھا انکار کریندے التدسٹیں فرشتیں دا تے
اوندے کتابیں دا تے رسولیں دا تے آخرت دے ڈینہہ دا
تے او پرے درجے دی گمراہی وچ۔

اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا ثُمَّ کَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ کَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ کَفَرُوْا
لَمْ یُکُنْ اللّٰهُ لَیْغِفْ لَکُمْ وَا لَیْهٰدِیْہُمْ سَبِیْلًا ﴿١٣٧﴾

۱۳۸۔ بے شک او لوک جیرھے ایمان گھن آئے تے
ول انکار کر ڈتے دل ایمان گھن آئے تے ول انکار کر ڈتا
تے ول انکار وچ ودھ گئے التدسٹیں انہیں کوں اصلو معاف نہ کر لیس
تے نہ انہیں کوں سدھا رستہ ڈکھلیسی۔

بَشٰرِ الْمُنٰفِقِیْنَ اَنَّ لَهُمْ عٰدًا اَبًا اٰیْمًا ﴿١٣٨﴾

۱۳۹۔ توں منافقین کوں لے خبر سنا ڈے جو بے شک

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ ابْتِغَاءً عِنْدَهُمْ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ
لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿۱۳۰﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكُتُبِ أَنَّ إِذَا سَأَلْتُمُ آيَةَ
اللَّهِ يَكْفُرْ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ
حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۗ إِنَّكُمْ إِذًا مِثْلُهُمْ
إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ
جَمِيعًا ﴿۱۳۱﴾

الَّذِينَ يَتَرَكِبُونَ كُفْرًا فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ
قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ ۗ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ
قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِذْ عَلَيْكُمْ وَنَنْعَمْ بِكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿۱۳۲﴾

۱۳۱

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ ۗ وَإِذَا
قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ
وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۱۳۳﴾

مَنْ بَدَّ بَيْنَ بَيْنِ ذَلِكَ ۖ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ
وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَلَنْ نَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿۱۳۴﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ
سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿۱۳۵﴾

انہیں کہتے بڑھ کر ڈیوٹ والا عذاب۔
۱۳۰۔ جیرے لوگ کافریں کو سبکتی پٹیندن مومنین کوں
چھوڑ کے۔ کیا او انہیں کیں عزت چاہندن بے شک عزت
ساری اللہ دے ہتھ ورج۔

۱۳۱۔ کتاب ورج تہاڑے اتے اے حکم ہلٹے سی جوتساں
جڈاں سٹو جو اللہ دی آیتیں دا انکار تھیندا پئے تے انہیں نال
مذاق تھیندا پئے تے تساں انہیں نال نہ بہو جے تئیں او پی
گال شروع کر ڈیوں۔ نہ تے تساں وی ادیں تھی ویسو۔ بے شک
اللہ سیس منافقتیں تے کافرین کوں دوزخ ورج کٹھا کر لسی۔

۱۳۲۔ جیرے تہاڑی تباہی دا انتظار پئے کریندن جے تہا کوں
اللہ ولو فتح ملے تے او آہن کیا اساں تہاڑے نال نہ ہا سے
تے جے کافرین دے حصے ورج فتح آوے تے آہن اساں
تہاڑے اتے غالب نہ آگئے ہا سے تے تہا کوں اساں
مومنین کیں پچائے اللہ سیس قیامت دے بڑینہ تہاڑے
در بیان فیصلہ کر لسی تے اللہ سیس کافرین کوں مومنین تے
اصلو غلبہ نہ ڈیسی۔

۱۳۳۔ بے شک منافق اللہ سیس کوں دھوکا ڈیوں چاہندن
تے انہیں کوں دھوکے دی سزا ڈیسی۔ تے جڈاں او کھڑے
تھیندن نماز کہتے تے سستی نال کھڑے تھیندن تے اولو کیں
کوں بڑکھلیندن تے اللہ سیس کوں تھوڑا یاد کریندن۔

۱۳۴۔ او بڑبڑپ ورج رہندن نہ انہیں دو نہ انہیں دو
تے جینکوں اللہ سیس ہلاک کرے توں اوندے پچھن دا کوئی
رستہ نہ پیسیں۔

۱۳۵۔ اے ایمان والو تساں کافرین کوں سبکتی نہ بناؤ مومنین
کوں چھوڑ کے کیا تساں اللہ کوں اپنے غلامن کھلی کھلی
دلیل بڑیندے؟

۱۴۶۔ بے شک منافق جہنم دی شتوہ ورج ہو سن تے توں
انہیں دا اصلو کوئی امدادی نہ پئیس۔

۱۴۷۔ سولے اوندے جیرھا تو بہ کرے تے اصلاح کرے تے
اللہ سیس نال چہڑیا رد و پنچے تے اپٹے دین کون اللہ کیتے خالص
کر گھنے لے لوک مومنین وچ شامل ہن تے اللہ سیس مومنین
کون ضرور وڈا اجر ڈیسی۔

۱۴۸۔ جے تساں شکر کرو تے ایمان گمن آؤ تے اللہ تہا کون
عذاب ڈے کے کیا کر لسی تے اللہ سیس بہوں قدر کرن والا
تے بہوں جاٹن والا۔

۱۴۹۔ اللہ سیس بری گل دے ظاہر کرن کون پسند نہیں کریندا۔
ہا جیندے اتے ظلم کیا گیا ہووے۔ تے اللہ سیس بہوں
سنن والا تے جاٹن والا۔

۱۵۰۔ جے تساں کہیں نیکی کون ظاہر کرو یا اوں کون لکاؤ یا
برائی کون معاف کرو تے بے شک اللہ سیس بہوں معاف
کرن والا تے بہوں قدرت والا۔

۱۵۱۔ بے شک جیرھے لوک اللہ تے اوندے رسولیں دا
انکار کریندن تے او چاہندن جو اللہ تے رسولیں دے
درمیان نکھیڑا کرن تے او آبدن جو اسان کجھ کون میندے
ہیں تے کجھ دا انکار کریندے ہن تے او چاہندن جو او
وچکارا راہ پکڑن۔

۱۵۲۔ ایسے لوک پکے کافر تے اسان کافرین کیتے ذلیل
کرن والا عذاب تیار کیا ہوئے۔

۱۵۳۔ تے جیرھے اللہ تے اوندے رسولیں کون میندن تے
انہیں وچ کہیں دے درمیان فرق نہیں کریندے ایسے
لوکن جو انہیں کون انہیں دا بدلہ ضرور ڈیسی تے اللہ سیس
بہوں بخشن والا تے مہربان۔

إِنَّ السُّفَّيِّينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ
تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ۝۳۶

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا
دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِي
اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۝۳۷

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَ
كَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ۝۳۸

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوِّءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا
مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ۝۳۹

إِنْ تَبَدُّوا خَيْرًا أَوْ تَخَفَوْهُ أَوْ تَعَفَّوْا عَنْ سُوءٍ
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ۝۴۰

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ
يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ
وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ
ذَلِكَ سَبِيلًا ۝۴۱

أُولَئِكَ هُمُ الْكٰفِرُونَ حَقًّا وَاعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا مُّهِينًا ۝۴۲

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ
أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ وَ
كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝۴۳

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنزِلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الضُّعْفَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنِ ذَلِكَ وَأَتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطٰنًا مُّبِينًا ﴿٤٥﴾

۱۵۴۔ تیں کنیں کچھین اہل کتاب جو توں انہیں تے آسمان کنیں کتاب لہا اے وی کچھ نہیں موسیٰ کنیں تے ایں کنیں وی وڈا سوال کیتا ہا نیں تے انہیں آکھیا ہا جو ساکوں اللہ ڈکھا ظاہر ظہور تے انہیں دی ظلم دی وجہ کنیں انہیں کوں ہلاک کرن والے عذاب پکڑ گدھا۔ ول انہیں گابے کوں (معبود) بنا گدھا ایندے بعد جو انہیں کنیں کھلے کھلے نشان آپکھے ہن پچھیں اساں انہیں کوں معاف کر ڈاتا تے اساں موسیٰ کوں کھلا کھلا غلبہ ڈاتا۔

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بَيِّنَاتٍ لَهُمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٤٥﴾

۱۵۵۔ تے اساں انہیں کنیں پکا وعدہ گھنیں دیلے طور پہاڑ کوں انہیں دے اتے کھڑا کیتا تے اساں انہیں کوں آکھیا جو تساں ایں دروازے وچ آکھن منیندے ہوئیں پہہ و نچوتے اساں انہیں کوں آکھیا جو تساں حد کنیں نہ ودھو چھن چھن دے معاملے وچ تے اساں انہیں کنیں پکا وعدہ گھن گدھا ہا۔

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِم بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بَغْيًا حَقًّا وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾

۱۵۶۔ تے پچھیں انہیں دا وعدہ تروڑن دی وجہ نال تے اللہ دی آیات دا انکار کرن تے نیں کوں ناحق قتل کرن تے اے آکھن دی وجہ نال جو ساڈے دلیں تے پردن۔ سچی گال اے ہے اللہ سیس انہیں دے کفر دی وجہ کنیں انہیں تے مہر لاڈتی تے اوہن ایمان نہ انیسن۔

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا ﴿٤٧﴾

۱۵۷۔ تے انہیں دے کفر دی وجہ کنیں تے انہیں دا حضرت مریم تے وڈا بہتان لاوٹن دی وجہ کنیں تے

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا السَّيِّحَ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿٤٨﴾

۱۵۸۔ انہیں دا اے آکھن جو بے شک اساں مسیح عیسیٰ ابن مریم اللہ دے رسول کوں قتل کر ڈتے تے نہ انہیں اوں کوں قتل کیتے تے نہ پھاس تے ماریئے نیں تے او انہیں واسطے ایویں تھی گئے جو یوں مویا ہویا تے بے شک جنہیں لوکیں ایندے وچ اختلاف کیتے او شک وچ ہن

انہیں کوں کوئی علم نہیں۔ ہا او وہم دے بچھو ٹردے پین
انہیں اوں کوں قتل یقیناً نہیں کیا۔

۱۵۹۔ سچ اسے ہے جو اللہ سٹیں اونکوں اپنے حضور
بہوں عزت بڑی تے اللہ سٹیں بہوں غالب تے
بہوں سیانا۔

۱۶۰۔ تے اہل کتاب وچ کوئی نہیں جو اپنی موت کیں پہلے
ایں واقعے کوں نہ میندا ہر دے تے قیامت دے ڈینہ
او انہیں دے خلاف گواہ ہوسی۔

۱۶۱۔ انہیں لوکس دے ظلم دی وچہ کیں جیرھے یہودی ہن
اساں انہیں تے او پاک چیزاں وی حرام کر ڈین جیڑیاں انہیں
تے ظلال ہن۔ تے ایندی وچہ انہیں دا بہوں ساریں کوں اللہ
دی راہ کیں روکٹ وی ہا۔

۱۶۲۔ تے نہیں اسود گھنن دی جڈاں انہیں کوں اس کیں روکیا گیا ہا
تے انہیں دا ناحق لوکس دا مال کھاوٹ دی وچہ کیں اے سزا
ملی تے اساں انہیں وچہ کافر کیتے ڈکھ ڈیوٹ والا عذاب
تیار کیتے۔

۱۶۳۔ تے جیرھے لوک انہیں وچہ علم وچہ پکن تے مومن
جیرھے ایمان ایندن اونتہ تے جیرھا تیدو لہایا گئے تے جو تیں
لنیں پہلے لہایا گئے تے نمازیں کوں ٹھماکے پڑھن تے
زکاۃ ڈیوٹ والبن تے اللہ تے آفرت دے ڈینہ تے ایمان
گھن آوٹ والبن۔ انہیں لوکس کوں اساں ضرور وڈا بدلہ
ڈیسیوں۔

۱۶۴۔ بے شک اساں تیدو وچی کیتی ۷ جیویں اساں نوح
دو کیتی ہائی تے ایندے بعد نہیں نبیوں دو اساں وچی
کیتی ہائی ابراہیم دوتے اسماعیل دوتے اسحاق دوتے
یعقوب دوتے اوندی اولاد دوتے عیسیٰ تے یوب تے

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿۱۵۹﴾

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿۱۶۰﴾

فَبُظْلِمَ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَحَرَمْنَا عَلَيْهِمْ طَيْبَاتٍ
أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿۱۶۱﴾

وَآخَذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَاعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۱۶۲﴾

لَكِنَّ الرِّسْحُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ
بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ
الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿۱۶۳﴾

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَ
إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ
وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَأَتَيْنَا دَاوُدَ

نَرْبُورًا ۱۳۴

یونس تے ہارون تے سلیمان دوتے اساں داؤد کون زبور
پڑتی ہائی۔

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا
لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ۱۳۵

۱۳۵۔ تے کچھ رسولن جیندا اساں این کینیں پہلے تیکوں بڑس
پچکے یس تے کئی رسول ہن جیندا ذکر اساں تیبڑے اتے
نئیں کیتا تے اللہ سیس موسیٰ نال چوبھی طراں گاہیں
کیتن۔

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ۱۳۶

۱۳۶۔ تے کچھ رسول نحو شبخیزی بڑیوں والے تے کچھ بڑاون
والے ہن تاں جو رسولیں دے آوٹن دے بعد لوکیں دا اللہ تے
کوئی اعترامن نہ رہوے تے اللہ بہوں غالب تے بہوں
سیاناء۔

لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ۱۳۷

۱۳۷۔ تے اللہ سیس گواہی بڑیندے جو ادھکوں اللہ سیس اپنے
علم نال بہائے جو تیبڑے اتے بہایا گئے تے فرشتے دی
گواہی بڑیندن تے اللہ دی گواہی درسیہہ۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
ضَلَالًا بَعِيدًا ۱۳۸

۱۳۸۔ بے شک جہنیں لوکیں الکار کیتے تے اللہ دے رستے
کئیں روکیندن او بہوں وڈی گمراہی وچ پئے گئیں۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ
وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ۱۳۹

۱۳۹۔ بے شک جیرھے لوک کافرن تے ظلم کیتے نیں اللہ انہیں
کون نہ بخشیں تے نہ انہیں کون پیارستہ ڈھکیلیسی۔

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۱۴۰

۱۴۰۔ سوائے جہنم دے رستے دے اے اوندے وچ دیر
تئیں پئے رہن اے اللہ دے کیتے سوکھا۔

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِن
رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَّكُمْ وَإِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۱۴۱

۱۴۱۔ اے لوک اے رسول تہا بڑے کو بہو تہا بڑے رب کئیں حق
نال آگئے تاں ایمان گھن آؤ اے تہا بڑے واسطے چنگا
تے جے تاں الکار کر لیسوتے بے شک جو آسمانیں تے زمین
وچ او اللہ دے تے اللہ سیس بہوں جاٹن والاتے بہوں
سیاناء۔

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ

۱۴۲۔ اے اہل کتاب تاں اپنے دین وچ حد کئیں نہ دھو
تے اللہ دے خلاف کوئی گھال نہ کیتا کرو سوائے سچ دے۔

رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ
فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۖ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةً ۚ إِنَّهُمْ
خَيْرٌ لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ
لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى
بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿۱۴۲﴾

۱۴۲
۱۴۳

مسح عیسیٰ ابن مریم صرف اللہ و رسول ہاتے اوندی بشارت
ہا حضرت مریم دوتے او اللہ کنیں رحمت ہائی تے تساں اللہ
تے اوندے رسولیں تے ایمان گھن آوتے تساں ترے
خدا نہ آکھو رک و بچو تہا بڑے واسطے چنگائی ء صرف اللہ
کلہا معبود او پاک این گال کنیں جو کوئی اوند پتر ہووے
آسمان تے زمین و چ جو کجھ ہے اوہیں داہ تے اللہ سئیں
کافی کار ساز۔

۱۴۳۔ حضرت مسیح این گال دا برا نہ منیسی جو او اللہ دا بندہ
سب تکے تے نہ ہی مقرب فرشتے تے جیرھا اوندی عبادت
دا برا منیسی تے وڈائی کرے انہیں سائیں کوں اپنے آپ
دو کٹھا کر لیس۔

۱۴۴۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آون تے چنگے کم کرن
تے اللہ سئیں انہیں کوں پورا بدلہ ڈلیسی تے اپنے فضل نالودھ
ڈلیسی تے جیرھے لوک برا منیسی تے وڈائی کر لیس تے او
انہیں کوں بہوں بڑکھ ڈیون والا عذاب ڈلیسی تے اوسونے
اللہ دے اپنے ٹیکتے نہ سبگتی پیسین تے نہ کوئی امدادی۔

۱۴۵۔ اے لوکو تہا بڑے کو بہو تہا بڑے رب کنیں کھلی کھلی
دلیل آچکی ء تے اساں تہا بڑو بہک روشن نور بہائے۔

۱۴۶۔ تے جیرھے لوک اللہ تے ایمان گھن آئیں تے اونکوں
مضبوطی نال پکڑیے تے او انہیں کوں اپنی رحمت تے
وڈے فضل و چ داخل کر لیس تے انہیں کوں آپ دو
آون والا سدھا رستہ بڑ کھلیسی۔

۱۴۷۔ ہوتیں کنیں پھیدن توں آکھ بڑے جو اللہ سئیں کلالہ
دے متعلق حکم سنیدے جو کوئی آدمی مرے تے اوندی
اولاد نہ ہووے تے اوندی بھیٹ ہووے تے اوں کوں
اوندے نرکے دا ادھ بلیسی تے جے اوں بھیٹ دا بال

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا
الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ ۚ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرْهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا ﴿۱۴۳﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا
وَأَسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ وَلَا يَجِدُونَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿۱۴۴﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُم بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿۱۴۵﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ
فَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ ۖ وَيَهْدِيهِمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۱۴۶﴾

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ ۚ إِنِ امْرُؤٌ
هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ
وَهُوَ يَرِثُهَا ۚ إِن لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِن كَانَتَا اثْنَتَيْنِ
فَلَهُمَا الشُّلْثُ مِمَّا تَرَكَ ۚ وَإِن كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا

وَنِسَاءٌ فَلَلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَن تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٤﴾

نہ ہووے تے بھرا اوندے سارے ترکے دا وارث
 ہووے تے جے او ڈو بھینس ہون تے انہیں ڈوناہیں
 کون اوندے ترکے دا ڈو ترہائی ملیسی۔ تے جے بھین بھرا
 ہوون جو ان تے ترہیتس تے جو ان کون ڈو ترہیتس
 وے وے دے برابر ملیسی۔ اللہ سئیں اے تہا ڈے کیتے
 بیان کیتے تاں جو لتاں گمراہ نہ تھیوو۔ اللہ سئیں ہر چیز کون
 جانن والا ہے۔

سُورَةُ الْمَائِدَةِ مَدِينَةُ مَكَّةَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ مِائَةً وَاحِدًا وَعِشْرُونَ آيَةً وَسِتَّةَ عَشَرَ كُوعًا

سورة مائدہ مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۱ آیتاں تے ۱۶ رکوعن

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال میرا بن منگئے
 ڈیون والائے دل ول رحم کرن والا۔
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ ۚ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَيْتُ
 بَيْتُهُمُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُنْتَلَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرِ مَجْلِيِّ الصَّيْدِ
 وَانْتُمْ حُرْمٌ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ②
- ۲۔ اے ایمان والو اپنے وعدیں کوں پورا کرو۔ تہاڈے
 واسطے حلال کیتن ڈنجر دی قسم دے جانور سولے اونڈے
 جیرھے تہاڈے اتے پڑھ کے سٹائے گئیں۔ شکار تہاڈے
 کیتے حلال نیں جڈاں تساں احرام وچ ہوو بے شک
 اللہ سیس فیصلہ کریندے جو چاہندے۔
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ
 الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آفِينَ الْبَيْتِ
 الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا ۚ وَإِذَا
 حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ ۚ إِنَّ
 صَدُوكُمْ عَنِ السُّجْدِ الْحَرَامِ ۚ إِنَّ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا
 عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
 وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ③
- ۳۔ اے ایمان والو اللہ دے نشانیں دی بے حرمتی نہ کرو نہ
 عزت والے مینے دی نہ قربانی دی نہ انہیں جانوریں دی
 جینکوں قربانی کیتے ہار پوائے گئیں نہ انہیں دی جیرھے
 بیت الحرام دد آون والہن جیرھے اپنے رب و افضل چاہندن
 جڈاں احرام کھول ڈیو پچھیں شکار کرو تہا کوں کہیں قوم دی
 دشمنی اس گال تے نہ ابھارے جو انہیں تہا کوں مسجد حرام
 کنیں روکے۔ جو تساں زیادتی کردتے تساں نیکی تے
 تقویٰ دے کہیں وچ ہک ڈوبھے نال بھڑاوتے گناتے
 زیادتی وچ نہ بھڑاؤ۔ اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ سیس سخت
 سزا ڈیون والا۔
- حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخَنزِيرِ وَ
 مَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَيِّسُ
 وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ ۚ وَمَا ذُكِيَ
 عَلَى النَّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَلْأَلِ ۚ ذَٰلِكُمْ فِسْقٌ
 ۗ الْيَوْمَ يَبْسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ
- ۴۔ تہاڈے اتے حرام کیٹا گئے مردار تے رت تے جٹے
 داماس تے جیندے اتے اللہ دے سوا کہیں پے دا
 نال گدھا گیا ہووے تے گچی گھٹ کے ماریا گیا ہووے۔
 پتھریا وٹے نال ماریا گیا ہووے۔ اچی جاکنیں ڈھ
 کے مویا ہووے سبگ گٹن نال مویا ہووے یا درندے

جینکوں کھا دہروے سوائے اونڈے جینکوں تساں کوہ
گھنوتے جیرھا جانور بُتیں تے کٹھا گیا ہروے تے تیریں
نال اپنا ہمد کڈھوے سارے کم نافرمانی سبھن اچ کا فر
لوک نا امید تھی گئیں تہاڑے دین کوں نقصان پہچاؤن
کنیں تساں انہیں کنیں نہ ڈرو تے میں کنیں ڈرو۔ اچ میں
تہاڑے کیے تہاڑا دین مکمل کر ڈرتے تے اپنی نعمت تہاڑے
اتے پوری کر ڈرتی تے تہاڑے کیے دین اسلام کوں پسند
کیے تے جیرھا کھو وچ مجبور تھی ونچے تے اوگنہ دوھکٹن
والا نہ ہروے تے بے شک التڈسٹیں بہوں بخشن والا
تے بہوں مہربان۔

۵۔ اوتیں کنیں پھچن جو انہیں کیے کیا حلال کیا گئے توں
آکھڑے جو تہاڑے کیے ساریاں پاک شہیں حلالن تے
چیرے جانوریں کوں تساں شکار کرن سکھائے اونڈے وچ جو التڈسٹیں
تہا کوں سکھائے تے تساں کھاؤ جو او تہاڑے کیے روکن
تساں اونڈے اتے التڈراناں گھنوتے التڈکنیں ڈرو بے
شک التڈسٹیں بہوں جلد حساب گھنن والا۔

۶۔ اچ تہاڑے کیے ساریاں پاک چیزاں حلال کیتیاں گئیں
تے انہیں لوکیں دا کھانا جنہیں کوں کتاب ڈرتی گئی تہاڑے
واسطے حلال تے تہاڑا کھانا انہیں واسطے حلال تے مومن
تریمیتیں وچو پاک دامن تے انہیں وچو پاک دامن تریمیتیں
جنہیں کوں کتاب ڈرتی گئی تہاڑے کیے پہلے حلالن جڈاں تساں
انہیں کوں انہیں دے حق مہر ڈیو او نکاح کر کے نہ کہ بدکاری
کر کے تے نہ یاری لا کے۔ تے جیرھا کفر کرے ایمان دے بعد
تے اونڈا عمل و پنچج گیا تے او آخرت وچ گھٹا پاؤن
والیں وچو۔

۷۔ اے ایمان والو جڈاں تساں نماز واسطے کھڑے تھیو تے

وَإِخْشَونَ الْيَوْمِ الْآئِمَّةِ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ
آمَنَتْ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ
دِينًا فَمَنِ اضْطَرََّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ
إِلَيْهِمْ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ ۖ
وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا
عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فكلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

الْيَوْمِ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ
الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ
غَيْرِ مُسْفِحِينَ وَلَا مَتَّخِذِيْ أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ
الْخَسِرِينَ ۝

۵

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا

وَجُوهَكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِلَى السَّمِيفِ وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ قَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ
الغَائِطِ أَوْ لَسْتُمْ مِنَ النِّسَاءِ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ
مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ
لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۵﴾

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَذِي وَاتَّقُوا
بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۶﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوْمِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ عَلَىٰ آلَا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا
هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ ﴿۷﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۸﴾
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّجِيمِ ﴿۹﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ
قَوْمٌ أَنْ يَسْطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ
عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۰﴾

تساں دھووا اپنے منہ تے ہتھ ارک تک تے مسح کرو
اپنے سریں داتے پیر دھووا گیس تک۔ تے جے تساں
جنسی ہووتے تساں دھاں گھنوتے جے تساں بیمار ہوو یا
سفر تے ہوو یا کوئی تہاڑے وچو جاڑا پھر کے آیا ہووے یا
تساں تریمتیں نال سٹے ہووتے تہا کوں پانی ٹنڈے تے تساں
پاک مٹی نال تیم کر گھنوتے اپنے منہ تے اپنے ہتھیں دا اونڈے
نال مسح کرو۔ اللہ سیٹیں تہاڑے کیتے تنگی نیٹیں چاہندا
اولے چاہندے جو تہا کوں پاک کرے تے تہاڑے اتے
اپنی نعمت پوری کرے تاں جو تساں شکر کرو۔

۸۔ اللہ دے احسان کوں جو تہاڑے اتے ہے یاد کرو تے
اوں وعدے کوں یاد کرو جو تہا کوں کین گدھا ہاتے
جڈاں تساں آکھیا ہا کہ اساں سٹیے تے مینے۔ تے اللہ کین
ڈرو بے شک اللہ سیٹیں سینے دیاں گاہیں بہوں چاڈے۔
۹۔ لے ایمان والو تساں اللہ دی خاطر گواہ بن کے انصاف
نال کھڑے تھی و نچوتے نہ ابھارے تہا کوں کہیں قوم دی دشمنی
ایں گال تے جو تساں انصاف نہ کرو۔ انصاف کرو لے تقویٰ
دے زیادہ کو لبورے۔ تے اللہ کین ڈرو بے شک اللہ سیٹیں
بانبر جو تساں کریندے۔

۱۰۔ اللہ سیٹیں انہیں نال جو ایمان گھن آئن تے عمل صالح
کیتے نیں وعدہ کیتے جو انہیں واسطے بخشش تے بہوں وڈا اجر
۱۱۔ تے جو کس لوکس الکار کیتے تے ساڈی آیات کوں
کوڑا کیتے نیں ایختے لوک دوزخی ہن۔

۱۲۔ لے ایمان والو اللہ دی اول نعمت کوں یاد کرو جو جیہی اوں
تہاڑے اتے کیتی جڈاں ہک قوم نے ارادہ کیا جو او اپنے ہتھ
ر حملے کیتے تہاڑو دھاوے تے اساں انہیں دے ہتھ
تساں کین روک گدھے تے تساں اللہ کین ڈرو تے مومنین

کوں اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا ۱۴۔

۱۳۔ جڈاں اللہ سئیں نبی اسرائیل کنیں پکا وعدہ گدھا لے تے
اساں انہیں وچو بارہاں سردار کھڑے کیتے تے اللہ سئیں
آکھیا جو بے شک میں تہا بڑے نال ہاں بے تہاں نماز
ٹھہرا کے پڑھوتے زکوٰۃ ڈیوتے میڈے رسولیں تے ایمان
گھن آوتے انہیں دی مدد کرو تے اللہ سئیں کوں اپنے
مال دا چنگا حصہ کڈھ کے ڈیوتے میں ضرور تہاں کنیں تہا بڑیاں
برائیاں مٹا بڑیاں تے میں ضرور تہا کوں بہشت وچ داخل
کریساں جیندے تلے (وچ) نہراں دہندیاں پین تے
جیں ایندے بعد کفر کیتا تہا بڑے وچوتے اوسدھے راہ
کنیں بھل گئے۔

۱۴۔ تے انہیں دے وعدہ تروٹرن دی وجہ کنیں اساں انہیں
تے لعنت کیتی تے انہیں دے دل سخت کر ڈتے او
اللہ دی کتاب دے لفظیں کوں اصل جا کنیں بدل ڈیندن
تے جیرھی انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہائی اوندہک حصہ بھلا
ڈتے نیں تے تیکوں انہیں وچو خیانت کرن والیں دا ہمیشہ
پتہ لگدازہ ویسی سوائے انہیں وچو تھوڑیں دے توں
انہیں کوں معاف کرتے کجھ نہ آکھ بے شک اللہ سئیں
نیکی کرن والیں نال محبت کریندے۔

۱۵۔ انہیں وچو اولوک جیرھے اے آہن جو اساں عیسائی ہیں
اساں انہیں کنیں وی پکا وعدہ گدھا ہا او وی بھل گھن اوں
نصیحت دا کجھ حصہ جیرھی انہیں کوں کیتی گئی ہائی۔ اس واسطے
اساں انہیں وچ دشمنی تے بغض قیامت دے ڈینہہ تک
پا ڈتے تے جو کجھ او کریندن اللہ سئیں انہیں کوں جلدی
ڈس ڈیسی۔

۱۶۔ اے اہل کتاب تہا بڑو سا بڑا رسول آپھلے۔ تہا بڑے

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ
اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ
الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ
وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ
كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ⑬

فَبِمَا نَقَضْتُمْ مِيثَاقَهُمْ لَعْنَهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ
قَسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا
مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ ⑭

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا
حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ⑮

يَا هَلْ الْكِتَابُ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا

سامنے بہوں ساریاں اوگا لہیں بیان کریندے جیڑھیاں
لساں کتاب دے دچو لگیندے، تے بہوں سارے قصور
معاف کریندے تے ہن تہا ڈو اللہ کنیں نور تے روشن
کتاب آچکی ہے۔

۱۷۔ اوندے نال اللہ سیس جیڑھے اوندی رمناتے ٹردن
سدھے تے سلامتی دے رستے ڈکھیندے تے انہیں کون
کڈھاندے اندھاریں کنیں سو جھلے دو اپنے حکم نال تے
انہیں کون سدھا رستے ڈکھیندے۔

۱۸۔ جیڑھے لوک اے آہن جو بے شک مسیح ابن مریم ہی
اللہ او اصلو کافرین تے توں آکھو ڈے جو کیوں اللہ دے
مقابلے وچ کہیں گال دی طاقت جے او چاہے تے مسیح
ابن مریم تے اوندی ماتے جو کجھ زمین وچ سب کون ہلاک
کر ڈیوے۔ تے آسمانیں تے زمینیں تے جو کجھ انہیں
ڈوناہیں دے درمیان سب تے اللہ دی حکومت جو
چاہندے او پیدا کریندے تے اللہ سیس ہر شے تے
قادر۔

۱۹۔ تے یہودی تے عیسائی آہن جو اساں اللہ دے پترہیں
تے اوندے پیارے ہیں توں آکھو ڈے اے گال تے او
تہا کون تہا ڈے گناہیں دی وچ کنیں عذاب کیوں ڈیندے
سچ اے جے جو لتاں وی اویں بشر ہوے جیویں اول پے پیدا
کیتن جینکوں چاہندے بخش ڈیندے تے جینکوں چاہندے
عذاب ڈیندے تے اللہ دی بادشاہت آسمانیں تے زمین
تے جو کجھ انہیں ڈوناہیں دے درمیان ساریں ہوندو ولے
۲۰۔ اے اہل کتاب تہا ڈو ساڈا رسول آپکے او تہا ڈے
کیتے رسولیں دے وقفے دے بعد ساڈیاں گالہیں بیان کریندے
تاں جو لتاں اے نہ آکھو جو ساڈو خوشخبری ڈیون والے تے

مِمَّا كُنْتُمْ تَخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ۱۷

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۱۸

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَآمَنَهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۱۸

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ
وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ
أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۱۹

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى
فُتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَ
لَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ ڈراوٹن والا نہیں آیا ہن تہا ڈرو آگئے خوشخبری ڈراوٹن والا تے
ڈراوٹن والا تے اللہ سئیں ہر شے تے قادر۔

۲۱۔ تے جدراں حضرت موسیٰ اپنی قوم کوں آکھیا اے میڈی قوم
اللہ دی اوں نعمت کوں یاد کرو جیڑھی اوں تہا ڈسے اتے
کیتی ہائی جدراں اوں تہا ڈسے وچ نی بنائے تے تہا کوں
بادشاہ بنائے تے تہا کوں اوکھ ڈسے جو اوں زمانے دی
کہیں قوم کوں نہ ڈتا ہا۔

۲۲۔ اے میڈی قوم داخل تھی و نجو ایں پاک زمین وچ
جیڑھی اللہ سئیں تہا ڈسے کیسے لکھ ڈتی ءے تے تساں نہ پھرو
اپنے کندیں دے بار نہ تاں تساں گھاٹا پاکے ولسو۔
۲۳۔ انہیں آکھے اے موسیٰ بے شک او ندے وچ بہوں
ظالم قوم رہندی ءے تے اساں او ندے وچ اصلو نہ پہسوں
جے تیں او اٹھو نکل نہ وچن تے جے او نکل وچن تے
بے شک اساں پہہ ولسوں۔

۲۴۔ جیڑھے ڈر دے پئے ہن انہیں وچو ڈوبندیں آکھیا
جنہیں تے اللہ سئیں انام کیتا ہا جو تساں انہیں تے چڑھے
دروازے وچ پہہ وچوتے جدراں پہہ ولسوتے بے
شک تساں غالب آو لیسوتے جے تساں مومن ہون تے
اللہ تے بھروسہ کرو۔

۲۵۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ اساں او ندے وچ اصلو
کڈا ہیں نہ پہسوں جے تیں او او ندے وچن توں تے تیدا
رب وچو ڈوبیں جنگ کرو اساں اتھا ہیں بیٹھے ہیں۔

۲۶۔ اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں تے صرف اپنے
تے اپنے بھراتے اختیار تے توں ساڈے تے نافرمان قوم
دے درمیان فرق کر ڈے۔

۲۷۔ اللہ سئیں آکھیا او لوک چاہی سال تک اوں زمین کنیں

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ لِقَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا
وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿۱۱﴾

لِقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
وَلَا تَرْتُدُّوا عَلَىٰ آذَانِكُمْ فَتَقْبَلُوا خُسْرًا ﴿۱۲﴾

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِنَّا فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ ﴿۱۳﴾ وَإِنَّا لَنُ
نَدْخُلُهَا حَتَّىٰ يُخْرِجُوا مِنهَا
فَانَا دِخْلُونَ ﴿۱۴﴾

قَالَ رَجُلٌ مِّنَ الَّذِينَ يَخْفَوْنَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهَا
ادْخُلُوا عَلَيْهَا الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَانْكُمُ غُلَبُونَ
وَ عَلَى اللَّهِ فِتْوَاكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۵﴾

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِنَّا لَنُ
نَدْخُلُهَا أَبَدًا قَادِمُونَ فِيهَا
فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هُنَا قَاعِدُونَ ﴿۱۶﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا
وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۷﴾

قَالَ فَاثْبِتْهُمْ مَّحْرَمَةً عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ

۴۸۔ محروم رہیں تے زمین وچ گردان تھئے رہیں۔ تے توں
نافرمان قوم تے افسوس نہ کر۔

۲۸۔ انہیں کوں بڑس آدم دے بڑوپتریں واسچا واقوہ جڈاں
ڈوناہیں قربانی کیتی تے ڈوناہیں وچوہک دی قربانی قبول
تھی گئی تے بڑوہجے دی قبول نہ تھی اوں اکھیا میں ضرور
تیکوں قتل کر ڈیساں بڑوہجے اکھیا جو بے شک اللہ سیس
متقیں دی قربانی قبول کریندے۔

۲۹۔ جے تیں ودھایا اپنا ہتھ میکوں قتل کرن کیتے تے میں
اپنا ہتھ تیدونہ ودھیاں جو تیکوں قتل کراں بے شک میں
اپنے رب کنیں بڑرداں جیرھا سارے جہاںیں دارب۔

۳۰۔ بے شک میں جہاںیں جو توں میڈا تے اپنا گناہ چا
گھنیں تے توں تھی وچیں دوزخیں وچوہتے تالیس دا
ایجو بدلہ ۶۔

۳۱۔ تے راضی تھی گئے اوندا دل بھرا دے قتل کرن تے اوں
کوں قتل کر ڈتس تے گھاٹا پاوٹن والیں وچوہ تھی گیا۔

۳۲۔ تے اللہ سیس ہک کاں پھیا اوزمین کوں اکریندا
پیا با تاں جو اونکوں ڈکھالے جو او کیوں اپنے بھرا
دی لاش کوں لکاوے۔ اوں اکھیا ہائے افسوس میں اے وی
نہیں کر سگیا جو اس کاں آلی کار تھی وچیاں ہا تے اپنے بھرا
دی لاش لکا ڈیواں ہا تے شرمسار تھی گیا۔

۳۳۔ اس واسطے اساں بنی اسرائیل تے فرضن کر ڈتا ہا جو
جیرھا کہیں اینجے شخص کوں مارے جیرھا قاتل نہ ہوے
یا زمین وچ گبر نہ گھتیا ہوے اوں کوں ایویں سمھو جو اوں
ساری دنیا دے لوکیں کوں قتل کر ڈتے جیں اوں کوں جیندا
رکھے اوں سمھو اوں سارے لوکیں کوں جیندا رکھے۔ ساڈے
رسول انہیں دد کھلے کھلے نشان گمن کے آئیں تے دل بے شک

فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ۴۸

وَإِن لَّ عَلَيْهِمْ نَبَأُ ابْنِي آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا
فَتَقَبَّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ
لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ۲۸

لَئِن بَسَطتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسٍ يَدِي
إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ۲۹

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوأَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ
أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاؤُ الظَّالِمِينَ ۳۰

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ۳۱

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ
يُؤَارِي سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُؤِيلَنِي أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ
مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُؤَارِيَ سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ۳۲

مِنَ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ
قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا
قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ
جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ لَآتَ
كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَكُسْرُؤُنَّ ۳۳

انہیں وچو بہوں سارے زمین وچ حد کنیں و دھدے رہ
گئیں۔

۳۴۔ بے شک جیرھے اللہ تے اوندے رسول نال جنگ
کریندن تے زمین وچ فساد کیتے درک بھج کریندن انہیں
دی سزائے ہے جو او قتل کیتے و نجن یا پھانسی نال ماریئے
ونجن یا انہیں دے ہتھ تے پیر خلاق ورزی دی وجر نال
کپ بڑتے و نجن یا زمین وچو کڈھ بڑتے و نجن اے انہیں
دی رسوائی اس دنیا وچ تے آخرت وچ انہیں واسطے
وڈا عذاب۔

۳۵۔ سوائے انہیں دے جیرھے توبہ کرن ایس کنیں پہلے جو
تساں انہیں کوں وٹھی گھنوتساں جان گھنوجو بے شک اللہ
سیس بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

۳۶۔ اے ایمان والو اللہ کنیں بڑو تے اللہ دے کو لہو
تھیون دی راہ گولوتے اوندی راہ وچ کوشش کرو تاں جو
تساں کامیاب تھیوو۔

۳۷۔ بے شک جیرھے لوکیں انکار کیتے جو کجھ زمین وچ
اوتے ایندے برابر پیا وی انہیں کنیں ہووے ہاتے
اے قیامت دے بڑینہ عذاب کنیں بچن کیتے بدے وچ
ڈیون ہاتے انہیں کنیں قبول نہ کیتا و بچے ہاتے انہیں کیتے
بڑکھ ڈیون والا عذاب۔

۳۸۔ او بھانکین نکلن چاہن تے او بھانکین نکل نہ سگسن
تے انہیں واسطے کھڑ و نجن والا عذاب۔

۳۹۔ تے چور مرد تے چور تریمت بڑوناہیں دے ہتھ کپ
ڈیو۔ اے انہیں دے جرم دا بدلہ اللہ سیس کنیں۔ تے
اللہ سیس بہوں غالب تے بہوں سیانار۔

۴۰۔ تے جیرھا شخص ظلم دے بعد توبہ کرے تے اصلاح کر

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ
فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ
ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٣٤﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْرَأُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ
مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٨﴾

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا
كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٩﴾

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ

عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۱﴾

گھنے تے بے شک اللہ اوندے اتے فضل کرسی بے شک
اللہ سیس بہوں بخش ڈالالتے بہوں مہربان۔

۳۱۔ کیا توں نیس جاڈا جو بے شک اللہ ہی دی حکومت
آسمانیں تے زمین تے جینکوں چاہندے عذاب ڈیندے
تے جینکوں چاہندے بخش ڈیندے تے اللہ سیس ہر شے
تے قادر۔

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ
مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے رسول تیکوں مونجھا نہ کرن انہیں لوکیں دیاں
گاہیں جیرے کفر وچ جلدی کریندن انہیں لوکیں وچ جو
آہن اسان ایمان گمن آئے ہیں اپنے منہ نال تے انہیں
دے دیس نیس منیا تے یہودیں وچو کجھ لوک ایجھے ہن
جیرے کوٹریاں گاہیں بہوں سندن تے اوہی قوم کون شادن کیتے
سندن جیرے تیں کنیں نیس آئی او کتاب دے لفظیں کوں
اصلی جاتو بدل ڈیندن تے آہن جے تہا کوں اے حکم
ڈتا ونچے تے منوتے جے اے حکم نہ ملے تے پجرتے جینکوں
اللہ آزاوٹ چاہندے توں اللہ دے مقابلے وچ اوندے
کیتے کجھ نو میں کر سگدا۔ اے اولوکن جو اللہ سیس انہیں
دے دیس کوں پاک کرن دا ارادہ وی نیس کیتا۔ انہیں واسطے
ایں دنیا وچ دی رسوائی تے انہیں واسطے آفرت وچ بہوں
وڈا عذاب۔

وہی عمل اللہ میں

يَأْتِيهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي
الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ
قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَ سَمِعُوا لِلْكَذِبِ
سَمْعُونَ لِقَوْمٍ آخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يَحْزِنُونَ الْكَلِمَ
مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ
وَإِنْ لَمْ تُؤْتُوهُ فَاخْذُرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ
فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ
اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَسَوْ
لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ او کوٹریاں بہوں سندن تے بہوں کھندن حرام
تے جے او تیبو آون تے انہیں دے درمیان فیصلہ کریا
توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن تے جے توں منہ پھیر گھنیں تے
او اصلو کجھ وی تیکوں لفظان نیس پچا سگدے تے جے توں
فیصلہ کریں تے انہیں دے درمیان النان نال فیصلہ کر بے
شک اللہ سیس النان کرن والیں کوں پسند کریندے۔
۳۴۔ تے او تیں کنیں کیوں فیصلہ کرولیں جڈاں انہیں کنیں

سَمِعُوا لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ لِلسُّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرَضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ
عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْقَسِيطِينَ ﴿۳۴﴾

وَكَيفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّورَةُ فِيهَا حُكْمٌ

تورات موجود تے اوندے درج اللہ دا حکم موجود تے او
 ایندے بعد اوں کنیں کنڈ کریندن تے او لوک مومن نیں۔
 ۴۵۔ بے شک اساں ہبائی ؑ تورات اوندے درج ہدایت
 تے نور۔ اوندے نال او انبیاء جیرھے ساڈے فرمانبردارن
 فیصلہ کریندن۔ یہودی داتے اللہ والے تے علما وی (فیصلہ
 کریندن ات گاہوں جو انہیں دے دے کتاب دی حفاظت
 ہائی تے او اوندے اتے نگران ہن توں لوکس کنیں نہ ڈر
 تے میں کنیں ڈرتے تے اس میڈی آیات دا تھوڑا مل نہ گھنوں
 تے جیرھاوں تعلیم دے نال فیصلہ نہ کرے جیرھی تعلیم اللہ سیس
 ہبائی ؑ تے اوپکے کافر۔

۴۶۔ تے اساں انہیں تے (تورات وچ) فرمن کیا ہا جو جان
 دے بدلے جان تھاکھ دے بدلے اکھ، تک دے بدلے تک
 کنیں دے بدلے کن تے ڈند دے بدلے ڈند۔ تے
 زخمیں دا ناکا ہو تھلا بدلہ گھنوں۔ تے جیرھا جان کر ڈیوے
 تے اے اوندے گناہیں دی معافی دا ذریعہ تھی ویسی تے
 جیرھا فیصلہ نہ کر لیسے اوں تعلیم دے نال جیرھی اساں ہبائی ؑ
 تے ایھے لوک ظالم۔

۴۷۔ تے اساں انہیں دے پیریں دے اتے عیسیٰ ابن مریم
 کول پھٹے جیرھا تصدیق کریندے تورات دی جیرھی اوندے
 اگو ہائی تے اساں اوںکوں انجیل ڈتی اوندے درج ہدایت
 تے نور ہاتے او اپنے کنیں پہلی کتاب تورات دی تصدیق
 کریندی ہائی تے ہدایت ہائی تے او اللہ کنیں ڈرن والیں کیے
 نصیحت ہائی۔

۴۸۔ انجیل والے اوندے مطابق فیصلہ کرن جیرھی تعلیم
 اللہ اوندے درج ہبائی ؑ تے جیرھا فیصلہ نہ کر لیسے اوندے
 مطابق جو اللہ سیس ہبائی ؑ تے ایھے لوک وڈے باغی ہن۔

اللَّهُ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ
 بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٥﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ
 بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالزَّبَّانِينَ
 وَالْأَحْبَابُ بِمَا اسْتَحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا
 عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْا
 لَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا
 أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكٰفِرُونَ ﴿٤٦﴾

وَكُتِبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ تَنْفُسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ
 بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ
 بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ
 كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ
 هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾

وَقَفَيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بَعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا
 لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَأَنبَأْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ
 هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
 وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ
 يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿٤٩﴾

۴۹۔ تے اساں تیبڑ و سچ نال بھری ہوئی کتاب لہائی، جیڑی
اپنے کنیں پہلی کتاب دی تصدیق کریندی، تے اونڈے
اتے نگران تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کر اونڈے
نال جو تعلیم الشدیس لہائی، تے توں انہیں دی خواہشات
دی پیروی نہ کراوے جو کون چھوڑ کے جیڑھا تیبڑ آئے۔ ہر
کہیں واسطے تہاڑے وچو اساں بناٹے چھوڑا تے وڈا
راستہ (روحانی پانی تک پہنچن واسطے) اتے جے اللہ چاہندا
تے تہاکوں ہک لولہ بنا ڈیندا تے اللہ سیسے اونڈے
بارے وچ تہاکوں ازمیندے جو اوں تہاکوں ڈتے
تے لتاں نیکیں وچ بک ڈو جھے کنیں اگو و دھو اللہ سیسے
دولتاں ساریں ولٹے تے او تہاکوں ڈسیسی جیندے
وچ لتاں اخلاق کریندے ہادے۔

۵۰۔ تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کر اونڈے نال
جو اللہ سیسے تیبڑ لہائے تے توں انہیں دی خواہشات
دے پھوڑ نہ لگ تے انہیں کنیں نیچ لے نہ تھیوے جو
اوتیکوں فتنے وچ پا کے اوں کنیں پریں ہٹا ڈیوں جو
اللہ تیبڑ لہائے تے جے او پھوڑنجن تے توں جان
گمن جو اللہ انہیں کوں انہیں دے کجھ گناہیں دی وچ کنیں
سزا ڈیوں چاہندے تے بے شک لوکیں وچ بہوں
سارے نافرمانن۔

۵۱۔ کیا او جاہلیت دے فیصلے کوں چاہندن۔ یقین رکھن
والی قوم کیسے اللہ کنیں چنگا فیصلہ ہیا کوں کریندے۔
۵۲۔ اے ایمان والو لتاں یہودیں تے عیسائیں کوں اپنا
امدادی نہ بناؤ انہیں وچو کجھ کجھ دے امدادی ہن تے
جیڑھا انہیں کوں تہاڑے وچو امدادی بنیسی ہونائیں وچو تھی
ولیس۔ تے بے شک اللہ سیسے ظالم قوم کوں کامیابی دی راہ

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّبًا عَلَيْهِ فَاحْكُم
بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هُمْ عَمَّا
جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَ
مِنْهَا جَاةً وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا
الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا
كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿۴۹﴾

وَأَنْ أَحْكُمَ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ
وَاحِدُهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ
فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاَعْلَمْنَا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ
ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿۵۰﴾

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ
حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿۵۱﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَمِنْكُمْ فَاتَّخِذُوا
مِنْهُمْ إِنْ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۵۲﴾

نہیں ڈکھلیندا۔

۵۳۔ توں انہیں لوکیں کوں جنہیں دے دلیں وچ بیماری ۶
ڈہریں او درک درک کے انہیں دو ویندن تے آہدن اسان
ڈر دے ہیں جو ساڈے اتے کوئی مصیبت نہ آ پوسے۔

تے تمی سبگدے جو اللہ سیئیں تہاڈے کیتے فتح گھن آوے
یا اپنے ولو کوئی فیصلہ کرے جیندے نال او انہیں گاہیں
تے جیرھیاں او اپنے دلیں وچ لکیندن شرمسار تھی وچن۔

۵۴۔ تے مومن آہدن کیاے اوہے لوکن جیرھے اللہ سیئیں
دیاں پکیاں قساں کھندے ہن جو او بے شک تہاڈے نال ہن
انہیں دے عمل و نیجج گئے تے او گھاٹا پاوٹن واپس وچو تمی گئے

۵۵۔ اے ایمان والو جیرھالتساں وچو اپنے دین کنیں پھر وچے
تے اللہ سیئیں جلدی ہک قوم گھن اوسی جیندے نال اللہ محبت
کریسی تے او اللہ سیئیں نال محبت کریسن او مومنین تے

مہربان ہوسن تے کافرین دے مقابلے وچ سخت او اللہ دے
رستے وچ جہاد کریسن تے کہیں ملامت کرن والے دی ملام کنیں نہ ڈرسن
اے اللہ و افضل جینکوں چاہندے ڈریندے تے اللہ ہوں
وسعت ڈیوٹن والا تے جانن والا۔

۵۶۔ تے بے شک اللہ تے اوندا رسول تے او مومن
جیرھے نماز ٹھہاکے پڑھدن تے زکاۃ ڈیندن تے رکوع
کریندن تہاڈے امدادی ہن۔

۵۷۔ تے جیرھے اللہ تے اوندا رسول تے مومنین کوں
اپنا یار بنیندن تے بے شک اللہ دی جماعت غالب
تھیون والی ہ۔

۵۸۔ اے ایمان والو نہ بناؤ انہیں لوکیں کوں جنہیں تہاڈے
دین کوں مذاق تے کھید سمجھے انہیں لوکیں وچو جنہیں کوں کتاب
ڈتی گئی ہائی تساں کنیں پہلے تے کافرین کوں سبکتی تے

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ
يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ ۖ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ
بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَى مَا أَسْرَوْا فِي
أَنْفُسِهِمْ نَدِيمِينَ ۝

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ أَنَّهُمْ لَعَنَكُمْ حَبِطَتِ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا
خُسِرِينَ ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَسَوْفَ
يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ۝

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ
اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ
هُزُؤًا وَلَا عِبَادًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ
أَوْلِيََاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

التدکینیں بڑو جے تہاں مومن ہونے۔

۵۹۔ تے جڈاں تہاں نماز دو سڈیندے، او اینکوں مذاق تے کھیڈ بنا گھندن لے اس واسطے جو اے او قوم جیڑی عقل نہیں کریندی۔

۶۰۔ توں آکھ بڑے لے اہل کتاب کیا تہاں ساڈے نال اس واسطے کوٹیندے، جو اسان التہ تے ایمان گمن آئے ہیں تے اونڈے اتے جو ساڈے اتے ہایا گئے تے جو اسان کنیں پہلے ہایا گیا ہا بے شک تہا بڑے وچو بہوں سارے نافرمان۔

۶۱۔ توں آکھ کیا میں تہا کوں انہیں لوکیں دا حال ڈساں جنہیں دا بدلہ التہ دے نزدیک اس کنیں وی بڑا ہے۔ انہیں تے التہیں لعنت کیتی تے اپنا غضب ہائے تے انہیں وچو کجھ کوں بنا بڑے سی بھولوں تے جتاے تے انہیں شیطان دی پوجا کیتی ہے۔ انہیں لوکیں دا ٹھکانہ بہوں بڑا ہے تے اوسدے راہ کنیں تھڑک گئیں۔

۶۲۔ تے جڈاں او تہاں کنیں انڈن آہن اسان ایمان گمن آئے ہیں تے او کفر نال پہندن تے کفر نال ہی باہر نکلدن تے التہ سیس بہوں چاندے جو او لکیندن۔

۶۳۔ تے توں انہیں وچو بہوں ساریں کوں بڈیدیں جو او درک کے ویندن گناہ تے زیادتی تے حرام کھاوٹن دو بہوں بڑا ہے جو او کریندن۔

۶۴۔ کیوں نہیں ہلکیندے انہیں کوں التہ والے تے علماء گناہ دیاں گاہیں کرن تے حرام کھاوٹن کنیں بہوں بڑا ہے جو او کریندن۔

۶۵۔ تے یہودی آہن جو التہ دے ہتھ بدھے ہیں، انہیں دے اپنے ہتھ بدھ بڑے گئیں تے انہیں تے لعنت کیتی گئی جو او انہیں آکھے۔ اونڈی وچر نال خدا دے تے بڑو ہیں

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُوعًا وَرُكُوعًا
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۵۹﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْتَقُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ
إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَإِنَّ أَكْثَرَكُمْ فَسِقُونَ ﴿۶۰﴾

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ مِمَّنْ ذَلِكُمْ مَثُوبَةٌ عِنْدَ
اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ
الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا
وَاضَلُّوا عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿۶۱﴾

وَإِذَا جَاءُوكُم قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا
بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿۶۲﴾

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَ
أَكْلِهِمُ الشَّمْتَ لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۶۳﴾

لَوْ لَا يَنْهَاهُمُ الرَّبِّيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ
وَأَكْلِهِمُ الشَّمْتَ لَيْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿۶۴﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ بِيَدِ اللَّهِ مَغْلُوبَةٌ عُتَتْ أَيْدِيهِمْ
وَلَعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ
يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن

بتھ کھلے ہن تے او فرج کریندے جیویں چاہندے تے
انہیں وچوہ ہوں ساریں کوں ضرور ودھسی اے لعلم جو تیبڑے
رب کنیں تیبڑو لہائی گئی ۶ منہ زوری تے کفر وچ تے اسان
انہیں وچ قیامت دے ڈینہ تیں دشمنی تے بغض پیدا
کر ڈتے۔ جڈاں وی انہیں جنگ کیتے بھا بھڑکانی اللہ سیس
اوں کوں و سما ڈتے تے درکدن زمین وچ گیڑ گھتن کیتے
تے اللہ سیس گیڑیں کوں پسند نیں کریندا۔

۶۶۔ تے جے اہل کتاب ایمان گھن آدن ہاتے اللہ کنیں
ڈرن ہاتے اسان انہیں کنیں انہیں دے گناہ مٹا ڈیوں ہا
تے انہیں کوں نعمتیں والی بہشت وچ داخل کروں ہا۔
۶۷۔ تے جے او تورات تے انجیل کوں قائم کرن ہاتے جبرم تعلیم
انہیں دو لہائی گئی انہیں دے رب دلو تے او اپنے تو وی
کھاون ہاتے پیریں تلوی انہیں وچوہ بک ٹولہ ادھلا کم
کرن والے تے انہیں وچوہ بہوں سارے دھن بہوں بڑا
جو او کریندن۔

۶۸۔ اے رسول توں پچا ڈے جو تیبڑے رب کنیں تیبڑو
لہایا گئے تے جے تیں اے نہ کیتا تے تیں اونداسنہا نیں
پچایا تے اللہ سیس تیکوں بچسی لوکیں کنیں تے بے شک
اللہ سیس کافر قوم کوں کامیابی دی راہ نیں ڈکھیندا۔

۶۹۔ توں آکھ اے اہل کتاب تساں کہیں گال تے نوہے
جے تیں تساں ظاہر نہ کرو تورات تے انجیل کوں تے جو تہا ڈو
تہا ڈے رب و لو لہایا گئے تے ضرور ودھسی او لعلم
جبرم تہا ڈے رب کنیں تہا ڈو لہائی گئی ۶ منہ زوری
تے کفر وچ تے کافر قوم تے توں افسوس نہ کر۔

۷۰۔ بے شک جبرم ایمان دارن تے جبرم یہودی تے
صابی تے عیسائی ہن انہیں وچوہ جبرم اللہ تے آفرت

رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا
لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٦﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ آقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ
إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءٌ
مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٧﴾

يَأْتِيهَا الرِّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ
تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ
كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِغُونَ وَالنَّصَارَى
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۴۱﴾

وے ڈینہہ تے ایمان گھن آوے تے نیک عمل کرے تے
اوندے اتے کوئی خون نہ ہو سی تے نہ او موئے تھیسن۔
۴۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کنیں لپکا وعدہ گدھا ہاتے
اساں انہیں دو رسول پٹھے ہن جڈاں دی انہیں دو رسول
آئے او تعلیم گھن کے جرمی انہیں دے دل پسند نہ کریندے
ہن تے کجھ کول تے انہیں جھٹلا ڈتاتے کجھ کول او قتل
کرن چاہندے ہن۔

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُهُمْ
فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ تے انہیں دا خیال اے با جو کوئی فتنہ پیدا نہ تھیس
تے او اندھے تے بوڑے تھی گئے دل اللہ سیس انہیں
تے رحمت کیتی انہیں وچو بہوں سارے ول اندھے تے
بوڑے تھی گئے تے اللہ سیس جو او کریندن ڈہرا
پئے۔

وَحَسِبُوا إِلَّا تَكُونُ فِتْنَةً فَعَمُوا وَصَتُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَتُوا كَثِيرًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں آکھئے جو بے شک
مسیح ابن مریم ہی اللہ تے مسیح تے آکھیا ہا اے بنی
اسرائیل تساں اللہ دی عبادت کرو جی رہا میڈاوی رب
تے تہا ڈاوی رب۔ بے شک جی رہا اللہ دا شریک نبیسی
تے اللہ سیس اوندے کیتے بہشت حرام کر ڈتی تے اوندے
ٹھکانہ دوزخ تے ظالمیں دا کوئی امدادی نہیں۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ عِبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
وَدَّعَاؤُهُ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں آکھئے جو بے شک
اللہ تریں وچو بے سٹو کوئی معبود نہیں سوائے ہک
معبود دے نے جے او اے اکھن کنیں نہ رکئے تے
ایجھے کافریں کول ضرور عذاب پہنچسی ڈکھ ڈیوں والا۔
۴۵۔ کیا او اللہ دنیس جھکدے تے اوں کنیں بخشش
نیس منگدے تے اللہ سیس بہوں بخشش والا تے
بہوں مہربان۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثَةٌ وَمَا مِنْ
إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ
لَيَسْتَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۴۴﴾

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ مسیح ابن مریم نہ ہن سوائے ہک رسول تے اوں

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ

کنیں پہلے سارے رسول مرگئیں تے اوندی ما سچی ہائی
اوڑوہیں کھانا کھندے ہن توں ڈیکھ اسوں کیوں انہیں
تے دیلاں کھول کے بیان کریدے ہیں۔ توں ول ڈیکھ
ہوا نہیں دے خیال کیوں بدلیج ویندن۔

۷۷۔ توں آکھ کیا تساں اللہ سیسوں کوں چھوڑ کے اوندی
عبادت کریدے جو جیر حانہ تہا کوں ڈکھ پچا بگدے
تے نہ فائدہ۔ بے شک اللہ سیسوں بہوں سنن والا تے
جائٹن والا ۷۷۔

۷۸۔ توں آکھ لے اہل کتاب اپنے دین دے بارے مچ
ناحق حد کیں نہ ودھو تے اوں قوم دی خواہش دے پچھو نہ
چلو جیر صی تساں کنیں پہلے گمراہ تھی گئی ہائی تے بہوں
ساریں کوں انہیں گمراہ کیا ہاتے او سدھے راہ کنیں تھوڑک
گئے ہن۔

۷۹۔ بنی اسرائیل وچو جنہیں کفر کیتے انہیں تے لعنت کیتی
گئی ۷۷ داؤد تے عیسیٰ ابن مریم دی زبانی۔ ایں واسطے
جو اونا فرمائی کریدے تے حد کیں ودھدے ہن۔

۸۰۔ تے ہک ڈو جھے کوں برائی کیں جیرھی او کرن ہا روکیندے
نہ ہن تے بہوں بُرا ہا جو او کریدے ہن۔

۸۱۔ توں انہیں وچو بہوں ساریں کوں ڈبیریں جو او کافریں
کوں اپنا امدادی بنیندین بہوں بُرا ۷۷ جو انہیں اپنی مرضی
نال اگو پھٹے تے اللہ انہیں تے ناراض تھی گئے
تے او عذاب وچ پئے رہن۔

۸۲۔ تے جے او اللہ تے اوندے نبی تے تو اوندو لہیا گئے
ایمان گمن آدن ہاتے نہ بناون ہا انہیں کوں سنگتی
رتے چنگا ہا تے بے شک انہیں وچو بہوں سارے
نافرمانن۔

قَبْلَهُ الرُّسُلُ وَأُمَّهُ صِدْقُهُ ۷۷ كَانَا يَأْكُلَنِ الطَّعَامُ
أَنْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ۷۷

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا
وَلَا نَفْعًا ۷۸ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۷۸

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا
أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا
عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۷۹

لِعَنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ
دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ۸۰

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرِ فَعْلُوهُ لَيْسَ مَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ۸۱

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيْسَ مَا
قَدَمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي
الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ۸۲

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالتَّيْبِ وَمَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ
مَا اتَّخَذُوا هُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَسِقُونَ ۸۳

۸۳۔ توں مومنین دی دشمنی وچ یہودیں کوں تے انہیں کوں جیرھے مُشرکنِ سخت پسیں تے توں پسیں مومنین دے زیادہ کولہو محبت کرن وچ انہیں کوں جیرھے آہدن اساں عیسائی ہن اے این واسطے جو انہیں وچ علماء (پاوری) تے اللہ ولے ہن تے بے شک او دڑائی نیں کریندے۔

۸۴۔ تے جڈاں اکلما سندن او جیرھا رسول دو لہایا گئے جسے تلا انہیں حق سٹجانے توں بڑبڑیں انہیں دی اکھیں وچو ہنجھو ویہہ پنڈن تے او آہدن اے ساڈے رب اساں ایمان گھن آئے ہر توں ساکوں گواہیں وچ لکھ گھن۔

۸۵۔ ساکوں کیا تھی گئے جو اساں اللہ تے ایمان نہ گھن آؤں تے جو ساڈو حق آئے تے ساڈی خواہش جو ساڈا رب ساکوں داخل کرے نیک لوکیں وچ۔

۸۶۔ تے اللہ سیس انہیں کوں این گال دے لے وچ بہشت ڈیسی جنیں دے وچ نہراں و ہندیاں پین او او دے وچ ہمیشہ رہن تے ایھو نیک لوکیں دا بدلہ ۶۔

۸۷۔ تے جنہیں انکار کیتے تے ساڈی آیات کوں جھٹلے تیں ایھے لوک دوزخی ہن۔

۸۸۔ اے ایمان والو تساں پاک چیزاں جیرھیاں اللہ سیس تہا بڑے کیتے حلال کیتن انہیں کوں حرام نہ کرو تے حد کنیں نہ دھو بے شک اللہ سیس زیادتی کرن والیں کوں پسند نیں کریندا۔

۸۹۔ تے تساں کھاؤ جو تہا کوں اللہ سیس بڑے حلال تے پاک شہیں تے اللہ کنیں بڑو جیندے اتے تساں ایمان گھن آئے ۶۔

۹۰۔ تہا بڑی فضول قسیمیں تے تہا کوں اللہ سیس نیں

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ
آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ فَيَقُولُونَ
وَرَهْبَانًا أَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۸۳﴾

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَخَيُّ
تَفِيضٌ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ
رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿۸۴﴾

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَ
نَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿۸۵﴾

فَأَنبَأَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۸۶﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿۸۷﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْرَمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۸۸﴾

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ

بِمَا عَقَدْتُمْ الْإِيمَانَ فَلَغَاؤُنَّ أَطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَلِينَ
مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَخْرِيرُ
رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةُ
إِيمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا إِيمَانَكُمْ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۰﴾

پکڑینا تے او تہا کون جیریاں تہاں پکیاں قساں کھندے ء
انہیں تے جنہیں دا کفارہ ء ڈاہ میکین کون او کھاٹا کھواؤ
جیریاں تہاں اپنے گھرواں کون کھویندے ء
یا انہیں دے کپڑے یا بک غلام کون آزاد کرو تے جینکوں
ء عطاقت نہ ہوئے او ترے روزے رکھے۔ اے تہاڈی قسین
دا کفارہ ء جیریاں تہاں کھندے ء تے اپنی قسین دی
حفاظت کرو ایویں اللہ سیس اپنے محکم تہاڈے کیستے
کھول کھول کے بیان کریندے تاں جو تہاں شکر کرو۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْبَيْسُ وَالْإِنصَابُ
وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿۱۱﴾

۹۱۔ اے ایمان والو بے شک شراب تے جو تے بت
تے تیریں نال کراکڑھن پلہ تے شیطانی کم اس کنیں بچو
تاں جو تہاں کامیاب تھی و بچو۔

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ
ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿۱۲﴾
وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ ﴿۱۳﴾

۹۲۔ بے شک شیطان تہاڈے درمیان شراب تے جوڑے نال
دشمنی تے بغض پاؤن چاہندے تے تہا کون اللہ دے ذکر
تے نماز کنیں ہٹاؤن چاہندے تے کیا تہاں رک و لیسو۔
۹۳۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کرو تے (اوندے) رسول دی
فرمانبرداری کرو تے ہوشیار رہو تے جے تہاں پھر گیوے
تے جان گھن جو ساڈے رسول دی ذمہ داری صرف
کھول کے پچھا ڈیوٹے ء۔

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ
فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۴﴾

۹۴۔ مومنین تے نیک عمل کرن والیں تے کوئی گناہ نیس
جو او کھاؤن جڈاں او اللہ کنیں ڈرن تے ایمان گھن آؤن
تے نیک عمل کرن تے دل تقویٰ وچ و دمن تے ایمان
وچ وی دل تقویٰ وچ و دمن تے احسان کرن تے اللہ
احسان کرن والیں کون پسند کریندے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ
تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ
بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۵﴾

۹۵۔ اے ایمان والو اللہ سیس تہا کون ازیسی اول تھوڑے
شکار نال جے تک تہاڈے ہتھ تے نیزے تچ سگسن تاں
جو اللہ سیس ظاہر کرے جیرھا او ڈھر تھی کے اوں کنیں

بڑھے۔ تے جیرھا ایندے بعد حد کنیں ود صسی تے اوندے واسطے بڑکھ بڑیون والاعذاب۔

۹۶۔ سے ایمان والو تساں نیکار نہ مارو جڈاں تساں احرام و حج ہوو تے جیرھا اونکوں مرلیسی جان بکھ کسے تے اوندا بدلہ اوہر جیہاں جانور ہوسی جیرھا اوں ماریئے بڑوانصان کرن والے تہا بڑے وچو ایند فیصلہ کرلیسن تے اوں کوں قربانی کیتے کعبے تک پچاؤناں ضروری یا مسکینں واکھانا یا ایندے برابر روزے من تاں جو او اپنے بڑے کم دی سزا پاوے۔ جو گزر گئے او اللہ سیس معان کر بڑتے تے جیں ولایتا تے اللہ سیس اوں کوں سزا بڑیسی تے اللہ سیس غالب تے سزا بڑیون والاء۔

۹۷۔ تہا بڑے اتے سمندر دا نیکار حلال کیتا گئے تے اوندا کھاؤن تہا بڑے تے نہیں مسافریں دے فائدے کیتے بے۔ تہا بڑے اتے خشکی دا نیکار حرام کیتا گئے جے تیں تساں احرام و حج ہوو تے اللہ کنیں بڑو جیند و تساں کھٹے کر کے سینتے ویسو

۹۸۔ اللہ سیس عزت والے گھر کبے کوں لوکیں دی ترقی کیتے ذریعہ بنائے تے عزت والے مینے کوں تے قربانیں کوں تے پٹے والے جانوریں کوں اے ایں واسطے تاں جو تساں جان گھنو بے شک اللہ سیس جانڈے جو آسماں وچ تے جو زمین وچ تے بے شک اللہ سیس ہر شے کوں بہوں جانڈے۔

۹۹۔ تے تساں جان گھنو بے شک اللہ سیس سموت سزا بڑیون والا تے بے شک اللہ سیس بہوں بخشن والا تے بہوں رحم کرن والا۔

۱۰۰۔ ساڈے رسول دے ذمہ صرف پچاؤن تے اللہ سیس

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ
وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَبِدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ
التَّعَمُّ بِحُكْمٍ بِهِ ذَوَّاعِدِلٍ مِنْكُمْ هَدِيًّا بَلِغِ الْكَعْبَةَ
أَوْ كِفَارَةً طَعَامٍ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا
لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهُ عَفَا اللَّهُ عَنْمَا سَلَفٌ وَمَنْ عَادَ
فَيَنْتَقِمِ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿۹۶﴾

أَحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ
وَالسِّيَارَةِ وَحُرْمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا
وَاثِقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۹۷﴾

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ وَ
الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۹۸﴾

إِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿۹۹﴾

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ

وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿۱۰۱﴾

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ
الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿۱۰۱﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَّ لَكُمْ
تَسْؤُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنزَّلُ الْقُرْآنُ
تُبَدَّ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۱۰۲﴾

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا
كُفْرِينَ ﴿۱۰۳﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ
وَلَا حَامٍ وَلَٰكِن الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكُذِبَ وَكَثُرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۱۰۴﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى
الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَّلُ
كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿۱۰۵﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن
صَلَ إِذَا اهْتَدَىٰ ثُمَّ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا

جانڈے جو تساں ظاہر کریندے ءتے جو تساں لکیندے ء۔
۱۰۱۔ توں آکھ ڈے جو خبیث تے پاک بکو جہیں نیں ہوندے
بھانویں تیکوں خبیث دی کثرت چنگی دی بگے۔ تے اے
عقل والو اللہ کنیں ڈرو تاں جو تساں کامیاب تھی و نجو۔

۱۰۲۔ اے ایمان والو! نہجانا گاہیں نہ پچھو جو تہاڈے اتے
ظاہر کر ڈتیاں و نجن تے تہاکوں بریاں بگن تے جے انہیں
دے متعلق پچھو جڈاں قرآن لہندا پیا ہووے تے او
تہاڈے اتے ظاہر کر ڈتیاں و لیسن اللہ سیس آپیں انہیں
کوں ظاہر نیں کیاتے اللہ سیس بہوں بخش ڈ والاتے ہوں
سمجھ نال کم گھنن ڈ والا ء

۱۰۳۔ تساں کنیں پہلے دی بک قوم نے انہیں گاہیں دا پچیا با
تے ول انہیں دے انکاری تھی گئے ہن۔

۱۰۴۔ تے اللہ سیس میں بنایا پھو ڈا پاں جٹن والی ڈاچی دے
کن کپن دی رسم اتے نہ سائبہ (بنج بل جٹن والی ڈاچی) تے نہ وسیلہ (بکری
کوں لیل لیلی جاڑے چاون تے انہیں کوں کہیں بک کوں
ذبح نہ کرن تے نہ اوں) ساہن کوں چھوڑ ڈیون جیندی نسل
و چو ڈا پاں تھی و نجن) (اے رسماں غلط ہن اتے بے شک
جیرے کافرن او اللہ دے خلاف کوڑ پدھیندن تے انہیں
و چو بہوں سارے عقل نیں کریندے۔

۱۰۵۔ تے جڈاں انہیں کوں اکھیندے آؤ او ندو جو اللہ نے
لہائے تے آؤ او ندے رسول دو او آہرن ساکوں او کافی ء
جیندے اتے اسال اپنے پیو ڈاڈے کوں پاتے
بھانویں انہیں دے پیو ڈاڈے کجھ دی نہ جانڈے ہون
تے نہ سدھے رستے تے ہون۔

۱۰۶۔ اے ایمان والو! تہاڈی جانیں دا تہاڈے اتے حق جیرما
گمراہ تھی گئے او تہاکوں نقصان میں پچا بگدا جے تساں

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۷﴾

سدمے رستے تے ہوو۔ تساں ساریں الشدو و لٹے ول او
تہاکوں جو تساں کریندے ہاوے ڈیسی
۱۰۷۔ اے ایمان والو جڈاں تہاڈے وچو کوئی مرٹ لگے
تے وصیت دے وقت تہاڈی گواہی دا طریقہ اے ہوسی
جو تہاڈے وچو ڈو انصاف کرن ولے ہون یا ڈو پے غیری
وچو ہون تے جے تساں سفروچ ہوو تے تہاکوں موت
دی مصیبت او نچے تے انہیں ڈوناہیں کوں نماز دے بعد
روک گھنوتے او اللہ دی قسم کھاون جے تہاکوں شک
پئے ونچے جو اساں این گواہی دا کوئی مل نہیں گدھا
بھانویں او کو لہو دا سکا ہوے تے اساں اللہ دی گواہی
کوں نہ لکھسوں نہ تاں اساں گناہ کاریں وچو تھی و لیسوں۔

۱۰۸۔ تے جے اے پتہ بگ ونچے جو انہیں اپنے فرمے
گناہ گمن گدھے تے ول پے ڈو انہیں دی جا
تے کھڑے تھیون انہیں وچو جنہیں دے خلاف پہلے
ڈونے گواہی بڑتی ہائی او بڑدیں اللہ دی قسم
کھاون جو ساڈی گواہی انہیں ڈو دی گواہی کنیں زیادہ سچی
تے اساں زیادتی نہیں کیتی ناں تاں اساں ظالمیں وچو تھی
ولیسوں۔

۱۰۹۔ اے طریقہ انہیں کوں ایندے زیادہ کو لہو کر ڈیسی جو او
گواہی واقعے دے مطابق ڈیون یا او ڈرن جو انہیں دی
قسم دے بعد بی قسم اوں کوں روکرن واسطے پیش کر ڈتی
ولیس۔ تے اللہ کنیں بڑوتے سنوتے اللہ سئیں نافرمان
قوم کوں سدھاراہ نہیں ڈکھلیندا۔

۱۱۰۔ جڈاں اللہ سئیں ساریں رسولیں کوں کھٹا کر لیسے تے
آکھسی تہاکوں کیا جواب بڑتا گیا ہاتے او آکھسن ساکوں
پتہ نہیں بے شک توں غیب کوں بہوں جانڈیں۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةٌ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ
الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ أَوْ
آخَرِينَ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ
فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ الْمَوْتِ تُحْسِنُونَهَا مِنْ بَعْدِ
الصَّلَاةِ فَيُقْسِمْنَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ
شَيْئًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ
إِنَّا إِذَا لَسْنَا بِالْأَشْيَاءِ

فَإِنْ عُرِيَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّ اثْنًا فَأَخْرَجَ يَقُومِينَ
مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلَادُ فَيُقْسِمْنَ
بِاللَّهِ لَشَهَادَتِنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتَيْهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا
إِنَّا إِذَا لَسْنَا الظَّالِمِينَ ﴿۱۸﴾

ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهٍ أَوْ يَخَافُوا
أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانُ بَعْدَ آيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۹﴾

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِنْتُمْ قَالُوا
لَا عِلْمَ لَنَا بِئِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿۲۰﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ادْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ
وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ
النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَ
الْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ
كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي
وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ
بِالْبَيْتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ جب اللہ نے اکھیاے عیسیٰ ابن مریم توں یاد کر ساڈی
اونعت جیرمی اساں تیبڑے اتے کیتی ہائی تے تیبڑی ما
تے جڈاں روح القدس نال تیبڑی مدد کیتی ہم۔ توں لوکیں نال
گاہیں کریندا ہانویں پینگھے اچھوٹی عمر اوج تے ڈھلدی
جوانی وچ جڈاں میں تیکوں کتاب تے سٹپ تے سکھائی ہائی
تورات تے انجیل ہی تے جڈاں توں مٹی نال پکھی آلی کار
میڈے حکم نال بنیندا ہانویں تے توں اندرے لچ پھوکا مریندا
ہانویں تے میڈے حکم نال پکھی بن ویندا ہاتے توں جماندرو
اندرے تے کوڑھی کوں میڈے حکم نال ٹھیک کریندا ہانویں
تے میڈے حکم نال مردے کڈھیندا ہانویں تے جڈاں میں
بنی اسرائیل کوں تیں کنیں پریں رکھے جڈاں توں انہیں
کنیں دیلاں گھن کے آیا ہانویں تے انہیں دجو جیرھے لوکیں
الکار کیتا ہا انہیں اکھیاے تے صرف کھلا کھلا جا دو۔

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْخَوَارِجِ أَنْ امْنُوا بِي وَبِرَسُولِي
قَالُوا أَمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ تے جڈاں میں حواریں دو وحی کیتی جو تساں ایمان گھن
اڈ میڈے اتے تے میڈے رسول تے انہیں اکھیا اسان
من گدھے تے توں گواہ رہ جو اسان بے شک مسلمان ہیں۔
۱۱۳۔ جڈاں حواریں اکھیاے عیسیٰ ابن مریم کیا تیبڑا رب لے
طاقت رکھیندے جو ساڈے اتے آسمان کنیں مائدہ لہاے
اوں اکھیا اللہ کنیں ڈرو جے تساں مومن ہتے۔

إِذْ قَالَ الْخَوَارِجُ لِعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ نَسْطِيعُ
رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا
اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۴۔ انہیں اکھیا اسان چاہندے ہیں جو اسان اوندے دجو
کھاؤں تے ساڈے دل تسلی پکڑن تے اسان جان گھنوں
جو بے شک تیں سچ آکھئے اسان اوندے اتے گواہ بن و بنوں۔

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَنَطْمِئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ
أَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۵۔ عیسیٰ ابن مریم نے اکھیاے اللہ اے ساڈے رب
ساڈے اتے مائدہ لہا آسمان کنیں ساڈے پہلیں تے
پھلیں واسطے عید تمی ونچے تے تیبڑے ولو نشان بڑے
تے ساکوں رزق بڑے تے توں بہترین رزق ڈیون والا ہویں۔

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ
عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عَيْدًا
لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارزُقْنَا وَأَنْتَ
خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۶۔ اللہ سب سے آگیا بے شک میں اور تہاڑے اتے بہتیاں
تے ایندے بعد جے کہیں تہاڑے وچو کفر کیتا تے میں
اوں کوں عذاب ڈلیاں۔ ایجھا عذاب جیر حاد نیا وچ میں
کہیں کوں نہ ڈتا ہوسی۔

۱۱۷۔ تے جڈاں اللہ سب سے آگیا اے عیسیٰ ابن مریم کیا
تیں لوکس کوں آگیا ہا جو میکوں تے میڈی ما کوں
ڈو خدا اللہ کوں چھوڑ کے۔ اوں آگیا توں پاک ہیں میکوں
کیا حق ہا جو میں او آکھاں با جیندا میکوں کوئی حق نہ ہا جے
میں آگیا ہوسی تے توں اوں کوں جاڈیں جو میڈے دل
وچ توں اونکوں جاڈیں تے جو تہاڑے دل وچ۔ میں

نہیں جاڈا بے شک توں غیب کوں بہوں جاڈن والا ہوں۔
۱۱۸۔ میں انہیں کوں صرف او آکھے جو تیں میکوں حکم ڈتا ہا
جو اللہ دی عبادت کرو جیر حاد میڈا دی رب تے تہاڑا دی
رب او تیں میں انہیں تے نگران ہائیں جے تیں انہیں
وچ ہائیں جڈاں تیں میکوں وفات ڈے ڈتی تے توں
ہی انہیں تے نگران ہائیں تے توں ہر چیز تے نگرانیں۔

۱۱۹۔ جے انہیں کوں عذاب ڈلیوں تے بے شک او تہاڑے
بند تے جے توں انہیں کوں بخش ڈلیوں تے بے شک
توں غالب تے بہوں سیانائیں۔

۱۲۰۔ اللہ سب سے آگیا اے جہاڑا سپہیں کوں انہیں دا
سچ فائدہ ڈلیسی انہیں واسطے بہشت جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پن اوندے وچ ہمیشہ رہن۔ اللہ انہیں تے
راضی تھی گئے تے او اللہ تے راضی تھی گئیں۔ اے بہوں
وڈی کامیابی۔

۱۲۱۔ آسمانیں تے زمین تے جو کجھ انہیں دے وچ انہیں دی
بادشاہی اللہ کیتے ہے تے او ہر شے تے قادر۔

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَنَزَلُهَا عَلَيْكُمْ فَأَمَّا يَكْفُرُ
بَعْدَ مَنكُم فَاِنَّ أَعْدَابَهُ عَذَابًا لَّا أَعْدِبُهُ أَحَدًا
مِّنَ الْعَالَمِينَ ۝

۱۱۶

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِيُحْيِي ابْنَ مَرْيَمَ وَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ
اتَّخِذُونِي وَأُمَّيَّ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا سُبْحَانَكَ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ
قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ
مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

۱۱۷

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا
تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ وَإِنْ تُغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

۱۲۱

سُورَةُ الْاِنْعَامِ بَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ بِاِنَّهَا وَسِيَةٌ وَسِتُّونَ آيَةً وَعِشْرُونَ رُكُوعًا

سورة انعام مکی ء تے بسم اللہ نال اینیاں ۱۶۶ آیتاں تے ۲۰ رکوعین۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے
 ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ ساریاں صفقاں اللہ سیس واسطے ہن جیں آسمانیں
 تے زمین کوں بنائے تے اندھارے تے سو جھلا
 بنائس ایندے باوجود کافر لوک اپنے رب دا شریک بٹیدن
 ۳۔ او ہو ء جیں تہا کوں نی مٹی کنیں پیدا کیتے تے وقت
 مقرر کیتس تے ایں مقرر وقت دا علم ہونکوں ء ول وی
 تساں شک کریندے ء۔
- ۴۔ او ہو اللہ جیرھا آسمانیں تے زمینیں وچ او تہا ڈے
 رازیں کوں وی جانڈے تے تہا ڈے ظاہر کوں وی تے
 او جانڈے جو تساں کندے ء۔
- ۵۔ تے جڈاں وی انہیں دے رب دے نشانیں وچو کوئی
 نشان اندے تے او اوں کنیں منہ پھیر گھندن۔
- ۶۔ بے شک انہیں سچ کوں جھٹلائے جڈاں او انہیں
 دو آنگے تے جلدی او انہیں کوں او خبراں مل ولین
 جنہیں تے او کھلدن۔
- ۷۔ کیا انہیں کوں پتہ نیں جو انہیں کیں پہلے اساں کتنے زمانے دے
 لوکیں کوں ہلاک کیتے اساں انہیں کوں زمین وچ او طاقت
 ڈتی ہائی جیرھی تہا کوں نیں ڈتی تے اساں انہیں تے بدلیں
 کنیں ڈاڑھا مینہ ولسائے تے انہیں واسطے نہراں بنائیں
 جیرھیاں انہیں دے ماتحت چلدیاں ہن ول اساں انہیں دے
 گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں ہلاک کر ڈیتا تے اوندے بعد
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ
 الظُّلُمٰتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ یَعْدِلُوْنَ ②
- هُوَ الَّذِیْ خَلَقَكُمْ مِنْ طِیْنٍ ثُمَّ قَضٰٓءَ اَجَلًا وَّ اَجَلٌ
 مُّسَمًّى عِنْدَہٗ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُوْنَ ③
- وَہُوَ اللّٰهُ فِی السَّمٰوٰتِ وَفِی الْاَرْضِ یَعْلَمُ سِرَّكُمْ
 وَجَہْرَكُمْ وَیَعْلَمُ مَا تَكْسِبُوْنَ ④
- وَ مَا تَاْتِیْهِمْ مِنْ اٰیَةٍ مِنْ اٰیٰتِ رَبِّهِمْ اِلَّا کَاذٰبًا عَنَّا
 مُعْرِضِیْنَ ⑤
- فَقَدْ کَذَّبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ یَاْتِیْهِمْ
 اَنْبَاؤُ مَا کَانُوْا بِہٖ یَسْتَهْزِءُوْنَ ⑥
- اَلَمْ یَرَوْا کَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَّکَثُّهُمْ
 فِی الْاَرْضِ مَا لَمْ نُمْسِکْ لَکُمْ وَاوَسَّلْنَا السَّمٰوٰتِ عَلَیْهِمْ
 مِیْدٰرًا وَّ جَعَلْنَا الْاَنْهٰرَ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِہُمْ فَاَهْلَکْنٰہُمْ
 بِدُنُوْبِهِمْ وَاَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِہُمْ قَرْنًا اٰخَرِیْنَ ⑦

ہک بی نسل پیدا کر ڈتی۔

۸۔ تے جے اسان تیڈے اتے کانڈیں تے کھی ہوئی کتاب لیندے تے او اونکوں ہتھ نال وٹھن وی سہی تے ول وی کافر ایھو آکھسن اے تے کھلا کھلا فریب۔
۹۔ تے او آبدن ایندے اتے کیوں نیں لہایا گیا فرشتہ تے جے اسان فرشتہ لہاؤں پاتے ایں گال دا فیصلہ تھی ونجے ہا تے انہیں کول ول مہلت نہ ڈتی ونجے ہا۔

۱۰۔ تے جے اسان اونکوں فرشتہ بناؤں ہا تے اوں کول وی آدمی دی شکل وچ پھوں ہا تے جیر صی گال ہن انہیں تے مشتبہ تھی پی پی ء ول وی اسان مشتبہ رکھوں ہا۔

۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی رسولیں نال مذاق کیا گئے۔ تے پچھیں اول عذاب جیندے اتے او مذاق کریندے ہن او انہیں کول گھیر (ولبیٹ) گدھے۔

۱۲۔ توں آکھ جو زمین وچ ٹرو پھرو ول ڈرکھو جو جھٹلاوٹن والیں دا انجام کیا تھئے۔

۱۳۔ توں آکھ کیندے جو آسمانیں تے زمین وچ (ول) توں آپ آکھ جو اللہ دا ء اوں اپنے اتے رحمت فرمن کر ڈتی ء بے شک او تھا کول ضرور قیامت دے ڈینہہ کھٹا کر لسی جیندے وچ کوئی شک نیں جیر صے لوکس اپنے آپ کول گھاٹا ڈتے بے شک او ایمان نہ انیسن۔

۱۴۔ تے جیرھا کھرات تے ڈینہہ وچ موجود اوہیں دا ء تے او بہوں سٹنڈ والا تے بہوں چاٹنڈ والا ء۔

۱۵۔ توں آکھ کیا میں اللہ دے سوا بیا سنگتی بناواں جیرھا آسمانیں تے زمین دا پیدا کرنڈ والا ء تے او کھویندے تے کھوایا نیں دیندا۔ توں آکھ میکوں حکم ڈتا گئے جو میں پہلا۔ فرمانبردار بٹاں تے توں مشرکیں وچو اصلو

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرطَابٍ فَلَسَوْهُ بِآيَاتِهِمْ
لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ⑧

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ لَفِئِدِ
الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يَنْظُرُونَ ⑨

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ
مَا يَلْبَسُونَ ⑩

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ
سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ⑪

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظروا كيف كان عاقبة
الْمُكَذِّبِينَ ⑫

قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى
نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْزِيَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لِمَا رَبَّيْتُمْ
فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑬

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْبَيْتِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ
الْمُبِينُ الْعَلِيمُ ⑭

قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ يُطْعَمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أكونَ
أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ⑮

نہ بنیں۔

۱۶۔ توں آکھ بے شک میں وڈے ڈینہہ دے عذاب کیں
بُرداں جے میں نافرمانی کراں۔

۱۷۔ جیں کیں اول جھاڑے او عذاب ہٹا ڈتا گیا تے
بے شک ادندے اتے رحمت ہوسی تے اے کھلی کھلی
کامیابی۔

۱۸۔ تے جے اللہ تیکوں نقصان پہچاوے تے اونکوں
ہٹاؤن والا کوئی نیں سولے ہوندے تے جے اونکوں
بھلائی پہچاوے تے او ہر چیز تے قادر۔

۱۹۔ او اپنے بندیں تے غالب تے او بہوں سیانا
تے باخبر۔

۲۰۔ توں آکھ جو سب کیں زیادہ سچی گواہی ڈیوں والی
کیرمی ہستیء ول توں آکھ جو اللہ میڈے تے تہاڈے
درمیان گواہ تے میڈوے قرآن وحی کیسا گئے تاں جو
میں تہاکوں تے جینکوں اے پہنچے ایندے نال ہوشیار کراں
کیا تساں اے گواہی ڈیندے جو خدا نال بے معبود
وی ہن توں آکھ میں گواہی نہیں ڈیندا توں آکھ بے شک
او ہی ہک معبود تے میں ہزاراں اول کیں جینکوں تساں
شریک بنیندے۔

۲۱۔ جنہیں لوکیں کول اسال کتاب بڑتیء او اونکوں ایویں
سنجھیندیں جیویں او اپنے پتریں کول سنجھیندیں تے جنہیں
لوکیں اپنے نفس کول گھاتا بڑتے تے او ایمان نہیں
ایندے۔

۲۲۔ اوں کیں وڈا ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ بہیندے
یا اوندے نشانیں کول جھٹلیندے۔ بے شک ظالم لوک
کامیاب نیں تھیندے

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ①

مَنْ يُصِرْ عَنْهُ يُؤْمِدْ فَقَدْ رَجِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ
الْبَيْنُ ②

وَإِنْ يَنْسَسِكَ اللَّهُ بِضَرْ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ
وَإِنْ يَنْسَسِكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ③

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ④

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ
لَأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَيْتَكُمْ لَتَشْهَدُونَ
أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أُخْرَىٰ قُلْ لَا أَشْهَدُ
قُلْ إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ
مِمَّا تُشْرِكُونَ ⑤

الَّذِينَ اتَّيْنَهُمُ الْكُتُبَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ
أَبْنَاءَهُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَمَا لَا يُؤْمِنُونَ ⑥

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ⑦

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَبِيحًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
أَيْنَ شُرَكَائُكُمْ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے اساں جڈاں انہیں ساریں کول کٹھا کر لسیوں ول
آکھسوں انہیں کول جیرھے شرک کریندے ہن تہاڈے
شریک کتھائن جنیدے متعلق دعویٰ کریندے ہاوے۔

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا
كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ پچھیں ایندے جواب وچ او صرف اے آکھسن
التدی قسم جیرھا ساڈا رب جو اساں مشرک کائے ناں
ہا سے

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ ڈیکھ کیوں اپنے اتے کوڑ بدھیندن تے او بھل
ولین جیرھا او کوڑ بدھیندے ہن۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا
كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ
بِقَوْلِ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ انہیں وجو کجھ او ہن جیرھے تیڈی گال کول سندن
تے اساں انہیں دے دلیں تے پردے پاڈتن جو اے
سمجھ نہ سگن۔ تے انہیں دے کنیں وچ بوڑجے او
سارے نشان وی ڈیکھ گھنن تاں وی اوندے اتے ایمان
نہ گھن او سن۔ تے جڈاں او تیڈو اندن تیڈے نال
جھڑا کریندن۔ تے جیرھے کافرن او بدن جو اے تے
پہلے لوکیں دیاں کہانیاں۔

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْهَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے او پنہیں کول اوں کنیں رکیندن تے آپ وی
رکدن تے او صرف اپنے آپ کول ہلاک کریندن
تے او سمجھدے نیں۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَا نُرَدُّو
لَا نَكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے جے توں ڈیکھیں جڈاں او دونخ مے سامنے کھڑے
کیتے ولین آکھسن ہائے ساڈا افسوس اساں اپنے رب
دی آیات نہ جھٹلاؤں ہاتے مومنین وچو بن ونجوں ہا۔

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رَدُّوْا
لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ سچ اے ہے جو (الذسیس) ظاہر کرڈتے جو ایں کنیں
پہلے او کیندے ہن تے جے انہیں کول ولا پھٹیا ونچے
تے ول دی او ایں کر لیں جھٹو انہیں کول روکیا گئے
تے بے شک او کوڑ مریندے پین۔

وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ

۳۰۔ تے انہیں آکھیا ساڈی صرف ایھا دنیا وی زندگی ہا۔

بِمَعُونَتِنِ ۝۳۱

وَلَوْ تَرَىٰ إِذُ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ
قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ
تَكْفُرُونَ ۝۳۲

ساکوں اٹھایا نہ ویسی۔

۳۱۔ تے جے توں ڈیکھیں جڈاں او اپنے رب دے سامنے
کھڑے کیتے ولین او آکھسی کیا اے ڈینہہ سچ نہ ہا او
آکھسن بالکل اے سچ ساڈے رب تے او آکھسی
اپنے انکار دی وجہ نال عذاب بھوگو۔

۳۲

۳۲۔ انہیں اللہ دی ملاقات کوں جھٹلائے او گھٹے وچن
تے جڈاں انہیں تے او وقت ابھن گھٹ آویسی تے او
آکھسن ہائے ساڈا انوس جو اسال این وقت دے بارے
وچ کوتاہی کیتی تے او اپنی کٹھیں تے اپنے بارچئی ودے
ہوسن۔ سٹو جیرھا بار اوچی و دین او بہوں بڑا۔

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ
السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا لِمَ حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَطْنَا فِيهَا لَا
وَهُمْ يَحْمِلُونَ أوزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا
يَزِدُونَ ۝۳۳

۳۳۔ اے دنیا دی زندگی تے صرف کھیل تے تماشا۔
تے جیرھے اللہ کنیں بوردن آفرت دا گھرا انہیں واسلے
چنگا، کیا تساں عقل نوے کریندے۔

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلِلدَّارِ الْآخِرَةِ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝۳۴

۳۴۔ اسال جانڈے ہیں او جیرھیاں گاہیں کریندن توں
موندجا تھیندیں او تیکوں نیں جھٹلیندے ظالم لوک تے
اللہ دی آیات دا انکار کریندن۔

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا
يَكْذِبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ۝۳۵

۳۵۔ بے شک تیں کنیں پہلے وی رسول جھٹلائے گئین
تے جڈاں انہیں کوں جھٹلایا گئے تے ڈکھ ڈتا گئے انہیں
صبر کیتے ول انہیں دو ساڈی مدد آگئی تے اللہ دیاں گاہیں
کوئی بدل نیں سگدا۔ تیں کنیں رسولیں دیاں خبراں آچکین۔
۳۶۔ تے جے تیکوں انہیں دامنہ پھیر گھنن تکلیف ڈیندے

وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبْرًا وَعَلَىٰ مَا كَذَّبُوا
وَأُذُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّل لِكَلِمَاتِ اللَّهِ
وَلَقَدْ جَاءَكَ مِن تَبَايِ السُّرَسِلِينَ ۝۳۶

تے جے تیکوں طاقت تے زمین وچ سزنگ یا آسمان
وچ پوڑی گول سگیں تے انہیں دو نشان گمن آویں
رتے گمن آجے اللہ چاہندا انہیں کوں سدے راہ
تے کٹھا کر ڈیوے ہاتے توں ناواقفیں وچو اصلو تھی
۳۷۔ بے شک اوہے لوک قبول کریندن جیرھے سندن

وَأَن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَن
تَبْنِي نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ
بآيَاتِهِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝۳۷

۳۷

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْعَوْنَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمْ

اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿۳۷﴾

تے مُردیں کوں اللہ سیں اٹھلیسی تے دل او اوندو و لائے
ولین۔

وَلَقَدْ نَزَّلْنَا
ذُرِّيَّتًا بِغَيْرِ
الْأَبْصَارِ لِيُؤْمِنُوا

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنْ اللَّهُ
قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَئِنْ أَكْثَرْتُمْ كُفْرًا
يَعْلَمُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے او آہن ایندے اتے اپنے رب ولو کیوں
کوئی نشان نیں بہا یا گیا توں آکھ بے شک اللہ قادر
جو اد نشان بہا دے تے انہیں وچو بہوں سارے نیں
جانڈے۔

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَيْرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحِهِ
إِلَّا أُمَّةٌ أَمْثَلَكُمْ مَا فَزَعْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ
إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ زمین وچ کوئی جانور نیں تے نہ کوئی پکھی جیرھا
اپنے کھبیس نال اڈر دے تے او تہا ڈے آلی کار جماعتاں
ہن اساں اس کتاب وچ کوئی وی کمی نیں کیتی پچھیں
او اپنے رب دو کھٹے کیتے ولین۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّوا وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ
مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَأِ يُعِدَّهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جس ساڈی آیات کوں جھٹلائے او پوڑن تے
گو نگن اندھاریں وچن جینکوں اللہ چاہندے گمراہ کر ڈیندے
تے جینکوں چاہندے اونکوں سدھے رستے تیں
چلا ڈیندے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَاكُمْ السَّاعَةُ
أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ توں آکھ ڈسوتے سہی جے تہا ڈو اللہ دا عذاب
آونجے یا قیامت آونجے کیا خدا دے سوا کہیں ہے کوں
سڈیو جے تہاں پچھے ہوے (تے ڈسو)

بَلْ آيَاتُهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ
وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تہاں اوہیں کوں سڈیو تے او مصیبت کوں دور کریسی
جیندے کیتے تہاں سڈیو دے پئے ہا دے جے او چاہس
تے تہاں بھل و لیسو جیرھا شرک کریندے پئے پئے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَآخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ تیں کینیں پہلے وی قومیں دو اساں رسول پھین
تے دل اساں انہیں کوں پکڑیئے مالی تے جسمانی مصیبتیں
نال تہاں جو او عاجزی کرن۔

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَئِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ
وَدَبَّتْ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ اے کیوں نہ تھیا جو جڈاں انہیں تے ساڈا عذاب
آیا ہا او عاجزی کرن ہاتے ہتھوا انہیں دے دل سخت
تھی گئیں تے شیطان نے جو او کریندن اونکوں سوٹھا

کر کے بڑکھائے۔

۴۵۔ جڈیاں او بھل گئیں جو انہیں کوں نصیحت کیسی گئی ہانی
تے آساں انہیں تے ہر چیز دے دروازے کھول بڑتے
تے جڈیاں او اونڈے نال جو انہیں کوں بڑتا گیا ہا آساں
انہیں کوں ابھن گت پکڑ گدھاتے ول او نا امید تھی گئے

۴۶۔ تے میری قوم نے ظلم کیا ہا اونڈیاں پاڑاں پٹ
بڑتیاں گیاں تے ساریاں صفتاں اللہ دیاں ہن جیرھا
سارے جہانیں دا پالٹھار۔

۴۷۔ توں آکھ تساں بڑسو جے اللہ تہا بڑے کنیں تے اکھیں
کوں صنایع کر ڈیوے تے تہا بڑے دلیں تے مہر لا ڈیوے
اللہ دے سوا کیرھا معبود جیرھا لے تہا بڑو ولا انیسی توں
بڑیکھ آساں کیویں آیات و ٹا پھیر کے بیان کریندے ہن
او ول وی منہ پھیر گھندن۔

۴۸۔ توں آکھ بڑسو جے تہا بڑے اُتے آوے اللہ دا
عذاب ابھن گھت یا ظاہر ظہور تے ظالمیں دے سوا پیا کس
کوں ہلاک نہ کیا ویسی۔

۴۹۔ تے آساں رسولیں کوں دین دی خوشخبری بڑیوں والا
تے بڑراوٹن والا بنا کے پھیندے ہن تے جیرھا من
گھنے تے اصلاح کرے اونڈے اتے کوئی خوف نیں تے
نہ او مونجھے تھیں۔

۵۰۔ تے جہنیں ساڈی آیات کوں جھٹلائے انہیں کوں انہیں
دی نافرمانی دی وجہ نال عذاب پہنچسی۔

۵۱۔ توں آکھ میں نیں آہا جو میں کنیں اللہ دے خزانے ہن
تے نہ میں غیب جانداں تے میں نیں آہا تہا کوں جو میں فرشتہ
ہاں میں تے صوف اونڈی پیروی کرینداں جو میدو و جی کیتی دیندی
توں آکھ کیا اندھاتے سو جا کھا بکو جہیں تھی سگدن کیا تساں

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ
شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً
فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿۴۵﴾

فَقَطَّعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۴۶﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَعَتَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ
عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظَرُ
كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ ﴿۴۷﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ
جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۴۸﴾

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ
فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿۴۹﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَسْتَهْزِئُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿۵۰﴾

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ
الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَيْتُ إِلَّا مَا
يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا
تَتَفَكَّرُونَ ﴿۵۱﴾

سوچیندے توھے۔

۵۲۔ تے توں ایندے نال بڑا انہیں لوکیں کول جیرھے بڑدن
جو انہیں کول خدا دو کٹھا کیا ویسی انہیں دا کوئی وی سنگتی تے
سفارشی نہ ہوسی تاں جو او اللہ کنیں بڑرن۔

۵۳۔ تے انہیں لوکیں کول دھکے نہ بے جیرھے فجر تے شام
اپنے رب کول سببیدن تے اوندی رضا چاہندن۔ تیبے
ذمے انہیں دے حساب وچو کچھ وی نیں تے نہ تیبے حساب
وچو کچھ انہیں دے ذمے ہے جے تیں انہیں کول دھکا بڑوتا
تے توں ظالمیں وچو تھی ویسیں۔

۵۴۔ ایویں اساں بعض انہیں دے نبیوں کول بعض نال آزمائے
جو لے آکھن ایھے ہن ساڈے وچو اللہ سٹیں جنہیں تے
احسان کیتے کیا اللہ سٹیں شکر کرن والیں کول خوب نیں چاڈا۔
۵۵۔ تے جیڑاں تیبو اولوک اندن جیرھے ساڈی آیات
کول میندن تے توں انہیں کول اکھ تباڈے اتے سلامتی ہے۔
تباڈے رب نے اپنے آپ تے رحمت فرض کر بڑتی ہے بے
شک جیں تباڈے وچو غفلت دی وچر نال بڑائی کیتی ول
اندے بعد توبہ کر گدھی تے اصلاح کیتی تے بے شک
او بہوں بخشش والاتے بہوں مہربان۔

۵۶۔ تے ایویں اساں آیات کھول کے بیان کریندے ہیں
تے تاں جو مجرمیں داراد ظاہر تھی ونجے۔

۵۷۔ توں اکھ بے شک میں روکیا گیاں جو میں انہیں دی
عبادت کراں جینکوں تساں اللہ دے سوا سببیدن ہے۔ توں
آکھ میں تباڈی خواہشات دی پیروی نیں کرینداں تاں میں گمراہ
تھی ویساں تے ہدایت پاؤں والیں وچو نہ رہساں۔

۵۸۔ توں اکھ میں اپنے رب ولودلیل تے ہاں تے تساں
اونکوں جھٹلائے جو تساں جلدی منگدے ہے او میں کنیں نیں۔

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُخْشِرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ
لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَزِيزَةِ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۗ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ
مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾

وَكَذٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوْا اٰهٰوْا لَآءِ
مَنْ اٰلٰهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا اَلَيْسَ اَللّٰهُ بِاَعْلَمَ
بِالشّٰكِرِيْنَ ﴿٥٨﴾

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ ۚ إِنَّهُ مِنْ
عَمَلٍ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ
وَاصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَ كَذٰلِكَ نَفْصِلُ الْاٰیٰتِ وَ لِنَسْتَبِيْنَ سَبِيْلُ
الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٦٠﴾

قُلْ اِنِّيْ نُهَيْتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ
اَللّٰهِ قُلْ لَا اَتَّبِعُ اَهْوَاَءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُمْ اِذَا وَا مَا
اَنَا مِنَ الْمُهْتَدِيْنَ ﴿٦١﴾

قُلْ اِنِّيْ عَلٰى بَيْتِنَا مِنْ رَبِّيْ وَ كَذَّبْتُمْ بِهٖ مَا عِنْدِيْ
مَا تَسْتَعْجِلُوْنَ بِهٖ اِنْ اَلْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ يَقْضِ الْحَقُّ

وَهُوَ خَيْرُ الْفَصِيلِينَ ﴿۵۸﴾

حکم صرف اللہ واپلے او حق بیان کریندے تے او فیصلہ کرن والیں وچوسب کنیں چنگا۔

قُلْ لَوْ أَنِّي عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَفَضَيْتُ الْأَمْرَ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ توں آکھ جے او میں کنیں ہوندی جو تساں جلدی منگدے تے فیصلہ تھی ونجے ہا تہاڑے تے میڈے درمیان تے اللہ سبھی ظالمیں کول بہوں چاڈے۔

وَ عِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَأْسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ تے غیب دیاں کنیاں ہوں کنیں ہن۔ انہیں کول صرف اوہو چاڈے تے او چاڈے جو خشکی وچ تے سمندر وچ تے کوئی پتر جو ڈھاندا او اوکول چاڈے تے زمین دے اندھاریں وچ کوئی دانہ نہیں تے نہ کوئی سنی تے نہ سکی چیز چھی اوندی کھلی کھلی حفاظت وچ نہ ہوسے۔

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقَظَّ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ اوہو جیہاں کول تہاڑی روح قبض کریندے تے ڈینہ کول جو کریندے اوہی چاڈے۔ دل ڈینہ کول تہا کول اٹھیندے تاں جو مقررہ مدت پوری تھی ونجے۔ ایہ سب تساں اوہیں دوولنے پھپھیں او تہا کول ڈسیسی جو تساں کریندے ہادے۔

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ تے او اپٹے بندیں تے غالب تے تہا ڈونگراں پھیندا رہ ویندے تے جڈاں تہاڑے وچو کہیں تے موت اندی، تے ساڈے رسول اوکول مریندن تے ایندے وچ او کوئی گھٹی نیں کریندے۔

ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقَّ ۗ لَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ پھپھیں انہیں کول اللہ جو جیہاں اوہیں دا سچا آقا و لایا ویسی۔ سٹو فیصلہ ہوندا تے او حساب گھنن والیں وچو جلدی کرن والا۔

قُلْ مَنْ يُخَيِّكُم مِّنْ ظُلْمَتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۗ لَّيْنًا ۗ إِنَّا مِن هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ توں آکھ تہا کول کون نجات ڈیندے خشکی لے سمندر دے اندھاریں کنیں تساں اوکول عاجزی نال تے لک کے سڈیندے تے آہے تے او ساکول ایں مصیبت کنیں پچا گھننے تے اسان ضرور شکر کرن والیں وچو تھی ویسوں۔

قُلِ اللّٰهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كُوفٍ ثُمَّ اَنْتُمْ
تُشْرِكُوْنَ ﴿۱۵﴾

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلٰى اَنْ يَّبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ
فَوْقِكُمْ اَوْ مِنْ تَحْتِ اَرْضِكُمْ اَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا
وَيُزَيِّقَ بَعْضَكُمْ لِبَاسَ بَعْضٍ اَنْظُرْ كَيْفَ نَصَرَفُ
الْآيٰتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُوْنَ ﴿۱۶﴾

وَكَذَّبَ بِهٖ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ
بِوَكِيْلٍ ﴿۱۷﴾

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرَّرٌ وَّسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸﴾
وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيٰتِنَا فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ؕ وَإِمَّا
يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطٰنُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ
الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۹﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
وَلٰكِنْ ذِكْرٰى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۲۰﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِيْنَهُمْ لِحِبَابٍ وَهٰؤُلَاءِ غَرَّتْهُمْ
الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ بِهٖ اَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ
لَيْسَ لَهَا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وِئٰى وَلَا شَفِيْعٌ ؕ وَاِنْ
تَعَدَّلْ كُلٌّ لَّآ يُوْخَذُ مِنْهَا ؕ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ
اُبْسَلُوْا بِمَا كَسَبُوْا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيْمٍ وَعَذَابٌ
اَلِيْمٌ ؕ بَمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ﴿۲۱﴾

۶۵۔ توں آکھ جو اللہ تمہا کوں انہیں کنیں نجات ڈیندے
تے ہر مصیبت کنیں تساں ول وی شرک کریندے ۶۔
۶۶۔ توں آکھ او قادر جو تمہا ڈے اتے عذاب چھٹھے
تمہا ڈے اتوی تے تمہا ڈے پیریں دے تلو وی یا تمہا کوں
ٹولیں وچ وڈر کے ہک ڈو جھے دے خلاف کر ڈیوے
تے تمہا ڈے بعض کوں بعض بنہیں نال تکلیف پچا دے
توں ڈیکھ کیوں اساں پھیر پھیر کے آیات بیان کریندے
ہیں تاں جو او سمجن۔

۶۷۔ تے تیڈی قوم نے انیکوں جھٹلائے تے بے او سچا
توں آکھ میں تمہا ڈا ذمہ دار نہیں۔

۶۸۔ ہر خبر دی مد ہوندی ۱۸ تے تساں جلدی جان گھنسو۔
۶۹۔ تے جڈاں توں انہیں کوں ڈیکھیں جیرھے ساڈی آیات
دے بارے وچ بے ہودگی کریندن تے توں انہیں کنیں
منہ پھیر گمن جے تیں اوہی گاہیں وچ نہ بگ وچن تے جے
تیکوں شیطان بھلا ڈیوے تے یاد کرن دے بعد ظالم قوم
نال نہ بہہ۔

۷۰۔ جیرھے لوک اللہ کنیں ڈردن انہیں دے ذمے انہیں
دے حساب وچو کچھ وی نیں اے نصیحت تاں جو او اللہ
کنیں ڈردن۔

۷۱۔ تے انہیں کوں چھوڑ ڈے جنہیں اپنے دین کوں کھیڈ
تے تماشا بنائے تے دنیاوی زندگی انہیں کوں دھوکے وچ
سٹ گھتے تو نصیحت کر اے نہ تھیوے جو کوئی جان اپنے
کھیں دی وچ نال ہلاک تھی وچے تے انہیں دا اللہ دے سوا
کوئی سنگتی تے سفارشی کوئے نیں تے جے او ہر قسم دا
بدل ڈیون تے انہیں کنیں نہ گدھا ویسی۔ ایسے لوکن جیرھے
اپنے کھیں دی وچ نال ہلاک کیتے گبیٹن انہیں دے پیون کیتے

تسا پائی ہو سی تے ڈکھ ڈیون ڈوالا عذاب این واسلے جو او
کفر کریدے من۔

۷۲. تول اکھ کیا اساں اللہ دے سوا اونکوں سبوں جیرھا
ساکوں نہ فائدہ پہچا سگدے تے نہ نقصان تے اساں سدھے
راہ کنوں جیرھا ساکوں اللہ ڈکھائے اپٹے کھڑیں تے
پھرو پچوں اوں جیویں کہیں کول شیطان سدھے راہ
کنیں ہٹا ڈیوے تے اوزین وچ حیران تے پریشان
ہو دے۔ اوندے سبگتی اونکوں سدھے راہ دو سبڈیدے
پے ہون۔ تول اکھ جو اللہ دی ہدایت ہی اصل ہدایت
تے ساکوں حکم ڈتا گئے جو اساں سارے جہانیں دے
پالہار دی فرمانرواری کروں۔

۷۳. تے نماز کوں ٹھہاکے پڑھو تے اوں کنیں ڈرو اوہو
جیندو لتاں کھٹے کیتے ویسو۔

۷۴. اوہو جیں آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے
تے جڈاں او آکھسی تھی ورنج تے او تھی ویسی۔ اوندی گال
بچتے ہوندی بادشاہت ہوئی جڈاں بگل وجایا ویسی او
غیب تے حاضر کوں چاٹن والا تے او بہوں سیانا
تے بانجری۔

۷۵. تے جڈاں ابراہیم اپنے بیو آزر کوں آکھیا کیا
توں تیں کوں معبود بٹینیں بے شک میں تیکوں تے
تیبی قوم کوں کھلی گمراہی وچ ڈہرا پیاں۔

۷۶. تے ایویں حضرت ابراہیم کوں اساں ڈکھیندے ہا سے
آسمان تے زمین دی حکومت تاں جو اولیقین کرن
والیں وجودی تھی ونجے۔

۷۷. تے جیسے رات اوندے تے پردہ سٹ ڈرتے اوں
تارا جٹے آکھئے سی اے میٹار ب (تھی بگدے) جیرھے ویلھے او لہے

قُلْ اَنْدَعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا
وَنُرُدُّ عَلٰى اَعْقَابِنَا بَعْدَ اِذْ هَدٰىنَا اللّٰهُ كَالَّذِي
اسْتَهْوَتْهُ الشَّيْطٰنُ فِي الْاَرْضِ حَيْرٰنًا لَّا اَصْحٰبٌ
يَّدْعُوْنَہٗ اِلٰى الْهُدٰى اِنْتِنَا قُلْ اِنّ هُدٰى اللّٰهِ
هُوَ الْهُدٰى وَاْمْرُنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۷۲﴾

وَاَنْ اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّقُوْهُ وَهُوَ الَّذِي اِلَيْهِ
تُحْشَرُوْنَ ﴿۷۳﴾

وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَ يَوْمَ
يَقُوْلُ كُنْ فَيَكُوْنُ هُوَ الْقَوْلُ الْحَقُّ وَاَلِهَ الْمَلٰٓئِكَةُ
يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَ هُوَ
الْحَكِيْمُ الْخَبِيْرُ ﴿۷۴﴾

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ لِرَبِّهٖ اِزْرَا تَتَّخِذُ اَصْنٰمًا اِلٰهَةً
اِنِّىْ اَرٰىكَ وَ قَوْمَكَ فِي ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۷۵﴾

وَ كَذٰلِكَ نُرِيْ اِبْرٰهِيْمَ مَلٰٓئِكَةَ السَّمٰوٰتِ
وَ الْاَرْضِ وَ لِيَكُوْنَ مِنَ الْمُوقِنِيْنَ ﴿۷۶﴾

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ النَّوْمُ رَا كَوْكَبًا قَالْ هٰذَا سَمٰٓئِيٌّ
فَلَمَّا اَفَلَ قَالْ لَا اُحِبُّ الْاٰفِلِيْنَ ﴿۷۷﴾

گئے اور اکٹھے میں بہ و بچن آئیں کوں پسند نہیں کریندا۔
 ۷۸۔ تے جیلھے اوں چکدے چندر کوں بڑھے آکھیس اے
 میڈا رب تے جیلھے اولہہ گئے آکھیس جے میڈا رب میوں
 سدھاراہ نہ بکھالے ہاتے ضرور میں گمراہ قوم و چوتھی و نہیں ہا
 ۷۹۔ تے جیلھے چکدے سمجھ کوں بڑھس آکھیس اے میڈا
 رب اے وڈا تے جیلھے اولہہ گئے آکھیس اے میڈی
 قوم بے شک میں جینکوں تساں شریک بنیدے ۷۰ اور
 کنیں بے زاراں۔

۸۰۔ بے شک میں ہر بڑنگ تے ول کنیں بچدے ہوئیں اپنی
 توجہ اوندر پھیر ڈتی ۷۱ میں آسمان تے زمین پیدا کیتن۔ تے میں
 مشرکیں و چوتھیں۔

۸۱۔ تے اوندی قوم اوندرے نال بحث کیتی اوں آکھیا کیا
 تساں اللہ دے بارے وچ میڈے نال بحث کریندے ۷۲
 تے اوں میوں سدھاراہ دکھالے تے میں انہیں کنیں
 نیں بڑوا جیرھے تساں شریک بنیدے ۷۳ ہا جے میڈا
 رب کوئی چیز چاہے۔ میڈا رب علم نال ہر چیز تے حاوی ۷۴
 کیا تساں نصیحت نوھے حاصل کریندے۔

۸۲۔ تے میں اوں کنیں کیوں بڑسگداں جینکوں تساں اللہ (اللہ) شریک
 بنیدے ۷۵ تے تساں نوھے بڑدے جو تساں اللہ نال شریک پئے
 کریندے ۷۶ تے اللہ سیس تہا بڑے اتے ایندے واسطے
 کوئی دلیل دی نیں ہائی۔ کیرھا ٹولہ بڑوناہیں ٹولیں و چوامن دا
 زیادہ حق دار جے تساں چاندے ۷۷۔

۸۳۔ جیرھے ایمان گھن آئن تے اپنے ایمان کوں ظلم نال
 نبھیں ملایا اناہیں لوکیں واسطے امن تے ایٹھے لوک سدھے
 راہ تے ہن۔

۸۴۔ تے اے ساڈی دلیل ہائی جیرھی اسان ابراہیم کوں بڑتی

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
 قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
 الضَّالِّينَ ﴿۷۸﴾

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا الْكَبْرُ
 فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يُقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿۷۹﴾

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۸۰﴾

وَحَاجَّةَ قَوْمِهِ ۗ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ
 هَدَيْتُ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يُشَاءَ
 رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿۸۱﴾

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ
 أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
 فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۸۲﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ
 لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿۸۳﴾

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ ۗ نَرْفَعُ

دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَأِهِمْ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۸۳﴾

ہائی اوندی قوم دے مقابلے وچ۔ اسان جیندے چاہندے
ہیں درجے اچھے کریندے ہیں۔ بے شک میڈار ب سیانٹا
تے بہوں جانٹن والا۔

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا
هَدَيْنَا مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ
وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ تے اسان اونکوں اسحاق تے یعقوب ڈراتے ساریں
کوں ہدایت ڈتی تے نوح کوں ایں کنیں پہلے اسان ہدایت
ڈتی ہائی تے اوندی اولاد وچوہن داؤد تے سلیمان تے یوب
تے یوسف تے موسیٰ تے ہارون تے اسان ایویں مکی
کرن واپس کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلًّا مِّنَ
الصَّالِحِينَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ تے زکریا تے یحییٰ تے عیسیٰ تے الیاس سارے
نیک لوکیں وچوہن۔

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا
فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ تے اسماعیل تے ایسح تے یونس تے لوط تے ساریں
کوں اسان جہانیں تے فضیلت ڈتی ہائی۔

وَمِن آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ
وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ تے انہیں دے پیو ڈاڑیں وچوہن اولاد وچوہن
انہیں دے بھرنویں وچوہن انہیں ساریں کوں اسان چھن
گدھاتے سدھے راہ تے انہیں کوں ٹوریا ہاسے۔

ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ اے اللہ دی ہدایت ایندے نال اپنے بندیں وچوہن
جینکوں چاہندے ہدایت ڈیندے تے جے او مشرک کرین
تے جیرے او عمل کرین او سارے وینج ولسین۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اتَّيْنَهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّا يَسُوا
بِهَا بِكُفْرِينَ ﴿۹۰﴾

۹۰۔ ایٹھے ہن جینکوں اسان کتاب تے حکم تے نبوت ڈتی
تے جے او ایندا انکار کرین تے اسان انہیں کوں ایٹھی
قوم دے حوالے کر ڈتے جیرے او انکار نہیں کریندی۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدْمِهِمْ افْتَدَاهُ قُلُوبَ لَّا
أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿۹۱﴾

۹۱۔ ایٹھے لوکن جنہیں کوں اللہ ہدایت ڈتی تے تو انہیں دی
ہدایت تے ٹر تے توں اکھ میں ایندے واسطے تہاں کنیں
اجر نہیں منگدا اے تے جہان دے لوکیں واسطے ہک نصیحت

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ
عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَن أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ

۹۲۔ انہیں جیویں حق با اللہ دی قدر نہیں کیتی جڈاں انہیں اکھسے
جو اللہ سبب اپنے بکھیں بندے تے کجھ وی نہیں لہایا۔ توں

بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ لِيَجْعَلُوهُ قَرَأٰتِينَ
تُبَدُّوْنَهَا وَتُخْفَوْنَ كَثِيْرًا وَعَلِمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوْا
اَنْتُمْ وَاٰبَاؤُكُمْ قُلِ اللّٰهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِيْ خَوْضِهِمْ
يَلْعَبُوْنَ ﴿۹۱﴾

اکھ جیڑھی کتاب موسیٰ گھن آیا با او کیں لہائی ہائی جیڑھی
نور ہائی تے لو کیں واسطے ہدایت ہائی تے تہاں اونکوں انج
انج کاغذ کریندے، کجھ ظاہر کریندے، تے بہوں سارا حد
لکیندے، تے تہا کوں اد کجھ سکھایا گئے جو تہاں نہ
جانڈے ہا دے تے نہ تہا ڈے پیو ڈاڈے توں آکھ
الذسٹیں ولا انہیں کوں چھوڑ ڈے۔ او اپنی بے ہودگی
وچ کھیڈے رہوں۔

وَهٰذَا كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ مُبْرَكًا مُّصَدِّقًا الَّذِيْ بَيْنَ
يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ اُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِيْنَ
يُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ وَهُمْ عَلٰى صٰلٰتِهِمْ
يُحٰفِظُوْنَ ﴿۹۲﴾

۹۲۔ تے اے کتاب اساں اونکوں لہائے اے بابرکت
تے جو پہلے کتاب موجود اوندی تصدیق کریندی، تے تہاں
جو توں وستیں دی ما امکہ اکوں تے اوندے چودھار کوں
ڈراویں تے جیڑھے آخرت تے ایمان گھن انڈن اونکوں
دی میندن تے اپنی نمازیں دی مگرانی کریندن۔

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلٰى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ قَالَ اُنزِلْ
اِلَيَّ وَلَمْ يُوْحِ اِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَاَنْزِلْ مِثْلَ
مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَوْ تَرٰى اِذِ الظّٰلِمُوْنَ فِيْ عَمْرَتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَاسِطُوْا اَيْدِيْهِمْ اَخْرِجُوْا اَنْفُسَكُمْ الْيَوْمَ
تُجْرَوْنَ عَذَابِ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُوْلُوْنَ عَلٰى
اللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيٰتِيْهِ تَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیڑھا اللہ سیٹیں تے کوڑ بدھیندے
یا او آبدے جو میڈو وحی کیتی گئی، تے اوندو وحی کیتی نہ
گئی، پوے تے جیں آکھے جیڑھ جیساں اللہ سیٹیں لہائے او جیساں
میں وی لہا سگداں تے بے توں ڈیکیں جیڑھے ویلھے ظالم
موت دی تکلیف وچ پئے ہوسن تے فرشتے ہتھ ودھائی
کھڑے ہوسن اپنیاں جاناں کڈھو اچ تہا کوں ذلت والا
عذاب ڈتا ویسی جو تہاں اللہ دے خلافت ناہی گاہیں کریندے
ہا وے تے تہاں اوندی آیات کنیں تکبر کریندے ہا وے۔

وَلَقَدْ جِئْتُمُوْنَا فِرَادٰى كَمَا خَلَقْنٰكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ
وَ تَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنٰكُمْ وَّرَآءَ ظُهُورِكُمْ وَاَنْزٰى مَعَكُمْ
شُفَعَاۗءَكُمْ الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ اَنْهُمْ فِیْكُمْ شُرَكَآءُ
لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُوْنَ ﴿۹۴﴾

۹۴۔ تے تہاں ساڈو کلبے آئے، جیویں اساں تہا کوں پہلی دفعہ
پیدا کیا ہا تے تہاں کنڈے کجھ چھوڑ آئے، جو اساں تہا کوں
بطور احسان ڈتا ہا۔ اساں تہا ڈے نال او سفارشی وی کائے
ڈہدے۔ پئے جیندے متعلق تہاں دطوی کریندے ہا وے
جو او تہا ڈے معاملے وچ اللہ دے شریکین۔ تہا ڈے آپت
دے رشتے کٹیج گئیں تے تہا ڈے سارے دعوے گل گئیں

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمْ اللَّهُ فَالِقُ تُوْفُكُونَ ﴿٩٦﴾

۹۶۔ بے شک اللہ سب سے بگلیں کوں پاٹن والا ہے
جیندے کوں مردے کتیں کڈھیندے تے کڈھن والا ہے
مردے کتیں جیندے تے تہاڑا اللہ تساں کنتے پھیرے
دیندے ہے۔

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكُمْ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٧﴾

۹۷۔ فجر کوں ظاہر کرن والا ہے تے رات کوں آرام کیتے بنائے
تے سمجھ تے چندر حساب کیتے بنائے لے اوند اندازہ ہے
جیرھا غالب تے بہوں چاٹن والا ہے۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٨﴾

۹۸۔ اوہوہ جس تہاڑے واسطے تارے بنائے تاں جو تساں
خشکی تے سمندر دے اندھاریں وچ رستہ ڈیکھو اسان
علم والی قوم کیتے نشان کھول کے بیان کر ڈتے۔

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٩﴾

۹۹۔ اوہوہ جس تہا کوں ہک جان کنیں پیدا کیتے تے ہر ہک کیتے

دیر تک رہن دی جاتے عارضی رہن دی جاوی (بنائی اسے)
اسان سمجھن والی قوم کیتے نشانات کھول کے بیان کر ڈتے۔
۱۰۰۔ اوہوہ جس آسمان کنیں پانی لہائے تے بچھیں اسان

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالزَّمَانُ مُسْتَبِيحًا وَغَيْرِ مُتَشَابِهٍ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكُمْ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾

اوندے نال ہر شے دے بوٹے پیدا کیتے تے اسان اوں
کنیں ساوول کڈھیے تے ہک پے دے اتے دائیں کڈھیندے
ہیں۔ تے کھجی دے گوشے کنیں لڈیے ہوئے پھل کڈھیندے
ہیں تے انگور تے زیتون تے انار دے باغ جیرھے
رلدے ملدن تے نیں رلدے ملدے۔ تساں ڈیکھو
اوندے پھل جڈاں او پھل چاڑھے تے پکے۔ بے شک ایندے
وچ نشانن ایمان آون والی قوم کیتے۔

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَكَ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٠٢﴾

۱۰۱۔ تے انہیں اللہ دا جنس کوں شریک بنائے۔ حالت لے
ہے جو اوں انہیں کوں پیدا کیتے تے انہیں اللہ سب کیتے
پتر تے دھیریں بغیر علم دے گھڑ گدھن۔ او پاک تے جو او
بیان کریندن اوں کنیں بہوں اچا ہے۔

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ

۱۰۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بغیر نمونے دے پیدا کرن والا ہے

لَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةً وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۲﴾

اوندا پتر کیوں تھی سبگدے تے اوندی زال وی کوئی نہیں تے اوں ہر شے کوں پیدا کیتے تے او ہر شے کوں بہوں جانڈے۔

ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لِأَلَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۱۳﴾

۱۰۳۔ اے اللہ حیرھا تھا ڈار ب اونڈے سوائے کوئی ممبرود نہیں ہر شے دا پیدا کرن والا اوندی عبادت کرو تے او ہر شے تے نگران۔

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿۱۴﴾

۱۰۴۔ نظراں اوں میں نیں پہنچ سبگدیاں تے اونڈیں تیں تہج سبگدے تے او بہوں مہربان تے باخبر۔

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِخَفِيظٍ ﴿۱۵﴾

۱۰۵۔ تے تھا ڈے رب ولو تھا ڈو دلیلاں آچکین تے حیرھا ڈیکھ گھنے اوندا اپنا فائدہ تے حیرھا نہ ڈیکھے اوہیں کوں نقصان تے میں تھا ڈے اتے نگران نہیں۔

وَكَذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۱۶﴾

۱۰۶۔ تے ایویں اساں آیتیں کوں پھیر پھیر کے بیان کریندے ہیں تاں جو او آکھن کہ تیں پڑھ سٹائے تے اساں جانن والی قوم کیتے اے کھول

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَاعْرِضْ عَنِ الشُّرَكِيِّنَ ﴿۱۷﴾

۱۰۷۔ توں اوندی پیروی کر جیری وحی تیبڈو تیبڈے رب کنیں اندی۔ اونڈے سوا کوئی ممبرود نیں تے مشرکیں کنیں منہ پھیر گھن کے بیان کر ڈتے

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۱۸﴾

۱۰۸۔ تے جے اللہ چاہندا او شرک نہ کرن باتے اساں تیکوں انہیں تے نگران نیں بنایا تے نہ توں انہیں دا کار ساز ہویں۔

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

۱۰۹۔ تے تساں انہیں کوں گالہیں نہ کڈھو جنہیں کوں او اللہ دے سوا سببیدن نہ تاں او تھا ڈے اللہ کوں دشمنی نال تے بغیر علم دے مندے کلاھیں تے ایویں اساں ہر ٹوے کوں انہیں دا عمل سوٹھا کر کے دکھاٹے ول او اٹھے رب دو ولسن تے او انہیں کوں ڈسیسی جو او کریندے ہن۔

وَأَقْسُوا بِاللَّهِ جَهْدَ آيَاتِهِمْ لِيُنْجِبَ اللَّهُ قَوْمًا تَتَّبِعُونَ آيَاتِهِ وَمَا يَعْلَمُ اللَّهُ إِلَّا مَا يُشَاءُ ﴿۲۰﴾

۱۱۰۔ تے او اللہ دیاں پکیاں قساں کھندن جو انہیں دوجے کوئی نشان اوپنچے اور ضرور من گھسن توں آکھ نشان تے مرن اللہ

أَنهَآ إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۱۰﴾

کنیں ہن تے جو تہاکوں ڈسیسی بے شک اور نشان بڈیاں
آویسی او ایمان نہ گھن اوہن۔

وَنَقَلِبْ أَيْدِيهِمْ وَأَبْصَارُهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ
مَرَّةٍ وَنَدَّوهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ تے اساں انہیں دے دلیں تے اکھیں کوں پھیر ڈلیسوں ات
گاہوں جو انہیں پہلی دفعہ نہیں منیا تے انہیں کوں انہیں دی
منہ زوریں وچ گردان چھوڑ ڈلیسوں۔

وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْقِفَ
وَخَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا
أَن يَشَاءَ اللَّهُ وَلَٰكِن كَثُرْتُمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ تے جے اساں انہیں دو فرشتے لبندے تے مردے
ابہیں نال گاہیں کریندے تے اساں ہر شے کوں کٹھا کر
کے انہیں دے سامنے گھن اندے دل دی ایمان نہ گھن
آون ہا جے تیں اللہ نہ چاہے ہا تے لیکن انہیں وچو بہوں
سارے لوک جاہلن۔

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيْطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ
يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا
وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۳۔ تے ایویں اساں انسانیں تے جنیں وچو منہ زوریں کوں
نہیں داد شمن بنائے انہیں دے کجھ لوک نہیں کوں دو کھا
ڈیوں کیتے انہیں دے دلیں وچ گندے خیال سیندن
تے جے اللہ چاہے ہا تے او اے کم نہ کرن ہا تے توں انہیں
کوں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ ڈے۔

وَلِيَتَّخِذَ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَ
لِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۴۔ تے تاں جو انہیں لکھیں دے دل انہیں گاہیں دو گھن
جیرے قیامت تے ایمان نیں انہیں دے تے او انہیں گاہیں
کوں چبگا جاٹن تے جو انہیں کیتے اوندا نتیجہ ڈیکھ گھنن۔

أَفَعَبَرَ اللَّهُ بِتَبَعِي حَكْمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ
الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ
أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمَنَّانِينَ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۵۔ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیا منصف لبھاں او اوہوہ
جیں تہا ڈو کھلی کتاب لہائی تے جنہیں کوں اساں کتاب
ڈتی او جاٹن جو او جیڈے رب دلو سچائی نال لہائی گئی
تے توں نہ ہی جھوٹا کرن والیں وچو۔

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ
لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۱۶﴾

۱۱۶۔ تے تیڈے رب دی گال سچائی تے انصاف نال پوری
تھی گئی جو کوئی بندی گاہیں کوں بدلن والا نیں تے او بہوں سنن
والا تے بہوں جاٹن والا۔

وَإِن تَطِعْ أَكْثَرَهُمْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ

۱۱۷۔ تے جے توں زمین وچ رہن والیں وچو اکثریت دی گال

سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ
إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿۱۱۷﴾

من گھنیں تے او تیکوں الشد دی راہ کنیں گمراہ کر ڈالیں او صرف
گھمان دی پیروی کریندن تے او صرف اٹکل نال گھاہیں
کریندن۔

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ
أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۸۔ بے شک تیبڈا رب زیادہ چاڈے اونکوں جیرھا اوندی
راہ کنیں گمراہ تھی و نچے تے او ہدایت پاوٹن والیں کوں وی
بہوں چاڈے۔

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ
مُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۹﴾

۱۱۹۔ تے اونکوں کھاؤ جیندے اتے الشداناں گدھا گئے
جے تساں اوندی آیات کوں میندے ءتال۔

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ
قَدْ فَضَّلَ لَكُمْ مَا حَزَمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ
إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَابِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿۱۲۰﴾

۱۲۰۔ تے تہاکوں کیا تھی گئے جو تساں اونکوں نہ کھاؤ جیندے
اتے الشداناں گدھا گئے تے اللہ سیس او کھول کے
بیان کر ڈتے جو اوں تہا ڈے اتے حرام کیتے سوائے ایندے
جو تساں اوندو مجبور تھی و نچرتے بے شک بہوں سارے
بغیر علم دے اپنی خواہشیں دے مطابق لوکیں کوں گمراہ
کریندن۔ بے شک جیبڈا رب بہوں چاڈے جیرھے حدکنیں
ودھن والہن۔

وَذُرُوا ظَاهِرَ الْأَشْجِمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ
الْأَشْجِمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿۱۲۱﴾

۱۲۱۔ تے تساں بچو گناہ وی ظاہری شکل کنیں تے اوندے
اندر ونے کنیں۔ بے شک جیرھے گناہ کندن انہیں کوں
بدلہ بڑا ویسی انہیں دی کائی دا۔

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ
لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُؤْوِعُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَّهِمْ
لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿۱۲۲﴾

۱۲۲۔ تے تساں نہ کھاؤ جیندے اتے الشداناں نہ گدھا ونچے
تے اے بے شک نافرمانی تے بے شک شیطان اپنی سنگتیں
دے دلیں وچ اینجے خیال پیندے جو تہا ڈے نال بھڑان
تے جے تساں انہیں دی فرمانبرداری کیتی تے بے شک
تساں مشرک تھی ولیسو۔

أَوْ مَنْ كَانَ مِيتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا
يَنشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ
بِمُخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا

۱۲۳۔ کیا جیرھا مردہ ہوئے تے اساں اونکوں جیندا کروں
تے اساں اوندے واسطے ایجھی روشنی بناؤں جیندے
نال اولوکیں وچ ٹرے پھرے او اویں تھی بگدے جیرھا

يَعْمَلُونَ ﴿۱۲۴﴾

اندھا میں وچ ہو سے تے انہیں کینیں نکلن والا نہ ہو سے
ایویں اساں سو نہیں کر کے بکھانن کافرین کوں او کم جیرے
او کریندن۔

۱۲۴۔ تے ایویں اساں بناٹے ہر وستی وچ وڈے وڈے
مجرہیں کوں تاں جو او اندے وچ تدبیراں کرن تے او جو
وی تدبیراں کریندن اپنے خلاف کریندن پر او سمجھدے
نہیں۔

۱۲۵۔ تے جڈاں انہیں دو کوئی نشان اندے آہن اساں
اصلو نے منیدے جے تیں ساکوں او ہوجیہاں نہ ڈٹا دہنے جو اللہ
وے رسولیں کوں ڈٹا گئے۔ اللہ سیس بہوں جانڈے جو
اپنی رسالت کتھاں رکھے تے جلدی انہیں کوں ذلت
تے وڈا عذاب بلسی اللہ و لو کیوں جو او نہیں وے خلاف
تدبیراں کریندن۔

۱۲۶۔ تے جینکوں اللہ چاہے جو اونکوں ہدایت ڈیوے
او اوندا سینہ اسلام کیتے کھول ڈیندے تے جینکوں گمراہ
کرنن دا ارادہ کرے اوندا سینہ تنگ کر ڈیندے ایویں
بگدے جیویں او آسمان دو چڑھا پئے۔ ایویں اللہ سیس
عذاب نازل کریندے انہیں تے جیرے منیدے نہیں۔

۱۲۷۔ اے تیبڑے رب واسدھا راہ تے اساں آیات
نصیحت پکڑن والی قوم کیتے۔ کھول کے بیان کر ڈتن
۱۲۸۔ انہیں واسطے انہیں دے رب کینیں سلامتی دا گھرتے او
انہیں واسطے ایس وجہ کینیں جو او کریندن۔

۱۲۹۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کوں کٹھا کر لیس (تے آکھی
اے جی دی جماعت تساں انسانیں وچو بہوں ساریں کوں
اپنے نال رلا گدھا ہا۔ تے او انسانیں وچو انہیں دے سبکتی
آکھن اے ساڈے رب ساڈے بعض لوکیں پنہیں کینیں

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مِّمَّنْهَا لِيَمْلِكُوا
فِيهَا ۖ وَمَا يَنْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۱۲۵﴾

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَىٰ
مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ
رِسَالَتَهُ ۗ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ
اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَنْكُرُونَ ﴿۱۲۶﴾

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ
وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا
كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ ۗ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ
عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۲۷﴾

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۚ قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِيَّةَ
لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۲۸﴾
لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۲۹﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَبِيْعًا ۖ يُنْعَشِرُ الْإِنِّ قَدْ
اسْتَكْشَرْتُمْ مِنَ الْإِنِّ ۖ وَقَالَ أَوْلِيُوهُمْ مِّنَ
الْإِنِّ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَا
أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَنَا ۖ قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ

خَلْدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ﴿۱۲۹﴾

فائدہ پاتے تے اسان اپنی اوں میعاد کوں پہنچ گئے ہیں
جیرمی میں ساڈے کیتے مقرر کیتی ہائی۔ اللہ سبب اکھسی بھا
تہا ڈاٹھکا ڈے او ایندے وچ رہن سوائے ایندے جو
اللہ چاہے بے شک تیار ب بہوں سیاننا تے بہوں
جاٹن والا۔

وَكَذَلِكَ نُؤْتِي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿۱۳۰﴾

۱۳۰۔ تے یوں اسان کجھ ظالمیں کوں نہیں داسگتی بٹا
ڈیندے ہیں۔ ایں وجہ کنیں جو او کریندن۔

۱۵
۴

يَعْتَصِرَ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ الْمَ يَأْتِكُمْ رَسُولٌ مِنْكُمْ
يُقِضُونَ عَلَيْكُمْ آيَتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿۱۳۱﴾

۱۳۱۔ اے جنیں تے انسانیں دی جماعت! کیا تہا ڈو تساں
وچر رسول نیں آئے جیرے تہا ڈے اتے میڈی آیات پڑھ
کے سیندے ہن تے تہا کوں ایں ڈینہ دی ملاقات کنیں ڈریندے
ہن او اکھن اسان اپنے خلاف گواہی ڈیندے ہیں۔ تے
دنیاوی زندگی انہیں کوں دوکھے وچ سیٹے نے انہیں اپنے
خلاف گواہی ڈتی بے شک او کافر ہن۔

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَ
أَهْلَهَا غُفْلُونَ ﴿۱۳۲﴾

۱۳۲۔ اے ایں واسطے باجو تیار ب وستیں کوں ظلم نال ہلاک
کرن والا نیں جے اوندے رہن والے غافل ہوں۔

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا
يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۳﴾

۱۳۳۔ ہر کہیں دے عمل دے مطابق اوندے دے جے ہن تے
تیار ب غافل نیں جو او کریندن۔

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ
مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿۱۳۴﴾

۱۳۴۔ تے تیار ب کہیں دا ممتاج نیں او رحمت والا جے
او چاہوے تے تہا کوں ہلاک کر ڈیوے تے تہا ڈے بعد
جینکوں چاہے تہا ڈا جانشین بنا ڈیوے جیویں تہا کوں
ڈو جی قوم دی اولاد کنیں پیدا کیتس۔

إِنْ مَا تَوَعَّدُونَ لَا يَأْتِي وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۱۳۵﴾

۱۳۵۔ بے شک جیندا تہا کوں وعدہ ڈنا دیندے او ضرور
تھیسے تے تساں عاجز تو ہے کر بگدے۔

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ﴿۱۳۶﴾

۱۳۶۔ توں آکھ اے میڈی قوم تساں اپنے طریق دے مطابق کم
کرو میں وی کریندا پیاں تے جلدی تہا کوں پتہ بگ ویسی جو
ایں دنیا دا انجام کیندے حق وچ تھیندے۔ بے شک ظالم

کامیاب نہ تھیں۔

۱۳۷۔ تے انہیں رڑھیں تے جانوریں دچر جیرے اللہ سئیں پیدا کیتن اونداحصہ مقرر کر ڈتے تے انہیں اکھٹے جو اے اللہ دا ۶ اپنے خیال دچر تے اے شریکیں دا ۶۔ تے جیرھا انہیں دلے شریکیں دا حصہ ۶ او اللہ سئیں دو نیٹیں پہنچدا تے جیرھا اللہ سئیں دا حصہ ۶ او انہیں دے شریکیں دو پہنچدے بہوں بڑا ۶ جیرھا او فیصلہ کریندن۔

۱۳۸۔ تے ایویں انہیں دے شریکیں بہوں سارے مشرکیں کوں انہیں دے اتے انہیں دے دین کوں مشکوک کرن کیتے تے ہلاک کرن کیتے انہیں دی اولاد دا قتل سوٹھا کر کے ڈکھائے۔ تے جے اللہ چاہندا او اے نہ کرن ہاتے توں انہیں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ ڈے۔

۱۳۹۔ تے انہیں اکھٹے جو اے جانور تے اے رڑھ کھونج کیش سگری۔ ایکیوں کوئی نیٹ کھا سگدا سوائے ایندے جو جیکوں اساں چاہوں اے انہیں دا خیال۔ تے کجھ جانورن جنہیں دی کنڈ تے سواری حرام تے کجھ جانورن جنہیں تے او اللہ داناں نیٹیں گندے اوندے اتے کوڑ پدھیندے ہوئیں او جلدی انہیں کوں انہیں دے کوڑ دی سزا ڈیسی۔

۱۴۰۔ تے او آہدن جو انہیں ڈنگریں دے ڈڈو دچ جو ہے او ساڈے جو انہیں کیتے ہے تے ساڈی زالیں تے حرام کیتا گئے تے جے او مردہ ہوئے تے کچیں سارے حصہ دارن۔ جلدی انہیں کوں انہیں گاہیں دی سزا ڈیسی بے شک او سیانائے بہوں چاٹن والا ۶۔

۱۴۱۔ او لوک جنہیں اپنے ہالیں کوں بے وقوفی نال بغیر علم دے قتل کیتے گھٹے چن تے جو اللہ انہیں کوں ڈتے انہیں اللہ سئیں تے کوڑ پدھیندے ہوئیں اونکوں حرام کر ڈتے او گمراہ تھی

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَ مَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿۱۳۷﴾

وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ لِيُرُدُّوهُمْ وَ لِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَ مَا يَفْتَرُونَ ﴿۱۳۸﴾

وَ قَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَ حَرَّتْ جِرْبٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَ أَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَ أَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِمْ سِيحْنُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۱۳۹﴾

وَ قَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَ مُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَ إِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَ صَفَّاهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۱۴۰﴾

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ حَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَ مَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿۱۴۱﴾

گئیں تے اوہدایت پاوٹن والیں وچو نہیں۔

۱۴۲۔ اوہوہو جئیں ککڑی دے سہارے تے بغیر سہارے دے باغیں کول پیدا کیتس تے کھجیں کول تے رطیں کول جنہیں دے سواد انجوانجن تے زیتون تے انار جیرے رلدے ملدن تے کھ نہیں رلدے ملدے۔ تساں انہیں دے پھل کھاؤ جیرے ویلے او پھلن تے کپائی دے ڈینہہ انہیں داعی ادا کرو تے فنول فرچی نہ کرو بے شک او فنول فرچی کرن والیں کول پسند نہیں کریندا۔

۱۴۳۔ تے ڈنگیں وچو کھ لڈیوٹن واسطے ہن تے کھ چھوٹے ہن۔ جو اللہ سیس تہا ڈور زرق ڈتے اونڈے وچو کھاؤ تے شیطان دے قد میں دی پیروی نہ کرو بے شک او تہا ڈا کھلا دشمن۔

۱۴۴۔ اٹھ جوڑن دُنیں وچو ڈو بکریں وچو ڈو توں آکھ کیا اللہ سیس نریں کول حرام کیتے یا مادیں کول یا جینکوں مادیں اپنے رطیں وچ پاتا ہوئے۔ میگوں ڈسو اپنے علم نال جے تساں پے۔

۱۴۵۔ تے اٹھیں وچو ڈو تے گوہیں وچو ڈو۔ توں آکھ اوں نہ حرام کیتن یا ماریاں یا جو مادیں اپنے رطیں وچ پاتا ہوئے کیا تساں حاضر ہا دے جڈاں اللہ سیس تہا کولیں ایں گھل دی وصیت کیتی ہائی۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرھا اللہ سیس تے کوڑ پدھیندے تاں جو اولوکیں کول بغیر علم دے گمراہ کر ڈیوے۔ بے شک اللہ سیس ظالم قوم کول ہدایت نہیں ڈیندا۔

۱۴۶۔ توں آکھ ڈے جو میڈو وچ کیتی گئی، اونڈے وچ اوں شخص تے جیرھا کھاوٹن چاہے کون چیز حرام نہیں کیتی گئی سوائے ایندے جو مردہ ہووے یا وندی رت ہووے یا

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوسَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوسَاتٍ
وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالزُّمَّانَ
مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ
وَاتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْرِفِينَ ﴿۱۴۲﴾

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ
وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿۱۴۳﴾

ثَلَاثِينَ أَزْوَاجًا مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ
اثْنَيْنِ قُلْ لَا الدَّكْوَنَ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثِيَيْنِ أَمْ
اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثِيَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۴۴﴾

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ لَا الدَّكْوَنَ
حَرَّمَ أَمْ الْأُنثِيَيْنِ أَمْ اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ
الْأُنثِيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَضَعَكُمُ اللَّهُ فِي
بُطْنِ أُمَّةٍ أَنْظَلَكُمْ مِنْ أَيْدِي عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُنْزِلَ النَّاسَ
بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۴۵﴾

قُلْ لَا آجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَائِفَةٍ
مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا
أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِهِ

اللَّهُ بِهٖ فَمِنْ اضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۴۷﴾

جاتے داماس ہوئے۔ اے بے شک پلیٹ یا نافرمانی
کریندے ہوئیں اللہ دے سوا کہیں بے دانال گدھا
ونچے او حرام تے جیرھا مجبور تھی ونچے اوندی خواہش نہ
ہوئے تے او حدکنیں نہ ودھے تے بے شک تیڈا رب
بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزْمًا لِّ ذِي ظُفْرِ ۖ وَمِنَ
الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَزْمًا عَلَيْهِمْ شَحُومُهُمَا إِلَّا مَا
حَلَلْتُمْ لَهُمَا أَوْ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ
جَزَيْنَهُمْ بِبَعْثِهِمْ ۗ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۱۴۸﴾

۱۴۷۔ تے انہیں تے جیرھے یہودی تھین اسان انہیں تے
ہر سنجہ آلی شے حرام کیتی تے گویں تے بکریں وچو اسان
انہیں تے انہیں بڑوناہیں دی مینجھ حرام کر ڈتی ہائی سوائے
اوندے جیرھی انہیں دی کند کون یا آندریں کون بگی ہوئے
یا جیرھی بڈریں نال زلی ہوئی ہوئے۔ اے سزا انہیں کون
انہیں دی نافرمانی دی وجر نال ڈتی تے بے شک اسان
سچے ہیں۔

فَإِنَّ كَذِبُوكَ فَقُلْ رَبِّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا
يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۴۹﴾

۱۴۸۔ تے جے تیکوں جھٹلاون تے توں آکھ تہا ڈا رب
وسیع رحمت والا۔ تے نیں ہٹایا دیندا اوندنا عذاب مجرم
قوم کنیں۔

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا
وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَزَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ
مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ
إِن أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿۱۵۰﴾

۱۴۹۔ تے ضرور مشرک اکھن بے اللہ چاہندا تے اسان شرک
نہ کروں ہاتے نہ ساڈے پیو بڑا بے تے کوئی چیز حرام نہ
کردن ہا۔ ایویں جھٹلائے جیرھے انہیں کنیں پہلے ہن او
تیں ساڈا عذاب انہیں چکھ گدھا۔ توں آکھ جے تہا کون
کوئی علم ہے تے تہاں اونکوں ساڈے واسطے کڈھو۔
تہاں تے معنی گمان مئے پچھو ٹردے پئے تے
معنی تہاں اکل نال کم گھندے پئے تے۔

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿۱۵۱﴾

۱۵۰۔ توں آکھ بڑے جو اثر کرن والی دلیل اللہ سیس کس
ہے ، جے او چاہسی تے او ساریں دی رہنمائی کویسی
۱۵۱۔ توں آکھ اپنے گواہ گھن آؤ جیرھے گواہی ڈیوں
جو بے شک اللہ سیس انیکوں حرام کیتے۔ تے جے او گواہی

قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَ كُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ
حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا

تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرِيهِمْ يَحَدِّثُونَ ﴿۱۵۱﴾

۱۵۱

ڈیون تے توں انہیں نال گواہی نہ ڈیویں تے توں انہیں
لوکس دی خواہش دے بچھو نہ ٹر جنہیں ساڈیاں آیتاں
جھٹلاؤں او آخرت تے ایمان نیں ایندے تے
اپنے رب دا شریک بنیدن۔

۱۵۲۔ توں آکھ آؤ میں تہا کوں پڑھ کے سٹاواں جو تہاڈے
رب تہاڈے اتے حرام کیتے جو تہاں اوندے نال
کہیں کوں شریک نہ بناؤ تے پیو ما نال احسان کرو تے
مکھ مے ڈرکنیں اپنی اولاد کوں قتل نہ کرو۔ اسان
تہا کوں وی تے انہیں کوں وی رزق ڈیندے ہیں تے
تہاں بے حیائی دے قریب نہ ونجو بھانویں او ظاہر ہوون
یا لکیاں ہویاں۔ تے تہاں کہیں جان کوں قتل نہ کرو جیہ
اللہ سبب حرام کیتی ۶ سوائے جائز طریقے دے۔ اے تہا کوں
وصیت کیتی تہاں جو تہاں عقل کرو۔

۱۵۳۔ تے یتیم دے مال دے کو لبونہ ونجو سوائے جیہ
طریقے دے جے تیں او اپنی جوانی کوں پہنچ ونجے تے
پورا کروناپ تے تول انصاف نال اسان کہیں جان
کوں اوندی طاقت کنیں زیادہ تکلیف نئے ڈیندے تے
جڈاں تہاں گال کرو تے انصاف کرو بھانویں او قریبی
سکا کیوں نہ ہوئے تے اللہ دے وعدے کوں پورا کرو۔
او ایں گال دی تہا کوں ایں واسطے وصیت کریندے تاں جو
تہاں نصیحت حاصل کرو۔

۱۵۴۔ اے میڈا رستہ ۶ جیہ حاسد حاء تہاں ہوندی
ہیروی کرو تے پنہیں رستیں تے نال ٹروناں تاں او
تہا کوں اوندے رستے کنیں انتے انتے گھن ولسن۔
او تہا کوں ایں گال دی وصیت کریندے تاں جو تہاں متقی ہو
۱۵۵۔ تے ول اسان موسیٰ کوں کتاب ڈتی جیہ نیکی کیتی ۶

قُلْ تَعَالَوْا اتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا
بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ
مِنْ أَمْوَاحِكُمْ نَحْنُ نَزَدُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا
الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطُنَ وَلَا تَقْتُلُوا
النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّكُمْ
بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۱۵۲﴾

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْوَيْزَانَ بِالْقِسْطِ لَا تُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا
قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿۱۵۳﴾

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّكُمْ بِهِ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۵۴﴾

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَ

تَفْصِيلاً لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يُلْقَاؤُا
رَبَّهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾

۱۹

اوندے اتے نعمت کوں پورا کرن کیتے تے ہر چیز دی
تفصیل بڑتی تے ہدایت تے رحمت بنایا تاں جو او اپنے
رب دی ملاقات تے ایمان گھن آون۔

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبْرَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿١٥٧﴾

۱۵۶۔ تے اساں ایں کتاب کوں بہائے اے برکت والی
تساں ایندی پیروی کرو تے اوں کنیں بڑروتاں جو تہا بڑے
اتے رحم کیا ونجے۔

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابُ عَلَيَّا بِقَتِيلٍ مِنْ
قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَفِيلِينَ ﴿١٥٨﴾

۱۵۷۔ تساں اے نہ آکھو جو اساں کنیں پہلے کتاب صرف بڑو
ٹولیں تے بہائی گئی تے اساں اوندے پڑھن کنیں غافل
ہاں۔

۱۵۸۔ یا تساں اے آکھو جو بے شک جے اے کتاب ساڈے
اتے ہندی۔ بے شک اساں انہیں کنیں زیادہ ہدایت
پیندے تہا بڑے کوہو تہا بڑے رب کنیں کھلی دلیل
آچکی او ہدایت تے رحمت۔ تے کون و بڑا ظالم اوں کنیں
جیرھا اللہ دی آیات کوں جھٹلاوے۔ تے اوں کنیں رکیا
رہوے۔ اساں ضرور سزا بڑیسوں انہیں کوں جیرھے ساڈی
آیات کنیں رکے رہن بڑا عذاب ات گاہوں جو او
رکے رہ گین۔

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لَكُنَّا أَهْدَى
مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَ
رَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَّقَ
عَنْهَا سَجَزَى الَّذِينَ يَصْدِقُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِقُونَ ﴿١٥٩﴾

۱۵۹۔ کیا او صرف ایں گال دی انتظار پئے کریندن جو
انہیں دو فرشتے آون یا تیڈا رب آدے یا تیڈے رب
دیاں کوشانیاں آون۔ جیرھے بڑینہہ تیڈے رب دیاں کجھ
نشانیاں آوسن اوں بڑینہہ کہیں جان کوں اوندا ایمان لفع نہ
بڑیسی جیں ایں کنیں پہلے نہ منیا ہوسی تے نہ اپنے ایمان نال
کوئی چنگائی کیتی ہوسی توں آکھ تساں انتظار کرو بے شک
اساں وی انتظار کریندے پئے ہیں۔

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَهُ
رَبُّكَ أَوْ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ
آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ
مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلْ مَنْظُرُونَ
إِنَّمَا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٦٠﴾

۱۶۰۔ بے شک جیرھے اپنے دین کوں ٹوٹے ٹوٹے کریندن
تے ٹولے بن گین تیڈا انہیں نال کوئی تعلق نیں۔ انہیں

إِنَّ الَّذِينَ فَزَعُوا مِنْهُمْ وَكَانُوا شِيْعًا لَسْتَ مِنْهُمْ
فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ تُخَرِّبُهُمْ بِمَا كَانُوا

يَفْعَلُونَ ﴿١٦﴾

دامعا مله صرف اللہ کنیں ہے پھیں او انہیں کو ڈسیسی جو کھ او کریند سے ہن۔

۱۶۱۔ جیرھا ہک نیکی کرلیسی اوں کوں او ہو جیہاں ڈواہ ملسن تے جیرھا برائی کرلیسی اوں کوں او ہو تلا سزا ملسی تے او ظلم نہ کیتے ولین۔

۱۶۲۔ توں آکھ بے شک میکوں میڈے رب سدے راہ دو ہدایت ڈتی ۽ ایجھا دین جیندے وچ کوئی ڈنگ نیں او ابراہیم دا سچا مذہب تے او مشرک نہ ہا۔

۱۶۳۔ توں آکھ بے شک میڈی نماز تے میڈی قربانیاں تے میڈی زندگی تے میڈی موت اللہ کیتے ہے جیرھا سب جہانیں دا پالہنار۔

۱۶۴۔ اوںدا کوئی شریک نیں تے میندا میکوں حکم ڈتا گئے تے میں پہلا مسلمان ہاں۔

۱۶۵۔ توں آکھ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیارب گولاں تے اوہر شے دارب۔ تے جیرھا جو کرلیسی اوندی اونکوں سزا ملسی۔ تے کوئی بار چاؤن والی پے دا بار نہ جیسی تے دل تساں اپنے رب دوولنے ول او تہاکوں اوگا لہیں ڈسیسی جیندے وچ تساں اختلاف کریندے پئے ۽۔

۱۶۶۔ تے اوہوہ جیں تہاکوں پہلیں دا جانشین بنائے سی تے تہاڈے بعض دا بنہیں تے درجہ اچا کیتے سی تاں جو او تہاکوں اوں دے وچ آزماوے اوں جو کجھ تہاکوں ڈتے۔ بے شک تہاڈا رب جلدی عذاب ڈیون والے تے بے شک ہوں بخشش والے تے ول دل رحم کرن والے۔

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦﴾

قُلْ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قَبِيلاً مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٧﴾

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٩﴾
قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أبايَ رَبًّا وَهُرَبْتُ كُلَّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٢٠﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلِيفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آسَأْتُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١﴾

سُورَةُ الْأَعْرَافِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ بِمِائَتَيْنِ سَبْعِ أَيْتٍ وَالْأَعْرَافُ عَشْرُونَ رُكُوعًا

سورۃ اعراف مکیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰۷ آیات تے ۲۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱- میں شروع کریندا اللہ دے نال نال جبرہا بن منگئے
ڈیون والا تے بہوں رحم کرن والا۔
- النص ②
- ۲- میں اللہ ساریں کنیں زیادہ چائن والا تے سچا ہاں۔
۳- اے کتاب جبرمی تیڈو لہائی گئی ء تے تیڈے سینے
وچ ایندی وجر کنیں کوئی تنگی نہ پیدا تھیوے تاں جو توں
ایندے نال پڑا دیں تے مومنین واسطے نصیحت۔
- كُتِبَ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ
لِتُنذِرَ بِهِ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ③
- ۴- تساں اوندی پیروی کرو جو تہاڈو لہایا گئے تہاڈے رب ولو
ایندے علاوہ کہیں بے سنگتی دی پیروی نہ کرو بہوں تھوڑا
جبرمی تساں نصیحت پکڑیندے ء۔
- إَتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ
أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ④
- ۵- تے کئی ساریاں وستیاں ہن جنہیں کوں اساں ہلاک کیا با تے
انہیں دو ساڈا عذاب رات کوں آیا یا اوڈو پارہیں کوں
ستے پئے ہن۔
- وَكَمْ مِّن قَرِيْبَةٍ هَلَكْنَا فَجَاءَهَا بِأَسْنَا بَيِّنَا أَوْهْمٌ
قَالُونَ ⑤
- ۶- تے جڈاں ساڈا عذاب انہیں دو آگے تے انہیں دی ایھا
پکار ہائی جو بے شک اساں ظالم ہا سے۔
- فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بِأَسْنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا
كُنَّا ظَالِمِينَ ⑥
- ۷- تے اساں ضرور پچھسوں انہیں کنیں جنہیں دو بھیجے گئے ہن
تے اساں ضرور پچھسوں رسولیں کنیں دی۔
- فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ⑦
- ۸- اساں ضرور انہیں کوں اپنے علم دے نال (سچ) ڈس
ڈیسوں تے اساں غیر حاضر نہ ہا سے۔
- فَلَنَقْصَنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ ⑧
- ۹- اوں ڈیہیہ عملیں دا وزن سچ تے جیندے وزن باری ہوسن
اوہے لوک کامیاب تھیں۔
- وَالْوِزْنُ يَوْمَئِذٍ بِالْحَقِّ فَمَنْ ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ
هُمْ الْمَفْلُحُونَ ⑨
- ۱۰- تے جیندے وزن ہولے ہوسن اوہے لوکن جنہیں
اپنے نفسیں کوں گھاٹا ڈتے ایں واسطے جو او ساڈی آیات
- وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ
بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ ⑩

تے ظلم کریندے بن۔

۱۱۔ تے اساں تہا کوں زمین و سچ بہوں طاقت بڑتی تے اوندے
و سچ تہا بڑے کیتے روزی دے سامان بناؤن تے تہاں شکر
نو بے کریندے۔

۱۲۔ تے اساں تہا کوں پیدا کیتے تے دل شکلاں بڑتن تے
ول اساں فرشتیں کوں اکھئے آدم کوں سجدہ کرو انہیں
سایں سجدہ کیتا سوائے ابلیس دے او سجدہ کرن والیں
و چونہ تھیا۔

۱۳۔ اللہ آکھیا جو تیکوں کیرمی کال روکے جو توں سجدہ نہ
کریں جڈاں میں تیکوں حکم بڑتے۔ اوں آکھیا میں ایں کنیں
چنگا ہاں تیں میکوں بھانیں پیدا کیتے تے ایکوں مٹی کنیں
پیدا کیتی

۱۴۔ اوں آکھیا توں اتھو نکل و سچ تیکوں کیا حق با جو توں
اتھاں و بڑائی کریں با توں نکل و سچ بے شک توں ذلیل
تھیون والیں و چو ایں۔

۱۵۔ اوں آکھیا توں میکوں قیامت دے ڈینہ تئیں مہلت بڑے

۱۶۔ اوں آکھیا بے شک توں مہلت پاؤن والیں و چو ایں۔

۱۷۔ اوں آکھئے تیں میکوں بلاک کیتے بے شک ہن میں ضرور
تیبے سدھے رستے تے انہیں کیتے پہساں۔

۱۸۔ پچھیں میں انہیں دے اگوومی تے پچھووی اوساں
تے اوں نہیں دے سچے پاسووی تے کھسے پاسووی۔ تے انہیں
و چو بہوں سایں کوں قوں شکر گزار نہ پیسیں۔

۱۹۔ اوں آکھیا اتھو بے عزت تھی کے تے دھلے کھندا ہیا
نکل و سچ جیرھا تیبے پچھوٹسی انہیں و چوتے میں
ضرور دوزخ تہاں سایں نال بھریساں۔

۲۰۔ تے لے آدم توں تے تیبی زال جنت و سچ بہوتے

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ ۗ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ
اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ
مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿١٢﴾

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ
خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿١٣﴾

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ
إِنَّكَ مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿١٤﴾

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٥﴾

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٦﴾

قَالَ فِيمَا أُغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ
الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٧﴾

ثُمَّ لَا تَجِدُ لَهُمْ مَن بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مِنْ خَلْفِهِمْ
وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ
شَاكِرِينَ ﴿١٨﴾

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا لَمَنْ تَبِعَكَ
مِنْهُمْ لَا مَلَائِكَةَ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٩﴾

وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ

تساں بڑویں جھتو چاہو کھاؤتے تساں بڑویں ایں ون دے
کو لہونہ ونچلے بے ناں تاں تساں تھی ولسیو نکالیں وچو۔

۲۱۔ شیطان انہیں بڑوناہیں دے دل وچ وسوسہ پاتے تاں
جو ادا ظاہر کر ڈیوے انہیں تے جو انہیں تے انہیں دے
بدن وچو لکھیا گئے تے آکھیس اللہ سیئیں تہاکوں ایں
ون کنیں صرف ایں واسطے روکے جو تساں فرشتے نہ بن
وچو یا ہمیشہ زندہ نہ رہو۔

۲۲۔ تے انہیں دے اگو قساں کھا کے آکھئے بے شک میں
تہا بڑا خیر خواہ ہاں۔

۲۳۔ اوں انہیں بڑوناہیں کوں دد کھا ڈے کے اپنے مقام کنیں ہٹا
ڈتے تے جہاں انہیں بڑوناہیں اوں ون کوں چکھے انہیں بڑوناہیں
تے انہیں دے نیکیج ظاہر تھی گئیں تے او بڑویں اپنے اتے
بہشت دے پتر چھاٹن لگ پین۔ تے او انہیں دے رب
انہیں بڑوناہیں کوں سب ماریے کیا میں تہاکوں ایں درخت
کنیں ہلکیا نہ ماتے تہاکوں آکھیا نہ با جو بے شک شیطان
تساں بڑوناہیں کیتے کھلا کھلا دشمن۔

۲۴۔ انہیں بڑوناہیں آکھئے اے ساڈے رب اساں اپنے
جانیں تے ظلم کیتے تے جسے تیں ساکوں نکخش نہ ڈتا ساڈے
اتے رم نہ کیتا تے اساں ضرور گھاٹا پاؤن والیں وچو تھی

ولیسوں

۲۵۔ ادا اکھا تھو نکل وچو تہا بڑے وچو کچھ نہیں دے دشمن
ہن تے تہا بڑے واسطے زمین وچ عارضی رہن دی جا
تے کچھ وقت کیتے فائدہ۔

۲۶۔ اوں آکھیا تساں ہونڈے وچ زندہ رہسوتے ہونڈے
وچ مرسوتے او تھاؤ کڈیے ولسیو۔

۲۷۔ اے آدم دے پتر وچ اساں تہا بڑے اتے اینجھے کپڑے

سِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ
الْظَّالِمِينَ ﴿۲۱﴾

فَوَسَّسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ
عَنْهُمَا مِنْ سَوَاتِحِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ
هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ
الْخَالِدِينَ ﴿۲۲﴾

وَقَاَسَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لِنَاصِحٍ ﴿۲۳﴾

فَدَلَّهُمَا يَغْرُورًا فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتَا لَهُمَا
سَوَاتِحُهُمَا وَطِفَقَا يَخِصِفْنَ عَلَيْهِمَا مِنْ ذَرَاةِ
الْجَنَّةِ ۖ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ
الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ لَكُمَا أَنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿۲۴﴾

قَالَ رَبُّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا ۖ وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ
تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۲۵﴾

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۗ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ
مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۲۶﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا
تُخْرَجُونَ ﴿۲۷﴾

يَلْبَسِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُورِي سَوَاتِكُمْ

وَرِيْشَاءُ وَ لِبَاسِ التَّقْوَىٰ ذٰلِكَ خَيْرٌ ذٰلِكَ مِنْ
اٰتِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ﴿۲۷﴾

لبان جیرھے تہاڑے نیگیج کیندن تے سوٹھپ کیتے وی
ہے تے تقویٰ والباس اے چنگا۔ اے اللہ دی آیات
وجوہ تاں جو تہاں نصیحت پکڑو۔

يٰۤاٰدَمُ لَا يَفْتِنَنَّكَ الشَّيْطٰنُ كَمَا اَخْرَجَ اٰوِيْنَكَ
مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسًا لِّیْرِیْهُمَا
سَوَاتِیْمًا اِنَّهٗ یُرٰکُمْ هُوَ وَ قَبِیْلُهٗ مِنْ حَیْثُ لَا
تَرٰوْنَهُمْ اِنَّا جَعَلْنَا الشَّیْطٰنَ اَوْلِیَآءَ لِلَّذِیْنَ لَا
یُؤْمِنُوْنَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ اے آدم دے پترو تہا کوں نہ آزماوے شیطان۔ جیویں
تہاڑے پیروما کوں جنت دجو کدھایا ہس اوں انہیں
ڈوناہیں کیں لباس کھس گدھا تاں جو او انہیں کوں
انہیں دا نیگیج دکھالے۔ بے شک او تے اوند قبیلہ تہا کوں
اتھو ڈہرا کھڑے جھو تہاں نوھے ڈیکھ سگدے۔ بے شک
اساں شیطانیں کوں انہیں دا سبکتی بٹائے جیرھے ایمان
نہیں ایندے۔

وَ اِذَا فَعَلُوْا فَاحِشَةً قَالُوْا وَجَدْنَا عَلَیْهَا اٰبَآءَنَا
وَ اللّٰهُ اَمْرًاۤ اِنَّا نَحْنُ بِالْفَحْشَآءِ
اَتَقُوْلُوْنَ عَلٰی اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے جڈاں او کوئی برائی کریندن تے آہن اسان اپنے
پیو ڈاڑے کوں ایندے اتے پاتے اللہ سیس اینداسا کوں
حکم ڈتے۔ توں آکھ بے شک اللہ سیس بے حیائی دا حکم
نہیں ڈیندا کیا تہاں اللہ دے اتے او کمال کریندے، جیرھی
تہاں چاڈے نوھے۔

قُلْ اَمْرٌ مِّنۡیَّ بِالْقِسْطِ وَاَقِیْمُوْا وُجُوْهَكُمْ عِنْدَ کُلِّ
مَسْجِدٍ وَّاَدْعُوْهُ مُخْلِصِیْنَ لَهُ الدِّیْنَ ؕ کَمَا بَدَاۤ اَکُمۡ
تَعُوْدُوْنَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ توں آکھ میڈے رب الفان دا حکم ڈتے تے اے جو
برمیت دے کو لبو اپنی توجہ درست کر گدھی کرو تے
اونکوں اطاعت اوندے کیتے خاص کریندے ہوئیں سڈو۔
جیویں اوں تہا کوں شروع کیتے اوں تہاں ہوں حالت دو ولسو

فَرِیْقًا هٰدِیًّا وَ فَرِیْقًا حَقَّ عَلَیْهِمُ الضَّلٰلَةُ اِنَّهُمْ
اِتَّخَذُوْا الشَّیْطٰنَ اَوْلِیَآءَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَ یَحْسَبُوْنَ
اَنَّهُمْ مُّہْتَدُوْنَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ ہک ٹولے کوں ہدایت ڈتی تے ہک ٹولے کوں گمراہی
چمڑ گئی۔ انہیں اللہ کوں چھوڑ کے شیطانیں کوں سبکتی بٹا
گدھے تے او خیال کریندن جو او ہدایت پا گین۔

یٰۤاٰدَمُ خُذْ وَاٰزِیْنَتَكَ عِنْدَ کُلِّ مَسْجِدٍ وَ کُلُوْا
وَ اشْرَبُوْا وَلَا تُسْرِفُوْا اِنَّهٗ لَا یُحِبُّ السُّرْفِیْنَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے آدم دے پترو تہاں برمیت دے کو لبو اپنا سوٹھپ
اختیار کیتا کرو تے کھاؤ تے پیو تے فضول خرچی نہ کرو بے
شک او فضول خرچی کرٹ والیں کوں پسند نہیل کریندا۔

قُلْ مِّنۡ حَرَمِ رَبِّیۡةَ اللّٰهِ الَّتِیۡ اَخْرَجَ لِعبَادِهٖ وَالطَّیِّبٰتِ

۳۳۔ توں آکھ اللہ دی اوں خوبصورتی کوں کائیں تہاڑے اتے

مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

حرام کیتے جرمی ۱۲ پٹے بندیں کیتے پیدا کیتی عتے اوندے پاکیزہ
رزق کوں۔ جو اے شہیں ایں دنیاوی زندگی و حج مومنین
کیتے ہن تے قیامت دے ڈینہہ خاص کر انہیں کیتے ہوسن
ایویں اسل آیت کھول کے چاٹن والی قوم کیتے بیان
کریندے ہن

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ
وَإِلْتِمَ وَابَغْيٍ بغيرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ
يُنزَلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تول آکھ بے شک میڈے رب حرام کیتے
ظاہر تے مکی ہوئی بے حیائی کوں تے گناہ کوں تے منہ زوری
کوں جیرھی ناحق ہوئے تے ایں گال کوں جو تسال اللہ نال
شریک بناؤ جیندی اول کوئی دلیل نیں لہائی تے اے
جو تسال اللہ دے خلاف او گال کرو جیرھی تسال جاڈے
نوصے۔

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْجِرُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿۳۳﴾
يُنَبِّئُ أُمَّرَاتِنَا يَا أَيَّتُهَا الرُّسُلُ مِنْكُمْ يَقُضُونَ عَلَيْكُمْ
آيَاتِي لَمَّا نَتَّقِي وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۳۴﴾

۳۳۔ ہر قوم واسطے ہک وقت مقرر تے جڈاں اوند وقت
آویندے تے نہ پچھو تھیندن ہک گھڑی تے نہ اگو تھیندن۔
۳۴۔ اے آدم دے پتر و جے تہا ڈو تہا ڈے وچو رسول آون
تے تہا کوں میڈی آیات پڑھ کے ستاؤن تے جیرھا خدا
کینس ڈرے تے اصلاح کرے اوندے اتے کوئی ڈرنیوں
تے نہ او مونجھے تھینسن۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا تے وڈائی کیتی
ایھے لوک دوزخی ہن تے اوندے وچ بہوں دیر تیں رہسن
۳۶۔ اول کینس وڈا ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ پدھے یا
اوندی آیات کوں جھٹلاوے ایھے لوکن جنہیں کوں مقررہ
سزا و حصہ ملدا رہسی تے جڈاں انہیں دو ساڈے فرشتے
مارن کیتے اندن تے او آہن او کتھائن جنہیں کوں تسال اللہ
دے سوا سڈیندے باوے او آکھسن او اسل کینس گم
تھی گین تے او اپنے خلاف آپ گواہی ڈلیسن بے شک
او کافر ہن۔

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّى
إِذَا جَاءَهُمْ رَسُولُنَا يُتَوَفَّوهُمْ قَالُوا إِنَّا مَا كُنْتُمْ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا
عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿۳۶﴾

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ
وَإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا
حَتَّىٰ إِذَا كُورُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرِينَهُمْ لَوْلَهُمْ
رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَأَتِينَهُمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ
قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۹﴾

وَقَالَتْ أُولَهُمْ لِأَخْرِينَهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ
فَضْلِ فذوقوا العذاب بما كنتم تكسبون ﴿۴۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفْتَحُ
لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلْجَأَ
الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْجَبَّاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿۴۱﴾

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۗ وَ
كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿۴۲﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا ۗ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۴۳﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍ يُجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهِمْ
إِلَّا نَهْرًا وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا
كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ ۗ لَقَدْ جَاءَتْ
رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تَتْلُمُ الْجَنَّةَ أُورَثْتُمُوهَا
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۴۴﴾

۳۹۔ او اکھسی تساں وی انہیں ٹولیں وچ داخل تھی و بوجہ میرے
بھا وچ ہن تے جیرے تساں کنیں پہلے جنیں تے انسانیں
وچو گدر گیشن جڈاں ہک امت بھا وچ داخل تھیں اپنی
بھین تے لعنت کر لیس تے جڈاں او سارے بھا وچ
پکڑیج ولین چھیکڑی امت پہلی امت کول اکھسی اے
ساڈے رب ایھے ہن جنہیں ساکوں گمراہ کیا ہاتوں انہیں کول
دوزخ وچ ڈوڑا عذاب ڈے اللہ اکھسی ہر ہک واسطے
ڈوڑا عذاب تے تساں جانڈے نوڑے۔

۴۰۔ تے پہلی امت چھیکڑی امت کول اکھسی تہا کول
ساڈے اتے کوئی فضیلت نہ ہائی تساں وی عذاب چکھو
جو تساں کندے ہاوے۔

۴۱۔ بے شک جنہیں لوکس ساڈی آیات کول جھٹلا شے تے
وڈائی کیتی انہیں واسطے آسمان دے دروازے نہ کھولے
ولین تے نہ اوجنت وچ داخل تھیں جے تیں ہک اٹھ سوئی
دے ٹوک وچو گنگھ و نچے اسان ایویں جیریں کول سزا
ڈیندے ہیں۔

۴۲۔ انہیں واسطے دوزخ ہی بسترہ تے دوزخ ہی اتلا اچھاڑ
تے ایویں اسان ظالمیں کول بدلہ ڈیندے ہیں۔

۴۳۔ جیرے لوک ایمان آنن تے نیک کم کرن اسان کہیں جان
کول اونڈی طاقت کنیں زیادہ تکلیف لے ڈیندے ایہہ
جنتی ہن اونڈے وچ ہمیشہ رہیں۔

۴۴۔ تے اسان انہیں دے سینے وچو سب بغض کڈھ ڈیسوں
تے انہیں دے قبضے وچ نہراں و ہندیاں پیاں ہوسن
تے او اکھسن جو ساریاں تعریفیاں اللہ دیاں ہن جنیں ساکوں
اے رستہ ڈکھلے جے اللہ ساکوں سدھا رستہ نہ ڈکھلیندا
تے اسان ایں سدھے رستے نہ آؤں ہا۔ ساڈے رب

دے رسول سچ گمن کے آئے ہن تے انہیں کوں آکھ
 بڑا گیا ہا جے او بہشت جیندا تہا کوں تہا بڑے علیس دی وجہ
 نال وارث کیا گئے۔

۴۵۔ بہشتی دوزخیں کوں آواز بڑلین جو ساڈے رب جو
 ساڈے نال وعدہ کیا ہا اسان اونکوں سچا پاگدھے تے
 کیا تہا بڑے رب تہا بڑے نال جو وعدہ کیا ہا اونکوں تہاں
 سچا پاگدھے۔ او آکھن ہا انہیں وچو ہک سبڈن والا سبڈیسی جو
 نکالیں تے اللہ دی لعنت۔

۴۶۔ جیرھے اللہ دے رستے کنیں رکیندن تے اول رستے
 وچ بڑنگ گولیندن تے او آخرت دا لکار کریندن۔

۴۷۔ تے انہیں بڑوناہیں دے درمیان پردہ ہوسی تے اعران
 تے کچھ لوک ہوسن جیرھے ساریں کوں انہیں دی علامتیں دی
 وجہ نال سنبھانڈے ہوسن تے بہشتی لوکیں کوں آواز بڑلین جو
 تہا بڑے اتے سلامتی ہوئے اوندے وچ داخل نہ تھئے
 ہوسن تے اوندی امید رکھیں۔

۴۸۔ تے جہاں انہیں دی نظر دوزخی لوکیں دو بھیری ویسی
 تے او آکھسن جو اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم وچو نہ بنا
 ۴۹۔ اعران والے لوک سبڈلین کچھ دوزخی لوکیں کوں جنہیں
 کوں انہیں دے نشانیں دی وجہ نال سنبھانڈے ہوسن تے
 آکھسن تہا بڑی زیادہ تعداد تہا کوں کوئی فائدہ بڑتے تے نہ
 تہا بڑی وڈائی۔

۵۰۔ کیا ایھے لوکن جنہیں دے متعلق تہاں قساں کھندے
 ہا وے جو انہیں کوں اللہ دی رحمت نہ چھپسی۔ تہاں
 بہشت وچ داخل تھی وچو تہا کوں نہ بڑرتے نہ تہاں
 موخے تھیسو۔

۵۱۔ تے دوزخی بہشتی لوکیں کوں سبڈلین جو ساڈد کچھ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا
 مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ
 حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ
 عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۴۵﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا
 وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿۴۶﴾

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا
 بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ
 لَمَّا دَخَلُوا وَهُمْ يُطْعَمُونَ ﴿۴۷﴾

وَإِذَا صُوفِتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا
 لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۴۸﴾
 وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ
 قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَعَلِكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿۴۹﴾

أَهْوَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَبَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَتِهِ
 أُدْخِلُوا الْجَنَّةَ لَأَخَافُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿۵۰﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَلْفِضُوا عَلَيْنَا

پانی و پاؤ یا جو تہا کوں اللہ ڈتے اوندے وچو ساکوں وی کجھ
ڈیوے او آکھن بے شک اللہ سئیں اے ڈویہیں چیزاں
کافرین تے حرام کیتن۔

۵۲۔ جنہیں اپنے دین کوں کھید تماشا بٹایا ہو یا ہاتے
دنیاوی زندگی انہیں کوں دکھا ڈتا یا اساں انہیں کوں اچ
بھل و لیسوں جیویں او ایں ڈینہ دی ملاقات بھل گئے ہن تے
ات گا لہوں جو او ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

۵۳۔ تے اساں انہیں دو انجھیں کتاب گھن آئے ہیں جنکوں اپنے
علم دے نال کھول کھول کے بیان کیتے او مومنین واسطے
ہدایت تے رحمت۔

۵۴۔ کیا او ایں کتاب دی حقیقت دے کھلن دا انتظار پئے
کریندن جڈاں ایندی حقیقت کھل و لیس تے او لوک آکھن
جیرے بھل گئے ہوسن۔ ایں کنیں پہلے ساڈے رب دے
سچ نال آئے ہن کیا ساڈا کوئی سفارشی ہے جیرھا ساڈی
سفارش کرے یا اساں دنیا دچ ولاکھلے و بھل تاں جو اساں
جیرے (دبرے) کم پہلے اساں کریندے ہاں انہیں دی جاتے
نیک کم کروں انہیں اپنے آپ کوں گھاٹے وچ پاتے جیرھا او کوڑ
پھیندے ہن او دی انہیں کنیں رل گئے

۵۵۔ بے شک تہا ڈا رب اللہ او ہے جیں آسمانیں تے
زمین کوں جی وقتیں وچ پیدا کیتے ول او عرش تے تکلوا
تھی کے بہہ گئے۔ رات دے نال ڈینہ کوں لکا ڈیندے
رات جلدی اونکوں پکڑن چاہندی ہے تے سمجھ تے چندر
کوں تے تاریں کوں اوں اپنے حکم نال تباہ کر ڈتے سنو
پیدا کرن تے حکم ڈیوٹ ہوندا کم۔ بہوں برکت والا ہے
اللہ سئیں جیرھا سارے جہانیں دا پالہنا ہے۔

۵۶۔ اپنے رب کوں سڈو عاجزی نال تے چپ چپاتے

مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ خَرَمَهُمَا
عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۵۱﴾

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسِفُهُمْ كَمَا نَسَوْا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا
وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿۵۲﴾

وَلَقَدْ جِئْتُم بِكُتُبٍ فَضَلْنَاهُ عَلَىٰ هُدًى وَ
رَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۳﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ
يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ
رُسُلُنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شَفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا
لَنَا أَوْ نُزِدْ لَنَا كِتَابًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ
خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿۵۴﴾

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى الْبَيْتَ النَّهَارَ
يَطْلُبُهُ حَبِثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ
بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿۵۵﴾

أُدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ

المُعْتَدِينَ ﴿۵۷﴾

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ
خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۸﴾

اوبے شک حدکنیں ودھن والیں کول پسند نہیں کریں۔
۵۷۔ اتے زمین وچ اوندی اصلاح دے بعد فساد نہ گھتر اوں
کول سڈو ڈرتے طمع نال بے شک اللہ دی رحمت نیکی کرن
والیں دے نال۔

۵۸۔ اوہو، جیرھا گھلیندے بوائیں کول اپنی رحمت کنیں
پہلے خوشخبری ڈیوں واسطے، اے مینہ نال بھریئے ہوئے
جھڑکوں چا اندی، اتے اونکوں اسال گھن دیندے ہیں
بر ملک دو تے اندے اتے پانی دیندے ہیں تے اندے
نال ہر قسم دے پھل پیدا کریندے ہیں ایویں اسال مردیں
کول کڈھیندے ہیں تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔

۵۹۔ تے چنگی زمین اپنے رب دے حکم نال اوندے پوٹے
نکلن، تے جیرمی زمین خراب او ردی پیداوار کڈھیندی،
ایویں اسال اوں قوم تے جیرمی شکر کریندی، اپنی آیات وناپیر
کے بیان کریندے ہیں۔

۶۰۔ بے شک اسال نوح کول اوندی قوم دو بیٹھے تے اول
آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تے اوندے سوا تہاڈا
کوئی معبود نہیں، میں تہاڈے اتے دڑے ڈینہ دے
عذاب کنیں ڈراون۔

۶۱۔ اوندی قوم دے سرداریں آکھیا بے شک اسال تیکوں
کھل گمراہی وچ ڈہدے ہیں۔

۶۲۔ اول آکھیا اے میڈی قوم میڈے وچ کوئی گمراہی دی
گال نہیں میں تے صرف رسول ہاں اوں رب دا جیرھا ساے
جہاںیں دا پالنہار۔

۶۳۔ میں تہا کول اپنے رب دا پیغام پکچنیاں تے تہا دی
خیر خواہی کرینداں تے میں اچانداں اللہ سبب و لو جو تساں
نوصے چاڈے۔

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
إِذَا أَقْلَتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَهُ لِبَلَدٍ مَّيْتٍ فَأَنْزَلْنَا
بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ
الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ ، وَالَّذِي
خَبثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكْدًا كَذَلِكَ نَصْرِفُ الْأَيَاتِ
لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿۶۰﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمِ احْبُدُوا
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۶۱﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۶۲﴾

قَالَ يَعْزُبُ عَنْ رَبِّي فِي ضَلَالَةٍ وَ لَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۶۳﴾

أَبْلَغُكُمْ رَسُولًا لِنَبِيِّ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۶۴﴾

۶۴. کیا تھا کوں حیرانی تھیندی ۶ جو تھا بڑو آئی تھا بڑے رب
لو اونچی نصیحت تھا بڑے وچو بک آدمی تے تاں جو تھا کوں
ہو شیار کرے تے تاں تقویٰ اختیار کرتے تاں جو
تھا بڑے اتے رحم کیا ونجے۔

۶۵. انہیں اونکوں جھٹلا بڑا اساں اول کوں نجات بڑتی
تے انہیں کوں وی جیرھے اوندے نال بن بیٹری وچ
تے جنہیں سا بڑی آیات کوں جھٹلایا با اساں انہیں کوں
عزق کر بڑتا بے شک اوندھے لوک ہن۔

۶۶. تے عاد دو انہیں دے بھرا ہوں کوں (پھٹیا) اول
آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تھا بڑا اوندے سوا
کوئی معبود نہیں کیاں تاں بڑدے نوھے۔

۶۷. اوندی قوم دے وچو سرداریں آکھیا جنہیں کفر کیا تاں
تیکوں بے وقوفی وچ بڑدے ہن تے بے شک اساں
تیکوں کوٹریں وچو یقین کریندے ہن۔

۶۸. اوں آکھئے اے میڈی قوم میں پاگل نہیں میں
تے رسول ہاں اوں رب دا جیرھا سارے جہانیں دا پالہنار۔
۶۹. میں تھا کوں اپنے رب دا پیغام پچھنداں تے میں
تھا بڑے واسطے خیر خواہ ہاں تے ایمانداراں۔

۷۰. کیا تاں حیران تھیندے ۶ جو تھا بڑو نصیحت آئی ۶
تھا بڑے رب و لو تھا بڑے وچو بک آدمی تے تاں جو تھا کوں
ہو شیار کرے تے یاد کرو جو تھا کوں اوں لوح دی قوم دے
بعد اوندجا نشین بنائے تے تھا بڑے جسم کوں مضبوط
بنائے تے اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو تاں جو تاں
کامیاب تھیوو۔

۷۱. انہیں آکھیا کیا توں سا بڑو آئیں (اے سنبھا گھن کے) جو اساں بک اللہ
دی عبادت کروں تے او چھوڑ ڈیوں جیندی سا بڑے

أَوْعِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ
لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۱۴﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ وَأَغْرَقْنَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿۱۵﴾

وَالِىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِّنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۱۶﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُّكَ فِي
سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظُنُّكَ مِنَ الْكٰذِبِينَ ﴿۱۷﴾

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ
الْعٰلَمِينَ ﴿۱۸﴾

أُبَلِّغُكُمْ رِسٰلَتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نٰصِحٌ أٰمِينٌ ﴿۱۹﴾

أَوْعِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ
مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءً مِنْ
بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَضْطَةً فَأَذْكُرُوا
الآءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۲۰﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَآتِنَا مَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ

الضّٰدِقِيْنَ ۝۱۱

پیوڑاڑے عبادت کریندے ہن گھن آجیرے عذاب
دا توں وعدہ ڈیندیں جے توں سچا ہویں۔

۷۲۔ اول آکھیا تہاڑے رب ولو تہاڑے اتے عذاب
تے غضب لہہ چکے کیا تہاڑے نال انہیں
ناوین واسطے بھڑدے، جیرے تہاڑے
پیوڑاڑے رکھین تے اللہ سیس انہیں نال کوئی دلیل نیں
لہائی تہاڑے بھالا رکھو بے شک میں وی تہاڑے نال
بھالا رکھینداں۔

۷۳۔ تے اساں اونکوں تے اوندے نال آسوں کوں اپنی
رحمت نال نجات ڈتی تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا ہا
تے ایمان نہ گھن آئے ہن اساں انہیں دیاں پاڑاں پٹ
ڈتیں۔

۷۴۔ تے تہاڑے دو انہیں سے بھائی صالح کوں پھٹے اوں
آکھے اے میڈی قوم تہاڑے اپنے رب دی عبادت کرو
اوندے سوا تہاڑا کوئی معبود نیں۔ تہاڑو تہاڑے
رب ولو کھلی دلیل آگئی ہے۔ اے اللہ دی ڈاچی اے
تہاڑے واسطے نشان اینکوں پھوڑ ڈیو اے اللہ دی
زمین وچ کھاوے تے اینکوں برائی نال نہ ہتھ لاؤ نہ
تاں تہاڑوں ڈکھ ڈیو تہاڑوں والا عذاب پکڑ گھنسی۔

۷۵۔ تے تہاڑے یاد کرو جڈاں تہاڑوں عبادے بعد جانشین
بٹالیں تے زمین وچ تہاڑوں جا ڈتی اس تہاڑوں اوندے
میدانیں وچ قلعے بنیدے، تے پہاڑیں کوں کٹ
کے گھر بنیدے، تہاڑوں اللہ دیاں نعمتاں یاد کرو تے
زمین وچ جان بچھ کے فساد نہ کرو۔

۷۶۔ اوندی قوم دے سرداریں جنہیں وڈائی کیتی ایمان
گھن آدن دالیں دیو کمزوریں کوں آکھیا

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أُتِجَادِرُ لُونِي فِي أَسْمَاءٍ سَنِيْتُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا نَزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ فَاَنْتَظِرُوْا اِنِّيْ مَعَكُمْ
مِنَ السّٰنِطِرِيْنَ ۝۱۲

فَاَنْجِيْنُهُ وَ الَّذِيْنَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَقَطَعْنَا دَاوٰدَ
الَّذِيْنَ كَذَبُوْا بِآيٰتِنَا وَمَا كَانُوْا مُؤْمِنِيْنَ ۝۱۳

وَ اِلٰى سُوْدٍ اَخَاهُمْ صٰلِحًا قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوْا اللّٰهَ مَا
لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ
هٰذِهِ نٰقَةٌ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَةٌ فذَرُوْهَا تَاْكُلْ فِيْ اَرْضِ
اللّٰهِ وَلَا تَسُوْهَا بِسُوْءٍ فَيَاْخُذْكُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝۱۴

وَ اذْكُرُوْا اِذَا جَعَلَكُمْ خُلَفَآءً مِنْۢ بَعْدِ عَادٍ وَ بَوَّأَكُمْ
فِي الْاَرْضِ تَنْجِدُوْنَ مِنْ سُهُوْلَيْهَا قُصُوْرًا وَ تَنْجُوْنَ
الْجِبَالِ بِيُوْتَآءَ فَاذْكُرُوْا اِلٰهَ اللّٰهِ وَلَا تَعْسُوْا فِى
الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ۝۱۵

قَالَ السّٰلُ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا مِنْ قَوْمِهِ يٰلَيِّدِيْنَ
اسْتَضْعِفُوْا لِمَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ اَتَعْلَمُوْنَ اَنْ صٰلِحًا

کیا تساں چاند سے ء جو بے شک
صالح اپنے رب ولو پھٹیا گئے انہیں آکھیا بے شک
اساں جو کجھ اوندو پھٹیا گئے اونکوں مندرے ہیں۔
۷۷۔ تے انہیں لوکس جسں وڈانی کیتی کھیا بے شک اساں
اوندانکار کریندے ہیں جیندے اتے تساں ایساں
گھن آئے ء۔

۷۸۔ تے انہیں ڈاچی دیاں چھاں کپ ڈتیاں تے انہیں
اپنے رب بے حکم دی نافرمانی کیتی تے انہیں آکھے اے
صالح جیرھے عذاب کنیں ساکوں ڈریندا پئیں گھن آجے
توں رسولیں وچو ہوئیں۔

۷۹۔ تے انہیں کوں پکڑ گدھے بھوئیں انب او اپنے
گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈٹھے پئے ہن۔
۸۰۔ صالح انہیں کنیں منہ پھیر گدھاتے آکھیا اے میڈی
قوم میں تہا کوں اپنے رب دا پیغام پچاڑتے تے تہا ڈی
خیر خواہی کیتی ء تے تساں خیر خواہی کرن والیں کوں لہند
نوسے کریندے۔

۸۱۔ تے لوط جڈاں اپنی قوم کوں آکھیا کیا تساں
انجھی بے حیائی کریندے ء جیری تساں کنیں پہلے ساری
قومیں وچو کہیں وی اے برائی نہ کیتی بائی۔
۸۲۔ بے شک تساں تربیتیں چھوڑ کے جو انیں دو شہوت
واسطے اندے ء اصل چ تساں حد کنیں ودھن والی
قوم ہوتے۔

۸۳۔ اوندی قوم کنیں بیا کوئی جواب نہ با انہیں اے آکھے
جو انہیں کوں اپنی وستی کنیں کڈھ ڈیو بے شک اے
لوک ہن جیرھے بہوں پاک بدن۔

۸۴۔ تے اساں اونکوں تے اوندے خاندان کوں نجات

مُرْسَلًا مِّن رَّبِّهِمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۷۷﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنَّا بِهِ كَاذِبُونَ ﴿۷۸﴾

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصَلِحُ
إِنْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنَّا مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۷۹﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ ﴿۸۰﴾

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ
رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ ﴿۸۱﴾

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ
بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿۸۲﴾

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿۸۳﴾

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ
مِّنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿۸۴﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿۸۵﴾

ڈتی سوائے اونڈی زال دے او پچھو رہن والیں وچو مائی۔

۸۵۔ تے اساں انہیں تے بہوں مینہ و سایا توں ڈیکھ
مجر میں دا انجام کیجھا۔

۸۶۔ تے مدین دو اونڈے بھرا شعیب کوں پھیا اول آکھیا

اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہاڈے واسطے
اونڈے سوا کوئی معبود نہیں۔ تہاڈو تہاڈے رب دلو کھلی
دیل آجکی تے تے تے کچھائی تے توں کوں پورا کرو تے
لوکس دیاں شبیں انہیں کوں گھٹ نہ ڈیو تے زمین و پچ
اونڈی اصلاح دے بعد گبیڑ نہ گھتو۔ اے تہاڈے واسطے
چنگا جے تے مومن ہوسے۔

۸۷۔ تے تے تے ہر رستے و پچ ایں واسطے نہ بہو جو جیر سے اللہ

تے ایمان آئن انہیں کوں اللہ دے رستے کنیں ڈراوونے روکو
تے ایں رستے و پچ ڈنگ دل گولوتے تے تے یاد کرو جڈیاں
تے تے تھوڑے ناوے اوں تہا کوں ودھائے تے تے تے ڈیکھو
فساد کرن والیں دا انجام کیجھا۔

۸۸۔ تے جے تہاڈے وچو ہک ٹولہ اونڈے اتے ایمان
گھن آوے جیندے نال میں پھیا گیاں تے ہک ٹولہ ایمان
نہ گھن آوے پھیں صبر کرو جے تیں اللہ سئیں ساڈے درمیان
فیصلہ کر ڈیوے تے اوچکا فیصلہ کرن والا۔

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِينَ ۝

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ لِقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْوِزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ
وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصَدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا
وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَذَّبْتُمْ وَأَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۝

وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلَتْ
بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ
بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ۝

۱۹۔ انہیں سرداریں جنہیں اونڈی قوم وچو وڈانی کیتی آکھیا
اے شعیب اساں تیکوں تے انہیں کوں جیرھے تیرے اتے
ایمان گھن آسن اپنے ملک وچو ضرور کڈھ ڈیسوں یا تاساں
ساڈے مذہب وچ وچ اول اوسو اول آکھیا بھانویں
اساں ناپسندوی کریندے ہوں۔

۴۰۔ جے اساں تہاڈے مذہب تے دل آوں ایندے
بعد جو اللہ سیس ساکوں نجات ڈتی تے مطلب اساں
اللہ سیس تے کوڑ پدھے ساڈے اختیار نہیں جو اساں
اونڈو ول آوں سوائے ایندے جے اللہ چاہے
جیرھا ساڈا رب ساڈے رب دا علم ہر شے تے وسیع
اللہ تے اساں بھروسہ کریندے ہیں۔ اے ساڈے رب
کوں ساڈے تے ساڈی قوم دے درمیان حق نال فیصلہ
کرڈے تے توں ساریں کنیں چنگاں فیصلہ کرن والا این۔
۴۱۔ اونڈی قوم دے انہیں سرداریں جنہیں انکار کتاہا آکھیا
اے لوکو جے تاساں شعیب دے کچھو ٹرسوتے بے شک
تساں گھاٹا پاوٹن والیں وچو تھی ولسیو۔

۴۲۔ انہیں کوں بھوئیں امب پکڑ گدھاتے او اپنے گھریں
وچ گوڑیں دے بھر ڈھ پئے۔

۴۳۔ جنہیں شعیب کوں جھٹلائے ایویں تھی گئے جیویں او
کڈاہیں اتھاں رہے وی نہن تے جنہیں شعیب کوں
جھٹلائے اوہے گھاٹا پاوٹن والے ہن۔

۴۴۔ اوں انہیں کنیں منہ پھیر گدھاتے آکھیا اے میڈی
قوم میں تہا کوں اپنے رب دا سینہا پکاڑتے تے تہا ڈی
خیر خواہی کرڈتی تے میں کافر قوم تے کیویں افسوس کر سگداں

۴۵۔ تے اساں کہیں وی دستی دو رسول نیں پھیتا تے
جیندے بعد اساں اونڈے رہن والیں کوں بکھ تے ڈکھ

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يُشْعِيبُ وَ الَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَوْمِنَا اَوْ لَنَعُوْدَنَّ
فِيْ مِلَّتِنَا قَالَ اَوْ لَوْ كُنَّا كَرِهِيْنَ ۵۹

قَدْ افترينا على الله كذبا ان عدنا في ملتكم بعد
اذ نجنا الله منها وما يكون لنا ان نعود فيها
الا ان يشاء الله ربنا وسيع ربنا كل شئ علمنا
على الله توكلنا ربنا افتح بيننا وبين قومنا
بالحق وانت خير الفاتحين ۶۰

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِيَنِ اتَّبَعْتُمْ
شُعَيْبًا اِنْ كُنْتُمْ اِذًا لَّخٰسِرُوْنَ ۶۱

فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا فِيْ دَارِهِمْ جَثِيْنًا ۶۲

الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا شُعَيْبًا كَانْ لَمْ يَغنَوْا فِيْهَا الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا
شُعَيْبًا كَانُوْا هُمُ الْخٰسِرِيْنَ ۶۳

فَتَوَلٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يٰ قَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسٰلَتِ رَبِّيْ
وَنصحت لکم فکیف ایے علی قوم کفرین ۶۴

وَمَا اَرْسَلْنَا فِيْ قَوْمِيْ مِنْ نَّبِيٍّ اِلَّا اَخَذْنَا اٰهْلَهَا
بِالْبَاسِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُوْنَ ۶۵

نال نہ پکڑ یا ہو سے تاں جو او عاجزی کرن۔

۹۶۔ بچپیں اسان بدل بڑتے تکلیف کوں سہولت نال جے تئیں او ترقی کر گئے تے آکھن گئے جو ساڈے پیو بڑا بڑے کوں وی لے بڑکھ سکھ آٹے ہن دل اسان انہیں کوں اجھن گھت پکڑ گدھے تے او سمجھندے نہ ہن۔

۹۷۔ تے جے وستی آلے ایمان گھن آون باتے خدا کئیں بڑن ہاتے اسان انہیں تے زمین تے آسمان دی برکت دے دروازے کھول بڑیوں ہا۔ انہیں تے جھٹلائے دل اسان انہیں کوں انہیں دی کائی دی وجہ نال پکڑ گدھے۔

۹۸۔ کیا او وستی والے امن وچ آگئیں جو انہیں تے ساڈا عذاب آوے رات کوں تے او ستے پئے ہوون۔

۹۹۔ کیا وستی آلے امن وچ آگئیں جو انہیں تے ساڈا عذاب آوے بڑو پارہیں کوں تے او کھیڈ دے پئے ہوون۔

۱۰۰۔ کیا او اللہ دی تدبیر کئیں محفوظ تھی گئیں تے اللہ دی تدبیر کئیں محفوظ کوئی نیئیں سمجھندا سوائے گھاٹا پاوٹن والی قوم دے۔

۱۰۱۔ کیا اہل لوکیں دے بعد جنہیں کوں اسان زمین دا وارث بنائے انہیں کوں لے عقل نیئیں آئی جو جے اسان چاہوں ہا تے انہیں دے گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں عذاب بڑیوں ہاتے اسان انہیں دے دلہیں تے مہروی لا سگدے ہن تے او کجھ نہ سن سگن۔

۱۰۲۔ لے وستیاں ہن اسان انہیں دیاں خبراں تیکوں سنندے ہن تے بے شک انہیں دے رسول انہیں دو آئے کھلی کھلی دلیلاں گھن کے انہیں نیئیں منیا ات گاہوں جو انہیں پہلے جھٹلایا ہا ایویں اللہ سئیں کافر لوکیں دے دلہیں تے مہر لا بڑندے۔

ثُمَّ بَدَلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۹۶﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۹۷﴾

أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿۹۸﴾

أَوَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ ﴿۹۹﴾

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلاَّ الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۱۰۰﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّو نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۱۰۱﴾

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقِصُ عَلَيْكَ مِن نَّبَائِهَا ۗ وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۳۔ اسان انہیں وچو بہوں ساریں کوں وعدے دا پکا
نئیں پاتا تے انہیں وچو بہوں ساریں کوں وعدے دا
تروڑن والا پاتے۔

۱۰۴۔ ایندے بعد اسان موسیٰ کوں اپنے نشانیں نال
فرعون تے اوندے سرداریں دو پھیا تے انہیں نشانیں
تے ظلم کیتا توں بڑیکھ فسادیں دا انجام کیا تھیندے۔

۱۰۵۔ تے موسیٰ آکھیا اے فرعون میں سارے جہانیں دے
پالہنا خدا دا رسول ہاں۔

۱۰۶۔ میڈے اتے فرمن جو میں اللہ تے سوائے سچے دے
کچھ نہ آکھاں میں تہاڈو آیاں تہاڈے رب ولو کھلی دلیل
گھن کے ہن توں بنی اسرائیل کوں میڈے نال پھٹ بڑے۔
۱۰۷۔ اوں آکھیا جے توں کوئی نشان گھن آئیں تے او بڑکھاں
جے توں سچا ہوں۔

۱۰۸۔ اوں اپنا سوتا سٹیا تے او ہوں ویلھے بک کھلا کھلا
اثر دھا بن گیا۔

۱۰۹۔ تے اوں اپنا ہتھ کڈھیا تے ہوں ویلھے بڑیکھن
والیں کیتے چٹا کھیر تھی گیا۔

۱۱۰۔ فرعون دی قوم وچو سرداریں آکھیا بے شک اے
بہوں جانن والا جادوگر۔

۱۱۱۔ اے چاہندے جو تہا کوں تہاڈی زمین وچو کڈھ
ڈیوے ہن تہاڈا کیا مشورہ۔

۱۱۲۔ انہیں آکھیا توں انیکوں تے ایندے بھرا کوں مہلت
ڈے تے شہریں وچ پھٹ جیرھے جادوگر کٹھے کرن۔

۱۱۳۔ تے تیں کنیں سارے علم والے جادوگر آونجن۔

۱۱۴۔ تے جادوگر فرعون دد آگئے تے انہیں آکھیا جے
اسان غالب آونجوں تے ساکوں اجر ملیسی۔

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا
أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿۳۳﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكِهِ فَظَلَمُوا بِهَا ۖ فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُفْسِدِينَ ﴿۳۴﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ يُفْرِعَوْنَ أَنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۵﴾

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِبَيِّنَةٍ ۖ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿۳۶﴾

قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿۳۷﴾

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿۳۸﴾

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بِيضَاءٌ لِلنَّظِيرِينَ ﴿۳۹﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ﴿۴۰﴾

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَأَمَّا ذَا نَأْمُرُونَ ﴿۴۱﴾

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ خِزْيِينَ ﴿۴۲﴾

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ﴿۴۳﴾

وَجَاءَ السَّحْرُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنْ لَنَا لَأَجْرٌ إِنْ
كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿۴۴﴾

- ۱۱۵۔ اول آکھیا جی ہاں تے تساں میٹے تھی ولسیو۔
- ۱۱۶۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ توں پہلے سٹیس یا اسان پہلے سٹن ولے تھیووں۔
- ۱۱۷۔ موسیٰ آکھیا سٹو جڈاں انہیں سٹیا انہیں لوکس دے اکھیں تے جادو کر ڈاتا تے انہیں کون ڈرا ڈاتا تے انہیں بہوں وڈا جادو ڈکھالیا۔
- ۱۱۸۔ تے اسان وحی کیتی موسیٰ دو جو توں اپنا سوٹا سٹ لے ہوں ویلے اوں کون لنگل ولسی جیرھا انہیں کوڑ بدھے
- ۱۱۹۔ حق ثابت تھی گیا تے جو کم اوکر بندے پئے ہن او مٹ گیا۔
- ۱۲۰۔ او سارے ڈھونج پئے تے ذلیل تھی گئے۔
- ۱۲۱۔ تے جادوگر سجدے وچ ڈھ پئے۔
- ۱۲۲۔ تے انہیں آکھیا اسان ساریں جہانیں دے رب تے ایمان ایندے ہن۔
- ۱۲۳۔ جیرھا موسیٰ تے ہارون دارب۔
- ۱۲۴۔ فرعون آکھیا تساں ادنکوں من گدھے ایں کنیں وہلے جو میں تہاکوں اجازت ڈیواں بے شک اے تہا ڈی تدبیر جیرھی تساں شہر وچ بٹانی ہوتاں جو تساں اتھاں رہن والیں کون کڈھ ڈیو لیس تہاکوں جلدی پتہ لگ ولسی۔
- ۱۲۵۔ میں تہا ڈے ہتھ تے پیراں خلاف ورزی دی وچ نال کپ ڈلیساں تے تہاکوں ساریں کون دل پھاسی تے چڑھا ڈلیساں
- ۱۲۶۔ انہیں آکھیا بے شک اسان اپنے رب دو ولن والے ہن۔
- ۱۲۷۔ تے توں ساڈے اتے ات گاہوں کوڑیند اپنیں جو اسان من گدھے اللہ دے نشانات کون جیلھے او اسان
- قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿۱۱۵﴾
- قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿۱۱۶﴾
- قَالَ الْقَوَاهِ فَلَنَّا الْقَوَا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ﴿۱۱۷﴾
- وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ ألقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿۱۱۸﴾
- فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۱۹﴾
- فَغَلَبُوا هَذَاكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿۱۲۰﴾
- وَألقى السحرة يمجدين ﴿۱۲۱﴾
- قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۲۲﴾
- رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿۱۲۳﴾
- قَالَ فِرْعَوْنُ آمَنْتُ بِهِ قَبْلَ أَنْ أَدْنَكَ لَكَمْ هَذَا لَمَكَرْ مَكْرُتًا فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿۱۲۴﴾
- لَا قَطْعَتَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلافٍ ثُمَّ لَأَصْلَبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۱۲۵﴾
- قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿۱۲۶﴾
- وَمَا نَقُومُ مِتًّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقْنَا مُسْلِمِينَ ﴿۱۲۷﴾

کنیں آگئیں اے ساڈے رب توں ساڈے اتے صبر
سٹ تے ساکوں مسلمان ماریں۔

۱۲۸۔ تے فرعون دی قوم دے سرداریں آکھیا کیا توں موسیٰ
تے اوندی قوم کوں چھڑیندا پئیں تاں جو او زمین وچ فساد
کرن تے تیکوں تے تیبڑے خداکوں چھوڑ ڈیوں اول
آکھیا اساں ضرور انہیں دے پتریں کوں قتل کر لیسوں تے تریبتیں
کوں جیندا رکھیسوں تے اساں انہیں تے غالب پئیں۔

۱۲۹۔ موسیٰ آکھیا اپنی قوم کوں تساں اللہ کنیں مدد منگو تے صبر
کرو بے شک زمین اللہ دی ہے او اپنے بندیں وچو جینکوں
چاہندے اوندوارث بنا ڈیندے تے چنگاں انجام
متقیں دا ۷۔

۱۳۰۔ انہیں آکھیا تیبڑے آون کنیں پہلے وی ساکوں دکھ
بڑے گئے تے تیبڑے آون دے بعد وی اول آکھیا
اے تمی سبگے جو تہاڈا رب تہاڈے دشمن کوں ہلاک کر
ڈیوے تے تہاکوں زمین وچ جانشین بنا ڈیوے تے ڈیکھے
جو تساں کیویں عمل کریندے ۸۔

۱۳۱۔ تے اساں آل فرعون کوں پکڑیا قحط نال تے پھلیں دی
کھی نال تاں جو اد نصیحت پکڑن۔

۱۳۲۔ تے جڈاں انہیں تے چنگاں زمانہ آوے آبدن اے
ساڈا حق ہاتے انہیں تے برا زمانہ آوے تے آبدن اے
موسیٰ تے اوندے نال آئیں دی نحوست۔ سٹوا انہیں دی
نحوست اللہ کنیں ہے تے انہیں وچو بہوں سارے چاندے
نہیں۔

۱۳۳۔ تے او آبدن جے توں ساڈو کوئی نشان گمن آویں
تاں جو توں ساکوں دوکھا ڈیویں تے اساں تیکوں نہ منیسوں۔
۱۳۴۔ اساں انہیں تے طوفان تے مکڑی تے جواں تے ڈیڈر

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ
لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَالْهَيْكَلُ قَالَ
سَنُقْتِلُ إِبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِ نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ
قَاهِرُونَ ﴿۱۲۸﴾

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ
الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ
الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۱۲۹﴾

قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِنَا وَ مِنْ بَعْدِ مَا
جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَ
يَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۳۰﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَ نَقْصِ مِنَ
الشَّرْبِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۳۱﴾

فَإِذَا جَاءَ تَهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ
سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى وَمَنْ مَعَهُ إِلَّا إِنَّمَا
طَّيَّرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ الْكُفْرَ هُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۳۲﴾

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِنَتَّحَرَّنَا بِهَذَا
فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۳﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ

تے خون دا عذاب پھیلایاے انجرا نجان نشان بن انہیں وڈائی
کیتی تے مجرم قوم ہن۔

۱۳۵۔ تے جڈاں انہیں تے عذاب لٹھا انہیں آکھیا اے موسیٰ
توں سب ساڈے کیتے اپنے رب کوں جواوں تیبڈے نال
وعدہ کیتے جے توں اساں کنیں عذاب ہٹا ڈیویں تے
اساں تیبڈے اتے ایمان گھن اوسوں تے ضرور تیبڈے
نال بنی اسرائیل کوں پھٹ ڈیویں۔

۱۳۶۔ جڈاں اساں انہیں کنیں عذاب اوں مدت میں جینکوں
او پھنچن والے ہن ہٹا ڈتا انہیں وعدہ ترور ڈتا۔

۱۳۷۔ اساں انہیں کنیں بدلہ گدھاتے انہیں کوں سمندر
وچ غرق کر ڈتا کیوں جو انہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا
تے انہیں کنیں غفلت کیتی ہائی۔

۱۳۸۔ تے اساں اوں قوم کوں وارث بنا ڈتا جیڑھی کمزور
سبھی ویندی ہائی زمین دے پورا دھیں داوی تے
پچا دھیں داوی جینکوں اساں برکت ڈتی ہائی تے بنی
اسرائیل دے حق وچ تیبڈے رب دی چنگی گال پوری
تھی گئی۔ ایں واسطے جو انہیں صبر کیتے تے اساں تباہ کر ڈتے
جیڑھیاں عمارتاں فرعون تے اوندی قوم بئیدی ہائی تے جو
اچیاں ماڑیاں بنیدے ہن۔

۱۳۹۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سمندر دے پار لنگھایا تے
تے اوہک اینجھی قوم دے کو لہو آکے جیڑھی اپنے بُتیں
دے اگو عبادت کیتے بیٹھی ہائی انہیں آکھیا اے موسیٰ
ساڈے کیتے توں دی ایویں معبود بنا جیویں انہیں دے ہن
اوں آکھے بے شک تساں جاہل قوم ہتے۔

۱۴۰۔ بے شک اے جیڑھا کجھ کریندے پین تباہ تھیون
والا ہتے جو اے عمل کریندے پین مٹ وچن والا۔

وَالضَّفَادِعَ وَالذَّمَائِمِ مَفْضَلَتٍ فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿۱۳۵﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا لِيُوسَىٰ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ
بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ لِئِن كَشَفْتَنَا عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ
لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿۱۳۶﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلِغُوهُ
إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ﴿۱۳۷﴾

فَأَنْتَقْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿۱۳۸﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشَارِقَ
الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ
كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا
وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا
يَعْرِشُونَ ﴿۱۳۹﴾

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَىٰ قَوْمٍ
يَعْلَمُونَ عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا لِيُوسَىٰ اجْعَلْ
لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿۱۴۰﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُم بِفِيهِ وَبِطُلٌّ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۱۴۰﴾

قَالَ أَعْبَرِ اللَّهُ أَبْعِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضْلَكُمْ عَلَى
الْعَالَمِينَ ﴿۱۳۱﴾

۱۳۱۔ اول اکھیا کیا میں اللہ دے سوا تھا بڑے کیتے کوئی پیا
معبود پسند کرال اوں سارے جہانیں تے تھا کوں فضیلت
ڈتی ۷۔

وَأَذَانُ جَيْنُكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ يَقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَجْبُونَ نِسَاءَكُمْ
وَقِي ذِكْرُ بَلَاءِ مَنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿۱۳۲﴾
وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَا بِعَشْرِ
فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى
لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلِفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ
سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿۱۳۳﴾

۱۳۲۔ تے جڈاں اسال تھا کوں فرعون دی قوم کینیں نجات ڈتی او
تھا کوں بہوں گندہ عذاب پکچیندے ہن تے ایندے وچ
تھا بڑے واسطے تھا بڑے رب دا وڈا احسان ہا۔

۱۳۳۔ تے اسال موسیٰ نال تریہہ راتیں دا وعدہ کیا ہاتے
بی بڑاہ راتیں نال اوں وعدے کوں پورا کیتا ایویں اوندے
رب دا چاہی راتیں دا وعدہ پورا تھی گیا تے موسیٰ اپنے بھرا
ہارون کوں اکھیا جو میڈے بعد میڈی قوم وچ بانٹینی
کرتے اصلاح کرتے فساد کرن والیں دی راہ تے
نہ ٹریں۔

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ
أَرِنِي أَنْظُرَ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرِيكَ وَلَكِنْ أَنْظُرْ
إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ نَرِيكَ فَلَمَّا
سَئَلَهُ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا
فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ بُنْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۴﴾

۱۳۴۔ تے جڈاں موسیٰ ساڈے نال مقررہ وقت تے آگیا تے
اوندے رب اوندے نال گاہیں کیتیاں اول اکھیا لے
میڈے رب میکوں اپنا وچورد بکھا میں تیکوں ڈیکھاں
اول اکھیا توں میکوں بالکل نوہیں ڈیکھ سگدا ہا توں ایں
پہاڑو ڈیکھ جے او اپنی جاتے کھڑا رہ گیا تے توں میکوں
ڈیکھ گھنیں تے جڈاں اوندے رب پہاڑ تے اپنا جلوہ
ڈکھائے اونکوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتے تے موسیٰ بے ہوش
تھی کے ڈھ پئے۔ جڈاں اول کوں ہوش آئے تے اکھیس
لے خدا توں پاک ہویں میں تیرو جھکداں تے میں پہلا
مومن ہاں۔

۱۳۵۔ اول اکھئے لے موسیٰ میں تیکوں انہیں لوکیں تے
اپنی رسالت تے اپنے کلام نال چن گدھے ہن توں پکڑ جو میں
تیکوں ڈیواں تے توں شکر گزار تھی وچ۔

۱۳۶۔ تے اسال اونکوں تختیں تے ہر شے لکھ کے ڈتی

قَالَ يُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي
وَبِكَلَامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۱۳۵﴾

وَكُتِبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةٌ وَتَفْصِيلًا

لِكُلِّ شَيْءٍ فَخَذْنَا بِقُوَّةٍ وَأَمْرٌ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَخْنَبَتِهَا
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿۱۳۷﴾

جیڑھی نصیحت بانئ تے ہر شے دی تفصیل ہائی توں ایس کول
طاقت نال پکڑتے اپنی قوم کول حکم ڈے جو او دی
انیکوں چنگی طرح پکڑ گھنن۔ میں تہا کول نافرمانیں دا گھر
ڈکھلیساں۔

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كَلِمَةَ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِن
يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا
سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿۱۳۸﴾

۱۳۷۔ میں انہیں کول اپنے نشانیں کنین پریں رکھیاں
جیڑھے زمین و سچ ناحق و ڈائی کریندن تے جے او ہر نشان
ڈکھن تاں وی ایمان نہ انیسن تے جے او سدھا رستہ
وی ڈکھ گھنن اوں رستے تے نہ ٹرسن تے جے او گمراہی
دا راہ ڈکھ گھنن اوں رستے تے ٹرپوسن۔ اے ایس واسطے
جو بے شک انہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے تے او
انہیں کنیں غافل ہن۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۹﴾

۱۳۸۔ تے جنہیں ساڈی آیات کول جھٹلائے تے قیامت
دی ملاقات کول انہیں دے اعمال و نیج گئے تے جو او
کریندے ہن انہیں کول اوں بدلہ ملیسی۔

وَإِخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُلْدِهِمْ عَجْلًا
جَسَدًا لَهُ خُورٌ أَلْمَرُ يَرَوْنَ أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا
يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿۱۴۰﴾

۱۳۹۔ تے موسیٰ دی قوم اوں دے بعد اپنے گاٹھیں کنیں
ہک گابا بٹایا تے اوں ایجا جسم ہا جیندے وچو ہاں ہاں
دی بے مقصد آواز نکلی ہائی کیا انہیں اے نیں سوچا
جو نہ تے او انہیں نال لیندے تے نہ او انہیں کول سدھا
رستہ ڈکھلیندے تے انہیں اونکوں معبود بنا گدھے
تے او ظلم کرن والے ہن۔

تے

۱۴۰۔ تے جڈاں او شرمندہ تھی گئیں تے انہیں ڈٹھے جو
او گمراہ تھی گئیں انہیں آکھئے جے ساڈے رب ساڈے
اتے رحم نہ کیاتے ساکوں معاف نہ کیاتے اسان ضرور
گھانا پاوٹن والیں وچو تھی ولسوں۔

وَلَمَّا سَقَطَ فِي آيَاتِهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا
قَالُوا لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿۱۴۱﴾

۱۴۱۔ تے جڈاں موسیٰ اپنی قوم دوولیا کاوڑتے افسوس نال
اوں آکھیا تہاں بہوں گندی جانشینی کیتی ۽ میڈے بعد

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي أَعْمَلْتُمْ أَمْرًا رِيبًا

وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ
قَالَ ابْنُ أَمْرَانَ الْقَوْمَ اسْتَضَعْفُونِي وَكَادُوا
يَقْتُلُونِي فَلَا تُشِيتْ بِي الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۱۵۱﴾

کیا تاں اپنے رب سے حکم و وحی جلدی کیتی تے اوں
تختیاں رکھ ڈتیاں تے اپنے بھرادے سر کوں پکڑ گدھس
تے آپ دو گھیلپس اوں آکھئے اے میڈی مادے پتر
بے شک میڈی قوم میکوں کمزور سمجھے تے قریب باجو میکل
قتل کر ڈیوں ہا توں دشمنیں کوں میڈے اتے نہ کھلوا
تے میکوں ظالم قوم وچو نہ بٹا۔

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَإِلَاحِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿۱۵۲﴾

۱۵۲۔ اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں معاف کرتے
۱۵۲۔ میڈے بھرا کوں دی تے ساکوں اپنی رحمت و وحی داخل کر
تے توں ساسے مہربانیں کنیں بہوں مہربان ہوں۔

إِنَّ الَّذِينَ أَخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَّا لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رَبِّهِمْ
وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ ﴿۱۵۳﴾

۱۵۳۔ بے شک جنہیں بٹائے گا بے کوں خدا انہیں تے
ضرور انہیں دے رب دا غضب لہسی تے ذلت
دنیاوی زندگی و وحی تے ایوں اساں کوڑ بدھن والیں
کوں سزا ڈیندے ہیں۔

وَالَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ قَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَ
آمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۵۴﴾

۱۵۴۔ تے جنہیں لوکیں برے کم کیتن تے کھپیں ایندے
بعد توبہ کیتی تے ایمان گھن آئے بے شک تیرا رب ایندے
بعد بہوں بخشش والاتے دل و دل رحم کرن والا ہے۔

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ وَفِي
نُسُخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِوَالِهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿۱۵۵﴾

۱۵۵۔ تے جیلھے موسیٰ دی کاوڑ مٹھی تھی اوں تختیاں
وللاچا تے اوندے وحی ہدایت تے رحمت دی لکھائی
ہائی انہیں لوکیں کیتے جیرھے اپنے رب کنیں ڈردن۔

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا رِيشًا فَنَتَا
أَخَذَهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ
قَبْلُ وَإِنِّي أَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الشُّفَهَاءُ مِنَّا
إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِي
مَنْ تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيْنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ
خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿۱۵۶﴾

۱۵۶۔ تے موسیٰ اپنی قوم دے ستر آدمیں کوں چن گدھا
ساڈے وعدے آلی جائیتے تے جڈاں انہیں کوں بھویس
امب پکڑ گدھے اوں آکھئے اے میڈے رب جے توں
چاہیں ہاتے انہیں کوں ایں کنیں پہلے تباہ کر ڈیوں ہا
تے میکوں دی کیا توں ساکوں تباہ کریندیں انہیں کھیں
دی وچو نال جیرھے ساڈے وچو پاگلیں کیتن اے صرف
تیرا ہی آزمائش ایندے نال توں جینکوں چاہنیں گمراہ

کریندیں تے جینکوں چاہندیں ہدایت ڈیندیں توں
ساڈا سبگتی ایں توں ساکوں بخش تے ساڈے اتے رحم
کرتے توں بہوں چنگا بخشن والا ہویں۔

۱۵۷۔ تے توں ساڈے کیتے لکھ چنگائی ایں دنیا وچ دی تے
آخرت وچ دی بے شک اسان تیرو آگئے ہیں۔ اوں
آکھے میڈا عذاب اونکوں پنہیسی جینکوں میں چاہاں تے
میڈی رحمت ہر شے تے وسیع تے میں ضرور چنگائی اکھساں نہیں
لوکس کیتے جیرھے تقویٰ اختیار کریندن تے ڈیندن زکوٰۃ
تے جیرھے ساڈی آیات تے ایمان گھن اندن۔

۱۵۸۔ جیرھے ساڈے ایں رسول دی پیروی کریندن جیرھانی
تے امی و جیندا ذکر لکھیا ہویا موجود نہیں کنیں تورات وچ تے
انجیل وچ ادا نہیں کون نیکی دا حکم ڈیندے تے برائی کنیں
ہلکیندے تے انہیں تے حلال کریندے پاک شہیں تے انہیں
کیتے گندیں شہیں حرام کریندے تے انہیں دے سر تو بارہیندے
تے انہیں دے گل دے گلانویں وی ہیندے جیرھے اوندے
تے ایمان گھن آئے تے اوندی امداد کیتی تے طاقت پکائی
تے اوں نور دی پیروی کیتی جیرھا اوندے نال تھے ایھے
لوک کامیاب تھیون والین۔

۱۵۹۔ توں آکھائے لوکوں بے شک میں اللہ رسول ہاں
تساں ساریں دو اوندی جیندی آسمانیں تے زمین دی
بادشاہت اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوہو جیندا کریندے
تے مریندے۔ تساں اللہ تے ایمان گھن آؤ تے اوندے
رسول تے جیرھانی و تے امی و جیرھا اللہ تے اوندے
گاہیں کول منیندے تے تساں اوندی پیروی کردتاں جو
تساں ہدایت پاؤ۔

۱۶۰۔ تے موسیٰ دی قوم وچو ہک ٹولہ ایجھا و جیرھا حق نال

وَأَكْتُبُ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ
وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاءَ كِتَابَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۵۷﴾

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ
مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ
وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ
وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَ
عَزَّوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ
أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۵۸﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَ
يُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الَّذِي
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۱۵۹﴾

وَمِنْ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ أَمَلُوا يَهُودَ وَبِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿۱۶۰﴾

ہدایت پینداپٹے تے اونڈے نال انصاف وی کریندن۔
 ۱۶۱۔ تے اساں انہیں کوں بارہاں قبیلیں وچ ونڈ کے
 قوماں بنا ڈتن تے اساں موسیٰ دو وحی کیتی جڈاں اونڈی قوم
 اوں کینیں پانی منگیا جو توں اپنا سوٹا فلاں پھرتے مار
 اونڈے دچو بارہاں چٹھے نکل پین تے ہر کہیں اپنے اپنے
 پیوٹ وی جا سہان گدی تے اساں انہیں تے جھڑدی چھاں
 کیتی تے اساں انہیں تے کھیاں تے بیڑے بہائے
 تساں کھاؤ او پاک شہیں جیرھیاں اساں تہاکوں ڈتن۔ اساں
 انہیں تے ظلم نیں کیتا او اپنے اتے آپ ظلم کریندے ہن۔
 ۱۶۲۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا گیا جو تساں این دستی وچ
 رہتے کھاؤ اونڈے دچو جھو تساں چاہوتے آکھو سا ڈاپار
 ہولا کرتے این دروازے وچ فرمانبرداری کریندے ہوئیں
 پہرہ و نچو اساں بخش ڈیسوں تہا ڈے گناہ تے نیکی کرن
 والیں کوں اساں زیادہ ڈیسوں۔

۱۶۳۔ تے بنی اسرائیل وچو ظالمیں اوں لفظ کوں بدل ڈتا
 جیرھا انہیں کوں آکھیا گیا تے اساں انہیں تے پھیا آسمان
 کینیں عذاب این واسطے جو او ظلم کریندے ہن۔

۱۶۴۔ تے انہیں کینیں پچھ اوں دستی دے متعلق جیرھی سمندر
 دی کندھی تے ہائی جڈاں او چھن چھن دے حکم وچ زیادتی
 کریندے ہن جیرھے ڈینہہ انہیں دو پھلیاں سرسٹ کے ٹوے دے
 ٹوے اندیاں ہن جڈاں او چھن چھن نہ میندے ہن اوں ڈینہہ اندیاں
 ہن یوں اساں انہیں کوں از میندے ہاے۔ ات بگاہوں جو او نا فرمائی کریندے ہن

۱۶۵۔ تے انہیں دے دچو ہک ٹوے آکھیا جو تساں اوں
 قوم کوں کیوں نصیحت کریندے، جیکوں او ہلاک کرن والا
 یا انہیں کوں سخت عذاب ڈیوٹ والا۔ انہیں آکھیا تہا ڈے
 رب دے کو لہو عذر پیش کرن واسطے تے تاں جو او اللہ

وَقَطَعْنَهُمْ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا
 إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمَهُ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ
 الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ
 عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِبَهُمْ وَظَلَلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ
 وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّانَ وَالسَّلْوَىٰ كُلُّوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
 رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
 يَظْلِمُونَ ﴿۱۶۱﴾

وَأَذَقْنَا لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا
 حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
 نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَنُرِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۶۲﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
 لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
 يَظْلِمُونَ ﴿۱۶۳﴾

وَسَأَلْتَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَافِزَةَ الْبَحْرِ
 إِذْ يَدْعُونَ فِي التَّبَتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ
 سَبْتِهِمْ شُرَعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كُنَّاكَ
 نَبَلُّوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۱۶۴﴾

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعْبُدُونَ قَوْمًا لَا
 يُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا
 مَعذِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۱۶۵﴾

۱۶۱۔ ۱۶۲۔ ۱۶۳۔ ۱۶۴۔ ۱۶۵۔

کنیں ڈرن۔

۱۶۶۔ تے جڈاں او بھل گئیں جیرھی کال دی نصیحت کیتی گئی بانئ
تے اساں انہیں کوں جیرھے برائی کنیں رکیندے ہن
نجات بڑتی تے انہیں کوں جیرھے ظلم کریندے ہن
ڈکھ ڈیون والے عذاب نال پکڑ گدھے ات گاہوں جو او
نافرمان ہن۔

۱۶۷۔ تے جڈاں انہیں کوں جیرھی گاہیں کنیں روکیا گیا با
اوندے وچ زیادتی کیتی اساں انہیں کوں آکھیا جو تساں
ذلیل بھولوں بن دنجو۔

۱۶۸۔ تے جڈاں تیدے رب اعلان کیتا با جو انہیں دے
اتے قیامت دے ڈینہہ اتیجھے لوک پھٹسی جیرھے انہیں
کوں گندہ عذاب پچھیں بے شک تیدے رب بہوں جلدی
عذاب ڈیون والے تے بے شک اونٹن ڈال تے دل
دل رحم کرن والے۔

۱۶۹۔ تے اساں انہیں کوں زمین وچ ٹوس وچ دند ڈتا
کچھ انہیں وچونیک ہن تے کچھ انہیں دے علاوہ ہن تے
اساں انہیں کوں برے تے جھنگے حالات نال ازمیندے
ہیں۔ تاں جو او غلطی کنیں رک وچن۔

۱۷۰۔ تے انہیں دے بعد کچھ اتیجھے جانشین تھیں جیرھے
کتاب دے وارث تھیں جیرھے دنیا دے مال کوں حاصل
کرین تے او آہن جو ساکوں بخش ڈتا ویسی تے جے
انہیں کنیں ایتھو جتناں مال پیا اونچے او دی گھن گھسن
کیا انہیں کیں کتاب دے وچ لے پکا وعدہ نہ گدھا گیا با
جو ایندے متعلق سوائے سچ دے کچھ نہ آکھن تے جو
ایندے وچ با اونکوں پڑھسن تے آخرت دا گھر انہیں
لوکس واسطے چنگا، جیرھے تقویٰ اختیار کریندن کیا تساں

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَجْنَبْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ
السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَدَابِ بَيِّنَاتٍ بِمَا
كَانُوا يُفْسُقُونَ ﴿۱۶۶﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً
خَسِيفًا ﴿۱۶۷﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ
الْعِقَابِ ﴿۱۶۸﴾ وَإِنَّهُ لَغُفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۶۹﴾

وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَّمًا مِنْهُمْ الْمُضِلُّونَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَلِكَ وَبَلَّوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿۱۷۰﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ
الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا
فِيهِ ۗ وَالذَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿۱۷۱﴾

عقل نوہے کریندے۔

۱۷۱۔ تے جنہیں لوکیں کتاب کوں مضبوطی پکڑیا ہوئے تے نماز ٹھہا کے پڑھدن بے شک اسان اصلاح کرن والیں دا اجر نئے و نچیندے۔

۱۷۲۔ تے جڈاں پہاڑ کوں انہیں دے اتے چاتے سے ایویں با حیویں خمیر ہوئے تے انہیں خیال کیتے او انہیں تے ڈھاندے جو اسان تہا کوں بڑتے اونکوں پکڑو مضبوطی نال تے جو اوندے وچ اونکوں یاد رکھوتاں جو متقی ہو۔

۱۷۳۔ تے جڈاں تیڈے رب بنی آدم کنیں انہیں دے کنڈیں وچو انہیں دی اولاد کوں گدھے تے انہیں کوں انہیں مے خلان گواہ بنا لسی کیا میں تہا بڑا رب نمبتیں انہیں آکھئے بالکل اسان گواہی بڑیندے پس جو تساں قیامت دے بڑیندے آکھو بے شک اسان ایس کنیں غافل ہا سے۔

۱۷۴۔ یا تساں آکھو جو ساڈے پیو بڑا بڑے ایس کنیں پہلے شرک کیتے تے اسان اوندے بعد اوندی اولاد ہا سے کیا توں ساکوں کوڑے لوکیں دے کیس دی وجہ نال ہلاک کریندیں

۱۷۵۔ تے ایویں اسان آیات کھول کے بیان کریندے پس تاں جو او ول آون۔

۱۷۶۔ تے توں انہیں کوں اوں آدمی دا حال پڑھ کے سٹا جینکوں اسان اپنیاں آیات بڑتیاں او انہیں کنیں مکمل گئے شیطان اوندے پچھو بگ پئے تے او گمراہیں وچو تھی گئے۔

۱۷۷۔ جے اسان چاہندے تے ایندے نال اسان ایندی شان اچی کر بڑیوں باتے او زمین دو جک گئے تے اپنی خواہشات دی پیروی کیتی اس تے اوندی حالت

وَالَّذِينَ يُسَيِّئُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿۱۷۱﴾

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۷۲﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنَّا نَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿۱۷۳﴾

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿۱۷۴﴾

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۱۷۵﴾

وَإِنل عَلَيْهِم نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿۱۷۶﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَسَخَّرْنَا لَهُ الْكَلْبَ إِن تَحْمِلُ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَرَكَهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مِثْلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ

اوں کتے جہیں ۶ جیندے اتے مارن کیتے کئی نئے
چاویں تے اوغور کدے تے چھوڑ ڈیویں اوغور کدے ایجا
حالت اوں قوم دی ۶ جیں ساڈی آیات کوں جھٹلائے
توں لے گا لہیں بیان کرتاں جو او سوچن .

۱۷۸۔ بہوں بری حالت اوں قوم دی جیں ساڈی آیات
کوں جھٹلائے تے اپنے اتے او ظلم کریندے ہن .

۱۷۹۔ جینکوں التڈ سیس ہدایت ڈیویں اوہے ہدایت پاوٹ
والہن تے جینکوں گمراہ کرے ایجھے گھاٹا پاوٹ والہن .

۱۸۰۔ تے اسال بہوں سارے انسانیں تے جنیں کوں جہنم
کیتے پیدا کیتے انہیں دے دل ہن اتہیں نال او سمجھدے
نئیں انہیں دیاں اکھیں ہن جیندے نال او ڈہدے نئیں تے انہیں
دے کن ہن انہیں نال او سڈے نئیں لے لوک ڈنگریں آلی کارن
بھتو انہیں کنیں وی بد ایجھے لوک غافل ہن .

۱۸۱۔ تے التڈ سیس کیتے ہن جھنگے نال انہیں نال اونکوں
سڈو تے انہیں کوں چھوڑ ڈیویں جیرے اوندے ناویں دے
متعلق غلط گا لہیں کریندن جو او کریندن انہیں کوں ایندی
سزا ڈتی ویسی .

۱۸۲۔ تے جیرھی مخلوق اسال بنائی ۶ اوندے وچو ہک
ٹولہ اینجھا ۶ جیرھا حق نال سدھارستہ ڈکھلیندے تے
حق دے نال انصاف کریندے .

۱۸۳۔ تے جیرھے لوک ساڈی آیات کوں جھٹلیندن
اسال ہولے ہولے انہیں کوں ایجھی جاتے گدھی
دیندے ہیں جینکوں او چاٹدے نئیں .

۱۸۴۔ تے میں انہیں کوں ہملت ڈینداں بے شک میڈی
تدبیر بہوں مضبوط .

۱۸۵۔ کیا او سوچیندے نئیں جو انہیں داسا حق دیوار نئیں

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَقْصِصْ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۷۸﴾

سَاءَ مَثَلًا لِّلْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَانفُسُهُمْ كَانُوا
يَظْلِمُونَ ﴿۱۷۹﴾

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىٌّ وَمَنْ يَضِلَّ فَأُولَئِكَ
هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿۱۸۰﴾

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ
لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْإِطْعَامِ
بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغٰفِلُونَ ﴿۱۸۱﴾

وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ
يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۸۲﴾

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ وَ
بِهِ يَعْدِلُونَ ﴿۱۸۳﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿۱۸۴﴾

وَأْمُرْ لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿۱۸۵﴾

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ جَنَّةٍ إِن هُوَ إِلَّا

نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۸۷﴾

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ
أَجَلُهُمْ فَبِآئِي حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۸۷﴾

اوتے محض کھلا کھلا ہوشیار کرن والا۔

۱۸۷۔ کیا او آسمانیں تے زمین دی بادشاہت کوں نہیں
ڈہرنے تے اول کوں جو اللہ سیس بنائی تے اے تھی
سگدے جو انہیں دا مقررہ وقت کو لہو آگیا ہوے ایندے
بعد او کیرمی گال کوں منین۔

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذُرْهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿۱۸۸﴾

۱۸۷۔ جینکوں اللہ سیس گمراہ کرے اوندا کوئی ہدایت ڈیون
والائیں تے او انہیں کوں انہیں دی منہ زوری وچ گردان
چھوڑ ڈیندے۔

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِمُهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِئُهَا لَوْحٌ أَوْ قَلَمٌ أَتَى اللَّهُ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ
كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۸۹﴾

۱۸۸۔ او تیں کینیں قیامت دے متعلق کچھیدن جو او کڈن
اوسی توں آکھ اوندا علم صرف میڈے رب کوں ہے تے
اوہو اونکوں اپنے وقت تے ظاہر کر لیس تے او آسمانیں
تے زمین تے بجاری ہوئی او تہا ڈو اجمن گھت اوسی
اوتیں کینیں کچھیدن جیویں توں اوندے کچھو لگا ہوئیں
توں آکھ اوندا علم صرف اللہ کینیں ہے تے بہوں
سارے لوک چاندے نیئیں۔

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ
وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَا سَتَكْتُرُ مِنَ الْخَيْرِ
وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿۱۹۰﴾

۱۸۹۔ توں آکھ میں اپنے نفس دے نہ نفع داتے نہ
نقصان دا مالک ہاں سوائے ایندے جو اللہ چاہے
تے جسے میں غیب چاند ہواں بلاتے میں نیکیاں زیادہ
جمع کر گھناں ہاں تے میکوں کڈاپیں تکلیف نہ پہنچے ہا
بے شک میں صرف ہک ہوشیار کرن والا تے خوشخبری
ڈیون والا ہاں اوں قوم کوں جیرمی ایمان ایندی۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا
زُجُجًا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّهَا حَمَلٌ
خَفِينًا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبُّهَا
لِيَنْزِلَ بِهَا إِلَيْهَا فَكَوُنَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۱۹۱﴾

۱۹۰۔ او ہوہ جین تہا کوں بک جان کینیں پیدا کیتے تے
ہوں کینیں ہک جوڑا بنائیں تاں ہو اوں کینیں آرام پاوے
تے جڈاں اوں لکا گدھس تے ہولا جیہاں بار چا گدھے
اوندے نال پھردی رہندی تے جڈاں باری تھی ویندی
او ڈوہیں اپنے رب کوں سبڈیندن جے تیں ساکوں نیک

پال بڑاتا تے اساں تیبڑے شکر گزار بندے تھی ولسیوں۔
۱۹۱۔ تے جڈاں انہیں بڑوناہیں کوں نیک پال بڑے بڑاتا
تے او بڑویں اوندے اوں پال دے معاملے وچ شریک
بناؤن بگ پئے تے اللہ سیئیں انہیں دے شرک
کنیں بہوں اچا۔

۱۹۲۔ کیا او شریک بنیندن اوں کوں جیرھا کجھ پیدائیں کر
سبکداتے آپ پیداکیتے دیندن۔

۱۹۳۔ انہیں مدد دی انہیں کوں طاقت کاء نیئیں تے نہ او
اپنی مدد دی طاقت رکھیندن۔

۱۹۴۔ تے جے توں انہیں کوں ہدایت دو سڈیں او تیبڑے
پچھو نہ ٹرسن۔ تساں انہیں کوں سڈو یا چپ ہوو تہا بڑے
کیتے ہکا گال۔

۱۹۵۔ بے شک اللہ دے سوا جیرھے تساں معبود بنیدے
او تہا بڑے جہیں بندن تساں انہیں کوں سڈو او تہا کوں
جواب ڈیوں جے تساں سچے تہا۔

۱۹۶۔ کیا انہیں دے پیر ہن جنہیں نال او ٹردن کیا انہیں
دے ہتھ ہن جنہیں نال او پکڑیندن کیا انہیں دیاں اکھیں
ہن جنہیں نال او بڈدن کیا انہیں دے کن ہن جنہیں نال
او سڈن۔ توں آکھ تساں اپنے شریکیں کوں سڈو تے میڈکے
خلاف تدبیر کرو تے میکوں اصلو تھی نہ ڈیو۔

۱۹۷۔ بے شک میڈا سبکتی او ہو اللہ جنہیں کتاب لہائی تے
ادنیک لوکیں کوں سبکتی بنیدے۔

۱۹۸۔ تے جنہیں کوں تساں اوندے سوا سڈیندے تے
تہا بڑی مدد دی طاقت نیئیں رکھیندے تے نہ اپنی مدد کر
سبکدن۔

۱۹۹۔ تے جے تساں انہیں کوں ہدایت دو سڈو او نہ

فَلَمَّا أَتَاهَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا
فَتَعَلَى اللَّهِ عَتَا بَشْرًا كُونَ ﴿۱۹۱﴾

اَيُّ شُرِكُوْنَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿۱۹۲﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۱۹۳﴾

وَأَن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ ظَلِمْتُمْ
أَدْعَوْتَهُمْ أَمْ لَمْ تَدْعُوهُمْ أَن تَنْصُرُوا صَاحِبْتُونَ ﴿۱۹۴﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ
فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۹۵﴾

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا ۚ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْتَاطُونَ بِهَا ۚ
أَمْ لَهُمْ آعِينٌ يَنْصُرُونَ بِهَا ۚ أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ
بِهَا ۚ قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ كَيْدُونَ فَلَا تَنْظُرُونَ ﴿۱۹۶﴾

إِنَّ إِلَهًا لَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى
الصَّالِحِينَ ﴿۱۹۷﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ
وَلَا أَنفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿۱۹۸﴾

وَأَن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْعَوْنَ وَتَرْبَهُمْ

سُئِن تے توں انہیں کوں بڑکھسیں او تیڈو بڑدے بین
تے سچ اے ہے جو او بڑدے نیں۔

۲۰۰۔ توں معاف کرتے نیکی دا حکم بڑے تے جاہلیں کیں
منہ پھیر گھن۔

۲۰۱۔ تے جے کڈاہیں تیکوں شیطان کیں تکلیف پہنچے تے
توں اللہ دی پناہ منگ بے شک او بہوں سُئِن والاتے
جائٹن والاء۔

۲۰۲۔ بے شک جیرھے متقی ہن جڈاں انہیں کوں کوئی خیال
شیطان ولواندے تے او ہوشیار تھی دیندن تے انہیں
دیاں اکھیں کھل دیندن۔

۲۰۳۔ تے انہیں دے بھرا انہیں کوں گمراہی دو گھلیندن تے
ایندے وچ اصلو گھٹی نیں کریندے۔

۲۰۴۔ تے جے تیڈو کوئی نشان نہ آدے تے آبدن تیں
اونکوں چھک کیوں نیں گدھا۔ توں آکھ میں صرف اوندی
پیروی کرینداں جیرھی میڈو وحی تھیندی ء میڈے رب
ولو اے تہا بڑے رب ولو دیلاں ہن تے مومن قوم
کیتے ہدایت تے رحمت۔

۲۰۵۔ تے جڈاں قرآن پڑھیا ونچے تے اونکوں سٹو
تے چپ رہیا کرو تاں جو تہا بڑے اتے رحم تھیوے۔

۲۰۶۔ تے توں اپنے رب کوں یاد کرا پنے دل وچ عاجزی
نال وی تے مک کے وی تے مٹھی آواز نال وی فجر تے شام
تے توں غافلین وچو نہ تھی۔

۲۰۷۔ بے شک جیرھے تیڈے رب دے نال ہن او
اوندی عبادت کیں وڈائی نیں کریندے تے اوندی تسبیح
کریندن تے اونکوں سجدہ کریندن۔

يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿۳۰﴾

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿۳۱﴾

وَإِنَّمَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ
إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۲﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَيفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ
تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿۳۳﴾

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ﴿۳۴﴾

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بآيَةٌ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتُمَا قُلْنَا إِنَّمَا
اتَّبَعْنَا مَا يُلْقِي إِلَيْنَا مِنْ رَبِّنَا هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۳۵﴾

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿۳۶﴾

وَإِذْ كُذِّبَكَ فِي نَفْسِكَ تُضَيَّرٌ وَعَا وَخَيْفَةٌ وَدُونَ الْجَهْرِ
مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿۳۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْجُدُونَ لَهُ يَسْجُودًا سَجْدًا

سُورَةُ الْاَنْفَالِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَسَبْعُونَ آيَةً وَعَشْرَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورة انفال مدنیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۶ آیات تے ۱۰ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱- شروع کریندال اللہ دے نال نال میرا بن منگئے
ڈیون والاتے ول ول ڈیون والاء۔
- ۲- اے رسول لوکتیں کنیں مال غنیمت دے متعلق بچھدن توں اکھ مال
غنیمت اللہ تے رسول واسطے ہن تسال اللہ نیں ڈرو
تے آیت وچ اصلاح کروتے اللہ تے اوندے رسول دی
اطاعت کرو جے تسال مومن ہوے۔
- ۳- بے شک مومن صرف اوہن جڈال اللہ دا ذکر کیا ویندے
انہیں دے دل ڈرویندن تے جڈال انہیں تے اوندی
آیات پڑھیاں ویندن او انہیں دا ایمان ودھیندن تے او
اپنے رب تے بھروسہ کریندن۔
- ۴- جیرھے نماز ٹھہاکے پڑھدن تے جو کھساں انہیں
کوں ڈتے خرچ کریندن اوندے وچو۔
- ۵- ایھے اصلی مومن ہن تے انہیں دے اپنے در بے
ہن انہیں دے رب کنیں بخشش تے عزت والارزق۔
- ۶- جیویں اللہ سیس تیکوں کڈھیا ہا تیبڑے گھر کنیں سچائی
نال تے مومنین وچو ہک ٹولہ نال پسند کریندا ہا۔
- ۷- حق دے ظاہر تھیون دے بعد او تیبڑے نال بحث کریندن
ایویں لگدے جو او موت دوہکیندے پین تے او ڈہرے
کھڑن۔
- ۸- تے جڈال اللہ سیس تہاڈے نال ڈو وچو ہک ٹولے
دا وعدہ کیتا ہا جو او تہاڈے واسطے ہے تے تسال چاہندے ہا دے
جو تہا کوں اولے میرا بغیر بھتیا ریں دے ہے تے اللہ
- يَسْئَلُونَكَ عَنِ الْاَنْفَالِ قُلِ الْاَنْفَالُ لِلّٰهِ وَالرَّسُولِ
فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ ۙ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ②
- اِنَّا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِيْنَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَّتْ قُلُوْبُهُمْ
وَ اِذَا تَلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيٰتُهُ زَادَتْهُمْ اِيْمَانًا وَاَعْلٰى
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ③
- الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُوْنَ ④
- اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَّهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَمَغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِيْمٌ ⑤
- كَمَا اَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّ فَرِيْقًا
مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ لَكٰرِهُوْنَ ⑥
- يُجَادِلُوْنَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَاْتَمًا يُسَاقُوْنَ
اِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُوْنَ ⑦
- وَ اِذْ يَعِدُّكُمْ اللّٰهُ اِخْدٰى الطّٰلِفَتَيْنِ اِنَّهٗمَا لَكُمْ وَ
تَوَدُّوْنَ اَنْ غَيَّرَ ذَاتَ الشُّوْكَةِ تَكُوْنُ لَكُمْ وَاَبْرِيْدُ
اللّٰهُ اَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكٰفِرِيْنَ ⑧

چاہندا ہا جو او حق کوں اپنے ٹھکیں نال ثابت کرے
تے کافریں دیاں پاڑاں پٹ ڈیوے۔

۹۔ حق کوں غالب کرے تے کوڑ کوں مٹا ڈیوے بھانویں
محرم اینکوں ناپسند کرن۔

۱۰۔ جڈاں تساں اپنے رب کنیں فریاد کیتی تے اوں تہاڑے
کیتے قبول کیتی تے آکھیں اے شک میں اتھے ہزاراں
فرشتیں نال تہاڑی مدد کرن والا ہاں جیرھے ہک پے
دے بعد اندن۔

۱۱۔ تے اینکوں اللہ سیس تہاڑے کیتے محض خوش خبری
بنایا تے تاں جو تہاڑے دل تسلی پکڑن تے مدد محض
اللہ سیس کنیں اندی ء بے شک اللہ سیس غالب تے
سیاناء۔

۱۲۔ جڈاں تہاکوں گل آندی پی ہائی اوندے ولوا من تے
آرام دی خاطر تے جھڑکنیں پائی بہانسی تاں جو پاک کرے
اوندے نال تے پریں کردنجے تساں کنیں شیطان دا گند
تے تہاڑے دلیں کوں مضبوط کرے تے تہاڑے پیر
اوندے نال جہانی رکھے۔

۱۳۔ جڈاں تہاڑے رب فرشتیں دو وحی کیتی بے شک میں
تہاڑے نال آں تساں مومنین دے پیر جہانی رکھو۔ میں
کافریں دے دلیں وچ رعب سیساں تے تساں انہیں
دے گردنیں تے حملہ کرتے انہیں دا وڈھا وڈھا کپ سٹو۔

۱۴۔ اے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول
نال دشمنی کیتی۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول نال
دشمنی کرے بے شک اللہ سیس سخت سزا ڈیوے والا ء۔

۱۵۔ اے تہاڑے کیتے ہے تساں اینکوں چکھوتے بیشک
کافریں کیتے بھاوا عذاب۔

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٩﴾

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
بِالْفِ مِنْ السَّمَاءِ مُرَدِّفِينَ ﴿١٠﴾

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرًا وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ
وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١١﴾

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْسَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١٢﴾

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى النَّاسِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَتَبَتُوا الَّذِينَ
آمَنُوا سَالِقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرَّعْبَ فَاضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٣﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٤﴾

ذَلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٥﴾

۱۶۔ اے ایمان والو جڈاں تساں کافرین کوں لشکر دی صورت وچ ملوتے انہیں کنیں کنڈ نہ پھیرو۔

۱۷۔ تے جیرھا اول ڈینہہ اپنی کنڈ پھریس سولے اوندے جو جنگ کیتے جا بد لیندا پیا ہوئے یا مومنین دے بے لشکر دو ونجے او التذوا غضب گھن کے ولسی تے اوند اٹھکاٹہ دوزخ تے لے بہوں بُرا ٹھکاٹہ ۶۔

۱۸۔ تساں انہیں کوں قتل نہیں کیتا تے اصل انہیں کوں اللہ سئیں قتل کیتے تے تیں پھرنئیں ماریا جڈاں تیں پھرماریئے تے اصل اللہ سئیں ماریئے مومنین دے اے اللہ سئیں ایندے نال بہوں احسان کیتے بے شک اللہ سئیں بہوں سٹن والائے جانٹن والاء۔

۱۹۔ اے تہاڈے کیتے ہے تے بے شک اللہ سئیں کافرین دی تدبیر کوں کمزور کرن والاء

۲۰۔ جے تساں فتح منگدے ہا دے تے تہاڈو فتح آگئی ۶ تے جے تساں باز آو بجو اے تہاڈے واسطے چنگا ۶ تے جے تساں ولا کریوتے اساں اسرا ڈلیسوں تے تہاڈا جھتہ تہاکوں اصلو کجھ وی فائدہ نہ ڈلیسی۔ بھانویں او بہوں وی ہووے تے بے شک اللہ سئیں مومنین دے نال۔

۲۱۔ اے مومنون! اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کرو تے اول کنیں منہ نہ پھیرو تے تساں سٹدے کھڑے ۶

۲۲۔ تے انہیں آلی کار نہ تھیوو جنہیں آکھئے اساں سٹدے تے او سٹدے نیئیں۔

۲۳۔ تے اللہ دے نزدیک او لوک ڈنگریں کنیں دی بڑن پوڑے تے گونگے بن تے عقل نیئیں کریندے۔

۲۴۔ تے جے اللہ سئیں انہیں وچ کوئی چنگائی ڈیکھے یا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقَيْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُولُوهُمْ الْآدْبَارَ ①

وَمَنْ يُؤَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ②

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ③

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ ④

إِن تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ وَإِن تَنْتَهُوا فهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِن تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ⑤

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلُّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ⑥

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ⑦

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضَّمُورُ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يُعْقِلُونَ ⑧

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ

لَتَوْلُوا وَهُمْ مَعْرُضُونَ ﴿۲۵﴾

تے انہیں کوں (قرآن) سٹاوے ہاتے جے انہیں کوں
سٹاوے ہاتے ول وی او انکار کرن ہاتے منہ پھیر گھنن ہا
۲۵۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی گال سٹو جڈاں
او تہا کوں جیندا کرن کیتے سبے تے جان گھنوبے شک
اللہ سیس آدمی تے اوندے دل وچ حائل تھی ویندے
تے بے شک او اوندو کھٹے کیتے ولین۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا
دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ
الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے لتاں فتنہ کنیں بچو جیرھا صرف خاص کر ظالمیں
کوں نہ پہنچسی تے جان گھنوبے شک اللہ سیس ڈاڈھا
عذاب ڈیون والا۔

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ
خَاصَّةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے یاد کرو جڈاں لتاں تھوڑے ہاوے تے زمین
وچ کمزور سمجھے ویندے ہاوے لتاں ڈروے ہاوے
جو لوک تہا کوں جھٹی نہ مار گھنن اوں تہا کوں پناہ ڈتی تے
اپنی مددناں تہا ڈی تائیہ کیتی تے تہا کوں رزق ڈتے
سی پاک چیزیں دا تاں جو لتاں شکر کرو۔

وَإِذْ كُنتُمْ قَلِيلًا مُّسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ
تَخَافُونَ أَن يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمُ
بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ اے ایمان والو اللہ تے اوندے رسول نال
خیانت نہ کرو تے نہ اپنے امانتیں وچ خیانت کرو
لتاں چاندے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا
أَنفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے جان گھنوبے شک تہا ڈے اموال تے تہا ڈے
ہال آزمائش ہن تے بے شک اللہ سیس کنیں
بہوں وڈا اجر۔

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۗ وَاللَّهُ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ اے مومنو جے لتاں اللہ کنیں ڈرو تے او تہا ڈے
کیتے سچ تے کوڑ کوں نکھیڑ ڈیسی تے لتاں کنیں تہا ڈیلاں
برائیاں دور کر ڈیسی تے تہا کوں بخش ڈیسی بے شک
اللہ سیس وڈے فضل والا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے جڈاں کافر تیبے خلاف تدبیراں کریندے پئے ہن
تاں جو تیکوں قید کر ڈیون یا تیکوں قتل کر ڈیون یا تیکوں

وَإِذْ يَنْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ
يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَكْفُرُونَ وَاللَّهُ خَيْرٌ

الْمَكْرِبِينَ ﴿۳۱﴾

وَإِذَا تَتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَبَعْنَا لَوْ تَشَاءُ
لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۳۱﴾

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ
فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بِعَذَابٍ
الْيَمِّ ﴿۳۲﴾

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ
اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿۳۳﴾

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ
إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۴﴾

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَافَأَةٌ وَتَصَدِيكَةٌ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۳۵﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدَّوْا عَنِ
سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً
ثُمَّ يَغْلِبُونَهُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُخْشَرُونَ ﴿۳۶﴾

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ
بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ

کڈھ ڈیون۔ تے او تدبیر کریدے پئے ہن تے اللہ دی
تدبیر کریندا پیا ہاتے اللہ سیئیں بہوں چنگا تدبیر کرن والا
۳۲۔ تے جڈال انہیں تے ساہی آیات پڑھیاں دیندن
تے آہن اسان سن گدھے جے اسان چاہوں ہاتے
ایجو جیہاں کلام اسان وی آکھ سبگدے ہا سے اے صرف
پہلے لوکیں دیاں کہانیاں ہن۔

۳۳۔ تے جڈال انہیں آکھیا اے اللہ جے اے حق تے تیرے
ولوئے تے توں ساڈے اتے پتھر وسا آسان کنیں یا
ساکوں بڈکھ ڈیون والا عذاب ڈے۔

۳۴۔ تے اللہ سیئیں انہیں کوں کیوں عذاب ڈیوے ہا جے
تیں توں انہیں وچ باویں تے اللہ سیئیں انہیں کوں
عذاب ڈیون والا جے او نخشش منگدے پئے ہون۔
۳۵۔ اے کیوں تھی سبگدے جو اللہ سیئیں انہیں کوں
عذاب نہ ڈیوے ایں حال وچ جو او مسجد حرام کنیں
رکیندن تے نہ او ایندے متولی ہن او ندے متولی
تے صرف متقی ان تے اصل وچ بہوں ساے لوک
نیں جانڈے۔

۳۶۔ تے انہیں دی نماز خانہ کعبہ دے نزدیک سولے تاڑیں تے
سیئیں دے کجھ نیش تے تساں عذاب چکھو کیوں
جو تساں الکار کریدے ہا دے۔

۳۷۔ بے شک کافرا اپنے ماں خرچیندن تاں جو اللہ دی
راہ کنیں روکن او خرچیندے رہ ولین ول اے انہیں
کیتے حسرت دی وجہ بن ولیسی ول اے ہریج ولین تے
جنہیں الکار کیتے او جہنم دو کھٹے کیتے ولین۔

۳۸۔ تاں جو اللہ گندے کوں چنگے کنیں نکیر ڈیوے تے
کجھ گندیں کوں بنہیں تے سٹ ڈیوے تے انہیں کوں

أُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ دھانک بنا ڈیوے دل اوں دھانک کوں دوزخ وچ

سٹ ڈیوے۔ ایسے لوک گھاٹا پاوٹن والن۔

۳۹۔ توں آکھ کافرین کوں جے او باز آونجن تے انہیں

دے اوگناہ معان کر ڈتے ولین جیرھے انہیں پہلے

کیتن تے جے او ولا شرارت کر لین تے پھیں پہلیں دی

سنت گذر جکی ۶۔

۴۰۔ تے تساں انہیں نال جنگ کرو او تیں جو فتنہ باقی نہ

رہوے تے دین سارا اللہ دا تھی دہنچے تے جے او باز آونجن

تے بے شک اللہ سیسں جو او کریندن اونکوں ڈہرا

کھڑے۔

۴۱۔ تے جے او ولا شرارت کرن تے جان گھنوبے شک

اللہ سیسں تہا ڈا مولا ۶ کینجا چنگا مولیٰ ۶ تے کینجا چنگا

امدادی ۶۔

۴۲۔ تے تساں جان گھنوبے شک تہاکوں جو کجھ

غنیمت وچ ملے تے بے شک اللہ دا تے رسول دا

تے کوہودے سکس دا تے یتیم دا تے مسکین دا تے

مسافرین دا پنجواں حصہ ۶ جے تساں اللہ تے ایمان ایندے

تے جو اساں لہائے اپنے بندے تے اوں ڈینہہ جڈاں

سچ تے کوڑ دا نکھیڑا تھے جیرھے ڈینہہ ڈوہیں لشکر آسنے

سامنے تھین تے اللہ سیسں ہر چیز تے قادر۔

۴۳۔ جڈاں تساں اور صلی کندھی تے ہاوسے تے او

پہرلی کندھی تے ہن تے قافلہ تہا ڈے تلویں پاسے ہا جے تساں

انہیں نال وعدہ دی کریندے تے تساں میعاد وچ

اختلاف کریندے اصل لے ہے جو اللہ اوں گال کوں

پورا کر ڈتے جیرمی گال دا او فیصلہ کر چکیا ہاتے تہاں جو جیرما

دلیل نال ہلاک تھیندے اوں کوں ہلاک کرے تے

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ

سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿۳۹﴾

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ

كُلَّهُ لِلَّهِ فَإِنْ أُتْهِوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۴۰﴾

وَإِنْ تَوَلَّوْا فاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعَمَ الْمَوْلَى

وَنِعَمَ النَّصِيرِ ﴿۴۱﴾

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ

وَاللرَّسُولِ وَالَّذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَمَىٰ وَالسَّالِكِينَ

وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا

عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ أَتَجْعَلُ لِلَّهِ

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۴۲﴾

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ

الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ

لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ

أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَن بَيْنَتِهِ

وَيُهَيَّبَ مَنْ حَتَّىٰ عَن بَيْنَتِهِ وَإِنَّ اللَّهَ

لَسَبِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۴۳﴾

جیرھا دلیل نال جیندا تھیندے او نکوں جیندا کرے
تے بے شک اللہ سیس بہوں سٹن والا تے جانٹن
والاء۔

۴۴۔ تے جڈاں اللہ سیس انہیں کوں خواب وچ تہاکوں
تھوڑا کر کے ڈکھائے جے او تہاکوں بہوں کر کے ڈکھیندا
تے تہاں بیلے پئے و نجو ہاتے ایں معاملے وچ تنازعہ
کرو ہا اصل اللہ سیس تہاکوں بچائے تے او بے شک
بہوں جانٹن والاء دلین دی گاہیں کوں۔

۴۵۔ تے انہیں کوں جنگ دے وقت تہاڈی نظریں
وچ تھوڑا کر کے ڈکھیندا پیا ہاتے تہاکوں انہیں دی
نظریں وچ تھوڑا تاں جو او گال پوری کرے جیندا اول
فیصلہ کیا ہاتے سارے معاملے اللہ سیس دو ولانے
ولین۔

۴۶۔ اے مومنو! جڈاں تہاں کہیں لشکر دے سامنے
تھیو تے اپٹے پیر جمائی رہو تے اللہ کوں بہوں
یاد کرو تاں جو تہاں کامیاب تھیو۔

۴۷۔ تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو
تے تنازعہ نہ کرو نہ تاں بیلے پئے و لیسو تے تہاڈا
رعب ختم تھی و لیس تے صبر کرو بے شک اللہ سیس
صبر کرن والیں دے نال۔

۴۸۔ تے انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیو و جیرھے اپٹے گھریں
چونکہ ان کی طرح کے تے لوکیں کوں ڈکھاوٹن کیتے تے اللہ
دے رستے کنیں رکیندن تے اللہ سیس جو او کریندن
او تباہ کرن والاء۔

۴۹۔ تے جڈاں شیطان انہیں کوں عمل سوٹھے کر کے
ڈکھائے تے آکھیں راج کوئی دی لوکیں وچو تہاڈے اتے

اذْ يُرِيكُمْ اللَّهُ فِي مَنَاصِكُمْ قَلِيلًا وَكُتُوبًا كَثِيرًا
كَثِيرًا لَّفَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ
إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۴۴﴾

وَإِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ إِذَا تَفَقَّيْتُمْ فِي آعْيُنِكُمْ قَلِيلًا
وَيُقَلِّبُكُمْ فِي آعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا
وَلِلَّهِ اللَّهُ تَرْجِعُ الْأُمُورُ ﴿۴۵﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا
اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۴۶﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۴۷﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطْرًا وَ
رِثَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ
بِمَا يَعْمَلُونَ عَمِيمٌ ﴿۴۸﴾

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ
لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَآتِ

غالب نہیں تھی سبکداری میں تھا بڑا امدادی آں تے جڈاں
 بڑوہیں لشکر آمنے سامنے تھیں او اپٹیں کھریں تے پھریا
 گئے تے آکھیں بے شک میں تساں کنیں۔ بیزار آں
 بے شک میں او بڑھاپیاں جو تساں نوے بڑھدے پئے
 میں اللہ کنیں بڑوہاں تے اللہ سیئ سخت عذاب بڑوہاں
 والاء۔

۵۰۔ جڈاں منافق تے اولوک جنہیں دے دیں وچ
 بیماری آکھے جو انہیں دے دین انہیں کوں غزوہ کر
 بڑتے۔ تے جیرھا اللہ تے بھروسہ کرے تے بے شک
 اللہ سیئ غالب تے بہوں سیاناء۔

۵۱۔ تے جے توں بڑیکھ گھنیں جڈاں فرشتے کافرین
 دی جان کڈھیندن او انہیں دے منہ تے کنڈیں تے مٹاں
 مریندن تے آبدن تساں چکھو ساڑن والاعذاب۔
 ۵۲۔ اے ایں واسطے ہے جو تہا بڑے بہتیں کیتے تے
 بے شک اللہ سیئ اپنے بندیں تے اصلو ظلم نہیں
 کریندا۔

۵۳۔ فرعون دی قوم دے تے اوں کنیں پہلے لوکیں دے
 عذاب آلی کار انہیں وی اللہ دی آیات دا انکار کیتا با
 تے اللہ سیئ انہیں کوں پکڑیا انہیں دے گناہیں دی
 وجہ نال بے شک اللہ سیئ طاقتور تے بڑا دھی سزا
 بڑوہاں والاء۔

۵۴۔ اے ایں واسطے جو بے شک اللہ سیئ کس نعمت
 کوں تبدیل نہیں کریندا جیرھی اوں کہیں قوم تے کیتی
 ہوے جے تیں او اپنے آپ کوں نہ بدلن تے بے شک
 اللہ سیئ بہوں سنن والا تے چاٹن والا۔

۵۵۔ آل فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں آلی کار انہیں اپنے

الْفِئْتَنِ نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ
 إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ
 الْعِقَابِ ﴿٥٠﴾

إِذ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَدًا
 هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
 حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ يَتَوَكَّلُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَلْمَلَكَةِ يُضْرِبُونَ
 وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٢﴾
 ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
 لِّلْعَبِيدِ ﴿٥٣﴾

كَذَّابٍ أَلْفِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا
 بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ
 قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٤﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ
 حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾

كَذَّابٍ أَلْفِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا

بَابِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ
فِرْعَوْنَ وَكُلَّ كَاذِبٍ ظَالِمٍ ﴿٥٦﴾

رب دی آیات کوں جھٹلایا ہاتے اساں انہیں کوں
انہیں دے گناہیں دی وجہ نال ہلاک کیتا ہاتے آل
فرعون کوں اسل غرق کیتا ہاتے اے سارے ظالم ہن۔
۵۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک کافر بڑنگریں کئیں
وی بدترین تے او ایمان نیں ایندے۔

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٧﴾

۵۷۔ او لوک جنہیں نال تیں وعدہ کیتے ول او اپنا وعدہ
تروڑیندن ہر پھیرے تے او بڑ دے نیں۔
۵۸۔ پچھیں توں جڈاں جھگ وچ انہیں کوں قابو کر گئیں
تے جیرھا لشکر انہیں کئیں پچھوے اوں کوں وی درکا بڑے
تاں جو اولصیحت پکڑن۔

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ
فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٨﴾

فَمَا تَتَّقُهُمْ فِي الْحَرْبِ فَتَرُدُّ بِهِمْ مَنْ خَلْفَهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٩﴾

۵۹۔ تے جے تیکوں کہیں قوم کئیں وعدہ تروڑن دا بڑ
بڑے تے توں وی اوں وعدہ تروڑ بڑے بے شک
اللہ سئیں وعدہ تروڑن والیں کوں پسند نیں کریندا۔
۶۰۔ تے کافر اے خیال نہ کرن جو او اگودھ ولسین
بے شک او ہرانیں بگدے۔

وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيفَتَهُ فَأُمِّدُوا إِلَيْهِمْ عَلَى
سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغِيبُ الْخَائِبِينَ ﴿٦٠﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِذْ هُمْ لَا
يُعْجِزُونَ ﴿٦١﴾

۶۱۔ تے لتاں جتنا کر بگدے ء اپنی طاقت جمع کرو
سرحدیں تے چھاوٹیاں بٹاکے تے انہیں نال لتاں اللہ
تے اپنے دشمنیں کوں تے انہیں کوں جیرے انہیں دے
علاوہ ہن جنہیں کوں لتاں چاندے نوھے بڑیندے ء اللہ
انہیں کوں چاندے تے اللہ دے رستے وچ لتاں جو
کھ وی فرج کریندے ء اونداپورا بدلہ تہا کوں بٹا ویسی
تے تہا بڑے اتے ظلم نہ کیتا ویسی۔

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَابِ
الْحَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخِرِينَ
مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تظَلَمُونَ ﴿٦٢﴾

۶۲۔ تے جے او صلح تے تیار تھیون تے توں وی تیار
تھی اللہ تے بھروسہ رکھ بے شک او بہوں سٹن
والا تے چاٹن والارے۔

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٣﴾

۶۳۔ تے جے تیکوں دوکھا بڑیوں دا ارادہ کرن تے بیفک

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخُدُّوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ

الَّذِي آتَاكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳﴾

اللہ سب سے تیبڑے کیتے دریبہر او ہورے عیس اپنی مدد نال
تے مومنین نال تیکوں مضبوط کیتا۔

۶۴۔ تے انہیں دے دلیں کوں ملائسی جسے توں او سب
کچھ جو زمین وچ خرچ کریں باول وی توں انہیں دے
دلیں وچ محبت پیدا نہ کر سگیں ہاتے بے شک اللہ سب
انہیں دے دلیں کوں ملائے تے او بہوں غالب تے
بہوں سیاٹا۔

۶۵۔ اے نبی ! اللہ تے تیبڑی پیروی کرن والے
مومن تیبڑے کیتے کافی ہن۔

۶۶۔ اے نبی توں مومنین کوں ولا ولا جنگ کیتے آہدہ
جسے تہاڑے وچو ۲۰ صبر کرن والے ہوں تے او
ڈو سوتے غالب آولین تے جسے تہاڑے وچو سو
ہوں تے او غالب آولین ہزار کافریں تیں ایں واسطے جو
او لوک سمجھدے نیں۔

۶۷۔ ہن اللہ سب ایں بوجھ وچ کمی کر ڈتی تے اونکوں
پتہ جو تہاڑے وچ کمزوری۔ ہن جسے تہاڑے
وچو صبر کرن والے ہوسن تے ڈو سوتے غالب
آوسن۔ تے جسے تہاڑے وچو ہزار ہوسن تے او ڈو
ہزار تے غالب آوسن اللہ دے حکم نال تے اللہ سب
صبر کرن والیں دے نال۔

۶۸۔ نبی دی اے شان نیں جو اوندے قیدی ہن جسے
تیں او زمین وچ خون نہ وبارے تساں دنیا دامال
چاہندے تے اللہ آخرت چاہندے تے اللہ غالب
تے بہوں سیاٹا۔

۶۹۔ جسے اللہ دا فیصلہ گذر نہ چکیا ہوسے ہاتے جو تساں
فدیہ گدھے اوند تہا کوں وڈا عذاب پکڑے ہا۔

وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
مَا أَلْفَتْ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۱۴﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۵﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۱۶﴾

الَّذِينَ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ
أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفِينَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۱۷﴾

مَا كَانَ لِجَيْشٍ أَنْ يَكُونَ لَهُ أُسْرَى كَذَلِكَ يُلْخَصْنَ فِي
الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۱۸﴾

لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِينَا أَهْدُتُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۹﴾

فَكُلُوا مِنَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۰﴾

۴۰۔ ہن تساں کھاؤ جیرھا تہا کوں مال غنیمت ملے حلال تے
پاک تے اللہ دا تقویٰ اختیار کرو بے شک اللہ سئیں بہوں
بخشن والا تے بہوں مہربان۔

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلٌّ لِّمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ
إِنَّ يَٰعْلَمُ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أَخَذَ
مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۱﴾

۴۱۔ اے نبی جیرھے تہا بڑے بہتیں وچ قیدی ہن
انہیں کوں آکھ جے اللہ سئیں تہا بڑے دلس وچ بھلائی
بڑھی تے جو تساں کنیں گدھا گئے اوں کنیں چنگا تہا کوں
بڑیسی تے تہا کوں بخش بڑیسی۔ تے اللہ سئیں بہوں بخشن
والا تے بہوں مہربان۔

وَإِن يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ
فَأَمَكَنَ مِنْهُمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۲﴾

۴۲۔ تے جے او تہا بڑے نال وعدہ ترورٹن دا اداہ کرن
تے ایں کنیں پہلے او اللہ نال وی خیانت کر چکین تے
اوں انہیں کوں تہا بڑے قبضے وچ کر بڑتے تے اللہ سئیں
بہوں چاٹن والا تے سیاٹا۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَاؤُا وَنَصَرُوا
أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا
لَمْ يُهَاجِرُوا ۚ وَمَا لَكُمْ مِّنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ
يُهَاجِرُوا ۚ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ
النَّصْرُ ۖ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ ۚ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۱۳﴾

۴۳۔ بے شک مومن تے جنہیں ہجرت کیتی تے پٹے
اموال تے جانیں نال اللہ دے رستے وچ جہاد کیتے
تے جنہیں پناہ بڑتی تے ادا کیتی اے لوک ہک بڑو جھے
دے سگتی ان تے جیرھے ایمان گھن آئن تے انہیں
ہجرت نیں کیتی تیڈا انہیں دی سنگت نال کوئی وی
تعلق نیں جے تیں او ہجرت نہ کرن تے جے او دین
دے معاملے وچ تیں کنیں مدد ممکن تے ادا تیڈا
فرض سوائے اوں قوم دے خلاف جیندے نال

تیڈا معاہدہ تے اللہ جو تساں کریندے بڑو کھڑے۔
۴۴۔ تے کافر بعض بعض دے سگتی ان جے تساں
ایویں نہ کر لیسوتے زمین وچ فتنہ تے بہوں وڈا گہر
پیدا تھی ویسی۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۚ إِلَّا تَفْعَلُوهُ
لَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿۱۴﴾

۴۵۔ تے جیرھے مومنین تے انہیں ہجرت کیتی تے
اللہ دے رستے وچ جہاد کیتا تے جنہیں پناہ بڑتی تے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ آوَاؤُا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿۵۶﴾

امداد کیتی ایھے لوک سچے مومنن انہیں کیتے بخشش تے
عزت والارزق۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ
فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۵۷﴾

۵۶۔ تے جیرھے ایندے بعد ایمان گھن آن تے انہیں
ہجرت کیتی تے جہاد کیا تہاڑے نال رل کے او تہاڑے
وچوہن تے رشتے دار انہیں دے بعض بعض بہنیں دے
قریبی ہن اللہ دے حکم نال بے شک اللہ سبیں ہر شے
کول بہوں جاڈے۔

سُورَةُ التَّوْبَةِ مَدِينَةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَتِسْعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً وَسِتَّةٌ وَعِشْرُونَ رُكُوعًا

سورة توبہ مدنی ۱۲۹ آیتوں سے ۱۶ رکوعیں۔

- ۱۔ اللہ تے اوندے رسول ولو بریت دا اعلان انہیں مشرکین کنیں جنہیں نال شرط پدھی گئی بائی۔
- ۲۔ ہن تساں چار مہینے زمین وچ ٹرو پھرتے جان گھنوں جو تساں اللہ سیس کوں ہرا نوٹھے سبگدے تے اللہ سیس کافریں کوں ذلیل کرن والا۔
- ۳۔ تے اللہ تے اوندے رسول ولو لوکیں وچ حج اکبر دے ڈیہنہ اے اعلان جو بے شک اللہ سیس مشرکین کنیں بے زار تے اوندار رسول وکھے تساں توبہ کر گھنوتے تہا ڈے کیتے چنگاڑ تے بے تساں پھرو نچوتے جان گھنوبے شک تساں اللہ سیس کوں نوٹھے ہرا سبگدے تے کافریں کوں ڈکھ آ لے عذاب دی خوشخبری ڈے ڈے۔
- ۴۔ سوائے انہیں لوکیں دے مشرکین وچو جنہیں نال تساں وعدہ کیا ہاتے انہیں اوں معاہدے کوں ذرہ دی نیس تروریا تے تہا ڈے خلاف کہیں دی امدانیں کیتی تے تساں انہیں دی مدت تک انہیں نال عہد پورا کرو بے شک اللہ سیس متقیں کوں پسند کریندے۔
- ۵۔ تے جڈاں عزت والے مہینے گذردنجن پھیں تساں مشرکین کوں قتل کرو جھٹا انہیں کوں لہوتے انہیں کوں پکڑوتے انہیں کوں قید کروتے انہیں واسطے ہر ڈیکھن والی جاتے بہوتے جے او توبہ کر گھن تے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیلن تے ول تساں انہیں دی راہ چھوڑ ڈیو بے شک اللہ سیس بہوں بخش والا تے بہوں رحم کرن والا۔
- بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ①
- فَيُنِخَوْنَ فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَإِنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ ②
- وَأَذَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ إِنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ إِنَّا فَتَنَّا فَمَا تَبَتُّمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَاَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابِ أَلِيمٍ ③
- إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَ لَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتَوْا إِلَيْنَا فِي عَهْدِهِمْ إِلَىٰ مَدْيَنَ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ④
- فَإِذَا انْسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْضُرُوهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ⑤

وَأَنَّ أَحَدًا مِّنَ الشُّرَكِيِّنَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ
كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ ابْلِغْهُ مَا مَنَّهُ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

كَيْفَ يَكُونُ لِلشُّرِكِيِّنَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا
اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾

كَيْفَ وَإِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا
وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ
وَأَكْثَرُهُمْ فَسِقُونَ ﴿٨﴾

اشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾

فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَأَخْوَانَكُمْ
فِي الدِّينِ وَنَفَصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

وَأَنَّ تَكْفُرًا أَيَّمَانَهُمْ مِّنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا
فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ
لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾

۶۔ تے جسے مشرکیں وچو کوئی تیں کنیں آم شام شکے تے
بڑے بڑے تاکہ او اللہ دیاں گاہیں سٹ گھنے ول
اونکوں اونڈی امن دی جاتیں پچا بڑے لے ایس واسطے
ہے جو بے شک لے اینجی قوم جیڑھی چاڈی نیں۔

۷۔ تے مشرکیں نال اللہ تے اونڈے رسول دا کیوں معاہدہ
تھی سبگدے سوائے انہیں دے جنہیں نال لساں مسجد
حرام دے کوہر معاہدہ کیتے تے جسے تیں او تہا بڑے واسطے
قائم رہن تے لساں وی انہیں واسطے قائم رہو بے شک
اللہ سٹیں متقیں کوں پسند کریندے

۸۔ کیوں تھی سبگدے او تہا بڑے اتے غالب اونج
تے او تہا بڑے نال نہ کہیں معاہدے دی تے نہ کہیں
رشتہ داری پرواہ کریندن او تہا کوں اپنے منہ نال عرش
کریندن تے انہیں دے دل انکار کریندن تے انہیں
وچو بہوں سارے نافرمان۔

۹۔ انہیں اللہ دی آیات کوں تھوڑا مل گھن کے ویچ بڑتے
تے اونڈے رستے کنیں لوکس کوں روکے بے شک او
جو عمل کریندن بہوں بُرا۔

۱۰۔ اے مومن واسطے کہیں رشتے داری تے وعدے دا
لحاظ نیں کریندے ایچھے لوک حد کنیں ودھن والین۔
۱۱۔ تے جسے او توبہ کرن تے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیون
تے او دینی بھراہن۔ تے اسان علم دالی قوم کیتے اپنی آیات
کھول کھول کے بیان کریندے ہیں۔

۱۲۔ تے جسے او قساں ترور ڈیون اپنے عہد دے بعد
تے تہا بڑے دین وچ طعنے مارن تے لساں وڈے
کافریں نال جنگ کر بے شک انہیں دیاں قساں کوئی نیں
تاں جو او باز اونج۔

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ
الرَّسُولِ وَهُمْ بَدُّوا كَمَا أَوَّلَ مَرَّةٍ أَخَشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ
أَعْلَىٰ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ کیا تمساں اوں قوم نال نوے لڑدے جنہیں اپیاں قساں
تروڑین تے پکا ارادہ کیتے نیں رسول کول کڈ من ڈاتے
پہلی دفعہ شروع دی اوناہیں کیتے کیا تمساں انہیں کئیں
ڈر دے ءے بے شک اللہ سیس زیادہ حق رکھیندے جو
اوں کئیں ڈرو جے تمساں مومن ہوتے۔

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَتُخْرِمُهُمْ وَيَضْرِبُهُمْ
عَلَيْهِمْ وَيُشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ انہیں نال جنگ کرو اللہ سیس انہیں کول تہا ڈے
ہمتیں نال غذاب ڈیسی تے انہیں کول ذلیل کر لیس تے
انہیں دے خلاف تہا ڈی مدد کر لیس تے مومنین دے
ہاں ٹھریسی۔

وَيُذِيبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے انہیں دے دلیں دی کاوڑ دور کر لیس تے اللہ
بھیندے تے چاہندے رحمت کریندے تے اللہ سیس
دھوں جاٹن ڈالائے سیانا۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَ
لَا الْمُؤْمِنِينَ وَابِئْسَ لِلَّهِ خِيبًا بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ کیا تمساں خیال کریندے ءے جو تہا کول چھوڑ ڈتا ویسی
تے اجڑن تیں اوں تہا ڈے وچو جہاد کرن والیں کول تے
انہیں کول جنہیں اللہ تے اوندے رسول تے مومنین دے
سوا کہیں کول گھاما سنگتی نیں بنایا ظاہر نیں کیتا تے اللہ سیس
باخبر جو تمساں کریندے ءے۔

مَا كَانَ لِلشُّرِكِينَ أَنْ يَغْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ مشرکین دا اے کم نیں جو آباد کرن اللہ دیاں مسجدیں
اپنے خلاف کفر دی گواہی ڈیوں دے بعد ایٹھے لوکن جنہیں
دے اعمال و بیج گبن تے او دوزخ وچ بھوں دیر
تیں رہن۔

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ
أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ صرف او آباد کریندے اللہ دی مساجد جیرھا اللہ تے
آفرت دے ڈینہہ تے ایمان گھن آئے تے نماز پڑھے
تے زکوٰۃ ڈیوے تے سولے اللہ دے کہیں کئیں نیں
ڈردا۔ اے تھی بگدے جو اے لوک ہدایت پاوون والیں
وچو تھی وچن۔

۱۹. کیا تساں حاجیں کوں پانی پلاوٹ تے مسجد کوں آباد کرن کوں ایویں سمجھ گدھے جیویں اللہ تے ایمان گھن آوٹ تے اللہ دے رستے وچ جہاد کرن، اللہ دے نزدیک اے بکو جہیں کم نیں تے اللہ سیس ظالم قوم کوں سدھا رستہ نیں دکھلیندا

۲۰. جیرھے ایمان گھن آئن تے ہجرت کیتی تے اللہ دے رستے وچ اپنے اموال تے جانیں نال جہاد کریندن انہیں دا اللہ کنیں بہوں وڈا درجہ تے ایھتے لوک کامیاب تھیون والین۔

۲۱. انہیں دارب انہیں کوں اپنے ولورحمت دی خوشخبری ڈیندے تے رضامندی دی تے باعین دی انہیں وچ انہیں کیتے ہیشہ یا نعمتاں ہن۔

۲۲. او ہمیشہ انہیں وچ رہن بے شک اللہ کنیں بہوں وڈا اجر۔

۲۳. اے مومنو! اپنے پیو ڈاڑے تے بھرنویں کوں سبگتی نہ بناؤ جے او کفر نال ایمان کنیں زیادہ محبت کرن تے جیرھا تہا ڈے وچو انہیں کوں سبگتی بھسی تے ایھتے لوک ظالمین۔

۲۴. توں آکھ جے تہا ڈے پیو ڈاڑے تے تہا ڈے پتر تے تہا ڈے بھراتے تہا ڈیاں زالمیں تے تہا ڈے سکے تے مال جیرھے تساں کھائے تے تجارت جیندے نقصان دا تہا کوں ڈرتے مکان جیرھے تہا کوں چنگیں لگدن اللہ تے اوندے رسول تے اوندے رستے وچ جہاد کنیں زیادہ پیارے لگدن تے پھپھیں تساں انتظار کرو جے تیں اللہ سیس اپنا فیصلہ کر ڈیوے تے اللہ سیس نافرمان قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ أَمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْثَرُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتْ لَهُمْ فِيهَا نِعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ
إِذْ أَعْجَبَتْكُم كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَ
صَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَرَّجَاتٍ ثُمَّ وَلَيْتُمْ
مُذَبِّبِينَ ﴿۱۰﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿۱۱﴾

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مَن بَعَدَ ذَلِكَ عَلَى مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۲﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا الشُّرُكُونَ بَجَسٍّ كَمَا يَقُولُوا
السُّجُودَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَإِن خِفْتُمْ
عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِن شَاءَ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۳﴾

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ
دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ
عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿۱۴﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرُ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى النَّسِجُ
ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهُونَ قَوْلَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَبْلُ قَتَلَهُمُ اللَّهُ إِنْ يُوَفَّوْنَ ﴿۱۵﴾

۲۵۔ تے اللہ سب سے تہا بڑی بہوں جنہیں تے امداد کیتی ۶ تے
جنگ حنین دے ڈینہہ وی جڈاں تہا بڑی زیادہ تعداد تہا کوں
غزوہ کر ڈرتا تے اوں تہا کوں کوئی فائدہ نہ پکایا ہاتے
زمین کھلی ہوٹن دے باوجود تہا بڑے اتے تنگ تھی
گئی تے ول تہاں منہ پھیر کے کھڑیتے پچھوں و لیوبے۔
۲۶۔ ول اللہ سب سے اپنے رسول تے تے مومنین تے
تسلی لبائی تے ایتھے لشکر لبائے جنہیں کوں تساں
ڈیکھ نہ سگدے ہادے تے کافریں کوں عذاب ڈرتے سی
تے کافریں دی ایھا جزا ۶۔

۲۷۔ تے ول اللہ سب سے رحمت کر لیسے ایندے بعد جنہیں دے
اتے چاہسی تے اللہ بہوں بخشن والا تے بہوں
مہربان۔

۲۸۔ اے مومنو! بے شک مشرک پلین تے او مسجد
حرام دے کو لہو نہ آون این سال دے بعد جے تہا کوں
غربت دا ڈر ہووے تے جلدی اللہ سب سے تہا کوں اپنے
فضل نال امیر بنا ڈیسی جے او چاہسی بے شک اللہ سب سے
بہوں چاہن والا تے بہوں سیانا ۶۔

۲۹۔ انہیں لوکیں نال جنگ کرو جیرے اللہ تے آخرت دے
ڈینہہ تے ایمان نیں ایندے تے جو اللہ تے اوندے
رسول حرام کیتے اوں کوں حرام نیں کریندے تے جنہیں لوکیں
کوں کتاب ڈتی گئی ۶ انہیں لوکیں دچو پچے دین کوں اختیار
نیں کریندے جے تیں او ہزیہ نال ڈیون ہتھ نال
تے او ماتحت تھی دجن۔

۳۰۔ تے یہود آکھیا جو عزیر ابن اللہ دا پتر تے عیسائیں آکھیا
مسیح اللہ دا پتر تے انہیں دے اپنے منہ دیاں گاہیں ان
او اپنے کینیں پہلے کافریں دی نقل کریندن اللہ ہلاک

کرنیں اور سچائی کہیں کیوں پریں دیندے ہیں۔

۳۱۔ انہیں اپنے اجہارتے رہبانیں کول اللہ دے سوا رب بنا گدھے تے مسیح ابن مریم کول وی تے انہیں کول سوائے ہک خدای عبادت دے کوئی حکم نہ پڑتا گیا ہا اوندے سوا کوئی معبود نہیں او پاک جو او شرک کریندن۔

۳۲۔ او چا بندن جو اللہ دے نور کول مسما ڈیون اپنے منہ نال تے اللہ ایندے سوا ہر گال دا انکار کریندے جو او اپنے نور کول پورا کرے بھانویں کافر ناپسند کرن۔

۳۳۔ او ہور جیس اپنے رسول کول ہدایت تے سچے دین نال پیٹھے تاں جو اونکوں بے سارے دینیں تے غالب کر ڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

۳۴۔ اے مومنو بے شک بہوں سارے اجہارتے رہبان لوکیں دا مال نا جائز طریقے نال کھنڈن تے اللہ دے رستے کہیں رکیندن تے جیرھے سونا چاندی کھٹا کریندن تے اول کول خرچ نہیں کریندے اللہ دے رستے وچ تول انہیں کول ڈکھ ڈیون والے عذاب دی خوشخبری ڈے۔

۳۵۔ جڈاں اوندے تے دوزخ دی بھا بھڑکانی ویسی تے اوندے نال انہیں دے مہتھے تے پاسے تے کنڈیں تے دانگ لائے سین آکھیا ویسی ا بھوہ جو تساں اپنے واسطے کھٹا کیتا تاں اوندامزا چکھو جو تساں کھٹا کریندے ناوے

۳۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک مہینے دی گنتری پارھاں مہینے ہن اللہ دے علم وچ جڈاں دا اول آسمانیں نے زمین کول پیدا کیتے تے انہیں وچو چار عزت والے مہینے ہن اے قائم رہن والا دین تاں انہیں دے بارے وچ اپنے تے ظلم نہ کردتے مشرکین نال جنگ کر دسارے

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمُورُهُمْ إِلَّا لِيُعْبَدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحٰنَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۳۱﴾

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَن يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿۳۲﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَاهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿۳۳﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَآكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۳۴﴾

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فُكُلَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿۳۵﴾

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿۳۶﴾

جیویں او تہاڑے نال سارے جنگ کریندن تے جان
گھنوبے شک اللہ سیس متقیں دے نال۔

۳۷۔ مہنیں کوں اگو بچھو کرن صرف کافرین دے زمانے
دی زیادتی ایندے نال کافر گمراہ اوہک سال اونکوں حلال
کریندن تے دو جھے سال حرام تاں جو او اوں گنتری کوں پورا
کرن جنیدے وچ اللہ جنگ حرام کیتی تال جو اوں کوں حلال
کرن جو اللہ حرام کیتے۔ انہیں کوں انہیں دے برے اعمال
سوتھے کر کے دکھائے گئیں۔ تے اللہ سیس کافر قوم کوں
ہدایت نیں ڈیندا۔

۳۸۔ اے مومنو! تہا کوں کیا ہے جڈاں تہا کوں آکھیا
ویندے اللہ دے رستے وچ نکلو لتاں زمین ددھک
ویندے ء۔ کیا لتاں آخرت دے مقابلے وچ دنیاوی
زندگی تے خوش تھی گئے ء۔ دنیاوی زندگی دا فائدہ تے آخرت
دے مقابلے وچ بہوں تھوڑا ء۔

۳۹۔ جے لتاں نہ نکل سوتے اللہ سیس تہا کوں بڑکھ بڑیوں
والا عذاب بڑیسی تے تہا بڑی جاتے بی قوم کوں بدل
بڑیسی تے لتاں اونکوں کوئی نقصان نہ پچا سگسوتے
اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

۴۰۔ جے لتاں اوندی مدد نہ کر لیسوتے اللہ سیس اوندی
مدد اوں ویلھے وی کیتی ہائی جڈاں اوڈو وچوہک ہا
اوڈوہیں غار وچ ہن تے اوں اپنے ساتھی کوں آکھیا ہا
توں نہ مونجھا تھی بے شک اللہ ساڑے نال تے اللہ سیس
اونکوں تسلی بڑتی تے اوندی مدد کیتی ایجھے لشکر نال جنیکوں
لتاں بڑیکھ نہ سگدے ہا وے تے اوں کافرین دی
گال کوں جھکا کیتے اللہ دی گال ہی اچی تھیندی ء تے
اللہ بہوں غالب تے سیانا ء۔

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ^۱
بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُجْلُونَكَ عَمَّا وَيُحَرِّمُونَكَ
عَمَّا لِيُؤْطِقُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُجِلُّوا مَا حَرَّمَ
اللَّهُ ذُرِّيَةً لَهُمْ سَوْءٌ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۳۷

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّا قَلَّمْنَا إِلَى الْأَرْضِ أَرْضِيْمًا بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي
الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ۳۸

إِلَّا تَتُفَرِّقُوا بَيْنَكُمْ عَدَا بَا الْبِنَاءِ وَيَسْتَبَدِلَ قَوْمًا
غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۳۹

إِلَّا تَضُرُّوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
ثَانِيًا إِثْنَيْنِ إِذْ هَمَّا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ
لَا تَحْزَنْ إِنَّا اللَّهُ مَعَنَا فَاَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ
وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ
كَفَرُوا السُّفْلَىٰ وَكَلِمَةَ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ۴۰

۴۱۔ اے مومنو! جہاد کیسے لکل کھڑے تھیو مسلمان نال نہ چاؤ یا چاگھوتے اللہ دے رستے وچ اپنے مال تے اپنی جانیں نال جہاد کرو اے تہاڑے کیتے چنگا جے تساں چاڈے اے تہا۔
۴۲۔ جے کولہو فائدہ ملے یا سفر چھوٹا ہوئے ہاتے او تیبڑے پھوڑ پون یا اصل انہیں کوں سفر پریں معلوم تھئے تے اللہ دیاں قساں کھوسن جو جے ساکوں طاقت ہوئے ہاتے اسوں تہاڑے نال نکلوں یا او اپنے آپ کوں ہلاک کریندے پین تے اللہ چاڈے جو بے شک او کوڑن۔

۴۳۔ اللہ سیس تیکوں معاف کرڈتے تے تیکوں عزت ڈتی تیں کیوں انہیں کوں پھوڑ رہن دی اجازت ڈتی ہائی جے تیں تیکوں لے پتہ نہ لگا با جو سچا کون تے کوڑیں داوی تیکوں پتہ بگ و نچے ہا۔
۴۴۔ او تیں کنیں اجازت نیں منگدے جیرے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان ایندن جو او جہاد کرن اپنے مالیں تے جانیں نال تے اللہ بہوں چاڈے متقیں کوں۔

۴۵۔ تیں کنیں او لوک اجازت گھندن جیرے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان نیں ایندے تے انہیں دے دیس وچ شک تے او ایں شک وچ اڈے اڈے ٹردن۔

۴۶۔ جے انہیں دانکلن دا ارادہ ہوئے ہاتے او اوندے کیتے تیاری کرن یا اصل اللہ سیس انہیں دانکلن ناپسند کیتے انہیں کوں بلھا ڈتے سی تے اکھیا گئے جو تساں بہن والیں نال بہہ ونجو۔

۴۷۔ جے تہاڑے نال نکلن ہاتے سوائے ڈکھ دے

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَٰكِن بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۴۲﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَّبِعَنَّ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿۴۳﴾

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَن يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿۴۴﴾

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَبِّهِمْ يَرْتَدِدُونَ ﴿۴۵﴾

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَٰكِن كَرِهَ اللَّهُ انبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿۴۶﴾

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا أُوْضِعُوا

خَلَلَكُمْ يَبْعُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَتْعُونَ لَهُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿۴۸﴾

لَقَدْ ابْتَعُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ
حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرِهُونَ ﴿۴۹﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ اضْطَرْنَا وَلَا تَفْتِنِي إِلَّا فِي
الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۵۰﴾

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ
يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ
فَرِحُونَ ﴿۵۱﴾

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۵۲﴾

قُلْ هَلْ تَرْتَبِصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ
وَنَحْنُ نَتَرْتَبِصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ
مَنْ عِنْدَهُ أَوْ بَأْيَدِينَا فَتَرْتَبِصُوا إِنَّا مَعَكُمْ
مُتَرْتَبِصُونَ ﴿۵۳﴾

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ إِتْكَمُ
كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿۵۴﴾

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ
كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ

بیا کہیں چیز وچ افاضہ نہ کرن ہاتے تہا بڑے درمیان
گھوڑے در کیندن تے تہا بڑے درمیان فتنہ چاہندن تے
تہا بڑے وچ تہا بڑیاں گاتہیں سٹن کے انہیں نک پچاؤن
والے بن پٹے تے اللہ سٹیں بہوں چاندے ظالمیں کوں۔
۴۸۔ ایس نینس پہلے دی انہیں فتنہ دی حواسہش لیتی ہائی تے
حالات پتر اڑتے ہائیں جے تیں سچ آنگئے تے اللہ دا
فیصلہ ظاہر تھی گئے تے او نا پسند کریندے ہن۔

۴۹۔ تے انہیں وچو کجھ آہن ساکوں اجازت بڑے
تے ساکوں آزمانہ سٹو او فتنے وچ بڑھے پین تے جہنم
کافروں کوں تباہ کرن والے۔

۵۰۔ جے تہا کوں چو گائی ملے تے انہیں کوں بڑی بگدی
تے جے تہا کوں مصیبت پئے ونچے تے آہن اسان اپنا
معاملہ ایس کنیں پہلے چکا کھڑے ہاسے تے پھلوسن تے
او بہوں خوش ہوسن۔

۵۱۔ توں آکھ ساکوں ہرگز کجھ نہ بلسی سوائے اوندے جو
اللہ سٹیں سا بڑے کیتے لکھے او سا بڑا مولیٰ تے اللہ تے
مومنین کوں بھروسہ کرنا چاہی دا۔

۵۲۔ توں آکھ تسان سا بڑے کیتے ڈونیکیں وچو بک دا بھالا
جھلی کھڑے تے اسان انتظار کریندے پئے ہیں جو
تہا کوں اللہ کنیں یا سا بڑے بہتیں نال عذاب ملے تسان
انتظار کرو اسان تہا بڑے نال انتظار کریندے پئے ہیں۔

۵۳۔ توں آکھ تسان خرچ کرو بھانویں خوشی نال یا کوڑیج
کے اصلو تسان کنیں قبول نہ کیتا ویسی بے شک تسان
نافرمان قوم ہوئے۔

۵۴۔ کیس رد کئے انہیں کوں جو انہیں دا خرچ کرن قبول نہ
کیتا ونچے سوائے ایندے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول

كُفَالَىٰ وَلَا يَنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَاهُونَ ﴿۵۷﴾

داالکار کیتے تے نمازدو بالکل سست تھی کے اندن
تے فرج نیس کریندے سوائے ایندے جو اونالپند
کریندن۔

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ
أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿۵۸﴾

۵۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے انہیں دی اولاد حیران
نہ کرے اللہ صرف انہیں کوں اوندے ذریعہ عذاب ڈیوٹ
چاہندے ایں دنیا دی زندگی وچ تے انہیں دیاں جاناں
کفر دی حالت وچ نکلدن۔

وَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَ
لِيُكْتَبَهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿۵۹﴾

۵۶۔ تے اولاد دیاں قساں چیندن جو او تہا بڑے نالین او
تہا بڑے نال نیس اصل او ڈرٹ والی بزدل قوم۔
۵۷۔ جے انہیں کوں پناہ دی جا یا کسٹ کیتے جا یا داخل
تھیوٹ کیتے جا مل دہنچے تے او منہ پھیر کے درک کے
اڑایں ولین پئے۔

لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأًا أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مَدْخَلًا لَّوَلَّوْا
إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْحَدُونَ ﴿۶۰﴾

۵۸۔ تے انہیں وچو کچھ تیڈے اتے صدقین دے باے
وچ الزام لیندن جے انہیں کوں صدقین وچو کچھ مل دہنچے
تے خوش تھی ویندن تے جے انہیں وچو کچھ نہ ملے تے
ہوں ویلھے کوڑیج ویندن۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْتَمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا
مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْتَخْتَبُونَ ﴿۶۱﴾

۵۹۔ تے جے او اوندے نال راضی تھی وچن ہا جو انہیں کوں اللہ تے
اوندے رسول ڈتا ہا تے او آکھن ہا اللہ ساکوں کافی
اللہ تے اوندا رسول ساکوں اپنے فضل نال ڈیسی بیشک
اساں اللہ دو جھکن والے ہیں۔

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا
حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿۶۲﴾

۶۰۔ بے شک صدقات ممتا جیں تے مسکینیں تے انہیں
تے کم کرن والیں تے دلیں کوں ملاوٹ کیتے تے قیدیں
کیتے تے جیں لہنا ڈیوٹے اوندے کیتے تے اللہ دے
رستے وچ جہاد کرن والیں کیتے تے مسافریں کیتے ہن
اے اللہ لو فرض تے اللہ بہوں جاٹن والے تے
سیانا۔

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ
عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَرِيْمِ
وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۶۳﴾

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ
قُلْ أُذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ
وَرَحْمَةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۱﴾

۶۱۔ تے انہیں وچو کجھ نبی کوں بڑکھ بڑیندن تے او آہن
او "کن" توں آکھ او کن تہا بڑی بھلائی کیتے۔ او اللہ تے
مومنین دے وعدیں تے اعتبار کریندے تے رحمت
تہا بڑے وچو مومنین کیتے تے جبرے بڑکھ بڑیندن اللہ
دے رسول کوں انہیں کیتے بڑکھ والا عذاب۔

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمُ لِيُرِضُوكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ
أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

۶۲۔ او تہا بڑے اگو اللہ دیاں قساں کھندن تالو جو تہا کوں خوش
کرن تے اللہ تے او ندر رسول زیادہ حق رکھیندے جو انہیں
کوں خوش کیا ونچے جے او مومنین۔

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُخَادِرُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَاتَّ
لَهُ نَارُ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿۱۳﴾

۶۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جو بے شک جیرھا اللہ تے
اوندے رسول نال دشمنی کریندے بے شک اوندے
واسطے دوزخ دی بھاء اوندے وچ بہوں دیر رہسی
اے بہوں وڈی ذلت۔

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ
بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ اسْتَهْزِئُوا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ
مَا تَحْذَرُونَ ﴿۱۴﴾

۶۴۔ منافق بڑردن جو انہیں دے خلاف کوئی سورت
نہ لبہ آدے جیرھی انہیں کوں ڈس ڈیوے جو انہیں دے دلیں
وچ۔ تب آکھ تساں مشکریاں کرو بے شک اللہ سیس
ظاہر کرٹ والا جیں کنیں تساں بڑردے۔

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ
قُلْ أِبَاهُ اللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿۱۵﴾

۶۵۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں تے او ضرور آکھسن
اساں تے صرف کھلے تے پٹاں مریندے پئے ہلے
توں آکھ کیا اللہ تے اوندی آیات تے اوندے رسول
نال تساں مشکریاں کریندے۔

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعَا عَنْ
ظَآئِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ ظَآئِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿۱۶﴾

۶۶۔ تساں عذر نہ کرو تساں اپنے ایمان دے بعد کفر
کیتے جے اساں ہک ٹولے کوں تہا بڑے وچو معاف کر
ڈیوں تے ہک ٹولے کوں عذاب ڈیوں۔ بے شک او
لوک جرمی ہن۔

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْبَغْيِ

۶۷۔ منافق جو ان تے منافق تریمتیں بعض بعض وچو ہن او
حکم بڑیندن برائی دا تے رکیندن نیکی کنیں تے اپنے ہمتیں

کوں فریج کرن کینس رکیندن اولاد کون بھل گبن اللہ انہیں
کوں بھل ویسی بے شک منافق اصل نافرمان بن۔

۶۸۔ اللہ سیس منافق جو انہیں تے منافق تربیتیں نال تے
کافرین نال دوزخ دی بھاد دا وعدہ کیتے اوندرے وچ
بہوں دیر تک رہن لے انہیں کوں کافی تے اللہ
انہیں تے لعنت کیتی تے انہیں کیتے مقیمی عذاب۔

۶۹۔ انہیں آلی کار جیرے تساں کینس پہلے ہن اولاد
کینس طاقت وچ بڑاڑے ہن تے مال تے اولاد وچ
زیادہ ہن انہیں اپنے حصے دا فائدہ چلتے تے تساں اپنے
حصے دا فائدہ چاتے جیویں تساں کینس پہلے لوکس اپنے
حصے دا فائدہ چاتے تے تساں ایویں بے بردگی کیتی
جیویں انہیں کیتی ہائی ایختے ہن جنہیں دے عمل و بیج
گبن۔ ایں دنیا وچ وی تے آخرت وچ وی تے ایختے
لوک گھاٹا پاوٹن والے ہن۔

۷۰۔ کیا انہیں کینس پہلے لوکس دیاں خبراں نیں آیاں نوح
دی قوم دی تے عادتے شمود تے ابراہیم تے مدین والی
قوم دیاں تے اُپتریں ہوئیں دستیں دیاں خبراں۔ انہیں
کینس انہیں دے رسول کھلے دلائل گھن کے آئے تے اللہ
انہیں تے ظلم کرن والا نہ با اصل او اپنے آپ تے ظلم
کریںدے ہن۔

۷۱۔ تے مومن مرد تے مومن عورتاں بعض بعض دے
سنگتی ہن نیکی دا حکم ڈیندن تے برائی کینس رکیندن
تے نماز پڑھدن تے زکاۃ ڈیندن تے اللہ تے اولاد
رسول دی اطاعت کریںدن ایختے ہن جنہیں تے اللہ
رحمت کریسی بے شک اللہ سیس بہوں غالب تے سیانہ
۷۲۔ اللہ نے مومن جو انہیں تے تربیتیں نال باغین دا وعدہ

بِالنُّكْرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ
نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿۶۸﴾
وَعَدَّ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنٰفِقَاتِ وَالْكٰفِرَاتِ نَارَ جَهَنَّمَ
خٰلِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿۶۹﴾

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً
وَآلَثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَتَعُوا بِخَلْقِهِمْ
فَاسْتَنْتَعْتُمْ بَخْلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا
أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿۷۰﴾

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ
وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرٰهِيْمَ وَأَصْحٰبِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَةَ
آتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَمَا كَانُوا لِيُظَلِّمَهُمْ
وَلٰكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظَلِمُونَ ﴿۷۱﴾

بعض بعض

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ
يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿۷۲﴾

وَعَدَّ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِي مِنْ

تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكَنٌ كَرِيمٌ فِي
جَنَّتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ الْكَبِيرِ ذَلِكَ هُوَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۶۲﴾

کیتے جنہیں ورج نہراں و بندیاں پیاں ہوسن او ہمیشہ انہیں
ورج رہسن تے اول جنت ورج انہیں کیتے پاک رہن
دیاں جنہیں ہن تے اللہ دی رضامندی بہوں وڈا العام
لے بہوں وڈی کامیابی ۶۲۔

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ
عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَايُسُّ الْمَصِيدُ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ لے نبی توں کافر تے منافقین نال جہاد کرتے
انہیں تے سختی کرتے انہیں دا ٹھکانہ دوزخ تے لے
بہوں برا ٹھکانہ ۶۳۔

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَ
كَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ زَوَّابِلٌ لَّمْ يَنَالُوا وَمَا
نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ
فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يَعْدِبْهُمْ اللَّهُ
عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ او اللہ دیاں قساں چنیدن جو انہیں کچھ نیس
آکھیا۔ انہیں تے کفر دیاں گالہیں کیتن تے اپنے اسلام
دے بعد انہیں کفر کیتے تے اوندا پکا ارادہ کیتے نیس جو
انہیں کون نیس ملیا تے او صرف ات گالہوں کا وڑین
جو اللہ سیس مومنین کون تے اوندے رسول کون اپنے فضل
نال امیر بنا ڈرتے جے او توبہ کر گھن لے انہیں کیتے چنگا
تے جے او پھر وچن تے اللہ انہیں کون ڈکھ ڈیوٹن آلا
عذاب ڈیسی ایس دنیا ورج وی تے آخرت ورج وی
نہیں کیتے زمین ورج کوئی سبکتی تے امدادی
کوئی نیس۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ اللّٰهَ لَئِنِ اٰتٰنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ
وَلَنَكُوْنَنَّ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ تے انہیں وچو کچھ لوکیں اللہ نال وعدہ کیتا با
جے او ساکوں اپنے فضل نال ڈے ڈیوے تے اسان
ضرور صدقہ کرسیوں تے ضرور نیک لوکیں وچو تھی وسیوں
۶۶۔ جڈاں اللہ انہیں کون اپنے فضل نال ڈے ڈرتے
انہیں شومالی کیتی تے اللہ دے حکم کون نامیندے ہوئیں
منہ پھیر گئے۔

فَلَمَّا اٰتٰهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوْا بِهٖ وَتَوَلَّوْا
وَهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ اول منافقت جاری کر ڈتی انہیں نے دلیس وچ
ملاقات دے ڈینہ تیں ات گالہوں جو انہیں اللہ نال
کیتے ہوئے وعدہ دی خلاف ورزی کیتی تے او کوڑوی

فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِيْ قُلُوْبِهِمْ اِلَى يَوْمٍ يَلْقَوْنَہٗ بِمَا اٰخَلَفُوْا
اللّٰهَ مَا وَعَدُوْهُ وَرَبًّا كَانُوْا يَكْتُمُوْنَ ﴿۶۷﴾

مریند سے ہن۔

۷۸۔ کیا اونٹیں چاند سے بے شک اللہ سب سے چاند سے انہیں دے سکے ہوئے تے ظاہر مشورے چاند سے تے بے شک اللہ سب سے غیب کوں بہوں چاند والے۔

۷۹۔ جیرے لوک الزام ڈیندن صدقات دے بارے وچ خوشی نال ڈیون والے مومنین تے تے انہیں تے وی جیرے مزدوری کر کے کمندن او انہیں تے کھلن اللہ انہیں کوں ایں کھل دی سزا ڈیسی تے انہیں کیتے ڈکھ آلا عذاب۔

۸۰۔ تو انہیں کیتے بخشش منگ یا بخشش نہ منگ (برابر جے توں انہیں کیتے سرد فودی بخشش منگیں اللہ انہیں کوں معاف نہ کر لیسے اے ایں واسطے ہے جو انہیں اللہ تے اونڈے رسول دا انکار کیتے تے اللہ سب سے نافرمان قوم کوں ہدایت نیں ڈیندا۔

۸۱۔ اللہ دے رسول دے پچھو رہن والے اپنے جہیں تے بہن وچ خوش ہن تے اوناپنہ کریندن جو اللہ دے رستے وچ اپنے مالیں تے اپنی جانیں نال جہاد کرن تے آہن ایں سخت گرمی وچ نہ نکلن توں آکھ دوزخ دی بھا ایں کینیں زیادہ سخت گرم ہوسی جے او سمجھن۔

۸۲۔ او کھلن گھٹ تے روون زیادہ اے انہیں دی کھانی دا بدلہ۔

۸۳۔ جے اللہ تیکوں انہیں وچو بہک ٹولے دو ولا آنے تے او تیں کینیں جنگ تے نکلن دی اجازت منگن توں آکھ لتساں میڈے نال اصلونہ نکلوتے میڈے نال رل کے دشمن نال اصلونہ جنگ کرو بے شک لتساں پہلی

الْمُرْيَلُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سَرَّهُمْ وَجَوَّاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ۝

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَلِيفِينَ ۝

دفعہ پچھو بہن تے خوش تھی گئے باوے ہن پچھو رہن
والیں نال بہہ و نجر۔

۸۴۔ تے انہیں دچو کہیں تے نماز جنازہ نہ پڑھ جیرھا
مرو نچے تے اوندی قبر تے کھڑکے دعا نہ منگ بے شک
انہیں اللہ تے اوندے رسول دا انکار کیتے تے اینجی
حالت وچ موئن جو او نافرمان ہن۔

۸۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے اولاداں حیران نہ کرن
اللہ صرف انہیں کوں انہیں نال این دنیا وچ عذاب ڈیوٹا
چاہندے تے انہیں دیاں جاناں این حالت وچ
نکسن جو او کافر ہوسن۔

۸۶۔ تے جڈاں کوئی مسورت لہائی دیندی ء جو اللہ تے
ایمان گھن آؤ تے اوندے رسول نال مل کے جہاد کرو
تے امیر لوک تیں کنیں اجازت منگن پئے ویندن تے
آہن ساکوں چھوڑ بڑے اساں پچھو بہن والیں نال ہن۔
۸۷۔ او خوش تھی گھن جو او تھی گھن پچھو رہن والیں نال
تے اللہ انہیں دے ویں تے مہر لا ڈتی ء تے او
سمجھدے نیں۔

۸۸۔ تے رسول تے اوندے نال ایمان گھن آون والے
جہاد کریندن اپنے اموال تے اپنی جانیں نال ایٹھے
ہن جنہیں کیتے بھلایاں تے ایٹھے لوک کامیاب تھیون
والہن۔

۸۹۔ اللہ سئیں تیار کیتی ء انہیں کیتے جنت جیندے وچ
نہراں و ہندیاں پین اوندے وچ ہمیشہ رہن تے
لے بہوں وڈی کامیابی ء۔

۹۰۔ تے آئن رتیں کتیں) عذر کرن والے جانگلی لوک
جو توں انہیں کوں اجازت بڑے ڈیویں۔ تے جنہیں

وَلَا تَصِلْ عَلَىٰ أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَىٰ قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَا تَوَاوَأُوا
هُمُ فَسِقُونَ ﴿۸۴﴾

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ
وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿۸۵﴾

وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ
رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الطُّولِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا
نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿۸۶﴾

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۸۷﴾

لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿۸۸﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۸۹﴾

وَجَاءَ الْمُعَذِّبُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ
وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ

كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۹۱﴾

اللہ تعالیٰ سے اور اللہ کے رسول کوں جھٹلائے اور پچھو بہہ گئیں
انہیں وچو جیرے کافرین انہیں کوں جلدی ڈکھ والا عذاب
بلیسی۔

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى
الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا
لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۹۲﴾

۹۱۔ کمزوریں تے بیاریں تے انہیں لوکیں تے کوئی حرج
نیئں جنہیں کنیں خرچ کرن کیتے کجھ نیئں جڈاں او اللہ
تے اور اللہ کے رسول نال خیر خواہی کرن تے چنگے کم کرن
والیں دے خلاف کوئی رستہ الزام کا نہیں تے اللہ بہوں
بخشنے والا تے رحمت کرن والا۔

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا اتَّوَكَّلْتَ لِيُحْمِلَهُمْ
قُلْتَ لَا إِجْدَا مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا
وَأَعْيَنُهُمْ تَقِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا
يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ ﴿۹۳﴾

۹۲۔ تے انہیں تے وی کوئی حرج نیئں جیرے تیں کنیں
اندن جو توں انہیں کیتے سواری دا انتظام کرتے توں
آہیں میں کنیں کجھ نیئں جیندے تے میں تہا کوں سوار
کراں۔ او پچھو میں ولدن تے علم نال انہیں دی اکھیں وچو
موتجھ نال ہنجھوں دہندے پئے ہوندن جو انہیں کنیں
خرچ کرن کیتے کوئی شے کا نہیں۔

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ
أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ
اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۹۴﴾

۹۳۔ صرف الزام انہیں تے ہے جیرے تیں کنیں اجازت
منگدن تے ہن وی امیر او خوش تھیں جو پچھو رہن والیں
نال تھی وچن تے اللہ سبب انہیں دے دلیں تے مہر کر
ڈتی تے او چاندے نیئں۔

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُونَ لِي وَلَٰكِن تُوْمِنُونَ لَكُمْ قَدْ نَبَأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تَرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۱﴾

۹۴۔ جڈاں تساں جنگ کینیں انہیں دو ولسواو بہانے بیٹھیں تہاڑے سامنے۔ توں آکھ تساں بہانے نہ بناؤ اسان تہاڑے بہانیں کوں اصلو نئے منیدے۔ اللہ سٹیں ساکوں تہاڑیاں خبراں ڈے ڈتن۔ اللہ تے اوندار رسول تہاڑے کیں کوں ڈبدے رہن ول تساں غیب تے حاضر کوں جاٹن والے خدا دو ولانے ولسو۔ ول او تہا کوں ڈسیسی جو تساں کریندے ہاوے۔

سَيَلْفُونَ بِاللهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِيُخْبِرُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَا فِيهِمْ مِنْهُمْ جَزَاءٌ إِمَّا أَنْ يَكْفُورُوا ﴿۳۲﴾

۹۵۔ جڈاں تساں انہیں دو ولسوتے او تہاڑے سامنے اللہ دیاں قساں کھوسن تاں جو تساں انہیں کوں معاف کر ڈیو۔ تے تساں انہیں کوں معاف کر ڈیو بے شک او گنہ تے انہیں دا ٹھکانہ دوزخ۔ لے بدلہ جو کجھ او کریندے ہن۔

يَخْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿۳۳﴾

۹۶۔ او تہاڑے سامنے قساں کھندن تاں جو تساں انہیں نال راضی تھی و نجوتے جے تساں انہیں نال راضی تھی و نجوتے بے شک اللہ نافرمان قوم نال راضی نہیں تھیندا۔

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۳۴﴾

۹۷۔ جنگلی تے وستیں دے رہن والے کفرتے منافقت وچ بہوں و دھن تے ایس لائق ہن جو او انہیں حدیں کوں نہ جاٹن سگن جیریاں اللہ سٹیں اپنے رسول تے لہان تے اللہ سٹیں بہوں جاٹن والے تے بہوں سیانہ۔

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَدْرِئُكُمْ إِلَيْهِمْ وَيُرِيدُ عَلَيْهِمْ دَائِرَةَ السُّورِ وَاللهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۵﴾

۹۸۔ تے وستیں دے رہن والیں وچو کجھ ایجنہن جیرے خدای راہ وچ خرچ کرن کوں چٹی سمجھن تے تہاڑے واسطے آسمانی گردش دا انتظار کریندن جری گردش انہیں تے اوسی تے اللہ سٹیں بہوں سٹن والے تے بہوں جاٹن والے۔

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَاتِ الرَّسُولِ
أَلَّا يَأْتِيَ قُرْبَةً لَهُمُ مَبْدُؤُهُمْ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۹﴾

۹۹۔ تے دستیں دے رہن والیں دچو کھ اللہ تے آفرت
دے ڈینہ تے ایمان ایندن تے جو خدا دی راہ وچ خرچ
کریڈن اونکوں اللہ دے کوہوتھیون تے رسول دی
دعائیں دا ذریعہ سمجھن سٹوبے شک لے انہیں دا خدا
دے کوہوتھیون دا ذریعہ۔ او انہیں کوں ضرور اپنی
رحمت وچ داخل کر لیسے۔ بے شک اللہ سین بہوں بخشش
والا تے ول ول رحم کرن والا۔

وَالسَّابِقُونَ الْأُولُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ
وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ مہاجرین تے انصار وچ نیکیں وچ اگودھن والے
تے او جنہیں پوری پیچگانی نال انہیں دی پیروی کیتی اللہ
انہیں تے راضی تے او اللہ تے راضی تھی گئے تے
اول انہیں واسطے بہشتاں تیار کیتن جیندے
تکے نہراں و بندیاں پین انہیں وچ ہمیشہ رہن اسے
وڈی کامیابی۔

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنْفِقُونَ ذُو مِنْ
أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ
نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَى
عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تے جنگلیں وچ تہاڈے اڈو اڈو رہن والے کھ
منافق بن تے مدینے دے رہن والے وی کھ انجمن
جیرھے پکے منافق بن توں انہیں کوں نیں چاڈا اساں
انہیں کوں چاڈے ہیں۔ اساں انہیں کوں ڈو دفعہ عذاب
ڈیسوں پچھیں او بک بہوں وڈے عذاب دو ولانے
ولیں۔

وَأَخْرُوجَهُمْ مِّنْهَا وَاعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا
وَأَخْرَسَيْنَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ کھ بے بن جنہیں اپنے گناہیں دا اقرار کیتے انہیں
نیک کھیں کوں کھ بے برے کھیں نال رلا ڈتے۔ اسے تھی
سگدے جو اللہ انہیں تے فضل کرنے بے شک اللہ سین
بہوں بخشش والا تے ول ول رحم کرن والا۔

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ
بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ
سَبِيحٌ عَلَيْهِمْ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ توں گھن انہیں دے مالیں وچو صدقہ تاں جو توں
انہیں کوں پاک کریں تے انہیں دے مال کوں ودھاویں
اوندے نال تے انہیں واسطے دعا کریڈا بے شک تیڈی

دعا انہیں واسطے سکون واذلیہ۔۔۔ تے اللہ بہوں سٹن
والا تے چاٹن والا۔۔۔

۱۰۳۔ کیا انہیں کون پتہ نہیں بے شک اللہ سٹیں ہی
جیرھا اپنے بندیں دی توبہ قبول کریندے تے صدقے
گھندے تے بے شک اللہ سٹیں بہوں توبہ قبول کرن
والا تے ول ول رحم کرن والا۔۔۔

۱۰۵۔ تے توں اکھڑے لتاں کم کرو تے اللہ افسانہ رسول
تے مومن تہاڑے عملیں کون پڑھدے رہن تے لتاں
ضرور غیب تے حاضر کون چاٹن والے خدا دوولائے ویسو
تے او تہا کون تہاڑے کہیں دی حقیقت ڈس ڈلیسی۔

۱۰۶۔ تے کجھ پے اللہ دے حکم دی انتظار وچ چھوڑیے
گہن بھانویں او انہیں کون عذاب ڈلیوے یا توبہ قبول
کرے تے اللہ سٹیں بہوں چاٹن والا تے بہوں سیانا۔

۱۰۷۔ تے جنہیں ہک مسجد بنائی نقصان پچاؤن کیتے
تے کفر کیتے تے مومنین وچ تفرقہ پاؤن کیتے تے اللہ
تے اوندے رسول نال بھڑن والیں کیتے کہن دی جا
بنائی۔۔۔ ایں کئیں پہلے۔ تے او ضرور قساں چسین ساڈا
ارادہ محض نیک ہے تے اللہ سٹیں گواہی ڈیندے جو بیشک
اے کوٹرن۔

۱۰۸۔ توں ایندے وچ کڈا ہیں نہ کھڑا تھیویں جیرھی مسیت
دی بنیاد پہلے ڈینہہ کنیں تقویٰ تے رکھی گئی، او زیادہ حق رکھیندی
جو توں اوندے وچ کھڑا تھیویں۔ اوندے وچ ایجھے
لوکن جیرھے پاک تھیون کون پسند کریندن تے اللہ دی
پاکیں کون پسند کریندے۔

۱۰۹۔ کیا جیرھا شخص اپنی عمارت دا ایرا تقویٰ تے رکھیندے
تے اوندی رضامندی تے او چنگا، جیرھا شخص اپنی

الْمَرِّ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ
يَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۰۳﴾

وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۰۵﴾

وَآخَرُونَ مُرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ
عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۰۶﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا
بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِصَادًا لِّمَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
مِنْ قَبْلُ وَكَانَ لِيُحْلِفَنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۰۷﴾

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَلَسَّجِدِ أَسَسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ
يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّخِذُوا
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ ﴿۱۰۸﴾

أَفَمَنْ أَسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ
خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ

فَأَنهَارِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿۹﴾

عمارت دے دے ایسے دی بنیاد ڈھاوٹن والی کندھی تے
رکھندے ول او ایندے نال دوزخ دی بھا وچ بڑیہ
پُندے اللہ ظالم قوم کوں سدھاراہ نہیں بڑکھلیندا
۱۱۰۔ ہمیشہ جو انہیں عمارتاں بنائیں او انہیں دے دلیں
وچ پڈویاں رہن سوائے ایندے جو انہیں دے دل
ٹوٹے ٹوٹے تھی و بجن تے اللہ سٹیں بہوں چاٹن
والا تے بہوں سیانا۔

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ
إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۰﴾

۱۱۱۔ بے شک اللہ سٹیں مومنین کنیں انہیں دیاں
جاناں تے مال مل کھن گدھین جو انہیں کوں بہشت ملی
او اللہ دے رستے وچ جنگ کریندن ادر دشمن کوں مریندن
یا آپ مزج ویندن اسے وعدہ اوندے (خدا تعالیٰ) تے لازم ہے
جیندا ذکر انجیل تے قرآن وچ وی ہے۔ تے اللہ کنیں زیادہ اپنے
وعدے کوں پورا کریندے تساں این سو دے تے
خوش تھی و بوجہ حالتساں کیتے تے لے بہوں وڈی
کامیابی۔

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَن لَّهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۱﴾

۱۱۲۔ توبہ کرن والے عبادت کرن والے اللہ دی تعریف
کرن والے۔ اللہ دے رستے وچ سفر کرن والے۔
رکوع تے سجدہ کرن والے چنگی گاہیں دا حکم ڈیون
والے تے بری گاہیں کنیں بکن والے تے اللہ دے
حدیں دی حفاظت کرن والے اینجے مومنین کوں
خوش خبری بڑے بڑے۔

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ
الَّذِينَ جَاءُوا بِالْحَقِّ وَالْمَعْرُوفِ وَالتَّاهُونَ عَنِ
النُّكْرِ وَالْحَفِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۲﴾

۱۱۳۔ نبی تے مومن لے نہیں کر سگدے جو مشرکیں کیتے
مخشش منگن بھانویں او قریبی سکے ہون ایندے بعد
جو انہیں تے ظاہر تھی گئے جو او دوزخی ہن۔

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ كَفَرُوا
وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿۱۳﴾

۱۱۴۔ ابراہیم دا اپنے پیو واسطے بخشش منگن این واسطے جو اوں
اوندے نال وعدہ کیتا ہا (پورا کیتس) تے جڈاں اوندے نئے لے ظاہر

وَمَا كَانَ اسْتَغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوَدَّةٍ
وَعَدَاهَا آيَاتُهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ
حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۴﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
وَيُمِيتُ ۗ وَمَا لَكُمْ مِمَّن دُونِ اللَّهِ مِنْ
ذَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۵﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ
الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا
كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ قَرِينٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ
إِنَّهُ بِهِمْ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿۱۶﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا ۗ إِذْ صَافَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا
رَحَبَتْ وَصَافَتْ عَلَيْهِمُ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ۗ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ
هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۷﴾

۱۷

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۸﴾
مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ
أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ
نَفْسِهِ ۗ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا
مَخَصَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطَّوْنُ مَوْطِنًا يَعْغِظُ

تھی گئے جو او اللہ دشمن تے او اپنے وعدے کنیں دستبردار
تھی گیا بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تے عقلمند ہا۔

۱۱۵۔ تے اللہ اسے نہیں کریندا جو کہیں قوم کوں ہدایت
ڈیوٹ دے بعد گمراہ کرے جسے تیں انہیں کوں اوگا لہیں
نہ ڈسا ڈیوٹ سے جنہیں کنیں او ڈردن بے شک اللہ سٹیں
برگال کوں بہوں جانٹن والا۔

۱۱۶۔ بے شک آسمانیں تے زمینیں دی حکومت اللہ دی
او جیندا وی کریندے تے مریندا وی ہے تے اللہ دے
سوانہ تہا ڈا کوئی سبگتی ء تے نہ کوئی امدادی۔

۱۱۷۔ بے شک اللہ سٹیں نبی تے مہاجرین تے انصارتے
فضل کیتے جنہیں او کئے ویلھے اوندا ساتھ ڈرتے تے ایندے
بعد جو انہیں وچو ہک ٹولے دے دل وچ شک پئے
گیا یا ول وی اللہ انہیں تے فضل کیتے تے بے شک
او بہوں محبت کرن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۸۔ تے انہیں تریں تے وی رحم کیتے سی جیرھے پچھو
چھوڑیئے گئے ہن اول ویلھے انہیں تے زمین کھلے ہوون
دے باوجود تنگ تھی گئی تے انہیں دیاں اپٹیاں جاناں
وی باربن گیان ہن تے انہیں خیال کیتے جو اللہ ولو کوئی پناہ
دی جا نہیں سوائے ہوندے وت اللہ انہیں تے
فضل کیتے تاں جو او توبہ کرن۔ بے شک اللہ توبہ قبول
کرن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۱۱۹۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرتے سچیں نال مل و نجر۔

۱۲۰۔ مدینے والیں تے چودھار دوستیں وچ رہن والیں کوں
نہ ٹھہندی ہائی جو اللہ دے رسول کوں چھوڑ کے پچھو رہ
ونجن ہا تے اپٹی جانیں دی فکر کرن یا اونکوں چھوڑ کے۔
اے ایں واسطے جو انہیں کوں نہ کوئی تریبہ نہ تھکاوٹ تے

الْكَفَّارَ وَلَا يَأْلُونَ مِنْ عَدُوِّ نَيْلًا إِلَّا كَتَبَ لَهُمْ بِهِ
عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۲﴾

نہ بکھ اللہ دی راہ و بیچ مدی ہوتے نہ او کوئی قدم ٹردن
زمین تے جیرھا کافرئیں کوں کاوڑ لو او سے تے نہ دشمنیں
تے فتح پیندن تے انہیں واسطے ایندے بدلے و بیچ
نیکی داکم لکھیا ویندے۔ بے شک اللہ سیس نیکی کرٹ
والیں دے اجر کوں و بچیندائیں۔

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ
وَادِيًا إِلَّا كَتَبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۱۳﴾

۱۲۱۔ تے نہ او اللہ دے رستے و بیچ چھوٹا یا وڈا خرچہ کریندن
تے نہ او کہیں وادی کوں پار کریندن انہیں کیتے نیکی لکھی
ویندی ہاں جو اللہ سیس انہیں کوں جو او کریندن بہترین
بدلہ ڈیوے۔

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَآفَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ
كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ
وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَحْذَرُونَ ﴿۱۴﴾

۱۲۲۔ مومنین واسطے اے ممکن نیں جو او سارے نکل پودن
کیوں نہ اے تھیا جو انہیں وچوہک ٹولہ نکل پووے ہاں جو او
دین کوں چنگی طراں سکھن ہاں تے اپنی قوم کوں انہیں دو
ولن دے بعد ڈراون ہاں جو او ڈرن ہا۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً ۚ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ النَّاقِثِينَ ﴿۱۵﴾

۱۲۳۔ اے مومنو انہیں کافرئیں نال جنگ کرو جیرھے تہاڈے
پاسیں نالن تے او تہاڈے و بیچ سختی تے طاقت محسوس
کرن تے جان گھن جو بے شک اللہ سیس متقیں
دے نال۔

وَلِإِذَا مَا أَنْزَلْنَا سُورَةً فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ
هَذِهِ آيَاتًا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فزَادَتْهُمْ إيمَانًا
وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۱۶﴾

۱۲۴۔ تے جڈاں کوئی سورت لہندی ہ انہیں وچوہکچہ آہن
جو ایں سورت کیندا ایمان و دھائے تے جیرھے مومن
او سورت انہیں دا ایمان و دھندی ہ تے او خوشش
تھیندن۔

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فزَادَتْهُمْ رِجْسًا
إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿۱۷﴾

۱۲۵۔ تے جیندے دلیں و بیچ بیماری ہ اے سورت انہیں
دے گندے گند چڑھا ڈیندی ہ تے او ایں حالت و بیچ
مرسن جو او کافر ہوسن۔

أُولَئِكَ يَفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ
مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَدْکُرُونَ ﴿۱۸﴾

۱۲۶۔ کیا او ڈہرے نیں جو او ہر سال ہک دفعہ یا دو دفعہ
ازمائے ویندن ول وی او توبہ نیں کریندے تے نہ

نصیحت حاصل کریندن ۔

۱۲۷۔ تے جڈال کوئی سورت بہندی ۽ ادہک ڈو جھے دو
ڈہن کیا تہاکوں کوئی ڈہاپے ول ٹر پوندن اللہ انہیں
دے دلیں کوں پھیر ڈتے کیوں جو لے لوک سمجھندے نیں
۱۲۸۔ بے شک تہاڈے وچو ہی تہاڈو ہک رسول
آئے تہاڈی تکلیف اونکوں ڈکھ پچیندی ۽
تہاڈے اتے چنگائی دا بکھاء تے مومنین نال محبت
کرٹ والاتے ول ول رحم کرٹ والاء۔
۱۲۹۔ تے جے او پھر وچن تے توں آکھ جو نیڈیکینے اللہ کافی ۽۔
اوندے سوا کوئی معبود نیں۔ میں ہوندے تے بھروسہ
کرینداں تے او دڈے عرش دارب۔

وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةً نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ
يَأْتِيهِمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۱۲۷﴾
لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا
عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿۱۲۸﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿۱۲۹﴾

سورة یونس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۰ آیات تے ۱۱ رکوعن

- ۱- اللہ دے نال نال شروع کرینداں جیرہا بن مینگے ڈیون
والا تے ول ول رحم کرٹ والا۔
- ۲- میں اللہ ڈیہا کھڑاں اے حکیم کتاب دیاں آیتاں ہن۔
- ۳- کیا اے لوکس کیتے جیرانگی دی گال جو اساں انہیں دپو
ہک آدمی تے وحی کیتی جو توں لوکس کون ڈراتے مومنین
کون خوشخبری ڈے جو انہیں دے کیتے انہیں دے رب کنیں
ہک کابل دجہہ تے کافرین آکھئے جو اے بے شک
کھلا کھلا جادو گر۔
- ۴- بے شک تہا ڈا رب اللہ جیں آسمانیں تے زمین کون
چھی وقتیں وچ پیدا کیتے ول او عرش تے تکرانی نال بہرنگے
او ہر گال دا انتظام کریندے تے اوندی اجازت دے بغیر
کوئی سفارشی نیں۔ اے اللہ تہا ڈا رب ایندی عبادت کرو
کیا تساں نصیحت حاصل نہ لیسو۔
- ۵- اونڈو تساں ساریں ولٹے اللہ دا وعدہ سچا، بے شک
او مخلوق کون پیدا کریندے تے ول اونکوں ولیندے
تاں جو مومنین تے نیک کم کرٹ والیں کون انصاف نال
بدلہ ڈیوے تے جنہیں انکار کیتے انہیں کیتے گرم اہلا پانی
تے ڈکھ والا عذاب ات گالہوں جو انہیں کفر کیتے۔
- ۶- اوہو جیں سمجھ کون روشنی ڈیون والا بنائیں تے
چندر کون نور تے اندازے دے مطابق اونڈیاں
منزلاں بنائیں تاں جو تساں سالیں دی گنتری تے
حساب کون جان گھنوں۔ اے سمجھ کجھ اللہ سیس حق نال
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
الَّذِیْ تِلْكَ اٰیٰتِ الْکِتٰبِ الْحَکِیْمِ ②
اَکَانَ لِلنَّاسِ عِجْبًا اَنْ اَوْحِیْنَا اِلٰی رَجُلٍ مِّنْهُمْ اَنْ
اَنْذِرَ النَّاسَ وَبَشِّرَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اَنْ لَهُمْ قَدَمٌ
صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْکٰفِرُوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسَجْرٌ
مُّبِیْنٌ ③
اِنَّ رَبَّکُمْ اللّٰهُ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِی
سِتَّةِ اَیَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰی عَلَ الْعَرْشِ یَدْبُرُ الْاَمْرَ مَا
مِنْ شَفِیْعٍ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اِذْنِهٖ ذٰلِکُمْ اللّٰهُ سَرَبَّکُمْ
فَاعْبُدُوْهُ اَفَلَا تَذٰکُرُوْنَ ④
اِلَیْهِ مَرْجِعُکُمْ جَمِیْعًا وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّا اِنَّهٗ یَبْدُوْا
الْخَلْقَ ثُمَّ یُعِیْدُهٗ لَیَجْزِیَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا
الصّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِیْنَ کَفَرُوْا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ
حَمِیْمٍ وَعَذَابٌ اَلِیْمٌۢ بِمَا کَانُوْا یَکْفُرُوْنَ ⑤
هُوَ الَّذِیْ جَعَلَ الشَّمْسُ ضِیَآءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَّ
قَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِّیْنَ وَالْحِسَابَ مَا
خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِکَ اِلَّا بِالْحَقِّ یُفَصِّلُ الْاٰیٰتِ لِقَوْمٍ
یَعْلَمُوْنَ ⑥

پیدا کیے۔ اور علم والی قوم کیسے آیات کھول کے بیان کریندے۔
۷۔ بے شک رات ڈیڑھ دسے اگوجھو آون وچ تے
جو کجھ اللہ سیس آسائیں تے زمینیں وچ پیدا کیے اوندے
وچ اوں قوم کیسے جیڑھی متقی نشان۔

۸۔ بے شک جیڑھے ساڈی ملاقات دی امید نہیں رکھیندے
تے اور دنیاوی زندگی تے راضی ہن تے ایندے اتے
مطمن تھے پین تے جیڑھے ساڈی آیات کتیں غافلن۔
۹۔ انہیں دا ٹھکانہ بھاہ ات بگاہوں جو اوکندے ہن
۱۰۔ بے شک نیک کرن والے مومن لوکیں کوں انہیں
دارب انہیں دی ایمان دی وجہ نال ہدایت جیسی تے
نعمتیں والی بہشت وچ انہیں دے تے نہراں دہندیاں
پیاں ہوسن۔

۱۱۔ اوندے وچ انہیں دا سڈاے ہوسی جو اے اللہ
توں پاک ہیں تے اوندے وچ انہیں دا تحفہ سلامتی دا
ہوسی تے پھیکڑی سڈاے ہوسی جو ساریاں تعریفیاں
اللہ سیس کیسے ہن جیڑھا سارے جہانیں دارب۔
۱۲۔ تے جے اللہ سیس لوکیں کیسے برائی دی ایویں جلدی
کریندا جیویں او مال وچ جلدی کریندن تے انہیں دی مدت
پوری تھی گئی ہوئے ہا۔ تے جیڑھے ساڈی ملاقات دی
امید نہیں رکھیندے اسان انہیں کوں چھوڑ ڈتے جو اپنی
منہ زوری وچ گردان تھے رہوں۔

۱۳۔ تے جڈاں انسان کوں کوئی ڈکھ اندے او ساکوں
پاسے دے بھرتے بھٹیں تے کھڑیں ساکوں۔ سڈیندے
جیلھے اسان اوندے ڈکھ کوں ہٹا ڈیندے ہیں او
ایویں لنگھ ویندے جو اوں ساکوں اپنے ڈکھ دے
ویلھے سڈیاوی نہ ہس ایویں حد کنیں ودھن والیں

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غٰفِلُونَ ﴿٨﴾

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩﴾
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ
بِأَيِّمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ
الْعَدِيمِ ﴿١٠﴾

دَعْوُهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ
وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١١﴾

وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ
لَقِضَ إِلَيْهِمْ أَجْلُهُمْ فَنذُرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِنَا أَوْ قَاعِنَا
أَوْ قَابِئًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّكَانَ لَمْ يَدْعُنَا
إِلَى ضُرِّ مَتَّهُ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلنَّاسِ فِي مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

کوں جو او کریندن سوھٹا کر کے ڈکھالیا گئے۔
۱۴۔ تے تہا ڈے کنیں پہلے اسان قومیں کوں ہلاک کیتے
جڈال انہیں ظلم کیتے تے انہیں دو رسول کھلے نشان
گھن کے آئے ہن او نہیں منیا نیئیں تے اسان مجرم
قوم کوں ایویں سزا ڈیندے ہیں۔

۱۵۔ ول اسان انہیں دے بعد تہا کوں زمین ورج جانشین
بنائے تاں جو اسان ڈیکھوں تسان کیویں کم کریندے ء
۱۶۔ تے جڈال انہیں تے ساڈیاں کھلیاں آیتاں پڑھ کے
سٹایاں ویندن تے جیرھے ساڈی ملاقات دی امید نیئیں
رکھیندے آہن ایندے علاوہ پیا قرآن گھن آیا انیکوں
وٹا ڈے توں انہیں کوں اکھ ڈے جو میں اپنے ولو
انیکوں نیئیں بدل سگدا۔ میں تے مھن اوندی پیروی کرینداں
جیرھی میڈو وھی کیتی ویندی ء جے میں ایٹے رب دی
نافرمانی کراں بیں وڈے ڈیندے دے عذاب
کنیں ڈرواں۔

۱۷۔ توں اکھ جے اللہ سیئیں چاہندا تے میں اے تہا کوں
پڑھ کے نہ سٹینداتے نہ میں تہا کوں ایندے متعلق ڈساں ناتے میں
تہا ڈے دریاں این کنیں پہلے ہک عمر گزار چکیاں کیا تسان
عقل کنیں کم نوھے گھندے۔
۱۸۔ جیرھا اللہ تے کوڑ پدھے یا اوندی آیات کوں جھٹلاوے
اوں کنیں وڈا ظالم کون بے شک مجرم کامیاب نیئیں
تھیندے۔

۱۹۔ تے او اللہ کوں چھوڑ کے انہیں دی عبادت کریندن
جیرھے نہ انہیں کوں نقصان پہچا سگدن تے نہ نفع تے آہن
اللہ دے کوہو اے ساڈے سفارشی بن توں اکھ کیا
تسان اللہ کوں او گال ڈسیندے ء جیرھی آسمانیں

وَلَقَدْ أَهَلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۷﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلِيفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾

وَإِذْ تَنْتَظِلُّ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بِبَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَاءَنَا إِنَّا بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي نَفْسِي إِنْ
أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۱۹﴾

قُلْ تَوَشَّاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُمْ عَلَيْكُمْ وَلَا
أَدْرِكُمْ بِهِ ؕ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِمَّنْ قَبْلِهِ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۲۰﴾

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿۲۱﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ
وَلَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُونَ
اللَّهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ
وَتَعَلَّى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۲۲﴾

تے زمین وچ او نیس چاٹدا۔ او پاک تے جو او شرک
کریندن اوں کنیں اچی شان آلا

۲۰۔ تے سارے لوک بکامت ہن وت انہیں
اختلاف کیتے تے تھیڈے رب ولو ہک گال نہ تھی چکی
ہوے ہاتے دل اوندا فیصلہ تھی ونجے با جیندے وچ
او اختلاف کریندے پین۔

۲۱۔ تے او آہن جو اوندے اتے اوندے رب ولو
کوئی نشان کیوں نیس لہایا گیا توں آکھ بے شک
غیب اللہ کنیں ہے تساں انتظار کرو میں دی تہاڑے نال
انتظار کرن والیں وچو ہاں۔

۲۲۔ تے جڈاں لوکیں کول انہیں دی تکلیف دے بعد
جیرمی انہیں کول پہنچدی ء رحمت دامزہ چکھیندے ہیں
تے او ہوں ویلھے ساڈی آیات وچ تدبیراں کرن
پے ویندن توں آکھ جو اللہ سیس جلدی تدبیر کرن والا
بے شک ساڈے رسول، فرشتے لکھدن جو تساں
تدبیر کریندے ء۔

۲۳۔ او ہور جیرھا تہا کول خشکی تے سمندر وچ چلیندے
جڈاں تساں بیڑی وچ ہوندے ء تے چنگی ہوا دے
نال او انہیں کول چاکے ٹردی پئی ہوندی ء تے او اوندے
اتے اکریندے پئے ہوندن۔ تے دل اوندے اتے ڈاڈھی
اندھاری گھدی ء تے انہیں تے ہر پاسو لہراں اندن تے اونیاں کریندن
جو او ہن تباہ تھیندن او اللہ سیس کول اطاعت ہوندے
کیتے خاص کریندے ہوئیں سببیندن۔ جے
تیں ساکول ایں کنیں بچا گدھاتے اساں ضرور شکر گزار
بندے تھی ولسوں۔

۲۴۔ تے جڈاں او انہیں کول بچا گھندے

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا
كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۲۰﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا وَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿۲۱﴾

وَإِذَا أَرْزَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسْتَهْمٍ
إِذَا لَهُمْ مَكْرٌ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ
رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَكْفُرُونَ ﴿۲۲﴾

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ
فِي الْفُلِكِ وَجَرَبَ بِهَمِّ بَرِيحٍ طَيْبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا
جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُم أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ هَٰ لَئِن أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ
الشَّاكِرِينَ ﴿۲۳﴾

فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ

تے او ہوں ویلھے زمین وچ ناحق منہ زوری کریندن۔
 اے لوکو تہاڑی منہ زوری تہاڑے اتے پوسی۔ دنیاوی
 زندگی دا فائدہ دل تساں ساڈوول اوسوول
 اساں تہاکوں بڑیسوں جوکھ تساں کریندے باوے۔
 ۲۵۔ ایں دنیاوی زندگی دی مثال ادں پانی آلی کار جیرھا
 اساں جھڑکنیں وسائے۔ زمین دا پور تے رڑیں اوندے
 نال رل ویندن جیندے وچو لوک تے بڑگر کھندن تے
 جڈاں زمین اوندے ذریعہ سوکھ پالھندی تے سوکھیں تھی ویندی،
 اوندے مالک خیال کریندے جو بے شک او ایندے اتے
 قابض ساڈا حکم اوندور ات کوں یا بڑینہ کوں اوندے اسان
 ایویں اپنیاں نشانیاں کھول کے بیان کریندے ہں جیرھے
 سچیندن۔

۲۶۔ تے اللہ سلامتی دے گھر دوسڈیندے تے
 جینکوں چاہندے سدھے رستے دو بدایت بڑیندے۔
 ۲۷۔ جیرھے نیکی کریندن انہیں کیتے چنگا بدلہ تے
 ودھاراوی ہے تے انہیں دے منہ تے نہ گردا ہوسی تے
 نہ ذلت اے بہشتی ہوسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن
 ۲۸۔ تے جیرھے برائی کریندن اوندے بدلہ او ہوجیاں،
 تے انہیں کوں ذلت پہنسی تے اللہ کینیں انہیں کوں
 کوئی پچاؤن والا نیں۔ ایویں ہوسی جویاں انہیں دے منہ تے
 رات دے کئی کئی اندھارے ٹوٹے سٹ بڑتے گئے ہون
 اے لوک دوزخی ہن ایندے وچ ہوں دیر تیں رہسن
 ۲۹۔ تے جڈاں اساں انہیں ساریں کوں کھٹا کرلیوں
 تے ول اکھسوں انہیں وچو جیرھے مشرک کریندے
 ہن تساں تے تہاڑے مشرک کھڑے رہو تے اساں
 انہیں کوں انجوائج کر ڈلیوں تے انہیں دے مشرک

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّمَا بُغِيكُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ ﴿۲۴﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ
 فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَ
 الْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَ
 أَزْيِنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
 عَلَيْهَا أَنهَاءً أَمْرًا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا
 حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
 لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۵﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
 إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۲۶﴾

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ
 قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿۲۷﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ
 تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِن عَاصِمٍ كَأَنَّمَا
 أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ الْإِثْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ
 أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۸﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
 مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ
 شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَا تَعْبُدُونَ ﴿۲۹﴾

آکھن تساں ساڈی عبادت تے نہ کریندے ہاوسے ۔

۳۰۔ اللہ سیس تہا بڑے تے ساڈے درمیان کافی گواہ
اساں تہا بڑی عبادت کینیں غافل ہاوسے ۔

۳۱۔ اتھاں ہرجان جو اوں رادھا ہوسی اوندامزہ
چکھسی تے او اللہ سیس دو ولاٹے ولین جیرھا انہیں
دا سچا مالک تے جو او کوڑ پدھیندے ہن او انہیں کوں بھل ولین
۳۲۔ توں آکھ آسمان تے زمین کینیں تہا کوں روزی کون
بڑیندے تے کینیں تے اکھیں تے کیندا قبضہ ۶۔

تے کون مردے کینیں جیندے کون کڈھیندے تے
جیندے کینیں مردے کون کڈھیندے تے ساری گاہیں
دا انتظام کون کریندے او آکھن اللہ سیس توں آکھ
کیا تساں تقویٰ اختیار نوہے کریندے۔

۳۳۔ لے تہا بڑا اللہ جیرھا تہا بڑا رب تے حق کوں چھوڑ
کے گمراہی دے سوا تہا کوں کیا ہلسی تساں کبڑے پھیرے
ویندے ۶۔

۳۴۔ ایویں تہا بڑے رب دی گال جنہیں نافرمانی کیتی ۶
انہیں تے پوری تھی گئی ۶ بے شک او ایمان نہ انہیں۔

۳۵۔ توں آکھ کیا تہا بڑے شریکیں وچو کونئی ایجھا ہے جیرھا
پہلی دفعہ پیدا کرے تے ولا اوں پیدا کرے تے توں آکھ
اللہ سیس پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا ولاوی
پیدا کرے تے تساں کنتے پھیرے ویندے ۶۔

۳۶۔ توں آکھ کیا تہا بڑے شریکیں وچو کونئی ہے جیرھا
سچائی دارا ہڈکھالے توں آکھ اللہ سیس سچائی دارا
بڈکھیندے۔ کیا جیرھا حق دارا بڈکھیندے او زیادہ حق
رکھیندے جو اوندی پیروی کیتی ونجے یا او جیرھا
سدا راہ نیس بڈکھیندا بستھو ہونکوں سدا

فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ
عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ۝

هُنَالِكَ تَبْلُوا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ
مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ
السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ
فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝

فَذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا
الضَّلَالُ ۝ فَإِنِّي تُصْرَفُونَ ۝

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا
أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ قُلِ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَإِنِّي
تُوفَّكُونَ ۝

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ
اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي
إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ لَا
يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِي فَمَا لَكُمْ كَيْفَ
تَحْكُمُونَ ۝

راہ دکھایا ونچے تہا کون کیا تھی گئے تہاں کنجا فیصلہ کریجے،
 ۳۷۔ انہیں وچو اکثر محض ظن دی پیروی کریندن
 بے شک دم حق دے مقابلے وچ کجھ وی فائدہ نہیں
 پھیندا۔ بے شک اللہ سئیں بہوں چاٹن والا جو او
 کریندن۔

۳۸۔ تے اے قرآن اللہ دے سوا کہیں کوہوں کوڑناں نہ
 بنایا وچ سبکد ہاتے اے قرآن اوندی تصدیق کریندے جو
 ایں کہیں پہلے ہاتے کتاب کوں کھول کے بیان کریندے
 ایندے وچ کوئی شک نہیں جو اے کتاب تمام جہانیں
 دے رب و توبے۔

۳۹۔ کیا او آبدن جو ایں انیکوں کوڑناں بنا گدھے توں اکھ
 تہاں ایجو جہیں سورت بنا کے گمن آؤتے بے تہاں پچھے،
 تے تہاں اللہ دے سوا جینی تہا کوں طاقت ہووے اونکوں
 کوں وی (مدد کیتے) سدھ کھنوں

۴۰۔ سچ اے ہے جو انہیں ایجھی چیز کوں کوڑ سبھے جیندا
 انہیں کوں پورا علم وی نہیں تے نہ ہن تک انہیں تیں ایندی
 کوئی حقیقت کھلی، ایویں انہیں کہیں پہلے لوکیں وی جھٹلایا ہا
 تے توں ڈیکھ ظالمیں دا انجام کیوں تھندے۔

۴۱۔ انہیں وچو کجھ ایندے تے ایمان کھن اوسن تے کجھ نہ
 منین تے تیبڑا رب گیر گھتن والیں کوں بڑا دکھا چاندے۔
 ۴۲۔ تے جے او تیکوں کوڑا سمجھن تے توں اکھ میڈے
 واسطے میڈا عمل تے تہا بڑا عمل تہا بڑے نال۔ جو میں
 عمل کریںداں تہاں انہیں کہیں بری، تے جو تہاں
 کریندے، اوں کہیں میں بری آن۔

۴۳۔ تے انہیں وچ کجھ ایجنھن جیرھے تیبڑی جہاں سنن
 کیتے کن لائی رکھن کیا توں بوڑے کوں سٹا سبکدیں

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي
 مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۳۷﴾

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ
 لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۸﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا
 مَنِ اسْتَعْتَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۹﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعَلَمِهِ وَلَتَأْيَاتِهِمْ نَارِيَةٌ
 كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ
 عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿۴۰﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ
 وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿۴۱﴾
 وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ
 بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۴۲﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَسْمِعُ الصَّمْرَ
 وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿۴۳﴾

بھانویں او عقل کنیں کم نہ گھنڈے ہوں۔

۴۴۔ تے انہیں وچو کھ تیبڈ و تکی رہ ویندن تے کیا توں
اینجیں اندھیں کول راہ بڑکھا سبگدیں بھانویں او بڑہرے
نہ ہوں۔

۴۵۔ بے شک التذسیس لوکس تے کجھ وی ظلم نیں کریندا
اصل لوک اپنے اتے آپ ظلم کریندن۔

۴۶۔ تے میرھے ڈینہہ انہیں کول اینجی حالت وچ کٹھا
کر لسی جیویں او ڈینہہ دا محض ہک لمحہ رد گبیں انہک بڑجھے
کول سچائسن۔ اولوک گھائے وچن جنہیں التذدی طاقات
کول جھٹلائے تے انہیں ہدایت نیں پاتی۔

۴۷۔ تے یا اساں تیکوں اوندا کجھ بڑکھا ڈیسوں جو اساں
وعدہ کیتے انہیں نال یا وفات بڑے بڑیوں۔ انہیں دلٹا
سا بڑوے ول التذسیس خوب گوارہ جو کجھ او کریندن۔

۴۸۔ ہر امت واسطے ہک رسول جڈاں انہیں دا رسول
اندھے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر ڈتا
ویندے تے انہیں تے کوئی ظلم نہیں کیتا ویندا۔

۴۹۔ تے آبدن اے وعدہ کڈاں پورا تھی سی جے
تساں پچھے۔

۵۰۔ توں آکھ میں تے اپنے واسطے وی نفع تے نقصان
دا اختیار نہیں رکھیندا سوائے ایندے جو اللہ چاہے ہر قوم
دی ہک مدت جڈاں انہیں دی مدت اندی نہ او ہک
لمحہ پچھوتے تھی کے بچ سبگدن تے نہ اگو تھی کے۔

۵۱۔ توں آکھ تساں بڑسو جے او عذاب رات کول یا
ڈینہہ کول تہا بڑو او پنے مجرم اوں کنیں کیویں بچ سبگدن۔

۵۲۔ کیا جڈاں او عذاب آولسی ول تساں من گھنسو۔ ہن
(میںدے) تے تساں پہلے جلدی منگدے باوے۔

وَمِنْهُمْ مَّن يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ
وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ﴿۴۴﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۴۵﴾

وَيَوْمَ يُنْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ
النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿۴۶﴾

وَأَمَّا نُزْيَتَكَ بَعْضَ الَّذِي نَعَدُهُمْ
أَوْ تَوَقَّيْتَكَ فَإِنَّا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ
عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿۴۷﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قَضِيَ بَيْنَهُمْ
بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۴۸﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۹﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ
لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿۵۰﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابٌ بَيِّنًا أَوْ نَهَارًا مَاذَا
يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿۵۱﴾

أَتَمَّ إِذَا مَا وَقَعَ أَمْنْتُمْ بِهِ الْثَنَّ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿۵۲﴾

۵۳۔ ول ظالمین کول آکھیا ویسی دیر تیں رہن آلا عذاب
چکھو کیا تھا کول تھا بڑے عملیں دا بدلہ نہیں بڑا ویندا
ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۵۳﴾

۵۴۔ تے او تیں کنیں پچھن کیا عذاب برحق توں آکھ ہا
میڈے رب دی قسم بے شک او برحق تے لتساں
ہرانوے سبگدے۔
وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلُّ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ لِّقَوْمِهِ
وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۵۴﴾

۵۵۔ تے جے ہر جان واسطے جیں ظلم کیتے زمین وچ
جو کجھ سے اونکوں بل ویندا تے او بھونگا بڑے کے
جان چھڑا گھندے تے جڈاں او عذاب کول بڑیکھسن
تے شرمندگی کول کیسن تے انہیں دے درمیان
انصاف نال فیصد کر بڑا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیا
ویسی۔
وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ
بِهِ وَأَسْرُوا التَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَفِيهِ
بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۵۵﴾

۵۶۔ سٹوبے شک جو آسماں تے زمین وچ او اللہ
دے تے بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہے تے اصل پھول
سارے لوک چاندے نہیں۔
إِلَّا إِنْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا أَنْ وَعَدَ
اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ او ہو جو بندے تے او ہو مریندے تے ہو بند
تساں ولائے ویسیو۔
هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ اے لوگو! تہا بڑو تہا بڑے رب کنیں نصیحت
آگئی ہے تے سینے دی بیماریاں کیتے شفاء تے ہدایت تے
مومنین کیتے رحمت۔
يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ توں آکھ اے اللہ دے فضل تے اوندی رحمت
نال تے او ایندے تے خوش تھیون اے اوں کنیں چنگا
جو او جمع کریندے پین۔
قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ
خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿۵۹﴾

۶۰۔ توں آکھ تساں بڑسو جو اللہ سیس لہائے تہا بڑے
واسطے رزق تے تساں اوندے وچو کجھ حرام تے حلال
کر گدے توں آکھ کیا اللہ سیس تہا کول اجازت بڑتی ہے
قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ
مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ
تَفْتَرُونَ ﴿۶۰﴾

یا تساں اللہ تے کوڑ بدھی کھڑے ۶۔

۶۱۔ جیرھے لوک اللہ تے کوڑ بدھیندن انہیں دا قیامت
وے ڈینہہ وے متعلق کیا خیال بے شک اللہ لوکیں
تے فضل کرن والا تے انہیں وچو اکثر لوک شکر نہیں
کریںدے۔

۶۲۔ تساں کہیں حالت وچ نوھے ہوندے تے تساں
قرآن وچو کوئی حد نوھے پڑھدے تے تساں کوئی کم
نوھے کریںدے تساں تہا کوں پوری طرفاں ڈھدے
پے ہوندے ہیں جڈاں تساں اوندے وچ مشغول ہوندے
تیبے رب کنیں زمین وچ ذرہ وی کوئی
شے نہیں مکی پئی تے نہ آسمان وچ تے نہ
ایں کنیں چھوٹی تے نہ وڈی سچ لے ہے جو او کھلی کتاب
وچ بن۔

۶۳۔ سٹوبے شک اللہ وے دوستیں تے نہ کوئی ڈر
تے نہ او مونجھے تھیندن۔

۶۴۔ جیرھے ایمان ایندن تے تقویٰ اختیار کریںدن۔
۶۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی خوشخبری ہوتے
آخرت وچ وی تے اللہ وے گاہیں وچ کوئی تبدیلی نہیں
لے بہوں وڈی کامیابی ۶۔

۶۶۔ تے انہیں دی گال تیکوں مونجھانہ کرے۔ بے شک
عزت ساری اللہ دی ۶۔ تے غلبہ وی او بہوں سٹوب
والا تے جائن والا ۶۔

۶۷۔ سٹوجو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا ۶۔
تے جیرھے اللہ وے سوا پے شریک بیٹندن او انہیں دی
پیروی نہیں کریںدے او صرف اپنے وہم دی پیروی کریںدن
تے او اٹکیں نال کم کریںدن۔

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿١١﴾

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا
تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿١٢﴾

إِلَّا إِنْ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يُخْزَوْنَ ﴿١٣﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٤﴾

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا يَتَّبِعُونَ
لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٥﴾

وَلَا يَخْزَنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿١٦﴾

إِلَّا إِنْ يَلَهُ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا
يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ
يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١٧﴾

- ۶۸۔ اہو ۶۰ جیس تہاڑے واسطے رات بٹائی ۶۰۔ تاں جو
تساں آرام پاؤتے بڑینہ روشن بٹائی بے شک ایندے
وچ اوں قوم کیتے جیڑی سٹری، نشان۔
- ۶۹۔ انہیں اکھئے جو اللہ سٹیس پتر بٹاگدھے اوپاک او
بے نیاز اوندے واسطے ہے جو آسمانیں وچ تے جو
زمین وچ ایندی تاں کنیں کوئی دلیل کاہ نیں۔ کیا تاں
اللہ سٹیس رے متعلق اوگال آبدے ۶۰ جیندا تہا کوں علم
نیں۔
- ۷۰۔ توں آکھ بے شک جیڑی اللہ تے کوڑ پدیندن
او کامیاب نیں تھیندے۔
- ۷۱۔ دنیا وچ تھوڑا فائدہ ۶۰ ول انہیں ساڈو ولٹے
ول اسان انہیں کوں بڑا ڈھا عذاب چکھیسوں ات گاہوں
جو او کفر کریندن۔
- ۷۲۔ انہیں کوں نوح دی خبر سٹا جڈراں او اپنی قوم کوں
آکھیا جو اے میڈی قوم جے میڈا مرتبہ تے اللہ دی
آیات نال میڈا نصیحت کرن تہا کوں چبگا نیں لگداتے
میڈا اللہ تے بھروسہ ۶۰ تاں آپ تے اپٹے شریکیں تے
سامانیں تے تدبیریں کوں جمع رگھنوا کھچس تہا بڑے اتے تہا بڑی
کوئی گال کلی زرد و ہنچے ول میڈے خلاف فیصلہ کر
ڈیوتے میکوں مہلت نہ ڈیو۔
- ۷۳۔ جے تاں پھر و بچو میں تاں کنیں کوئی اجر نیں
منگدا میڈا بدلہ اللہ کنیں ہے تے میکوں حکم ڈتا گئے
جو میں پورا فرمانبردار بن و بچاں۔
- ۷۴۔ انہیں اونکوں جھٹلائے تے اسان اونکوں تے اوندے
نال آئیں کوں ہیڑی وچ بچاگدھے تے اسان انہیں
کوں جانشین بٹائے تے جنہیں ساڈی آیات کوں
- هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ آيَاتٍ لِّتَسْكُنُوا فِيهِ وَ النَّهَامَ
مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٨﴾
- قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ هُوَ
الْغَيْبُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
الْاَرْضِ اِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ بِهٰذَا
اَتَقُولُوْنَ عَلَىٰ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٦٩﴾
- قُلْ اِنَّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكُذِبَ لَا
يُفْلِحُوْنَ ﴿٧٠﴾
- مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنذِرُهُمْ
العَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ﴿٧١﴾
- وَ اٰتٰى عَلَيْهِمْ نَبَا نُوْحٍ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ يَقَوْمِ اِنْ
كَانَ كُبْرٰى عَلَيْكُمْ مَّقَامِيْ وَ تَذٰكِرِيْ بِآيٰتِ اللّٰهِ فَعَلٰى
اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ فَاَجْمِعُوْا اَمْرَكُمْ وَ شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ
اَمْرَكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اَقْضُوْا اِلَيَّ وَلَا تُنظِرُوْنَ ﴿٧٢﴾
- فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاَلْتُكُمْ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيْ اِلَّا
عَلَى اللّٰهِ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿٧٣﴾
- فَكَذَّبُوْهُ فَتَجٰوَبْنَا وَ مَن مَّعَهُ فِي الْفَلَٰكِ
وَ جَعَلْنٰهُمْ خَلِيفَ وَ اَعْرَفْنَا الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا
بِآيٰتِنَا فَاَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

الْمُنذَرِينَ ﴿۴۳﴾

جھٹلائے اسان انہیں کون غرق کر ڈرتے توں ڈیکھ جو
انہیں دا کیا انجام جنہیں کون ڈرایا گیا ہا۔

۷۵۔ ول اسان اوندے بعد انہیں دی قوم دو رسول پھیس
او انہیں دو کھلے کھلے نشان گھن کے آئن جیرھے ایس کنیں
پہلے جھٹلا چکے ہن او انہیں نیں منیا۔ ایویں اسان حد کنیں
ودھن والیں دے دیں تے مہر لا ڈیندے ہیں۔

۷۶۔ پچھیں اسان انہیں دے بعد موسیٰ تے ہارون کون
فرعون تے اوندے سرداریں دو پھٹے اپنے نشان ڈے
کے انہیں وڈائی کیتی تے او مجرم قوم ہانی

۷۷۔ تے جڈاں انہیں دو ساڈے ولوح آگئے انہیں آکھے
اس تے بے شک کھلا کھلا جادو۔

۷۸۔ موسیٰ آکھے کیا تساں حق دے متعلق اے آبدے ء
جڈاں او تہا ڈو آگئے کیا اے جادو ء تے جادو گر کامیاب
نیں تھیندے۔

۷۹۔ انہیں آکھے کیا توں ساڈے کوہو ایں واسطے آئیں
جو توں ساکوں اتھو ہٹا ڈیویں جیندے اتے اسان اپنے
پیو ڈاڈے کون پاتے تے ملک وچ تہا کون وڈائی
مل ونجے اسان تہا کون اصلونہ منیسوں۔

۸۰۔ تے فرعون آکھے تساں میڈو ہر علم والے جادو گر
کون گھن او۔

۸۱۔ جڈاں جادو گر آگئیں انہیں کون موسیٰ آکھے جو تساں
شٹے اوسو۔

۸۲۔ جڈاں انہیں سٹے موسیٰ آکھے جو تساں گھن آئے ء
تے پیش کیتے اے سارا دکھا ء بے شک اللہ سیس
ایکوں ضرور مٹا ڈیسی بے شک اللہ سیس فساد کرن والیں
دے کم کون کامیاب نیں کریندا۔

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَبَاءُواهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ ۗ
كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوْبِ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿۴۳﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَأِيْهِ بِآيٰتِنَا فَاَسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿۴۴﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْا اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ
مُّبِيْنٌ ﴿۴۵﴾

قَالَ مُّوسَىٰ اَتَقُوْلُوْنَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ اَسِحْرٌ هٰذَا
وَلَا يُفْلِحُ السَّحَرُوْنَ ﴿۴۶﴾

قَالُوْا اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتِنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَاؤَنَا وَ
تَكُوْنُ لَكُمْ اِلْكِبْرِيَآءٌ فِي الْاَرْضِ وَمَا خُنُّ لَكُمْ
بِئْسُوْمِيْنَ ﴿۴۷﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ اَسْتُوْنِيْ بِكُلِّ سِحْرِ عَلِيْمٍ ﴿۴۸﴾

فَلَمَّا جَاءَ النَّحْرَةَ قَالَ لَهُمْ مُّوسَى الْقَوْمَا مَا اَنْتُمْ
مُلَقُوْنَ ﴿۴۹﴾

فَلَمَّا الْقَوْمَا قَالَ مُّوسَى مَا جِئْتُمْ بِهٖ السِّحْرَانَ اللّٰهَ
سَيُبْطِلُهٗ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿۵۰﴾

۸۳. تے اللہ سیس حق کوں اپنے گالہیں دے نال سچا ثابت کریندے بھالویں مجرم ناپسند کرن۔

۸۴. تے موسیٰ تے اوندی قوم دے تھوڑے جہیں جو ان ایمان گھن آئے باقیں ایں ڈر توں نہ منیا ہا جو فرعون تے اوندے سردار انہیں کوں کہیں مصیبت وچ نہ پاڈویں تے بے شک فرعون زمین وچ وڈا بنیا پیا ہا تے بے شک او حد کنیں ددھن والیں وچ ہا۔

۸۵. تے موسیٰ آکھئے اے میڈی قوم جے تساں اللہ تیں ایمان ایندے تے اوندے اتے بھروسہ کرو جے تساں سچے فرمانبردار ہوں۔

۸۶. انہیں آکھئے اساں اللہ تے بھروسہ رکھیندے ہیں اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم کیتے آزمائش واسبب نہ بنا۔

۸۷. تے ساکوں کافریں کنیں اپنی رحمت نال بچا۔

۸۸. تے اساں موسیٰ تے اوندے بھراکوں وحی کیتی جو تساں مصروع اپنی قوم واسطے رہن دیاں کجھ جہیں خاص کر گھنوتے اپنے گھریں کوں آٹے سامنے بناؤ تے نماز ٹھہاکے پڑھوتے مومنین کوں خوش خبری ڈے ڈے۔

۸۹. تے موسیٰ آکھیا اے ساڈے رب بے شک تیں فرعون تے اوندے سرداریں کوں سوٹھپ (دنیا دا) ڈرتے تے دنیاوی زندگی وچ مال ڈرتے اے ساڈے رب ایں واسطے جو او تیبڑے رستے کنیں بٹاؤن اے ساڈے رب انہیں دے مال برباد کر ڈے تے انہیں دے دلیں تے سزا لہا او ایمان نہ انیسن جے تیں او ڈکھ والا عذاب نہ ڈیکھن۔

وَيُحِثُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٣﴾

فَمَا أَمَّنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ السُّرِفِينَ ﴿٨٤﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ يَقَوْمِ إِن كُنتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴿٨٥﴾

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٧﴾
وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِبِصْرٍ يُبَوِّنَا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٩﴾

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمْ فَاستَقِيمُوا وَلَا تَتَّبِعُوا
سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

وَجُورُنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ
أَمِنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ
وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۹۱﴾

أَلَنْ وَ قَدْ عَصَيْتَ قَبْلَ وَ كُنْتَ مِنَ الْمَفْسِدِينَ ﴿۹۲﴾

قَالِيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً
وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَفُلُونَ ﴿۹۳﴾

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مَبْوَآصِدِي وَرَزَقْنَاهُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ
رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿۹۴﴾

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْئَلِ الَّذِينَ
يَقْرَأُونَ الْكُتُبَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَرَدِّينَ ﴿۹۵﴾

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُونَ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۹۶﴾

۹۰۔ اللہ سب سے فرمائے تہا بڑی بڑونا ہیں دی دعا قبول
کر گدی گئی تے لتاں بڑو ہیں پیرجمانی رہوتے انہیں
سے راہ دی بیروی اصلو نہ کرو جیرھے علم نیں رکھیندے
۹۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سمندر کنیں پار لنگھائے
سے تے فرعون تے اونڈے لشکر منہ زوری تے ظلم
نال انہیں دا پیچھا کیتے تے جدواں او غرق تھیوٹ گے
تے اوں آکھے میں منیندا جو بے شک کوئی معبود نیں
اونڈے سوا جیندے اتے بنی اسرائیل ایمان گن آئن تے
میں فرمانبرداریں وچو ہاں۔

۹۲۔ ہن منیندیں پہلے تیں نافرمانی کیتی تے توں گیر
گھتی والیں وچو ہاویں۔

۹۳۔ اچ اساں تیدے بدن کوں نجات ڈیندے ہیں
تاں جو توں نشان ہوویں انہیں واسطے جیرھے تیدے
بعد آون تے بے شک پہوں سارے لوک ساڈی آیات
کنیں غافلن۔

۹۴۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سچائی والی جاڈتی
تے اساں انہیں کوں پاک چیزاں ڈتن علم آون
دے بعد انہیں اختلاف کیتے بیشک
تیدے تہاں انہیں دے درمیان قیامت دے ڈینہہ فیصلہ کر
ڈیسی جیندے وچ او اختلاف کریندن۔

۹۵۔ تے جے توں شک وچ ہویں ایندی وجہ کنیں جو
اساں تیدو لہائے تے توں پچھا انہیں لوکیں کنیں جیرھے
تیں کنیں پہلے کتاب پڑھدن بے شک تیدو تیدے
رب کنیں حق آگئے تے توں شک کرن والیں دچو نہ ہن۔

۹۶۔ تے انہیں لوکیں وچو نہ اصلو بن جنہیں اللہ دے نشانیں
کوں جھٹلائے ناں تاں گھاٹا پاوٹن والیں وچو تھی ویسیں۔

- ۹۷۔ بے شک جیندے اتے تیڈے رب ولو عذاب دی خبر آگئی، او ایمان نہ انیسن۔
- ۹۸۔ بھانویں انہیں کینیں ہر قسم دے نشان آونجن ول وی او نہ منیسن جے تیں او بڑکھ والا عذاب نہ بڑیکھ گھنن۔
- ۹۹۔ کیوں کوئی اینجھی وستی نہ تھی جیرھی ایمان گھن آوے با سوائے یونس دی قوم دے جیڈاں او ایمان گھن آئیں اسان انہیں کینیں ذلیل کرن والا عذاب بٹاڈتے تے انہیں کوں بک وقت تیں فائدہ بڑتے۔
- ۱۰۰۔ تے جے تیڈا رب چاہندا جیرھے زمین وچ ہن سائے ایمان گھن آون با کیا توں لوکیں کوں مجبور کر لیسیں جو او ایمان گھن آون۔
- ۱۰۱۔ کہیں شخص کوں اختیار نہیں جو اللہ دے حکم دے بغیر ایمان گھن آوے تے اللہ سیئیں انہیں تے عذاب نازل کریندے جیرھے عقل نہیں کریندے۔
- ۱۰۲۔ توں آکھ بڑیکھو جو آسمانیں تے زمین وچ نشان تے بڑا دے فائدہ نہیں بڑیندے اوں قوم کوں جیرھی ایمان نہ آنے۔
- ۱۰۳۔ تے کیا او انتظار کریندے بین انہیں لوکیں دے جہاںیں آلی کار جیرھے انہیں کینیں پہلے گذرگین توں آکھ تساں انتظار کرو میں وی تہاڈے نال انتظار کرن والیں وچوہاں۔
- ۱۰۴۔ پچھیں اسان اچھے رسولیں کوں تے مومنین کوں پچا گھنسون ایویں ساڈے اتے مومنین کوں پچا وٹا فرض۔
- ۱۰۵۔ توں آکھ اے لوکو جے تساں میڈے دین وے متعلق شک وچ ہتھے تے میں انہیں دی عبادت نہیں کریندا جیندی تساں اللہ دے سوا عبادت کریندے، تے اصل میں

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۹۷﴾
 وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ خِطِّ يَرُوا الْعَذَابَ
 الْآلِيمَ ﴿۹۸﴾
 فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةً أَمِنَتْ فَتَنْفَعَهَا إِيْمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ
 يُونُسَ لَمَّا آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي
 الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَنَتَعْنَهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۹۹﴾
 وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جِيعًا
 أَفَأَنْتَ تُكْرَهُ النَّاسَ خِطِّ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۱۰۰﴾
 وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ
 الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۱۰۱﴾
 قُلْ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي
 الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۲﴾
 فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ
 قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿۱۰۳﴾
 ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا
 نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۰۴﴾
 قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي
 فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ
 أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّكُمُ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝۱۰

عبادت کرینداں اللہ دی جیرھا تہاکوں مریدے تے میکوں
حکم بڑا آگئے جو میں مومنین وچو بٹاں۔

وَأَنْ أِقْرَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الشُّرَكِيَّةِ ۝۱۱

۱۰۶۔ تے توں اپنی توجہ کوں دین دو کر ایویں جو توں ہر ڈنگ
ول کنیں پاک ہوویں تے توں مشرکیں وچو نہ بن۔

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ
فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ ۝۱۲

۱۰۷۔ تے توں اللہ دے سوا کہیں کوں نہ سبڈ جیرھے تیکوں
نہ نفع بڑیدن نہ نقصان تے جے توں اے کریں بیشک
توں ظالمیں وچو بن ویسیں۔

وَأِنْ يَسْأَلْكَ اللَّهُ بَضِيرًا فَلَا تُكْشِفْ لَهُ إِلَّا هُوَ ۚ وَ
إِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝۱۳

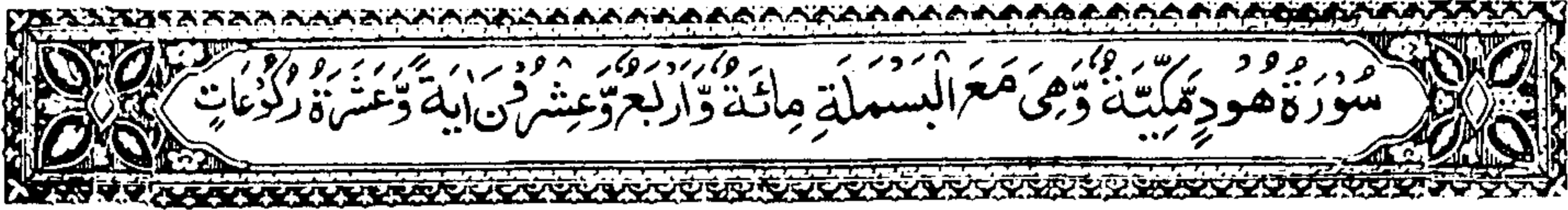
۱۰۸۔ تے جے اللہ سیس تیکوں کوئی تکلیف پچا دے
اوندے سوا کوئی بیا ہٹا نہیں سبڈا جے تیبے کیتے
کوئی چنگانی چاہے تے اوندے فضل کوں کوئی روکٹ والا
نہیں۔ اپنے بندیں وچو جیندے اتے چاہندے اپنا فضل
کریندے تے او بہوں بخشٹ والا تے دل ول رحم کرن والا۔

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَخَسِبَ
أَهْتَدَى قَاتِنًا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ قَاتِنًا
يَضِلَّ عَلَيْهَا ۚ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۝۱۴

۱۰۹۔ توں آکھ اے لوکو تہا بڑو تہا بڑے رب ولو حق آگئے
تے جیرھا ہدایت پیسی او اپنی ذات دے فائدے کیتے
ہدایت پیسی تے جیرھا گمراہ تھسی اوندانقصان ہونکوں تھسی
تے میں تہا بڑا ذمہ وار نہیں۔

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَخُذَ اللَّهُ بِكُمُ اللَّهُ
خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ۝۱۵

۱۱۰۔ توں اوندی پیروی کر جو تیبو وحی کیتی گئی تے توں صبر
کر جے تیں اللہ فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرن والا۔

سورة ہود مکیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۴ آیات تے ۱۰ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جبرھا بن منگئے
ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ڈیکھن والا ہاں۔ اے کتاب جیدی آیات
مضبوط کیتیاں گین تے ول سیانے تے بہوں بانجر خدا
ولو کھول کھول کے بیان کیتیاں گین۔
- ۳۔ جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو میں تہاڑے
واسطے خدا ولو ڈراون والا تے نو شجری ڈیون والا ہاں۔
- ۴۔ تے تساں اپنے رب کینیں بخشش منگوتے ول اوندو جھکو
او تہاکوں ہر مقررہ وقت میں چوگا سامان ڈیسی تے ہر فضل
والے کوں اپنا فضل ڈیسی جے تساں پھرو لیوتے بے شک
میں تہاکوں ہک وڈے ڈیندے عذاب کینیں ڈرینداں۔
- ۵۔ اللہ دو تساں ولنے تے او ہر شے تے قادر۔
- ۶۔ سٹوبے شک او اپنے سینے مرڑیندن تاں جو او اول
کینیں کئے رہون۔ سٹو جڈیاں او اپنے کپڑے پیندن تے
جو او کیندن تے جو او ظاہر کرنیندن او چاندے بیشک
او سینے دی گاہیں کوں جانن والا۔
- الَّذِیْ کَتَبَ اَحْکَمَ اٰیٰتِہٖ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ
حَکِیْمٍ خَبِیْرٍ ②
- اَلَّا تَعْبُدُوْا اِلَّا اللّٰهُ اِنِّیْ لَکُمْ مِّنْہٗ نَذِیْرٌ وَّبَشِیْرٌ ③
- وَ اِنْ اَسْتَغْفِرُوْا وَاَرْبَبْکُمْ ثُمَّ تُوْبُوْا اِلَیْہٖ یَسْتَعْفِفْکُمْ
مَّتَّاعًا حَسَنًا اِلٰی اَجَلٍ مُّسَمَّیٍّ وَّیُوْتِ کُلَّ ذِیْ فَضْلِ
فَضْلَہٗ ۗ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنِّیْ اَخَافُ عَلَیْکُمْ عَذَابَ
یَوْمٍ کَبِیْرٍ ④
- اِلٰی اللّٰهِ مَرْجِعْکُمْ وَہُوَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ⑤
- اَلَا اِنَّہُمْ یَشْنُوْنَ صُدُوْرَہُمْ لَیَسْتَخْفُوْا مِنْہٗ ۗ اَلَا
حِیْنَ یَسْتَغْشُوْنَ نِیَابَہُمْ یَعْلَمُ مَا یُسِرُّوْنَ وَاَمَّا
یُعْلِنُوْنَ اِنَّہٗ عَلِیْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ⑥

۷۔ زمین وچ کوئی جانور نہیں جیندا رزق اللہ دے دے نہ ہوے تے او چاٹدے اوں جانور دی عارضی رہن دی جا تے مستقل رہن دی جا کوں وی۔ اے سب کچھ کھلی کھلی کتاب وچ۔

۸۔ اوہوہ جیں آسمانیں تے زمین کوں چھی وقتیں وچ پیدا کیتے تے اوندا عرش پانی تے ہے تاں جو تہاڑا امتحان گھنے جو تہاڑے وچ کون چنگا کم کریندے تے جے توں آکھیں جو بے شک تاں مرٹ دے بعد اٹھالے ویسوتے کافر ضرور آکھن جو اے تے کھلا کھلا جادو (دوکھا)

۹۔ تے جے اسان انہیں کنیں عذاب گتتری دی مدت تیں پھچو کر ڈیوں تے او ضرور آکھن کیرھی شے اونکوں رکیندی پئی سٹو جیڈاں انہیں تے او عذاب اوسی انہیں کنیں بٹایا زولسی تے جیرھے عذاب تے او کھلے ہن اوہو انہیں کوں ولہیٹ گھنسی۔

۱۰۔ تے جے اسان انسان کوں اپنے ولورحمت چکھاؤں ولا اوں کنیں کھس گھنوں تے بے شک او ناامید تے ناشکر تھیویندے۔

۱۱۔ تے جے اسان اونکوں بڑکھ پھچوں دے بعد نعمتاں چکھاؤں تے او ضرور آکھن میڈیاں مصیبتاں ٹل گئیں تے بے شک او بہوں اکر پھچوں والا تے فخر کرٹ والا۔

۱۲۔ سوانے انہیں دے جیرھے صبر کرن تے جنگے کم کرن ایجھے ہن جنہیں واسطے وڈا اجر تے بخشش۔

۱۳۔ کافر اے امید کریندن جو توں اپنی وحی دا حصہ چھوڑ ڈیسیں تے ایندے نال تیڈا سینہ تنگ تھیویندے کافر اے دے اے آکھن تے جو اوندے اتے خزانہ کیوں نہیں لتھا یا اوندے نال فرشتہ کیوں نہیں آیا توں تے محض ڈراوٹ

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ مِنْ رِزْقِهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ①

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَعْبُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا إِسْحَارٌ مُّبِينٌ ②

وَلَئِنْ أَخْرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَىٰ أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَيَقُولَنَّ مَا يَجِبُ إِلَّا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ③

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيُؤْسُ كُفُورًا ④

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسْتَهْزِئَةٍ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورًا ⑤

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑥

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ⑦

والا ایں تے اللہ ہر نئے داکار ساز۔

۱۴۔ کیا او آبدن جو ایں کتاب گھڑ گدھی، توں آکھ جے تساں
سچے ء تے ایجو جیہاں بڑاہ سورتاں گھڑ بڑکھا لوتے
اللہ دے سوا جیندی تہاکوں طاقت سب گھنوں

۱۵۔ جے او تیکوں جواب نہ بڑیوں (تیبی گال نہ منن اتے
توں جان گھن جو تیبو بہایا گئے او اللہ دے علم نال تے
اللہ دے سوا پیا کوئی عبادت دے لائق نیں تے کیا تساں
فرما بردار بنسو۔

۱۶۔ جیرھا دنیاوی زندگی تے اوندے سوٹھپ کوں چاہی
اساں انہیں دے اعمال دا بدلہ ایندے وچ پورا کر ڈیسوں
تے انہیں کیتے اوندے وچ کوئی کمی نہ کیتی ویسی۔

۱۷۔ اے اولوکن جنہیں واسطے آخرت وچ صرف بھاء تے
ایندے وچ جو بٹائے انہیں او ونجھ ویسی تے جو او کریدے
پین او تباہ تھی ویسی۔

۱۸۔ کیا جیرھا شخص اپنے رب کنیں روشن دلیل تے قائم
تے جیندے پکھو خدا لوک گواہ اوسی تے اوں کنیں پہلے
موسیٰ دی کتاب اما تے رحمت بائی آچکی، اے اونکوں
میندن تے جیرھا انہیں ٹولیں وچ نہ نیسی اوندے وعدے
دی جا بھاء۔ ایندے بارے وچ کہیں شک وچ نہ پو
بے شک اے تیبے رب ولو سچ تے اکثر لوک
ایمان نیں ایندے۔

۱۹۔ اول کنیں وڈا ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑے
اے لوک اپنے رب دے سامنے پیش کیتے ولین تے
گواہ اکھن اے لوکن جنہیں اپنے رب تے کوڑ بدھن
سٹو ٹالیں تے اللہ دی لعنت۔

۲۰۔ تے ظالم اوہن جیرھے اللہ دی راہ کنیں روکیندن تے

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِّثْلِهِ
مُفْتَرِيْتٍ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ
كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝۱۴

فَاَلَمْ يَسْتَجِيبُوْا لَكُمْ فَاَعْلَمُوْا اَنَّمَا اَنْزَلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ
وَ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَهَلْ اَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ۝۱۵

مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَ زَيْنَتَهَا نُوْفِ
اِلَيْهِمْ اَعْمَالُهُمْ فِيْهَا وَ هُمْ فِيْهَا لَا يَبْخُسُوْنَ ۝۱۶

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا النَّارُ
وَ حَبِطَ مَا صَنَعُوْا فِيْهَا وَ بَطِلَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝۱۷

اَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيْتِنَا مِنْ رَبِّهِ وَ يَتْلُوْهُ شٰهِدًا مِّنْهُ
وَ مِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسٰى اِمَامًا وَ رَحْمَةً اُولٰٓئِكَ
يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ وَ مَنْ يَكْفُرْ بِهٖ مِنْ
الْاَحْزَابِ فَالْتَارْ مُوعِدَةٌ فَلَا تُكْفِرُ فِي
مِرْيَةٍ مِّنْهُ اِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَ لٰكِنْ
اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝۱۸

وَ مَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اُولٰٓئِكَ
يُعْرَضُوْنَ عَلَى رَبِّهِمْ وَ يَقُوْلُ الْاَشْهَادُ هٰؤُلَاءِ
الَّذِيْنَ كَذَبُوْا عَلَى رَبِّهِمْ اَلَا لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى
الظّٰلِمِيْنَ ۝۱۹

الَّذِيْنَ يَصُدُّوْنَ عَنِ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ يَبْغُوْنَهَا عَوْجًا

اوندے وچ ڈنگ پیدا کرن چاہندن تے اے آخرت
دے وی منکرن۔

۲۱۔ اے لوک ملک وچ اللہ والیں کوں ہر انیں سگدے
تے اللہ دے سوا پیا کوئی انہیں دا سبگتی نیں انہیں کوں
وڈا عذاب ڈتا ویسی نہ او سٹن دی طاقت رکھندن تے نہ
او ڈیکھ سگدن۔

۲۲۔ ایجھے لوکن جنہیں اپنے آپ کوں گھاٹے وچ سٹے
تے جیرھا او کوڑ گھڑندے ہن او وی دنجج گئے۔

۲۳۔ بے شک اے گال پکی ء جو او آخرت وچ گھاٹا پاوٹن
والن۔

۲۴۔ بے شک جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک عمل
کیتے نیں تے اپنے رب دو جھک گئین ایجھے لوک بہشتی
ہن اوندے وچ ہمیشہ رہن۔

۲۵۔ ڈو لوئیں دی مثال اندھے تے بوڑے سو جھاکے
تے سٹن والے کیا انہیں ڈوناہیں دی حالت بکو جہیں تھی
سگدی ء کیا تاساں ول وی نیں سمجھندے۔

۲۶۔ تے اسان نوح کوں اوندی قوم دو پیٹھے تے اول
آکھے بے شک میں تہا ڈو کھلا کھلا ہوشیار کرن والا ہاں
۲۷۔ جو تاساں اللہ دے سوا بیا کہیں دی عبادت نہ کرو
بے شک میں تہا ڈے اتے ڈکھ والے ڈبہ دے عذاب
کنیں ڈرداں۔

۲۸۔ اوندی قوم دے کافرین وچو وڈے لوکس آکھے اسان
تیکوں اپنے جیہاں بندہ ڈبہ دے میں تے جس تیبڑی پیروی
کیتی ء او عالمگاہ وچ سب توں زیادہ ذلیل لوکن اسان
تہا ڈے وچ اپنے اتے کوئی فضیلت نلے ڈبہ دے
تے اسان تہا کوں کوڑا سمجھندے ہیں۔

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَفِرُونَ ﴿۲۱﴾

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضْعِفُ لَهُمْ
الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّعَ وَمَا كَانُوا
يُبْصِرُونَ ﴿۲۱﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا
كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۲۲﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْآخِسُونَ ﴿۲۳﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ
رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۴﴾

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرِ
وَالسُّبْحِ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۲۵﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ
مُّبِينٌ ﴿۲۶﴾

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمِ الْبَيْمِ ﴿۲۷﴾

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرْبِكَ إِلَّا
بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا تَرْبِكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ
أَرَادُوا بِآدَمِ الرَّأْيِ وَمَا تَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
بَلْ نَنْظُرُكُمْ كَذِبِينَ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ اوں آکھیاے میڈی قوم تساں بھلا بڑسو جے میں اپنے رب کینں کھلی دلیل تے ہواں تے اوں میکوں اپنے ولو رحمت وی بڑتی ۽ جیر صی تہا بڑے اتے ظاہر کاء نیں تھی بیٹی (بڑسی نیں پٹی) کیا اساں تہاکوں او دلیل زوریں ریت منوا گھنوں بھانویں تساں ناپسند کرد۔

۳۰۔ تے اے میڈی قوم میں تساں کینں ایندے بدسوچ کوئی مال نیں منگدا میڈا بدلہ صرف اللہ کینں ہے تے مننٹ والیں کول میں دھکے بڑیوں والا نہیں۔ بے شک او اپنے رب کول ملن والن تے اصل میں تہاکوں جاہل قوم سمجھدا۔

۳۱۔ تے اے میڈی قوم جے میں دھکے بڑیواں تے اللہ ولو ملن آلی سزاتوں پچا دن کیتے میڈی کون مدد کریسی کیا تساں ول وی سمجھندے نو ہے۔

۳۲۔ تے میں تہاکوں اے نیں آہا جو میں کینں اللہ دے خزانے ہن تے میں غیب وی نیں چاٹدا تے نہ میں اے آبدان جو میں فرشتا ہاں تے نہ میں آبدان انہیں لوکس دے متعلق جیرھے تہا بڑی اکھیں وچ ذلیلن جو اللہ سیں انہیں کول چنگانی اصلو نہ بڑیسی اللہ چاٹدے جو انہیں دے دلیل وچ بے شک میں ظالمیں وچو تھی ویساں اے جے میں تہا بڑی کمال مناں۔

۳۳۔ انہیں آکھئے اے نوح توں سا بڑے نال بحث کر چکھیں تے بہوں بحث کر چکھیں جے توں سچا ایں تے او عذاب گھن آجیں کینں ساکوں بڑیندیں۔

۳۴۔ اوں آکھئے جے اللہ چاہسی تے او تہا بڑے اتے اونکوں گھن اوسی تے تساں اونکوں روک لوئے سگدے

۳۵۔ تے میڈی خیر خواہی تہاکوں کٹھ فائدہ نہ بڑیسی جے میں تہا بڑی خیر خواہی چاہاں وی جے اللہ تہاکوں ہلاک کرن چاہے

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْتِهِ
مِنْ سَرَاتِي وَأَتَيْتَنِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهِ
فَعَيَّبْتَ عَلَيَّكُمْ ۚ أَنْزَلْنَا مَكُوهَا وَأَنْتُمْ لَهَا
كِرْهُونَ ﴿۳۹﴾

وَيَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَىٰ اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّهُمْ مُّلَقُوا
رَبَّهُمْ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿۴۰﴾
وَيَقَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتَهُمْ أَفَإِنِّي
تَذَكَّرُونَ ﴿۴۱﴾

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ
الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ
تَزَوَّجْتُمُ أَعْيُنكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ
أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ ۚ إِنِّي إِذًا لِّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۳۹﴾

قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا
بِمَا نَعِدُكَ إِنَّ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿۳۹﴾

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ
بِمُعْجِزِينَ ﴿۴۰﴾
وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ
إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ

- وَالَّذِينَ تَرْجَعُونَ ۝۳۵
 أَمْ يَقُولُونَ افتره قل إن افتریتہ فعلة اجرامی
 وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَجْرُمُونَ ۝۳۶
- ۳۵۔ تے او تہا بڈا رب تساں اونڈو ول ولسیو۔
 ۳۶۔ کیا او آبدن اے اوں آپ گھڑی، توں آکھجے میں
 آپ گھڑی، تے میڈا جرم میڈے اتے پوسی تے میں
 تہا بڈے جرم میں کنیں بری آں۔
- وَأُدْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا
 مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝۳۷
- ۳۷۔ تے نوح دو وحی کیتی گئی، جو بے شک تیڈی قوم وچ
 جیرھے ایمان گھن آن انہیں دے سوا پیا کوئی وی ایمان نہ
 ایسی تے توں جو او کریدے پین اونڈے اتے افسوس نہ کر۔
- وَاصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِينَا وَلَا تَخَاطِبُنِي فِي
 الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ۝۳۸
- ۳۸۔ توں ساڈی اکھیں دے سامنے تے ساڈی وحی دے مطابق پیڑی
 بناتے ظالمیں دے متعلق میڈے نال کوئی گال نہ کریں بیشک
 او غرق کیتے ولین۔
- وَيَصْنَعِ الْفُلَكَ تَغِيثًا وَكَلَّمَآ مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ
 سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُونَ مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ
 كَمَا تَسْخَرُونَ ۝۳۹
- ۳۹۔ تے او پیڑی بٹھا ہاتے جڈیاں اونڈی قوم دا کوئی وڈا
 آدمی اتھاؤ لنگھے ہا اونڈے اتے کھلن ہا اوں آکھیا جے اج
 تساں ساڈے نال کھلے، بے شک اساں وی تہا بڈے
 اتے کھلسوں جیویں تساں کھلے۔
- فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَ
 يَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ۝۴۰
- ۴۰۔ تے جلدی تہا کوں پتہ بگ ولسی جو کیندو ذلیل کرن والا
 عذاب اونڈے تے کیندے اتے مقیم عذاب لہندے۔
- حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ
 قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ
 اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
 الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنٌ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا
 قَلِيلٌ ۝۴۱
- ۴۱۔ تے جڈیاں ساڈا حکم آوے تے نیں ویہہ پوسی زور نال
 اساں اکھسوں ایندے وچ ہر نشتے دے بڈو بڈو جوڑے
 سوار کرتے اپنے گھروالیں کوں وی تے منٹن والیں کوں سوئے
 اوں شخص دے جیندے کیتے ساڈے عذاب دا حکم جاری تھی
 چکئے۔ اونڈے منٹن والے بہوں تھوڑے ہن۔
- وَقَالَ اذْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُرسَهَا
 إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۴۲
- ۴۲۔ تے اوں آکھئے اونڈے وچ سوار تھی و بچوالہ دے نال
 نال اوٹرسی تے اللہ دے نال نال کھڑسی بے شک میڈا
 رب بہوں بخشش والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ
 نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يُبْنَىٰ اذْكَبْ مَعَنَا وَ
- ۴۳۔ تے او پیڑی انہیں کوں گدی ویندی ہائی پہاڑیں آلی کار
 اچی لہریں وچ تے اوں ویلھے حضرت نوح اپنے پتر کوں

لَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۰﴾

سڈیئے اول دلیھے او اوں کئیں انج تھی گئے اے میڈے
پترتوں ساڈے نال سوار تھی ونج تے توں کافریں
وچوں نہ بیٹ۔

قَالَ سَأُوْنِي اِلَى جَبَلٍ يَّعَصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ
لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ وَحَالَ
بَيْنَهَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُنْقَرِقِينَ ﴿۳۱﴾

۳۳۔ اوں آکھئے میں بیٹیں کہیں پہاڑی تے پناہ گھنساں
او میکوں پانی کئیں پکا گھنسی۔ اوں آکھئے انج اللہ دے
عذاب کئیں کوئی نیں پکا سگدا سوائے اوندے جیندے
اتے او رحم کرے تے ہوں ویھے ڈونا ہیں دے درمیان
ہک پھولی اگئی تے او پٹن والیں وچو تھی گیا۔

وَقِيلَ يَا اَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَسَّاءِ اَقْلَبِي
وَعِيْضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاَسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ
وَقِيلَ بَعْدًا لِلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۳۲﴾

۳۵۔ تے آکھیا گیا اے زمین توں اپنے پانی کوں نگل
دیج تے اے آسمان توں وی کھردیج تے پانی سک گیتے آکھیا گیا ظالم
قوم واسطے تباہی مقدر۔

وَنَادَى نُوحٌ رَّبَّهُ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ ابْنِي مِنْ اَهْلِيْ
وَ اِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ الْحٰكِمِيْنَ ﴿۳۳﴾

۳۶۔ تے نوح اپنے رب کوں سڈیئے اے میڈے رب
بے شک میڈا پتر میڈے گھروالیں وچو تے بے شک تیڈا
وعدہ سچا تے توں ساریں فیصلہ کرن والیں وچو چنگا فیصلہ
کرن والاں۔

قَالَ يٰ نُوحُ اِنَّهُ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ اِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ
صٰلِحٍ فَلَا تَسْئَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنِّيْ
اَعْظُكَ اَنْ تَكُوْنَ مِنَ الْجٰهِلِيْنَ ﴿۳۴﴾

۳۷۔ اللہ آکھئے اے نوح اے تیڈے گھروالیں وچو اصلو
نیں اوندے کم چنگے نیں۔ توں میں کئیں اینجنا سوال نہ کر جیندا
تیکوں علم نیں۔ میں تیکوں نصیحت کرینداں اے نہ تھیوے جو
توں جاہلیں وچو تھی ونجے۔

قَالَ رَبِّ اِنِّيْ اَعُوْذُبِكَ اَنْ اَسْئَلَكَ مَا لَيْسَ لِيْ بِهِ
عِلْمٌ وَّ اِلَّا تَغْفِرْ لِيْ وَ تَرْحَمْنِيْ اَكُنْ مِنَ
الْخٰسِرِيْنَ ﴿۳۵﴾

۳۸۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میں تیڈی آم شام وچ
اندل جو میں تیں کئیں او سوال کراں جیندا میکوں علم نیں تے
جے تیں میکوں نہ بخشیا تے میڈے اتے رحم نہ کیتا تے میں
گھاٹا پاؤں والیں وچو تھی ویساں۔

قِيلَ يٰ نُوحُ اهْبِطْ بِسَلٰمٍ مِّنَّا وَ بَرَكَاتٍ عَلَيْنَا وَ
عَلٰى اُمَّمٍ مِّنْ مَّعَكَ وَاُمَّمٌ سَنُنَبِّئُھُمْ بِمِثْمِمْ
مِّنْ اَعْدَابِ الْاِيْمِ ﴿۳۶﴾

۳۹۔ آکھیا گیا اے نوح ساڈے ولو سلامتی نال تے انہیں
برکتیں نال جبرصیاں تیڈے تے انہیں امتیں تے تھیں جبرصیاں
تیڈے نال سفر کرتے کجہ جماعتاں اوہن جنہیں کوں

ضرور اسان فائدہ چکپوسوں تے پچھیں انہیں کول ساڑے
ولو ڈکھ والا عذاب پہنچسی۔

۵۰۔ اے غیب دیاں خبراں بن جیرھیاں اسان تیکوں وحی
کیتن ایں کنیں پہلے نہ توں تے نہ تیڈی قوم ایکوں
چانڈی ہانی توں صبر کر بے شک چنگا انجام اللہ کنیں ڈرن
والیں دا۔

۵۱۔ تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کول پھٹے سے اول
آکھئے اے میڈی قوم تساں اللہ دی عبادت کرو اونڈے
سوا کوئی تہا ڈا معبود نیں۔ تساں تے صرف کوڑ گھڑن
والے۔

۵۲۔ اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایندا کوئی اجر نیں منگدا میڈا اجر
محض اللہ دے دے ہے جیں میکوں پیدا کیتے کیا تساں
عقل کنیں کم نو مے گھنڈے۔

۵۳۔ اے میڈی قوم تساں اپنے رب کنیں بخشش منگوتے
ہوندو رجوع کرو او تہا ڈے اتے آسمان کنیں ڈاڑھا
میند و سیسی تے تہا کول طاقت دے بعد پی ودھ طاقت
ڈیسی تے مجرم تھی کے خدا کنیں من نہ پھیرو۔

۵۴۔ انہیں آکھئے اے ہود توں ساڑے کولہور روشن
دلیل نو صیر گھن آیا تے اسان تیڈے آکھن تے اپنے
خدائیں کول نئے چھوڑ سگدے تے تیکوں اسان نئے
میندے۔

۵۵۔ اسان تیڈے متعلق اے آکھ سگدے میں جو
ساڑا کوئی معبود بُرے ارادے نال تیڈے پچھو گب گئے
اون آکھئے میں اللہ کول گواہ بئندا تے تساں دی گواہی ڈیو
تے میں تہا ڈے شرک کنیں بری آں۔

۵۶۔ ایندے علاوہ تساں سارے کھٹے رل کے میڈے

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ
تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ
إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ۝

وَالِى عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ۝

يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى
الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُكُمْ وَارْتَبِكُمْ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ
السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ
وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ ۝

قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي
الْهَيْئَةِ عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ۝

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوِّ قَالَ إِنْ
أَشْهَدُ اللَّهَ وَأَشْهَدُ وَأَنْتَ بَرِيٌّ مِمَّا تَشْرِكُونَ ۝

مِنْ دُونِهِ فَكَيْدٌ ذُوِي جَمِيْعًا ثُمَّ لَا تُنظَرُونَ ۝

خلاف منصوبہ بناؤ تے ول میگوں مہلت نہ ڈیو۔

۵۷۔ بے شک میں اللہ تے بھروسہ کرینداں جی رہا میڈا
تے تہا ڈار ب۔ کوئی جانور نیں جیندے متھے کول اللہ سیش
پکڑیا ہویا نہ ہوے۔ بے شک میڈا رب سدھے
راہ تے کھڑے۔

۵۸۔ جے تساں کنڈ پھیر گھنوتے بے شک میں تہا کوئی پنا
پچا ڈتے جیندے نال میگوں پھٹیا گئے۔ تے میڈا
رب تہا ڈے سوا بی قوم کول جانشین بنا ڈیسی تے تساں
اول کول کھ دی نقصان نہ پچا سگسو بے شک میڈا رب
ہر نشتے دی بہوں حفاظت کرن والا۔

۵۹۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
ہود کول تے اونکوں جیرھے ایمان گھن آئن اپنی رحمت نال
پچا گدھے تے اساں انہیں کول سخت عذاب کینس پچا
گدھے۔

۶۰۔ اے عاد بن جنہیں اپنے رب دے نشانیں دا انکار
کیتے تے اوندے رسولیں دی نافرمانی کیتی تے انہیں ہر ظالم
تے حق دے دشمن دے حکم دی پیروی کیتی۔

۶۱۔ ایں دنیا وچ وی انہیں دے پچھو لعنت تے قیامت
دے ڈیندے وی سٹو بے شک عاد نے اپنے رب دا انکار
کیتے۔ سٹو ہود دی قوم عاد تے لعنت۔

۶۲۔ تے ثمود دو انہیں دے بھرا صالح کول پھٹے سے اول
آکھے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو بے شک اوندے سوا
تہا ڈا کوئی معبود نیں تہا کول زمین وچ پیدا کیتے تے تہا کول
اوندے وچ آباد کیتس ایں واسطے تساں اول کینس بخشش
مفکوتے ہوندو رجوع کرو بے شک میڈا رب کولہوہ تے
دعائیں قبول کرن والا۔

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ
إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿۵۷﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ
رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿۵۸﴾

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿۵۹﴾

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ
وَاتَّبَعُوا أَمْرًا كَبِيرًا عَنِيدٍ ﴿۶۰﴾

وَأَتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا
إِنْ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا بَعْدَ الْعَادِ قَوْمٌ هُودٌ ﴿۶۱﴾

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدِّينَ وَالْآيَاتِ لِلْكَافِرِينَ لِيُبَدِّلُوا
مَكَانَكُمْ مِنْ آلِهِ عَيْدُهُمْ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوا لَهُ ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ
إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ﴿۶۲﴾

قَالُوا يَصْلِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا
قَبْلَ هَذَا أَتَنهْنَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ
آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكِّ مِمَّا تَدْعُونَا
إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿۱۳﴾

۶۳۔ انہیں آکھئے اے صالح اس کیسے پہلے ساکوں تیڈے
اتے بہوں امیدال بن کیا توں ساکوں بن بکنیدیں جو
اساں عبادت کروں جیڑھی ساڈے پیوڈا ڈے عبادت
کریندے بن۔ تے بے شک اساں جیندوتوں ساکوں
سڈینداپیں پریشان کر ڈیوں والے شک وچ ہیں۔

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنِهِ مِنْ رَبِّي
وَإِنِّي مِنْهُ رَحِمَةٌ فَمَنْ يُنصِرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ
عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿۱۴﴾

۶۴۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم تساں ڈسوجے میں اپنے
رب کنیں کھلی دلیل تے بھوال تے اوں اپنے رب ولومیکوں
رحمت ڈتی ہے جسے میں اوندی نافرمانی کراں تے اللہ دے مقابلے
تے میڈی کون امداد کر لیسے۔ تساں تے میکوں سوائے
تباہی رسے ہی کہیں شے وچ نہ ودھیسو۔

وَيَقَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُوهَا تَأْكُلُ
فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسَوْءٍ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ
قَرِيبٌ ﴿۱۵﴾

۶۵۔ اے میڈی قوم اے اللہ دی ڈراچی ہے تہاڈے واسطے
نشانی ہے تساں ایسوں چھوڑ ڈیو اے اللہ دی زمین وچ
کھا دے پیوے ایسوں کوئی ڈکھرن ڈیو نہ تاں تہاکوں
جلدی آون والے عذاب پکڑ گھنسی۔

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ
ذَلِكَ وَعَدٌ غَيْرُ مَكْدُوبٍ ﴿۱۶﴾

۶۶۔ انہیں ڈراچی دیاں نچاں کپ ڈتیاں تے اوں آکھئے
تساں اپنے گھریں وچ ترے ڈینہہ دا فائدہ چا گھنوں
وعدہ کوڑا نہ تھیسے۔

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
بِرَحْمَتِي مِمَّا وَرِثَ مِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿۱۷﴾

۶۷۔ تے جڈال ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
صالح تے اوندے منن والیں کوں اپنی رحمت نال بچا
گدھے تے اوں ڈینہہ دی ذلت کنیں وی۔ بے شک تیڈا
رب بہوں طاقت والا تے غالب۔

وَآخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ
جُثَّةٍ ﴿۱۸﴾

۶۸۔ تے ظالمیں کوں چکواون والے عذاب پکڑ گدھے تے
اواپنے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پین۔

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا إِلَّا إِنَّ تَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ
إِلَّا بَعْدَ السُّودِ ﴿۱۹﴾

۶۹۔ جیویں اوں ملک وچ کڈا ہیں او ہن کاہ ناں سٹو
بے شک تمود نے اپنے رب دا انکار کیتے سٹو تمود
قوم واسطے وڈی تباہی ہے۔

۷۰۔ تے ساڑے فرشتے ابراہیم کنیں خوش خبری گھن کے آئن
انہیں اکھئے تیدے اتے سلامتی ہووے اوں اکھئے
تہاڑے اتے وی سلامتی ہووے۔ پچھیں جلدی جلدی
اوبھیا ہو یا گابا چاکے گھن آئے۔

۷۱۔ جڈاں انہیں دے جھ بڑھنسی جو اوں تیں تیں پہنچدے
پئے انہیں دے ایں کم کوں او پر سمجھس تے انہیں کنیں ڈر
محسوس کیتس۔ انہیں اکھئے بڑر نہ اسان لوط دی قوم دو
بیٹھے گئے ہیں۔

۷۲۔ تے اوندی زال نال کھڑی بانی او وڈی پریشان تھی تے
اسان اونکوں اسحاق دی تے اسحاق دے بعد یعقوب دی
خبر پڑتی۔

۷۳۔ اوں اکھئے ہائے افسوس کیا میں ہاں جینساں میں
تے بڑھی ہاں تے میڈا پئے ونی پڑھا بے شک لے
عجیب گال۔

۷۴۔ انہیں اکھئے کیا توں اللہ دی گال تے حیران تھیندی پس
تہاڑے اتے لے گھر والیو اللہ دیاں رحمتاں تے برکتاں
ہن بے شک او بہوں تعریف والا تے وڈی شان والا۔
۷۵۔ تے جڈاں ابراہیم کنیں بڑر لہر گئے تے خوشخبری دی مل
گئی تے او لوط دی قوم کیتے ساڑے نال بھاگن پئے گئے۔
۷۶۔ بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تے ہمدرد تے
جھکن والا۔

۷۷۔ لے ابراہیم توں ایں سفارش کنیں رک ونج بیشک
تیدے رب واکھ آگئے تے بے شک انہیں تے
نہ ملن والا عذاب آکے رہس۔

۷۸۔ تے جڈاں ساڑے پھٹے ہوئے لوط کنیں آئن
اونکوں بڑا گئے تے دل وچ تنگی محسوس تھی انہیں دی

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلَنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا إِنَّمَا
قَالَ سَلْمٌ مَّا لَيْتَ أَنْ جَاءَ بِعَجَلٍ حِينِيذٍ ۝

فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ
مِنْهُمْ خَيْفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ
قَوْمٍ لُّوطٍ ۝

وَأَمْرَاتِهِ قَابِلَةً فَضِيكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ ۚ وَ
مِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ۝

قَالَتْ يُونِئِي ۙ أَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا
إِنْ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ۝

قَالُوا اتَّعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمَتُ
اللَّهُ وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ
حَنِيدٌ مَّجِيدٌ ۝

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ
بُكَدْنَا فِي قَوْمٍ لُّوطٍ ۝
إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ ۝

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ
رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ لَآتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ۝

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئِي بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ
ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ۝

وجہ کنیں تے آکھئے سی اے ڈینہہ سخت۔

۷۹۔ تے اوندی قوم اوندو درکدی آئی تے ایں کنیں پہلے
وی او وڑے گندے کم کریدے ہن اوں آکھئے اے
میڈی قوم اے میڈیاں چھوریں ہن اے تہاڑے کیتے
پاکن تساں اللدکنیں ڈروتے مہانیں دے معاملے وچ
میکوں ذلیل نہ کرو کیا تہاڑے وچ کوئی سمجھار آدمی
کا نہیں۔

۸۰۔ انہیں آکھئے تیکوں پتہ ء جو تیڈی چھوریں تے ساڈا
کوئی حق نہیں تے بے شک توں جانڈیں جو اساں
چاہندے ہیں۔

۸۱۔ اوں آکھئے جے میکوں تہاڑے مقابلے تے طاقت
ہوے ہا یا ول میں بہوں طاقت والی پناہ دوپناہ گھناں
۸۲۔ انہیں آکھئے اے لوط بے شک اساں تیڈے رب
دے پھٹے ہوئے فرشتے میں اوتیں کنیں اصلوٹیں آ
سگدے توں رات دے کہیں حصے وچ اپنے گھر والیں
کوں نال گھن کے ٹروچ تے تہاڑے وچ کوئی اڑے
اڑے نہ ڈیکھے سوائے تیڈی زال دے بے شک اونکوں
اوہو عذاب آون والا ء جیرھا انہیں کوں اوسے بے شک
انہیں دا وعدہ فجر دا ء کیا فجر کوہو نیئیں۔

۸۳۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں
اوندے اتلے حصے کوں تلواں حصہ کر ڈرتے تے اساں
انہیں تے پھقروا ولا ولا مینہ و سائے جیرھے سکی مٹی
دے بیٹے ہوئے ہن۔

۸۴۔ تیڈے رب دے انہیں تے نشان لگے ہوئے ہن تے
اے عذاب ظالمیں کنیں پرے نیئیں۔

۸۵۔ تے مدین دو انہیں دے بھرا شیب کوں بیٹھے سے

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ
أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ
مِنْكُمْ رَجُلٌ شَهِيدٌ ۝

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَنَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ
لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ۝

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أُوَدِّعُ إِلَىٰ ذِكْرِ شَيْدِي ۝

قَالُوا يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا
إِلَيْكَ فَأَنْزِرْ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ الْبَلِّ وَلَا
يُلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَاتُكَ إِنَّهُ
مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ
أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ۝

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَىٰ سَافِلِهَا وَأَمَّطْنَا
عَلَيْهَا حِجَابًا مِّنْ سِجِّينَ ۝

مُسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ
بَبَعِيدٍ ۝

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا

اوں آکھئے اے میڈی قوم الشدی عبادت کرو تہا بڑا اوہو
ہی رب تے کچھائی تے تلالی گھٹ نہ کرو میں بے شک
تہاکوں چنگی حالت وچ بڑھاپیاں تے بے شک میں
تہا بڑے اتے ہلاک کرن والے عذاب کنیں بڑداں۔

۸۶۔ تے اے میڈی قوم کچھائی تے تلالی انصاف نال پوری
کرتے لوکس کوں انہیں دیاں شبہیں گھٹ نہ ڈلیو تے زمین
وچ گبر گھتن کیتے نہ پھرو۔

۸۷۔ جے تساں مومن ہوے تے التدا باقی چھوڑیا ہوا
مال تہا بڑے کیتے چنگا، تے میں تہا بڑے اتے نگران نہیں
۸۸۔ انہیں آکھئے اے شعب کیا میڈی نماز تیکوں حکم
بڑیندی، جو اساں او پھوڑ بڑیوں جنیدی سا بڑے
پیو بڑا بڑے عبادت کریندے ہن تے اپنے مالیں دے
معاملے وچ جو چاہوں کروں۔ بے شک توں عقل مند
تے سمجھدار ہوئیں۔

۸۹۔ آکھیں اے میڈی قوم تساں بڑسو جے میں اپنے رب کنیں
کھل دلیل تے ہواں تے اوں میکوں چنگا رزق وی بڑتے
تے میں نیں چاہندا جیر صی گال کنیں میں تہاکوں کینداں
تہا بڑے خلاف آپ کرن پئے ونجاں میں تے صرف
اصلاح چاہنداں جتنی میکوں طاقت تے میڈی کامیابی
التدے ہتھ وچ، ہوندے اتے میڈا بھروسہ تے
ہوندو میں ول دل بھکداں۔

۹۰۔ تے اے میڈی قوم میڈی دشمنی تہاکوں ایں چیز
تے نہ اہمارے جو تہاکوں وی او عذاب آدے جیرھا
نوح وی قوم کوٹا، ہود وی قوم کوں یا صالح وی قوم کوں
آیا با تے لوط وی قوم تساں کنیں پریں کا، نیں۔

۹۱۔ تے اپنے رب کنیں بخشش مگنوں ہوندو رجوع کرو

اللَّهُ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا إِلَيْكَ
وَالْبِيزَانَ إِنِّي أَرْكُم بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ۝

وَيَقَوْمِ أَوْفُوا إِلَيْكَ وَالْبِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا
تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ۝

بَقِيَتْ اللَّهُ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ۚ وَمَا أَنَا
عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ۝

قَالُوا يُشْعِبُ صَلَوَتِكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرِكَ مَا
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ
إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ۝

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى
بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا
حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى
مَا أَنْهَكُم عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ
مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝

وَيَقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ
مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ
وَمَا قَوْمِ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ۝

وَاسْتَغْفِرْهُ وَارْجِعْكُمْ ثُمَّ تَوَبَّوْا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ

وَدُوْدُ ۱۱

بے شک میڈارب ول ول رحم کرن والا تے بہوں
پیار کرن والا۔

۹۲۔ انہیں آکھئے اے شعیب جیرھیاں گاہیں توں آہیں
ساکوں بہوں ساریاں سمجھ نہیں اندیاں تے اساں تیکوں
اپٹے وچ کمزور سمجھندے ہیں تے جے تیڈا قبیلہ نہ ہووے
ہاتے اساں تیکوں پتھریں نال ماروں ہاتے توں ساڈے
کنیں ڈاڈھا نوہیں۔

۹۳۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم کیا میڈا قبیلہ
تہاڈی نگاہ وچ اللہ توں ڈاڈھا اوں کوں تساں اپنی
کنڈ پھوسیا ہووے بے شک میڈارب جو تساں کریندے
چگی طرح جاڈے۔

۹۴۔ تے اے میڈی قوم تساں اپنی جاتے کم کرو تے میں وی
کم کرینداں تساں جلدی ڈیکھسو جو کیندے اتے ذیل کرن
والا عذاب اندے تے کون جیرھا کوڑا تے تساں انتظار
کرو میں وی تہاڈے نال انتظار کرینداں۔

۹۵۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آئے اساں شعیب
کوں تے اوندے منن والیں کوں اپنی رحمت نال پجا گدھے
تے ظالمیں کو چکواوٹن ولے عذاب پکڑ گدھے تے او اپنے
گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈٹھے پئے ہن۔

۹۶۔ جیویں او اتھاں رہندے وی نہ ہن سٹو مدین واسطے
وی ایویں لعنت جیویں شمود واسطے۔

۹۷۔ تے اساں موسیٰ کوں اپنے نشانیں تے کھلی دلیل
نال پھیاہا۔

۹۸۔ فرعون تے اوندے وڈے لوکیں دد۔ انہیں فرعون دے
حکم دی بیروی کیتی۔ تے فرعون دا حکم ٹھیک نہ ہا۔

۹۹۔ او قیامت دے ڈینہہ اپنی قوم دے اگو گوسری تے

قَالُوا لَشُعَيْبٍ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا
لَنُرِيكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا دَهْطُكَ لَرَجَّكَ وَ
مَا أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ۱۱

قَالَ يَقَوْمِ أَرَهَيْتُمْنِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ تَعَالَى
وَرَأَيْتُمْ ظَهْرِي أَنِ إِن رَّبِّي بِمَا تَسْلُونَ عَزِيزٌ ۱۲

وَيَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَارِبٌ
وَأَنْتَ تَقْبُلُونَهُ ۱۳

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا لَنَجِّنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
بِرَحْمَتِنَا مِمَّا أَخَذتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصِّعَةَ فَأَصْحَابُ
نِي دِيَارِهِمْ جُثَمِينَ ۱۴

كَانَ لَمْ يَخْنُوا فِيهَا إِلَّا بُعْدًا لِمَدِينٍ كَمَا بَعْدتِ
ثَمُودُ ۱۵
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَنٍ مُّبِينٍ ۱۶

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا
أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ۱۷
يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَيُسُ

انہیں کوں بھا وچ وچ سٹیسی تے اولہٹ دی جائے تے
لبٹ والے سب برے ہن۔

۱۰۰۔ ایں دیا وچ وی انہیں دے بچھو لعنت لگی پئی ء تے
قیامت دے ڈینہر وی تے لے جیرھا انعام انہیں کوں ڈتا ویسی
او بہوں بڑا ء۔

۱۰۱۔ لے وستیں دیاں جہراں بن جیرھیاں تیڈے سامنے
بیان کرنی دے پئے ہن انہیں وچو کچھ کھڑین تھیاں تے کچھ
برباد تھی گئیں۔

۱۰۲۔ تے اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا تے انہیں اپنے
اتے آپ ظلم کیتے تے جڈاں تیڈے رب دا حکم آگئے
دل انہیں دے معبودیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں
کوں ذرا وی فائدہ نہیں پہچایا تے جتھو انہیں کوں تباہی
وچ ہی ودھائے نیں۔

۱۰۳۔ تے تیڈے رب دی پکڑ الیوس ہوندی ء جڈاں او
ظالم وستیں کوں پکڑیندے۔ بے شک اوندی پکڑ ڈکھ
ڈیون والی تے سخت ہوندی ء۔

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ نشان اوندے واسطے جیرھا
آخرت دے عذاب کنیں بڑ دے لے ڈینہر جیندے
کیتے لوک کھٹے کیتے ولین تے لے ڈینہر جینکوں سب
لوک ڈکھسن۔

۱۰۵۔ تے اساں اینکوں محض ہک مقررہ مدت تیں پچھو
تے سیندے پئے ہن۔

۱۰۶۔ تے جڈاں اوسی تے کوئی شخصوی اوندی اجازت
دے بغیر ایسی تے انہیں وچو کچھ بدبخت ہوسن تے
کچھ خوش نصیب۔

۱۰۷۔ تے جیرھے بدبخت ہوسن اتے دوزخ وچ ولین

الْوَرْدُ الْمَوْرُودُ ﴿۹۹﴾

وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَسُؤُ الرِّفْدُ
الرَّفُودُ ﴿۱۰۰﴾

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ
وَحَصِيدٌ ﴿۱۰۱﴾

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ
عَنْهُمْ إِلَهَتُهُمْ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتَنِيْبٍ ﴿۱۰۲﴾

وَكَذَلِكَ أَخَذَ رَبُّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ
إِنْ أَخَذَهَا إِلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿۱۰۳﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ
يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لِرَبِّهِ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿۱۰۴﴾

وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿۱۰۵﴾

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلِّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِذُنُوبِهَا فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ
وَسَعِيدٌ ﴿۱۰۶﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَيُفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَ

شَهِيقٌ ۱۰

انہیں واسطے اوندے وچ کہیں ویلھے وڈے وڈے
ساتے کہیں ویلھے ٹیکڑیاں ہوسن۔

۱۰۸۔ تے او اوندے وچ رہن جے تیں زمین تے آسمان
موجودن سوائے ایندے جو اللہ چاہے۔ بے شک تیدڑا
رب جو چاہندے او کر کے رہندے۔

۱۰۹۔ تے جیرھے خوش نصیب ہن او بہشت وچ ہمیشہ
رہن جے تیں زمین تے آسمان رہن سوائے ایندے جو
اللہ چاہے تے اے اوندی دین اے ختم نہ کیتی ویسی۔
۱۱۰۔ تے جیرھی کوڑی عبادت اے کریندن توں اوندے
متعلق شک وچ نہ پو اے اویں عبادت کریندن جیویں
ایں کنیں پہلے انہیں دے پیو ڈاڑے کریندے ہن تے
اسان انہیں کوں پورا حصہ ڈیسوں تے گھٹ نہ کریں۔

۱۱۱۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے وچ
اختلاف کیتا گیا تے جے تیدڑے رب ولو او گال زگدریگی
ہوے ہا تے انہیں دے درمیان فیصلہ کر ڈتا و نچے ہا
تے او ایندے بارے وچ بے چین کر ڈیوں والے شک
وچ ہن۔

۱۱۲۔ تے بے شک تیدڑا رب انہیں کوں انہیں دے علیں
والپورا پورا بدلہ ڈیسی تے بے شک او جو کجھ کریندن
(خدا) باخبر۔

۱۱۳۔ جیویں تیکوں حکم ڈتا گئے توں اوندے اتے پیر جمائی رہو
تے او وی جنہیں تیدڑے نال توبہ کیتی ۶ تے حد کنیں نہ ودھو
بے شک جو تساں کریندے ۶ او اونکوں ڈبدا کھڑے۔

۱۱۴۔ تے ظالمیں دو نہ جھکوناں تاں تہا کوں وی بھا بھسی
تے تہا ڈے کیتے اللہ ولو کوئی سگتی نہ ہوسی ول تہا ڈوی
مدد نہ کیتی ویسی۔

خَلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا
شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ۱۰

وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا
دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ
عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُورٍ ۱۱

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ
إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوقِفُوهُمْ
نَصِيبُهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ۱۲

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ
فِيهِ وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِنْهُ
مُزَيَّبٍ ۱۱

وَإِنْ كُنَّا لَمَّا لِيُوقِنَهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا
يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۱۲

فَأَسْتَقِمُّ كَمَا أُمِرْتُ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۱۳

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَمَا تَمْسِكُمُ النَّارُ وَمَا
لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ۱۴

۱۱۵۔ تے توں بڑی بند دے ڈونا میں حصے وچ نماز ٹھہرا
کے پڑھ تے رات دے وقتیں وچ وی بے شک نیکیاں
برائیں کوں ہٹا ڈیندن تے نصیحت حاصل کرن والیں
کیتے نصیحت ۔

۱۱۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ سئیں چنگائی تے نیکی
کرن والیں دا اجر و نجات دانیں

۱۱۷۔ جیرھیاں وستیاں تساں کنیں پہلے ہن انہیں وچ
کوئی سیانے ہون با جیرھے زمین وچ فساد کنیں بلکن با
سوائے تھوڑیں دے جنہیں کوں اساں انہیں وچ بچا گدھا
تے ظالمیں انہیں لوکس دی پیروی کیتی تے دنیاوی
لذتیں وچ پئے گئے تے او مجرم دی ہن۔

۱۱۸۔ تیبے رب دی اے شان نیں جو کہیں وستی کوں
بلاک کرے تے اوندے رہن والے اصلاح کرن والے
ہون۔

۱۱۹۔ جے اللہ چاہے ہاتے لوکس کوں بکا امت بٹا ڈیوے
تے او ہمیشہ اختلاف کرنی دے رہ ولسن۔

۱۲۰۔ سوائے اوندے جنہ دے اتے تیبڑا رب رحمت نہ کرے
تے ات گالہوں انہیں کوں پیدا کیتے سی تے تیبے رب
دی گال پوری تھیسے جو میں جنہیں تے لوکس نال دوزخ
بھر ڈیساں۔

۱۲۱۔ تے اساں سارے رسولیں دیاں خبراں تے حال تیبے اگے
بیان کرنی دے ہن۔ ایندے ذریعہ تیبے دل کوں مضبوط
کرنی دے ہن۔ تے ایندے بارے وچ تیبہ حق آگئے تے
اے نصیحت تے مومنین کوں (ذمہ داریاں) یاد کراون والی ۷۔

۱۲۲۔ تے توں آکھ انہیں کوں جیرھے مومن نیں تساں اپنے
جہیں تے عمل کرو اساں دی عمل کرنی دے پئے ہن۔

وَاقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ
الْحَسَنَاتِ يُدْهِنُ السَّيِّئَاتِ ۗ ذَٰلِكَ ذِكْرُ
لِّذِكْرِي ۝۱۱۵

وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ۝۱۱۶

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ
يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ
أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ ۗ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ
وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ۝۱۱۷

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ ۚ وَأَهْلُهَا
مُضِلِحُونَ ۝۱۱۸

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۗ وَلَا
يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ۝۱۱۹

إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ ۗ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ ۚ وَ
تَنَزَّلُ كَلِمَةٌ رَبِّكَ لَا مَلَكُتٌ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۝۱۲۰

وَكُلًّا نَّقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِ الرُّسُلِ
مَا نَبَّأْتُ بِهَا قُودًا ۚ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
الْحَقُّ وَوَعْدًا ۚ وَذِكْرِي لِلْمُؤْمِنِينَ ۝۱۲۱

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ
إِنَّا عَالِمُونَ ۝۱۲۲

وَأَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿۱۲۳﴾

۱۲۳۔ تہاں انتظار کرو بے شک آساں انتظار کریندے پئے

ہیں۔

وَاللَّهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّيْلِ يُرْجِعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ

۱۲۴۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ دے واسطے جتے

فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۴﴾

سارے معاملے ہوندو ولدین توں اوندی عبادت

کرتے اوندے اتے بھروسہ کرتے جو تہاں کریندے تہاں

رب اول کنیں غافل نہیں۔

سُورَةُ يُوسُفَ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ بِأَلْفَةٍ وَاثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً وَاثْنَا عَشَرَ رُكُوعًا

سورۃ یوسف مکیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۲ آیات تے ۱۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- الذّٰلِکَ تِلْکَ اٰیٰتُ الْکِتٰبِ الْبَیِّنِ ②
- اِنَّا اَنْزَلْنٰهُ قُرْءٰنًا عَرَبِیًّا لَّعَلَّکُمْ تَعْقِلُوْنَ ③
- نَحْنُ نَقُصُّ عَلَیْکَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا اَوْحٰیْنَا اِلَیْکَ هٰذَا الْقُرْءَانَ ④ وَ اِنْ کُنْتَ مِنْ قَبْلِهٖ لَمِنَ الْغٰفِلِیْنَ ⑤
- اِذْ قَالَ یُوْسُفُ لِاٰیٰتِهٖ یٰاَبَتِ اِنِّیْ رَاٰیْتُ اَحَدَ عَشَرَ کَوْکَبًا وَّ الشَّمْسَ وَّ الْقَمَرَ رَاٰیْتُهُمْ لِیْ سٰجِدِیْنَ ⑥
- قَالَ یٰبُنَّیْ لَا تَقْصُصْ رُءُیَاکَ عَلٰی اَخَوَتِکَ فِیْکِیْدُنَّ لَکَ کِیْدًا اِنَّ الشَّیْطٰنَ لِلْاِنْسٰنِ عَدُوٌّ مُّبِیْنٌ ⑦
- وَ کَذٰلِکَ یَجْتَنِبُکَ رَبُّکَ وَ یُعَلِّمُکَ مِنْ تَاْوِیْلِ الْاِحَادِیْثِ وَ یُتِمُّ نِعْمَتَهٗ عَلَیْکَ وَ عَلٰی اٰلِ یَعْقُوْبَ کَمَا اَنْتَہَا عَلٰی اَبُوْبَیْکَ مِنْ قَبْلُ اِبْرٰهِیْمَ وَ اِسْحٰقَ اِنَّ رَبَّکَ عَلِیْمٌ حَکِیْمٌ ⑧
- لَقَدْ کَانَ فِیْ یُوْسُفَ وَاَخَوْتِهٖ اٰیٰتٌ لِّلسَّالِیْنِ ⑨
- ۱۔ شروع کریں نال اللہ کے نام نال جبرہا بن منگئے ڈیونٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ ڈیوا کھڑاں ۔ اسے کھلی کتاب دیاں آیات ہن۔
- ۳۔ اسان بے شک قرآن عربی وچ لہائے تاں جو تسان عقل کنیں کم گھنوں۔
- ۴۔ اسان تیڈے اتے ڈاڈھا چنگا قصہ بیان کریں دے ہیں۔ تے اے قرآن تیڈو اسان وحی کیتی تے توں ایر نہیں پہلے غافل ہاویں۔
- ۵۔ تے جبرال یوسف اپنے پیو کول آکھئے ابا سئیں بے شک میں یار حال تارے تے تھ تے چند رکوں ڈٹھے او میکوں سجدہ کریں دے پین۔
- ۶۔ اوں آکھئے اے میڈے پیارے پتر اپنا خواب اپنے بھرنویں کوں نہ ڈسیں ناں تاں او تیڈے خلاف تدبیر کریں بے شک شیطان انسان دا کھلا دشمن۔
- ۷۔ تے ایویں تیڈا رب تیکوں چٹسی تے تیکوں گاہیں دی حقیقت سکھسی تے تیڈے اتے اپنی نعمت پوری کر لسی تے آل یعقوب تے جیویں اوں پورا کیتی ہائی تیڈے پیو ڈاڈے ابراہیم تے اسحاق تیں ایر کنیں پہلے بے شک تیڈا رب بہوں چاٹن والا تے بہوں سیاناء۔
- ۸۔ بے شک یوسف تے اوں دے بھرنویں دے واقعے وچ پھین والے کیتے کئی نشانن۔

۹۔ جڈاں انہیں آکھئے (سوچئے) جو یوسف تے اوذا بھرا ساڑے بیوکوں اساں کنیں زیادہ پیارا لگدے تے اساں تکرلی جماعت ہیں بے شک ساڑاپیو کھلی کھلی غلطی وچ۔ (ساڑاپیو وڈی غلطی تے ہے۔)

۱۰۔ یوسف کوں قتل کر ڈیویا اونکوں کہیں بے شک وچ سٹ آؤ پچھیں تہاڑے پیودی توجہ تہاڑے کیتے خالی تھی ویسی تے ایندے بعد تساں نیک لوک بٹ وچا ہے۔

۱۱۔ انہیں وچوہک آکھن والے آکھئے تساں یوسف کوں قتل نہ کرو تے اونکوں کھوہ دے تل وچ سٹ گھتو کوئی قافلہ اول کوں چاکھنسی جسے تساں کجھ کرنا ہی بے تال

۱۲۔ انہیں آکھئے اے ساڑے ابا تیکوں کیا ہے جو توں یوسف دے معاملے وچ ساڑے اتے اعتبار نوہیں کرینداتے بے شک اساں اوندے خیر خواہ ہیں۔

۱۳۔ سجائیں اونکوں ساڑے نال پیٹھ کھوسی پیسی تے کھیدسی تے اساں اوندی حفاظت کر لیسوں۔

۱۴۔ اول آکھیا میکوں فکر جو تساں اونکوں نال گھن ونچرتے میں ڈرداں جو اینکوں نہر کھا ونچے تے تساں اونکوں غافل ہونڈ (تہاکوں پتہ نہ ہوسے)

۱۵۔ انہیں آکھئے جو اساں تکرلی جماعت ہیں جسے دل دی اینکوں نہر کھا ونچے تے بے شک اساں گھائے وچ ہیں۔

۱۶۔ تے جڈاں اول کوں گھن گبیئن تے فیصلہ کیتے نیں جو اینکوں کھوہ دے تل وچ سٹ گھتو تے اساں اونکوں وحی کیتی جو توں انہیں کوں انہیں دے ایں کم دے متعلق ضرور ڈیس تے حالی اونیں جانڈے۔

۱۷۔ تے رات کوں روندیں ہونیں اپنے پیو دواؤن۔

۱۸۔ تے آکھئے نیں اے ابا بے شک اساں ہک ڈوہے

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا
أَيْنَا مِنَّا وَ نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا
لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٩﴾

إِقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ
لَكُمْ وَجْهٌ أَبْيَضٌ وَ تَكُونُوا مِن بَعْدِهِ
قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿١٠﴾

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَالْقَوْه فِي
غَيْبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ
فَاعِلِينَ ﴿١١﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا
لَهُ لَنَصِحُونَ ﴿١٢﴾

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا
لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿١٣﴾

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنَّ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ
يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غٰفِلُونَ ﴿١٤﴾

قَالُوا لَئِن أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَ نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا
لَّخٰسِرُونَ ﴿١٥﴾

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَ اجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ
وَ أَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَ هُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٦﴾

وَ جَاءَهُ أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٧﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَ تَرَكْنَا يُوسُفَ

وے اگور کدے رہ گئے ہیں تے یوسف کوں اساں پٹے
سامان وے کولہو چھوڑ گئے ہاے تے اونکوں نہر کھا گئے
تے توں ساڈی گال کوں نہ منیسیں بھانویں اساں پچے
وی ہوں۔

۱۹۔ تے او اوندے چولے کوں کوڑی رت لاکے گھن
آن اوں آکھے تہاڈے دلیں ایں کم کوں سوٹا کر کے
ڈکھائے اچھا ہن صبر کرینداں چنگا صبر تے جو تہاں
ڈیندے پئے، اوندے کیتے اللہ کنیں مدد منگی وچ
سبکی۔

۲۰۔ تے تک قافلہ آگئے تے انہیں پانی واسطے اپنا آدمی بیٹھے
اول اپنا ڈول پیئے اوں آکھے خوشخبری، اے چھوہرتے انہیں
اونکوں پونجی سمجھ کے لگا گدے تے جو کچھ ادا کریندے پئے
ہن اللہ اونکوں جاندا۔

۲۱۔ تے (یوسف دے بھانویں) اونکوں تھوڑی قیمت گنتری دے
درہیں دے بدلے و تھج چھوڑ پیئے۔ تے انہیں کوں ایں
قیمت دی وی پرواہ کاء ناں ہائی۔

۲۲۔ تے اوں آکھے جیں اوں کوں مصر وچ مل گدے اپنی زال
کوں جو ایندے رہن دی جا چنگی بنا اے تھی سبگدے جو
ساکوں فائدہ ڈیوے یا اساں ایسوں اپنا پتر بنا گھنوں تے
ایویں اساں یوسف کوں ملک وچ عزت ڈتی تے تاں جو اساں
اونکوں گاہیں دی حقیقت سکھاؤں تے اللہ اپنے کم کوں
پورا کر کے رہندے تے اصل بہوں سارے لوک
جانڈے نیں۔

۲۳۔ تے جڈاں اور جوان تھیا تے اساں اونکوں حکم تے
علم ڈرتے تے نیکیں کوں اساں ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔
۲۴۔ تے او ترمیت جیندے گھر وچ لڑھندا با اول اوندی

عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّبُّ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا
وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ۱۸

وَجَاءُوا عَلَى قَيْصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ
قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً
فَصَبْرٌ جَبِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ ۱۹

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ
فَأَدَّى دُلُوهُ قَالَ يُبْشِرُ هَذَا غُلْمٌ
وَأَسْرُوهُ بِضَاعَةٌ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ بِمَا
يَعْمَلُونَ ۲۰

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخِيسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا
فِيهِ مِنَ الظَّالِمِينَ ۲۱

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مَرْآتِي أَكْرَمِي
مَثْوَاهُ عِنْدِي أَنْ يَنْفَعَنِي أَوْ يَضُرَّنِي وَكَذَلِكَ
مَكَانَ يَوْسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ
الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۲۲

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْماً وَعِلْماً وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۲۳
وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ

نَفْسِهِ وَعَلَقَ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿۳۳﴾

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهَا وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَأَىٰ هَانَ رَبِّهَا كَذَلِكَ لِنَصَّرَفَ عَنْهُ الشُّؤْمُ وَالْفَحْشَاءُ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿۳۴﴾

وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَيْصَةَ مِنْ دُبُرٍ وَالْفِيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُجْعَلَ أَوْعَدَابُ أَلِيمٌ ﴿۳۵﴾

قَالَ هِيَ رَأَوْتَنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَيْصَةُ قَدْ مِّنْ قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَ هُوَ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿۳۶﴾

وَإِنْ كَانَ قَيْصَةُ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَ هُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۳۷﴾

فَلَمَّا رَأَىٰ قَيْصَةَ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِّنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿۳۸﴾

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ إِنَّكَ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿۳۹﴾

مرضی کے خلاف غلط کم تے ٹھگالے سی تے دروازے بند کر ڈتسی تے آکھئے سی میڈو آ اوں آکھئے الشدی پناہ بے شک او میڈا رب جس میوں ٹکن دی چنگی جا بڑتی بے شک ظالم کامیاب نیں تھیندے۔

۲۵۔ اوں ترمیت پکا ارادہ کر گدھا تے یوسف (بچن دا) پکا ارادہ کر گدھا جسے او اپنے رب دا کھلا نشان دے ڈیکھ چکیا ہوندا۔ ایویں تھئے تاں جو اسوں کیں برائی تے بے حیائی پریں کر ڈلیوں بے شک او ساڈے چٹے ہوئے بندیں وچو جا۔

۲۶۔ او ڈوہیں دروازے دو درکین تے اوں ترمیت اوندی قیصہ بچھو پاڑ بڑتی تے انہیں ڈوناہیں دروازے دے کولہو ترمیت دے مالک کوں بڑٹھے نیں ترمیت آکھئے جیرھا تیڈی زال نال برا ارادہ کرے اوندی سزایا تے قید یا ڈکھ والا عذاب۔

۲۷۔ اوں آکھئے ایس میوں میڈی مرضی دے خلاف ٹھگالے۔ تے اوں ترمیت دے خاندان دے ہک گواہ گواہی بڑتی جسے اوندا چولا اگو پاڑیا پئے تے اے سچی تے او کورے۔

۲۸۔ تے جسے اوندا چولا بچھو پاڑیا پئے تے اے ترمیت کوری تے او سچا۔

۲۹۔ جیلھے اوندے چولے کوں بڑٹھے نیں جو او بچھو پاڑیا پئے اوں آکھئے بے شک اے تہاڈی چالاکی تے تہاڈی چالاکی بہوں وڈی۔

۳۰۔ یوسف توں ایس کیں درگزر کر تے اے ترمیت توں اپنی غلطی دی معافی منگ بے شک توں ہی غلطی کرن والی ہوئیں۔

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے شہر دی ترمیتیں آکھئے عزیز دی زال اپنے پانھے کول اوندی مرضی دے خلاف ٹھگالے اونکوں اوندے نال بڑا ڈھا پیار تھی گئے بے شک اساں اونکوں کھلی کھلی گمراہی وچ ڈہرے ہیں۔

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے جڈاں اون انہیں دیاں چپ چپا تیاں گاہیں سٹین تے انہیں کول سڈوا پھٹیس تے انہیں واسطے چنگی بہن دی جا پٹائس تے انہیں وچو ہر بک کول بک چھری ڈتی اس تے آکھیس انہیں دے سامنے نکل تے جیلے انہیں اونکوں بڑھے اونکوں وڈی شان والا آدمی پاتے نیں تے اپنے ہتھ کپ بیٹھیں تے انہیں آکھئے لے التذکنیں بڑیے گناہ ہسی کیتا اے بشر نیں اے تے کوئی عزت والا فرشتہ ؑ

قَالَتْ فذَٰلِكَ الَّذِي كَفَرْتَنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدتُّهُ عَنِ نَفْسِهِ فَأَشْتَعَمُ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرُهُ لَيَسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اوں آکھئے اے او آدمی ؑ جیندے معاملے وچ تساں میکوں ملامت کریندیاں باو سبے شک میں اینکوں ایندی مرضی دے خلاف ٹھگالے تے اے بچ گئے تے جے ایں اوں نہ کیتا جیرھا میں اینکوں حکم ڈتے تے اے ضرور ڈھکیج ولسی تے ضرور بہوں ذلیل تھی ولسی۔

قَالَ رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں قیداں کنیں زیارہ چنگی ؑ جیندے اے میکوں سڈیندی ؑ تے جے تیں انہیں دی تدبیر کول میں کنیں نہ بٹایا تے میں انہیں دو جھک ولساں تے میں جاہیں وچو تھی ولساں۔

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے اوندے رب اوندی دعا کول سن گدھی تے اونہیں دے مکر کول اوں کنیں بٹا گدھا او بہوں سٹن والائے چاٹن والا ؑ۔

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لِيَسْأَلُنَّهُ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿۳۶﴾
وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيْنٍ قَالَ

۳۶۔ ول انہیں تے نشان بڑیکسٹن دے بعد ظاہر تھی گیا جو اینکوں بک وقت تیں قید ضرور کرن۔
۳۷۔ تے اوندے نال جیل وچ بڑو جوان وی داخل تھیں

أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرِنِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ
الْآخَرُ إِنِّي أَرِنِي أَخْلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا
تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبْتًا بِنَاوِيلِهِ
زُرِكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۷﴾

انہیں وچوہک اکھٹے بے شک میں خواب وچ بڑھے جو میں
انگور پٹریا پیاں تے ڈوہجے آکھٹے میں خواب بڑھے
جو میں سرتے روٹیاں چاتی وداں تے اونکوں پکھی کھدے
پہن ساکوں ایندی تعبیر ڈس۔ بے شک اساں تیکوں
نیک سمجھندے ہیں۔

قَالَ لَا يَا تَيْكَمَا طَعَامُ تُرْزَقِنَهُ إِلَّا نَبَاتُكُمَا بِنَاوِيلِهِ
قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكَ مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
كٰفِرُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸. اوں آکھیا تہا بڑو روٹی آون ٹکنیں پہلے تہا کوں انہیں
دی تعبیر ڈس بڑیساں۔ اے اس واسطے جو میڈے رب
میکوں علم بڑتے بے شک میں اوں قوم وادین چھوڑ
بڑتے جیرے اللہ تے ایمان نیں ایندے تے آخرت
دے منکر۔

وَ اتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ
مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ
فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹. تے میں ا پٹے پیو بڑا بڑے ابراہیم تے اسحاق تے
یعقوب دے مذہب دی پیروی کرینداں ساڈا اے حق
میں جو اساں اللہ دا شریک بناؤں اے ساڈے تے
لوکس تے اللہ دا فضل تے اکثر لوک شکر نیں کریندے۔
۴۰. اے میڈے جیل دے ڈوہیں سبکتو کیا انجو آج
رب چگن یا بکورب جیرا کامل غالب۔

يُصَٰحِبِي السِّجْنِ ؕ أَزَبَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿۴۰﴾

۴۱. اوندے سوا تساں صرف انہیں ناویں دی عبادت کریندے
جیرے تساں خود تے تہا ڈے پیو بڑا بڑیں رکھین تے
اللہ سیس ایندے واسطے کوئی دلیل نیں لہاں بے شک
فیصلہ اللہ دے ہتھ وچ اوں حکم بڑتے جو صرف ہونڈی
عبادت کرواے درست مذہب تے اکثر لوک چاندے
نیں۔

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَنِيْتُمْوهَا
أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ إِنْ
الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا يَاةَ ذَلِكَ
الَّذِينَ الْقِيَمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾

۴۲. اے میڈے جیل دے سبکتو تہا ڈے وچوہک
ا پٹے مالک کوں شراب پلیسی تے ڈوہجا پھاسی بڑا ویسی
تے پکھی اوندے سرداماس کھوسن جیرمی گال میں کینیں
تساں ڈوہیں بچھدے ماوے اوندے فیصلہ تھی گئے۔

يُصَٰحِبِي السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا
وَأَمَّا الْآخَرَ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ
قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِينَ ﴿۴۲﴾

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَهُ الشَّيْطَانُ وَكَرَّمَهُ بِهِ فُلَبَّاسٌ فِي السُّجُودِ
يَضَعُ سِنِينَ ۞

۴۳۔ تے اول کول آکھئے سی جیندے متعلق اولکوں خیال باجوہ چھٹ ویسی اپنے مالک دے کو لہو میڈا ذکر کریں تے شیطان اولکوں اوندے مالک دا ذکر بھلا ڈتا تے او کجھ بے سال قید خانے وچ رہ گئے۔

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضِرٍ وَأُخْرَى بَيْسَاتٍ يَأْتِيَنَّ الْمَلَأُ أَفْتُونٍ فِي رُؤْيَايَ
إِن كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ ۞

۴۴۔ تے بادشاہ آکھئے میں خواب بڑھے جو ست موٹیاں گویں ہن کول ست کانہلیاں گویں انہیں کول کھندیاں پین تے ست ساوے سٹے ہن تے بے سکن۔ تے اے وڈے لوکو میکوں میڈے خواب دی تعبیر ڈسو جے تساں خواہیں دی تعبیر کریں دے ہتال۔

قَالُوا اضْعَاثٌ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعِلْمِينَ ۞

۴۵۔ انہیں آکھئے اے گندے خوابن تے بے کار خواہیں دی تعبیر اسان لے جانڈے۔

وَقَالَ الَّذِي بَيَّأَ مِنْهُمَا وَإِذْ كُنتُمْ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنْتَبِئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ۞

۴۶۔ اونہیں برونایں وچو جیرھا چھٹ گیا ہاتے کجھ وقت دے بعد اول یاد کیتے تے آکھیں میں تہاکول این خواب دی تعبیر ڈسینداں میکوں پھمو۔

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عِجَافٍ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضِرٍ وَأُخْرَى بَيْسَاتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ۞

۴۷۔ یوسف یاں میکوں ڈس ست موٹیاں گویں ہن جنہیں کول ست کانہلیاں گویں کھندیاں پین تے ست سٹے ساوے ہن تے بے سکن تھی سبگدے جو میں لوکیں دو دنجاں تال جو انہیں کول تعبیر دا پتہ لگے۔

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأْبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُّوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ ۞

۴۸۔ اول آکھئے تساں ست سال ساندھوڑا ندر ہسوتے جو کچھ اولکوں سٹیں وچ رہن ڈلیو اوندے سوا جو تال تھوڑا جہیاں کھاؤ۔

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادًا يَأْكُلْنَ مِمَّا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا نَحْصِنُونَ ۞

۴۹۔ ول ایندے بدمت سال کال پوسے جیرے اولکوں کھاویں جو تال نچیسو سوائے اوندے جو تال انہیں کیتے جمع کیتا ہوسی۔

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يُعْصَرُونَ ۞

۵۰۔ ول ایندے بعد نچال سال اوسے جیندے وچ لوکیں دی فریاد سٹی ویسی تے لوک ہک بے کول تحفے ڈلیں۔

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ
الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْأَلْهُ
مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ
رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ تے اوں بادشاہ آکھیا اونکوں میڈو گھن آؤ تے
جیلھے اوندو قاصد آئے اوں آکھئے توں اپنے ملک دو
ول ونج تے پچھ انہیں ترمیتیں دا کیا حال جنہیں اپنے
بھتھ کپٹے بن بے شک میڈا رب انہیں دے مکر کوں
ڈاڈھا جانڈے۔

قَالَ مَا خَطْبُكَ إِذْ رَأَوْتَنِّي يُوسُفَ عَنْ
نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ
مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ إِنَّنِى حَصْحَصَ
الْحَقُّ أَنَا رَأَوْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ اوں آکھئے تہا ڈا اصل مقصد کیا با جڈاں تساں
یوسف کوں اوندی مرضی دے خلاف ٹھکا لیا ہا وے۔ انہیں
آکھئے او اللہ کنیں ڈریا ہا اساں اوندے وچ کوئی برائی
کاء نہیں ڈٹھی۔ عزیزدی زال آکھئے ہن حق ظاہر تھی
گئے میں اونکوں اوندی مرضی دے خلاف اونکوں ٹھکا لٹ
دی کوشش کیتی ہائی تے او بے شک سپیں وچو اے

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
كَيْدَ الْخَائِبِينَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ اے اس واسطے تاں ہر اونکوں پتہ لگ ونجے جو
میں اوندی کنڈ پچھو خیانت نہیں کیتی تے بے شک
اللہ سبب خیانت کرن والیں دی تدبیر کوں کامیاب
نہیں کریندا۔

وَمَا أُبْرِي نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا
مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ تے میں اپنے آپ کوں بری نہیں سمجھیندا بیشک
نفس برائی دا حکم ڈیون والا سوائے اوندے جیندے
تے میڈا رب رحم کرے بے شک میڈا رب بہوں
بخشن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ اسْتَخْلِصْهُ
لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ
لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے اوں آکھئے اونکوں میڈو گھن آؤ اونکوں میں
اپنے کیتے چن گھنالا تے جڈاں بادشاہ اوندے مال گاہیں
کیتن تے اوں آکھئے بے شک توں اچ کنیں ساڈے
کولہو عزت والا تے بھروسے والا آدمی ہوتیں۔

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي
حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ اوں آکھئے توں میکوں ملک دے خزانے دا افسر بنا
ڈے بے شک میں بہوں حفاظت کرن والا تے بہوں
علم والا ہاں۔

۵۷۔ تے ایویں اساں یوسف کول ملک وچ عزت ڈتی
جیڑھی جاتے اوچا ہے ہا رہوے ہا جینکوں اساں چاہندے
ہیں اپنی رحمت کنیں حد ڈیندے ہیں تے نیکیں دا اجر
اساں ضائع نلے کریندے۔

۵۸۔ تے آخرت دا بدلہ مومنین کیتے تے متقیں کیتے
چنگا۔

۵۹۔ تے یوسف دے بھرا آئے تے اونڈے سامنے
تھے اوں انہیں کول سچاں گدھاتے او انکوں نیں سچاں
سکے۔

۶۰۔ تے جیلے انہیں داساں تیار کیتے اوں آکھے
توں تہاڑے پیو لو مٹرایا جیڑھا بھرا او انکوں دیکھو گھن
اواہے کیا تہاں ڈہرے نوہے جو میں تول پورا ڈینداں تے
مہانی چنگی ڈینداں۔

۶۱۔ جے تہاں او انکوں میڈو نہ گھن اوسوتے میڈے
کولہو تہاڑے کیتے کوئی تول نہ ہوسی تے میڈے
کولہو نہ اواہے۔

۶۲۔ انہیں آکھے اساں اونڈے پیو کول اونڈے متعلق
ورغلیسوں تے اساں بے شک لے کم کرکے رہسوں۔
۶۳۔ اوں اپنے باہیں کول آکھے جو انہیں دی پونجی انہیں
دے پوریں وچ رکھ ڈیو تھی سبگدے جڈاں اے گھر دے
ونجن این احسان کول من کے ول آون۔

۶۴۔ تے جڈاں او اپنے پیو دے ولین آکھے نیں ابا جی ساکوں
دائیں کنیں ہٹک ڈتا گئے توں ساڈے نال ساڈے بھرا
کول پھٹتاں جو اساں دائیں گھن آؤں بے شک اساں
ایندی پوری حفاظت کرلیسوں۔

۶۵۔ اوں آکھے کیا میں اینکوں تہاڑے سپرد کرکے اوبو

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنهَا
حَيْثُ يَشَاءُ نَصِيبٌ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَاءُ وَلَا نُضِيعُ
أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَلَا جَزَاءَ الْآخِرَةَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٨﴾

وَجَاءَ إِخْوَتَ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ
لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٩﴾

وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ قَالَ ائْتُونِي بِأَخٍ لَّكُمْ
مِنَ أَبِيكُمْ أَلا تَرَوْنَ أَنِّي أُوْفِي الْكَفِيلَ وَأَنَا خَيْرُ
الْمُنْزِلِينَ ﴿٦٠﴾

فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا
تَقْرَبُونِ ﴿٦١﴾

قَالُوا سُرَّوْا دُعَاؤَهُ أَبَاكَ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٦٢﴾

وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ
لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٦٣﴾

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَفِيلُ
فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانًا نَّكْتُلُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٤﴾

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا آمَنُكُمْ

عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ ۚ قَالَ اللَّهُ خَيْرَ حِفْظًا وَهُوَ
أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿۱۵﴾

نتیجہ پاواں جیرھا اس کنیں پہلے ایندے بھرا دا نتیجہ نکھتا ہا
تے اللہ چنگا حفاظت کرن والا تے اوہو ساریں کنیں
زیادہ رحم کرن والا۔

وَلَتَنفَتَحُنَّ مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ
رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا بَانَا مَا نَبِغِي
هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَبِيرِاهُنَا
وَمَحْفُظَ آخَانَا وَتَزَادُ كَيْلَ بَعِيدٍ ذَلِكَ
كَيْلٌ تَمِيرٌ ﴿۱۶﴾

۶۶۔ تے جڈاں انہیں اپنے سامان کوں کھولے انہیں
بڑھے جو انہیں دی پونجی انہیں کوں ولا بڑتی گئی ء
انہیں آکھئے اے ابا اسان ہا کیا منگدے ہیں اے
ساڈی پونجی ء جیرھی ساکوں ولا بڑتی گئی ء تے گھر
والیں دو خوراک گھن اوسوں تے اپنے بھرا دی حفاظت
دی کریسوں تے اٹھ داہک بارومی زیادہ گھن اوسوں
تے اے وزن ساڈے کیتے نعمت

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُوا مَوْثِقًا مِنَ
اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ
قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿۱۷﴾

۶۷۔ اوں آکھئے میں اونکوں تہا بڑے نال اصلو نہ
پھٹیسال جے تیں لتاں میڈے نال اللہ دی قسم چا
کے اے وعدہ نہ کرو جو لتاں اینکوں میڈو ولا گھن
اوسو سولٹے ایندے جو لتاں کہیں مصیبت وچ
پھس و پنجوتے جڈاں انہیں اونکوں پیکا قول بڑے بڑتے
اوں آکھئے جو اسان آہرے ہیں اللہ سیٹیں ایندے اتے
نگران۔

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا
مِنَ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۱۸﴾

۶۸۔ تے اوں آکھئے پترو لتاں ہک دروازے کنیں نہ
پلواہے انجوانج دروازیں کنیں پلواہے میں تہا بڑے
کیتے اللہ ولو کجھ نہیں کر سگدا بے شک حکم اللہ دا ء
اوندے اتے میڈا بھروسہ ء تے بھروسہ کرن والیں
کوں اوندے اتے بھروسہ کرنا چاہی دا۔

وَلَتَدْخُلُوا مِن جَيْثٍ أَمَرَهُمُ ابُوهُمْ مَا كَانَ يُفْنِي
عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةٌ فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ
قَضَاهَا وَإِنَّهُ لُدُو عَلِيمٌ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۹﴾

۶۹۔ جیلھے او پھٹن جیویں انہیں دے پیو انہیں کوں
حکم بڑتا ہا اے گال انہیں کیتے اللہ ولو کہیں کم نہ آ
سگدی ہائی سوائے ایندے جو یعقوب دے دل دی
گال پوری تھی گئی بے شک او علم والا ہا جو اسان

اونکوں سکھایا ہاتے اکثر لوگ چاند سے نہیں۔
 ۴۰۔ تے جڈاں یوسف کنیں گبین اوں اپنے بھراکوں
 اپنے نال جا بڑتی تے آکھئے سی میں تید ا بھراہاں
 جو او کریدے رہ گبین توں مونجھانہ تھی۔
 ۴۱۔ جڈاں انہیں داساں تیار کر کے واپس پھسٹ لگے منگرا پٹے
 بھرا دے بورے وچ رکھ بڑتس ول اعلان کرن
 والے اعلان کیتے اے قافلے والو لتاں تے چور ہوئے۔
 ۴۲۔ انہیں آکھئے انہیں دو منہ کیتے نیں تے چکھے نیں
 تہا بڑا کیا رل گئے۔
 ۴۳۔ انہیں آکھئے ساڈے بادشاہ دا ٹوپہ رل گئے تے
 جیرھا گول اوسی اونکوں اٹھ دا بارلمسی تے میں ایندا
 ذمہ دار آں۔
 ۴۴۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم تہا کوں پتہ جو اساں
 ایں ملک وچ لے آئے جو اساں گیڑ گھتوں تے نہ
 اساں چور نیں۔
 ۴۵۔ انہیں آکھئے جے تہاں کوڑے ہوو تے تہا بڑی
 کیا سزا۔
 ۴۶۔ انہیں آکھئے جیندے بورے وچ اولبھے اوہو
 ہوندی سزا پاوے اساں نظائیں کوں ایویں سزا
 بڑیندے ہیں۔
 ۴۷۔ اپنے بھرا دے بوریں کنیں پہلے انہیں دے بوریں
 دی تلاشی شروع کیتی اس پچھیں اونکوں اپنے بھرا دے
 بورے وچو کدھیں۔ ایویں اساں یوسف واسطے تدبیر
 کیتی۔ او اپنے بھراکوں بادشاہ دے قانون نال نہ پکڑ
 سگدا با سولے ایندے جو اللہ چاہے۔ جیندے چاہندے
 میں اساں درجے اچھے کریدے ہیں تے ہر جانٹ والے

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي
 أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَمَتِّسْ بِنَا كَأَنَّا بَعْلُونَ ﴿۴۰﴾

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ
 فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيُّهَا
 الْعِزْرُ إِنَّكُمْ لَسِرْقُونَ ﴿۴۱﴾

قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿۴۲﴾

قَالُوا نَفَقْدُ صَوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ
 بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿۴۳﴾

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ
 وَمَا كُنَّا سَرِقِينَ ﴿۴۴﴾

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿۴۵﴾

قَالُوا جَزَاؤُهُ مَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ
 نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿۴۶﴾

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا
 مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ
 لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ
 نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَّشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ
 عَلِيمٌ ﴿۴۷﴾

تیں ہک بہوں عالم ہستی موجود۔
 ۷۸۔ انہیں آکھئے جے ایں چوری کیتی تے ایں کینیں
 پہلے ایندا بھراوی چوری کر چکئے یوسف ایں گال کوں
 دل وچ لکائے تے انہیں تے اے گال ظاہر نسی
 کیتی اوں آکھیا لتاں بد بخت ہوئے جو لتاں آبدے
 اللہ بہوں جانڈے۔

۷۹۔ انہیں آکھئے اے عزیز بے شک ایندا پیو بہوں
 پڑھا ایندی جاتے ساڈے وچو کہیں پے کوں
 پکڑ گھن بے شک اساں تیکوں احسان کرن والا
 سمجھیندے ہیں۔

۸۰۔ اوں آکھئے اللہ دی پناہ جو اساں کہیں پے کوں
 پکڑوں اونڈے علاوہ جیندے کینیں ساڈا سامان ملے
 نہ تاں اساں ظالمیں وچو تھی ولسیوں۔

۸۱۔ تے جڈاں او نا امید تھی گئیں تے آبت وچ گاہیں
 کیتے انج تھی گئیں۔ انہیں دے وڈے آکھئے کیا تہا کوں
 پتہ نہیں جو بے شک تہا ڈے پیو اللہ دی قسم چاکے
 وعدہ گدھا ہاتے ایں کینیں پہلے لتاں یوسف دے
 معاملے وچ وی زیادتی کر چکے۔ میں ایں زمین کوں
 چھوڑیساں اصلو نہ جے تیں میڈا پیو حکم نہ ڈیوے یا
 اللہ سٹیں میڈے کیتے کوئی فیصلہ کرے او بہوں چبگا
 فیصلہ کرن والا۔

۸۲۔ اپنے پیو دو ول و نچوتے اونکوں آکھو اے اباسٹیں
 بے شک تیڈے پتر چوری کیتی جو اساں جانڈے
 ہیں ہوندے گواہ ہیں تے اساں کی گال دی حفاظت نہ
 کر سگدے ہاسے۔

۸۳۔ اوں وستی کینیں کچھ گھن جیندے وچ اساں ہاسے

قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ
 فَأَسْرَهَا يَوْسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبَيِّدْهَا لَهُمْ قَالُوا
 أَنْتُمْ سَرَّكُمْ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ۝

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ
 أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۝

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنْ تَأْخُذْ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا
 عِنْدَهُ إِنَّا إِذًا لَظَالِمُونَ ۝

فَلَمَّا اسْتَمْتَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ
 تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ
 وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ
 حَتَّى يَأْذَنَ لِي ابْنِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ۝

ارْجِعُوا إِلَىٰ آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ
 وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ
 حَافِظِينَ ۝

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْبَيْرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا

فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۸۳﴾

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا
فَصَبِرْ جَبِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَبِينًا
إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۸۴﴾

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَعْدُ عَلَى يُونُسَ وَابْيَضَّتْ
عَيْنُهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿۸۵﴾

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتُوا تَذَكُرُ يُونُسَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا
أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿۸۶﴾

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ
اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸۷﴾

يَبْنِي أَذْهَبُوا فَتَحَسَبُوا مِنْ يُونُسَ وَأَخِيهِ وَلَا
تَأْتِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْتِسُ مِنْ رَوْحِ
اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴿۸۸﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسْنَا وَاهْلَنَّا الْفُرْجَ وَجِئْنَا بِبِضَاعِهِ
مُرْجَبِهِ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا
إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿۸۹﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ يُونُسَ وَأَخِيهِ إِذْ
أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿۹۰﴾

تے اور قافلے کہیں وی پکچھ جیندے نال اساں آئے
ہیں تے بے شک اساں سچے ہیں۔

۸۳۔ تے اوں آکھئے اصل تہا بڑے دلین اے کم تہا کوں
سوٹھا کر کے بڑکھائے تے میں چینگے طراں صبر کرینداں
تھی بگدے جو اللہ سیس انہیں ساریں کوں میڈو ولا
گھن آوے بے شک او بہوں جاٹن والا تے سیاٹا
۸۴۔ اوں انہیں کہیں منہ پھیر گدھے تے آکھیں رہا تے
افسوس میں یوسف دے بارے وچ ولا فریاد کرینداں
تے اوندے اکھیں وچ مونجھ کہیں، پنجنوں آگین تے
او مونجھ پتی رہندا ہا۔

۸۵۔ اوں آکھئے اللہ دی قسم توں لیکا یوسف کوں یاد
کریندا رہ ویسے جے تیں توں بیمار نہ تھی ونجیں یا مر نہ
ونجیں۔

۸۶۔ اوں آکھئے اپنی پریشانی تے مونجھ دی فریاد اللہ کہیں
کرینداں تے میں اللہ ولواد جاٹنداں جو تساں نو بے
جاٹدے۔

۸۷۔ پترو ونجوتے یوسف تے اوندے بھرا کوں بھو
تے اللہ دی رحمت کہیں نا امید نہ تھیو و بے شک
اللہ دی رحمت کہیں کافر ہی نا امید تھیندن۔

۸۸۔ تے جڈاں اوندو آئن انہیں آکھئے اے عزیز ساکوں
تے ساڈے گھر والیں کوں بہوں تنگی آگئی تے
اساں تھوڑی جہیں پونجی گھن آئے ہیں ساڈے دانے
پورے بڑے تے صدقے دے طور تے کچھ زیادہ وی
بڑے بے شک اللہ صدقہ کرن والیں کوں وڈا اجر ڈیندے
۹۰۔ اوں آکھئے کیا تہا کوں پتہ ہے جو تساں یوسف تے
اوندے بھرا نال سلوک کیا ہاتے تساں جاہل ہا وے۔

۹۱۔ انہیں آکھئے کیا حقیقت دج توں ہی یوسف ہویں اوں
آکھئے میں یوسف ہاں تے اے میڈا بھراء تے اللہ سیس ساڈے
اتے احسان کیتے بے شک جیرھا تقویٰ کریندے تے مبر
کریندے بے شک اللہ سیس نیکیں دا اجر و نچیندائیں۔

۹۲۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم اللہ سیس تیکوں ساڈے اتے
فضیلت ڈتی ء تے اساں خطا کار ہیں۔

۹۳۔ اوں آکھئے تہا ڈے اتے کوئی ملام کاء نیس اللہ
تہا کوں بخشے تے او رحم کرن والیں دجور ہوں رحم کرن والاء۔

۹۴۔ لتاں میڈا اے چولا گن و نچوتے میڈے پیو دے
اگو رکھ ڈیولہے اوں کوں ساریں گاہیں دا پرتہ بگ
ولسی تے لتاں اپنے ساریں گھر والیں کوں میڈو گن آؤ۔

۹۵۔ تے جیلھے قافلہ ٹرپے انہیں دے پیو آکھئے اچ بیشک
میکوں یوسف دی خوشبو اندی پی ء جے لتاں میکوں
گاہا نہ آکھوتال۔

۹۶۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم توں اپنی پرانی غلطی وچ
پس تھیا۔

۹۷۔ جڈاں خوشخبری ڈیوٹ والا آگئے تے چولا اوندے
سامنے رکھیس اوں کوں ساری گال سمجھ آگئی اوں
آکھئے میں تہا کوں ابد بانمی جو بے شک میں اللہ کنیں او
چاڈاں جو لتاں تو ہے چاڈے۔

۹۸۔ انہیں آکھئے اباسیس توں ساڈے کیتے ساڈے گناہیں
دی بخشش منگ بے شک اساں گناہ کار ہیں۔

۹۹۔ اوں آکھئے میں اپنے رب کنیں تہا ڈے واسطے
بخشش ضرور منگساں بے شک او بہوں بخشش والائے
ول ول رحم کرن والاء۔

۱۰۰۔ جڈاں او یوسف دے کولہو آئن تے اوں اپنے

قَالُوا إِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا
أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرْ
فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۹۱﴾

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ أَتَرَكْنَا اللَّهَ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا
لَخٰطِئِينَ ﴿۹۲﴾

قَالَ لَا تَتْرِبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ
أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿۹۳﴾

إِذْ هَبُوا بَقِيصَتِي هَذَا فَالْقُوهُ عَلَى وَجْهِي يَأْتِ
بَصِيرًا وَأَتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۹۴﴾

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ
يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِ ﴿۹۵﴾

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلٰلِكَ الْقَدِيمِ ﴿۹۶﴾

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ
بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خٰطِئِينَ ﴿۹۸﴾

قَالَ سَوْفَ اسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ﴿۹۹﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَى إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ

ادْخُلُوا مِصْرًا إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ ﴿۱۱﴾

ہیو ما کول اپنے نال جاڑتی تے آکھیں لتاں التدی
مشیت نال امن نال مصر وچ داخل تھی و نجو۔

۱۰۱۔ تے اوں اپنے ہیو ما کول اپنے تخت تے پلھاڑتے
تے او سارے سجدے وچ ڈھ پین۔ اوں آکھے
اباسیں اے میڈے پہلے خواب دی تعبیر میڈے
رب نیں اونکوں پورا کرڈتے تے میڈے اتے فضل کیتس
جڈاں اوں میکوں جیل کنیں کڈھیے تے تہا کول جگل کنیں
گھن آئے ایندے بعد جو شیطان نے میڈے تے میڈے بھانویں
وچ وگاڑ پیدا کرڈتا با بے شک میڈا رب جیندے
کیتے چا بندے مہربان تے بے شک او بہوں چاٹن
والا تے بہوں سیانا۔

۱۰۲۔ اے میڈے رب تیں میکوں بادشاہی ڈتی تے میکوں
خوابیں دی تعبیر سکھائی۔ آسمانیں تے زمین کول پیدا
کرن دالے خدا توں ہی دنیا تے آخرت وچ میڈا سنگتی
ہویں توں میکوں مسلمان بنا کے ماریں تے فیکس وچ
میکوں رلاویں۔

۱۰۳۔ اے غیب دیاں خبراں بن جیریاں اسان تیر و وچ
کیتن تے توں انہیں نال کاہ نال بادیں جیلھے دشمن
سارے کھٹے تھی گئیں تے تیرے خلاف تدبیراں بنائے
نیں۔

۱۰۴۔ تے اکثر لوک بھانویں توں جتنا وی چاہویں ایمان نہ
انہیں۔

۱۰۵۔ توں تے انہیں کنیں اجرو دی نوہیں منگدے تے
سارے لوکیں کیتے محض نصیحت۔

۱۰۶۔ آسمانیں تے زمین وچ بہوں سارے نشان
انہیں دے کو لبو گزردن تے منہ پھیر گھندن۔

وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوْا لَهُ سُجَّدًا ۖ وَقَالَ يَا بَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلْنَا رُبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَرْغِبَ الشَّيْطَانَ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۱۱﴾

رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ
الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيَّ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿۱۲﴾

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ إِذْ اجْتَمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَنْكُرُونَ ﴿۱۳﴾

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۱۴﴾

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿۱۵﴾

وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا
وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿۱۶﴾

۱۰۷۔ انہیں وچو اکثر لوگ اللہ تے ایمان نہیں ایندے
سولٹے ایندے جو او نال نال شرک وی کریندن۔
۱۰۸۔ کیا او امن وچ آولین جے انہیں تے اللہ دا
سخت عذاب آوے یا امین گھت او گھڑی آونجے
تے انہیں کون پتہ وی نہ لگے۔

۱۰۹۔ توں آکھ لے میڈارارہ میں اللہ دو سڈینوں۔ میں
تے تیڈی پیروی کرن والے ایں دلیل تے قائم ہیں۔
اللہ پاک تے میں مشرکیں وچو نہیں۔
۱۱۰۔ تے اساں تیں کنیں پہلے وی وستیں دے
رہن والیں جو مرد رسول پھین جیندو اساں وحی
کریندے ہا سے کیا لے زمین وچ نیں ٹردے پھرے
تاں جو ڈیکھن جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا انجام کیا تھے
تے آخرت دا گھر چکا، انہیں لوکیں کیتے جیرے تقویٰ
اختیار کریندن۔

۱۱۱۔ کیا تساں عقل نال کم نوے گھندے۔ تے جڈاں
رسول نا امید تھی ویندن تے خیال کریندن کافر جو
ساڈے اگو کوڑ ماریا گئے تے اوں دلیہ انہیں دوساڈی سد لگی
جینکوں اساں چاہندے ہیں بچا گھندے ہیں تے مجریں
کنیں ساڈا عذاب اصلو نیں ہٹایا ویندا۔

۱۱۲۔ عقل والیں کیتے انہیں دے قصے وچ عبرت۔ لے
گال اینجی نیں جیرھی گھڑی گئی ہووے اصل لے اوندی
تصدیق کریندی جو اوں کنیں پہلے ہے تے ہر شے دی
پوری و معاجز تے ہدایت تے رحمت ایمان گمن آون
والیں کیتے۔

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿۱۰۷﴾

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۱۰۸﴾

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ
اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۰۹﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ

أَهْلِ الْقُرَىٰ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ
لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۱۱۰﴾

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا
جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَّشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا
عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۱۱﴾

لَقَدْ كَانَ فِي قَصصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ مَا
كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ
يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۱۲﴾

وہی اللہ تعالیٰ کے
رہنے والے ہیں۔

پوری

سُورَةُ الرَّعْدِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ اَرْبَعٌ وَاَرْبَعُونَ آيَةً وَسِتَّةٌ رُكُوعَاتٍ

سورة رعد مدنی ۶ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیات ہن تے جھی رکوع ان۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبر صابن منگئے
ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ میں اللہ جاٹن والا تے ڈیکھن والا باں اے کامل
کتاب دیاں آیات ہن تے جبر صابن تیبے رب کنیں
لبایا گئے او سچا تے اکثر لوک منیدے نیں۔
- ۳۔ اللہ او ذات جیں آسمانیں کوں بغیر تمہیں دے اچا
کیس جیویں تساں اول کوں ڈہرے پئے ء ول او عزت
تے بہہ گئے تے سمجھ تے چندر کوں خدمت وچ لائس
تے ہر شے مقررہ مدت تیں چلدی پئی ء ہر کم دا انتظام
کریندے اپنی آیات کوں کھول کے بیان کریندے تاں جو
تساں اپنے رب کوں ملن والیقین کرو۔
- ۴۔ تے او ہور جیں زمین کوں وچھائے تے اوندے وچ
پہاڑ تے دریا بنائسی تے ہر قسم دے پھل اوندے وچ
ڈو ڈو جوڑے بنائسی تے ڈینہہ کوں رات نال لکا
گندے تے بے شک ایندے وچ جبر صابن سوچیندن
کئی نشان۔
- ۵۔ تے زمین وچ نال نال رلے ہوئے کئی ونڈن
تے باغن انگوریں دے تے رڑھیں ہن تے کھجیاں
ہن ہک پاڑو چو تھڈا نکلدے تے کجھ دا ہکو ٹنڈو نکلدے
تے انہیں کوں ہکوپانی پلایا ویندے تے اساں کجھ کوں
بہیں تے سواد وچ فضیلت ڈیندے ہن بے شک
ایندے وچ عقل والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَخَّرَ بِهِ لَبًا لِمَن يَشَاءُ وَهُوَ الَّذِي يُضَوِّبُ السَّحَابَ الْجُمُلُ ②
- اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَىٰ
عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ
رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ③
- وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا رُجُومًا ثَمِينًا
يُنشِئُ اللَّيْلَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ④
- وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ وَزُرْعٌ
وَنَخِيلٌ صِنَوَانٌ وَغَيْرُ صِنَوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ
وَاحِدٍ وَنُفُّسٌ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ⑤

وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ إِذْ كُنَّا رَبًّا ۖ إِنَّا لَنَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ
الْأَغْلَىٰ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۗ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿۱۰﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ ۚ وَقَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمُ الْمُثَلَّثُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ
عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ ۗ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۱۰﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن
رَّبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿۱۰﴾

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ
وَمَا تَزْدَادُهُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِقَدَارٍ ﴿۱۰﴾

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿۱۰﴾

سَوَاءٌ مِّنْكُمْ مَّنْ أَسَرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ
مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ﴿۱۰﴾

لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ
مِّنْ أَمْرِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا
مَا بِأَنْفُسِهِمْ ۗ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ
وَمَا لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ مِّنْ وَّالٍ ﴿۱۰﴾

۶۔ تے جے توں حیران تھیندیں تے انہیں دی گال ہے
وی حیرانگی آلی کیا اساں جڈاں مٹی تھی ولسیوں ولا اساں
نویں سروں پیدا تھیسوں اے او لوکن جنہیں اپنے رب
والکار کیتے تے اے او لوکن جنہیں دے کچیں وچ ہٹے
ہن تے ایختے دوزخ والن تے اوندے وچ ہمیشہ رہن
۷۔ تے او چہنگانی کنیں پہلے تہڈے واسطے برائی دی
جلدی کریندن تے انہیں کنیں پہلے عبرت اے عذاب آپکین
تے بے شک تہڈا رب لوکس دے ظلم دے باوجود انہیں
کون بخشن والا تے بے شک تہڈا رب بہوں سخت
سزا ڈیون والا۔

۸۔ تے جیرھے کافرہن اے آبدن ایندے اتے ایندے
رب کنیں کوئی نشان کیوں نیں لہایا گیا توں تے صرف
ڈراون والا ایں تے ہر قوم کیتے ہدایت ڈیون والا آئے۔
۹۔ اللہ جانڈے ہر مادی شے کون جیرھا حمل تے رحم
جیرھا بال سٹ گھتدن تے اونکوں وی جانڈے جو او
ودھیندن تے ہر شے اوندے کو لہو ضرورت دے
مطابق۔

۱۰۔ غیب تے حاضر کون جانٹن والا وڈے مرتبے والا
تے وڈی شان والا۔

۱۱۔ جیرھا تہا ڈے وچو گال کیندے تے جیرھا ظاہر کیندے
تے جیرھا رات کون تک ویندے تے ڈہنہ کون ٹردے
او ڈوہیں اللہ دے نزدیک برابر۔

۱۲۔ اوندے واسطے اگہومی تے پچھومی فرشتے ہن
جیرھے اللہ دے حکم نال اوندی حفاظت کریندن بے شک
اللہ سیس اوں قوم دی حالت نیں بدلیندا جیرھی اپنی حالت
آپ نیں بدلیندی جیرھے ویلے اللہ سیس کہیں قوم دی

عذاب دا فیصلہ کر گھنڈے اونکوں ہٹاؤں والا کوئی تیس تے
اونڈے سوا اوندا کوئی انداری وی تیس بن سگدا۔

۱۳۔ اوہوہو جیرھا تھا کول بجل بڑدی تے طع دی خاطر
ڈکھینڈے تے باری جھڑ چیندے۔

۱۴۔ تے گاج اونڈی حمد نال اونڈی پاکیزگی بیان کریندی،
تے فرشتے وی اونڈے بڑکنیں تے ڈھاؤں والیاں بکھیل
پھیندے تے ول جیندے اتے چاہندے سٹیندے
او اللہ دے بارے وچ جھڑا کریندن تے اللہ سٹیں سمجھت
عذاب ڈیوں والا۔

۱۵۔ نہ ٹلن والا سب ہوندا، تے جیرھے اونڈے سوا
بہنیں کول سب دین او انہیں دا کوئی جواب نہیں ڈیندے
ایویں بن جیویں بک آدمی اپنے بڑویں جھڑ پانی دو ودھاوے
تاں جو پانی اونڈے منڈیں آونجے تے او اونڈے تیں
پہنچدائیں تے کافر وی چکین باکوں بے کار ویسی۔
۱۶۔ تے اللہ دی خاطر جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ خوشی نال
تے بے روحا سجدہ کریندے تے انہیں دے پچھاویں
دی فجر شام سجدہ کریندن۔

۱۷۔ توں آکھ آسمانیں تے زمین دارب کون توں آکھ اللہ
توں آکھ کیا تساں اونکوں چھوڑکے بے سنگتی بٹائی
کھڑے، جیرھے اپنے آپ کیتے وی نفع تے نقصان
دے مانگ نہیں۔ توں آکھ کیا اندھاتے سو جا کھا بکھو جہیں
تھی سگدن یا کیا اندھارے تے روشنی برابر تھی سگدن
یا کیا انہیں اللہ دے اینجھے شریک بٹائن جنہیں اونڈے
آلی کار کجھ مخلوق بٹائی، تے او مخلوق انہیں کیتے رل مل
گئی، توں آکھ اللہ ہر شے کول پیدا کرن والا، تے او
بک تے غالب۔

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ السَّحَابَ
الثِّقَالَ ۱۳

وَيَسْتَبِخُ الزَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَكُةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَ
يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ
يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْحَالِ ۱۴

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ إِلَّا كِبَاسٌ كَفِيَهِ إِلَى الْمَاءِ
لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دَعَا الْكُفْرِينَ
إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۱۵

وَاللَّهُ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَ
كَرْهًا وَظِلَلُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۱۶

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ
أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ
نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرَةُ
أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَةُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ
شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهُ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ
قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۱۷

۱۸۔ اوں آسمان کنیں پانی بہائے تے وادیاں اپنی گنجائش دے مطابق ویہہ پیندن تے چھل تے آئی ہونی جھگ کوں چاگھندی ۶ تے جیرمی خستے بھاوج تپا کے اوزیور یا گھردا سامان بنیدن اوندے وچ وی اوہو جہیں جھگ۔ ایویں اللہ سبب سچ دے کوڑ دے فرق کوں بیان کریندے۔ تے جیرمی جھگ اوضائع تھی ویندی ۶ تے جیرمی خستے لوکس کوں نفع ڈیندی ۶ اوزمین وچ رہندی ۶ ایویں اللہ سبب مثالیں بیان کریندے۔

۱۹۔ جنہیں اپنے رب دا آکھن منے انہیں واسطے کامیابی ۶ تے جنہیں آکھن نیں منیا جے انہیں کیتے او سمجھ کجھ ہوئے باجیر حازمین وچ تے اہو تلابیا وی تے او بھونگا بڑے کے جان چھڑاون تے انہیں کیتے برا حساب تے انہیں داٹھکانڈ دوزخ تے او بہوں بری جاء۔

۲۰۔ کیا جیر جانڈے جو تیڈے رب کنیں لہایا گئے تیڈو او سچ اوں آدمی آلی کار تھی سبگدے جیرھانڈھا ہوئے عقل رکھن والے ہی نصیحت پکڑیندن

۲۱۔ جیرھے اللہ دے وعدے کوں پورا کریندن تے اوندے پکے وعدے کوں ترڑیندے نیں۔

۲۲۔ تے جیرھ اوں رشتے کوں قائم رکھیندن جیندا اللہ سبب قائم رکھن دا حکم ڈتے تے اپنے رب کنیں ڈردن تے برے حساب کنیں ڈردن۔

۲۳۔ او لوک جیرھے اللہ دی رضادی خاطر صبر کریندن تے نماز ٹھہرا کے پڑھدن جو مال اساں انہیں کوں ڈتے اوندے دچو۔ چوری وی تے ظاہری خسرچ کریندن تے برائی کوں نیکی نال پریں کریندن انہیں واسطے چنگا انجام۔

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَهُمْ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِّثْلُ هَذَا كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ هَذَا فَاقَا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَنَبَتْهُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ⑩

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يُجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَا فِتْنَةٌ لَهُمْ وَلَهُمْ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ⑪

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ⑫

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْبَيْثَاقَ ⑬ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ⑭

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَانْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَ يُدْرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ⑮

۲۴. ہمیشہ دے باعظ او نہیں وچ او داخل تھیں
تے انہیں دے پیوڑاڑے تے انہیں دیاں زلیں تے
انہیں دیاں اولاداں جنہیں نیکیاں کیتیاں ہوسن تے
فرشتے انہیں کیتے ہر دروازے وچ داخل تھیں۔

۲۵. تے او آکھن تہاڑے اتے تہاڑے صبر دی وجہ
کنیں سلامتی ہوئے تہاڑے کیتے اس گھر دا انجام بہوں چنگا
۲۶. تے جیرے اللہ دے وعدے کوں پکا کرن دے بعد
ترٹیندن تے جیرے رشتیں دے ملاوٹ دا اللہ سئیں حکم
ڈرتے انہیں کوں ترٹیندن تے زمین وچ گٹر کھیندن۔
لے لوکن جنہیں تے لعنت تے انہیں کیتے بہوں گدا گھر۔
۲۷. اللہ جیندے کیتے چاہندے رزق و دھیندے تے
سنگ کریندے تے او دنیاوی زندگی تے خوش تے
دنیاوی زندگی آخرت دے مقابلے وچ کھومی نیں سوائے
تھوڑے فائدہ دے۔

۲۸. تے کافر آبدن جو ایندے اتے ایندے رب کنیں
کوئی نشان نیں لہایا گیا توں آکھ بے شک اللہ سئیں
جینکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جیرھا اوندو جھکدے
اونکوں اپنا سدھارا ڈکھلیندے۔

۲۹. جیرے ایمان گھن آئن تے انہیں دے دل اللہ دے
ذکرناں تسل پیندن۔ سٹو اللہ دے ذکرناں دل تسلی
پکڑیندن۔

۳۰. جنہیں منے تے نیک کم کریندن انہیں واسطے خوشخبری
تے بہوں چنگا انجام۔

۳۱. ایویں اسان تیکوں ایں امت وچ پہلے جنہیں کیں پہلے
کئی امتاں گذر چکین تاں جو توں انہیں کوں پڑھ کے سناویں
جو اسان عیب و وحی کیتی تے اور عمن خدا دا الکار کریندن۔

جَنَّتْ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ
وَازْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ
مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿۲۴﴾

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿۲۵﴾

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿۲۶﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
مَتَاعٌ ﴿۲۷﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ
رَبِّهِ قُلْ إِنْ اللَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ
مَنْ أَرَادَ ﴿۲۸﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا
بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿۲۹﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ
وَحُسْنُ مَا يَرْجُونَ ﴿۳۰﴾

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ
لِتَتْلَوْا عَلَيْهِمْ الذِّكْرَ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ
بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

وَإِلَيْهِ مَتَابٌ ۝۳۱

توں آکھ او میڈا رب صرف او ہو ہی معبود اوندے اتے میں بھروسہ کریںداں تے اوہیں دو ولئے۔

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ
الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَةٌ بِهِ الْمَوْتُ بَلْ لَإِنَّ اللَّهَ الْأَمْرُ جَبِينًا
أَفَلَمْ يَأْتِئْسَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِنَا
صَنَعُوا قَارِعَةً أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّنْ دَارِهِمْ حَتَّى
يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْوَعْدَ ۝۳۲

۳۲۔ تے جے قرآن میں ہوئے با جو اوندے نال پہاڑ
ٹڑائے و نجن با یا زمین ٹوٹے کیتی ونجے با یا اوندے
نال مرویں کوں الوایا ونجے با۔ فیصلہ پورے طور تے
اللہ دے ہتھ وچ۔ کیا مونس کوں پتہ نہیں جو اللہ چاہندا
تے سارے لوک کوں ہدایت ڈے ڈیندا تے کافر میں تے
انہیں دے اعمال ہی وجہ نال مصیبت اندی رہ ویسی یا انہیں
دے گھریں دے کوہو لہندی رہسی اوتیں جو اللہ دا وعدہ آدسی

۳۲

بے شک اللہ وعدے دی خلاف درزی نہیں کریںدا۔

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بُرْسِلٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۝۳۳

۳۳۔ تیں کئیں پہلے رسولیں نال دی ٹھٹھا کیتا گیا ہاتے
میں کافر میں کوں مہلت ڈتی ول میں انہیں کوں پکڑ گدھا
میڈی سزا کنجی ۶۔

أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ
شُرَكَاءَ قُلُوبًا سَتُؤْتُهُمُ أَمْ تُنذِرُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي
الْأَرْضِ أَمْ بَظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ بَلْ زَيْنٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا
لَهُ مِنْ هَادٍ ۝۳۴

۳۴۔ کیا اوزات جیروی ہرک تے نگران جو او کریںدے
تے انہیں اللہ دے شریک بنائے ہوئے توں آکھ انہیں
دے نال ڈسو یا تساں استنجی گال اونکوں ڈسیو جیروی
زمین وچ ہوئے تے خدا نہ چاند ہوئے یا صرف مندیاں
گاہیں ہن۔ اصل کافر میں دیاں چالاکیاں انہیں کوں سوٹھیاں
مکرے ڈکھایاں گئیں تے راہ کئیں انہیں کوں ہٹا ڈتا
گئے تے جینکوں اللہ ہلاک کرے اونکوں راہ ڈکھاوٹ والا
کوئی نہیں۔

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَّاقٍ ۝۳۵

۳۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی عذاب تے
آخرت دا عذاب زیادہ سخت تے اللہ کئیں انہیں کوں
بچاوت والا کوئی نہیں۔

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ كُلُّهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَةُ الَّذِينَ اتَّقَوْا

۳۶۔ جنت دی مثال جیندا متقیں نال وعدہ کیتا گئے
انہیں دے وچ نہراں و ہنرین انہیں دا پھل ہمیشہ ہوسی

وَعُقَبَى الْكٰفِرِيْنَ النَّارُ ﴿۳۷﴾

تے ہچھاواں وی اے تقویٰ اختیار کرن والیں دا انجام
تے کافریں دا انجام بھاء۔

وَالَّذِيْنَ اتَيْنٰهُمْ الْكِتٰبَ يَفْرَحُوْنَ بِمَا اُنزِلَ اِلَيْكَ
وَمِنَ الْاَحْزَابِ مَنْ يُنٰكِرُ بَعْضَهُ قُلْ اِنَّمَا اُمِرْتُ
اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ وَلَا اَشْرِكَ بِهِۦٓ اِلَيْهِ اَدْعُوْا وَاِلَيْهِ
مٰآبٌ ﴿۳۸﴾

۳۷۔ تے جنیکوں اساں کتاب ڈتی ۽ او خوش بن جو
کچھ تیبو لبایا گئے تے مختلف ٹولیں وچو کچھ اینجن
جیرے اوندے کچھ حصے دا انکار کریندن توں آکھ
میکیوں تے محض اے حکم ڈتا گئے جو میں اللہ دی عبادت
کراں تے اوندے نال کہیں کون شریک نہ بناواں ہوندو
میں تہاکوں سببیداں تے ہوندو میں رجوع کرینداں۔

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنٰهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلِيْنَ اَتَّبَعْتَ اٰمُرًا مِّنْهُمْ
بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَّرِيٍّ
وَلَا وَاقٍ ﴿۳۹﴾

۳۸۔ تے ایویں اساں تفصیل نال حکم لبائے تے جے توں
انہیں دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بعد جو تیبو
علم آچکئے تے پھیں تیبے کیتے اللہ دے مقابلے کیتے
نہ کوئی سنگتی ہوسی تے نہ کوئی ہچاؤن والا۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَمْ اَزْوَاجًا
وَدُرِّيَّةً ؕ وَمَا كَانَ لِرُسُوْلٍ اَنْ يَّاْتِيَ بِآيَةٍ اِلَّا
بِاِذْنِ اللّٰهِ لِكُلِّ اَجَلٍ كِتٰبٌ ﴿۴۰﴾

۳۹۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں رسول پھین تے
اساں انہیں کون زالیں تے ہال وی ڈتے تے اے
کہیں رسول واسطے نہ با جو اللہ دے حکم دے بغیر کوئی نشان
گمن آوے ہا ہر مدت نکھی پیئے۔

يَدْعُوْا اللّٰهَ مَا يَشَآءُ وَيُثَبِّتُۢمَّ وَعِنْدَهُ اُمْرُ الْكِتٰبِ ﴿۴۱﴾

۴۰۔ جنیکوں اللہ چاہندے ساڈی دے تے جنیکوں
چاہندے قائم رکھیندے اوندے کو لبو ہر حکم وی اصل
موجود۔

وَإِنْ مَا تُرِيْبِكَ بَعْضَ الَّذِيْ نَعِدُهُمْ اَوْ تَوَقَّيْتَكَ
فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿۴۲﴾

۴۱۔ تے جیندا اساں انہیں نال وعدہ کیتے کچھ تے تیکوں
ڈکھا ڈلیسوں یا تیکوں وفات ڈے ڈلیسوں تیبو اکم
پچاؤن تے حساب ساڈے ذمے ہے۔

اَوْ لَمْ يَرَوْا اَنَّا نَاتِي الْاَرْضَ نَنْفُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَا
وَاللّٰهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهٖ وَهُوَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿۴۳﴾

۴۲۔ کیا انہیں نہیں ڈٹھا جو اساں زمین کوں اوندے پاسیں
کنیں گھٹیدے آندے ہیں۔ تے فیصلہ اللہ کریندے
اوندے فیصلے کوں کوئی تبدیل نہیں کر سگدا تے او
جلدی حساب گھنن والا۔

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَنِينًا
يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ
عُقِبَى الدَّارِ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ انہیں کہیں پہلے لو کہیں وہی تدبیراں کیتن تے اصل
ساریاں تدبیراں اللہ کتیں ہن ہر شخص جو او کریندے اللہ
اونکوں چاندے تے کافرین کوں پتہ بگ ویسی جو گھر دا
انجام کیندے کیتے چنگا۔

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ کافر آبدن جو توں رسول توہیں توں انہیں کوں
آکھ میڈے تے تہاڑے درمیان اللہ گواہ کافی ہے تے
او وہی گواہ جیندے کولہو ایں کتاب دا علم۔

سُورَةُ اِبْرٰهِيْمَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلَاثٌ وَخَمْسُونَ آيَةً وَسَبْعَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورة ابراہیم مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیات تے ۷ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں اللہ سے نال نال شروع کرینداں جبرہا بن منگے
ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲۔ میں اللہ ڈیوٹن کھڑاں اے کتاب اسان اینکوں تیڈو
بھائے تاں جو توں لوکس کوں اندھاریں کنیں کڈھ کے
سو جھلس دو گھن آویں انہیں دے رب دے حکم نال غالب
تے تکرلف والے خدا دے راہ دو۔

۳۔ او خدا جو کجھ زمین تے آسمانیں وچ ہوندا، تے کافرین
کیتے سخت عذاب دے نال تباہی مقدر۔

۴۔ جیرھے لوگ دنیاوی زندگی کوں آخرت دے مقابلے
وچ پسند کریندن تے اللہ دے رستے کنیں رکیندن تے
اوندے وچ ڈنگ ول گولیندن اے وک وڈی تے پریں
دی گمراہی وچ ہن۔

۵۔ تے اسان ہر رسول کوں اوندی قومی زبان وچ وحی
کر کے پھٹے سے تاں جو انہیں تے کھول کے بیان کرے اللہ
جھیکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جھیکوں چاہندے ہدایت
ڈیندے او غالب تے سیانا۔

تے اسان موسیٰ کوں اپنے نشان ڈے کے پھیا باجو توں قوم کوں
اندھاریں کنیں سو جھلے دو گھن آتے انہیں کوں اللہ دے ڈینہہ یاد ڈوا
بے شک مہرتے شکر کرن والیں کیتے نشان۔

۷۔ تے جڈاں موسیٰ اپنی قوم کوں آکھے اللہ دی نعمتیں کوں
یاد کرو جبرہیاں مہا ڈے تے تمہن جڈاں اداں تہا کوں فرعون دی قوم
کنیں نجات ڈیوائی او تہا کوں گندا عذاب ڈیندے تہا ڈے

الرَّحْمٰنِ كَتَبَ اَنْزَلْنٰهُ اِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمٰتِ
اِلَى النُّوْرِ بِاِذْنِ رَبِّهِمْ اِلَى صِرٰطٍ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ②

اللّٰهِ الَّذِيْ لَهُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَّوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِيْنَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيْدٍ ③

وَالَّذِيْنَ يَسْتَحْبِبُوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلٰى الْاٰخِرَةِ
وَ يَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عَوْجًا
اُولٰٓئِكَ فِى ضَلٰلٍ بَعِيْدٍ ④

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رُّسُوْلٍ اِلَّا بِلِسٰنٍ قَوْمِهٖ لِيُبَيِّنَ
لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَّشَاءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَاءُ
وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑤

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِآيٰتِنَا اَنْ اَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ
الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ وَ ذَكَرْنٰهُمْ بِآيٰمِ اللّٰهِ اِنْ فِىْ ذٰلِكَ
لَاٰيٰتٍ لِّكُلِّ صَبّٰرٍ شٰكُوْرٍ ⑥

وَ اِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
اِذْ اَنْجَاكُمْ مِنْ اِلٍ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْءَ الْعَذَابِ
وَ يَذَّبِحُوْنَ اَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُوْنَ نِسَاءَكُمْ وَ فِىْ ذٰلِكَ

بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿۱۰﴾

پتريں کوں کو ہیند سہنتے تہا ڈی تربیتیں کوں جیند رکھیند سہیں تے ایندے وچ تہا ڈے رب کنیں بہوں وڈا امتحان ہا تے ۸۔ تے جڈاں تہا ڈے رب اعلان کیتا ہجے لتاں شکر کر لیسوتے میں تہا کوں زیادہ ڈیساں تے بے لتاں ناشکری کر لیسوتے میڈا عذاب بہوں سخت۔

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿۱۱﴾

۹۔ تے موسیٰ آکھیا لتاں تے جو کھ زمین وچ سارے انکار کر ڈیوتے بے شک اللہ سیس بے نیاز تے بہوں تعریف والا۔

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرًا أَنتُمْ وَمَن فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَأَنَّىٰ يُعَذِّبُنَا

۱۰۔ کیا تہا ڈو لتاں کنیں پہلے انہیں دیاں خبراں نیں آیاں یعنی نوح تے عاد تے ثمود تے جیرھے انہیں نے بعد سہن انہیں کوں سوائے اللہ دے کوئی نیں چاڈا انہیں دو ساڈے رسول کھلے نشان گھن کے اُن انہیں اوندا انکار کر ڈتے تے انہیں آکھئے بے شک جیرھی تعلیم تہا کوں ڈے کے پھٹیا گئے اساں اونکوں نئے میندے تے لتاں جیندو ساکوں سڈیندو اوندے معاملے وچ بے چین کر ڈیوں والے شک وچ ہیں۔

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ ۗ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿۱۲﴾

۱۱۔ انہیں دے رسولیں آکھئے کیا اللہ دے بارے وچ شک کریندے، جیر حازین تے آسمان کوں پیدا کرن والا، او تہا کوں سڈیندے تاں جو تہا ڈے گناہ بختے تے ہک مقررہ مدت میں تہا کوں مہلت ڈیندے انہیں آکھئے لتاں ساڈے جہیں بندے ہوتے لتاں لے چاہندے، جو ساکوں اول کنیں روکو جیندی ساڈے پیو ڈیو ڈے عبادت کریندے سہن لتاں ساڈو روشن نشان گھن آؤ۔

۱۲۔ انہیں دے رسولیں انہیں کوں آکھئے بے شک اساں تہا ڈے جہیں بندے ہیں اصل اللہ ایٹے بندیں وچو جیندے اتے چاہندے احسان کریندے تے ساڈی لے

قَالَتْ رُسُلُهُمْ إِنِّي اللَّهُ شَكُّ فَأَطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُم إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوا إِنَّا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَنَا عَمَّا كَانَتْ يَدْعُؤُنَا بِأَبَائِنَا فَاثْنُونَا بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿۱۳﴾

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِن نَّحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُم بِسُلْطٰنٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۱﴾

طاقت نہیں جو اسان اللہ سے حکم دے بغیر تہا ڈو کوئی
نشان گھن آؤں تے مومنین کوں اللہ تے بھروسہ کرنا
چاہی دا۔

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا
وَلَنَصِيرَنَّ عَلَىٰ مَا أَدَّبْتُمُونَا ۗ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۱۲﴾

۱۳۔ ساکوں کیا ہے جو اسان اللہ تے بھروسہ نہ کروں تے
اوں ساکوں ساڈے رستے ڈکھالین تے جو تاساں ساکوں
ڈکھ ڈیسو اسان اوندے اتے ضرور صبر کریندے رہ ویسوں
بھروسہ کرنا والیں کوں اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا۔
۱۴۔ تے کافرین آکھئے اپنے رسوئیں کوں اسان تہاکوں
ضرور اپنے ملک کینیں کڈھ چھڑیسوں یا تاساں ساڈے
مذہب دوول اوسو۔ انہیں دے رب انہیں کوں وحی کیستی
جو اسان ظالمیں کوں ضرور ہلاک کرلیسوں۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ
أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا ۚ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿۱۳﴾

۱۵۔ تے انہیں دی ہلاکت دے بعد اسان تہاکوں زمین دچ ضرور آباد
کرلیسوں اے اوندے واسطے بے جیرھے ڈرن میڈے
مقام کینیں تے میڈی ڈراوٹن والیں پیشگوئیں کینیں۔
۱۶۔ انہیں فتح دی دعائنگی تے ہرمنہ زور سچانی دا دشمن
نا کام تھی گئے۔

وَلَنُسْكِنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَٰلِكَ لِمَنْ
خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعَبَدَ ﴿۱۴﴾

۱۷۔ اوندے علاوہ دوزخ وی ہے تے انہیں کوں بہوں
تتا پانی پلایا ویسی۔

وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿۱۵﴾
مِنْ وَّرَآئِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ ﴿۱۶﴾

۱۸۔ او ادنکوں گھٹ گھٹ کر کے پیسی او ادنکوں کول نہ سبگی
تے ہر پاسو انہیں نہیں موت اوسی تے مرسی ناں
تے ایندے علاوہ سخت عذاب وی ہے۔

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ
كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۚ وَمِنْ وَّرَآئِهِ عَذَابٌ
غَلِيظٌ ﴿۱۷﴾

۱۹۔ اپنے رب دا جیں انکار کیتے انہیں دی مثال اوں
کیری آلی کار جینکوں تکھی اندھاری دے ڈینہہ آسے
جہاڑے ہوا اوں کوں اڈار کے گھن و بچے تے جو کھ
انہیں کمایا ہوسی انہیں کینیں کھ نہ بچسی اے بہوں پریں
دی وڈی تباہی۔

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ
إِشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ۗ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿۱۸﴾

۲۰۔ کیا توں نہیں جاندا بے شک اللہ سیس آسمانیں تے
زمین کوں حق نال پیدا کیتے جے او چاہے تے تہاکوں ہلاک
کر ڈیوے تے تہاڑی جاتے نویں مخلوق گھن آوے۔
۲۱۔ اللہ سیس کیتے اے گال اوکھی نیں۔

۲۲۔ او سارے اللہ دے سامنے او سن تے کمزور لوک
وڈائی کرن والیں کوں اکھن جو اسان تہاڑے پچھو
ٹرے ہا سے کیا ہن تسان ساکوں اللہ دے عذاب
کئیں کجھ پریں کر سگدے؟ او اکھن جے اللہ ساکوں
ہدایت ڈیندا تے اسان تہاکوں وی ہدایت ڈیندے
ہن ساڈے واسطے ہکا گال جو اسان بے صبری
کروں یا صبر کروں ساڈے کیتے پچن دی کوئی جا
نیں۔

۲۳۔ تے جہاں فیصلہ تھی ویسی شیطان آکھی بیشک
اللہ سیس جو تہاڑے نال وعدہ کیا ہا اوں سچا کر ڈتے
تے میں تہاڑے نال وعدہ کیا ہا میں پورا نیں کیتا میں
تہاڑے اتے غالب تے کاء نہ ہم میں تہاکوں سڈیے
تسان میڈی گال کوں من گدے تسان میکوں ملام
نہ کرو اپنے آپ کوں ملام کرو نہ میں تہاڑی فریاد سن
سگداں تے نہ تسان میڈی فریاد سن سگدے، بے شک
میں ایذا کار نیں جو میں کئیں پہلے تسان میکوں اللہ شریک
بنایا ہا۔ بے شک ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب۔

۲۴۔ تے مومن تے نیک عمل کرن والے اینجے باغیں
وچ داخل کیتے ولین جیندے وچ نہراں و بندین تے
او اوندے وچ اپنے رب دے حکم نال ہمیشہ رہن
انہیں وی دعا ہوسی تہاڑے اتے سلامتی ہوے۔

۲۵۔ کیا تیکوں پتہ نیں جو اللہ سیس پاک کلمے دی مثال

الْم تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ
إِنْ تَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِمَخْلُقٍ جَدِيدٍ ﴿۲۰﴾

وَمَا ذَلِكْ عَلَى اللَّهِ بَعِزٌّ ﴿۲۱﴾

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ الَّذِينَ
اشْتَكَوْا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّعْتَدُونَ
عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا
لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْرَعْنَا
أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنَ مَحِيصٍ ﴿۲۲﴾

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لِنَاقِضِي الْأَمْرَانَ اللَّهُ
وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ وَ وَعَدْتُمْ
فَأَخْلَفْتُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ
إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي
وَلَوْ مَوَّ أَنْفُكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا
أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي ۗ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ
مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۲۳﴾

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ يُحِبُّونَ
فِيهَا سَلَامٌ ﴿۲۴﴾

الْم تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً

کیوں پاک درخت نال بڑتی ۽ اوندیاں پاڑاں پکیاں ہن
تے اوندی لامڑیاں آسمان وچ ہن۔

۲۶. اپنے رب دے حکم نال ہر ویلھے او تازہ پھل ڈیندے
تے اللہ سیس لوکس کیتے مثالان بیان کریندے تاں جو
اونصیت حاصل کرن۔

۲۷. گندی گال دی مثال گندے ون ڈی جیرھا زمین
وچو بیج گیا ہوئے تے اوندے کیتے کھڑن دی جاگائیش
۲۸. مومنین کول اللہ سیس قائم رہن والی گال نال دنیاوی
زندگی وچ وی تے آخرت وچ وی مضبوط رکھسی تے
اللہ سیس ظالمیں کول ہلاک کریندے تے جو اللہ چاہندے
اوہو کریندے۔

۲۹. کیا تیکوں پتہ نیس جنہیں اللہ دی نعمت کول ناشکری
نال بدل بڑتے تے انہیں اپنی قوم کول ہلاکت دے گھر
وچ بہا بڑتے۔

۳۰. دوزخ اوندے وچ پہن تے بہوں بڑی جاہ
۳۱. تے انہیں اللہ دے شریک بناگد من تاں جو لوکس کول اوندے
رستے کتیں گمراہ کرن۔ توں آکھ عارضی فائدہ چاگھنو
بے شک تساں بھادو ونجھتے۔

۳۲. توں مومنین کول آکھ بڑے او نماز کول ٹھہاکے
پڑھن تے جو اسان انہاں کول بڑتے اوندے وچولک کے تے ظاہر افریح
کرن اول بڑینہ دے آون کتیں پہلے جیندے وچ نہ وپار
ہوسی تے نہ سگت ہوسی۔

۳۳. اللہ اوزات جیں آسمانیں تے زمین کول پیدا کیتے
تے آسمان (جھڑاکنیں پانی لباس تے اوندے نال
تہا بڑے رزق کیتے میوے کڈھینسی تے تہا بڑے واسطے
بیڑی کول خدمت وچ لائسی تاں جو او اوندے حکم

طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا
فِي السَّمَاءِ ۝

تُوْتِي أكلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ
الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ۝

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ
مِنَ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ۝
يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَ
يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ۝

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ۝

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَبَسَّ الْقَرَارُ ۝
وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا
فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ۝

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا يَبْعُ فِيهِ وَلَا خِلٌّ ۝

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ
وَسَخَّرَ لَكُمْ الْفَلَكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَسَخَّرَ لَكُمْ الْأَنْهَارَ ۝

نال سمندروچ ٹرے (چلے) تے دریا تہاڈی خدمت
وچ لائسی۔

۳۴۔ تے سمجھ تے چندر لیکا تہاڈی خدمت وچ لگے
ہوئن تے رات بڑہندوی۔ تہاڈی خدمت وچ لگے ہوئن

جو تساں اول کنیں منگئے تہا کوں بڈتس جے تساں اللہ
دی نعمتیں کوں گنٹو نوٹھے گنٹو بگدے بے شک انسان وڈا
ظلم کرن والا تے منکر۔

۳۶۔ تے جڈاں ابراہیم آکھئے اے میڈے رب ایں خبر
کوں امن والا بنا تے میکوں تے میڈے پتریں کوں بیتیں
دی عبادت کنیں پریں رکھ۔

۳۷۔ اے میڈے رب بے شک انہیں بہوں لوکیں کوں
گمراہ کرڈتے تے جیں میڈی پیروی کیتی او میڈے وچوہ
تے جیں میڈی نافرمانی کیتی ۶ بے شک توں بہوں بخشش
والا تے مہربان ایں۔

۳۸۔ اے ساڈے رب بے شک میں اپنی اولاد کوں ایچی
وادی وچ چھوڑ آیاں جیندے وچ رڑھ نیں تھیندی
تیبے عزت والے گھرے کولہوہ اے ساڈے رب
تاں جو اونماز پڑھن تے لوکیں دے دلیں کوں انہیں
دو پھیرڈے تے انہیں کوں میویں دارزق بڈے تاں جو
اوشکر کریندے رہ وچن۔

۳۹۔ اے ساڈے رب بے شک جو اساں لکیندے تے
جوکھ ظاہر کریندے میں توں چاٹدیں تے اللہ کنیں زمین وچ تے
نہ آسمان وچ کوئی چیز لکی نیں رہندی۔

۴۰۔ سب صفتاں اللہ دیاں ہن جیں میکوں پدھیے وچ
اسماعیل تے اسحاق بڈتے بے شک میڈا رب دعائیں کوں
بہوں سٹن والا ۶۔

وَ سَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبِينَ وَ سَخَّرَ
لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿۳۴﴾

وَ اَشْكُرُ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ ۚ وَاِنْ تَعَدَّ وَاِنْعَمْتَ
اللّٰهُ لَا تُحْصُوهَا ۚ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُوْمٌ كَفَّارٌ ﴿۳۵﴾

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا
وَ اجْنُبْنِي وَ بَنِيَّ اَنْ نَّعْبُدَ الْاَصْنَامَ ﴿۳۶﴾

رَبِّ اِنَّهُمْ اَضَلُّنَ كَثِيْرًا ۙ مِنْ النَّاسِ ۙ فَمَنْ تَبِعَنِي
فَاِنَّهٗ مِنْنِي ۙ وَ مَنْ عَصَانِي ۙ فَاِنَّكَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۳۷﴾

رَبَّنَا اِنِّي اسْكَنْتُ مِنْ دُوْرَتَيْنِي يَوْدٍ غَيْرِ ذِي
زُرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ
فَاَجْعَلْ اَفِيْدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي اِلَيْهِمْ
وَ اِذْرُقْهُمْ مِّنَ الشَّرِّ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُوْنَ ﴿۳۸﴾

رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي ۙ وَ مَا نُعْلِنُ ۙ وَ مَا يَخْفٰى
عَلَى اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِى الْاَرْضِ وَ لَا فِى السَّمٰوٰتِ ﴿۳۹﴾

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى وَهَبَ لِيْ عَلٰى الْكِبَرِ الْاِسْمَاعِيْلَ
وَ اِسْحٰقَ ۙ اِنَّ رَبِّيْ لَسَمِيْعُ الدُّعٰآءِ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ اے میڈے رب توں میکوں تے میڈی اولاد کوں نمازی بنا تے اے ساڈے رب توں ساڈی دُعا قبول کر۔

۴۲۔ اے ساڈے رب جیرے ڈینہ حساب تھیون لگے میکوں تے میڈے پیو ما کوں تے مومنین کوں بخش دے۔

۴۳۔ تے ظالم جو کریندے پین اوں کینیں اللہ سیں کوں اصلو غافل نہ سمجھ انہیں کوں محض اوں ڈینہ تیں مہلت ڈیندا پے جڈیاں انہیں دیاں اکھیں پٹیاں رہ ولسن۔

۴۴۔ سرچا کے درکدے ودے ہوسن انہیں دی نظر انہیں دوڑ ولسی تے انہیں دے دل خالی ہوسن۔

۴۵۔ تو انہیں کوں اوں ڈینہ کینیں ڈرا جڈیاں انہیں تے عذاب اوسی تے ظالم اکھن اے ساڈے رب سا کوں نزدیکی مدت تیں مہلت ڈے اسان تھیں سب کوں مینسوں تے رسولیں دی پیروی کر لیسوں کیا تساں اس کینیں پہلے کسی قساں نہ کھا دیاں ہن جو تہا ڈے اتے زوال نہ اوسی۔

۴۶۔ تے تساں انہیں دے گھریں وچ رہندے پیو جہنیں اپنے آپ تے ظلم کیتے تے تہا ڈے کیتے اللہ سیں کھول کے بیان کر ڈتے جو اسان کیویں انہیں نال سلوک کیتا با اسان ساریاں گاہیں تہا ڈے اتے کھول کے بیان کر ڈجن۔

۴۷۔ انہیں اپٹیاں تدبیراں کیتیاں تے انہیں دیاں تدبیراں اللہ کینیں ہن بھانویں انہیں دی تدبیراں نجی ہوئے جو اوں تدبیر نال پہاڑ ٹل وچن۔

۴۸۔ توں اللہ کوں اوندے رسولیں نال کیتے نبوتیں وعیدیں دا خلاف کرن والا اصلو نہ سمجھ بے شک اللہ سیں

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي نَارِبْنَا
وَتَقْبَلُ دُعَائِي ﴿۳۱﴾

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ
الْحِسَابُ ﴿۳۲﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا
يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿۳۳﴾

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُؤُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَإِنِّي أَخَذْتُ حَوَائِدَهُمْ ﴿۳۴﴾

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ
الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نَّجِبْ
دَعْوَتِكَ وَتَتَّبِعِ الرَّسُولَ آوَلَكُم تَكَوْنُوا أَفْسَتُمْ
مِنْ قَبْلِ مَا لَكُم مِّنْ ذَوَالٍ ﴿۳۵﴾

رَّ سَكَنْتُمْ فِي مَسْكِينَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ
لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ ﴿۳۶﴾

وَقَدْ مَكَرُوا مَكَرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكَرُهُمْ وَإِنْ
كَانَ مَكَرُهُمْ لِيَتْرُوكَ مِنْهُ الْجِبَالَ ﴿۳۷﴾

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفًا وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿۳۸﴾

بہوں غالب تے بدلہ گھنٹ والا۔

۴۹۔ جہاں زمین تے آسمان بدل کے پے زمین آسمان
بٹائے ولین تے سارے ہک غالب اللہ دے اگو کھڑے
ہوسن۔

۵۰۔ تے مجرمیں کوں ڈیکھیں اوں ڈینہ زنجیریں وچ
جکڑیا ہویا۔

۵۱۔ انہیں دے چولے لک دے بٹے ہوئے ہوسن تے
بھا انہیں دے موہیں کوں لیکندی پئی ہوسی۔

۵۲۔ تاں جو اللہ سیس ہر جان کوں اونڈی کمانی دا بدلہ
ڈیوے بے شک اللہ بہوں جلدی حساب گھنٹ والا۔

۵۳۔ اے لوکیں کیتے سینہاء تے تاں جو ایندے نال انہیں
کوں ڈرایا ونچے تے او چان گھنٹ جو اہک معبود تے
سیانے نصیحت حاصل کرن۔

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا
لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿۴۹﴾

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمِئِذٍ مُّقْرَنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿۵۰﴾

سَرَّابِلُهُمْ مِنْ قِطْرَانٍ وَتَنْشَأُ وُجُوهُهُمْ النَّارُ ﴿۵۱﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ تَاكِبَتٍ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۵۲﴾

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ وَيَلْعَلُوا أَنَّمَا هُوَ

إِلَهُ وَاحِدٌ وَيَلِدْكَرُوا لُوا الْأَلْبَابِ ﴿۵۳﴾

سُورَةُ الْحَجْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ مِائَةٌ آيَةٌ وَسِتَّةٌ رُكُوعَاتٌ

سورۃ حجر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۰۰ آیات تے ۶ رکوع ان۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ سے ناں نال جبرہا بن منگے
ڈیون والا تے مہربان۔
- الذِّقَاتُ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ ②
- ۲۔ میں اللہ ڈبدا کھڑاں لے کتاب کامل دیاں آیات بن
تے کھل کے بیان کرن ولے قرآن دیاں۔
- رَبَّأَيُّودَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ③
- ۳۔ کہیں ویلے کافر چاہندن او وی مسلمان ہون با۔
- ذَرَّهُمْ يَأْكُلُوا وَيَسْتَعْوُوا وَيُلْهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ④
- ۴۔ انہیں کوں چھوڑ بے کھاؤن پیون تے وقتی فائدہ
چاؤن تے نا جائز امیال انہیں کوں غافل کر ڈیون او
جلدی جان گھسن۔
- وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ⑤
- ۵۔ اساں کہیں وستی کوں ہلاک نیں کیا سولے ایندے
جواؤنذ فیصلہ معلوم با۔
- مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجْلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ⑥
- ۶۔ کوئی قوم اپنی ہلاکت دی مدت کنیں درک سگدی تے
نہ پھپھورہ سگدی ء۔
- وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَجُنُّونٌ ⑦
- ۷۔ تے انہیں اکھٹے لے او شخص جیندے اتے نصیحت
لبائی گئی ء بے شک توں دیوانہ ایں۔
- لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ⑧
- ۸۔ جے توں سچا ہویں تے توں ساڈو فرشتے کیوں نوہیں
گھن آیا۔
- مَا نُزِّلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
إِذَا مُنظَرِينَ ⑨
- ۹۔ اساں فرشتیں کوں حق نال ہی لبندے ہیں تے
اوں ویلے انہیں کوں مہلت نیں ملدی۔
- إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ⑩
- ۱۰۔ بے شک اساں ایں قرآن کوں لبائے تے بیشک
اساں ایندی حفاظت کر لیسوں۔
- وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ⑪
- ۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی اساں پہلی جماعتیں وچ رسول
پھین۔

- ۱۲۔ حیرہ رسول وی انہیں کہیں آئے اے اوندا سے نال مذاق تے ٹھٹھا کریندے بن۔
- ۱۳۔ ایویں اسال این عادت کوں مجر میں دے دل وچ ٹریندے ہیں
- ۱۴۔ او ایٹکوں نہ منیسن پہلیں وی سنت وی گذر چکی
- ۱۵۔ اہجے اسال آسمان مے دروازے انہیں تے کھول ڈیوں تے اے اوندا تے اے چڑھن پئے وچن۔
- ۱۶۔ تے ول وی آکسن جو ساڈی اکھیں تے پیٹی پدھ بڑتی گئی تے اصل ساڈے اتے جادو کر پڑتا گئے۔
- ۱۷۔ تے اسال آسمان وچ بڑجیاں بنائیں تے بڑیکھن والیں کیتے سوٹھا بنائے۔
- ۱۸۔ تے اسال حفاظت کیتی ہراول شیطان کہیں جینکوں دھکے بڑتے گبیوں۔
- ۱۹۔ سوائے اوندا سے حیرہ چوری گال سن گھنے تے ہک روشن تارا اوندا پیچھا کریندے۔
- ۲۰۔ تے زمین کوں اسال وچھائے تے اوندا سے وچ پہاڑ بنائے تے اسال ایندے وچ ہرختے مناسب پیدا کیتی۔
- ۲۱۔ تے ایندے وچ اسال تہاڑے کیتے روزی بنائی تے انہیں کیتے وی جنہیں کوں لتاں روزی نوھے بڑیندے۔
- ۲۲۔ تے ساڈے کوہو ہرختے دے خزانے ہن تے اسال اونکوں معلوم اندازے نال بہیندے ہیں۔
- ۲۳۔ تے اسال ہواڑاں چاوتن والیں ہوا پٹھین تے ول جھڑکنیں مینہ و سائے تے ول تہا کون پلائے تے لتاں آپ اونکوں کھانا کھریں گدے ہاوسے۔
- ۲۴۔ تے بے شک اسال جیندا کریندے تے مریندے ہیں تے اسال ہی وارث ہیں۔
- وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۱۴﴾
- كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۵﴾
لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۶﴾
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعُجُونَ ﴿۱۷﴾
- لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿۱۸﴾
- وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿۱۹﴾
- وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿۲۰﴾
- إِلَّا مَنْ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ شَهَابٌ مُّبِينٌ ﴿۲۱﴾
- وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَالْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿۲۲﴾
- وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿۲۳﴾
- وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِلُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿۲۴﴾
- وَأَرْسَلْنَا الرِّيْحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِمُخْرِجِينَ ﴿۲۵﴾
- وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿۲۶﴾

۲۵۔ تے اسان تہاڑے وچو اگونکل وچن والیں کوں وی چانڈے ہیں تے پھورہن والیں کوں وی چانڈے ہیں۔

۲۶۔ تے بے شک جیڈارب انہیں ساریں کوں کٹھا کر لسی بے شک او بہوں سیان تے بہوں چانڈ والا۔

۲۷۔ تے بے شک اسان انسان کوں اینجھی ٹھیکری کنیں پیدا کیتے جیڑی شکل بدل کے کالا گارا تھی گئی ہانی۔

۲۸۔ تے جن کوں اسان این کنیں پہلے بہوں تھی بھا کنیں پیدا کیتے۔

۲۹۔ تے جڈاں تہڈے رب فرشتیں کوں آکھئے جو میں اینجھا آدمی اینجھی ٹھیکری کنیں پیدا کرن والا ہاں جیڑی شکل بدل کے کالا گارا تھی دیندی۔

۳۰۔ تے جڈاں میں اوں کوں پورا کر گھناں تساں اونڈے کیتے سجدے وچ ڈھ پوا ہے۔

۳۱۔ ساریں فرشتیں سجدہ کیتے۔

۳۲۔ سوائے ابلیس دے اوں انکار کیتے جو او سجدہ کرن والیں وچو تھیوے۔

۳۳۔ اللہ سیس آکھئے اے ابلیس تیکوں کیا تھے جو توں سجدہ نہیں کیتا۔

۳۴۔ اوں آکھئے میں اینجھانیں جو اینجھے آدمی کوں سجدہ کراں جیکوں تیں ٹھیکری تے مڑیئے ہونے کالے گارے کنیں پیدا کیتے۔

۳۵۔ اللہ سیس آکھئے توں اٹھوں نکل وچ بے شک توں اڈھو کڈھیا میں۔

۳۶۔ تے بے شک قیامت دے ڈینہہ تیں تہڈے اتے لعنت۔

۳۷۔ اوں آکھئے اے میڈے رب توں میکوں قیامت

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿۱۵﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۱۶﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿۱۷﴾

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السُّمُومِ ﴿۱۸﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿۱۹﴾

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سٰجِدِينَ ﴿۲۰﴾

فَسَجَدَ الْمَلٰئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿۲۱﴾

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ أَنْ يَكُونَ مَعَ السٰجِدِينَ ﴿۲۲﴾

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ إِلَّا تَكُونَ مَعَ السٰجِدِينَ ﴿۲۳﴾

قَالَ لَمْ أَكُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿۲۴﴾

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿۲۵﴾

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ ﴿۲۶﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۲۷﴾

- ۳۸۔ اوں آکھئے تیکوں مہلت بڑی ویندی ۶۔
- ۳۹۔ ہک مقررہ وقت تیں۔
- ۴۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب تیں میکوں گمراہ آکھئے تے ہن میں زمین وچ گمراہی سوہنی کرکے بڑکھلیساں تے انہیں ساریں کوں گمراہ کرلیساں۔
- ۴۱۔ سوائے انہیں بنیں دے جیرے تیبے خاص ہوسن۔
- ۴۲۔ اللہ سئیں آکھئے میڈو اوں داسد عارستہ ایجوہ۔
- ۴۳۔ بے شک میڈے بنیں کوں توں قابو نہ کر سگسیں سوائے انہیں دے جیرے گمراہ تھی کے تیبے پھوٹرن۔
- ۴۴۔ بے شک دوزخ انہیں ساریں دے وعدے دی جاہ
- ۴۵۔ اوندرے ست دروازے ہن تے انہیں دپو ہر درونہے واحد وڈیا ہوئے۔
- ۴۶۔ بے شک متقی باغیں تے چشمیں وچ رہن۔
- ۴۷۔ تساں سلامتی دے نال بغیر بڑدے ایندے وچ داخل تھی ونجو۔
- ۴۸۔ تے انہیں دے سینے وچ ہر قسم دا بغض اسال کڈھ بڑیسوں تے او آٹے سامٹے بھراہن کے تختیں تے (بیٹھے) ہوسن۔
- ۴۹۔ نہ انہیں کوں اوندرے وچ تھیکڑا تھیس تے نہ او اتھو کڈھیے ولین۔
- ۵۰۔ توں میڈے بنیں کوں بڑس بڑے بے شک میں بہوں بخشن والا تے مہربان ہاں۔
- ۵۱۔ تے بے شک میڈا عذاب دی بڑکھ آلا عذاب۔
- ۵۲۔ انہیں کوں ابراہیم دے مہانیں دے متعلق بڑس۔
- ۵۳۔ جڈاں او اوندر آں انہیں آکھئے سلامتی
- قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿۳۸﴾
- إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿۳۹﴾
- قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَتَوَيْتُنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَا أَتَوَيْتُهُمْ أَجْعِلَنَّهُ
- إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿۴۱﴾
- قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿۴۲﴾
- إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَايِبِينَ ﴿۴۳﴾
- وَأَنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْعِلَنَّهُ
- لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ فِيهَا جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿۴۴﴾
- وَأَنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي جَهَنَّمَ وَعَمِيون ﴿۴۶﴾
- أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ ﴿۴۷﴾
- وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍ إِخْوَانًا عَلَى سُرِّ مَقْتَبِلِينَ ﴿۴۸﴾
- لَا يَسْأَلُهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ بِمُخْرَجِينَ ﴿۴۹﴾
- يَنبِيَّ عَبْدِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿۵۰﴾
- وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿۵۱﴾
- وَنَبِّئُهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿۵۲﴾
- إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ

- وَجَلُونَ ﴿۵۲﴾
 قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿۵۳﴾
- ہوے۔ اول آکھئے اساں تساں کنیں بڑ دے پئے ہیں۔
 ۵۳۔ انہیں آکھئے بڑ ناں بے شک اساں تیکوں علم
 والے پتردی خوشخبری بڑیندے ہیں۔
- قَالَ ابَشَرْتُمُونِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ بَشَرُونَ ﴿۵۴﴾
- ۵۴۔ اول آکھئے کیا تساں میوں ایجھے وقت وچ خوشخبری
 بڑیندے؟ جو میں پڑھا تھی گیاں تساں کیوں میوں خوشخبری
 بڑیندے؟
- قَالُوا بَشَرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ ﴿۵۵﴾
- ۵۵۔ انہیں آکھئے اساں تیکوں سچی خوشخبری بڑیندے
 ہیں توں نا امید نہ تھی۔
- قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿۵۶﴾
- ۵۶۔ اول آکھئے پئے رب دی رحمت کنیں نا امید تھیندے
 سوائے گمراہیں دے۔
- قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۷﴾
 قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۵۸﴾
 إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَنَجُوهُمْ أَجَعِينَ ﴿۵۹﴾
- ۵۷۔ اول آکھیا اے قاصدو تہا بڑا کم کیا ہے۔
 ۵۸۔ انہیں آکھئے بے شک اساں مجرم قوم دو پٹھے گئے ہیں
 ۵۹۔ سوائے لوط دے گمراہیں دے بے شک اساں
 انہیں ساریں کوں بچیسوں۔
- إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَرْنَا لَهَا مِنَ الْغَيْرِينَ ﴿۶۰﴾
- ۶۰۔ سوائے اوندی زال دے سا بڑا اندازہ جو بے شک
 او بچھو رہن والیں وچو ہے۔
- فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿۶۱﴾
 قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ﴿۶۲﴾
 قَالُوا بَلْ جُنُكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَسْتَمِرُونَ ﴿۶۳﴾
- ۶۱۔ تے جڈاں او قاصد لوط دی قوم کنیں اُن
 ۶۲۔ انہیں آکھئے تساں او پرے بندے؟
 ۶۳۔ انہیں آکھئے سچی گال اے ہے جو اساں تہا بڑو او خبر
 گن کے آئے ہیں جیندے متعلق او شک کریندے۔
- وَآتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۶۴﴾
 فَأَسِرْ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ الْبَيْلِ وَاتَّبِعْ أَذْيَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ
 مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوحَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿۶۵﴾
- ۶۴۔ اساں تہا بڑو سچی خبر گن کے آئے ہیں تے اساں بیشک
 سچے ہیں۔
 ۶۵۔ توں رات دے کہیں صے وچ اپنے گھروالیں نال نکل
 وچ تے توں انہیں دے پچھو ٹر تہا بڑے وچو کوئی پچھو نہ
 بڑیکھے تے ٹر دے وچو جنتے تہا کوں علم۔
- وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَانَ دَابِرَ هُوْلَاءِ مَقْطُوعٍ
- ۶۶۔ تے اساں اول کوں اے گال بڑس بڑتی بے شک

- ۶۸۔ بے شہر والے خوش تھی کے انہیں دو بچدے آئیں۔
- ۶۹۔ اول آکھئے بے شک اے میڈے مہمان بن تسال میوں ذلیل نہ کرو۔
- ۷۰۔ تے اللدکنیں ڈرو تے میوں ذلیل نہ کرو۔
- ۷۱۔ انہیں آکھئے کیا تیکوں اسل ایرے غیرے دے ملن کیں ہٹکیا نہ ہا۔
- ۷۲۔ اول آکھئے اے میڈیاں دھیریں ہن جسے تسال کھ کرنے (جیرھاں تہاڈے وچ بطور ضمانت ہن)
- ۷۳۔ تیڈی عمر دی قسم بے شک او اپنے نشے وچ گردان۔
- ۷۴۔ ڈینہہ چڑھن نال انہیں کوں چکواون والے عذاب پکڑ گدے۔
- ۷۵۔ اسل اول دوستی دے اتلے حصے کوں تلواں حصہ کر ڈتا تے اسل انہیں تے چھوٹے چھوٹے پتھریں دایندہ وساڈتا۔
- ۷۶۔ بے شک ایندے وچ عقل والیں کیتے کئی نشان۔
- ۷۷۔ تے بے شک او دوستی ہک پکے راہ تے ہے۔
- ۷۸۔ بے شک مومنین واسطے ایندے وچ ہک نشان۔
- ۷۹۔ تے جنگل والے وی ظالم ہن۔
- ۸۰۔ اسل انہیں کوں سزا ڈتی تے او ڈوہیں دستیاں کھلے راہ تے ہن۔
- ۸۱۔ تے پکے قلعیں والیں وی رسولیں کوں جھٹلائے۔
- ۸۲۔ تے اسل انہیں کوں نشان ڈتے ہن تے انہیں نشانیں کتیں منہ پھیر گدے۔
- ۸۳۔ تے او پہاڑیں کوں تروڑ کے امن والے گھر بنیدے ہن۔
- مُصِيبِينَ ۱۵
- وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ۱۶
- قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضِيفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ۱۷
- وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ۱۸
- قَالُوا أَوْلَم نُنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ۱۹
- قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَعِلِينَ ۲۰
- لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ۲۱
- فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ۲۲
- فَجَعَلْنَا عَلَيْهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَابًا مِّن سِجِّيلٍ ۲۳
- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمَن تَوَسَّلِينَ ۲۴
- وَأَنَّهَا لِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ۲۵
- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ۲۶
- وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ ۲۷
- فَأَنْتَقْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِآءٌ مُّبِينٌ ۲۸
- وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِينَ ۲۹
- وَآتَيْنَهُمُ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۳۰
- وَكَانُوا يُنْجِحُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ ۳۱

۸۴۔ تے فجر ویسے چکواوٹن والے عذاب انہیں کوں
دی پکڑ گدے۔

۸۵۔ تے جیرھا کچھ او کندے ہن اول انہیں کوں کوئی
فائدہ نیں ڈتا۔

۸۶۔ اساں آسمانیں تے زمین کوں تے جیرھا اوندے
وچکار حق نال پیدا کیتے تے بے شک قیامت آوٹن
والی ء تے انہیں کوں چنگے طریقے نال معاف کر
۸۷۔ بے شک تیبڑا رب بہوں پیدا کرن والے تے بہوں
چاٹن والا ء۔

۸۸۔ تے بے شک اساں تیکوں ست ولاولا پڑھیجٹ
والیاں آیتاں تے وڈی شان آلا قرآن ڈتے سے۔

۸۹۔ انہیں وچو کئی لوکیں کوں جیرھے جوڑے ہن اساں
عارضی سامان تے فائدے ڈتن توں انہیں دو اکھیں
پاڑکے نہ ڈیکھ تے انہیں تے مونجھا نہ تھی تے مومنین
واسطے اپنے پیاردا ہتھ جھکا ڈے۔

۹۰۔ تے توں آکھ میں تے بے شک کھلا کھلا ڈراوٹن
والا ہاں۔

۹۱۔ جیویں اساں تقسیم کرن والیں تے عذاب لہایا۔

۹۲۔ جنہیں قرآن کوں کوڑی گاہیں دا پلندہ چا بنایا ہا۔

۹۳۔ تیبڑے رب دی قسم اساں انہیں ساریں کوں
پچھسوں۔

۹۴۔ جو کچھ اے کریندے ہن۔

۹۵۔ جو تیکوں حکم ہوتا گئے توں کھول کے ڈس تے
مشرکیں کنیں منہ پھیر گھن۔

۹۶۔ بے شک اساں تیکوں ٹھٹھا کرن والیں دے
مشرکیں پچھسوں۔

فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةَ مُصْبِحِينَ ﴿۸۴﴾

فَمَا آغْنَاهُمْ مِمَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۸۵﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
وَإِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَبِيلَ ﴿۸۶﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿۸۷﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿۸۸﴾

لَا تَدْعُ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَهَدَىٰ
لَا تَحْزَنَ عَلَيْهِمْ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۹﴾

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿۹۰﴾

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿۹۱﴾

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿۹۲﴾

قَوْرَبِكَ لِنَسْأَلَنَّكَ عَنْهُمْ أَجْعَلِينَ ﴿۹۳﴾

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۴﴾

فَأَصْدَعْ بِأُتُومِرٍ وَأَعْرِضْ عَنِ الشُّرَكِيِّنَ ﴿۹۵﴾

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿۹۶﴾

۹۷۔ جیرھے اللہ دے نال پے معبود بٹیدن اے جلدی
جان گھنسن۔

۹۸۔ تے بے شک اسال چاندے ہیں جو او آبدن
اوندے نال تیڈا دل تنگ تھیندے۔

۹۹۔ توں اپٹے رب دی تعریف نال تسبیح کرتے
فرمانبردار بن۔

۱۰۰۔ تے توں اپٹے رب دی او تیں عبادت کریندا
رہ جے تیں تیکوں موت آونجے۔

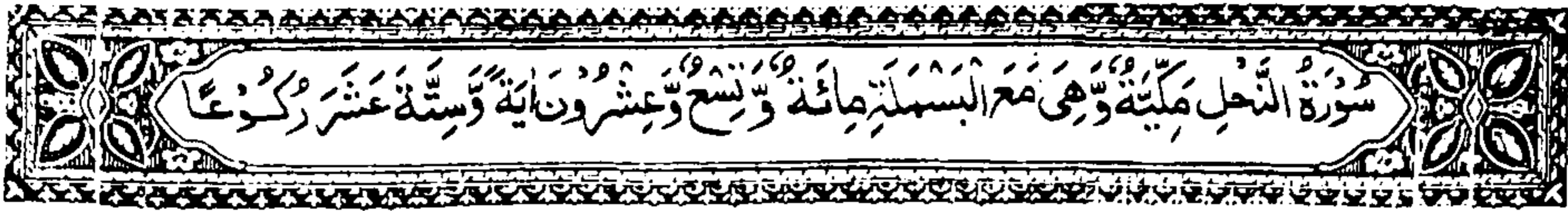
الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿۱۸﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿۱۹﴾

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿۲۰﴾

تسبیح

سورة نحل مکی ۶۶ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۹ آیات تے ۱۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن مگئے
ڈیوٹ والا تے مہربان۔
- ۲۔ اللہ دا حکم آولسی لتاں اونکوں جلدی نہ منگواتے جبرہا
او شریک بٹیندن اوں کنیں او بہوں اچا۔
- ۳۔ او فرشتیں کوں اپنے حکم نال وحی ڈے کے اپنے
بندیں تیں لبیندے جیندے اتے چاہندے جو
تساں ہوشیار کرو بے شک میں ہی تہا ڈا معبوداں تے
میں کنیں ڈرو۔
- ۴۔ آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتس او بہوں
اچا، انہیں کنیں جنہیں کوں او شریک بٹیندن۔
- ۵۔ انسان کوں نطفے کنیں پیدا کیتس تے او کھلا کھلا
جھیرے کار تھی ویندے۔
- ۶۔ تے ڈبگریں کوں پیدا کیتے تہا ڈے کیتے انہیں
وچ گرمی دا سامان تے بے نفعے ہن تے انہیں دا
ماس کھندے۔
- ۷۔ تے تہا ڈے کیتے اوندے وچ سوٹھپ وی بے
جیلھے لتاں رات کوں چرا کے ولیندے، تے جیلھے
فجر نال چراوٹ واسطے پھڑیندے۔
- ۸۔ تے تہا ڈے بارچا کے پریں انہیں شہریں تک گھن
ویندن جنہیں تک تلانو بے پہنچ سگدے سوائے ایندے
جو لتاں اپنے آپ کوں تکلیف ڈیو بے شک تہا ڈا
رب بہوں مہربان تے ول ول رحم کرن والا۔
- اَنۡیۡ اَمْرُ اللّٰهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوْهُ سُبْحٰنَہٗ وَّ
تَعٰلٰی عَمَّا یُشْرٰکُوْنَ ②
- یُنزِلُ الْمَلٰٓئِکَةَ بِالرُّوحِ مِنْ اَمْرِہٖ عَلٰی مَنْ یَّشَآءُ
مِنْ عِبَادَہٗ اَنْ اُنۡذِرُوْا اِنَّہٗ لَا اِلٰہَ اِلَّا اِنَّا فَاتَّقُوْا ③
- خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ تَعٰلٰی عَمَّا
یُشْرٰکُوْنَ ④
- خَلَقَ الْاِنۡسَانَ مِنْ نُّطْفَہٖ ۗ اِذَا هُوَ خَصِیْمٌ مُّبِیْنٌ ⑤
- وَ الْاِنۡعَامَ خَلَقَهَا لَکُمْ فِیہَا دِفٌّ وَ مَنَافِعُ وَ مِیۡنَہَا
تَاۡکُلُوْنَ ⑥
- وَ لَکُمْ فِیہَا جِبَالٌ جِیۡنٌ تَرۡیَمُوْنَ وَ جِیۡنٌ تَسۡرَحُوْنَ ⑦
- وَ تَحۡمِلُ اَنۡفَالَکُمْ اِلٰی بَلَدٍ لَّمۡ تَکُوۡنُوۡا بِلِیۡغِیۡہِ اِلَّا بِشِقِّ
الۡاَنۡفُسِ اِنَّ رَبَّکُمْ لَرَّوۡفٌ رَّحِیْمٌ ⑧

۹. تے گھوڑے تے خچر تے گڈا تہا بڑی سواری تے
سوٹھپ کیتے پیدا کتھسی تے او پیدا کر لیس جیرھیاں
تساں نوہے چاڈے۔

۱۰. تے سدھے راہ بڈکھالن وی اللدھے ذمے سے
تے انہیں وچو کھ بڈنگے رستے وی ہن جے اللد اپنی
مرض کریندا تے ساریں کول بدایت بڑے بڈیندا۔

۱۱. او او ہوہ جیں جھڑکنیں مینہ وسائے اوندے وچ
تہا بڑے واسطے پیون ڈاپانی ٹموتے ایندے نل وٹ
تھینڈن جیندے وچ تساں چریندے ۶۔

۱۲. اوندے نال تہا بڑے واسطے رٹھیں زیتون تے کھجیاں
تے انگور تے ہر قسم دے میوے پیدا کریندے بے شک
ایندے وچ سوچن والی قوم کیتے نشان۔

۱۳. تے اوں تہا بڑے واسطے رات بڈینہ کول خدمت وچ
لا لئس تے سمجھ تے چنڈر کول وی تے تارے وی اوندے
حکم نال خدمت وچ بگے پن بے شک ایندے وچ عقل
والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

۱۴. تے اوں تہا بڑے کیتے کئی رنگیں وی شبیں زمین وچ
پیدا کتھن بے شک ایندے وچ نصیحت حاصل کرن
والی قوم کیتے نشان۔

۱۵. تے او ہوہ جیں سمندر کول خدمت تے لا بڑتے تاں
جو تساں اول کنیں زیادہ گوشت کھاؤ تے اول کنیں تساں
کڈھو زیور جیرھے تساں پیندے ۷ تے توں پیری
بڑہیں او پانی کول چریندی ۷ ویندی تے تاں جو تساں
اوندے فضل کول گولوتے تساں شکر کرو۔

۱۶. تے اول زمین وچ پہاڑ بناؤں تاں جو تساں چکر تچ نہ
وچوتے دریا تے رستے بناؤں تاں جو تساں راہ گول

وَالنَّيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ لَتَرَكَبُوهَا وَزِينَةً يُبَدِّلُونَ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ
لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٠﴾

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ
وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١١﴾

يُنَبِّئُكُمْ بِهِ الزَّيْتُونَ وَالنَّيْلُ وَالانْتَابُ
وَمِنْ كُلِّ الشَّجَرِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٢﴾

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
وَالنَّجْمُ مَسْخَرَةٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٣﴾

وَمَا ذَرَأَا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَذَكَّرُونَ ﴿١٤﴾

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِنَا كُلِّ أَمْنٍ لِّحِمَا طَرِيقًا
وَتَسْتَخْرِجُ مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى
الْفُلْكَ مَوَاحِرَ فِيهِ وَلِيَبْتَلِيَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٥﴾

وَالْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا
وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾

سگور۔

۱۷۔ تے ایندے علاوہ بیاں وی نشانیاں ہن تے تاریں نال وی اورستے کوں ڈبدن۔

۱۸۔ کیا جیرھا پیدا کریندے او اویں تھی بگدے جیرھا پیدائیں کریندا کیا تساں سمجھندے نوہے۔

۱۹۔ تے بے تساں اللہ دی نعمتیں کوں گٹوتے تساں نوہے گٹن بگدے بے شک اللہ بہوں بخشن والا تے مہربان۔

۲۰۔ تے اللہ جو تساں لکیندے ء تے ظاہر کریندے ء او چاندے۔

۲۱۔ تے او اللہ دے سوا جینکوں سببیدن او کھ وی پیدا نہیں کر بگدے تے آپ پیدا تھئے ہوئے ہن۔

۲۲۔ او شریک سارے مردہ ان جیندے نیں تے انہیں کوں اے وی پتہ نیں جو کپڑاں دل اٹھالے ولین۔

۲۳۔ تہاڈا خدا بک تے جیرھے آخرت کوں نیں میندے انہیں دے دل حق کیں اٹھائیں تے او وڈائی کریندے پن

۲۴۔ اے گال پکی ء جو بے شک جو او لکیندن تے ظاہر کریندن اللہ چاندے بے شک اللہ سٹیں وڈائی کرن والیں کوں چچکا نیں چاندے۔

۲۵۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا دیندے جو تہاڈے رب کیا نئے لہائی ء او آہدن اے پہلے لوکس دے قعے ہن۔

۲۶۔ او قیامت دے ڈینہہ اٹھے باروی پورے چسین تے جنہیں کوں بغیر علم دے گمراہ کریندے ہن انہیں دے باروی چسین سٹو جیرھا او بار چسیندے پن او بہوں براء

۲۷۔ انہیں کیں پہلے لوکس دی تدبیراں کتیاں ہن تے اللہ سٹیں انہیں دی عمارتیں دے ایریں کیں آئے اتو کیں چھتاں

وَعَلَّمَتْهُمُ بِاللَّغْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۱۷﴾

أَفَسَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۸﴾

وَإِنْ تَعَدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوْهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ شَرِيفٌ ﴿۱۹﴾

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿۲۰﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿۲۱﴾

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿۲۲﴾

إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ ۚ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿۲۳﴾

لَا جُرْمَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿۲۴﴾

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۲۵﴾

لِيُخْلِفُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿۲۶﴾

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَحَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ

الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۷﴾

ڈھ پین تے انہیں کوں عذاب اتھو آئے جمعوں او
جانڈے وی ناں ہن۔

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِبُهُمْ وَيَقُولُ يَا شُرَكَاءِ
الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقِقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ ول قیامت دے ڈینہ اللہ سیس انہیں کوں ذلیل کر لیس
تے آکسی او میڈے شریک کتھان جنہیں دی وجہ ناں
تساں دشمنی کریندے بادے تے جینکوں علم ڈا گئے او
آکھن بے شک اچ کافرین تے ذلت تے مصیبت

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا
السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ جنہیں دیاں روحاں فرشتے اوں ویلے کڈھیندن
جیلے او اپنی جانیں تے ظلم پئے کریندے ہوندن تے او
آکھ کے صلح کرن دی کوشش کر لیس جو اساں تے کوئی برائی
دا کم نہیں کیا۔ ہا بے شک اللہ جو تساں کریندے بادے
بہوں جانڈے۔

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تساں دوزخ دے دروازیں وچ پہن وچو اونڈے
وچ دیر تک رہو تے وڈائی کرن والیں دا لکناٹہ بہوں بُرا
تے متقیں کوں آکھا ویسی تہاڈے رب کیا ہائے او
آکھن بہوں چنگا (جو اوں لہائے) جنہیں نیکی کیتی انہیں
کیتے ایس دنیا وچ دی بھلائی تے آخرت دا گمرو دی انہیں
کیتے چنگا تے متقیں واسطے گھر بہوں چنگا۔

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ
الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ ہمیشہ دے باغن جیندے وچ او پس جیندے وچ
نہراں و بندیاں پیاں ہوسن جو او پسند کر لسن انہیں کوں بلسی
ایویں اللہ سیس متقیں کوں بدلہ ڈیندے۔

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ
الْمُتَّقِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ جنہیں کوں فرشتے مریندن پاک حالت وچ او آہن
تہاڈے اتے سلامتی جو تساں کریندے بادے اونڈی
وجہ کیں جنت وچ داخل تھی وچو۔

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ كَاطِبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ کیا او انتظار کریندن جو عذاب دے فرشتے آون یا
تیبے رب دا فیصلہ آونگے ایویں انہیں دی کیتا ہیرے انہیں
کیں پہلے ہن تے اللہ سیس انہیں تے ظلم نہیں کیا او اپنے

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
أَمْرٌ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۳۴﴾

آپ تے آپ ظلم کریندن۔

۳۵۔ انہیں دے عملیں دی سزا انہیں کوں آپکڑیئے تے جیندے اتے ادکھدے ہن اوں عذاب انہیں کوں ولہیٹ گدھے۔

۳۶۔ تے مشرکیں آکھئے جے اللہ چاہندا تے اسال اوندے سوائے پے کہیں دی عبادت نہ کروں ہاتے نہ ساڈے پیو ڈاڈے تے اوندے حکم دے سوا کوئی شے حرام نہ کروں ہا ایویں انہیں لوکیں دی کیا باجیرھے انہیں کنیں پہلے ہن رسولیں واکم تے محسن کھول کے پچا ڈیوں۔

۳۷۔ تے اسال ہر قوم وچ رسول پھین جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے شیطان کنیں بچو تے انہیں وچو کجھ ہن جنہیں کوں اللہ بدیت ڈتی کجھ ایجھے ہن جنہیں تے تباہی واجب تھی گئی۔ تے تساں سارے ملک وچ پھرتے ڈیکھو جو جھٹلاوٹن والیں دا انجام کیویں تھیندے۔

۳۸۔ جے توں انہیں دی ہدایت دی بہوں خواہش رکھیندیں تے بے شک اللہ سیں اونکوں ہدایت نیش ڈیندا جیرھے جنہیں کوں گمراہ کرن تے انہیں دا کوئی امدادی نیش۔

۳۹۔ انہیں اللہ دیاں پکیاں قساں کھادن جو جیرھامرو لیسے او دلا جیندا نہ تھیسے تے اکثر لوک چاڈے نہیں جو لے اللہ دا پکا وعدہ۔

۴۰۔ تاں جو انہیں تے ظاہر کرے جیندے وچ او اختلان کریندن تے کافریں کوں پتہ بگ وچے جو بے شک او کوڑن۔

۴۱۔ اسال جیرھے کم دا ارادہ کریندے ہیں اوں ویلھے اسال صرف اے آبدے ہیں تھی وچ تے او تھی ویندے

۴۲۔ جیندے اتے ظلم کیا گئے اوندے بعد اوں ہجرت کیتی اللہ دے رستے وچ اسال اوں کوں دنیا وچ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَّحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا أَحْرَمُنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿٣٦﴾

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَبُذِرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ ﴿٣٧﴾

إِنْ تَحْرِضْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ لُصْرَيْنِ ﴿٣٨﴾

وَأَقْسُوا بِاللَّهِ جَهْدَ آيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعَدُّ عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٤٠﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۗ وَلَا جُزَا الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

يَعْلَمُونَ ﴿۴۲﴾

ضرور چنگی جا ڈلیوں تے آخرت دا بدلہ بہوں وڈا ہے او
جانن یا۔

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ جنہیں صبر کیتے تے اپنے رب تیں بھروسہ کریندن
۴۴۔ اساں تیں کنیں پہلے وی مردیں کوں رسول بنا کے
پھیندے ہاسے تے انہیں دو وحی کریندے ہاسے جے
تساں نوبے جاڈے تے تساں یاد رکھن والیں کنیں کچھ گھنوں۔
۴۵۔ کھلے نشانات تے روشن تسلیم ڈے کے پھٹیا ہا۔ تے
تیبو اسان کامل ذکر لہائے تاں جو توں لوکیں کوں کھول کے
ڈسیں جو انہیں دو لہایا گئے تے تاں جو او غور کرن۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَسَلُوا
أَهْلَ الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۴۴﴾بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ
لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ کیا او لوک جیرھے گندیاں تدبیراں کریندن او امن
وچ ہن جو اللہ سیس انہیں کوں زمین وچ ذلیل کر ڈیوے
یا انہیں تے عذاب اتھو آدے جھٹھو او جاڈے وی نہ ہون۔
۴۷۔ یا انہیں کوں سفریں وچ پکڑے تے او اللہ سیس کوں
ہرانیں بگدے۔

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَن يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ
الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۴۶﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ یا انہیں کوں گھٹا گھٹا کے ہو لے ہو لے پکڑے تے
بے شک تیبو ارب بہوں مہربان تے ول ول رحم کرن
والا۔

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿۴۸﴾

۴۹۔ کیا انہیں نیں ڈٹھا جو خستے اللہ سیس پیدا کیتی او ندا
پچھا وال کھبے پاسوں وی تے سچے پاسوں وی ذلیل تھی کے
اللہ دے حضور جھکدے ہوئیں پھر دارہ ویندے۔

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يُتَفَيَّوْا ظِلْمًا
عَنِ الْبَيِّنَاتِ وَالشَّمَالِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَهُمْ فِي دُجْرُونَ ﴿۴۹﴾

۵۰۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کریندی جو آسمانیں وچ تے
جو زمین وچ جانور تے فرشتے ہن تے او وڈائی نیں کریندے
۵۱۔ اپنے رب کنیں جیرھا انہیں دے اتے ہے اوں کنیں
ڈرون تے جیرھی گال دا حکم ڈتا ویندے اوں کریندن۔

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ
دَابَّةٍ وَالسَّلِيمَةِ وَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۵۰﴾

۵۲۔ اللہ سیس آکھئے تساں جو معبود نہ بناؤ تہا ڈا معبود
بک تے تساں میں کنیں ڈرو۔

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِمَّنْ قَوْمِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا
يُؤْمَرُونَ ﴿۵۱﴾وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا آلَ إِبْرَاهِيمَ إِتْمَاهُ وَاللَّهُ
وَاحِدٌ فَأَتَايَ فَارْهَبُونَ ﴿۵۲﴾

- ۵۳۔ جو آسمانیں و بچ تے زمینیں و بچ او اللہ داء تے
فرمانبرداری او ندا ہمیشہ حق کیا اللہ دے سوا کہیں بے کنیں
ڈر دے ۴۔
- ۵۴۔ جیڑھی نعمت تہاکوں ملی ۶ او اللہ کنیں بے تے جڈاں
تہاکوں کوئی تکلیف پہنچدی ۷ تہاں ہوندو فریاد کریندے ۸
- ۵۵۔ ول جڈاں او تکلیف تہاں کنیں دور کر ڈیندے تہاں
وچو بک ٹولہ ہوں ویلے اپنے رب دا شریک بناون پنے
ویندے۔
- ۵۶۔ تہاں جو او انکار کرن جو اساں انہیں کو ڈرتے تہاں
فائدہ چا گھنوں جلدی تہاکوں پتہ بگ و لسی۔
- ۵۷۔ تے جو اساں انہیں کوں ڈرتے او ندے وچو بک صہ
انہیں (معبودیں) کیتے بنا گھندن جنہیں کوں او چا ندے نیں
اللہ دی قسم جیڑھا کوڑ تہاں گھڑیندے ۹ تہاں کنیں ضرور
پچھا و لسی۔
- ۵۸۔ او اللہ کیتے دھیریں بٹیندن او پاک تے انہیں کیتے
او بے جو او چا ہندن۔
- ۵۹۔ تے جڈاں انہیں کوں کہیں چھو ہر دے پیدا تھیون
دی خبر تے او ندا منہ کالا تھی ویندے تے او کا وڑ پیتی پیا
ہوندے۔
- ۶۰۔ جیڑھی خبر اونکوں ڈتی گئی ۱۰ او ندی برائی کنیں او
لوکیں کنیں گدے۔ کیا اونکوں ذلت دے نال رکھ گھنے یا
مٹی وچ پور ڈلیوے۔ سٹو بہوں گندہ ۱۱ جو او فیصلہ کریندن
- ۶۱۔ جیڑھے آخرت تے ایمان نیں ایندے انہیں دی
حالت بہوں بری ۱۲ تے اللہ دی شان بہوں اچی ۱۳ تے
او بہوں غالب تے بہوں سیانا ۱۴۔
- ۶۲۔ جے لوکیں کوں اللہ انہیں دے ظلم دی وجہ کنیں پکڑا
- وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الدِّیْنُ وَاصْبٰٓءُ
اٰغْيٰرِ اللّٰهِ تَتَّقُوْنَ ۵۳
- وَمَا يَكُم مِّن نِّعْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ
فَاِلَيْهِ تَجُرُّوْنَ ۵۴
- ثُمَّ اِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ اِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ
يُشْرِكُوْنَ ۵۵
- لِيَكْفُرُوْا بِمَا اٰتَيْنَهُمْ فَمَسَّوْا فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۵۶
- وَيَجْعَلُوْنَ لِمَا لَا يَعْلَمُوْنَ نَصِيْبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ
ثَا لِي لَسَلُوْا عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُوْنَ ۵۷
- وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ الْبَنٰتِ سُبْحٰنَهُ ۱۰ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُوْنَ ۵۸
- وَ اِذَا بَشَّرَ اَحَدُهُمْ بِالْاُنْثٰى كَلَّ وَجْهَهُ مُسْوَدًّا
وَهُوَ كٰظِمٌ ۵۹
- يَتَوٰاٰرَى مِّنَ الْقَوْمِ مِّنْ سُوْءِ مَا بَشَّرٰٓهُ اٰيْمٰنِكُمْ
عَلٰى هُوْنٍ اَمْ يَدُسُّهُ فِى التُّرَابِ اِلَّا سَاءَ مَا
يَحْكُمُوْنَ ۶۰
- لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ ۱۲ وَ لِلّٰهِ
النُّسْلُ الْاَعْلٰى ۱۳ وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۱۴
- وَلَوْ يُوَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا

گھنے ہاتے زمین تے کوئی جانور نہ چھوڑے ہا اصل او
انہیں کول مقررہ مدت تیں مہلت ڈیندے تے جڈاں انہیں
دا وقت آویندے تے نہ او ہک لحظہ پچھورہ کے نہج
سگدن تے نہ اگو نکل کے۔

۶۳۔ تے اللہ سیس واسطے او شے بیٹین جیرمی آپ
نا پسند کریندن تے انہیں دیاں زبانوں کوڑ مریندن بیشک
جو انہیں واسطے چنگائی ۶۔ بے شک انہیں کتے دوزخ دی
بھاء تے بے شک او اوندے وچ چھوڑ ڈتے ولین۔
۶۴۔ اللہ دی قسم تیں کنیں پہلے اسان قومیں دو رسول
پٹھین تے شیطان انہیں دے عمل انہیں کول سوٹھے
کر کے ڈکھالین اچ او انہیں داماکب تے انہیں کیتے
ڈکھ والا عذاب۔

۶۵۔ اسان تیبڑ و کتاب اس واسطے لہائی ۶ جو توں انہیں کول
او گاہیں کھول کے ڈسا ڈے جیندے وچ او اختلاف
کریندن تے ہدایت تے رحمت ایمان آتن والیں کیتے۔
۶۶۔ تے اللہ سیس جھڑ کینس مینہ و سائے تے اوندے نال
بر زمین کول آباد کیتس بے شک ایندے وچ سٹن والی
قوم کیتے نشان۔

۶۷۔ تے بے شک تہاڈے واسطے ڈنگریں وچ
سبق اسان تہا کول انہیں دے ڈڈھیں وچو خالص کھر
پھوسی تے رت دے وچو کڈھ کے پلیندے ہن جیرھا
پیونٹ والیں واسطے نگلیندے ویندا۔

۶۸۔ تے کھی تے انگوریں دے پھلیں نال تسال شراب
بٹیندے ۶ تے چنگا رنق بے شک ایندے وچ
عقل والی قوم کیتے نشان۔

۶۹۔ تے تیبڑے رب ماکھی دی مکھی کول وھی کیتی جو توں

مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا
جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا
يَسْتَقْدِمُونَ ﴿۱۲﴾

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكُذْبَ
أَنَّهُمْ الْحُسْنَىٰ لَآ جُرْمَ آتٍ لَهُمُ النَّارُ وَأَنَّهُمْ
مُفْطُونَ ﴿۱۳﴾

تَا لِلَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَمِنَ لَهُمْ
الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمْ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿۱۴﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا
فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۵﴾

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَا بِهِ
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً
لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿۱۶﴾

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّتُسْقُوا
بِمَتَانِ مَبْكُونِهِ مِنْ بَيْنِ قَرْنٍ وَ دَمٍ
لِّبَنَاءِ خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّرِيبِينَ ﴿۱۷﴾

وَمِن ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ
سُكْرًا وَ رِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۱۸﴾

وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا

وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿۱۹﴾

پھاڑیں وچ گھر بناتے وئیں وچ وی تے جیرھیاں
اوجہیں بنیدن۔

ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا
يَخْرُجُ مِنْ بَطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ
لِّلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے دل ہر قسم دا پھل کھا پھیں توں اپنے رب دے
بڑے ہوئے سوکھے راہیں تے ٹر۔ انہیں دے بڑھیں
وچو بک پیون دی شے نکلدی ۽ جیندے رنگ مختلف
ہوندن اندے وچ لوکیں کیتے شفا ۽ بے شک ایندے
وچ سوچن والی قوم کیتے نشان۔

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَقَّعُكُمْ وَيَسْأَلُكُمْ مَن يَشَاءُ ۚ
أَزْدِلِ الْعُمَرُ لَكِنِّي لَا يَعْلَمُ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
قَدِيرٌ ﴿۲۱﴾

۲۰۔ تے اللہ سیس تہا کوں پیدا کریندے تے دل تہا کوں
مریس تے تہا بڑے وچو کجھ ایجنن جیرے عمرے ذلیل
حصے تیں پچا بڑتے دیندن تاں جو او علم دے باوجود کجھ
نہ جانن سگن۔ بے شک اللہ بہوں چاٹن والاتے بہوں
قادر۔

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
الَّذِينَ فَضَّلُوا بَرَاءُوا بِرِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ ۗ أَلْفَبِعَمَلِهِ اللَّهُ يَجْحَدُونَ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ تے اللہ سیس تہا بڑے وچو کجھ کوں نہیں تے رزق
وچ ودھائے تے جہیں کوں ودھ رزق ملے اپنے رزق
کوں پانہیں دوئیں ولیندے جو او انہیں دے برابر دے
حصے داربن وچن کیا او اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ
مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
أَفَبِلَا بَاطِلٍ يُؤْمِنُونَ وَيَنْعَمَتِ اللَّهُ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿۲۳﴾

۲۲۔ تے اللہ سیس تہا بڑے کیتے تہا بڑے وچو تہا بڑیاں
زالیں بٹائن تے تہا بڑی زالیں کنیں پترتے پوترے پیدا
کیتنسی تے اوں تہا کوں پاک شہیں دارزق بڑتے کیا او کوڑ
کوں میندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ سَرَفًا
مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿۲۴﴾

۲۳۔ تے اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیرے
آسمانیں تے زمین وچو کجھ وی بڑیوں دا اختیار نیں
رکھیندے تے نہ او اسے طاقت رکھیں۔

فَلَا تَضُرُّوهُ بِالْحَسْبِ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ ﴿۲۵﴾

۲۴۔ تہاں اللہ دے متعلق گالہیں نہ بٹاؤ بے شک اللہ
چاٹدے جو تہاں لوہے چاٹدے۔

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ

۲۵۔ اللہ سیس بک پانہیں بندے دی مثال بیان کریندے

وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا
وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿۶۱﴾

جیرھا کہیں گال دی وی طاقت نیں رکھیندا تے جینکوں
اللہ سیس اپٹے ولو چنگا رزق ڈتا ہوئے تے اوندے وچوںک کے
وی تے ظاہری وی خرچ کریندا ہوئے کیا اے ڈوہیں بکو
جہیں تھی سبگدن۔ سب تعریفاں اللہ دیاں ہن۔ اصل بہوں
سارے لوک جاڈے نیں۔

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا زُجَلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمٌ لَا يَقْدِرُ
عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ
بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ اللہ سیس ڈو آدمیں دی مثال بیان کریندے انہیں
وچو ہک گولگاء جیرھا کہیں تھے دی طاقت نیں رکھیندا
تے مالک تے بار جنتے منہ کریندے چنگائی نال نیں ولدا
کیا او جیرھا النصف دا حکم ڈیندے تے سدھے رستے
تے ہے بکو جہیں تھی سبگدن۔

بج
۱۶

۶۸۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ کنیں ہے تے
قیامت دا معاملہ اکھ دے چھپکن آلی کار یا این کنیں وی
زیادہ کولہوئے بے شک اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أُمِرَ السَّاعَةَ
إِلَّا كَلِمَتِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۶۸﴾

۶۹۔ تے اللہ سیس تہاکوں تہا ڈیں میریں دے ڈڑھیں وچو
کڈھے تساں کچھ وی نہ جاڈے ماوے تے تہا ڈے کیتے
کن اکھیں تے دل پٹانسی تاں بوتساں شکر کرو۔

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿۶۹﴾

۸۰۔ کیا انہیں پکھیں کوں نیں ڈٹھا جیرھے آسمان دی فضا
وچ ہن تے خدمت کریندے ہین۔ انہیں کوں اللہ دے
سوا بیا کوئی نیں روکی کھڑا۔ بے شک ایندے وچ مومن
قوم کیتے نشان۔

الَّذِينَ يَرَوْنَ إِلَى الظُّلُمِ مُسْحَرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا
يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿۸۰﴾

۸۱۔ تے اللہ سیس تہا ڈے گھوس کوں تہا ڈے رہن کیتے
بنائے تے ڈنگریں دے چھیں نال وی گھر پٹانسی سفر دے
ڈینہیں وچ وی تے گھریں وچ وی او تہا ڈے کیتے ہولے
پھلن تے انہیں دی اُن (باریک تے موٹی) تے والیں نال
سامان بنیدے ہ تے ہک وقت تیں فائدہ چیندے ہ۔

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ
جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ
إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا
آثَاتًا وَمَتَاعًا إِلَى حِينٍ ﴿۸۱﴾

۸۲۔ تے اللہ جو پیدا کیتے اوندے وچو کچھ پچھاویں آلیاں

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ خَلْقِ ظِلَالًا

تے پہاڑیں وچ تہاڑے کیتے کنڈ دیاں جہیں بٹائیں تے
تہاڑے کیتے چولے بٹائیں جیندے نال لتاں گرمی
کنیں بچدے ءتے کجھ چولے جیرھے تہا کوں جنگ
دے ویلھے بچیدن۔ ایویں او تہاڑے تے اپنی
نعتاں پوریاں کریندے تاں جو لتاں فرما نبرداری
۸۳۔ تے جے او پھر وچن تے تیڈے اتے کھلا پچا
ڈیوں فرض۔

۸۴۔ اللہ دی نعمت کوں او سنجیندن تے ول انکار کریندن
تے اکثر لوک کافرن۔

۸۵۔ تے جڈاں اساں ہر امت دچو ہک گواہ کھڑا کر لسیوں
ول کافریں کوں اجازت نہ ہوسی تے نہ غدر قبول کیا ویسی
۸۶۔ تے جڈاں ظالم عذاب ڈیکھسن انہیں کنیں او مسخا
نہ کیا ویسی تے نہ انہیں کوں دھی ڈتی ویسی۔

۸۷۔ تے مشرک جڈاں اپنے شریکیں کوں ڈیکھسن تے
او آکھسن جو اے ساڈے رب اے ہن ساڈے شریک
جنہیں کوں اساں تیڈے سوا سبب بندے ہاسے او گال
انہیں دے من تے دلا مریسن تے آکھسن لتاں کوڑے ء

۸۸۔ تے اوں ڈنہیہ او اللہ دے سامنے اپنی فرما نبرداری
ظاہر کریسن تے جیرھا کجھ او گھڑیندے ہن انہیں کنیں
گم تھی ویسی۔

۸۹۔ جنہیں کفر کیتے تے اللہ دے رستے کنیں رکیندن اساں
انہیں کوں ایں عذاب کنیں ودھ بیا عذاب ڈیوں جو اوزین
وچ گیر گھیتدے ہن۔

۹۰۔ تے جڈاں اساں ہر امت وچ انہیں دے خلالت اناہیں
وچو ہک گواہ کھڑا کر لسیوں تے اساں تیکوں وی انہیں دے
اتے گواہ ٹیسوں تے اساں اے کتاب تیڈے اتے

وَجَعَلْ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَائًا وَجَعَلْ
لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِينَكُمْ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِينَكُمْ
بِأَسْكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُسَلِّمُونَ ﴿۸۲﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلِغُ الْبَيِّنُ ﴿۸۳﴾

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمْ
الْكَافِرُونَ ﴿۸۴﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَآئِيُو ذُنُوبَهُمْ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿۸۵﴾
وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يَخْفَفُ عَنْهُمْ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۸۶﴾

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا
هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ
فَلَقُوا إِلَيْهِمْ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۸۷﴾

وَالْقَوْلُ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ يَدِ السَّلَامِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿۸۸﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ
عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿۸۹﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿۹۰﴾

ہمائی، جیڑھی ہر شے کوں بیان کریدی، تے ہدایت تے
رحمت تے مسلمانیں کیتے خوشخبری ۶۔

۹۱۔ بے شک اللہ سبب الفان تے احسان دا حکم دیندے
تے قریبی سکس کوں ڈیون دا تے بے حیائی تے گندیں
گاہیں تے بغاوت کنیں رکیندے، اوہماکوں نصیحت
کریندے تاں جو تساں سمجھو۔

۹۲۔ تے جڈاں تساں اللہ نال وعدہ کیتے اونکوں پورا کرو
تے اپنے قسین کوں پکا کرن دے بعد نہ تروڑو کیوں جو
تساں اللہ کوں اپنے قسم نال ضامن بنا گدھا با بے شک
اللہ سبب جو تساں کریندے، جاؤ دے۔

۹۳۔ تساں اول تریخت آلی کار نہ تھیوو جیں اپنا ستر کتہا
تے پکا کرن دے بعد ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا ہا۔ تساں اپنے قسین
کوں آیت وچ رسوخ دا ذریعہ بنیدے، تاں جو ہک قوم ڈوبھی
قوم کنیں زیادہ طاقتور تھی ونچے۔ اللہ تہا ڈی ایندے نال
صرف ازما لئیں کریندے تے تاں جو قیامت دے ڈینہہ
اللہ سبب تہاکوں صاف صاف بوس ڈیسی جو تساں اختلاف
کریندے پئے ۶۔

۹۴۔ جے اللہ چاہندا تے تساں ساریں کوں ہک امت بنا
ڈیوے باتے اصل جیڑھا چاہندے اونکوں اللہ گمراہ
کریندے تے جیڑھا چاہندے اونکوں سدھا رستہ دکھائیندے
تے جو کجھ تساں کریندے، اونہے بارے وچ تساں کنیں ضرور کچھ ایسی

۹۵۔ تے تساں اپنے قسین کوں آیت وچ رسوخ دا ذریعہ
نہ بناؤ نہ تاں پیر جوں دے بعد تک بلوسی تے تساں بُرا
نتیجہ چیسوات گاہوں جو تساں لوکس کوں اللہ دے رستے
کنیں روکئے تے تہا ڈے کیتے دڈا عذاب۔

۹۶۔ تے تساں اللہ دے وعدے کوں تھوڑے مل نال نہ

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي
الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۹۱﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَفْضُوا الْأَيْمَانَ
بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا
إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿۹۲﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزَاهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
أَنْكَارًا تَتَخَدُّونَ آيَاتِنَا أَنْتُمْ دَخَلَ بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ
أُمَّةً هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلِيُبَيِّنَ
لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿۹۳﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَنْ تُخْلَقُوا بَعْدَ
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۴﴾

وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِنَا أَنْتُمْ دَخَلَ بَيْنَكُمْ فَتَرِلَ قَدَمٌ
بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا الشَّوْءَ بِمَا صَدَقْتُمْ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۹۵﴾

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ

وچو جو الشدکینیں ہے او تہاڈے واسطے چنگا ۶ ہے
تساں چانڈے ۶۔

۹۷۔ جو تساں کینیں ہے او مک ولسی تے جو الشدکینیں ہے
او باقی رہن والا ہے تے جیرھے صبر کریندن اساں انہیں کول
انہیں دے عملیں دا ضرور چنگا بدلہ ڈیسوں۔

۹۸۔ تے جیرھا جو ان تے تریمت جو وی چنگا کم کر لیسے
تے ہوئے مومن اساں اونکوں پاک زندگی ڈیسوں تے
اساں انہیں کول انہیں دے عملیں دے مطابق بہترین بدلہ
ڈیسوں۔

۹۹۔ تے جڈاں توں قرآن پڑھیں تے شیطان مردود
کینیں توں التدی پناہ منگ۔

۱۰۰۔ بے شک مومنین تے اپنے رب دے بھروسہ کرن
والیں تے شیطان دا کوئی غلبہ نہیں تھیندا۔

۱۰۱۔ اوندا غلبہ صرف انہیں لوکین تے ہے جیرھے اوندے
نال دوستی لیندن تے اوندی وجہ کینیں شرک کریندن۔

۱۰۲۔ تے جڈاں اساں کہیں نشان وی جاتے بیا نشان گھن
اندے میں تے الشد بہوں چانڈے جو کجھ او لبندے او
آبدن توں تے کوڑا ہوتیں۔ اصل اکثر لوک چانڈے نیں۔

۱۰۳۔ توں آکھ ڈے تیڈے رب کینیں روح القدس
اونکوں سچائی نال بانے تاں جو مومنین دے دم جما ڈیوے
تے ہدایت تے فرمانبرداریں واسطے خوشخبری ۶۔

۱۰۴۔ تے اساں چانڈے میں جو او آبدن جو اینکوں پسا
آدمی سکھیندے۔ جیندو لے اشارہ کریندن اوندی زبان
تے عجمی ۶ تے اے زبان تے کھل عربی ۶۔

۱۰۵۔ بے شک جیرھے لوک التدی آیات کول نیں
میندے التدا انہیں کول ہدایت نیں ڈیندا تے انہیں کیتے

هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ
الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۹۸﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَنَجْزِيَنَّهُ حَيٰوَةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۹﴾

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ
الرَّجِيمِ ﴿۱۰۰﴾

إِنَّهُ لَيْسَ لَكَ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿۱۰۱﴾

إِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَكَّلُوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ
مُشْرِكُونَ ﴿۱۰۲﴾

وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
يُنزِّلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۳﴾

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿۱۰۴﴾

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ
لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجِبِي وَهَذَا لِسَانٌ
عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ ﴿۱۰۵﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيَهُمُ اللَّهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۰۶﴾

ڈکھ آلا عذاب۔

۱۰۷۔ صرف کوڑا وہی گھڑیندن جیرھے اللہ دی آیات تے ایمان نیں ایندے تے اوپکے کوڑن۔
۱۰۸۔ جنہیں اللہ دے منن دے بعد اوندا انکار کرن سولے انہیں دے جنہیں تے جبر کیا گیا ہوئے تے انہیں دے دل مطمئن ہون ایمان تے تے ہیں اپنا سینہ کفر کیتے کھول ڈتے انہیں تے اللہ دا غضب تے انہیں مہکتے وڈا عذاب۔

۱۰۸۔ اے ای واسطے ہے جو انہیں دنیاوی زندگی کوں آخرت دی زندگی دے مقابلے تے زیادہ پسند کیتے تے بیشک اللہ کا فرقہ کوں ہدایت میں ڈیندا۔

۱۰۹۔ ایچھے لوکن جنہیں دے ویں تے کن تے اکھیں تے اللہ مہر لاڈتی تے ایچھے لوک غافلن۔

۱۱۰۔ پکی گال جو اے لوک آخرت وچ گھانا پاوٹن والن
۱۱۱۔ پچھیں بے شک انہیں لوکیں کیتے جیرھے ڈکھ پاوٹن دے بعد ہجرت کرگین تے جبار کیتے نیں تے صبر کیتے نیں تیار ب بہوں بخشن والا تے دل دل رحم کرن والا۔
۱۱۲۔ جڈیاں ہر جان اپنی جان دے متعلق جھپڑا کریندا اوسی تے ہر جان کوں اوندے عملیں دا بدلہ پورا ڈتا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیا ویسی۔

۱۱۳۔ اللہ سیں ہک وستی دی مثال بیان کریندے جیرھی امن وچ تے اطمینان وچ ہاں تے اونکوں کھلا رزق ملدا ہا ہر پاسو اوں اللہ دی نعمتیں دی ناشکری کیتی تے اللہ سیں اونکوں بکھ تے ڈر دا لباس پورا ڈتا ہا ہوں جو او عمل کریندے ہن۔

۱۱۴۔ تے انہیں وچو انہیں دو ساڈا ہک رسول آئے انہیں

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿١٠٧﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٨﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٨﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٩﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَائِرُونَ ﴿١١٠﴾
ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١١﴾

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ بِتِجَارِدٍ عَنْ نَفْسِهَا وَتَوَدَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١٢﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعَمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٣﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ

الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿۱۳﴾

اونکوں جھٹلا ڈتے ول عذاب انہیں کول پکڑ گدھے کیوں جو او ظالم ہن۔

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنْتُمْ إِتْيَاهُ تَعْبُدُونَ ﴿۱۴﴾

۱۱۵۔ جو تہاکوں اللہ حلال تے پاک مال ڈتے اوندے وچو
تساں کھاو تے جے تساں اوندی عبادت کریندے ۱۴ تے
اوندی نعمت دا شکر کرو۔

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزِرِ
وَمَا أُهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَ
لَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۵﴾

۱۱۶۔ اول تہا ڈے اتے مردار تے رت تے جھامے داماس
تے جیرھا اللہ دے ناں دی بجانے پے دے ناں تے
کٹھا و نچے حرام کیتے تے جیرھا مجبور تھی و نچے تے اپنی خواہش
ذہوس تے حد کنیں نہ ودھے تے اللہ سبب بہوں بخشش والا
تے مہربان۔

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ ألسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا
حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿۱۶﴾

۱۱۷۔ جیرھیاں تہا ڈیاں زبانان کوڑ مریندن انہیں ناں اے
ناں آکھو جو اے حلال تے اے حرام ناں جو تساں اللہ تے
کوڑ بدھو بے شک جیرھے اللہ تے کوڑ بدھیندن او
کامیاب نیں تھیندے۔

مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۷﴾
وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمْنَا مَا كَصَحْنَا عَلَيْكَ
مِن قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يُظَلِّمُونَ ﴿۱۸﴾

۱۱۸۔ تھوڑا فائدہ ۱۷ تے انہیں کیتے دردناک عذاب
۱۱۹۔ تے یہودیں تے اساں او حرام کیا با جو اس کنیں پہلے
اساں تیکوں ڈسے اساں انہیں تے ظلم نیں کیتا تے اصل
او اپنے اتے آپ ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّرُوءَ بِمِغَالَةٍ ثُمَّ
تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۹﴾

۱۲۰۔ جیرھے لا علمی وچ برائی کرن تے ولا توبہ کرن تے
اصلاح کرن بے شک تیبڑا رب ایندے بعد بہوں بخشش والا
تے ول رحیم کرن والا ۱۹۔

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۲۰﴾

۱۲۱۔ بے شک ابراہیم ہک امت ہائے اللہ دا پورا فرمانبردار ہا
تے خدا کوں ہک منٹ والا ہاتے مشرکین وچو نہ ہا۔

شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ إِجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿۲۱﴾

۱۲۲۔ اوندی نعمتیں دا شکر کرن والا ہاتے اونکوں اوندے
رب چٹ گدھا ہاتے اوندی سدھے راہ دو راہنمائی کیتی۔

وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ

۱۲۳۔ اساں اونکوں دنیا وچ وی چنگائی ڈتی تے آخرت

الضَّالِّجِينَ ۱۳

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۱۴

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ۱۵

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْوَعْظِ الْحَسَنَةِ
وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۱۶

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ
وَإِنَّ صَبْرًا لَهَوْ خَيْرٌ لِّلصَّابِرِينَ ۱۷
وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ۱۸

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ۱۹

وچو اونیک لوکیں وچ یا۔

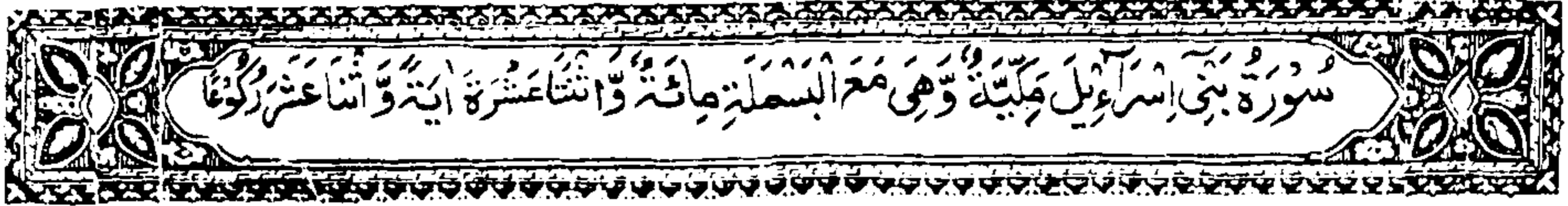
۱۲۴۔ ول اسان تیڈو وحی کیتی جو توں ہک خدا سے منن
والے ابراہیم سے مذہب دی پیروی کر جیرا مشرکیں وچو نہ یا۔

۱۲۵۔ چھن چھن دی سزا انہیں کیتے ہائی جس اوندے وچ
اختلاف کیتے تے بے شک تیڈا رب قیامت سے ڈینہ
فیصلہ کر لسی جیندے وچ او اختلاف کریندے ہن۔

۱۲۶۔ توں اپنے رب دی راہ دو سٹپ تے چنگی نصیحت
نال سڈ تے ساریں کتیں چنگے طریقے نال انہیں نال بحث
کر بے شک تیڈا رب انہیں کول چاندے جیرے اوندے
رستے کتیں گمراہ تھی گئیں تے انہیں کول دی جیرے ہدایت
پاگئیں

۱۲۷۔ تے بے سزا ڈیوتے اتنی سزا ڈیو جتنی انہیں تہا کول تکلیف
ڈتی تے بے سزا صبر کر لیسو لے صبر کرن دالیں کیتے چنگا
۱۲۸۔ توں صبر کرتے تیڈا صبر مھن اللہ سے کیتے بے تے انہیں
تے غم نہ کرتے جیریاں او تدبیراں کریندن توں انہیں دی وچ
کتیں تنگی محسوس نہ کر۔

۱۲۹۔ بے شک اللہ سب سے متقیں دے نال تے انہیں نال جیرے
نیکی کریندن۔

سورة بنی اسرائیل مکی ۱۲ آیتوں سے لے کر ۱۲ آیتوں تک ۱۲ رکوعوں میں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنَ الْآيَاتِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ②
- وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا تَنَجَّدُوا مِنْ دُونِي وَيَكْفُرُوا ③
- ذُرِّيَّةً مِّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ④
- وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ⑤
- فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا ⑥
- ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ دَّابِّينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ⑦
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیونٹ والا تے ول ول رحم کرنٹ والا۔
- ۲۔ پاک او ذات جیرھی اپنے بندے کوں راتو رات مسجد حرام کنیں مسجد اقصیٰ دو گھن گئی جیندے چودھارو اساں برکت ڈتی ءتاں جو اساں اونکوں اپنے نشان ڈکھاوں بے شک اوہوں سنٹن والا تے بہوں ڈیکھنٹن والا۔
- ۳۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اونکوں بنی اسرائیل کیتے ہدایت بنایا تے تہاں میڈے سوا کہیں کوں کارساز نہ بناو۔
- ۴۔ نس ہائی جنیکوں اساں نوح دے نال سوار کیتا ہا بے شک او بہوں شکر گزار بندہ ہا۔
- ۵۔ تے بنی اسرائیل کوں اس کتاب وچ اساں لے گال ڈس ڈتی ہائی جو تہاں زمین وچ ڈو دفعہ فساد کریسو تے وڈی منہ زوری تے وڈائی کریسو۔
- ۶۔ تے جڈاں پہلا وعدہ آئے اساں تہاڈو اینجے بندے کھڑے کیتن جیرھے سخت جنگ کرنٹ والے ہن۔ او تہاڈے گھریں دے اندر و پہہ گبن تے لے وعدہ پورا تھیونٹ والا ہا۔
- ۷۔ ول اساں تہاڈوں ہنائیں دے اُتے حملے دی طاقت ڈتی تے اساں مالیں نال تے پتیریں

نال تہاڑی امداد کیتی تے اساں تہاکوں تعداد
وِج ودھا ڈرتے۔

۸۔ تہاں کریسونکی تے او تہاڑے اچھے فائدے کیتے
ہے تے جے تہاں بُرائی کریسو تے تہاکوں نقصان
تھیسے۔ تے جہاں ڈوجھے وعدے دا وقت
آئے تاں جو او تہاڑے وڈیریں کوں ذلیل
کرن تے مسجد وِج پہہ وِجین جیویں پہلی دفعہ
پیٹھے ہن تے جتھ تے وی او غالب آون اونکوں
تباہ و برباد کر کے رکھ ڈیون۔

۹۔ اے تھی سبگدے جو تہاڑا رب تہاڑے اُتے
رحم کرے تے جے تہاں ولا شرارت کیتی تے اساں
تہاکوں ولا سزا ڈیسوں تے اساں کافرین کیتے
دوزخ کوں جیل خانہ بنا ڈرتے۔

۱۰۔ بے شک اے قرآن او راہ ڈکھیندے جیرھا
سب کنیں سدھا تے مومنین کوں جیرھے نیک
عمل کریدن خوش خبری ڈیندے بے شک انہیں
واسطے وڈا اجر۔

۱۱۔ تے بے شک جیرھے لوک آخرت کوں نہیں
منیدے انہیں کیتے اساں ڈکھ ڈیون والا عذاب
تیار کیتے۔

۱۲۔ تے انسان شرکوں دی اویں سڈیندے جیویں
بھلائی کوں سڈیندے تے انسان این گال وِج
بہوں تکھا۔

۱۳۔ تے اساں رات تے ڈینہہ کوں ڈو نشان
بنائیں تے رات دا نشان اساں مٹا ڈرتے تے
ڈینہہ دے نشان کوں ڈکھائیں والا بنائے تاں

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءَ وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا
الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبَرُوا مَا عَلِمُوا
ثَنِيْرًا ۝

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُذْتُمْ عَدْنَا وَجَعَلْنَا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيْرًا ۝

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
أَجْرًا كَبِيْرًا ۝

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيْمًا ۝

وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
عَاجِلًا ۝

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ فَمَنْ حَسِبَ أَنَّهُ
لَا يَلْبَسُ آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّيَتَّبِعُوا فُضُلًا مِنْ
رَبِّكُمْ وَلِيَتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ

شَيْءٌ فَصَلُّنَهُ تَفْصِيلاً ۱۳

جو تہاں اپنے رب دے فضل کوں گولو تے
تاں جو تہا کوں سائیں تے حساب دی گنتری دا
پتہ بگ۔ بگے تے ہر شے کوں چنگی طراں کھوں کے
بیان کر ڈتے۔

وَكُلِّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَلْعَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ
لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا ۱۴

۱۳۔ تے اساں ہر انسان دی گچی وچ اوندے
اعمال نامہ چمباڑ ڈتے سے تے اساں قیامت
دے ڈیندے اوندے عملیں دی ہک کتاب کھوں
کے رکھ ڈیسوں۔

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ۱۵

۱۵۔ توں اپنا اعمال نامہ پڑھ آج توں آپ
اپنے حساب کیتے کافی ہوں۔

مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ
فَأِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ۱۶

۱۶۔ جیرا ہدایت پندے اوندے تاہدہ محض ہونکوں
تھیں تے جیرا گمراہ تھیندے اوندے نقصان
دی محض ہونکوں تھیں۔ تے کوئی بار چا وٹ
والی کہیں بے دا بار نہیں چنیدی تے اساں
اصلو کہیں کوں عذاب نئے ڈیندے جے نہیں
اساں رسول نہ پٹھوں۔

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا
مُشْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
الْقَوْلُ فَدَمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا ۱۷

۱۷۔ تے جڈاں اساں کہیں وستی کوں ہلاک کرن
دا ارادہ کریندے ہیں اساں اوندے امیر لوکیں کوں
حکم ڈیندے ہیں۔ او اوندے وچ نافرمانی
کریندن تے ول ساڈی گال انہیں تے پوری تھی
ویندی ء تے اساں انہیں کوں بالکل تباہ کر
ڈیندے ہیں۔

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۱۸

۱۸۔ تے نوح دے بعد اساں کئی نسلاں ہلاک کر
ڈتن تے تیرا رب اپنے بندیں دے گناہیں کوں
جاٹن تے ڈیکھن وچ کافی ء۔

مَنْ كَانَ يُرِيدِ الْعَاجِلَةَ جَنَّاهُ فِيهَا مَا نَشَأُ لِمَنْ

۱۹۔ جیرا دنیا چاہندے اساں جیندے واسطے

چاندے ہیں اونکوں اوندے وچ جو چاندے ہیں جلدی ڈے
ڈیندے ہیں تے پھیں اوندانکاٹہ دوزخ بنا ڈیندے ہیں اوندے
وچ ذلیل تھی کے تے دھیکج کے بہسی ۔

۲۰۔ تے جرها آخرت کوں چاندے تے اوندے
مطابق کوشش کریندے تے اومومن لے لوک
بن جنہیں دی کوشش دی قدر کیتی دیندی ۷۔
۲۱۔ ساریں دی مدد کرنیہے ہیں اساں انہیں دی دی انہیں دی
وی تیبڑے رب دی بخشیش تے تیبڑے رب وی
بخشیش کوں لوڑھا کا ۷ نہیں۔

۲۲۔ توں ڈیکھ اساں کناہیں کوں پنہیں تے کیویں
فضیلت ڈتی ۷۔ تے آخرت دی زندگی درجیں وچ
وڈی ۷ تے فضیلت وچ وی وڈی ۷۔

۲۳۔ اللہ دے نال بیا معبود نہ بنا ناں تاں توں
ذلیل تھی کے کلہا بیٹھا رہ ویسیں ۔

۲۴۔ تے تیبڑے رب دا فیصلہ ۷ جو صرف تاں
ہوندی عبادت کرو تے ماپیو ناں چنگا ساوک
کرو جے انہیں وچو کہیں بک کوں یا ڈوناہیں کوں
تہاڈے سامنے بڈھیا آونچے توں انہیں کوں
اوسکوی نہ کرنہ انہیں کوں دڑکے ڈے تے انہیں
نال نرمی نال گال کر۔

۲۵۔ تے رحمت دے نال انہیں ڈوناہیں کیتے
جھک نوائی تے نرمی کر تے دعا منگ لے
میدے رب انہیں ڈوناہیں تے رحم کر جیویں انہیں
میکوں چھوٹی عمر وچ پالے ۔

۲۶۔ تہاڈا رب چاندے جو تہاڈے دیس وچ جے
تساں نیک ہوسوتے بے شک او ول ول تے

تُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا
مَذْحُورًا ۱۹

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ۲۰

كَلَّا تُبَدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا
كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ۲۱

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ الْكِبْرُ
دَرَجَاتٍ وَالْكِبْرُ تَفْضِيلًا ۲۲

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا
مَخْذُومًا ۲۳

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا آيَاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا إِذَا بَلَغْنَ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ
كِلَهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آفٍ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا
قَوْلًا كَرِيمًا ۲۴

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ
رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا ۲۵

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَادِقِينَ
فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا ۲۶

بہوں جھکنٹ والیں کوں بہوں بخشنٹ والا ۷۔

۲۷۔ قریبی سکیں کوں انہیں دا حق بڑے تے مسکین کوں تے مسافر کوں وی تے فضول خرچی نہ کر۔

۲۸۔ بے شک فضول خرچی کرنٹ والے شیطانیں دے بھران تے شیطان اپنے رب دا بہوں ناشکرا ۷۔

۲۹۔ تے بے توں اپنے رب دی رحمت وی امید کرنیدے ہوش انہیں کنیں منہ پھرنیدیں (تے پھیر) تے گال انہیں نال نرمی نال کر۔

۳۰۔ تے اپنے ہتھ کوں اپنی نگھی نال نہ بدھ (تے شوم نہ بن) تے اپنے ہتھ کوں نہ سرو کھول بڑے (فضول خرچ نہ بن) ناں تاں ملام تھی کے تے تھک کے بہہ ویسیں۔

۳۱۔ بے شک تیدا رب جنیدے کیتے چاندے رزق کوں ودھا بڑیندے تے گھٹا بڑیندے بے شک او اپنے بندیں کنیں باخبر تے بہوں بڑیکھنٹ والا ۷۔

۳۲۔ تے اپنی اولاد کوں مکھ دے بڑ کنیں قتل نہ کر انہیں کوں وی تے تہاکوں وی اسان رزق بڑیندے ہیں۔ بے شک انہیں دا قتل بہوں وڈی غلطی ۷۔

۳۳۔ تے زنا دے کولہونہ ونجوبے شک او بے حیائی تے گندا راہ۔

۳۴۔ تے جیڑھی جان اللہ حرام کیتی ۷ اونکوں حق مے بغیر قتل نہ کرو تے جیڑھا ظلم نال قتل تھیوے تے اسان اوندے وارث کوں اختیار بڑتے

وَأْتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّبِيلَ
وَلَا تُبْذِرْ تَبْدِيرًا ۝۲۷

إِنَّ الْمُبْذِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ وَكَانَ
الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ۝۲۸

وَأَمَّا نِعْرَضَنَّ عَنْهُمْ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنِّي
تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَّبْسُورًا ۝۲۹

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا
كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ۝۳۰

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ
كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۝۳۱

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ
وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطَاً كَبِيرًا ۝۳۲

وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزْقَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ۝۳۳

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن
قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِرَبِّهِ سُلْطٰنًا فَلَا يَشْرَفُ
فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا ۝۳۴

(بدلے دا) قتل وچ زیادتی نہ کرے بے شک
اوندی مدد کیتی ویسی۔

۳۵۔ تے یتیم دے مال دے کولہو نہ ونجو سوائے
چنگے طریقے دے جے تیں او جوان نہیں تھی ویندا
تے وعدہ پورا کرو۔ بے شک وعدے دا بچھا ویسی۔
۳۶۔ تے جیلے بھروتے پورا بھر کے ڈیوتے
جیلے تول کے ڈیوتے سدھی ترکڑی نال تول کے
ڈیو اے سب کنیں چنگا تے ایندا انجام وی
پہوں چنگا۔

۳۷۔ تے جیڑی گال دا تیکوں پتہ نہیں اوندے پھو
نہ پو بے شک کن اکھیں تے دل انہیں ساریں
دے متعلق پچھیا ویسی۔

۳۸۔ تے زمین تے اکڑیج کے نہ ٹر بے شک
توں ملک وی آخری حد تک اصلو نوہیں پہنچ
سگداتے نہ توں سرداریں دے وڈے
مرتبے تک پہنچ سگدیں۔

۳۹۔ تے ہر شے وی بُرائی تیدے رب دے
نزدیک ناپسندیدہ۔

۴۰۔ اے اونداک حصہ جو وحی تیدے رب تیدو کیتی
حکمت نال تے توں اللہ دے نال بیا
معبود نہ بنا۔ نہ تے توں روزخ وچ ملام تے
ذلیل تھی کے سٹیا ویسیں۔

۴۱۔ کیا تہاڑے رب تہاکوں پتہ کیتے چن
گدے تے فرشتیں کوں (پٹیاں) چھوہریں بنا
گدھنی بے شک تہاں خطرناک گال آبدے پئے
۴۲۔ تے اساں ایں قرآن وچ ایں واسطے ولاولا

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ
يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ۝

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَلْسِنَتِكُمْ
ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۝

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ۝

وَلَا تَنْتَشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ۝

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۝

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ
مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا ۝

أَفَأَصْفُكُمْ رَبُّكُمُ بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ

إِلَّا نَفُورًا ﴿۳۱﴾

برگال بیان کیتی ۽ تاں جو او نصیحت حاصل کرن
تے انہیں کوں اے قرآن نفرت ورج ودھیندا
پئے۔

قُلْ تَوَكَّلْ مَعِيَ إِلَهَ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَابْتَغَوْا إِلَى
ذِي الْعَرْشِ سَيْلًا ﴿۳۲﴾

۳۲۔ توں آکھ جے اوندے نال بے خدا ہوندے
جیویں او آبدن تے او انہیں خدا نہیں دی مدد
نال ضرور رستہ گول گھنن ہا۔

سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿۳۳﴾

۳۳۔ او پاک اوندی اچی شان تے جو او آبدن
اوں کنیں بہوں وڈا ۽۔

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ
تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿۳۴﴾

۳۴۔ ست آسمان تے زمین تے جو انہیں دے
وج او خدا دی تسبیح کریندن تے بر شے محض
اوندی تعریف نال اوندی تسبیح پئی کریندی ۽
تے اصل تہا کوں انہیں دی تسبیح سمجھ نہیں آندی
بے شک او کاوڑ پیوٹ والا تے بہوں بخشش
والا ۽

وَإِذَا قُرَأَتِ الْقُرْآنُ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جیلھے توں قرآن پڑھیں اسان
تیبڈے تے آخرت دے منکرین وچ بک
لگیا ہوا پردہ پیدا کر ڈیندے ہیں۔

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ
وَقْرًا وَإِذَا ذُكِرْتِ رَبِّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ
عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اسان انہیں دے دلیں تے پردے
سٹ ڈیندے ہیں تاں او سمجھن نال تے
انہیں دے کنیں وچ پوڑ سٹ ڈیندے ہیں
تے جیلھے توں قرآن وچ اپنے رب کوں جرحا
بک یاد کریندیں او اپنی کند پھیر کے نفرت
نال ٹر پیندن۔

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ
وَإِذْ هُمْ مُجَوِّعُونَ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِن
تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّشْهُورًا ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے جڈاں او تیبڈی گال کوں سڈے پئے
ہوندن تے جتھ واسطے او سڈن اسان او چاندے
ہیں۔ تے جیلھے او ملک کے مشورے کریندن تے

جیرھ ویلے ظالم ہک بے کوں آبدن جو تہاں ہک
اینجھے بندے دی پیروی کریندے ء جنیدے
اتے جادو تھیا بویا ء اے گال وی چاندے
ہیں۔

۴۹۔ ڈیکھ انہیں تیدے متعلق کینجھاں گاہیں بٹائن
جنیدے نال او گمراہ تھی گئیں انہیں کوں کوئی راہ
بعدا نہیں۔

۵۰۔ تے انہیں آکھے کیا اساں جڈاں بڈیاں
تے چورا تھی ویسوں کیا پچھیں اساں توں
مخلوق تھی کے ولا اٹھائے ویسوں۔

۵۱۔ توں آکھ بھانویں تھی ونجھو تہاں پتھریا لوبا۔
۵۲۔ یا ایس کنیں دی جیرھی تہاڈے دیس وچ
سخت مخلوق (ول وی اٹھائے ویسوں) تے او آکھسن
ساکوں بڑو جھی دفعہ کون جیندا کریسی۔ توں آکھ
جیں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا با تے او تیدو
ڈیکھ کے سرہلیسن تے آکھسن اے کڈاں تھیں
توں آکھ اے بہوں جلدی وی تھی سگدے۔

۵۳۔ جڈاں تہاکوں سڈیسی تے تہاں اوندی حمد
نال جواب بڈیسو تے تہاں خیال کریسو جو زینا
وچ بہوں تھوڑا وقت رہیے ہاوے۔

۵۴۔ تے توں میڈے بندیں کوں آکھ گال اوبا
کرن جیرھی چنگی ہوے۔ بے شک شیطان
انسان دا کھلا کھلا دشمن۔

۵۵۔ تہاڈا رب تہاکوں بہوں چاندے جے او
چاہے تے تہاڈے اُتے رحم کرے یا او چاہے
تے عذاب بڈیوے تے اساں تیکوں انہیں تے

أَنْظُرُ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَجِيبُونَ
سَبِيلًا ۴۹

وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا إِنْآ لَسَبْعُونَ
خَلْقًا جَدِيدًا ۵۰

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ۵۱
أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ
مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَسَيَنْغَضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى
هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِينًا ۵۲

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِنْ
لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ۵۳

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ
يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلنَّاسِ عَدُوًّا
مُبِينًا ۵۴

رَبِّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنْ يَشَأْ يُرْحَمَكُم أَوْ إِنْ يَشَأْ
يُعَذِّبِكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۵۵

ذمہ دار نہیں بنایا۔

۵۶۔ تے تیدبا رب چاٹدے جو کجھ آسمانیں تے
زمین وچ ہے۔ تے اساں کجھ نیئیں دے مرتبے
کوں کجھ کنیں ودھائے تے اساں داؤد کوں زبور
پڑتی ۷۔

۵۷۔ توں آکھ جنہیں دے متعلق تہاڑا اے خیال
جو او اوںدے علاوہ خداہن تے انہیں کوں
سڈوتے او تساں کنیں نہ پڑکھ دور کر سگدن
تے نہ بدلن دا انہیں کوں اختیار۔

۵۸۔ او لوک جنیکوں او سڈیندن او وی
اپنے رب دو وچن دا وسیلہ گولیندن جو کون
اللہ دے زیادہ کولہوے تے او اوندی رحمت
دی امید رکھیندن تے اوںدے عذاب کنیں
پڑدن بے شک تیدے رب دا عذاب
پڑا کلا ۷۔

۵۹۔ تے قیامت دے ڈینہہ کنیں پہلے کوئی
اینجھی وستی نہیں جنیکوں ہلاک نہ کروں یا پڑا
سخت عذاب نہ پڑیوں۔ اے گال کتاب وچ
کھئی گئی ۷۔

۶۰۔ ساکوں نشان پھٹن وچ کوئی گال نہیں روک
سگدی سوائے ایندے جو پہلے نوکس وی انیکوں
جھٹلایا باتے اساں ثمود کوں پڑاچی دا روشن
نشان پڑتا ہاتے انہیں اوںدے نال وی ظلم
کیتا تے اساں نشان محض پڑاؤن کیتے پھیندے
ہیں۔

۶۱۔ تے جڑاں اساں تیکوں آکھیا بے شک

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ
فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَأَتَيْنَا دَاوُدَ
زَبُورًا ﴿٥٦﴾

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِن دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ
كُفْرَ الضَّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَخْوِيلًا ﴿٥٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ
أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ
إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٨﴾

وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُورًا ﴿٥٩﴾

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا
الْأُولُونَ وَاتَّبَعُوا الشُّرُوكَ الْمُتَّبَعَةَ فَظَلَمُوا
بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٦٠﴾

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا

الرُّبِيًّا الَّتِي أَرَيْتَكَ الْإِفْتِنَةَ لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنَحْوَهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ
إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ①

۱۷

تیبڑے رب لوکیں کوں ہلاک کرن دا فیصلہ کر
گدھے تے جیڑھی خواب اسان تیکوں ڈکھائی ہائی
تے ملعون درخت جیڑھا قرآن وچ ہے انہیں کوں
اسان لوکیں کیتے امتحان دا ذریعہ بنایا ہائے اسان
انہیں کوں ڈریندے رہے ہیں ساڈے ڈراون
انہیں کوں وڈی منہ زوری وچ ودھا ڈتا۔

۶۲۔ تے جڈاں اسان فرشتیں کوں آکھیا ہا جو آدم

دے نال رل کے سجدہ کرو انہیں ساریں سجدہ
کیتے سوائے ابلیس دے اوں آکھئے کیا میں
اونکو سجدہ کراں جنیکوں میں چکڑکنیں پیدا کیتے۔

۶۳۔ ڈس تے سہی کیا اے ایہو جنیکوں میں
میبڑے اُتے عزت ڈتی ۶۔ جے توں میکوں قیامت
دے ڈینہہ میں ڈیویں دتھی تے سوائے تھوڑیں
دے میں انہیں دی ساری اولاد کوں قابو کر
گھنساں۔

۶۴۔ اوں آکھئے توں ونج جیڑھا انہیں وچو تیبڑے
پھوڑسی بے شک تہاڈا بدلہ دوزخ تے او
پورا پورا بدلہ ۶۔

۶۵۔ انہیں وچو جیندے اتے تیبڈا وس لگے
توں دوکھا ڈے کے سڈتے ایٹے سوار تے پیدل
لوکیں کوں میڑھ گھن ونج تے انہیں کوں مالیں تے
اولادیں وچ حصہ دار بناتے انہیں نال کوڑے
وعدے کر۔ تے شیطان دے انہیں نال سارے وعدے
ہن کوڑے۔

۶۶۔ بے شک میبڑے بندیں تے توں ڈاڑھا نوں
تھی سگدا تیبڈا رب کافی کار ساز۔

وَاذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا
إِبْلِسَ قَالَ مَا أَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ②

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْت عَلَىٰ ذَلِكُنَّ أَخْرَجْتَن
إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لِأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ③

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ
جَزَاءً مَوْفُورًا ④

وَأَسْتَفْزِرُ مِمَّنْ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ
عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجْلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ وَعَدَّهُمْ مَا يُعِدُّهُمْ الشَّيْطَانُ الْأَعْرُورًا ⑤

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
وَكَيْلًا ⑥

رَبُّكُمُ الَّذِي يُرِيحِي لَكُمْ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِيَتَّبِعْتُمْوَا
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿۶۷﴾

۶۷۔ تہاڑا رب او ہے جیرھا تہاڑے واسطے سمندر
وچ بیڑیں کوں چلندے تاں جو تہاں او نڈا فضل
گولو بے شک او تہاڑے اتے ول ول رحم کرن
والا ۷۔

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا
إِيَّا هُ فَلَئِمَّا بَجَّكُمُ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تے جے سمندر وچ تہاکوں کوئی ڈکھ پہنچے خلا
دے سواتساں کیکوں سڈیسو تے جڈاں او تہاکوں
بچا کے زمین تے گھن اندے تہاں منہ پھیر گھندے ہ
تے انسان ہوں نا شکرا ۷۔

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْصِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿۶۹﴾

۶۹۔ کیا تہاں میں گال کنیں امن وچ آگینو جو او
تہاکوں بھوئیں دی کندھی وچ پور ڈیوے یا تہاڑے
آتے نلکے نلکے پتھر وسا دے ول تہاکوں کوئی کارساز
نہ ۷۔

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَ لَكُمْ فِيهِ نَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿۷۰﴾

۷۰۔ کیا تہاں میں گال کنیں امن وچ آگئے جو
تہاکوں ڈو جھی دفعہ سمندر وچ گھن آوے تے تہاڑے
آتے تلکھی اندھاری گھولے تے تہاکوں تہاڑے انکار
دی وجہ کنیں غرق کر ڈیوے . ول تہاکوں میں عذاب
کنیں بچن کیتے ساڑے خلاف کوئی امدادی نہ ہسی۔

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَهُمْ فِي الْوَجْرِ وَالْبَحْرِ
وَرَزَقْنَهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿۷۱﴾

۷۱۔ تے بے شک اساں آدم دی اولاد کوں ہوں
عزت ڈتی ۷۔ اساں زمین تے سمندر وچ انہیں کیتے
سواری بناٹی ۷۔ اساں پاک شہیں دا انہیں کوں
رزق ڈتے تے جیرھی مخلوق اساں بناٹی ۷۔ اساں
انہیں کوں اوندے آتے فضیلت ڈتی ۷۔

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمامِهِمْ فَمَنْ أَوتِيَ كِتَابَهُ
بِيمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فِيهَا ﴿۷۲﴾

۷۲۔ تے جیرھے ڈینہہ اساں ہر ٹولے کوں انہیں
دے امام نال سڈیسوں تے جنہیں کوں سچے پتھر وچ
اعمال نامہ ڈتا ویسی او اپنے اعمال نلکے کو پڑھسن
تے انہیں تے زرہ وی ظلم نہ کیتا ویسی۔

۷۳۔ تے جیرا ایں جہان وچ اندھا ۱۷ او آخرت
وچ وی اندھا رہسی تے سدھی راہ کنیں بہوں
پریں تھی ویسی ۔

۷۴۔ انہیں دے وس وچ ہوے ہاتے اوتیکوں
اوندی وجہ نال جیڑی اسان تیبڑو وحی کیتی ۱۷ بہوں
تکلیف ڈیون ہاتاں جو توں ایندے علاوہ ہیا
کلام گھڑ کے پیش کر ڈیویں تے ول اوتیکوں سنگتی
بنا گھنن ہا ۔

۷۵۔ تے جے اسان تیبڑے دل کوں مضبوط نہ
کروں ہاتے تھوڑا جیہاں توں انہیں ذی گاہیں
وچ آونجی ہا ۔

۷۶۔ ول اسان تیکوں زندگی دا وی تے موت دا
وی وڈا عذاب چکھاؤں ہا ول ساڈے خلاف
تیکوں کوئی امدادی نہ ملے ہا ۔

۷۷۔ تے بے شک اوتیکوں ایں ملک کنیں
کڑھن دے مختلف منصوبے بنیدے رہ ویندن
تاں جو تیکوں ڈرا کے ملک کنیں باہر کڈھ چھوڑن
تے جے ایویں تھیاتے او وی تیبڑے بعد بہوں
گھٹ دقت رہسن ۔

۷۸۔ اے سلوک اوں ہوسی جیویں تیں کنیں پہلے
رسولیں دے نال ہاتے توں ساڈے (عمل) وچ تبدیلی
نہ پسیں ۔

۷۹۔ تے توں نماز پڑھ کجھ ڈھلن کنیں گھن کے رات دے ڈاڑھے
اندھا رے تیئیں تے فجر کوں قرآن پڑھیا کر بے شک
فجر کوں قرآن پڑھن آلے تیں فرشتے لہندن ۔

۸۰۔ تے رات کوں تمجد پڑھ اے تیبڑی دودھ

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ
سَبِيلًا ۱۷

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ
لِتَقْرَأَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ ۚ وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ خَلِيلًا ۱۷

وَلَوْلَا أَنْ تَبَتَّنَا لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا
قَلِيلًا ۱۷

إِذَا أَلْقَيْنَا لَكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا
تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ۱۷

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ
مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خَلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ۱۷

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ
لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ۱۷

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ اللَّيْلِ وَ
قُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ۱۷

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ ۚ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ

عبادتِ ایندے نال تیبڑا رب تیکوں تعریف والے مرتبے تے پُچا بڑیسی ۔

۸۱۔ توں آکھ اسے میڈے رب توں میاںوں سچے طریقے نال داخل کرتے سچے طریقے نال کڈھ تے میڈے کیتے اپنے ولو کوئی امدادی تے گواہ بنا ۔
۸۲۔ تے توں آکھ حق آگئے تے کوڑ بھج گئے بے شک کوڑ بھجن والا ۷

۸۳۔ تے اساں قرآن لہنیدے پئے ہیں جنیدے وچ شفا تے مومنین کیتے رحمت تے ظالمیں کوں محض گھائے وچ ودھنیدے ۔

۸۴۔ تے جیرے ولیمے اساں انسان تے العام کرنیدے ہیں تے او منہ پھیر گھندے تے پسواں تھی پھندے تے جڈاں اونکوں بڑکھ پہنچے اونا امید تھی ویندے ۸۵۔ توں آکھ ہر کوئی اپنے اپنے طریقے نال کم کرنیدے تے تہاڈا رب پہوں چاندے جو کون سدھے رستے تے ہے ۔

۸۶۔ او تیں کیں روح دے متعلق پُچدن توں آکھ روح میڈے رب دے حکم نال تے تہا کوں محض حضورا جیہاں علم ڈتا گئے ۔

۸۷۔ تے جے اساں چاہوں تے جو اساں وحی کیتی ۷ او ضرور چا گھنوں تے ول ساڈے خلاف تیکوں کارساز نہ بھسی ۔

۸۸۔ سوائے تیبڑے رب دی رحمت دے بے شک اوندرا فضل تیبڑے آتے پہوں وڈا ۷ ۔

۸۹۔ توں آکھ سارے انسان تے جن ایں قرآن جیہاں کلام گھن آون کیتے کٹھے زل و نجن ول وی او ایں

رَبِّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ۱۵

وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مَخْرَجَ صِدْقٍ وَاَجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا ۱۵

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبٰطِلُ اِنَّ الْبٰطِلَ كَانَ زَهُوْقًا ۱۵

وَنُنزِلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَاۗءٌ وَّ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ وَلَا يَزِيْدُ الظّٰلِمِيْنَ اِلْحٰسًارًا ۱۵

وَ اِذَا اَنْعَمْنَا عَلٰى الْاِنْسٰنِ اَعْرَضَ وَنَا جَٰنِبِهٖ ۷ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يُّوْسًا ۱۵

قُلْ كُلُّ يَّعْمَلُ عَلٰى شَاكِلَتِهٖ فَرَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ اَهْدٰى سَبِيْلًا ۱۵

وَيَسْئَلُوْنَكَ عَنِ الرُّوْحِ قُلِ الرُّوْحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّيْ وَمَا اُوْتِيْتُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَلِيْلًا ۱۵

وَلِيْنِ شَيْئًا لَّا نَذْهَبُ بِالَّذِيْ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ ثُمَّ لَا يَجِدُ لَكَ بِهٖ عَلِيْنَا وَكَيْلًا ۱۵

اِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ اِنَّ فَضْلَهٗ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيْرًا ۱۵

قُلْ لِيْنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰى اَنْ يَّاتُوْا بِسَبْئِلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا يَأْتُوْنَ بِسَبْئِهٖ وَاُوْكَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ

ظہیراً ۹۰

قرآن جیساں کلام نہیں آن سگدے بھانویں او
ہک بڑو جھے دے امدادی کیوں نہ بن ونجن۔
۹۰۔ تے اساں این قرآن وح لوکیں کیتے ہر گال
کئی طریقیں نال بیان کر بڑتی و ول وی اکثر لوکیں
کفر دے نال انکار کر بڑتے۔

وَلَقَدْ مَرَرْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ۙ ۹۰

۹۱۔ تے انہیں آکھے اساں تیکوں اصلو نہ منیسوں
جے تیں توں ساڈے کیتے زمین و چو چشمہ نہ کڈھیں۔
۹۲۔ یا تیڈا کوئی کجھوریں یا انگوریں دا باغ ہوے
تے اوندے وچ نہراں و ہا بڑے۔

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ
يَنْبُوعًا ۙ ۹۱

۹۳۔ یا جوویں تیڈا خیال توں ساڈے اُتے آسمان
دے ٹکڑے سٹ یا اللہ دے فرشتیں کوں ساڈے
سامنے گھن آ۔

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ تَحِيْلٍ وَعَيْنٍ فَتُفَجِّرَ
الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ۙ ۹۲

۹۴۔ یا تیڈا سونے دا گھر ہوے یا توں آسمان تے
چڑھ ونجیں۔ اساں تیڈے آسمان تے چڑھن کوں
وی نہ منیسوں جے تیں ساڈو کتاب نہ لہا آویں
جسکیوں اساں پڑھوں۔ توں آکھ میڈا رب پاک
میں محض یک بشر رسول ہاں۔

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا لِسْفًا أَوْ تَأْتِي
بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ۙ ۹۳

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ
وَلَنْ نُؤْمِنَ لِوَقَائِكَ حَتَّى تَنْزِلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ
قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ۙ ۹۴

۹۵۔ تے جڈاں لوکیں دو ہدایت آندی و او سے
آکھ کے اونکوں نہیں منیندے جو کیا اللہ سیں بشر
کوں رسول بنا کے پھٹیس۔

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ
إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ۙ ۹۵

۹۶۔ توں آکھ جے زمین و وح فرشتے آرام نال
ودے ہوں ہا تے ول اساں انہیں تے آسمان
کنیں فرشتہ رسول پٹھوں ہا۔

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمشُونَ مُطْبِعِينَ
لَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ۙ ۹۶

۹۷۔ توں آکھ میڈے تے تہا بڑے درمیان اللہ
کافی گواہ بے شک او اپنے بندیں کوں جائن والا
تے بڑیکھن والا۔

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ
بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۙ ۹۷

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ
تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمِيًّا ذَبْكَمَا وَصَمَّا نَاوِيَهُمْ
جَهَنَّمَ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿۹۸﴾

۹۸۔ تے جنیکوں اللہ ہدایت ڈیوے اوہو ہدایت
تے ہے تے جنیکوں گمراہ کرے تو انہیں کیتے
اوندے سوا کوئی امدادی نہ پیسیں تے قیامت
دے ڈینیہ اساں انہیں کوں انہیں دی نیتیں دے
مطابق اندھے تے گونگے تے بوڑے بنا کے جمع
کریوں انہیں واٹکانہ دوزخ تے جڈاں ٹھہری
تھیں اونکوں ولا بھڑکا ڈیوں۔

ذَلِكَ جَزَاءُ هُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا إِذَا
كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا إِنْآ لَنَبْعُوْثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿۹۹﴾

۹۹۔ لے انہیں دا بدلہ ات گاہوں جو انہیں
ساڈے نشانیں دا انکار کیتے تے انہیں آکھئے
جڈاں اساں بڈیاں بٹن کے چورا چورا تھی ویوں
کیا ول اساں نویں مخلوق بنا کے اٹھیسوں۔

أُولَئِكَ يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا
رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ﴿۱۰۰﴾

۱۰۰۔ کیا او ڈہدے نہیں بے شک اللہ سٹیں جیں
آسمان تے زمین کوں پیدا کیتے این گال تے قادر
جو انہیں جہیں بی مخلوق پیدا کرے تے ایندے وح
کوئی شک نہیں جو ایندے کیتے ہک معیار مقرر
تے ظالمیں کفرنال محض انکار کر ڈتے۔

قُلْ لَوْ أَنَّكُمْ تَنبَلُكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ
خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَنُورًا ﴿۱۰۱﴾

۱۰۱۔ توں آکھ جے تساں میڈے رب دی رحمت
دے خزانیں دے مالک ہوو ہاتے ول وی تساں
خرچ تھی ونجیٹ دے ڈر کنیں روک گھنو ہاتے
انسان شوم۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَنَسِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يُسُوسُنَا
مَسْحُورًا ﴿۱۰۲﴾

۱۰۲۔ تے بے شک اساں موسیٰ کوں نوں
کھلے نشان ڈتے ہن توں پچھ نبی اسرائیل کنیں جڈاں
او انہیں کنیں آئے اونکوں فرعون آکھئے بے شک
اے موسیٰ میں نیکیوں سمجھیدا جو تہڈے اُتے جادو
تھی گئے۔

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ

۱۰۳۔ اوں آکھیا تیکوں پتہ جو آسمانیں تے

زمین دے رب انہیں کون نشان بنا کے لہائے
تے اے فرعون بے شک میں سمجھینداں توں ناکام
تھیسیں۔

۱۰۳۔ اوں ارادہ کیتا جو انہیں کوں ملک کنیں باہر
کڈھ چھوڑے تے ول اساں اونکوں تے اوندے
نال آیس ساریں کوں غرق کر ڈتا۔

۱۰۵۔ تے اساں ایندے بعد بنی اسرائیل کوں اکھیا
تساں ملک وچ رہوتے جڈاں ڈو جھے
وعدے دا وقت اوسی تے اساں تہاکوں ولا
کٹھا کر کے گھن اوسوں۔

۱۰۶۔ تے اساں قرآن کوں حق نال لہائے تے
حق نال او لیتے تے اساں تیکوں خوش خبری ڈیون
والا تے ڈراوٹن والا بنا کے پٹھے سے۔

۱۰۷۔ تے اساں این قرآن کوں سورتیں وچ
ونڈ ڈتے تاں جو توں اینکوں لوکیں دے سامنے
آرام نال پڑھ کے سناویں تے اساں اینکوں
تھوڑا تھوڑا کر کے لہائے۔

۱۰۸۔ توں آکھ تساں اینکوں منویا نہ منوبے شک
ایں کنیں پہلے جنہیں کوں علم ڈتا گئے۔ جیرے ویلے
انہیں کوں لے قرآن پڑھ کے سنایا ویندے او
متھیں دے بھر سجدہ کریندے ہونیں ڈھ پوندن۔

۱۰۹۔ تے آہدن ساڈا رب پاک تے بے شک
ساڈے رب دا وعدہ پورا تھی کے رہی۔

۱۱۰۔ تے متھیں دے بھرنے ڈھانڈن تے روندن
تے اے انہیں کوں جھک نوائی وچ ودھیندے۔

۱۱۱۔ توں آکھ تساں اللہ سڈو یا رحمن سڈو

وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأظنك يفرعون مذبذبًا ﴿١٠٣﴾

فَأَرَادَ أَنْ يَنْفِرَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ
مَعَهُ جَبِينًا ﴿١٠٤﴾

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ
لَفِيضًا ﴿١٠٥﴾

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَّلْ وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَّا
مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٦﴾

وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مَكَّةَ
وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٠٧﴾

قُلْ آمَنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْآذْقَانِ
سُجَّدًا ﴿١٠٨﴾

وَيَقُولُونَ سُبْحٰنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ
رَبِّنَا لَفِعُولًا ﴿١٠٩﴾

وَيَخِرُّونَ لِلْآذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١١٠﴾

قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَدْعُوا الرَّحْمٰنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلِلَّهِ الْمَصْرُوفُ

الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافُتْ بِهَا وَ
ابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ۝

جیرحاناں گھن کے سڈو اوندے چنگے ناں ہن
تے توں اپنی دعا اچھی اچھی وی نہ کر تے
ہولے ہولے وی نہ کر تے درمیانہ راہ گول گھن۔

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وِليٌّ مِنَ الذُّلِّ
وَكَبْرُهُ تَكْبِيرًا ۝

۱۱۲۔ تے آکھ سب صفتاں اللہ دیا من جیئیں نہ پتر
بنائے تے نہ اوندی حکومت وچ کوئی شریک
تے نہ کمزور سمجھ کے اوندی کوئی سنگتی بندے تے
ہمیشہ اوندی وڈائی بیان کر۔

۱۱۲

سُورَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَةِ مِائَةٌ وَاحِدٌ وَعَشْرَةٌ آيَةٌ وَاثْنَا عَشَرَ رُكُوعًا

سورۃ کہف کی ۱۷ آیتیں ہیں۔ سورۃ النحل سے پہلے آیتوں کے بعد ۱۲ رکوع ہیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے تاں نال جیرھا بن منگے
ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ سبھ صفقاں اللہ دیاں ہن جیہیں اپنے بندے
تیں کتاب لہائی تے ایندے وچ کوئی ڈنگ
نسی رکھیا۔
- ۳۔ سچ کنیں بھری ہوئی تے سدھاراہ ڈکھانٹ
والی بنا کے لہائس تاں جو اول اللہ دے سخت
عذاب کنیں ڈراوے تے مومنین کوں جیرھے نیک
عمل کریندن انہیں کوں خوش خبری ڈیوے بے شک
انہیں کیتے چنگا بدلہ۔
- ۴۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن۔
- ۵۔ تے انہیں لوکیں کوں ڈراوے جیرھے آبدن
جو اللہ سئیں پتر بٹا گدے۔
- ۶۔ ایں گال دا نہ انہیں کوں تے نہ انہیں لے
پیو ڈاڈیں کوں کجھ دی ہے علم تے لے پہوں وڈی
گال جیرھی انہیں دے مومنین وچو نکلی پی
اے حض کوڑ پئے مریندن۔
- ۷۔ تے جے او ایں عظیم کلام کوں نہ منسن تے تھی سگدے
توں انہیں دے علم وچ افسوس دی وجہ کنیں اپنے آپ کوں
ہلاک کر ڈیسیں؟
- ۸۔ بے شک اساں جو کجھ زمین تے ہے اوندے
سوٹھپ واسطے بنائے تاں جو اساں انہیں کوں
- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ
يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ②
- قِيمًا لِّيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا لِمَنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
أَجْرًا حَسَنًا ③
- مَا كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا ④
وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ⑤
- مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ
كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا
كَذِبًا ⑥
- فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ عَلَى آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا
بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ⑦
- إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوهُمْ
أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ⑧

از ماؤں جو انہیں وچو کون چنگا کم کریندے۔
 ۹۔ تے بے شک اساں جو ایں زمین تے ہے
 اونکوں مٹا کے بربریان کر ڈھیسوں۔
 ۱۰۔ کیا توں بھنڈیں بے شک کہف (غار) تے
 رقم وائے ساڈے عجیب نشانیں وچو سن۔
 ۱۱۔ تے جڈاں کچھ جو انہیں غار وچ پناہ گدھی تے
 انہیں آکھے اے ساڈے رب توں ساکوں اپنے
 ولو رحمت ڈے تے ساڈے معاملے وچ توں
 ہدایت داسا مان پیدا کر۔
 ۱۲۔ اساں کج گنتری دے سال انہیں دے کنیں کوں
 بند رکھے (باہر دیاں گاہیں نہ سندے سن)
 ۱۳۔ ول اساں انہیں کوں اٹھائے تاں جو اساں ظاہر
 کروں جو ڈوناہیں ٹولیں وچو اپنے رہن دی مدت
 کوں کیں زیادہ محفوظ رکھنے۔
 ۱۴۔ اساں انہیں دی خبر تیکوں سچائی نال ٹھیندے
 ہیں او کچھ جو انہیں تے اپنے رب تے
 ایمان ایندے سن تے اساں انہیں کوں ہدایت وچ
 ودھایا با۔
 ۱۵۔ تے انہیں دے دیں کوں مضبوط کیتا۔ اوں
 ویلے جیلے او وطن کنیں نکلیں کیتے اٹھیں تے انہیں
 آکھے اے ساڈا رب تے آسمانیں تے زمین دارب
 ایندے سوا کہیں کوں اصلو معبود نہ بنیسوں ناں تاں اساں
 سچائی کنیں بہوں پریں دی گال آکھسوں۔
 ۱۶۔ اے ساڈی قوم انہیں ایندے سوا بے معبود
 بنا گدھن ایندے کیتے او کوئی روشن دلیل کیوں
 نہیں گھن آندے۔ جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑے

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ①

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا
 مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ②

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا
 مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ③

فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ④

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْضَىٰ لِنَا
 لِسُؤْأِ أَمَدًا ⑤

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ
 آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ⑥

وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبَّنَا رَبِّ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوكَ مِنْ دُونِهَا إِلَهًا
 لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا ⑦

هُؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ لَوْلَا
 يَأْتُونَ عَلَيْهِمُ سُلْطَانٌ بَيِّنٌ فَنَنْظِرُ الظَّالِمِينَ
 آفْرَةً عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ⑧

اور کنیں زیادہ ظالم کون۔

۱۷۔ تے جہاں تساں انہیں کنیں تے جنیدی اللہ دے سوا او عبارت کریندے ہن انہیں کنیں انج تھے ء۔ تساں ہن غار وچ پناہ گھنو تہا بڑا رب اپنی رحمت دی راہ تہا بڑے واسطے کھول بڑیسی تے تہا بڑے واسطے ایں معاطے وچ آسانی پیدا کریسی۔

۱۸۔ تے توں سمجھ کوں بڑدیں جیرے ویلھے او چرحدے او انہیں دی غار دے سجے پاسے کنیں ذرا ہٹ کے گذر دے جیرے ویلھے لہندے تے انہیں دے کجے پاسو ہواں لنگھدے تے او ایں غار وچ کھلی جا وچ رہندے ہن۔ اے اللہ دے نشانیں وچو ء۔ جنیکوں اللہ ہدایت بڑکھنیدے او ہدایت تے ہوندے تے جنیکوں گمراہ کریندے تے تیکوں اوندا نہ کوئی سنگتی تے نہ ہدایت بڑیوں والا بھسی۔

۱۹۔ توں انہیں کوں جاگدا ہویا خیال کریندیں تے اصل او مستے پین۔ تے اساں انہیں کوں سچے تے کجے پاسے تے پھریسوں تے انہیں داکتا انہیں دے نال درساں تے اپنیاں جنگھاں درگھیری رہی تے تیکوں انہیں دے حالات دا پتہ لگ ونجے تے توں انہیں کنیں کنڈیتا سچ و بیس تے انہیں دے رعب تلے آویسیں۔

۲۰۔ تے اساں ایویں انہیں کوں اٹھایا تے اوہک بڑو جھے کنیں پچھن بگن انہیں وچوہک بندے آکھے تساں چو کھی دیر رہ گئے ء۔ انہیں آکھے بڑنیہہ یا اوندا بہ حصہ انہیں آکھے حتی دیر تساں رہ

وَإِذِ اعْتَرَلْتُمُوهُمْ وَمَا يُعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْأَىٰ
إِلَى الْكَهْفِ بِنُشْرِهِمْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُخَيِّئُ
لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِرْفَقًا ۝

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزُورُ عَنْ كَهْفِهِمْ
ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ
الشَّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ
اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلْ فَلَنْ
تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ۝

وَتَحْسَبُهُمْ آيْقَاطًا وَهُمْ مُرْقُودَةٌ وَنُقَلِّبُهُمْ
ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشَّمَالِ ۗ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ
ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ۝

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ
مِنْهُمْ كَمْ لَبِئْتُمْ قَالَوَا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ
قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِئْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ
بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى

طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَيَتَلَطَّفْ ۚ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿۱۵﴾

گئے تہا ڈار ب چاٹدے تسان شہر دو اپنا
ہک بندہ اے پیسے ڈے کے پٹھو او ڈیکھے کیندا
کھانا چنگا او تہا ڈو گھن آوے تے اے کم
نرمی تے ہوشیاری نال کرے تے تہا ڈا کہیں کون
پتہ نہ لگن ڈیوے۔

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ
فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ﴿۱۶﴾

۲۱۔ بے شک جے او تہا ڈے اُتے ڈاڑھے تھی
گئے تے تہا کون پتھر مار مار کے ہلاک کر ڈیسن۔ یا
تہا کون زور نال اپنے مذہب وچ دلا گھن او سن تے دل
تساں کڈا ہں وی کامیاب نہ تھیسو۔

وَكَذَلِكَ أَعْرَضْنَا عَنْهُمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَادَعُونَ
بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُيُوتًا رَبُّهُمْ
أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ
عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿۱۷﴾

۲۲۔ بے شک وعدے دی گھڑی دے آون وچ کوئی شک
نئیں تے جیلھے او اپنے کم دے متعلق آپت وچ گاہیں کرن بگ پئے
انہیں آکھے کوئی مکان بناؤ انہیں دارب انہیں کون چھگی طراں
جاڈا ہا۔ گاہیں وچ جیرھے ڈاڑھے تھی گئے انہیں
آکھا اساں ایں جاتے ضرور مسجد بنندے ہں۔

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّا بَعْضَهُمُ كُفْرًا وَ يَقُولُونَ
خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كُفْرًا رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَ
يَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَ تَأْمُنُهُمْ كُفْرُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ
بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ
فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَ لَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ
مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿۱۸﴾

۲۳۔ او آکھن جو او ترے ہن تے چوتھا انہیں
داکتا ہا تے آکھن او تیج ہن تے پھیواں انہیں
داکتا ہا اے ساریاں اکلن چو دیاں گاہیں ہن
تے کہیں ویلھے آہن او ست ہن تے اٹھواں انہیں
داکتا ہا توں آکھ میڈا رب انہیں دی گھنتری کون
چنگی طراں چاٹدے تے انہیں کون تھوڑے نوک
چاٹدن توں انہیں دے متعلق پکی بحث دے سوا
کوئی بحث نہ کر۔ تے انہیں دے متعلق نہیں کنیں نہ
پچھ۔

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا ﴿۱۹﴾

۲۴۔ تے کہیں کم کیتے اے اصلو نہ آکھ جوئے
کم میں سبھانیں کریساں۔

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ
إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِي
رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا ﴿۲۵﴾

۲۵۔ سوائے ایندے جو اللہ چاہے تے جیلے توں مجھ
ونجھیں تے اپنے رب کوں یاد کیتا کرتے توں آکھ
اے تھی سبکدے جو میڈا رب میکوں کامیاب کریسی
تے او راہ بڑ کھیس جیرا ہدایت دے زیادہ کوہوے۔
۲۶۔ او غار وچ ترے سو سال تک رہ گئیں۔ تے توں
بے ودھائے نہیں۔

وَلَيْسُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَ
ازْدَادُوا تِسْعًا ﴿۲۶﴾

۲۷۔ توں آکھ اللہ جائدے جتنی مدت اورہ گئیں آسمانیں
تے زمین دا غیب ہوندے کتے پے اوہوں بڑیکھن والا
تے بہوں سنن والا۔ اوندے سوا انہیں دا کوئی سنگتی
نہیں تے او اپنے فیصلے وچ بیا کہیں کوں شریک
نہیں کریںدا۔

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسُوا لَهُ غِيبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَبْصُرُ بِهِ وَأَسْمِعُ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿۲۷﴾

۲۸۔ تے توں اپنے رب دی کتاب کنیں جیرمی تیلے
اُتے وحی تھی۔ اونکوں پڑھ اوندی گاہیں کوں کوئی
بدلن والا کاء نہیں تے تیکوں اوندے سوا ہی کوئی پناہ
دی جانہ ملسی۔

وَأَنْزَلْنَا مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ
لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿۲۸﴾

۲۹۔ تے توں اپنے آپ کوں انہیں لوکیں نال رکھ جیرے
اپنے رب کوں فجر شام سبڈیندن تے اوندی رضامندی
چاہتدن تے انہیں کنیں اکھیں ہٹا کے اگو نہ نکل ونجھیں
کیا توں دنیاوی زندگی دا سوٹھپ چاہتدیں۔ تے توں
اوندی اطاعت نہ کر جنیدا دل اسل اپنے ذکر کنیں غافل
کرتے او اپنی خواہشیں دی پیروی کریندے تے اوندی
معاملہ حد کنیں ودھ گئے۔

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاوَةِ
وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنُكَ عَنْهُمْ
تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تَطْعَمَنْ
أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
وَكَانَ أَمْرًا فُرطًا ﴿۲۹﴾

۳۰۔ توں آکھ حق تیلے رب کنیں ہے جیرا چاہے
ایمان گھن آوے تے جیرا چاہے انکار کرے بے شک
اساں ظالمیں کتے بھارتیا رکتی۔ جنیدی چونکدی انہیں
کوں ولہٹی کھڑی۔ تے جے او پانی منگسن تے

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِرْ
وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا
أَحَاطَ بِهَمُ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ
كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ

مُرْتَفَقًا ۳۱

انہیں کوں اینجھا پائی ڈتا ویسی جیرھا پگھرے تانے
آئی کار ہوسی تے انہیں دے منہ کوں ساڑ ڈیسی
اے گندی پیوٹ دی شے بے تے بُرا لکانہ ۳۰۔
۳۱۔ بے شک مومن تے نیک کم کرن والیں دے
چنگے کمیں دے بدلے کوں اسان وچنیدے نئے۔
۳۲۔ انہیں کیتے ہمیشہ دے باغن انہیں وچ نہراں
و بندیاں پیاں ہوسن سونے دے کنگن انہیں کوں
پوائے ویسن تے باریک تے ٹھلے ریشم دے ساوے
کپڑے اوپسین تے (تختیں تے) پنگیں تے ویہاٹریں
دی ٹیک لاکے پیٹے ہوسن کیا ہی چنگا بدلہ ۳۰ تے
ڈاڈھا چنگا لکانہ ۳۰۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ
أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ۳۱

أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَ
إِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَآئِكِ نِعْمَ
الْثَوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ۳۱

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا
جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمَا زُرْعًا ۳۲

۳۲۔ توں انہیں دے سامنے ڈو آدمیں دی مثال
بیان کر انہیں وچوہک کوں اسان انگوریں دے ڈو
باغ ڈتے تے انہیں ڈوتاہیں دے چودھا رو اسان
کجیاں لائن تے ڈونائیں دے درمیان رڑھ پیدا
کیتی سے۔

كُلْنَا الْجَنَّتَيْنِ اِتَتْهُمَا وَلَمْ نُطَمِّسْ لَهُ مِنْهُ شَيْئًا
وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ۳۲

۳۳۔ انہیں ڈوناہیں باغیں اپنا پھل ڈتے تے انہیں
وچوہک وی گھٹ نہیں تھیا تے اسان انہیں دے وچ
ہک نہر و بائی بائی۔

وَكَانَ لَهُ ثَمْرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ
أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَآعِزُّ نَفَرًا ۳۳

۳۵۔ تے اونکوں پھل ملدا با اوں اپنے ساتھی کوں
گاہیں وچ آکھے جو میں مال وچ تیں کیں زیادہ تے
مجھے وچ وی زیادہ عزت والا ہاں۔

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا
أُظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ۳۴

۳۶۔ ہک دفعہ او اپنے باغ وچ اپنی جان تے ظلم
کرنیدے ہوئیں پیٹے اوں آکھے جو میں تیں سمجھنیدا
جو اے کڈاہیں تباہ تھیسے۔

وَمَا أُظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُودَتْ إِلَىٰ

۳۷۔ میں نہیں سمجھنیدا جو قیامت آوسی جے میکوں

رَبِّي لَا جِدَّتْ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ۝

اپنے رب دو ولایا ونچے تے اتھاں وی بے شک
میکوں چنگا لکانہ مل ویسی۔

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي
خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ
رَجُلًا ۝

۳۸۔ اوندے ساتھی اونکوں اوندے نال بھالیں کریندا پیاہا اکھٹے
کیا تیں اوں خدا دا انکار کر ڈتے جیئیں تیکوں مٹی
کنیں پیدا کیتے ول نطفے کنیں ول تیکوں پورا آدمی بنائیں۔

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

۳۹۔ تے اصل گال اے ہے جو اللہ میڈا رب تے
میں اپنے رب نال کہیں کوں شریک نہیں کریندا۔

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا
لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَبِ أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ مَالًا
وَدَلًا ۝

۴۰۔ جیلے توں باغ وچ پیٹھا ہا نوں تیں اے کیوں
نہیں آکھیا جو او ہو تھیں جو اللہ چاہسی۔ ساریاں
ماتقاں اللہ کنیں ہن جے توں میکوں آپ کنیں مال
وچ تے اولاد وچ گھٹ بھنیدیں۔

فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُّؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا
زَلَقًا ۝

۴۱۔ تے اے وی تھی سگدے جو میڈا رب میکوں
تیدے کنیں چنگا باغ ڈیوے چاتے تیدے باغ
تے آسمان کنیں بھادا شعلہ سٹے تے جنیدے نال
اوصاف تے پہنچ تھی ونچے۔

أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهَا غُورًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۝

۴۲۔ یا اوندہ پانی سُک ونچے پچھیں توں اونکوں بھ
وی نہ سگیں۔

وَأُحِيطَ بِشَرِّهِ فَأُصْبِحُ يَقْلِبُ كَفَيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ
فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي
لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ۝

۴۳۔ تے اوندے چل تباہ کر ڈتے گئے تے جیرھا او
اوندے اُتے خرچ کر چکیا ہاتے باغ اپنے سہاریں
تے ڈٹھا پیا ہا (اے ڈیکھ کے او تھ ملن پئے گئے)
تے اکھٹے سی ہائے افسوس میں اپنے رب نال
کہیں کوں شریک نہ بناواں ہا۔

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةً يَتَصَوَّرُهُ مِنَ دُونِ اللَّهِ وَمَا
كَانَ مُنْتَصِرًا ۝

۴۴۔ تے اللہ دے سوا کوئی جماعت اوندی امدادی
کاء نہیں تے نہ اوندہ بدلہ پاسی۔

هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَ
خَيْرٌ عُقْبًا ۝

۴۵۔ انیجے وقت وچ اللہ دی مدد ہی سچی ۽ او بدلہ
ڈیوٹ وچ وی سب کنیں چنگا ۽ تے جھیکڑی انجام

وہج وی چنگا ۷۔

۴۶۔ توں انہیں دے سامنے دنیاوی زندگی وی کھوں
کے بیان کر او اوں پانی آلی کار جنیکوں اساں
جھڑکنیں دسائے۔ زمین دا پورا اوندے نال رل
گئے تے او بھوں بن گئے ہوا اونکوں اڈریندی
ودی ۷ تے اللہ سیئیں ہر شے تے طاقت رکھنیدے
۴۷۔ مال تے پتر دنیاوی زندگی دا سوٹھپ تیبڑے
رب کنیں انجام دے اعتبار نال تے امید دے طاقت
نال باقی رہن آ لے نیک اعمال چنگن۔

۴۸۔ تے جڈاں اساں پہنڑیں کوں ٹریسوں تے توں
زمین کوں ڈیکھیں (جو لوک اوندے اتے جنگ کیتے
آئے سامنے) ہوسن تے اساں انہیں ساریں کوں کٹھا
کر لیسوں تے انہیں وچو کہیں کوں وی باقی نہ چھڑیسوں۔
۴۹۔ قطاریں وچ تیبڑے رب دے سامنے پیش
کیتے ویسن (او آکھسیں) تہاں ساڈے کولہو اوں
آئے ۷ جیویں اساں تہا کوں پہلی دفعہ پیدا کیتا ہاتے
تہاڈا دعویٰ تے اے با جو اساں تہاڈے کیتے وعدے
دی گھڑی کڈاہیں مقرر نہ کر لیسوں۔

۵۰۔ انہیں دے اعمال دی کتاب (انہیں دے سامنے)
رکھ ڈتی ویسی تے توں بھر میں کوں ڈیکھیں او ڈر دے
پے ہوسن جو اوندے وچ ہوسن تے آکھسن ہائے
افسوس ایں کتاب کوں کیا ہے نہ کوئی چھوٹی گال چھوٹی
اس تے نہ کوئی وڈی گال ساریاں گبن کے رکھ ڈتسی
تے جو کجھ انہیں کیتا ہوسی او سامنے رکھ ڈتا ویسی
تے تیبڑا رب کہیں تے ظلم نہیں کریندا۔

۵۱۔ تے جلیے اساں فرشتیں کوں آکھیا با جو آدم

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلِ الْحَيوةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ
مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطُ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ
هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٦﴾

الْمَالِ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيوةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ
الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمْلًا ﴿٤٧﴾

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ
فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٨﴾

وَعُرِضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٩﴾

وَوَضَعَ الْكِتَابَ فَرَعَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا
فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ
صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا
عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٥٠﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا

دی فرمانبرداری کرواتے ہیں فرمانبرداری کیتی
سوائے ابلیس دے او جنیں وچو ہا۔ اوں اپنے
رب دے حکم دی نافرمانی کیتی۔ کیا تساں اونکوں تے
اوندی اولاد کوں میڈے سوا سنگتی بنیدے تے
او تہاڑے دشمنن۔ ظالمیں دا بدلہ پہوں بُراء

۵۲۔ نہ میں انہیں کوں آسمانیں تے زمین دی پیدائش
دے وقت حاضر کیتا ہاتے نہ انہیں دی اپنی پیدائش
دے ویلے تے نہ میں گمراہ کرن والیں کوں اپنا امدادی
بنا سکدا ہم۔

۵۳۔ تے جڈاں آکھس جنہیں کوں تساں میڈے شریک
بنیدے ہاوے سبوا او انہیں کوں سبڈیسن تے او
انہیں کوں جواب نہ ڈیسن تے اساں انہیں دے
درمیان روک بنا ڈیسوں۔

۵۴۔ تے مجرم بجا کوں ڈیکھسن تے اے بھیسن جو
او ایندے وحی پون والے ہن تے اوں کنیں
پچھوتے ہن دی جان پین۔

۵۵۔ اساں ایں قرآن وحی ہر مثال لوکس کیتے مختلف
طریقیں نال بیان کیتی تے انسان پہوں ساریں گاہیں
وحی سب کنیں ودھ بخت کرن والا۔

۵۶۔ تے لوکس کوں کیس جکے جو جرمی ہدایت انہیں کنیں
آئی اوںکوں من گھنن تے اپنے رب کنیں بخشش منگن
سوائے ایندے جو انہیں کنیں پہلے لوکس دی حالت
آونچے تے یا دل انہیں دے سامنے عذاب آونچے۔

۵۷۔ اساں رسوئیں کوں خوش خبری ڈیون والا تے
ڈراون والا بنا کے پٹھے کافر کوڑ کیتے ایں واسطے
جھگڑا کرینن تاں جو ایندے نال حق کوں بٹا ڈیون

إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ
لَكُمْ عَدُوٌّ يُبْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ۝۵۱

مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلَقَ
أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُمْ مُنْتَذَرِينَ ۝۵۲

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا ۝۵۳

وَرَأَى النَّجْرَمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاعِقُوهَا وَ
لَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرَفًا ۝۵۴

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرِ شَيْءٍ جَدَلًا ۝۵۵

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى
وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ
أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۝۵۶

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ
وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ
الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ۝۵۷

تے میڈی آیات تے ڈراوے کوں مذاق و نشانہ
بنائے نیس۔

۵۸۔ اوں شخص کنیں وڈا ظالم کون تھی سبگدے جنیکوں
اپنے رب دے نشان یاو ڈوائے گینن اوں منہ پھیر
گدے تے جو انہیں عل کیتے ہن اوںکوں بھل گینن بلشک
انہیں دے دیس تے پردے پاڈتھن اوںکوں سمجھ نہیں
سبگدے تے انہیں دے کنیں وحق بوڑسٹے سے جے
توں انہیں کوں ہدایت دو سڈیندیں او کڈاپیں وی
ہدایت نہ پلین۔

۵۹۔ تے تیڈا رب ہوں بخش ڈالا تے ہوں رحمت
کرن والا۔ جے اللہ انہیں دے اعمال دی وجہ نل
انہیں کوں تباہ کرن چاہوے ہا تو انہیں کوں جلدی
عذاب ڈیوے ہا انہیں واسطے بک معیاد مقرر انہیں
کوں اللہ دے سوا کوئی پناہ دی جا اصلو نہ پلے۔
۶۰۔ تے اے وستیاں ہن جنہیں کوں اسان ظلم
دی وجہ ناں ہلاک کر ڈرتے تے انہیں دی تباہی دا
وقت مقرر کیا ہو یا ہا۔

۶۱۔ تے جڈاں موسیٰ اپنے جوان کوں آکھیاں ٹردا
رہ ویساں جے تیس میں ڈرو سمندریں دے ملن دی
جاتے ہیج نہ ونجاں یا مدیں تک ٹردا رہ ونجاں۔
۶۲۔ تے جڈاں او ڈوہیں سمندر دے ملن دی جا
تے پنچن او اپنی مچھی بھل گینن تے او سمندر وچ
درک کے پہہ گئی۔

۶۳۔ جڈاں او اگو تے ٹپ گینن او اپنے جوان
کوں آکھے فبردا کھانا ساکوں ڈے بے شک اسان
ایں سفر وحق ہوں تھک گئے ہیں۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ
فَاعْرَضَ عَنْهَا وَاَنْسَى مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ
إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ
تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا
أَبَدًا ﴿۵۸﴾

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا
كَسَبُوا لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابُ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ
لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْجِلًا ﴿۵۹﴾

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِيَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿۶۰﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ لَا آتِبِحْ حَتَّىٰ أَبْلُغَ
مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿۶۱﴾

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ
سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿۶۲﴾

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّا عَدَّانَا لَقَدِّ لَقِينَا
مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿۶۳﴾

۶۴۔ اوں آکھئے کیا تیکوں پتہء جیلے اساں چٹان تے آرام کیتے اوں ویلھے میں مچھی بھل گیاں ہم تے اسے اچھی امیکوں ماسوائے شیطان دے کہیں بے نیش بھلوان جو میں اونکوں یاد کراں ہاتے اوں سمندر وچ عجیب طریقے نال راہ بنا گئی۔

۶۵۔ اوں آکھئے ایہا جاء جنیکوں اساں گولنیدے ہاسے پچھیں او اپنے پیریں دے نشان تے پچھوہیں ولین۔

۶۶۔ تے اُتھاں انہیں کون ساڈا ہک اینجا بندہ ملے جنیکوں اساں اپنے کولہو رحمت ڈرتی تے اپنی جناب توں خاص علم پڑتا نا۔

۶۷۔ تے موسیٰ اوں کوں آکھئے کیا میں تیبڑے پچھو چلاں اس شرط میں جو میکوں توں او سکھاویں جو تیکوں ہدایت دیاں گالہیں سکھایاں گئیں۔

۶۸۔ اوں آکھئے بے شک توں میڈے نال اصلو صبر نو صیں کر سگدا۔

۶۹۔ تے توں کیویں اوں گال میں صبر کر سگدیں جنیدا تیکوں علم وی کار نیئیں۔

۷۰۔ اوں آکھئے توں میکوں صبر کرٹ والا پیسیں۔

جے اللہ چاہے میں تیبڑے کہیں حکم دی نافرمانی نہ کر لیاں۔

۷۱۔ اوں آکھئے جے توں میڈے نال ٹردیں تے توں میں کنیں کہیں چیز دے متعلق نہ پچھیں جے میں میں تیکوں آپ نہ ڈساں۔

۷۲۔ او ڈوہیں ٹرپیں تے او ڈوہیں پیٹری ومع سوار تھی گئیں۔ تے اوں اونکوں سوراخ

قَالَ ارَيْتَ اِذْ اٰوَيْنَاۤ اِلَى الصَّخْرَةِ فَاِنِّي نَسِيتُ
الْحُوْتَ وَاَنَا اَنْزَيْتُهُ اِلَّا الشَّيْطٰنُ اَنْ اَذْكُرَهُ
وَ اتَّخَذَ سَبِيْلَهُ فِى الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿۶۴﴾

قَالَ ذٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَارْتَدَّ اَعْلٰى اَثَارِهِمَا
تَصٰصًا ﴿۶۵﴾

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا اٰتَيْنٰهُ رَحْمَةً مِّنْ
عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِمَّنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿۶۶﴾

قَالَ لَكَ مُوسٰى هَلْ اَتَّبِعَكَ عَلٰى اَنْ تَعْلِمَ
مِمَّا عَلَّمْتَ رُسُلًا ﴿۶۷﴾

قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿۶۸﴾

وَ كَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ﴿۶۹﴾

قَالَ سَتَجِدُنِيْ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَّلَا اَعْصِيْ لَكَ
اَمْرًا ﴿۷۰﴾

قَالَ فَاِنْ اَتَّبَعْتَنِيْ فَلَا تَسْئَلْنِيْ عَنْ شَيْءٍ حَتّٰى اُحْدِثَ
لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿۷۱﴾

فَاَنْطَلَقَا فَوَقَّعْنَاهُمَا فِى السَّفِيْنَةِ خَرَقْنَاهَا وَقَالَ
اٰخَرَقْنَاهَا لِتُغْرِقَ اٰهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا اِمْرًا ﴿۷۲﴾

کڑھے چا اوں آکھئے تیں ایکوں سوراخ این
واسطے کڈھے جو ایندے سارے سوار غرق تھی وچن
تیں بہوں گندہ کم کیتے۔

۷۳۔ اوں آکھئے میں تیکوں آکھیا ہا توں میڈے
نال اصلو صبر نو صیں کر سگدا۔

۷۴۔ اوں آکھئے ہن میکوں نہ پکڑ میں بھل گیاں
این گال دی وجہ کنیں میڈے اتے سختی نہ کر۔

۷۵۔ وت ڈوہیں ٹر نہیں تے انہیں ڈوناہیں کوں
ہک چھوہر مل گئے اوں اونکوں قتل کر ڈتے اوں
آکھئے تیں ہک پاک چھوہر کوں بغیر کہیں خون
دے بدلے دے قتل کر ڈتے۔ بے شک تیں وڈا
بجیب کم کیتے۔

۷۶۔ اوں آکھئے کیا میں تیکوں آکھیا نہ ہا تو میڈے
نال اصلو صبر نو صیں کر سگدا

۷۷۔ اوں آکھئے جے ایندے بعد تیں کنیں کہیں گال
دا چچھاں تے توں میکوں اپنے نال نہ رکھیں میڈے
نیال وچ میڈا کوئی عذر باقی نہیں بچ گیا۔

۷۸۔ ول او ڈوہیں ٹر پن تے او ڈوہیں ہک
وستی کنیں آسن تے روٹی منگی تے انہیں ڈوناہیں
دی مہانی کنیں انکار کیتے تے انہیں ہک کندھ
ڈٹھی جیرمی ڈہن تے ہائی اونکوں بٹاؤس چا۔
اوں آکھئے جے چاہیں ہا تے مزدوری گھن سگدا
ہا نوں۔

۷۹۔ اوں آکھئے ہن میڈے تے تیرے
انجوانج تھیون ڈا ویلھا آگئے جیرمی گال تے توں
صبر نو صیں کر سگیا آ میں تیکوں اوندی حقیقت

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ
أَمْرِي عُسْرًا ۝

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقْتَلْتُمْ
نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا
فُكْرًا ۝

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ إِنْ سَأَلْتَهُ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصْرِفْنِي قَدْ
بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا ۝

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَمَا أَهْلَهَا
فَابْوَأَ أَنْ يَضِفُوهَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ
أَنْ يَنْقُضَ فَاقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ
عَلَيْهِ أَجْرًا ۝

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأِيتُكَ بِتَأْوِيلِ
مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

ڈساں۔

۸۰۔ بیٹری کچھ مسکینیں دی ہائی جیرے دریا
وچ کم کریدے ہن ایندے پھوہک ظالم بادشاہ
ہا جیرھا ہر بیٹری کوں زودنال کھس کھندے ات
گالہوں میں اینکوں عیب والا کر ڈتے۔

۸۱۔ تے جیرا چھوہرا ایندے پیونا مومن ہن ساکوں
ڈرہا جو اسے انہیں ڈوناہیں تے شیطاگلی تے
کفر والی الزام نہ ڈیوے۔

۸۲۔ تے اساں چاہے جو انہیں وارب انہیں
ڈوناہیں کیتے اوندے بدلے وچ چنگا تے پاک تے
رحم والا چھوہر ڈیوے۔

۸۳۔ تے کندھ شہر وچ ڈو یتیم چھوہریں دی
ہائی اوں کندھ دے تلے انہیں ڈوناہیں دا خزانہ
ہا۔ انہیں دا پیونیک ہا تیبے رب ارادہ کیتے
جو او تکرے نینگر تھی وچن تے اپنا خزانہ کڈھ
گھنن اسے تیبے رب دی خاص رحمت ہائی۔
اسے کم میں اسپٹے ولونٹیں کیتا اسے ہے ایں
گال دی حقیقت جنیدے اتے توں مبرنوصیں
کر سگیا۔

۸۴۔ او تیں کنیں ذوالقرنین دے متعلق پچھن
توں آکھ جو میں تہاڈے سامنے اوندے متعلق
ضرور ذکر کریساں۔

۸۵۔ اساں بے خشک اونکوں زمین وچ حکومت
ڈتی ہائی تے اساں اونکوں ہر شے داراہ ڈسیا ہا
۸۶۔ تے اوراہ تے ٹرپے۔

۸۷۔ تے جیلے او سچ لہن دی جاتے آئے

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ
فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ
كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ۝

وَأَمَّا الْعُلَمُ فَكَانَ أَبُوهُ مُؤْمِنِينَ فَخَشِينَا أَنْ
يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۝

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً
وَأَقْرَبَ رُحْمًا ۝

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزُ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا
فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَخْرِجَا كَنْزَهُمَا
رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ
تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ
مِنْهُ ذِكْرًا ۝

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
سَبَبًا ۝
فَاتَّبَعَ سَبَبًا ۝

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي

اوں سمجھ کوں رب آے چشمے وچ لہندا بڑ ٹھے
اوندے نال کجھ لوک وی بڑ ٹھنسی اساں آکھے
اے زوالقرنین تیلبری مرضی توں انہیں کوں سزا
بڑے یا انہیں دے بارے وچ توں چنگے سلوک
کنیں کم گھن۔

۸۸۔ اوں آکھے جیرھا ظلم کر لسی اساں اوں
کوں ضرور سزا بڑ لیسوں تے ول او اپنے رب
رو ولایا ویسی تے او اونکوں سخت سزا بڑ لسی
۸۹۔ تے جیرھا منیسی تے چنگے کم کر لسی
اوندے کیتے چنگا بدلہ ۵ اساں وی انہیں
کوں ضرور اپنے حکم نال سوکھی گال آکھسوں۔
۹۰۔ ول او ہک راہ تے ٹر پئے۔

۹۱۔ تے ول او سمجھ دے نکلن آلی جاتے
پہنچے اوں بڑ ٹھے جو او سمجھ اینجی قوم تے نکلا
پیا ہا جنیدے درمیان تے سمجھ دے درمیان
اساں کوئی پردہ نہ بنایا ہا۔

۹۲۔ ایویں ہے اساں اوندے سارے حالات
کوں چنگی طراں چاندے ہیں۔
۹۳۔ ول او ہک راہ تے ٹر پئے۔

۹۴۔ ول او پہاڑیں دے درمیان پہنچ گئے
انہیں بڑونا میں پہاڑیں دے اور ہو کجھ اینجی لوک
بڑ ٹھن جیرھے اوندی گال کوں مشکل نال سمجھ
سگدے ہن۔

۹۵۔ انہیں اکھے اے زوالقرنین بے شک یا جوج
تے ما جوج زمین وچ گیٹر گھنیدے پن۔ کیا
اساں تیلبرے کیتے ٹیکس ایں شرطیں مقرر کردوں جو

عَنِ حِمَّةٍ وَ وَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ۚ قُلْنَا
يٰۤاَ۟لِ الْقُرْنَيْنِ اِمَّا اَنْ تُعَذِّبَ وَ اِمَّا اَنْ
تَتَّخِذَ فِيْهِمْ حُسْنًا ۝۱۸

قَالَ اِمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهٗ ثُمَّ يَرْدُّ اِلٰى
رَبِّهٖ فَيُعَذِّبُهٗ عَذَابًا نُّكْرًا ۝۱۹

وَ اِمَّا مَنْ اٰمَنَ وَ عَمِلَ صٰلِحًا فَلَهٗ جَزَاءٌ اِلٰھِیۡ
وَ سَنَقُوْلُ لَهٗ مِنْ اَمْرِنَا یُسْرًا ۝۲۰

ثُمَّ اَتَّبَعَ سَبَبًا ۝۲۱
حَتّٰٓىۤ اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰٓى
قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَھُمْ مِنْ دُوْنِهَا سَبْرًا ۝۲۲

كَذٰلِكَ وَ قَدْ اَحْطٰٓنَا بِمَا لَدٰیہِ خُبْرًا ۝۲۳

ثُمَّ اَتَّبَعَ سَبَبًا ۝۲۴
حَتّٰٓىۤ اِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّیْنِ وَجَدَ مِنْ دُوْنِہَا قَوْمًا
لَّا یَکَادُوْنَ یَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ۝۲۵

قَالُوْۤا یٰۤاَ۟لِ الْقُرْنَيْنِ اِنَّا یٰۤاُجُوْجٌ وَ مَا جُوْجٌ مُّفْیِدُوْنَ
فِی الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَّكَ خُرْجًا عَلٰٓى اَنْ تَجْعَلَ
بَيْنَنَا وَ بَیْنَہُمْ سَدًّا ۝۲۶

توں ساڑے تے انہیں دے درمیان بندہ بندہ
ہے۔

۹۶۔ اوں آکھے میڈے رب جیسی میگوں
اس معاملے وچ طاقت بڑتی ہے او زیادہ چنگی ہے
میڈی تساں اپنی طاقت نال امداد کرو میں
تھاڑے تے انہیں دے درمیان بندہ بندہ
ہیں۔

۹۷۔ تساں میگوں لو ہے دے مکرے بڑیو اوں بڑو
پھاڑیں دے درمیان بندہ بندہ کے بکو جھیاں کوڑتے
اوں آکھے بجا پاوتے جیرے ویلے اوں کوں
بھاٹا بڑتس تے آکھیس میں نہیں تاناگن آؤ میں
اینڈے اتے سٹاں۔

۹۸۔ انہیں کوں اونڈے اتے چڑھن دی طاقت کارہ
نہ ہائی تے نہ او اونڈے وچ سندھ مار سگدے ہن۔
۹۹۔ اوں آکھے اے میڈے رب دا خاص احسان تے
جڈاں میڈے رب دا وعدہ آوسی او ایگوں ٹوٹے ٹوٹے
کر بڑیسی تے میڈے رب دا وعدہ سچا ہے۔

۱۰۰۔ اوں بڑینہ اساں انہیں کوں چھوڑ بڑیسیوں او
بک بڑو جھے تیں جوش نال حملہ کرین دھو تو وچایا
ویسی تے انہیں ساریں کوں کٹھا کر بڑیسیوں۔
۱۰۱۔ تے اوں بڑینہ دوزخ کوں اساں کافرین دے
سامنے گھن اوہوں۔

۱۰۲۔ او لوک جنہیں دیاں اکھیں میڈے ذکر نہیں پردے
وچ ہن تے او سن وی نہ سگدے ہن۔

۱۰۳۔ کیا کافر خیاں کریندن جو او میگوں چھوڑ کے میڈے
بندیں کوں امدادی بنا گھنن تے بے شک اساں

قَالَ مَا مَكَّنِي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۝۹۶

أَتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ
قَالَ انفخوا حتىٰ إذا جعله نارا قَالَ أَتُونِي أُفْرِغْ
عَلَيْهِ قَطْرًا ۝۹۷

فَمَا اسْتَطَاعُوا أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ
نَقْبًا ۝۹۸

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي
جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ۝۹۹

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُم يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ
فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَهُمْ جَمْعًا ۝۱۰۰

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ۝۱۰۱

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا
لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ۝۱۰۲

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن
دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ

- دوزخ کافرین کیتے مہمانی دے طور تے تیار کیتی ہوئی ۶۔
- ۱۰۴۔ توں آکھ کیا تھا کوں اسوں بڑسوں جیرے عملیں دے طان نال ہوں گھاٹے وچ بہن۔
- ۱۰۵۔ جنیں دیاں ساریاں کوششاں ایں زندگی وچ وچنیدیاں پین تے اونیاں کریندن جو اوچنگا کم کریندے پین۔
- ۱۰۶۔ اے لوکن جنیں اپنے رب دی نشانیں دا تے اوندے ملن دا انکار کیتے تے انہیں دے عمل وچنچ گئیئن قیامت دے ڈینہہ اسوں انہیں کوں کوئی حیثیت نہ ڈیسوں۔
- ۱۰۷۔ اے دوزخ انہیں دے انکار دا بدلہ ۶۔ انہیں میڈے نشانیں نال تے رسولیں نال مشکلیاں کیتن۔
- ۱۰۸۔ بے شک مومن تے جنیں چنگے کم کیتن انہیں دی مہمانی جنت فر دوس۔
- ۱۰۹۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن اتھوانج نہ تھیون چاہسن۔
- ۱۱۰۔ توں آکھ جے سمندر میڈے رب دی گاہیں دے لکھن کیتے مس بن وینج تے میڈے رب دی گاہیں ختم تھیون کنیں پہلے سمندر مک ولسن بھانوس اوہوتلا مس بی گھن آؤں
- ۱۱۱۔ توں آکھ میں تے محض تساں جیہاں آدمی ہاں میڈو وہی تھیدی ۶ جو تہاڈا کہو خدا جیرا اپنے رب دے ملن دی امید رکھیندا ہوے او چنگے کم کرے تے اپنے رب دی عبادت وچ کبیں کوں شریک نہ کرے۔
- نُزُلًا ۱۳
- قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ۱۴
- الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ۱۵
- أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِمْ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا ۱۶
- ذَٰلِكَ جَزَاءُ هُمُ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ۱۷
- إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۱۸
- خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ۱۹
- قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لَوَكَّلْتُ رَبِّي لِنَفْسِ الْبَحْرِ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِبَيْتِلِهِ مَدَدًا ۲۰
- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ۲۱

سُورَةُ مَرْيَمَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ آيَةً وَسِتَّةٌ رُكُوعَاتٌ

سورۃ مریم مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۹ آیتاں تے ۶ رکوعن

۱- شروع کرنیداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۲- اے عالم تے سچے خدا توں کافی تے سدھا راہ ڈکھاوٹن والا ایں۔	كَلِمَاتٍ ②
۳- میڈے رب دی اوں رحمت دا ذکر جیرھا اوں اپنے بندے زکریا تے کیتی۔	ذَكَرْ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ③
۴- جڈاں اوں اپنے رب کوں ہولے ہولے سڈیئے۔	اِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ④
۵- تے آکھے اے میڈے رب میڈیاں ہڈیاں کمزور تھی گئیں تے ہڈھیے نال میڈا سر چٹا تھی گئے تے اے میڈے رب میں کڈا ہیں وی تیں کنیں دعا منگن نال ناکام نہیں تھیا۔	قَالَ رَبِّ اِنِّیْ وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّیْ وَاسْتَعَلَ الرَّاسُ شَيْبًا وَّلَمْ اَكُنْ بِدُعَاۤیِكَ رَبِّ شَقِيًّا ⑤
۶- تے بے شک میں اپنے سکیں کنیں اپنے بچھو ڈرداں تے میڈی زال سنڈھ تے توں میکوں اپنے ولوہک وارث ڈے۔	وَ اِنِّیْ خِفْتُ الْمَوَالِیَ مِنْ وَّرَآءِیْ وَ كَانَتْ اِمْرَاۤتِیْ عَاقِرًا فَهَبْ لِّیْ مِنْ لَّدُنْكَ وَلِيًّا ⑥
۷- جیرھا میڈا تے آل یعقوب دا وارث تھیوے تے اونکوں اے میڈے رب چنگا وجود بنا	یَرْثِیْ وَ یَرِثُ مِنْ اٰلِ یَعْقُوْبَ ؕ وَ اجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ⑦
۸- اے زکریا بے شک اساں تیکوں ہک پتر دی خوش خبری ڈریندے ہیں! اوندا ناں یحییٰ ء ایں کنیں پہلے اساں کہیں کوں اے ناں نہیں ڈتا۔	یُزَكِّرٰیۤ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلٰمٍ اِسْمُهٗ یَحٰییؕ لَمْ یَجْعَلْ لَهٗ مِنْ قَبْلُ سَیِّئًا ⑧
۹- اوں آکھے اے میڈے رب میکوں ہاں کیوس تھی سگدے تے میڈی زال سنڈھ تے میں وی ہڈھیے دی چھیٹر تیں پہنچ چکیاں۔	قَالَ رَبِّ اَنِّیْ یَكُوْنُ لِیْ غُلٰمٌ وَ كَانَتْ اِمْرَاۤتِیْ عَاقِرًا وَ قَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ⑨

- ۱۰۔ اوں آکھئے بگاں ایویں بے تیبڈا رب آبدے
اے کم میڈے کیتے سوکھاء تے این کنیں پہلے
میں تیکوں وی پیدا کیتے تے توں کوئی شے نہ بانویں
- ۱۱۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں کوئی حکم ڈے
اللہ سئیں آکھئے حکم اے بے جو توں لوکیں نال
ساندھوڑاند ترے راتاں نال اولویں۔
- ۱۲۔ ول زکریا محراب کنیں نکل کے اپنی قوم دو آئے
تے انہیں کوں ہولے ہولے آکھیس جو تساں فجر
شام اللہ سئیں دی پاکیزگی بیان کرو۔
- ۱۳۔ اے یحییٰ توں کتاب کوں ہتھیکا کرتے اساں
اوں کوں چھوٹی عمر وچ اپنا حکم ڈتا ہا
۱۴۔ اے ساڈے ولو مہربانی ہائی تے پاک کرن کیتے
ہاتے او وڈا متقی ہا۔
- ۱۵۔ تے اچھے پیو ماناں نیک سلوک کرن والا ہاتے
او ظالم تے نافرمان نہ ہا۔
- ۱۶۔ تے جڈاں او چاٹے اوندے اُتے سلامتی ہائی
تے جڈاں او مرسی تے دلا جنیدا کر کے اٹھایا ویسی
ول وی اوندے اُتے سلامتی ہوسی۔
- ۱۷۔ این کتاب وچ مریم دا ذکر کر جڈاں او اپنے
ٹبر کنیں پوادھ تے گئی ہائی پی۔
- ۱۸۔ تے انہیں کنیں او ڈھر تھی گئی تے اساں اوندے
اپنا فرشتہ پھیا تے او اوندے سامنے بکھرے جوان
دی شکل وچ ظاہر تھیا۔
- ۱۹۔ اوں آکھئے میں تیں کنیں رحمن خدا دی آم شام
منگدی آں جے توں کجھ خدا کنیں ڈردیں۔
- ۲۰۔ اوں آکھئے میں تیں محض تیبڈے رب دا پھیا

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ
خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ۝۱۰

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ
الطَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۝۱۱

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ
أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۝۱۲

يُحْيِي خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ
صَبِيًّا ۝۱۳

وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ۝۱۴

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ۝۱۵

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ
حَيًّا ۝۱۶

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا
مَكَانًا شَرْقِيًّا ۝۱۷

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝۱۸

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ۝۱۹

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا

ہویا ہاں تاں جو تیکوں پاک لڑکے (دی خبر) ڈیواں
۲۱۔ اوں آکھئے میکوں پتر کیویں تھیں تے میکوں
کہیں آدمی ہتھ نہیں لایا تے نہ میں بدکاراں۔
۲۲۔ اوں آکھئے کال ایویں ہے تیدڑا رب آبدے
اے کم میڈے کیتے سوکھا تے تاں جو اساں اونکوں
لوکس کیتے نشان بناؤں تے اپنے وورجت بناؤں
تے اے کم تھی کے رہوٹا ہا۔

۲۳۔ اوں اونکوں بڈھ وچ چا کے بہوں پریں
بک جاتے گھن گئی۔

۲۴۔ تے اونکوں پیڑھاں بگین تے اونکوں کھی دے
منڈھ دو گھن آئن اوں آکھئے ایس کنیں پہلے میں
مروجاں ہاتے میڈا ناں مٹا ڈتا ونجے ہا۔

۲۵۔ اوں رفرشتے اونکوں تلویں پاسے کنیں سڈاریے توں موٹھی
نہ تھی تیدڑے رب تیدڑے تلے چشمہ و ہا ڈتے۔

۲۶۔ تے توں کھی دی چھٹری کوں ہلا آپ دو او
تیدڑے تے تازہ پنڈ سٹیس۔

۲۷۔ توں اونکوں کھاتے چشمے کنیں پانی پی تے
اپنی اکھیں کوں ٹھڈا کرتے جے توں کہیں بندے
کوں بڑیکھیں تے توں آکھیں بے شک میں رحمن
خدا دی خاطر روزے دی منوتی منتی ہوئی ہا آج
میں کہیں آدمی ناں اصلوٹے ایساں۔

۲۸۔ اونکوں چا کے اپنی قوم دو گھن آئی تے انہیں
آکھئے اے مریم تیں بہوں گندا کم کیتے۔

۲۹۔ اے ہارون دی بھین تیدڑا پیو گندا آدمی نہ
ہاتے نہ تیدڑی ما بدکار ہائی۔

۳۰۔ اوں ہاں دو اشارہ کیتے انہیں آکھئے اساں

زَكِيًّا ۱۶

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَنْسِنِي بَشْرًا

لَمْ أَكُ بَغِيًّا ۱۷

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّئٌ ۚ وَلِنَجْعَلَ آيَةً

لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا ۚ وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ۱۸

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ۱۹

فَاجَاءَهَا الْغَاصُّ إِلَىٰ جِدْعِ الْتَخْلَةِ ۚ

قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ

نَسِيًّا مَنْسِيًّا ۲۰

فَنَادَاهَا مِن تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِي ۚ قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ

تَحْتِكَ سَرِيًّا ۲۱

وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِدْعِ الْتَخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا

جَنِيًّا ۲۲

فَكَلِمَىٰ وَاشْرَبِي ۚ وَقَرِي عَيْنًا ۚ قَاتِمًا تُرِينَ مِنَ الْبَشَرِ

أَحَدًا ۚ فَقَوْلِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ

الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ۲۳

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِيلَهُ ۚ قَالُوا يَسْرِيمٌ لَقَدْ جِئْتِ

شَيْئًا فَرِيًّا ۲۴

يَأْتِخَتْ هُرُونَ مَا كَانَ لَأَبُوكَ أُمْرًا سُوًّا وَمَا كَانَتْ

أُمُّكَ بَغِيًّا ۲۵

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ۚ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي

- ۳۱۔ اوں آکھئے بے شک میں اللہ دا بندہ ہاں میوں اللہ کتاب پڑتی ء تے میوں نبی بنائس۔
- ۳۲۔ تے میوں برکت آلا بنائس جتھاں وی میں ہوساں تے اوں میوں نماز تے زکوٰۃ دا حکم پڑتے سی ہے تیں میں جنیداں۔
- ۳۳۔ تے اپنی مائاں نیکی دا حکم پڑتے سی تے میوں ظالم بد بخت نسے بنایا۔
- ۳۴۔ تے جیرھے پڑنیہ میں چایاں اوں پڑنیہ میڈے اتے سلامتی ہائی تے جڈاں مرساں تے ول جنیدا تھیاں اوں ویلھے وی میڈے اتے سلامتی ہوسی۔
- ۳۵۔ اے ہے عیسیٰ ابن مریم اے سچی گال جیندے فرج او اختلاف کریندن۔
- ۳۶۔ اللہ دی لے شان نہیں جو او کہیں کوں پتر بنائے او پاک جڈاں او کہیں گال دا فیصلہ کریندے تے محض اے آپرے تھی ونج تے او تھی ویندی ء۔
- ۳۷۔ تے بے شک اللہ سئیں میڈا وی رب تے تہا پڑا وی رب تہاں ہوندی عبادت کرو ایھو سدا راہ۔
- ۳۸۔ انہیں وچو کجھ ٹولیں اختلاف کیتے انہیں لوکیں کیتے تباہی ء جیس وڈے پڑنیہ وی حاضری دا انکار کیتے۔
- ۳۹۔ بہوں سٹنس تے نکھیاں نظراں ہوسن جڈاں او ساڈو آوسن اصل آج دے پڑنیہ ظالم بہوں کھلی گمراہی وچ ہن۔
- ۴۰۔ تے توں انہیں کوں نا امید دی دے پڑنیہ کنیں
- الْمُهْدِ صَبِيًّا ۳۱
قَالَ اِنِّي عَبْدُ اللَّهِ اَتَّبِعُ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ۳۱
وَجَعَلَنِي مُبْرَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُ وَاَوْصَانِي بِالصَّلٰوةِ
وَالزَّكٰوةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۳۲
وَبَرًّا بِوَالِدَيْنِي وَاَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ۳۳
وَالسَّلَامُ عَلٰى يَوْمِ وُلِدْتُ وَاٰلِ يَوْمِ اَمُوتُ وَاٰلِ يَوْمِ
اُبْعَثُ حَيًّا ۳۴
ذٰلِكَ عِيسٰى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي
فِيهِ يُمْتَرُونَ ۳۵
مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَّلَدٍ سُبْحٰنَهُ اِذَا قَضٰى
اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۳۶
وَ اِنَّ اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبَّكُمْ فَاَعْبُدُوْهُ هٰذَا صِرَاطٌ
مُّسْتَقِيْمٌ ۳۷
فَاخْتَلَفَ الْاَخْرَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِيْنَ
كَفَرُوْا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ۳۸
اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصُرْ يَوْمَ يَأْتُوْنَآ لٰكِنِ الظَّالِمُوْنَ
الْيَوْمَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۳۹
وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْمَةِ اِذْ قُضِيَ الْاَمْرُ وَاَهُمُّ

فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۴۰﴾

ڈرا جڑاں گال دا فیصلہ تھی ویسی ہن او غافلن
تے او ایمان نہیں گھن اندے۔

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِنَّا
بُرْجَعُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ بے شک اساں زمین دے وارث ہوسوں تے جیرھے
اوندے اتے رہن تے سارے ساڈو دلائے ویسن۔
۴۲۔ تے کتاب وچ ابراہیم دا ذکر پڑھ بے شک او
پہوں سچا نبی ہا۔

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكُتُبِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿۴۲﴾

۴۳۔ جڑاں اوں اپنے پوکوں آکھئے اے میڈے
ابا سئیں توں اوندی کیوں عبادت کرنیدیں جیرھے
سٹرن تے نہ جڑدن تے تیڈے کہیں کم نہیں آسگدے
۴۴۔ اے ابا بے شک میکوں خاص علم ڈتا گئے جیرھا
تیکوں نہیں ملیا توں میڈی پیروی کر میں تیکوں
سدا راہ ڈیکھلیساں۔

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ
وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿۴۳﴾

يَأْتِيَنِي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ
فَاتَّبَعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿۴۴﴾

۴۵۔ اے ابا توں شیطان دی عبادت نہ کر بے شک
شیطان رحمن خدا دا نافرمان۔

يَأْتِيَنِي لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ
عَصِيًّا ﴿۴۵﴾

۴۶۔ اے میڈے ابا بے شک میں جڑواں جو تیکوں
رحمن خدا کنیں کوئی عذاب نہ آوسے تے توں شیطان
دا سنگتی بن ونجیں۔

يَأْتِيَنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَشِّرَكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ
فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿۴۶﴾

۴۷۔ اوں آکھئے اے ابراہیم کیا توں میڈے مبودیں
کنیں نفرت کرنیدیں جے توں باز نہ آیوں تے تیکوں
میں پھریں نال مار گھتساں تے ہن توں میں کنیں
اوڈھرتھی ونج۔

قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ يَأْتِيَنِي بِبُرْهَانٍ لِّئِنْ لَمْ
تَنْتَهَ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿۴۷﴾

۴۸۔ اوں آکھئے تیڈے اتے سلامتی ہوے میں تیڈے
کیتے اپنے رب کنیں ضرور بخشش منگساں بے شک
او میڈے اتے مہربان۔

قَالَ سَلِّمْ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي
خَفِيًّا ﴿۴۸﴾

۴۹۔ میں تہا کوں تے جنہیں کوں تساں اللہ دے
سوا سب بندے ء ساریں کوں چھوڑ ڈلیساں تے

وَأَعْتَزِلْكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا
رَبِّي ۚ عَنِّي إِلَّا أَكُونُ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿۴۹﴾

اپنے رب کوں سڈ لیاں میکوں یقین جو میں اپنے
رب کنیں دعا نال ناکام نہ تھیاں۔

۵۰۔ تے جڈاں ابراہیم انہیں کنیں تے جنہیں کوں
اللہ دے سوا معبود بنیدے ہن انج تھی گئے اساں
اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشے سے تے اساں
ساریں کوں نبی بنایا ہا۔

۵۱۔ تے اساں انہیں تے اپنی رحمت کیتی تے اساں
انہیں واسطے بہوں سچا تے چنگا ذکر چھوڑیے۔
۵۲۔ تے توں کتاب وچ حضرت موسیٰ دا ذکر
کر بے شک او ساڈا چنیا ہویا تے رسول تے
نبی ہا۔

۵۳۔ تے اساں اونکوں طور دے سچے پاسو سڈیا
ہاتے اونکوں اپنے راز دیاں گاہیں ڈسیندے
ہوئیں کو بہو کیتا۔

۵۴۔ تے اساں اونکوں اپنی رحمت نال اوندے بھرا ہارون
کوں نبی بنا ڈتا۔

۵۵۔ تے توں کتاب وچ اسماعیل دا ذکر پڑھ بے شک
او وعدے دا سچا تے رسول تے نبی ہا۔
۵۶۔ تے اپنے گھر دایں کوں نماز تے زکوٰۃ دا حکم
ڈیندا رہندا ہاتے او اپنے رب دے نزدیک بہوں
چنگا ہا۔

۵۷۔ تے کتاب وچ ادریس دا ذکر کر بے شک
او سچا نبی ہا۔

۵۸۔ تے اساں اونکوں بہوں اچھے مرتبے تک
پچھایا ہا۔

۵۹۔ اے او لوکن جنہیں تے اللہ سٹیں نہیں وچو

فَلَمَّا اعْتَرَاهُمُ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا
نَبِيًّا ۝

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
صِدْقٍ عَلِيًّا ۝

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ
رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ
نَجِيًّا ۝

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ
رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ

انعام کیتن لے آدم دی اولادن تے انہیں وچو جنہیں
کوں نوحؑ نال اساں بٹیری وچ چاتانے ابراہیم تے
اسماعیل دی اولاد وچو جنہیں تے انہیں وچو جنہیں کوں
اساں سدھا رستہ ڈکھائے تے چنن گدھے۔ جڈاں
انہیں تے رحمن دیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے
او سجدہ کریندے ہوئیں تے روندے ہوئیں ڈھ پوندن۔
۶۰۔ انہیں دے بعد بک نسل آئی ۽ جنہیں نمازاں ضائع
کر ڈتن تے خواہشیں دی پیروی کیتی ۽ تے او ضرور
گمراہ تھی ویسن۔

۶۱۔ سوائے اوندے جیرا توبہ کرے تے ایمان گن آوے
تے چنگا گل کرے تے او نوک بہشت وچ داخل
تھیسن تے انہیں تے ذرا وی ظلم نہ کیا ویسی۔

۶۲۔ ہمیشہ دی بہشت جیندا وعدہ رحمن خدا نے اپنے
بنیوں نال کیتے جیرھی حالی مکی ہوئی ۽ بے شک اوندا
وعدہ پورا تھی کے رہیسی۔

۶۳۔ او اوندے وچ کوئی واہیات کال نہ سٹسٹ
سوائے سلامتی دے تے اوندے وچ انہیں کوں
فجر شام رزق ملیسی۔

۶۴۔ اے او بہشت جیندا اساں اپنے بنیوں وچو
انہیں کوں وارث بلیسوں جیرھے بہوں پرہیزگارن۔
۶۵۔ تے اساں محض اپنے رب دے حکم نال ہندے
ہیں جو ساڈے سامنے ہے تے جو ساڈے پھوہ
جو انہیں ڈونائیں دے ادھ وچ سب اللہ داء
تے تہاڈا رب بھلن والائیں۔

۶۶۔ او آسمانیں تے زمین دا وی رب تے جیرھا
انہیں دے درمیان توں اوندی عبادت کرتے

ذُرِّيَّةَ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا
إِذَا نَتَلَّ عَلَيْهِمُ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ
وَاجْتَبَيْنَا ۗ

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا
الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيَابًا ۖ

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ۗ

جَنَّتِ عَدْنِ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَةَ بِالْغَيْبِ
إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ۗ

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا
بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۗ

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ
تَقِيًّا ۗ

وَمَا نُنزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا
خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ۗ

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ۗ

یگا اوندی عبادت کریندا رہ کیا توں اوندی صفات
آلا کہیں کوں چاٹدیں۔

۶۷۔ انسان آہدے کیا جڈاں میں مرویساں تے
ولا جیند کر کے اٹھایا ویساں۔

۶۸۔ کیا انسان کوں اسے کجاں یاد نہیں بے شک
اساں اونکوں ایس کنیں پہلے پیدا کیتا تے او کجھ
وی نہ یا۔

۶۹۔ تے تیبڑے رب دی قسم جو اساں انہیں کوں
تے شیطانیں کوں ضرور اٹھیسوں تے ول ضرور انہیں
کوں دوزخ دے چو دھا روکٹھا کریسوں تے او
گوڈیں دے بھر اوندے وچ ڈھاسن۔

۷۰۔ ول اساں ہر ٹوے وچ ضرور اینجھے لوکیں
کوں انج کر گھنسون جیرے رحمن خدا دے سخت
دشمن ہن۔

۷۱۔ تے ول اساں انہیں کوں بہوں چاٹدے ہن جو
انہیں وچو کون دوزخ وچ ڈھین دے زیادہ قابل۔
۷۲۔ تے تہاڈے وچو ہر آدمی اوں دوزخ وچ
ڈھین والاء تے اسے خدا دا تھی کے رہن والا
پکا وعدہ ہے۔

۷۳۔ ول اساں متقیں کوں بچا گھنسون تے ظالمیں
کوں اوندے وچ گوڈیں دے بھر ڈھٹھا ہویا چھوڑ
ڈھیسوں۔

۷۴۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھلیاں کھلیاں
آیاں پڑھیاں ویندن تے کافر مومنین کوں آہدن
کیرھا ٹولہ ڈوٹا ہن ٹولیں وچو درجے دے لحاظ نال
چنگا ہے تے سنگت دے لحاظ نال چنگا ہے۔

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِثُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا ۝

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ
شَيْئًا ۝

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُخْفِرَنَّاهُمْ
حَوْلَ جَهَنَّمَ حَيًّا ۝

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ
عِتْيًا ۝

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ۝

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَقْضِيًّا ۝

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا
حَبِطًا ۝

وَإِذَا تَلَّىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ
نَدِيًّا ۝

۷۰۔ تے انہیں کنیں پہلے اساں پہوں سارے لوکس کوں تباہ کیتے جیرے سامان دے لحاظ نال وی چنگے ہن تے بڑکھ دے لحاظ نال وی۔

۷۱۔ توں آکھ جیرا گمراہی وچ خدائے رحمن اونکوں وٹھی بڑیسی تے جیلے اوں عذاب کوں بڑیکھسن جنیدا اونہیں کوں وعدہ بڑتا گئے عذاب یا قومی تباہی اوں ویلے انہیں کوں ضرور پتہ لگ ویسی جو کیرھا مرتبے دے لحاظ نال براء تے سنگت دے لحاظ نال کمزور ۷۲۔ تے اللہ ہدایت والے لوکس کوں ہدایت وچ ودھیس تے باقی رہن والے چنگے کم تیبے رب دے نزدیک چنگے ہن بدلے دے لحاظ نال وی تے انجام دے لحاظ نال وی۔

۷۳۔ کیا توں اوں شخص کوں بڑٹھے جیرا ساڑھی آیات و انکار کریندے تے آبدے جو میکوں ضرور ڈھیر مال تے اولاد بڑتی گئی ۷۴۔ اوں کوں غیب دا پتہ لگ گئے یا اوں رحمن خدا کین وعدہ گھن گدے۔

۷۵۔ اصلو نہیں جو او آبدے اساں اونکوں ضرور لکھ رکھیسوں تے اساں اوندے عذاب کوں ودھا بڑیسوں۔

۷۶۔ تے جو او آبدے پٹے اساں اوندے وارث بٹسوں تے او ساڈو کلہا اوسی۔

۷۷۔ تے انہیں اللہ دے سوا معبود بنا گدھن تاں جو انہیں دی عزت تھیوے۔

۷۸۔ اے اصلو نہ تھیسوں او معبود انہیں دی عبادت دا ضرور انکار کر بڑیسن تے انہیں دے خلاف کھڑے

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَانًا
وَرِيًّا ۝۷۰

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَاةِ فَلْيَبْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَثَلًا
حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ
فَيَسْأَلُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا ۝۷۱

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَيْتُ الطِّيْبُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ۝۷۲

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا
وَوَلَدًا ۝۷۳

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمَّا اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۝۷۴

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ۝۷۵

وَنَرِيئَهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ۝۷۶

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ۝۷۷

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ۝۷۸

تھی ولسن -

۸۴۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو اسوں بے شک شیطانیں
کوں کافر میں دوپھٹے سے تے کافر میں کوں
ابھارن تے چاون -

۸۵۔ تے انہیں تے جلدی نہ کر بے شک اسوں
انہیں دے ڈینہہ گنزییے ہوئیں

۸۶۔ جڈاں اسوں متقیں کوں رحمن خدا دو کھٹے
کر کے گھن اوسوں -

۸۷۔ تے بحر میں کوں بھل کے دوزخ دو گھن
ولیسوں -

۸۸۔ اوں ویلھے شفاعت دا اختیار نہ ہو سی
سوائے اوندے جس رحمن خدا کیں وعدہ گدما ہو سی۔

۸۹۔ تے او آبدن خدائے رحمن پڑ بنا گدھے۔

۹۰۔ تساں بہوں گندی گال کیتی ۶۔

۹۱۔ تھی سبگدے جو آسمان ترٹ وچن تے زمین
پھٹ وچے تے پہاڑ نیکے نیکے ٹوٹے تھی کے ڈھ
پون -

۹۲۔ ات گالہوں جو انہیں رحمن دا پتر بنا گدھے

۹۳۔ رحمن خدا دی اے شان نہیں جو او پتر بناوے -

۹۴۔ ہا جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ اور رحمن خدا دو
پانھے ہٹ کے اوسن -

۹۵۔ اوں انہیں کوں ولہیٹ گدھے تے گن گدھے سی۔

۹۶۔ تے اوسارے قیامت دے ڈینہہ اوندو کھتے کھتے
اوسن -

۹۷۔ بے شک اولوک جیرھے ایمان گھن آئیں تے نیک کم کیتیں
خدائے رحمن انہیں کیتے محبت پیدا کر لیسے۔

الْمَرَاتِنَا أَرْسَلْنَا الشَّيْطَانَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوَّذُّهُمْ
أَسْرًا ۱۶

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعِدُّ لَهُمْ عَذَابًا ۱۷

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ۱۸

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْدًا ۱۹

لَا يَسْتَلْكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ
عَهْدًا ۲۰

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۲۱

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا ۲۲

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَ

تَخْزُ الْجِبَالُ هَدًّا ۲۳

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ۲۴

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۲۵

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمَنِ

عِبْدًا ۲۶

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ۲۷

وَكُلُّهُمْ أَيْتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ۲۸

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ اللَّهُ لَهُمُ الرَّحْمَنَ

وَدًّا ۲۹

- فَإِنَّمَا يَتَمَنَّاهُ بِلسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ
 بِهِ قَوْمًا لُدًّا ﴿۹۸﴾
- ۹۸۔ بے شک اسان ایس قرآن کوں تیڈی زبان اچ
 سوکھا کرتے ہلٹے۔ تاں جوتوں ایندے
 ڈیویں تے بھگڑالو لوکیں کوں ڈراویں۔
- وَكَرَّمْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرِينٍ هَلْ تَحْسُبُ مِنْهُمْ
 مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿۹۹﴾
- ۹۹۔ انہیں کنیں پہلے کتنی ساریاں قوماں ہن جنہیں کوں
 اسان ہلاک تے تباہ کر ڈتے۔ کیا توں انہیں کوں محسوس
 کر سگدیں یا انہیں دی کوئی کاؤ کرٹوا سٹدیں۔

سورت طہ مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳۶ آیات تے اٹھ رکومن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- طہ ②
- مَاۤ اَنْزَلْنَا عَلَیْكَ الْقُرْاٰنَ لِتَشْقٰی ③
- اِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَنْ یَخْشٰی ④
- تَنْزِیْلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْاَرْضَ وَالسَّمٰوٰتِ الْعُلٰی ⑤
- الرَّحْمٰنُ عَلٰی الْعَرْشِ اسْتَوٰی ⑥
- لَهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ وَمَا بَیْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرٰی ⑦
- وَ اِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَاِنَّهُ یَعْلَمُ السِّرَّ وَاَخْفٰی ⑧
- اِنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰی ⑨
- وَهَلْ اَتٰكَ حَدِیْثُ مُوسٰی ⑩
- اِذْ رَا نَارًا فَقَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوْا اِنِّیْ اَنْتُمْ نٰسٌ اٰمِرٌ ⑪
- لَعَلِّیْ اَتٰیكُمْ مِنْهَا یَقْبَسِ اَوْ اَجِدْ عَلٰی الشَّامِی ⑫
- هُدًی ⑬
- فَلَمَّاۤ اَتٰهَا نُودِیْ یٰمُوسٰی ⑭
- ۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کرینداں جبرہا بن منگے
 ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔
 ۲۔ اے پوری طاقتیں آئے تکرے جوان۔
 ۳۔ اساں تیبڑے اتے قرآن این واسطے۔
 نہیں لہایا جو توں ڈکھ وچ پویں۔
 ۴۔ اے محض ڈرٹن والیں کیتے نصیحت
 ۵۔ اے کتاب اوں کنیں لہائی گئی ء جیس زمین
 تے اچھے آسمان کوں پیدا کیتس۔
 ۶۔ رحمن خدا ء جبرہا عرش تے تکرانی نال بیٹے۔
 ۷۔ جو کجھ آسمان تے زمین وچ تے جو انہیں دے
 درمیان تے جبرہا سنی مٹی دے تلے بے او سارا
 کجھ ہوندا ء۔
 ۸۔ توں اچی الانویں تے بے شک او لکی گال
 کوں تے بہوں چھی گال کوں چاندے۔
 ۹۔ اللہ دے سوا کوئی معبود نہیں تے اوندے
 بہوں چنگے ناں ان۔
 ۱۰۔ کیا تیرے موسی دی گال پہی ء۔
 ۱۱۔ جڈاں اوں بھا ڈٹھی تے اوں اپنے ٹہر
 کوں آکھے تساں کھڑو بے شک میں بک بھا ڈٹھی ء
 تھی سبکدے جو میں تہا ڈو کوئی انبارا گھن آواں
 یا اوں بھا کنیں میں سدھا راہ لہہ گھناں۔
 ۱۲۔ تے جڈاں او اوندو کئے سبڈ آئے سی اے موسی۔

- ۱۳۔ بے شک میں تیرا رب ہاں توں مجتیاں
لہا رکھ بے شک توں پاک وادی طوی و وح
ہویں۔
- ۱۴۔ میں تیکوں چن گدھے توں سُن جو تیرا وحی
کیتی ویندی ۶۔
- ۱۵۔ بے شک میں اللہ ہاں میڈے سوا کوئی معبود
نہیں میڈی عبادت کرتے میڈے ذکر کیتے
نماز ٹھہا کے پڑھ۔
- ۱۶۔ بے شک قیامت آون والی ۶ تھی سگدے
جو میں اونکوں ظاہر کر ڈیواں تاں جو ہر جان کوں
اوندی کوشش دا بدلہ ملے۔
- ۱۷۔ جیرا قیامت کوں نہیں منیندا او اپنی خواہش
دی پیروی کریندے او تیکوں قیامت تے ایمان کنیں
روک نہ ڈیوے تے نوں ہلاک تھی وکھیں۔
- ۱۸۔ تے اے موسے تیرے سچے ہتھ و وح
کیا ۶
- ۱۹۔ اول آکھئے اے سوٹا ۶ میں ایندے نال نیک
لینداں تے اپنے بکریں دی خاطر پتر چھینڈینداں
تے ایندے علاوہ دی میڈے بے بہوں سارے فائدے ہن۔
- ۲۰۔ اول آکھئے اینکوں سٹ۔
- ۲۱۔ اول بیٹے او ادہیں ویلے ناگ بن کے درکن
پئے گئے۔
- ۲۲۔ اللہ سیس آکھئے اینکوں چاگھن تے ڈر نہ
اساں اینکوں و لا پہلی حالت تے گھن اوسوں
- ۲۳۔ توں اپنے ہتھ کوں کچھ و وح پا جلیے کڈجیس
- إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَأَخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ
طَوًى ۱۳
- وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ۱۴
- إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۱۵
- إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِيُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ
بِمَا تَسْعَىٰ ۱۶
- فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ
هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ۱۷
- وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يٰمُوسَىٰ ۱۸
- قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا
عَلَىٰ غَبِيَّتِي وَلِيٌّ فِيهَا مَارِبٌ أُخْرَىٰ ۱۹
- قَالَ أَلْقِهَا يٰمُوسَىٰ ۲۰
- فَالْقِهَا فَاذَاهِيَ حَبِيبَةٌ تَسْعَىٰ ۲۱
- قَالَ خُذْهَا وَلَا تَحْضُرْ سَعِيدُهَا سِيرَتَهَا
الْأُولَىٰ ۲۲
- وَاضْمُرْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيْضًا مِنْ

- غیر سوہ ایہ اُخرے ﴿۱۳﴾ اوکیں بیماری دے بغیر چٹا نکلی اے پیا نشان ہو سہی۔
- لُرِيكَ مِنْ اٰيٰتِنَا الْكُبْرٰى ﴿۱۴﴾ ۲۳۔ تاں جو تیکوں اساں اچھے وڳے نشان ڳڙ کھاوون۔
- اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ ظَلَمٌ ﴿۱۵﴾ ۲۵۔ تون فرعون دو ورتج بے محک او منہ زور سخی گئے۔
- قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿۱۶﴾ ۲۶۔ موسیٰ آکھئے اے میڈے رب میڈا سینہ کھول ڳڙے۔
- وَيَتَّبِعْ لِيْ اَمْرِيْ ﴿۱۷﴾ ۲۷۔ تے میڈا کم میڈے کیتے سوکھا کر ڳڙے۔
- وَاحْلِلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِيْ ﴿۱۸﴾ ۲۸۔ تے میڈی زبان دی گنڈھ وی کھول ڳڙے۔
- يَفْقَهُوا قَوْلِيْ ﴿۱۹﴾ ۲۹۔ او میڈی کال سمجھ سگین۔
- وَاجْعَلْ لِّيْ زَوْجًا مِّنْ اَهْلِيْ ﴿۲۰﴾ ۳۰۔ تے میڈے سکین وچو میڈے کیتے وزیر بنا۔
- هٰرُونَ اَخِيْ ﴿۲۱﴾ ۳۱۔ ہارون کون (او) میڈا بھرا۔
- اشْدُدْ يَدَآءِيَ اَزْرِيْ ﴿۲۲﴾ ۳۲۔ اوندے نال میڈی طاقت ودھا۔
- وَاشْرِكْهُ فِيْ اَمْرِيْ ﴿۲۳﴾ ۳۳۔ تے اونکوں میڈے کم وچ شریک کر۔
- كٰى نُسَيْجِكَ كَثِيْرًا ﴿۲۴﴾ ۳۴۔ تاں جو اساں تیبی بہوں ساری پاکیزگی بیان کروں۔
- وَنَذْكُرْكَ كَثِيْرًا ﴿۲۵﴾ ۳۵۔ تے تیکوں بہوں یاد کروں۔
- اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيْرًا ﴿۲۶﴾ ۳۶۔ بے شک تون ساکوں ڳڙہا پئیں۔
- قَالَ قَدْ اُوْتِيْتِ سُوْلَكَ يٰمُوْسٰى ﴿۲۷﴾ ۳۷۔ اوں آکھئے اے موسیٰ جو تیں منگے تیکوں ڳڙے ڳڙتا گئے۔
- وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اٰخَرٰى ﴿۲۸﴾ ۳۸۔ اساں تیبی اے اتے ڳڙجھی دفعہ احسان کر پئے۔
- اِذْ اَوْحَيْنَا اِلٰى اُمِّكَ مَا يُوحٰى ﴿۲۹﴾ ۳۹۔ جڙاں اساں تیبی ما کون وحی کیتی ہائی جو وحی کړٹ اوں ویلے ضروری ہا۔
- اَنْ اَنْذِرْ فِيْهِ فِي التَّابُوْتِ ﴿۳۰﴾ ۴۰۔ جو تون اینکوں صندوق وچ رکھ ولا اینکوں

دریا و صح سٹ گھت ول دریا انیکوں کنڈی تئیں چا
سٹیس انیکوں میڈا تے اوندا دشمن پکڑ گھنسی تے
میں اپنے ولو تیڈے دل اوج محبت پا بڑتی تے
تاں جو توں میڈی اکھیں دے سامنے پلےس۔

۴۱۔ جڈاں تیڈی بھین ٹردی ویندی ہائی تے
آہدی پئی ہائی کیا میں تماکوں او تریمت ڈساں
جیرھی انیکوں پالے ول اساں تیکوں تیڈی ما
دو ولا پٹھے سے تاں جو اوندیاں اکھیں ٹھڈیاں
تھیون تے مونجھی نہ تھیوے تے تئیں ہک جان
کوں قتل کر ڈتا ہا ول اساں تیکوں اسیں غم کنیں
وی پچایا ہاتے تیکوں بہوں سارے امتحانیں
نال آزمائے توں کئی سال مدین دے لوکس وچ
رہ گئیں ول توں اے موسیٰ اسیں قابل تھیں۔

۴۲۔ تے اساں تیکوں اپنے کیتے چن گدے۔
۴۳۔ توں تے تیڈا بھرا میڈے نشان گھن کے
کے ونجوتے یڈے ذکر وچ سستی نہ کرو۔
۴۴۔ تساں ڈو ہیں فرعون دو ونجوبے شک او
منہ زور تھی گئے۔

۴۵۔ تساں ڈو ہیں اوندے نال آرام نال گال
کراہے تھی سگدے جو اونصیت پکڑے یا ڈرے
۴۶۔ انہیں آکھیا اے ساڈے رب بے شک
اساں ڈر دے ہیں جو او ساڈے اتے زیادتی
کرے یا سختی کرے۔

۴۷۔ اوں آکھیا تساں نہ ڈرو بے شک میں ڈوناہیں
نال ہاں میں سنڈا وی ہاں تے ڈہرا وی ہاں۔
۴۸۔ تساں ڈو ہیں اوندو ونجوتے آکھو جو بے شک اساں

فَأَقْدِرِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ
يَأْخُذْهُ عَدُوِّي وَعَدُوْلُهُ ۖ وَ
الْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي ۖ وَلِتُصْنَعَ
عَلَيْي ۝۳۱

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِذْ تَشْتِيٰ أُخْذَكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ مَنْ يَّكْفُلُهُ فَرَجَعْنَا إِلَىٰ آلِكَ
كُلِّي تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنُ ۚ وَ تَلَّكَ
نَفْسًا فَذَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَ فَتَّكَ
فُتُونًا ۚ فَلَمِثَّتْ سِنِينَ فِيٰ أَهْلِ مَدْيَنَ ۚ
ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ مُّوسَىٰ ۝۳۱

وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ۝۳۲

إِذْ هَبَّ آتَتْ وَ أَخُوكَ بِأَيْتِي وَلَا تَبَيَّنَا فِي ذِكْرِي ۝۳۳

إِذْ هَبَّآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۝۳۴

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَنْحَسِي ۝۳۵

قَالَا رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ
يَطْغَىٰ ۝۳۶

قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمْ أَسْعُ وَ أَدَىٰ ۝۳۷

فَأْتِيَهُ قَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِيَّ

إِسْرَائِيلَ وَلَا نَعْدِبُهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ يَا إِلَهَ مَنْ
رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى ﴿۳۸﴾

ڈوہیں تیڑھے رب دے رسول ہیں۔ بنی اسرائیل کوں
ساڈے نال پٹھتے انہیں کوں عذاب نہ ڈے۔

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ
وَتَوَلَّى ﴿۳۹﴾

۴۹۔ بے شک ساڈو اے وحی کیتی گئی جو جیرما جھلیسی
تے منہ پھریسی اوندے اتے عذاب اوسی۔

قَالَ فَنَنْزِلُكُمْ يَوْمَ الْيَوْمِ ﴿۴۰﴾

۵۰۔ اوں آکھئے اے موسیٰ لتاں ڈووناہیں دارب کوں۔

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى ﴿۴۱﴾

۵۱۔ اوں آکھئے ساڈا رب اوہے جیئں ہر شے پیدا
کیتی ء ول اونکوں رستہ ڈکھالیں۔

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى ﴿۴۲﴾

۵۲۔ اوں آکھئے پہلے لوکیں دا کیا حال۔

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا
يَنْسَى ﴿۴۳﴾

۵۳۔ حضرت موسیٰ آکھئے اوند ا علم میڈے رب
کنیں کتاب وح موجود نہ تھو کدے میڈا رب تے
نہ بھلے۔

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَرَسَلَ لَكُمْ
فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا
بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ تِبَابٍ شَتَّى ﴿۴۴﴾

۴۴۔ جیئں تہا ڈے کیتے زمین و چھائی ء تے اوندے
وح تہا ڈے کیتے رستے کڈھنیسی تے بھڑکنیں پانی
لہانے سی ول اساں اوندے نال کئی قسمیں دیاں
بوٹیں دے جوڑے کڈھینے۔

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلَّذِينَ
النُّهَى ﴿۴۵﴾

۴۵۔ کھاؤ تے اپنے ڈنگریں کوں چراؤ بے شک
اینڈے وح عقل والے لوکیں کیتے ہوں نشان۔

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ
تَارَةً أُخْرَى ﴿۴۶﴾

۴۶۔ ایں زمین وح پیدا کیتے اینڈے وح اساں
ولا تہا کوں دلیسوں تے ولا ڈو جھی دفعہ اینڈے وچو
تہا کوں کڈھیسوں۔

وَلَقَدْ آرَيْنَا آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ﴿۴۷﴾

۴۷۔ اساں فرمون کوں سارے نشان ڈکھائے اوں
جھٹلائے تے انکار کیتے۔

قَالَ اجْتَنَّا لِنُخْرِجَنَّا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكِ

۴۸۔ آکھیں اے موسیٰ کیا ساڈو ایں واسطے آئیں

يُوسَى ۵۸

جو توں ساکوں ساڑے ملک کنیں اپنے جادو نال
کڑھ ڈیویں ۔

۵۹ - ہن اساں وی ضرور تیدو جادو ایجو جیاں
گھن اوسوں تے توں اپنے تے ساڑے درمیان وعدے دی جا
مقرر کرنہ اساں کچھو تے ہنسون تے نہ توں برابر
دی جا ہوے ۔

۶۰ - موسیٰ آکھے تہاڑے وعدے دا بڑینہ عید دا
تے کانے بڑینہ دے کوں لوکیں کوں کٹھا کیتا ونجے ۔
۶۱ - فرعون ٹرپے تے اپنیاں تدبیراں کھیاں
کر کے موسیٰ کنیں آگئے ۔

۶۲ - انہیں کوں موسیٰ آکھے ہلاک تھیو اللہ تے کوڑ
نہ گھرو تاں تاں تہا کوں عذاب پیہہ سٹسی تے چیرھا
تے کوڑ ہدھسی او ناکام تھیندے ۔

۶۳ - او این معاملے وچ آپت وچ بھرپن تے
لک کے منصوبے بناون پئے گئیں ۔

۶۴ - انہیں آکھے اے ڈوہیں جادو گرن تے چاہن
جو تہا کوں اپنے جادو زور نال تہاڑے ملک کنیں
کڑھن تے تہاڑے ڈاڑھے چنگے مذہب کوں تباہ
کر ڈیویں ۔

۶۵ - تہاں اپنیاں تدبیریں سوچ گھنوں تہاں
کٹھے تھی کے او جیرھا آج ڈاڑھا تھی گیا او
کامیاب تھی ویسی ۔

۶۶ - انہیں آکھے موسیٰ کیا توں سٹیندیں یا اساں
پہلے سٹن والے ہوں ۔

۶۷ - حضرت موسیٰ آکھے تہاں سٹوہوں ویلھے
انہیں دیاں ورھیاں تے سوٹے جادو دی وجہ کنیں

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرِ مِثْلِهِ فَأَجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ
مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا
سُوَّے ۵۹

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الرِّينَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ
ضَحَّى ۶۰

فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ۶۱

قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَيَّ اللَّهُ كَذِبًا
فَيُسْحِتْكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنْ افْتَرَى ۶۲

فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى ۶۳

قَالُوا إِنْ هَذَيْنِ لَسَجِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوكُمْ
مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَ بِطُرُقِكُمْ الْمُتَلَمِّسِ ۶۴

فَأَجِيعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّخِفُوا صَفًا وَقَدْ أَفْلَحَ
الْيَوْمَ مِنَ اسْتِعْلَى ۶۵

قَالُوا يَبُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْفَى وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوْلَى
مَنْ أَلْفَى ۶۶

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا جَبَّالَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ يُخَيَّلُ
إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى ۶۷

ایویں بگدے ہن جیویں در کدے پین -
 ۶۸۔ حضرت موسیٰ اپنے دل وچ ڈر محسوس کیتے
 ۶۹۔ اساں آکھتے نہ ڈر بے شک توں ڈاڑھا ہویں
 ۷۰۔ جیرا سو ما تیدے سچے ہتھ وچ اوسٹ
 جو انہیں بنائے اونکوں نکل ویسی بے شک انہیں
 جادو دی تدبیر بنائی تے جادوگر جھوٹی آوے
 تے جیویں آوے کامیاب نہیں تھیندا۔
 ۷۱۔ جادوگر سجدے وچ ڈھ پئے تے اکھیوں نے
 جو اساں موسیٰ تے ہارون دے خدا تے ایمان
 انیدے ہیں۔

۷۲۔ فرعون آکھتے میڈے حکم ڈیون کنیں پہلے
 تساں من گدھے بے شک اے تھاڑا وڈا
 جیٹس تھا کوں جادو سکھائے میں تھاڑے ہتھ تے
 پیراں خلاف ورزی دی وجہ نال ضرور کپسیاں
 تے میں تھا کوں کجی دے منڈھ نال ضرور پچاسیاں
 ڈیساں تے تھا کوں پتہ لگ ویسی جو اساں وچو
 کون ڈاڑھاتے باقی رہ ونجیٹ والا عذاب
 ڈے سگدے۔

۷۳۔ انہیں آکھتے جو نشان ساڈو آین انہیں
 دے مقابلے وچ اساں تیکوں کجھ نلے سمجھدے
 تے نہ اپنے پیدا کرٹ والے دے مقابلے وچ توں
 جیرا زور لیندیں لاگن بے شک توں این دنیاوی
 زندگی کوں مکا سگدیں۔

۷۴۔ بے شک اساں اپنے رب تے ایمان گھن
 آئے ہیں تاں جو او ساڈے گناہ بخشے تے اوں
 گناہ کوں وی بخشے جیرا تیں ساکوں جادو کیتے

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَىٰ ۝۱۶
 قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ ۝۱۷
 وَالَّذِي مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفُ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا
 كَيْدٌ سِحْرٌ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ ۝۱۸

فَأَلْقَى السِّحْرَ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ
 وَمُوسَىٰ ۝۱۹

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ
 إِنَّهُ لَكَيْدٌ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ
 فَلَا قَطْعَانَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ
 وَلَا وَصِيلَتَكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلِتَعْلَمُنَّ
 أَنِنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ ۝۲۰

قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
 وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي
 هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝۲۱

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيُغْفِرَ لَنَا خَطِيئَتَنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا
 عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَبِيرٌ وَأَبْقَىٰ ۝۲۲

مجبور کیسے تے اللہ سنیں ہوں چنگاڑتے باقی
رہن والا ۶۔

۷۵۔ بے شک جیرھا اپنے رب دو مجرم بن کے
اوسے بے شک اوندے کیتے دوزخ اوندے
وج نہ مرسی نہ جیسی۔

۷۶۔ تے جیرھا مومن بن کے اوسے تے نیک
عمل کر لیسے انہیں لوکیں واسطے اپنے درجے ہن۔

۷۷۔ ہمیشہ رہن والے باغن جنیدے وج نہراں
وہندیاں ہوسن او اوندے وج ہمیشہ رہن لے
اوند ابدلہ ۶ جیرھا پاک رہسی۔

۷۸۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی ہائی جو توں
اپنے بندس کوں راتورات گھن ونج تے سکے ہوئے
سمندر وج انہیں واسطے رستہ بنا نہ تیکوں پکڑ پکڑ
داڑر ہوئے تے نہ سمندر وج (فرق) پٹن دا ڈر ہوئے
۷۹۔ فرعون اپنے لشکرناں انہیں دا بچا کیتے تے سمندر انہیں
کوں چنگی طراں لگا ڈتے۔

۸۰۔ تے فرعون نے اپنی قوم کوں گمراہ کیتا تے سدھا رستہ
نسی ڈسیا۔

۸۱۔ اے بنی اسرائیل اساں تمہا کوں تمہاڑے دشمن
کنیں بچایا ہاتے طور دے سجھے پاسے تمہاڑے نال
وسدھ کیتا ہا۔ تے اساں تمہاڑے اتے کھمبیاں تے
پھیرے لہائیں

۸۲۔ تہاں کھاؤ جو اساں تمہا کوں پاک چیزاں ڈتن
اوندے وج زیادتی نہ کرو تاں تہاں تہاڑے اتے
میڈی ناراضگی ہسی تے جنیدے اتے میڈی ناراضگی
لندی ۶ او ڈھ پنڈے تے رُل دیندے۔

إِنَّكَ مِنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا
يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ⑤

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ
لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ⑥

جَنَّتْ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ⑦

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ
لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ لِيَبْأَآءَ لَا تَخَفُ دَرَكًا وَلَا
تَخْشَى ⑧

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ
مَا غَشِيَهُمْ ⑨
وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَى ⑩

بَلِيَّتِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِنْ عَدُوِّكَ وَ
وَعَدْنَاكَ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ
الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَى ⑪

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ
عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ
هُوَّ ⑫

۸۳۔ تے بے شک میں پہوں بخشش والا ہاں
اوندے کیتے جیرھا توبہ کرے تے منتے تے نیک
کم کرے تے دل ہدایت پاوے۔

۸۴۔ اے موسیٰ توں قوم کوں چھوڑ کے اتنی
جلدی کڈے آگئیں۔

۸۵۔ اوں آکھئے او میڈے پھواندے پن تے
میں تیڈو ات گالہوں جلدی آیاں اے میڈے
رب تاں جو توں خوش تھیویں۔

۸۶۔ اوں آکھئے بے شک اساں تیڈی قوم کوں تیلے
بعد امتحان وچ پاڈتے تے ہک سامری انہیں
گمراہ کیتے۔

۸۷۔ موسیٰ اپنی قوم دو کاوڑ تے افسوس وچ
دل آئے تے آکھئے سی اے میڈی قوم کیا تھاڈے
رب تھاڈے نال چنگا وعدہ نہ کیتا ہا کیا تھاڈے
وعدے دے وقت وچ دیر تھی گئی ہائی یا تساں
چاہندے ہاونے جو تھاڈے اتے تھاڈے رب دا
غضب ہوے تے تساں میڈے وعدے دی خلاف
ورزی کیتی ۷۔

۸۸۔ انہیں آکھئے اساں تیڈے وعدے دی خلاف
ورزی اپنی مرضی نال نہیں کیتی اصل گال اے ہے جو
قوم دے گانہیں دا جیرھا بار ساکوں پوایا گیا ہا اساں
اونکوں سٹ گھتے ایویں سامری وی سٹ گھتے۔

۸۹۔ دل اول انہیں کیتے ہک گابا بنائے۔ جنیدے جسم وچ
پاکاں نکلدیاں ہن تے انہیں آکھئے اے تھاڈاتے
موسیٰ دا خدائے تے او بھل گئے۔

۹۰۔ کیا او ڈہرے نہ ہن جو او انہیں دی کہیں گال دا

وَاِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ
اهْتَدَى ﴿۸۷﴾

وَمَا أَجْعَلُكَ عَنْ قَوْمِكَ يُّوسَىٰ ﴿۸۸﴾

قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ
لِتْرَفِي ﴿۸۹﴾

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِن بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
السَّامِرِيُّ ﴿۹۰﴾

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
يَقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ
عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَن يَجِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ
مِّن رَّبِّكُمْ فَاخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي ﴿۸۷﴾

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَمَلْنَا
أَوْزَارًا مِن زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَدَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى
السَّامِرِيُّ ﴿۸۸﴾

فَأَخْرَجَ لَهُمُ عَجَلًا جَدًّا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ
وَرِإِلَهُ مُوسَىٰ هَٰ فَسَيِّئٌ ﴿۸۹﴾

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُ لَا يُرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ

ضَرًا وَلَا نَفْعًا ⑩

جواب نہ ڈیندا ہاتے نہ انہیں کوں نقصان پچا سگدا ہاتے نہ نفع۔

۲۶

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ⑪

۹۱۔ ہارون انہیں کوں (موسیٰ) دے آون ٹکنیں پہلے اکھ ڈتا ہا جو اے میڈی قوم ایتدے نال تھا کوں امتحان وچ سٹیا گئے بے شک تھا ڈار ب رحمن تساں میڈی پیروی کرو تے میڈا اکھن منو۔

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَافِيَةً حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ⑫

۹۲۔ انہیں آکھئے جو اساں او تیں ایندی عبادت کریں رہ ویسوں جے میں موسیٰ ساڈو ول نہ آوے

قَالَ يَهُرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ⑬

۹۳۔ آو آکھئے اے ہارون کیس تیکوں ہٹکیا ہا جیلے تیں انہیں کوں گمراہ ڈٹھے۔

أَلَا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ⑭

۹۴۔ جوں توں میڈی پیروی نہ کریں کیا تیں میڈے حکم دی نافرمانی کیتی ۶۔

قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ⑮

۹۵۔ اوں آکھئے میڈی نارے پتر میڈی ڈاڑھی تے سردے وال نہ پکڑ بے شک میں تے ڈراہم جو توں اے آکھیں جو تیں بنی اسرائیل دے وچ اختلاف پا ڈتے تے میڈی گال دا خیال نوہی رکھیا۔

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يُسَامِرِي ⑯

۹۶۔ موسیٰ آکھئے جو اے سامری تیں کیا کیتے۔

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ⑰

۹۷۔ اوں آکھئے میں اوشے ڈٹھی ۷ جیڑھی انہیں نہیں ڈٹھی ول میں نبی دیاں کچھ گالہیں من گدھیاں تے دل انہیں کوں سٹ گھتیا تے میڈے دل این گال کوں چنکا کر کے ڈکھالے ۸۔

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تَخْلَفَنَّهُ وَانظُرْ إِلَىٰ إِلْهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ⑱

۹۸۔ اوں آکھئے توں وچ تے تیڈے کیتے حکم لے ہے جو توں زندگی وچ اے اکھ ودا جو میکوں کوئی ہتھ نہ لاؤ تیڈے واسطے ہک مقرر وقت جیکوں توں اصلو نہ ٹال سگسیں تے توں ڈیکھ اپنے معبود دو

جنیدی توں عبادت کریندا رہ گئیں اساں انیکوں
ضرور سٹریسوں تے ول اینکوں سمندر وچ سٹ
گھتیسوں۔

۹۹۔ بے شک تہا بڑا خدا اللہ اوندے سوا پیا کوئی معبود
نئیں اوہر شے کوں چاندے۔

۱۰۰۔ ایویں اساں تیبڑے اتے پہلے لوکس دیاں خبراں
بیان کریندے ہیں تے اچھے ولو اساں تیکوں قرآن
ڈتے۔

۱۰۱۔ جیرھا ایں کنیں منہ پھیر گھنسی بے شک او
قیامت دے ڈنہہ وڈا بار چھسی۔

۱۰۲۔ اے اوندے وچ ہمیشہ رہن تے قیامت
دے ڈنہہ انہیں کیتے اے ارہوں ڈکھ ڈیون
والا ہوسی۔

۱۰۳۔ جڈاں دھوتو وچایا ویسی اساں اول ڈنہہ
مجریں کوں ایں حالت وچ اٹھیسوں جو انہیں
دیاں اکھیں نیلیاں ہوسن۔

۱۰۴۔ آپت وچ ہولے ہولے گاہیں کرین لساں صرف
ڈاہ صدیاں رہ گئے۔

۱۰۵۔ اساں ڈاڈھا چاندے ہیں جو او آبدن جلیھے
انہیں وچو ساریں کنیں چنگا آدمی اے آکھسی جو
تماں تھوڑا وقت رہ گئے۔

۱۰۶۔ ادتیں کنیں پہاڑیں دے متعلق پچھدن توں
آکھ ڈے میڈا رب انہیں کوں منڈھو پٹ کے
سٹ گھتیسوں۔

۱۰۷۔ تے انہیں کوں بربریاں بنا کے چھوڑ ڈیسی۔
۱۰۸۔ نہ توں اوندے وچ ڈنگ بڑیکھسیں نہ اچائی۔

إِنَّا إِلَهُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ
شَيْءٍ عِلْمًا ۙ

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ
وَقَدْ آتَيْنَكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ۙ

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا ۙ

خَلْدَيْنَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ۙ

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
زُرْقًا ۙ

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ۙ

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُمْ حَرِيقَةً
إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ۙ

وَيَسْتَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ۙ

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ۙ
لَا تَبْقَى فِيهَا جَبَلًا وَلَا مَتَا ۙ

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَأَعْوَجَ لَهُ دَخَشَعَتِ
الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٩﴾

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ
الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿٢٠﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿٢١﴾

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
ظُلْمًا ﴿٢٢﴾

وَمَنْ يَعْصِلْ مِنَ الصَّالِحِينَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَفُ
ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿٢٣﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ
الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحَدِّثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿٢٤﴾

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَيُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ
مِن قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي
عِلْمًا ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ عَاهَدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسَى وَكُنَّا نَجِدُ
لَهُ عَزْمًا ﴿٢٦﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَى ﴿٢٧﴾

۱۰۹۔ اوں ڈینہہ لوک سڈن والے دے پھوٹڑ
پوسن تے اونڈی تعلیم وچ کوئی ڈنگ نہ ہوسی تے رحمن
خدا دے سامنے انہیں دیاں آوازاں پھکیاں تھی ولین
تے سوائے کھس پھس دے کوئی آواز نہ سنیں۔

۱۱۰۔ اوں ڈینہہ کہیں دی شفاعت فائدہ نہ ڈیسی سوائے
اونڈے جیکوں رحمن خدا اجازت ڈیڈیسی تے اونڈی کال
تے اورامنی ہوسی۔

۱۱۱۔ جو اونڈے اگورے اونکوں چاندے تے جو اونڈے
پچھورے اونکوں دی اونڈے علم کول او گھیر نہیں پاسگدے۔

۱۱۲۔ تے زندہ تے قائم رہوٹن والے خدا کیتے چہرے جھکے
پئے ہوسن تے جیٹن ظلم کیتا ہوسی اوناکام تھی ویسی۔

۱۱۳۔ تے جیرے نیک کم کریسن تے مومن ہوسن اونہ
کہیں ظلم کنین ڈرسن تے نہ حق کھوین کنیں۔

۱۱۴۔ تے ایویں اسان قرآن کول عربی وچ لہائے تے
انڈے وچ ہر قسم دیاں ڈراون آیاں گالیں کھول
کے بیان کر ڈتن تاں جو اونمتقی ٹہن یا انہیں کول خدا
دے ذکر دانواں طریقہ ڈسے۔

۱۱۵۔ بادشاہ تے سچا اللہ سنیں ہوں اچی شان والا
تے توں جلدی کنیں کم نہ گھن این کنیں پہلے جو قرآن دی
وحی تیدے اتے پوری کر ڈتی ونجے ہا اسے آہدارہ
اسے میڈے رب میڈے علم کول ودھا۔

۱۱۶۔ اسان آدم کنیں این کنیں پہلے ہک وعدہ گدھا ہا
تے او جھل گیا تے ساکوں پتہ ہا جو اونڈا اینکوں توڑن
دا ارادہ نہ ہا۔

۱۱۷۔ تے اسان فرشتیں کول آکھیا جو آدم کول سجدہ
کرو ابلیس دے سوا باقی ساریں سجدہ کیتا۔ اوں

انکار کیتا۔

۱۱۸۔ تے اساں آکھئے اے آدم بے شک اے تیبڑا
تے تیبڑی زال دا دشمن تال بڑوناہیں کوں جنت وچو
نہ کڈھ بڑیوسے ول توں معیبت وچ پئے ونجیں۔

۱۱۹۔ بے شک تیبڑے واسطے اے ہے جو توں ایندے
ورج نا بوکھا رہیں تے نہ بنگا۔

۱۲۰۔ تے بے شک نہ ترساتے نہ دُھپ وچ سہریں۔

۱۲۱۔ شیطان اوندے دل وچ اے وسواس پاڑتے
تے آکھیس اے آدم کیا میں تیکوں ہمیشہ رہن
والا ون بڑساں تے انجھی بادشاہی جیرھی بڑاہیں نہ سکے۔

۱۲۲۔ انہیں بڑوناہیں اوندے وچو کھاگدا انہیں دیاں
کمزوریاں انہیں تے ظاہر تھی گیاں تے بہشت دے
پتیریں نال او بڑونائیں اپنے آپ کوں ولہیٹ پئے
گیتن۔ تے آدم اپنے رب دی نافرمانی کیتی تے سدے
رستے کنیں ہٹ گیا۔

۱۲۳۔ ول اوندے رب اونکوں چن گدھا تے اوندے
اتے رحمت کیتی تے ہدایت بڑتی۔

۱۲۴۔ اوں آکھئے تساں سارے اتھو نکل ونجو تہاڑے
وچو کچ پنہیں دے دشمنن جے تہاڑو میڈی ہدایت اوے
تے جیرھا میڈی ہدایت دی پیروی کریسی نہ تے
اوگمراہ تھیسے تے نہ او ہلاک تھیسے۔

۱۲۵۔ تے جیرھا میڈے ذکر کنیں منہ پھیر گھنسی تے
بے شک اوندے کیتے بڑکھی زندگی تے قیامت دے
بڑینہ اونکوں اندھا کر کے اٹھیسوں۔

۱۲۶۔ او اے آکھسی اے میڈے رب تیں میکوں
اندھا کیوں اٹھائے میں تے چنگا بھلا بڑیکہ سگداہم۔

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا
يُخْرِجَنَّكَ مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ①

إِنَّ لَكَ أَلًا تَجُوعُ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ②

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ③

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى
شَجَرَةٍ الْخُلْدِ وَمَلِكٍ لَا يَأْكُلُ ④

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لهُمَا سَوَاتُهُمَا
وَطَفِقَا يَخْصِفْنَ عَلَيْهَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ
وَغَطَّ آدَمُ رُبَّهُ فَفَوَى ⑤

ثُمَّ اجْتَنَبَهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ⑥

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا
يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا
يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ⑦

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا
وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ⑧

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ⑨

۱۲۷۔ او آکھسی ایویں ہے تیبڈے کولہو ساڈیاں آیتاں
آیاں ہن تیں انہیں کوں بھلا ڈتا آج اساں ایویں
تیکوں بھانیدے ہیں۔

۱۲۸۔ تے اساں ایویں سزا ڈیندے ہیں جیرھا
حد کنیں ودھدے تے جیرھا اپنے رب دی آیات
تے ایمان نہیں ایندا تے آخرت دا عذاب ہوں
سمت تے باقی رہن والا۔

۱۲۹۔ کیا انہیں کوں ایندے نال ہدایت نہیں ملی
جو اساں انہیں کنیں پہلے ہوں ساری قومیں کوں
ہلاک کیتا اے انہیں دے گھریں وچ ٹردے ودن
بے شک ایندے ورح عقل آلیں کیتے نشان۔

۱۳۰۔ تے جے تیبڈے رب دلو ہک گال نہ تھئی ہوے
ہاتے اوندہ وقت مقرر نہ تھیا ہوے ہاتے اے
عذاب انہیں کوں چھٹیا رہ دینے ہا۔

۱۳۱۔ جیرھا کجھ اے آہن توں اوندے تے صبر کرتے
اپنے رب دی تعریف نال پاکیزگی بیان کرتے سمجھ
نکلن کنیں پہلے ہڈن کنیں دی پہلے تے رات دے
حصیں وچ پاکیزگی بیان کرتے ڈیندے دے حصیں
ورح وی تاں جو توں خوش رہیں۔

۱۳۲۔ توں اپنے ڈوہیں اکھیں نال اوندو نہ گھور
جنہیں کوں اساں دنیا دا سامان ڈتے دنیا دے
سوٹھپ کیتے انہیں وچو انہیں دیاں زالیں ہن تاں
جو اساں آزمائش کروں تے تیبڈے رب دا رزق
چنگا تے باقی رہن والا۔

۱۳۳۔ تے اپنے گھر والیں کوں نماز دا حکم ڈے تے
خود وی قائم رہ اساں تیں کنیں رزق نئے منگدے

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا ۖ وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ
تُنسَى ﴿١٢٧﴾

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٢٨﴾

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَسْئَلُونَ فِي مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
النُّهَى ﴿١٢٩﴾

وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزِمَامِ آجَلِهِ
مُسْمًى ﴿١٣٠﴾

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ
غُرُوبِهَا ۖ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ
وَاطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى ﴿١٣١﴾

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ
زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۚ وَرِزْقُ رَبِّكَ
خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٣٢﴾

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا تَسْأَلْكَ
رِزْقًا ۚ نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى ﴿١٣٣﴾

اساں تیکوں رزق ڈیندے ہیں تے چنگا انجام پر پڑگاری
والا ۷۔

۱۳۴۔ تے او آہن جو اپنے رب کنیں ساڈو کوئی
نشان کیوں نہیں گھن اندا کیا انہیں دو اینجا نشان نہیں
آیا جیرا پہلی کتابیں وچ بیان تھے۔

۱۳۵۔ تے جے اساں انہیں کوں این رسول دے
آون کنیں پہلے عذاب نال ہلاک کر ڈیوں ہا تے دل
او آکھن ہا لے ساڈے رب تیں ساڈو رسول کیوں
نہ پٹھیا ہا اساں تیڈی آیات پیروی کروں ہا این
کنیں پہلے جو اساں ذلیل تے بے عزت تھیو دوں ہا۔

۱۳۶۔ توں آکھ ڈے ہر کوئی انتظا رکھیندے ول
تساں وی انتظا کرو تہا کوں جلدی پتہ بگ دیسی جو
کون سرے رستے آلائے تے کون ہدایت پاوون
والا ۷۔

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ نَأْتِهِمْ
بَيِّنَةً مَّا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿١٣٤﴾

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا
لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ
أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَىٰ ﴿١٣٥﴾

قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبَّصُوا ۚ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ
الضَّرَاطِ السَّوِيَّةِ وَمِنْ اهْتَدَىٰ ﴿١٣٦﴾

۷

سُورَةُ الْاَنْبِيَاءِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ وَائْتَةٌ وَثَلَاثٌ عَشْرَةٌ آيَةٌ وَسَبْعَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورة انبياء مکی ہے، بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۳ آیات تے ست رکوع ان۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرحان منگئے بولون
والا تے ول دل رحم کرن والا۔
- ۲۔ لوکس کنیں حساب گھنن دا وقت کولہو آگئے تے
او غفلت وچ منہ پھریندے ویندن۔
- ۳۔ انہیں دے رب ولو کوئی نواں ذکر انہیں دوئیں
اندا سوائے ایندے جو اوکول او سڈن تے کھلدن
تے مذاق کریندن۔
- ۴۔ انہیں دے دل غافلن تے مک تے مشورے کریندن
او جنہیں ظلم کیتے تے آہن کیا اے تساں جیہاں آدمی
نئیں کیا تساں ایندے جادو وچ بھس ولسوتے
تساں بڑھے پئے۔
- ۵۔ حضور نے فرمائے جو میدا رب جانڈے انہیں گاہیں کول
جیریاں زمین تے آساں وچ تھیندن۔ تے او بہوں
سنن والا تے بہوں جانن والا۔
- ۶۔ ہتھو اے آکھئے نیں جو اے پھٹے سیدھے خواہن
اے آپلو جا بٹائسی تے اے شاعر۔ اے ساڈو اوہیں
نشان گھن آوے جیویں پہلے رسول پھٹے گین۔
- ۷۔ انہیں کنیں پہلے وی اسان دستیاں تباہ کیتن جنہیں
ایمان آندا ہاتے کیا اے من گھسن۔
- ۸۔ اسان تیں کنیں پہلے مردیں کول ہی رسول بنا کے
پھٹے سے اسان انہیں دوو جی کریندے ہا سے جے
تساں نوہے جانڈے تے انہیں کنیں کچھ گھنوں۔
- اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ
مُعْرِضُونَ ②
- مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ اِلَّا اسْتَمَعُوهُ
وَهُمْ يَلْعَبُونَ ③
- لَا هِيَةَ قُلُوبُهُمْ وَاَسْرُوا النَّجْوَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوا
هَلْ هَذَا اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ اَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَاَنْتُمْ
تُبْصِرُونَ ④
- قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَاَلْاَرْضِ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ⑤
- بَلْ قَالُوا اَضْعَافُ اَحْلَامٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ
فَلْيَأْتِنَا بآيَةٍ كَمَا اُرْسِلَ الْاَوَّلُونَ ⑥
- مَا اَمَنْتُ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا
اَفْئِمُّ يَوْمُنَّ ⑦
- وَمَا اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رِجَالًا نُوْحِي اِلَيْهِمْ فَسَلُّوْا
اَهْلَ الدِّيَارِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ⑧

- ۹۔ اسان انہیں دا اینجھا جسم نہ بٹایا با جو او کھانا نہ کھندے تے نہ او ہمیشہ رہن والے ہن۔
- ۱۰۔ اسان جیرھا وعدہ انہیں نال کیا با او پورا کر ڈتا تے اسان انہیں کون نجات ڈتی تے (جیکوں اسان چاہندے ہن نجات ڈیندے ہن تے حد کتیں دھن والیں کوں اسان ہلاک کیتے سے۔
- ۱۱۔ اسان تہا ڈو کتاب لہائی ء جیندے وچ تہا ڈے کیتے نصیحت کیا تہاں عقل نوہے کریندے۔
- ۱۲۔ کتیاں دستیاں ہن جیرھیاں ظلم کریندیاں ہن اسان انہیں کوں اُجاڑ کے رکھ ڈتا تے انہیں دے بعد اسان بی قوم کوں پیدا کیتے۔
- ۱۳۔ تے جیلھے انہیں ساڈے عذاب کوں ڈٹھے تے پچھیں اوں کتیں درکنن بگ ہن۔
- ۱۴۔ (اسان آکھے) درکونہ تے اپنی آرام والی شہیں دوتے اپنے گھریں دو ولوتاں جو تہاں کتیں پچھا ونجے۔
- ۱۵۔ انہیں آکھے ہائے افسوس بے شک اسان ظالم ہا سے۔
- ۱۶۔ او ایھا گال او تیں آہدے رہ گئیں جے تیں اسان انہیں کوں کپی ہوئی رڑھ آلی کار کر ڈتے سے جیندی ساری رونق برباد تھی گئی ہائی۔
- ۱۷۔ تے اسان آسمان زمین تے جو او نہیں دے ادھ وچ محض کھینڈن کیتے پیدائش کیتا۔
- ۱۸۔ جے اسان اپنے آپ کوں وندلاون کیتے کئی شے بٹاؤن چاہوں ہاتے اسان اونکوں اپنے نال بٹاؤں ہا۔ اسان کر سبگدے ہا سے۔
- ۱۹۔ اسان سچ کوں کوڑتے سیندے ہن تے او اوندا بھیجا کڈھ سیندے او ڈہریں ڈہریں بچھ دیندے تے

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا آلَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٩﴾
ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ
وَأَهْلَكْنَا السُّرْفِينَ ﴿١٠﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١١﴾

وَكَمْ قَصْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا
بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١٢﴾

فَلَمَّا أَحْسَبُوا أَنَّ بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٣﴾

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أَنْتُمْ فِيهِ وَمَسْكَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ ﴿١٤﴾

قَالُوا يَوْمَئِذٍ إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٥﴾

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا
خَالِدِينَ ﴿١٦﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعَيْنٍ ﴿١٧﴾

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهُوَ لَا تَتَّخِذْهُ مِنْ لَدُنَّا
إِنْ كُنَّا فَعِلِينَ ﴿١٨﴾

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا
هُوَ زَاهِقٌ وَلكم الويل مما تصفون ﴿١٩﴾

تہاڑے اتے تہاڑی گاہیں دی وجہ کنیں افسوس۔ ۵
۲۰۔ جو آسمانیں تے زمین وچ سمجھ کجھ اوہیں داہتے جو
اوندے کولہوہن اوندی عبادت کنیں نہ تکبر کریندن تے نہ
تھکدن۔

۲۱۔ رات ڈہینہ اللہ دی تسبیح کریندن تے کوڑ نیں
گھڑیندے۔

۲۲۔ یا انہیں زمین وچ معبود بناگد من تے کیا او پیدا کریندن۔
۲۳۔ جسے زمین تے آسمان وچ اللہ دے سوا پے معبود
ہون ہاتے انہیں وچ گہڑپے ونچے ہا۔ اللہ سیں جیرھا
عرش دارب او پاک جو او آہن۔

۲۴۔ جو او کریندے اوں کنیں پچھن والا کوئی نیں تے
انہیں کنیں پچھا ویسی۔

۲۵۔ کیا اوندے سوا انہیں پے معبود بناگد من تول آکھ
اپنی دلیل گھن آؤ۔ اے قرآن انہیں لوکیں کیتے وی جیرھے
میڈے نالہن تے میں کنیں پہلے لوکیں کیتے وی بزرگی دا
سبب انہیں وچ اکثر لوک سچائی کوں سچاؤدے نیں اس
واسطے منہ پھیر گھندن۔

۲۶۔ اساں تیں کنیں پہلے جیرھے رسول پھین انہیں دو
لے وحی کریندے ہاسے جو بے شک میں ہی ہک معبود
آں تے میڈی عبادت کرو۔

۲۷۔ انہیں آکھئے رحمان خدا پتر بناگدھے اوتے پاک
تے سچ لے ہے جو اوتے عزت والے بندن۔

۲۸۔ کہیں گال وچ اوں کنیں ودھدے نیں تے محض
ہوندے حکم تے عمل کریندن۔

۲۹۔ او چاؤدے جو انہیں دے اگوہ تے جو انہیں دے
پچھوہ تے او محض ہوندی سفارش کریندن جیندے کیتے

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ
لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَلَا يَسْتَحْسِبُوْنَ ۝۵

يُسَبِّحُوْنَ اَيْلًا وَالتَّهَارًا لَا يَفْتُرُوْنَ ۝۶

اَمْ اتَّخَذُوا الْاِلٰهَةَ مِنَ الْاَرْضِ هُمْ يُنۡشِرُوْنَ ۝۷
لَوْ كَانَ فِيۡهِنَّ اِلٰهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتۡا فَسُبۡحٰنَ اللّٰهِ
رَبِّ الْعَرۡشِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۝۸

لَا يُسۡئَلُ عَمَّا يَفۡعَلُ وَهُمْ يُسۡئَلُوْنَ ۝۹

اَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ الْاِلٰهَةِ قُلۡ هَاتُوا بُرۡهٰنَكُمْ
هٰذَا ذِكْرٌ مِّنۡ قَبۡلِيۡ وَذِكْرٌ مِّنۡ قَبۡلِيۡ بَلۡ اَكۡثَرُهُمۡ
لَا يَعۡلَمُوْنَ الْحَقَّ فَهُمۡ مُّعۡرِضُوْنَ ۝۱۰

وَمَاۤ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبۡلِكَ مِنْ رَّسُوۡلٍ اِلَّا نُوۡحِيۡ اِلَيْهِ
اَنۡهٗ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعۡبُدُوۡنِ ۝۱۱

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحۡمٰنُ وَلَدًا سُبۡحٰنَهُۥٓ بَلۡ عِبَادٌ
مُّكۡرَمُوۡنَ ۝۱۲

لَا يَسۡبِقُوۡنَهُۥ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِاَمۡرِهٖۡ يَعۡمَلُوۡنَ ۝۱۳

يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ اَيْدِيۡهِمْ وَمَا خَلۡفَهُمْ وَلَا يَشۡفَعُوۡنَ
اِلَّا لِمَنِ ارۡتَضٰ وَهُمۡ مِنْ خَشِيۡتِهٖۡ مُشۡفِقُوۡنَ ۝۱۴

اخذوا راہنی ہوئے تے او ہوندے ڈر کنیں کبندے رہ
ویندن۔

۳۰۔ تے جیرھا انہیں وچو آکھے جو میں خداے سوا مہبوداں
تے اسال اونکوں دوزخ وچ سٹیسوں تے ظالمیں کوں
اسال ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۳۱۔ کیا کافر نیں ڈبدے جو بے غمک آسمان تے زمین
جڑیئے ہوئے ہن تے اسال انہیں کوں انجوانج کیتے
سے تے اسال پانی نال ہر شے کوں جیند کیتے کیا او
نئیں میندے۔

۳۲۔ تے اسال زمین وچ پہاڑ بناؤن تاں جو او مہوئیں
امب وچ نہ بھس و نجن تے اسال زمین وچ پلہے پلہے
راہ بناؤن تاں جو او راہ ڈیکھ سگن۔

۳۳۔ اسال آسمان کوں مضبوط چھت بناؤ تے او انہیں
دے نشانیں کنیں منہ پھریندن۔

۳۴۔ او ہورے جیں رات تے ڈیندے تے سمجھتے چندر کوں
پیدا کیتے تے ہر شے اپنے گمڑے چودھار پھردی ہی ۶۔
۳۵۔ اسال میں کنیں پہلے کوئی ایجا انسان نیں بنایا جیکوں
بہوں وڈی عمر ڈتی ہوئے کیا توں مردن جیں تے او ہمیشہ
جیندے رہوں۔

۳۶۔ ہر کہیں موت دامزا چکھنے تے اسال چنگائی نال وی
تے لنگائی نال وی تہاکوں از میسوں تے آنرتساں ساڈو
ولئے۔

۳۷۔ تے جیسے کافر تیکوں ڈبدن تیبے نال محض مذاق کریندن
کیا ایہورے جیرھا تہاڈے مہبودیں دیاں برائیاں ڈسیندے
تے او آپ رحمن دے ذکر کوں نہ منن والن۔

۳۸۔ انسان وچ تکھائی رکھی گئی ۶ میں تہاکوں ضرور اپنے

وَمَنْ يَّقُلْ مِنْهُمْ اِنِّي اِلٰهُ مِنْ دُوْنِهٖ فَذٰلِكَ نَجْزِيْهِ
جَهَنَّمَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظّٰلِمِيْنَ ﴿۳۰﴾

اَوَلَمْ يَرِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ كَانَتَا
رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ
اَفَلَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۳۱﴾

وَجَعَلْنَا فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيًّۙ اَنْ تَبِيْدَ بِهِنَّ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهَا وَبَيْنَآ سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُوْنَ ﴿۳۲﴾

وَجَعَلْنَا السَّمٰءَ سَفَافًا مَّحْفُوْظًا ۙ وَهُمْ عَنْ
اٰيٰتِنَا مُعْرِضُوْنَ ﴿۳۳﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ الْاَيْلَ وَالتَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَ
القَمَرَ ۗ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُوْنَ ﴿۳۴﴾

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ اَقَابًا مِّمَّا
فَعُمِ الْخُلْدُوْنَ ﴿۳۵﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذٰلِقَةٌ الْمَوْتِ وَنَبَلُوْكُمْ بِالْاَشْرِ وَ
الْخَيْرِ فِتْنَةً ۗ وَالْبِنَا تُرْجَعُوْنَ ﴿۳۶﴾

وَاِذَا رَاكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِنْ يَتَّخِذُوْكَ اِلٰهًا وَّوَا
اٰهًا الَّذِي يَذْكُرُ الْاِهْتَكُمْ وَهُمْ يَذْكُرُ الرَّحْمٰنِ
هُم كٰفِرُوْنَ ﴿۳۷﴾

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَجَلٍ سَاوَرٰنِيْكُمْ اٰيٰتِيْ فَلَآ

تَسْتَعِجِلُونَ ﴿۳۸﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۹﴾

نشان بڑھیاں تہاں جلدی نہ منگو۔
۳۹۔ تے او آبدن جے تہاں سچے ءتے اے وعدہ کڈن
پورا تھیس۔

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ
النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ جے اے کافر جانڈے ہون ہا جو بڈال او اپنے مونہیں
تے کنڈیں کنیں بھانہ بٹا بگسن تے نہ انہیں دی مدد کیتی
ولیس۔

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا
وَلَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے او عذاب انہیں تے ابھن گھت اوسی تے انہیں
کوں حیران کر ڈیسی نہ انہیں کوں عذاب بٹاؤن دی طاقت
ہوسی تے نہ انہیں کوں دتھی ملی۔

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلِ مِن قَبْلِكَ فَخَاقَ بِالَّذِينَ

۴۲۔ تیں کنیں پہلے دی رسولیں تے مذاق کیتے بگسن تے جنہیں
مذاق کیتے ہوں مذاق انہیں کوں ولہیٹ گدھے۔

سَخَرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ توں آکھ ڈے تہا کوں رات ڈینہہ رحمن خدا دی پکڑ
کنیں کوں پچیندے۔ اصل او اپنے رب دے ذکر کنیں
منہ بھرنڈے ہین۔

قُلْ مَنْ يَكْلُؤُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ

بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ یا کیا انہیں دے اینجھے معبود ہن جیسے ساڈے عذاب
کنیں انہیں کوں پچا گھسن۔ او تے اپنی مدد دی دی طاقت
نیں رکھیندے تے نہ ساڈے مقابلے وچ انہیں دا کوئی
سگتی بٹن سبگدے۔

أَمْ لَهُمُ إِلَهَةٌ تَنْعُهُمْ مِن دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ

نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ سچ اے ہے اساں انہیں تے انہیں دے پیو ڈاڈے
کوں بہوں سارا سامان بڑا باسے تے انہیں دا زمانہ بہوں
لمبا تھی گیا۔ کیا او ڈبڈے نیں جو اساں زمین کوں چودھار
گھیندے اندے ہن۔ کیا او ڈاڈھے تھی ولین۔

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ

الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا

مِنَ اطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ توں آکھ میں تہا کوں محض وحی دے نال ڈریندا پیان
تے او بوڑے سبڈ نیں سڈے جیلھے انہیں کوں بڑیا دینے

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصَّمَّةُ

الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿۴۶﴾

۴۷۔ تے جے انہیں کوں تیبڑے رب دے عذاب دا جھڑکا
بگے تے او ضرور آکھسن ہائے افسوس اساں بے شک

وَلَإِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ

يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۴۷﴾

ظالم ہا ہے۔

۴۸۔ تے قیامت دے ڈینہہ اسان انصاف دیاں ترکڑیاں رکھسوں تے کہیں تے ذرا وی ظلم نہ کیا ویسی تے جے راڑی دے دانے دے برابر وی کوئی عمل ہوئی اونکوں گھن اوسوں تے اسان حساب گھنن وچ کافی ہیں۔

۴۹۔ تے اسان موسیٰ تے ہارون کوں معجزے ڈتن تے روشنی ڈتی سے تے پرویز گاریں کیتے نصیحت ڈتی سے۔

۵۰۔ (متقی اوہن) جیرھے اپنے رب کنیں اوں ویلھے وی ڈردن جڈاں اوڈھر ہون تے قیامت کنیں وی ڈردے رہ ویندن۔

وَهَذَا ذِكْرُ مُبْرَأَاتِ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۱﴾
ایندا انکار کریندے۔

۵۲۔ تے اس کنیں پہلے اسان ابراہیم کوں عقل تے سنپ ڈتا ہا تے اسان اونکوں چچی طراں چاندے ہا ہے۔

۵۳۔ جڈاں اوں اپنے پیوتے اپنی قوم کوں آکھیا جو اے بت کیا بن جنہیں دے اگوتساں بیٹھے رہندے۔

۵۴۔ انہیں آکھے اسان اپنے پیو ڈاڈے کوں انہیں دی عبادت کریندا ڈٹھے۔

۵۵۔ حضرت ابراہیم آکھے تساں تے تہاڈے پیو ڈاڈے کھلی گمراہی وچ بن۔

۵۶۔ انہیں آکھے کیا توں ساڈو سچ گھن آئیں یا ساڈے نال ہٹ مریندا ہیں۔

۵۷۔ اوں آکھے سچ اے ہے جو تہاڈا رب آسمانیں تے زمین دارب جیں انہیں کوں پیدا کیتے تے میں تہاڈے سامنے ایذا گواہ ہاں۔

۵۸۔ تے التدی قسم میں تہاڈے بتیں دے خلاف ضرور

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خُرْدٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿۴۸﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿۴۹﴾

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّكَّةِ مُشْفِقُونَ ﴿۵۰﴾

وَهَذَا ذِكْرُ مُبْرَأَاتِ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۵۱﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَلِيمِينَ ﴿۵۲﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ السَّمَائِلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاقِبُونَ ﴿۵۳﴾

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عِبَادِينَ ﴿۵۴﴾

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۵۵﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿۵۶﴾

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۵۷﴾

وَقَالُوا لَا كَيْدَ لَنَا أَصْنَاكُمْ بَعْدَ أَنْ تُولُوا

- مُدْبِرِينَ ﴿۵۸﴾
 فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِذْ كَانُوا يَكْفُرُونَ لَعَلَّهُمْ
 لِنَبِيِّهِمْ يُرْجَعُونَ ﴿۵۹﴾
 قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۶۰﴾
 قَالُوا سَبْعًا فَتَىٰ يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿۶۱﴾
 قَالُوا قَاتُوا بِهِ عَلَا أَعْيُنَ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ
 يَشْهَدُونَ ﴿۶۲﴾
 قَالُوا أَوَ آتَتْ فَعَلَتْ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿۶۳﴾
 قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنَّ
 كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿۶۴﴾
 فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا لَإِنَّا لَنظَالِمُونَ ﴿۶۵﴾
 ثُمَّ نَكَسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَؤُلَاءِ
 يَنْطِقُونَ ﴿۶۶﴾
 قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ
 شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿۶۷﴾
 أَمْ تَكْفُرُونَ لِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا
 تَعْقِلُونَ ﴿۶۸﴾
 قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فاعِلِينَ ﴿۶۹﴾
 فَلَمَّا يَنزَلُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿۷۰﴾
- ہک تدبیر کریاں جبرے ویلے تہاں اتمول ویسو۔
 ۵۹۔ تے اوں انہیں کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا سولے وڈے
 بت دے تاں جو او اندول اون۔
 ۶۰۔ انہیں اکھئے جو ساڈے معبودیں نال اے حشر کیش کیتے
 بے شک او ظالمیں وچو ہے۔
 ۶۱۔ انہیں اکھئے اساں ہک جوان کوں جینکوں ابراہیم آہن
 انہیں کوں گاہیں کدھیندا سٹھے۔
 ۶۲۔ انہیں اکھئے اونکوں لوکس دے سامنے گھن آڑ تاں جو
 او کوئی فیصلہ کرن۔
 ۶۳۔ انہیں اکھئے اے ابراہیم کیا ساڈے معبودیں دا اے
 حشر تیں کیتے۔
 ۶۴۔ اوں اکھئے اے کہیں تے کیتے اے وڈا کھڑے انہیں کنیں
 پچھو جے او الا سگدن۔
 ۶۵۔ دل او اپنے سرداریں دو ولین تے اکھئے نیس بیشک
 تہاں ہی ظالم ہوے۔
 ۶۶۔ دل او پہوں شرمندہ تے لاجواب تھی گئیں تے راکھئے
 نیس انیکوں پتہ جو اے الیندے نیس۔
 ۶۷۔ پچھیں حضرت ابراہیم اکھئے کیا تہاں اللہ دے سوا انہیں
 دی عبادت کریندے، جبرے نہ نفع پچھیندن تے نہ تہاکوں
 نقصان پچھیندن۔
 ۶۸۔ افسوس تہاڈے اتے اللہ دے سوا بنہیں دی عبادت
 کیوں کریندے؟ کیا تہاں عقل نال کم توہے گھندے۔
 ۶۹۔ انہیں اکھئے انیکوں ساڑو تے اپنے معبودیں دی مدد
 کرو جے کجھ کرنے دے تاں۔
 ۷۰۔ اساں آکھیا اے بھاتوں ابراہیم تے ٹھڈی تھی ورنج
 تے اونکوں پچا گھن۔

۷۱. تے انہیں گندے سلوک و ارادہ کہتے تے اساں انہیں کوں ناکام کر ڈتے۔

۷۲. اساں اونکوں تے لوط کوں اوں جاتے پچلے سے جینکوں اساں ساریں جہانیں وچ برکت ڈتی ہائی۔

۷۳. تے اساں اونکوں اسحاق تے پوتر یعقوب ڈتے سے تے اساں ساریں کوں نیک بنائے۔

۷۴. تے اساں انہیں کوں اماں بنائے تے اوساڈے حکم نال ہدایت ڈیندے ہن تے اساں انہیں دو چہیگی گاہیں دی تے نماز پڑھن دی تے زکاۃ ڈیون دی وحی کہتی تے اوساڈی بندگی کریندے ہن۔

۷۵. تے لوط کوں اساں اوں کوں فیصلے دی طاقت تے علم ڈتے تے اساں اونکوں اوں دستی کنیں پچائے جیڑی گندے کم کریندی ہائی بے شک اوں جہوں گندی تے نافرمان قوم ہائی۔

۷۶. اساں اونکوں اپنی رحمت وچ داخل کہتے بے شک اونکیں وچوہا۔

۷۷. تے نوح کوں یاد کرو جس ساکوں میں کنیں پہلے سڈیے تے اساں اوندی دعا سٹی تے اونکوں تے اوندے پیر کوں جہوں وڈی تکلیف کنیں پچایا۔

۷۸. تے اساں اوندی اوں قوم دے خلاف مدد کہتی جس ساڈی نشانیں کوں جھٹلائے تے بے شک او گندی قوم ہائی تے اساں انہیں ساریں کوں غرق کر ڈتا۔

۷۹. تے داؤد تے سلیمان کوں وی جڈاں اور رٹھ دے مقدمے وچ فیصلہ پئے کریندے ہن۔ جڈاں قوم دے عام لوک اوں کوں تباہ کر گئے ہن تے اساں انہیں دے فیصلے دے گواہ ہاں۔

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧١﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۚ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٣﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُهَدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عِبْدِينَ حَنِيفًا ﴿٧٤﴾

وَلُوطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَسَقِينَ ﴿٧٥﴾

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٦﴾

وَ نُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٧﴾

وَنَصْرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٨﴾

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفِثَتْ فِيهِ غَمَمُ الْقَوْمِ ۚ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٩﴾

۸۰۔ تے اساں سلیمان کوں اصل گال سمجھا ڈتی ہائی تے
اساں انہیں ساریں کوں فیصلے دی طاقت تے علم ڈتا ہا
تے اساں پہاڑیں کوں داؤد دی خدمت وچ لاڈتا ہا
او خدا دی پاکیزگی بیان کریندے ہن تے کچھی دی تے
اے اساں کر سبگدے ہا سے۔

۸۱۔ تے اساں اوں کوں تہاڈے کیتے کپڑے بناوٹ سکھا
ڈتا ہا تاں جو او تہاکوں تکلیف کنیں بچا دے کیا لتاں
شکر کریندے ہا۔

۸۲۔ تے سلیمان دی خدمت کیتے بہوں تکھی ہوا لائی ہا سے
جیرھی اوندے حکم نال اوں زمین دو چل دی ہائی جیندے وچ
اساں برکت رکھی ہائی تے اساں سبھ کجھ چاڈے ہیں۔

۸۳۔ تے کجھ بہوں باغی لوک اتجھے دی ہن جیرھے اوندے
کیتے ٹپیاں مریندے ہن۔ تے ایندے علاوہ پے کم وی
کریندے ہن تے اساں انہیں دے نگران ہا سے۔

۸۴۔ تے ایوب جڈاں اوں اپنے رب کوں سڈیا جو بیشک
میں تکلیف تے ڈکھ وچ ہاں تے توں بہوں رحم کرن
والا ہویں۔

۸۵۔ تے اساں اوندی دعا کوں قبول کیتا تے جیرھا اونکوں
ڈکھ ہا اوں کوں بٹا ڈتا تے اونکوں تے اوندے ٹبر کوں
تے اوہو جیہیں نہیں کوں اپنے ولورحمت ڈتی تے عبادت
کرن والیں کیتے اے نصیحت۔

۸۶۔ تے اسماعیل تے ادریس تے ذوالکفل کوں اے
سارے صبر کرن والے ہن۔

۸۷۔ تے اساں انہیں کوں اپنی رحمت وچ داخل کیا بیشک
اونیک ہن۔

۸۸۔ تے ذوالنون (یونس) جڈاں او کوڑیج کے ٹر گئے تے

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَاهُمْ خُزُنًا وَعَلِمْنَاهُ
سَخْرَنَا مَعَ دَاوُدَ الْجَبَّالِ يُسَبِّحُنَ وَالطُّيْرُ وَكُنَّا
فَاعِلِينَ ﴿۸۰﴾

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لَتَمَخِّنَكُمْ مِنَ
بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿۸۱﴾

وَأَسْلَمْنَا نَاصِرَ وَجْهِكَ إِلَى الْبَارِئِ
وَأَعْلَمْنَا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۸۲﴾

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغْوُصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ
عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿۸۳﴾

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ
أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿۸۴﴾

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرِّهِ أَتَيْنَاهُ أَهْلَهُ
وَمِنْهُمُ مَعَهُمْ رَحْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَى
لِّلْعَابِدِينَ ﴿۸۵﴾

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ
الصَّابِرِينَ ﴿۸۶﴾

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿۸۷﴾

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ

اونکوں یقین با جو اسان اونکوں اصلو تک نہ کر لیسوں تے
مصیبتیں وچ ساکوں سب لیس تے آکھیں جو تیدے سوا کوئی
معبود نہیں توں پاک ہوئیں بے شک میں ظلم کرن والیں
وچو ہاں۔

۸۹۔ اسان اوندی دعا کوں سٹیا تے مونجھ کنیں پچایا
تے ایویں اسان مومنین کوں پچیندے ہیں۔
۹۰۔ ذکر یا کوں وی جڈاں اوں اپنے رب کوں سب لیسے
اے میڈے رب توں میکوں کلبانا چھوڑتے توں ساریں
کنیں چنگا وارث ہویں۔

۹۱۔ تے اسان اوندی دعا کوں سٹیا تے اونکوں یچی ڈرتے
سے تے اوندی نال کوں وی تندرست کر ڈرتے سے
بے شک اے سارے لوک چنگے کھیں وچ جلدی کریندے
ہن تے ساکوں پیارناں وی تے ڈرناں وی سب لیسے
ہن تے ساڈے اگو عا جزی کریندے ہن۔

۹۲۔ تے جیں اپنی شرمگاہ دی حفاظت کیتی تے اسان
اوندے اتے اپنا کلام لبایا تے اسان اونکوں تے اوندے
پتر کوں دنیا کیتے بک نشان بنائے۔

۹۳۔ بے شک اے تہا ڈی امت بک امت تے میں
تہا ڈار ب ہاں تہاں میڈی عبادت کرو۔

۹۴۔ تے انہیں اپنے دین کوں ٹوٹے ٹوٹے کر کے دند
گدھا اے سارے ساڈو ولسن۔

۹۵۔ تے جیر حانیک کم کر لیس تے مومن ہوسی اوندی
کوشش دی ناقدری نہ کیتی ویسی تے بے شک اسان
عملیں کوں لکھیندے پٹے ہیں۔

۹۶۔ تے اسان جبرمی وستی کوں تباہ کیتے حرام جے او
اتھاں دلا دل آون۔

عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ اَنْ لَّا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ
سُبْحٰنَكَ ؕ اِنِّى كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِيْنَ ﴿۸۹﴾

فَاَسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الغَمِّ وَكَذٰلِكَ
نُجِّي الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۹۰﴾
وَذَكَرْنَا اِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا
وَ اَنْتَ خَيْرُ الْوٰرِثِيْنَ ﴿۹۱﴾

فَاَسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى وَاصْلَحْنَا لَهُ
زَوْجَهُ اِنَّهُمْ كَانُوْا يُسْرِعُوْنَ فِي الْخَيْرٰتِ وَ
يَدْعُوْنَآرْغَبًا وَرَهْبًا وَاكٰنُوْا لَنَا خٰشِعِيْنَ ﴿۹۲﴾

وَ اَلَّتِيْ اٰحْصٰتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيْهَا مِنْ رُّوحِنَا
وَ جَعَلْنٰهَا وَ اِبْنَهَا اٰيَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿۹۳﴾

اِنَّ هٰذِهِ اُمَّتُكُمْ اُمَّةً وَّ اِحْدَاةً ۙ وَاَنَا رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوْنِ ﴿۹۴﴾

وَ تَقَطَّعُوْا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۙ كُلُّ اِلْتِنَا
رُجُوْنَ ﴿۹۵﴾

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا
كُفْرَانَ لِسَعِيْهِ وَاِنَّا لَهُ لَكٰتِبُوْنَ ﴿۹۶﴾

وَ حَرَمٌ عَلٰى قَرِيْبَةٍ اَهْلٰكُنْهَا اِنَّهُمْ لَآ
يَرْجِعُوْنَ ﴿۹۷﴾

۹۷. تے جڈاں یا بوج تے ما بوج کھول ڈتے ولین تے
او ہراچی تے جھکی جا تو ٹپ کے پھیل ولین۔

۹۸. تے سچا وعدہ کو لہو آویسی تے کافرین دیاں اکھیں حیرانی
دی وجر کنیں پٹیاں رہ ولین تے آکھن ہائے افسوس
اساں تے این کنیں غافل ہا سے تے سچ لے ہے جو اساں
ظالم ہا سے۔

۹۹. تے اللہ دے سوا جیندی عبادت کرنی دے
سب دوزخ دا بل بن تے سارے ایندے وچ پھسو۔
۱۰۰. جے او معبود ہون ہا تے لے دوزخ وچ نہ پھین ہا
لے سارے اوندے وچ پئے رہن۔

۱۰۱. تے اوندے وچ چیکاں مرین تے او اوندے وچ
کئی گال نہ سٹن۔

۱۰۲. بے شک جنہیں کہتے این کنیں پہلے اساں چنگے سلوک دا
وعدہ کر چکے ہیں او این دوزخ کنیں پریں رکھئے ولین۔
۱۰۳. او اوندی کھوی نہ سٹن تے جیویں انہیں دے دل کر لین
این ہمیشہ رہن۔

۱۰۴. وڈی توں وڈی پریشانی وی انہیں کوں مونجہ نہ کر لیتی
تے فرشتے انہیں کوں ہلن تے آکھن اے او ڈینہر جیندا
تہا ڈے نال وعدہ کیا گیا ہا

۱۰۵. جڈاں اساں آسمان کوں ایویں ولہیوں جیویں بنیاں
لکھائی کوں ولہیٹ گھنن جیویں اساں پہلے پیدا
کیتے ایویں ولا پیدا کر لیسوں۔ لے ساڈا وعدہ ۶ بیشک
اساں کرن والے ہیں۔

۱۰۶. تے اساں زبور وچ نصیحتیں دے بعد اے کھ ڈتے
جو بے شک این زمین دے اوہے وارث تھیں جیرھے
میڈے نیک بندے ہوں۔

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ
حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿۹۷﴾

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ إِذْ أَخَذَ الْأَبْصَارُ
الَّذِينَ كَفَرُوا يَوْمَئِذٍ قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا
بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۹۸﴾

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ
أَنْتُمْ لَهَا وَرِدُونَ ﴿۹۹﴾
لَوْ كَانَ هَؤُلَاءَ إِلَهًا مَّا وَرَدُوهُمَا وَكُلُّ فِيهَا
خَلِدُونَ ﴿۱۰۰﴾

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿۱۰۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ
عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿۱۰۲﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ
أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿۱۰۳﴾

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ
هَذَا يَوْمَكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۱۰۴﴾

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِ لِلْكِتَابِ كَمَا
بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدًّا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا
فَاعِلِينَ ﴿۱۰۵﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ
أَنَّ الْأَرْضَ يَرثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿۱۰۶﴾

- ۱۰۷۔ بے شک ایندے وچ عبادت والی قوم کیتے ہک سینا ۶۔
 ۱۰۸۔ تے اساں تیکوں دنیا کیتے رحمت بنا کے پھٹے۔
 ۱۰۹۔ توں آکھ جو میڈے اتے مھن اے وحی تھیندی ۶
 جو تہاڈا خدا ہک کیا تہاں اے گال منسو۔
 ۱۱۰۔ تے جے او پھر وچن تے توں آکھ جو میں تہاں ساریں کوں
 ہکا گال کر ڈتی ۶ تے میکوں پتہ نہیں جو جیرھا تہاڈے نال
 وعدہ کیا گئے او کو لہو ۶ یا پریں ہے۔
 ۱۱۱۔ بے شک او ظاہر گال کوں وی جانڈے تے جیڑھی تہاں
 لکیندے ۶ اونکوں وی جانڈے۔
 ۱۱۲۔ تے میں نہیں جانڈا جو او تہاڈے کیتے آزمائش یا ہک
 وقت تیں فائدہ ۶۔
 ۱۱۳۔ اوں آکھئے اے میڈے رب حق نال فیصلہ کرتے
 ساڈا رب رحمان تے کافرو تہاڈی گالہیں تے اوں کنیں
 ہی مدد منگی ویندی ۶۔

- إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِّقَوْمٍ عِبَادِينَ ۱۰۷
 وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ۱۰۸
 قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ ۚ
 فَهَلْ أَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ ۱۰۹
 فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ وَإِن آذَىٰ
 أَقْرَبُ أَمَّ بَعِيدٍ مَّا تُوْعَدُونَ ۱۱۰
 إِنَّكَ يَعْزِمُ الْجَهْرَمِ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ۱۱۱
 وَإِن آذَىٰ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لِّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ
 حِينٍ ۱۱۲
 قُلْ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ
 عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ۱۱۳

سُورَةُ الْحَجِّ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ تِسْعٌ وَسَبْعُونَ آيَةً وَعَشْرَةٌ رُكُوعَاتٍ

سورت حج مدنی ۷۹ آیتوں سے لیس آیتوں سے ۱۰ رکوعوں سے۔

۱۔ شروع کریندال اللہ سے نال نال جیرھا بن منگے وٹوں والا تے ول ول رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲۔ اے لوگو اپنے رب کنیں ڈرو بے شک قیامت وازلہ بہوں وڑی شے ہے۔	يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ②
۳۔ جڈاں تساں ڈیکھو ہر کھیر پلاوٹن والی تریمت جینکوں کھیر پلیندی پی ہوسی او بھل ولسی تے ہر حمل والی تریمت حمل سٹ ڈلیسی تے توں لوکین کوں و پھلیا ہویا ڈیکھیں تے او و پھلے ہوئے کاء نہ ہوسن تے بے شک اللہ دا عذاب وڈا سوت۔	يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَ مَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ③
۴۔ تے لوکین وچو کچھ اچھے ہن جیر سے اللہ سے متعلق بغیر علم دے بحث کریندن تے ہر مردود شیطان دے پچھو ڈردن۔	وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ يَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ④
۵۔ اوندے متعلق فیصلہ جو بے شک جیرھا انہیں نال سنگت لیس تے بے شک او اونکوں گمراہ کر ڈلیسی تے اونکوں دوزخ دے عذاب دو گھن ولسی۔	كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ ⑤
۶۔ اے لوگو جے تساں دل اٹھن وچ شک وچ ہوے تے اساں بے شک تہا کوں پہلے مٹی کنیں پیدا کیتا ہا پھیں نطفے کنیں دل چھوٹن والی شے کنیں تے پورے لوتھڑے کنیں تے ادھورے لوتھڑے کنیں تاں جو اساں تہا ڈے اتے ظاہر کر ڈیوں تے رحمن ورح جے تیں اساں چاہندے ہیں رکھندے ہیں تے دل اساں تہا کوں بال دی شکل وچ کدھیندے ہیں دل تساں جوان تھیندے ۷۹ تے	يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقَرِّرَ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَأُ إِلَىٰ آجَلٍ مُّضَيَّ ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِيَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً

فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ وَأَبْتَنَّتْ
مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿۷﴾

تہاڑے و چوکھ مرویدن تے کچھ پڑھے پیچھے تھی ویندن
تاں جو علم دے باوجود انہیں کوں کچھ پتہ نیں بگدا۔ تے توں
زمین کوں اجڑیا ہویا ڈہدیں تے جڈیاں اساں اونڈے اُتے
پانی لہیندے ہن تے او جو سڑ وچ آویندی ہوتے و دھن
پئے ویندی ہوتے ہر قسم دیاں سوٹھیاں رڑھیں جھاوٹ
پئے ویندی ہ۔

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّهٗ يُحْيِي الْمَوْتٰى وَاَنَّهٗ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۸﴾

۷۔ اے ات گا لہوں جو بے شک اللہ سچا ہے تے بے شک
او مویں کوں جیندا کریندے تے بے شک او ہر شے
تے قادر۔

وَاَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيْهَا وَاَنَّ اللّٰهَ
يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُوْرِ ﴿۹﴾

۸۔ تے بے شک قیامت آون والی ہونڈے وچ کون
شک نیں تے بے شک اللہ سیس انہیں کوں اٹھلیسی جیرے
قبریں وچ ہن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّ
لَّاهْدٰى وَّلَا كُنِيَ مُنِيْرٌ ﴿۱۰﴾

۹۔ تے کچھ لوک ہن جیرے بغیر علم اللہ دے متعلق بحث
کریندن تے (انہیں کینیں نہ) ہدایت تے نہ روشن کتاب۔
۱۰۔ اپنے مونڈھے پھریندے تاں جو اللہ دے رستے کینیں
گمراہ کرے اونڈے کیتے دنیا وچ دی ذلت تے قیامت
دے ڈہنہ دی اساں اونکوں ساڑن والا عذاب پچیسوں۔

ثَانِي عَظِيْمٍ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ لَهٗ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَّ نَذِيْقَةٌ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عِندَ اَب
الْحَرِيْقِي ﴿۱۱﴾

۱۱۔ اے ات گا لہوں جو تیرے بہتیں پہلے بیٹھے تے
بے شک اللہ سیس بندیں تے ظلم کرن والا نیں۔

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمْت يَدَكَ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلٰمٍ
لِّلْعٰبِدِيْنَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ تے کچھ لوک اللہ دی عبادت بے دلی نال کریندن تے
جے انہیں کوں بھلائی ملے تے خوشی تھی ویندن تے جے
انہیں کوں تکلیف پہنچے تے منہ دی سیدھ وچ پھر ویندن
تے اے دنیا وچ تے آخرت وچ گھٹا ہونڈے اے کھلا
گھٹا ہ۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍ فَاِنْ
اَصَابَهٗ خَيْرٌ اِطْمَآءًا بِهٖ وَاِنْ اَصَابَتْهُ فَسَنَةٌ
اِنْقَلَبَ عَلٰى وُجُوْهِهٖ فَخَسِرَ الدُّنْيَا وَاْلآخِرَةَ
ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرٰنُ الْمُبِيْنُ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ او اللہ دے سوا اونکوں سب دیندے جیرھا اوں کوں
نہ نفع تے نہ نقصان پچا سب دے سمجھ توں وڈی گمراہی ہ۔

يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهٗ وَّمَا لَا
يَنْفَعُهٗ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلٰلُ الْبَعِيْدُ ﴿۱۴﴾

يَدْعُوا لِمَنْ ضَرَّهُ أَقْرَبُ مِنْ تَفْعِهِ لَيْسَ
الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ﴿۱۳﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ
مَا يُرِيدُ ﴿۱۵﴾

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ
فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَتْ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿۱۶﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ
يُرِيدُ ﴿۱۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالضَّالِّينَ وَ
النَّاصِرِينَ وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ
يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿۱۸﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ
وَالشَّجَرُ وَالذَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ
حَقٌّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ
مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿۱۹﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ

۱۳۔ او اونکوں سڑیندے جینا ڈکھ اوندے فائدے کنیں
زیادہ کو لہو ۶ بہوں گندہ آقاتے بہوں گندہ سنگتی ۶۔
۱۵۔ بے شک اللہ سیئیں مومنین کوں تے نیک کم کرن
والیں کوں باغیں وچ داخل کرلیسی جہنیں وچ نہراں
وہنہن تے بے شک اللہ جو چاہندے کریندے۔

۱۶۔ جیرھالیقین رکھیندے جو اللہ سیئیں اوندی دنیا تے
آخرت وچ ہرگز مرد نہ کرلیسی تے او آسمان تیں ہک ورھی
گھن ونجے تے ول کپ سٹے ول ڈیکھے جو کیا اوندی تدبیر
جیرھی اونکوں کا وڑ لویندی پئی ۶ اونکوں ہٹا سگدی ۶۔
۱۷۔ تے اسال ایویں ایکنوں کھلے کھلے نشان ہٹا کے ہلٹے
تے بے شک اللہ سیئیں جینکوں چاہندے سدھا راہ
ڈکھیندے۔

۱۸۔ بے شک جیرھے ایمان گھن آئن تے بہودی تے صابی
تے عیسائی تے مجوسی بن گھن تے مشرکین بے شک اللہ سیئیں
انہیں دے درمیان قیامت دے ڈینہہ فیصلہ کرلیسی بیشک
اللہ سیئیں ہر شے تے نگران۔

۱۹۔ کیا توں ڈبہائیں جو بے شک جو زمین وچ تے آسمانیں
وچ تے بھہ تے چندرتے تارے تے پہاڑ تے درخت
تے ڈنگرتے بہوں سارے لوک اللہ سیئیں دی فرمانبرداری
کریندے پین تے بہوں سارے ایجھے ہن جہنیں دے
کیتے عذاب دا فیصلہ تھی چکے تے جینکوں اللہ ذلیل
کرے اوند کوئی عزت ڈیون ڈالائیں۔ بے شک اللہ
جو چاہندے کریندے۔

۲۰۔ ڈو بھڑا کے ٹولن جیرھے اپنے رب دے معاملے
وچ بھڑے پین تے جیرھے کافرن انہیں کیتے بھادے
کپڑے ہٹائے گھن تے انہیں دے سریں تے بہوں تہا

هَذِهِ خَصْمِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا
قُطِعَتْ لَهُمْ نِيَابٌ مِّن تَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ
رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿۲۰﴾

پانی ٹسیا ویسی۔

۲۱۔ جیرھا انہیں دے ڈڑھیں وچ اووی تے چڑھ وی گل ویسی۔

۲۲۔ تے انہیں کیتے بھوڑے ہوسن لوہے دے۔

۲۳۔ جڈاں وی او باہر نکلیں وا ارادہ کر لیں غم کنیں بچن کیتے ولا اوندے وچ ولاٹے ولین تے آکھی اے ساڑن والا عذاب بھوگو۔

۲۴۔ بے شک مو منیں کوں تے نیک کم کرن والیں کوں باغیں وچ اللہ داخل کر لسی جنہیں وچ نہراں و بندیاں پیال ہوسن اوندے وچ انہیں کوں سونے دے کنگن پوانے ولین تے موتی تے اوندے وچ کپڑے ریشم دے ہوسن۔

۲۵۔ تے چنگیں گاہیں دو انہیں دی راہنائی کیتی ویسی تے تعریف آ لے راہ دکھائے ولین۔

۲۶۔ بے شک جیرھے کافرن تے اللہ دے راہ تے مسجد حرام کنیں جینکوں اسان سارے لوکیں کیتے بٹائے رکیندن جیری برابر اتھاں رہن والیں کیتے تے جنگل دے رہن والیں کیتے تے جیرھا ظلم نال اوندے وچ بڈنگ پیدا کریندے اسان اونکوں بڈکھ والا عذاب بڈسیوں۔

۲۷۔ تے جڈاں اسان ابراہیم کوں بیت اللہ دے نال رہن دا موقع بڈتا ہاسے تے آکھیا ہاسے جو توں میڈا شریک نہ بناوین تے میڈے گھر کوں طوان کرن والیں کیتے تے کھڑکے عبادت کرن والیں تے رکوع تے سجدہ کرن والیں کیتے پاک کر۔

۲۸۔ تے لوکیں کوں حج کیتے سڈ لوک تیربو ٹردے تے تھکیں ہوئیں سواریں تے ہراوں راہ تو اوسن جیرھا پریں

يُصْهِرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ۝

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ ۝

كَلِمًا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۝

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجْلُونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ۝

وَهُدًى إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ ۝ وَهُدًى إِلَى صِرَاطٍ الْحَمِيدِ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً بِالْعَافِ فِيهِ ۝ الْبَارِ ۝ وَمَنْ يَرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ الْبِئْسَاءِ ۝

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهَّرَ بَيْتِي لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ۝

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَبِيقٍ ۝

ہوسی تے کھڑے پئے ولین۔

۲۹۔ تاں جو او ڈیکھن اپنے منافعے تے اللہ دے ناں دا ذکر کرن مقرر ڈینہیں وچ ایں واسطے جو اوں انہیں کوں ڈنگر ڈھور ڈتن۔ تاں انہیں دا ماس کھاؤ تے مکھے تے فقیر کوں وی کھواؤ۔

۳۰۔ ول او اپنے گند دھون تے نذراں پوریاں کرن تے ایں پرانے گھر دا طوان کرن۔

۳۱۔ گال اے ہے جو جیرھا اللہ دی عزت والی جہیں دی عزت کریندے تے اوندے رب دے نزدیک اے اوندے کیتے چنگا تے تہا ڈے کیتے ڈنگر حلال کیتے گیشن سوائے انہیں دے جیرھے تہا کوں ڈسے گیشن تے تاں بتیں دی پلیتی کیں بچوتے کوڑیں گاہیں کیں وی بچو۔

۳۲۔ تے اللہ دی توحید کوں منوتے شرک کیں بچوتے جیرھا شرک کرلیسی تے او ایویں ہے جیویں آسمان کیں ڈھائے پئے تے پکھی اونکوں جھپ چیندن یا اونکوں ہوا اڈار کے پریں دی جاتے سٹ آوے۔

۳۳۔ اے ایویں ہے تے جیرھا اللہ دی نشانیں دی عزت کریندے تے اے دلیں دا تقویٰ ۶۔

۳۴۔ مقررہ وقت تیں ایندے وچ تہا ڈے کیتے فائدہ تے ول اوندے دلن دی جا او پرانا گھر۔

۳۵۔ تے ہر قوم کیتے اساں قربانی دا طریقہ مقرر کیتے تاں جو او اوندے اتے اللہ داناں گھن ات گاہوں جو اول انہیں کوں ڈنگر ڈتن تے تہا ڈا اہو معبود تاں اوندی فرمانبرداری کرو تے عاجزی کرن والیں کوں خوشخبری بے ۳۶۔ جنہیں دے اگوالہ اللہ ذکر کیتا ونجے تے انہیں دے دل

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَةٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَيْهَاتِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْبَآئِسَ الْفَقِيرَ ﴿۳۹﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُدُورَهُمْ وَيُطَوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۴۰﴾

ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿۴۱﴾

حُنْفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَىٰ بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿۴۲﴾

ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿۴۳﴾

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۴۴﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَيْهَاتِ الْأَنْعَامِ فَإِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿۴۵﴾

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمُ وَالصَّادِقِينَ

عَلَىٰ مَا آصَابَهُمْ وَالتَّقِيِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْتُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿۳۶﴾

کعب ویندن تے جیرھا ڈکھ آوے اوندے اتے صبر
کریندن تے نماز ٹھہاکے پڑھدن تے جو اساں بڑتے
اوندے وچو فرج کریندن۔

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا حَبِيرٌ ۖ فَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ فَإِذَا
وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْقَانِعَ وَ
الْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے قربانی دے اٹھ وی اساں تہا بڑے کیتے اللہ
دے عزت والے نشان بناؤن تے انہیں وچ تہا بڑے کیتے
چنگائی، تے انہیں کون قطاریں وچ کھڑاکے انہیں تے
اللہ داناں گھنوتے جڈاں او پاسیں دے بھر ڈھے

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَاؤها وَلَكِنْ يَنَالُهُ
التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ
عَلَىٰ مَا هَدَيْكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۸﴾

یون تے انہیں دا گوشت کھاؤ تے چپ چپا تے غریبیں
کون تے فقیروں کون وی کھاؤ تے ایویں اساں انہیں
کون خدمت وچ لائے سے تاں جو لتاں شکر کرو

۳۸۔ انہیں قربانیں داماس تے خون اصلو اللہ تیں نہیں
پہنچداتے اللہ سٹیں کون تہا بڑا تقویٰ پہنچدے ایویں
اللہ سٹیں انہیں کون تہا بڑی خدمت وچ لائے تاں جو
لتاں سدھا راہ بڑ کھالٹ تے اللہ سٹیں دی وڈائی بیان
کرتے نیکی کرن والیں کون خوشخبری بڑے۔

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ بے شک اللہ سٹیں مومنین دا بچاؤ کریندا رہسی
بے شک اللہ سٹیں کہیں وی خیانت کرن والے تے
منکر کون پسند نہیں کریندا۔

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ جیرھے لوکیں نال جنگ کیتی ویندی، انہیں
کون مقابلے دی اجازت ایں واسطے جو انہیں تے ظلم
کیتا گئے تے بے شک اللہ انہیں دی مدد تے قادر۔

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ
تَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ
بِبَعْضٍ لَّهُدَمَتِ صَوَامِعُ وَبَيْعٌ وَصَلَوَاتٌ وَ
مَسَاجِدُ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ
اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ جیرھے گھریں کنیں ناحق کڈھے گئیں محض ایں
واسطے جو انہیں آکھے جو ساڈا رب اللہ تے ہے
اللہ سٹیں لوکیں کون ہک بے کنیں پریں نہ کرینداتے
گر جے تے یہودیوں دیاں عبادت گاہواں تے میستاں
جنہیں وچ اللہ دا بہوں ناں یاد کیتا ویندے تباہ کر

ڈتیاں و بجن ہاتے جیرھا اوندی مدد کر لسی اللہ سیں ضرور اوندی مدد کر لسی بے شک اللہ سیں طاقتور تے غالب۔

۴۲۔ جے اساں انہیں کوں زمین و سج طاقت ڈیووں تے اے نماز پڑھسن تے زکوٰۃ ڈلسن تے نیکی دا حکم ڈلسن تے برائی کنیں رکسن تے ساریں کیں دا انجام اللہ دو۔

۴۳۔ تے جے او تیکوں جھٹلیندن تے اس کنیں پہلے نوح دی تے عاد تے تمود دی قوم وی جھٹلایا ہا۔

۴۴۔ تے ابراہیم تے لوط دی قوم۔

۴۵۔ تے مدین والیں وی جھٹلائے تے موسیٰ کوں وی جھٹلایا گئے میں کافریں کوں و تمہی ڈتی ہ تے دل میں انہیں کوں پکڑ گدھے تے میڈا پکڑن کینھا۔

۴۶۔ کتیاں و ستیاں ہن جنہیں کوں اساں تباہ کر ڈتے جو او ظلم کریندیاں پیاں ہن تے او ہن اپنے چھتیں تے ڈٹھیاں پین تے کھو اہڑے پین تے اچیاں ماڑیاں تباہ تمہی گئیں۔

۴۷۔ کیا او زمین و سج نیس ٹریے جو انہیں دے دل سمجھن والے تھی و بجن ہا یا کن سنن والے تھی و بجن تے بے شک اکھیں اندھیاں نیس تھیندیاں تے اصل دل اندھے تھیندن جیرھے سینیں دین۔

۴۸۔ او تیں کنیں جلدی عذاب منگدن تے اللہ اپنے وعدے دی اصلو خلاف درزی نیس کریندا تے بیٹک ہک ڈینہہ جیرھا اتساں گنیدے ہ تیڈے رب دے نزدیک ہزار سال دے برابر۔

۴۹۔ تے کئی وستیاں ہن جنہیں کوں اساں مہلت ڈتی ہ

الَّذِينَ إِن مَكَّنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ
الْمُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿۴۲﴾

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَ عَادٌ وَ ثَمُودٌ ﴿۴۳﴾

وَ قَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَ قَوْمِ لُوطٍ ﴿۴۴﴾

وَ أَصْحَابِ مَدْيَنَ وَ كَذَّبَ مُوسَى فَأَمَلْنَا لِلْكَافِرِينَ
ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿۴۵﴾

فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَ هِيَ ظَالِمَةٌ فِيهَا
خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَ يَبْنُونَ مَعْظَلَةً وَ قَصْرٍ
مَشِيدٍ ﴿۴۶﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ
يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا
تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي
الضُّدُورِ ﴿۴۷﴾

وَ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ
وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿۴۸﴾

وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَمَلْنَا لَهَا وَ هِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ

- اَخَذَتْهَا ۚ وَالِىَّ الْمَصِيْدُ ﴿۵۰﴾
- تے او ظالم ہن دل میں انہیں کول پکڑیے تے ساریں
میڈوولے۔
- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۵۱﴾
۵۰. تول آکھ لے لوکو میں محمن تہاڈو کھلا کھلا ڈراون والا
ہاں۔
- فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۙ
رِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿۵۲﴾
۵۱. تے جیرے لوک ایمان گھن آئن تے نیک کم کریندن انہیں
کیتے بخشش تے عزت والا رزق۔
- وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿۵۳﴾
۵۲. تے جیرے ساڈے نشانیں دے بارے وچ ساکول
ہراون دی کوشش کریندن او دوزخی ہن۔
- وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَمَنَّى الْفُلُّ الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا
يُلْقَى الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿۵۴﴾
۵۳. اساں تیں کنیں پہلے کوئی نبی تے رسول نہیں پھٹیا
سوائے ایندے جو جیرے ویلے اول نبی کوئی خواہش کیتی
تے شیطان نے اوندی خواہش وچ رکاوٹ پاتی۔ شیطان
دی ہر رکاوٹ کول اللہ سیس بٹاڈ تے دل اللہ سیس اپٹے
نشان مضبوط کریندے تے اللہ سیس بہوں چاٹن والا تے
بہوں سیانا۔
- لِيَجْعَلَ مَا يُلْقَى الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ
لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿۵۵﴾
۵۴. تاں جو او شیطان دی رکاوٹیں کول انہیں لوکیں کیتے
فتنہ بنا دے جنہیں دے دلیں وچ بیماری تے دل سموت
ہن تے بے شک ظالم ڈاڈھی دشمنی وچ پین۔
- وَلْيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
فِيَوْمِئِذٍ لَهُمْ فِتْنَةٌ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۵۶﴾
۵۵. تے تاں جو اولوک جنہیں کول علم ڈتا گئے او جان
گھن جو بے شک او سچ تیڈے رب ولوتے اوندے
اتے ایمان گھن آون تے دل انہیں دے دل اوندے اگو تھک
ونجن تے بے شک اللہ سیس منن والیں کول سدھے راہ
دو ہدایت ڈیون والا۔
- وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّىٰ
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ
عَقِيمٍ ﴿۵۷﴾
۵۶. تے کافر ہمیشہ اس شک وچ رہن جے تیں ابھن
گھت انہیں تے تباہی نہ آونکے یا ہر شے ختم کر ڈیون دے
ڈینہ دا عذاب آونکے۔
- الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا
۵۷. اول ڈینہ بادشاہت صرف اللہ دی ہوسی او

انہیں دے درمیان فیصد کر لیں تے مومن نیک کم کرن والے
نعتیں والی بہشت وچ رہن۔

۵۸۔ تے کافر تے ساڈی آیات کوں جھٹلاوٹن والے کہتے
ذلیل کرن والا عذاب۔

۵۹۔ تے جنہیں اللہ دے رستے وچ ہجرت کہتی تے ماریے
گئین یا مرگئین اللہ سیس انہیں کوں جہوں چکا العام
ڈیسی تے بے شک اللہ سیس ساریں کنیں چکا رزق ڈیونٹ
والا۔

۶۰۔ انہیں کوں ضرور اینجی جاتے داخل کر لیں جیر صی اولپند
کر لیں تے بے شک اللہ جہوں جائنٹ دالاتے ٹھہھا۔
۶۱۔ اے ایویں بے جیر ما اتنی سزا ڈیوے جتنی اونکوں
تکلیف ڈتی گئی، ول اوندے خلاف بغاوت تھی ونچے اللہ
ضرور اوندی مدد کر لیں بے شک اللہ سیس جہوں معاف
کرن والا تے بخشن والا۔

۶۲۔ اے ات گاہوں جو اللہ سیس رات کوں ڈینہہ وچ
تے ڈینہہ کوں رات وچ پلیندے تے بے شک اللہ سیس
سنن والا تے ڈیکھن والا۔

۶۳۔ اے ات گاہوں جو بے شک اللہ حق تے جینکوں او
اللہ دے سوا سب دین او کوڑرتے بے شک اللہ سیس
اچاتے وڈا۔

۶۴۔ کیا تیں نیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سیس جھڑکنیں مہینہ
دیندے تے زمین ساوی تھی ویندی، بے شک اللہ سیس
جہوں مہربان تے واقعی با خبر۔

۶۵۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ سب اندازے بے شک
اللہ سیس بے نیاز تے تعریف دے قابل۔

۶۶۔ کیا توں ڈیہائیں بے شک اللہ سیس تہاڈے کہتے کم وچ لا

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿۵۷﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۵۸﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قَاتَلُوا أَوْ
مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَوُ
خَيْرُ الرَّزُقِينَ ﴿۵۹﴾

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ
حَلِيمٌ ﴿۶۰﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ
عَلَيْهِ لَنُصَرِّفَهُ اللَّهُ أَنْ اللَّهُ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿۶۱﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۶۲﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ
مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ
وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۶۳﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ
الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۶۴﴾

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۶۵﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مِمَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفَلَكَ

بڑتے جو کچھ زمین پر بیٹریاں ہونڈے حکم نال سمندر وچ چلین تے آسمان کوں روکی کھڑے تال جو اوزمین تے نہ ڈھ پوے سوائے اونڈے حکم دے بے شک اللہ سیں لوکیں نال ہوں مہربان تے ول ول رحم کرن والا۔

۶۷۔ تے او ہو، جسیں تہاکوں زندہ کیتے ول تہاکوں مرلیسی ول تہاکوں زندہ کرلیسی بے شک انسان ناشکر۔

۶۸۔ ہر قوم کیتے اساں قربانی دا طریقہ بٹائے او اپنے طریقے نال قربانی کرین تے او تیبڑے نال اسیں معاملے وچ نہ بھڑن توں اپنے رب دو سڈ بے شک توں سدھے راہ تے ہوں۔

۶۹۔ تے جے او تیبڑے نال بحث کرن تے توں آکھ جوتساں کرینڈے، اللہ بہوں چانڈے۔

۷۰۔ اللہ سیں تہاڑے درمیان قیامت دے ڈیند فیصلہ کرلیسی جیندے وچ تساں اختلاف کرینڈے۔

۷۱۔ کیا توں چانڈا نیں جو بے شک اللہ سیں چانڈے جو آسمان تے زمین وچ بے شک اے کتاب وچ موجود تے بیشک اے اللہ کیتے سوکھا۔

۷۲۔ تے او اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیندے کیتے اللہ سیں دلیل نیں لہائی تے انہیں کوں ایندا کوئی علم تے ظالمیں دا کوئی امدادی کاہ نیں۔

۷۳۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھل آیتاں پڑھیاں ویندن تے کافرین دے منڈ بڈہیں او ویج ویندن۔ اے تھی سبگدے جیرھے آیتاں سنندے پین انہیں تے او حملہ کر ڈیوں توں آکھ بڑے جو کیا میں تہاکوں اسیں کنیں وی زیادہ بُری خبر ڈیواں اے بھا، جیندا اللہ سیں کافرین نال وعدہ کیتا ہونے تے اے بہوں بُرا لکھا۔

تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُسِكُّ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَوُّفٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٧﴾

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٨﴾

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُكَ فِي الْأَمْرِ وَاذْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦٩﴾

وَإِنْ جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٧٠﴾

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٧١﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٢﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧٣﴾

وَإِذَا تُلَّو عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الشُّكْرَ يُكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأَنْتُمْ تُبَشِّرُونَ مِنَ ذُلِكُمُ النَّارَ وَعَدَّهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَسَّ الْمَصِيرُ ﴿٧٤﴾

۷۴۔ اے لوگو! بک بال بڑسی ویندی ۶ اونکوں غور نال
سٹو بے شک تہاں جینکوں التدرے سوا سٹیندے ۶
اوسارے کٹے رل کے وی ہک مکھی اصلو پیدائشیں کر
سگدے تے جے مکھی انہیں کنیں کئی شے کس گنے
اوں کنیں ولا نیش گن سگدے۔ منگن والا وی تے
جیں کنیں منگیا ویندے او وی کمزور۔

۷۵۔ انہیں التدریس دی جیویں حق با قدر نیش کیتی
بے شک التدریس بہوں طاقت والا تے غالب۔

۷۶۔ التدریس وچ وی تے انسانیں وچ رسول چندا
رہی۔ بے شک التدریس بہوں سنن والا تے بہوں ڈیکھن
والا ۶۔

۷۷۔ جو انہیں دے سامنے بے تے جو انہیں دے پچھو ۶ او
سبھ جانڈے تے سارے معاملے اوہیں دو ولسن۔

۷۸۔ اے مومنو رکوع کرو تے سجدہ کرو اپنے رب دی
عبادت کرو تے چنگے کم کرو تاں جو تہاں کامیاب تھیو۔
۷۹۔ تے التدرے راہ وچ پوری پوری کوشش کرو اوں
تہاں چن گدے تے دین وچ تہاڈے کیتے کوئی سنگی نسی
بنائی۔ تہاڈے پیر ابراہیم دا مذہب اوں تہاڈا ناں مسلمان
رکھئے ایں کنیں پہلے وی تے ہن وی تاں جو رسول تہاڈو گواہ
ہوے تے تاں باقی دنیا تے گواہ ہوو۔ تاں نماز پڑھو تے
زکوٰۃ ڈیو تے التدرال چہرے رہو او تہاڈا مولا ۶ تے آماہ
تے او بہوں چنگا آتے کینجا چنگا امدادی ۶۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ
الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا
وَلَوْ اجتمعوا له ۚ وَإِنْ يَسئَلُهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا
لَا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الظَّالِمُ وَالْمُظَلُّوبُ ۝۳۹

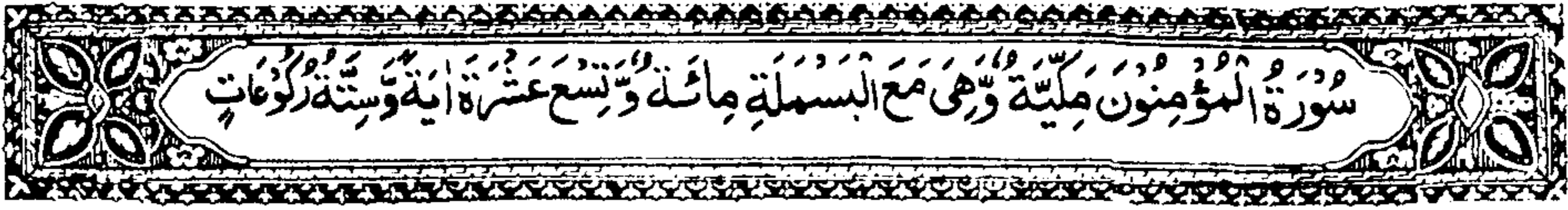
مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَتَّى قَدَرَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ۝۴۰

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝۴۱

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ۝۴۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
رَبَّكُمْ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝۴۳
وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ ۚ هُوَ اجْتَبَاكُمْ
وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ
أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ ۚ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ ۚ مِنْ
قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ ۚ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ
الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ۝۴۴

سورة مؤمنون مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۹ آیات تے ۶ رکوعن۔

۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۲۔ مومن کامیاب تھی گئیئن۔	قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ②
۳۔ جیرھے نمازیں وچ عاجزی کریندن۔	الَّذِیْنَ هُمْ فِیْ صَلَاتِهِمْ خٰشِعُونَ ③
۴۔ تے جیرھے بے ہودہ گاہیں کنیں منہ پھر گھندن۔	وَ الَّذِیْنَ هُمْ عَنِ اللّٰغُو مُعْرِضُونَ ④
۵۔ تے جیرھے زکوٰۃ ڈیندن۔	وَ الَّذِیْنَ هُمْ لِلزَّكٰوةِ فِعْلُونَ ⑤
۶۔ تے جیرھے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کریندن۔	وَ الَّذِیْنَ هُمْ لِوُجُوْهِهِمْ حٰفِظُونَ ⑥
۷۔ سوائے اپنی زلیں دے یا جنہیں تے انہیں دے سچے ہتھ ماکن بے شک انہیں کوں کوئی ظلم نہ کیتی ویسی۔	اِلَّا عَلٰی اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَکَتْ اَیْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَیْرُ مَلُوْمِیْنَ ⑦
۸۔ تے جیرھا ایندے سوا بی گال دی خواہش کرے او زیادتی کرن والن۔	فَمِنْ اَبْتٰغٰی وَّرَآءَ ذٰلِکَ فَاُولٰٓئِکَ هُمُ الْعٰدُونَ ⑧
۹۔ تے جیرھے اپنی امانتیں تے اپنی وعیدیں دا خیال رکھیندن۔	وَ الَّذِیْنَ هُمْ لَا مُنٰبِتِهِمْ وَعٰہِدِ هُمْ رٰعُونَ ⑨
۱۰۔ تے جیرھے اپنی نمازیں دی حفاظت کریندن۔	وَ الَّذِیْنَ هُمْ عَلٰی صَلٰوةِہِمْ یَحٰفِظُونَ ⑩
۱۱۔ اے او وارثن۔	اُولٰٓئِکَ هُمُ الْوٰرِثُونَ ⑪
۱۲۔ جیرھے بہشت دے وارث تھیں تے اوندے وچ ہمیشہ رہن۔	الَّذِیْنَ یَرِثُوْنَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِیْہَا خٰلِدُونَ ⑫
۱۳۔ تے اسان انسان کوں سنی مٹی دے ست کنیں پیدا کیتے۔	وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ سُلٰلَةٍ مِّنْ طِیْنٍ ⑬
۱۴۔ ول اونکوں اسان لطف بٹائے تے ارام نال رہن آلی جاتے رکھے سے۔	ثُمَّ جَعَلْنٰہُ نُطْفَةً فِیْ قَرَارٍ مَّکِیْنٍ ⑭
۱۵۔ ول لطفے کوں چپڑن والا بٹائے تے ول او چپڑن والے کوں بوٹی بٹائے ول اوں بوٹی کوں پڑی بٹائے	ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا

الْعِظَمَ لِحَمَاهُ ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ
فَتَبَرَّكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿۱۵﴾

دل اوں ٹہری تے ماس چڑھائے سے دل اونکوں پی شکل
وج گمن آئے ہیں تے یا برکت او ذات جبرھی ساریں
کنیں چنگی بناوٹ والی۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ دل لتاں ایندے بعد مر سو۔

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ دل تہا کوں قیامت دے بڑی نہہ اٹھایا ویسی۔

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ ۗ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ
غَافِلِينَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ تے اساں تہا بڑے اتے ست راہ بناؤں تے اساں
مخلوق کنیں غافل نے رہندے۔

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْآرْضِ
حَبًّا وَنَاتًا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَدْ رُؤُونٌ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے اساں آسمان کنیں ہک اندازے نال پانی ہائے
دل اونکوں زمین وج کھڑائے سے تے اساں اونکوں
گمن وچن تے وی قادر ہیں۔

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا
فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ دل اوندے نال اساں تہا بڑے واسطے باغ بناؤں
کھیں دے تے انگوریں دے انہیں وج تہا بڑے کیتے بہوں
سارے میوہ تے لتاں انہیں وچ کھندے۔

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ
وَصِبْغٍ لِلْأَكْلِينَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے ہک درخت جبرھا طور سینا کنیں نکلدے جیدے
وچو تیل نکلدے تے کھاوٹ والیں کیتے بوڑ۔

وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لُّسْتَعِينَكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا
وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے بے شک تہا بڑے کیتے بڑگیریں وج سبق اساں
تہا کوں انہیں دے بڑھدھیں وچو پلیندے ہیں تے انہیں
وچو تہا بڑے کیتے بہوں سارے نفعے ہن تے انہیں کوں
کھندے وی ہوسے۔

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے انہیں تے بیڑیں تیں تہا کوں سوار کیتا دیندے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِن إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے اساں نوح کوں اوندی قوم دو پٹھیا ہاسے تے
اول آکھئے اے میڈی قوم اللہ وی عبادت کرو اوندے علاوہ
تہا بڑا بیا کوئی معبود کاء نہیں کیا لتاں تقویٰ اختیار نوے
کریندے۔

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ

۲۵۔ اوندی قوم دے کافر سرداریں تے وڈیریں آکھئے اے لتاں
آلی کار بندہ اے چاہندے جو لتاں کنیں وڈا بن ونجے تے

مَلِكَةً ۞ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ۝

جے اللہ چاہنداتے فرشتے لیندا اساں پہلے اپنے پوڑاڈیں
کئیں اے گال نیں سٹی۔

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ يُهَيَّأُ لَهُ جَنَّةٌ فَتَرْتَوَاهُ حَتَّىٰ حِينٍ ۝

۲۶۔ اے آدمی، جیرھا پاگل تھی گئے تساں کجھ مدت تیں
ایکوں ڈیکھو (ایندا کیا تھیندے)

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَدَّبُونِ ۝

۲۷۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میڈی مدد کر اے میکوں
جھلیندن۔

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحَيْنَا
فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ
كُلِّ ذَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ
مُغْرَقُونَ ۝

۲۸۔ اساں اوندو وحی کیتی جو توں ساڈی اکھیں دے سامنے
تے ساڈی وحی نال بڑی بٹاتے جیرھے ویلھے ساڈا حکم
آوے تے نیں آونچے ہر شے وچو ڈو ڈو جوڑے
تے اپنا بٹرنال گھن کے ٹرپو سولے اوندے جیندے
کیتے ساڈا پہلا حکم تھی چکئے تے ظالمیں دے متعلق میڈے
نال کوئی گال نہ کر اوتے بڈسن۔

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلِكِ فَقُلِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّيْنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

۲۹۔ جیلھے توں تے تیڈے نال آے بڑی تے بہرہ وچو
توں اکھ سب صفات اللہ دیاں ہن جسیں ساکوں ظالم قوم کئیں
بچائے۔

وَقُلْ رَبِّ انزِلْنِي مُنْزَلًا مُّبْرَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْمُنزِلِينَ ۝

۳۰۔ تے توں آکھ اے میڈے رب توں میکوں برکت
آلی جاتے بہاتے توں چنگا بہاؤن والا ہوں۔

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ۝

۳۱۔ بے شک ایندے وچ بہوں سارے نشان تے
اساں امتحان گھندے ہیں۔

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ ۝

۳۲۔ دل اساں انہیں دے بعد کئی قوماں پیدا کیتن۔

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝

۳۳۔ تے انہیں وچ وی انہیں وچو رسول پھین جو
تساں اللہ وی عبادت کرو اوندے سوا تہاڈا کوئی معبود
نیں کیا تساں بچدے توھے۔

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنَ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِإِِقَاءِ
الْآخِرَةِ وَآتَرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا

۳۴۔ اوندی قوم دے کافر وڈیریں تے جیرھے آخرت وی
ملاقات دے وی منکر ہن آکھئے تے اساں انہیں کوں ایں
دنیا وچ مالدار بنایا یا اے تساں جیہاں بندہ اوکھدے

تَشْرَبُونَ ﴿۳۵﴾

جیرمی شے تساں کھندے ۶ اور ہو پیندے جو تساں پیندے ۶۔

وَلَيْنِ اطْعَمْتُمْ بِشَرِّ امْتَلِكُمْ اِنَّكُمْ اِذَا لَخَسِرُونَ ﴿۳۶﴾

۳۵۔ تے جے تساں اپنے بڑے جہیں بندے دی فرمانبرداری کیتی تے بے شک تساں گھاٹا پاوٹن والیں وچو تھی ویسو ۳۶۔ کیا اے تہا بڑے نال وعدہ کریندے جو تساں جڈاں مرو ویسوتے مٹی بن ویسوتے پڈیاں تے تساں ولا کڈھئے ویسو۔

اَيُّعِدُّكُمْ اَنْتُمْ اِذَا امْتُمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا اَنْتُمْ مَخْرُجُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ جیرمی کال دا وعدہ کیا ویندے اینکوں عقل نیں میندی ۳۸۔ اے محض ساڈی دنیاوی زندگی ۶ اساں مردے ہیں تے اساں جیندے ہیں اساں ولا اٹھالے کا ۶ ناں ویسوں ۳۹۔ اے ہک آدمی ۶ جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑی کھڑے تے اساں ایندی گاہیں کوں نلے میندے۔ ۴۰۔ اوں آکھے اے میڈے رب میڈی مدد کر جو انہیں جھٹلائے۔

هَيَّاهَاتِ هَيَّاهَاتِ لِمَا تُوْعَدُونَ ﴿۳۸﴾

اِنَّ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِبَعُوْثِيْنَ ﴿۳۹﴾

اِنَّ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ اِفْتَرَىٰ عَلٰى اللّٰهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهٗ بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۰﴾

قَالَ رَبِّ اَنْصُرْنِيْ بِمَا كَذَبُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اوں آکھے اے لوک کجھ عرصے دے بعد شرمندہ تھی ویسں۔

قَالَ عَمَّا قَلِيْلٍ لِّيُصِحِّحَنَّ نِدْمِيْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ انہیں کوں اوں عذاب پکڑیے جیندی خبر ڈتی گئی ہائی تے اساں انہیں کوں لکھیں آلی کار بنا ڈتے تے ظالم قوم کیتے لعنت۔

فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبَعْدَ الْقَوْمِ الظَّالِمِيْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ دل انہیں دے بعد اساں بیاں قوماں پیدا کیتن۔ ۴۴۔ کوئی وی امت اپنے وقت کینن نہ اگو تھیندی ۶ تے نہ پچھو رہ بگدی ۶۔

ثُمَّ اَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُوْنًا اٰخَرِيْنَ ﴿۴۴﴾

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَاخِرُوْنَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ دل اساں ساندھوڑاند رسول پھٹے جڈاں کیں امت دو اونڈا رسول آئے انہیں اونکوں جھٹلائے اساں کجھ لوکوں کوں کجھ دے بعد ہلاک کریندے گئے ہیں تے اساں انہیں کوں قصے بنا ڈتے تے نہ منٹن وال قوم تے لعنت۔

ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلَّمَا جَاءَ اُمَّةٌ رَّسُوْلَهَا كَذَّبُوْهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ اٰحَادِيْثًا فَبَعْدَ الْقَوْمِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۴۶﴾

فَبَعْدَ الْقَوْمِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۴۶﴾

- ۴۶۔ ول اسان موسیٰ تے اوندے بھرا بارون کوں اپنے
نشان تے کھلی کھلی دلیل نال پیٹھے۔
- ۴۷۔ فرعون تے اوندے سرداریں دو تے انہیں تکبر کیتے تے
اے اپنے آپ کوں بہوں وڈا سمجھدے بن۔
- ۴۸۔ انہیں آکھئے کیا اسان بڑا اپنے جہیں بندیں کوں
من گھنوں تے انہیں دی قوم ساڈی باہی۔
- ۴۹۔ انہیں ڈوناہیں کوں جھٹلا ڈتے تے تباہ تھیون والیں
وچوہن گئے۔
- ۵۰۔ تے اسان موسیٰ کوں کتاب ڈتی متاں او ہدایت پاون۔
- ۵۱۔ تے اسان ابن مریم تے اوندی ما کوں نشان بنائے
تے انہیں کوں ہک اچی جاتے پناہ ڈتی جیرھی سکون
آلی تے چشنے والی ہائی۔
- ۵۲۔ اے رسولو! تساں پاک چیزاں کھاؤ تے چبکے کم کرو
بے شک میں بڑا ڈھا جاںداں جو تساں کریندے۔
- ۵۳۔ تے بے شک تہاڈی اے جماعت ہکا جماعت تے
میں تہاڈا رب ہاں تساں میں کنیں ڈرو۔
- ۵۴۔ انہیں خدا دے حکم کوں ٹوٹے ٹوٹے کر کے دنگدے
تے بر لولہ اپنی اپنی جاتے خوش۔
- ۵۵۔ تو انہیں کوں ہک مدت تیں غفلت وچ چھوڑ ڈے۔
- ۵۶۔ کیا او خیال کریندن جو اسان جیرھی انہیں دی مال تے
پتریں نال امداد کریندے پئے ہیں۔
- ۵۷۔ تے انہیں کوں نیکیں وچ ودھیندے پئے ہیں۔ اصل او
سمجھیندے نیں۔
- ۵۸۔ بے شک اولوک جیرھے اپنے رب کنیں کبھن۔
- ۵۹۔ تے جیرھے اپنے رب دی آیات کوں منین۔
- ۶۰۔ تے جیرھے اپنے رب وا کہیں کوں شریک نیں بنیدے
- ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢٦﴾
- إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا
عَالِينَ ﴿٢٧﴾
- فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ بِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا
عِبَادُونَ ﴿٢٨﴾
- كَذَّبُواهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٢٩﴾
- وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٥٠﴾
وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَهُمَا إِلَىٰ
رُبُوعٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥١﴾
- يَأْتِيهَا الرُّسُلُ كُلُّوَا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥٢﴾
- وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونَ ﴿٥٣﴾
- فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ ﴿٥٤﴾
- فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَاتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٥﴾
- أَيَحْسَبُونَ أَنَّنَا نُمِدُّهُم بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٦﴾
- نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٧﴾
- إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٨﴾
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾
وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٦٠﴾

- ۶۱۔ تے جو انہیں کوں ملے او لوکیں کوں ڈیندن تے انہیں دے دل ات گاہوں ڈردن جو انہیں اپنے رب دوولٹے۔
- ۶۲۔ ایٹھے لوک نیکیں وچ جلدی کرن والن تے اونکیں وچ ہک ڈوبھے کنیں ودھن والن۔
- ۶۳۔ تے اساں کہیں جان کوں اوندی طاقت کنیں زیادہ تکلیف نلے ڈیندے تے ساڈے کنیں ہک کتاب جیڑھی سچ الندی ۶ تے انہیں تے علم نہ کیا ویسی۔
- ۶۴۔ اصل انہیں دے دل ایں کنیں غفلت وچن تے انہیں دے کم ایندے سوا پے ہن جیڑھے اوکریندن۔
- ۶۵۔ چڈاں اساں انہیں دے امیریں کوں عذاب نال پکڑوں تے او ہوں ویلھے دھاڑ پٹاڑ شروع کر ڈیندن۔
- ۶۶۔ ا ج نہ پٹو بے شک ساڈے ولو تہاکوں کوئی امداد نہ ملیسی۔۔
- ۶۷۔ میڈیاں آیاں تہاکوں پڑھ کے سٹایاں ویندیاں ہن تے لتاں کھڑیں دے بھر پھر ویندے ہاوے۔
- ۶۸۔ تکبر کریندے ہاوے تے اوندے متعلق بے ہودہ گاہیں کریندے ہاوے۔
- ۶۹۔ کیا انہیں ایں گال تے غور نہیں کیا یا انہیں دو او (وہ) آئے جیڑھا انہیں دے پیو ڈاڈے کوں نہ ملیا ہا۔
- ۷۰۔ یا اپنے رسول کوں انہیں سجاتا نیس ایں واسطے اوندے انکار کریندے پین۔
- ۷۱۔ کیا او آہن جو اے پاگل اصل اوتے انہیں دو وچ گھن کے آئے تے انہیں وچو اکثر حق کوں چنگانیں چاڈے
- ۷۲۔ تے جے سچ انہیں دی خواہشیں دے پچھو ڈراتے آسمان تے زمین وچ تے جو کجھ انہیں دے وچ تباہ تھی
- وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿۱۱﴾
- أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأَمْ لَهَا سَبِقُونَ ﴿۱۲﴾
- وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۱۳﴾
- بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِن هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِّن دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمَلُونَ ﴿۱۴﴾
- حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْزُرُونَ ﴿۱۵﴾
- لَا تَجْرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تَنْصُرُونَ ﴿۱۶﴾
- قَدْ كَانَتْ آيَتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَلَنْتُمْ عَلَىٰ آعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿۱۷﴾
- مُسْتَكْبِرِينَ ۖ بِهِ سِرًّا تَهْجُرُونَ ﴿۱۸﴾
- أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۹﴾
- أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿۲۰﴾
- أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَآكُرُهُمْ لِلْحَقِّ كِرْهُونَ ﴿۲۱﴾
- وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ

ونجے ہا۔ اصل اسماں انہیں دونصیت گھن کے آئے ہیں
او اپنی نصیت کئیں منہ پھریندن۔

۷۳۔ کیا توں انہیں کئیں چٹی منگدیں تے تیڈے رب دی
ڈت چنگی ۶ تے اوچنگا رزق ڈیوٹ والا ۶۔

۷۴۔ تے بے شک توں انہیں کول سدھے راہ دوسڈینیں
۷۵۔ تے بے شک جیرھے آخرت کول نئیں منیدے
او سدھے رستے کئیں ہٹن والبن۔

۷۶۔ تے جے اسماں انہیں تے رحم کروں تے جیرھا انہیں
کول ڈکھ پنچا پٹے ہٹا ڈیوں تے او اپنی منہ زوری وچ
ودھولیں۔

۷۷۔ تے اسماں انہیں کول عذاب نال پکڑیا (ول وی) او نہ
اپنے رب دے اگو جھکے تے نہ عاجزی کیتی۔

۷۸۔ تے جیلھے اسماں انہیں تے بہوں سخت عذاب
دا درکھولیا تے او ہوں ویلھے مایوس تے مونجھے تھی
گئے۔

۷۹۔ او ہو ۶ جیں تہا ڈے کیتے کن اکھیں تے دل بٹائن۔
بہوں گھٹ جیرھا تہاں شکر کریندے ۶۔

۸۰۔ او ہو ۶ جیں تہا کول زمین وچ کھنڈائے تے تہاں
ہوندو کھٹے کیتے ویسے۔

۸۱۔ او ہو ۶ جیرھا جیندا کریندے تے مریندے تے رات
تے ڈینہہ دا اگو پچھو آوٹ ہوندے حکم نال کیا تہاں عقل
نال کم نومے گھندے۔

۸۲۔ اصل انہیں او باگال کیتی ۶ جیرھی پہلے لوک کریندے
ہن۔

۸۳۔ آبدن کیا اسماں جیلھے مرولیوں تے مٹی تے پڑیاں
تھی ویسوں ولا اٹھالے ویسوں۔

عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿۷۱﴾

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَجَ رَبُّكَ خَيْرٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ
الزَّاقِينَ ﴿۷۲﴾

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۷۳﴾
وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ
لَنُكِبُونَ ﴿۷۴﴾

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُوا
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۷۵﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَنْصَرِعُونَ ﴿۷۶﴾

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسُوتُونَ ﴿۷۷﴾

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿۷۸﴾

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۷۹﴾

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۸۰﴾

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ﴿۸۱﴾

قَالُوا ۖ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظًا ۖ مَاءً إِنَّا
لَنَبْعُوثُ ۖ لَنُؤْتُونَ ﴿۸۲﴾

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤَنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِنَّ هَذَا
إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۸۴﴾

قُلْ لَيْسَ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِلَّا أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۸۵﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۸۶﴾

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ﴿۸۷﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۸۸﴾

قُلْ مَنْ مَنِ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا
يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۸۹﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ﴿۹۰﴾

بَلْ آتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۹۱﴾

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ
إِلَهٍ إِذَا لَذَّهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّا بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۹۲﴾

عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۹۳﴾

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيدُنِي مَا يُوعَدُونَ ﴿۹۴﴾

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۹۵﴾

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدِيرُونَ ﴿۹۶﴾

۸۴۔ اے وعدہ ساڈے نال تے ساڈے پیو ڈاڑیں نال
پہلے وی کیا گیا با اے پہلے لوکیں دیاں کہا نیان۔

۸۵۔ توں آکھ ڈسو زمین تے جو اوندے ورج کیندے
کیتے ہے جے تساں چاڈے۔

۸۶۔ او آکھن اٹدے کیتے کیا تساں نصیحت نو ہے
پکڑیندے۔

۸۷۔ توں آکھ ڈسو ست آسمانیں تے عرش عظیم دا
رب کون

۸۸۔ او آکھن اٹدے کیتے ہے توں آکھ کیا تساں
اٹدے کینیں نو ہے ڈردے۔

۸۹۔ توں آکھ ہر خستے دی بادشاہی کیندے ہتھ ورج او
پناہ ڈیندے اوندے خلاف پناہ کوئی نہیں ڈیندا جے تساں چاڈے
۹۰۔ او آکھن اٹدے کیتے ہے توں آکھ تساں کتے
جادو کیتے دیندے۔

۹۱۔ اساں انہیں دو حق گھن کے آئے ہیں تے او اوندے
انکار کرن والے۔

۹۲۔ اللہ سیٹیں کوئی پتر نہیں بنایا تے اوندے نال بیا معبود
وی کوئی نہیں ناں تاں ہر معبود اپنی پیدا کیتی شے کون
انج گھن و نچے ہاتے کجھ نہیں معبودیں تے چڑھائی کر
ڈیوں با اللہ پاک اوں کتیں جو اے آہن۔

۹۳۔ او غیب تے حاضر کون چاڈے تے جینکوں او شریک
بنین انہیں کیں اچار۔

۹۴۔ توں آکھ اے میڈے رب جے توں میکوں ڈکھا
ڈیوں جیرھا انہیں نال وعدہ کیا گئے۔

۹۵۔ اے میڈے رب توں میکوں ظالم قوم و چور بناویں

۹۶۔ تے بے شک اساں طاقت رکھیندے ہیں جو اساں

- تیکوں بڑکھالوں جیڑھا انہیں نال اسان وعدہ کیے۔
- ۹۷۔ توں گندیں گاہیں کوں چنگائی نال پیریں کر
اسان بہوں جاڈے میں جو او آبدن۔
- ۹۸۔ تے توں آکھ اے میڈے رب میں شیطان دی شرارتیں
کنیں تیڈی آم شام منگداں۔
- ۹۹۔ تے اے میڈے رب میں آم شام منگداں جو اے
میڈے سامنے آون۔
- ۱۰۰۔ تے جیرے ویلے انہیں وجہ کہیں کہ کوں موت آویسی
تے او آکھسی میکوں ولا پھٹ۔
- ۱۰۱۔ تاں جو میں اتھاں نیک کم کراں جیڑھی جاڈکوں چھوڑ آیاں
اے اصولن تھیں بے شک اے کہ گال اے جیڑھی
او کریندا پٹے تے انہیں دے پچھو پردہ قیامت دے
بڑینہ تیں۔
- ۱۰۲۔ تے جڈاں دھوتوں وجایا ویسی تے اول بڑینہ انہیں وچ
کوئی ستاوت نہ ہوسی تے نہ اوہک بڑوہے دا حال پچھسن۔
- ۱۰۳۔ تے جیندے وزن باری ہوسن اوہے لوک کامیاب
تھیں ولین۔
- ۱۰۴۔ تے جیندے وزن ہولے ہوسن اوہے لوک بن جنہیں
اپنے آپ کوں گھاٹے وچ سیٹے دوزخ وچ ہمیشہ رہن
- ۱۰۵۔ بھا انہیں دے منہ ساڑ بڑیسی تے او اوندے
وچ کالے دھوں تھی ولین۔
- ۱۰۶۔ کیا تہاڈے اتے میڈیاں آیاں نہ پڑھیاں ویندیاں
ہن تے تساں ادنا اکار کریندے ہاوسے۔
- ۱۰۷۔ انہیں آکھئے اے ساڈے رب ساڈی بدکھتی ساڈے
تے غالب آگئی ہائی تے اسان گمراہ قوم ہاسے۔
- ۱۰۸۔ اے ساڈے رب ساکوں اتھوں کڈھ جے اسان
- إِذْفَعُ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا
يَصِفُونَ ﴿٩٧﴾
- وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ﴿٩٨﴾
- وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٩﴾
- حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿١٠٠﴾
- لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ
هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ﴿١٠١﴾
- فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ
وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠٢﴾
- فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٣﴾
وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٤﴾
- تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٥﴾
- أَلَمْ تَكُنْ أَيْتِي تُلِي عَلَيَّكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا
تُكذِّبُونَ ﴿١٠٦﴾
- قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا
ضَالِّينَ ﴿١٠٧﴾
- رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا

ظَلْمُونَ ﴿۱۰﴾

قَالَ احْسَبُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونَ ﴿۱۱﴾

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا
فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۱۲﴾

فَاتَّخَذَ تُوهُمُ سَخِرِيًّا حَتَّىٰ أَنسَوَكُم ذِكْرِي وَكُنْتُمْ
مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿۱۳﴾

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَآرِقُونَ ﴿۱۴﴾

قُلْ كَمْ لَبِئْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿۱۵﴾

قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمِ فَسَلِّ الْعَادِينَ ﴿۱۶﴾

قُلْ إِنْ لَبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا
تُرْجَعُونَ ﴿۱۸﴾

فَتَعَلَّىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقَّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْكَرِيمِ ﴿۱۹﴾

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ
فَاتِمَّاتُ حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿۲۰﴾

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۲۱﴾

ولا اوہیں کروں تے بے شک اساں ظالم رہوں۔
۱۰۹۔ او آکھسی پریں دوزخ وچ و بچو میڈے نال گال
نہ کرو۔

۱۱۰۔ بے شک میڈے بندیں وچو ہک ٹولہ آہدا ہاے
ساڈے رب اساں ایمان گھن آئے ہیں ساکوں بخش
ڈے ساڈے اتے رحم کرتوں بہوں چنگا رحم کرن والاہیں
۱۱۱۔ تساں انہیں نل مذاقاں کریندے ہاوسے اے تیں
جو انہیں تہاکوں میڈی یاد بھلا ڈتی تے تے تساں انہیں نال
کھدے ہاوسے۔

۱۱۲۔ بے شک میں آج انہیں کوں انہیں دے صبر دا بدلہ
ڈیساں بے شک او ہے کامیاب تھیون والاہیں۔

۱۱۳۔ او آکھسی تساں زمین وچ کتی سال رہ گئے ہوں۔
۱۱۴۔ او آکھسن اساں ہک ڈینہہ یا اوندا کجھ حصہ رہ گئے ہیں
گنٹن والیں کینیں پچھ گھن۔

۱۱۵۔ او آکھسی جو تساں تھوڑا وقت رہ گئے ہوں تے تساں
چاندے ہوں۔

۱۱۶۔ کیا تساں اے خیال کریندے ہاوسے جو میں تہاکوں
بے کار پیدا کیتے تے بے شک تساں میڈوں والاہیں دیو

۱۱۷۔ اللہ سب سے اچھا شان والا ہے ہاڈشاہ تے حق اوندے
سوا کوئی پیا معبود نہیں او عزت اے عرش دار ہے۔

۱۱۸۔ تے جیرھا اللہ دے سوا کہیں بے کوں معبود نہیں اوندی
ادوں کینیں کوئی دلیل کائیں تے بیشک اوندی حساب محض
اوندے رب کینیں ہے تے بے شک کافر کامیاب نہیں تھیندے۔
۱۱۹۔ تے توں آکھ اے میڈے رب توں بخش تے توں
رحم کرتے توں بہوں چنگا رحم کرن والاہیں۔

سُورَةُ التَّوْرَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسٌ وَسِتُّونَ آيَةً وَتَسَعَةُ رُكُوعَاتٍ

سورة نور مدنی ہے بسم اللہ تالیں ۶۵ آیات تے ۹ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ②
- الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلِيَشْهَدَ عَلَىٰ بَيْنَاهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ③
- الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرْمٌ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ④
- وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ⑤
- إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ⑥
- وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ سے نال نال جیرھا بن مگئے ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا ۹
- ۲۔ اے سورت اسان اینکوں لہائے تے اسان فرض کیتے ایندے اتے عمل تے اسان ایندے وچ کھلیاں کھلیاں آیات لہائن تاں جو تاسا نصیحت پکڑو۔
- ۳۔ زنا کرن والی تریمت تے جو ان ڈونا ہیں وچ ہر ہک کول سو پکڑے ماروتے جے تساں اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان ایندے ۹ تے اللہ دے دین وچ تساں انہیں ڈونا ہیں نال نرمی نہ کرو تے انہیں ڈونا ہیں وی سزا مومنین دی ہک جماعت ڈیکھے۔
- ۴۔ زنا کرن والا مرد محض زنا کرن والی تریمت نال صحبت کریندے یا شرک کرن والی نال تے زنا کرن والی تریمت نال محض زنا کرن والا مرد یا مشرک صحبت کریندن تے مومنین تے اے گال حرام کیتی گئی ۹۔
- ۵۔ تے جیرھے لوک پاک تریمتیں تے الزام لیندن تے ول اوچار گواہ نیں ایندے تے انہیں کول اسی کوڑے ماروتے انہیں دی گواہی کڑا ہی دی قبول نہ کرو تے ایٹھے لوک نافرمانن۔
- ۶۔ سوائے ایندے جیرھے لوک ایندے بعد توبہ کرن تے اصلاح کرن تے بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے مہربان۔
- ۷۔ تے جیرھے لوک اپنی زالیں تے الزام لیندن تے اوندے

اپنے سوا گواہ کوئی نہیں ہوندے تے ول انہیں وچو ہر آدمی چار دفعہ اللہ دی قسم کھاوے جو او بے شک سپاہ۔
۸۔ تے پنجویں دفعہ آکھے جو بے شک اوندے اتے اللہ دی لعنت ہوئے جے او کوڑا ہوئے۔

۹۔ تے اول تریعت دی سزا ختم کر ڈتی دلیسی جے او چار دفعہ اللہ دی قسم کھاوے جو او کوڑا ہو۔
۱۰۔ تے پنجویں دفعہ آکھے جو اللہ دی لعنت میڈے اُتے ہوئے جے او مرد سپاہ۔

۱۱۔ تے جے اللہ دا فضل تے اوندی رحمت تہا بڑے اتے نہ بہندی تے بے شک اللہ توبہ قبول کرن والا تے سیاناہ
۱۲۔ بے شک جنہیں تہمت لائی او تہاں وچو ہک ٹولہ ہا تہاں انیکوں اپنے کیتے برانہ سمجھ اصل او تہا بڑے کیتے چنگائی ہو ہر شخص انہیں وچو جنیں جو گناہ کیتے اوں کوں سزا ملے تے انہیں وچو جیرھا وڈا گناہ گارہا اوندے کیتے وڈا عذاب۔

۱۳۔ اے گال سنن دے بعد تے مومن مردیں تے مومن تریعتیں اپنے متعلق چنگا گمان کیوں نہیں کیتا تے اے آہن جو اے وڈا کوڑا۔

۱۴۔ او چار گواہ کیوں نہیں گھن کے آئے تے جیلھے او گواہ نہیں گھن کے آئے اللہ دے نزدیک او کوڑن۔
۱۵۔ تے جے تہا بڑے اتے دنیا تے آخرت وچ اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہندی تے تہا کوں تہا بڑے ایں کم دی وجہ نال وڈا عذاب پہنچے ہا۔

۱۶۔ تے تہاں ہک بڑو جے وی زبان نال کوڑ سکھن بگ پئے تے اپنے مونہیں نال او آکھن بگ پئے جیندا تہا کوں کوئی علم نہ ہا تے تہاں ایکوں سوکھی گال سمجھدے ہا دے

إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ④
وَالْخَامِسَةَ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ
الْكَذِبِينَ ⑤

وَيَذَرُهَا عَنِ الْعَذَابِ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَدَاتٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَذِبِينَ ⑥
وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ⑦

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
تَوَّابٌ حَكِيمٌ ⑧
إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ
شَرًّا لَّكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ
مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ⑨

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ
بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ⑩

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شَهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا
بِالشَّهَدَاءِ فَأُولَٰئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَذِبُونَ ⑪
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ لَسْتُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑫

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِالسِّنِّتِمْ وَتَقُولُونَ يَا فَوَهِكُم مَّا لَيْسَ
لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا ⑬ وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمٌ ⑭

تے اللہ سے نزدیک بہوں و بڑی گال بائی۔

۱۷۔ تے جڈاں لے گال سٹی بائی تساں لے کیوں نہ
آکھیا با جو لے ساڈا کم نہیں جو اساں این گال کوں ولا
آکھوں لے فداتوں پاک ہیں لے بہوں و بڑی تہمت۔

۱۸۔ جے تساں مومن ہوے تے اللہ تہاکوں نصیحت کریںدے
جو تساں اینجی گال ولانہ اکھائے۔

۱۹۔ او اللہ تہاڈے کیئے حکم بیان کریںدے تے اللہ بہوں
جائٹن والاتے بہوں سیانا۔

۲۰۔ بے شک جیرے لوک لے چاہندن جو مومنین وچ
برائی پھیل و نچے انہیں کیئے این دنیا وچ وی تے آخرت
وچ وی ڈکھ والا عذاب تے اللہ جاڈے تے تساں
نورے جائدے۔

۲۱۔ تے جے تہاڈے اتے اللہ و افضل تے رحمت نہ ہوندی
تے بے شک اللہ سئیں بہوں مہربان تے ول دل رحم
کرن والا۔

۲۲۔ اے مومنو شیطان دے پیریں تے نہ ٹروتے جیرھا
شیطان دے پیریں تے ٹر دے بے شک او
بے حیائی تے ناپسندیدہ گالہیں دا حکم ڈیندے تے جے
اللہ و افضل تے رحمت تہاڈے اتے نہ ہوے با تہاڈے
وچ کوئی کڈاں پاک نہ تھیوے ہاتے اصل اللہ سئیں
جینکوں چاہندے پاک کریںدے تے اللہ سئیں بہوں
سنٹن والاتے جائٹن والا۔

۲۳۔ تہاڈے وچ و فضیلت والے تے کھلا رزق رکھن والے
قسم نہ کھاون جو او اپنے سکین کوں تے مسکین کوں تے مہاجرین
کوں اللہ دے رستے وچ نہ ڈلسن اور معاف کرن تے
کچھ نہ آکھن کیا تساں نوہے چاہندے جو اللہ تہاڈے گناہ

وَلَوْلَا إِذْ سَبَعْتُمْوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ
بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿۱۷﴾

يَعِظُكُمْ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِلِثْلَةِ ابَدًا إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿۱۸﴾

وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۹﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ
آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۲۰﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ وَدُفٍ
رَحِيمٌ ﴿۲۱﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَ الشَّيْطَانِ وَمَنْ
يَتَّبِعْ خُطُوبَ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ
أَبَدًا وَ لَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ ﴿۲۲﴾

وَلَا يَأْتِي أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا
أُولِي الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَلِيَعْفُوا وَلَا يُصَفَّحُوا إِلَّا يُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۲۳﴾

معاف کرے تے اللہ بہوں بخشش والا تے مہربان۔

۲۴۔ بے شک جیرے لوک پاک تے سدھی سادی مومن عورتیں تے تہمت لیندن ایں دنیا تے آفرت ورج انہیں تے لعنت تے انہیں واسطے وڈا عذاب۔

۲۵۔ جڈیاں انہیں دیاں زبانان تے ہتھ تے پیرا انہیں دے عملیں دے خلاف گواہی ڈلسین۔

۲۶۔ اول ڈنہہ انہیں کول اللہ پورا تے درست بدلہ ڈلسی تے او چاٹ گھسن جو بے شک اللہ سیس ہی اصلو واضح سچ۔

۲۷۔ گندیاں گاہیں گندے مردیں واسطے تے گندے مرد گندی گاہیں کیتے ہن تے پاک گاہیں پاک مردیں کیتے تے پاک مرد پاک گاہیں کیتے ہن اے بری کیتے ولین اول کنیں جو کجھ او آہن۔ انہیں کیتے بخشش تے عزت والاذق

۲۸۔ اے مومنو اپنے گھریں دے سوا بہیں گھریں ورج نہ پہو جے تیں پچھو نہ تے گھر والیں کول سلام کرو اے تہاڈے کیتے چنگی گال تال جو تساں نصیحت حاصل کرو۔

۲۹۔ تے جے انہیں ورج کوئی وی نہ طے تے انہیں ورج نہ پہو جے تیں تہاکول اجازت نہ ڈرتی و نچے تے جے تہاکول آکھیاد نچے ول و نچو تے ول و نچو اے تہاڈے کیتے زیادہ چنگی گال تے اللہ تہاڈے عملیں کول بہوں جانڈے۔

۳۰۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نیں جو تساں اینجے گھریں ورج پہو جیرے دسوں نہ ہون تے تہاڈا سامان ہوے۔ انہیں ورج تے اللہ جانڈے جو تساں ظاہر کریندے تے لکندے۔

۳۱۔ توں مومنین کول آکھ ڈے جو اپنی اکھیں جھکیاں رکھن تے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کرن اے انہیں کیتے بہوں چنگا بے شک اللہ سیس جانڈے جو او کریندن۔

۳۲۔ تے مومن تریمتیں کول آکھ جو اپٹیاں اکھیں جھکیاں

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۲۴﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَنْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۵﴾

يَوْمَئِذٍ يُوفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿۲۶﴾

الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ ۖ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ ۚ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ ۖ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿۲۷﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا ۖ وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۲۸﴾

فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ ۚ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارجِعُوا فَارجِعُوا ۚ هُوَ أَزْكَى لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿۲۹﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿۳۰﴾

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَزْكَى لَّهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿۳۱﴾

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ

فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلِيُضْرِبْنَ بِخُبْرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۖ وَلَا يُبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ أَبْنَاءِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ
بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّبِيعِينَ غَيْرِ أُولِي الْأَرْبَةِ
مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ
النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ
مِنَ زِينَتِهِنَّ ۗ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۳۲﴾

رکھن تے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کرن تے اپنے سوٹھپ
کوں ظاہر نہ کرن سوائے اونڈے جیرھا ظاہر ہوئے تے
اپنی چادر اپنے سینس تے سٹی رکھن تے او اپنے سوٹھپ
کوں ظاہر نہ کرن سوائے اپنے پئے دے یا اپنے پیوتے
یا سورھیں تے یا پتریں تے یا سکتیں تے یا بھرانیں
تے یا بھرنجیوں یا بھنجیوں تے یا تربیتیں تے یا باہنیں تیں
یا اینجے پھوریں تے جیرھے بالغ نیں تھئے یا اینجے بالیں
تے جنہیں کوں تربیتیں دے خاص تعلقات دا علم نیں تے
اپنے پیریں کوں زور ناں مار کے نہ ٹرن تاں جو پتہ بگ
ونجے ظاہر تھی ونجے او سوٹھپ جینکوں او لکیندیاں پن
تے اے مومنو تساں سارے اللہ دو دھیان کرو تاں
جو تساں کامیاب تھی ونجو۔

وَأَنْكِحُوا الْأَيَّامِيَّ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأَمَّا بَكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے تساں اپنی بیوہ تربیتیں تے اپنے نیک بندیں تے
باہنیں دیاں شادیاں کرو جے او غریب ہن تے اللہ انہیں کوں
اپنے فضل ناں امیر کر ڈیسی تے اللہ بہوں وسعت ڈیون
والا تے جائیے والا۔

وَلِيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۗ وَأُولَٰئِكَ
مِن مَّا لِلَّهِ الَّذِي أَتَاكُمْ وَلَا تُكْرَهُوا فَتَيْتِكُمْ
عَلَى الْبِعَاءِ إِنْ أَرَدْتُمْ تَحْصِنًا لِّيَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْنَهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے جیرھے نکاح نیں کر سگدے او پاک رہوں
جے تیں اللہ انہیں کوں اپنے فضل ناں امیر کر ڈیسی تے
جیرھے غلام تہا ڈیے نال لکھ پڑھ کرن چاہن تے تساں آزاد
کرن کیتے لکھ پڑھ کر گھنوں جے انہیں وچ چنگائی ڈیکھو تے اللہ
دے اول مال وچو انہیں کوں ڈیو جیرھا اول تہا کوں ڈرتے
جے باہنیاں نیک رہوں چاہوں تے انہیں کوں برائی تے
مجبور نہ کرو تاں جو تساں دنیا دی زندگی دا سامان چاہوں
تے جیرھا انہیں کوں مجبور کر لسی تے بے شک اللہ سبیں انہیں
دی مجبوری دے بعد بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ

۳۵۔ تے اساں تہا ڈوکھلے نشان لہاؤن تے تہا ڈیے کیں

خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَ مَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿۳۵﴾
 اللَّهُ نُورٌ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا
 مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ
 دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ
 وَلَا غَرْبِيَّةٍ لَا تَكَادُ زَيْتُهَا يَضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ
 نَارٌ نُّورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ
 وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿۳۶﴾

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيَدْعُ فِيهَا اسْمُهُ
 يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿۳۷﴾

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
 وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ لَا يُخَافُونَ يَوْمًا
 تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿۳۸﴾

لِيَجْزِيََهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ
 فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۳۹﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيَعَةٍ يَحْسَبُهُ
 الظَّانُّ مَاءً حَمِيمًا إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ
 اللَّهَ عِنْدَهُ فَوْقَهُ حِسَابًا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۴۰﴾

پہلے لوکیں دے مال وی ڈسین سے تے متقیں واسطے نصیحت۔
 ۳۶۔ اللہ آسمان تے زمین دا نور اوندے نور دی مثال ایویں
 ہے جیویں جالے وچ ڈیوا لائتا ہٹوے تے ڈیوا شیشے
 وچ ہٹوے تے شیشہ ایویں جیویں چکدا ہو یا تارا ہٹوے
 اوں کوں زیتون دے مبارک ون دے (تیل) نال پالیا گیا
 ہٹوے نہ پوادھی، اتے نہ پچادھی بھانویں اونکوں بھانہ
 وی لگے تے او تیل اونکوں آپے روشن کر ڈیوے تے نور
 دے اتے نور اللہ جینکوں چاہندے اپنے نور دودھایت
 ڈیندے تے اللہ سیس لوکیں کیتے اے گاہیں بیان کریندے
 تے اللہ ہر شے کوں بہوں جانندے۔

۳۷۔ گھوس وچ بن اللہ سیس جنہیں دے اچا کرن داتے اوندے
 نال دا ذکر کرن دا حکم ڈتے، اوندے وچ فجر شام اوندی
 تسبیح کریندے رہ دیندن۔

۳۸۔ ایجھے لوک جنہیں کوں تجارت نے وپار اللہ دے ذکر
 کیں غافل نیں کرینداتے نماز پڑھن کیں تے زکاۃ
 ڈیون کیں وی اوں ڈینہ کیں ڈردن جیندے وچ
 دل تے اکھیں اپترج ولسن

تاں جو اللہ سیس انہیں کوں انہیں دے عملیں دا
 بہوں چنگا بدلہ ڈیوے تے اپنے فضل نال انہیں کوں
 ودعا دے تے اللہ جینکوں چاہدے بغیر حساب دے رزق
 ڈیندے۔

۴۰۔ کافرین دے اعمال ایویں بن جیویں چکنی ریت دا
 میدان جینکوں ترسا پانی سمجھیندے تے جڈاں اوندے
 نال اندے او کجھ وی نیں ہونداتے او اللہ کوں اپنے
 کولہو پسیں تے او اوندلا پورا پورا حساب ڈیسیں تے اللہ حساب
 جلدی گھنٹ والا۔

أَوْ كَلَّظْتِ فِي بَحْرِ لَيْلِي يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ فَمِنْ فَوْقِهِ
سَحَابٌ ظَلَمَتْ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ
لَمْ يَكِدْ يَرِيهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا
لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٣١﴾

۴۱۔ یا الیوم سن جیویں شوہ سمندر وچ اندھارے ول ہک
لہرتے بی لہر ہوسے ول اوندے اتے جھڑ ہوسے اندھاریں
تے ول اندھاریں بون تے جے او ہتھ کڈھے تے اونکوں
ڈیکھ نہیں سگدا تے جیندے واسطے اللہ نور نہ بناوے
اوندے واسطے کوئی نور نہیں۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْبِغُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالظَّيْرُ صَفِيَتْ كُلُّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٢﴾

۴۲۔ کیا توں نہیں ڈبدا بے شک جو کجھ آسمانیں وچ تے
زمین وچ اللہ دی تسبیح پیا کریندے تے پکھی قطار بدی
کھڑن تے انہیں وچ ہر ہک کوں اوندی نماز تے تسبیح
دا پتہ تے اللہ جو او کریندن اونکوں بہوں جانے۔

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى
اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٣٣﴾

۴۳۔ زمین تے آسمان وی بادشاہی اللہ دی تے ہوندو
دلے۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ
يَجْعَلُهُ رِجَالًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خَلْقِهِ وَ
يُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ
بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَن مَّن يَشَاءُ يُكَادُّ سَنًا
بِرِيقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٣٤﴾

۴۴۔ کیا توں نہیں ڈبدا جو اللہ جھڑ کوں ہولے ہولے
ٹریندے تے دل کٹھا کر ڈیندے تے ولا انہیں کوں
تہاں لیندے ول توں ڈبداں انہیں دے وچو مینہ آون
پئے ویندے تے او جھڑ وچو بہوں ٹھکیاں شہیں
ٹیندے انہیں وچ کجھ نناویں ہوندن تے جتھاں چاہندے
اون تیں پچا ڈیندے تے جیں کیں چاہندے روک گھندے۔
تھی سگدے جو اوندی بجلی دی چمکار اکھیں کوں اندھا کر
ڈلوے۔

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَاتِ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةٌ
لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٣٥﴾

۴۵۔ اللہ رات تے ڈینہ کوں پھریندارہ ویندے بیشک
ایندے وچ عقل والیں کیتے سبق۔

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَن يَمْشِي
عَلَى بَطْنَيْهِ وَمِنْهُمْ مَن يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَن
يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٦﴾

۴۶۔ اللہ ہر جانور کوں پانی ٹکنیں پیدا کیتے انہیں وچو کجھ
ڈوھدے بھر ٹردن تے انہیں وچو کجھ ڈولتیں تے ٹردن
تے کجھ چارتے ٹردن جو اللہ چاہندے پیدا کریندے
بے شک اللہ ہر چیز تے قادر۔

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى

۴۷۔ تے اساں کھلے کھلے نشان لہاں تے اللہ جیکوں

صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۸﴾

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فِرْيَقًا مِّنْهُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۹﴾

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿۵۰﴾

وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿۵۱﴾ أَفَى قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولَهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۵۲﴾

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۵۳﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَّقِ اللَّهَ وَيَتَّقِ اللَّهَ وَيَتَّقِ اللَّهَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿۵۴﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا تُفْسِدُوا طَاعَةَ مَعْرُوفَةً إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۵۵﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَّا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى

چاہندے سدھاراہ بڑکھلندے۔

۴۸۔ تے آہدن اساں اللہ تے رسول تے ایمان گھن آئے ہیں تے اساں اطاعت کریندے ہیں دل انہیں دچوہک ٹولہ ایندے بد پھر ویندے تے لے لوک مومن نیں۔

۴۹۔ تے جیرھے ویلھے انہیں کول اللہ تے اوندے رسول دو سڈیا ویندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے تے انہیں دچوہک ٹولہ منہ پھیر گھندے۔

۵۰۔ جے کوئی جگال انہیں دے حق دچوہک ہوسے تے اوں ویلھے فرمانبرداری کریندے ہوسے اویندن۔

۵۱۔ کیا انہیں دے دل دچوہک بیماری یا او شک دچوہک ہن یا او بڈردن جو اللہ تے اوندے رسول انہیں تے ظلم کر لیسے سچ لے ہے جو او خود ظالمن۔

۵۲۔ مومنین کول جیڑاں اللہ تے اوندے رسول دو سڈیا ویندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے انہیں دا جواب لے ہوندے جو اساں سُنئے تے من گدھے تے ایٹھے لوک کامیاب تھیون والین۔

۵۳۔ جیرھے اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کریندن تے اللہ کنیں بڈردن تے اوندے تقویٰ اختیار کریندن ایٹھے لوک کامیاب تھیون والین۔

۵۴۔ تے انہیں اللہ دیاں پکیاں قساں کھادین جے توں انہیں کول حکم ڈیویں تے او ضرور نکلسن توں آکھ قساں نہ کھاؤ اصل کم چنگی اطاعت بے شک اللہ جو قساں کریندے ء چاندے۔

۵۵۔ توں آکھ اللہ دی اطاعت کرو تے رسول دی اطاعت کرو جے او پھر دچوہک تے اوندے اتے او ہا ذمہ داری ء جیرھی اوندے ذمے لائی گئی ء تے تہا بڈے اتے ایہ جیرھی

الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ ﴿۵۵﴾

تہا بڑے ذمے لائی گئی ہے، جسے تمہارا اوندی اطاعت
کر لیسو سدھے رستے آویسوتے رسول واکم محض
کھول کے گھاں پچا بڑیوں۔

۵۶۔ اللہ سائیں تہا بڑے وچو مومنین تے نیکیں نال اے وعدہ کیتے جو
انہیں کول ضرور زمین وچ خلیفہ بیسی جیویں انہیں کینیں
پہلے خلیفہ بٹائیں تے تاں جو انہیں کیتے اوں دین کول جیرھا
انہیں کول چنگا بگے مضبوط کر ڈیوے تے انہیں دے ڈر
دے بعد انہیں کول امن دی حالت وچ ضرور بدلیسی او
میڈی عبادت کرن تے میڈے نال کہیں کول شریک نہ
بٹاؤن جیرھا ایندے بعد انکار کر لیسے او نافرمانیں وچو۔

۵۷۔ تے نمازاں پڑھوتے زکوٰۃ ڈیووتے رسول دی اطاعت
کروتاں جو تہا بڑے اتے رحم کیا ونجے۔

۵۸۔ توں اسلو خیال نہ کرو جو کافر زمین وچ ساکول ہراڈین
تے انہیں دالکا بھاء تے بہوں برا لکا بھاء۔

۵۹۔ اے مومنو جیرھے تہا بڑے بانھے بن تے جیرھے
بالغ نیئیں تھے تہا بڑے وچو اترے وقتیں وچ تساں
کنیں پچھ کے آون فخر دی نماز کنیں پہلے تے ڈوپارہیں
کول جیرھے ویلھے تساں کپڑے لہندے، تے عشا دی نماز
دے بعد اے تہا بڑے ترے پردے دے وقتن۔ ایندے
بعد تہا بڑے اتے تے انہیں تے کوئی گناہ نیئیں تہا بڑے
وچو کچھ نہیں دو اندے رہ ویندن۔ ایویں اللہ تہا بڑے
کیتے آیات کھول کے بیان کیتن تے اللہ بہوں جانٹن والا
تے سیانا۔

۶۰۔ تے جڈاں تہا بڑے بال بالغ تھی دجن تے او وی ایویں
اجازت منگن جیویں اس کنیں پہلے لوک اجازت منگدے بن
اللہ تہا بڑے کیتے کھول کے ایٹیاں آیات بیان کرندے تے اللہ

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ
وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي
وَلَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿۵۶﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۵۷﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا أُولَٰئِكَ لَهُمُ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ﴿۵۸﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنَكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ
مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ
مِنَ الظُّهْرِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْدَاتٍ
لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ
طَوَّفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۵۹﴾

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا
اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۶۰﴾

بہوں چاٹنڈ والاتے بہوں سیاٹا۔

۶۱۔ بہوں پڑھیاں ترمیتیں جیرھیاں شادی دے قابل نیس
انہیں تے کوئی گناہ نیس جو او اپنے پکڑے اپنے حسن کول
ظاہر نہ کریدے ہوئیں لہا رکھن جے او پچیاں رہ و بچن تے
انہیں کیتے چنگا تے اللہ بہوں سٹنڈ والاتے چاٹنڈ والا
۶۲۔ اندھے تے منڈے تے بیماریاں تے تہاڈے اپنے
تے کوئی گناہ نیس جو تساں اپنے گھریں وچو کھاڈ تے
اپنے پیو دے گھریں یا مادے گھریں یا اپنے بھرانویں دے
گھریں تے اپنی بھینس دے گھروتے چاچے دے گھریں وچو
یا چاچیں دے گھریں وچو یا اپنے مایں دے گھریں وچو یا
یا مایں دے گھریں وچو یا جیندے کنہیں دے تساں ملک
ہوے یا اپنے سنگتیں دے گھرو کھاڈ تے تہاڈے اتے
کوئی گناہ نیس جو تساں رل کے کھاڈ یا انجو انج کھاڈ تے
جڈاں کہیں گھروچ پیہو اپنے گھروالیں تے سلام کرواے
اللہ دلو با برکت تے چنگا تحفہ ایویں اللہ اپنی
آیات کھول کے تہاڈے اتے بیان کریدے تاں جو
تساں عقل نال کم گھنور۔

۶۳۔ مومن صرف اوہے بن جیرھے اللہ تے اوندے
رسول تے ایمان ایندن نے جیرھے ویلھے اوندے
نال کہیں قومی کم کیتے بیٹھے ہون او نیس ویندے جے
تیں پچھ نہ گھنن۔ بے شک جیرھے لوک تیں کنیں پھپھن
اوہے لوک اللہ تے رسول تے ایمان ایندن
تے جڈاں او تیں کنیں کہیں اپنے کم کیتے
اجازت منگن توں انہیں وچو جینکوں چاہیں اجازت بڑے
بڑے انہیں واسطے اللہ کینن بخشش منگ بے شک اللہ
بہوں بخشنڈ والاتے بہوں رحم کرنڈ والا۔

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا
فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ
مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۶۱﴾
لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا
عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَالِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ عَمَّتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَلَتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ
بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُبْرَكَةٌ كَلِمَةٌ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۶۲﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا
كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْأَلُوهُ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْأَلُونَكَ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ
فَأَذَنْ لَنْ يَشْتُمَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۶۳﴾

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُّ عَاءٍ بَعْضِكُمْ بِبَعْضٍ
 قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَسْتَلُونَ مِنْكُمْ لَوْ آذَاءَ فَلْيَحْذَرِ
 الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ
 يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۶﴾

۲

۶۳۔ رسول دے سڈن کوں ایویں نہ سمجھو جیویں آپت
 وچ ہک بڑو جھے کوں سڈیندے ۶۴۔ اللہ جانڈے جیرھا
 لتساں وچو چھوہ مار کے کھسک ویندے تے جیرھے
 اوندے حکم دی خلاف ورزی کریندن او بڑن جو انہیں
 کوں کوئی مصیبت نہ آونچے یا انہیں کوں بڑکھ والا عذاب
 نہ پہنچے۔

۶۵۔ سٹوبے شک آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ
 ہے اللہ دا ۶۶۔ جیرھی حالت وچ لتساں ہرے اللہ اوں
 کوں جانڈے تے جڈاں او اللہ دو ولانے ولین جو کجھ
 او کریندن اللہ انہیں کوں بڑس بڑیسی تے اللہ ہر شے
 کوں بہوں جانٹن والا ۶۷۔

الآرَاتِ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
 عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ
 بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۷﴾

۹

سُورَةُ الْفُرْقَانِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَمَانٍ وَسَبْعُونَ آيَةً وَسِتَّةٌ رُكُوعًا

سورت فرقان مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۸ آیات تے ۶ رکوعن۔

۱۔ بشروع کرینداں اللہ دے نال مال جو بن منگئے ڈیون والا

تے دل دل رحم کرن والا ہے۔

۲۔ او ذات با برکت جس اپنے بندے تیں قرآن نازل کیتے تاں جو اد لوکیں کو ہوشیار کرے۔

۳۔ آسمان تے زمین دی بادشاہت ہوندی ہے اوں پتر کوئی نہیں بنایا تے نہ ہوندی حکومت و سچ کوئی شریک تے اوں ہر شے کوں پیدا کیتے تے اوذا اندازہ مقرر کیتیں۔

۴۔ انہیں لوکیں اوندے سوا اینجھے مہمود بٹاؤں جیرے کجھ وی پیدا نہیں کر سگدے تے او خود پیدا کیتے گین تے نہ او اپنے کیتے نقصان تے نہ نفعے دے مالکن تے نہ موت دے نہ زندگی دے تے نہ ولا اٹھن دے مالکن۔

۵۔ تے کافر آبدن اے تے محض ہک کوڑ جیرھا اوں بٹا گدے تے بی قوم ایندی مدد کریندی ہے اے انہیں وڈا ظلم کیتے تے وڈا کوڑ ماریئے نہیں۔

۶۔ تے او آبدن اے تے پہلیاں کہانیاں ہن جیرھیاں اوں لکھوا گدھین تے رات ڈینہہ اوندے اتے پڑھیاں ویندن ۷۔ توں آکھ ایں قرآن کوں اوں ذات ٹٹائے جیرھا آسمانیں تے زمین دے راز کوں جانڈے بے شک او بخش والا تے دل دل رحم کرن والا ہے۔

۸۔ تے انہیں آکھئے ایں رسول کوں کیا تھی گئے اے کھانا کھندے تے بازاریں و سچ ٹردے ایندے اتے فرشتہ کیوں نہیں بہایا گیا تے جیرھا ایندے نال تھی کے ڈراوے ہا۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱

تَبٰرَكَ الَّذِیْ نَزَلَ الْفُرْقَانَ عَلٰی عَبْدِهٖ لَیَكُوْنَ لِلْعٰلَمِیْنَ نَذِیْرًا ۲

الَّذِیْ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَمْ یَتَّخِذْ وَلَدًا وَ لَمْ یَكُنْ لَهُ شَرِیْكَ فِی الْمُلْكِ وَ خَلَقَ كُلَّ شَیْءٍ قَفًّا ۳
تَقْدِیْرًا ۴

وَ اتَّخَذُوا مِنْ دُوْنِهٖ اِلٰهَةً لَا یَخْلُقُوْنَ شَیْئًا وَ هُمْ یُخْلَقُوْنَ وَ لَا یَمْلِكُوْنَ لِاَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَ لَا نَفْعًا وَ لَا یَمْلِكُوْنَ مَوْتًا وَ لَا حَیٰوةً وَ لَا نُشُوْرًا ۵

وَ قَالَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا اِنْ هٰذَا اِلَّا اَفْكٌ اُفْتَرِهٖ وَ اَعَانَهٗ عَلَیْهِ قَوْمٌ اٰخَرُوْنَ ۶ فَقَدْ جَاءُ وَ ظَلَمًا وَ زُوْرًا ۷

وَ قَالُوْا اَسَاطِیْرُ الْاَوَّلِیْنَ اَلَّتَّتَّبٰهَا فِیْهِ تَمَلٰی عَلَیْهِ بٰكِرَةٌ وَ اَصِیْلًا ۸

قُلْ اَنْزَلَهٗ الَّذِیْ یَعْلَمُ السِّرَّ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۹ اِنَّهٗ كَانَ عَفُوْرًا رَّحِیْمًا ۱۰

وَ قَالُوْا مَا لِ هٰذَا الرَّسُوْلِ یَاْكُلُ الطَّعَامَ وَ یَسْتَبِیْ فِی الْاَسْوَاقِ لَوْلَا اَنْزَلَ اِلَیْهِ مَلٰكٌ فِیْكَوْنُ مَعَهٗ نَذِیْرًا ۱۱

۹۔ یا اوندے اتے خزانہ ہایا ونچے یا یا ایس کنیں باغ ہوئے یا
جیندے وچو کھاوے باتے نالیں اکھے جو تہاں تے
ایجھے آدمی دے پچھو ٹردے ء جینکوں کھوایا ویندے۔
۱۰۔ توں بڑیکھ تیدے متعلق کینھیاں گا لہیں کریندن تے
او گمراہ تھی گئین تے ہن کوئی انہیں کوں راہ نیس لبھدا۔
۱۱۔ برکت والی ء اوزات جے او چاہے تے ایس کنیں زیادہ
چھکے باغ تیدے بنا بڑیوے جیندے وچ نہراں و ہندیاں
ہون تے تیدے کیتے وڈیاں ماڑیاں بنا بڑیوے۔
۱۲۔ اصل او قیامت دا انکار کریندے پین تے اسان
قیامت دے منکر کیتے جھڑکن والا عذاب تیار کیتا ہوئے
۱۳۔ تے جڈاں او انہیں کوں بڑیکھسی پرسیں کنیں او
اندھی کاوڑ والی تے مصیبت والی آواز سنسن۔
۱۴۔ تے جڈاں انہیں کوں بدھ کے تنگ جاوچ سٹیا ویسی
تے او اتھال موت کوں سڈلین۔
۱۵۔ آج تہاں ہک موت نہ سڈو بہوں ساریاں موتاں
سڈو۔
۱۶۔ توں اکھ کیا اے چکگا ء یا ہمیشہ رہن والی بہشت
جیندا متقیں نال وعدہ کیا گئے او انہیں دا بدلہ تے لگاڑ
ہوسی۔
۱۷۔ اوندے وچ انہیں کوں جو او چاہن ملی تے ہمیشہ رہن
تیدے رب دا وعدہ ضرور پورا تھیسے۔
۱۸۔ تے جڈاں انہیں کوں تے انہیں دے مہبودیں کوں
بیندی او اتد دے سوا عبادت کریندے ہن کھٹا
کیتا ویسی ول آکھسی کیا تہاں میڈے بندیں کوں گمراہ
کیتا یا او آپ سدھے راہ کنیں ہٹ گئے ہن۔
۱۹۔ او آکھسن توں پاک ہویں ساڈا کوئی حق نہ با جو اسان

أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزًا أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا
وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ①
أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ②
تَبْرَكَ الَّذِي لِنَ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ
قُصُورًا ③
بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ
بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ④
إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَبَعُوا لَهَا تَفِيضًا
وَزَفِيرًا ⑤
وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّبِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ
ثُبُورًا ⑥
لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَاذْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ⑦
قُلْ أَدْرَاكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ
كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَ مَصِيرًا ⑧
لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا
مَسْئُولًا ⑨
وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلُّلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا
السَّبِيلَ ⑩
قَالُوا سُبْحٰنَكَ مَا كَانَ يُنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ

دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءٍ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى
نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿۱۹﴾

تیبڑے سوا بے سگتی بٹاؤں ہاتے تیں انہیں کورتے
انہیں دے پیو بڑا بیس کوں بہوں فائدہ بڑتا ہا (امیر بٹایا ہا)
تے اوتیبڑی یاد بھل گئی تے او تباہ تھیوں والی قوم
تھی گئی ہائی۔

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا
وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نَذِقْهُ عَذَابًا
كَبِيرًا ﴿۲۰﴾

۲۰۔ جو تساں آہرے باوے انہیں اونکوں جھٹلا بڑتے
ہن تساں نہ عذاب ہٹا سگدے تے نہ مدد دی طاقت رکھیندے
تے جیرھا تہا بڑے وچو ظالم اوں کوں اساں وڈا عذاب
بڑیوں۔

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنْتَهُمْ
لِيَأْكُلُوا الطَّعَامَ وَيَشْرَبُوا فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا
بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ
رَبُّكَ بِصِيرَاتٍ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے تیں کنیں پہلے اساں جتی رسول پھین او سارے
کھانا کھندے ہن تے بازاریں وچ وی ٹردے ہن تے
اساں تساں وچو کچھ کوں کچھ کیتے فتنہ بٹائے سے کیا تساں
مہر کریندے تے تہا بڑا رب بہوں بڑیکھن والا۔

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ
عَلَيْنَا الْمَلِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا
فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًا كَبِيرًا ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے جیرھے لوک ساڈے ملن دی امید نہیں رکھیندے
انہیں آکھے ساڈے اتے فرشتے کیوں نہیں لہائے
گئے یا اساں اپنے رب کوں بڑہے نیتے انہیں اپنے
دلیں وچ اپنے آپ کوں وڈا سمجھے تے او منہ زوری
وچ بہوں اگور و دھ گبھن۔

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ
وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿۲۳﴾

۲۳۔ جیرھے بڑینہ او فرشتیں کوں بڑیکھسن اوں بڑینہ
مجریں کیتے کوئی چنگی خبر نہ ہوسی تے او آکھسن اساں
کنیں پریں رہ و نجو۔

وَقَدْ مَنَّآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً
مَّنثُورًا ﴿۲۴﴾

۲۴۔ جو انہیں کم کیتے ہوسن انہیں دو توجہ کرلیوں تے
اونکوں ایوں کر بڑیوں جیویں ہوا وچ اڈرے ہوئے
لگھڑے۔

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ
مَقِيلًا ﴿۲۵﴾

۲۵۔ بہشتی لوک اوں بڑینہ لکانے دے لحاظ ناں وی
چبگے ہوسن تے آرام کیتے بہوں چبگی جہیں وچ ہوسن۔

يَوْمَ تَشْقَى السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِلَ الْمَلَائِكَةُ

۲۶۔ تے جڈاں آساں پھٹ ویسی تے سرتے بھڑ ہوسی

تَنْزِيلًا ①

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْخَبِيرُ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ②

وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلِيَّتَنِي ائْتَدْتُ
مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ③

يُونَيْتِي لِيَتَنِي لَمْ اَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ④

لَقَدْ اَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ اِذْ جَاءَنِي ۚ وَكَانَ
الشَّيْطٰنُ لِلْاِنْسٰنِ خَدُوْلًا ⑤

وَقَالَ الرَّسُوْلُ يَرْبِّ اِنْ قَوْمِي اَتَّخَذُوْا هٰذَا الْقُرْاٰنَ مَهْجُوْرًا ⑥

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِيْنَ وَكَفَى
بِرَبِّكَ هٰدِيًّا وَنَصِيْرًا ⑦

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
وَاحِدَةً ۗ كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهٖ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنٰهُ
تَرْتِيْلًا ⑧

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ اِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَاَحْسَنَ
تَفْسِيْرًا ⑨

الَّذِيْنَ يُحْشَرُوْنَ عَلَيْهِ وُجُوْهُهُمْ اِلَىٰ جَهَنَّمَ اُولٰٓئِكَ
سُرْمًا مَّكَانًا وَّاَضَلُّ سَبِيْلًا ⑩

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسٰى الْكِتٰبَ وَجَعَلْنَا مَعَهٗ اَخَاهُ هٰرُوْنَ
وَزِيْرًا ⑪

فَقُلْنَا اِذْ هَبَا اِلَى الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا يَا اِنَّا قَدْ قَرُنْهُمْ

تے فرشتے دل دل لہائے دلین۔

۲۷۔ اوں ڈیہنہ سچی بادشاہی رحمن خدا دی ہو سی تے او
ڈیہنہ کافرین کیتے اوکھا ہو سی۔

۲۸۔ تے اوں ڈیہنہ ظالم اپنے ہتھیں کوں چک پیسی
تے آکھی ہائے ہائے میں رسول دے نال ٹرپوواں ہا

۲۹۔ ہائے ہائے میں فلانے آدم کوں سنگتی نہ بناواں ہا
۳۰۔ اوں میکوں اللہ دی یاد کنیں غافل کر ڈتے اوندے

میں کنیں آون دے بعد تے شیطان انسان کوں کلھا
پھوڑ ڈیندے۔

۳۱۔ تے رسول آکھے اے میڈے رب بے شک میڈی
قوم این قرآن کوں کنڈ پچھو سٹ گھتے۔

۳۲۔ تے ایویں اساں ہرنی دا مہر میں وچو دشمن بنائے
سے تے تیار ہدایت ڈیون تے مدد کرن دے لحاظ
نال کافی۔

۳۳۔ تے کافرین آکھے قرآن این بنی تے بکو دند کیوں
نیئں لہایا گیا۔ ایویں بے تاں جو اساں ایندے نال

تیار دے دل کوں مضبوط کروں تے اساں اینکوں بہوں
چنگا بنائے۔

۳۴۔ او تیکوں کوئی دی گال نیئں آہدے تے اساں
تیکوں اوندے جواب دج چکی تے سچی گال ڈسیندے

ہیں تے بہوں چنگی تفسیر کر ڈیندے ہیں۔
۳۵۔ تے میرے لوک اپنے سرداریں نال جہنم دوکھٹے کیتے

ولین ایجھے لوکن جہنم دی جا بہوں بڑی ہے گمراہی آلا راہ۔
۳۶۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈرتی تے اوندے نال

اساں اوندے بھرا ہارون کوں امدادی بنا کے پھٹے۔
۳۷۔ تے اساں آکھی ڈویں اوں قوم دو وچو جہنم ساڈی

آیات کوں جھٹلائے تے اساں انہیں کوں اصلو تباہ کر ڈتے
۳۸۔ تے لوح دی قوم جیرھے ویلھے انہیں اپنے رسولیں
کوں جھٹلائے اساں اونکوں فرق کر ڈتے تے لوکس کیتے
نشان بنا ڈتے تے ظالمیں واسطے اساں ڈکھ والا عذاب
تیار کیا ہوئے۔

۳۹۔ تے عادتے نمودتے کھو آ لے تے بی بہوں ساری
قومیں کوں جیرھیاں انہیں دے وچکار ہن تباہ کر ڈتے۔
۴۰۔ تے اساں ہر قوم کیتے سچائی بیان کر ڈتی ہے (تے
جیلھے نہ سمجھے) اساں انہیں کوں تباہ کر ڈتے۔

۴۱۔ تے بے شک او ایں وستی کنیں لنگھین جیندے
اتے ڈکھ دامینہ وسایا گیا ہا کیا او اینکوں ڈبہ دے نیں
تے اصل او ولا اٹھن دی امید وی نیں رکھیندے۔
۴۲۔ تے جیلھے او تیکوں ڈبہ دے تے او تیکوں محض کھل
تے مذاق دی با سمجھن کیا ایتھو، جیکوں اللہ سبب
رسول بنا کے پھیلے۔

۴۳۔ جے ایندے وس وچ ہوئے ہاتے ساکوں ساڈے
معبودیں کنیں پریں کر ڈیوے ہا جے اساں انہیں تے
چکے نہ ہووے ہاتے انہیں کوں ضرور پتہ بگ ولسی جڈاں او
عذاب کوں ڈیکھسن جو کون سدھے راہ کنیں پریں تھی
نگے۔

۴۴۔ اے رسول! کیا تیکوں اوں شخص دا پتہ ہے جنیں
اپنی خواہشیں کوں معبود بنا گدھے کیا توں اوندا دی نگران
ہئیں۔

۴۵۔ کیا توں سمجھیندیں جو انہیں وچو بہوں سارے
سڈن یا سمجھن اتے محض ڈبگریں آلی کارن تے اسل
او انہیں کنیں وی وچھلے پاندن۔

تَدْمِيرًا ۳۷

وَقَوْمٍ نُوحٍ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ
لِلنَّاسِ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ۳۸

وَعَادًا وَنُوحًا وَأَصْحَابَ الرَّيِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ
كَثِيرًا ۳۹

وَكُلًّا ضَرَبْنَاهُ الْأَمْثَالَ وَكُلًّا تَبَرْنَا تَنْبِيْرًا ۴۰

وَلَقَدْ آتَوْنَا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أُمِطِرَتْ مَطَرًا سُوءًا
أَلَمْ يَكُونُوا يَرُونَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ۴۱

وَإِذَا رَأَوْكَ إِذْ يَتَخَذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَلَمْ يَكُنْ لَكَ
بِعَثِّ اللَّهِ رَسُولًا ۴۲

إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ الْهَيْبَتِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا
وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرُونَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلَّ
سَبِيلًا ۴۳

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ
عَلَيْهِ وَكَيْلًا ۴۴

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ
هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ۴۵

۴۵

أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ
سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿۳۶﴾

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿۳۷﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ مُبَاتًا
وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿۳۸﴾

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿۳۹﴾
لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا
وَأَناسًا كَثِيرًا ﴿۴۰﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيْنَ بَيْنِهِمْ لِيَبَدُلَ قُلُوبَهُمْ
النَّاسِ إِلَّا كَفُورًا ﴿۴۱﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَبعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ تَذِيبًا ﴿۴۲﴾

فَلَا تُطِيعُ الْكُفْرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿۴۳﴾

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَ
هَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَجِجْرًا
مَخجُورًا ﴿۴۴﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا

۴۶. کیا تیکوں پتہ نیٹیں جو تیبڑے رب کیوں پچھاویں
کوں وڈا کیتے تے جے او چاہے ہاتے اونکوں کھڑا کر
ڈلیوے ہا ول اساں سمجھ کوں اونڈے اتے گواہ بٹائے۔
۴۷. ول اساں اونکوں آپ دو ہولے ہولے چھیندے
پٹے ہیں۔

۴۸. تے او ہورے جنیں تہا ڈے کیتے رات کوں لباس تے
تندر کوں آرام وا ذریعہ بٹائے تے ڈینہہ کوں اٹھن دا
ذریعہ بٹائے۔

۴۹. تے او ہورے جنیں اپنی رحمت کنیں پہلے ہوا میں خوشخبری
کیتے پھین تے اساں بھڑکنیں پاک پانی بٹائے۔

۵۰. تاں جو اساں اونڈے نال بر ملک کوں وسوں کوں تے
اونڈے نال بہوں سارے ڈبگریں تے انسانیں کوں
پانی پلیندے ہیں جیرے اساں پیدا کیتن۔

۵۱. تے اساں رپانی اکوں انہیں وچ کھنڈا ڈرتے تاں
جو اونصوت پکٹن تے بہوں سارے لوک کفر دے
سوا ساریں گالیں دا انکار کریندن۔

۵۲. جے اساں چاہوں ہاتے اساں بردستی وچ ڈراون آلا
پھوں ہا۔

۵۳. توں کافرین دا اکھن نہ من تے ایں قرآن نال
انہیں دے خلاف وڈا جہاد کر۔

۵۴. تے او ہورے جنیں ڈوسندر چلائن ہک بہوں مٹھا
تے ڈو جھا بہوں کوڑا تے لوٹا تے انہیں ڈوناہیں
دے ادھ وچ اول ہک روک بٹا ڈتی تے او ہک ڈوبھے
نال رلدے نیٹیں۔

۵۵. تے او ہورے جنیں پانی کنیں انسان بٹائے تے اونکوں

کڑھیں پھوڑاڑا تے کڑھیں سوڑھا بنائس تے تیربارب برشے تے قادر
۵۶ تے او اللہ دے سوا اوندی عبادت کریندن جیرھانہ
انہیں کوں فائدہ پچیندے تے نہ انہیں کوں بڑکھ پچا سگدے
تے کافر لیکا اپنے رب دے غلام رہندے۔

۵۷ تے اساں تیکوں معنی خوشخبری بڑیوں والائے بڑاؤن
والا بنا کے پھٹے۔

۵۸ توں اکھ میں لتاں کنیں کوئی بدلہ نہیں منگدا سوائے
اوں بندے دے جیرھا اپنی مرضی نال اپنے رب دی راہ
دوڑ پورے۔

۵۹ تے توں اوں ذات تے بھروسہ کر جیرھی زندہ
تے کڑھیں نئیں مردا تے اوندی تعریف نال اوندی
پاکیزگی بیان کرتے او اپنے بندیں دے گناہیں توں بڑاؤھا
واقف۔

۶۰ او خدا جس آسمانیں تے زمین تے جو ایندے دیکھار
چھی وقتیں وچ پیدا کیتس تے ول او عرش تے جم گئے
بن منگئے بڑیوں والا توں او کنیں کچھ جیرھا بہوں
جانڈے۔

۶۱ تے جیلھے انہیں کوں اکھیندے جو رحمن کوں سجدہ
کرو او ابدن رحمن کیا نشے ہے کیا اساں اونکوں سجدہ
کوں جسندا توں ساکوں حکم بڑیندیں تے لے مجال انہیں
کوں نفرت وچ ودھا بڑیندی۔

۶۲ برکت والی اودات جیں آسمان وچ بروج بنائیں
تے انہیں وچ سمجھ تے روشن بڑیوں والا چندر
بنائس۔

۶۳ تے اوبا ذات جیں رات تے بڑینہ کوں ہک پے دے
پچھو اون والا بنائس اے اوندے واسطے ہے جیرھا

وَصَهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ۵۶

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا
يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ۵۷

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۵۸

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَن شَاءَ أَن
يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۵۹

وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ النَّبِيِّ الَّذِي لَا يُؤْتِي سَبِيحًا وَمَجْدًا
وَكَفَىٰ بِهِ بَدُنُوبٍ عِبَادَةً خَيْرًا ۶۰

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهِ
خَيْرًا ۶۱

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ
أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۶۲

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا
سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ۶۳

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَن أَرَادَ
أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ۶۴

نصیحت حاصل کرنا چاہے یا شکر کرنا چاہے۔

۶۳۔ تے رحمن دے بندے اوہن ہیرے زمین تے آرام نال ٹردن تے جیلھے انہیں نال جاہل الویندن تے او انہیں کوں آہن خیر ہوئی۔

۶۴۔ تے ہیرے اپنیاں راتاں اپنے رب کوں سجدے کریندے ہوئیں تے کھڑکے گذریندن۔

۶۵۔ تے ہیرے آہن لے ساڑے رب اساں کئیں دوزخ دا عذاب پیریں ہٹا بے شک اوندا عذاب چٹی ہے تے تباہی ہے۔

۶۶۔ بے شک او بہوں بُری ہے بھانویں عارضی رہن دی جا ہوئے یا مستقل۔

۶۷۔ تے ہیرے دیلھے فرج کریندن نہ او فضول فرجی کریندن تے نہ شومائی کریندن تے او ڈوناہیں مگاہیں دے وچ وچ ٹردن۔

۶۸۔ تے ہیرے اللہ دے نال پیا کوئی مبود نہیں سڈیندے تے او کہیں اینجے بندے کوں قتل نہیں کریندے جیندا قتل اللہ حرام کیا ہوئے سوائے حق دے تے نہ اوزنا کریندن تے ہیرھا اینجھا کم کر لیس او گناہ دا بدلہ پھی۔

۶۹۔ تے قیامت دے ڈینہہ اوندے کیتے عذاب ڈوڑا کیتا ویسی تے اوندے وچ بے عزت تھی کے رہی۔

۷۰۔ سوائے اوندے جیرھا توبہ کرے تے جیرھا ایمان آنے تے چنگے کم کرے ایٹھے ہن جو اللہ سئیں انہیں دی برائیں کوں نیکی وچ بدل ڈیسی تے اللہ سئیں بہوں بخشش والائے بہوں رحم کرن والا۔

۷۱۔ تے جیرھا توبہ کرے تے چنگے کم کرے تے بے شک

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا
وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿۳۳﴾

وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿۳۴﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ
إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿۳۵﴾

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿۳۶﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ
بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿۳۷﴾

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ
النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿۳۸﴾

يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ
مُهَانًا ﴿۳۹﴾

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ
يَبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿۴۰﴾

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ

مَتَابًا ۱۰

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ
مَرُّوا كِرَامًا ۱۱

او اللدیس دو بہوں جھکن والا ۱۰۔

۱۳۔ تے جیرے کوڑی گواہی نہیں ڈیندے تے جیلھے
اوبے فائدہ گاہیں کنیں لگھدن تے شرافت نال
لگھ ویندن (انہیں وچ رلدے نہیں)۔

۱۴۔ تے جڈاں انہیں دے رب دی آیات انہیں کوں یاد
ڈیویاں وچن تے او اوندے اتے پوڑے تے اندھے
آلی کار نہیں ڈھندے۔

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخْزُوا عَلَيْهَا
صُنًا وَعُمِيَانًا ۱۲

۱۵۔ تے جیرے آہن جو لے ساڈے رب ساکوں
ساڈیں زالیں تے ساڈی اولاد کنیں اکھیں دی ٹھاڈل
پچا تے ساکوں متقیں دا امام بنا۔

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا
ذُرِّيَّتًا قَرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ۱۳

۱۶۔ ایٹھے لوکن جنہیں کوں بدلے دج ماڈیاں ڈتیاں ولین کیوں
جو انہیں صبر کیتے تے انہیں کوں بہشت دج تحفے تے
سلامتی دے سنبے ملسن۔

أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا
نَجِيَّةً وَسَلَامًا ۱۴

۱۷۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن لے ڈاڈھیں چنگی
بارو بھانویں عارضی ہوئے تے بھانویں مستقل۔

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقْرَأًا وَمَقَامًا ۱۵

۱۸۔ توں آکھ جو میڈے رب کوں تہاڈی کوئی پرواہ
نئیں جے تساں منگوند تے تساں جھٹلائے ہن اوندے
عذاب تہا کوں ضرور چھڑیا رہسی۔

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ
كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ۱۶

۱۶

سورة شعراء مکی ۷۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۲۸ آیتاں تے ۱۱ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرحان مینگے
 بڑیوں والاتے دل دل رحم کرن والا ۷۔
- طَسَّمَ ②
- ۲۔ پاک سٹن والاتے بزرگ۔
- تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْبَيِّنِ ③
- ۳۔ اے آیتاں کھول کھول کے بیان کرن والی کتاب دیاں
 ہن۔
- لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ④
- ۴۔ اے تمہی سبگدے جو توں اپنے آپ کول ہلاک کر
 بڑیوں ات گاہوں جو اے میندے نیں۔
- إِنْ تَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
 أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ ⑤
- ۵۔ جے اساں چاہوں تے انہیں تے آسمان کنیں ہک ایجا
 نشان لھاؤں جو انہیں دیاں گچیاں اوندے اگونو وچن۔
- وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرِ مِنَ الرَّحْمٰنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا
 كَانُوا عَنْتُهُ مُعْرِضِينَ ⑥
- ۶۔ تے جڈاں وی انہیں کنیں رحمن ولو نواں ذکر اندے
 او اول کنیں اسلومند پھیر گھندن۔
- فَقَدْ كَذَبُوا فَسَيَاتِيهِمْ أَتْبَوْا مَا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَفْزِزُونَ ⑦
- ۷۔ انہیں جھٹلائے تے انہیں دے اگو انہیں دے مذاق
 دی حقیقت ضرور کھل ویسی۔
- أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمَا أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ رَوْحٍ
 كَرِيمٍ ⑧
- ۸۔ کیا انہیں زمین کول نیں بڑھا جو اساں اوندے وچ
 کے تلا چنگے چنگے جوڑے پیدا کیتن۔
- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ⑨
- ۹۔ بے شک ایندے وچ وی نشان تے انہیں وچر بہوں
 سارے میندے نیں۔
- وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑩
- ۱۰۔ تے بے شک تیبڑا رب غالب تے دل دل رحم
 کرن والا ۷۔
- وَأِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ إِنَّ آيَةَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ⑪
- ۱۱۔ تے جڈاں تیبڑے رب موسیٰ کول سبڑ ماریئے
 جو توں ظالم قوم دو وچ۔
- قَوْمٍ فِرْعَوْنٌ إِلَّا يَنْتَقُونَ ⑫
- ۱۲۔ فرعون دی قوم کیا او ڈر دے نیں۔

۱۳۔ اول آکھے میوں ڈرے لے میڈے رب جو میوں او
جھٹلا ڈلسین۔

۱۴۔ تے میڈا سینہ تنگ تھندے تے میڈی زبان چچی نیں چلدی
تے توں میڈے نال ہارون کوں پھڑ۔

۱۵۔ تے انہیں دا میڈے اتے ہک الزام دی ہے تے میں
ڈرہاں جو او میوں قتل کر ڈلسین۔

۱۶۔ اللہ آکھے اصلونہ تساں ڈوہیں میڈے نشان گمن
کے وچو بے شک اساں تہا ڈے نال تہا ڈی دعائیں
کوں سڈے رہسوں۔

۱۷۔ تساں ڈوہیں فرعون کینں وچو تے آکھو جو اساں
رب العالمین ولورسوں ہیں۔

۱۸۔ تے توں ساڈے نال بنی اسرائیل پھڑے۔

۱۹۔ فرعون آکھے کیا اساں تیکوں پالیا نیں تے توں
ہال بانوں تے توں ساڈے وچ اپنی عمر دے بہوں
سارے سال رہ گئیں۔

۲۰۔ تے تیں جیرھے کم کیتن کیتن تے توں ناشکری کریندیں۔

۲۱۔ حضرت موسیٰ آکھے میں کیتن اول و پلھے جیلھے میوں
پتہ نہ ہا۔

۲۲۔ جیلھے میں تساں کینں ڈریاں تساں کینں بھج گیاں
تے میڈے رب میوں نبوت ڈتی ۶ تے میوں رسولیں
وچو بنائیں۔

۲۳۔ تے جیرما احسان توں میوں چٹویندا پئیں کیا تھی
پیا (ات گاہوں) ساری قوم بنی اسرائیل کوں غلام بنائی
پئیں؟

۲۴۔ تے فرعون آکھے رب العالمین کون۔

۲۵۔ اول آکھے او آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچ

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ۝۱۳

وَيُضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى
هُرُونَ ۝۱۴

وَلَهُمْ عَلَى ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ۝۱۵

قَالَ كَلَّا فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَعِينُونَ ۝۱۶

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۱۷

أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ۝۱۸

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِينًا وَلِئْتًا فِينَا مِنْ
عُمُرِكَ سِنِينَ ۝۱۹

وَفَعَلْتَ فَعَلْتَكِ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۝۲۰

قَالَ فَعَلْنَاهَا إِذَا وَآنَا مِنَ الضَّالِّينَ ۝۲۱

فَقَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خَفَّيْتُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝۲۲

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ ۝۲۳

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝۲۴

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ

- مُوقِنِينَ ۲۵
قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ إِلَّا نَسْتَعِينُ ۲۶
- اوندارب جے تساں یقین کروں تاں۔
۲۶۔ اول آکھے اپنے آسوپا سوالیں کوں کیا تساں سٹدے
نوتے پٹے۔
- قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۲۷
۲۷۔ موسیٰ آکھے جو او تہا بڑا تے تہا بڑے پہلے پیو بڑا بیس دا
دی رب۔
- قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ۲۸
۲۸۔ فرعون آکھے جو بے شک جیرا رسول تہا بڑو پٹھیا گئے
او پاگل۔
- قَالَ رَبُّ الشَّرْقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ۲۹
۲۹۔ موسیٰ آکھے جو او پچا دھ تے پوادھ تے جو انہیں دے
دیج اوندارب جے تساں عقل کرو۔
- قَالَ لَيْنِ اتَّخَذَتِ الْهَآ غَيْرِي لَأَجْعَلَكَ مِنْ
الْمَسْجُونِينَ ۳۰
۳۰۔ فرعون آکھے جے تیں میڈے سوا بیا کوئی معبود بنایا تے
میں تیکوں ضرور ڈھک ڈیساں۔
- قَالَ أَوْلَوْ جُنَّتْ بِشَىْءٍ مُّبِينٍ ۳۱
۳۱۔ موسیٰ آکھے بھانویں میں تیبڑو کوئی کھلا کھلا معجزہ وی
گھن آواں۔
- قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۳۲
۳۲۔ اول آکھے گھن آجے توں سچا ہوں۔
- فَأَلْقِ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ۳۳
۳۳۔ اپنا سوٹا سٹیس تے او ہوں ویلھے ظاہر ظہور ناگ
بن گئے۔
- وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلتُّظْرِينَ ۳۴
۳۴۔ تے اپنا ہتھ چھکیں تے او ہوں ویلھے انہیں ڈکھین
والیں کوں چٹا کھیر نظر آئے۔
- قَالَ لِمَلَأِ حَوْلَهُ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ۳۵
۳۵۔ اول اپنے چودھار و بڑیریں کوں آکھے بے شک
اے مکررا جادوگر۔
- يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ ۳۶
تَأْمُرُونَ ۳۷
۳۶۔ اے چاہندے جو تہا کوں اپنے جادو دے زور نال تہا بڑے
ملک کنیں کڈھ بڑیوے تے تساں کیا صلاح ڈیندے؟
۳۷۔ انہیں آکھے ایسوں تے ایندے بھرا کوں دھتی بڑے تے
شہریں وچ کھٹے کرن والے پٹھ۔
- قَالُوا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ
حَشِيرَتِي ۳۸
۳۸۔ او تیبڑو ماہر جادوگر گھن آون۔
- يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ۳۹
فَجَمَعَ السَّحْرَةَ لِبَيْقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ۴۰
۳۹۔ ہک مقررہ ڈینہہ سارے جادوگر کھٹے کتے گھین۔
۴۰۔ سب سحرے لیبقات یوم معلوم۔

۴۰۔ تے لوکیں کوں آکھیا گیا جو تساں سارے کھٹے تھوہے۔
 ۴۱۔ تاں جو اساں جادو کریں دے پکھوڑوں جے او
 بڑاڑھے تھی گئے تے
 ۴۲۔ جیلھے جادو گرائن انہیں فرعون کوں آکھئے جے اساں
 بڑاڑھے تھی ونبجوں تے ساکوں کیا العام ملیسی۔
 ۴۳۔ اوں آکھئے ہاتے تساں میڈے خاص پیارے لوکیں وچو
 بن ویسوں۔

۴۴۔ موسیٰ انہیں کوں آکھئے جو تساں سٹے بے سٹو۔
 ۴۵۔ انہیں اپنے رے تے سوٹے سٹ بڑتے تے انہیں
 آکھئے جو فرعون دی عزت دی قسم اساں بڑاڑھے ہیں۔
 ۴۶۔ ول موسیٰ اپنا سوٹا سیٹے تے اوہوں دیلھے انہیں دے
 کوڑ کوں نکلن پئے گئے۔

۴۷۔ تے جادو گر سجدے وچ ڈھ پئے۔
 ۴۸۔ انہیں آکھئے اساں ایمان ایندے ہیں اوندے تے
 جیرھا سارے جہانیں دارب۔
 ۴۹۔ جیرھا موسیٰ تے ہارون دارب۔

۵۰۔ اول (فرعون) آکھئے جو تساں میڈی اجازت کنیں پہلے
 اونکوں من گدھے بے شک لے تہاڑا وڈا جین تہا کوں
 جادو سکھالے تہا کوں ضرور پتہ بگ ویسی میں ضرور تہا بڑے
 ہتھ تے پیر خلافت ورزی دی وجہ نال کپیاں تے تساں
 ساریں کوں ضرور پھاسی ڈلیاں۔

۵۱۔ انہیں آکھئے او جڑ بے شک اساں اپنے رب دوونجئے
 ۵۲۔ بے شک اساں امید کریںدے ہیں جو ساڈا رب ساڈے
 گناہ بخش ڈلیسی کیوں جو اساں پہلے منن والے ہیں۔

۵۳۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی جو توں میڈے بندیں
 کوں راتوں رات گھن وچ بے شک تہاڑا پھینکا کیسا ویسی۔

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُّجْتَبِعُونَ ﴿۳۰﴾
 لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمْ الْغَالِبِينَ ﴿۳۱﴾

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَنَا لَأَجْرًا
 إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿۳۲﴾
 قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُتَقَرَّبِينَ ﴿۳۳﴾

قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوْمَا مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ ﴿۳۴﴾
 قَالُوا جِبَالَهُمْ وَعِصِيَّتَهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ
 إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿۳۵﴾
 فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿۳۶﴾

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سِجِّدِينَ ﴿۳۷﴾
 قَالُوا أَمَّا رَبِّ الْغَالِبِينَ ﴿۳۸﴾

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿۳۹﴾

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أذنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَيْدُكُمْ
 الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ هُ لاَ قِطْعَنَ
 أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلاَفٍ وَ لاَ وَصَلَبَتَكُمُ
 أَجْمَعِينَ ﴿۴۰﴾

قَالُوا لاَ ضَيْرُ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُّنتَقِلُونَ ﴿۴۱﴾

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا أَنْ كُنَّا آوَّلَ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۲﴾

وَ اَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعَبَادِنَا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿۴۳﴾

- ۵۴۔ فرعون شہریں وچ کھٹے کرن والے پٹھین۔
 ۵۵۔ بے شک اے تھوڑی جہیں جماعت۔
 ۵۶۔ تے او ساکوں کا وڑ لویندے پین۔
 ۵۷۔ تے اسان سارے احتیاط کرنیدے پین۔
 ۵۸۔ تے اسان انہیں کوں باغیں تے چشیں کنوں کڈھ
 چھوڑیئے۔
 ۵۹۔ تے خزانیں تے عزت آلی جہیں کنیں دی۔
 ۶۰۔ تے اسان ایویں بنی اسرائیل کوں انہیں دا وارث کر
 بڑتے۔
 ۶۱۔ تے فخر دے ویلھے انہیں دا انہیں بیچا کیا۔
 ۶۲۔ تے جیلھے بڑوہیں ٹولے بک بڑو جھے دے سامنے
 تھین تے موسیٰ دے ساتھیں آکھئے اسان پکڑیندے
 ہیں۔
 ۶۳۔ اوں آکھئے اصلوناں میڈا رب میڈے نال تے میوں
 راہ بڑکھلیس۔
 ۶۴۔ اسان موسیٰ کوں وحی کیتی ۶ جوتوں اپنا سوٹا سمندر
 تے مارتے سمندر ٹوٹے ٹوٹے تھی گیا تے برٹوٹا بک
 وڈے طے آلی کار نظر ٹگ پیا۔
 ۶۵۔ تے پھلیں کوں (فرعون دا لشکر) دی اسان انہیں دے
 کوہو کر بڑتا۔
 ۶۶۔ تے موسیٰ تے اوندے نال آلیں ساریں کوں اسان بچا
 گدھا۔
 ۶۷۔ تے بڑو جھیں کوں اسان غرق کر بڑتا۔
 ۶۸۔ بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں دچو بہوں
 سارے نیں میندے۔
 ۶۹۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے دل دل رحم کرن
- فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿۵۴﴾
 إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿۵۵﴾
 وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ ﴿۵۶﴾
 وَإِنَّا لَجَبِّعُ حَذِرُونَ ﴿۵۷﴾
 فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿۵۸﴾
 وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿۵۹﴾
 كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿۶۰﴾
 فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ﴿۶۱﴾
 فَلَمَّا تَرَاءَ الْجِنِّ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَمُدْرِكُونَ ﴿۶۲﴾
 قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿۶۳﴾
 فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ
 فَانفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالظَّوْدِ الْعَظِيمِ ﴿۶۴﴾
 وَأَزَلَفْنَا لَهُمُ الْخُزَيْنَ ﴿۶۵﴾
 وَأَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿۶۶﴾
 ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ﴿۶۷﴾
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۶۸﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۶۹﴾

والاء.

- ۶۰۔ تے توں انہیں تے ابراہیم دی خبر پڑھ۔
 ۶۱۔ جیلھے اوں اپنی قوم تے پیو کوں آکھئے تساں کیندی عبادت کریندے ۶۔
 ۶۲۔ انہیں آکھئے اساں بتیں دی عبادت کریندے ہیں تے انہیں دے سامنے بیٹھے رہندے ہیں۔
 ۶۳۔ حضرت ابراہیم آکھئے جیلھے تساں اوں کوں سڈیندے ۶ کیا او تہاڑی گال کوں سڈن۔
 ۶۴۔ یا او تہا کوں کوئی فائدہ یا نقصان پچا سگدن۔
 ۶۵۔ انہیں آکھئے اصل اساں اپنے پیو ڈاڑے کوں ایویں کریندا ڈیکھ جھلئے ہیں۔
 ۶۶۔ ابراہیم آکھئے کیا تہا کوں پتہ ہے جیندی تساں عبادت کریندے ۶۔
 ۶۷۔ تساں تے تہاڑے پہلے پیو ڈاڑے۔
 ۶۸۔ بے شک او میڈے دشمنن سوائے رب العالمین دے۔
 ۶۹۔ جیں میکوں پیدا کیئے او میکوں سدھاراہ ڈکھلیسی۔
 ۷۰۔ تے جیرھا میکوں کسویندا وی ہے تے پلیندا وی ہے۔
 ۸۱۔ تے جیلھے میں بیمار تھینداں او میکوں صحت ڈیندے۔
 ۸۲۔ تے جیرھا میکوں مرلیسی تے دلا جیندا کرلیسی۔
 ۸۳۔ تے اوں کیں میکوں امید جو قیامت دے ڈیندے او میڈے گناہ بخش ڈیسی۔
 ۸۴۔ اے میڈے رب میکوں صحیح تعلیم ڈے تے میکوں نیکیں نال رلا۔
 ۸۵۔ تے بعد وچ آوٹ والیں وچ میڈا چبکا ذکر چلا۔

وَالَّذِينَ

- وَأَنذَلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ۝
 إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ۝
 قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا مَّا نَنظُرُ لَهَا غَافِقِينَ ۝
 قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُم إِذْ تَدْعُونَ ۝
 أَوْ يَنفَعُونَكُم أَوْ يَضُرُّونَ ۝
 قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۝
 قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ۝
 أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ ۝
 فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ۝
 الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ۝
 وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ۝
 وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ۝
 وَالَّذِي يُبَيِّنُ لِي حَسْبِيَ ثُمَّ يُجِيبُنِي ۝
 وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ۝
 رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقِّقْ بِالصِّدِّيقِينَ ۝
 وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ۝

وَأَجْعَلُنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿۸۷﴾

وَاعْفِرْ لِإِيَّتِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۸۸﴾

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿۸۹﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿۹۰﴾

إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿۹۱﴾

وَأَزَلِفَتْ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۹۲﴾

وَبُرْزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَوِيں ﴿۹۳﴾

وَقِيلَ لَهُمْ آيِنَمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿۹۴﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿۹۵﴾

فَكَبِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْعَاوَنُ ﴿۹۶﴾

وَجُنُودٌ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿۹۷﴾

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿۹۸﴾

تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۹۹﴾

إِذْ نُسُوبِكُمْ بَرَبِ الْعَالَمِينَ ﴿۱۰۰﴾

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿۱۰۱﴾

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿۱۰۲﴾

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿۱۰۳﴾

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۰۴﴾

إِنِّي فِي ذَلِكَ لِآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۰۵﴾

۸۶۔ تے میوں نعیتں آلی جنت دا وارث بنا۔

۸۷۔ تے میڈے پیوکوں بخش بے شک اور گمراہیں وچوہا۔

۸۸۔ تے قیامت دے ڈینہہ میوں ذیل نہ کریں۔

۸۹۔ جہاں نہ مال فائدہ پھیس تے نہ پوتر۔

۹۰۔ سوائے اوندے جیرھا اللہ کنیں بے عیب دل گھن

کے اوسی۔

۹۱۔ تے جنت متقیں دے کولہو کر ڈتی ویسی۔

۹۲۔ تے دوزخ گمراہیں کیتے ظاہر کر ڈتی ویسی۔

۹۳۔ تے انہیں کوں آکھیا ویسی اوکھتاں ہن جیندی تہاں

عبادت کریندے باوے۔

۹۴۔ اللہ دے سوا کیا او تہا ڈی مدد کریندن یا بدلہ گھن

سگدن۔

۹۵۔ تے اوتے سارے گمراہ دوزخ وچ پٹھے کر کے

سٹے ولین۔

۹۶۔ تے ایویں ابلیس دا سارا لشکری۔

۹۷۔ او آکھن تے او اوندے وچ بھڑسن۔

۹۸۔ اللہ دی قسم بے شک اساں کھل کھل گمراہی وچ

ہاے۔

۹۹۔ تے اساں تہاکوں رب العالمین دے برابر سمجھندے

ہاے۔

۱۰۰۔ ساکوں تے محض مجھیں گمراہ کیتے۔

۱۰۱۔ ساڈا کوئی سفارشی کاہ نہیں۔

۱۰۲۔ تے نہ کوئی گھاٹا سنگتی۔

۱۰۳۔ جے اساں دل وچ سبگدے تے اساں مو منیں نال

رل وچوں ہا۔

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ ہک نشان تے اکثر میندے

نہیں۔

۱۰۵۔ تے بے خشک تیار رب غالب تے ول ول رحم
کرن والا۔

۱۰۶۔ نوح دی قوم رسوایں دانکار کیتے۔

۱۰۷۔ جیلھے انہیں دے بھرا نوح انہیں کول آکھے جو کیا
تساں خدا کنیں ڈر دے توھے۔

۱۰۸۔ میں تہا ڈرو امانت دار رسولاں۔

۱۰۹۔ تے تساں اللہ کنیں ڈر تے میڈا آکھن منو۔

۱۱۰۔ میں تساں کنیں کوئی صلہ نہیں منگدا میڈا صلہ تے محض
رب العالمین دے ذمے ہے۔

۱۱۱۔ تساں اللہ کنیں ڈر تے میڈا آکھن منو۔

۱۱۲۔ انہیں آکھے کیا اساں تیکوں منوں حالت لے ہے جو
تیلے منن والے رزیل (کمی کین) ہن۔

۱۱۳۔ اوں آکھے میکوں کیوں پتہ لگے جو انہیں دے عمل کیا ہن۔

۱۱۴۔ انہیں دا حساب میڈے رب تے ہے جے تساں
بھو۔

۱۱۵۔ میں منن والیں کول دھکے نہیں ڈیندا۔

۱۱۶۔ میں تے محض کھلا کھلا ڈراون ڈالا ہاں۔

۱۱۷۔ انہیں آکھے اے نوح جے توں باز نہ آئیوں تے
تیکوں اساں پتھر مار مار کے مار گھتیسوں۔

۱۱۸۔ حضرت نوح آکھے اے میڈے رب بے خشک میڈی
قوم میکوں جھٹلا ڈرتے۔

۱۱۹۔ تے توں میڈے تے انہیں دے درمیان پورا فیصلہ کر
ڈے تے میکوں تے میڈے نال والیں کول دشمنیں دے
شرکنیں پچا۔

۱۲۰۔ اساں اونکوں تے اوندے نال والیں کول پچائے

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

قَالُوا أَنْتُمْ لَكُمْ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَالُونَ ﴿٢٠﴾

قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢١﴾

إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿٢٢﴾

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

إِن أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٤﴾

قَالُوا لَيْن لَّمْ تَنْتَه يَنْوُحْ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿٢٥﴾

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾

فَأَفْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ قَعِيَ مِنَ

الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ ﴿٢٨﴾

- سے ہک بھری ہوئی بیڑی وچ ۔
 ۱۲۱۔ ول اسال بعد وچ باقیں کوں غرق کر ڈیا۔
 ۱۲۲۔ بے شک ایندے وچ ہک نشان ہاتے انہیں
 وچو بہوں سارے نیں منیدے۔
 ۱۲۳۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے ول ول رحم کرن
 والا ۶۔
 ۱۲۴۔ عاد رسولیں کوں جھلائے۔
 ۱۲۵۔ جیلھے انہیں دے بھرا ہوا انہیں کوں آکھئے کیا تاساں
 ڈرے نوے۔
 ۱۲۶۔ بے شک میں تہاڈو امانتدار رسول ہاں
 ۱۲۷۔ تے تاساں اللہ کنیں ڈر تے میڈا آکھن منو۔
 ۱۲۸۔ ایں مجال کیتے میں کوئی صلہ نیں منگدا میڈا صلہ
 تے محض رب العالمین دے ذمے ہے۔
 ۱۲۹۔ کیاں تاساں ہر پے تے بے فائدہ کم کریندے ہوئیں
 ماڑیاں بنیدے ۶۔
 ۱۳۰۔ تے تاساں مل بنیدے ۶ تاساں جو تاساں ہمیشہ رہو۔
 ۱۳۱۔ تے جیلھے تاساں کہیں کوں پکڑیندے ۶ ظالم بن کے
 پکڑیندے ۶۔
 ۱۳۲۔ تاساں اللہ کنیں ڈر تے میڈا آکھن منو۔
 ۱۳۳۔ تاساں اول کنیں ڈر جیوں تہاڈی اوندے نال مدد
 کیتی ۶ جیڑھی تاساں چاندے ۶۔
 ۱۳۴۔ اول تہاڈی مدد کیتی ۶ جانوریں نال تے پتیں
 نال۔
 ۱۳۵۔ تے باغیں تے چشیں نال۔
 ۱۳۶۔ بے شک میں تہاڈے اتے وڈے ڈینہدے عذاب
 کنیں ڈرداں۔
- ثُمَّ اغْرَقْنَا بَعْدَ الْبَقِيَّةِ ۱۲۱
 اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةٌ وَّ مَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۱۲۲
 وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ۱۲۳
 كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِيْنَ ۱۲۴
 اِذْ قَالَتْ لَهُمْ اَخُوهُمْ هُوْدٌ اَلَّا تَتَّقُوْنَ ۱۲۵
 اِنِّيْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اٰمِيْنٌ ۱۲۶
 فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوْنَ ۱۲۷
 وَمَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيْ اِلَّا عِلّٰ
 رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۱۲۸
 اَتَّبِعُوْنَ بِكُلِّ رِيْحٍ اٰيَةٌ تَعْبَثُوْنَ ۱۲۹
 وَتَتَّخِذُوْنَ مَصٰنِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُوْنَ ۱۳۰
 وَاِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبّٰرِيْنَ ۱۳۱
 فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوْنَ ۱۳۲
 وَاتَّقُوا الَّذِيْ اَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُوْنَ ۱۳۳
 اَمَدَّكُمْ بِاَنْعَامٍ وَّ بَنِيْنَ ۱۳۴
 وَجَنّٰتٍ وَّ عِيُوْنٍ ۱۳۵
 اِنِّيْ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ۱۳۶

- قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿۱۳۷﴾
- ۱۳۷۔ انہیں اکھٹے ساڑھے کتے برابر جو توں وعظ کریں یا نہ کریں۔
- وَإِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۳۸﴾
- ۱۳۸۔ اے پہلے لوگوں دے کمن۔
- وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿۱۳۹﴾
- ۱۳۹۔ اسان عذاب نہ ڈرتے ولسیوں۔
- فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۴۰﴾
- ۱۴۰۔ انہیں اوندا انکار کیتا تے دل اسان انہیں کوں ہلاک کر ڈاتا بے شک ایندے وچ وی ہک نشان تے انہیں وچر بہوں سارے نیں منندے۔
- وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۱۴۱﴾
- ۱۴۱۔ تے بے شک تیبڑا رب غالب تے ول دل رحم کرن والا ہے۔
- كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۴۲﴾
- ۱۴۲۔ تمود وی رسولس دا انکار کیتے۔
- إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلا تَتَّقُونَ ﴿۱۴۳﴾
- ۱۴۳۔ جیلھے انہیں دے بھرا صالح انہیں کوں اکھٹے کیا تاساں اللہ کنیں نوڑھے ڈر دے۔
- إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۱۴۴﴾
- ۱۴۴۔ بے شک میں تہاڈو امانتدار رسولاں۔
- فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا
- ۱۴۵۔ تاساں اللہ کنیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منو۔
- وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۴۶﴾
- ۱۴۶۔ تے میں ایندے اتے تاساں کیں کوئی صلہ نیں منگا میڈا صلہ معض رب العالمین تے ہے۔
- أَتَذْكُرُونَ فِي مَا هُمْنَا أَمِينٌ ﴿۱۴۷﴾
- ۱۴۷۔ کیا تہا کوں اس دنیا وچ امن نال چھوڑ ڈاتا ولسی۔
- فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿۱۴۸﴾
- ۱۴۸۔ انہیں باغیں تے چشمیں وچ
- وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿۱۴۹﴾
- ۱۴۹۔ انہیں رٹھیں تے اینجھیں کھمیں وچ جنہیں دے گوشے پھل نال بڈیئے پین۔
- وَتَنْجُوتَ مِنَ الْجِبَالِ يُّوتًا فَرِهِينَ ﴿۱۵۰﴾
- ۱۵۰۔ تے تاساں پہاڑیں کوں کھٹ کے آکر ڈوڈائی نال گھر بنندے ہے۔
- فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا
- ۱۵۱۔ تے تاساں اللہ کنیں ڈر دے تے میڈا اکھٹ منو۔
- وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿۱۵۲﴾
- ۱۵۲۔ تے حد کنیں ودھن والیں دا اکھٹ نہ منو۔
- الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿۱۵۳﴾
- ۱۵۳۔ جیرھے زمین وچ گیٹر گھیتن تے اصلاح نیں کریندے۔

- قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَخَّرِينَ ﴿۵۴﴾
مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۖ فَأْتِ بآيَةٍ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۵۵﴾
قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ ۖ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبٌ يَوْمَ
مَعْلُومٍ ﴿۵۶﴾
وَلَا تَسْتَوِهَا سَوَاءً فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ ﴿۵۷﴾
فَعَقَرُوهَا فَاصْبِرُوا نَدِيمِينَ ﴿۵۸﴾
فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿۵۹﴾
وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۶۰﴾
- ۱۵۴۔ انہیں آکھے تیرے اتے جادو کیا گئے۔
۱۵۵۔ توں محض اساں جیہاں انسان ہویں جے توں سچا
اس تے کوئی نشان گھن آ۔
۱۵۶۔ اوں آکھے اے ڈاچی ء ہک ڈینہہ اے پانی پیسی تے
ہک ڈینہہ تساں پانی پیسے ڈینہہ مقرر۔
۱۵۷۔ تساں ایسوں کوئی ڈکھ نہ ڈیو ناں تاں تہا کوں
وڈے ڈینہہ دا عذاب پکڑیسی۔
۱۵۸۔ انہیں اونڈیاں خچاں کپ سٹین تے ول او شرمندہ
تھی گئیں۔
۱۵۹۔ انہیں کوں عذاب آن پکڑیے بے شک ایندے وچ
نشان تے انہیں وچو بہوں سارے لوکس نیں منیا۔
۱۶۰۔ تے بے شک تیرا رب غالب تے ول ول رحم کرن
والا۔
- ۱۶۱۔ لوط دی قوم رسوئیں دا انکار کیتے۔
۱۶۲۔ جیلھے انہیں دے بھرا لوط انہیں کوں آکھے کیا تساں
مداکنیں تو بے ڈردے۔
۱۶۳۔ میں تہا ڈوا ایماندار نبی آں۔
۱۶۴۔ تے تساں التدکنیں ڈرو تے میڈا آکھن منو۔
۱۶۵۔ تے میں تساں کنیں ایندے اتے کوئی صلہ نیں
منگدا میڈا صلہ محض رب العالمین دے ذمے ہے۔
۱۶۶۔ کیا تساں مخلوق وچ نریں کوں اپنے کیتے
چھٹے
۱۶۷۔ تے تہا ڈے رب جیرھیاں تہا ڈے کیتے زالیں
پیدا کیتن تساں انہیں کوں چھوڑیندے ء اصل تساں
مداکنیں ودھن والی قوم ہتے۔
۱۶۸۔ انہیں آکھے جے توں باز نہ آلوں اے لوط تیکوں
- كَذَبَتْ قَوْمٌ لُّوطَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۱﴾
إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿۶۲﴾
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۶۳﴾
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿۶۴﴾
وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۶۵﴾
أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿۶۶﴾
وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿۶۷﴾
قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿۶۸﴾

- ۱۶۹۔ لوط آکھے بے شک میں تہاڑے کم کنیں نفرت کرینداں۔
- ۱۷۰۔ اے میڈے رب میگوں تے میڈے گھر والیں کوں انہیں دے عملیں کنیں بچا۔
- ۱۷۱۔ تے اساں اونکوں تے اوندے سارے گھر والیں کوں بچا گدھا۔
- ۱۷۲۔ سوائے بک پچھو رہن والی پڑھی دے۔
- ۱۷۳۔ تے دل اساں نہیں کوں تباہ کر ڈتا۔
- ۱۷۴۔ تے اساں انہیں تے ڈاڑھامینہ وسائے جیرھا ہوشیار کوٹن دے بعد نہ رکھن آلیں تے وسن آلا بھوں بڑا۔
- ۱۷۵۔ اے بے شک ایندے وچ دی بک نشان ہا تے انہیں وچ بھوں سارے لوک نیں منندے۔
- ۱۷۶۔ تے بے شک تیار رب غالب تے دل ول رحم کرن والا۔
- ۱۷۷۔ جگن آلیں رسولیں کوں جھٹلائے۔
- ۱۷۸۔ جیلھے انہیں کوں شعیب آکھے کیا تساں خدا کنیں توڑے ڈروے۔
- ۱۷۹۔ بے شک میں تہاڑو ایماندار رسول ہاں۔
- ۱۸۰۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا اکھن منو۔
- ۱۸۱۔ تے میں ایندے اتے تساں کنیں کوٹن صلہ نیں منگدا محض رب العالمین دے اتے میڈا صلہ ہے۔
- ۱۸۲۔ بھرائی پوری کرو تے نقصان ڈیون والیں وچو نہ بڑو۔
- ۱۸۳۔ تے سدھی ترکڑی نال تو لیا کرو۔
- ۱۸۴۔ تے لوکیں کوں انہیں دیاں خہیں گھٹ نہ ڈیوتے زمین وچ گیڑ گھٹن کیتے نہ پھرو۔
- قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ۱۶۹
- رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ۱۷۰
- فَنَجِّنُهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ۱۷۱
- إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ۱۷۲
- ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرَبِينَ ۱۷۳
- وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ ۱۷۴
- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً، وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۱۷۵
- وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۱۷۶
- كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ۱۷۷
- إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۱۷۸
- إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۱۷۹
- فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ۱۸۰
- وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۸۱
- أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ۱۸۲
- وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَلْسِنَتِكُمْ ۱۸۳
- وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۱۸۴

۱۸۵۔ تے اوں اللہ کنیں بڑو جیں تہا کوں تے پہلی مخلوق کوں پیدا کیتے۔

۱۸۶۔ انہیں آکھئے جو تیبڑے اتے جادو کیا گئے۔

۱۸۷۔ تے توں محض اساں جہاں انسان ہوں تے اساں تیکوں اصلو کوڑا سمجندے ہیں۔

۱۸۸۔ جے توں سپا ایں تے ساڈے اتے آسمان کنیں کوئی ٹکڑا اسٹ۔

۱۸۹۔ اوں آکھئے میڈارب تہا بڑے علمیں کوں بڑا ڈھا جانڈے۔

۱۹۰۔ انہیں اونکوں جھٹلا بڑتے انہیں کوں گھاٹے جھڑ والے بڑینہ دے عذاب آن پکڑیے بے شک اے وڈے بڑینہ دا عذاب ہا۔

۱۹۱۔ بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں وچو بہوں سارے لوک نیں منندے۔

۱۹۲۔ تے بے شک تیبڑا رب غالب تے رحیم۔

۱۹۳۔ تے بے شک اے قرآن رب العالمین ولو لہایا گئے۔

۱۹۴۔ حضرت جبرئیل ایندے نال لیتے۔

۱۹۵۔ تیبڑے دل تے تاں جوتوں ہو شیار کرن والیں وچو تھی ونہیں۔

۱۹۶۔ اے کھول کے بیان کرن والی عربی زبان وچ۔

۱۹۷۔ تے بے شک ایندا ذکر پہلی کتابیں وچ ہا پیا۔

۱۹۸۔ کیا انہیں کیتے اے نشان گھٹ جو بنی اسرائیل دے علماء وی ایکنوں سبھا ندن۔

۱۹۹۔ جے اساں ایکنوں عجیب وچو کہیں تے لبندے۔

۲۰۰۔ تے او انہیں دے سامنے پڑھدا دل وی اے نہ منن ہا۔

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأُولَىٰ ۝

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ۝

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نُنْظِقُكَ لَيَنَّ الْكَذِبِينَ ۝

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ

الصَّادِقِينَ ۝

قَالَ رَبِّيَ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ

عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ۝

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝

وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ۝

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ۝

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ۝

وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأُولَىٰ ۝

أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي

إِسْرَائِيلَ ۝

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ۝

فَفَرَّاهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ ۝

- ۲۰۱۔ ایویں اساں مجرمیں دے دلیں وچ اسے گال سٹی
ہوئی ۶۔
- ۲۰۲۔ او ایگوں او تیں نہ منیں جے تیں او بڑکھ ڈیوں آلا
عذاب نہ ٹرکھن۔
- ۲۰۳۔ او عذاب انہیں تے اجھن گھت اوسی تے انہیں
کوں پتہ وی نہ ہو سی۔
- ۲۰۴۔ تے او آکھن کیا ساکوں و تھی نیں مل سگدی۔
- ۲۰۵۔ کیا او ساڈے عذاب کوں جلدی منگدے ہن۔
- ۲۰۶۔ کیا تیکوں یقین نیں جے اساں انہیں کوں کئی سال
فائدہ بچاؤں ہا
- ۲۰۷۔ تے ول انہیں تے او عذاب آوے ہا جیرھا انہیں
نال وعدہ کیا گئے۔
- ۲۰۸۔ تے جو انہیں کوں بڑا گیا ہا او عذاب کوں نال نہ
سگدا ہا۔
- ۲۰۹۔ اساں کہیں وسی کوں ہلاک نئے کریندے جے تیں
انہیں دو کوئی نبی نہ پھوں۔
- ۲۱۰۔ اے نصیحت اساں ظالم نئے۔
- ۲۱۱۔ ایں قرآن کوں شیطانیں نیں لہایا۔
- ۲۱۲۔ نہ انہیں واسے کم ہاتے انہیں کوں ایندی طاقت
ہائی۔
- ۲۱۳۔ بے شک او (اللہ دی گال) سنن کنیں پریں رکھئے
گہین۔
- ۲۱۴۔ توں اللہ دے نال بے کہیں کوں معبود نہ سبڈ نہ
تاں توں انہیں وچو تھی و لیسیں جنہیں کوں عذاب بڑا گئے۔
- ۲۱۵۔ تے توں اپنے قریبی سکیں کوں بڑا۔
- ۲۱۶۔ تے جیرھا من کے تیڈے پھوڑے ادندے
- كَذٰلِكَ سَلَكَهُ فِي قُلُوْبِ الْمُجْرِمِيْنَ ۝۳۱
- لَا يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ حَتّٰى يَّرُوْا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ۝۳۲
- فِيَاْتِيْهِمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ۝۳۳
- فَيَقُوْلُوْا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُوْنَ ۝۳۴
- اَفِيعَدَاۤءِنَا يَسْتَعْجِلُوْنَ ۝۳۵
- اَفَرءَيْتَ اِنْ مَتَّعْنٰهُمْ سِنِيْنَ ۝۳۶
- ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوْا يُوعَدُوْنَ ۝۳۷
- مَا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوْا يَشْعُرُوْنَ ۝۳۸
- وَمَا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا لَهَا مُنْذِرُوْنَ ۝۳۹
- ذٰكِرَةٌ ۝۴۰ وَمَا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ۝۴۱
- وَمَا تَنْزَلَتْ بِهٖ الشَّيْطٰنُ ۝۴۲
- وَمَا يَنْبَغِيْ لَهُمْ وَا مَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ۝۴۳
- اِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعَزُوْلُوْنَ ۝۴۴
- فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَكُوْنَ
مِنَ الْمُعَذَّبِيْنَ ۝۴۵
- وَاَنْذِرْ عَشِيْرَتَكَ الْاَقْرَبِيْنَ ۝۴۶
- وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِیِّنِ اَتْبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝۴۷

محبت دے ہتھ جھکے رکھ۔

۲۱۶۔ تے جسے اوتیڑا آکھن نہ منن تے توں آکھ جو میں
تہاڑے کیں کنیں بابرواں۔

۲۱۸۔ تے توں غالب تے بہوں مہربان خدا تے بھروسہ کر

۲۱۹۔ جیرھاتیوں ڈبڈے جیلھے توں کھڑا تھیندیں۔

۲۲۰۔ تے جیلھے توں سجدہ کرن والیں وچ پھردیں۔

۲۲۱۔ تے بے شک او بہوں سنن والا تے جانن والا۔

۲۲۲۔ کیا میں تیکوں ڈساں جو شیطان کیندے اتے لہندن۔

۲۲۳۔ او شیطان ہر کوڑے تے گناہ گارتے لہندن۔

۲۲۴۔ او اپنے گن لہندن تے انہیں وچو بہوں سارے
کوڑے ہونڈن۔

۲۲۵۔ تے انہیں دے پھوٹرن والے گمراہ ہونڈن۔

۲۲۶۔ کیا نیکوں پتہ نیں جو بے شک اے ہر وادی وچ
بے مقصد پھر دے رہ ویندن۔

۲۲۷۔ تے بے شک او کریندے نیں جو او آہن۔

۲۲۸۔ سوائے انہیں جبرھے ایمان گھن آون تے چنگے ام

کرن تے اللہ دا بہوں ذکر کرن تے ظلم تھیون دے بند

اوندا جائز بدلہ گھندن تے ظالم ضرور جان گھنسن جو او کیرھی
جادو ولسن۔

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۳۱۶﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿۳۱۸﴾

الَّذِي يَرَبُّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿۳۱۹﴾

وَتَقَلُّبِكَ فِي السُّجُودِ ﴿۳۲۰﴾

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۲۱﴾

هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيْطَانُ ﴿۳۲۲﴾

تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿۳۲۳﴾

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَاذِبُونَ ﴿۳۲۴﴾

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿۳۲۵﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿۳۲۶﴾

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿۳۲۷﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ

كَثِيرًا وَأَنْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا وَ سَيَعْلَمُ

الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿۳۲۸﴾

﴿۳۲۸﴾

سُورَةُ النَّمْلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ اَرْبَعٌ وَتِسْعُونَ آيَةً وَمَبْعُتَةٌ رُكُوعَاتٍ

سورۃ نمل مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۴ آیات تے ۷ رکوعن .

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جیرھا بن منگے ڈیون ڈیون والاتے دل دل رحم کرن والا ۷۔
- طَسَّ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ ②
- ۲۔ پاک تے سنٹ والا تے قرآن مجید تے کھلی کتاب دیاں آیات ہن ۔
- هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ③
- ۳۔ مومنین واسطے ہدایت تے خوشخبری ۷۔
- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ④
- ۴۔ جیرھے نماز جماعت نال پڑھدن تے زکوٰۃ پڑھدن تے آخرت تے اویقین رکھیندن ۔
- إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ⑤
- ۵۔ بے شک جیرھے لوک آخرت تے ایمان نیں ایندے انہیں واسطے انہیں دے عمل اساں سوہنے کر کے دکھالین او گروان تھے ودن ۔
- أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخَسَرُونَ ⑥
- ۶۔ ایھے لوکن جنہیں واسطے برا عذاب تے آخرت وچ او گھٹا پاوٹ والین ۔
- وَإِنَّكَ لَتَلَقَّى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ⑦
- ۷۔ تے بیشک تیکوں قرآن مجید اوں کنیں ملدے جیرھا سیان تے چاٹن والا ۷۔
- إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِيهِ إِنِّي آنَسْتُ نَادًا سَأْتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ آيَاتِكُمْ بِشَهَابٍ مِّنَ السَّمَاءِ فَتَصْطَلُونَ ⑧
- ۸۔ جیلھے موسیٰ اپنے گھر آلیں کوں آکھے بے شک میں بھا ڈھس ۷ میں تہاڈو اتھو کنیں خبر کن اوساں یا بلا الگراگن اوساں تاں جو تاں بھاسیو ۔
- فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنَّ بُورِكَ لَنَا فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ⑨
- ۹۔ جیلھے اوبھاکنیں آئے آواز ڈتی گئی جو جیرھا بھا وچ تے جیرھا اوندے چودھارو ۷ اونکوں برکت ڈتی گئی ۷ تے اللہ رب العالمین پاک ۔
- يُوسَىٰ إِنَّهُ أَنَا اللّٰهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑩
- ۱۰۔ اے موسیٰ بے شک میں غالب تے سیان اللہ ہاں ۔

وَأَلِيَّ عَصَاكَ فَلَمَّا رَاَهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلِي
مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ
لَدَى الْمَرْسُولِ ۖ ⑩

۱۱۔ توں اپنا سوٹا سٹ۔ جیلھے اونکوں ڈٹھس بلدا
پئے جیویں اونانگ بوئے کنڈ ولا کے بھج پئے تے
پکھرتے ولا نس بڑٹھا اے موسیٰ : ڈر میڈے کولہو
رسول نیں ڈردے۔

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حَسَنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۖ ⑪

۱۲۔ سوائے اوندے جس ظلم کیتا ہوئے تے ول بدی
دے بعد نیکی کیتی ہوئے تے بے شک میں بہوں بخشش
والا تے ول دل رحم کرن والا ہاں۔

وَأَدْخُلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضًا مِنْ غَيْرِ
سُوءٍ إِنِّي تُسِيعُ آيَاتِي إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۖ ⑫

۱۳۔ تے توں اپنا ہتھ کچھ وچ پا او بغیر بیماری دے
چٹا نکلس اے نوں نشانیں دچوہ جیرے فرعون تے
اوندی قوم کیتے ہن بے شک اے قوم نافرمان۔

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۖ ⑬

۱۴۔ جیلھے انہیں دو ساڈے اکھیں کھول ڈیوں والے
نشان آئن انہیں آکھے اے کھلا جادو۔

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا
فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۖ ⑭

۱۵۔ تے اندا انکار کیتے نیں تے ضد نال وڈائی تے
علم کینیں کم گدھے نیں انہیں دے دل منیدے ہن
توں ڈیکھ جو فسادیں دا انجام کینجا تھیندے۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَ الْخُنُودُ
لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلْنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ
الْمُؤْمِنِينَ ۖ ⑮

۱۶۔ تے اساں داؤد تے سلیمان کول علم ڈتے تے انہیں
ڈوناہیں آکھے ساریاں سچیاں تعریفاں اللہ دیاں ہن
جس ساکوں بہوں ساریں مومن بندیں تے وڈا رتبہ
ڈتس۔

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عِلْمُنَا
مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ
الْفَضْلُ الْبَيِّنُ ۖ ⑯

۱۷۔ تے سلیمان داؤد دا وارث تھئے تے اوں آکھے
اے لوکو ساکوں پکھیں دیاں بولیاں سکھایاں گبسن
تے ساکوں سمجھ کچھ ڈتا گئے بے شک اے اللہ دا
کھلا فضل۔

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِبِّ وَالْإِنْسِ
وَالتَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ۖ ⑰

۱۸۔ تے سلیمان دے سامنے جس تے انسان تے پکھیں
دا لشکر کٹھا کیتا گئے تے انہیں دیاں قطلان بنا ڈتیاں
گبسن۔

حَتَّىٰ إِذَا اتَّوَا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسْكِنَكُمْ لَا يَحْطِبَنَّكُمْ سَيِّئُونَ
وَجُنُودُهُ ۗ وَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اوتیں جو اونملہ وادی وچ آئن تے نملہ آکھئے
اے نملہ دی قوم اپٹے گھیریں وچ پہہ ونجو سلیمان تے
اوندا لشکر تہا کوں لٹاڑ نہ ڈیوے تے انہیں کوں پتہ
نہ لگے۔

فَتَبَسَّمْ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ
وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ
فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ سلیمان انہیں دی اے مجال سنٹ کے کھل پئے تے
آکھیس اے میڈے رب میکوں تو فینق ڈے جو میں
تیڈی اوں نعمت دا شکر کراں جیڑی میں میڈے تے
میڈے پیوتے کیتی میں چنگے کم کراں جو توں راضی
تھیویں تے اپنی رحمت نال میکوں اپٹے نیک بندیں
وچ داخل کرے۔

و تَفَقَّدَ الظَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدًى
أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے اوں پکھیں دی سنبھال لہی تے آکھیس اے
کیا میکوں ہدہد نظر نیں پایا اندا یا اوک لگئے۔

لَأَعْلَبَنَّكَ عَبْدًا شَدِيدًا أَوْ لَا أَذْبَحْهُنَّ أَوْ
لِيَأْتِيَنَّيَ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ میں اوں کوں سخت سزا ڈلیساں یا کوہ ڈلیساں
یا او میڈے کو لہو کوئی ثبوت گھن آوے۔

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطَّتْ بِمَا لَمْ يُحِطْ بِهِ
وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ کجھ دیر کھڑیں تے آکھیس میکوں اد پتہ لگے
جیندا تہا کوں پتہ کاء نیں میں سب قوم کنیں تیڈو ہک
پکی خبر گھن کے آیاں۔

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے میں ہک تریمت ڈٹھی جیڑی انہیں تے
حکومت کریدی پیء تے اوں کوں ہر شے ڈتی گئی
تے اوندا ہک وڈا تخت دی ہے۔

وَجَدْتُهُمَا وَقَوْمَهُمَا يَنْجُدُونَ لِلشَّيْطٰنِ مِنَ دُونِ
اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْبَا لَهُمْ فَصَدَّاهُمْ عَنِ
السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ میں اونکوں تے اوندی قوم کوں اللہ دے سوا
سمجھ کوں سجدہ کریندا ڈٹھے تے شیطان انہیں کوں
انہیں واکم سوٹھا کر کے ڈکھالے تے انہیں کوں سدرے
رستے کنیں روک ڈتے تے او ہدایت نیں پندے۔

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمٰوٰتِ
وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ انہیں کوں ضد جو اللہ کوں سجدہ نہ کرن جیڑھا
زمین تے آسمان دی لکی خسے کوں ظاہر کریندے تے جو

تساں لکیندے تے ظاہر کریندے، او چاڈرے۔
۲۷۔ اللہ دے سوا کوئی مبدو نہیں اور وڈے عرش دا
مالک۔

۲۸۔ اوں سلیمان، آکھے اساں ڈیکھسوں کیا تیں سچ بولے
یا کوڑا ایں۔

۲۹۔ توں میڈا اے خط گھن و نچ تے انہیں کوں بڈے
دل پچھونے تھی کھڑتے ڈیکھ تیکوں او کیا جواب
ڈیندن۔

۳۰۔ اوں ملکا آکھے اے سردارو میڈو ہک عزت
والا خط آئے۔

۳۱۔ تے او سلیمان ولورے تے او ایں شروع تھیندے
جو اللہ دے نال نال شروع کرینداں جیرھا بنینگے
ڈیوٹن والا تے دل ول رحم کرن والا۔

۳۲۔ میڈے اگرو ڈائی نہ کرو تے فرمانبردار تھی کے
میڈو آؤ۔

۳۳۔ اوں آکھے اے سردارو ایں معاملے وچ میکوں
مشورہ ڈیو میں کوئی فیصلہ نہیں کریندی جسے تیں تسوں
حاضر نہ ہو۔

۳۴۔ انہیں آکھے اساں طاقت ولے ہیں تے وڈے
لڑاکے ہیں۔ فیصلہ تیں کرنے توں ڈیکھ توں کیا حکم
ڈیندیں۔

۳۵۔ اوں آکھے بے شک بادشاہ جیلے کہیں ملک
وچ پہندن اونکوں تباہ کر ڈیندن تے انہیں دے
عزت داریں کوں بے عزت تے ذلیل کر ڈیندن تے
ایویں کریندن۔

۳۶۔ تے میں انہیں دوہک تحفہ پھیندی آں تے ڈہدی

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۲۷

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَذَّابِينَ ۲۸

إِذْ هَبَّ بِكِسْفٍ هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ
فَانظَرَ مَاذَا يَرْجِعُونَ ۲۹

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَىٰ أَلْقَىٰ إِلَيَّ كِتَابٌ
كَرِيمٌ ۳۰

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۳۱

أَلَا تَعْلَمُونَ عَلَيَّ وَأَتُونِي مُسْلِمِينَ ۳۲

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَىٰ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ
قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ۳۳

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ ۳۴
الْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ۳۵

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَ
جَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً ۳۶ وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۳۷

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنْظُرَ بِمَ يَرْجِعُ

الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۵﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنَ قَالَ أُمِدُّونِي بِمَالٍ فَمَا آتَيْنِي
اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا آتَاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ يَهْدِيَتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿۳۵﴾

إِذْ جَعَلْنَا فِيهِمْ فَلَئِن آتَيْنَاهُمْ بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ
لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا إِذِلَّةً وَهُمْ
صَاغِرُونَ ﴿۳۵﴾

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ
يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿۳۶﴾

قَالَ عِفْرِيُّ مَنِ الْجِنِّ أَنَا أَيْتِكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ
تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ
أَمِينٌ ﴿۳۶﴾

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ
قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ
قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ءَأَشْكُرُ أَمْ
أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ
فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿۳۷﴾

قَالَ تَكُونُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ
مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿۳۷﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قَيْلَ أَهْكَذَا عَرْشُكَ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ

آں جو میڈے قاصد کیا جواب گھن انرن۔
۳۷۔ جیلھے تحفہ سلیمان دے سامنے آئے اوں آکھئے
کیا تاساں مال نال میڈی امداد کرن چاہندے ؟
تے جو اللہ میگوں ڈتے اوں کنیں چنگا ؟ جیرھا تباکوں
ڈتس تے اصل تاساں اپنے تحفے تے اکڑیندے پئے ؟
۳۸۔ توں انہیں دو دل و دلچ میں ضرور انہیں دو ایجھے
لشکر نال اوساں جیندا او مقابلہ نہ کر سگسن تے میں
انہیں کوں اتھو ذلیل کر کے کڈھ ڈلیاں تے او
عزت و سجا پہسن ۔

۳۹۔ اوں آکھئے اے سردار و کیرھا تہاڈے وچو اوندے
تخت کوں میڈو گھن اوسی ایں کنیں پہلے جو او میں
کنیں فرمانبردار بن آون۔

۴۰۔ پہاڑیں سرداریں دھو ہک منہ زور سردار آکھئے میں اونکوں
تیڈے اتھو اٹھن کنیں پہلے گھن اوساں تے
بے شک میں بہوں طاقت والا تے ایمانداراں۔

۴۱۔ جس کنیں خدا دی کتاب دا علم با اوں آکھئے میں
اونکوں تیڈی اکھ جھپکن کنیں دی پہلے گھن اوساں
جیلھے اونکوں اپنے کولہو ڈٹھس تے آکھیس اے
میڈے رب دا فضل تاں جو اومیکوں آزماوے جو کیا
میں شکر کرینداں یا کفر کرینداں تے جیرھا شکر کریندے
او اپنے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرھا ناشکری
کرے تے بے شک میڈا رب بے نیاز تے سخی ؟۔

۴۲۔ اوں آکھئے اوندے تخت کوں حقیر کر ڈیو اوساں
ڈہرے ہیں جو او ہدایت پیندی ؟ یا انہیں وچو تھندی ؟
جیرے ہدایت نیں پیندے ۔

۴۳۔ تے جیلھے او آگئی اونکوں اکھیا گیا کیا تیڈا تخت

وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿۳۲﴾

وی ایجاہ اوں آکھئے اے تے اوں داویں ہے
ساکوں این کیں پہلے علم بڑے بڑا گئے تے اسان
تیڈے فرمانبردار بن گئے ہیں۔

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا
كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے اونکوں جلیس جندی او اللہ دے سوا عبادت کریدی
ہائی بے شک او کافر قوم وچو ہائی۔

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
وَكَشَفْتُ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ
مِنْ قَوَارِيرِهِ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ
مَعَ سُلَيْمَانَ إِلَهُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اوں کوں آکھیا گئے محل وچ پہرہ جلیھے اونکوں
بڑھس اونکوں جھکا سمجھیس تے بڑر گئی۔ سلیمان آکھئے
اے تے محل جیندے وچ شیشے دے ٹکڑے لائے
گئیں اوں آکھئے اے میڈے رب میں اپنی جان تے
ظلم کیتے تے میں سلیمان نال رب العالمین خدا تے ایمان
ایندی آں۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا
اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَيْنِ يَخْتَصِمُونَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے اسان ثمود دو انہیں دے بھرا صالح کوں پھٹے
سے جو تساں اللہ دی عبادت کرتے او اہوں ویلھے
ڈوڑوے تھی کے بھڑن پئے گئیں۔

قَالَ يَقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ
لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ صالح آکھئے اے میڈی قوم تساں چنگائی کیں پہلے
لنگائی دی جلدی کیوں کریندے؟ تساں اللہ کیں
بخشش تو بے منگدے تاں جو تہا بڑے اتے رحم کیا ونچے

قَالُوا أَظَلَمْنَا بِكَ وَبَيْنَ مَعَكَ
قَالَ ظَلَمْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ
قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ انہیں آکھئے اسان تیکوں تے تیڈے نال دیں
کوں منحوس سمجھیندے ہیں صالح آکھئے تہا بڑی نحوست
اللہ دے کو لہوئے تے سچ اے ہے جو تساں او قوم
ہوئے جیڑھی آزماں گئی۔

وَكَانَ فِي السَّيِّئَةِ تِسْعَةٌ رَهْطٌ يُفْسِدُونَ فِي
الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے شہر وچ نوں آدمی ہن جیڑھے زمین وچ فساد
پیندے ہن تے اصلاح نہ کریندے ہن۔

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ
لِوَالِيهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ انہیں آکھئے تساں اللہ دی قسم کھاؤ جو اسان اوندے
تے اوندے گھر والیں تے رات کوں حملہ کریں تے ول
اوندے وارث کوں اکھسوں اسان اوندے گھر لیں کوں ہلاک تھینائیں

ڈبھاتے اسان پچھے ہیں۔

۵۱۔ انہیں ہک وڈی تدبیر کیتی تے اسان وی تدبیر کیتی انہیں کوں پتہ نہ ہا۔

۵۲۔ توں ڈبکھو انہیں دی تدبیر دا کیا نتیجہ نکلدے اسان انہیں کوں تے انہیں دی ساری قوم کوں تباہ کر ڈتے۔

۵۳۔ اے ڈبکھو انہیں دے گھر انہیں دے ظلم دی وجہ کنیں ڈٹھے پین بیسک علم دالی قوم کیتے ایندے وچ نشان۔

۵۴۔ تے اسان مومنین تے متقیں کوں بچا گدھے۔

۵۵۔ تے لوط جیلے اپنی قوم کوں آکھے کیا تساں برائیاں کریندے ءو تے تساں ڈبہرے پئے ء۔

۵۶۔ کیا تساں تریمتیں کوں چھوڑ کے جو انیں نال شہوت پوری کریندے ءو اصل تساں جاہل قوم ہوتے۔

۵۷۔ اوندی قوم دا جواب من لے ہا جو انہیں آکھے لوط دے خاندان کوں اپنے مک وچو کڈھ پھوڑ دے شک لے لوک بہوں پاک بندن۔

۵۸۔ تے اسان اونکوں تے اوندے گھر والیں کوں سوڑے اوندی زال دے بچا گدھے اول کوں اسان بچھور مہن والیں وچ گنیا ہا۔

۵۹۔ تے اسان انہیں تے پتھرین دا ڈاڈھامینہ وسائے تے جنہیں کوں ہوشیار کر ڈتا ونجے انہیں تے دسن والا مینہ بہوں گندہ ہوندے۔

۶۰۔ توں آکھ ڈے ساریاں سچیاں تعریفاں اللہ دیاں ہن تے انہیں بنیں تے سلامتی ہونے جنہیں کوں اللہ چن گدھے۔ کیا اللہ چنگا ءو یا او جینکوں شریک بنیدن۔

وَمَكْرًا وَمَكْرًا وَمَكْرًا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۱﴾

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ اِنَّا دَمَرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿۵۲﴾

فَتِلْكَ بَيُوتُهُمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا اِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۵۳﴾

وَاَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ﴿۵۴﴾

وَلُوْطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَتَاْتُوْنَ الْفَاحِشَةَ وَاَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿۵۵﴾

اِنَّكُمْ لَتَاْتُوْنَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُوْنِ النِّسَاءِ ۗ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُوْنَ ﴿۵۶﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖ اِلَّا اَنْ قَالُوْا اَخْرِجُوْا اِلْ لُّوْطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اِنَاسٌ يَّتَطَهَّرُوْنَ ﴿۵۷﴾

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَهْلَهُ اِلَّا اِمْرَاَتَهُ ۗ قَدَّرْنَا مِنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۵۸﴾

وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطْرًا فَسَاءً مَطْرًا الْمُنذَرِيْنَ ﴿۵۹﴾

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهٖ الَّذِيْنَ اصْطَفٰٓهُ ۗ اِنَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ آسمانیں تے زمین کوں کیوں پیدا کیتے تے تہا بڑے
کیتے جھڑکنیں مینہ وسائے تے اوندے نال اساں
سرخھے باغ پیدا کیتن تہاں تے انہیں دے ون وی نہ پیدا
کر سگدے باوے کیا اللہ دے نال پے وی معبود
ہن اصل لے قوم شریک بئیندی پئی ۷۔

۱۱۔ اَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُنْبِتُوْا شَجَرَهَا ؕ اِلَّا مَعَ اللّٰهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُوْنَ ۝۱۱

۶۲۔ زمین کوں کیوں رہن دی جا بٹائے تے
اوندے وچ دریا وبائسی تے اوندے کیتے پہاڑ
بٹائسی تے دو سمندریں وچ روک بٹا بڑتی ہس کیا
اللہ دے نال پے معبود وی ہن اصل انہیں وچو
بہوں سارے جانڈے نیں۔

۱۲۔ اَمَّنْ جَعَلَ الْاَرْضَ قَرَارًا وَّجَعَلَ خِلَالَهَا اَنْهَارًا وَّجَعَلَ لَهَا رَوَابِي وَّجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ اِلَّا مَعَ اللّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝۱۲

۶۳۔ بے وس وی دعا کون سڈے جیرھے ویلھے
او دعا کریندے تے اوندے دکھ کوں بٹا بڑیندے
تے تہا کوں زمین دا وارث بٹا بڑیندے کیا اللہ دے
نال پے معبود ہن بہوں تھوڑی ۷ جیرھی تہاں
نصیحت پکڑیندے ۷۔

۱۳۔ اَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ اِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْاَرْضِ ؕ اِلَّا مَعَ اللّٰهِ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ۝۱۳

۶۴۔ کون تہا کوں خشکی تے سمندر دے اندھاریں وچ
راہ دکھیندے تے اپنی رحمت کنیں پہلے کون خوشخبری
دیاں ہوائیں پھیندے کیا اللہ دے نال پیا معبود جیرھے
او اللہ نال شریک بٹیدن انہیں کنیں بہوں اچھا ۷۔

۱۴۔ اَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيْحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ؕ اِلَّا مَعَ اللّٰهِ تَعَلَّى اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝۱۴

۶۵۔ تے کون جیرھا پہلی دفعہ پیدا کریندے تے
ولا ولا اویں پیدا کریندے تے تہا کوں زمین تے آسمان
کنیں رزق بڑیندے کیا اللہ نال پے معبود ہن توں
آکھ جے تہاں سچے ۷ تے اپنی دلیل گھن آؤ۔

۱۵۔ اَمَّنْ يَبْدُوْا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُكُمْ وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ مَاءً فَاَنْبَتْنَا لَكُمْ اَنْجَامًا ؕ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝۱۵

۶۶۔ توں آکھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے اللہ دے
سوا عیب کوں کوئی نیں جانڈا تے انہیں کوں لے وی
پتہ نیں جو انہیں کوں کڈن اٹھالیا دیسی۔

۱۶۔ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ وَمَا يَشْعُرُوْنَ اٰيٰتَانَ يَبْعَثُوْنَ ۝۱۶

- ۶۷۔ آخرت دے بارے وچ اصل انہیں دا علم اصلو
ختم تھی گئے۔ اصل او قیامت دے بارے وچ شک
وچ ہن تے سرواں بارے وچ اندھن۔
- ۶۸۔ تے کافر آہن کیا جڈاں اسان تے ساڈے پیو
ڈاڈے مٹی تھی ولسیوں دل وی اسان زمین کنیں جیندے
کر کے کڈھیے ولسیوں۔
- ۶۹۔ ایں کنیں پہلے وی ساڈے نال تے ساڈے
پیو ڈاڈیں نال اے وعدے کیتے گئے ہن اے تے پہلے
لوکیں دے قے ہن۔
- ۷۰۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرتے ڈیکھو جو مجریں
دا کیا انجام تھے۔
- ۷۱۔ تے توں انہیں تے مونجھا نہ تھی تے نہ انہیں
دی تدبیریں تے تنگی وچ پو۔
- ۷۲۔ تے او آہن جے تساں پچھے تے اے وعدہ
کڈیاں پورا تھیسے۔
- ۷۳۔ توں آکھ تھی سبگدے جو جیرھے عذاب کوں
جلدی منگدے پئے، اوندا کجھ حصہ تہا ڈے کچھو کچھو اندا
پیا ہوے۔
- ۷۴۔ تے بے شک تیدا رب لوکیں تے فضل کرن
والا تے انہیں وچو سارے لوک شکر نہیں کریںدے۔
- ۷۵۔ تے بے شک تیدا رب اونکوں دی چاڈے
جو او اپنے سینیں وچ لکیندے پین تے جینکوں
او ظاہر پئے کریںدے۔
- ۷۶۔ آسمانیں تے زمین وچ کوئی لکی ہوئی شے کاء نہیں جیرھی
بیان کرن والی کتاب وچ نہ ہوے۔
- ۷۷۔ بے شک اے قرآن بنی اسرائیل دے سامنے او
- بَلِ ادْرَاكَ عَلَيْهِمْ فِي الْآخِرَةِ قَبْلِ هُمْ فِي شَكٍّ
مِنْهَا قَبْلِ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ ﴿٦٧﴾
- وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذْ انكثرتنا وَاَبَاؤُنَا اَيْتَانَا
لَنُخْرِجَنَّ ﴿٦٨﴾
- لَقَدْ وُعِدْنَا هَذَا نَحْنُ وَاَبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ اِنْ
هَذَا اِلَّا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿٦٩﴾
- قُلْ سِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانظروا كيف كان عاقبة
الذَّٰلِمِينَ ﴿٧٠﴾
- وَلَا تَحْزَن عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧١﴾
- وَيَقُولُونَ هَٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿٧٢﴾
- قُلْ عَسَىٰ اَنْ يَّكُوْنَ رِيفٌ لَّكُمْ بَعْضُ الَّذِي
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٣﴾
- وَ اِنَّ رَبَّكَ لَدُوْ فَضْلٍ عَلَي النَّاسِ وَلَكِنَّ اَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٧٤﴾
- وَ اِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَاَبْيَعِلُوْنَ ﴿٧٥﴾
- وَمَا مِنْ غَٰيْبَةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَاَلْاَرْضِ اِلَّا فِي كِتٰبٍ
مُّبِيْنٍ ﴿٧٦﴾
- اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَقْضُ عَلٰى بَنِي اِسْرٰءِيْلَ اَكْثَرَ

الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾

گا لہیں اکثر بیان کریندے جیندے وچ او اختلاف
کریندن۔

وَأِنَّهُ لَهْدَىٰ ذُرِّيَّتَهُ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

۴۸۔ تے بے شک او مومنین کیتے ہدایت تے رحمت۔
۴۹۔ بے شک تیرا رب او نہیں دے در میان اپنے
حکم نال سچا فیصلہ کریندے تے او غالب تے بہوں
جاٹن والا۔

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ﴿٥٠﴾

۸۰۔ تے اللہ تے بھروسہ کر بے شک توں واضح حق
تے ہوں۔

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٨٠﴾

۸۱۔ بے شک توں مردوں کوں نہیں سنا سگداتے
نہ بوڑھیں کوں الا سنا سگدیں جیرھے ویلھے او کنڈ
پھیر کے وچن پئے۔

إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمَعُ الضَّمَّةَ الذُّعَاءَ إِذَا
وَلَوْ أُمِدُّ بِرَبِّكَ ﴿٨١﴾

۸۲۔ تے توں اندھیں کوں انہیں دی گمراہی کینس ہدایت
نوئیں ڈے سگداتوں تے محض انہیں کوں سنا سگدیں
جیرھے ساڈی آیات کوں منیندن تے فرمانبردارن۔

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٢﴾

۸۳۔ تے جیلھے انہیں تے تباہی آلی گال پوری تھیسے
تے اساں انہیں کیتے زمین وچو کب کھڑا کڈھیسوں
جیرھا انہیں کوں چک بیسی بے شک لوکس کوں ساڈی
آیات دالیتن کاہ نیئیں۔

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ
الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا
لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٣﴾

۸۴۔ تے جڈاں اساں بک ٹولہ کھٹا کر لیسوں ہر اوں قوم
وچو جیرھی ساڈی آیات کوں جھٹلیندی ۷ تے اساں
انہیں کوں قطاریں وچ کھڑا کر ڈھیسوں۔

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مَّمَّنْ يُكَلِّمُ بِآيَاتِنَا
فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٤﴾

۸۵۔ تے جیلھے او او سن (خدا) اکھسی کیا لتاں میڈی
آیات کوں جھٹلایا ہاتے تہا کوں انہیں دا پورا علم دی
نہ ہاتے یا لتاں کیا کیا کریندے باوے۔

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُو قَالَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا
وَلَمْ يُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّا ذَاكُمْ تُكَلِّمُونَ ﴿٨٥﴾

۸۶۔ تے انہیں تے انہیں دے ظلم دی وجہ کینس
عذاب دی گال پوری تھی ویسی تے او الا نہ

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا أَنَّهُمْ لَا يُنطِقُونَ ﴿٨٦﴾

سبگن۔

۸۷۔ کیا انہیں کون پتہ نہیں ہو بے شک اسات رات کون اس واسطے بٹائے جو او ایندے وچ آرام کرن تے ڈیہنہ کون ڈکھالن والا بے شک ایندے وچ منن والی قوم کیتے نشان۔

۸۸۔ تے جیڑاں دصوتوں وچایا ویسی تے جو زمین تے آسمان وچ او ڈرو ویسی سوائے ایندے جو اللہ چاہے تے سارے اللہ سیس دو فرما ہر وار تمہی کے اوسن۔

۸۹۔ تے توں پہاڑیں کون ڈیڑیں تے خیال کریندیں جو ہکی جاتے کھڑن تے اصل لے بھڑا آلی کارٹر دے رہ ویندن لے اللہ سیس دی کاریگری جیں ہر شے کون مضبوط بٹائے بے شک او تھا ڈے عملیں کینیں چنگلی طراں باخبر۔

۹۰۔ جیرہا نیکی کریسی او نکوں اس کینیں چنگا بدلہ ملیسی تے اوں ڈیہنہ او ڈر کینیں امن وچ ہوسن
۹۱۔ تے جیرہا برا کم کریسی تے انہیں کون منہ بھرے ہما وچ سیا ویسی جو تساں کریندے بادے اوندا تھا کون پورا بدلہ مل گئے۔

۹۲۔ میکوں تے محض لے حکم ڈتا گئے جو میں اس شہرے رب دی عبادت کراں جیں ایکوں عزت ڈتی ہوتے ہر شے اوندے کیتے ہے تے میکوں حکم ڈتا گئے جو میں فرما ہر واریں وچو تھیواں۔

۹۳۔ تے میں قرآن پڑھ کے ساداں تے جیرہا ہدایت پیسی او محض اپنے فائدے دی خاطر ہدایت پیسی تے جیرہا گمراہ تھیسی تے توں اکھ ڈے جو میں تے محض ڈراوٹن والا ہاں۔

الْمَيْرُوا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسِكُنَّ فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۸۷﴾

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتُوهٌ ذٰخِرِينَ ﴿۸۸﴾
وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرًّا السَّحَابِ صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي لَيْسَ أَتَقَنَّ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿۸۹﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ﴿۹۰﴾
وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۱﴾

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ زُوِّمْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُنَافِقِينَ ﴿۹۲﴾

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ فَمِنْ أُمَّتِي إِذِ انْتَبِهْتُمْ لِنَفْسِهِ ؕ وَ مَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿۹۳﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ تے آکھ بڑے سب سجیاں تعریفاں اللہ دیلاں سُن
 اوتہا کوں ضرور ا پٹے نشان بڑ کھلیسی تے تساں
 اونکوں سبجان گھنسو تے تیڈا رب تہا بڑے کیں کنیں
 غافل نہیں۔

سُورَةُ الْقَصَصِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ تِسْعٌ وَثَمَانُونَ آيَةً وَتِسْعَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورة قصص مکی ۹ بسم اللہ نال ایندیاں ۸۹ آیات تے ۹ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
مگئے ڈیون والاتے ول ول رحم کرن والا ۶۔
- ۲۔ پاک سٹن والا تے بزرگ۔
- ۳۔ اے کھلی کتاب دیاں آیات ہن۔
- ۴۔ اساں تیدے اتے مومن قوم دے فائدے کیتے
موسیٰ تے فرعون دیاں سپیاں خبراں پڑھدے ہن۔
- ۵۔ بے شک فرعون اپنے ملک وچ منہ زور تھی گیا
تے اوندے رہن والیں کوں وکھرا وکھرا کر بٹاتا ہس انہیں
وچھک لولے کوں او کمزور کرن چاہندا ہا انہیں دے
پتریں کوں ذبح کریندا ہا تے انہیں دی تیریمیں کوں
جیندا رکھیندا ہا بے شک او فنا دیں وچو ہا۔
- ۶۔ تے اساں زمین دے کمزور لوکیں تے احسان کرن
چاہندے ہا تے اساں انہیں کوں سردار بناون
چاہندے ہا تے وارث بناون چاہندے ہا۔
- ۷۔ تے انہیں کوں ملک وچ طاقت ڈیون تے فرعون
تے ہامان تے انہیں بڑوناہیں کوں انہیں کنیں او کجھ
بڑکھاون چاہندے ہا تے جیں کنیں او بڑ دے پئے ہن۔
- ۸۔ تے اساں موسیٰ دی ماکوں وحی کیتی جو توں اینکوں
کھیر پلاتے جیلھے توں ایندے کیتے ڈریں توں اینکوں دریا وچ
سٹ گھتیں تے توں نہ ڈریں تے نہ مونجھی تھیویں بے شک اساں
اینکوں تیردولا انیسوں تے اساں اینکوں
رسول بنیسوں۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

طسّم ②

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْبَيِّنِ ③

نَتَلُوْا عَلَيْكَ مِنْ نَّبَاِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ④

اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْاَرْضِ وَجَعَلَ اَهْلَهَا شِيْعًا
يَسْتَضِعُّ طَائِفَةً مِنْهُمْ يَتَّبِعُ اَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَجِ
يَسْأَلُهُمْ اِنَّهٗ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِيْنَ ⑤

وَنُرِيْدُ اَنْ نَّمُنَّ عَلَى الَّذِيْنَ اسْتَضَعُّوْا فِي الْاَرْضِ
وَنَجْعَلَهُمْ اٰيَةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِيْنَ ⑥

وَنُتِّقِنَ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ
وَجُنُوْدَهُمْ اِنَّهُمْ مَّا كَانُوْا يَحْذَرُوْنَ ⑦

وَاَوْحَيْنَا اِلَىٰ اِمْرِ مُوسَىٰ اَنْ اَرْضِعْهُ فَاذْ اِخْفَتْ
عَلَيْهِ فَالْقِيْهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِ وَلَا تَحْزَنْ اِنَّا
رَاٰوْهُ اِلَيْكَ وَجَاعِلُوْهُ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ⑧

۹۔ فرعون نے خاندان اونکوں چاگدھے تاں جو او انہیں کیتے دشمن تے مونجھ داسبب بٹے بے شک فرعون تے ہامان تے او نہیں ڈوناہیں دا لشکر غلطی تے ہا۔

۱۰۔ تے فرعون دی ہک تربیت آکھے اے میڈے تے

تیبے کیتے اکھیں دی ٹھڈھ داسبب تھی سی توں ایگوں قتل نہ کر تھی سبگدے جو ساکوں اے فائدہ پچھاوے یا اسال ایگوں پتر چا بناؤں تے او اصل بگال نہ جانڈے ہن۔

۱۱۔ موسیٰ دی ما دا دل خالی تھی گیا تے قریب ہا جو او اونکوں ظاہر کر ڈیوے ہانجے اسال اوندے دل کوں تکرا نہ کروں ہا تاں جو او مومنین وچ تھی ونجے ہا۔

۱۲۔ تے اوں موسیٰ دی بھین کوں آکھے اوندے پچھو ورنج او اونکوں پریں کینں ڈہری رہ گئی تے انہیں کوں پتہ نہ لگا۔

۱۳۔ تے اسال اوندے اتے ایں کینں پہلے کھر پلاوٹن والیں کوں حرام کر ڈتا ہا تے اوں آکھے کیا میں تیکوں انیجے گھرو لے ڈساں جیرے ایگوں تہا بٹے کیتے پال ڈیوں تے او ایندے خیر خواہ ہوسن۔

۱۴۔ تے اسال اونکوں اوندی مادد ولا پھٹھے تاں جو اوندیاں اکھیں ٹھڈیاں تھیوں تے او مونجھی وی نہ تھیوے تے اوں کوں پتہ بگ ونجے بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہے تے بہوں سارے لوک جانڈے نیں۔

۱۵۔ تے جیلے او جوان تھیاتے گھرو تھی گیا اسال اونکوں حکم تے علم ڈتا۔ تے اسال ایوں نیکی کرن والیں کوں بدلہ ڈیندے رہندے ہن۔

۱۶۔ تے او شہر وچ اینجھے دیلے داخل تھے جیرے دیلے اوندے رہن والے غفلت وچ ہن تے اوں ڈو آدمیں کوں

فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِبِينَ ⑩

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتْ عَيْنِي لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ⑪

وَاصْبَحَ فُؤَادُ أَمِّ مُوسَىٰ فَارِعًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَن رَّبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ⑫

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِينِي ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ⑬

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ⑭

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَىٰ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۗ وَلِنَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۚ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ⑮

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۗ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ⑯

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَةِ

وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ
عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ
قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ﴿۱۶﴾

بھڑا ڈٹھس ہک اونڈی برادری وچو ہاتے ہک
اونڈے دشمن وچو ہاتے جیرھا اونڈی برادری وچو ہا
اوں مدد طلب کیتی اپنے دشمن دے مقابلے وچ تے
موسی اوں کوں مکھ ماری تے او مر گیا تے آکھیس
اے تے شیطان کم تھی گئے بے شک او کھلا گمراہ کرن
والا دشمن۔

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ اوں آکھے اے میڈے رب بے شک میں اپنی
جان تے ظلم کیتے تے توں میکوں بخش ڈے تے اللہ سیں
اونکوں بخش ڈتا بیشک او بخشن والا تے دل دل رحم کرن والا ہے۔
۱۸۔ اوں آکھے اے میڈے رب تیبے انعام کرن دی
وجہ نال میں کڈا ہوں وی مجھیں دا امدادی نہ بٹساں۔
۱۹۔ تے مجرکوں او ڈرویں ڈرویں شہر وچ پیٹھے تے
ڈٹھے سی جو او ہوبندہ جیں کل مدد منگی ہاں اولادکوں
سببنا پئے موسی اونکوں آکھے بے شک توں کھلا کھلا
گمراہ ہوئیں۔

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا
لِلْمُجْرِمِينَ ﴿۱۸﴾

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي
اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى
إِنَّكَ لَعَوِيُّ مُبِينٌ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ جیلھے اوں ارادہ کیتے جو اونکوں پکڑے جیرھا ڈوناہیں
دا دشمن ہا اوں آکھے اے موسی کیا توں میکوں دی اویں
قتل کرنا چاہندیں جیویں کل میں ہک آدمی ماریے بیشک
توں محض ملک وچ ظالم بنن چاہندیں تے توں
نوئیں چاہندا جو اصلاح کرن والیں وچو تھیویں۔

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا
قَالَ يَمُوسَى أَتُرِيدُ أَنْ نَمُوتَ كَمَا مَاتَ نَفْسًا
بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ
وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ تے شہر وچ پریں کنیں ہک بندہ در کڈا کئے تے
آکھیس اے موسی بے شک وڈیرے تیبے متعلق
مشورہ کریندے پین جو تیکوں قتل کر ڈیون توں نکل
ونج بے شک میں تیبے خیر خواہیں وچو ہاں۔

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ يَا مُوسَى
إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لِيُقْضُونَ بِكَ لِيُقْتَلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ
مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے او اتھو ڈرو دا ہویا نکل گئے اُنٹے اُنٹے
ڈبدا ویندا ہاتے آکھیس اے میڈے رب میکوں ظالم

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۲۲﴾

قوم کنیں بچا۔

۲۳۔ تے جیلھے او مدین شہر دو گئے تے اوں آکھے
جو میڈارب میوں سدھاراہ ڈکھیسے۔

۲۴۔ تے جیلھے او مدین دے کھو تے آئے تے کجھ لوک
ڈٹھنس جیرے پانی پلیندے پئے ہن تے ڈوڑیمتیں
انہیں کنیں پریں ڈٹھنس جیرھیاں ڈنگریں کوں پکھو تے
بٹندیوں پیاں ہن اوں آکھے تہاڈا کیا کم انہیں ڈوناہیں
آکھے جو اسان پانی نے پلا سگدیاں جے تیں آجڑی
ٹرنہ دنجن تے ساڈا پیو بہوں پڈھارے۔

۲۵۔ موسیٰ انہیں کوں پانی پلواڈتے دل پکھادیں تلے
دنج بیٹے اوں آکھے اے میڈے رب میں نیکراں اوندا
جو توں خیر میڈو لہاویں۔

۲۶۔ تے انہیں ڈوناہیں بھٹیں وچو ہک اوندو ٹردی آئی تے
شرمنیدی پی ہائی تے آکھیس میڈا پیو نیوں سڑیندا
پئے تاں جو اوندا بدلہ ڈیوے جیرھا تیں ساکوں پانی
پلواڈتے۔ جیلھے او انہیں دے پیو کنیں آئے تے سارا
حال ڈلس تے آکھیس توں نہ ڈر توں ظالم قوم کنیں نچ
گئیں۔

۲۷۔ انہیں وچو ہک آکھے اے ابا توں اینکوں رہک
رکھ گھن بے شک توں جینکوں رہک رکھیں او طاقت
والا وی تے ایماندار وی ہوئے۔

۲۸۔ اوں آکھے میں چاہندا جو انہیں ڈو دھریں وچو ہک
دایتیڈے نال این شرط تے نکاح کر ڈیواں جو توں ۸ سال
میڈی رکھی کریں تے جے توں ۱۰ سال پورے کر
ڈیویں تے اے تیتڈے دلو ہوسی تے میں تیتڈے
اتے زیادہ بار نیں ڈیوں چاہندا جے اللہ چاہیا تے

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّيَ أَن
يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿۳۳﴾

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ
النَّاسِ يَسْقُونَ هُوَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ
تَذَوُدَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى
يُصَدِّرَ الرَّعَاءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿۳۴﴾

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا
أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿۳۵﴾

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَتَشَنَّىٰ عَلَىٰ ائْتِمَارٍ قَالَتْ إِنَّ
أَبِي يَدْعُوكَ لِیَجْزِيكَ أَجْرًا مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا
جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَسَوْتُ
مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۳۶﴾

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ
اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿۳۷﴾

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِكَ إِحْدَى ابْنَتِي هَاتَيْنِ
عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حِجْرًا فَإِنْ أَتَيْتَ عَشْرًا
فَمِنَ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ سِجْدِي
إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۳۸﴾

توں میوں نیکیں وچو پسیں۔

۲۹۔ موسیٰ آکھئے اے میڈے تے تیڈے درمیان پکی گال تھی گئی انہیں وچو جیڑی مدت وی میں پوری کریاں میڈے اتے الزام نہ ہو سی تے جو کجھ اساں آکھئے ایندے اتے اللہ کافی گواہ۔

۳۰۔ تے جیلھے موسیٰ مدت پوری کر ڈتی تے گھر والیں کوں گھن کے ٹرپئے تے اوں طور دے بک پاسے بھاڑ ٹھیس تے اوں اپنے گھر والیں کوں آکھئے تساں کھڑو بے شک میں بھاڑ ٹھی ۶ تھی سبگدے جو میں تہاڈو کوئی خبر گھن آواں یا بھادا انگاراتاں جو تساں سیکو۔

۳۱۔ جیلھے او اوندو آئے تے اونکوں بابرکت جامے ہک بابرکت حصے کیں ہک درخت دے نال آواز ڈتی گئی جو اے موسیٰ بے شک میں اللہ ہاں جیڑی صائب العالمین ۳۲۔ تے توں اپنا سوما سٹ جیلھے اونکوں ہلا ڈٹھس نانگ آلی کار کنڈ پھیر کے بھیج پئے تے دلانسی ڈٹھائے موسیٰ اگوتے تھی تے نہ ڈر۔ بے شک توں محفوظ رہیں۔

۳۳۔ اپنے ہتھ کوں کچھ وچ پا او بغیر کہیں بیماری دے چٹا نکلی تے ڈر کیں اپنے بہیں کوں آپ دو بلا لے فرعون تے اوندے سرداریں دو تیڈے رب کیں ڈرو دلیلائن بے شک اے لوک نافرمان۔

۳۴۔ اوں آکھئے میں انہیں وچو ہک آدمی ماری کھڑاں تے میوں ڈر جو او میوں قتل کر ڈسین۔

۳۵۔ تے میڈا بھارون میں کیں زیادہ چبکا الا سبگدے اونکوں میڈے نال میڈا امدادی بٹا کے

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلِينَ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٩﴾

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا تَلْعَلْ أَتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٣٠﴾

فَلَمَّا آتَتْهَا نُودِيَ مِنَ شَاطِئِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يُّوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣١﴾

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تُهْتَزُّ كَانَتْهَا جَانٌّ وَوَلِي مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يُّوسَىٰ أَقْبَلَ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْأَمِينِينَ ﴿٣٢﴾

أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمُرُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الذَّهَبِ فَذُنُوبُكَ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ ﴿٣٣﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٤﴾

وَآخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٥﴾

پھٹ او میڈی تصدیق کر لسی بے شک میں ڈرداں جو
او میکرں جھلا ڈلین۔

۳۶۔ اوں آکھئے اساں تیبے بھراتال حیڈی بانھ
مضبوط کر لیسوں تے اساں تساں بڑوناہیں کوں غالب
کر لیسوں تے او تساں بڑوناہیں تیں نہ تیج سبگسن تساں
بڑوہیں تے جیرے تہاڈا آکھن منیسن ساڈی آیات نال
غالب تھیسو۔

۳۷۔ جیلے موسیٰ ساڈیاں کھیاں کھیاں آیتاں گھن کے
انہیں دے کولہو آئے انہیں آکھئے اے تے محض گھڑیا
ہویا دوکھاہ اسان اے گال اپنے پو بڑاؤں کنیں نیں
سٹی۔

۳۸۔ تے موسیٰ آکھئے میڈار ب اونکوں بہوں جاڈے
جیرھا اوں کنیں ہدایت گھن کے آوے تے جیندا
انجام چبگا تھیس بے شک ظالم کامیاب نیں تھیندے۔

۳۹۔ تے فرعون آکھئے جو اے سردارو میں اپنے سوا
تہاڈے کیتے کوئی مبود نیں جاڈا اے ہامان تو سنی
مٹی تے میڈے کیتے بھا ہال (سماں بنا) تے دل
میڈے کیتے بروج بنا تھی بگدے جو میں موسیٰ دے
خدا دا پتہ کر گھناں تے بے شک میڈا خیال جو اے
کوڑا۔

۴۰۔ تے اول تے اونڈے لشکر ملک وچ ناعق وڈائی
کیتی تے انہیں سمجھے جو او ساڈو نہ ولانے دلین۔

۴۱۔ اساں اونکوں تے اونڈے لشکر کوں پکڑ گدے
تے اونکوں سمندر وچ سٹ گھنے تے توں بڑیکھ
ظالمیں دا کیا انجام تھیندے۔

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكَ مُلْكًا
فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكَ بِأَيِّتِنَا أَنْتَا وَمَنِ اتَّبَعَكَ
الْغَالِبُونَ ﴿۳۶﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرٍ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا
الْأَوَّلِينَ ﴿۳۷﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ
عِنْدِهِ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ﴿۳۸﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ
إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَا هَامُوسُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ
لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿۳۹﴾

وَاسْتَكْبَرُوا وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ
ظَنُّوا أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿۴۰﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَاظْطُرُّ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿۴۱﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُدْعُونَ إِلَى الْتَارَةِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
لَا يُنصَرُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اساں انہیں کوں سردار بنایا ہاتے او بھادو
سڈیندے ہن تے قیامت دے بڑیہہ انہیں دی مدد نہ کیتی
ولیس۔

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ
مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے اسں دینا وچ اساں انہیں تے لعنت کیتی ۽
تے قیامت دے بڑیہہ او ذلیل ہوسن۔

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونََ
الْأُولَىٰ بِصَاحِبِ الرِّسَالِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اساں موسیٰ کوں پہلی وستیاں تباہ کرن دے بعد
کتاب بڑتی ۽ جبرھی لوکس کیتے معزہ تے ہدایت تے
رحمت ہائی تاں جو اونصیحت حاصل کرن۔

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ
الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے توں اوں ویلے پچا دھو کا ۽ ناں ہانویں
جڈاں اساں موسیٰ کوں نبوت بڑتی ہائی تے نہ توں
گواہ ہانویں۔

وَلِكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُرُؤُ وَ مَا
كُنْتَ تَأْوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا
وَلِكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے اساں بہوں ساری قومیں کوں پیدا کیتے
تے انہیں دی عمر وڈی تھی گئی تے توں مدین والیں وچ
وی نہ ہانویں جو توں انہیں کوں ساڈی آیات پڑھ کے
سنانویں ہاتے اصل اساں رسول پھٹن والے ہن۔

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً
مِّنْ رَبِّكَ لِشُنُذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَّذِيرٍ
مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے توں طور دے پاسو دی کا ۽ نہ ہانویں جیلے اساں
اونکوں سڈیے تے اصل اے تیڈے رب دی رحمت
ہائی تاں جو اوں قوم کوں بڑانویں جنیدوتیں کیں پہلے
کوئی بڑاوتن والا نہیں آیا تاں جو اونصیحت پکڑن۔

وَلَوْلَا أَنْ تُصِيبَهُمُ مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمْتِ أَيْدِيَهُمْ
فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ
وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ جے اے خیال نہ ہوندا انہیں دے کیں دی وجہ نال
انہیں تے مصیبت آئی تے او آکھسن
اے ساڈے رب تیں ساڈو کوئی رسول کیوں نہیں
پھٹیا تے اساں تیڈی آیات دی پیروی کروں ہاتے
مومنین وچوہن و بھوں ہا۔

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُنزِلَتْ
مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ

۳۹۔ تے جڈاں انہیں ۴۱ ساں کئیں حق آگیا تے انہیں آکھے
جو ساکوں او کجھ کیوں نہیں بڑا گیا جو موسیٰ کوں بڑا گیا ہا۔

مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا ^{دُفَعَا} وَقَالُوا إِنَّا بِكُمْ
كَفِرُونَ ﴿۴۹﴾

کیا انہیں اس کہیں پہلے اور تعلیم والکار نہ کیا ہا جیروی موسیٰ
تے لہتی ہائی انہیں آکھئے ڈو جادوگرن جیرھے ہک
ڈوبھے دے امدادی ہن تے انہیں آکھئے بے شک اسان
ہر گال دا انکار کریندے ہیں۔

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا
اتَّبِعْهُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ توں آکھ تساں انہیں ڈوناہیں کہیں زیادہ ہدایت والی
الذولو کتاب گھن آؤ میں اونڈی پیروی کرگھنساں جسے تساں
سچے ہتھے۔

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ
وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ جسے او تیبی گال نہ منن (پوری نہ کرن) تے توں
جان گھن جو او محض اپنی خواہشات دی پیروی کریندن
تے اوں کہیں زیادہ گمراہ کون تھی سبگدے جیرھا اللہ کہیں
ہدایت دے بغیر اپنی خواہشات دی پیروی کرے بے شک
اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ تے اسان انہیں دو ہک دے بعد پی وحی پھیندے
رہ گئے ہیں تاں جو اونصیحت پکڑن۔

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ اسان اس کہیں پہلے جیروی کتاب انہیں کوں ڈتی
ہائی او ادنکوں منیندن۔

وَإِذَا يُنطَلِّعُهُمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّنَا
إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ تے جیلھے او انہیں تے پڑھیاں ویندن او آبدن اسان
اینکوں منیندے ہیں بے شک او ساڈے رب و لو
سچ بے شک اسان اس کہیں پہلے دی فرمانبردار ہاسے۔

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَ
يُدْرَوْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ وَمِنَّا رَزَقْنَهُمْ يُفْقُونَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ انہیں کوں انہیں دے صبر دی وجہ نال ڈو دفعہ اجر
ڈوتا ویسی تے اونیکی نال برائی کوں دور کریندن تے جو
اسان انہیں کوں ڈتے اونڈے وچو خرچ کریندن۔

وَإِذَا سَعَوْا لِلْغَوِّ اعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا
لَنَا أَعْمَالُنَا وَلكم أَعْمَالُكُمْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ
لَا نُنَبِّئُ الْجَاهِلِينَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ تے جیلھے او بے ہودہ گاہیں سندن اوں کہیں منہ پھر
گھنن تے آبدن ساڈے عمل ساڈے کیتے تے تہاڈے
عمل تہاڈے کیتے۔ تہاڈے اتے سلامتی ہوئے اسان
جاہلیں دے منہ لے بگدے۔

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ بے شک توں جینکوں چاہیں ہدایت نہیں ٹھے سگدا تے اصل اللہ اونکوں ہدایت ڈیندے جینکوں چاہندے تے او ہدایت پاوٹن والیں کوں بہوں چاندے۔

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَضَعُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نُكُنْ لَهُمْ حَرَمًا أَمَّا تَجِبَىٰ إِلَيْهِ تَمَرْتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّنْ لَّدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ تے او آبدن جے اساں اوں ہدایت تے عمل کروں جیرہیں تیں کنیں بے تے ساکوں ملک وچ مار گھٹسن کیا اساں انہیں کیتے محفوظ تے امن دی جانئیں بنائی جیندو ہر طرح دے پھل ایندن اے ساڈے ولورزق تے بہوں سارے لوک چاندے نیں۔

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فِتْلَكَ مَسْكِيْنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ اساں بہوں ساریاں و ستیاں ہلاک کر چھوڑین جیرہے اپنی روزی دی وجہ نال اکڑتج گئے ہن اے انہیں دے گھرن جنہیں وچ انہیں دے بعد کڈاہیں کوئی نیں رہیا تے اساں ہی انہیں دے وارث بنے ہیں۔

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ تیبڈا رب کہیں دستی کوں ہلاک نیں کریندا جے تیں او انہیں دے مرکز وچ رسول بھیجے جیرھا انہیں کوں ساڈیاں آیات پڑھ کے سناوے تے اساں دستی کوں ہلاک نلے کریندے سوانے ایندے جو اوندے رہن والے ظالم ہون۔

وَمَا أُوْتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَرِيْنَتُهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ جو کچھ تمہا کوں ڈتا ویندے اے دنیاوی زندگی دا سامان تے اوندا سوٹھپ تے جو اللہ کنیں ہے او چنگا تے باقی رہن والا کیا تہاں عقل نوہے کریندے۔

أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَّتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مِنَ الْخٰصِرِيْنَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ کیا جیندے نال اساں چنگا وعدہ کیتے تے او اونکوں ملن والا اے اوں آدمی آلی کار تھی سگدے جینکوں اساں بعض دنیاوی زندگی دا سامان ڈتا ہوئے۔ دل او قیامت دے ڈینہ حاضر کیا دلیسی۔

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِي الَّذِينَ كُنْتُمْ تُرْعَمُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ تے جڈاں او انہیں کوں سڈلیسی تے آکھسی میڈے شریک کتھانن جنہیں کوں تہاں میڈے مقابلے وچ

خیال کریندے ہاوے۔

۶۴۔ جنہیں دے متعلق ساڈے عذاب دا فیصلہ تھی چکیا ہوی او آکھن لے ساڈے رب لے او لوکن جنہیں کوں اساں گمراہ کیتا ہاتے اساں انہیں کوں اوں گمراہ کیتا جیویں خود اساں گمراہ تھئے ہا سے ا ج اساں تیبڑے اگو گمراہی کینیں بری تھندے ہیں لے لوک ساڈی عبادت نہ کریندے ہن۔

۶۵۔ تے انہیں کوں آکھیا ویسی جو تساں اپنے شریکیں کوں سڈو تے او سڈیں تے او جواب نہ ڈلسن تے عذاب ڈیکھ گھسن تے آکھن ہلے اساں بدایت پاؤں ہا۔
۶۶۔ تے جڈاں او انہیں کوں سڈیں تے او آکھسی جو تساں رسولیں کوں کیا جواب ڈتا ہا۔

۶۷۔ انہیں کوں ساریاں دیلاں بھل ولین اوں ڈینہ تے او ہک پے کینیں سوال نہ کر سگسن۔

۶۸۔ تے جیرھا تو بہ کر لیس تے ایمان گھن اوسی تے چگے کم کر لیس تے او کامیاب لوکیں وچو تھی ویسی۔

۶۹۔ تے میڈا رب جو چاہندے کریندے تے جینکوں چاہندے چن گھندے انہیں کوں اختیار نہیں اللہ پاک تے انہیں دے بناو تو شریکیں کینیں اچارے۔

۷۰۔ تے تیبڑا رب ہانڈے جو او اپنے سینے وچ لکیندن تے جو او ظاہر کریندن۔

۷۱۔ او ہر اللہ جیندے سوا کوئی مبود نہیں پہلے وی تے بچیں وی سچیاں تو لیاں ہونڈیاں تے بادشاہت ہونڈی ہا۔ تے تساں سارے ہونڈو ولاٹے ولینو۔

۷۲۔ توں آکھ تساں ڈسو جے اللہ سائیں تہاڈے اتے قیامت تیں رات لمبی کر ڈلیوے اللہ دے سوا کیرھا مبود

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ
أَغْوَيْنَا ۖ أَغْوَيْنَهُمْ كَمَا غَوَيْنَا ۖ تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا
كَانُوا آيَاتِنَا يَعْبُدُونَ ﴿۶۴﴾

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا
لَهُمْ دَرَأُوا الْعَذَابَ لَئِنَّمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿۶۵﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿۶۶﴾

فَعَبِّئْت عَلَيْهِمُ الْآبَاءَ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿۶۷﴾

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ
مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿۶۸﴾

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ۚ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ
سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۹﴾

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿۷۰﴾

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ
وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۷۱﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الْبَيْلَ سَرْمَدًا
إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ

أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿۴۱﴾

جیرھا تہا ڈے اتے روشنی گھن اوسی کیا تاں سڈے
نوتے۔

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرَ اللَّهِ يُؤْتِكُمْ بِكَيْلِ
تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ توں اکھ تاں ڈسوجے اللہ سیس تہا ڈے اتے
ڈینہ کول قیامت تیں لمبا کر ڈیوے تے اللہ دے سوا کون معبود جیرھا
تہا ڈے واسطے رات گھن اوسی جو تاں اونڈے وچ
آرام کروتے کیا تاں ڈبڈے نوتے۔

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ اے اونڈی رحمت جواں رات تے ڈینہ بٹائے۔ تاں جو رات کول
تاں آرام کروتے ڈینہ کول اونڈا فضل جو کولتے تاں جو تاں
شکر گزار بٹو۔

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ تے جڈاں او انہیں کول سڈیسی تے پھپھی کھٹاں
میڈے شریک جیرھے تاں خیال کریندے ہاوے۔
۴۶۔ تے ہر امت وچو اساں ہک گواہ کڈھیسوں تے
آکھسوں اپنی دلیل گھن آوتے او جان گھنسن جو سوت
اللہ دے کولہوے تے جو او کوڑ پدھیندے ہن وینج
ولیں۔

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ
فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ فَأَكَاذِبُ يَفْتَرُونَ ﴿۴۵﴾

إِنْ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآيَيْنَاهُ
مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنْ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوزُوا بِالْعُضْبَةِ أُولِي
الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْفَرِحِينَ ﴿۴۶﴾

۴۷۔ بے شک قارون موسی دی قوم وچو ہا تے اول
انہیں تے ظلم کیا تے اسل اونکوں اتنے قزانے ڈتے ہن
جو اونڈیاں کھیاں ہک طاقتور جماعت دی نہ چا سگدی
ہاں جڈاں اونڈی قوم اونکوں آکھیا اکرچ نہ بے شک اللہ
اکریجیٹ والیں کول پسند نہیں کریندا۔

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ
نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ
إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ تے جو اللہ تیکوں ڈتے اونڈے نال آفرت دا گھر بٹا
تے دنیا دے وچ دی اپٹے حصے کول نہ بھل تے
چنگانی کرہیوں اللہ سیس تہا بے نال چنگانی کیتی
تے ملک وچ فساد نہ پیدا کر بے شک اللہ سیس
فسادیں کول پسند نہیں کریندا۔

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ

۴۹۔ اول آکھے میکوں اے سب کجھ میڈے علم دی وجہ

اللَّهُ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ
مِنْهُ قُوَّةً وَكَثُرُجُمْعَاءً وَلَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ
الْمُجْرِمُونَ ﴿۹﴾

کنیں ملے کیا اونیں ہانڈا بے شک الشدیس اوں
کنیں پہلے بہوں ساریں قومیں کوں ہلاک کیتے جیرھیاں
انہیں کنیں زیادہ طاقت والیاں تے زیادہ امیرہن تے
مجرہیں کوں انہیں دے گناہیں دے بارے وچ پکچھا
نئیں ویندا۔

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَلِيتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ
إِنَّهُ لَدُوْحَضٍ عَظِيمٍ ﴿۱۰﴾

۸۰۔ تے او اپنی قوم دو اپنی زینت نال نکلیا تے اولوک
جیرھے دنیاوی زندگی کوں چاہندن آبدن افسوس ساکوں
وی او ہر کھڑے ہا جو قارون کوں ڈٹا گئے بے شک او
وڈے بخت والا۔

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلِكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ
لِمَنْ أَمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقِيهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ ﴿۱۱﴾

۸۱۔ تے جنہیں کوں علم ڈٹا گیا ہا انہیں آکھے مرو شالا الشد
دا بدلہ چکھا، اونڈے واسطے جیرھا ایمان گھن آوے
تے جھگے کم کرے تے اے بدلہ صبر کرن والیں کوں
ملدے۔

فَحَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ
يَنْصُرُوهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿۱۲﴾

۸۲۔ تے اساں اونکوں تے اونڈی برادری کوں ملک وچ
ذلیل کرڈتا تے کوئی دی ٹولہ الشدھے سوا اونڈی مدد
نہ کر سگدا ہاتے اونچ نہ سگیا۔

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَرْضِ يَقُولُونَ وَيَكَانَ
اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ
لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكَانَهُ لَا يَفْلَحُ
الْكٰفِرُونَ ﴿۱۳﴾

۸۳۔ کل تیں جیرھے اونڈے مرتبے دی خواہش کریندے
ہن او آہن جو ہلاک تھیوو الشدیس اپنے بندیں وچ
جیندے کیتے چاہندے رزق ودھا ڈیندے تے تنگ
کرڈیندے۔ جے الشد داساڑے اتے احسان نہ ہوے ہا
تے اساں وی ذلیل تھی و نچوں ہا ہلاک تھیویں کافر
کامیاب نئیں تھیندے۔

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا
فِي الْأَرْضِ وَلَا فِسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۱۴﴾

۸۴۔ اے آخرت دا گھر اے اساں انہیں لوکیں کیتے
بندے ہن جیرھے ملک وچ نہ وڈاؤں کریندن تے نہ
گیڑ گھتیندن تے انجام متقیں کیتے ہے۔

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ

۸۵۔ جیرھانیک کر لیس اونکوں اوں کنیں چکھا بدلہ ملے تے

- فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۸۵﴾
 إِنَّ الَّذِي قَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ
 قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي
 ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۸۶﴾
- جیرھا برائی کر لیس او نکوں اوندی برائی دے برابر بدلہ ملیسی
 ۸۶۔ بے خشک جس تیبے اتے قرآن فرم کیتے او محیوں
 اول جادو ولا انیس جیندو لوک ول ول اندن توں
 آکھ میڈا رب اونکوں بیوں جانڈے جیرھا ہدایت تے
 ہے تے اونکوں وی جیرھا کھلی گمراہی وچ۔
- وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً
 مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ ﴿۸۷﴾
- ۸۷۔ تے توں امید نہ رکھیندا ہاںوں جو تیبو کتاب لہسی
 سوائے تیبے رب دی رحمت ہے تے توں کافر دا
 کڈاہیں وی امدادی نہ بنیں۔
- وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
 الْوَحْيَ وَالْإِسْلَامَ وَالْأُمَّةَ كُلَّهَا لِيُذْخِرَ اللَّهُ الْفَاسِقِينَ ﴿۸۸﴾
- ۸۸۔ تے تیکوں اللہ دی آیتیں کنیں انہیں دے لہٹ
 دے بعد کوئی روک نہ ڈلیوے تے توں اپنے رب دو
 سڈتے مشرکیں وچور نہ بن۔
- وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لِمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضِ إِلَهٌُ وَاحِدٌ يُجِيبُ الَّذِينَ يَدْعُوهُ إِلَىٰ رَحْمَتِهِ
 وَيُخْرِجُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ آيَاتِهِ مُخْرَجًا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۸۹﴾
- ۸۹۔ تے اللہ دے سوا پے کوں معبود نہ سڈ او ندے سوا
 کوئی بیا معبود کاہ نہیں ہر شے فنا تھیون والی ہ سوائے
 اوندے جیندو اللہ دی توجہ ہوے۔ حکم ہوندا ہے تے
 سارے ہونڈو ولانے ولین۔

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سَبْعُونَ آيَةً وَسَبْعَةٌ رُكُوعَاتٍ

سورة عنكبوت مکی، تے بسم اللہ نال ایندراں ۷۰ آیات تے ۷ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ میں اللہ خوب جانڈال۔
- ۳۔ کیا لوکیں خیال کیتے جو انہیں کورں ایں گال کرن تے
چھوڑ ڈتا ویسی جو اساں ایمان گھن آئے ہیں تے انہیں
کورں آزمایا نہ ویسی۔
- ۴۔ تے اساں انہیں کنیں پہلے لوکیں کورں وی آزمایا با
تاں جو اللہ سیس انہیں لوکیں کورں ظاہر کر ڈیوے جیرھے سچے
ہن تے انہیں کورں وی ظاہر کر ڈیوے جیرھے کوڑے ہن۔
- ۵۔ یا کیا ادوک جیرھے بڑے کم کریندن خیال کریندن
جو اساں کنیں نچ ولین بہوں بڑا جو او فیصلہ کریندن۔
- ۶۔ جیرھا اللہ دے ملن دی امید کریندے تے بے شک
اللہ او مقرر تھیا ہوا وقت آون والا۔ تے او بہوں سنن
والا تے بہوں جانن والا۔
- ۷۔ تے جیرھا شخص کوشش کریندے او اچھے فائدے
کیتے زولیندے بے شک اللہ سیس ساریں جہانیں کنیں
بے نیاز۔
- ۸۔ تے جیرھے ایمان گھن آئن تے چنگے عمل کیتے نیں
اساں انہیں کنیں انہیں دیاں بڑائیاں پریں کر ڈیوسوں
تے انہیں کورں انہیں کنیں بہوں چوگا بدلہ ڈیوسوں جیرھے
او عمل کریندے ہن۔
- ۹۔ تے اساں انسان کورں پیو ماناں چوگا سلوک کرن دا
- لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلْيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِیْنَ
صَدَقُوا وَلْيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِیْنَ ②
- ۱۰۔ اَمْرَحَسِبَ الَّذِیْنَ یَعْمَلُونَ السَّیِّئٰتِ اَنْ یَّسْفُقُوْنَ اَنْ
سَاءَ مَا یَحْكُمُوْنَ ③
- ۱۱۔ مَنْ كَانَ یَرْجُوا لِقَاءَ اللّٰهِ فَاِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ لَا یَسْرِ
وَهُوَ السَّیِّعُ الْعَلِیْمُ ④
- ۱۲۔ وَ مَنْ جَاهَدَ فَاِنَّمَا یُجَاهِدُ لِنَفْسِهٖ اِنَّ اللّٰهَ لَغَنِیٌّ
عَنِ الْعٰلَمِیْنَ ⑤
- ۱۳۔ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ
سَیِّئٰتِهِمْ وَلَنَجْزِیَنَّهُمْ اَحْسَنَ الَّذِی
كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ⑥
- ۱۴۔ وَ وَصَّیْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدِیْهِ حُسْنًا ⑦

إِنْ جَاهَلَكَ إِتْشِرِكَ بِنِي مَا لَيْسَ لَكَ
بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِنْ مَرَجَعْتُكُمْ
فَأَنْتُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹﴾

حکم ڈاتا۔ ہا بے او میڈے نال شرک کرن تے تیکوں مجبور
کرن جیندا تیکوں کوئی پتہ نیں تے دل توں انہیں ڈوناہیں
وا اکھن نہ من تساں میڈو ولنے تے میں تہا کوں تہا ڈے
عملیں دے متعلق ڈیسیاں۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي
الصَّالِحِينَ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ تے جیرے ایمان گھن اُن تے چنگے کم کیتے نیں اسان
انہیں کوں ضرور نیک لوکیں وچ داخل کر لیسوں۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي
اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ
نَصْرٌ مِّنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ
بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ کجھ لوک ہن جیرے آہن اسان اللہ تے ایمان گھن
اُن تے ہن تے جیرے اللہ دی راہ وچ انہیں کوں تکلیف
پہنچے تے لوکیں دے فتنے کوں اللہ دے عذاب جیہاں چا
سمجھن تے جے تہا ڈے رب ولو امداد آونجے تے او
ضرور آہن جو بے شک اسان تہا ڈے نال ہا سے کیا
اللہ سیسے او گاہیں نیں جاڈا جیریاں دنیا جہاں دے لوکیں
دے دین وچ ہن (جانڈے)

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ تے اللہ سیسے ضرور ظاہر کر لیسے ایمان گھن آون والیں
کوں وی تے ضرور ظاہر کر لیسے منافقین کوں وی۔

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلْ خَطِيئَتَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطِيئَتِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے کافر مومنین کوں آہن تساں ساڈے پچھو لروتے
اسان تہا ڈے گناہ چا گھنسون تے او ذرا وی انہیں دے
گناہ چا وٹن والے نیں او بے شک کوڑے ہن۔

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيَسْتَلْقُنَّ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے او ضرور اپٹے بار چسین تے اپٹے بار نال بے بار
وی چسین۔ تے قیامت دے ڈینہہ ضرور پچھا دیسی جیرھا
او کوڑ بدھیندے ہن۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ
سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَ
هُمْ ظَالِمُونَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے اسان نوح کوں اوندی قوم دو پٹھیا ہا تے
انہیں وچ ۹۵۰ سال رہ گئے ول اوندی قوم کوں
طوفان پکڑیے تے او ظالم ہن۔

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ تے اسان اونکوں تے بیڑی آلیں کوں بچا گدھاتے
اس کوں جہانیں واسطے نشان بنا ڈتا۔

وَابْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ تے ابراہیم جیلھے او اپنی قوم کوں آکھے اللہ دی عبادت
کروتے اوں کینں ڈرو اے تہا ڈے کیتے چنگاؤ ہے
تساں چاندے ۱۷۔

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ
إِفْكَامًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ
لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ
وَاشْكُرُوا لَهُ ۖ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ تساں محض بتیں دی عبادت کریندے ۱۸ اللہ دے
سواتے کوڑ بنیدے ۱۸ بے شک تساں اللہ دے سوا
جنہیں دی عبادت کریندے ۱۸ او تہا ڈے رزق دے
مالک کاء نہیں تساں اللہ کینں رزق منگوتے ہوندی
عبادت کردتے او نڈا شکر کرو تساں ہوندو دلٹے۔

وَإِنْ تَكذَّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ وَمَا
عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے جے تساں جھٹلیسو تے تہا ڈے کینں پہلی امتیں
دی جھٹلایا ہاتے رسول تے محض کھول کھول کے
گال پچھا ڈیوں فرض۔

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۖ
إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ کیا او نیس چاندے جو اللہ کیوں منڈھ کینں پیدا
کریندے تے دل او ہوجہیں مخلوق واولا بنیدے بے شک
اللہ کیتے اے گال سوکھی ۲۰۔

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ
ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ توں آکھ زمین وچ لرو پھرتے ڈیکھو جو کیوں
اللہ سیس منڈھ کینں پیدا کیتے تے دل اللہ سیس انہیں
کوں مرٹ دے بعد جیندا کریندا رد گئے بے شک اللہ ہر
شے تے قادر۔

يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَ
إِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ جنیکوں چاہندے عذاب ڈیندے تے جیندے
اتے چاہندے رحم کریندے تے تساں ہوندو دلٹے۔

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۗ وَ
مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے تساں زمین وچ تے آسمان وچ اونکوں
ہرانوسے بگدے تے اللہ دے سوا تہا ڈا کوئی سنگتی
تے امدادی کار نہیں۔

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ
يَإْسُونَ مِنْ نَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے جنہیں اللہ دی آیات و اتے اونڈے ملن وا
الکار کیتے اے لوک میڈی رحمت کینں نا امید تھی گئیں
تے انہیں لوک کیتے ڈکھ ڈیوں والا عذاب۔

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اوندی قوم دا محض ایھو جواب ہا جو انہیں آکھئے
ایکوں قتل کر ڈیوتے ساڑ ڈیوتے تے اللہس بھانئیں
اوں کوں بچا گدھا بے خشک ایندے وچ منن والیں
کیتے ہک نشان۔

وَقَالَ إِنَّا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ
بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ
بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنُكُمْ بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ
النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ ناصِرِينَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اوں آکھئے جو تساں اللہ دے سوا محض مہتیں
کوں مہبود بنا گدھے تاں جو تساں این دنیا دی زندگی
وچ بے مشرکیں نال پیار و دھاؤ ول قیامت دے
ڈینہ تہاڑے کجھ لوک کجھ نہیں دا انکار کر لیں تے بعض
بعض تے لعنت پھیسن تے تہاڑا ٹھکاڑ بھاء تے
تہاڑا کوئی دی امدادی نہ ہوسی۔

فَأَمَّنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي إِنَّهُ
هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے لوط اوں کوں من گدھا تے اوں (ابراہیم) آکھیا
میں بے شک اپنے رب دو بھرت کرینداں بے شک او غالب تے سیاناں۔
۲۸۔ تے اسان اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشے تے
اوندی اولاد وچ نبوت رنباں بٹائی تے کتاب بڑی تے
اسان اونکوں دنیا وچ بدلہ بڑے بڑا تے بے شک او
آخرت دے ڈینہ نیک لوکیں وچ ہوسی۔

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ
التُّبَّةَ وَالْكَتَبَ وَآيَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّا فِي
الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ تے لوط جیلھے اوں اپنی قوم کوں آکھئے بے شک تساں
بے حیائی کریندے ء جبرمی اچ تیں دنیا وچ کہیں بے
میں کیں۔

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ کیا تساں جرائیں دو شہوت کیتے اندے ء تے
اے مریندے ء تے اپنی مجلسیں وچ گندیاں بھانئیں
کریندے ء تے اوندی قوم دا محض ایھو جواب ہا جسے
توں سچا ہوئیں تے ساڑے تے اللہ دا عذاب گھن آ۔
۳۱۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میڈی مدد کر فساد
قوم دے مقلبے وچ۔

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقَاطِعُونَ السَّبِيلَ ؕ وَ
تَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ
إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿۳۰﴾

۳۲۔ تے جیلھے ساڑے قاصد خوش خبری گھن کے ابراہیم

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿۳۱﴾

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا

دو کٹے تے انہیں آکھئے بے شک اساں ایں دستی آلیں
کوں ہلاک کرن والے ہیں بے شک ایں دستی ولے
ظالم ہن۔

۳۳۔ اوں آکھئے بے شک اونڈے وچ لوط وی ہے
انہیں آکھئے اساں بہوں جانڈے ہیں جو کون اونڈے وچ
اساں ضرور اونکوں تے اونڈے گھر والیں کوں بچا گھنوں
سوائے اونڈی زال دے او پچھو رہن والیں دچوہ۔

۳۴۔ تے جیسے ساڈے قاصد لوط وداؤن تے اونکوں
چنگا نیں لگیا تے انہیں نال اوندا دل تنگ تھے تے
فرحتیں آکھئے توں نہ بڑرتے نہ مو بجا تھی بے شک اساں
تیکوں تے تیڈے گھر آلیں کوں بچا گھنوں سوائے تیڈی
زال دے او پچھو رہن والیں دچوہ۔

۳۵۔ بے شک اساں ایں دستی آلیں تے آسمان تو عذاب
لہاون والے ہیں ایں وجہ نال جو اونافرمانی کریندے ہن۔
۳۶۔ تے اساں ایندے نال عقل وال قوم کیتے ہک کھلا
نشان چھوڑیے۔

۳۷۔ تے مدین دو اونڈے بھرا شعیب کوں بیٹھے
اوں آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تے
آفرت دے بڑینہ دی امید رکھوتے زمین وچ گھیر
گھن کیتے نہ پھرو۔

۳۸۔ انہیں اونکوں بھٹلا بڑتے تے انہیں کوں کبا
بڑیوں والے (بھوٹیں امب) عذاب پکڑ گدھے تے او
اپنے گھریں وچ گوڈیں دے بھر بڑھ پین۔

۳۹۔ تے عادتے نمود دی رہن دیاں جہیں دے متعلق
بتاکوں کھول کے بڑسے تے شیطان انہیں کوں انہیں دے
عمل سوٹھے کر کے بڑکھائے تے انہیں کوں سدھی راہ

مُهَلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا
ظَالِمِينَ ﴿۳۳﴾

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا مَن أَعْلَمُ بِمَن فِيهَا مِنَّا
لَنَجِيتَهُ وَآهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ
الْغَابِرِينَ ﴿۳۴﴾

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيئًا
بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا
لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجِيكَ وَ
أَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ
الْغَابِرِينَ ﴿۳۵﴾

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ
بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿۳۶﴾
وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۳۷﴾

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۳۸﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جُثِينَ ﴿۳۹﴾

وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسْكِتِهِمْ دَرَجَاتٌ
لَّهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَ
كَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿۴۰﴾

کنیں روک ڈرتے سی تے او ایں گال کوں چھگی طراں
سمجھدے ہن۔

۴۰۔ تے قارون تے فرعون تے ہامان انہیں دو موسیٰ
کھلے دلائل گھن کے آئے انہیں ملک وچ وڈائی نال کم
گدھے تے او عذاب کیں نچ نہ سگئے۔

۴۱۔ اساں برہک کوں اوندے گناہ دی وجہ نال پکڑیئے
انہیں وچو کچھ تے اساں پتھرین دامینہ وسائے تے
کچھ لوکیں کوں کہیں پے عذاب پکڑیئے تے کچھ لوکیں
کوں اساں ملک وچ ذلیل کر ڈرتے تے کچھ کوں اساں
عزق کر ڈرتے اللہ انہیں تے ظلم نہ کریںدا ہائے آپ
اپنے اتے ظلم کریںدے ہن۔

۴۲۔ تے جیرے لوکیں اللہ دے سوا پے سنگتی بٹائن انہیں

دی مثال ڈانہور دی ء او گھر بٹندے تے ساریں کیں
کمزور گھر ڈانہور دا ہوندے جے او جاڈے ہون۔

۴۳۔ بے شک اللہ سیس او کموں جاڈے جینکوں او
اللہ دے سوا سب دین تے او غالب تے سیانارے۔

۴۴۔ تے اے مثالاٹن جیرھیاں اساں لوکیں کیتے بیان
کریںدے ہن تے سوائے عالمیں دے پیا کوئی انہیں کوں
نئیں سمجھدا۔

۴۵۔ اللہ سیس آسمان تے زمین حق نال بٹائن تے بیشک
ایںدے وچ مومنین کیتے نشان۔

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَدْ
جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿۴۰﴾

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِ فَمِنْهُمْ
مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ
مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ
مَنْ خَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ
وَمِنْهُمْ مَن آغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۴۱﴾

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ
الْعَنْكَبُوتِ إِذَا أَخَذَتْ
بَيِّنَاتٍ وَإِنِ أَوْهَنَ
الْأَيْتُوتِ لَبَيِّنَاتٍ
الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۴۲﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۴۳﴾

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ
وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا
الْعَالِمُونَ ﴿۴۴﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ توں پڑھ جو تیردو کتاب وحی کیتی گئی ۷۷ تے نماز جماعت نال پڑھ بے شک نماز بے حیائی تے برائی کنیں رکنیدی ۷۷ تے اللہ دا ذکر سب کنیں دہڑا ۷۷۔ تے جو تاں کریندے ۷۷ اللہ چاندے ۔

۴۷۔ تے اہل کتاب نال چنگی گالیں نال بحث کیتی کر دوسوئے انہیں وچو ظالمیں دے تے اکھو اساں ایمان آندے جو ساڈو لہایا گئے تے جو تہاڈو لہایا گئے تے ساڈا تے تہاڈا معبود بکھو ۷۷۔ تے اساں او دے فرمانبردار نہیں ۔

۴۸۔ تے ایویں اساں تیردو کتاب لہائی ۷۷ تے جنہیں کوں اساں کتاب ڈتی ۷۷ او اونکوں منیندن انہیں وچو وی کجھ ہن جیرے اینکوں منیندن تے ساڈی آیات دا انکار محض کافر کریندن ۔

۴۹۔ تے ایں کنیں پہلے توں کوئی کتاب نہ پڑھدا ہانویں تے نہ سچے ہتھ نال لکھدا ہانویں نہ تے جھٹلاوٹن والے شک وچ پئے وچن ہا ۔

۵۰۔ اصل وچ لے تے کھلیاں آیات ہن انہیں کوں دے دس وچ جنہیں کوں علم ڈتا گئے تے ساڈی آیات دا انکار محض ظالم ہی کریندن ۔

۵۱۔ تے او آہن ایندے اُتے ایندے رب کنیں کوئی نشان کیوں نہیں بہایا گیا توں آکھ نشان تے محض اللہ دے کولو بہن میں تاں صرف کھلا کھلا ڈراوٹن والا ہاں ۔

۵۲۔ کیا انہیں کیتے اے کافی نہیں جو اساں تیردے اُتے کتاب لہائی ۷۷ انہیں تے پڑھی دیندی ۷۷ ایندے وچ مومنیں کیتے رحمت تے یار دہانی ۷۷ ۔

۵۳۔ توں آکھ میڈے تے تہاڈے درمیان اللہ کافی گواہ آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے او چاندے

أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿۳۶﴾

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَالْهُنَاءِ وَالْهَيْكَمِ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۳۷﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿۳۸﴾

وَمَا كُنْتُمْ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكُمْ إِذْ أَلَرْتَابِ الضَّالُّونَ ﴿۳۹﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿۴۰﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿۴۱﴾

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۴۲﴾

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيِّنًا وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا ۚ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا

بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿۵۶﴾

تے جیرے کوڑ کوں منیندن تے اللہ دا انکار کریندن
ایسے لوک گھاٹے وچن۔

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْ لَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ
الْعَذَابُ وَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۷﴾

۵۴۔ او تیں کنیں عذاب جلدی منگدن تے جے عذاب
دا وقت مقرر نہ ہووے ہاتے انہیں کنیں عذاب آ
وہنجے ہاتے ہن وی انہیں تے ضرور ہن ابھن گھت
اوسی تے انہیں کوں پتہ دی نہ ہو سی۔

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿۵۸﴾

۵۵۔ تے او تیں کنیں عذاب جلدی منگدن بے شک
دونرغ کافرین کوں تباہ کرن والی ۶۔

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ
أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵۹﴾

۵۶۔ تے جبڑاں عذاب انہیں کوں اتو کنیں وی تے
پیریں دے تلو وی ولہیٹ گھنسی تے اللہ اکھسی ہن
جو تساں کریندے ہا دے اونزی سزا بھوگو۔

يُعْبَادِي الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي آتِي
فَأَعْبُدُونِ ﴿۶۰﴾

۵۷۔ اے میڈے بندو جیرے ایمان گھن آتے او
بے شک میڈی زمین کھلی ۶ تساں میڈی ہی عبادت
کرو۔

كُلُّ نَفْسٍ ذٰئِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ اِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿۶۱﴾

۵۸۔ ہر جان دار موت دا مزہ چکھٹے دل تساں ساڈو
ولائے ویسو۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ
الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
بِغَيْرِ آجْرٍ الْعَمِلِينَ ﴿۶۲﴾

۵۹۔ تے جیرے منیندن تے چنگے کم کریندن اساں
ضرور انہیں کوں بہشت وچ ماڈیاں ڈیسوں جنیدے
تلے نہراں و بندیاں پیاں ہوسن تے او اوندے وچ
ہمیشہ رہسن تے چنگے کم کرن واپس دا کینجھا چنگا بدلہ ۶۔

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۶۳﴾
وَكَأَيِّن مِّن دَابَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا
وَإِنَّا لَكَرِيمُونَ ﴿۶۴﴾ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۶۵﴾

۶۰۔ جنہیں مبر کیتے تے اپنے رب تے بھروسہ کیتے جن
۶۱۔ تے کتنے سارے جانورن او اپنے رزق چاتی
کا نہیں ودرے۔ اللہ انہیں کوں وی رزق ڈریندے
تے تماکوں وی تے او سنن والا تے چائٹن والا ۶۔

وَلَيْن سَأَلْتَهُم مِّنْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ وَاخْرَجَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لِيَقُولُنَّ

۶۲۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں جو زمیں تے آسماں کوں
کیش پیدا کیتے تے سمجھ تے چندر کوں کم وچ لاء سی

اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿۳۱﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ يَقْدِرُ
لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۳۱﴾

تے اور ضرور اکھسن اللہ دل او کبڑے پھیرے ویندن۔
۳۲۔ اللہ اپنے بندیں وچو جنیدے اتے چاہندے
رزق وسیع کریندے تے تنگ کریندے بے شک اللہ
ہر شے کوں نہوں چاٹن والا۔

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْبَا بِهِ
الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ
لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں جو کیس جھڑکنیں مینہ
رسائے تے زمین دے بر تھیون دے بعد اونکوں کیس
آباد کیتے تے اور ضرور اکھسن اللہ توں اکھ سب سپاں
صفیاں اللہ دیاٹن تے اصل اکثر انہیں وچو عقل نہیں کریندے۔
۳۵۔ تے اے دنیا محض کھڈ تماشا تے آخرت دا گھر
ہی اصل زندگی ہے او چاٹدے ہون۔

وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ وَإِنَّ
الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْجَيَّانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۳۲﴾
فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَاؤُ اللَّهِ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ
يُشْرِكُونَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ جیرے ویلے او پٹری تے چڑھن اوں ویلے اپنی
فرمان برداری کوں اللہ کیتے خاص کریندے ہونیں دعا منگدن
تے جیرے ویلے انہیں کوں اساں مسکی زمین تے چا گھنڈے
ہیں تے ہوں ویلے شرک کرن پئے ویندن۔

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا بِفَنَاءِ
نَسْوَتٍ يَعْلَمُونَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تاں جو انکار کرن جو اساں انہیں کوں ڈتے تے
فائدہ اٹھاون تے اور ضرور جان گھنن۔

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا وَ بِنَحْنُظُ النَّاسُ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جو اساں حرم کوں امن دی
چاٹن لکے اوں دے چودھا روپرس کر ڈتے ویندن کیا
او کوڑ کوں منیندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِالتَّحْقِيقِ لَمَّا جَاءَهُ الْبَيِّنَاتُ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرھا اللہ
تے کوڑ بدھیندے یا سچ کوں اوں دے آون
تے جھٹلیندے کیا دوزخ وچ کافرین دا ٹھکانہ
نہیں۔

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ
لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جیرے لوک ساڈی راہ وچ کوشش
کریندن تے اساں انہیں کوں اپنا رستہ ضرور
ڈکھیسوں تے بے شک اللہ نیکیں دے نال۔

سُورَةُ الرَّؤْمِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ إِحْدَى وَسِتُّونَ آيَةً وَسِتَّةُ رُكُوعَاتٍ

سورة روم مکی ہے۔ بسم اللہ نال ایندیاں ۴۱ آیات تے ۶ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الْمَلَأَ ②

غَلَبَتِ الرَّؤْمُ ③

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ④

فِي بَضْعِ سِنِينَ هَذَا لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ ⑤

وَيَوْمَئِذٍ يُفْرِحُ الْمُؤْمِنُونَ ⑥

بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑦

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ

لَا يَعْلَمُونَ ⑧

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ

الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ ⑨

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ⑩

وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَائِي رَبِّهِمْ لَكٰفِرُونَ ⑪

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا

الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَر مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ

رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِن

۱- میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن

منگئے بڑیوں والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۲- میں اللہ ہوں چاڈناں۔

۳- روم ہینا تھی گئے۔

۴- اور صلی زمین وچ تے او ہنیے تھیون دے بعد ضرور بڑاڑھے تھین

۵- کچھ سالیں بعد پہلے وی تے پھیس وی حکومت اللہ دی

تے اول چھاڑے مومن خوش ہوسن۔

۶- اللہ وی مدد کنیس او مدد کریندے جنیدی چاڈندے

تے او غالب تے ول ول رحم کرن والا۔

۷- اللہ دا وعدہ ہے تے اللہ اپٹے وعدے وی خلاف

ورزی نہیں کریندا تے اصل ہوں سارے لوک چاڈندے

نہیں۔

۸- او دنیاوی زندگی دے ظاہر کوں چاڈن تے آخرت کنیس

او غافلن۔

۹- کیا انہیں اپٹے دل وچ سوچا نہیں جو اللہ سینیں آسماں

تے زمین تے جو انہیں دے وچکار حکمت نال تے مقرر

وقت کیتے پیدا کیتے تے بے شک ہوں سارے لوک

اپٹے رب وی ملاقات دے انکاری ان۔

۱۰- کیا او زمین وچ ٹریٹے نہیں جو بڑیکسن ہا جو انہیں کنیس

پہلے لوکس دا انجام کیا تھے او انہیں کنیس زیادہ طاقت والے

ہن تے انہیں زمین کوں پٹیا اہل و ہائے تے انہیں کنیس

زیادہ آباد کیتے نہیں تے انہیں کنیس رسول دیلاں گھن

كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٠﴾

کے آئن تے اللہ سیئیں انہیں تے ظلم نہ کریندا ہاتے
اصل او اپنے آپ تے ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّؤَىٰ أَن كَذَّبُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١١﴾

۱۱۔ تے انہیں لوکیں جیسے برے کم کیتن تے اللہ دی
آیات دا انکار کیتے تے اوندے اُتے مذاق کریندے
ہن انہیں دا انجام بُرا تھئے۔

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٢﴾

۱۲۔ اللہ سیئیں مخلوق کوں منڈھ کنیں بُنیدے تے ولاولا
اویں بُنیدے تے تساں ہوندو ولائے ولسو۔

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٣﴾

۱۳۔ تے جیرے ڈینہہ قیامت اوسی مجرم اوں ڈینہہ
نا امید تھی ولسن۔

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مَن شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا
بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ﴿١٤﴾

۱۴۔ تے انہیں دے شریکیں وچو کوئی انہیں دا سفارشی
نہ ہوسی تے او اپنے شریکیں دا انکار کریسن۔

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِقُونَ ﴿١٥﴾

۱۵۔ تے جڈاں قیامت اوسی اوں ڈینہہ او انجوانج
تھی ولسن۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ
يُحْبَرُونَ ﴿١٦﴾

۱۶۔ جیرے لوک ایمان گھن آئن تے چنگے کم کیتے نیں
انہیں کوں باغ وچ خوش کیتا ولسی۔

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿١٧﴾

۱۷۔ تے جنہیں کفر کیتے تے ساڈی آیات کوں
تے آخرت دے ڈینہہ دی ملاقات کوں
جھلائے او عذاب وچ حاضر کیتے ولسن۔

فَسُبْحٰنَ اللَّهِ حِينَ تَسُوءُ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٨﴾

۱۸۔ اللہ دی پاکیزگی بیان کرو جیلھے بگھ ہوئے تے
جیلھے فجر ہوئے۔

دَلَّهُ الْهَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ
تُظْهِرُونَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ آسمانیں تے زمین وچ ہوندیاں صفتاں ہن
تے ڈوپارھیں دے بعد تے ڈوپارھیں کوں وی۔

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ
الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ وَكَذٰلِكَ
تُخْرِجُونَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ او جنیدے کوں مومے کنیں تے مردے کوں
جیئدے کینپیدا کریندے تے زمین دے برتھیون
دے بعد آباد کریندے تے تساں ایویں
کڈھے ولسو۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ
بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اوندے نشانیں وچو ہک اے وی ہے جو
اوں تہاکوں مٹی کنیں پیدا کیتے تے ول تساں بشر
بن کے زمین وچ کھنڈ ویندے ء۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے اوندے نشانیں ہوں اے وی ہے جو اوں
تہاڑی جنس وچو تہاڑی خاطر جوڑے بناؤنسیں تاں
جو تساں انہیں کنیں آرام گھنوتے تہاڑے درمیان
محبت دا رشتہ بناؤنسیں تے بے شک ایندے وچ
سوچن والی قوم کیتے نشانیں۔

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَخِلْقِ
الْبَسْمِ وَالْوَالِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے اوندے نشانیں وچو ء جو آسمانیں تے
زمین کو بناؤنسیں تے تہاڑی زبانیں تے رنگیں وچ وی
اختلاف تے بے شک ایندے وچ جائن والی
قوم کیتے نشانیں۔

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُسْعَوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ رات کوں تہاڑا سمن تے ڈوبیہ کوں تے اوند
فضل گولن وی اوندے (السدے نشانیں وچو ء
بے شک ایندے وچ سٹن والی قوم کیتے ڈوبے
نشانیں۔

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اوندے نشانیں وچو اے وی ہے جو
اوتہاکوں بجلی ڈرتے طمے وی خاطر ڈکھنیدے تے
جھڑ کنیں مینہ و سیندے ول اوندے نال زمین مے
سُج تھیون دے بعد وسوں کریندے بے شک ایندے
وچ عقل والی قوم کیتے نشانیں ہن۔

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ
إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ
تَخْرُجُونَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اوندے نشانیں وچو اے وی ہے جو
آسمان تے زمین اوندے حکم نال کھڑن تھئے تے ول
جڈاں اوتہاکوں زمین کنیں سبڈ مریسی اویں ویلے
نکل اوسو۔

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ نَفْسٍ لَّهِ
فَانِعُونَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے جو کچھ آسمانیں تے زمین وچ ہوندا ء تے

سارے اوندے فرمانبردارن -

۲۸۔ اوہو ۷ جیس مخلوق دا منڈھ پدھ ول اونکوں
ولا ولا پیدا کیتس تے اے کم اوندے کیتے بہوں
سوکھا ۷ آسمانیں تے زمین وچ اوندی شان سبھ
کنیں اچی ۷ تے او غالب تے بہوں سیانار ۷۔

۲۹۔ او تہاڑی جنس دی مثال تہا کوں ڈیندے کیا
جنیدے اُتے تہاڑے پچے ہتھ مالک تھنیدن اوندے
وچ انہیں دی سانجھ ہوندی ۷ تہاں اوندے وچ
برابر ہوندے ۷ تہاں انہیں کنیں ایویں ڈردے ۷
جیویں اپنے آپ کنیں عقل والی قوم کیتے اسان ایویں
آیتاں کھوں کے بیان کریندے ہیں۔

۳۰۔ اصل ظالمیں علم دے بغیر اپنی خواہشات دی پروی
کیتے تے جنیکوں اللہ گمراہ کرے اونکوں سدھارہ کون
ڈکھا سگدے تے انہیں دا کوئی امدادی کارہ نیئیں۔
۳۱۔ توں اپنی توجہ پورے طور تے دین دو پھیرٹھے
اوندے وچ ڈنگ نہ ہوئے اللہ دی فطرت
جنیدے اُتے اوں لوکیں کوں پیدا کیتے اللہ دی
پیدائش کوں کوئی بدل نہیں سگدا اے قائم رہن
والادین تے اصل بہوں سارے لوک چاندے نیں
۳۲۔ اوندو محکو تے اوں کنیں ڈروتے نماز جماعت
نال پڑھوتے مشرک نہ بنو۔

۳۳۔ جنہیں اپنے دین کوں ٹوٹے کر ڈتے تے
ٹولیں وچ وندتے گین تے ہر ٹولہ جو اوں
کنیں ہے اوندے اُتے خوش۔

۳۴۔ تے جڈاں لوکیں کوں ڈکھ بلدے او اپنے
رب کوں محکدے ہوئیں سڈیندن تے جیلے او

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ
عَلَيْهِ ۗ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۵﴾

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِّنْ مَّا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَارَزَقْتُمْ فَإِنَّمَا
فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ
نُقِصِدُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۱۶﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ
يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿۱۷﴾

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ
النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ
الْقَيِّمُ ۗ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۸﴾

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۹﴾

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ
بِأَلَدِيهِمْ فَرِحُونَ ﴿۲۰﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ
ثُمَّ إِذَا أَذَاهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَرْبِّئُهُم

يُشْرِكُونَ ۱۶

انہیں تے رحمت کریندے ہوں ویلھے ہک گروہ
اپنے رب نال شرک کرن پٹے ویندے۔

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ فَتَتَعَدَّوْنَهُمْ فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ ۱۷

۳۵۔ تاں جو اوندنا انکار کرن جو اساں انہیں کوں
ڈتے ہن تاں (تھوڑا) فائدہ چا ڈتھا کوں جلدی
پتہ بگ ویسی۔

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا فَهَوْ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ
يُشْرِكُونَ ۱۸

۳۶۔ یا اساں انہیں تے کوئی دلیل لہائی ۽ جی رہی
انہیں نال او گالیں کریندی ۽ جی رہیاں اشرک
دیاں پے کریندن۔

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِبْهُمْ
سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ۱۹

۳۷۔ تے جیلھے انسانیں کوں اساں رحمت چکھاوں
او اوندے اتے اکر تیج ویندن تے جے انہیں

کوں مہبت پوے اوندی ورنال جو انہیں دے ہتھیں
اگو پٹھے او ہوں ویلھے نا امید تھی ویندن۔
۳۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نیں جو بے شک اللہ
جنیدے کیتے چاہندے اوندے کیتے رزق
کھلا کر ڈیندے تے تنگ کریندے بے شک
ایندے وچ منن والی قوم کیتے نشانن۔

أُولَٰئِكَ يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَ
يَقْدِرُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيٰتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ۲۰

۳۹۔ توں اپنے سکیں کوں تے مسکینیں کوں تے
مسافر کوں اوندنا حق ڈے اے چنگا ۽ انہیں
کیتے جی رہے اللہ دی توجہ تے رضا چاہندن تے
ایھے لوک کامیاب تھیون والن۔

فَإِنِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْيَتٰىمٰىنَ وَابْنَ السَّبِيْلِ
ذٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ يُرِيْدُوْنَ وَجْهَ اللّٰهِ وَاَوْلٰىكَ
هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۲۱

۴۰۔ تے جی رہا پیتاں سو دگھنن کیتے مال ڈیندے ۽ تاں
جو لوکیں دے مال وچ ودھتے او اللہ دے
نزدیک نہیں ودھدا تے جی رہا مال اللہ دی
رضا کیتے زکاۃ وچ ڈیندے ۽ ایھے لوک جی رہے
اپنا مال ودھیندے پین

وَمَا آتَيْتُمْ مِّنْ زَبَاٍ لِّيُزِيُوْا فِيْ اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا
يَزِيُوْا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا آتَيْتُمْ مِّنْ زَكٰوةٍ تُرِيْدُوْنَ
وَجْهَ اللّٰهِ فَاَوْلٰىكَ هُمُ الْمُضْعِفُوْنَ ۲۲

۴۱۔ اللہ او تہو ۽ جسیں تہا کوں پیدا کیتے ول

اللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُعِيْبِكُمْ ثُمَّ

تھا کوں رزق بڑتس ول تھا کوں مریسی تے ول
زندہ کریسی کیا تھا بڑے شریکیں وچو کوئی ہے
جیرھا انہیں وچو کوئی کم کرے او پاک تے
انہیں دے شرک کنیں بہوں اچا ۶۔

۴۲۔ لوکیں دے عملیں دی وجہ نال زمین وچ
تے سمندر وچ فساد مچ گئے تاں جو او انہیں
کوں انہیں دے عملیں دی سزا بڑیوے تاں
جو او ول آون۔

۴۳۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرتے بڑیکھو
انہیں لوکیں دا انجام کیا ہے جیرھے پہلے ہن جنہیں
وچو بہوں سارے مشرک ہن۔

۴۴۔ توں اپنی توجہ کوں قائم رہن واسے دین دو
پھیر بڑے ایں کنیں پہلے جو او بڑینہ آونجے جیرھا
ملا نہیں اللہ ولوں جڈاں او ہک بڑو جھ کنیں
انج تھی وین۔

۴۵۔ جیرھا کفر کریسی اوندی سزا اونکوں ہلسی تے
جیرھا نیک عمل کریسی تے او اپنے فائدے کیتے
تیاری کریندا پئے۔

۴۶۔ تاں جو او مومنین کوں تے نیک عمل کرن
والیں کوں اپنے فضل نال بدلہ بڑیوے بے شک
او کافرین کوں پسند نہیں کریندا۔

۴۷۔ تے اوندی آیات وچو اے وی بے جو او ہوائیں
کوں خوش خبری بنا کے پھیندے تاں جو تھا کوں اپنی رحمت دا
مزا چکھاوے تے پیریاں اوندے حکم نال چلن تے تاں جو نساں
اوندا فضل گوووتے شکر ادا کرو۔

۴۸۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں انہیں دی

يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلْ مِنْ ذَلِكَ
مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۴۱﴾

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي
النَّاسِ لِيَذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿۴۲﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿۴۳﴾

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَدِيمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمًا لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّقُونَ ﴿۴۴﴾

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُفْسِيهِمْ
يَهْدُونَ ﴿۴۵﴾

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكٰفِرِينَ ﴿۴۶﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ وَيَلْذِيقَكُمْ
مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۴۷﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ

بِالْبَيْتِ فَانْتَقْنَا مِنَ الَّذِينَ اجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا
عَلَيْنَا نَصْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۸﴾

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ
يَخْرُجُ مِنْ خِلْفِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبِشِرُونَ ﴿۳۹﴾

وَأِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ قَبْلِهِ
لُبَلْسِينَ ﴿۴۰﴾

فَأَنْظُرْ إِلَىٰ أَثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُغِي الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُنِجِي النَّوْتِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿۴۱﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رِجَالًا فَأَوَّاهَهُمْ مَصْفًًّٰ اظْلَمُوا مِنْ بَعْدِهِ
يَكْفُرُونَ ﴿۴۲﴾

فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ النَّوْتِ وَلَا تَسْمَعُ الْعُتْمَ الدُّعَاءِ إِذَا
وَلَوْ أُمْدِيرِينَ ﴿۴۳﴾

وَمَا أَنْتَ بِهَدِ الْعُنَىٰ عَنْ ضَلَّتْهُمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا
مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۴۴﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ

قومیں دو رسول پھیلے او انہیں کنیں کھلیاں دلیلاں
گھن کے آئے تے دل اساں مجرمیں کنیں بدلہ گدھے
تے مومنین دی مدد ساڈے اُتے فرض ہائی۔

۳۹۔ اللہ ہی ہے جیرھا ہوائیں پھنیدے تے او
بادل چمیزین تے اونکوں آسمان تے پھیلا ڈیزے
جیوں لپچاندے تے اونکوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈیزے

تے توں ڈیزیں جو مینہ اوندے وچو نکلدے
تے خدا اپنے بندیں وچو جنیدے اُتے چاندے
مینہ وسندے تے اوہوں ویلھے خوش تھی دیندن۔
۵۰۔ تے اوں کنیں پہلے جو او انہیں تے وسے ہا
او نا امید تھی گئے ہن۔

۵۱۔ تے توں اللہ دی رحمت دے نشان ڈیکھ
کیوں او بنجر زمین کوں وسوں کریندے بے شک
او مردے کوں جنیدا کرن والا تے او ہر شے
تے قادر۔

۵۲۔ تے جے اساں ہوا گھلاؤں تے او (ڑھ کوں)
پیلا پیلا ڈیکھن تے اوندے بعد او اوندا انکار
کرن پئے ولسن۔

۵۳۔ تے توں بے شک مردیں کوں نوہیں سٹوا
سگداتے بوڑیں کوں الا نوہیں سٹوا سگدا جیلھے
او کنڈ ولا کے پھر وچن۔

۵۴۔ تے توں اندھیں کوں انہیں دی گمراہی کنیں
سدے راہ تے نوہیں آن سگداتے توں محض
اونکوں گال سٹوا سگدیں جیرے ساڈی آیات کوں
میندن تے او مسلمانن۔

۵۵۔ اللہ او ہوء جیس تھا کوں کمزوری کنیں بنائے

ضَعْفِ قُوَّةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا شَبِيهًا ۝۵۳
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ۝۵۴

تے کمزوری دے بعد ولا طاقت بڑتی اس تے ولا
طاقت دے بعد کمزوری بڑتی اس تے پڑھیا دی
او جو چاہندے پیدا کریندے تے او جائن والا
تے قادر۔

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا
غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ۝۵۵

۵۶۔ تے جڈاں قیامت آوسی مجرم قساں حسین
جو او محض ہک گھڑی رہ گینن او اویں وپہلیاں
گالیں کریندن۔

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَ
لَكُمْ كُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝۵۷

۵۷۔ تے جنہیں کون علم تے ایمان بڑتا گیا ہا آہدن
جو تساں اللہ دے علم و وح قیامت دے بڑنہ
تیں رہ گئے ء تے اے قیامت تے اٹھن دا
بڑنہ تے تساں اصلو نہ چاندے ہا وے۔

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ ۝۵۸

۵۸۔ تے اوں بڑنہ ظالمیں کون انہیں دا عذر فائدہ
نہ بڑیسی تے نہ انہیں کون درساں دے کولہ اوٹن
بڑتا ویسی۔

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ۝۵۹

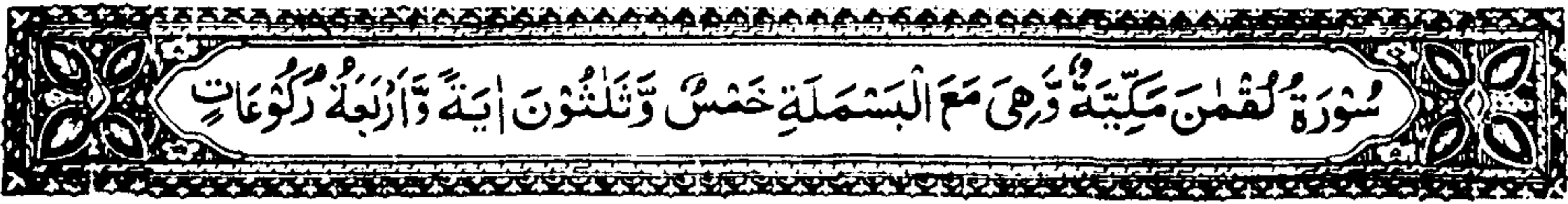
۵۹۔ تے اساں ایس قرآن وح لوکیں کیتے ہر حقیقت
بیان کر بڑتی ء تے جے توں انہیں دو کوئی نشان
گھن آویں تے کافر ضرور آکھسن جو تساں کوڑیاں
گالیں بڑ سیندے ء۔

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝۶۰

۶۰۔ ایویں اللہ سیٹس مہر کر بڑیندے انہیں دے
دیں تے جیرے چاندے نہیں۔

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ
لَا يُوقِنُونَ ۝۶۱

۶۱۔ تے توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ء
تے جیرے یقین نہیں کریندے او تیکوں دوکھا بڑے
کے اپنی جانیں ہٹا نہ بڑیوں۔

سورة لقمان مکی ءے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۵ آیتاں تے ۴ رکوعن

۱- شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سگئے
 ڈیون والاتے ول ول رحم کرن والا ءے۔
 ۲- میں اللہ ہوں جاڈاں۔
 ۳- اے حکمت آلی کتاب دیاں آیتاں۔
 ۴- تے نیکی کرن وایس کیتے ہدایت تے ہرت بن۔
 ۵- جیرھے لوک نماز باجماعت پڑھدن تے زکاۃ
 ڈیندن تے آخرت دی زندگی تے یقین رکھیندن۔
 ۶- ایسے لوک اپنے رب کنیں ہدایت تے ہن
 تے ایسے لوک کامیاب تھیون والین۔
 ۷- تے کجھ لوک ایجھے وی ہن جیرھے بے ہودہ
 گالیس مل گھندن تاں جو او لوکیں کوں بغیر علم دے
 اللہ دے رستے کنیں گمراہ کرن تے اوندے نال
 مشکریاں کرن ایسے لوکن جنہیں کیتے ذلیل کرن
 والا عذاب۔

۸- تے جیلھے اوندے اتے ساڈیاں آیتاں
 پڑھ کے ستیاں دیندن تے او وڈائی نال کنڈ پھیر
 گھندے جیویں اوں انیکوں ستیاں نہیں جیویں اوندے
 ڈوہیں کن بوڑن تے انہیں کوں ڈکھ آے عذاب
 دی خبر ڈے۔

۹- بے شک مومن تے چنگے کم کرن وایس کیتے
 نعمت والے باغن۔

۱۰- انہیں وح ہمیشہ رسن اللہ دا وعدہ سچا ءے

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

الْم ①

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ②

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْحَسِنِیْنَ ③

الَّذِیْنَ یُقِیْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَیُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ

بِالْآخِرَةِ هُمْ یُوقِنُوْنَ ④

اُولٰٓئِكَ عَلٰی هُدًى مِّنْ رَبِّهِمْ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ

الْمُفْلِحُوْنَ ⑤

وَمِنَ النَّاسِ مَن یَشْتَرِیْ لَهٗوَ الْحَدِیْثِ لِیُضِلَّ

عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ بِغَیْرِ عِلْمٍ ۗ وَیَتَّخِذَ هَآ هَٰذِوَا

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِیْنٌ ⑥

وَاِذْ اَنْتَ عَلَیْهِ اِیْتَا وَّلٍ مُّسْتَكْبِرًا ۗ كَاَن لَّمْ یَسْمَعْهَا

كَانَ فِیْ اُذُنَیْهِ وَقَرَّآءٌ فَبَشَّرَهُ بِعَذَابٍ اَلِیْمٍ ⑦

اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنَّٰتُ النَّعِیْمِ ⑧

خٰلِدِیْنَ فِیْهَا وَعَدَّ اللّٰهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ⑨

او غالب تے ہوں سیانا ۶۔

۱۱۔ آسمانیں کوں بغیر تمہیں دے پیدا کیتس جیوں
تاں انہیں کوں ڈہدے اوتے زمین وچ پہاڑ پورین سی
تاں بوتساں تے زمین بھوٹیں امب دچ پھس نہ وچو تے اوندے وچ ہر
طرحاں دے جانور کھنڈ اٹنی تے اسان آسمان کینیں مینہ دساٹے
تے ایندے وچ ہر قسم دے چنگے جوڑے پیدا کیتن۔
۱۲۔ اے اللہ دی مخلوق تے او میکوں ڈکھاؤ جو
خدا دے سوا پنھیں پیدا کیتے اصل ظالم کھلی کھلی گمراہی
وچن۔

۱۳۔ تے اسان لقمان کوں سنپ ڈتا ہا جو توں
اللہ دا شکر کرتے جیرھا شکر کریندے او محض
اپنے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرھا
ناشکری کر لیسے تے بے شک اللہ بے نیاز تے
صفتیں والا ۶۔

۱۳۔ تے جڈاں لقمان اپنے پتر کوں آکھتے تے او
اڈکوں نصیحت پیا کریندا ہا اے میڈے پتر اللہ دا
شریک نہ بنا بے شک شرک وڈا ظلم۔

۱۵۔ تے اسان انسان کوں اے وصیت کیتی ۶ جو
اپٹے پیو مادا شکر ادا کرے اوندی ما اونکوں ہک کمزوری
دے بعد بی کمزوری وچ دی چانس تے اونداکیر چھڑاؤن
ڈو سالیں وچ (وی احسان ہا) تے تاں میڈو
ولے۔

۱۶۔ تے جے او ڈوہیں تیکوں شرک کرن کیتے مجبور
کرن جنیدا تیکوں علم کاو نہیں تے توں انہیں دا اکھن
نہ من تے دنیا داری وچ انہیں تال چنگا سلوک

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْأَرْضَ فِي الْأَرْضِ
رَوَايَ أَنْ تَبِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيمٍ ⑩

هَذَا خَلَقَ اللَّهُ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ
بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ⑪

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ ۚ وَمَنْ
يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
حَنِيدٌ ⑫

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَبْنَىٰ لَا تُشْرِكْ
بِاللَّهِ ۚ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ⑬

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا
عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِضْلُهُ فِي عَافِيَةٍ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ
إِلَى الْمَعِينِ ⑭

وَإِنْ جَاهَدَكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا
وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ

فَأَنْتَبِهُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۷﴾

کرتے اوندی راہ تے ٹر جیرھا میڈو جھکدے ول
میڈو تساں ولٹے ول میں تھاکوں ڈسیساں جو تساں
کم کریندے ۶۔

يَبْنِيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ حَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي
صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ
إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۱۸﴾

۱۷۔ اے میڈے پتر بے شک بے راڑی دے دسٹ
دے برابر وی نیکی ہوے تے او بھانویں پتھروچ یا
آسمانیں تے زمین وچ پئی ہوے اللہ سیس او نکوں
ظاہر کر ڈیسی۔ بے شک اللہ سیس نیکی کنیں نیکی گال
کوں چائٹن والا تے خبردار۔

يَبْنِيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَآمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَنَّهُ عَنِ الشُّكْرِ
وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۱۹﴾

۱۸۔ اے میڈے پتر نماز پڑھ تے نیکی داخلہ ڈے
تے برائی کنیں روک تے جو تکلیف تیکوں آدے
اوندے اتے صبر کر بے شک اے وڈے ہمت
دا کم۔

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَاللَّاتُسَّ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿۲۰﴾

۱۹۔ تے لوکین دے اگو گلہاں نہ پھلاتے زمین
وچ اکڑ کے نہ ٹر بے شک اللہ سیس اکڑیجٹ
آلے کوں تے وڈائی کرن والے کوں پسند نہیں
کریندا۔

وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ
أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿۲۱﴾

۲۰۔ تے اپنی ٹور کوں نہ تکھا کرتے نہ مٹاتے اپنے
آلا کوں جھکا رکھ بے شک ساریں کنیں گندا
آلا گڑادا ہینگٹ۔

أَلَمْ تَرَوْ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَةً ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً ۗ
وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ کیا تساں ڈٹھا نہیں بے شک اللہ سیس
آسمانیں تے زمین دی ہر شے کوں تھادی خدمت
وچ لا ڈتے تے تھادے اتے ظاہر تے بکیاں
ہویاں نعمتاں پائی آئی کار وہا ڈتھسی تے کجھ لوک
اللہ دے متعلق بغیر علم تے ہدایت تے
بغیر روشن کتاب دے بحث کریندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَشْبِعُ

۲۲۔ تے جے انہیں کوں آکھیا ونجے جو تساں اوندے

مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۖ أَوْ لَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ
يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿۲۱﴾

اتے ٹرو جو اللہ سیس لہائے تے او آبدن گال
اے ہے اساں اوندے اتے ٹرسوں جنیدے
اتے اساں پیو ڈاڑے کوں پاتے۔ بھانویں
شیطان انہیں کوں دوزخ دے عذاب دو
سڈیندا پیا ہوے۔

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ
اسْتَسَنَّكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے جیرھا اپنی توجہ کوں اللہ دو پھیر
ڈیوے تے اونیک ہوے تے اوں مضبوط
کٹرا پکٹریا ہو یا رے تے سارے کمیں دا انجام
اللہ ول۔

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا رُجُوعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے کافرین دا انکار تیکوں مونجھانہ کرے انہیں
دا ولن ساڈوے تے جو کجھ او کریندن اساں انہیں
کوں ڈس ڈسیوں بے شک اللہ سینے دی گالیں
کوں چائن والاء۔

نُتَبِّئُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ
عَذَابِ غَلِيظٍ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ اساں انہیں کوں تھوڑا جیہاں فائدہ پھیسوں تے
ول اساں انہیں کوں سخت عذاب دو مجبور کر کے
گھن آوسوں۔

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیس جو آسمانیں تے
زمین کوں کیس پیدا کیتے تے او لازماً آکھسن جو
اللہ توں آکھ سب تعریفاں اللہ دیاں تے اصل
انہیں جو اکثر چاندے نہیں۔

يَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ
الْحَيُّ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ جو آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا بے
شک اللہ بے نیاز تے صفتیں والاء۔

وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ
يَمْدُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةَ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ
اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے جے زمین وچ جے تلاءن اے سارے
قلمماں بن وچن تے سمندر مس نال بھریج وچے
تے ول ایجو جہیں ست سمندر پے مس دے
ولا ڈتے وچن تے اللہ دیاں گالیں نہ مکسن

بے شک اللہ غالب تے سیانا ۶۔

۲۹۔ تہاڑا پیدا تھیون تے ول اٹھن محض ہک آدمی آلی کار بے شک اللہ ہوں سٹن والا تے ہوں ڈیکھن والا ۷۔

۳۰۔ کیا توں ڈہرا نوہیں اللہ رات کون ڈینہ وچ تے ڈینہ کون رات وچ پلہنیدے تے سمجھ تے چندر کون خدمت وچ لاسی اسے سب مقرر وقت تیں ٹردے پن تے بے شک اللہ جنگی طراں چاندے جو تہاں کریندے ۸۔

۳۱۔ اسے ایں واسطے جو اللہ سیس سچا ۷ تے بے شک اوندے سوا جنکیوں سڈیندن او کوڑ تے بے شک اللہ ہوں اچا تے ہوں وڈا ۹۔

۳۲۔ کیا تیں ڈٹھا نہیں جو بیٹریاں سمندر وچ چلین اللہ دی نعمت نال تاں جو او تہاں کوں اپنے نشان ڈکھاوے بے شک ایندے وچ ہوں بسر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے نشان

۳۳۔ تے جڈاں انہیں کون لہر بچا نویں آلی کار کا گھندی ۷ تے اللہ کون عبادت اوندے نال خاص کریندے ہوئیں، سڈیندن تے جیلے او انہیں کون وسوں تے بچا گھندے تے کجھ انہیں وچو سدھی راہ تے ٹر پندن تے ساڈی آیات دا انکار محض اوہے کریندن جیرے دغا باز تے ناشکرے ہن۔

۳۴۔ اے لو کو اپنے سب کیں تے اول ڈینہ کنیں ڈرو جڈاں ہیو پتر دے کم نہ اوسی تے نہ پتر پودے کم اوسی بے شک اللہ دا وعدہ سچا ۷ تے تہاں کوں دنیاوی

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْشَكُمُ إِلَّا كَفَيْسٍ وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ سَبِيحٌ بَصِيرٌ ﴿۲۹﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ الْبَلَّ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّسَّ وَالْقَمَرَ كُلَّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۳۰﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۳۱﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيكُمْ مِّنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿۳۲﴾

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَّوْجٌ كَالظَّلِيلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿۳۳﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارِعٌ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

وَلَا يَغُزُّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُودُ ﴿۳۴﴾

زندگی اصلو دوکھا نہ ڈیوے تے نہ تھاکوں اللہ دے
بارسوچ دوکھ باز شیطان دوکھ وچ سٹے۔

۳۵۔ بے شک قیامت دا علم محض اللہ کنیں ہے

تے او مینہ و سیندے تے او چاندے جو رحیمیں

وچ تے بندے کوں کوئی پتہ نہیں جو او

سبھائیں کیا کرسی تے نہ او چاندے جو کیرھی

زمین وچ مرسی بے شک اللہ بہوں چائنٹ والا

تے بہوں خبر رکھن والا ہے۔

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ

مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْتُمُ عَدُوًّا

وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

خَبِيرٌ ﴿۳۵﴾

سُورَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ إِحْدَى دُثُلِثُونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ رُكُوعَاتٍ

سورة سجدة مکی ء بسم اللہ نال ایندیاں ۳ آیتاں تے ۳ رکوعن ۔

۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا
بن منگے ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔
۲۔ میں اللہ پہوں چانداں ۔

۳۔ اے کتاب رب العالمین خدا ولو لھی ء
ایندے قرح کوئی شک نہیں ۔

۴۔ کیا او آہن این اینکوں گھر گدھے اصل اے
کتاب تیرے رب ولو سچ تاں جو توں اوں
قوم کوں ڈرانویں جنیدوتیں کنیں پہلے کوئی ڈراون
والا نہیں آیا تاں جو او ہدایت پاون ۔

۵۔ اللہ او ہے جس آسمانیں تے زمین تے جو
انہیں دے وچکار سب کوں بھی قہیں قرح پیدا
کیتیں ول او حکومت دے تخت تہ پہہ گیا اوندے
سوا تہاڈا کوئی سنگتی تے سفارشی کار نہیں کیا تاں
نصیحت نوٹھے پکڑنیدے ۔

۶۔ او آسمان کنیں حکم کوں اپنی تدبیر نال زمین تے قائم
کر لیسے تے ول او حکم جیرھی تہاڈی گٹھری ء
ہزار سال وچ اوندو چٹھن پئے ویسی ۔

۷۔ اے خدای جیرھا ظاہر تے لگی گا لیسے کوں
چانن والا تے غالب تے ول ول رحم کرن والا ء۔
۸۔ جس جیرھی شے پیدا کیتی ء اونکوں ہوں چنگا بنائیں
تے انسان کوں سنی مٹی کنیں پیدا کیتیں ۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الْقَمَرِ ②

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لِأَرْبَبٍ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ③

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَهُمْ مِنْ نَذِيرٍ
مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ④

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ⑤

يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ
كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ⑥

ذَلِكَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ⑦

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ
مِنْ طِينٍ ⑧

۹۔ ول اوندی نسل کوں ہک حقیر و ہندی شے (نطفہ) کنیں بنائس۔

۱۰۔ ول اونکوں طاقتاں بڑتے نس تے اوندے وچ اپنی روح پھوکی اس تے ول تھلے کیتے کن تے اکھیں تے دل بنائس تساں اصلو شکر نوہے کریندے۔

۱۱۔ تے انہیں آکھئے جیلے اساں زمین وچ رل ویسوں کیا اساں ول نویں سروں پیدا تھیسوں اصل او اپنے رب دے بلن دے انکاری ان۔

۱۲۔ توں آکھ تماکوں او موت دا فرشتہ مرلیسی جیرھا تما بڑے کیتے مقرر تے ول تساں اپنے رب دو ولائے دیسو۔

۱۳۔ تے جے توں بڑیکھیں جڈاں مجرم اپنے رب دے اگو سروائی کھڑے ہوسن (تے آکھسن) لے ساڈے رب اساں بڑیکھ گدے تے سن گدے ہن ساکوں ولا پٹھ اساں نیک کم کریسوں تے ساکوں یقین۔

۱۴۔ جے اساں چاہوں ہاتے ہر شخص کوں ہدایت بڑے بڑیوں ہا پر میڈی اے گال سہی جو میں جنیں تے انسانیں ساریں نال دوزخ کوں بھرنے۔

۱۵۔ تے ہن تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں آج دے بڑنیدہ دی ملاقات بھل گئے ہا دے آج ساکوں وی تما بڑی کوئی پرواہ نہیں۔ تے تساں دیرتیں رہن والا عذاب چکھو انہیں کمیں دی وجہ نال جو تساں کریندے ہا دے۔

۱۶۔ ساڈی آیات کوں محض او منیندن جیرجیں کوں جڈاں یاد بڑوایاں ویندن او سجدے وچ بڑھ پوندن

ثُمَّ جَعَلْ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ①

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُّوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ②

وَقَالُوا إِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَفِرُونَ ③

قُلْ يَتَوَفَّكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ④

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ⑤

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلَٰكِن حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ⑥

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑦

إِنشَاءٌ مِّنْ بَآئِنَاتِ الدِّينِ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ⑧

تے اپنے رب دی تعریف تال اوندی پاکیزگی بیان
کریندن تے وڈائی نہیں کریدے۔

۱۷۔ انہیں دے پاسے بستریں کنیں پرین رہندن (محمد
نہیں) او اپنے رب کوں ڈرتے طع دے تال بڈیندن
تے جو اساں انہیں کوں ڈرتے اوکوں خرچ کریندن۔

۱۸۔ کوئی نہیں چاندا کہ مومنین کیتے انہیں دے عملیں
دی وجہ تال کیرھیاں کیرھیاں شہیں اکھیں ٹھڈھیاں
کرتن کیتے لکایاں ہوئیں۔

۱۹۔ کیا مومن اوہی تھی سگدے جوہیں نافرمان اے
کہو جہیں نہیں تھی سگدے۔

۲۰۔ تے جیرے مومنین تے نیک کم کریندن انہیں
دے رہن کیتے باغ ہن انہیں دے عملیں دی وجہ
کنیں اے مہانی ۶۔

۲۱۔ تے جیرے نافرمانن انہیں دا ٹکانہ دوزخ
جیسے وی او اوندے وچو نکلن دا ارادہ کرین
اوندے وچ ولائے ویسن تے انہیں کوں آکھا ویسی
تساں او بھا دا عذاب چکھو جنیدا تساں انکار کریدے
ہاوے۔

۲۲۔ تے اساں انہیں کوں وڈے عذاب کنیں
پہلے ہک چھوٹا عذاب وی ڈھیسوں تال جو او ول
آون۔

۲۳۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کون جنیکوں اللہ دی آیات
یاد ڈوایاں وچن تے ول او انہیں کنیں منہ پھیر گھنے
بے شک اساں مجرمیں کنیں بدلہ گھنسون۔

۲۴۔ تے اساں موسیٰ کوں وی کتاب ڈھتی ہائی تے
توں اوندی ملاقات وچ کوئی شک نہ کرتے اساں

تَجَافَى جُنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا
وَطَعْنًا وَمِنَازِقَهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿۱۷﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾

أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ ﴿۱۹﴾

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ
الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۰﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ
يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ
النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهِ تَكَذِّبُونَ ﴿۲۱﴾

وَلَنذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَلْوَنِ دُونَ الْعَذَابِ
الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۲﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا
إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿۲۳﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ
لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿۲۴﴾

اونکوں نبی اسرائیل کیتے ہدایت ڈیون والا بنایا ہا۔
۲۵۔ تے اساں انہیں وچو امام بنائے ہن انہیں
دے صبر دی وجہ کنیں او ساڈے حکم نال ہدایت
ڈیندے ہن تے ساڈی آیات تے یقین کریندے ہن۔
۲۶۔ بے شک تیرا رب قیامت دے ڈینہ انہیں
گالیں وچ فیصلہ کر ڈیسی جنہیں وچ او اختلاف
کریندے ہن۔

۲۷۔ کیا ایں گال انہیں کوں ہدایت نیں ڈتی جو اساں انہیں
کنیں پہلے کتے بلا وستیں کوں جنہیں دے رہن واسے
اچھے گھریں وچ ٹر دے پھیر دے ہن ہلاک کیتے
بے شک ایندے وچ نشانن کیا او سڈے نیں
۲۸۔ کیا انہیں ڈٹھا نیں جو اساں پانی کوں سنج تے
بخر زمین دو گھن ویندے ہن تے اوندے نال رڑھ
کڈھیندے ہن جنیدے وچو او آپ تے انہیں دے
جانور کھنن کیا او ڈہدے نیں۔

۲۹۔ تے آبدن جے تساں سچے تے اے فتح
کڈن اوسی۔

۳۰۔ توں آکھ فتح دے ڈینہ کافرین کوں انہیں دا
ایمان کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ انہیں کوں وستی
ڈتی ویسی۔

۳۱۔ توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن تے انتظار کر بے
شک او وی انتظار کریندے پین۔

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لِمَنْ صَبَرُوا
وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوْقِنُونَ ﴿۲۵﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۲۶﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسْجِدِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً أَفَلَا
يَسْتَعِينُونَ ﴿۲۷﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ
فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ
أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿۲۸﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۹﴾

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿۳۰﴾

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿۳۱﴾

سورة احزاب مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیتاں تے ۹ رکوعن۔

- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگئے ڈیوٹ والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ اے نبی اللہ دا تقویٰ اختیار کرتے کافرین تے منافقین دا آکھن نہ من بے شک اللہ ہوں جاٹن والا تے سیانا ء۔
- ۳۔ تے توں پیروی کر اوندی جو تیبڑے رب دو تیبڑو وحی کیتی گئی ء بے شک اللہ ہوں جانڈے جو تساں کریندے ء۔
- ۴۔ تے اللہ تے بھروسہ کرتے او کافی نگران۔
- ۵۔ اللہ سیس کھیں دے پیٹ وچ ڈو دل نہیں بنائے تے نہ تہاڈی زالیں کوں ما بنائس جنیں کوں تساں کھیں ویلھے ما آکھ ہندے ء تے نہ انہیں کوں اصلی پتھر بنائس جنیں کوں تساں کھیں کنیں منگ کے پلیدے ء اے ساریاں تہاڈے منہ دیاں گالیں ہن تے اللہ ہی تیج آہدے تے سدھ راہ دو ہدایت ڈیندے۔
- ۶۔ انہیں کوں انہیں دے پیو دا پتھر سڈو اے اللہ دے حضور زیادہ انصاف دی گال تے جے تہا کوں انہیں دے پیو ما دا پتہ نہ ہوے تے او دین وچ تہاڈے بھرائن تے دینی سنگتی ہن تے تہاڈے اُتے کوئی گناہ نہیں جو ایں کنیں پہلے تساں غلطیاں کیتن تے اصل گناہ او ہے جنیدے اُتے تہاڈے دل پکے تھے پئے ہون تے اللہ ہوں بخشن والا تے ول ول رحم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ اَتَىٰ اللّٰهُ وَلَا تُطِيعِ الْكٰفِرِيْنَ وَالْمُنٰفِقِيْنَ
اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ②

وَاطِيعَ مَا يُوْحٰى اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا
تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ③

وَتَوَكَّلْ عَلٰى اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِیْلًا ④

مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِىْ جَوْفِهِ وَاَجَعَلَ
اَزْوَاجَكُمْ اِلٰى تَطْهَرُوْنَ مِنْهُنَّ اَمْهَتِكُمْ وَاَجَعَلَ
اَدْعِيًّا كُمْ اَبْنَاءَكُمْ ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِاَفْوَاهِكُمْ وَاللّٰهُ
يَقُوْلُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِى السَّبِيْلَ ⑤

اُدْعُوْهُمْ لِاَبَائِهِمْ هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ فَاِنْ لَّمْ
تَعْلَمُوْا اَبَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِى الدِّیْنِ وَمَوَالِیْكُمْ
وَلَيْسَ عَلَیْكُمْ جُنَاحٌ فِیْمَا اَخْطَاْتُمْ بِهٖ وَلٰكِنْ مَا
تَعَمَّدَتْ قُلُوْبُكُمْ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ⑥

کرن والا ۶۔

۷۔ نبی اپنی جانیں کنیں زیادہ مومنین دے کولہوہ تے
اوندیاں زالیں مومنین دیاں میسرین ان تے سکے
وی بعض کنیں بعض زیادہ کولہوہن پے (غیرین) مومن تے
مہاجرین دی نسبت ۔ تاں دوستیں نال چنگا سلوک
کرو اے جائیز۔ اے اللہ دی کتاب وچ لکھیا
ہوئے ۔

۸۔ تے جیلھے اساں نبیں کنیں پکا وعدہ گدھا
تے تیں کنیں تے نوح کنیں تے ابراہیم تے موسیٰ
تے عیسیٰ بن مریم کنیں وی تے اساں انہیں کنیں پکے
وعدے گدھے ہن ۔

۹۔ تاں جو اللہ سچیں کنیں اوندے سچ دے متعلق
چھپے تے کافرین کیتے اوں ڈکھ ڈیون والا عذاب
تیار کیتا ہوئے ۔

۱۰۔ اے مومنو اللہ دی نعمت کوں یاد کرو جیرھی تہاڈے
اتے اوں کیتی ۶ جیلھے لشکر تہاڈے مقابلے وچ آ
گئے تے اساں انہیں تے اندھاری تے اینجے
لشکر پھین جنیں کوں تہاں ڈہرے نہ ہاوے تے
اللہ سیس ڈہدا پیا ہا جیرھے کم تہاں کرندے پئے
ہاوے ۔

۱۱۔ جیلھے لشکر تہاڈے اتو وی آگئے تے جھکی جنیں
کنیں وی تے اکھیں پریشانی کنیں ڈنگیاں تھی گیاں
تے دل گچی تیں چمچ گئے ہن تے اللہ تے وی
تہاں شک تھیون پئے گئے ۔

۱۲۔ اوں ویلھے مومنین کوں آزما یا گئے تے ہلاکے
رکھ ڈتا گئے ۔

الَّتِي أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَنْزَاجَةً
أُمَّهَاتِهِمْ وَأُولَئِذَا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ
تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُورًا ④

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ
تُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْهُمُ مِيثَاقًا غَلِيظًا ⑤

لَيَسْئَلُ الْمُؤْمِنِينَ خَلْفَهُمْ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا ⑥

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْ كُورُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَ شُكْرُكُمْ جُنُودًا فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ
تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ⑦

إِذْ جَاءَ وَكُم مِّنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ
زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ
بِاللَّهِ الظُّنُونًا ⑧

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ⑨

۱۳۔ تے جیلے منافق تے جنیس دے دس دس وچ

بیماری ہائی آکھن لگ پئے جو ساڈے نال
اللہ تے اوندے رسول محض کوڑا وعدہ کیتا ہا۔

۱۴۔ تے جیلے انہیں دچو ہک ٹولے آکھئے
جو اے مدینے آلیو تہاڈا کوئی ٹکانہ نہیں تہاں
دل وچوتے انہیں دچو کجھ لوک نہی کنیں اجازت منگن لگ پئے
تے آکھن لگ پئے جو ساڈے گھر کلئے
ہن اوکلئے نہ ہن اے لوک محض اتھو کنیں بھجن
چاہندے ہن۔

۱۵۔ جے دشمن دیاں فوجاں مدینے وچ چودھارو
پیہہ وچن ہاتے دل انہیں کوں پھرٹ دا آکھیا
ونچے ہاتے او پھر وچن ہا دل اتھاں محض تھوڑی
دیر رہ سگن ما۔

۱۶۔ حالت اے جو ایں کنیں پہلے انہیں اللہ نال
وعدہ کیتا ہا جو اتھو کنڈ نہ پھر لیسن تے اللہ نال
کیتا ہویا وعدہ ضرور پھچیا ویسی۔

۱۷۔ تے توں آکھ جو تہاکوں اتھو بھجن جے
بھج وچو موت یا قتل کنیں بچن دیکتے کوئی فائدہ نہ بڑیسی
(اوں آونے) تے ایندے بعد تہاکوں کوئی
فائدہ نہ پچایا ویسی۔

۱۸۔ توں آکھ تہاکوں کون بچا سگدے اللہ دے
مقابلے وچ جے او تہاکوں تکلیف پچا وٹن چاہے
یا تہاڈے اتے رحمت کرن چاہے تے اللہ دے
سوا تہاں کوئی وی سنگتی تے امدادی نہ پیسو۔

۱۹۔ تے اللہ ہوں چاندے انہیں کوں جیرے جہاد
کنیں بھنیدے ہن تے بھرانویں کوں آہدے ہن ساڈو

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ

مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿۱۳﴾

وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ

لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ

إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ

الْإِفْرَارَ ﴿۱۴﴾

وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ آفْطَارِهِمْ سُلُوهُنَ

لَأْتَوْهَا وَمَا تَلَبَّتْوَا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ﴿۱۵﴾

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّونَ

الْأَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿۱۶﴾

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ

الْقَتْلِ وَإِذًا لَا تَنْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۱۷﴾

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِيكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ

سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ۗ وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ

مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿۱۸﴾

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمَعْوِقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ

هَلُمَّ الْبِنَاءَ وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۱۹﴾

آؤتے او آپ وی دشمن نال اصلو جنگ نہ کریدے
ہن۔

۲۰۔ تہا ڈے کیتے بہوں شو من تے توں نہیں کوں ڈیکھ جیلے خوف
یا ڈر اندے او تیر ڈو ڈہن تے انہیں دیاں
اکھیں پھر دیاں پیاں ہوندن جیوں کیں تے موت
دی بے ہوشی ہوے تے جیلے ڈر دا وقت تک
ویندے تے ول انہیں دی زبان ترڑ ترڑ چلدی ۶
اونیکی کیتے شو من اے لوکن جیرے ایمان نیں گھن
آئے اللہ انہیں دے اعمال ونجا ڈتن تے اے کم
اللہ سٹیں کیتے بہوں سوکھا ۶۔

۲۱۔ اچن وی انہیں دا خیال جو لشکر نہ گئے ہوسن
تے جے او لشکر دل آون تے اے چاہوں ہا
جو اے کیں جنگل وچ رہندے پئے ہون ہا
تے تہا ڈے متعلق پچھدے پئے ہون ہا (جو
موشن یا نچ گیٹن) جے تہا ڈے نال رہندے پئے
ہون ہا تے ول وی اصلو تہا ڈے ولونہ ٹرن ہا۔

۲۲۔ بے شک تہا ڈے رسول (وی زندگی) وچ تہا ڈے
کیتے شاندار نمونہ ۶ اوندے کیتے جیرھا اللہ تے آخرت
دے ڈینہ دی امید رکھنیدے تے اللہ کوں بہوں
یاد کریندے۔

۲۳۔ تے جیلے مومنین لشکر کوں ڈٹھ تے اکھے
نیں اے اوہو وعدہ ۶ جیرھا اللہ تے اوندے رسول
ساڈے نال کیتا ہا تے اللہ تے اوندے رسول بیح
آکھے این واقعہ انہیں کوں ایمان تے فرمانبرداری
وچ ددھا ڈتے۔

۲۴۔ مومنین وچو کجھ لوکن جنہیں اللہ نال کیتے ہوئے

أَشْحَةً عَلَيْكُمْ ۖ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ سَرَأَيْتَهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْتَمُ
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ
بِالْسِّنَةِ جِدَادٍ أَشْحَةً عَلَى الْخَيْرِ ۗ أُولَٰئِكَ لَمْ
يُؤْمِنُوا فَأَخْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۗ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ﴿۲۰﴾

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا ۗ وَإِن يَأْتِ
الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوَأَنَّهُمْ بَادُونَ فِي
الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنِ النَّبَإِ كُمْ وَوَلَوْ
كَانُوا فِيكُمْ مَاقْتُلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿۲۱﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿۲۲﴾

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۗ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۗ وَمَا زَادَهُمْ
إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿۲۳﴾

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ

وعدے کوں بیچ کر ڈکھائے کجھ ہن جنہیں اپنی نیت
کوں پورا کر ڈتے تے کجھ انتظار کریندے پین
تے اپنے ارادیں کوں ذرا وی نہیں بدلیا۔

۲۵۔ تاں جو اللہ سچے لوکیں کوں انہیں دے سچ
دا بدلہ ڈیوے تے منافقین کوں جے چاہے تے
عذاب ڈیوے یا انہیں تے رحمت کرے بے شک
اللہ ہوں بخشش والا تے دل دل رحم کرن والا۔
۲۶۔ اللہ سیس کافرین کوں انہیں دی کا ورسیت
ولا پٹھے انہیں کوں کجھ نہیں لبھاتے مومنین ولوجنگ
کیتے اللہ کافی ہے تے اللہ سیس طاقت والا تے
غالب۔

۲۷۔ تے اللہ سیس یہودیں کوں جنہیں کافرین دی
مدد کیتی ہائی انہیں دے قلعیں کین لہا ڈتاتے انہیں
دے دیں ورج رعب سٹ ڈتا ہک ٹوے کوں
تساں قتل کریندے ہا دے تے ہک ٹوے کوں قیدی
بنیندے ہا دے۔

۲۸۔ تے اللہ سیس تہاکوں انہیں دی زمین تے
گھریں تے مال دا وارث بنا ڈتے اوں زمین دا
وی جنیندے اتے تساں قدم وی نہیں رکھیا تے
بے شک اللہ سیس ہر شے تے قادر۔

۲۹۔ لے نبی توں اپنی زالیں کوں آکھ جے تساں
دنیاوی زندگی تے اوندا سوٹھپ چاہندیاں ہوسے
تے آو میں تہاکوں دنیا دا کجھ مال ڈینداں تے
تہاکوں نیک طریقے نال رخصت کرینداں۔

۳۰۔ تے جے تساں اللہ تے اوندے رسول تے آخرت
دے گھر کوں چاہندیاں ہوسے تے بے شک اللہ

فِيهِمْ مَنْ قَضَىٰ نَجْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا
بَدَّلُوا بَدِيلًا ۝

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ
إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَحِيمًا ۝

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا
وَكَفَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا
عَزِيزًا ۝

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
صِيَابِهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرَبَقًا
تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ۝

وَأُورِثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا
لَمْ تَطَّوُّهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلًا لَا رَاجِيَ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا وَرِزْقَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعَنَّ وَأَسْرِحُكَنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ۝

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ
فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مِنْكُمْ أَجْرًا عَظِيمًا ۝

سیس نیکی کرن والیں کیتے تھا ڈسے وچو وڈا اجر تے
بدلہ تیار کیتا ہوے۔

۳۱۔ اے نبی دیاں زالیں جیڑھی تھا ڈسے وچو کھلی
بے حیائی کر لسی اوندے عذاب تے سزا کوں ڈوڑا
کر ڈتا ویسی تے اے گال اللہ کیتے بہوں سوکھی۔

۳۲۔ تے جیڑھی ترمیت تھا ڈسے وچو اللہ تے رسول
دی فرمانبرداری کر لسی تے چنگے کم کر لسی اونکوں
اساں ڈوڑا بدلہ ڈیسوں تے اساں انہیں واسطے
چنگا رزق تیار کیتا ہوئے۔

۳۳۔ اے نبی دیاں زالیں تساں بی ترمیتیں آلی
کار نوے جے تساں تقویٰ اختیار کرو تساں نخرے
نال چپ چپ کے گال نہ کیتی کرو ناں تاں جنیدے
دل وچ بیماری ہو او بُرا ارادہ رکھ گھنسی تے نیک
گال کیتی کرو۔

۳۴۔ تے اپنے گھریں وچ بیٹھیاں رہوتے پرانے
زمانے دی جہولت آلی کار اپنے سوکھپ کوں
ظاہر نہ کرو تے نماز ٹھما کے پڑھوتے زکاۃ ڈیو
تے اللہ تے اوندے رسول دا اکھن منو۔ اے
اہل بیت اللہ سیس تساں کنیں ہر گند کوں پریں
کرن چاہندے تے تہاکوں بہوں پاک کرن چاہندے۔

۳۵۔ تساں گھریں وچ اللہ دی آیتاں تے سنپ
دیاں گالیں جیڑھیاں پڑھیاں دیندن انہیں کوں
یاد کرو بے شک اللہ سیس بہوں مہربان تے
باخبر۔

۳۶۔ بے شک مسلمان مرد تے مسلمان ترمیتیں تے
مومن مرد تے مومن ترمیتیں تے فرمانبردار مرد تے

يُنْسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنْ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيَّنَةٍ
يُضَعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۗ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ۝

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا
تُوْنَهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ۝

يُنْسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ ۗ إِنَّ اتَّقِيْتَنَّ
فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ
وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۝

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ
الْأُولَىٰ ۗ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ۝

وَأذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ۝

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقُنُتَيْنِ وَالْقُنُتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَ

الصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَشِيعِينَ وَالْخَشِيعَاتِ
وَالنَّصَدِيقِينَ وَالنَّصَدِيقَاتِ وَالصَّابِغِينَ وَالصَّابِغَاتِ
وَالْحَفِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَفِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ
كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا ﴿۳۷﴾

فرمانبردار تریمتیں تے سچے مرد تے سچیاں تریمتیں
تے صبر کرن والے مرد تے صبر کرن والیاں تریمتیں
تے جھک نوالی کرن والے مرد تے تریمتیں تے صدقہ
ڈیون والے مرد تے تریمتیں تے روزہ رکھن والے
مرد تے تریمتیں تے اپنی شرمگاہیں دی حفاظت کرن
والے مرد تے تریمتیں اللہ سیس کوں بہوں یاد کرن
والے مرد تے تریمتیں انہیں ساریں کیتے اللہ سیس بخشش
تے وڈا اجر تیار کیتا ہوئے۔

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ
أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَبْغِ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلًّا مُّبِينًا ﴿۳۸﴾
وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ
أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ
مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ
تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَ
بِهَا لَئِنْ كُنَّ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ
إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿۳۹﴾

۳۷۔ تے جیلے اللہ تے اوندے رسول کوئی فیصلہ کر ڈیون اوں معاملے وچ
کسوں مومن مرد تے مومن تریمت کوں اختیار نہیں رہندا۔ جو اپنی مرضی کرن
تے جیرا اللہ تے اوندے رسول دی نافرمانی کریسی اوکھلا کھلا گمراہ
۳۸۔ تے جیلے توں اونکوں جیندے اتے اللہ سیس انعام
کیتے تے تیں دی انعام کیتے آہدا پیا ہانویں جو توں اپنی زناں
کوں اپنے کولور کھتے اللہ کنیں ڈرتے اپنے دل وچ او
مکیندا پیا ہانویں جنیکوں اللہ ظاہر کرن والا ہاتے لوکین
ڈردا ہانویں تے اللہ زیادہ حق رکھیندے جو توں اوں کنیں
ڈریں تے جیلے زید اوندے بارے خواہش پوری کیتی اسماں
اوندی شادی تیبڑے نال کر ڈتی تاں جو اپنے مانگوں پیریں
دی زلیں نال نکاح کرن وچ کوئی حرج یا تنگی نہ ہوئے مونس
کوں جیلے او انہیں کوں طلاق ڈے ڈیون تے اللہ دا حکم
تھی کے رہندے۔

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ
اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا
مَقْدُورًا ﴿۴۰﴾

۳۹۔ جیرھی گال اللہ فرض کر ڈیوے اوندی تے کوئی الزام
نہیں پہلے لوکیں وچ دی اللہ دی ایسا سنت
ہائی تے اللہ دا حکم تھی کے رہن والا۔

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ
أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿۴۱﴾

۴۰۔ تے جیرھے لوک اللہ دے سنیے کوں پچنیدن
تے ہوں کنیں ڈردن تے بیا کہیں کنیں نہیں ڈردے

تے اللہ حساب گھنٹ کیتے کافی ۶۔

۳۱۔ حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم تساں مردیں وچو کیں
دا بیو کا ۷ نیٹس تے سچی گال اے ہے جو
او اللہ دارسول تے نیٹس دی مہر (ساریں کنیں افضل نبی ۷
تے اللہ ہر شے کوں چاٹن والا ۷۔

۳۲۔ اے مومنو اللہ کوں بہوں یاد کرو۔

۳۳۔ تے فجر شام اوندی پاکیزگی بیان کرو۔

۳۴۔ او ہو ۷ تے اوندے فرشتے تہا بے اتے
رحماں پٹھنیدن تاں جو تہا کوں اندھاریں کنیں روشنی
دو گھن آوے تے اومونیں تے ول ول رحم کرن والا
۳۵۔ تے جیرے ڈنہیہ او ملسن انہیں دا تحفہ سلامتی
ہوسی تے انہیں کیتے اوں عزت والا اجر تیار
کیتا ہوئے۔

۳۶۔ اے نبی بے شک اساں تیکوں نگران تے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا کے پٹھے۔
۳۷۔ تے اللہ دو اوندے حکم نال سڈن والا تے روشن
سمجھ بنائے۔

۳۸۔ تے توں مومنیں کوں خوش خبری ڈے جو
بے شک اللہ کنیں انہیں کیتے وڈا فضل۔
۳۹۔ تے کافرین تے منافقین دا اکھن نہ من تے
انہیں دی تکلیف ڈیون کوں چھوڑ ڈے تے اللہ تے
بھروسہ کرتے اللہ کافی کار ساز۔

۵۰۔ اے مومنو جیلھے تہاں مومن تریکتیں نال
شادی کرو ول انہیں کوں صحبت کنیں پہلے طلاق
ڈے ڈیو تے ول تہا کوں انہیں کنیں عدت دا
مطالبہ کرن دا کوئی حق نہیں انہیں کوں دنیا دی

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ
اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿۳۱﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿۳۲﴾

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿۳۳﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿۳۴﴾

تَجِيئُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا
كَرِيمًا ﴿۳۵﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَ
نَذِيرًا ﴿۳۶﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿۳۷﴾

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فَضَّلْنَا كَثِيرًا ﴿۳۸﴾

وَلَا تُطِيعِ الْكُفْرِينَ وَالنَّافِقِينَ وَدَعَا إِلَهُمُ وَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿۳۹﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ
مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ
تَعْتَدُونَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَخُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿۵۰﴾

فائدہ پچاؤ تے چنگی طراں انہیں کوں رخصت
کر ڈیو۔

۵۱۔ اے نبی بے شک اساں تیبڑے کیتے
تیبڑیاں زالیں جنیکوں تیں حق مہر ڈے ڈرتے
حلال کیتن تے جنگ وچ جیریاں تریمتیں تے
تیبڑا سچا ہتھ مالک تھیوے اووی حلالین تے
ایویں تیبڑے چاچے دیاں دھیریں تے تیبڑی
بوا دیاں دھیریں تے مامے دیاں دھیریں تے
تیبڑے ماسیں دیاں دھیریں جنہیں تیبڑے نال
ہجرت کیتی ء تے مومن تریمت جیرمی اپنے آپ
کوں نبی کیتے بخش ڈیوے جے نبی اوندے نال
شادی کرن چاہے تے حلال اے خالص تیبڑے
واسطے حکم مومنین کیتے نہیں تے اساں چاندے
ہیں انہیں دے زالیں تے لوڈیں دے متعلق
جو اساں فرض کیتے تاں جو تیبڑے اتے کوئی
تنگی نہ آوے تے اللہ ہوں بخشن والا تے ول دل
رحم کرن والا ء۔

۵۲۔ انہیں وچو جنیکوں انج کر ڈے تے جنیکوں
چاہیں پناہ ڈے تے جنیکوں تیں انج کیتے
اونکوں اپنے کولو رکھنا چاہیں تے تیبڑے اتے
کوئی گناہ نہیں اے زیادہ قریب جو انہیں دیاں
اکھیں ٹھڈیاں تھیون تے ادمو بجھیاں نہ تھیون
تے جو توں انہیں کوں ڈیویں اوندے اتے ساریاں
راضی تھی و نجن تے جو تہا ڈے دیں و ریح اللہ
اونکوں چاندے تے اللہ ہوں چانٹن والا تے
سمجھ والا ء۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَخْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي أَتَيْتَ
أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ
وَبَنَاتِ عَمَتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ
خَلَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِن
وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا
فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
لِيُكَلِّمَ لَكَ بِأَقْرَبٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ⑤۱

تُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُؤَيَّ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ
وَمَنْ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ
أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَأَ عَلَيْهِنَّ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا
آتَيْنَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ⑤۲

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿۵۴﴾

۵۳۔ تے ایندے بعد تیرڈے کیتے بیاں تریمتیں
جلال کا نیس جو توں بیاں بدلیں چا بھانویں
تیکوں انہیں دا سوکھپ جے تلا چنگا بگے سوائے
اوندے جنیدے اتے تیرڈا سچا ہتم مالک ہوسے
تے اللہ سیس ہر شے تے نگران۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرِ نِظْرِينَ إِنَّهُ وَلَٰكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَعِجِبُ مِّنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَعِجِبُ مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿۵۵﴾

۵۴۔ اے مومنو تساں نبی دے گھریں وچ نہ
پیہو سوائے ایندے جو تهاکوں کھاوٹ کیتے
سڈیا ونچے اوندے پکن دا انتظار نہ کرو تے
جیلے تهاکوں سڈیا ونچے تے ول ونجو تے جیلے
کھا تھنوکھنڈ ونجو تے گالیس کیتے شوق وچ نہ
پیٹھے رہا کر بے شک اے گال تهاڑے نبی کوں
تکلیف ڈیندی ۶۶ تے او شرم کرنیدے تے اللہ سیس
سچی گال کنیں نہیں رکھ تے جیلے تساں انہیں (بنی ذی نالیں) کنیں
کوئی شے منگو تے پردے دے پھو منگو اے تهاڑے
تے اوندے دیس کیتے ہوں چنگا ۶۶ اللہ دے رول
کوں تکلیف ڈیوں چنگا نیس تے تساں اوندے
زالیس نال اوندے بعد کڈا ہیں وی شادی نہ کرو
بے شک اے گال اللہ دے فیصلے دے مطابق

ہوں وڈی ۶۶

۵۵۔ تساں کوئی گال ظاہر کرو یا لکاؤ بے شک اللہ
ہر شے کوں جاندے۔

إِنْ تَبَدَّلُوا شَيْئًا أَوْ خَفَوُا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِجُلِّ شَيْءٍ عَالِمًا ﴿۵۶﴾

۵۶۔ انہیں (بنی ذی نالیس) تے کوئی گناہ نہیں جو او اپنے پیو
تے اپنے پتیریں تے اپنے بھرانویں تے اپنے
بھرانویں دے پتیریں تے اپنے بھنیس دے پتیریں
تے اپنے تریمتیں دے اپنے لوڈیں دے سامنے
آون تے اللہ کنیں ڈرن بے شک اللہ سیس ہر

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا ابْنَائِهِنَّ وَلَا
أَخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا إِخْوَاتِهِنَّ
وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَالتَّقِيْنَ
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿۵۷﴾

شئے تے نگران۔

۵۷۔ بے شک اللہ تے اوندے فرشتے نبی کریم (ﷺ) تے درود پٹھیندن اے مومنو تساں اوندے اتے درود پٹھوتے اوندے کیتے سلامتی دی دعائنگدے رہو

۵۸۔ بے شک جیرے اللہ تے اوندے رسول کون تکلیف ڈیندن اللہ نے دنیا تے آخرت وچ انہیں تے لغت کیتی تے انہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب تیار کتیا ہوئے۔

۵۹۔ تے جیرے مومن مردیا تے مومن تریمتیں کون بے قصور تکلیف ڈیندن انہیں بہتان تے کھلے گناہ دا بار چاگدے۔

۶۰۔ اے نبی توں اپنے زالیں تے دھیریں تے مومنین دی زالیں کون آکھ او اپنی چادریں کون اپنے سینیں تک گھن آیا کرن انہیں دا ایندے نال پتہ بگ ویسی تے انہیں کون تکلیف نہ ڈتی ویسی تے اللہ ہوں بخشن والا تے ول ول رحم کرن والا۔

۶۱۔ جے منافق باز نہ آئے تے اودی جنہیں دے دیں وچ بیماریء تے مدینے وچ کوڑیاں گالہیں پھیلاؤن تے اساں تیکوں انہیں دے مقابلے تے کھڑا کر ڈیسیوں تے ول او کڈا ہیں تیڈے ہمسائے نہ بن سگسین۔

۶۲۔ انہیں تے لغت جتھاں او لبھن تے پکڑیے وچن تے قتل کر ڈتے وچن۔

۶۳۔ ایں کنیں پہلے لوکیں کیتے وی ایھا سنت

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿۵۷﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿۵۸﴾

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا كَتَبْنَا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿۵۹﴾

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلُوبًا لَّا زَوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يُذْنِبِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَاءِ بَيْنَهُنَّ ذَلِكَ أَذْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿۶۰﴾

لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ السُّفْقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿۶۱﴾

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثَقِفُوا أَخْدُوا وَقَتَلُوا ثَقِيلًا ﴿۶۲﴾

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ

اللّٰهُ تَبَدَّلًا ﴿۳۷﴾

ہائی تے توں اللہ دی سنت کوں اصلو بدلیا
ہویا نہ پیسیں۔

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ
اللّٰهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿۳۸﴾

۴۳۔ لوک تیں کنیں قیامت دے متعلق پچھدن
توں آکھ اوذا علم محض اللہ کنیں ہے تیکوں کیا
پتہ جو اے گھڑی کولہو ہووے۔

إِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ الْكٰفِرِيْنَ وَاَعَدَّ لَهُمْ سَعِيْرًا ﴿۳۹﴾

۴۵۔ بے شک اللہ سیٹس کافرین تے لعنت
کیتی عتے انہیں کیتے دوزخ تیار کیتی اس۔

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا اَبَدًا لَا يَجْدُوْنَ وِلْيًا وَلَا نَصِيْرًا ﴿۴۰﴾

۴۶۔ اوذا دے ورج بہوں دیرتیں رہسن انہیں دا
دا نہ کوئی سنگتی ہوسی تے نہ امدادی۔

يَوْمَ تَقْلُبُ وُجُوْهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُوْلُوْنَ يٰلَيْتَنَا
اَطَعْنَا اللّٰهَ وَاَطَعْنَا الرَّسُوْلًا ﴿۴۱﴾

۴۷۔ جڈاں انہیں دے وڈیریں کوں بھاتے
اُپتیر پتروسی تے او آکھسن ہائے افسوس اساں
اللہ تے اوذا دے رسول دی فرمانبرداری کیتی ہووے
ہا۔

وَقَالُوْا رَبَّنَا اِنَّا اَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَاَضَلُّوْنَا
السَّبِيْلًا ﴿۴۲﴾

۴۸۔ تے او آکھسن اے ساڈے رب
اساں اپنے سرداریں تے وڈیریں دا آکھسن
منیاہاتے انہیں ساکوں سدھی راہ کنیں گمراہ
کر ڈتے۔

رَبَّنَا اِنْتُمْ اَرْحَمُ الرَّحِيْمِيْنَ ﴿۴۳﴾

۴۹۔ اے ساڈے رب انہیں کوں ڈوڑا
عذاب ڈے تے انہیں تے وڈی لعنت کر۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ اٰذُوْا مُوْسٰى
فَبَرَّاهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوْا وَاكَانَ عِنْدَ اللّٰهِ وَجِيْهًا ﴿۴۴﴾

۵۰۔ اے مومنو انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیوو
جنہیں حضرت موسیٰ کوں ڈکھ ڈتاتے اللہ سیٹس
اونکوں انہیں دی گالیس کنیں بری کر ڈتاتے

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اتَّقُوا اللّٰهَ وَقُوْلُوْا قَوْلًا سَدِيْدًا ﴿۴۵﴾

تے او اللہ دے نزدیک وڈی شان والاہا۔

۵۱۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈروتے ہمیشہ سدھی
گال کیتی کرو۔

يُصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ وَمَنْ

۵۲۔ او تہاڈے اعمال کوں درست کر لسی تے

يُطِيعُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿۳۳﴾

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ
الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿۳۴﴾

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿۳۵﴾

تھا بڑے گناہ بخشیشی تے جیرھا اللہ تے اوندے
رسول دا آکھن منیسی تے او وڈی کامیابی پیسی۔
۳۳۔ بے شک اساں اسے امانت آسمانیں
تے زمین کوں تے پہاڑیں کوں ڈتی انہیں
اینکوں چاوٹ کنیں انکار کر ڈتاتے اوں کنیں
ڈر گئے تے انسان اونکوں چا گدھا بے شک
او بہوں ظلم کرن والا تے انجام کنیں بے پرواہ۔
۳۴۔ تاں جو اللہ منافقیں تے منافق تریمتیں کوں
مشرک مردیں تے مشرک تریمتیں کوں عذاب
ڈیوے تے اللہ مومنین تے مومن تریمتیں
تے رحمت کرے تے اللہ سیس بہوں بخشش
والا تے ول ول رحم کرن والا ۳۵۔

سُورَةُ سَبَاٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسٌ وَخَمْسُونَ آيَةً وَسِتَّةٌ رُكُوعَاتٌ

سورة سبا مکی ہے تے بسم اللہ تال ایندیاں ۵۵ آیات تے ۶ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کریںداں اللہ دے ناں تال جیرھا بن منگئے
ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ ساریاں صفتاں اللہ واسطے ہن جنیدے کیتے
ہے او سب کجھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے
تے چھیکڑ وچ دی حمد ہوندی ہوئی تے او سیان تے باخبر
۳۔ جو زمین وچ ویندے تے جو اوندے وچ نکلتے
جو آسمان تو لہندے تے اوند وچ پڑھدے او اونکوں
چاندے تے او بہوں مہربان تے بہوں بخشش والا۔
- ۴۔ تے کافر آبدن قیامت یا عذاب ساڈے اُتے نہیں
انداتوں آکھ ہرب دی قسم او تہاڈو ضرور آوسی خدا
غیب کوں چاندے بک کوئی جتنی شے دیاو کئیں لگی ہوئی
نہیں بھانویں او آسمان وچ ہوے یا زمین وچ تے
نہ ایں کئیں چھوٹا تے نہ ایں کئیں وڈا او کھلی کتاب
وچ محفوظ۔
- ۵۔ تاں جو اللہ سیس مومنین کوں تے نیک عمل
کرن والیں کوں بدلہ ڈیوے ایھے لوکن جنیں کیتے
بخشش تے عزت والا رزق۔
- ۶۔ جیرے ساکوں ساڈی آیات دے بارے وچ
ہراوٹن دی کوشش کریںدن ایھے لوکن جنیں کیتے
بہوں ڈکھ ڈیوٹن والا عذاب۔
- ۷۔ تے جنیں لوکیں کوں علم ڈتا گئے او اینکوں
سچ سمجھدن جو تیبڈے اتے لہایا گئے تے او غالب
- اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ لَهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ
وَلَهٗ الْحَمْدُ فِی الْاٰخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِیْمُ الْخَبِیْرُ ②
- یَعْلَمُ مَا یَلِیْجُ فِی الْاَرْضِ وَمَا یَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
یَنْزِلُ مِنَ السَّمَآءِ وَمَا یَعْرُجُ فِیْهَا وَهُوَ الرَّحِیْمُ
الْغَفُوْرُ ③
- وَقَالَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا لَا تَأْتِنَا السَّاعَةُ قُلْ بَلٰی وَ
رَبِّیْ لَتَأْتِیَنَّكُمْ عَلِیْمِ الْغَیْبِ لَا یَعْرُبُ عَنْهُ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ فِی السَّمٰوٰتِ وَلَا فِی الْاَرْضِ وَلَا اَصْغَرُ مِنْ
ذٰلِكَ وَلَا اَكْبَرُ اِلَّا فِی كِتٰبٍ مُّبِیْنٍ ④
- لَیَجْزِی الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِیْمٌ ⑤
- وَالَّذِیْنَ سَعَوْا فِیْ اٰیٰتِنَا مُعْجِزِیْنَ اُولٰٓئِكَ لَمْ یَكُنْ
عَذَابٌ مِنْ رِجْزِ الْیَوْمِ ⑥
- وَبَرَّ الَّذِیْنَ اٰتَوْا الْعِلْمَ الَّذِیْ اُنزِلَ اِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ لَا یُهْدِیْ اِلٰی صِرَاطِ الْعَزِیْزِ

تے صفتیں والے خدا دے رستے دو ہدایت ڈیوے
۸۔ کافر آہن کیا اساں تہاکوں اینجے بندے دا پتہ
ڈیوں جیرھا تہاکوں ڈسیندے جیلھے تہاں ٹوٹے
ٹوٹے کر ڈتے ویسوں بے شک تہاں نویں مخلوق
بن ویسو۔

۹۔ کیا او خدا تے کوڑ بدھنیدے یا پاگل اصل
جیرھے آخرت تے ایمان نہیں انیندے او
عذاب ورح تے تباہ کرن والی گمراہی وچن۔
۱۰۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو انہیں دے اگورے
تے جو انہیں پچھورے آسمان تے زمین ورح
جے اساں چاہوں تے انہیں کوں ملک ورح ذیل
کر ڈیوں یا جھڑے کجھ ٹوٹے سٹوں بے شک
ایندے ورح ہر جھکن والے بندے کیتے نشان۔
۱۱۔ تے اساں داؤد کوں اپنا فضل ڈتا ہا اے
پھاڑو تہاں تے سارے پکھی اوندے نال رل
کے خدا دی تسبیح کروتے اساں اوندے کیتے
لوہے کوں کولا کیتا ہا۔

۱۲۔ جو توں زیرہ بٹاتے اوندے بٹاؤن ورح
(میچا) دا اندازہ سامنے رکھ تے نیک کم کرو
بے شک جو تہاں کریندے ء میں اونکوں
ڈہا پیاں۔

۱۳۔ تے سلیمان کیتے ہوا کوں تابع بنایا اوندانجھ
دا چلن وی تے شام دا چلن وی ہک ہک مہینے
دے برابر ہاتے تانا اساں اوندے کیتے پگھار
ڈتا ہاتے کجھ جن وی اوندے کم کریندے ہن لو
او چاہتا ہاتے) اوندے رب دے حکم نال تے

الْحَمِيدِ ①

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُوكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يَبِينُكُمْ
إِذَا مُرِقْتُمْ كُلَّ مُرْقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ①

أَفَتَرَىٰ عَلَىٰ اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ①

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِن نَّشَاءُ نَحْنِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطَ
عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ
مُّنِيبٍ ①

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا ۖ لِيُجِبَالَ آوِيٍّ مَّعَهُ
وَالطُّيْرُ ۚ وَالتَّالِيَ الْهَدِيدَ ①

أَن أَعْمَلَ سَبْعِينَ وَفَرَسًا فِي السَّرْدِ وَأَعْمَلُوا صَالِحًا
إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ①

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عُدُوها شَهْرًا وَرَواحها شَهْرًا
أَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ ۚ وَمِنَ الْجِبِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ
يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۖ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نَذَرُهُ
مِنَ عَذَابِ السَّعِيرِ ①

(ساڈا حکم ہا) جیرھا ساڈے حکم دے خلاف چلسی
اساں اونکوں دوزخ دا عذاب ڈیسوں۔

۱۴۔ او بنیدے ہن جو او چاہندا ہا میستاں تے مجھے
حوض اکا ڈبے وڈے بٹتے دیگاں جیرھیاں ہر
وقت چڑھیاں رہندیاں ہن اے ال داؤد
اللہ دا شکر کروتے میڈے بندیں وچو پہوں
گھٹ لوک شکر کریندن۔

۱۵۔ جیلھے اساں اونکوں مارن دا فیصلہ کیتے
تے اوندی خیر اونکوں زمین دے کیڑے ڈتی
جیرھا اوندی حکومت دے سوٹے کوں کھندا
رہ گئے جیلھے اڈھ پئے جنیں کوں پتہ بگ گئے
جو جے او غیب جانڈے ہون ہاتے ذلیل کرن
والے عذاب وچ نہ پئے ہون ہا۔

۱۶۔ سبا دی قوم کیتے انہیں دے اپنے ملک
وچ نشان ہا پیا ڈو باغ ہن ہک سچے پاسو
ہک کچھے پاسو کھاؤ اپنے رب دے رزق کنیں تے اندا
شکر کرو اے سوٹھا شہرتے رب بخشن والارے۔

۱۷۔ انہیں منہ پھیرے تے اساں انہیں تے
ہر شے تباہ کر ڈیوٹن والا سیلاب پھٹے تے انہیں
دے ڈو باغیں وٹاندرے وچ ایجھے ڈو باغ ڈتے
جیرھے بدمزہ پھل آلے ہن تے انہیں وچ جاترا
ہاتے کجھ ہیروسی ہن۔

۱۸۔ اے اساں انہیں دے کفر دا بدلہ ڈتے انہیں
کوتے اساں کافرین کوں محض ایھو بدلہ ڈیندے
ہیں۔

۱۹۔ تے اساں انہیں تے انہیں دستیں دے

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِبٍ وَتَمَائِيلٍ وَجِفَانٍ
كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رُسِيًّا اِعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا
وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرِينَ ﴿۱۴﴾

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا
دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَاتِهِ فَلَمَّا خَرَ تَبَيَّنَتِ
الْجِنَّ أَنَّ لَوْكَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي
الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿۱۵﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ ۖ جَنَّتِ عَنْ تَمِيمٍ
وَسِبَالٍ ۙ هُكُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةً
كَلِيبَةً ۗ رَبُّ غَفُورٌ ﴿۱۶﴾

فَاعْرَضُوا فَارْسَلْنَا عَلَيْهِم سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ
بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِیْ اُكْلِ خَمِطٍ وَّ اَثَلٍ وَّ شَيْءٍ
مِّنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿۱۷﴾

ذٰلِكَ جَزٰیْنَهُمْ بِمَا كَفَرُوْا وَاَهْلًا يُجْزٰی اِلَّا الْكٰفِرُوْا ﴿۱۸﴾

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَىٰ الَّتِي بَرَكْنَا فِيْهَا

قُرَىٰ ظَاهِرَةً وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا
لِيَالِي دَايَمًا آمِنِينَ ﴿۱۵﴾

وچکار ہیاں وستیاں آباد کر ڈتیاں جنہیں کوں
اساں برکت ڈتی ہائی تے او ہک ڈوجھے
دے سامنے ہن تے انہیں وچو آون و نچن
دا پندھ وی تھوڑا کر ڈتا ہا تساں رات ڈینہ
انہیں وچ ٹرو پھرو (سفر کرو) امن نال

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مَسْرِقٍ إِن فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿۱۶﴾

۲۰۔ انہیں آکھئے اے ساڈے رب ساڈے پندھ
وڈے کر ڈے تے انہیں اپٹے آپ تے ظلم کیتے
اساں انہیں دے نشان وی میٹا ڈتے تے انہیں
کوں قصے بنا ڈتے بے شک ایندے وچ ہر
صبر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے نشانہن۔
۲۱۔ ابلیس نے انہیں دے متعلق اپنے خیال کوں
سچا کر ڈکھائے انہیں اوندی پیروی کیتی سوائے
مومنین دے ہک ٹولے دے۔

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ ابْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۷﴾

۲۲۔ تے (شیطان) انہیں تے غالب تے ڈاڈھا
نہ ہا اے ایں واسطے تھے جو اساں آخرت کوں
منٹ والیں کوں تے اوندے وچ شک کرن
والیں کوں ظاہر کر ڈیوں تے تیرڈار ہر شے
تے نگران۔

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطٰنٍ إِلَّا لِنَعْمٍ مِّنْ يُّومِنُ
بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿۱۸﴾

۲۳۔ توں آکھ تساں سبھو انہیں کوں جنہیں کوں
تساں خدا دے سوا معبود خیال کرنی دے اے او
آسمانیں تے زمین وچ ہک کوہلی جتلا دی
کہیں شے دے مالک نہیں تے نہ انہیں دی ملکیت وچ
انہیں دی کوئی سانجھ تے اوندے واسطے
انہیں وچ کوئی امدادی وی کوئی نہیں۔

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ
فِيهَا مِنْ شَرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظٰهِيرٍ ﴿۱۹﴾

۲۴۔ تے کیں دی سفارش اللہ دے اگو کم نہ
ڈیسی سوائے اوندے جنیکوں او اجازت ڈیسی

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ كَفَىٰ
إِذَا فُرِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا

الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۳۳﴾

تے جیلے انہیں دے دیں کہیں رعب ختم تھی ویسی
تے او آکھسن ٹہیں تہاڑے رب کیا آکھیا ہا
او آکھسن سچ آکھیا ہاتے او بہوں اُچاتے
وڈا ۶۔

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ
وَإِنَّا أَوْلِيَاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۴﴾

۲۵۔ توں آکھ آسمانیں تے زمین وچو تہاکوں کون
رزق ڈیندے توں آپ جواب دج آکھ اللہ تے بے شک
اساں یا تہاں ہدایت تے ہیں یا کھلی کھلی
گمراہی وچ ہیں۔

قُلْ لَا تَسْأَلُونَنَا أَجْرَمَنَا وَلَا نَسْأَلُكُمْ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۳۵﴾

۲۶۔ توں آکھ جیرے جرم اساں کیتن او تہاں
کہیں نہ پچھے ویسن تے تہاں جو کریندے
اساں کہیں نہ پچھیا ویسی۔

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ
الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿۳۶﴾

۲۷۔ توں آکھ ساڈا رب ساکوں کٹھا کریسی تے
ول ساڈے درمیان فیصلہ کریسی انصاف
نال تے او بہوں چنگے فیصلے کرن والا تے
بہوں چاٹن والا ۷۔

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ الْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ
اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۳۷﴾

۲۸۔ توں آکھ میکوں ڈکھاؤ تاں سہی جیرے
تہاں شریک بنا کے اوندرے نال ریندے ۸۔ اصلو
نہ۔ اصل اللہ ہی غالب تے سیانا ۷۔

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۸﴾

۲۹۔ تے اساں تیکوں ساریں انسانیں کیتے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا
کے پٹھئے تے اصل بہوں سارے لوک چاندے
نہیں۔

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۹﴾

۳۰۔ تے آہن بے تہاں پچھے ہوئے تے اے
وعدہ کڈاں پورا تھیسو۔

قُلْ لَكُمْ ميعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً
وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿۴۰﴾

۳۱۔ توں آکھ تہاڑے کیتے ہک ڈینہ مقرر اوں
کہیں ہک گھڑی وی تہاں اگو پچھو نہ تھیسو۔

۳۲- تے کافرین آکھئے اساں این قرآن کوں تے جو این کنیں پہلے ہا اصلو نہ منیسوں تے جے توں بڑیکھیں جیلھے کافر تے ظالم اپنے رب دے اگو کھڑے کیتے ویسن تے ہک بڑو جھے تال بحث کریندے پئے ہوسن تے بیٹے بڑاڑھیں کوں آکھسن جے تساں نہ ہوو ہا تے اساں مومن ہوو ہا -

۳۳- تے بڑاڑھے بیٹیں کوں آکھسن کیا اساں تہاکوں ہدایت کنیں اوندے تہا بڑو اوٹن دے بعد ٹھکیا ہا اصل تساں خود مجرم ہا دے ۳۴- تے بیٹے بڑاڑھیں کوں آکھسن اے رات بڑنہ دے مکر بن جیلھے تساں اللہ دا انکار کرن تے اوندے شریک بناوٹن دی تعلیم بڑنیدے ہا وے تے جیلھے او عذاب کوں بڑیکھسن او شرمندگی لکاوٹن پئے ویسن تے کافرین دی گردنیں وچ اساں طوق سٹیسوں انہیں کوں محض انہیں دے عملیں دا بدلہ ملیسی -

۳۵- اساں جڈاں دی کہیں دستی وچ کوئی رسول بڑراوٹن والا پٹھے اتھو دے امیریں ضرور آکھئے جو اساں تہا بڑی رسالت دے انکاری ہیں -

۳۶- تے اے وی آبدن جو ساڈا مال تے اولاد دی پہوں ۷ تے ساکوں عذاب نہ بڑتا ویسی -

۳۷- توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا چاہندے رزق ودھنیدے تے تنگ کریندے تے اصل پہوں سارے لوک چاندے نہیں -

۳۸- تے تہا بڑے مال تے اولاد شیئں جو تہاکوں

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَا تَرْءُ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنَّمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿۳۷﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا ائْتَحْنُ صَدَدَكُمْ عَنِ الْهُدَى بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿۳۸﴾

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ الْيَلِيلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْرُوا التَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَ جَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۳۹﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿۴۰﴾

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَأَعْمَارًا نَبْعَدُكُم بِئِنَّ

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۴۱﴾

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرَّبُكُمْ عِنْدَنَا

زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا زَاوَالِكَ لَهُمْ
جَزَاءُ الضَّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿۳۸﴾

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي
الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿۳۹﴾

قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ
يَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَ
هُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۴۰﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَبِينًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَكَةِ أَهْلُؤَلَاءِ
إِنِّي كُفِّرُكُمْ عَنْ آيَاتِي وَتُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿۴۱﴾

قَالُوا سُبْحٰنَكَ أَنْتَ وَلِيْنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِنَّ مُؤْمِنُونَ ﴿۴۲﴾

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفَعًا وَلَا ضَرًّا
وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ
بِهَا تَكْذِبُونَ ﴿۴۳﴾

وَإِذَا تُنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ
يُرِيدُ أَنْ يَمْدُكَ عَمَّا كَانُوا يَعْبُدُ آبَاءُكُمْ وَ
قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا

ساڈے کو لوہو کرن سوائے ایندھے جیرھا من گھنے
تے چنگے کم کرے اے لوکن جنہیں کوں انہیں
دے عملیں دا ودھا کے بدلہ بلسی تے او ماڑیں
وہج آرام نال رہسن۔

۲۹۔ تے جیرھے ساڈی آیات دے متعلق
ساکوں ہراوٹ دی کوشش کریندن ایسھے
لوک عذاب ڈتے ولسن۔

۴۰۔ توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا چاہندے
رزق ودھندے تے اپنے بندیں وچو جنیدا
چاہندے تنگ کر ڈیندے تے تساں جو وی
خرچ کروا دندا نتیجہ ضرور کڈھیسے تے بہوں چنگا
رزق ڈیون والا۔

۴۱۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کوں کٹھا کرسی
تے ول فرشتیں کوں آکھسی کیا اے لوک
تھاڈی عبادت کریندے ہن۔

۴۲۔ او آکھسن توں پاک ہویں توں انہیں دے
سوا ساڈا سنگتی ہویں اصل اوتے جن دی عبادت
کریندے ہن تے بہوں سارے انہیں کوں منیدے
ہن۔

۴۳۔ تے ارج تھاڈے وچو کوئی کس دے نفعے
نقصان دا مالک نہیں تے اساں ظالمیں کوں
آکھسوں بھا دا عذاب چکھو جینکوں تساں کوڑا
سمجھدے ہاوے۔

۴۴۔ تے جڈاں انہیں کوں ساڈیاں کھلیاں
آیتاں پڑھ کے سٹایاں ویندن او آبدن اے
آدی تے محض تھاکوں انہیں کنیں ہکٹنا چاہندے

لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ لَإِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿۳۳﴾

جنیس دی تھا پوپڑا بڑے عبادت کریندے ہن تے
آہن اے تے محض بدوڑ جیرھا گھڑیا گئے تے
کافر سچ کوں اوندرے آوٹ دے بعد آہن اے
کھلا کھلا جادو ۶۔

وَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اساں انہیں کوں کوئی کتاب نہیں بڑتی جنیکوں
او پڑھن تے نہ انہیں دو تیں کنیں پہلے کوئی
بڑاون والا پٹھے۔

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مِعْشَارَ
مَا آتَيْنَهُمْ فَكَذَّبُوا رَسُولِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے جیرھے انہیں کنیں پہلے ہن انہیں وی
جھٹلائے تے جیرھی طاقت اساں پہلے لوکس کوں
بڑتی ہائی اوندا بڑا ہوں حصہ وی انہیں کنیں کا
نیں تے انہیں ساڈے رسول کوں جھٹلائے تے
ساڈا عذاب کینجا ۶۔

قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْئِي
وَفَرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُونَ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ
إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ توں آکھ میں تہا کوں ہک گال دی نصیحت
کرینداں جو تہاں اللہ دے سامنے بڑو بڑو یا
کلھے کھڑے تھیو وں سوچو جو تہا بڑے سنگتی
کوں جن نہیں او تے محض ایندے بعد آوٹ
والے عذاب کنیں تہا کوں بڑریندے۔

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ توں آکھ میں تہاں کنیں جیرھا اجر منگئے او
تہا بڑا ۶ میڈا اجر اللہ کنیں ہے تے او ہر شے
دانگران۔

قُلْ إِنْ رَدِّي يَقْدِفُ بِالْحَقِّ عَلَامُ الْغُيُوبِ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ توں آکھ بے شک میڈا رب حق نال (کوڑ
دے) ٹوٹے کریندا پئے او لکی گالیس کوں بہوں
چاندے۔

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِينُهُ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ توں آکھ سچ آگئے تے کوڑ نہ کوئی شے
پیدا کریندے تے نہ مُردیں کوں واپس آن
سگدے۔

- ۵۱۔ توں آکھ جے میں گمراہ ہاں تے ایندا گھاٹا
میکوں آپ کوں ء تے میں ہدایت پاگھناں
تے او میڈے رب ولو وحی دی وجہ نال ہوسی۔
بے شک او پہوں سٹن والا تے کولہو ء۔
- ۵۲۔ جے توں ڈیکھیں جیلھے او پریشان تھی
ویسن تے درک نہ سبگسن تے ہک کولہو دے
مکان و تہ پکڑتیج پوسن۔
- ۵۳۔ تے آکھسن اساں اونکوں منیدے ہیں
تے پریں ونج کے انہیں کوں ایمان کیوں ملیسی
۵۴۔ ایس کنیں پہلے وی انہیں ایندا انکار کیتا ہا
تے پریں کنیں بہہ کے کوڑ دیاں بھکیں رڑھنیدے
رہ ویندن۔
- ۵۵۔ تے انہیں دے تے انہیں دی خواہشیں
دے درمیان روکائن جیویں انہیں دی جنس دے لوکیں نال کیتا گیا۔
ہا بے شک او بے چین کر ڈیوں والے شک
وتہ پئے ہن۔
- قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتُ
فِيمَا يُؤْتِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿۵۱﴾
- وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَرَغُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ
قَرِيبٍ ﴿۵۲﴾
- وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ ۗ وَإِنَّا لَهُمُ التَّنَاقُشُ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ﴿۵۳﴾
- وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ ۗ وَيَقْدِرُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ
مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿۵۴﴾
- وَجِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ ﴿۵۵﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ ذَاذْبَعُونَ آيَةً وَخَمْسَةٌ رُكُوعَاتٍ

سورۃ فاطر مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیتاں تے ۵ رکوعن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے
ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا ۷۔

۲۔ ساریاں صفتاں اللہ کیتے ہن جیرھا آسمانیں تے
زمین کوں پیدا کرن والا ۷ تے فرشتیں کوں قاصد
بنا کے پٹھن والا ۷ جنہیں دے ڈو ڈو تے ترے
ترے تے چار چار کھمب ہوندن تے فرشتیں دے
کھمب جتلا چاہندے ودھا ڈیندے بے شک
اللہ سئیں ہر چیز تے قادر۔

۳۔ تے جیرھی رحمت اللہ بندیں کیتے کھاندے اوں
کوں کوئی نہیں جھل سگدا تے جنیکوں او جھلے اوکوں
اوندے بعد کوئی پٹھ نہیں سگدا تے او غالب تے
سیانا ۷۔

۴۔ اے لوکو اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو جیرھیاں اوں
تھاڑے تے کیتن کیا اللہ دے سوا کوئی بیا خالق
جیرھا تھا کوں آسمان تے زمین وچو رزق ڈیندے
اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے تساں
بڈے پھیرے ونیدے ۷۔

۵۔ تے جے تیکوں جھٹانیدن تے تیں کنیں پہلے سوہیں
کوں وی جھٹلایا گئے تے سارے معاملے اللہ دے ولن۔

۶۔ اے لوکو بے شک اللہ دا وعدہ سچ تے تھا کوں
دنیاوی زندگی دوکھا نہ ڈیوے تے نہ شیطان تھا کوں
فریب ڈیوے۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
الْمَلَائِكَةَ رُسُلًا أُولِي أَجْنَحَةٍ مِّمَّنِي وَثَلَاثٌ وَرُبْعٌ
يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ②

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ③

يَأْتِيهَا النَّاسُ أذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ
مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ④

وَإِنْ يَكْذِبُوا بِكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ وَ
إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ⑤

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا فَلَا تَعْزَبُكُمْ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ⑥ وَلَا يَغْوِيكُمْ بِاللَّهِ الْغَوُورُ ⑦

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا
حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ①

۷۔ بے شک شیطان تمہارا دشمن ہے اور تمہاری
دشمن ہی سمجھو بے شک اور اپنے ٹولے کو سب سے
تال جو اور دوزخ والے تھی وہی۔

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ②

۸۔ تے جیرھے کافرین انہیں کیتے سخت عذاب تے
جیرھے منیندن تے چنگے کم کریندن انہیں کیتے بخشش
تے وڈا اجر۔

أَفَسَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ
يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ
نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ③

۹۔ کیا جنیکوں اوندے برے عمل سو نطے کر کے دکھائے
گئے ہوں او وی انہیں کوں چنگا سمجھا ہوں او بدایت
پا سگدے بے شک اللہ جنیکوں چاہندے بدایت دیندے
تے جنیکوں چاہندے گمراہ کریندے توں انہیں وے غم نال اپنے آپ
کوں ہلاک نہ کرے بے شک اللہ بہوں چاہندے جو او کریندن۔

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى
بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ
النُّشُورُ ④

۱۰۔ اللہ او ہے جس ہوائیں پٹھیں او جھڑ چیندن تے
اساں اونکوں بنجر زمین دو گھن ویندے ہں تے اوں
بنجر زمین کوں اساں اوندے نال آباد کر ڈیندے ہں
تے ایوں مرٹ دے بعد اٹھن دا قانون۔

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ
يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَنْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُبْوَرُ ⑤

۱۱۔ جیرھا عزت چاہندے تے عزت تے ساری اللہ
دی ہووندو چنگیاں گالہیں چڑھدین تے نیک
عمل اونکوں چنیدے تے جیرھے بُریاں تدبیراں کریندن
انہیں کیتے سخت عذاب تے انہیں دی تدبیر تباہ
تھیون والی ۷۔

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ
أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ
وَمَا يُعْمَرُ مِنْ مُعْتَمِرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا
فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ⑥

۱۲۔ تے اللہ تمہا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول نطفے کنیں
ول تمہا کوں جوڑے بناؤنسی تے تربیت کوں جیرھا
(حمل) پیٹ تھیندے تے جو او ہاں جنیندی ۷ محض
اللہ کوں اوند اپتہ ہوندے تے کہیں کوں وڈی عمر
ڈتی ویندی ۷ تے نہ اوندی عمر گھٹائی ویندی ۷
تے اے ہک قانون دے مطابق

بے شک اللہ کہتے اے کم سوکھاء۔

۱۳۔ ڈوسمندر بھو جہیں نہیں تھیندے ہک دا پانی پٹ
مٹھاتے چنگا بھ سوکھا نکلج ویندے تے ڈو جھا
لوٹا تے کوڑا بھ تے ڈونا ہیں وچو تساں سجا گوشت
کھندے بھ تے گاٹھے پھیندے بھ تے انہیں کوں
پھیندے بھ تے توں پیڑی کوں ڈھدیں پانی کوں
چرنیدی بھ ویندی تاں جو تساں اوندا فضل بھوتے
تاں جو تساں شکر کرو۔

۱۴۔ رات کوں ڈینہہ وچ پھیندے تے ڈینہہ کوں رات
وچ پھیندے تے سچھ تے چندر کوں تہا ڈے تابع
بٹاںس ہر شے اپنے مقرر وقت تیں ٹردی پی بھ
لے اللہ تہا ڈا رب بادشاہت ہوندی بھ تے اوندے
سوا جنیکوں تساں مہبور پھیندے بھ او پند دی گکڑ
دے ادھلے چھڑ دے دی مالک کار نہیں۔

۱۵۔ جے تساں انہیں کوں سڈو او تہا ڈا آلا نہیں سڈے
جے سن گھنن تے تہا کوں جواب نہیں ڈیندے تے
قیامت دے ڈینہہ تہا ڈے شرک کنیں انکار کریسن
تے تہا کوں باخبر رسول جہیں گال کوئی نہ ڈیسی۔

۱۶۔ اے لو کو تساں اللہ دے محتاج ہوتے تے
اللہ کہیں دا محتاج نہیں تے اساری صفتیں دا مالک
۱۷۔ جے او چاہے تساں سارس کوں تباہ کر ڈیوے
تے نویں مخلوق گھن آوے۔

۱۸۔ اللہ کہتے اے گال اوکھی نہیں۔

۱۹۔ کوئی بار چاون والا ہے دا بار نہیں چنیداتے
جے کوئی بار تلے آیا ہویا اپنے بار دو سڈے اوندے
وچو کوئی شے وی نہ چویسی بھانویں او نزدیک

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَابٌ فُورَاتٌ سَائِغٌ
شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ
لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَ
تَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاجِرَ يَتَّبِعُونَ مِنْ فَضْلِهِ وَ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۳﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطِيرٍ ﴿۱۴﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْعَوْا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَعُوا مَا
اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ
وَلَا يُبَدِّلُكَ مِثْلَ خَيْرٍ ﴿۱۵﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ
الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۱۶﴾
إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿۱۷﴾

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿۱۸﴾

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ
إِلَى جُنْدِهَا لَا يَحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَ

أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّى فَإِنَّمَا يَتَزَكَّى لِنَفْسِهِ ۗ
وَالَى اللَّهِ الْعَصِيرُ ﴿۱۹﴾

سکہ کیوں نہ ہو بے شک توں انہیں کوں ڈریندیں جیرھے
اپنے رب کنیں کلبہیں وی ڈردن تے نماز باجائت
پڑھدن تے جیرھا پاک تھیندے او محض اپنے
فائدے دے کیتے پاک تھیندے تے اللہ (ساریں)
ولئے۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ اندھاتے اکھیں آلا بکو جسیں نہیں تھی سبگدے۔

وَلَا الظُّلُمُتُ وَلَا النُّورُ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ نہ اندھارے تے نہ سو جھلہ۔

وَلَا الظُّلُّ وَلَا الْحُرُورُ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے نہ چھاں تے نہ دُھپ۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ
مَنْ يَشَاءُ ۗ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے جیندا تے نہ مردہ بکو جنہیں تھی سبگدن بے
شک اللہ جنکیوں چاہے سنا سبگدے تے توں
قبریں آلیں کوں نوہیں سنا سبگدا۔

إِن أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ توں تے محض ڈراون والا ہوویں۔

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ
إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ بے شک اساں تیکوں سچ نال خوش خبری
ڈیون والا تے ڈراون والا بنا کے پھٹے سے
تے کوئی قوم اینجی نہیں گزری جنیدے دوج کوئی
ڈراون والا نہ آیا ہوے۔

وَإِن يَكذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۗ

۲۶۔ جے او تیکوں جھٹلنیدن تے انہیں کنیں پہلے

جَاءَهُمْ رَسُولُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ

لوکیں وی اپنے رسولیں کوں جھٹلایا ہا انہیں دو انہیں
دے رسول دلیلاں تے تعلیم تے روشن کرن والی کتاب
کھن کائے ہن۔

الْمُنِيرِ ﴿۲۶﴾

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ ول میں کافرین کوں پکڑیئے میڈا پکڑن کینجا۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ

۲۸۔ کیا تیں نہیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سئیں جھڑکنیں

ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيْضٌ

مینہ لہائے ول اوندے نال اساں مختلف رنگیں دے

وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿۲۸﴾

پھل پیدا کیتن تے پہاڑ کجھ چٹے ٹکڑن تے کجھ رتے

رنگ مختلف تے کجھ کالے دھوں ہن۔

وَمِنَ النَّاسِ وَالذَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ

۲۹۔ تے لوکیں تے ڈنگریں تے جانوریں دے رنگ

كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿۲۱﴾

مختلف ہن۔ ایوں ہے بے شک اللہ کنیں محض
او بے ڈرون جیرے عالم ہن بے شک اللہ
غالب تے ہوں بخشن والا ۶۔

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ
أَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً
لَّن تَبُورَ ﴿۲۲﴾

۳۰۔ بے شک جیرے اللہ دی کتاب کوں پڑھن
تے نماز باجماعت پڑھن تے جو اساں انہیں
کوں ڈتے اونکوں مک کے وی تے ظاہری
خرچ کریندن ادا نیجی تجارت دی امید رکھیندن جیرھی
اصول تباہ نہ تھیسے۔

لِيُوفِيَهُمْ أَجْرَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّهُ
غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۲۳﴾

۳۱۔ تاں جو انہیں کوں انہیں دا بدلہ پورا پورا
ملے تے انہیں کوں اپنے فضل نال زیادہ ڈسی
بے شک او ہوں بخشن والا تے قدر کرن والا ۶۔

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿۲۴﴾

۳۲۔ تے ایس کتاب وچ جیرھی اساں تیدو وھی
کیتی ۶ او سچ پہلی تعلیم دی اے تصدیق کریندے
بے شک اللہ اپنے بندیں کنیں باخبر تے ڈیکھن
والا ۶۔

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا
فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ
سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بإِذْنِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ
الْكَبِيرُ ﴿۲۵﴾

۳۳۔ جنیکوں اساں اپنے بندیں وچو چھنے ناہیں
کوں اساں ایس کتاب دا وارث کیتے۔ انہیں وچو
کوئی تے اپنی جان تے ظلم کرن والا تے کوئی درمیانی راہ چلن والا
کجھ انہیں وچو اللہ دے حکم نال نیکیس وچ حکم
ڈو جھے کنیں ودھن والن اے اللہ دا وڈا فضل۔
۳۴۔ ہمیشہ دے باغن جنہیں وچ او پسن تے
اوندے وچ سونے دے کنگن تے موتی پوائے
دینے اوندے وچ انہیں دے کپڑے ریشم دے بوسن۔

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِنْ ذَهَبٍ وَ لُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿۲۶﴾

۳۵۔ تے او آکھسن سب پھیماں صفتاں اللہ دیاں
جیں اساں کنیں نم ہٹا تے بے شک ساڈا رب ہوں
بخشن والا تے ہوں قدر کرن والا ۶۔

رَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ
رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۲۷﴾

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَسْتَأْذِنُ
فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَسْتَأْذِنُ فِيهَا لُغُوبٌ ﴿۳۷﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ
فِيمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ
نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿۳۸﴾

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا
غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ
فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ التَّنْذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿۳۹﴾

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِدَاتِ الصُّدُورِ ﴿۴۰﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلِيفًا فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا
خَسَارًا ﴿۴۱﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ كُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَرَأَيْتُمْ مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ
فِي السَّمَوَاتِ أَمْ أُنزِلَتْ مِنْ سَمَاءٍ مَاءٌ مِثْنَةٌ
بَدَلُ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿۴۲﴾

۳۷۔ جس اپنے فضل نال ساکوں رہن کیتے اینجی جا
ڈرتی ۽ جنیدے وچ نہ ساکوں کوئی تکلیف تے نہ ساکوں
تھکڑا تھیندے۔

۳۸۔ کافرین کیتے دوزخ دی بجاء انہیں دا فیصلہ
نہ کیا ویسی جو او مردنجن تے نہ تے اوند اعداب مٹھا کیتا ویسی
تے ایویں اساں ہر ناشکرے کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۳۸۔ او اوندے وچ چیکاں مرین اے ساڈے
رب ساکوں کڈھ جیرھے کم اساں کریندے ہاسے
انہیں دے سوا اساں چنگے کم کریسوں کیا اساں
تھا کوں او عمر نہ ڈرتی ہائی جنیدے وچ جرحانصیت
حاصل کرن چاہندا ہانصیت حاصل کر گھنے ہاتے
تھا ڈے کولہو نہی آیا ہاتے تاں عذاب چکھوتے
ظالمیں دا کوئی امدادی نہیں ہوندا۔

۳۹۔ بے شک اللہ آسمانیں دے زمین دے
غیب کوں جانڈے تے بے شک او دلیں دی
گالہیں کوں چائٹن والا ۽۔

۴۰۔ او ہو ۽ جس تھا کوں زمین وچ جانشین
بنائے تے جیرھا انکار کریسی اوندی سزا اونکوں
ہاسی تے کافرین دا انکار انہیں کوں محض گھائے
وچ ودھیندے۔

۴۱۔ توں آکھ تاں ڈسو تھا ڈے شریک جنیں کوں
تساں سبڈیندے ۽ میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا
بنائے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ یا اساں انہیں
کوں کوئی کتاب ڈرتی ۽ تے اوندے نال انہیں کنیں
کوئی دلیل اصل ظالم ہک ڈوجھے کوں محض دوکھا ڈیون
والے وعدے کریندن۔

۴۲۔ بے شک اللہ سیس آسمانیں تہ زمین کوں روکیا ہوئے جو او اپنی جا کنیں ہن تے جے او ہل و نچن تے اوندے بعد انہیں ڈونا ہیں کوں کوئی نہیں روک سگدا بے شک او ہوں سمجھ والا تے ہوں معاف کرن والا۔

۴۳۔ تے او اللہ دیاں پکیاں قساں کھندن جے انہیں رو کوئی نبی آیا تے او ساریں اہتیں کنیں زیادہ ہدایت پاوٹن والے ہوسن تے جیسے نبی آگئے تے اوں انہیں کوں نفرت وچ ودھائے۔

۴۴۔ او زمین وچ وڈا بٹن چاہندے ہن تے بُری تدبیر کریندے ہن تے بُری تدبیر محض اوندے کرن والے کوں ہی ہلاک کریندی ۷ تے کیا او پہلے لوکس دی سنت (غدا ب) دا انتظار کریندے پین اللہ دی سنت کوں اصلو تبدیل تھیندانہ ڈیکھیں تے اللہ دی سنت کوں اصلو ملدانہ دیکھیں۔

۴۵۔ کیا او زمین وچ ٹردے پھر دے نہیں جو ڈیکھن جو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا انجام کیا تھئے تے او انہیں کنیں طاقت وچ دی زیادہ ہن تے کوئی شے آسمانیں تے زمین وچ اللہ کوں ہرا نہیں سگدی بے شک او ہوں چاٹن والا تے طاقت والا۔

۴۶۔ تے جے اللہ سیس لوکس کوں انہیں دے عملیں دی وجہ نال پکڑے تے ایس زمین تے کوئی جاندار باقی نہ چھوڑے تے اصل او انہیں کوں ہک مقرر وقت میں وھی بُریندے تے جڑاں انہیں دا وقت آویسی تے بے شک اللہ اپنے بندیں کوں ڈیکھن والا۔

إِنَّ اللَّهَ يُسِيطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْ تَزُولَا وَ لَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكْتُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿۴۲﴾

وَاقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿۴۳﴾

إِسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿۴۴﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿۴۵﴾

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسْتَقَرٍّ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿۴۶﴾

سُورَةُ يُسِّ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ آدَبَةٌ وَثَمَانُونَ آيَةً وَخَمْسَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورہ یسین مکی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۴ آیات تے ۵ رکوعن۔

۱۔ اللہ دے نال نال شروع کرینداں جیرا بن منگے
ڈیون ڈال تے ول ول رحم کرن والا ۶۔

۲۔ اے سید۔

۳۔ قرآن حکیم گواہ۔

۴۔ بے شک توں رسول ہوویں۔

۵۔ سدھ رستے تے ہیں۔

۶۔ غالب تے ہوں مہربان خدا نے لہائے۔

۷۔ تاں جو توں اوں قوم کوں ڈرانویں جنہیں دے
پیو ڈاڈیں کوں ڈرایا نہ گیا ہاتے او غافل ہن۔

۸۔ انہیں دی اکثریت تے گال پوری تھی گئی ۷
جو او ایمان نہ انہیں

۹۔ بے شک اساں انہیں دی گردنیں دوج طوق
بٹائیں تے او انہیں دی کھاڈی تیں آگیشن تے
انہیں دیاں گردناں چویاں ودین۔

۱۰۔ تے اساں انہیں دے اگو دی تے پچھو دی جھل
بنا ڈتی ۷ تے انہیں کوں لکا ڈتے سے تے او ڈیکھ نہیں
سگدے۔

۱۱۔ توں انہیں کوں ڈرانویں یا نہ ڈرانویں انہاں کیتے ۷
ہکا گال او نہیں مننیدے۔

۱۲۔ توں محض ونکوں ہوشیار کریندیں جیرا ذکر کوں
من گھدے تے کلہیں دی رحمن خدا کنیں ڈردے
توں اونکوں بخشش تے عزت والے اجر دی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

يَسَّ ②

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ③

إِنَّكَ لَإِنَّ الْمُرْسَلِينَ ④

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑤

تَنْزِيلِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ⑥

لِنُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤَهُمْ فَهُمْ

غَفْلُونَ ⑦

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑧

إِنَّا جَعَلْنَا فِي آعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ

فَهُمْ مُقْمَحُونَ ⑨

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ

سَدًّا فَأَعْشَيْنَهُمْ فَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ ⑩

وَسَاءَ عَلَيْهِمْ إِذْ أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا

يُؤْمِنُونَ ⑪

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اشْتَبَعِ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ

فَبَشِّرْهُ بِغُفْرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ⑫

خوش خبری بڑے بڑے ۔

۱۳۔ بے شک اساں ہی مردیں کوں زندہ کریندے
ہیں تے جو انہیں اگو پھٹے اونکوں اساں لکھیا ہوئے
تے جو دنیا و حق کم کیتے نیں انہیں کوں وی تے ہر
گال کوں اساں کھلی کتاب و حج گن کے دکھیا ہوئے
۱۴۔ تے توں انہیں کوں سامنے ہک وستی واپس
دی حالت بڑس جیسے انہیں کنیں رسول آئن
۱۵۔ جیسے اساں انہیں بڑو رسول پھٹے انہیں بڑوناہیں
کوں جھٹلائے تے ول تریجھا رسول پھٹ کے انہیں کوں
طاقت بڑتی تے انہیں آکھئے بے شک اساں
تھا بڑو پھٹے گئے ہیں۔

۱۶۔ انہیں آکھئے تساں تے محض ساڈے آئی کار
بشر ہوے تے رحمن خدا کئی شے نیں لہائی۔
تساں محض کوڑ مریندے پئے۔

۱۷۔ انہیں آکھئے ساڈا رب چاندے جو اساں
تھا بڑو پھٹے گئے ہیں۔

۱۸۔ تے ساڈا کم تے محض چنگی طرح پچا بڑیوں۔

۱۹۔ انہیں آکھئے اساں تھا کوں نحس سمجھدے ہیں
جے تساں باز نہ ایوے تے اساں ضرور تھا کوں
پتھر مار کے ختم کر بڑیسوں تے ساڈے دلو تھا کوں
ضرور بڑکھ آلا عذاب پچسی۔

۲۰۔ انہیں آکھئے تھا بڑی محست تھا بڑے نال اساں تھا کوں
چنگے کم یاد کر ویندے ہیں اپن واسطے اے گال کریندے
اصل تساں حد کنیں ودھن آئی قوم ہوے۔

۲۱۔ تے شہر دے چھیکڑ کنیں ہک آدمی درکدا آئے
تے آکھیس اے میڈی قوم رسولیں دی پیروی

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ
وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿۱۳﴾

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا
الْمُرْسَلُونَ ﴿۱۴﴾

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ
فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ ﴿۱۵﴾

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ
مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿۱۶﴾

قَالُوا رَبَّنَا عَلِّمْنَا لِنَا إِيَّاكَ لِنُرْسِلُونَ ﴿۱۷﴾

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿۱۸﴾

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا فَرَجَسْنَاكُمْ
وَلَيْسَتَكُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۹﴾

قَالُوا طَآئِرُكُمْ مَعَكُمْ آيِن ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
مُّسْرِفُونَ ﴿۲۰﴾

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ قَالَ يَا قَوْمِ
اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿۲۱﴾

کرو۔

۲۲۔ انہیں دی پیروی کرو جیسے تمہاری کہیں کوئی اجر نہیں منگدے تے او ہدایت پا چکین۔
۲۳۔ تے میکوں کیا تھی گئے جو میں اوندی عبادت نہ کراں جس میکوں پیدا کیتے تے تمہاری ویلے ہوندو ولاتے ویسو۔

۲۴۔ کیا میں اوندے سواپے معبود بناواں بے رحمن خدا میکوں تکلیف ڈیون چاہے تے انہیں دی سفارش میکوں کوئی فائدہ نہیں بڑے سبکی تے نہ او میکوں پچا سبکین۔
۲۵۔ جے اے کراں تے بے شک میں کھلا کھلا گمراہ تھی ویساں۔

۲۶۔ بے شک میں تمہارے رب کون نہیں تے میڈی گال سٹو۔

۲۷۔ آکھیا گئے بہشت وچ داخل تھی اوں آکھے افسوس جو میڈی قوم کوں پتہ ہوے ہا۔
۲۸۔ جو میڈے رب میکوں بخش بڑے تے میکوں عزت داریں وچو بناؤسی۔

۲۹۔ تے اساں ایندے بعد ایندی قوم تے آسمان کہیں کوئی لشکر نہیں لہایا تے نہ اساں لیندے ہاسے۔

۳۰۔ اے تے محض ہک عذاب ہا جیندے نال او وسم گئین۔

۳۱۔ بندیں تے حسرت انہیں دو جڑاں وی کوئی رسول آئے انہیں اوندے نال مشکریاں کیتن۔

۳۲۔ کیا انہیں بڑھا نہیں جو انہیں کہیں پہلے کئی دتیاں

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿۲۲﴾

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۲۳﴾

أَتَأْخُذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْ يَبْرُدَ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿۲۴﴾

إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۲۵﴾

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِي ﴿۲۶﴾

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۸﴾

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿۲۹﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خِيدُونَ ﴿۳۰﴾

يَحْسَرَةَ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۳۱﴾

أَلَمْ يَرَوْا كَمَا أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ

اساں ہلاک کر چکے ہیں۔ بے شک او دل نہ اوسن۔
۳۳۔ تے اے سارے لوک ساڈے سامنے حاضر کیتے
ولین۔

۳۴۔ تے انہیں کیتے بر زمین دی ہک نشان
اساں اونکوں آباد کیتے تے اوندے وچو داٹیں
کڈھین تے انہیں وچو او کھندن۔

۳۵۔ تے اساں زمین وچ بھیس تے انگورین دے
بانغ پیدا کیتن تے انہیں وچ چشمے و ہانٹسے۔

۳۶۔ تاں جو اوندے پھل کھاون تے اے انہیں
دے بھیس نہیں کیتا کیا او شکر نہیں کریندے۔

۳۷۔ او ذات پاک جس ہر قسم دے جوڑے پیدا
کیتن انہیں وچو وی جیرھی زمین پیدا کریندی
تے انہیں دی جانیں وچو وی تے اوندے وچو
وی جنیکوں او چاڈے نہیں۔

۳۸۔ انہیں کیتے رات وی ہک نشان اوندے
وچو ڈینہہ کڈھیندے ہیں تے دل انہیں تے
اندھارا تھی ویندے۔

۳۹۔ تے سمجھ اپنی مقرر چارو ویندا پئے، اے
غالب تے علم والے خدا دا قانون۔

۴۰۔ تے چندر دیاں وی اساں منزلوں مقرر
کیتن جے تیں ولا او پرانی لامڑی آلی کار
تھی ویندے۔

۴۱۔ سمجھ دے وس وچ نہیں جو چندر کوں پکڑ
گھنے تے نہ رات ڈینہہ دے پہلے آسبگدی
تے اے سارے اٹے مقرر رستے تے سوکھ
نال ٹر دے پین۔

إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿۳۲﴾

وَأَنْ كُلُّ تَلْمَاحٍ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿۳۳﴾

وَأَيُّهُمُ الْآرِضُ الْيَتِيمَةُ ۖ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا
مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿۳۴﴾

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرْنَا
فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿۳۵﴾

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا
يَشْكُرُونَ ﴿۳۶﴾

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ
الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۷﴾

وَأَيُّهُمُ الْآيِلُ ۖ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ
مُظْلِمُونَ ﴿۳۸﴾

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ۚ ذَلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۳۹﴾

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ
الْقَدِيمِ ﴿۴۰﴾

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
الْآيِلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ تے انہیں کہتے اے وی نشانی ء جولان
انہیں دی اولادیں کوں بھری بیٹری ورج
چاتی ودے ہیں۔

۴۳۔ تے انہیں کہتے اساں بیاں اٹھو جیساں
سواریاں وی پیدا کریسوں جیندے اُتے
او سوار تھیں۔

۴۴۔ تے جے اساں چاہوں تے انہیں ساریں
کوں غرق کر ڈیوں تے انہیں دی فریاد کوئی
نہ سُنی تے نہ او پچائے ویسن۔

۴۵۔ سوائے ساڈی رحمت دے تے ہک
وقت نہیں فائدہ اُٹھیں۔

۴۶۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو
تساں ڈرو جو تہاڈے اگو اون والا تے تہاڈے
پچھو ء تاں جو تہاڈے اتے رحم کیتا ونجے۔

۴۷۔ تے انہیں دے رب ولو جیرھی وی نشانی اندی
او اوں کنیں منہ پھیر گھندن۔

۴۸۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو اللہ
تہا کوں ڈتے اوندے وچو خرچ کرو تے کافر نہیں
کوں آہدن کیا اساں انہیں کوں کھاؤں جنیں کوں
اللہ چاہے ہا کھوا سبگا ہا تساں محض کھلی کھلی
گمراہی ورج ہوے۔

۴۹۔ تے او آہدن جے تساں سچے ء تے اے
وعدہ کڈاں پورا تھیںسی۔

۵۰۔ او تے محض ہک عذاب دا انتظار کیرندے
پہن جیرھا انہیں کوں پکڑیسی تے او تھیں ورج
بلگے پٹے ہوسن۔

وَاٰیةٌ لَّهُمْ اَتَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكَ الْمَشْحُونِ ﴿۳۲﴾

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿۳۳﴾

وَإِنْ نَشَاءُ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْقَذُونَ ﴿۳۴﴾

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿۳۵﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۳۶﴾

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا
عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿۳۷﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ
اللَّهُ أَطْعَمَهُ ۗ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۳۸﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۹﴾

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ
يَخِضُّونَ ﴿۴۰﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿۵۱﴾ ۵۱۔ نہ تے او ہک بڑو جھے کوں نصیحت کر سبگن تے نہ اپٹے گھر والیں دو ولسن۔

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿۵۲﴾ ۵۲۔ تے دھوتوں وچایا ویسی تے او ہوں ویلھے قبریں وچونکل کے اپٹے رب دو بھج پوسن۔

قَالُوا يَوْمَئِذٍ لَّأَنبَاءٌ مِّنْ رَبِّنَا كُنْتُمْ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۳﴾ ۵۳۔ تے او آکھسن جو شالا ہلاک تھیووں ساکوں قبریں وچو کیس کڈھیے تے اے رحمان خدا دا وعدہ تے رسویں سچ بولیا ہا۔

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿۵۴﴾ ۵۴۔ اے محض ہک عذاب ہوسی تے او سارے ساڈے سامنے حاضر کیتے ولسن۔

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۵۵﴾ ۵۵۔ تے اوں بڑینہہ کہیں جان تے ظلم نہ کیتا ویسی تے تہا کوں محض تہاڈے عملیں دا بدلہ ملیسی۔

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فُكْرُونَ ﴿۵۶﴾ ۵۶۔ بے شک بہشتی اوں بڑینہہ ضروری کم کریندے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔

هُم وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَىٰ الْأَرَائِكِ مُتَكِنُونَ ﴿۵۷﴾ ۵۷۔ او تے انہیں دے سنگتی چھاں تلے ہما چیں تے وہائیں دی ٹیک لگے بیٹھے ہوسن۔

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ ﴿۵۸﴾ ۵۸۔ اوندے وچ انہیں واسطے میوے ہوسن تے جو اونگسن انہیں کوں بڑتا ویسی۔

سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ ﴿۵۹﴾ ۵۹۔ مہربان رب کہیں سلامتی دا سنہیا ہوسی۔

وَأَمَّا تَزُوا الْيَوْمَ آيَها الْجُرْمُونَ ﴿۶۰﴾ ۶۰۔ تے اے مجرمو آج نکھر کھرو۔

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يٰبَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۶۱﴾ ۶۱۔ اے آدم دے پترو کیا میں تہاں کہیں وعدہ نہ گدھا ہا جو تہاں شیطان دی عبادت نہ کرا بھ بے شک تہاڈا اوکھلا کھلا دشمن۔

وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿۶۲﴾ ۶۲۔ محض میڈی عبادت کرو اے سدھا راہ۔

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿۶۳﴾ ۶۳۔ او تہاڈے وچو ہونہ ساری مخلوق کوں ہلاک کر چکے کیا عقل نوہے کریندے۔

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۶۴﴾ ۶۴۔ اے دوزخ جیندا تہاڈے نال وعدہ کیتا

گیا ہا۔

۶۵۔ آج اپنے کفر دی وجہ کنیں بندے ورج پیہو۔

۶۶۔ آج اساں انہیں دے مونہیں تے ہر بلا ڈیسوں تے انہیں دے ہتھ ساڈے نال ایسن تے انہیں دے پیر جو کجھ او کر بندے ہن اوندی گواہی ڈیسن۔

۶۷۔ جے اساں چاہوں تے انہیں کوں اندھا کر ڈیوں تے او کہیں راہ تے ٹر پون تے او ڈیکھسن کیویں؟

۶۸۔ تے جے اساں چاہوں تے اساں انہیں دی شان ختم کر ڈیوں تے ول او نہ اگوتے ورج سگسن تے نہ بچھوتے ولسن۔

۶۹۔ تے جنیوں اساں وڈی عمر ڈیندے ہیں اوندے جسم کوں کمزور کر ڈیندے ہیں کیا او عقل نہیں کریندے۔

۷۰۔ تے اساں اونکوں شعر نہیں سکھائے نہ اوندی شان اے تے محض نصیحت تے ولا ولا پڑھیجن ڈالی تے کھلیاں دلیلاں ڈیوں ڈالی کتاب۔

۷۱۔ تاں جو اوجیرھا جیندرا، اونکوں ہوشیار کرے تے کافرین تے فیصلہ پورا تھی ونجے۔

۷۲۔ کیا او نہیں ڈبے بے شک اساں انہیں کیتے اپنی طاقت نال جانور پیدا کیتن تے او انہیں دے مالکن۔

۷۳۔ تے اساں انہیں کوں انہیں دے تابع کر ڈتے تے انہیں وچو کجھ تے سوار تھیندن تے

اٰصْلُوهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۱۵﴾

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰٓ اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدِيهِمْ
وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۱۶﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلٰٓى اَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ
فَاَنۢى يَبْصُرُونَ ﴿۱۷﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَسَخْنٰهُمْ عَلٰى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا
مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿۱۸﴾

وَمَنْ نُّعَيِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى الْخَلْقِ
اَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿۱۹﴾

وَمَا عَلَّمْنٰهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِىْ لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا
ذِكْرٌ وَّ قُرْآنٌ مُّبِينٌ ﴿۲۰﴾

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ جَبِيًّا وَيُحَقِّقَ الْقَوْلَ عَلَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۲۱﴾

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِيْنَا
اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مٰلِكُونَ ﴿۲۲﴾

وَ ذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا
يَاْكُلُوْنَ ﴿۲۳﴾

انہیں وچو کھندن۔

۷۲۔ تے انہیں وچو انہیں کیتے نفعے ہن تے پیوٹ دیاں شہیں وی ہن کیا او شکر نہیں کرندے ۷۵۔ انہیں اللہ دے سوا پے معبود بنائے ہوٹن تاں جو انہیں دی مدد کیتی ونجے۔

۷۶۔ او انہیں دی امداد نہیں کر سگدے تے او انہیں دے خلاف لشکر ہن کے سامنے آوسن۔ ۷۷۔ انہیں دیاں گالیس تیکوں مونجھانہ کرن بے شک اساں جو او لکیندن تے ظاہر کریندن چاندے ہیں۔

۷۸۔ کیا انسان کوں علم نہیں جو بے شک اساں اونکوں نطفے کنیں پیدا کیتے تے او پھیس سخت جھڑے کار تھی ویندے۔

۷۹۔ تے او ساڈے خلاف گالیس کرندے تے اپنی پیدائش کوں بھل ویندے تے آہدے جو جیلھے ہڈیاں گل سٹرو لیسن انہیں کوں کون جیندا کریسی۔

۸۰۔ توں آکھ انہیں کوں او ہو جیندا کریسی جس پہلی دفعہ انہیں کوں پیدا کیتے تے او ہر مخلوق کوں چنگی طرحاں چاندے۔

۸۱۔ جس تہاڈے کیتے ساوے ون کنیں بھاٹائی تے تہاں اوندے نال بھا پلیندے ۷۔

۸۲۔ کیا او ذات جس آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے ایں گال تے قادر نہیں جو او ہو جس مخلوق بی پیدا کرے کیوں نہیں اوہوں پیدا کرن والا تے ہوں چائٹن والا ۷۔

و لَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٢﴾
وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٣﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٧٤﴾
فَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسْزَوْنَ وَمَا إِنَّا بِنَاصِرِينَ ﴿٧٥﴾

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانَ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٦﴾

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُنحِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٧﴾

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٨﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٧٩﴾

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ بِخَلْقِهِمْ عَلِيمٌ ﴿٨٠﴾

۸۳۔ جیلے او کیس چیز دا ارادہ کریندے تے او
 محض حکم بڑے کے آہدے تھی ونج تے او تھی
 ویندی ۶۔

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ
 لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۸۳﴾

۸۴۔ پاک او ذات جیندے ہتھ ورج ہر شے
 دی بادشاہی رے تے تےساں ہوندو ولائے ویسو۔

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ
 تُرْجَعُونَ ﴿۸۴﴾

سُورَةُ الصَّفَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةٌ وَوَلْتٌ وَثَمَانُونَ آيَةً وَخَمْسَةٌ رُكُوعَاتٍ

سورة صفت مکیء تے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۳ آیات تے ۵ رکوعن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تال تال جیرھا	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
بن منگئے ڈیوٹن والاتے ول ول رحم کرن والایہ	وَالصَّفَاتِ صَفًّا ①
۲۔ میں گواہی کیتے پیش کرینداں انہیں کوں جیرھے	فَالزَّجْرَاتِ زَجْرًا ②
قطاریں وچ دشمنیں دے سامنے کھڑن۔	فَالثَّلِیْتِ ذُكْرًا ③
۳۔ تے برے کم کرن والیں کوں ڈرکے ڈیندن۔	اِنَّ الْهَکْمَ لَوَاحِدٌ ④
۴۔ تے ذکر (قرآن) پڑھ کے سنیندن۔	رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَیْنَهُمَا وَرَبُّ
۵۔ بے شک تہاڈا معبود ہک۔	الْمَشَارِقِ ⑤
۶۔ جیرھا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے	اِنَّا زَیْنًا السَّمٰوٰتِ الدُّنْیَا بِزَیْنَةِ الْکَوٰکِبِ ⑥
دریان اوند ر ب تے رب انہیں جیس دا جتھو سوجھلا	وَحِیْفًا مِّنْ کُلِّ شَیْطٰنٍ مَّارِدٍ ⑦
نکلدے۔	لَا یَسْتَعُوْنَ اِلٰی الْمَلٰٓئِکَةِ الْاَعْلٰی وَیُقَدِّفُوْنَ مِنْ
۷۔ بے شک اساں تلویں آسمان کوں تاریں تال	کُلِّ جَانِبٍ ⑧
سوٹھا بنائے۔	دُحُوْرًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَّاصِبٌ ⑨
۸۔ تے اونکوں ہر منہ زور شیطان کنیں پچائے۔	اِلَّا مِّنْ خِیْفَةِ الْخِیْفَةِ فَاتَّبَعُوْهُ شَهَابٌ ثَابِتٌ ⑩
۹۔ او اتلیں تکرری ہستیں دیاں گالیں نہیں سن بگے	فَاَسْتَفْتٰیهِمْ اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مِّنْ خَلْقِنَا اِنَّا
تے ہر پاسو انہیں کوں پریں کیتا ویندے۔	خَلَقْنَهُمْ مِّنْ طِیْنٍ لَّا زِبٍ ⑪
۱۰۔ سوٹے مار مار کے تے انہیں کیتے ہک ہمیشہ	
دا عذاب۔	
۱۱۔ سوائے اوندے جیرھا کوئی گال چا کے گھن	
دنچے تے ہک آسمانی انگارہ اوند پچھا کریندے۔	
۱۲۔ تے توں انہیں کنیں پچھ کیا انہیں دا پیدا کرن	
زیادہ اوکھا یا پایا جو اساں پیدا کیتے بے شک	
اساں انہیں کوں چھوٹن آلی مٹی تال پیدا کیتے۔	

- ۱۳۔ توں حیران تھیندیں تے او شکریاں کریندن۔
 ۱۴۔ تے جیلھے انہیں کوں نصیحت کیتی ویندی ۶۷ او نصیحت حاصل نہیں کریندے۔
 ۱۵۔ تے جیلھے کوئی نشان بڈہن شکریاں کریندن۔
 ۱۶۔ تے آہن اے محض کھلا کھلا جادو ۶۷۔
 ۱۷۔ کیا اساں جڈاں مرسوں تے مٹی تھی ویسوں تے پڈیاں تھی ویسوں کیا اساں ولا اٹھائے ویسوں۔
 ۱۸۔ کیا ساڈے پہلے پیو بڈاڈے وی۔
 ۱۹۔ توں آکھ جیا تے تساں ذلیل وی نال تھیسو۔
 ۲۰۔ تے اے محض ہک ڈرکا ۶۷ تے او ڈیکھن پئے لسن۔
 ۲۱۔ تے آکھن مرو اے تے جزا سزا دا بڈنہہ۔
 ۲۲۔ تے اے فیصلے دا بڈنہہ جینکوں تساں جھٹلیندے ہاوے۔
 ۲۳۔ ظالمیں کوں تے انہیں دی زالیں کوں تے انہیں کوں جیندی او عبادت کرنیہ ہن جیندا کرو۔
 ۲۴۔ اللہ دے سوا تے انہیں کوں دوزخ دے راہ دو گھن ونجو۔
 ۲۵۔ تے انہیں کوں کھڑاڈ انہیں کنیں پھیا ویسی۔
 ۲۶۔ تہا کوں کیا تھئے تساں ہک بڈو جھے دی امداد نوے کریندے۔
 ۲۷۔ اصل او آج ہتھیار سٹ بڈین۔
 ۲۸۔ ہک بڈو جھے دو توجہ کریں تے بحث کریں۔
 ۲۹۔ آکھسن بے شک تساں ساڈو سہے پاسو اندے ہاوے۔
- بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿۱۳﴾
 وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿۱۴﴾
 وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخَرُونَ ﴿۱۵﴾
 وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۶﴾
 إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا
 إِنَّا لَبَعُوثُونَ ﴿۱۷﴾
 أَو أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿۱۸﴾
 قُلْ نَعْمَ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ﴿۱۹﴾
 فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ
 يَنْظُرُونَ ﴿۲۰﴾
 وَقَالُوا يُبَيِّنُ لَنَا هَذَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿۲۱﴾
 هَذَا يَوْمَ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿۲۲﴾
 أَحْسَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا أَذْوَابَهُمْ وَمَا كَانُوا
 يَعْبُدُونَ ﴿۲۳﴾
 مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿۲۴﴾
 وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُورُونَ ﴿۲۵﴾
 مَا لَكُمْ لَا تَنصَرُونَ ﴿۲۶﴾
 بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿۲۷﴾
 وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿۲۸﴾
 قَالُوا إِن كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ او آکھسن اصل تساں منیدے نہ ہاوسے۔
۳۱۔ اساں تساں کنیں ڈاڑھے نہ ہاوسے اصل تساں
(منہ زور قوم ہاوسے۔

۳۲۔ ساڈے رب دی گال ساڈے اُتے
پوری تھی گئی بے شک اساں چکھسوں۔
۳۳۔ اساں تہا کوں گمراہ کیتے اسل آپ دی گمراہ ہاوسے
۳۴۔ بے شک او اوں ڈینہہ عذاب فتح شریک
ہوسن۔

۳۵۔ بے شک اساں مجریں نال ایویں کریندے ہیں
۳۶۔ بے شک او اکڑیندے ہن جیلھے انہیں کوں
آکھیا ویندا ہا جو اللہ دے سوا کوئی معبود کاہتیں۔
۳۷۔ تے آہن اساں اپنے معبودیں کوں
بک شاعر تے پاگل کیتے کیویں چھوڑ ڈیوں۔
۳۸۔ اصل او سچ گھن کے آٹے تے اوں رسولیں
دی تصدیق کیتی۔

۳۹۔ بے شک تساں دکھ ڈیوں والا عذاب چکھن
والے ہوسے۔
۴۰۔ تہا کوں محض تہا ڈے عملیں دا بدلہ ڈتا ویندا
پئے۔

۴۱۔ سوائے اللہ دے بندیں دے چرے چٹے ہوسے ہن
۴۲۔ جنہیں کیتے معلوم رزق موجود۔
۴۳۔ میوسے ہن تے انہیں کوں عزت ڈتی ویسی۔
۴۴۔ نعتیں والے باغیں وچ۔
۴۵۔ تے او ہانچیں تے آمنے سامنے بیٹھے ہوسن
۴۶۔ مٹھے پائی دے بھرے ہوسے گلاس انہیں
دے کولہو آندے ویسن۔

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۳۰﴾
وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا
طٰغِينَ ﴿۳۱﴾

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا ۙ اِنَّا لَذٰلِقُونَ ﴿۳۲﴾

فَاَعْوَبْنٰكُمْ اِنَّا كُنَّا غٰوِبِينَ ﴿۳۳﴾
فَاِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿۳۴﴾

اِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿۳۵﴾
اِنَّهُمْ كَانُوْۤا اِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿۳۶﴾

وَيَقُولُوْنَ اِنَّا لَتٰرِكُوْا الْهَيْتٰنِ لِشَاعِرٍ مُّجْتَوِبٍ ﴿۳۷﴾

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۳۸﴾

اِنَّكُمْ لَذٰلِقُوْا الْعَذَابِ الْاَلِيمِ ﴿۳۹﴾

وَمَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۴۰﴾

اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْخٰلِصِينَ ﴿۴۱﴾

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ سَرٰرٌ مَّعْلُوْمٌ ﴿۴۲﴾

فَوٰاٰلِئِهٖ وَهُمْ مُّكْرَمُوْنَ ﴿۴۳﴾

فِي جَنَّتِ النَّعِيْمِ ﴿۴۴﴾

عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿۴۵﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكٰٓسٍ مِّنْ مَّعِيْنٍ ﴿۴۶﴾

بِضَاءٍ لَذَّةٍ لِلشَّرِيبِينَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ اوچھے ہوسن تے پیوٹن والیں واسطے لذت ہوسی۔

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْفَوْنَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ نہ انہیں دے سروچ درد تھیسے تے نہ او پاگل تھیسن۔

وَعِنْدَهُمْ قَصْرٌ طَرْفِ عَيْنٍ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے انہیں دے کولہو اکھیں جھکیاں کر کے تریختیں کھڑیاں ہوسن۔

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ ایویں جیویں او ڈھکے ہوئے آنے۔

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ ہک ڈوجھے کول ڈیکھسن تے بحث کرین۔

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ ہک شخص انہیں وچو آکھسی جو میڈا ہک شنگتی ہا۔

يَقُولُ أَبَيْتَكَ لِيَنَّ الْمُصَدِّقِينَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ او آکھسی کیا توں مننٹن والیں وچو ہویں؟

إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا

۴۴۔ کیا جڈاں اساں مرسوں تے مٹی تے ہڈی بن ویسوں کیا ساکوں عملیں دا بدلہ ڈتا ویسی۔

ءِإِنَّا لَلدَّابُّونَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ او آکھسی کوئی ہے جیرا جھاتی پاکے ڈیکھے جو اوندا کیا حال۔

قَالَ هَلْ أُنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ او آپ جھاتی پیسی تے اونکوں دوزخ وچ ڈیکھسی۔

فَأُطْلِعَ فَرَاهُ فِي سَوَاءٍ الْجَحِيمِ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ او آکھسی اللہ دی قسم توں میکوں وی ہلاک کریندا ہانویں۔

قَالَ تَأَلَّفَ اللَّهُ إِنْ كَذَّبْتُ لَلرُّدِيِّنَ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ جے اللہ افضل نہ ہوئے تاتے میں دی حاضر تھیونٹن دلہیں وچو ہوندا

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ کیا اساں نہ مرسوں؟

أَفَمَا نَحْنُ بِمَبْتَلِينَ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ سوائے پہلی موت دے تے

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿۵۰﴾

ساکوں کوئی عذاب نہ ڈتا

ویسی۔

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ بے شک اے ہوں وڈی کامیابی۔

- ۶۲۔ ايس رتبے كيتے عمل كرن واليس كوں عمل كرنا
چا هى دا ۶۰۔
- ۶۳۔ كيا اسے مھانى چنگى يا تھوهر دا درخت۔
- ۶۴۔ بے شك اسان اونكوں ظالميس كيتے فتنہ بنا ئے۔
- ۶۵۔ بے شك اوون جيرا دوزخ دے تل وچ
پيدا تھيندے۔
- ۶۶۔ اوندا پھل ايويس ہے جيويں نائگيس دا سر۔
- ۶۷۔ بے شك او اتھو كھوسن تے اوندے نال ڈھ
بھريسن۔
- ۶۸۔ ول انھيس دے پاٹى وچ ابلدا پاٹى رلايا ويسى۔
- ۶۹۔ ول انھيس كوں دوزخ دو ولايا ويسى۔
- ۷۰۔ بے شك انھيس اپنے پيو ڈاڙيس كوں گمراہ پاتے۔
- ۷۱۔ تے او انھيس دے پيريس تے بھج پين۔
- ۷۲۔ تے ايس كنيس پہلے وى بهوں سارياں تو ماں گمراہ
تھى چكين۔
- ۷۳۔ اسان انھيس وچ ڈراون والے بھين۔
- ۷۴۔ تے توں بھيكھ انھيس دا كيا انجام جنھيس كوں
ڈرايا گيا ہا۔
- ۷۵۔ سوائے چنٹے ہوئے اللہ دے بنديس دے۔
- ۷۶۔ تے ساكوں نوح سڙيا ہاتے اسان بهوں چنگيا
جواب ڈيوں والے هين۔
- ۷۷۔ تے اسان اونكوں تے اوندے گمرايس كوں
وڙى مصيبت كنيس پچايا۔
- ۷۸۔ تے اسان اوندى اولاد كوں باقى ركيا۔
- ۷۹۔ تے بعد وچ اوون واليس وچ اوندى ياد
اسان باقى رھى۔

- لَيْسَ هَذَا فَلَيعَمَلِ الْغَالُونَ ﴿١٦﴾
- أَذَلِكْ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿١٧﴾
- إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾
- إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾
- كُلُّهَا كَانَتْ رُؤُوسَ الشَّيَاطِينِ ﴿٢٠﴾
- فَإِنَّهُمْ لَا يَكُلُونَ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٢١﴾
- ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٢٢﴾
- ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾
- إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿٢٤﴾
- فَهُمْ عَلَىٰ أَثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٢٥﴾
- وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾
- وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ ﴿٢٧﴾
- فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذِرِينَ ﴿٢٨﴾
- إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿٢٩﴾
- وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَنعَمْ الْمُجِيبُونَ ﴿٣٠﴾
- وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٣١﴾
- وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٣٢﴾
- وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٣٣﴾

- ۸۰۔ نوح کوں قومیں وچو سلامتی دی دعا ملدی
پہی ۶۔
- ۸۱۔ بے شک اساں ایویں چنگے کم کرن والیں
کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔
- ۸۲۔ بے شک او ساڈے مومن بندیں وچو ہا۔
- ۸۳۔ دل اسان پھلیں کوں غرق کر ڈتا۔
- ۸۴۔ تے بے شک انہیں دی جماعت وچو ابراہیم
دی ہا۔
- ۸۵۔ جیلے او اپنے رب دو پاک دل گمن کے آیا
ہا۔
- ۸۶۔ جیلے اوں اپنے پیوتے قوم کوں آکھے تساں
کیندی عبادت کریندے ء۔
- ۸۷۔ کیا اللہ دے سوا کوڑے معبودیں کوں تساں چاہندے ء
- ۸۸۔ تہاڈا رب العالمین دے متعلق کیا خیال۔
- ۸۹۔ او لکھ دفعہ تاریں کوں ڈٹھے۔
- ۹۰۔ تے آکھیں میں بیماریاں۔
- ۹۱۔ تے او اوں کوں چھوڑ کے ٹر گئے۔
- ۹۲۔ او ہولے ہولے انہیں دے معبودیں دو گئے پیا
تے آکھیں تساں کھندے نوے۔
- ۹۳۔ تہا کوں کیا ہے تساں لیندے نوے۔
- ۹۴۔ دل ہولے ہولے انہیں تے سچے ہتھ نال سرف
ماری اس۔
- ۹۵۔ انہیں کوں پتہ لگے تے او اوندو بھڑے آئن۔
- ۹۶۔ اوں آکھے کیا تساں اوندی عبادت کریندے ء
جنیکوں آپ بنیندے ء۔
- ۹۷۔ تے اللہ نے تہا کوں پیدا کیتے تے تہاڈے
- سَلَّمَ عَلٰی نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ۸۰
- اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ۸۱
- اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنَ ۸۲
- ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِيْنَ ۸۳
- وَ اِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَ اِبْرٰهِيْمَ ۸۴
- اِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيْمٍ ۸۵
- اِذْ قَالَ لِاٰبِيْهِ وَقَوْمِهٖ مَاذَا تَعْبُدُوْنَ ۸۶
- اِنْفِكَا اِلٰهَةً دُوْنَ اللّٰهِ تُرِيْدُوْنَ ۸۷
- فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۸۸
- فَنظَرَ نَظْرَةً فِى النُّجُوْمِ ۸۹
- فَقَالَ اِنِّىْ سَقِيْمٌ ۹۰
- فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِيْنَ ۹۱
- فَرَاغَ اِلَى الْاِيْمٰنِهِمْ فَقَالَ اَلَا تَاْكُلُوْنَ ۹۲
- مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُوْنَ ۹۳
- فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِيْنِ ۹۴
- فَاَقْبَلُوْا اِلَيْهِ يَزِفُوْنَ ۹۵
- قَالَ اَتَعْبُدُوْنَ مَا تَتَّخِثُوْنَ ۹۶
- وَ اللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُوْنَ ۹۷

عملیں کوں وی۔

۹۸۔ انہیں آکھئے ایندے چودھارو کندھ بناؤتے اینکوں بھا وچ سٹو۔

۹۹۔ اتہیں اوندے نال چالاکي دا ارادہ کیتاتے اسان انہیں کوں ذلیل کر ڈتا۔

۱۰۰۔ تے اوں آکھئے بے شک میں اپنے رب دو ویندا پیاں او میکوں سدھا راہ ڈکھلیسی۔

۱۰۱۔ اے میڈے رب میکوں نیک ہال بخش۔

۱۰۲۔ تے اسان اونکوں سیانے ہال دی خوش خبری ڈتی۔

۱۰۳۔ جلیھے او اوندے نال بھجن دے قابل تھئے آکھئے اے میڈے پتر ! میں خواب وچ ڈٹے جو میں تیکوں کوہیندا پیاں توں ڈس تیرا کیا خیال اوں آکھئے اے میڈے ابا تیکوں جو حکم توں کر توں میکوں صبر کرن والیں وچو پیسیں۔

۱۰۴۔ جلیھے ڈوہیں راضی تھی گئے تے اونکوں متھے دے بھر سمائے سی۔

۱۰۵۔ تے اسان اونکوں سڈیے جو اے ابراہیم۔

۱۰۶۔ تیں خواب سچ کر ڈکھائے بے شک اسان ایویں چنگے کم کرن والیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۱۰۷۔ بے شک اے کھلی آزمائش ہائی۔

۱۰۸۔ تے اسان ہک وڈی قربانی نال اوندے فدیرے ڈتے۔

۹۔ اے اسان پچھلیس وچ اوندے ہوں چنگا ذکر چھوڑیے۔

۱۱۔ ابراہیم تے سلامتی ۶۔

۱۱۱۔ اسان چنگے کم کرن والیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي
الْجَحِيمِ ⑩

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ⑪

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَّهْدِينِ ⑫

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ⑬

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ⑭

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَئِي إِنِّي آزِي فِي
السَّمَاءِ إِنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَاهُ قَالَ
يَٰأَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ
مِنَ الصَّابِرِينَ ⑮

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ⑯

وَنَادَيْنَاهُ أَنِ يَا بَرَهَيْمُ ⑰

قَدْ صَدَّقَتِ الرُّعْيَا إِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ⑱

إِن هَذَا هُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ⑲

وَقَدَّيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ⑳

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ㉑

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ㉒

كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ㉓

ہیں۔

۱۱۲۔ بے شک او ساڈے مومن بندیں وچو ہا۔

۱۱۳۔ تے اساں اونکوں اسحاق دی خوش خبری
ڈتی اونیکیں وچو نہی ہا۔

۱۱۴۔ تے اساں اونکوں تے اسحاق کوں برکت
ڈتی تے انہیں ڈوناہیں دی اولاد وچو کجھ فرمانبردار
ہن تے کجھ اپنے آپ تے کھلا کھلا ظلم کرن
والے ہن۔

۱۱۵۔ تے اساں موسیٰ تے ہارون تے دی اصمان
کیا۔

۱۱۶۔ تے اساں انہیں ڈوناہیں کوں تے انہیں دی قوم کوں
بک وڈی مصیبت کنیں اساں پچایا۔

۱۱۷۔ تے انہیں دی مدد کیتی تے ادغاب آوٹ
والیں وچو ہن۔

۱۱۸۔ تے اساں انہیں کوں ہر حکم ظاہر کرن
والی کتاب ڈتی۔

۱۱۹۔ تے انہیں کوں سدھا راہ ڈکھایا۔

۱۲۰۔ تے پھلیں وچ انہیں دا چنگا ذکر باقی رکھئے۔

۱۲۱۔ موسیٰ تے ہارون تے سلامتی ہوئے۔

۱۲۲۔ بے شک اساں چنگے کم کرن والیں کوں
ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

۱۲۳۔ او ڈوہیں ساڈے مومن بندے ہن۔

۱۲۴۔ تے بے شک ایساں رسوئیں وچو ہا۔

۱۲۵۔ جیلھے ادوں اپنی قوم کوں آکھئے کیا تساں
ڈردے نوہے۔

۱۲۶۔ کیا تساں بجلابت کوں سڈیندے ء تے سب

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

وَبَشَرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٣﴾

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتَيْهِمَا

مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مَبِينٌ ﴿١١٤﴾

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١١٥﴾

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٦﴾

وَنَصَرْنَاهُمْ فَمَا كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٧﴾

وَأَتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٨﴾

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٩﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْأَخْرَبِ ﴿١٢٠﴾

سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢١﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٢﴾

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٣﴾

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٤﴾

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٥﴾

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٦﴾

کنیں چنگا پیدا کرٹن واسے (اللہ) کوں چھوڑ ڈیندے۔
۱۲۷۔ اللہ تماڈا رب تے تماڈے پہلے پوڈاویں
دا وی رب۔

۱۲۸۔ انہیں اونکوں جھٹلائے تے بے شک
او حاضر کیتے ویسن۔

۱۲۹۔ سوائے اللہ دے چنیئے ہوئے بندیں منے
۱۳۰۔ تے اساں انہیں دا ذکر پچھلیں وچ چنگا
چھوڑیئے۔

۱۳۱۔ ال یاسین تے سلامتی ہوئے۔

۱۳۲۔ بے شک اساں محسنیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے
ہیں۔

۱۳۳۔ بے شک او ساڈا مومن بندہ ہا۔

۱۳۴۔ تے بے شک لوط رسولیں وچو ہا۔

۱۳۵۔ جیلھے اساں اونکوں تے اوندے سارے گھر
واہیں کوں نجات ڈتی۔

۱۳۶۔ سوائے ہک ہڈھی دے جیڑھی پچھلیں
وچ رہ گئی۔

۱۳۷۔ تے ول اساں پچھلیں کوں تباہ کر ڈتا۔

۱۳۸۔ تے بے شک تاساں فجر کوں انہیں دے
کولہو لنگھدے۔

۱۳۹۔ تے رات کوں وی کیا تھا کوں عقل کاہ نہیں

۱۴۰۔ تے بے شک یونس رسول ہا۔

۱۴۱۔ جیلھے او بھج گئے تے بھری بیٹری وچ وچ

پٹھے۔

۱۴۲۔ پکھا کڈھیئے نہیں اونڈاناں نکھتے تے اونکوں

پاٹی وچ سٹ گھتے نہیں۔

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ ﴿۱۲۷﴾

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿۱۲۸﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۱۲۹﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۳۰﴾

سَلَّمَ عَلَيَّ إِلَى يَأْسِينَ ﴿۱۳۱﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۳۲﴾

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۳﴾

وَإِنَّ لُوطًا لَيَمِّنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۳۴﴾

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿۱۳۵﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَدِيرِينَ ﴿۱۳۶﴾

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرِينَ ﴿۱۳۷﴾

وَإِنَّكُمْ لَتَمْرُؤُونَ عَلَيْهِمْ مُمْسِكِينَ ﴿۱۳۸﴾

وَبِالْبَيْتِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۱۳۹﴾

وَإِنَّ يُونُسَ لَيَمِّنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۴۰﴾

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلِّكَ الشَّحُونِ ﴿۱۴۱﴾

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿۱۴۲﴾

۱۴۳۔ اونکوں ہک مچھی بنگل گئی تے او اپنے آپ

کوں ملام کریندا پایا ہا۔

۱۴۴۔ جے او تسبیح کرن والیں وچونہ ہووے ہا

۱۴۵۔ تے او قیامت تئیں اوندے ڈڈھ وچ رہ ونجے ہا۔

۱۴۶۔ تے اساں اونکوں کھلے میدان وچ

سٹ گھیتا تے او بیمار ہا۔

۱۴۷۔ تے اتھاہیں اساں کدو جما ڈتا۔

۱۴۸۔ تے اساں اونکوں ہک لکھ یا کجھ زیادہ

بندیں دو پھیا ہا۔

۱۴۹۔ او مارے ایمان گھن آئے تے اساں

انہیں کوں ہک وقت تئیں فائدہ پچایا۔

۱۵۰۔ توں انہیں کنیں پچھ کیا تہاڑے رب

کیتے دھیرس ہن تے تہاڑے کیتے پتر ہن

۱۵۱۔ یا اساں فرشتیں کوں مادی شکل وچ بنائے تے

ادگواہ ہن۔

۱۵۲۔ سٹواو اے اپٹے ولو کوڑ بنا کے آہن۔

۱۵۳۔ جو اللہ نے پال چئیے تے او بے شک

کوڑن۔

۱۵۴۔ پتریں تے دھیریں کوں چئیس۔

۱۵۵۔ تہا کوں کیا تھی گئے تہاں کینجھ فیصلے

کریندے۔

۱۵۶۔ کیا تہاں سمجھدے نوے۔

۱۵۷۔ یا کیا تہاں کنیں کوئی کھلی دلیل۔

۱۵۸۔ جے تہاں سچے ہووے تے اپنی کتاب گھن

آؤ۔

فَالْتَقَىٰ الْحَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿۱۴۳﴾

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿۱۴۴﴾

لَلَّيْلِ فِي بَطْنِهِ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۱۴۵﴾

فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿۱۴۶﴾

وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿۱۴۷﴾

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿۱۴۸﴾

فَأَمَّنُوا فَسَخَّطْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۱۴۹﴾

فَأَسْتَفْتِيهِمْ آيَاتِي الْبَنَاتِ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿۱۵۰﴾

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿۱۵۱﴾

إِلَّا أَنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿۱۵۲﴾

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۵۳﴾

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿۱۵۴﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿۱۵۵﴾

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۱۵۶﴾

أَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ ﴿۱۵۷﴾

فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿۱۵۸﴾

- ۱۵۹- تے او ندے تے جنیں دے دوح
رشتے گنڈھیندن تے جنیں کوں پتہ بے شک
او حاضر کیتے ولین۔
- ۱۶۰- اللہ انہیں گالیں کیں پاک جیرھیاں او
کریندے پین۔
- ۱۶۱- سوائے اللہ دے چٹے ہوئے بندیں دے۔
- ۱۶۲- بے شک تساں تے جنیدی تساں عبادت
کریندے ء۔
- ۱۶۳- کہیں کوں اوندے اللہ غلام اور غلام تو مے سبگے۔
- ۱۶۴- سوائے اوندے جیرھا دوزخ دوح
شیجن والاء۔
- ۱۶۵- تے اساں ساریں کیتے ہک معلوم مقام۔
- ۱۶۶- تے اساں قطارین دوح کھڑے ہیں۔
- ۱۶۷- تے بے شک اساں تسبیح کرن واسے ہیں۔
- ۱۶۸- تے او آہدے ہن۔
- ۱۶۹- جے اساں کنیں رسول آوے ہا پہلی قومیں
آلی کار۔
- ۱۷۰- تے اساں وی اللہ دے چٹے ہوئے
بندے بن ونجوں ہا۔
- ۱۷۱- انہیں اوندے انکار کیتے تے انہیں کوں
ضرور پتہ بگ ویسی۔
- ۱۷۲- تے ساڈی گال ساڈے پھٹے ہوئے بندیں
کیتے گذر چکی ء۔
- ۱۷۳- بے شک او مے ہن جنیں دی مدد
کیتی ویسی۔
- ۱۷۴- تے ساڈے شکر ڈاڑھے تھین۔
- وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمْتِ
الْجَنَّةُ إِنَّهُمْ لِمُحْضَرُونَ ﴿۱۵۹﴾
- سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۱۶۰﴾
- إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿۱۶۱﴾
فَأَنشَأُوا مَا تَعْبُدُونَ ﴿۱۶۲﴾
- مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفِتْنِينَ ﴿۱۶۳﴾
إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿۱۶۴﴾
- وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿۱۶۵﴾
وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿۱۶۶﴾
وَإِنَّا لَنَحْنُ السَّيِّحُونَ ﴿۱۶۷﴾
وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿۱۶۸﴾
لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأُولِينَ ﴿۱۶۹﴾
- لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿۱۷۰﴾
فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿۱۷۱﴾
- وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۷۲﴾
إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿۱۷۳﴾
وَإِن جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿۱۷۴﴾

۱۷۵- توں کجھ دیر کیتے انہیں کنیں کنڈولا گھن۔

۱۷۶- تے انہیں کوں بڑہا رہو او وی بڑیکھ گھنن۔

۱۷۷- کیا او سا بڑے عذاب کوں جلدی منگدن۔

۱۷۸- تے جیلھے او انہیں دے صحن وچ لہسی

تے جنیں کوں بڑایا گیا ہا انہیں دی قبر بڑی

ہوسی۔

۱۷۹- تے توں انہیں کنیں کجھ وقت کیتے منہ پھیر گھن۔

۱۸۰- توں بڑہا رہ او ضرور بڑیکھ گھنن۔

۱۸۱- تیدڑا رب جیرھا ہر عزت دا مالک انہیں

دی گالیں کنیں پاک۔

۱۸۲- تے رسوئیں تے سلامتی ہوے۔

۱۸۳- تے ساریاں پچیاں صفناں اللہ رب العالمین

کیتے ہن۔

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۝۱۷۵

وَأَبْصَرَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۝۱۷۶

أَفِيعَدْنَا إِنَّا سَنُعَجِّلُوكَ ۝۱۷۷

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ ۝۱۷۸

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ۝۱۷۹

وَأَبْصُرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۝۱۸۰

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۝۱۸۱

وَسَلَّمَ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۝۱۸۲

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۱۸۳

سُورَةُ ص مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ تِسْعٌ وَثَمَانُونَ آيَةً وَخَمْسَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورة ص مکی ء تے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۹ آیتاں تے ۵ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ص وَالْقُرْآنِ ذِی الذِّکْرِ ②
- بِلِ الذِّیْنَ کَفَرُوا فِی عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ③
- کَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَاوَلَاتِ
جِئِن مَنَاصٍ ④
- وَعَجِبُوا اَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكٰفِرُونَ
هٰذَا سِحْرٌ کَذٰبٌ ⑤
- اَجْعَلِ الْاِلٰهَةَ الْهٰٓءَا وَاِحْدًا ۙ اِنْ هٰذَا اَشْیٌ
عُجَابٌ ⑥
- وَانطَلَقَ الْمَلَا مِنْهُمْ اَنْ اَمْشُوا وَاَصْبِرُوا عَلٰی
الِهَتِكُمْ ۗ اِنْ هٰذَا اَشْیٌ یُرَادُ ⑦
- مَا سَبَعْنَا بِهٰذَا فِی الْاٰخِرَةِ ۗ اِنْ هٰذَا اِلَّا
اِخْتِلَافٌ ⑧
- ءَا اُنزِلَ عَلَیْهِ الذِّکْرُ مِنْ بَیْنِنَا ۗ بَلْ هُمْ فِی شَکٍ
مِّنْ ذِکْرِیْ ۗ بَلْ لَتَمَایِدُ وَقُوَا عَدَابٍ ⑨
- اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَآئِنٌ رَّحْمَةً رَبِّکَ الْعَزِیْزِ الْوَهَّابِ ⑩
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
منگئے ڈیوں والا تے ول ول رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ سچا ء تے ایندے کیتے قرآن کوں جیرھا
نصیحتیں نال بھریا ہوئے گواہ بنیدے ہیں۔
- ۳۔ اصل کافر آکر وچ ہن تے اختلاف کریندے
پین۔
- ۴۔ انہیں کنیں پہلے اساں کئی توماں ہلاک کیتن
انہیں فریاد کیتی پیراے وقت نجات دانہ ہا۔
- ۵۔ تے او حیران تھیندن جو انہیں دو انہیں وچو
ہک ہوشیار کرن والا آگئے تے کافرین آکھئے
اے جادوگر ء کوڑا ء۔
- ۶۔ کیا ایں کئی معبودیں کوں ہک معبود چا بنائے
بے شک اے عجیب گال۔
- ۷۔ تے انہیں وچو سردار ٹر پئے تے آکھئے نیں تساں
وی ونجوتے اچھے معبودیں کوں پکڑی رکھو بیشک
ایں گال وچ کوئی منصوبہ ء۔
- ۸۔ اساں اے گال پہلی امت وچ تے کا ء نہیں
سٹی اے محض ہک کوڑ۔
- ۹۔ کیا اوندے اتے ساڈے وچو ذکر نازل تھی
گئے اصل او میڈے ذکر وچ شک کریندے
پین، اصل انہیں ہن تیں میڈا عذاب چکھیا ہی نیں۔
- ۱۰۔ یا انہیں کنیں غالب تے بخشن داے تیڈے

رب دی رحمت دے خزانے ہن۔

۱۱۔ یا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار
اوندی بادشاہت انہیں کیتے ہے دل تے او

رسیں نال اتے چڑھن۔

۱۲۔ ہک شکر جملہ کریسی تے (ہار کے) بھیج ویسی۔

۱۳۔ ایں کنیں پہلے نوح تے عاد تے طاقت دے
فرعون دی قوم نے جھٹلایا ہا۔

۱۴۔ تے شمود تے لوط دی قوم تے جنگل والیں
دی اے سارے لشکر ہن۔

۱۵۔ انہیں ساریں رسوئیں کوں جھٹلائے تے
انہیں تے میڈا عذاب تے سزا فرض تھی گئی ۶۔

۱۶۔ اے سارے ہک عذاب کوں بڑھے پین
جیندے وچ و تھی کا ۷ نال ہو سی۔

۱۷۔ تے انہیں آکھے اے ساڈے رب ساکوں
ساڈا حصہ جلدی حساب دے بڑنہ کنیں پہلے
بڑے بڑے۔

۱۸۔ جو او آہن توں صبر کرتے ساڈے بندے
داؤد کوں جیرھا طاقت ور ہا یاد کر بے شک او
جھکن والا ہا۔

۱۹۔ بے شک اساں اوندے تابع کیتے ہن پہاڑی نوک
جیرھے اوندے نال رات بڑنہ اللہ دی تسبیح

کریندے ہن۔

۲۰۔ تے ایویں پکھی کٹھے کر بڑتے ہن او سارے
اوندے حضور جھکن والے ہن۔

۲۱۔ تے اوندی بادشاہت کوں اساں مفیوط کیتا
ہاتے اونکوں سنپ بڑتا ہاتے پکی دلیل بڑتی

أَمْرَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَلْيَتَّقُوا فِي الْأَسْبَابِ ⑩

جُنْدُ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ ⑪
كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْتَادِ ⑫

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ
الْأَحْزَابُ ⑬

إِنْ كُلُّ إِلَّا كَذَبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ⑭

وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ مِنْ قَوَاقِبِ ⑮

وَقَالُوا رَبَّنَا اجْعَلْ لَنَا قِطْعَانًا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ⑯

إِصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَادْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ
إِنَّهُ أَوَّابٌ ⑰

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَ
الْإِشْرَاقِ ⑱

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ⑲

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَتَيْنَهُ الْحِكْمَةَ وَفَضَّلْنَا
الْخِطَابِ ⑳

ہائی۔

۲۲۔ تے کیا تیں کنیں دشمنیں دی گال پچی ء جیلھے او کنڈھ ٹپ آئن۔

۲۳۔ تے او داوڈ دو آئن او انہیں کنیں گھبرا گئے انہیں آکھئے ڈر نہ ڈر دشمنیں ساڈے وچو بک پے تے زیادتی کریندا پئے، توں ساڈے وچ سچا فیصلہ کر تے ظلم نہ کر، تے ساکوں سدھا راہ ڈکھا۔

۲۴۔ بے شک لے میڈا بھرا ایندیاں ۹۹ دنیاں ہن تے میڈی ہک ذبی ء تے آہدے او وی میکوں ڈرے تے بحث وچ میکوں ہرا ڈیندے۔

۲۵۔ اوں آکھئے ایں تیڈی ذبی ایئیں دنیں وچ رلاوٹ کیتے منگ کے ظلم کیتے تے بیشک ہوں مارے شریکین جیرے ہک ڈوجھے تے زیادتی کریندن سوائے مونیں دے تے جیرے نیک عمل کریندن تے اوہوں تھوڑن تے داوڈ کوں یقین آگئے جو اساں اونکوں آزماٹے اوں لپٹے رب کنیں بخشش منگی تے او فرماں دارین کے خدا دے اگو ڈھ پئے تے جھک گئے۔

۲۶۔ تے اساں اونکوں بخش ڈتے تے بے شک اوندے کیتے ساڈے کولو جا ء تے چنگا لکانہ ء۔

۲۷۔ اے داوڈ بے شک اساں تیکوں زمین وچ خلیفہ بناٹے توں لوکس وچ سچے فیصلے کر، تے اپنی خواہشات دی پیروی نہ کر، ناں تاں اے تیکوں اللہ دے رستے کنیں ہٹا ڈیسن، بے شک جیرے اللہ دی راہ کنیں ہٹدن انہیں کیتے سخت عذاب، کیوں جو انہیں حساب دا جرمہ بھلا ڈتا ہا۔

وَهَلْ أَتَكَ نَبُؤُا الْخَصْمِ إِذْ تَسُوْرُوا الدِّحْرَابَ ۝۲۲

إِذْ دَخَلُوْا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوْا لَا تَخَفْ خَصْمِيْنَ بَغِيْ بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاَحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ۝۲۳

إِنَّ هَذَا أَخِيْ لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَرَبِّيْ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيْهَا وَعَزَّنِيْ فِي الْخِطَابِ ۝۲۴

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجِكَ إِلَىٰ نَعَجِهِ ۖ وَإِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لِيَبْغِيْ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيْلٌ مَّا هُمْ ۖ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتْنَتْهُ فَاسْتَعْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۝۲۵

فَغَفَرْنَا لَهُ ذٰلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَّآبٍ ۝۲۶

يٰۤاُدُّ اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيْفَةً فِى الْاَرْضِ فَاَحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوٰى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اِنَّ الَّذِيْنَ يَضِلُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ يَّآ نَسُوْا يَوْمَ الْحِسَابِ ۝۲۷

۲۸۔ تے اساں آسمان تے زمین تے جو انہیں
دے وح بے فائدہ نہیں بنایا اے کافرین دا
خیال تے کافرین کیتے بھا دے عذاب نال ہلاکت
۲۹۔ کیا اساں مومنین تے نیک کم کرن والیں کوں
تے زمین وح فساد گھتن والیں کوں ہجو جیہاں
سمجھ گھنوں یا متقیں کوں فاجرین جیہاں سمجھوں۔
۳۰۔ اے کتاب اساں تیرڈو لہائی برکت والی
تاں جو او اوندے نشانیں تے غور کرن تے
عقل والے نصیحت حاصل کرن۔

۳۱۔ تے اساں داؤد کوں سلیمان بخشیا اوہوں
چنگا بندہ ہا بے شک او جھکٹی والا ہا۔
۳۲۔ جیلے رات کوں ڈاڈھے چنگے گھوڑے
اوندے سامنے پیش کیتے گئے۔

۳۳۔ تے اوں آکھئے بے شک میں مال
نال ایں واسطے محبت کرینداں جو او میکوں خدا
یاد ڈویندے تے او اوڈھر تھی کے ملک
گئیں۔

۳۴۔ اوں آکھئے میڈو ولا آنوتے او اوندی
پنیں تے گردن تے ہتھ پھیرن پئے گیا۔
۳۵۔ تے اساں سلیمان کوں آزمایا ہاتے
اساں اوندی کرسی تے ہک بے جان جسم
پلھا ڈتا ول او خدا دو جھکیا۔

۳۶۔ اوں آکھئے اے میڈے رب توں میکوں
بخش تے میکوں اوبا د شاہت ڈے جیڑھی میڈے
بعد کہیں کوں نہ ملے بے شک توں پہوں بخشن والا
ہویں۔

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا
ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مِنَ النَّارِ ﴿۲۸﴾

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْفَسِيدِينَ
فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿۲۹﴾

كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَ
لِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿۳۰﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ
أَوَّابٌ ﴿۳۱﴾

إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصُّفُوفُ الْجِيَادُ ﴿۳۲﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي
حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿۳۳﴾

رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿۳۴﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَالْقَيْنَانَ عَلَى كُرْسِيِّهِ
جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿۳۵﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغُ لِأَحَدٍ
مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے اساں ہوائیں کوں اوندے تانج

کیتا ہا جیرھیاں اوندے حکم تے نرمی نال
جنتے او چا ہندا ہا اڈاہیں چلدیاں ہن۔

۳۸۔ تے شیطانیں کوں تے مستریں کوں تے
ٹہیاں مارٹن والیں کوں دی۔

۳۹۔ کجھ پتہیں کوں دی جیرھے زنجیریں وچ
پدھے پٹے ہن۔

۴۰۔ اے ساڈی بخشیش توں انہیں تے احسان
کر یا روک گھن سب بے حساب۔

۴۱۔ تے بے شک او ساڈے ہوں کولہوہ تے
اوندہ ہوں چنگا لکائہ ۶۔

۴۲۔ تے توں ساڈے بندے ایوب کوں یاد کر
جیلھے اوں اپنے رب کوں سڈیئے تے آکھیں
بے شک شیطان میکوں سخت تکلیف تے
عذاب پچائے۔

۴۳۔ اپنی سواری کوں مٹھا مار اے دھاوٹن دا
پاٹی ۶ مٹھا وی ۶ تے پیوٹن دا وی ہے۔

۴۴۔ تے اساں اونکوں اوندے گھر والیں کوں
اوہو جہیں پتہیں کوں دی رحمت ڈتی تے عقل

والیں کوں اساں نصیحت دا سامان دی ڈتے۔

۴۵۔ تے توں اپنے ہتھ وچ چھڑی پکڑتے
اوندے نال مار تے گناہ نہ کرے بے شک اساں
اونکوں صبر کرن والا بٹائے ہوں چنگا بندہ ہا

بے شک او جھکٹن والا ۶۔

۴۶۔ تے توں ساڈے بندیں ابراہیم تے اسحاق
تے یعقوب کوں یاد کر جیرھے ہوں کم کرن

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ
أَصَابَ ۝۳۷

وَالشَّيْطَانَ كُلَّ بَنَاءٍ وَغَوَاصٍ ۝۳۸

وَآخِرِينَ مُقَرَّبِينَ فِي الْأَصْفَادِ ۝۳۹

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝۴۰

وَأَنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحَسَنَ مَّآبٍ ۝۴۱

وَإِذْ كُرِعْنَا ابْنُ يَاسِينَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسْنِيَّ
الشَّيْطَانِ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ۝۴۲

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ۝۴۳

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا
وَذِكْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝۴۴

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْتًا فَاصْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُثْ
إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝۴۵

وَإِذْ كُرِعْنَا ابْنُ إِسْرَائِيلَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ۝۴۶

- ۴۷۔ بے شک اسماں انہیں کوں خاص گال
کیتے چُن گدھا ہاتے آخرت دی یاد ہائی۔
۴۸۔ تے بے شک او ساڈے نزدیک ہوں
بزرگ تے ہوں چنگے ہن۔
- ۴۹۔ تے توں یاد کر اسمعیل تے ایسع تے
ذوالکفل کوں تے اے سارے ہوں چنگے ہن۔
۵۰۔ اے ذکر تے بے شک متقیں کیتے ہوں
پنجگان لکائے ۶۔
- ۵۱۔ ہمیشہ دے باغن جتھاں انہیں کیتے دروازے
کھلے ہوئیں۔
- ۵۲۔ او ٹیک لاکے پیٹھے ہوسن تے اونڈے
وچ ہوں میوے تے ہوں پیوٹ دیاں شہیں
منگسن۔
- ۵۳۔ تے انہیں دے کولہو کھو جیڑیاں جھکی
اکھیں آلیاں تریمتیں ہوسن۔
- ۵۴۔ اے اوہے جنیلا قیامت دے ڈرنہ
واسطے تہاڈے نال وعدہ کیتا گیا ہا۔
- ۵۵۔ بے شک اے ساڈا رزق جیرھا کلباں
ختم نہ تھیسے۔
- ۵۶۔ اے ہے تے بے شک منہ زوریں
کیتے ہوں بُرا لکائے ۶۔
- ۵۷۔ دوزخ اونڈے وچ پھسن تے ہوں گندہ
لکائے ۶۔
- ۵۸۔ اے ہے ہن او اینکوں چکن تاپا پٹی ءتے
زخمیں دا دھوٹ۔
- إِنَّا أَخْلَصْنَهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَىٰ الدَّارِ ﴿۴۷﴾
- وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿۴۸﴾
- وَإِذْ كُرِّسَ عِيسَىٰ وَابْنُ مَرْيَمَ وَذَا الْكُفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ ﴿۴۹﴾
- هَذَا ذِكْرٌ وَإِن لِلْمُتَّقِينَ لِحُسْنِ مَا بِئ ۵۰
- جَنَّتٍ عَدْنٍ مَّفْتَحَةٌ لَهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿۵۱﴾
- مُتَكِينٍ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَأْكِهِةٍ كَثِيرَةٍ
وَشَرَابٍ ﴿۵۲﴾
- وَإِنَّمَا تَرَىٰ فِيهَا عِصْيَانَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿۵۳﴾
- إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِن تَفَادٍ ﴿۵۴﴾
- هَذَا وَإِن لِلطَّغْيِينِ لَشَرَّ مَا بِئ ۵۶
- جَهَنَّمَ يَصَلَوْنَهَا فَيَنْسَأُ لِبِهَا دُ ۵۷
- هَذَا فَيَلْدُو قُوَّةَ حَيْمٍ وَغَسَاقٍ ۵۸

وَآخِرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ۝۵۹

۵۹۔ تے انہیں تال رلدے بلدے پے جوڑے وی ہوسن۔

هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ۝۶۰

۶۰۔ اے (فوج) ٹولہ ۶۰ جیرھا تھاڑے تال دوزخ وچ پھسی انہیں کیتے کوئی خوش تھیوٹ والا نہ ہوسی بے شک او بھا وچ ڈھاسن۔

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَأَمْرَحِبَّا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدْ مَتَّوْهُ لَنَا فَيَسِّرْ لَنَا الْقَرَارُ ۝۶۱

۶۱۔ آکھسن اصل تساں ہوئے تھاڑے کیتے کوئی خوشی نہیں تساں اینکوں ساڑے کیتے اگو پٹھیا ہاتے او پھوں میرا لگانہ ۶۱۔

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا صِغْفَاءً فِي النَّارِ ۝۶۲

۶۲۔ آکھسن اے ساڑے رب جس ساڑے کیتے اے بھا اگو پٹھی ہائی اونکوں ودھا کے ڈوڑا عذاب ڈے دوزخ وچ۔

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِِنَ الْأَشْرَارِ ۝۶۳

۶۳۔ تے آکھسن ساکوں کیا ہے اساں او لوک نے ڈہدے پٹے جنہیں کوں اساں بُرے لوکس وچ گندے ہاسے۔

أَتَّخَذْتُمْ سِحْرِيًّا أَمْ رَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ۝۶۴

۶۴۔ اساں انہیں نال مشکریاں کریندے ہاسے یا ساڑیاں آکھیں ڈینگیاں تھی گئیں۔

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ ۝۶۵
قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝۶۶

۶۵۔ بے شک اے دوزخ والیں دا بھڑن سچ۔
۶۶۔ توں آکھ میں تے محض ہک ڈراوٹ والا ہاں تے کوئی بیا معبود نہیں سوائے ہک خدا دے جیرھا غالب۔

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ۝۶۷

۶۷۔ آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکارہ اوندی رب، غالب تے پھوں بخشش والا ۶۷۔

قُلْ هُوَ نَبَوُّ عَظِيمٌ ۝۶۸

۶۸۔ توں آکھ اے وڈی خبر۔

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ۝۶۹

۶۹۔ تساں اوں کنہیں منہ پھریندے ۶۹۔

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ۝۷۰

۷۰۔ میکوں اچی شان داسے فرشتیں دا پتہ کارے ناں ہا جیلھے او بحث کریندے پٹے ہن۔

- ۱- میں ڈرتے محض اسے وحی کیتی گئی ہائی جو میں کھلا کھلا ڈراوٹ والا ہاں۔
- ۲- تے جیلے تیڈے رب فرشتیں کوں آکھئے بے شک میں مٹی کنیں ہک بشر پیدا کریندا یاں۔
- ۳- تے جیلے میں اونکوں مکمل کر گھناں تے اپنی روح اوندے وچ پھوک ڈیواں تے تساں اوندی فرمانبرداری کرا ہے۔
- ۴- تے ساریں دے ساریں فرشتیں ، فرمانبرداری کیتی۔
- ۵- سوائے ابلیس دے اوں وڈائی کیتی تے او کافرین وچو ہا۔
- ۶- اوں آکھئے اسے ابلیس تیکوں کیس ہٹکیے جو توں اوندی فرمانبرداری کریں جینکوں میں اپنے ہتھ نال پیدا کیتے کیا تیں وڈائی کیتی ء یا توں بہوں اچا ہویں۔
- ۷- اوں آکھئے میں اوں کنیں چنگا ہاں تیں میکوں بھانال پیدا کیتے تے اونکوں مٹی کنیں بنا ئی۔
- ۸- اوں آکھئے توں نکل ونج بے شک توں مردود ہویں۔
- ۹- تے بے شک تیڈے اتے جزا سزا دے ڈینہہ تیں میڈی لغت۔
- ۱۰- اوں آکھئے اسے میڈے رب میکوں انہں دے ولاجیندے تھیون تیں وتھی ڈے۔
- ۱۱- اوں آکھئے بے شک تیکوں دتھی ڈینداں۔
- ۱۲- ہک مقرر وقت تیں۔
- ۱۳- اوں آکھئے تیڈی عزت دی قسم میں انہیں
- ۱۴- اِنَّا اَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۱۴﴾
- ۱۵- اِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ خَلَقْتُ بَشَرًا مِّنْ طِيْنٍ ﴿۱۵﴾
- ۱۶- فَاِذَا سَوَّيْتَهُ وَنَفَخْتُ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِيْ فَقَعُوْا لَهٗ سٰجِدِيْنَ ﴿۱۶﴾
- ۱۷- فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اٰجْمَعُوْنَ ﴿۱۷﴾
- ۱۸- اِلَّا اِبْلِیْسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۱۸﴾
- ۱۹- قَالَ يٰۤاِبْلِیْسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِیَدَیْؕ اَسْتَكْبَرْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْعٰلِیْنَ ﴿۱۹﴾
- ۲۰- قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِیْ مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِيْنٍ ﴿۲۰﴾
- ۲۱- قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيْمٌ ﴿۲۱﴾
- ۲۲- وَاِنَّ عَلَیْكَ لَعْنَتِیْ اِلٰی یَوْمِ الدِّیْنِ ﴿۲۲﴾
- ۲۳- قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِیْ اِلٰی یَوْمِ یُبْعَثُوْنَ ﴿۲۳﴾
- ۲۴- قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ﴿۲۴﴾
- ۲۵- اِلٰی یَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ ﴿۲۵﴾
- ۲۶- قَالَ فِیْحَرَّتْكَ لَاغْوٰیئُهُمْ اٰجْمَعِيْنَ ﴿۲۶﴾

ساریاں کوں گمراہ کریساں۔

۸۳۔ سوائے انہیں درچو تیرڈے خاص بندیریں ہے

۸۵۔ اللڈ سیس آکھئے اے سچ تے میں سچ آہداں:

۸۶۔ جو میں ضرور دوزخ کوں تیرڈے نال تے جیرھا

تیرڈی پیروی کریسی انہیں ساریں نال بھریساں۔

۸۷۔ توں آکھ میں تساں کنیں کوئی بدلہ نہیں منگدا

تے نہ میں بناوٹ نال کال کرنیڈاں۔

۸۸۔ اے تے محض دنیا کیتے نصیحت۔

۸۹۔ تے تماکوں ایندی خبر دا کجھ وقت دے

بعد پتہ بگ ویسی۔

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ۵۴

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ۵۵

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ

أَجْمَعِينَ ۵۶

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا

أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ۵۷

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۵۸

وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ۵۹

سُورَةُ الزُّمَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ وَسَبْعُونَ آيَةً وَثَمَانِيَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورة زمر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷ آیتاں تے ۸ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ②
- إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ③
- أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ④
- لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ سُبْحٰنَهُ ۗ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ⑤
- خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ يَكْوَرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيَكْوَرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ⑥
- ۱۔ میں شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن سنگے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ اے کتاب غالب تے ہوں سیانے خدا ولو لہائی گئی ہے۔
- ۳۔ بے شک اساں تیبڈو اے کتاب سچ نال لہائی ہے تے توں اللہ دی عبادت کرتے اطاعت کوں اوندے کیتے خالص کر۔
- ۴۔ سٹو خالص فرمانبرداری ہوندے کیتے ہے تے جیرھے اوندے سوا سنگتی بنیندن تے آہن اساں انہیں دی عبادت این واسطے کریندے ہیں جو ساکوں اللہ دے کولو کرڈیوں بے شک اللہ انہیں دے درمیان فیصلہ کرڈیسی جیندے وچ او اختلاف کریندے پین بے شک اللہ کوڑے تے ہوں ناشکرے کوں سدھا راہ تہیں ڈکھیندا۔
- ۵۔ جے اللہ جاہے ما پتر بٹاؤں تے جو اوں بنائے اوندے وچو جنکوں جاہے ماچن گھنے ما اوتے پاکر اوہو اللہ ہک تے غالب۔
- ۶۔ آسمانیں تے زمین کوں سچ نال پیدا کیتس رات کوں ڈنہہ تے پا ڈنہہ تے ڈنہہ کوں رات تے سٹ ڈنہہ تے سچو تے چندر کوں تابع کیتس سارے وقت مقرر تہیں ہک

راہ تے چلدے پین سٹو او غالب تے ہوں
بخشن والا ۷۔

۷۔ اوں تہاکوں ہک جان کنیں پیدا کیتے ، ول
اوندے وچو اوندو جوڑا بٹائس تے تہاڑے کیتے
جانور بٹائے نس جیرھے اٹھ جوڑن او تہاڑے میرن
دے پیٹس وچ ہک پیدائش دے بعد پی پیدائش
دٹا کے تہاکوں پیدا کیتس ترے اندھاریں وچ
اسے اللہ تہاڑا رب ہوندی بادشاہی ۷ اوندے
سوا کوئی معبود نہیں تہاں کنتے پھیرے ویندے ہ
۸۔ جے تہاں انکار کریسوتے بے شک اللہ تہاں
کنیں بے نیاز تے اپنے بندے کیتے کفر کوں
پسند نہیں کرینداتے جے تہاں شکر کروتے
اسے اونکوں پسند تے کوئی بار چاؤن والا کہیں
پے دا بار نہ چیسی ول تہاں اپنے رب دو ولسو
تے او تہاکوں تہاڑے عملیں دا ڈسیسی بیشک
اوسینے دیاں گالیں ہوں چاندے۔

۹۔ تے جیلے آسمان کوں بڑکھ پنچرے تے او اپنے رب
کوں اوندو جھکدے ہوئیں سبڈیندے دل جیلے
او اونکوں اپنی نعمت بڑے بڑیندے تے او بھل
ویندے جیندو او سبڈیندا پیا ہا ایں کنیں پہلے
تے خدا دے شریک بٹا گھندے تاں جو او
اوندے رستے کنیں پریں تھی ونچے توں آکھ
اپنے کفر نال تھوڑا فائدہ چا گھن بے شک توں دوزخ
والیں وچو ہویں۔

۱۰۔ یا جیرھا فرمانبردار رات کوں سجدے تے قیام
وچ گذریندے آخرت کنیں بڑدے تے اپنے

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَلَاثِينَ أَزْوَاجًا يَخْلُقُكُمْ
فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي
ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ①

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ
الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَاهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ②

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ
ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُوَ
إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّیُضِلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ
النَّارِ ③

أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ
الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُولُو الْأَلْبَابِ ⑩

قُلْ لِعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا
فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ
إِنَّمَا يُؤْتِي الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ⑪

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ⑫

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ⑬

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ⑭

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ⑮

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّا الْخَيْرِيْنَ
الَّذِينَ خَسِرْنَا أَنْفُسَهُمْ وَآهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِلَّا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ⑯

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ
ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ لِيُعَابِدُوهُ فَاتَّقُوا اللَّهَ
⑰

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا
إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ ⑱

رب دی رحمت دی امید رکھیںدے۔ توں آکھ
کیا چائٹن والے تے نہ چائٹن والے ہکو جہیں
تھی سبگدن محض عقل والے نصیحت پکڑیندن۔

۱۱۔ توں آکھ اسے میڈے مومن بندو اپنے
رب کنیں ڈرو، جیرھے ایس دُنیا وچ چنگے کم
کریسن انہیں کیتے چنگا انجام تے اللہ دی
زمین کھلی ۷ تے صبر کرن وایس کوں انہیں
دا اجر بے حساب بڈتا ویسی۔

۱۲۔ توں آکھ میکوں حکم بڈتا گئے جو میں اللہ کیتے
فرمانبرداری خاص کر کے اوندی عبادت کراں۔

۱۳۔ تے میکوں حکم بڈتا گئے جو میں پہلا مسلمان بنان۔

۱۴۔ توں آکھ میں اپنے رب دے دہے بڈنہ
دے عذاب کنیں بڈداں جے میں نافرمانی کراں تے۔

۱۵۔ توں آکھ میں اپنی فرمانبرداری کوں اوندے کیتے
خاص کر کے اللہ دی عبادت کریںداں۔

۱۶۔ تساں اوندے سوا جنیدی چاہو عبادت کرو،
آکھ گھانا پاوٹن والے اوہن جنیں قیامت دے
بڈنہ آپ کوں تے گھر وایس کوں گھانا بڈتے
سٹو اے کھلا کھلا گھانا ۷۔

۱۷۔ انہیں کیتے اُتو کنیں بھا دے پھانویں ہوسن
تے ایویں تلو کنیں پھانویں ہوسن ایویں اللہ اپنے
بندیں کوں خوف بڈیندے اسے میڈے بندو
میں کنیں ڈرو۔

۱۸۔ تے جیرھے شیطانیں دی عبادت کنیں پچدن
تے اللہ دو جھکدن انہیں کیتے خوش خبری ۷
تے توں میڈے بندیں کوں خوش خبری بڈے۔

۱۹۔ او بندے جیرھے گال سندن تے چنگی
گال دی پیروی کریندن ایھے لوکن جنیس کوں
اللہ سدھا راہ بڑکھائے تے ایھے لوک سیانن۔
۲۰۔ کیا جنیدے اتے عذاب دی گال پوری
تھیوٹیء کیا توں جیرھا بھا وچ اونکوں پچا
سبگدیں۔

۲۱۔ تے جیرھے اپنے رب کنیں بڑردن انہیں
کیتے جو بارے بن تے او مضبوط بنئے ہوئے
ہوسن انہیں دے تلے نہراں دہندیاں ہوسن
اے اللہ دا وعدہ ء اللہ وعدہ خلاقی نہیں کریندا۔
۲۲۔ کیا تیں بڑٹھا نہیں جو بے شک اللہ آسمان
کنیں پاٹی لہائے تے زمین وچ پشتمے بنا کے
چلاؤں دل اوندے نال مختلف رنگیں دیاں
فصلاں کڑھیندے ول اوپک ویندن توں
اونکوں پیلا بڑدیں دل اونکوں ککھڑے ککھڑے
کر بڑیندے بے شک ایندے وچ عقل والیں
کیتے نصیحت۔

۲۳۔ جیرھا اپنے سینے کوں اسلام کیتے کھول
بڑیندے تے او اپنے رب ولو تورتے ہے
اللہ دے ذکر کیتے تنگ تھیندن افسوس انہیں
دے دیں تے ایھے لوک کھلی گمراہی وچن۔
۲۴۔ اللہ سیٹس ہوں چنگی کتاب لہائی ء
جیرھی رلوڑتے اوندے مضمون دی بہوں اعلیٰ
ہن جیرھے اللہ کنیں بڑردن انہیں دی نوں
نووں ایں کنیں کعب ویندی ء ول انہیں دیاں
کھلوں کولیاں تھی ویندن تے دل دی اللہ

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ۝۱۹

أَفَنَنْتَ عَلَىٰ كَلِمَةٍ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْفَذُ
مَنْ فِي النَّارِ ۝۲۰

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا
غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ لَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَّ
اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ۝۲۱

الْم تَرَأَىٰ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَ
بِهِ نَبَاتٍ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا
أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهَيِّجُ فَتْرَهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ
حُطًا مَّا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ ۝۲۲

أَفَنَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ
مِّنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝۲۳

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مّتَانًا
تَشْعُرُ مِنْهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ
جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ
اللَّهُ يَهْدِي بِهٖ مَن يَشَاءُ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ۝۲۴

دے ذکر کیتے نرم تھی ویندن اے
اللہ دی ہدایت جنیکوں چاہندے ہدایت
ڈنیدے تے جنیکوں گمراہ آکھے اوندا کوئی
راہ ڈکھاوٹ والا نہیں۔

۲۵۔ جیرھا اپنے منہ کوں اولکا بنیدے
تاں جو قیامت دے ڈنیمہ دے عذاب
کنیں بچے تے ظالمیں کوں آکھیا ویسی جو کجھ
تساں کریندے ہا دے اوندا بدلہ چکھو۔

۲۶۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں وی جھٹلائے تے
انہیں تے اتھو کنیں عذاب آئے جتھو او
چاندے وی نہ ہن۔

۲۷۔ اللہ سیس انہیں کوں دنیاوی زندگی وچ
وی ذلیل کیتا تے آخرت دا عذاب زیادہ
سخت ہے او چاندے ہون ہا۔

۲۸۔ تے اساں لوکیں کیتے ایں قرآن وچ
ہر گال بیان کیتی ہا تاں جو اونصیت پکڑن۔
۲۹۔ عربی قرآن ایندے وچ کوئی ڈنگ نہیں
تاں جو او متقی بنن۔

۳۰۔ اللہ ہک آدمی دی مثال بیان کریندے
جیندے کئی مالک ہن تے جیرھے آپت وچ اختلاف کرینن
ڈو جھاو ہے جیندا مالک ہکو آدمی ء کیا اے ڈو ہیں
ہکو جیس تھی سبگدن سب صفتاں اللہ کیتے
ہن اصل انہیں وچو ہوں سارے چاندے
نہیں۔

۳۱۔ بے شک نہیں مرٹے تے بے شک
او وی مرسن۔

أَفَسَنْ يَتَّبِعِي بِوَجْهِهِ سَوْءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۲۵﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۶﴾

فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ
لَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۸﴾

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۲۹﴾

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَكِّسُونَ
وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا الْحَمْدُ
لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۰﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿۳۱﴾

- ۳۲۔ ول تساں قیامت دے ڈینہہ اپنے
رب دے اگو اپنے اعمال پیش کریو۔
- ۳۳۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کون تھی سبگدے جیرھا اللہ
تے کوڑ ہدے تے سچ کوں اپنے کولہو آون
دے بعد جھٹلاوے، کیا کافرین دا کمانہ
دورخ وچ نہیں (ہے)
- ۳۴۔ تے جیرھا سچ گھن آوے تے جیرھا اوندی
تصدیق کرے ایسے لوک متقی ہن۔
- ۳۵۔ انہیں کہتے انہیں دے رب کنیں او ہے
جو او چا صن اے نیکی کرن والیں دا بدلہ ہے۔
- ۳۶۔ تاں جو اللہ سیس انہیں دے ہوں بُرے
کم انہیں کنیں پرین کر ڈیوے تے جو او کرندے ہن او ندا
انہیں کوں سب کنیں چنگا بدلہ ڈیوے۔
- ۳۷۔ کیا اللہ سیس اپنے بندے کیتے کافی نہیں
تے او تیکوں اوندے سوا بنہیں کنیں ڈریندن
تے جینکوں اللہ گمراہ آکھے اونکوں سدھا راہ
ڈکھائے والا کوئی نہیں۔
- ۳۸۔ تے جینکوں اللہ سدھا راہ ڈکھائے اونکوں
گمراہ کوئی نہیں کر سبگا، کیا اللہ غالب تے
بدلہ گھننے والا نہیں۔
- ۳۹۔ تے جے توں انہیں کنیں پھیں کیں آسمان
تے زمین کوں پیدا کیتے او ضرور آکھن
اللہ سیس، توں آکھ تساں ڈسو جینکوں تساں
اللہ دے سوا سڈریندے جے اللہ
میدے کیتے نقصان دا ارادہ کرے کیا
او اوندے ڈکھ کوں پرین کر دین یا او رحمت پچاؤن دا
- ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿۳۲﴾
- فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالْحَقِّ
بِالصِّدْقِ اِذْ جَاءَهُ الْبَيِّنَاتُ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى
لِّلْكَافِرِينَ ﴿۳۳﴾
- وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ اُولَئِكَ هُمُ
السُّقُونَ ﴿۳۴﴾
- لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۵﴾
- لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ اَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ
اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۳۶﴾
- اَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ
مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يَضِلَّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿۳۷﴾
- وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ اَلَيْسَ
اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انتِقَامٍ ﴿۳۸﴾
- وَلَيْنَ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ
لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ قُلْ اَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُوْنِ
اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضَرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفٰتُ
صُرَّتِهٖ اَوْ اَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهٖ
قُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿۳۹﴾

ارادہ کرے کیا او اوندی رحمت کوں روک
سبگدن توں آکھ اللہ میکوں کافی ۽ اوندے
اتے بھروسہ کرٹن واسے بھروسہ کریندن۔
۳۰۔ آکھ اسے میڈی قوم اپنی اپنی جاتے
عمل کرو بے شک میں عمل کرینداں پیساں
تھا کوں جلدی پتہ بگ ویسی۔

۳۱۔ جو کیندے اتے عذاب اندے جیرھا
اونکوں ذلیل کر ڈیسی۔ تے کیندے اتے
بیشہ رہن والا عذاب لہندے۔

۳۲۔ بے شک اساں تیرے اتے لوکیں
کیتے سچ نال کتاب لہائی ۽ تے جیرھا ہدایت
پنیدے اپنے فائدے کیتے پیندے تے جیرھا گمراہ
تھیندے اوندی وی محض ہونکوں لقصان
تھیندے توں انہیں دا وکیل نوہیں۔

۳۳۔ اللہ انسانیں کوں موت دے وقت
مریندے تے جیندی موت ہنیں آئی ہوندی اونکوں
سماں بڑیندے تے جیندی موت دا حکم جاری
تھی ویندے اونکوں روک گھندے تے
بڑو جھی روح کوں ہک وقت مقرر کیتے ولا
پھیندے بے شک ایندے وچ سوچن
والی قوم کیتے نشانہ۔

۳۴۔ کیا انہیں اللہ دے سوا پے سفارشی بٹا
گدھن توں آکھ بھانویں اوکیں شے دے
مالک نہ ہون تے انہیں کوں عقل نہ ہوسے۔
۳۵۔ توں آکھ سفارش دا سارا اختیار اللہ کوں ۽
آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوہیں دی ۽

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلٰی مَكَانَتِكُمْ اِنِّیْ عَمِلٌ فَسَوْفَ
تَعْلَمُوْنَ ۝۳۰

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُّقِيمٌ ۝۳۱

اِنَّا انزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ
اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِ
وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۝۳۲

اللّٰهُ يَتَوَقَّى الْاَنْفُسَ حِيْنَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ
فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ
وَيُرْسِلُ الْاٰخْرٰى اِلٰى اَجَلٍ مُّسَمًّى اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ
لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُوْنَ ۝۳۳

اَمْرًا تَخَذُوا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ شُفَعَاءَ قُلْ اَوْلَوْا كَانُوْا
لَا يَمْلِكُوْنَ شَيْئًا وَّ لَا يَعْقِلُوْنَ ۝۳۴

قُلْ لِلّٰهِ الشُّفَاعَةُ جَمِيْعًا اِلَّاهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ
الْاَرْضِ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ۝۳۵

دل تساں ہوندو ولائے ویسو۔
۳۶۔ تے جیلھے اللہ دی توحید دا ذکر تھیندے
جیرے آخرت کوں نہیں منیندے انہیں دے
دلیں وچ نفرت تھی ویندی ء تے جیلھے
اوندے سوا بنہیں دا ذکر کیتا ویندے ہوں
دلیجے او خوش تھی ویندن۔

۳۷۔ توں آکھ اے آسمانیں تے زمین کوں
پیدا کرن وائے غیب جاٹن وائے تے حاضر
کوں دی توں بندیں دے درمیان جیڑھی گالیں
وچ او اختلاف کریندن توں فیصلہ کرن والا
ہویں۔

۳۸۔ تے جے سب کجھ زمین وچ تے او ہوتلا
پیا وی ظالمیں کیتے ہوئے تے او
قیامت دے ڈنہہ کوں بُرے عذاب کنیں
بچن کیتے قدریہ دے طور تے ڈے ڈیوں
تے انہیں کیتے اللہ دلو او ظاہر تھی ویسی جیندا
او گمان وی نہیں کریندے۔

۳۹۔ تے انہیں دے عملیں دی برائی ظاہر
تھی ویسی تے جیرے عذاب تے او کھلے ہن
انہیں کوں او دلہٹ گھنسی۔

۴۰۔ تے جیلھے انسان کوں بڑکھ پہنچدے او
ساکوں سڈیندے دل جیلھے اساں اوتکوں
اپنے ولو نعمت بڑے بڑیندے ہیں تے او اکھن
پٹے ویندے، اے سب میکوں میڈے
علم دی وجہ تال ملے اصلے اے آزمائش
تے بہوں سارے اینکوں چاندے نہیں۔

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ
إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۳۶﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۳۷﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ
مَعَهُ لَا فِتْنَةً لَهُمْ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَبَدَأَ اللَّهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿۳۸﴾

وَبَدَأَ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۳۹﴾

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ
نِعْمَةً مِمَّا قَالِ إِنَّمَا أُوتِيْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَدَل
هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾

- ۵۱۔ ایسا گال انہیں کتیں پہلے نوک وی آگھ چکین تے انہیں دے عمل ول وی انہیں دے کم نہ آئے۔
- ۵۲۔ انہیں دے بد عملیں انہیں کوں پکڑ گدے تے جیرے انہیں وچو ظالم ہو سن انہیں کوں وی انہیں دے بد عمل پکڑ گھنسن تے او ہرا نہ سگسن۔
- ۵۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں بے شک اللہ سیں جنیدے کیتے چاہندے رزق ودھندے تے تنگ کرندے بے شک ایندے دوح مومن قوم کیتے نشانین۔
- ۵۴۔ توں آگھ اے میدے بندو! جنہیں اپنی جانیں تے ظلم کیتے اللہ دی رحمت کتیں نا امید نہ تھیوو بے شک اللہ سارے گناہ بخش ڈیندے بے شک او ہوں بخش والا تے ہوں مہربان۔
- ۵۵۔ تے اپٹے رب دو جھکوتے اوندی فرمانبرداری کرو، ایس کتیں پہلے جو تہاڑو عذاب آونچے ول تہاڑی امداد تہ کیتی ویسی۔
- ۵۶۔ تے تساں جو تہاڑو ہوں چنگی تعلیم لمانی گئی ء تہاڑے رب ولو، اوندی پیروی کرو ایس کتیں پہلے جو تہاڑو ابھن گھت عذاب آونچے تے تہا کوں پتہ وی نہ ہوے۔
- ۵۷۔ تے کوئی آکھے ہائے افسوس جو میں اللہ دے حق دوج کمی کیتی تے میں شکریاں کریتدا ہم۔
- ۵۸۔ یا اے آکھے جے اللہ نے میکوں سدھا راہ بڑکھایا تے بے شک میں متیقین وچو تھی
- قَدْ قَالُوا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا اغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۵۱﴾
- فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَهُمْ يُعْجِزِينَ ﴿۵۲﴾
- أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۳﴾
- قُلْ يِعْبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ۗ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿۵۴﴾
- وَإِنِّيَبُؤْأَلِي رَبِّكُمْ وَأَسْلَمُوا لَهُ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿۵۵﴾
- وَإِنبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿۵۶﴾
- أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يٰحَسْرَتِي عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنبِ اللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ الشَّخِرِينَ ﴿۵۷﴾
- أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿۵۸﴾

ولساں۔

۵۹۔ یا اے آنکھیں جیسے عذاب بڑیکھے ہے
میں دل و نچ سبگاں ہاتے میں نیکیں وچ رل
ونجاں ہا۔

۶۰۔ اے نہیں تھی سبگدا تیرڈو ساڈی آیات
آئن تیں انہیں کوں جھٹلائے تے وڈائی کیتی
تے توں کافرین وچو ہانویں۔

۶۱۔ تے قیامت دے بڑینہ توں انہیں کوں
بڑیکھیں جنیں اللہ تے کوڑ ماریا ہا انہیں دے
منہ کاسے ہوسن، کیا وڈائی کرن والیں دی رہن
دی جا دوزخ نہیں (جے)۔

۶۲۔ اللہ متیقین کوں کامیاب کر کے نجات
بڑیسی انہیں کوں برائی نہ پہنچی تے نہ ہی او
موجھے تھیں۔

۶۳۔ اللہ ہر شے دا پیدا کرن والا تے
او ہر شے تے نگران۔

۶۴۔ آسمانیں تے زمین دیاں کنجاں اوندے
کیتے ہن تے جیرھے ساڈی آیات دا انکار
کریندن اے گھاٹا پاوٹن والن۔

۶۵۔ توں آکھ (اے جاہلو) کیا تساں میکوں
حکم بڑیندے ء جو میں اللہ دے سوا کہیں پے
دی عبادت کراں۔

۶۶۔ تیرڈو وحی کیتی گئی تے انہیں تے
دی جیرھے تیں کنیں پہلے ہن جے تیں شرک
کیتا تے تیرڈے عمل وچ ولسن تے توں ضرور
گھاٹا پاوٹن والیں وچو تھی ویسیں۔

أَرْتَقُولُ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ
مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۵۹﴾

بَلْ قَدْ جَاءَ تَكَ أَيْتِي فَكَذَّبْت بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ
وَكَنتَ مِنَ الْكٰفِرِينَ ﴿۶۰﴾

وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلٰى اللّٰهِ وُجُوهُهُم
مُسْوَدَةٌ اَلَيْسَ فِيْ جَهَنَّمَ مَثْوٰى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۶۱﴾

وَيُنَجِّي اللّٰهُ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ
السُّوْءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۶۲﴾

اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيْلٌ ﴿۶۳﴾

لَهُ مَقَالِيْدُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا
بَاٰتِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۶۴﴾

قُلْ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَمْرُوْنَ اَعْبُدُوْا اَيْهَا الْجٰهِلُوْنَ ﴿۶۵﴾

وَلَقَدْ اُوْحِيَ اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ
اَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُوْنَنَّ مِنَ
الْخٰسِرِيْنَ ﴿۶۶﴾

۶۷۔ توں اللہ دی عبادت کرتے شکر گزار بن۔
۶۸۔ انہیں اللہ دی جیویں حق ہا قدر نہیں کیتی تے
زمین ساری دی ساری قیامت دے بڑینہ اوندی
مٹھ وچ تے آسمان اوندے سچے ہتھ وچ دہیٹے
ہوئے ہوسن او پاک تے جو او شرک کریندن
اوں کنیں ہوں اچا۔

۶۹۔ تے دھوتو دجایا ویسی تے جو کجھ آسمان تے
زمین وچ بے ہوش تھی ویسی۔ سوائے اوندے
جینکوں اللہ بچائے ول بڑو جھی دفعہ دھوتو دجایا
ویسی تے او ہوں ویلھے کھڑے تھی کے بڑیکھن
پئے ویسن۔

۷۰۔ تے زمین اپٹے رب دے نور نال چمکدی
پئی ہوسی تے کتاب رکھ ڈتی ویسی تے انہیں
تے ظلم نہ کیتا ویسی۔

۷۱۔ تے ہر شخص کوں اوندے عملیں دا پورا پورا
بدلہ ڈتا ویسی تے او چاندے جو او کریندن۔

۷۲۔ تے کافریں کوں دوزخ دوکھا کر کے
ہکلیا ویسی تے جیلھے او اوسن اوندے دروازے
کھول ڈتے ویسن تے اوندے دروغے آکھن
کیا تہا ڈو تہا ڈے وچو رسول نہ آئے ہن جیسے
تہا کوں تہا ڈے رب ویاں آیتاں سٹیندے ہن
تے تہا کوں ایس بڑنہ دی ملاقات کنیں بڑیندے
ہن انہیں آکھئے (ایویں تھیا ہا) تے اصل کافریں
تے عذاب دی گال پوری تھیوٹی ہائی۔

۷۳۔ آکھیا ویسی تہاں دوزخ دے دروازے
وچ پہن وچوتے ہک مدت تیں رہوتے

بَلِ اللَّهِ فاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۶۷﴾
وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا
مَبْنُوتَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ
سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۶۸﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ
فِي الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيْهِ اٰخَرَ
فَاِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُوْنَ ﴿۶۹﴾

وَأَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتٰبُ وَ
جَاءَتْ بِالْغَيْبِ وَالشَّهَادٰتِ وَفُضِّعَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُوْنَ ﴿۷۰﴾

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ
اَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُوْنَ ﴿۷۱﴾

وَسَبِّحْ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِلٰى جَهَنَّمَ زُمَرًا ۗ اِذَا
جَاءُوْهَا فَتَحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا اَلَمْ
يَاْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُلُوْنَ عَلَيْكُمْ اٰيٰتِ رَبِّكُمْ
وَيُنذِرُوْنَكُمْ لِقَاءِ يَوْمِكُمْ هٰذَا قَالُوْا بَلٰى وَلٰكِنْ
حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلٰى الْكٰفِرِيْنَ ﴿۷۲﴾

قِيْلَ ادْخُلُوْا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا فَاَنْتَسَوْا
مِنْهَا ۗ اَلَمْ تَكُوْنُوْا مِّنْهُنَّ ﴿۷۳﴾

وڈائی کرٹن والیں دا لکناٹہ پہوں مبراء۔
 ۷۳۔ تے متقیں کوں جنت دو کٹھا کر کے نیٹا
 ویسی تے جیلھے اوندو او اوسن اوندے دروازے
 کھول بڑتے ویسن تے انہیں کوں اوندے
 دروغے آکھسن تنہا بڑے اتے سلامتی ہونے
 تساں پہوں چنگے کم کیتن ہن اوندے وچ ہمیشہ
 کیتے پہم ونجوں۔

۷۵۔ تے او آکھسن ساریاں مفاں اللہ سیس
 دیاٹن جس ساڈے نال کیتا ہویا وعدہ پورا کیتے،
 تے ساکوں زمین دا وارث بٹائسی تے اساں
 جنت وچ جھاں چا ہوں رہسوں تے عمل کرن
 والیں دا بدلہ پہوں چنگا۔

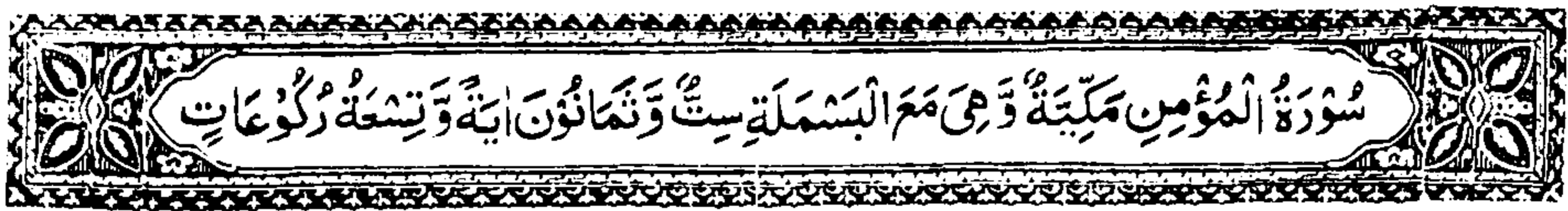
۷۶۔ تے توں فرشتیں کوں بڑیکھیس او عرش
 دے چودھا رگھرا پاتی کھڑے ہوسن او اٹھے
 رب دی تعریف تے تسبیح کریندے پین تے
 انہیں دے درمیان سچا فیصلہ کر بڑتا ویسی تے
 آکھیا ویسی ساریاں سچیاں مفاں اللہ کیتے
 ہن جیرھا رب العالمین۔

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا
 حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ
 خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا
 خَالِدِينَ ﴿۷۳﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقْنَا وَعَدَهُ وَأَوْرَثَنَا
 الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ
 أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿۷۵﴾

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ
 بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۷۶﴾

سورة مؤمن مکی ۷۷ سے بسم اللہ تال ایندیاں ۸۴ آیات تے ۹ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- حَمْدٌ ②
- تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ③
- غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّلُوحِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهَهُ الْمَصِيرُ ④
- مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْزُوكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ ⑤
- كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ⑥
- وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَاتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَنْتُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ⑦
- الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تال تال جیرھا
بن منگے ڈیوٹ والا تے ہوں مہربان۔
۲۔ ہوں تعریف والا تے بزرگی والا۔
۳۔ اے کتاب غالب تے ہوں چاٹن واسے اللہ ولو لہائی گئی۔
۴۔ گناہ کون بخش والا تے توبہ قبول کرن والا سخت عذاب ڈیوٹ والا تے احسان کرن والا اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوہیں دوول دہنٹے۔
۵۔ اللہ دی آیات دے باسے دتھ محض کافر بحث کریندن تے تیکوں انہیں دا مختلف ملکیں دتھ پھرٹ دوکھا نہ ڈیوے۔
۶۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم تے انہیں دے بعد کئی ٹولیں جھٹلائے تے ہر قوم اپنے رسول کیتے اے ارادہ کیتے جو اونکوں پکڑن تے کوڑیں دیلیں تال بحث شروع کر ڈتی تال جو اوندے تال تھ کوں مٹا ڈیوں میں انہیں کوں پکڑ گدھاتے میڈا عذاب کینجا ہا۔
۷۔ تے ایویں تیڈے رب دا فیصلہ کانہیں تے پورا تھی گیا بے شک او دوزخی ہن۔
۸۔ جیرھے عرش کوں چاتی کھڑن تے جیرھے اوندے چودھارو ہن او اپنے رب دی تعریف

اٰمَنُوۡا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَّعِلْمًا
فَاغْفِرْ لِلَّذِيۡنَ تَابُوۡا وَاَتَّبَعُوۡا سَبِيْلَكَ وَقِهِم
عَذَابَ الْجَحِيْمِ ۝۹

نال پاکیزگی بیان کریندن تے اوندے اتے
ایمان انیندن تے مومنین کیتے بخشش منگدن
اے ساڈے رب تیں اپنی رحمت نال ہر شے
کوں تے علم نال گھریا ہوئے، توبہ کرن والیں
تے اپنے رستے تے چلن والیں کون بخش
ڈے تے انہیں کوں دوزخ دے عذاب
کنیں پچا۔

رَبَّنَا وَاَدْخِلْهُمْ جَنَّٰتِ عَدْنِ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ
اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝۱۰

۹۔ اے ساڈے رب تے انہیں کوں ہمیشہ
دی جنت وچ داخل کر جیندا تیں انہیں نال
وعدہ کیتے تے انہیں دے پیو ڈالیں تے
بیویں تے اولاد وچو جیرے نیک کم کرن انہیں
کوں دی بے شک توں غالب تے وڈا سیانا
ہویں۔

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ
فَقَدْ رَحِمْتَهُ ۗ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝۱۱

۱۰۔ تے انہیں کوں پچا تکلیفیں کنیں تے جنیکوں توں
اوں بڑنہہ تکلیفیں کنیں پچیس تیں اوندے اتے
رحم کیتے تے اے وڈی کامیابی ہے۔

اِنَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا يُنَادُوۡنَ لَمَقَّتْ لَٰهُ اَكْبَرُ
مِنْ مَّقْتِكُمْ اَنْفُسَكُمْ اِذْ تُدْعَوْنَ اِلَى الْاِيْمَانِ
فَتَكْفُرُوۡنَ ۝۱۲

۱۱۔ بے شک او لوک جیرے کافرن انہیں
کوں آکھیا ویسی جو اللہ دی ناراضگی تھاڈی اپنی
ناراضگی کنیں زیادہ سخت جیلے تہا کوں ایمان دے
سڈیا ویندا ہا تہاں اوندے انکار کریندے ہاوئے
۱۲۔ انہیں آکھے اے ساڈے رب تیں ساکوں
ڈو دفعہ ماریے تے ڈو دفعہ جیندا کیتے
اساں اپنے گناہیں دا اقرار کریندے ہیں تے
کیا ہن کوئی نکلن دا رستہ ہے۔

قَالُوۡا رَبَّنَا اٰمَنَّا اِثْنَتَيْنِ وَاٰخِيَّتِنَا اِثْنَتَيْنِ
فَاَعْتَرَفْنَا بِذُنُوْبِنَا فَهَلْ اِلَى خُرُوْجٍ مِّنْ
سَبِيْلِ ۝۱۳

۱۳۔ اے ایس گالہوں ہے جو بے شک جڈاں
کھے اللہ کوں سڈیا ویندا ہا تہاں

ذٰلِكُمْ بِاَنَّهُۥ اِذَا دُعِيَ اللّٰهُ وَحَدّٰهُ كَفَرْتُمْ
وَ اِنْ يُشْرِكْ بِهٖ تُؤْمِنُوۡا فَالْحُكْمُ لِلّٰهِ الْعَلِيِّ

الکبیر ۱۳

انکار کریندے ہاوسے جے اوندے نال کوئی
شریک بنایا ونچے ماتے من گھندے ہاوسے تے
حکومت اچی شان واسے تے وڈے اللہ
دی ۶۔

۱۳۔ او تہاکوں اپنے نشان ڈکھلیندے تے
تہاڑے کیتے آسان کنیں رزق لیندے تے
نصیحت اوہو حاصل کریندے جیرھا اللہ درجھکدے
۱۵۔ تہاں اللہ کیتے اطاعت خالص کریندے ہوئیں
اونکوں سڈو بھانویں کافر ناپسند کرن۔

۱۶۔ اوبلندتے اچے رتبے والے تے عرش دا
مالک اپنے حکم نال اپنے بندیں وچو
جیندے اتے چاہندے کلام لیندے تاں جو او
ملاقات دے ڈینہہ کنیں ڈراوے۔

۱۷۔ جڈاں او سارے خدا دے اگو حاضر تھیں
انہیں وچو کوئی شے اللہ تے لکھی ہوئی نہ ہوسی اوں
ڈینہہ بادشاہی کیندی ہوسی، محض اللہ دی جیرھا
کہلاتے غالب۔

۱۸۔ اوں ڈینہہ ہر شخص کوں جو او کر لسی اوندی
بدلہ بلسی تے اوں ڈینہہ ظلم نہ کیتا ویسی بے شک
اللہ جلدی حساب گھنٹے والے۔

۱۹۔ تے توں انہیں کوں اصلو کوہو آئے ڈینہہ دے
عذاب کنیں ڈرا، جیلھے دل غم نال بھریٹے ہوئے
ترگٹ تیں آویسن تے ظالمیں دا نہ کوئی سنگتی
ہوسی تے نہ اینجھا سفارشی، جیندی گمال منی
ونچے۔

۲۰۔ او اکھیں دی خیانت کوں تے جو دل

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّل لَكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ مَرْزُقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ۝۱۳

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ۝۱۴

رَفِيعِ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ
أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ
التَّلَاقِ ۝۱۵

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ
شَيْءٌ لِّسِنِ الْمَلِكِ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۝۱۶

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ
الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝۱۷

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاجِرِ كُظْمِينَ هُمْ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ
وَلَا شَفِيعَ يُطَاعُ ۝۱۸

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ۝۱۹

لکیندن اونکوں چاٹدے۔

۲۱۔ اللہ سیس حق تال فیصلہ کر لیسے تے جنہیں کوں او اللہ دے سوا سب دین او اصلو فیصلہ نہیں کر سگدے بے شک اللہ پوں سٹن والا تے ڈیکھن والا۔

۲۲۔ کیا انہیں زمین و جح سفر نہیں کیتا ڈیکھن باجو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا کیا انجام تھے او انہیں کنیں طاقت و جح و دھ ہن تے علم تے فن و جح وی و دھ ہن، اللہ سیس انہیں کوں گناہیں دی وجہ نال پکڑ گدے تے اللہ کنیں انہیں کوں بچاؤن والا کوئی نہ ہا۔

۲۳۔ اے ایں واسطے ہا جو بے شک انہیں دو انہیں دے رسول اندے ہن نشان گھن کے تے او انکار کریندے ہن، اللہ انہیں کوں پکڑ گدے بے شک او زور آلا، طاقت و دتے سخت عذاب ڈیون والا۔

۲۴۔ تے اساں موٹے کوں اپٹے نشانیں نال تے کھلی دلیس نال پھٹے۔

۲۵۔ فرعون تے ہامان تے قارون دو پھٹے سے انہیں آکھئے اے شخص دو کھا ڈیون والائے وڈا کوڑا۔

۲۶۔ جلیے او انہیں دو ساڈے ولو حق گھن کے آئے انہیں آکھئے جیرے بوکیں انہیں کوں من گدے نہیں دے پتیریں کوں مارو تے تریمتیں کوں جنیدا رکھو تے کافرین

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ۝

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَلَكَؤُا فَاخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ۝

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَابٌ ۝

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكٰفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلٰلٍ ۝

دی تدبیر پھٹی پسندی ۶۔

۲۷۔ تے فرعون آکھئے میکوں چھوڑ ڈیو میں
موسیٰ کو قتل کراں او اپنے رب کو سبڑے
بے شک میں ڈرداں جو اے تہاڑے
دین کوں وٹا نہ ڈیوے یا ملک ورج فساد
ظاہر کرے۔

۲۸۔ تے موسیٰ آکھیا میں اپنے رب تے
تہاڑے رب دی پناہ منگداں، ہر وڈائی کرن
وے کنیں جیرھا حساب دے ڈینہہ کوں
نہیں منیدا۔

۲۹۔ فرعون دی ال وچو ہک مومن مرد چرھا
اپنا ایمان لکائی کھڑا ہا، آکھئے کیا تہاں لوں
آدی کوں مریندے ء جیرھا محض اے
آہدے جو میڈا رب اللہ تے تہاڑو
کھلے دلائل گھن کے آئے تہاڑے رب
ولو تے بے او کوڑا ء تے اوندہ کوڑاوند
اُتے پوسی تے بے او سچا ء تے ول ،
تہا کوں جیرھی گالیں دا او وعدہ کریندے
اوندے وچو کجھ ضرور پہنچسی بے شک اللہ
حد کنیں ودھن وائے تے ہوں کوڑے
کوں سدھا راہ نہیں ڈکھلیندا۔

۳۰۔ اے میڈی قوم آج تہاڑی حکومت
تے تہاں ملک تے غالب ہویے بے
اللہ ولو ساڑے اتے عذاب آونچے
تے ساڑی کوں امداد کر لیسے، فرعون
آکھئے میں تہا کوں محض او ڈسینداں جیرھا میکوں

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ
رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ
فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿۲۷﴾

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ
مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿۲۸﴾

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِمَّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ
أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ
كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي
يَعِدُّكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
كَذَّابٌ ﴿۲۹﴾

يُقِيمُ لَكُمْ الْمُلْكَ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ
فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ
فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿۳۰﴾

درست بڑسے تے تہاکوں محض ہدایت
دی راہ بڑکھینداں۔

۳۱۔ تے جیرھا منہی کھڑا ہا اوں آکھئے اے
میڈی قوم بے شک میں تہا بڑے اُتے
اوہو جیسے عذاب کنیں بڑرداں جیرھا پہلی
قومیں تے آیا ہا۔

۳۲۔ نوح تے عاد تے تمود دی قوم آلی کار
تے جیرھے انہیں دے بعد ہن تے اللہ سیس
اپنے بندیں تے اصلو ظلم نہیں کرنا پانہدا۔
۳۳۔ تے اے میڈی قوم بے شک میں
تہا بڑے اُتے اوں بڑنہہ کنیں بڑرداں جڑاں
لوک ہک بڑوجھے کوں امداد کیتے سڈین۔
۳۴۔ جڑاں تہاں کنڈ ولا کے پھر سو تہا بڑے
کیتے اللہ کنیں کوئی بچاؤن والا نہ ہوسی تے
جینکوں اللہ گمراہ آکھئے اوں کوئی سدھاراہ
بڑکھاؤن والا نہیں۔

۳۵۔ تے تہا بڑو این کنیں پہلے یوسف آئے
کھلے دلائل گھن کے تے تہاں جو او گھن کے
آئے اوں تے متعلق شک ہی کریندے رہ
گئے اُتے جیلھے او فوت تھی گئے۔ تہاں
آکھئے ایندے بعد اللہ سیس ہن ہیا کوئی
رسول اصلو نہ پٹھیسے۔ ایویں اللہ سیس حد
کنیں ودھن والے تے شک کرن والے کوں
گمراہ کریندے۔

۳۶۔ جیرھے اللہ دی آیات دے متعلق بغیر
کہیں دلیل جیرھی انہیں دو آئی ہوئے

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَئِذٍ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ
يَوْمِ الْأَحْزَابِ ۝

مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ۝

وَيَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ۝

يَوْمَ تُولُتُونَ مُدْبِرِينَ ۚ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
عَاصِمٍ ۚ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ الْبَيِّنَاتِ فَمَا
زَلْتُمْ فِي شَكِّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قَلْبُكُمْ
لَنْ تَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ
اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ۝

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ
كَبْرًا مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ

يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارًا ﴿۳۱﴾

بحث کریندن ، اسے اللہ دے نزدیک
تے مومنین دے نزدیک ہوں بڑی گال
ایویں اللہ ہر آکر باز تے جابر دے
دل تے مہر لا بڑیندے۔

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمُنُ ابْنُ بِنِي صَرَخًا تَعَلَّى
أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ﴿۳۲﴾

۳۷۔ تے فرعون آکھئے اے حامان میڈے
کیتے ہک محل بٹوا۔ تھی سبگدے جو میں انہیں
راہیں تے ونج پواں۔

أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلَعَ إِلَى إِلِهِ مُوسَى وَإِنِّي
لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا وَكَذَلِكَ زُبَيْنُ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ
وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَكَأَيُّدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي
تَبَابٍ ﴿۳۳﴾

۳۸۔ جیرھے آسمان دے رستے ہن تے
ایویں میگوں موسیٰ دے خدا دا پتہ لگ
ونچے تے میں بے شک اینکوں کوڑا
سمجھینداں تے ایویں فرعون کیتے اوندے
پرغل سوٹھے کر کے بڑکھائے گئیں تے سدھے
کنیں روکیا گئے تے فرعون دی تدبیر تے
محض ناکام تھیوٹ والی ہائی۔

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَ اتَّبَعُونَ أَهْدِيكُمْ سَبِيلَ
الرِّشَادِ ﴿۳۴﴾

۳۹۔ تے جس نے نسیا یا اوں آکھئے اے
میڈی قوم میڈی پیروی کرو۔ میں تمہا کوں
ہدایت دا رستہ بڑکھایاں۔

يَقَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ
هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿۳۵﴾

۴۰۔ اے میڈی قوم این دنیاوی زندگی
تے محض تھوڑا فائدہ ہے تے بے شک
آخرت اصل پکا گھر۔

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا ۖ وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۳۶﴾

۴۱۔ تے جیرھا بُرا کم کریسی اونکوں محض
اوہوتلی سزا ملیسی تے جیرھا چنگا کم کریسی
بھانویں او جوان ہوے یا تترمت تے
ہوے مومن ایٹھے لوکن جیرھے جنت
وہج پھسن تے انہیں کوں بے حساب
رزق بڑتا ویسی۔

وَيَقَوْمٌ مَّا لِي اَدْعُوْكُمْ اِلَى النَّجْوَى وَتَدْعُوْنِيْ
اِلَى النَّارِ ﴿۳۲﴾

تَدْعُوْنِيْ لِاَكْفَرُ بِاللّٰهِ وَاُشْرِكَ بِهٖ
مَا لَيْسَ لِيْ بِهٖ عِلْمٌ وَاَنَا اَدْعُوْكُمْ
اِلَى الْعَزِيْزِ الْغَفَّارِ ﴿۳۳﴾

لَا جَرَمَ اَنْتَا تَدْعُوْنِيْ اِلَيْهِ لَيْسَ لَهٗ دَعْوَةٌ فِى
الدُّنْيَا وَاِلَا فِى الْاٰخِرَةِ وَاَنْ مَّرَدُّنَا اِلَى اللّٰهِ وَاَنْ
السُّرْفِيْنَ هُمْ اَصْحٰبُ النَّارِ ﴿۳۴﴾

فَسْتَذْكُرُوْنَ مَّا اَقُوْلُ لَكُمْ وَاُفُوْضُ اَمْرِيْ اِلَى
اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِصِيْرٍ بِالْعِبَادِ ﴿۳۵﴾

فَوَقَّهٗ اللّٰهُ سَيِّاٰتِ مَّا مَكْرُوْا وَاَحَاقَ بِالْفِرْعَوْنَ
سُوْءَ الْعَذَابِ ﴿۳۶﴾

النَّارُ يُعْرَضُوْنَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَّاَوْعِشِيَّآ وَاَيُّوْمَ
تَقُوْمُ السَّاعَةُ تَدْخُلُوْا اِلَ فِرْعَوْنَ اَشَدَّ
الْعَذَابِ ﴿۳۷﴾

وَاِذْ يَتَخَاوُنُ فِى النَّارِ فَيَقُوْلُ الضَّعَفُوْا لِلَّذِيْنَ
اسْتَكْبَرُوْا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَاَهْلُ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ
عَنَّا نَصِيْبًا مِّنَ النَّارِ ﴿۳۸﴾

۳۲- تے اے میڈی قوم میکوں کیا فائدہ
میں تہا کوں نجات دو سبڑینداں تے تہاں
میکوں دوزخ دو سبڑیندے ء۔

۳۳- تہاں میکوں سبڑیندے ء جو میں اللہ
دا انکار کراں تے اوندے نال شریک بناواں
جیندا میکوں پتہ وی کارہ نہیں تے میں تہا کوں
غالبتہ ہوں بخشش واسے خدا دو سبڑینداں۔

۳۴- بے شک تہاں میکوں اوندے
واسطے سبڑیندے ء جنیدے کیتے دُنیا
وچ تے آخرت وچ کوئی سبڑا کوئی نہیں
تے بے شک اساں اللہ دو ولٹے تے
حد کنیں ودھن واسے بے شک دوزخی ہوں۔

۳۵- جو میں تہا کوں آہا پیاں اونکوں تہاں ضرور
یاد کریسوتے میں اپنا معاملہ اللہ دے سپرد
کریںداں بے شک اللہ اپنے بندیں کوں ہوں
ڈیکھن والا ء۔

۳۶- اللہ سیس اونکوں انہیں دی تدبیریں
دے نقصان کنیں بجا گدھاتے ال فرعون کوں
بُڑے عذاب نے چودھا رو دلہٹ گدھے
۳۷- او بھاء رات ڈنہہ او جنیدے اگوپیش
کیتے ویندن تے جڈاں مقرر وقت اوسی
(فرشتیں کوں آکھیا ویسی) ال فرعون کوں سخت
عذاب وچ سٹو۔

۳۸- تے دوزخ وچ وی آیت وچ بخت کریسن تے
کمزور لوک وڈے لوکیں کوں آکھسن بیشک
اساں تے تہا ڈے پھوٹدے ہاسے کیا

تساں ساکوں بھا دے عذاب دے تھوڑے
جہیں حصے کنیں بچا سبگدے ء۔

۴۹۔ وڈے لوک آکھسن اساں سارے عذاب
وتج ہیں بے شک اللہ نے بندیں وچ فیصلہ
کر ڈتے۔

۵۰۔ تے جیرے دوزخ وچ ہوسن او دوزخ
دے دروغیں کوں آکھسن اپٹے رب کوں سڈو
اساں کنیں کج وقت کیتے تے عذاب گھٹا دے۔
۵۱۔ او آکھسن کیا تہاڈو تہاڈے رسول کھلے
دلائل گھن کے نہ آئے ہن۔ او آکھسن ہا آئے
ہن او آکھسن ہن سڈو تے کافرین دی دعا
تے محض ونبیجیٹ دالی ء۔

۵۲۔ بے شک اساں اپٹے رسولیں دے مونس
دی مدد کرنی دے ہیں ایں دُنیا وچ وی تے
جڈاں گواہ کھڑے تھینسن (اوں ویلھے وی)۔

۵۳۔ جڈاں ظالمیں کوں انہیں دے عذر فائدہ
نہ ڈلیسن تے انہیں تے لعنت ہوسی، تے
انہیں کیتے ہوں بُرا گھر۔

۵۴۔ تے اساں ہوسی کوں ہدایت ڈتی ہائی تے نبی اسرائیل
کوں کتاب دا وارث بنایا ہا۔

۵۵۔ جیرھی سیٹھے کیتے ہدایت تے نصیحت ہائی۔
۵۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ء
تے اپٹے گناہ دی معافی منگ تے رات
ڈنہہ اپٹے رب دی تعریف تے تسبیح کر۔

۵۷۔ بے شک جیرھے بغیر دلیل دے جیرھی
انہیں دو آئی ہوئے اللہ دی آیات وچ

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ
حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿۴۹﴾

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا
رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ﴿۵۰﴾

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا
بَلَىٰ قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعُوا الْكٰفِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلٰلٍ ﴿۵۱﴾

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ﴿۵۲﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿۵۳﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدٰى وَأَوْرَثْنَا بَنِي
إِسْرٰءِيلَ الْكِتٰبَ ﴿۵۴﴾

هُدٰى وَذَكَرَ لِمَنِ الْاٰلْبَابِ ﴿۵۵﴾
فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَاَسْئَلُكَ
سَبْحًا بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿۵۶﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطٰنٍ
أَتٰهُمْ اِنَّ فِيْ صُدُوْرِهِمْ اَلَا كِبْرًا قٰهُمْ بِبٰلِغِيَةٍ

فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۵۷﴾

بحث کریندن انہیں دے دیں وچ محض
وڈائی ۶۔ بے تیں اوچ نہیں سبگدے تو
اللہ کنیں آم شام نگ بے شک او ہوں
سٹن والا تے ڈیکھن والا ۶۔

لَخَلَقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرَ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ
وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ آسمانیں تے زمین دا بناوٹ انسان دے
پیدا کرن کنیں زیادہ وڈا کم تے ہوں
سارے لوک چاندے نہیں۔

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ اندھے تے سو جا کھے ہکو جس نہیں تھی
سبگدے تے نہ مومن تے نیک عمل کرن والے
تے گناہ کاربک تھی سبگن تہاں اصلو نصیت نوے
حاصل کریندے۔

إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ بے شک تباہی دی گھڑی آون والی ۶
اوندے آون وچ کوئی شک نہیں تے ہوں
سارے لوک اے منیندے نیس۔

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دُخْرًا ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے تہاڈا رب آہدے تہاں میکوں
سڈو میں تہاڈی دعا سٹاں، بیشک
جیرے میڈی عبادت کتے اکڑیندن او ذلیل
تھی کے دوزخ وچ پھسن۔

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْبَيْتَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ
مُبِينًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ اللہ اوہو ۶ جس تہاڈے کتے رات
ایں واسطے بٹائی تاں جو تہاں اوندے وچ
آرام کرو تے ڈینہہ کوں سو جا کھا بٹاں بے شک
اللہ لوکس تے ہوں فضل کرن والا ۶ تے اصل
ہوں سارے لوک شکر نہیں کریندے۔

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُبَدِّلُ
فَأَن تُوَفَّقُوا ﴿۶۳﴾

۶۳۔ اے اللہ تہاڈا رب ہر شے دا پیدا کرن والا
اوندے سوا کوئی معبود نہیں تے تہاں کتے پھرائے
ویندے ۶۔

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
بِجْحَدُونَ ﴿۱۳﴾

۴۳۔ ایسے جیسے لوگ اللہ کی آیات و انکار
کریندن پھیرے دیندن۔

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَ السَّمَاءَ
بِنَاءً وَ صَوَّرَكُمُ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَ رَزَقَكُمُ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ ۖ فَتَبَرَّكُ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۴﴾

۴۴۔ اللہ اوہے جیسے تھا بڑے کیتے زمین کوں
رہن دی جاوے آسمان کوں چھت بناوے تے
تھا کوں طاقتاں بخشن سی تے انہیں کوں بہوں
مضبوط بناوے تے تھا کوں پاک رزق بڑتے
اے تھا بڑا رب اللہ تے اللہ رب العالمین
بہوں با برکت۔

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ
الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۵﴾

۴۵۔ اوزندہ ۷۰ اوندے سوا کوئی معبود نہیں اپنی
فرمانبرداری کوں اوندے کیتے خاص کریندے ہوئیں
اونکو سب ساریاں صفتاں اللہ رب العالمین
کیتے ہن۔

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُفِرْتُ
أَنْ أُسَلِّمَ لِوَلِيِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۶﴾

۴۷۔ توں آکھ بے شک میکوں ہنکیا گئے جو میں
اللہ دے سوا جنیوں تہاں معبود بنیدے ہوں انہیں
دی عبادت کراں تے میڈے رب و لو کھلیاں
دلیلان آگیشن تے میکوں حکم بڑتا گئے جو میں
رب العالمین دی فرمانبرداری کراں۔

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ
ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا
أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَ مِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى
مِنْ قَبْلِ وَ لِتَبْلُغُوا أَجَلَ مُسَمًّى وَ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿۱۷﴾

۴۸۔ اوہوہ جیسے تھا کوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول
نطفے کنیں تے ول لو تھڑے کنیں تے ول تھا کوں
پال بنا کے کڈھیندے ول تہاں جو تہاں اپنی
جوانی کوں پہنچو تے ول تہاں جو تہاں پڑھے تھی
ونجو تے کجھ ایس کنیں پہلے دی مار بڑتے دیندن
تے تہاں جو تہاں مقرر مدت نہیں پہنچ و نجو تے
تہاں جو تہاں عقل پکڑو۔

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۱۸﴾

۴۹۔ اوہوہ جیسا زندہ کریندے تے مریندے
تے جیلے کیس بگاں دا فیصلہ کریندے محض اونکو

اے آہدے تھی و پنج او تھی دیندی ۶۔
۷۰۔ کیا تیس انہیں کوں نہیں ڈٹھا جیرے اللہ
دی آیات دے متعلق بحث کریندے رہ ویندن
ادکتے پھیرے ویندن۔

۷۱۔ جیرے کتاب کوں جھٹلیندن تے اونکوں
وی جو اساں رسولیں کوں ڈے کے پھیندے
ہیں انہیں کوں جلدی پتہ لگ ویسی۔

۷۲۔ تے جیلے انہیں دی گردنیں وچ طوق ہوسن
تے زنجیراں ہوسن تے او گھیلے ویسن۔

۷۳۔ تے پانی وچ تے دل بھا وچ سٹ پڑتے
ویسن۔

۷۴۔ دل انہیں کوں آکھیا ویسی او کتھان جنیں کوں
تساں شریک بنیدے ہاڈے۔

۷۵۔ اللہ دے سوا۔ انہیں آکھے اے اساں
کنیں و پنج گین اصل اساں این کنیں پہلے کہیں
کوں معبود نہ بنیدے ہاے ایویں اللہ
کافرین کوں گمراہ کریندے۔

۷۶۔ اے گال جنیدے کیتے تساں زمین
وچ تاحق خوشیاں منیندے ہاڈے تے
تساں اکڑیندے ہاڈے۔

۷۷۔ دوزخ دے دروازیں وچ ہک
عرصے کیتے پہہ و نچوتے اکڑین والیں
دا ٹکائے ہوں بُرا ۶۔

۷۸۔ توں صبر کر بے شک باللہ دا وعدہ
سچا ۶ تے جے اساں تیکوں بعض گاہیں
جنیں دا انہیں نال وعدہ کیتے ڈکھاڈیوں

الْمَثَرِ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنِّي
يُصْرَفُونَ ﴿٤٠﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

إِذِ الْأَغْلَى فِي أَعْنَاقِهِمُ وَالسَّلْسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٤٢﴾

فِي الْحَبِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٤٣﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ إِنَّ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٤٤﴾

مَنْ دُونَ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ
نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ
الْكُفْرِينَ ﴿٤٥﴾

ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٤٦﴾

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبئسَ
مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٤٧﴾

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَأَمَّا
رَبِّيكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ
تَتُوفِينَا فَأَلَيْنَا يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

یا تیکوں وفات بڑے ڈیوں (کوئی گال نہیں)
انہیں ساڈو ولے۔

۷۹۔ تے اساں تیں کتیں پہلے وی رسول
پٹھین انہیں وچو کجھ دا اساں ذکر کیتے تے
کجھ ایجھے ہن جنیں دا اساں تیر بڑے اتے
ذکر نہیں کیتا تے رسول دی اے شان
نہیں جو اللہ دی اجازت دے بغیر کوئی
آیت گھن آون تے جیلھ اللہ دا حکم
آویندے تے سچا فیصلہ کر بڑا ویندے
تے کوڑے گھاٹے وچ پوندن۔

۸۰۔ اللہ اوہے جس تہا بڑے کیتے جانور
بٹائن تال جو تساں انہیں وچو بعض تے
سواری کرو تے بعض دا گوشت کھاؤ۔

۸۱۔ تے تہا بڑے کیتے انہیں وچ نفع
ہن تال جو تساں اپٹے سینیں دیاں خواہشاں
پوریوں کر گھنوتے تہا کوں جانوریں تیں تے
پیٹریں تے سوار کیتا ویندے۔

۸۲۔ تے او تہا کوں اپٹے نشان بڑ کھیندے
تے تساں اللہ دی کیرھی کیرھی آیت دا انکار
کر لیسو۔

۸۳۔ کیا او زمین وچ نہیں پھرے بڑ کھن
ہا جو انہیں کتیں پہلے لوکیں دا کیا انجام تہیا
ہا او گنٹری وچ وی تے طاقت وچ
وی تے علم تے فن وچ وی انہیں کتیں
ودھ ہن انہیں دے عمل انہیں کوں کوئی
فائدہ نہیں بڑتا۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَن قَصَصْنَا
عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ
لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَيْرًا هُنَالِكَ الْبَاطِلُونَ ﴿٧٩﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٨٠﴾

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبَلَّغُوا عَلَيْهَا
حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْفَلَكَ تَحْمَلُونَ ﴿٨١﴾

وَ يُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ
تُنْكِرُونَ ﴿٨٢﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرُ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ فَمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨٣﴾

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ
مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ تَاكَاثُؤُهُمْ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۸۳﴾

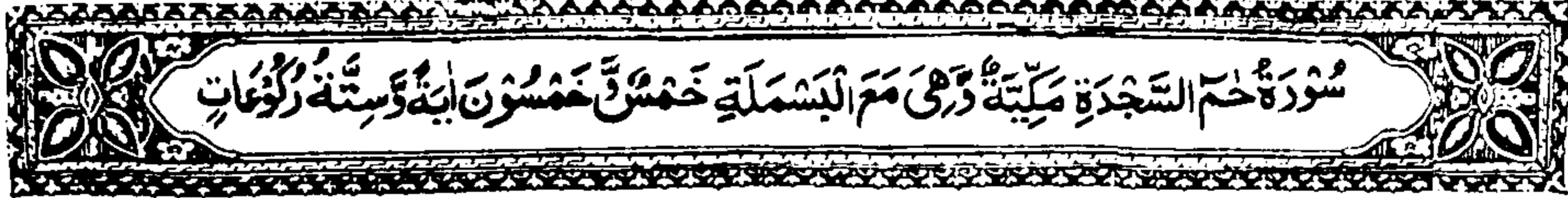
۸۳۔ جیلھے انہیں دے رسول انہیں دوکھکے
دلائل گھن کے آئن، انہیں کنیں جیرھا تھوڑا
جیساں علم ہا اوندے اُتے اکر پیج گئے
ہن تے جیرھے عذاب تے اوکھلے
ہن ہوں عذاب انہیں کوں ولہیٹ گئے۔

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحَدَّاهُ وَكَفَرْنَا بِمَا
كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ جیلھے انہیں ساڈا عذاب بڑھے آکھنیں
اساں ہک اللہ تے ایمان گھن آئے ہیں تے
جیرھا شرک اساں کریندے ہا سے اوند
انکار کریندے ہیں۔

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا
سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ جیلھے انہیں ساڈے عذاب کوں بڑھے اوں
ویلھے دے ایمان انہیں کوں کوئی فائدہ
نہیں پچایا۔ اے اللہ دی سنت جیرھی
اوندے بندیں کیتے ہمیشہ کنیں چلدی
اندی ءتے کافر گھاٹا پاوٹن والین۔

سورة حم سجده مکی سے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۵ آیات تے ۶ رکوعن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا
بن منگئے ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرن
والا ۶۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۲۔ تعریف والا تے بزرگ خدا ۶۔
۳۔ بن منگئے ڈیوٹن والے تے ہوں مہربان
خدا نے اے کتاب لہائی ۶۔

حَمِّ ②

تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③

۴۔ اے کتاب جیندی آیات کھول کھول کے
بیان کیتاں گیئیں قرآن عربی و سچ جاٹن والی
قوم کیتے ہے۔

كِتَابٌ فَضَّلْتَ آيَتَهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ④

۵۔ خوش خبری ڈیوٹن والا تے ڈراوٹن والا
انہیں و جو ہوں ساریں منہ پھیر گدے
تے او سٹدے نہیں۔

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ ⑤

۶۔ تے آکھے نیں ساڈے دل پردے چن
جیندو تساں ساکوں سڈیندے عتے ساڈے
کنیں تے بار تے ساڈے تے تیرے وچ
پردہ ۶، توں عمل کراساں وی عمل کریندے پئے
ہیں۔

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِيْ اَكِنَّةٍ مِّمَّا
تَدْعُونَا اِلَيْهِ وَفِيْ اْذَانِنَا وَقْرٌ
وَ مِنْ بَيْنِنَا وَ بَيْنِكَ حِجَابٌ
فَاعْمَلْ اِنَّمَا عَمِلُوْنَ ⑥

۷۔ توں آکھ میں تے محض تہاڈے آلی کار بشر
ہاں میڈو وحی کیتی دیندی ۶ جو تہاڈا
معبود کہو ۶ اوندے کیتے چمے رہوتے
اوں کنیں بخشش منگو تے مشرکس کیتے عذاب
۸۔ جیرھے زکاۃ نہیں ڈیندے تے او

قُلْ اِنَّمَا اَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ اِلَيَّ اَنْتُمْ اِلٰهُكُمْ
اِلٰهُ وَّاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوْا اِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوْهُ وَوَيْلٌ
لِّلْمُشْرِكِيْنَ ⑦

الَّذِيْنَ لَا يُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ⑧

آخرت دا وی انکار کریندن۔
۹۔ بے شک جیرھے مومنن تے نیک
عمل کریندن انہیں کیتے نہ ختم تھیون والا
اجر۔

۱۰۔ توں آکھ کیا تساں اوندا انکار کریندے
جیس بڑو بڑنہمہ ویح زمین کوں پیدا کیتے
تے اوندے شریک بنیندے۔ اے
رب العالمین۔

۱۱۔ تے اول زمین وچ اوندے اُتے
پھاڑ بناؤنسی تے انہیں وچ برکت
رکھی اس تے انہیں کیتے زمین ویح
کھاوٹ پیوٹ دا سامان اندازے نال پیدا
کر بڑتس۔ اے چار وقتیں وچ کیتس۔ اے
پچھن والیں کیتے برابر۔

۱۲۔ ول اول آسمان دو توجہ کیتی اوڑھوں
ہا اونکوں آکھئے سی تے زمین کوں وی
تساں بڑوہیں خوشی نال یا مجبوری نال میڈی
فرمانبرداری کرو۔ انہیں آکھئے اساں فرمانبردار
بن کے آگئے ہیں۔

۱۳۔ ول انہیں کوں بڑو بڑنہیں وچ سرت
آسمان بنا بڑتنسی۔ تے ہر آسمان کوں اوندی
طاقت بڑے بڑتی اس۔ تے دُنیا دے
آسمان کوں اساں روشنی نال سوٹھا بٹائے
تے اوندے ویح حفاظت دے سامان
وی بٹائے۔ تے اے غالب تے چائے
والے خدا دی تقدیر۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ
مَمْنُونٍ ①

قُلْ أَيْتَكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي
يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أُنْدَادًا ذَلِكَ سَرَابٌ
الْعَالِيْنَ ②

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا
وَقَدَرْنَا فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً
لِّلنَّاسِ يَلِين ③

ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا
وَالْأَرْضِ انثَبِي طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا
طَائِعِينَ ④

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَلْوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى
فِي كُلِّ سَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا
بِصَابِغٍ ⑤ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ ⑥

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ ضِعْفَةَ مِثْلِ
ضِعْفَةَ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿۱۳﴾

إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا
لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَأِنَّا بِنَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَفِرُونَ ﴿۱۵﴾

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَ
قَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا
بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿۱۶﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ
لِنَنْدِبَهُمْ إِلَى الْعَذَابِ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلِالْعَذَابِ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ﴿۱۷﴾

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى
الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صِعْقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۱۸﴾

۱۳- تے جے او منہ پھیر گھنن، توں آکھیں
تہا کون اوں عذاب کنیں ڈرائے جیرھا عاد
تے ثمود دے عذاب آلی کار۔

۱۵- جلیھے انہیں دو انہیں دے اگوی
تے پچھو وی رسول آئن تے آکھئے نیں
جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت
نہ کرو۔ انہیں آکھئے جے ساڈا رب چاہے ہا
تے فرشتے لہا دے ہا تے بے شک
اساں جیرھی کال نال تہا کون پٹھیا گئے اوں
کون نئے منیدے۔

۱۶- عاد قوم نے ملک ورج تاحق وڈائی
کیتی تے آکھیونے جو اساں کنیں زیادہ طاقت
والا کون۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو بیشک
اللہ جیس انہیں کون پیدا کیتے انہیں کنیں
زیادہ طاقت والا ہے تے ساڈی آیات دا
انکار کریندے ہن۔

۱۷- اساں انہیں تے ہوں تکھی اندھاری
پٹھی تے اونحش ڈنہہ ہن تاں جو اساں
انہیں کون دنیاوی زندگی ورج ذلت دا
عذاب چکھاؤں تے آخرت دا عذاب
زیادہ ذلت والا ہے۔ تے انہیں دی امداد
نہ کیتی ویسی۔

۱۸- تے ثمود، اساں انہیں کون سدھا راہ
ڈکھایا ہا، انہیں ہدایت کنیں گمراہی کون
زیادہ پسند کیتے۔ انہیں کون ہا ذلت دے
ہک عذاب انہیں دے عملیں دی وجہ

نال آن پکڑیے۔

۱۹۔ تے اساں مومنین کوں جیرے ڈردے
ہن پچا گدھا۔

۲۰۔ تے جیرے ڈنہہ اللہ دے دشمن
جیندے کر کے بھا دو نیتے ولسن تے
او ونڈ تیج ولسن۔

۲۱۔ جیلھے او اونڈے (دورخ دے) کولہو آوسن
انہیں دی عملیں دی وجہ نال انہیں دے
کن تے اکھیں تے چمڑے انہیں دے
خلاف گواہی ڈلسن۔

۲۲۔ تے او اپنے چمڑیں کوں آکھسن تساں
ساڈے خلاف کیوں گواہی ڈتی ے۔ او
آکھسن ساکوں ہوں اللہ الوائے جس ہر
شے کوں پلوائے تے اوں تہا کوں پہلی
دفعہ پیدا کیتے تے تساں ہوندو ولٹے۔

۲۳۔ تساں اپنے عیب ات گالموں نہ
لکیندے ہا وے جو تہا ڈے کن تے
تہا ڈیاں اکھیں تے تہا ڈے چمڑے تہا ڈے
خلاف گواہی نہ ڈے ڈیوں تے اصل
تہا ڈا اے یقین ہا جو بے شک اللہ
تہا ڈے ہوں سارے عملیں کوں نہیں
چاندا۔

۲۴۔ تے اے تہا ڈا غلط خیال ہا جیرھا
تساں اپنے بے متعلق کیتے، ایں تہا کوں
تباہ کیتے تے تساں گھاٹا پاوٹن وایس وچو
تھی گیو۔

وَجَنَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿۱۹﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿۲۰﴾

كَذَّبُوا إِذَا مَا جَاءَهُمْ وَهُمْ لَا يَسْتَعْتَبُونَ
أَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۱﴾

وَقَالُوا الْجُلُودُ دِهِم لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا
أَنْطَقْنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۲۲﴾

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ
وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ
اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ بے او صبر کرن تے دوزخ انہیں دا
نکاتہ ء تے بے اے خدا دی درساں نال
آوٹا چاہن تے او آنہ سبگن

۲۶۔ تے اساں انہیں نال اینجھے سنگتی لا
ڈتن جنہیں انہیں دے اگو تے پھوڑے
عملیں کوں سوٹھا کر کے ڈکھائے تے انہیں
کیتے اوہا گال پوری تھی جیرھی جنہیں تے
انسائیں وچوں پہلی تو میں تے پوری تھی نالی
بے شک او گھانا پاوٹن والے ہن۔

۲۷۔ تے کافرہیں آکھئے ایس قرآن کوں نہ
سٹو، تے ایندے وچ شور مچاؤ تاں جو
تساں ڈاڑھے تھی ونجھو۔

۲۸۔ اساں ضرور کافرہیں کون سخت عذاب دامزہ
چکھیسوں تے انہیں دے گندے عملیں دا
پہوں بُرا بدلہ ڈیسوں۔

۲۹۔ اے بھائے اللہ دے دشمنیں دا بدلہ ء
اوندے وچ انہیں کیتے ہک لمبی مدت
تیں رہن دا گھر۔ اے بدلہ ء اوندے جو او
ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

۳۰۔ تے کافرہیں آکھئے اے ساڈے رب
ساکوں جنہیں تے انسائیں وچو او لوک ڈکھا
جیں ساکوں گمراہ کیتا ہا اساں انہیں کوں پٹے
پیریں تلے لتاڑوں تے تاں جو او سب
کنیں زیادہ ذلیل تھی ونجھن۔

۳۱۔ بے شک جیرے آہن جو اللہ ساڈا رب
تے ول ایندے تے پک ویندن انہیں

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتَبُوا
فَمَا لَهُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿۲۵﴾

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ ﴿۲۶﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ
وَالغَوَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

فَلَنذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَ
لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۲۸﴾

ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ الثَّارِ لَهُمْ فِيهَا دَارُ
الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿۲۹﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ اضْلَمْنَا
مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا
لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿۳۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ
عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخْفَوُا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا

بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۳۱﴾

تے فرشتے لہسن تے او آکھسن تساں نہ
ڈررتے نہ مونجھے تھیوو تے اوں جنت
نال خوش تھیوو جیندا تہاکوں وعدہ ڈتا گیا ہا۔
۳۲۔ اساں تہاڈے سنگتی ہیں ایں دنیا وچ
وی تے آخرت وچ وی تے جنت وچ
تہاڈے کیتے جیرھی شے کوں تہاڈا دل
کریسی ہے پئی تے تہاکوں بلسی جیرھی شے
منگسو۔

نَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَإِنِّي الْآخِرَةُ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُنَّ أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا
تَدْعُونَ ﴿۳۲﴾

۳۳۔ اے ہوں بخشش والے ہوں مہربان خدا
ولو مہمانی ۷۔

نَزَّلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ اوں کنیں زیادہ چنگی گال کیندی ۷ جیرھا
اللہ دو سڈے تے چنگے کم کرے تے
آکھٹے بے شک نیں فرمانبرداریں وچو ہاں۔
۳۵۔ نیکی تے بدی ہکو جیس نہیں تھی سبکیاں
تے توں میرائی دا جواب چنگائی نال ڈے
توں ڈیکھیس جو تیرڈے تے اوندے
درمیان جیرھی دشمنی ہوسی او ایویں تھی ویسی
جیویں گھانا سنگتی۔

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۴﴾

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ
كَأَنَّهُ وَدِّي حِمِيمٌ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ اے کم محض صبر کرن والے کر سگدن
تے یا او کر سگدن جینکوں نیکی دا ہوں سارا
حصہ ملیا ہویا ہوے۔

وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا
إِلَّا ذُو حِظٍّ عَظِيمٍ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے جے شیطان تیکوں کوئی نقصان پچاوسے
تے توں اللہ دی آم شام منگ، بیشک
او ہوں سٹن والا تے ہوں چاٹن والا ۷۔

وَإِنَّمَا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ
نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ رات تے ڈنہہ تے سمجھ تے چند
اوندے نشانیں وچو ہن۔ تساں سمجھ تے

وَمِنَ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
لَا تَسْجُدُ لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدْ لِلَّهِ الَّذِي

خَلَقَهُنَّ إِن كُنْتُمْ رِيبًا تَعْبُدُونَ ﴿۳۸﴾

فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ
بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿۳۹﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَن تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً
فَإِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ فَاهْتَرَتْ وَرَبَّتْ
إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُخِي الْمَوْتِ
إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۴۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَحْفَظُونَ عَلَيْنَا
أَفَنُتَلَقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَن يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۴۱﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّ لَهُمْ لَكِتَابًا
عَزِيزًا ﴿۴۲﴾

لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ
تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿۴۳﴾

مَا يَقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ

چندر کوں سجدہ نہ کرو، اللہ سب کوں سجدہ
کرو۔ جسیں انہیں کوں پیدا کیتے جے تساں
ہوں ہک دی عبادت کریندے ءوتاں۔

۳۹۔ تے جے او وڈائی کرن تے تیرے رب
دے کولو او بندے ہن جیرے رات ڈینہ
اوندی تسبیح کریدن تے تھکدے نہیں۔

۴۰۔ تے اوندے نشان وچو اے وی ہے
جو بے شک توں زمین کوں بر ڈہدیں
تے جیلھے اساں اوندے اُتے پانی
لیندے ہں اونکوں توں زندگی مل ویندی
تے ودھن پئے ویندی ءے بے شک جس
اونکوں آباد کیتے او ہو مردیں کوں جیندا
کرن والا ءے بے شک او ہر چیز تے قادر۔

۴۱۔ بے شک جیرے ساڈی آیات وچ
غلطیاں کڈھیندن او اساں کنیں نک نہیں
سگدے۔ کیا جیرھا دوزخ وچ سٹیا ویسی
او چنگا ءے یا جیرھا قیامت دے ڈینہ
امن نال او سی او تساں جو چاہو کرو
بے شک او ڈہدا پئے جو تساں کریندے
۴۲۔ بے شک جیرے ذکر (قرآن) دا انکار
کریدن جیلھے انہیں دو آئے تے بیشک
او غالب کتاب۔

۴۳۔ کوڑ نہ اوندے اگو تے نہ اوندے پھو
آ سگدے اونکوں سیانے تے صفیں والے
خدا لہائے۔

۴۴۔ تیکوں ہی صرف او ہا گال کیتی ویندی ءے

السجدة ۳۱

إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿۳۶﴾

جیرھی تیں کنیں پہلے رسولیں کوں آکھی
گبی ہائی۔ بے شک تیرا رب بخشش والا
تے دردناک عذاب ڈیون والا۔

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَجَبًا لَقَالُوا لَوْلَا نُفِصِلَتْ آيَاتُهُ
ءَا عَجَبِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءً
وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقُرْ
ذَهُوعَلَيْهِمْ عَمًى أُولَئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ﴿۳۷﴾

۳۵۔ تے جے اساں اینکوں عجبی ہٹاؤں ہا
(عربی دے سوا کہیں ہی زبان وچ لساؤں ہا)
تے اسے آکھن ہا ایندیاں آیات واضح
کا نہیں کیا عجبی زبان نے عربی بنی (کھاندا نہیں) توں آکھ اے
مونیں کیتے ہدایت تے شفاء تے جیرھے

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا
كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ
لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿۳۸﴾

نہیں منیندے انہیں دے کنیں وچ پوڑ
تے انہیں کوں پتہ کارہ نہیں اسے ایویں
ہن جیویں کہیں کوں پریں کنیں سڈیا ونچے
۳۶۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی
ہائی۔ اوندے وچ اختلاف کیتا گئے تے
جے ہک گال (رحمت دی) نہ تھی چکی ہوے
ہاتے انہیں وچ فیصلہ تھی گیا ہوے ہا
بے شک او ایں قرآن دے بارے وچ
اوں شک وچین جیرھا تباہ کرن والا۔

مَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا
وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿۳۹﴾

۳۷۔ تے جیرھا چنگے کم کریسی اوندرا ثواب ہونکوں
ہاں تے جیرھا برائی کریسی اوندرا گناہ اونکوں
تھیسے تے تیرا رب اپنے بندیں
تے اصلو ظلم نہیں کریںدا۔

إِلَيْهِ يُرْدُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرٍ
مِّنْ أَكْثَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ
إِلَّا بِعِلْبِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِبْنُ شَرَكَاةٍ قَالُوا
أَذْنُكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿۴۰﴾

۳۸۔ قیامت دا علم ہوندو دلایا ویندے تے جیرھا گوشیں
وچ پھل کڈھیندے تے تیریت اپنے ڈوڈھ وچ
چیندی یا چٹیدی اونکوں پتہ ہوندے، او جڈاں
لوکیں کوں سڈکے آکھی میڈے شریک کتھا ہن۔ او
آکھن اساں تیکوں صاف ڈس ڈتے ساڈے وچو

الْحَمْدُ لِلَّهِ

﴿۳۹﴾

ایندا کوئی گواہ کاہ نہیں۔

۴۹۔ اس کنیں پہلے او جیرھے مبعود سٹیندے ہن
او رل و سین تے انہیں کول یقین تھی و سی جو او
کھٹھائیں نہیں بھج سگدے۔

۵۰۔ انسان چنگائی دی دعائیں نہیں تھکراتے ہے
اونکوں تکلیف آونچے تے نا امید تھی ویندے۔

۵۱۔ تے جے اساں اونکوں رحمت دامنہ چکھاؤں ڈکھ
پہنچن دے بعد تے اکھن پٹے ویندے اے میڈا حق
ہاتے میکوں یقین قیامت نہیں آونی تے جے میکوں
میڈے رب دو ولایا گیا تے اوندے کولہوں میڈے کیتے
بہوں چنگیاں نعمتاں ہوں پیاں تے اساں کافرین کول نہیں
دے اعمال داضرور ڈیسوں تے انہیں کول بہوں سخت
عذاب چکھیسوں۔

۵۲۔ تے جیلھے اساں انسان تے انعام کریندے ہن
تے او منہ پھر گھندے تے اساں کنیں کہ پاسے تھی ویندے
تے جیلھے اونکوں تکلیف پنچدی تے او وڈیاں وڈیاں
دعائیں کرن پئے ویندے۔

۵۳۔ تول انہیں کول اکھ ڈسو جے اے قرآن اللہ لو ہوے
تے تساں اوندا انکار کر ڈیوتے اوں کنیں ودھ گمراہ کون ہوسی
جیرھا سچ کنیں بھج ونچے۔

۵۴۔ اساں ساری دنیا وچ کھنڈیے ہوئے لوکیں کول اپنے
نشان ضرور دکھیسوں تے انہیں دی اپنی جانیں وچ دی تے
اتراے گال ظاہر تھی و سی جو اے (قرآن) پر سچ تے کیا انہیں
کیتے اے کافی نہیں جو اللہ ہر شے تے نگران۔

۵۵۔ سنو بے شک او اپنے رب دی ملاقات وچ شک کریندے
پہن سنو بے شک او ہر شے کول گھرا پانی کھڑے۔

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُوا
مَّا لَهُمْ مِنْ فَيْصٍ ۝۴۹

لَا يَسْتَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ
فَيُؤَسِّ قُنُوطٌ ۝۵۰

وَلَئِنْ أَدْقْنَاهُ رَحْمَةً مِّمَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ
لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ
رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَاكُنَّا نَقْتُلُهُمْ مِنْ عَذَابٍ
غَلِيظٍ ۝۵۱

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأِجِنَابِيَةً
وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ۝۵۲

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ
بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقِ بَعِيدٍ ۝۵۳

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ
يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝۵۴

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيَةٍ مِنَ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَّا يَكُنَّ
بِجُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ۝۵۵

سُورَةُ الشُّورَى مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ اَرْبَعٌ وَخَمْسُونَ آيَةً وَخَمْسَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورہ شوریٰ مکی ۷۷ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۴ آیتاں تے ۵ رکوعن

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے
ڈیون والاتے پہوں مہربان۔
- ۲۔ ساری صفیتیں والے بزرگ۔
- ۳۔ چائن والے سنن والے تے قادر خدا (نے اے کتاب لہانی ۷)
- ۴۔ ایویں نبیڈوتے نیں کین پہلے لوکیں دو وحی کریندے
اللہ غالب تے سیانا۔
- ۵۔ جو آسمانیں تے زمین وچ سب ہوندے تے اوہوں اُچاتے وڈا۔
- ۶۔ تھی بگدے جو آسمان انہیں دے اتوڑٹ کے ڈھ
پون تے فرشتے اپنے رب دی تعریف تے پاکیزگی بیان
کریندن تے زمین والیں کیتے بخشش منگدن، سنو
بے شک اللہ پہوں بخشن والے تے پہوں مہربان۔
- ۷۔ جبرہ اوندے سواہے سنگتی بنا گھندن، اللہ انہیں
تے نگران تے توں نگران نوہیں۔
- ۸۔ تے ایویں اساں تیر وقرآن عربی وحی کیتے تاں
جو توں وستیں دی ما (مکے) تے اوندے چودھار کول
ڈرانویں تے کٹھے تھیون دے ڈینہہ کنیں ڈرانویں تے
اوندے وحی کوئی شک نہیں ہک ٹولہ جنت وچ ہوسی
تے ہک ٹولہ دوزخ وچ ہوسی۔
- ۹۔ تے جے اللہ چاہے ہا انہیں ساریں کول ہکا امت بنا
ڈیوے ہاتے اصل اد جینکوں چاہندے اپنی رحمت
وچ داخل کریندے تے ظالمیں دا کوئی سنگتی تے
- كَذٰلِكَ يُوحِیْ اِلَیْكَ وَ اِلٰی الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِكَ
اللّٰهُ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ②
- لَهُ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَلِیُّ
الْعَظِیْمُ ③
- تَكَادُ السَّمٰوٰتُ یَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلٰئِكَةُ
یُسَبِّحُوْنَ بِحَمْدِ رَبِّهِنَّ وَ یَسْتَغْفِرُوْنَ لِمَنْ فِی
الْاَرْضِ اِلَّا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ ④
- وَ الَّذِیْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِہٖ اَوْلِیَاءَ اللّٰهُ حَفِیْظُ
عَلٰیہُمْ ۙ وَ مَا اَنْتَ عَلَیْہُمْ بِوَكِیْلِ ⑤
- وَ كَذٰلِكَ اَوْحٰیْنَا اِلَیْكَ قُرْاٰنًا عَرَبِیًّا لِتُنذِرَ اُمَّ
الْقُرٰی وَ مَنْ حَوْلَهَا وَ تُنذِرَ یَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَیْبَ
فِیْہِ فَرِیْقٌ فِی الْجَنَّةِ وَ فَرِیْقٌ فِی السَّعِیْرِ ⑥
- وَ لَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَعَلْہُمْ اُمَّةً وَّ اَحَدَةً وَ لٰكِنْ
یُدْخِلُ مَنْ یَّشَآءُ فِی رَحْمَتِہٖ وَ الظَّالِمُوْنَ مَا لَہُمْ
مِنْ وَّلٰیٍّ وَ لَا نَصِیْرِ ⑦

امدادی نہیں۔

۱۰۔ کیا انہیں اوندے سوا پہنچتی بنا گدھن، اللہ ہی سنگتی ہے اور ہومو میں کوں جیندا کریندے تے او ہر شے تے قادر۔

۱۱۔ تے جے ایں گال وچ تہاڑا اختلاف تھوے تے اوند ا فیصلہ اللہ تے ہے اے اللہ جیرھا میڈا رب میکوں اوندے اتے بھروسہ تے میں ہوندو جھکال ۱۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بناون والا تہاڑے اپنے وچواں جوڑے بناون تے ڈنگریں دے وی جوڑے بناونسی اوندے وچ تہا کوں ودھیندے اوں جیہاں کوئی نہیں تے او بہوں سنن والا تے ڈیکھن والا

۱۳۔ آسمان تے زمین دیاں کنبیاں ہوں کیں ہن۔ جیندے کیتے چاہندے رزق ودھیندے تے تنگ کریندے، بے شک او ہر شے کوں چاندے ۱۴۔ اوں تہا کوں او دین ڈتے جیندی وصیت اول نوح کوں کیتی ہائی تے ہن تہاڑے اتے ایندی وحی کیتی ہے تے جیندی وصیت اسماں ابراہیم تے موسیٰ تے عیسیٰ کوں دی کیتی ہائی جو تساں دین کوں قائم کرو تے انجوا نچ نہ تھیو، مشرکین کیتے او گال بہوں اوکھی ہے جیندو تساں انہیں کوں سڈنیے ہے جینکوں اللہ چاہندے اونکوں دین کیتے چن گھندے تے جیرھا اوندو جھکے اونکوں سدھاراہ ڈکھلیندے۔

۱۵۔ اے اختلاف انہیں محض اول دیکھے کیتے جملے اوندو علم انہیں کیں آگئے۔ ایندی وجہ آپت دی ضد تے بغض ہائی تے جے ہک مقرر مدت میں ہک گال

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَإِنَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۰﴾

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿۱۱﴾

فَاطَرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۱۲﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۳﴾

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿۱۴﴾

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَنِيًّا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ

دافصلہ نہ تھی چکیا ہوئے ہاتے انہیں دافصلہ تھی گیا ہوئے ہاتے جنہیں کول کتاب دوارث بنایا گیا! انہیں دے بعد اودندے بارے وحق بے چین کرن والے شک وحق پیئے ہوئے۔

۱۶۔ تے ایس دین دوتوں سبڈتے جیویں تیکوں حکم کیتا گئے پکارہ تے انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کرتے آکھ اللہ سیں جیرھی کتاب لہائی میں اونکوں مینداں تے میکوں حکم جو میں تہاڈے وحق انصاف کراں۔ اللہ ساڈا تے تہاڈا رب ساڈے اعمال ساڈے کیتے ہن تے تہاڈے اعمال تہاڈے کیتے ہن، تہاڈے تے ساڈے درمیان کوئی بھیڑا کا نہیں، اللہ ساکوں کٹھا کر سی تے ہوندو ونبھنٹے

۱۷۔ جیرھے لوگ اللہ دے بارے وحق بھیڑا کریندن بعدا بندے جو اونکوں بہوں سارے لوک میندن انہیں دی دلیل اللہ دے حضور تر وڑوٹی ولسی تے انہیں تے غضب لہسی تے انہیں کیتے سخت عذاب۔

۱۸۔ اللہ اوہے جس سچ نال کتاب لہائی تے ترکروی وی تے تیکوں کیس ڈسیئے جو مقررہ وقت کو لہوے۔

۱۹۔ جیرھے اونکوں میندے نیس او اونکوں جلدی منگدن تے مومن اول کینس ڈردن تے جاٹدن جو بے شک جیرھے اول وقت دے متعلق شک کریندن او پرلے درجے دی گمراہی دچن۔

۲۰۔ اللہ اپنے بندیں تے مہربان تے جینکوں چاہندے رزق ڈیندے تے طاقت والائے غالب۔

۲۱۔ جیرھا آخرت دی رٹھ چاہندے اسال اوندے کیتے اوندی رٹھ ودھا ڈیندے ہیں تے جیرھا دنیا دی رٹھ چاہندے اونکوں دی اوندے وچوڑیندے ہیں تے

أُورثُوا الْكُتُبَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ قُرْبٍ ۱۵

فَلِذَلِكَ فَادُعْ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حِجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۱۶

وَالَّذِينَ يُجَاجُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۱۷

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۱۸
يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ ۱۹
إِلَّا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ۲۰

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۲۱

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ

مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿۲۱﴾

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ
بِهِ اللَّهُ وَتَوَلَّوْا كَلِمَةَ الْفُضْلِ لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ وَ
إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۲۲﴾

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ
بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَةٍ
الْجَنَّةِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ
الْفُضْلُ الْكَبِيرُ ﴿۲۳﴾

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ
فِي الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا
حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۲۴﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَأِ اللَّهُ
يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ وَيَبْحِ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُخَيِّقُ الْحَقَّ
بِكَلِمَتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۲۵﴾

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿۲۶﴾

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ
مِّنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿۲۷﴾

اوندا آخرت وچ کوئی حصہ نہیں۔

۲۲۔ کیا انہیں دے شریکین جیرھے انہیں کوں اینجھا
دین ڈیندن جیندی اللہ اجازت نہیں ڈیندا۔ فیصلے
دی گال نہ تھی گئی ہوندی تے انہیں وح فیصلہ کر ڈتا
ونچے ہاتے بے شک ظالمیں کیتے دردناک عذاب۔

۲۳۔ توں ظالمیں کوں ڈہدیں اپنے عملیں کیں ڈرے
پہن تے (عذاب) انہیں تے ضرور اونٹے تے جیرھے
مومن تے نیک عمل کریندن او جنت دے باغیں وح
ہوسن، انہیں کیتے انہیں دے رب دے کو لہو او سب
کچھ ہے جو او چاہسن تے اے بہوں ڈوا فضل۔

۲۴۔ اللہ سیس میں فضل دی خوش خبری ڈیندے اپنے
مومن تے نیک عمل کرن والے بندیں کوں توں اکھ میں
تے ایندا اجر محض رشتے داریں جہیں محبت منگداں تے
جیرھانیک کر لیسے اوں نیکی کوں اسان بہوں سوٹھا کر
ڈیسوں بے شک اللہ بہوں بخشن والا تے قدر کرن والا
۲۵۔ کیا او آہن جو اوں اللہ تے کوڑ پدھے تے جے اللہ
چاہے تے تیبے دل تے مہر لا ڈیوے تے اللہ کوڑ
کوں مٹا ڈیندے تے حق کوں اپنے نشانیں نال قائم
کر ڈیندے بے شک او دلیں دی گالہیں کوں چائنٹ
والا۔

۲۶۔ او ہو جیرھا اپنے بندیں دی توبہ قبول کریندے
تے برائیاں مٹا ڈیندے تے جو تساں کریندے، او
چاندے۔

۲۷۔ تے او مومنین تے نیک عمل کرن والیں دیاں دعائیں
سُنڈے، اتے اپنا فضل انہیں تے ودھا ڈیندے تے
کافریں کیتے بہوں سخت عذاب۔

۲۸۔ جے اللہ اپنے بندیں کیتے رزق ودھا ڈیوے ہاتے
اے زمین وقح منہ زور تھی دنجن ہا اصل او جتنا چاہندے
اندازے دے مطابق لہیندے، بے شک او اپنے
بندیں کنیں باخبر تے ڈیکھن والا ۷۔

۲۹۔ تے او ہوے جیرھا مہینہ دسیندے اوندے بعد
جملھے لوک نا امید تھی دیندن تے اپنی رحمت کھنڈا ڈیندے
تے او ہونگتی تے بہوں صفتیں والا ۷۔

۳۰۔ تے اوندے نشانیں وچوہ آسمانیں تے زمین
دی پیدائش تے انہیں وقح جیرھے جانور پیدائتسی،
تے او جیرھے ویلھے چاہسی انہیں کو کٹھا کر ڈیون تے
قادر۔

۳۱۔ جیرھی مصیبت تہاکوں پہنچدی ۷ او تہا ڈے
علیں دی وجہ کن ہوندی ۷ تے او بہوں سارے
گناہ معاف کر ڈیندے۔

۳۲۔ تے تساں زمین وقح اونکوں ہرانو تھے سبکدے
تے اللہ دے سواز تہا ڈا کوئی سنگتی ۷ تے نہ کوئی امدادی
۳۳۔ تے اوندے نشانیں وچوہ سمندر وقح ٹرن والیاں
پہاڑیں جیڈیاں پیڑیاں ہن۔

۳۴۔ جے او چاہوے تے ہوائیں کوں کھڑا ڈیوے
تے بیڑیاں پانی دے اُتے کھڑیاں رہ وچن، بے شک
اوندے وقح ہر صبر کرن والے تے شکر کرن والے کیتے
نشانیان ہن۔

۳۵۔ یا انہیں دے عملیں دی وجہ نال انہیں کوں ہلاک
کر ڈیوے تے او بہوں سارے گناہ معاف کر ڈیندے
۳۶۔ تے جیرھے ساڈی آیات دے بارے وقح
بحث کریندن انہیں کوں او جانڈے تے انہیں

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ
وَلَكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ
بَصِيرٌ ۱۸

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا
وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ۱۹

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ
قَدِيرٌ ۲۰

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبْتُمْ أَيْدِيكُمْ
وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ۲۱

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۲۲ وَمَا لَكُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۲۳
وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ۲۴

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۲۵

أَوْ يُوقِفَهُنَّ بِمَا كَسَبْنَ وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ۲۶

وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ
مَخِصٍ ۲۷

کہتے بھجن دی کوئی جانبیں۔

۳۷۔ تے جو تہا کوں ڈتا گئے او دنیا دی زندگی و اتھوڑا سامان تے جیرھا اللہ کنیں ہے او چنگاں تے ہائی رہوٹن والا انہیں کہتے جیرھے مومنن تے اپنے رب تے بھروسہ کریندن۔

۳۸۔ تے جیرھے وڈیں گناہیں کنیں تے بے حیائی کنیں بچدن تے جیرھے ویلے انہیں کوں کاوڑ بگدیء او معاف کر ڈیندن۔

۳۹۔ تے جیرھے اپنے رب دی گال قبول کریندن تے نماز پڑھدن تے ہر گال کہتے صلاح مشورہ کریندن تے جو اساں انہیں کوں ڈتے او ندے وچو خرچ کریندن۔

۴۰۔ تے جیلھے انہیں تے کوئی ظلم تھیندے او بدلہ گھندن۔

۴۱۔ تے بُرائی دا بدلہ او ہو تلابرائیء تے جیرھا معاف کر ڈیوے تے اصلاح کرے او ندا اجر اللہ تے ہے بے شک او ظالمیں کوں پسند نہیں کریندا۔

۴۲۔ تے جیرھے ظلم دے بعد بدلہ گھندن انہیں تے کوئی ڈوہ نہیں آوندا۔

۴۳۔ ڈوہ انہیں تے آوندے جیرھے لوکیں تے ظلم کریندن تے زمین وچ ناحق زیادتی کریندن، ایسھے لوک ہن جنہیں کہتے ڈکھ ڈیون والا عذاب۔

۴۴۔ تے جیں صبر کیا تے بخش ڈتا تے بے شک اے وڈی ہمت آلاکم۔

۴۵۔ تے جیکوں اللہ گمراہ کرے ایندے بعد او ندا کوئی سنگتی کاہ نہیں تے توں ظالمیں کوں ڈہدیں جیلھے

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۳۷﴾

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ إِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ وَإِذَا
مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿۳۸﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ
شُورًا بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿۳۹﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿۴۰﴾

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ
فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿۴۱﴾

وَلَمَنْ اتَّصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ
سَبِيلٍ ﴿۴۲﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۴۳﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۴۴﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَدِيِّ مَنْ بَعْدَهُ
وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ

إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ۝۵

او عذاب ڈہن آہن کیا ایں عذاب کوں ہٹاؤں
دی کوئی راہ ہے۔

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الذَّلِيلِ
يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ الْخٰسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۚ أَلَا إِنَّ الظَّٰلِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ۝۶

۴۶۔ تے توں انہیں کوں ڈہیں جو او عذاب دے
اگو پیش کیتے دین ذلت نال نویٹے پئے ہوسن تے
جھکی اکھیں نال ڈیکھسن تے مومن آکھسن بے شک
جیرھے لوکیں اپنے آپ کوں گھاٹا ڈتے بے شک
اوشے گھاٹا پاؤں والے ہن تے انہیں دے ٹہروی
قیامت دے ڈینہہ سٹوبے شک ظالم کھڑو ہٹن والے
عذاب وچن۔

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءٍ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ۝۷

۴۷۔ انہیں دے کوئی سنگتی نہ ہوسن جیرھے انہیں کوں اللہ
دے سوا امداد ڈیون تے جیکوں اللہ گمراہ کرے او ندے
خلاف کوئی راہ کاہنیں۔

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمًا لَا مَرَدَّ
لَهُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَّلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ
مِنْ نّٰكِرٍ ۝۸

۴۸۔ ایں کینں پہلے جو او ڈینہہ آونجے جیرھا اللہ لوٹل نہیں
سگد اتساں اپنے رب الا سٹواوں ڈینہہ تہا ڈی نہ پناہ
ہوسی تے نہ انکار دی جا۔

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۚ إِنَّ عَلَيْكَ
إِلَّا الْبَلْعُ ۖ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنسَانَ مِن تَارِحَةٍ فَرِحَ
بِهَا ۖ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيْئَةٌ ۖ بِئْسَ قَدَمَتَ أَيْدِيهِمْ
فَإِنَّ الْإِنسَانَ كَفُورٌ ۝۹

۴۹۔ تے جے او منہ پھیر گھنن تے تیکوں اساں انہیں
تے نگران بنا کے نہیں پٹھیا، تہیڈا کم محض پچا ڈیون ٹپ
تے اساں جیلھے انسان تے رحمت کریندے ہس۔
اوندے تے اکثر تچ دیندے تے جے انہیں کوں مصیبت
اونجے انہیں دے عملیں دی وجر نال، بے شک انسان
ناشکر ابن ویندے۔

إِلٰهُهُمُّ مَلِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۗ
يَهْبُ لِمَنْ يَشَآءُ اِنَاثًا وَيَهْبُ لِمَنْ يَشَآءُ
الذُّكُوْرَ ۝۱۰

۵۰۔ آسماں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی اے
جو او چاہندے پیدا کریندے تے جیکوں چاہندے
چھوہر ہس ڈیندے تے جیکوں چاہندے چھوہر ڈیندے
۵۱۔ یا او چھوہر ہس تے چھوہر رلا ڈیندے تے جیکوں
چاہندے مڈھنٹا ڈیندے، بے شک او چائٹن والا

أُوْزُوْجَهُمْ ذُكْرًا ۖ وَإِنَّا ۖ وَنَجْعَلُ مَنْ يَشَآءُ
عَقِيْبًا ۚ إِنَّهُ عَلِيْمٌ قَدِيْرٌ ۝۱۱

تے قادر۔

۵۲۔ تے کہیں آدمی دی شان نہیں جو اللہ سببیں اوندے
نال الارے سوائے وحی دے تے پردے دے
بچھو۔ تے یا رسول پھٹے۔ تے جنیدے اُتے چاہندے
اپنی مرضی نال وحی کیندے۔ بے شک اوہوں اُچاتے سیانا

۵۳۔ تے ایویں اُساں تیڈے اُتے اپنے حکم نال کلام
لہائے تے توں نہ چاندانا نویں جو کتاب کیا ہے تے
ایمان کیا ہے تے اصل اونکوں اُساں نور بنائے جنیدے
نال جیکوں اُساں چاہندے ہیں اپنے بندیں وچو
سدھاراہ ڈکھیندے ہیں۔ تے بے شک توں سدھے
راہ دو ہدایت ڈیندیں۔

۵۴۔ اول اللہ داراہ جنیدے کیتے ہے جو آسمانیں
وچ تے زمین وچ۔ سنو سارے معاملات اللہ
دو ولسن۔

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ
وَرَائِي حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بآذَانِهِ
مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ ۝۵۲

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ
تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ
نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ
لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝۵۳

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
إِلَّا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ۝۵۴

سُورَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ تِسْعُونَ آيَةً وَسَبْعَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورہ زخرف مکی ہے۔ بسم اللہ نال ایندیاں ۹۰ ایتیاں تے ۷ رکوع ہن

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے
ڈیون والا تے بہوں مہربان۔
- ۲۔ بہوں صفیتیں والا تے بزرگ خدا۔
- ۳۔ تے اپنے مضمون کھول کھول کے بیان کر ڈیون
والی اے کتاب گواہ۔

مطابقہ
عند التصویب

- ۴۔ بے شک اساں اینکوں عربی قرآن بٹائے تاں
جو تہساں عقل کرو۔
- ۵۔ اوام کتاب وح جیڑھی ساڈے نزدیک
بہوں شان والی تے سٹمپ نال بھری ہوئی ہے۔
- ۶۔ کیا اساں کتاب دا ذکر محض ات گا لہوں چھوڑ ڈیوں
جو تہساں حد کنیں ودھی ہوئی قوم ہوے۔
- ۷۔ تے اساں کے تلا رسول پہلی قومیں وح پٹھین۔
- ۸۔ جیڑھے ویلھے انہیں کین کوئی نبی اوندا ہا او اوندے
نال شکر یاں کریندے ہن۔
- ۹۔ اساں انہیں کین زیادہ طاقت والے لوکیں کوں
ہلاک کر ڈتا ہا (اے کیا بن) تے پہلے لوکیں دی مثال
گذر چکی ہے۔
- ۱۰۔ جے توں انہیں کین پھپھیں جو آسمان تے زمین کیں
پیدا کیتن تے او ضرور اکھسن انہیں کوں غالب تے
جاننے آئے خدا پیدا کیتے۔
- ۱۱۔ جیں تہا ڈے کیتے زمین کوں دچھاٹنا بٹائے تے
تہا ڈے کیتے اوندے وح رستے بٹانسی تاں جو تہساں

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

حَمْدٌ ②

وَ الْكِتَابِ الْبَيِّنِ ③

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ④

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ حَكِيمٌ ⑤

أَفَضْرِبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أِنْ كُنْتُمْ
قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ⑥

وَ كَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ⑦
وَ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيِّ إِلَّا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ⑧

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَ مَضَى مَثَلُ
الْأَوَّلِينَ ⑨

وَ لِيُنْزِلَ عَلَيْكُمْ مِنْ سَمَوَاتٍ مَاءً مُّهِدًا وَ جَعَلَ لَكُمْ
فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ⑩

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَ جَعَلَ لَكُمْ
فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ⑪

ہدایت پاؤ۔

۱۲۔ تے جس تہاڑے کیتے آسمان کیں اندازے نال
پانی لہاٹے تے اساں اوندے نال بر زمین کوں
وسوں کمرہڑتے تے تساں وی ایویں کڈھیے ویسوں۔
۱۳۔ تے جس سارے جوڑے پیدا کیتن تے تہاڑے
کیتے بیڑیاں تے جانور پیدا کیتن جنہیں تے تساں سوار
تھیندے ۶۔

۱۴۔ تاں جو تساں اوندی کنڈ تے چنگی طراں بہہ و پو
تے اوندے اُتے بہن دے بعد اپنے رب وی نعمت
کوں یاد کرو (اوند اشکر کرو) تے آکھو پاک او ذات
جس ایسوں ساڑے تابع کیتے اساں ایسوں اپنے
تابع نہ بنا سگدے ہاے۔

۱۵۔ تے بے شک اساں اپنے رب دودل ونچے۔
۱۶۔ تے انہیں اوندے بندیں و جو اوندے کیتے
حصہ بنا ڈتے (آہن چھوہریں ہونڈیاں) بیشک
انسان کھلا کھلا نا شکر ۷۔

۱۷۔ کیا جو او پیدا کریندے اوندے وچ اپنے کیتے
چھوہریں بنا لئسی تے تہاڑے کیتے چھوہر۔
۱۸۔ تے جیلے کہیں ہک کوں خوش خبری ملدی ۷
اوندی جیہی او خدا کیتے آہدے (چھوہری) تے اوند
منہ کالا دھوں سٹی ویندے تے بہوں کوڑ تیج ویندے
۱۹۔ کیا جیہی گناہیں وچ پلدی ۷ تے جھیرے وچ
اپنے دل دی گال صاف نہیں کر سگدی (او خدا
کیتے ہے)۔

۲۰۔ تے فرشتیں کوں جیہی اللہ دے ہا نہیں ہن
انہیں لوکیں تے متیں بنا ڈتے کیا او انہیں دے پیدا

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا
بِهِ بُلْدَةً مَّيِّتًا كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿۱۲﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ
الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿۱۳﴾

لَتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ
إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحٰنَ الَّذِي سَخَّرَ
لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿۱۴﴾

وَأَنبَأْنَا إِلَىٰ رَبِّنَا لِنُقَلِّبُونَ ﴿۱۵﴾
وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ
مُّبِينٌ ﴿۱۶﴾

أَمَّا تَخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بِنْتٍ وَأَصْفَكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿۱۷﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمٰنِ مَثَلًا
ظَلَّ وَجْهُهُ مُسَوِّدًا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿۱۸﴾

أَوْ مَن يُنشَوٰ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ
مُبِينٍ ﴿۱۹﴾

وَجَعَلُوا الْمَلٰئِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمٰنِ إِنَآثًا
أَشْهُدُوا وَخَلَقَهُمْ سَكَنًا شَٰهَادَتَهُمْ وَيُسَلَوْنَ ﴿۲۰﴾

تھیوں ویلھے اتھائیں بن تے انہیں دی گواہی ضرور
لکھی ویسی تے انہیں کنیں ضرور پکھیا ویسی۔

۲۱۔ تے او آہدن بے رحمن خدا چاہے ہا تے اساں
انہیں دی عبادت نہ کروں ہا۔ ایں گال دا انہیں کوں
کوئی علم کاء نہیں او ایویں ڈھکو سلے مریندے پین۔
۲۲۔ یا ساں انہیں کوں ایں کنیں پہلے کتاب ڈتی ۽ جیکوں
او پکڑی پین۔

۲۳۔ اصل او آہدن بے شک اساں اپنے پیو ڈاڈیں
کوں ہک طریقے تے کم کریندا ڈٹھے تے اساں انہیں
دے پیریں تے ٹردے رہ ویسوں۔

۲۴۔ تے ایویں اساں جڈاں وی کہیں وتی وچ
رسول پٹھئے انہیں دے امیر لوکیں محض اے آکھے جو
بے شک اساں اپنے پیو ڈاڈیں کوں ہک طریقے
تے ڈٹھے تے بے شک اساں انہیں دے پیریں
تے ٹردے ویسوں۔

۲۵۔ توں آکھ بھانویں میں تہا ڈواوں کنیں چنگی تعلیم
گھن آیا ہواں جیں دے اُتے تساں اپنے پیو ڈاڈیں
کوں عمل کریندا ڈٹھے انہیں آکھے اساں جو توں گھن
کے آئیں اوندا انکار کریندے ہیں

۲۶۔ تے اساں انہیں کنیں بدلہ گدھے تے توں ڈکھ
جھٹلاوٹن والیں دا کینبھا انجام۔

۲۷۔ تے جیلھے ابراہیم اپنے پیو کوں آکھے تے اپنی
قوم کوں جیندی تساں عبادت کریندے ۽ میں
انہیں کنیں باہر دہاں۔

۲۸۔ سوائے اوں خدا دے جیں میکوں پیدا کیتے تے
بے شک میکوں سدھاراہ ضرور ڈکھلیسی۔

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَالَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ①

أَمْ اتَّبِعْتَهُمْ كَتَبْنَا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَسْكِرُونَ ②

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثِرِهِمْ
مُقْتَدُونَ ③

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ
إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهُمْ إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا
عَلَىٰ آثِرِهِمْ مُقْتَدُونَ ④

قُلْ أُولُو عِمْتِكُمْ بَاهْدَىٰ مِنَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ
آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كِفْرُونَ ⑤

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكْدِبِينَ ⑥

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ
مِمَّا تَعْبُدُونَ ⑦

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ⑧

۲۹۔ تے اوں تعلیم کوں حضرت ابراہیمؑ نے اپنی اولاد
وہج ہمیشہ کیتے یادگار بنا کے چھوڑ ڈاتاں جو او (شکر
کنیں) اُرک ونبھن۔

۳۰۔ اصل میں انہیں کوں تے انہیں دے پوڑاڈیں
کوں فائدہ پچاپاتے انہیں کنیں حق کھول کے بیان
کر ڈیوں والا رسول وی آیا۔

۳۱۔ تے جیلھے انہیں کنیں سچ آگیا انہیں آکھئے اے
جادوئے تے بے شک اساں ایندا انکار کریندے ہیں۔
۳۲۔ تے انہیں آکھئے اے قرآن ڈو وڈی وستیں دے
کبیں بندے تے کیوں نہیں لہایا گیا۔

۳۳۔ کیا اوتیڈے رب دی رحمت کوں و نڈیندن
اساں دنیاوی زندگی وہج زندگی داساں و نڈیڈتے۔ تے
اساں انہیں وچو کچھ لوکبیں کوں بے لوکبیں اچا تنبہ
ڈتے تے نتیجہ اے نھئے جو کچھ لوک نہیں دانڈاں اڈاؤن

پئے بگیشن تے تیڈے رب دی رحمت اوں کنیں
بہوں چنگی جو او کٹھا کریندن۔

۳۴۔ تے جے لوکبیں دے ہو کچھ تھی ونبھن داڈرنہ
ہوے ہاتے اساں رحمن خدا دے کافرین دی چھتیں
کوں تے پوڑیں کوں جیندے اتے او چڑھدن
چاندی دا بناڈیوں ہا۔

۳۵۔ تے انہیں دے گھریں دے دروازیں کوں تے
ہما پچیں کوں جیندے اتے او ٹیک لا پھندن۔

۳۶۔ تے سونے دا بناڈیندے تے اے سب کچھ
دنیاوی زندگی داساں تے آخرت تیڈے رب دے
حضور متقیں دی

۳۷۔ تے جیر ہار رحمن خدا دے ذکر کنیں منہ پھرندے

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۹﴾

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءَ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ
وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿۳۰﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ
كَافِرُونَ ﴿۳۱﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرِيبِينَ
عَظِيمٍ ﴿۳۲﴾

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ
مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ
فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرِيًّا
وَرَحْمَتَ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿۳۳﴾

وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِنِ
يَكْفُرُوا بِالرَّحْمَنِ لِيُوقِتَهُمْ سُقُوفًا مِّنْ فَضْوَةٍ وَمَعَارِجَ
عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿۳۴﴾

وَلِيُوقِتَهُمْ أَنْبَاءًا وَسُرُورًا عَلَيْهَا يُتَكَلَّمُونَ ﴿۳۵﴾

وَزُخْرَفًا وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۳۶﴾

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيضْ لَهُ شَيْطَانًا

اساں اوندے کیتے شیطان کوں غالب کر ڈیندے
ہیں تے او اونداسنگتی بن ویندے۔

۳۸۔ تے بے شک او اوکوں سدھی راہ کنیں رکیندن
تے ادخیال کریندن بے شک او سدھے رستے تے ہن۔
۳۹۔ تے جیلھے او ساڈو آویندے آہدے افسوس میڈے
تے تیڈے وچکار پچا دھتے پوادھ دا پندھ ہوے تا
تے او بہوں برا سنگتی ہے۔

۴۰۔ تے تہاکوں اچ ظلم کرن دے بعد کوئی شے فائدہ
نہیں ڈے سبگی جو بے شک تساں تے تہاڈے
سنگتی عذاب وچ کھٹے ہن۔

۴۱۔ کیا توں پوڑے کوں سنا سبگدیں تے کیا اندھے
کوں سدھے راہ تے پچا سبگدیں تے جیرھا کھلی
گمراہی وچ ہوے۔

۴۲۔ تے جے اساں تیکوں گھن ونجوں تے اساں انہیں
کنیں بدلہ ضرور گھنسون۔

۴۳۔ یا تیکوں ڈکھالوں جیندا اساں انہیں نال وعدہ
کیتے تے بے شک اساں انہیں تے پورے غالب
ہیں۔

۴۴۔ تے جو تیڈو وحی کیتی گئی ہے اوکوں بکڑا تھی کے
پکڑ بے شک توں سدھے راہ تے ہوں۔

۴۵۔ تے بے شک اے تیڈے کیتے ذکر تے تیڈی
قوم کیتے وی، تے جلدی تساں کنیں پچھاوسی۔

۴۶۔ تے جیرھے رسول اساں تیں کنیں پہلے پچھیں
انہیں کنیں پچھ کیا اساں رحمن خدا دے عداوہ معبود
بٹائن جنہیں دی پوجا تھوے۔

۴۷۔ تے اساں موسیٰ کوں اپنیاں نشانیاں ڈے کے

فَهُوْلَهُ قَرِينٌ ﴿۲۵﴾

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّوهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
مُهْتَدُونَ ﴿۲۸﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ
الْمَشْرِقَيْنِ فَيُحْسِنُ الْقَرِينَ ﴿۲۹﴾

وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنْتُمْ فِي الْعَذَابِ
مُشْتَرِكُونَ ﴿۳۰﴾

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ
فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۱﴾

فَمَا نَنْذَرُكَ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿۳۲﴾

أَوْ نُرِيكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلِيمٌ
مُقْتَدِرُونَ ﴿۳۳﴾

فَأَسْمِسْكَ بِالَّذِي أَوْحَىٰ إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۴﴾

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿۳۵﴾

وَسَأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا ۖ أَجَعَلْنَا
مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا ۚ يُعْبَدُونَ ﴿۳۶﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ

فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۴۸﴾

فرعون تے اوندے سرداریں دو پٹھیا ہا سے تے اول
آکھے بے شک میں رب العالمین خدا دارسول ہاں۔

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بَأْتِنَا إِذْ هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿۴۹﴾

۴۸۔ جڈاں او انہیں دو ساڈیاں نشانیاں گھن کے
اے تے او اوندی گال سٹن کے کھلن پئے بگین۔

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَ

۴۹۔ اساں انہیں کوں جیرہا نشان ڈکھلیندے
ہا سے او پہلے نشان کینں بہوں وڈا ہوندا ہا تے
اساں انہیں کوں عذاب نال پکڑ گدھے تاں جو او
باز آونہن۔

أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ تے او آبدے ہن جو اے جادوگر توں اپنے رب
کنیں ساڈے کیتے دُعا منگ اور سارے وعدے
یاد کر کے جیرھے اوں کیتن بے شک اساں ضرور
ہدایت پیسوں۔

وَقَالُوا يَا آيَةُ السَّحَرِ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَمِدَ عِنْدَكَ
إِنَّا لَكَاهْتَدُونَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ جیلھے اساں انہیں کنیں عذاب پریں کر ڈتے
ہوں ویلھے او نہیں وعدہ تر وڈے ڈتے۔

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذْ هُمْ يُنْكثُونَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ تے فرعون اپنی قوم وچ منادی لیتی آکھس اے میڈی
قوم مصر وچ میڈی حکومت نہیں تے اے دریا
میڈے ماتحت نہیں وہندے پٹے کیا تساں
ڈدے نوے۔

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي
مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا
تُبْصِرُونَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ کیا میں اس کیں چنگا نہیں جیرہا دلیل تے
گال کھول کے نہیں کر سگدا۔

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ
يُبِينُ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ تے ایندے اتے سونے دے کنگن کیوں نہیں
لتھے یا ایندے نال فرشتے کٹھے تھی کے کیوں نہیں آئے

فَلَوْلَا أَلْقَى عَلَيْهِ آسُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ
الْمَلَائِكَةُ مُقَرَّرِينَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے او اپنی قوم کوں ڈرائے تے انہیں اوند
آکھن من گدھے بے شک او بدکار قوم ہاں۔

فَأَسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا
قَوْمًا فٰسِقِينَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ جیلھے انہیں ساکوں کاوڑ لوانی ہوتے اساں
انہیں کنیں بدلہ گدھا تے ساریں کوں غرق کر ڈتا

فَلَمَّا آسَفُونَا انتقمنا منهم فَأغرقهم أَجْمَعِينَ ﴿۵۷﴾

- ۵۷۔ تے انہیں کوں اساں پُرانا قصہ بنا ڈتا تے بعد وچ آون والیس کیتے عبرت۔
- ۵۸۔ تے جڈاں ابن مریم دی مثال ڈتی ویندی ۶۰
تیبی قوم ایندے اُتے تاڑیاں مارن پئے ویندی ۶۱
۵۹۔ تے آہن کیا ساڈے معبود چنگن یا او اے کال
تیبے سامنے محض جھیڑے کیتے کریندن، اصل او
قوم ای جھیڑے کار۔
- ۶۰۔ او تے محض ہک بندہ ہا جیندے اُتے اساں انعام
کیتا تے اونکوں بنی اسرائیل کیتے نورن بنا یا ہا۔
- ۶۱۔ تے جے اساں چاہندے زمین وچ تہاڈے وچو
کجھ فرشتے بنا ڈیوں ہا جیرھے تہاڈی جاتے آباد تھیوں ہا
۶۲۔ تے بے شک اے قرآن قیامت دی خبر ڈیندے
تے تساں اوندے وچ شک نہ کرو تے میڈی کال
منو اے سدھارا ہ۔
- ۶۳۔ تے تہا کوں شیطان سدھے راہ کنیں نہ روکے
او تہا ڈا کھلا کھلا دشمن۔
- ۶۴۔ تے جیلھے عیسیٰ دلیلاں گھن کے آئے تے آکھس
میں تہا ڈو سیاٹیاں گاہیں گھن آئیاں تے تاں جو او
گاہیں تہا کوں سمھاواں جیندے وچ تساں اختلاف
کمریندے ۶۵، اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھن منو۔
- ۶۵۔ بے شک اللہ میڈا تے تہا ڈا رب او ندی عبادت
کرو اے سدھارا ہ۔
- ۶۶۔ تے انہیں وچو انہیں ٹولیں اختلاف کیتے تے
ظالمیں کیتے ہلاکت نے ڈکھ آ لے ڈینہہ دا عذاب نال
۶۷۔ محض قیامت دا انتظار پئے کریندن تے او انہیں
تے ابھن گھت اوسی تے انہیں کوں پتہ دی نہ لگسی۔
- فَجَعَلْنَهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِينَ ۵۷
- وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِزَّاقَهُمْ مِنَ
يَعْتَدُونَ ۵۸
- وَقَالُوا يَا هَيْهاتنا خيرٌ أم هو ما ضَرَبُوهُ لَكَ إِجْدَالًا
بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِيُونَ ۵۹
- إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّلْبَنِي
إِسْرَائِيلَ ۶۰
- وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ
يَخْلُقُونَ ۶۱
- وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُون
هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ۶۲
- وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۶۳
- وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ
وَالرُّبَيْنِ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ ۶۴
- فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۶۵
- إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ۶۶
- فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْيَوْمِ ۶۷
- هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَ
هُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۶۸

- ۶۸۔ لوں بڑی نہ بہ ہوں سارے سنگتی ہک ڈو بھے دے دشمن ہوں سوائے متقیں دے۔
- ۶۹۔ اے میڈے بندے ۶۷ء حج تہا ڈے اُتے کوئی خوف نہیں تے نہ تَسَاں سو نجھے تھیسو۔
- ۷۰۔ جیرھے ساڈی آیات کول میندن تے مسلمان ہن
- ۷۱۔ جنت وچ پہو تَسَاں تے تہا ڈماں زالیں خوشیاں میندے ونجو۔
- ۷۲۔ سونے دے تھال تے پیالے انہیں دودل ول آندے دین اوندے وچ انہیں کول اوکھ ملسی جو انہیں دادل چاہسی تے اکھیں پسند کرین تے تَسَاں اوندے وچ ہمیشہ رہسو۔
- ۷۳۔ تے اے او جنت جیندے تَسَاں اپنے عملیں دی وجر نال وارث کیتے گئے ۶۶۔
- ۷۴۔ اوندے وچ تہا ڈے کیتے ہوں سارے پھل ہوں جیرھے تَسَاں کھوسو۔
- ۷۵۔ بے شک مجرم دوزخ دے عذاب وچ ہمیشہ رہسن۔
- ۷۶۔ انہیں کول وھی نہ ڈونی ویسی تے اوندے وچ نا امید تھی دین۔
- ۷۷۔ اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا او اپنے اتے ظلم کریندے ہن۔
- ۷۸۔ تے اوسڈ مرین جو اے بادشاہ تیبڑا ب ساکوں مار ڈیوے او اکھن تَسَاں کافی دیر رہسو۔
- ۷۹۔ اساں تہا ڈو پھل گھن کے آئے اے تے اصل تَسَاں اکثر وچ کول ناپسند کریندے ۶۶۔
- ۸۰۔ جے انہیں کوئی فیصلہ کر گدھے تے اساں دی
- الْاِخْلَافُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿۶۸﴾
- يُجَادِلُ اِلَّا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا اَنْتُمْ تَخْرُؤُونَ ﴿۶۹﴾
- الَّذِينَ اٰمَنُوا بِالْاٰيٰتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِيْنَ ﴿۷۰﴾
- اُدْخِلُوا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ تُخْبَرُونَ ﴿۷۱﴾
- يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَّاَكْوَابٍ وَّفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْاَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْاَعْيُنُ وَاَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۷۲﴾
- وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي اُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۷۳﴾
- لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيْرَةٌ مِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ﴿۷۴﴾
- اِنَّ الْمُجْرِمِيْنَ فِيْ عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُوْنَ ﴿۷۵﴾
- لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيْهِ مُبْلِسُوْنَ ﴿۷۶﴾
- وَمَا ظَلَمْنَهُمْ وَّلٰكِنْ كَانُوْا هُمُ الظَّالِمِيْنَ ﴿۷۷﴾
- وَنَادُوا يٰلَيْلِكَ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ اِنَّكُمْ لَكٰفِرُوْنَ ﴿۷۸﴾
- لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ وَّلٰكِنْ اَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كٰرِهُوْنَ ﴿۷۹﴾
- اَمْ اَبْرَمُوْا اَمْرًا فَاِنَّا مُبْرَمُوْنَ ﴿۸۰﴾

انہیں دی تباہی و ایفصلہ کر گدھے ہ
 ۸۱۔ کیا ادخیال کریندن اسان انہیں دیاں لکیاں
 ہویاں گا لہیں تے مشورے نئے سُنڑوے، اے گال
 نہیں ساڈے رسول انہیں نال بہہ تے لکھدے پین۔
 ۸۲۔ توں آکھ جے رحمن خدا دا کوئی پتر ہوے ہاتے میں
 سب کین پہلے عبادت کراں ہا ہ
 ۸۳۔ آسمانیں تے زمین تے حکومت الے رب دارُتہ
 انہیں دی گا لہیں کینیں پاک ہ
 ۸۴۔ توں انہیں کوں چھوڑ ڈے او گند اچھلن تے
 کھیڈن کڈن جے تیں او ڈینہہ آونچے جیندا انہیں
 کوں وعدہ ڈتا گئے۔
 ۸۵۔ تے ادہو جیرھا آسمان وچ وی تے زمین وچ
 وی معبود تے اوسیان تے ہوں چاٹن والا ہ
 ۸۶۔ تے بابرکت او ذات جیندے کیتے آسمانیں تے زمین
 دی بادشاہت تے جو انہیں دے دچکار تے
 اوں کینیں، قیامت دا علم تے ہوندوں تساں ولنٹے۔
 ۸۷۔ تے جنہیں کوں او خدا دے سوا معبود بنیندن او
 سفارش کرن دے مالک نہیں، سواے اوندے جیرھا
 سچی گواہی ڈیوے تے او جانڈن۔
 ۸۸۔ تے جے توں انہیں کینیں چھیں انہیں کوں کیں
 پیدا کیتے تے او ضرور آکھسن اللہ تے ول تساں کنتے
 پھیرے ویندے ہ
 ۸۹۔ تے اوندے آکھن (جو) اے میڈے رب بیشک
 اے قوم نہیں میندی۔
 ۹۰۔ توں انہیں کوں معاف کر ڈے تے آکھ تہاڈے
 اتے سلامتی ہوے تے تہا کوں ضرور پتہ بگ و لسی۔

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سُرُّهُمُ وَنَجْوَاهُمْ بِلَا
 وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُمُونَ ﴿۸۱﴾

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ﴿۸۲﴾

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ
 عَمَّا يَصِفُونَ ﴿۸۳﴾

فَذَرَهُمْ خَوْضًا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي
 يُوعَدُونَ ﴿۸۴﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهُ وَ
 هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿۸۵﴾

وَتَبَرَّكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ
 مَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَالَّذِي تَرْجَعُونَ ﴿۸۶﴾

وَلَا يَبْلُغُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ
 إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۸۷﴾

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى
 يُؤْفَكُونَ ﴿۸۸﴾

وَ قَبِيلَهُ يَرْبِّ إِنْ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا
 يُؤْمِنُونَ ﴿۸۹﴾

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَ قُلْ سَلَّمَ فَسَوْفَ
 يَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

سُورَةُ الذُّخَانِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ رُكُوعَاتٍ

سورہ دخان مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۰ آیتاں تے ۳ رکوع ہن۔

۱- شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن منگئے
ڈیوٹن والاتے پہوں مہربان۔
۲- سب تعریفیں والاتے پہوں بزرگ خدا۔
۳- تے کھول کے بیان کرن والی کتاب گواہ۔
۴- بے شک اساں اینکوں ہک بابرکت رات
وتح لہائے، بے شک اساں ہوشیار کرن والے ہیں۔
۵- اوندے وح ہر حکمت آلے معاملے کوں بیان
کیتا دیندے۔

۶- ہر معاملہ جیندا اساں حکم ڈتے بے شک اساں
رسول پھیندے ہیں۔
۷- اے تیبڈے رب دلور حمت بے شک اوسٹن والا
تے جاٹن والا۔

۸- آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکل اوندرب جے
تساں یقین کرن والے ۶۶ تاں۔
۹- اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوزندہ کریندے تے
مریندے تہا ڈار ب تے تہا ڈے پہلے پیو ڈا ڈیں دا
رب۔

۱۰- اصل اوشک وچ کھیڈ دے پین۔
۱۱- توں انتظار کر جڈاں آسمان تے کھلا کھلا دھواں
ظاہر تھسیسی۔
۱۲- جبرہا لوکیں کوں ککا گھنسی اے درد ڈیوٹن والاعذاب۔
۱۳- اے ساڈے رب اساں کنیں عذاب ہٹا ڈے بیشک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

حَمْدٌ ②

وَ الْكِتَابِ الْبَيِّنِ ③

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبْرَكَةٍ إِنَّا كُنَّا

مُنذِرِينَ ④

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ⑤

أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ⑥

رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ⑦

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ⑧

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ
الْأَوَّلِينَ ⑨

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ⑩

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ⑪

يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑫

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ⑬

- اساں میندے ہن۔
- ۱۴۔ او کیوں یاد کر لین تے انہیں کنیں پچ کھول کے بیان کرن والا رسول آگئے۔
- ۱۵۔ ول او اوں کنیں پھر بگین تے آکھے نیں اینکوں سکھایا ویندے تے اے پاگل۔
- ۱۶۔ اساں عذاب کوں تھوڑی دیر کیتے پریں کر ڈیسوں بے شک تساں ولا کفر کرن پئے ویسو۔
- ۱۷۔ جڈاں اساں وڈی پکڑ پکڑ لیسوں بے شک اساں بدلہ گھن سبگدے ہن۔
- ۱۸۔ تے اساں انہیں کنیں پہلے فرعون دی قوم کوں آزمایا ہاتے انہیں کنیں عزت والا رسول آیا ہا۔
- ۱۹۔ جو اللہ دے بندے میڈے نال پٹھ ڈے بیشک میں تہا ڈے کیتے ایمان دار رسول آں۔
- ۲۰۔ تے اللہ دے سامنے وڈائی نہ کرو بے شک میں تہا ڈوہک کھلی دلیل گھن کے آیاں۔
- ۲۱۔ بے شک میں اپنے تے تہا ڈے رب دی آم شام وچ انداں جو تساں میکوں پتھریں نال مار نہ گھتو۔
- ۲۲۔ تے جے تساں نوھے میندے تے میکوں کلاہ چھوڑ ڈیو۔
- ۲۳۔ اوں اپنے رب کوں سڈیے تے آکھیس بے شک اے مجرم قوم۔
- ۲۴۔ خدا آکھے میڈے بندیں کوں راتورات گھن ونج بے شک تہا ڈا پچھا کیتا ویسی۔
- ۲۵۔ تے سمندر کوں بے بنا کے چھوڑ ونج بے شک او غرق تھیون والا لشکر۔
- ۲۶۔ انہیں کے تلاباغ تے چنٹے چھوڑین۔
- أَنِّي لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ۱۴
- ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ۱۵
- إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ۱۶
- يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ ۱۷
- وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ۱۸
- أَن أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۱۹
- وَ أَنْ لَّا تَعْلُوا عَلَيَّ اللَّهُ إِلَيَّ آتِيكُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ۲۰
- وَ إِنِّي عَدْتُ بِرَبِّي وَ رَبِّكُمْ أَن تَرْجُمُونِ ۲۱
- وَ إِن لَّمْ تُوْمِنُوْا لِي فَاَعْتَرِلُونِ ۲۲
- فَدَعَا رَبَّهُ أَن هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ۲۳
- فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ۲۴
- وَ اتْرِكِ الْبَحْرَ دَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ ۲۵
- كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّتٍ وَ عِيُونٍ ۲۶

- ۲۷۔ تے رڑھیں تے عزت والیاں جہیں۔
 ۲۸۔ تے نعمتاں چھوڑین جنہیں نال اونوش تھے پٹے بن
 ۲۹۔ تے ایویں اساں انہیں دا بی قوم کوں وارث بنا
 ڈتے۔
 ۳۰۔ انہیں تے نہ آسمان رُسنے تے نہ زمین تے انہیں
 کوں دکھی وی نہیں ڈتی گئی۔
 ۳۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں ذلیل کرن والے
 عذاب کنیں پچائے۔
 ۳۲۔ فرعون کنیں او وڈائی کرن والے حد کنیں ودھن والا ہا
 ۳۳۔ تے اساں انہیں کوں اوں زمانے دے لکھیں
 تے علم دی وجہ نال چُن گدھا ہا۔
 ۳۴۔ تے انہیں کوں اونشان ڈتے جیندے دوح
 کھلی آزمائش ہائی۔
 ۳۵۔ بے شک اداے آہن۔
 ۳۶۔ اے ساڈی پہلی موت تے ساکوں جیندازہ کیتا
 ویسی۔
 ۳۷۔ نال تاں ساڈے پیو ڈاڈے گھن آڈے تساں
 سچے ہوتے۔
 ۳۸۔ کیا اوپر جنگے بن یا تبع دی قوم یا جیرھے انہیں کنیں
 پہلے بن اساں انہیں کوں ہلاک کمر ڈتا ہاتے بے شک
 او مجرم بن۔
 ۳۹۔ تے اساں آسمانیں تے زمین کوں تے جو انہیں دے
 دچکار بے فائدہ تے کھپڈ واسطے پیدا نہیں کیتا۔
 ۴۰۔ اساں انہیں ڈنابیں کوں حق نال پیدا کیتے تے اصل اکثر
 لوک چاندے نہیں۔
 ۴۱۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ انہیں ساریں دامقرہ
- ذُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿۲۷﴾
 وَنِعْمَةً كَانُوا فِيهَا فَكَاهِنًا ﴿۲۸﴾
 كَذَلِكَ وَوَرَثْنَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿۲۹﴾
 فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا
 مُنظَرِينَ ﴿۳۰﴾
 وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْهَبِينَ ﴿۳۱﴾
 مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِنَ السُّرِفِينَ ﴿۳۲﴾
 وَلَقَدْ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿۳۳﴾
 وَآتَيْنَاهُمْ مِنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ ﴿۳۴﴾
 إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿۳۵﴾
 إِن هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿۳۶﴾
 فَأَتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۷﴾
 أَهْمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمٌ تُبْعُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ
 إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿۳۸﴾
 وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
 بَيْنَهُمَا لِعِبَادٍ ﴿۳۹﴾
 مَا خَلَقْنَاهُمْ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
 لَا يَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾
 إِنَّ يَوْمَ الْقَضَائِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۴۱﴾

وقت۔

۳۲۔ جڈاں کوئی سنگتی بے سنگتی دے کم نہ اوسی تے انہیں
دی امداد نہ کیتی ویسی۔

۳۳۔ سواے اوندے جیندے اتے اللہ رحم کرے
بے شک او غالب تے مہربان۔

۳۴۔ بے شک کنوار پونی داوٹ
۳۵۔ گناہ گاریں دا کھاج

۳۶۔ پگھر یئے تہا بے آلی کار ڈوڈھیں وح اہلبسی
۳۷۔ جیویں تہا پانی اہلدے

۳۸۔ اینکو پکڑو تے روزخ دی آدھل میں اینکوں
کھلیندے ونجو۔

۳۹۔ ول ایندے سر تے تہا پانی سٹو۔ اسے گری
دا عذاب۔

۵۰۔ توں چکھ بے شک توں عزت والا تے شریف
(بشروا) ہانویں۔

۵۱۔ بے شک اے او عذاب جیندے متعلق تسال
شک کریںدے ہاوے۔

۵۲۔ بے شک متقی امن والیں جہیں وح ہوسن۔
۵۳۔ باغیں تے چشمیں وح ہوسن

۵۴۔ ریشم پین آمنے سلنے بہن
۵۵۔ ایویں اساں انہیں کیتے وڈیں اکھیں آیاں

توراں زالیں بنیسوں

۵۶۔ او ہر قسم دا پھل منگولیں تے امن وح رہن

۵۷۔ اوندے وح انہیں کول موت نہ اوسی سواے
پہلی موت وے تے اللہ انہیں کول روزخ دے
عذاب کنیں پچھسی

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا
وَلَا هُمْ يُصْرَوْنَ ﴿۳۲﴾

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الرَّحِيمُ ﴿۳۳﴾

إِنَّ شَجَرَتَ الرَّقْمِ ﴿۳۴﴾
طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿۳۵﴾

كَأُلْهَلٍ يُغْلَىٰ فِي الْبُطُونِ ﴿۳۶﴾
كَغَلِي الْحَيِّمِ ﴿۳۷﴾

خُذُوهُ فَاعْتَلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿۳۸﴾

ثُمَّ صَبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ
الْحَيِّمِ ﴿۳۹﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿۴۰﴾

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿۴۱﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامِ أَمِينٍ ﴿۴۲﴾

فِي جَنَّتٍ وَعَيْنُونُ ﴿۴۳﴾

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَلِبِينَ ﴿۴۴﴾

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ حُورٍ عِينُ ﴿۴۵﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿۴۶﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَ

وَقَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿۴۷﴾

مطابقہ ۳۲ عن السائغین و ۳۳

- ۵۸۔ اے تہاڑے رب، افضل تے اے پہوں
وڈی کامیابی ۶
- ۵۹۔ تے اساں اینکوں تہیڑی زبان تے سوکھا کر
ہٹتے تاں جو اے نصیحت پکڑن
- ۶۰۔ توں انتظار کر بے شک او انتظار کر پندے
پہن۔

فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۵۸﴾

فَإِنَّمَا يَسْتَرْئِيهِ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۹﴾

فَازْتَقِيبَ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿۶۰﴾

۶
۱۶

سورہ جاثیہ مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۸ آیتاں تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرہا بن منگے
ڈیون والاتے بہوں مہربان۔
- حَمْدٌ ②
- ۲۔ سب صفیتیں والاتے بزرگ خدائے۔
- تَنْزِیْلُ الْکِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِیْزِ الْحَکِیْمِ ③
- ۳۔ اے کتاب غالب تے بہوں سیانے خدا اولوتھیء
- اِنَّ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لٰآیٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ ④
- ۴۔ بے شک آسماں تے زمین وح مومنین کیتے نشان۔
- وَفِی خَلْقِکُمْ وَمَا یُبٰتُ مِنْ دَآبَّةٍ اٰیٰتٌ لِّقَوْمٍ یُّوقِنُوْنَ ⑤
- ۵۔ تے ایویں تہاڈے پیدا تھیون تے جانوریں کول
زمین وح کھنڈاون وح یقین کرن والی قوم کیتے
نشان۔
- وَ اِخْتِلَافِ النَّیْلِ وَ النَّهَارِ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَآءِ
مِنْ رِّزْقٍ فَاَحْیَا بِہِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِہَا وَ تَصْرِیْفِ
الرِّیْحِ اٰیٰتٌ لِّقَوْمٍ یَّعْقِلُوْنَ ⑥
- ۶۔ رات تے ڈینہر دے اگور پچھو آون تے جو اللہ سس
آسمان تو رزق لہائے تے اوندے نال زمین کول برتھیون دے بعد
وسوں کیتے سی تے ہوائیں دے چلاون وح عقل والی
قوم کیتے نشان۔
- تِلْکَ اٰیٰتِ اللّٰهِ نَتْلُوہَا عَلَیْکَ بِالْحَقِّ فَبِآیِّ حَدِیْثٍ
بَعَدَ اللّٰهِ وَ اٰیٰتِہِ یُؤْمِنُوْنَ ⑦
- ۷۔ اے اللہ دے نشان جیرھے اسماں تہاڈے
سامنے سح نال پڑھدے ہیں۔ اللہ تے اوندی آیتیں
دے بعد کیرھی گال کول منین۔
- وَنیلٌ لِّکُلِّ اَفَّاکٍ اٰثِیْمٍ ⑧
- ۸۔ ہر کوڑے تے گناہ گار کول عذاب ملیسی۔
- یَسْمَعُ اٰیٰتِ اللّٰهِ تُنٰتِلُ عَلَیْہِ ثُمَّ یُصْرُ مُسْتَكْبِرًا کَانَ
لَمْ یَسْمَعِہَا فَبَشِّرْہُ بِعَذَابِ الْاٰثِیْمِ ⑨
- ۹۔ اول اللہ دی آیات کول سٹدے جیرھیاں اونکول
پڑھ کے سٹیاں ویندن، ول اکثر نیندراہ ویندے
جیویں اول سٹیاوی نال ہوئے، اونکول ڈکھ ڈیون
والے عذاب دی خوش خبری ڈے۔
- وَ اِذَا عَلِمَ مِنْ اٰیٰتِنَا شَیْئًا اتَّخَذَہَا هُزُوًا وَاُولٰٓئِکَ
لَہُمْ عَذَابٌ مُّہِیْنٌ ⑩
- ۱۰۔ تے جیلھے اونکول ساڈی آیات دا کجھ پتہ لگ
ویندے تے اوندے تے مشکریاں کریندے اے

لو کہن جنہیں کیتے ذلیل کمرن والا عذاب۔

۱۱۔ اوندے بعد رونخ وی ہے جو اوکمتن ادا نہیں کول
کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ او سنگتی جنہیں کول اللہ دے
سوا معبود بیٹن تے انہیں کیتے وڈا عذاب۔

۱۲۔ اے ہدایت تے جیرھے اپنے رب دی سہیش
دا انکار کمریندن انہیں کیتے شرک دی وجہ نال ڈکھ
ڈیون والا عذاب۔

۱۳۔ اللہ او ہے جیٹ تہا ڈے کیتے سمندر کول کم وچ
لائے تاں جو اوندے حکم نال اوندے وچ بیٹریاں
ٹرن تے تاں جو تساں اوندے فضل گولو تے تاں جو
تساں شکر کرو۔

۱۴۔ تے آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے اوسارے
واسارا اوں تہا ڈے تانے کیتے بے شک ایندے
وچ سوچن والی قوم کیتے نشان۔

۱۵۔ توں مومنین کول اکھ انہیں لوکیں کول بخش
ڈیون جیرھے اللہ دی سزا کینیں نہیں ڈرے تاں
جو او انہیں کول انہیں دے عملیں دی وجہ نال سزا
ڈیوے۔

۱۶۔ جیرھا چنگے کم کمریسی اوندے فائدہ ہونکوں تھیسے تے جیرھا
گندے کم کمریسی اوندے گھانا اونکوں تھیسے ول تساں اپنے
رب دوولنے۔

۱۷۔ اساں بنی اسرائیل کول کتاب تے حکومت تے
نبوت بخشی تے انہیں کول پاک شہیں دارزق ڈما
تے انہیں کول سارے لوکیں تے وڈانی بخشی۔

۱۸۔ تے انہیں کول کھلی کھلی شریعت ڈتی تے انہیں
اوندے علم آون دے بعد آپت دی مندروری دی وجہ

مِنْ دَرَابِهِمْ جَهَنَّمَ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا
شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑪

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ
عَذَابٌ مِّن رَّجْزِ إِلِيمٍ ⑫

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ⑬

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ⑭

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ
لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ⑮

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ
إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ⑯

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالتَّوْبَةَ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ⑰

وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ
بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ

نال اوندے وچ اختلاف کیتا بے شک تید ارب
قیامت دے ڈینہہ اوند ا فیصلہ کر لسی جیندے وچ
او اختلاف کریندن ۔

۱۹۔ ول اسال تیکوں شریعت دے ہک طریقے تے
چلے توں اوندی پیروی کرتے جیرھے جاڈے نہیں
انہیں دی مرھی دے پھوٹاں چل ۔

۲۰۔ بے شک او اللہ دے مقابلے وچ تیکوں کوئی
فائدہ نہیں پچا سبگدے تے ظالم ہک ڈوبھے دے
سنگتی ہن تے اللہ متقیں دا سنگتی ۶۔

۲۱۔ اے لوکیں کیتے نشان تے ہدایت تے یقین رکھن
والی قوم کیتے رحمت ۔

۲۲۔ کیا برے کم کرن والے اے خیال کریندن جو
اسال انہیں کول اوں بٹا ڈیسیوں جیویں مومن تے
نیک کم کرن والے ہن انہیں دامرن جیون ہک ہوی
پہوں براہ جو ا فیصلہ کریندن ۔

۲۳۔ تے اللہ آسائیں تے زمین کول حق نال پیدا
کیتے تے تاں جو ہر شخص کول اوندی کمت دا بدلہ ملے
تے انہیں تے ظلم نہ تھسی ۔

۲۴۔ کیا تیں اول بندے کول بٹھے جیرھا اپنی خواہش
کول معبود بٹا گھندے تے اللہ اونکوں اپنے علم نال
گمراہ کیتے تے اوندے کن تے دل تے مہر لا ڈتی اس
تے اوندے اکھیں تے پردے پاتسی اونکوں اللہ
دے سوا کون سدھاراہ ڈکھلیسی کیا تیں نصیحت
نوھے پکڑیندے ۔

۲۵۔ تے انہیں اکھئے اے تے محض ساڈی دنیاوی
زندگی ۶ مرسوں تے دل جیندے تھیسوں تے ساکوں

يَقْضَىٰ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿١٨﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَ
لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُؤُوا عَنكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٠﴾

هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ
يُوقِنُونَ ﴿٢١﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ
كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ
وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢٢﴾

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِيُجْزِيَ
كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٣﴾

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ
عَلَىٰ عِلْمِهِ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ
بَصِيرَتِهِ غَشَاةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ

عَلِمَ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿۲۵﴾

زمانہ مریندے، ایندا انہیں کوں کوئی علم نہیں، اے محض انہیں دا اپنا خیال۔

وَإِذَا تُلِيَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتُّوَابَا بَابِنَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے جیلھے انہیں تے ساڈیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے انہیں دی دلیل محض اے ہوندی ہواو اہن جے تساں سچے تے ساڈے پیوڑاڈیں کوں گھن آو۔

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمَيِّتُكُمْ ثُمَّ يُبَيِّنُ لَكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ توں آکھ اللہ تہا کوں جیندا کیتے ول تہا کوں مرسی ول تہا کوں قیامت دے ڈینہہ کھڑا کرسی جیندے آون وچ کوئی شک نہیں تے اصل ہوں سارے لوک جاندے نہیں۔

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِئِدُ يَخْسِرُ الْبَاطِلُونَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ کیتے ہے تے جڈاں قیامت اوسی اوں ڈینہہ کوڑے لوک گھانا پسین۔

وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً تَفُكُّ أُمَّةٌ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے ہر امت کوں گوڑیں دے بھر ڈٹھا ہویا ڈیکھیں تے ہر ٹولہ اپنی شریعت دوسڈیاوسی، اج تہا کوں تہاڈے عملیں دا بدلہ ڈتاوسی۔

هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنبِغُ مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ اے ساڈی کتاب جیرھی تہاڈے خلاف وچ الیندی بے شک اساں جو تساں کریندے ہاوے لکھدے رہ گئے ہیں۔

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْبَيِّنُ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے مومن تے نیک عمل کرن والے انہیں کوں انہیں دارب اپنی رحمت وچ داخل کرسی تے اے کھلی کامیابی۔

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تَنْتَلِيكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے جیرھے کافرن (انہیں کوں آکھیاوسی) کیا تہا کوں ساڈیاں آیتاں پڑھ کے نہ سنایاں ویندیں ہن تساں اکریندے ہاوے تے تساں مجرم قوم ہاوے۔

۳۳۔ تے جیلھے آکھیا ویندا ہا بے شک اللہ دا وعدہ
ہج تے قیامت دے جڑینہ وچ کوئی
شک نہیں تساں آہدے ہا دے ساکوں کوئی پرتہ
نہیں قیامت کیا ہے، اساں تے محض گمان
کریندے ہیں ساکوں یقین نہیں اوندہ۔

۳۴۔ تے اوں ویلھے انہیں دے عملیں دیاں خرابیاں
ظاہر تھی وین تے او عذاب انہیں کوں ولہیٹ
گھنسی جیندے اتے او کھلے ہن۔

۳۵۔ تے انہیں کوں آکھیا ویسی تساں جیویں آج دی
ملاقات بھل گئے ہا دے، آج اساں ایوں تہا کوں
وی بھل ولسیوں تے تہا ڈاٹھکا نہ بھاء تے تہا ڈا
کوئی امدادی کارہ نہیں۔

۳۶۔ اے اہل بگاہوں جو تساں اللہ دی آیتیں تے
کھلے ہا دے تے تہا کوں دنیاوی زندگی دوکھا ڈتا
ہویا مل تے آج او اوندے وچو نہ کڈھیئے ولسی تے
نہ انہیں کوں کو لہو آون ڈتا ویسی نہ فریاد سٹی ویسی۔
۳۷۔ تے سب صفتاں اللہ کیتے ہن جیرھا آسمانیں
داوی رب تے زمینیں داوی تے ساریں جہاںیں
داپاں نہاں۔

۳۸۔ آسمانیں تے زمین وچ وڈیا ہوندا ہے (اوہو وڈا ہے)
تے او غالب تے بہوں سیاناں۔

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ
فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نُنظَرُ إِلَّا ظَنًّا
وَمَا نَحْنُ بِمُتَّبِعِينَ ﴿۳۳﴾

وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۳۴﴾

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِكُمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا
وَمَاؤُكُمْ إِلَّا النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نُصْرِينَ ﴿۳۵﴾

ذِكْرُكُمْ بِأَنَّكُمْ أَخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَسْتُمْ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا فَأَلْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ ﴿۳۶﴾

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿۳۷﴾

وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿۳۸﴾

سُورَةُ الْاِحْقَافِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَارْبَعَةٌ رُكُوعًا

سورة احقاف مکی ۷ بسم اللہ نال ایندیاں ۲۶ آیات تے ۴ رکوعن۔

<p>۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیہا بن منگئے ڈیوں والا تے بہوں مہربان ۲۔ ساری صفتیں والا تے بزرگ خدا ۷۔ ۳۔ اے کتاب غالب تے حکمت والے خدا دلو بہانی گئی ۷۔</p>	<p>بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ① حَمَّ ② تَنْزِیْلُ الْکِتَابِ مِنْ اللّٰهِ الْعَزِیْزِ الْحَکِیْمِ ③</p>
<p>۴۔ اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وہج محض حق نال پیدا کیتے تے ہک مقرر مدت کیتے تے جیہے کافرناں او اوں کینس مُنہ پھرنین جتھو او ڈرائے ویندن۔</p>	<p>مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَیْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِیْنَ کَفَرُوْا عَمَّا اُنزِلَتْ مُعْرِضُوْنَ ④</p>
<p>۵۔ توں آکھ تساں ڈسو جیہے تساں خدا دے سوا مجبور بندے ۷ میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا پیدا کیتے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ این کینس پہلی کتاب وچو کوئی دلیل آتو یا علم دی دلیل ڈیو جے تساں پے ہوے۔</p>	<p>قُلْ اَرءَیْتُمْ مَّا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اُرُوْنِیْ مَا ذَا خَلَقُوْا مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْکٌ فِی السَّمٰوٰتِ اِیْتُوْنِیْ بِکِتٰبٍ مِنْ قَبْلِ هٰذَا اَوْ اَثَرٍ مِّنْ عِلْمٍ اِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ⑤</p>
<p>۶۔ اوں کینس زیادہ گمراہ کون جیہا اللہ دے سوا اوں کوں سڈ بندے جیہا قیامت تیں اوں دی دعائیں سڈراتے او انہیں دی دعا کینس غافلن۔</p>	<p>وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ یَدْعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَنْ لَّا یَسْتَجِیْبُ لَهُ اِلٰی یَوْمِ الْقِیٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعٰیهِمْ غٰفِلُوْنَ ⑥</p>
<p>۷۔ تے جیلھے نوک کٹھے کیتے ولسن او انہیں دہے دشمن ہوسن تے او انہیں دی عبادت دے منکر ہوسن۔</p>	<p>وَ اِذَا حِشَرَ النَّاسِ کَانُوْا لَهُمْ اَعْدَآءً وَ کَانُوْا یَعْبَادُوْهُمْ کَافِرِیْنَ ⑦</p>
<p>۸۔ تے جیلھے انہیں تے ساڈی کھلی کھلی آیات پڑھیاں ویندن تے کافر حق کوں جیلھے انہیں دواندے</p>	<p>وَ اِذَا نُنزلَتْ عَلَیْهِمْ اٰیٰتُنَا بَیِّنٰتٍ قَالَ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا لِیَحِقَّ لَنَا جَآءُ هٰذَا سِحْرٌ مُّبِیْنٌ ⑧</p>

آبدن لے تے کھلا کھلا جادو ۶۔

۹۔ یا آبدن اوں اینکوں گھر گدھے توں آکھ جے میں
اینکوں گھر گدھے تے تےساں میکوں اللہ دے
عذاب کنیں توہے پچا سبگدے او چاٹدے
جو گالیں تےساں کریندے ء تہاڈے تے
میڈے درمیان او کافی گواہ تے او بہوں
بخشن والا تے بہوں مہربان۔

۱۰۔ توں آکھ میں کوئی نوں رسول نہیں تے
میں نیں چاٹدا جو میڈے نال تے تہاڈے نال کیا سلوک
کیتا ویسی میں تے محض اوں وحی دی
پیروی کرینداں جی رہی میڈو اندی ء تے میں
تے محض ہک کھلا کھلا ڈراوٹن والا ہاں۔

۱۱۔ توں آکھ ڈسو جے اے اللہ کنیں ہے تے
تساں ایندا انکار کریندے پئے ء تے بنی اسرائیل
وچو ہک گواہ نے گواہی وی ڈرتی ء تے اوں
من گدھے تے تےساں وڈائی ڈکھائی بے شک
اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۱۲۔ تے کافر مومنین کوں آبدن جے اے
چنگا ہوئے ہاتے اساں کنیں پہلے ایمان
نہ گھن آون ہاتے جیہے انہیں کوں ایندے
نال ہدایت نہیں ملی آبدن اے تے پرانا کوڑ۔

۱۳۔ تے این کنیں پہلے موسیٰ دی کتاب رستہ
ڈکھاوٹن والی تے رحمت ہائی تے اے
کتاب جی رہی تصدیق کریندی ء تے عربی
زبان وچ تاں جو او ظالمیں کوں ڈراوے ،
تے نیکیں کیتے خوش خبری ء۔

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ
لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ۗ
كُفِيَ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ⑩

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفَعَّلُ
بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ⑪

قُلْ أَدْعَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَكُفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَهِدٌ مِّنْ بَنِي
إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَأَمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ⑫

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا
سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ
هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ⑬

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۗ وَهَذَا
كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانِ عَرَبِيًّا يُبَيِّنُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا
وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ⑭

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ بے شک جیسے آپہن اللہ ساڈا رب تے
ول تکرے تھی ویندن تے انہیں تے کوئی ڈر
نہیں تے نہ او مونجھے تھیں۔

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ اے بہشتی ہن تے اوندے وج ہمیشہ رہن
اے انہیں دے عملیں دی جزاء۔

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ
أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصْلُهُ
ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ
سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي
أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ
وَأَنَا مِنَ السَّالِئِينَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے اساں انسان کوں پیو ماناں چنگے سلوک
دی وصیت کیتی، اوندی ما اونکوں ڈاڑھی تکلیف
نال رمل اڈوہ وج رکھے تے ول تکلیف نال چٹے تے
اوندے محل تے کھیر چھراون دا وقت تریہ مہینے
ہن تے جیلے او پورا جوان تھئے تے چالی سال
دا تھئے آکھیں اے میڈے رب میکوں توفیق
ڈے میں اوں نعمت دا شکر کراں جی رہی میں
میڈے اتے کیتی، تے میڈے پیو ماتے کیتی
تے میں نیک کم کراں جی رہے تیکوں چنگے لگن
تے میڈی اولاد کوں نیک بنا بے شک میں
تیبو رجوع کرینداں تے میں فرمانبردار ہاں۔

أُولَئِكَ الَّذِينَ نَقَبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَ
نَجَّأوْهُمْ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَّ
الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ اے ہن جنہیں دی دعا اساں سڈے
ہیں تے انہیں دے چنگے کم قبول کریندے ہیں تے اساں
دی برائیاں معاف کر ڈیساں اے بہشت
والے ہن اے سچا وعدہ، جی رہا انہیں
نال کیتا گئے۔

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا
اتَّعِدْنِي بِمَا كُنتُمُ الْفِرْعَوْنَ
مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَوْخِفُونَ اللَّهَ وَإِلَيْكَ
أَمِنْتُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ نَّيْقُولُ مَا
هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ جی رہا اپنے پیو ماں کوں آبدے تہاڈے اتے افسوس
میکوں اے ڈسیندے، جو میکوں جیندا
کیتا ویسی تے میں کنیں پہلے کئی صدیاں گذرین
تے او ڈوہیں اللہ کنیں فریاد کریندن ہلاک تھیویں
من گھن بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہوتے او

آہدے اسے پہلے لوکیں دے قصے ہن۔

۱۹۔ ایجو جنیں لوکن جنہیں تیں انہیں لوکیں دی عذاب دی پیشگوئی پوری تھی جیرھے پہلے ہن بھانویں او جنہیں ورج بن یا انسانیں وچو۔ بے شک او گھانا پاوٹن والے ہن۔
۲۰۔ تے ہر کئیں کوں انہیں دے عملیں دے مطابق رتبہ بلسی تے عملیں دا بدلہ انہیں کوں پورا بلسی تے انہیں تے ظلم نہ تھیسے۔

۲۱۔ تے جیرھے ڈینہہ کافر بھارے سامنے آندے ویسن تے اکھیسے تساں اٹھے انعام سارے دنیاوی زندگی وچ نعم کر ڈتے ہن تے انہیں کنیں فلدہ چاچکئے ء اُج تہاکوں ذلت دا عذاب بڑا ویسی جو تساں زمین وچ ناحق اکڑیندے ہاوے تے نا فرمانی کریندے ہاوے۔

۲۲۔ تے عار دے بھرا کوں یاد کر جیسے اوں اپنی قوم کوں راحقاف (بیں نال) اڈرائے تے اوں کنیں اگو پچھو کئی رسول گذر چکین جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرد بے شک میں تہاڈے اتے وڈے ڈینہہ دے عذاب کنیں ڈرداں۔

۲۳۔ انہیں آکھئے کیا توں آئیں جو ساکوں ساڈے معبودیں کنیں پریں کر ڈیویں تے دل جیرھا ڈراوا ساکوں ڈیند اپیں پورا کربے توں سہا ہویں۔

۲۴۔ اوں آکھئے ایندا علم اللہ کنیں ہے تے میں تے اللہ دا سنہیا تہاکوں پچنیداں تے اصل میں تہاکوں جاہل قوم سمجھینداں۔

۲۵۔ جیسے انہیں بدل ڈٹھے جیرھا انہیں دی

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٩﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَليُوفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٠﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أذهبتم طيباتكم في حياتكم الدنيا واستمتعتم بها فاليوم تجزون عذاب الهون بما كنتم تستكبرون في الأرض بغير الحق وبما كنتم تفسقون ﴿٢١﴾

وَأذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ النُّجُومُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢٢﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَا عَنِ الْهَيْئَةِ فَاْتِنَا بِمَا تَعْدُونَ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٣﴾

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِن لَّبِغْتُمْ فَمَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٤﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ

قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطِرُنَا بَلْ هُوَ
مَا اسْتَجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۲۵﴾

وادیں دو انداپیا ہا انہیں آکھئے اے بدل جیرما
ساڈے تے وسسی، اصل اے تے او
عذاب جنیدی تماکوں جلدی ہائی اے ہوا
جنیدے وچ ڈکھ والا عذاب۔

تُدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ
إِلَّا مَسَلِكُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ جیرمی اپنے رب دے حکم نال ہر شے تباہ کر
ڈیسی تے فجر کوں انہیں دیاں محض جنہیں باقی
ہن اساں ایویں مجرم قوم کوں سزا ڈیندے ہیں۔

وَلَقَدْ مَكَّنَّهُمْ فِينَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا
لَهُمْ سَعَاءً وَابْصَارًا وَآفِدَةً لَّفَمَّا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ
سَعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا آفِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ
إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ قَاكُؤًا
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ اساں انہیں کوں او طاقت ڈتی ہائی جیرمی
تماکوں نہیں ڈتی تے اساں انہیں دے کن
تے اکھیں تے دل بنائے ہن تے انہیں دے
کنہیں تے اکھیں تے دسں انہیں کوئی فائدہ نہیں چچایا
تے او اللہ دی آیات دا انکار کریندے ہن
تے جیرمے عذاب تے کھدے ہن اوہیں انہیں
کوں تباہ کر ڈتے۔

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا
الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے اساں تماڈے آسوپاسو ہوں ساریاں
وستیاں ہلاک کیتن تے آیتیں کوں دٹا پھیر
کیتے تاں جو او ولن۔

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا
إِلَٰهَةً بَدَلُ صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے اوں ویلھے انہیں جنہیں کوں او اللہ دے
سوا معبود بنیندے ہن جو او انہیں کوں اللہ
دے کولہو کر لسن انہیں دی مدد کیوں نہ
کیتی اصل او انہیں کنہیں رُل گین تے اے انہیں
دے کوڑ تے گھڑی ہوئی گال دا نتیجہ ہے۔

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ
فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ
قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ جیلھے اساں تیرڈو جنس دا ہک ٹولہ ولائے
انہیں قرآن سُنئے جیلھے او آسن انہیں
آکھئے چپ کرو جیلھے تلاوت مکی او اپنی
قوم کوں ڈراون کیتے اوندو دل گئے۔

۳۱- انہیں آکھتے اے ساڈی قوم بے شک
اساں کتاب سٹی ء جیڑھی موسیٰ دے بعد
تھی ء او اپنے کینیں پہلی کتاب دی تصدیق کریندی ء
تے حق داتے سدھا راہ بڑکھائی دی ء۔

۳۲- اے ساڈی قوم اللہ دے سڈن والے
دی آواز سٹوتے اونکوں منواو (اللہ تہا بڑے گناہ
بخشیسی تے تہا کوں بڑکھ والے عذاب کنیں
آم شام بڑیسی۔

۳۳- تے جیڑھا اللہ دو سڈن والے دی
نہیں سٹدا او زمین و توح ہرا نہیں سگدا تے
اوندے سوا پے کوئی اوندے سنگتی کا ء نیٹیں
اے لوک کھلی گمراہی وچن۔

۳۴- کیا انہیں بڑٹھا نہیں بے شک اللہ جنیں
آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے تے انہیں دے
بناوٹ و توح او تھکيا نہیں
جنیدے کرے اے ٹھیک بے شک او ہر
شے تے قادر۔

۳۵- تے جڈاں کافر بھا دے سامٹے پیش
کیتے وین (آکھیا ویسی) کیا اے سچ نہیں
انہیں آکھتے ٹھیک ساڈے رب دی قسم۔ اوں
آکھتے اپنے انکار دی وجہ نال عذاب چکھو۔

۳۶- تے توں صبر کر جیویں پیکے ارادیں والے
رسولیں کیتے تے انہیں کیتے عذاب جلدی نہ منگ تے انہیں
تے جیڑھے بڑبہہ او عذاب کوں بڑیکھسن انہیں کوں ایویں لگیسی
جو او دنیا وچ اڈنہہ دا بہوں تھوڑا وقت رہ گئیں۔ اے
مخض نصیحت تے نافرمانیں دے سوا ہیا کوئی ہلاک نہ تھیسے۔

قَالُوا يَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى
طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿۳۱﴾

يَقَوْمَنَا أَحِبُّوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا
بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ
مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿۳۲﴾

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ
فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي دُونِهَا أَوْلِيَاءُ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۳﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ يَقْدِرُ عَلَىٰ أَنْ يُخْرِجَ الْمَوْتَةَ
بَلَاءً إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۳۴﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۳۵﴾

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا
تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ
لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ بَلَّغٌ فَبَلِّغْهُم
إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ ﴿۳۶﴾

سُورَةُ مُحَمَّدٍ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ تِسْعٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَأَرْبَعَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورہ محمد مدنی ء سے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۹ آیتاں تے ۴ رکوعن۔

۱- شروع کرنیڈاں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
منگئے ڈیوٹن والا تے بہوں مہربان۔
۲- جیرھے کفر کرنیڈن تے اللہ دی راہ کنیں
رکیندن اللہ انہیں دے عمل تباہ کر ڈیندے۔
۳- جیرھے مومنن تے نیک کم کرنیڈن تے جو
محمد صلی اللہ علیہ وسلم تے لتھے اونکوں منیڈن تے
او انہیں دے رب ولو سچ اللہ انہیں دیاں
برائیاں پریں کر ڈیسی تے انہیں دے حال
ٹھیک کر ڈیسی۔

۴- اے ایس واسطے جو کافرین کوڑ دی
پیروی کیتی ء تے مومنیں اپٹے رب ولو سچ دی
پیروی کیتی اللہ سیس ایویں مثالال میان کریندے
لوکین کہتے۔

۵- تے جیلھے کافرین نال تہاڈی جنگ تھیوے
تے تساں انہیں دیاں گجیاں کپ ڈیو جیلھے انہیں
دی رت دہا گھنوتے ول انہیں کوں پھوڑکی
پدھ گھنو اوندے بعد یا احسان کر کے چھوڑ ڈیو
یا فدیہ گھن کے جے تیں جنگ ختم تھی ونجے۔ اے
ایویں تھئے تے جے اللہ چاہے ہاتے آپ انہیں
کنیں بدلہ گھن گھنے ہا اصل اللہ تہا کوں ہک
ڈو جھ نال از منیدے تے جیرھے اللہ دی راہ
وچ قتل تھین او انہیں دے عمل نہ ونجیسی۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اَضَلَّ
اَعْمَالَهُمْ ②

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَاٰمَنُوا بِمَا نَزَّلَ
عَلَيْ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ لَّا كُفْرَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَاَصْلَحَ بِاَلِهِمْ ③

ذٰلِكَ بِاَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَاَنَّ الَّذِيْنَ
اٰمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ
لِلنَّاسِ اَمْثَالَهِمْ ④

فَاِذَا لَقِيْتُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَضَرْبَ الرِّقَابِ
حَتّٰى اِذَا اَخَذْتُمُوْهُمْ فَسَدُّوا الْوَتَانَ لِقَاتِ
مَّا بَعْدُ وَاِمَّا فِدَاءً حَتّٰى تَضَعَ الْحَرْبُ
اَوْزَارَهَا ذٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَانْتَصَرَ
مِنْهُمْ وَّلٰكِنْ لِّيَبْلُوْا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَّ
الَّذِيْنَ قَتَلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَلَنْ يُضِلَّ
اَعْمَالَهُمْ ⑤

مآلقتہ ۱۳ عند المقدسین

- سَيَفِدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ⑦
- ۶۔ انہیں کوں سدھے راہ تے لیسے تے انہیں دی حالت
ٹھیک کر لیسے۔
- وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ ⑧
- ۷۔ تے انہیں کوں بڑسی ہوئی مہشت و ج پلہسی
- يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَنَصَّرُوا وَاللَّهُ يُنَصِّرُكُمْ وَ
يُبَيِّنُ لَكُمْ ⑨
- ۸۔ اے مومنو جے تساں اللہ دی مدد کرو تے
او تہا بڑسی ضرور مدد کر لیسے تے تہا بڑسے پزیر جیسی۔
- وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ وَاضَلَّ أَعْمَالُهُمْ ⑩
- ۹۔ تے کافرے تے افسوس تے او انہیں دے عمل دی
ضائع کر ڈلیسی۔
- ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ⑪
- ۱۰۔ اے ات گالوں جو انہیں اللہ دے پٹھے ہوئے
کوں ناپسند کیتے تے اوں انہیں دے عمل ضائع کر ڈتے۔
- أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا ⑫
- ۱۱۔ کیا انہیں زمین و ج ٹر پھر کے نہیں بڑھا جو
انہیں کنیس پہلے لوکیں دا کیا انجام تھے انہیں تے اللہ
سیس عذاب لایا ہاتے انہیں کافرے دا دی اوہ حال
تھیسے۔
- ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ
لَا مَوْلَى لَهُمْ ⑬
- ۱۲۔ اے ات گالوں جو بے شک اللہ سیس مومنین
دا سنگتی ہے تے کافرے دا کوئی سنگتی نہیں۔
- إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يَتَنَبَّهُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ
مَثْوًى لَهُمْ ⑭
- ۱۳۔ بے شک اللہ مومنین کوں تے نیک کم کرن
والس کوں مہشت و ج پلہسی جنیدے و ج نہراں
دہندیاں پیاں ہوسن تے کافر تھوڑا فائدہ چیسن
تے بڈنگریں آلی کار کھوسن تے بھا انہیں دا
ٹکاٹہ ہے۔
- وَكَايِنَ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ
الَّتِي أَخْرَجْتَكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ⑮
- ۱۴۔ تے کے تلا وستیاں ہن جیریاں ایں وستی
کنیس تکرپاں ہن جتھو نیکیوں کڑھے نیں اساں انہیں
کوں تباہ کر ڈتاتے انہیں دا کوئی مددگار کارء نہ
ہے۔
- أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كُنَّ زَيْنًا لَهُ سُوءُ
عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ⑯
- ۱۵۔ او جیرھا اللہ ولو کھلی دلیل تے ہوئے اوہو جیہاں
تھی سگدے جنیدے بڑے عمل ادنکوں سوٹھے

کر کے ڈکھائے گئے ہوں تے انہیں اپنی خواہش
دی پیروی کیتی۔

۱۴۔ جیروی جنت دا وعدہ متقیں نال کیتا گئے ،
اوندی مثال ایویں ہے جو اوندے دوج نہراں ہن
جنہیں دا پانی سٹروا نہیں تے کھیر دیاں نہراں ہن
جنہیں دا ذائقہ خراب نہیں تھیندا تے شراب دیاں
نہراں ہن جیویاں پیوٹن والیں کوں مزیدار لگسن تے
صاف ماکھی دیاں نہراں وی ہن تے انہیں کیتے اوندے
دوج ہر پھل ہلسی تے انہیں تے رب دی بخشش
وی ہوسی اے جنتی اوں تھی سبگدے جیویں ہک شخص ہمیشہ
بھاوج رہی تے انہیں کوں بہوں تا پانی پلایا ویسی جیویاں
اوندیاں آندراں کپ ڈیسی۔

۱۷۔ انہیں دچو کچھ لوک تیرڈی گال سٹدن تے
جیلے تیں کنیں اٹھی کے دیتدن پئے تے او عالمیں
کوں آہن ہنیں ایں (رسول) کیا آکھئے اے لوکن
جنہیں دے دیں تے اللہ مہر کر ڈتی ۶ تے انہیں
اپنی خواہش دی پیروی کیتی ۷۔

۱۸۔ تے جیویے ہدایت تے ہن اللہ انہیں کوں
ہدایت دوج دھیسے تے انہیں کوں تقویٰ ڈیسی۔
۱۹۔ کیا او عذاب دی گھڑی دا بھالا گدی کھرن
جو او انہیں تے ابھن گھت آپوے اوندیاں کچھ نشانیاں تے
پوریاں تھی گئیں تے جیلے او ویسی انہیں دا کیا بیسی۔

۲۰۔ توں جاٹ گھن جو اللہ دے سوا کوئی معبود
نہیں توں اپٹے گناہیں دی بخشش منگ تے مومن
مردیں تے مومن تریمتیں کیتے وی تے اللہ تہاڑے

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ
مِّنْ مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّنْ لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ
طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِلشَّرِيبِينَ وَأَنْهَارٌ
مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ
وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ⑭

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ إِذَا خَرَجُوا مِنْ
عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَنفَأَ
أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا
أَهْوَاءَهُمْ ⑮

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ
تَقْوَاهُمْ ⑯
فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرُهُمْ ⑰

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَ
مَثُوبَكُمْ ⑱

اڑے اڑے پھرن تے ہکی جاتے کھرن کوں
چاندے۔

۲۱۔ تے مومن آہن کوئی سورت کیوں نہیں تھی
تے جیلھے پکے حکمیں آلی سورت لتھی تے اوندے
وچ جنگ دا ذکر ہا تیں بڑھا ہوسی جنیں دے
دیس وچ بیماری ہے او تیردو ایویں بڑھے پئے
ہن جیویں کہیں تے موت دی غشی ہوے
انہیں کیتے ہلاکت۔

۲۲۔ انہیں داکم تے اطاعت ہوے ہاتے
نیک گالیں سناوٹ ہوے ہاتے جیلھے گال
پوری تھی ونجے ہاتے جے او اللہ دے حضور
سچے ثابت تھیون ہاتے انہیں کیتے چنگا ہا۔
۲۳۔ کیا اے تھی نہیں سگدا جو تساں کنڈ دلاؤ
تے زمین وچ فساد پا بڑیو تے رشتے داریاں
مکا بڑیو۔

۲۴۔ اے لوکن جنیں تے اللہ دی لعنت اوں
(اللہ سیں) انہیں کوں بوڑا کر ڈتے تے انہیں
دیاں اکھیں اندھیاں کر ڈتن۔

۲۵۔ کیا او قرآن تے غور نہیں کریندے یا انہیں
دے دیں تے اپنے جندرن۔

۲۶۔ بے شک ایندے بعد جیرے کنڈ دلا کے پھر گئیں
تے ہدایت دی انہیں تے ظاہر تھی چکی ہائی
شیطان اے کم انہیں کوں سوٹھا کر بکھائے
تے انہیں کوں کوڑیاں امیداں لاسی۔

۲۷۔ اے ات مجاہدوں جو جنیں کوں اللہ داکلام
چنگا نہیں گدا انہیں کوں اکھٹے نیں کج گالیں

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ
فَإِذَا أَنْزِلَتْ سُورَةٌ فَخُكْمَةٌ وَذَكَرَ
فِيهَا الْقِتَالَ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ ①

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرَ فَلَوْ
صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ②

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ
وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ ③

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَتْهُمْ وَاعْتَمَى
أَبْصَارُهُمْ ④

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ⑤

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِن بَعْدِ مَا
تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلًا
لَّهُمْ ⑥

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمْرِ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

تماڑیاں منیسوں تے اللہ انہیں دے بھید جانڈے۔
۲۸۔ کیا حال ہوسی جیلھے فرشتے انہیں دی جان
کدھیں تے انہیں دے منہ تے کڈتے مریدے
پٹے ہوسن۔

۲۹۔ اے ات بگالوں جو انہیں اول بگال دی سپروی
کیتی جیروی اللہ کوں ناراض کریندی ء تے اللہ دی رضا
کوں انہیں پسند نہیں کیتا تے انہیں دے عمل اللہ
ونجا ڈتے۔

۳۰۔ جنہیں لوکس دے دیس وچ بیماری ء انہیں دا
کیا خیال جو اللہ انہیں دے کینے نہ کڈھسی۔

۳۱۔ تے بے اساں چاہوں ہاتے تیکوں اولوک بگھا
ڈیوں ہاتے توں انہیں دے منہ کنیں سچاں گھنیں
ہاتے تیکوں انہیں دے الا کنیں پتہ بگ
دیندے تے اللہ تماڑے عملیں کوں جانڈے۔

۳۲ تے اساں تما کوں ضرور از میسوں تاں جو تما ڈے دچو
بجاہیں تے صبر کرن وایں کوں چاٹ گھنوں تے
تما ڈے بگالیں دا وی پتہ بگ ونجے۔

۳۳۔ بے شک کافر تے جنہیں اللہ دے راہ کنیں
روکے تے ہدایت ظاہر تھیون دے بعد انہیں رسول
نال دشمنی کیتی ء او اللہ کوں کوئی نقصان نہیں
پچا سگدے تے اللہ انہیں دے عمل ونجا ڈھسی۔

۳۴۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی
اطاعت کرو تے اپنے عمل نہ ونجاؤ۔

۳۵۔ بے شک جیرے کافر تے اللہ دے راہ
کنیں رکیندن تے دل او مرویندن تے او کافر ہونڈن
انہیں کوں اللہ نہ بخشسی۔

إِسْرَارَهُمْ ۱۵

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يُضْرَبُونَ وَجُوهَهُمْ
وَأَدْبَارَهُمْ ۱۵

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا
رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۱۵

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ
اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ ۱۵

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ
بَيْنَهُمْ وَ لَتَعْرِفْتَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ۱۵

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجْتَهِدِينَ مِنْكُمْ وَ
الصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَنَّكُمْ ۱۵

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَ
شَاقُوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى
لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ أَعْمَالَهُمْ ۱۵

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ۱۵

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۱۵

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْآخِلُونَ
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتْرُكَكُمْ أَعْمَالَكُمْ ۝۳۶

۳۶۔ ہن تہاں ڈھلتے نہ تھیو تے صلح دوسڈو
تے تہاں ڈاڈھے ہوے اللہ تہاڈے نال
تے او تہاڈے عمل اصلو نہ گھنسی۔

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ
وَإِنْ تُوْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ
وَلَا يَسْئَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ ۝۳۷

۳۷۔ اے دنیاوی زندگی تے محض کھیڈ تماشا
تے جے تہاں ایمان گھن آؤ تے اللہ کنیں ڈرو
تہا کوں تہاڈا اجر ڈیسی تے او تہاڈے مال
نہیں منگدا۔

إِنْ يَسْئَلْكُمْوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَخَّلُوا وَبِخْرَجِ
أَضْغَانَكُمْ ۝۳۸

۳۸۔ تے جے او تہاں کنیں مال منگے تے ضد
کرے تے تہاں شومائی کر سگدے تے او
تہاڈے بغض کڈھ ڈیسی۔

هَآئِنَّكُمْ هَؤُلَاءِ تَدْعُونَ لِتُنْفِقُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ
يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلُ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ
وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ۝۳۹

۳۹۔ تہاں ہوے جنیں کوں اللہ دی راہ وچ
خرچ کرن کیتے سڈیا ویندے تے تہاڈے دپو
کچھ تے شومائی کریندن تے جبرے شومائی کریندن او نڈالقصان
آپ چسین تے اللہ بے پرواہ تے تہاں فقیر
ہوے تے جے تہاں پھر ونجو اللہ تہاڈی جاتے
بی قوم گھن اوسی دل او تہاڈے جہیں نہ ہوسن۔

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثُونَ آيَةً وَارْبَعَةُ رُكُوعَاتٍ

سورة فتح مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۰ آیتاں تے ۴ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ②
لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ
وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَ
يَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ③
- وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيمًا ④
هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ
لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَ لِلَّهِ جُنُودُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ⑤
- لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ يُكْفَرُ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَ كَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ⑥
- وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَ
الْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ
السَّوْءِ وَ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ لَعَنَهُمْ وَ أَعَدَّ لَهُمْ
جَهَنَّمَ وَ سَاءَتْ مَصِيرًا ⑦
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن
منگے ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
۲۔ بے شک اساں تیکوں کھلی فتح بخشی ء۔
۳۔ تاں جو اللہ سیس تیرے اگلے تے پچھلے
گناہ بخش ڈیوے تے تاں جو تیرے اتے
اپنی نعمت پوری کرے تے تیکوں سدھارا
ڈکھالے۔
۴۔ تے اللہ تیرے شاندار امداد کرے۔
۵۔ اوہو ء جس مومنین دے دلس تے سکنت
لہائی تاں جو انہیں دے پہلے ایمان نال جا ایمان مل ونجے
تے آسامیں تے زمین دے لشکر اللہ کیتے ہن تے اللہ بہوں
جاٹن والا تے سیانا ء۔
۶۔ تاں جو مومنین کوں تے مومن تریمتیں کوں
بہشت وچ پلھاوے جنیدے وچ نہراں و نہراں
پین اوندے وچ ہمیشہ رہن تے تاں جو انہیں
دیاں برائیاں دور کر ڈیوے تے اے اللہ ولو
وڈی کامیابی ء۔
۷۔ تے تاں جو منافق مردیں تے تریمتیں تے
مشرک مردیں تے تریمتیں جیرھے اللہ تے بدگمانی
کریندن تے عذاب لہاوے انہیں تے معیبت
دا چکر اوسی۔ اللہ نے انہیں تے غضب لہائے
تے انہیں تے لعنت کیتی ء تے انہیں کیتے

دوزخ تیار کیتی ہوئی اس تے اے بہوں گندہ
ٹکانہ ۷۔

۸۔ آسمانیں تے زمین دے لشکر اللہ دے ہن
تے اللہ غالب تے سیانا ۷۔

۹۔ بے شک اسان تیکوں گواہ بنا کے تے
خوش خبری ڈیون والا تے ڈراون والا بنا کے
پیٹھے۔

۱۰۔ تاں جو تساں اللہ تے اوندے رسول کوں منو
تے اوندی مدد کرو تے اوندی عزت کر دتے ڈینہ
رات اوندی تسہج کرو۔

۱۱۔ بے شک جیرے تیبڑی بیعت کریندن او اللہ
دی بیعت کریندن اللہ دا ہتھ انہیں دے ہتھ تے
ہے جیرھا وعدہ ترڑیسی اوندہ گناہ ہونکوں تھیں
تے جیرھا وعدہ پورا کریسی جو اوں خدا نال کیتے
اللہ اونکوں وڈا اجر ڈیسی۔

۱۲۔ تیکوں پچھو رہن والے بدو ضرور آکھسن اسان
اپنے مال تے ہتھ روچ ڈیئے رہ گئے ہیں توں
ساڈے کیتے بخشش منگ او اپنے زبانیں نال
آہن جو انہیں دے دیں وچ نہیں جے اللہ تہاکوں نقصان
ڈیون دا ارادہ کرے یا فائدہ پچاون دا ارادہ کرے
تے اوندے مقابلے وچ کون کجھ کر سگدے اصل
اللہ تہاڈے عملیں کنیں باخبر۔

۱۳۔ اصل تساں خیال کیتے جو رسول تے مومن اصلو
کڈا ہیں اپنے ہالیں دو تے ہتھ رو نہ ولسن اے
خیال تہاڈے دل وچ سوٹھا کر ڈتا گیا ہاتے تساں
گندہ خیال کیتے تے تساں ہلاک تھیون والی قوم

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا
حٰكِمًا ۝

اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَٰهِدًا وَّ مُّبَشِّرًا
وَ نَذِيرًا ۝

لَتُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَ تَعَزَّرُوْهُ وَ تُوَقِّرُوْهُ وَ
تُسَبِّحُوْهُ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ۝

اِنَّ الَّذِيْنَ يُبَايِعُوْنَكَ اِنَّمَا يُبَايِعُوْنَ اللّٰهَ يَدُ اللّٰهِ
فَوْقَ اَيْدِيْهِمْ فَمَنْ تَكَثَّرَ فَاِنَّمَا يَنْكُثُ عَلٰى
نَفْسِهٖ وَ مَنْ اَوْفٰى بِمَا عٰهَدَ عَلَيْهِ اللّٰهُ فَيَسُوْٓئُتِيْهِ
اَجْرًا عَظِيْمًا ۝

سَيَقُوْلُ لَكَ الْمُخَلَّفُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ شَغَلَتْنَا
اَمْوَالُنَا وَاَهْلُوْنَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُوْلُوْنَ بِالسِّنِيْتِمِ
مَا لَيْسَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللّٰهِ
شَيْئًا اِنْ اَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ
كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ۝

بَلْ ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُوْلُ وَ الْمُؤْمِنُوْنَ
اِلٰى اٰهْلِيْهِمْ اَبَدًا وَ زِيْنَ ذٰلِكَ فِيْ قُلُوْبِكُمْ وَ
ظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَاَنْتُمْ قَوْمًا بُرًا ۝

ہاوے۔

۱۴۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول کوں نہیں مننیدا تے بے شک اساں کافرین کیتے بھڑکوں والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔

۱۵۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی ہے جنیکوں چاہندے بخشندے تے جنیکوں چاہندے عذاب ڈیندے تے اللہ ہوں بخشن والا تے ہوں مہربان۔

۱۶۔ پچھو رہن والے ضرور آکھن اوں دیلھے جیلھے تساں مال غنیمت کٹھا کرن کیتے ویسو جو ساکوں نال وچن دی اجازت ڈیو او چاہندن جو اللہ دے کلام کوں بدل ڈیون توں آکھ تساں اصلو ساڈے پچھو نہ ٹرو ایسو اللہ دا فیصلہ ہے او آکھن اصل تساں حسد کریندے ء او گال اصلو سمجھدے نہیں۔

۱۷۔ توں پچھو رہن والے عربیں کوں آکھ تہاکوں اوں قوم دے متعلقے کیتے سڈیا ویسی جیرھی ڈاڈھی جنگ کرن والی ء تساں انہیں نال جنگ کریسو یا او مسلمان تھی ویسن جے تساں اطاعت کرد اللہ تہاکوں چنگا اجر ڈیسی تے جے تساں پھر ویسو جیویں ایس کنیں پہلے پھر گئے ہادے تے او تہاکوں ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی۔

۱۸۔ اندھے کیتے کوئی حرج نہیں تے نہ منڈے کیتے کوئی حرج تے نہ بیمار کیتے تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کریسی اللہ اونکوں ہمیشہ وح پھریسی جنیدے وح نہراں و ہندیاں پین تے جیرھا نہ پھریسی او اونکوں ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی۔

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنِ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿۱۴﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿۱۵﴾

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِمٍ لِّيَأْخُذُوا هَا ذُرُوءَنَا نَتَّبِعْكُمْ يَرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُل لَّن تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ نَحْسُدُونَ النَّبَّاءَ بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۱۶﴾

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسِلُّونَ فَإِن تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِن تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۱۷﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَمَنْ يَطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۱۸﴾

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٩﴾

۱۹۔ اللہ مومنین سے اور ویلھے بہوں خوش تھے جیلھے او وٹں دے تلے تیڈی بیعت کریندے پئے ہن او تکوں انہیں دی دل دی گال دا پتہ بگ گئے اللہ انہیں تے سکون لہائے تے انہیں کوں کولو دی فتح بڑتی اس۔

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٢٠﴾

۲۰۔ تے بہوں سارا مال غنیمت جیرھا او گھندے پین تے اللہ غالب تے سیاناڑے۔

وَعَدَّكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢١﴾

۲۱۔ اللہ تمہاڑے کیتے بہوں غنیمتیں دا وعدہ کیتے جیرھیاں لتاں گھسواے مال اوں تہا کوں تکھیں بڑے بڑتے تے لوکس دے ہتھ روکین سی تے تاں جو اے مومنین کیتے نشان بچتے تہا کوں سدھے راہ دو نیوے۔

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تے بڑو جھی گال جنیدی تہا کوں طاقت نہ ہائی اللہ سیس ادنا فیصلہ کر بڑتے تے اللہ ہر شے تے قادر۔

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَذْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٣﴾

۲۳۔ جے کافر تمہاڑے نال جنگ کرن تے او کھڈولا کے ٹرولین تے ول انہیں کوں نہ سنگتی بلسی تے نہ کوئی مددگار

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ۗ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٤﴾

۲۴۔ اللہ دی سنت جیرھی پہلے پوری تھی ۶ تے توں اللہ دی سنت کوں وٹیا ہو یا نہ بڑیکھسیں۔

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُم بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٥﴾

۲۵۔ او ہو ۶ جیس او نہیں دے ہتھ تہا کوں کین تے تمہاڑے ہتھ انہیں کین تمہاڑے انہیں دے غالب آوٹں دے بعد مکہ وچ روک بڑتے تے اللہ تمہاڑے عملیں کوں بڑہا کھڑے۔

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ هِجْلَهُ وَلَوْلَا رِجَالُ الْمُؤْمِنُونَ وَالنِّسَاءُ الْمُؤْمِنَاتُ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ

۲۶۔ اے لوکن جیرھے کافر تے تہا کوں مسجد حرام کین رکنیدن تے وقف قربانی کین دی رکنیدن جو او اپنی اصل جاتیں پچ بگے تے جے کچھ مومن مرد تے

مومن عورتاں نہ ہوں ہا ہما کوں جہنیں دا پتہ نہ ہا جے
اے ڈرنہ ہوسے ہاتے ہما ڈوسے اتے غیب لگسی علم دے
بغیر اتے اساں ہما کوں لڑن لڑیوں ہا) تاں جو اللہ جینکوں
چاہندے اپنی رحمت و رح داخل کرے تے جے اڈے اڈے
تھی و جن ہاتے اساں انہیں و چو کافرین کو ڈکھ ڈلیوں۔

۲۷۔ جیلھے کافرین اپنے دیں ورح جہولت آلی
وٹپ کرن والی روح پیدا کیتی تے اللہ سیس اپنے
رسول تے تے مومنین تے آرام لہسایا تے
تقوی تے انہیں دا پیر پکا کر ڈاتا تے اے انہیں
دا تے انہیں دے ٹبر دا حق ہاتے اللہ سیس ہر
شے کوں بہوں ہانڈے۔

۲۸۔ اللہ سیس اپنے رسول دی رؤیا کوں سچا کر
ڈتا جو تساں مسجد حرام ورح پہسو جے اللہ چاہے
امن نال سرین دے وال مُنا کے تے چھوٹے کرا
کے۔ تساں ڈرسو نہ تے ادنگوں پستہ جو
تساں نہ چانڈے ہا وے تے ایندے سوا ہک
نزدیکی فتح رکھیں۔

۲۹۔ اوہو جیں اپنے رسول کوں ہدایت تے دین حق نال
پٹھے تاں جو ادنگوں سارے دینیں تے غالب کرے
تے اللہ کافی گواہ۔

۳۰۔ محمد اللہ دے رسول ہن تے جبرہ اوندے
نابن او کافرین دے مقابلے ورح سخت تے آہت
ورح مہربانن توں انہیں کوں ڈیکھیں رکوع تے
تے سجدے ورح او اللہ دا فضل تے اوندی
خوشی گولیندن انہیں دے متھیں تے سجدیں دے

تَطَّوُّهُمْ فَتَصِيبُكُمْ مِنْهُمْ مَعْرَةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ
لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا
لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ
الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى
الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا
أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَئَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۖ

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ
السُّجُودَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ
رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ
تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ۖ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ۚ

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ
رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ
أَشْرَ السُّجُودِ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ ۖ وَمَثَلُهُمْ
فِي الْإِنْجِيلِ ۖ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْطًا فَازْرَدَهُ فَانْطَلَقَ

فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ
الْكَفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿۳۰﴾

۳۰

نشانیں اسے توریّت و وح انہیں دی مثال تے
انجیل و وح مثال ہک رٹھ آلی کار جی رہی اپنی روئیدگی
کبڑھی او نکوں پکا کیتے سی تے او بہوں
پکی تھی گئی تے او اپنی پاڑ تے تکرری تھی گئی
زمیندار کوں بہوں چنگی بگدی رے تے کافر کوڑیندن
تے اللہ مومنین نال تے جی رہے نیک عمل کریندن
انہیں نال بخشش تے وڈے اجر دا وعدہ کیتا ہوئے

سُورَةُ الْحُجُرَاتِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ تِسْعَ عَشْرَةَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورة حجرات مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقَدَّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ②
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ
صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ
بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ
لَا تَشْعُرُونَ ③
- إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ
أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ④
- إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ⑤
- وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑥
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ
فَتَبَيَّنُوا أَنْ نَصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا
عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ⑦
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ کے ناں نال جبرہا بن
منگئے ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
- ۲۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دے
سامنے وادھو نہ الایا کرو تے اللہ کنیں ڈرو
بے شک اللہ ہوں سٹن والا تے جائن والا۔
- ۳۔ اے مومنو اپنے الانبی دے الا کنیں اچا
نہ کرو تے اوندے نال اچا نہ الایا کرو جو یوں آیت
دع الیندے ء نال تاں تہاڈے عمل دجج دیں
تے تہاکوں پتہ وی نہ لگسی۔
- ۴۔ بے شک جبرہ اللہ دے رسول دے کوہو
اپنے الا جھکے رکھیندن اللہ انہیں دے دیں دے
تقوی دا امتحان گھن چکے انہیں کیتے بخشش تے
ہوں وڈا اجر۔
- ۵۔ بے شک جبرے تیکوں کندھیں دے پھوکس
سڈ مریندن انہیں وچو اکثر عقل نہیں کریندے۔
- ۶۔ تے جے اد صبر کرن تے توں آپ انہیں دو
باہر آویں تے انہیں کیتے چنگا ء تے اللہ
ہوں بخشن والا تے مہربان۔
- ۷۔ اے مومنو جے تہاں کنیں فاسق کوئی خبر
آنے تے پچھ گدھا کرو اے نہ تھیو جو تہاں
کیس قوم کیتے لاعلمی نال معیبت بنوتے ول
اپنے کمیں دی وچ نال شرمندہ تھی وچو۔

وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي
كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ
الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ
وَ الْفُسُوقَ وَ الْعِصْيَانَ أُولَئِكَ
هُمُ الرَّشِدُونَ ۝

فَضَّلًا مِّنَ اللَّهِ وَ نِعْمَةً وَ اللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ①

وَإِن طَآئِفَتَيْنِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ائْتَلَوْا فَاصْلِحُوا
بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا
الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِي إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَآتَتْ
فَاصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ②

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ
وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ③

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ
مِّن قَوْمٍ عَنَى أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ
وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَنَى أَن يَكُنَّ خَيْرًا
مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْبِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا
تَنَابَرُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الإِسْمُ الْفُسُوقُ
بَعْدَ الإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ④

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ

۸- تے چاٹ گھنوجو تہاڑے و تح اللہ دا
رسول جے بہوں گالہیں و تح تہاڑا آکھن منے
تے تہا کوں تکلیف تھسی تے اصل اللہ تہاڑے
کیتے ایمان پسند کیتے تے انیکوں تہاڑے دلیں و ج
سوٹھا کیتے سی تے کفر تے نافرمانی تے گناہ
کوں پسندسی کیتا ایسے ہدایت پاوٹن والہن۔

۹- اللہ دا فضل تے اوندا احسان اللہ چاٹن
والا تے سیاتا ۶۔

۱۰- تے جے مومنین دے ڈوٹولے بھڑپون
انہیں ڈونا ہیں و تح صلح کراؤ تے جے کوئی
ہک پے تے ظلم کرے تے تہاں ظالم قوم
نال بھڑو جے تہیں او اللہ دے حکم دوول
آوے تے جے اول آوے تے انصاف نال
انہیں دی صلح کراؤ تے انصاف کرو بے شک
اللہ سیس انصاف کرن والیں کوں چنگا چاندے
۱۱- مومن تے بھراٹن اپنے بھرانویں و تح صلح کراؤ
تے اللہ کنیں ڈرو تہاں جو تہاڑے اتے رحم
کیتا و نچے۔

۱۲- لے مومنو کوئی قوم پی قوم تے نہ کھلے تھی سگدے
جو او انہیں کنیں چنگے ہون تے نہ تریختیں پی
تریختیں تے کھن تھی سگدے جو او انہیں کنیں
چنگیاں ہون تے ہک ڈوجھے کوں طعنے نہ
مارے کر دتے ہک ڈوجھے دے ناں نہ وگاڑے
کرو ایمان دے بعد نافرمانی دا ناں بہوں گندہ
تے جیرھا توبہ نہ کریسی ایسے لوک ظالمین۔

۱۳- لے مومنو بہوں سارے گمانیں کنیں چوبے شک

بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمًا وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُّبُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ ﴿۱۳﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَى اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿۱۴﴾

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۵﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿۱۶﴾

قُلْ أَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۷﴾

يَسْتُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَسْتَوِعِلَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَنْسُ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۸﴾

کچھ گمان گناہن تے جا سوسی نہ کرو تے کوئی بے دے کٹ پھو گلہ نہ کرے کیا کوئی اے پسند کریسی جو الپٹے موئے بھرا دا ماس کھا دے تساں نا پسند کریسو تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ توبہ قبول کرن والا تے مہربان۔

۱۳۔ اے لوکو بے شک اساں تمہا کوں مرد تے عورت نال پیدا کیتے تے تمہا ڈے ٹولے تے قبیلے بنائسے تاں جو ہک ڈو جھے کوں سچاٹ سبکو بے شک اللہ کیتے عزت والا او بے جیرھا متقی بے شک اللہ چاٹن والا تے باخبر۔

۱۵۔ بدو آہدن اساں من گدھے توں آکھ تساں مومن توھے اصل آکھو اساں اسلام آندے تمہا ڈے دیس وچ عالی ایمان کاء نہیں پیٹھاتے بے تساں اللہ تے اوندے رسول دا آکھن منیسو تے تمہا ڈے عمل اصلو نہ گھٹائے ویس بے شک اللہ بخشن والا تے مہربان۔

۱۶۔ مومن اوہن جیرھے اللہ تے اوندے رسول کوں منیندن دل شک نہیں کریندے تے اپنے مال تے جان نال اللہ دے راہ وچ جہاد کریندن ایسے لوک سچے ہن۔

۱۷۔ توں آکھ کیا تساں اللہ کوں اپنا دین سکھلیندے اللہ چاندے جو آسمانیں تے زمین وچ اللہ ہر شے کوں چاندے۔

۱۸۔ او اپٹے اسلام دا تیبڑے اتے احسان لیندن توں آکھ میڈے اتے اپٹے اسلام دا احسان نہ لاؤ اے اللہ دا تمہا ڈے اتے احسان

جو اوں تہاکوں ہدایت ڈتی ء ایمان کتے ہے
تساں پچے ہوے۔

۱۹۔ بے شک اللہ آسمانیں تے زمین دے غیب
کوں چاندے تے اللہ جو تساں کریندے ء اونکوں
ڈہرا کھڑے۔

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

ع ۱۹

سُورَةُ ق مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ وَأَرْبَعُونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ رُكُوعَاتٍ

سورة ق مکی ۷۰ سے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیتاں تے ۳ رکوعن ۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرا بن منگے ڈیون والا تے ہوں مہربان۔
- ق تَوَالِقُرْآنِ الْمَجِیدِ ②
- ۲۔ قادر اللہ سیٹس، قرآن مجید گواہ۔
- بَلْ عَجَبُوْا اَنْ جَاءَهُمْ مُّنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكٰفِرُوْنَ هٰذَا شَیْءٌ عَجِیْبٌ ③
- ۳۔ اصل او حیرانن جو انہیں دوہک ڈراون والا اناہیں دچو آگے۔ کافرین آکھے اے عجیب گال۔
- مَا اِذَا مِثْنَا وَ كُنَّا تُرَابًا ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِیْدٌ ④
- ۴۔ کیا جیلے اساں مردیوں تے مٹی تھی دیوں اے ولن آلی گال عقل کنیں پریں بگدی۔
- قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ ۚ وَعِنْدَنَا كِتٰبٌ حٰفِیْظٌ ⑤
- ۵۔ ساکوں پتہ جو زمین انہیں دچو گھیندی تے اساں کنیں کتاب جیرمی ہر گال محفوظ رکھندی۔
- بَلْ كَذَّبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِيْ اَمْرٍ مَّرِیْجٍ ⑥
- ۶۔ اصل انہیں سچ کوں جھٹلائے جیلے او انہیں کنیں آگے تے او رے ملے خیال دچن۔
- اَفَلَمْ يَنْظُرُوْا اِلَى السَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنٰهَا وَ زَيَّنٰهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوْجٍ ⑦
- ۷۔ کیا انہیں اپنے اُتے آسمان کوں نیس ڈٹھا اساں اونکوں کیوں بنائے تے اونکوں سوٹھا کیتے تے اوندے دچ کوئی کھلی جا کا نہیں۔
- وَ الْاَرْضَ مَدَدْنٰهَا وَاَلْقَيْنَا فِيْهَا رَوٰسِی وَاَبْنٰنًا فِيْهَا مِنْ كُلِّ ذَوْجٍ ۙ بَیِّنٰتٍ ⑧
- ۸۔ زمین کوں اساں دچھلئے تے اوندے دچ پہاڑ بنائے تے اوندے دچ ہر قسم دے سوٹھے بوڑے بنائے۔
- تَبٰرٰهُ ۙ وَ ذِكْرٌ لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنبِیٍ ⑨
- ۹۔ ہر جھکن دالے بندے کیتے نصیحت ایندے دچ تے نشان۔
- وَنَزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً مُّبْرَكًا فَاَبْنٰنًا بِهٖ جَبْتٍ وَ حَبَّ الْحَصِیْدِ ⑩
- ۱۰۔ تے اساں آسمان کنیں برکت آلا پانی لہائے تے اوندے نال باغ پیدا کیتے تے کپھن والی رڑھ رے دانے دی۔

- ۱۱۔ تے اچیاں کجیاں بناؤں جنیس دے گوشے ہک
ڈو جھے دے اتے ہوندن۔
- ۱۲۔ اد بندیں کیتے رزق تے ادں پائی نال
اساں بر زمین کوں دسوں کریندے ہیں
ایویں ولاجیندا تھیون۔
- ۱۳۔ انہیں کنیں پہلے نوح، کھوہ آلیں تے ثمود
دی قوم جھٹلائے۔
- ۱۴۔ تے عادتے فرعون تے لوط دے بھراویں۔
- ۱۵۔ تے جنگل آلیں تے تیغ دی قوم وی ساریں
رسولیں کوں جھٹلائے ساڈے عذاب دا وعدہ
پورا تھئے۔
- ۱۶۔ کیا اساں پسلی پیدائش کنیں تھک گئے ہیں۔
اصل اد نویں سردوں پیدائش تھیون دج شک
کریندے پئیں۔
- ۱۷۔ تے اساں انسان کوں پیدا کیتے تے چاندے
ہیں جو اوندنا نفس دسوسے پیدا کریندے تے
اساں اوندی شہ رگ دے وی کولہو ہیں۔
- ۱۸۔ جیلھے ڈو نگران (فرشتے) کھبے تے سہے پٹھن
ڈپدے پئیں۔
- ۱۹۔ انسان کوئی وی گال نہیں کریندا تے اوندے نال
ہک نگران تے محافظ ہوندے۔
- ۲۰۔ تے موت دی بے ہوشی ادسی اے سچ ایھا
ہائی جیس کنیں توں درکدا ہانویں۔
- ۲۱۔ دھوٹوں دجایا ویسی اے وعدہ دا ڈینہہ ہوسی۔
- ۲۲۔ بہر جان ادسی اوندے نال ہک ہکلن آلاتے
ہک گواہ ہوسی۔
- وَ النَّخْلَ بِسِقِّ لَهَا طَلٌّ
نَضِيدٌ ۝
- مِرْزَقًا لِّلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ
الْخُرُوجُ ۝
- كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثُودٌ ۝
- وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ۝
- وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرَّسْلَ
فَنَحَقَّ وَعَيْدِ ۝
- أَفَعَيَّبْنَا بِالْخُلُقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝
- وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلْمُ مَا تُوَسَّوَسُ بِهِ
نَفْسُهُ ۝ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۝
- إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِينَ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ۝
- مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ۝
- وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ
مِنهُ تَحِيدٌ ۝
- وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ۝
- وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ۝

۲۳۔ توں غفلت و مزح ہا نوں ایں گال کنیں اسان
تیبڑا پردہ ہٹائے آج تیبڑی نظر تکھی ۶۔

۲۴۔ اوندا سنگتی آکھسی اے ڈیکھ جو میں کنیں
تیار۔

۲۵۔ تساں ڈوہیں ہر کافر تے حد کنیں ودھن
والے کوں دوزخ و مزح سٹو۔

۲۶۔ ایویں چنگائی کنیں ہوں ہکٹن والے تے حد
کنیں ودھن والے تے شک پواون والے کوں وی

۲۷۔ جس اللہ دے نال بیا معبود بنا گدھے انہیں
کوں سخت عذاب و مزح سٹو۔

۲۸۔ اوندا سنگتی آکھسی اے ساڈے رب میں
ایںکوں منہ زور نہ بنایا ہا اے آپ پرلے درجے
دی گمراہی و مزح ہا۔

۲۹۔ اللہ آکھسی میڈے سامنے نہ بھڑویں پہلے
تھاڈو عذاب دی خبر پٹھی ہائی۔

۳۰۔ میڈے سامنے گال ڈیندی نہیں تے میں
بندیں تے اصلو ظلم نہیں کریندا۔

۳۱۔ جڈاں اسان دوزخ کوں آکھسوں کیا توں بھرتج
گیں او آکھسی پی کئی شے ہے۔

۳۲۔ تے جنت اصلو متقیں دے کولو کر ڈتی ویسی۔

۳۳۔ اے جنت ہر جھکٹن والے تے فریبت دے کیتے ہے
جنیدا تھاڈے نال وعدہ ہا۔

۳۴۔ جیرھانک کے رحمن خدا کنیں ڈرسی تے اللہ
دو جھکٹن والے دل نال اوسی۔

۳۵۔ تساں جنت و مزح سلامتی نال پیہہ ونجواے
ہمیشہ رہن دا ڈینہہ۔

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ
غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿۲۳﴾

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَيْنِي ﴿۲۴﴾

أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ كُلٌّ كِفَارٍ عَنِّي ﴿۲۵﴾

مَتَاعٍ لِخَيْرِ مُّعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿۲۶﴾

إِلَّذَىٰ جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيهِ فِي الْعَذَابِ
الشَّدِيدِ ﴿۲۷﴾

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَيْتُهُ وَلَٰكِنْ كَانَ فِي
ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿۲۸﴾

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَائِي وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ
بِالْوَعِيدِ ﴿۲۹﴾

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا
بِظَلَامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿۳۰﴾

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَنَقُولُ هَلْ
مِن مَّزِيدٍ ﴿۳۱﴾

وَأُزْفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿۳۲﴾

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ
حَفِيظٍ ﴿۳۳﴾

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ
بِقَلْبٍ مُّنِيْبٍ ﴿۳۴﴾

إِذْ خُلُوْهَا سَلَامٌ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُوْدِ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ اوندے وچ جو او چاہسن بلسی تے اساں
کنیں بیا ودھ وی ہے۔

۳۷۔ تے انہیں کنیں پہلے اساں کے تلاؤستیاں ہلاک کیتن
انہیں دی پکڑ وی تکرری ہائی تے او مک دے برگوشے وچ
رہجی کیتے اکھڑیں کھٹی پئے ہن ہن کوئی پچن دی جا ہے؟
۳۸۔ بے شک ایندے وچ دل آسے کیتے نصیحت
تے جیرھا کن لیندے تے غور کریندے تے ڈہرے
اوندے کیتے وی نصیحت۔

۳۹۔ تے اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں
دے وچ چھی دوریں وچ پیدا کیتے تے ساکوں
تھکڑا نہیں تھیا۔

۴۰۔ جو او آہن اوندے تے توں صبر کرتے اپنے رب دی
صفتیں نال تسبیح کر بھنگن کنیں پہلے تے لہن کنیں
وی پہلے۔

۴۱۔ تے رات کوں دی اوندی تسبیح کرتے ہر عبارت
دے پیکڑ وچ وی۔

۴۲۔ تے سُن جڈاں ہک سڈن والا کولہو کنیں سڈی
۴۳۔ تے جڈاں او حتی آون والے عذاب دا شور سُنسے
جیندا تھیون دا ڈینہہ ہوسی۔

۴۴۔ بے شک اساں جو لیندے تے مریندے ہیں
تے ساڈو ولٹے۔

۴۵۔ جڈاں زمین انہیں دی شرارتیں نال پھٹ
ویسی تے او جلدی نکلسن اے خسر ساڈے
کیتے سوکھا۔

۴۶۔ اساں چاندے ہیں جو او آہن تے توں
انہیں تے جابر نوہیں توں محض اونکوں قرآن نال نصیحت
کر جیرھا عذاب کنیں ڈردے۔

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَ لَدَيْنَا
مَزِيدٌ ﴿٣٦﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ
أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ
هَلْ مِنْ مَّخِصٍ ﴿٣٧﴾
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى
السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٨﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٣٩﴾

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ
طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٤٠﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ النُّجُودِ ﴿٤١﴾

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤٢﴾
يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ
يَوْمَ الْخُرُوجِ ﴿٤٣﴾
إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٤﴾

يَوْمَ تَشَقُّ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرًّا ۗ ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا
يَسِيرٌ ﴿٤٥﴾

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ
عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ
يَخَافُ وَعَبِيدٌ ﴿٤٦﴾

سُوْرَةُ الذّٰرِيَّتِ مَكِّيَّةٌ وَرَهِيَ مَعَهَا بِسْمَلَةٌ اِخْدَامِي سِتُوْنٌ اِيْتَةٌ وَثَلَاثَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورة ذاریات مکی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایٹیاں ۶۱ آیتاں تے ۳ رکو عن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوٹن والاتے ہوں مہربان۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①
۲۔ او ہوا میں گواہن جیرھیاں جھڑا ڈاری دین۔	وَ الذّٰرِيَّتِ ذَرُوًّا ②
۳۔ تے مینہ دا بار چنیدن۔	فَا لْحَبْلِٓتٍ وَّقُرَّا ③
۴۔ تے ہو لے ہو لے ٹر دین۔	فَا لْجَوِيَّتِ يُسْرًا ④
۵۔ تے سا ڈے حکم ونڈیندن۔	فَا لْمَقْسِيَّتِ اَمْرًا ⑤
۶۔ جیرھا تھا ڈے نال وعدہ کیتا گئے او سچا۔	اِنَّمَا تُوْعَدُوْنَ لَصَادِقٌ ⑥
۷۔ بے شک دین (سزا) اوسے۔	وَ اِنَّ الدِّيْنَ لَوَاقِعٌ ⑦
۸۔ تے آسمان پیش جیرھا رستیاں آلا۔	وَ السَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ⑧
۹۔ بے شک تمناں اختلاف وچ ہوے۔	اِنْتُمْ لِفِيْ قَوْلٍ مُّتَخَلِّفٍ ⑨
اونڈے نال او شخص پھیریا ویندے جندے کیتے حکم تھیندے۔	يُوَفِّكُ عَنْهُ مَنۡ اُوْفِكُ ⑩
۱۱۔ اکلان کرن والے ہلاک تھی گئے۔	قَتِلَ الْاَخْرَاصُونَ ⑪
۱۲۔ جیرھے غفلت وچ بھلے پین۔	الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ غَمْرَةٍ سَاهُونَ ⑫
۱۳۔ پچھدن جزا سزا دا ڈینہہ کڈن۔	يَسْأَلُوْنَ اَيَّانَ يَوْمِ الدِّيْنِ ⑬
۱۴۔ جڈاں او بھاتے ازما لے ولسن۔	يَوْمَ هُمْ عَلٰى النَّارِ يُفْتَنُوْنَ ⑭
۱۵۔ چکھو اپنے عذاب کوں جیرھا ہے جیرھا تہاں جلدی منگدے ہاوسے۔	ذُوْقُوْا فِتْنَتَكُمْ هٰذَا الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ تَسْتَعْجِلُوْنَ ⑮
۱۶۔ بے شک متقی بہشت تے چشمیں وچ ہوسن۔	اِنَّ السَّٰقِيْنَ فِيْ جَنَّتٍ وَعِيُوْنَ ⑯
۱۷۔ جو انہیں دا رب انہیں کوں ڈیسی اوہر گھنسن۔ پیشک او ایس کنیں پہلے چنگے کم کریندے ہن۔	اِخْدِيْنَ مَا اَتَهُمْ رَبُّهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَبْلَ ذٰلِكَ مُّحْسِنِيْنَ ⑰
۱۸۔ تے رات کوں ہوں گھٹ سمدے ہن۔	كَانُوْا قَلِيْلًا مِّنَ الَّيْلِ مَا يَهْجَعُوْنَ ⑱

- ۱۹- تے ڈنیہ کون بخشش منگدے ہن۔
- ۲۰- تے انہیں دے مال وچ منگن تے نہ منگن والے دا حق ہا۔
- ۲۱- تے زمین وچ یقین کرن والیں کیے نشان۔
- ۲۲- تے تہاڈے اپنے وجود وچ وی نشان تساں دہے نوے۔
- ۲۳- تے آسمان وچ تہاڈا رزق تہاڈی جیندا تہاڈے نال وعدہ ہا۔
- ۲۴- آسمان تے زمین دے رب دی قسم بے شک او بیج جیویں تساں الیندے پئے ء۔
- ۲۵- کیا تیں کنیں ابراہیم دے عزت دار مہانیں دی گال پئی ء۔
- ۲۶- جیلہ او اوں کنیں آئن تے آکھئے نیں سلامتی ہوے اوں آکھئے سلامتی ہوے تساں ان ٹوئیں لوک ہوے۔
- ۲۷- دل اپنے گھر والیں دو چپ چپاتے آئے تے ہک بھنا ہویا وچھا چا آئے۔
- ۲۸- انہیں دے کولہو کیتے سی تے آکھئے سی کیا تساں کھندے نوے۔
- ۲۹- انہیں کنیں ڈر محسوس کیتے سی۔ انہیں آکھئے نہ ڈرتے انہیں اذکوں ہک عالم پتردی خوش خبری ڈتی۔
- ۳۰- اوندی زال آئی شرمیندی پی ہائی اپنے منہ تے چاٹاں مارن پئے گئی تے آکھیں میں بڈھی تے سندھ تریمت ہاں۔
- ۳۱- انہیں آکھئے ایویں ہے تیڈے رب آکھئے اے تھیں تے بے شک او ہوں سیاٹاتے
- وَ بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَفْهِرُونَ ﴿۱۹﴾
- وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿۲۰﴾
- وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿۲۱﴾
- وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۲۲﴾
- وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿۲۳﴾
- فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿۲۴﴾
- هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿۲۵﴾
- إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿۲۶﴾
- فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعَجَلٍ سَبِينًا ﴿۲۷﴾
- فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿۲۸﴾
- فَأَوَّجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَمَخَضْ وَبَشِّرُوهُ بِغَلَامٍ عَلَيْهِ ﴿۲۹﴾
- فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَخٍ فَصَكَتَ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿۳۰﴾
- قَالُوا كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿۳۱﴾

- مہوں جاٹن والا ۷۔
- ۳۲۔ اوں آکھئے تہاڑا کیا کم اے قاصدو ۔
- ۳۳۔ انہیں آکھئے بے شک اساں مجرم قوم دو پٹھے گئے ہیں۔
- ۳۴۔ تاں جو اساں انہیں تے سنی مٹی دے ڈیلھ سٹوں۔
- ۳۵۔ انہیں ڈیلیں تے تیرے رب نے حد کنیں دھن والی قوم کیتے نشان لائے ہوئیں۔
- ۳۶۔ تے اساں اوندے دچو مونس کوں کڈھ کڈھا۔
- ۳۷۔ ہک گھر دے سوا ساکوں مسلمانیں دا بیا کوئی گھر نہیں ملیا۔
- ۳۸۔ تے اساں اوندے دچ انہیں لوکیں کیتے نشان چھوڑیے جیرے ڈکھ ڈیوں والے عذاب کنیں ڈردن۔
- ۳۹۔ تے موسیٰ دچ نشان ہن جیلھ اساں اونکوں کھل کھل دیل ڈے کے فرعون دو بیٹھے۔
- ۴۰۔ او کنڈولا کے اپنے بتیں دو ٹرگاتے آکھیس اے جادو گرتے پاگل۔
- ۴۱۔ تے اساں اونکوں تے اوندے لشکر کوں پکڑ گدھاتے انہیں کوں سمندر دچ سٹ گھتاتے آج نہیں او ملام تھیندا پیئے۔
- ۴۲۔ تے عاد دچ نشان ہن جیلھ اساں انہیں تے ڈاڑھی اندھاری گھولی ہائی۔
- ۴۳۔ او جرمی خئے تے اندی ہائی اوں کوں محض گلی ہوئی ہڈیں آلی کار کر ڈیندی ہائی۔
- ۴۴۔ تے ثمود دچ وی نشان ہن جیلھ انہیں کوں

- قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۲۷﴾
- قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۲۸﴾
- لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ طِينٍ ﴿۲۹﴾
- مُسْتَوْمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿۳۰﴾
- فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۱﴾
- فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۲﴾
- وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿۳۳﴾
- وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿۳۴﴾
- فَتَوَلَّىٰ بِرُكْنِهِ وَقَالَ سَجِرٌ أَوْ جِنُّونٌ ﴿۳۵﴾
- فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلَيَّمٌ ﴿۳۶﴾
- وَ فِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَةَ ﴿۳۷﴾
- مَا تَذُرُّ مِنْ شَيْءٍ أَنتَ عَلَيْهِ إِجْعَلْتَهُ كَالرَّمِيمِ ﴿۳۸﴾
- وَ فِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا

- ۴۵۔ آکھیا گیا ہا جو ہک مدت نیں فائدہ
تے انہیں اپنے رب دے حکم دی نافرمانی
کیتی تے انہیں کوں انہیں دے ڈہدیں ڈہدیں
ہک عذاب آپکڑیا۔
- ۴۶۔ او نہ کھڑے تھی سگدے ہن تے نہ او مدد گھن
سگدے ہن۔
- ۴۷۔ تے اس کنیں پہلے نوح دی قوم وی ہائی
او وی نافرمان قوم ہن۔
- ۴۸۔ تے اساں آسمان کوں اپنے ہتھیں نال بٹائے
تے اساں پہوں ودھاوٹن دی طاقت رکھندے ہیں۔
- ۴۹۔ تے زمین کوں اساں وچھائے تے اساں پہوں
چنگے وچھاوٹن والے ہیں۔
- ۵۰۔ تے ہر شے دے اساں جوڑے بنائیں تاں
جو تساں نصیحت پکڑو۔
- ۵۱۔ تساں اللہ دو در کو بے شک میں اونڈے ولوں ہتا کوں
کھلا کھلا ہوشیار کرن والا ہاں۔
- ۵۲۔ تے اللہ دے نال کیس پے کوں معبود نہ بناؤ
بے شک میں تہا کوں کھلا کھلا ڈراوٹن والا ہاں۔
- ۵۳۔ ایویں انہیں کنیں پہلے جڈاں رسول آئے
انہیں آکھئے اے تے محض جادو گرتے پاگل۔
- ۵۴۔ انہیں ہک ڈوجھے کوں وصیت کیتی ہوئی
اصل اوہن وی منہ زور لوک۔
- ۵۵۔ توں انہیں کنیں کنڈ ولا گھن تیکوں ملام نہ کیتا
ویسی۔
- ۵۶۔ تے نصیحت کر بے شک نصیحت مونس کوں
فائدہ ڈیندی ۶۔
- ۴۷۔ فَتَوَاعَنَ أَمْرَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ وَهُمْ
يَنْظُرُونَ ۴۷
- ۴۸۔ فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُتَسَوِّرِينَ ۴۸
- ۴۹۔ وَ قَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا
قَوْمًا فَاسِقِينَ ۴۹
- ۵۰۔ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَنُوسِعُونَ ۵۰
- ۵۱۔ وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهْدُونَ ۵۱
- ۵۲۔ وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۵۲
- ۵۳۔ فَقَرَأَ إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ
مُّبِينٌ ۵۳
- ۵۴۔ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ
مُّبِينٌ ۵۴
- ۵۵۔ كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا
قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ۵۵
- ۵۶۔ اتَّوَصَّوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُوتٌ ۵۶
- ۵۷۔ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٌ ۵۷
- ۵۸۔ وَذَكَرْنَاكَ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ۵۸

- ۵۷۔ تے میں جنیں تے انسانیں کوں محض ات
گالہوں پیدا کیتے جو او میڈری عبادت کرن۔
- ۵۸۔ میں انہیں کنیں روزی نہیں منگدا تے نہ چاہنڈا
جو او میکوں روٹی کھاون۔
- ۵۹۔ بے شک اللہ روزی ڈیون والاتے زبردست
طاقت والا ۶۰۔
- ۶۰۔ بے شک، ظالمیں دے اوں گناہ ہن جیویں
انہیں دے ساتھیں کیتے ہن او جلدی نہ کرن۔
- ۶۱۔ کافرین کیتے اوں ڈینہ ہلاکت جیرے ڈینہ
دا انہیں نال وعدہ کیتا دیندا ہا۔
- وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ⑤
مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ
أَنْ يُطِيعُونِ ⑥
إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ⑦
فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ
فَلَا يَسْتَغْفِرُونَ ⑩
فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ⑪

سُوْرَةُ الطُّوْرِ مَكِّيَّةٌ وَرَهَى مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورة طور مکی ۷۷ تے بسم اللہ تال ایندیاں ۵۰ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

۱۔ شروع کریںداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سنگے بڑیوں والاتے ول ول رحم کربن والا۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۲۔ طور گواہ۔	وَ الطُّوْرِ ②
۳۔ تے لکھی ہوئی کتاب گواہ۔	وَ کِتٰبٍ مَّسْطُوْرٍ ③
۴۔ جیرھی چھڑیئے کاغذیں تے لکھی ہوئی۔	فِی سَمٰوٰی مَنشُوْرٍ ④
۵۔ تے ہمیشہ آباد رہن والا خانہ کعبہ گواہ۔	وَ الْبَیْتِ الْمَعْمُوْرٍ ⑤
۶۔ تے اچی رہن والی چھت گواہ۔	وَ السَّقْفِ الْمَرْفُوْعِ ⑥
۷۔ تے چھولیاں مارن والا سمندر گواہ۔	وَ الْبَحْرِ الْمَسْجُوْرٍ ⑦
۸۔ بے شک تیرے رب دا عذاب ضرور اسی۔	اِنَّ عَذَابَ رَبِّکَ لَوٰقِعٌ ⑧
۹۔ اونکوں کوئی ہٹا نہیں سگدا۔	مَا لَہٗ مِنْ دَافِعٍ ⑨
۱۰۔ جڈیاں بدل جوش وچ ہوسی۔	یَوْمَ تَمُوْرُ السَّمٰوٰتِ مُوْدًا ⑩
۱۱۔ تے پہاڑ ٹرپوسن۔	وَ تَیْسِرُ الْجِبَالُ سَیْرًا ⑪
۱۲۔ تے اوں بڑینہ جھٹلاون والیں کیتے ہلاکت۔	فَوَیْلٌ یَّوْمَئِذٍ لِّلْمُکَذِبِیْنَ ⑫
۱۳۔ جیرھے اپنی بے ہودگی وچ کھنڈ دے پئے ہن۔	الذّٰیْنَ هُمْ فِی حَوْضٍ یَلْعَبُوْنَ ⑬
۱۴۔ جیلے انہیں کوں دوزخ دی بھا دو دروہ کے نیٹا ویسی۔	یَوْمَ یَدْعُوْنَ اِلٰی نَارِ جَهَنَّمَ دَعًا ⑭
۱۵۔ اے اد بھا جیندا تساں انکار کریںدے ہاوے۔	هٰذِهِ النَّارُ الَّتِیْ کُنْتُمْ بِہَا تُکَذَّبُوْنَ ⑮
۱۶۔ کیا اے جادو یا تماکوں کئی شے بڑدی نیں۔	اَفِیْسِحْرُ هٰذَا اَمْ اَنْتُمْ لَا تُبْصِرُوْنَ ⑯
۱۷۔ ایندے وچ پہم وچو صبر کرو یا نہ صبر کرو تماہے کیتے ہکا گال تماکوں محض تماہڈے عملیں دا بدلہ ڈتا ویندا پئے۔	اِضْلُوْہَا فَاَصْبِرُوْا اَوْ لَا تَصْبِرُوْا سَوَآءٌ عَلَیْکُمْ اِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا کُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ⑰
۱۸۔ بے شک متقی جنتیں تے نعمتیں وچ ہوسن۔	اِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِیْ جَنَّتٍ وَّ یُعِیْمُوْنَ ⑱

۱۹۔ اللہ جو انہیں کوں ڈیسی او اوندے تے خوش
ہوسن تے انہیں دارب انہیں کوں دوزخ دے
عذاب کنیں پچھسی۔
۲۰۔ کھاڈ تے پیو اے تہاڈے عیس دی وجہ
نال بابرکت۔

۲۱۔ او قطاریں وح وچھے ہوئے ہما پچھسی تے
وہاٹے رکھ کے پیٹے ہوسن تے وڈی وڈی اکھیں
آلیاں تریختیں انہیں دے اساں جوڑے بیسیوں۔

۲۲۔ جیرے ایمان گھن آئن تے انہیں دی اولاد
وی ایمان وح انہیں دے پھوٹری ۱۷ اساں
انہیں کوں تے انہیں دی اولاد کوں کٹھا کر ڈیروں
تے انہیں دے عیس وچو ذرا دی گھٹ نہ کریوں
ہر شمعھ اپٹے عیس دے بدلے وح گانٹھے ہے۔
۲۳۔ تے اساں انہیں کوں جو او چاہسن میوے
تے گوشت ڈیسیوں۔

۲۴۔ او اتھاں ایتھے پیالیں کیتے بھر بن جنیدے
نیچے وچ نہ بکواس بوسی تے نہ گناہ بوسی۔

۲۵۔ تے خادم انہیں دے چودھار وچکر مرلیسن
ایویں بگسن جیویں او پردیں وح ویلے ہوئے
موتی ہن۔

۲۶۔ تے او ہک ڈو جھے دو منہ کر کے پچھسن۔
۲۷۔ آکھسن بے شک اساں پہلے وی اپٹے پتر
دے انجام کنیں ڈردے ہاسے۔

۲۸۔ اللہ سیٹس ساڈے اتے احسان لائے اول
ساکوں تتی لوار دے عذاب کنیں پچا گدے۔
۲۹۔ بے شک اساں ایں کنیں پہلے اونکوں سڈیندے

فَكَهِنَ بَنَاتِهِمْ سَاهِبَهُمْ وَوَقَّهْمَ سَاهِبَهُمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ①

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ②

مُتَّكِنِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ
عِينٍ ③

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ
أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ④

وَأَمَّا دَرْتُهُمْ بِفَالِكِهِمْ وَوَلِحِمِّمَاتٍ يَشْتَهِونَ ⑤

يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَعْنُ فِيهَا
وَلَا تَأْتِيهِمْ ⑥

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ
مَّكُونٌ ⑦

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ⑧

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ⑨

فَمَنْ لَّهِ عَلَيْنَا وَوَقَّعْنَا عَذَابَ السُّومِرِ ⑩

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ

۱۰۱. اَبْرَارًا ۱۰۱
ہاے بے شک او نیک سلوک کرن والا
تے ہوں مہربان۔
۱۰۲. فَنَذَرْنَا فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٌ
وَلَا جُنُودٌ ۱۰۲
۲۔ توں نصیحت کریندا رہ توں اپنے رب دی نعمت
نال نہ تے توں رملی ہویں تے نہ پاگل۔
۱۰۳. أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَبِّبِ
الْمُنُونِ ۱۰۳
۳۱۔ یا آہدن شاعرِ اساں ایندے کیتے زمانے
دی تباہی دا بھالا گدھی پئے ہیں۔
۱۰۴. قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرْتَبِصِينَ ۱۰۴
۳۲۔ توں آکھ بھالا گھنوبے شک میں تہاڈے
نال بھالا گدھی کھڑاں۔
۱۰۵. أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ
طَاغُونَ ۱۰۵
۳۳۔ یا انہیں دے خواب تے عقلاں انہیں کوں
اے حکم ڈیندن یا او منہ زور قوم۔
۱۰۶. أَمْ يَقُولُونَ تَقْوَلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ۱۰۶
۳۴۔ کیا آہدن اوں آپو گال بنائیء اصل او
منیدے نیس۔
۱۰۷. فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِن كَانُوا
صَادِقِينَ ۱۰۷
۳۵۔ اوہو جہیں کوئی گال تے آنن جے او سچے ہن۔
۱۰۸. أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ۱۰۸
۳۶۔ کیا انہیں کوں بے مقصد پیدا کیتا گئے یا کیا او
پیدا کرن والن۔
۱۰۹. أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا
يُوقِنُونَ ۱۰۹
۳۷۔ کیا آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے نیس اصل او
یقین نہیں کریندے۔
۱۱۰. أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنٌ رَبِّكَ أَمْ هُمُ
الْمَصْطَرُونَ ۱۱۰
۳۸۔ کیا انہیں گنیں تیرڈے رب دے خزانے ہن
یا او دروغے ہن۔
۱۱۱. أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَنْتَبِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعَهُمْ
بِسُلْطَنِ قُبِينٍ ۱۱۱
۳۹۔ کیا انہیں کیں پوڑیء جنیدے نال او اللہ دیاں گالیں
سُنن تے اوندے سُنن والا کوئی کھلی دلیل گھن آدے
۴۰۔ کیا خدا کیتے دھیریں ہن تے تہاڈے کیتے پتھر۔
۱۱۲. أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ۱۱۲
۴۱۔ کیا توں انہیں کیں اجر منگدیں تے او چٹی دے بار
تے آئے ہین۔
۱۱۳. أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ۱۱۳
۴۲۔ کیا او غیب جاندن تے او لکھدے ہین۔

- ۴۳۔ کیا او تدبیر کرن چاہندن تے جیسے کافرن اصل تے انہیں دے خلاف تدبیراں تھیون۔
- ۴۴۔ کیا انہیں کیتے اللہ دے سوا کوئی معبود اللہس پاک جو او شرک کریندن۔
- ۴۵۔ تے جے او آسمان کینس کوئی ٹوٹا ڈھاندا ڈیکھن آہن اے گھانا بدل۔
- ۴۶۔ انہیں کوں چھوڑ ڈے تاں جو او ملن اوں ٹینہ کوں جیندے وچ انہیں کوں (ڈرنال) بے ہوش کر ڈیا ویسی۔
- ۴۷۔ جڈاں انہیں دیاں تدبیراں کجھ وی کم نہ اوسن تے انہیں دی مدد نہ کیتی ویسی۔
- ۴۸۔ تے بے شک فالہیں کیتے عذاب اوں عذاب دے سواوی ہن تے اصل ہوں سارے لوک چاڈے نیس۔
- ۴۹۔ توں اپنے رب دے حکم تے قائم رہ بے شک توں ساڈے اکھیں دے سانٹے ہویں تے توں جیلھے اٹھیں اپنے رب دی حمد دے نال نال تسبیح کر
- ۵۰۔ تے رات کوں اوندی تسبیح کرتے جیلھے تارے کنڈ دلاون اوں ویلھے دی تسبیح کر۔
- ۵۱۔
- ۵۲۔
- ۵۳۔
- ۵۴۔
- ۵۵۔
- ۵۶۔
- ۵۷۔
- ۵۸۔
- ۵۹۔
- ۶۰۔
- ۶۱۔
- ۶۲۔
- ۶۳۔
- ۶۴۔
- ۶۵۔
- ۶۶۔
- ۶۷۔
- ۶۸۔
- ۶۹۔
- ۷۰۔
- ۷۱۔
- ۷۲۔
- ۷۳۔
- ۷۴۔
- ۷۵۔
- ۷۶۔
- ۷۷۔
- ۷۸۔
- ۷۹۔
- ۸۰۔
- ۸۱۔
- ۸۲۔
- ۸۳۔
- ۸۴۔
- ۸۵۔
- ۸۶۔
- ۸۷۔
- ۸۸۔
- ۸۹۔
- ۹۰۔
- ۹۱۔
- ۹۲۔
- ۹۳۔
- ۹۴۔
- ۹۵۔
- ۹۶۔
- ۹۷۔
- ۹۸۔
- ۹۹۔
- ۱۰۰۔

سُورَةُ النَّجْمِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثٌ وَسِتُّونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ رُكُوعَاتٍ

سورۃ نجم مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۳ آیاتں تے ۳ رکوعن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیر صابن

منگے ڈیون ڈالا تے ول ول رحم کرن ڈالا ء۔

۲۔ اوتارا گواہ جیلے اوتلے اوسی۔

۳۔ تہا ڈا ساتھی نہ بھلے تے نہ گمراہ تھے۔

۴۔ تے اپنی خواہش نال گالیں نہیں کریندا۔

۵۔ اے وحی ء جیرھی اوندو آئی ء۔

۶۔ اے اونکوں طاقت داے خدا سکھائے۔

۷۔ ول ول طاقت ڈکھیندے تے حکومت دے

تخت تے بہہ گئے۔

۸۔ تے او آسمان دے کناریں تے ظاہر تھیندے پئے۔

۹۔ ول او خدا دے کولہو تھیاتے خدا اوندے کولہو تھیاتے۔

۱۰۔ تے او ڈو کماںش دا وتر بن گئے یا ایں کینس

وی زیادہ کولہو تھے۔

۱۱۔ ول اوں اپنے بندے دو وحی کیتی جیرھی کیتی۔

۱۲۔ اوندے دل جو ڈٹھے اوں کوڑ نہیں ماریا۔

۱۳۔ کیا تساں اوندے ڈیکھن تے جھیرا لیندے ء۔

۱۴۔ تے اوں تے اونکوں ڈو جی دفرہ ڈٹھے۔

۱۵۔ اوں پیر نال جیرھی سب توں چھیکڑ وچ ہائی۔

۱۶۔ اوندے نال جنت الماویٰ ہے۔

۱۷۔ اوں پیر کوں لکاوٹ والی شے لکا گھدا۔

۱۸۔ تے اوندی اکھ نہ پھری تے نہ اگودھی ہائی۔

۱۹۔ اوں اپنے رب دے وڈے نشانیں وچوہک ڈٹھا۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

وَ النَّجْمِ اِذَا هُوَ ②

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَى ③

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى ④

اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْيٌ يُوحَى ⑤

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى ⑥

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى ⑦

وَ هُوَ بِالْاْفُقِ الْاَعْلَى ⑧

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى ⑨

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنَى ⑩

فَاَوْحَى اِلَى عَبْدِهٖ مَا اَوْحَى ⑪

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَاى ⑫

اَفَتُسَوِّدَنٰهٗ عَلٰى مَا يَرٰى ⑬

وَ لَقَدْ رَاٰهُ نَزْلَةَ الْخُرْى ⑭

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰى ⑮

عِنْدَهَا جَنَّةُ النَّاْوَى ⑯

اِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشٰى ⑰

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغٰى ⑱

لَقَدْ رَاى مِنْ اٰيٰتِ رَبِّهِ الْكُبْرٰى ⑲

- ۲۰۔ تساللات تے عزی دا حال سٹاؤ۔
 ۲۱۔ تے تریجھے منات دا وی جیرھا پیا۔
 ۲۲۔ کیا تھاڑے کیتے جھوہرن تے اوندے کیتے
 جھوہریں ہن۔
 ۲۳۔ اے تے کاٹی دنڈ۔
 ۲۴۔ اے کجھ ناں ہن جیرھے تسال تے تھاڑے
 پیوٹاڑیں رکھ گدھن اللہ سیس ایندے کیتے کوئی
 دلیل نہیں لہائی او محض گمان دی پیروی کیندے
 پین تے اوندی جو انہیں دے نفس چاہن
 تے انہیں دو انہیں دے رب ولو ہدایت آگئی۔
 ۲۵۔ کیا انسان جو خواہش کرے اونکو بل دیندی۔
 ۲۶۔ (سٹو) دنیا تے آخرت دیاں نعمتاں اللہ کنس
 ہن۔
 ۲۷۔ تے آسمان وچ ہوں سارے فرشتے ہن
 جنہیں دی سفارش کوئی فائدہ نہیں ڈیندی سوائے
 ایندے جو اللہ جنیدے کیتے اجازت ڈیوے
 تے پسند کرے۔
 ۲۸۔ بے شک جیرھے آخرت تے ایمان نہیں
 ایندے او فرشتیں دے تریمتیں جہیں ناں رکھیندن
 ۲۹۔ تے انہیں کوں ایندا کوئی پتہ نہیں او محض گمان
 دے پھو چلدے پین تے گمان حق دے مقابلے
 وچ کوئی فائدہ نہیں ڈیندا۔
 ۳۰۔ تے جیرھا ساڑے ذکر کنس منہ پھریندے ادں
 کنس منہ پھیر گھن تے او محض دنیاوی زندگی چاہندے۔
 ۳۱۔ انہیں دا علم ایسوتلا بے شک تیرا رب ہوں
 چاندے جیرھا اپنے راہ کنس پریں ہے تے او چاندے
- أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝
 وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْآخَرَىٰ ۝
 أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ۝
 تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ ۝
 إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِيَتْهُمَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
 مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا
 الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ
 رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ ۝
 أَمْرٌ لِلْإِنسَانِ مَا تَنبَىٰ ۝
 فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ۝
 وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمٰوٰتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ
 شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَ
 يَرْضَىٰ ۝
 إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسْتَوْنَ الْمَلَائِكَةُ
 نَسِيَةً الْأُنثَىٰ ۝
 وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ
 إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ۝
 فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ هٰٓءَ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا
 الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ۝
 ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
 بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ ۝

جیرا سدھ راہ تے ہے۔

۳۲۔ تے جو آسمانیں تے زمین وچ سب اللہ داہ تاں جو اللہ سب گناہ گاریں کوں انہیں دے عیسی دی سنرا تے چنگے کم کرن والیں کوں چنگی جزا ڈیوے۔

۳۳۔ جیرے لوک سوائے ڈیڑھی تیں وچن دے وڈے گناہیں کنیں تے بے حیائی کنیں پچرن تے بے شک تیرا رب ہوں بخش والاء تے او چاندے جیلے اوں تہاکوں زمین وچ پیدا کیتے جیلے تاں ما دے ڈوھیں وچ مکٹے ہوئے ہادے تے تاں اٹے آپ کوں پاک نہ آکھو او ہوں چاندے اونکوں جیرا متقی ۔

۳۴۔ کیا تیں کنڈ ولاون والے کوں ڈٹے۔

۳۵۔ تے تھوڑا ڈرتے سی تے ول شومائی کیتی اس۔

۳۶۔ کیا اوں کنیں غیب دا علم تے او ڈہرا پئے۔

۳۷۔ یا اونکوں موسی دی شریعت دا پتہ نہیں۔

۳۸۔ تے ابراہیم دا جیس وعدہ پورا کیتے۔

۳۹۔ جو کوئی جان پے دا بار نہ چھسی۔

۴۰۔ تے انسان کوں محض اتنا بلسی جتنا او کوشش

کرلیسی۔

۴۱۔ تے اوندی کوشش دا نتیجہ بڑکھا یا ویسی۔

۴۲۔ ول اونکوں پورا پورا بدلہ بڑکھا ویسی۔

۴۳۔ تے بے شک تیرے رب دے ہتھ فیصلہ ۔

۴۴۔ تے بے شک او ہوں کھیندے تے او ہوں دیندے ۔

۴۵۔ تے بے شک او ہوں دیندے تے جویندے ۔

۴۶۔ تے بیشک ہوں جو ان تے تریبتیں دے جوڑے پیدا کیتن ۔

وَاللّٰهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لِيَجْزِيَ
الَّذِيْنَ اَسَاءَ وَاِيْمًا عَمِلُوْا وَيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا
بِالْحُسْنٰی ﴿٣٢﴾

الَّذِيْنَ يَجْتَنِبُوْنَ كَبِيْرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ اِلَّا
الْمُنْتَهٰی اِنَّ رَبَّكَ وَّاسِعُ الْغَفْرِ ؕ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ
اِذَا نَسَاكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاِذَا اَنْتُمْ اَجْتَهْتُمْ فِي
بُطُوْنِ اُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوْا الْاَنْفُسَ هُوَ اَعْلَمُ
بِمَنِ اتَّقٰی ﴿٣٣﴾

اَقْرَبَتْ الَّذِي تُوَلّٰی ﴿٣٤﴾

وَاَعْطٰ قَلِيْلًا وَّاَكْثٰی ﴿٣٥﴾

اَعِنْدَكَ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهَوِّبْ لَهٗ ﴿٣٦﴾

اَمْ لَمْ يُنَبِّاْ بِمَا فِي صُفْحِ مُوسٰى ﴿٣٧﴾

وَاِبْرٰهِيْمَ الَّذِي وَاْتٰ ﴿٣٨﴾

اِلَّا تَزُرُّ وَاِزْدَرُّ وَاٰخِرٰى ﴿٣٩﴾

وَاَنْ لَّيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰ ﴿٤٠﴾

وَاَنْ سَعِيْهٖ سَوْفَ يُرٰى ﴿٤١﴾

ثُمَّ يُجْزٰهُ الْجَزَاءُ الْاَوْفٰى ﴿٤٢﴾

وَاَنْ اِلٰى رَبِّكَ الْمُنْتَهٰى ﴿٤٣﴾

وَاَنْهٗ هُوَ اَضْحٰكٌ وَّاَبْكٰى ﴿٤٤﴾

وَاَنْهٗ هُوَ اَمَاتٌ وَّاَحْيَا ﴿٤٥﴾

وَاَنْهٗ خَلَقَ الزَّوْجِيْنَ الذَّكَرَ وَاَلُنْثٰى ﴿٤٦﴾

- ۴۷۔ ہک نطفے کنیں جیرھا سٹیا ویندے۔
 ۴۸۔ تے بڑوجھی دفعہ پیدا کرن دی ہوندے ذمے
 ہے۔
 ۴۹۔ تے بے شک اوہو امیر کریندے تے غریب
 کریندے۔
 ۵۰۔ تے بے شک اوہو شعرٹی تارے داماک
 ۵۱۔ تے بے شک ہوں پہلی عاد قوم کوں ہلاک
 کیتا ہا۔
 ۵۲۔ تے ثمود کوں وی تے کھنسی پجایا۔
 ۵۳۔ تے پہلے نوح دی قوم کوں وی۔ بے شک
 اوہوں ظالم تے منہ زور ہن۔
 ۵۴۔ تے اُپتیریاں ہویاں دستیاں وی۔
 ۵۵۔ تے ادنکوں نکا گدھا جیرھی شے لکیندی ہ۔
 ۵۶۔ توں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت تے
 خشک کر لیں۔
 ۵۷۔ اے دی پہلے رسولیں وچو ہک رسول۔
 ۵۸۔ وقت کولہو آگئے۔
 ۵۹۔ اللہ دے سوا اینکوں کوئی مال نہیں سبگا۔
 ۶۰۔ کیا تساں ایں گال تے حیران تھیندے ہ۔
 ۶۱۔ تے کھلدے ء تے روندے نوہ۔
 ۶۲۔ تے تساں حیران ہوے۔
 ۶۳۔ اللہ کوں سجدہ کر دتے اوندی عبادت کرو۔
- مِن نُطْفَةٍ إِذَا تُنْتَبِئُ ۷۷
 وَإِنَّ عَلَيْهِ النُّشَاةَ الْآخِرَةَ ۷۸
 وَإِنَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ وَالْكَفِيُّ ۷۹
 وَإِنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَةِ ۸۰
 وَإِنَّ آهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ۸۱
 وَثَمُودًا فَمَا أَبْقَى ۸۲
 وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْفَى ۸۳
 وَالْمُؤَنَفِكَةَ أَهْوَى ۸۴
 فَغَشَّهَا مَا غَشَّى ۸۵
 فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى ۸۶
 هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِيرِ الْأُولَى ۸۷
 أَرِقَّتِ الْأَرْقَةُ ۸۸
 لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۸۹
 أَفَمِنَ هَذَا الْحَدِيثِ تَعَجُّبُونَ ۹۰
 وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۹۱
 وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ ۹۲
 فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۹۳

سُورَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّ وَخَمْسُونَ آيَةً وَثَلَاثَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورہ قمر مکی ء تے بسم اللہ تال ایندیاں ۵۶ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
 اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ②
 وَاِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوْا وَيَقُوْلُوْا سِحْرٌ مُّسْتَسِرٌّ ③
 وَ كَذَّبُوْا وَاتَّبَعُوْا اَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ اَمْرِ مُّسْتَقَرٌّ ④
 وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْاَنْبَاءِ مَا فِيْهِ مُّزْدَجَرٌ ⑤
 حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ التُّدْرُ ⑥
 فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدّٰعِ اِلٰى نَجٰتِهَا شَيْءٌ تَنْكُرُ ⑦
 حُشْعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُوْنَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَمَا تَهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ⑧
 مُّهْطِعِيْنَ اِلَى الدّٰعِ يَقُوْلُ الْكٰفِرُوْنَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ⑨
 كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوْا عَبْدَنَا وَقَالُوْا مَجْنُوْنٌ وَّازْدَجَرَ ⑩
 فَدَعَا رَبَّهُ اِنِّىْ مَغْلُوْبٌ فَاَنْصِرْ ⑪
 فَفَتْحْنَا اَبْوَابَ السَّمٰوٰتِ بِمَاءٍ مِّنْهَمْرٍ ⑫
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں تال جیرھا بن
 منگلے ڈیوں والا تے دل دل رحم کرن والا۔
 ۲۔ تباہی دی گھڑی کولہو آگئی ء تے چندر پھٹ گئے۔
 ۳۔ تے جے او نشان ڈیکھن تے منہ پھیر گھسن تے
 آکھن اے ہمیشہ دا جادو۔
 ۴۔ تے انہیں جھٹلائے تے انہیں اپنی خواہشیں
 دی پیروی کیتی تے ہر کم دا وقت ہوندے۔
 ۵۔ تے انہیں دو جبراں آئن جنہیں وح دے ڈرکے ہن۔
 ۶۔ اشر کرن والیاں سٹپ دیاں گالیں ہن تے
 ڈراون والیں کوئی فائدہ نہیں ڈتا۔
 ۷۔ تے توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن جڈاں سڈن
 والا ہک اوپری شے دوسڈیسی۔
 ۸۔ انہیں دیاں اکھیاں جھکیاں ہویاں ہوسن تے او قبریں
 دپھ ایوں نکھن جیوں کھنڈیاں ہویاں تڈیاں۔
 ۹۔ اوسڈن وائے دو درکدے دیندے ہوسن
 تے کافر آکھن اے ڈینہہ ڈکھیں دا۔
 ۱۰۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم جھٹلائے انہیں
 ساڈے بندے کوں جھٹلائے تے آکھئے نیں
 اے پاگل تے ایندے اتے پھٹکار۔
 ۱۱۔ تے اول اپنے رب کنیں دعا کیتی نیں ڈھویا
 پیاں میڈی مدد کر (غلبہ ڈے)۔
 ۱۲۔ اساں آسمان دے دروازے

کھوں بڑتے اینجھے پاٹی نال جیرھا جوش نال وہندا
ہا۔

۱۳۔ تے زمین تے چشھے وی کڈھینسے . پاٹی

ہک اینجھی گال کیتے کٹھا تھیا جیندا فصیلہ تھی چکيا ہا۔

۱۴۔ تے اساں اونکوں تختے تے پھٹیں آئی
شئے تے پلھایا۔

۱۵۔ جیرھی ساڈی اکھیں دے ساٹھے چلدی ہائی اے
اوں شخص دا بدلہ ہا جیندا انکار کیتا

۱۶۔ تے اساں ایندے وترح ہک نشان
چھوڑیا ہاتے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہا۔

۱۷۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والے کینجھ
ہسن۔

۱۸۔ تے اساں قرآن کون نصیحت کیتے سوکھا کیتے
تے کوئی ہے نصیحت پکڑن والا۔

۱۹۔ تے عاد دی قوم جھٹلائے۔ تے میڈا عذاب
تے ڈراون کینجھا ہا۔

۲۰۔ بے شک اساں انہیں تے رہن والے منحوس ڈینہ
وچ تکھی اندھاری چلائی۔

۲۱۔ اولوکیں کون سٹندی ہائی جویں کجھی دا
درخت ہوے تے اوندا اندر کھا دا پیا ہوے۔

۲۲۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والا کینجھ ہسن۔

۲۳۔ تے اساں قرآن نصیحت کیتے آسان کیتے
کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

۲۴۔ شمود نے وی رسولیں کون جھٹلائے۔

۲۵۔ انہیں اکھنے کیا اساں اپنے وچو ہک آدمی دی پیروی
کروں بے شک اساں گمراہی تے بھا دتھ

وَفَجَرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ
قَدْ قُدِرَ ۱۳

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوَّحِ وَدُسْرٍ ۱۴

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ كَانَ كُفِرًا ۱۵

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ۱۶

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۱۷

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ۱۸

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۱۹

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ
مُستَمِرٍّ ۲۰

تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعَةٍ ۲۱

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ۲۲

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مُدَكِّرٍ ۲۳

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ۲۴

فَقَالُوا أَبَشْرًا مِثَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا تَفِي
ضَلُّنَا وَسُعُرٍ ۲۵

درنج پوسوں۔

۲۶۔ کیا ساڈے دچو ہک ایں تے قرآن لمایا
گئے اصل اوتے وڈا کوڑا تے شریر۔

۲۷۔ کل انہیں کوں پتہ لگ ویسی جو ساریں کنیں
کوڑا تے شرارتی کون۔

۲۸۔ بے شک اساں ہک ڈاچی پٹھندے پئے
ہیں جیڑھی انہیں کوں آزماون کیتے ہے توں انہیں
دا بھالا جھل تے تکرڑا تھی۔

۲۹۔ تے انہیں کوں بڑس جو پانی انہیں وح وندیا
پئے تے ہر ٹولہ اپنے وقت تے پانی پیون آدے۔

۳۰۔ تے انہیں اپنے سردار کوں سبڈیے اوکے تے ڈاچی
دیاں نچاں کپ ڈتن۔

۳۱۔ میڈا ڈراون تے عذاب کینجا ہا۔

۳۲۔ بے شک اساں انہیں تے ہک عذاب
پٹھیا تے او ادیں تھی گئے جیویں لوڑھے دے تلے

بچن والا چورا ہوندے۔

۳۳۔ تے اساں قرآن کوں نصیحت بناون کیتے
سوکھا کیتے کیا کوئی نصیحت پکڑیندے۔

۳۴۔ لوڑھے دی قوم رسوئیں کوں جھٹلایا ہا۔

۳۵۔ بے شک اساں انہیں تے ویس دا عذاب لمایا
اسوئے لوڑھے بڑھے اساں انہیں کوں بڑھے وقت عذاب

کنیں بچائے۔

۳۶۔ اے ساڈا احسان ہا بھیرھا شک کریںدے
اساں اونکوں ایویں سزا ڈیندے ہیں۔

۳۷۔ تے اول ساڈے عذاب دی خبر بڑھے ڈرتی
ہائی انہیں رسوئیں نال بھت شروع کر ڈرتی۔

ءَالِقَى الذِّكْرِ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ
أَشْرٌ ۚ

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكَذَّابِ الْأَشْرِ ۙ

إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةَ فِتْنَةً لَهُمْ فَأَمَّا تَقْبَهُمْ
وَاصْطَبِرُوا ۙ

وَ نَبْتَهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرْبٍ
مُّحْتَضَرٌ ۙ

فَنَادُوا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ۙ

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَ نَذِيرٌ ۙ

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيِّحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا
كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ ۙ

وَلَقَدْ يَسْرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِّن مُّذَكِّرٍ ۙ

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنَّذْرِ ۙ

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَّجَّيْنَاهُمْ
بِسَحَرٍ ۙ

نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ۙ

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنَّذْرِ ۙ

۳۸۔ تے او اونکوں مہانیں دے خلاف ورغلاوٹن لگن اساں انہیں دی اکھیں تے پردے پاڑتے تے تے تے ساں میڈے عذاب تے ڈراوٹن دامزہ چکھو۔
۳۹۔ تے فجر نال انہیں تے کھڑ و نچن والا عذاب آگیا۔

۴۰۔ تے تے ساں میڈے عذاب تے ڈراوٹن دامزہ چکھو۔
۴۱۔ تے اساں قرآن کوں نصیحت کیتے سوکھا کیتے تے کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

۴۲۔ تے ال فرعون دو رسول آئیں۔
۴۳۔ انہیں ساڈی ساری آیات کوں جھٹلائے تے اساں انہیں کوں غالب تے طاقت وردی پکڑ پکڑی
۴۴۔ کیا تھاڑے کافر انہیں کنیں چنگے ہسن یا تھاڑے کیتے پہلی کتابیں وح حفاظت دا وعدہ ہے۔

۴۵۔ کیا او آہدن اساں سارے غالب اوسوں۔
۴۶۔ لشکر ضرور ہر سی تے کنڈ دلا کے بھسی۔
۴۷۔ تے اصل تباہی دا انہیں نال وعدہ ہے تے او تباہی ہوں ہلاک کرن والی تے سخت۔

۴۸۔ بے شک مجرم گمراہی تے ساڑن والے عذاب دھن۔

۴۹۔ جڈاں او منہ دے بھرٹے بھا وح گلیسن تے چکھو دوزخ دا عذاب۔

۵۰۔ بے شک اساں ہر شے اندازے نال پیدا کیتی ہے۔
۵۱۔ تے ساڈا حکم اکھ چھپکن آئی کار یکدم تھی ویندے۔
۵۲۔ تے اساں تھاڑے لوکیں کوں ہلاک کیتے تے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

۵۳۔ تے ہر شے جو انہیں کیتی ہے او کتابیں وح

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَن صَيْغِهِ فَطَسْنَا أَعْيُنَهُمْ
فَذُوقُوا عَذَابِي وَ نَذِيرِي ۝۳۸

وَلَقَدْ صَبَحَهِمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِيمٌ ۝۳۹

فَذُوقُوا عَذَابِي وَ نَذِيرِي ۝۴۰

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِن مُّذَكِّرٍ ۝۴۱

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ التَّنْذِيرُ ۝۴۲

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخَذَ
عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ ۝۴۳

أَلْقَاؤُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُولَئِكَمْ أَمْ لَكُمْ بُرْءَةٌ فِي
الذُّبْرِ ۝۴۴

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرُونَ ۝۴۵

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الذُّبُرَ ۝۴۶

بِئْسَ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَى
وَأَمْرٌ ۝۴۷

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ۝۴۸

يَوْمَ يُنْعَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا
مَسَّ سَقَرَ ۝۴۹

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۝۵۰

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ۝۵۱

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ
مُّذَكِّرٍ ۝۵۲

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الذُّبْرِ ۝۵۳

ہے پئی۔

- ۵۳۔ تے ہر چھوٹی وڈی گال لکھی پئی رہے۔
 ۵۵۔ بے شک تنقی باغیس تے نہریں قرح رہن۔
 ۵۶۔ ہمیشہ رہن دی جا و قرح رہن جیڑھی طاقت
 والے بادشاہ دے کولہو ہوسی۔

۲
۱۰

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُّسْتَظَرٌّ ﴿۵۳﴾
 إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿۵۴﴾
 فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ
 مُّقْتَدِرٍ ﴿۵۵﴾

سُوْرَةُ الرَّحْمٰنِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ اَبْسَلَةِ نِسْعٍ وَسَبْعُوْنَ اَيَّةً وَثَلَاثَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورة رحمن مدنی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۹ آیات ۳ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھابن منگئے ڈیون ڈالا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ بن منگئے ڈیون والا۔
- ۳۔ جیں قرآن سکھائے۔
- ۴۔ انسان پیدا کیتس۔
- ۵۔ اونکوں بیان سکھائے۔
- ۶۔ سمجھ تے چندر حساب نال چلے پین۔
- ۷۔ تے تارے تے ون سجدہ کریندے پین۔
- ۸۔ تے آسمان کول اوں اچا کیتے تے توازن رکھے سی۔
- ۹۔ جو تساں انصاف دی ترکڑی کول جھکا نہ تھیون ڈیو۔

- ۱۰۔ تے انصاف نال وزن پورا کرو تے وزن نہ گھاؤ۔
- ۱۱۔ تے زمین کول مخلوق کیتے بنائے۔
- ۱۲۔ اوندے وچ میوے ہن تے کجیاں ہن جنہیں دے پھل تے غلاف ہوندن۔
- ۱۳۔ تے دانے ہن غلاف والے تے خوشبو والے دئے۔
- ۱۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دانکار کریسو۔
- ۱۵۔ انسان کول دھن والی سکی مٹی نال بنائے۔
- ۱۶۔ تے جن کول بھادے بھانہٹر نال بنائے۔
- ۱۷۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

الرَّحْمٰنُ ②

عَلَّمَ الْقُرْآنَ ③

خَلَقَ الْاِنْسَانَ ④

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ⑤

الشَّمْسُ وَالْقَمَرَ يُحْسِبٰنِ ⑥

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدٰنِ ⑦

وَالسَّمَآءُ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ⑧

اَلَّا تَطْغَوْا فِی الْمِيزَانِ ⑨

وَاقْبُوا الْوِزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ⑩

وَالْاَرْضَ وَضَعَهَا لِلْاِنَامِ ⑪

فِیْهَا فَاكِهَةٌ ۙ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْاَكْمَامِ ⑫

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّیْحَانُ ⑬

فِیْآی الْاٰءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ⑭

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ⑮

وَخَلَقَ الْجَاَنَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّنْ نَّارٍ ⑯

فِیْآی الْاٰءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ⑰

انکار کر لیسو۔

۱۸۔ ڈوپلوادھیں تے ڈوپچادھیں دارب۔

۱۹۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۲۰۔ ڈوسمندرجلانسی جیرے مل ولین۔

۲۱۔ انہیں ڈونائیں دے درمیان پردہ ہک ڈوجھے
وچ داخل نہیں تھیندے۔

۲۲۔ تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا
انکار کر لیسو۔

۲۳۔ انہیں ڈوناہیں وچ موتی تے مونگے نکلدن۔
۲۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۲۵۔ تے اوندیاں بٹیاں ہویاں بیٹریاں تے جہازن
جیرے سمندر وچ پہاڑ ڈسدن۔

۲۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۲۷۔ ہر کہیں جیرھا زمین تے ہے اوں فنا تھیونے

۲۸۔ تے ہوں پچھے جنیدے اتے تیرڈے جلال
تے عزت والے رب دی توجہ ہوسی۔

۲۹۔ تے تساں اوہیں اپنے رب دی کیرھی کیرھی
نعمت دا انکار کر لیسو۔

۳۰۔ آسمان تے زمین وچ جو ہے اوہوں کہیں
منگدے تے ہر ڈیلہ اوندی نویں شان ہوندی»

۳۱۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کر لیسو۔

۳۲۔ اے ڈو وڈیاں طاقتاں اساں تہاڈے کیتے

رَبُّ الشَّرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿۱۸﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۱۹﴾

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيْنَ ﴿۲۰﴾

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيْنَ ﴿۲۱﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۲﴾

يَخْرُجُ مِنْهَا الْوُجُوْدُ وَالْمَرْجَانُ ﴿۲۳﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۴﴾

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ

كَالْأَعْلَامِ ﴿۲۵﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۶﴾

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿۲۷﴾

وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿۲۸﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۹﴾

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي

شَأْنٍ ﴿۳۰﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۳۱﴾

سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهُ الثَّقَلَيْنِ ﴿۳۲﴾

- ۲۲۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی قدرت
دا انکار کریسو۔
فارغ تھیندے پئے ہیں۔
- ۲۳۔ اے جنیں تے انسانیں دے ٹولے جے
تہاکوں طاقت ہے جو تساں آسمانیں تے زمین
دی کنیں وچو نکل ونجو تے دل نکل ڈکھالو تساں
نوصے نکل سگدے سوائے کیں دلیل دے۔
- ۲۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔
- ۲۵۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔
- ۲۶۔ تہاڈے اتے بھا دا بھانجڑ تے تانبا سیٹا
ویسی تے تساں ڈوہیں اصلو غالب نہ او سو
- ۲۷۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔
- ۲۸۔ جیلھے آسمان پھٹ ویسی تے رنگے ہوئے چم
آلی کار تھی ویسی۔
- ۲۹۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔
- ۳۰۔ تے اوں ڈینہہ نہ انسانیں کنیں اوندے گناہیں
دا پچھیا ویسی تے نہ جنیں کنیں۔
- ۳۱۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔
- ۳۲۔ مجرم اپنے نشانیں ناں سنجھیں تے انہیں
دے نمتے تے پیریں کنیں پکڑیا ویسی۔
- ۳۳۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی قدرت
دا انکار کریسو۔
- ۳۴۔ اے دوزخ جنیدا مجرم انکار کیرندے ہن۔
- فِي آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۲﴾
- يُعْشَرُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ
تَنْقُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْقُذُوا
لَا تَنْقُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَنِ ﴿۲۳﴾
- فِي آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۴﴾
- يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِّنْ نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا
تَنْتَصِرِينَ ﴿۲۵﴾
- فِي آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۶﴾
- فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿۲۷﴾
- فِي آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۲۸﴾
- فِيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ﴿۲۹﴾
- فِي آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۳۰﴾
- يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَ
الْأَقْدَامِ ﴿۳۱﴾
- فِي آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿۳۲﴾
- هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿۳۳﴾

۳۵۔ تے او دونخ تے تے پانی ونچ پھر سن پئے۔

۳۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۷۔ تے جیرھا اپنے رب دے مقام کنیں
پُر دے اوندے کیتے ڈو ہشتائن۔

۳۸۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۳۹۔ او ہوں ساریں لاٹریں آلیاٹن۔

۵۰۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۱۔ اونہیں ڈوناہیں وچ ڈو چٹھے و بندے ہن۔

۵۲۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۳۔ اونہیں وچ ہر میوہ ڈو قسین دا ہوسی۔

۵۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۵۔ او فرش تے وہاٹے لاکے پیٹھے ہوسن جنیں
دے وچ رشیم ہوسی تے چل نال ڈوہیں باغ لڈیے پئے
ہوسن۔

۵۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت
دا انکار کریسو۔

۵۷۔ انہیں دے وچ جھکی اکھیں آلی توہمتیں ہوسن
ایں کنیں پہلے انہیں کون نہ کیس انسان ہتھ لایا ہوسی
تے نہ کیس جن۔

۵۸۔ تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

۵۹۔ ایویں ہوسن جیویں یا قوت تے مرجان۔

يُطَوَّفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَبِيبٍ آيٍ ﴿٣٥﴾
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾

وَلَمَّا خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَحَّتْ ﴿٣٧﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٨﴾

ذَوَاتًا أَفْنَانٍ ﴿٣٩﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾

فِيهِمَا عَيْنِينَ تَجْرِيَانِ ﴿٤١﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٢﴾

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٤٣﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٤﴾

مُسْتَكِينٍ عَلَىٰ فُرُشٍ بَطَّانِيهَا مِنْ أَسْتَبْرَقٍ ۖ وَ

جَنَّاتٍ الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٤٥﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٦﴾

فِيهِنَّ قُصُورٌ لِّلْظُرْفِ لَمْ يُطِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ

وَلَا جَانٌ ﴿٤٧﴾

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٨﴾

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٤٩﴾

- ۶۰۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
 ۶۱۔ احسان دا بدلہ محض احسان۔
 ۶۲۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
 ۶۳۔ تے انہیں دے سوا ڈو بہشتاں۔
 ۶۴۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
 ۶۵۔ ہوں گھاٹیاں ساویاں ہوسن۔
 ۶۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
 ۶۷۔ انہیں وچ ڈو چشمے ہن جیرھے زور نال نکلدن۔
 ۶۸۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
 ۶۹۔ انہیں وچ میوے ہن تے کعبیاں تے انار ہن۔
 ۷۰۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
 ۷۱۔ انہیں وچ نیک تے سوٹھیاں تربیتیں ہوسن۔
 ۷۲۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
 ۷۳۔ کالی اکھیں آیاں حوراں ہوسن تے خیں وچ ہوسن۔
 ۷۴۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔
 ۷۵۔ ایس کنیس پہلے انہیں کوں نہ کیس انسان ہتھ لایا ہوسی تے نہ کیس جن۔
 ۷۶۔ تے تساں اپٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا
- فِي آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِبِينَ ﴿٦٠﴾
 هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦١﴾
 فَيَا آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِبِينَ ﴿٦٢﴾
 وَمِنْ دُونِهِنَّ جَنَّتَيْنِ ﴿٦٣﴾
 فَيَا آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِبِينَ ﴿٦٤﴾
 مَذَهَابَتَيْنِ ﴿٦٥﴾
 فَيَا آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِبِينَ ﴿٦٦﴾
 فِيهِنَّ عَيْنَانِ نَضَّاخَتَيْنِ ﴿٦٧﴾
 فَيَا آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِبِينَ ﴿٦٨﴾
 فِيهِنَّ فَأَكْهَةٌ وَنَخْلٌ وَسُرَّةٌ ﴿٦٩﴾
 فَيَا آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِبِينَ ﴿٧٠﴾
 فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧١﴾
 فَيَا آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِبِينَ ﴿٧٢﴾
 حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٣﴾
 فَيَا آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِبِينَ ﴿٧٤﴾
 لَمْ يَطْمِئِنَّهُنَّ أَنَّهُ قَبْلَهُمْ وَلَا جِآنٌ ﴿٧٥﴾
 فَيَا آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِبِينَ ﴿٧٦﴾

انکار کر لیسو۔

۷۷۔ او ہوں سوٹھے تے بہوں چنگے فرش تے جیرھا

نیمیں کنیں ودھیا ہو یا ہو سی۔

۷۸۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا

انکار کر لیسو۔

۷۹۔ تیرے رب دا ناں بہوں یا برکت جیرھا جلال

تے عزت والا ۷۷۔

مُتَكِينٍ عَلَى رُفْرِ خُضِرٍ وَعَبَقَرِيٍّ

حَسَانٍ ۷۷

فِي آيِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۷۸

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ۷۹

۷۷

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ مَكِّيَّةٌ وَرَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سَبْعٌ وَتِسْعُونَ آيَةً وَثَلَاثَةُ رُكُوعَاتٍ

سورة واقعه مکی ہے۔ تے بسم اللہ تاں ایندیاں ۹۷ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے تاں نال جیرھا بن منگئے ڈیوں والا تے ول ول مہربان۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۲۔ جیلھے او کجال تھی ویسی جیندے تھیوں دافیلہ۔	اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ②
۳۔ تے اوندے واقعه تھیوں کول کوئی کوڑا نہیں کر سگدا۔	لَيْسَ يَوْفَعُهَا كَاذِبَةٌ ③
۴۔ جھکیں کول اچا کرن والی۔	خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ④
۵۔ جڈاں تک کول بلا ڈوتا ویسی۔	اِذَا رُجَّتِ الْاَرْضُ رَجًا ⑤
۶۔ تے پہاڑیں کول ٹوٹے ٹوٹے کر ڈوتا ویسی۔	وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ⑥
۷۔ تے او ایویں تھی ویسین جیویں ہوا وچ اڈرے ہونے ذرے ہوندن۔	فَكَانَتْ هَبًا مُّنبَثًّا ⑦
۸۔ تے تساں ترے ٹولے بن ویسو۔	وَكُنْتُمْ اَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ⑧
۹۔ سچے ہتھ آئے۔ اے سچے ہتھ آئے کونن۔	فَاَصْحَابُ الْيَمِينِ ⑨ مَا اَصْحَابُ الْيَمِينِ ⑩
۱۰۔ تے کجھے ہتھ آئے۔ تے اے کجھے ہتھ آئے کونن۔	وَاَصْحَابُ الشِّمَالِ ⑪ مَا اَصْحَابُ الشِّمَالِ ⑫
۱۱۔ تے ساریں کنیں اگودھن آئے ساریں کنیں اگودھن آئے۔	وَالسَّيْفُونَ السَّيْفُونَ ⑬
۱۲۔ اے اللہ دے پہنچے ہوئے بندے ہن۔	اُولٰٓئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ⑭
۱۳۔ نعمتیں آلی جنسیں وچ ہوسن۔	فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ⑮
۱۴۔ پہلے ایمان آنن وایس وچ انہیں دی گنتری زیادہ ہوسی۔	ثَلَاثَةٌ مِنَ الْاُولٰٓئِنَ ⑯
۱۵۔ تے بعد آیس وچ تھوڑی۔	وَقَلِيلٌ مِنَ الْاٰخِرِيْنَ ⑰
۱۶۔ او جڑیے ہوئے ہماچیں تے ہوسن۔	عَلٰی سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ⑱
۱۷۔ تے ہک ڈوجھے دے سامنے ٹیک لاکے بیٹھے ہوسن۔	مُتَّكِنِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ⑲
۱۸۔ انہیں دی خدمت کیتے نوکر دلا دلا او بن تے	يُطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ⑳

دفعہ لایو

نیکی تے قائم رکھئے ولین.

- ۱۹۔ او گلاس تے لوٹے گھن کے اوسن تے چنگے پانی دے دھریے ہوٹے اپیا لے ہوسن۔
 ۲۰۔ تے انہیں کون نشہ تھیس تے نہ او گالیاں گالیں کریس۔

- ۲۱۔ تے میوے انہیں جیرھے او پسند کریس۔
 ۲۲۔ تے پکھیں دا ماس ہوسی جیرھا او چاہسن۔
 ۲۳۔ تے وڈی اکھیں آیاں حوریاں ہوسن۔
 ۲۴۔ جیوس لکی ہوئے موتی۔
 ۲۵۔ اے انہیں دے عملیں دا بدلہ ۶۔
 ۲۶۔ اونہے وچ نہ بے ہودہ گالیں سٹس تے نہ گناہ دیاں گالیں۔
 ۲۷۔ سوائے اے آکھن دے جو تہاڑے اتے سلامتی ہوئے۔

- ۲۸۔ تے سچے ہتھ ولے۔ سچے ہتھ والے کوبن۔
 ۲۹۔ او بغیر کنڈیں آلی بیریں دے باغ وچ ہوسن۔
 ۳۰۔ تے کیلے دے (باغ وچ) جنہیں دے گوشے ہک ڈوبے تے چڑھے پے ہوسن۔

- ۳۱۔ تے درھیے ہوئے پھانویں وچ ہوسن۔
 ۳۲۔ تے اینجھا پانی ہوسی جیرھا و با یا ولسی۔
 ۳۳۔ تے ہوں سارے میوے ہوسن۔
 ۳۴۔ نہ کیٹے ولین تے نہ انہیں کنیں ہک یا ولسی۔
 ۳۵۔ تے اعلیٰ تے شاندار ترائیں ہوسن۔
 ۳۶۔ اساں انہیں کون بناٹے۔
 ۳۷۔ تے اساں انہیں کون کنواریاں بناٹے۔
 ۳۸۔ تے او سوٹھیاں تے ہم عمرن۔

بِأَحْوَابٍ وَأَبَارِيْقَہٗ وَكَأَيْسٍ مِّن مَّجِیْنٍ ۝۱۹

لَا یُصَدِّعُونَ عَنْهَا وَلَا یُنزِفُونَ ۝۲۰

وَقَالِهَہٗ مِمَّا یَتَخَبَّرُونَ ۝۲۱

وَلَحْمِ ظِیْرِ مِمَّا یَسْتَهْوُونَ ۝۲۲

وَحُوْدٍ عِیْنٍ ۝۲۳

كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۝۲۴

جَزَاءً بِمَا كَانُوا یَعْمَلُونَ ۝۲۵

لَا یَسْمَعُونَ فِیہَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِیْمًا ۝۲۶

إِلَّا قَبِیْلًا سَلَمًا سَلَمًا ۝۲۷

وَأَصْحَابِ الْیَمِیْنِ ۝۲۸ مَا أَصْحَابُ الْیَمِیْنِ ۝۲۹

فِی سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ۝۳۰

وَوَاطِحٍ مَنْضُودٍ ۝۳۱

وَوَظِلٍّ مَّمْدُودٍ ۝۳۲

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ۝۳۳

وَقَالِهَہٗ كَثِیْرَةً ۝۳۴

لَا مَقْطُوعَہٗ وَلَا مَنُوعَہٗ ۝۳۵

وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَہٗ ۝۳۶

إِنَّمَا أَنشَأْنَهُنَّ إِنشَاءً ۝۳۷

فَجَعَلْنَهُنَّ أَبْكَارًا ۝۳۸

عُرُبًا أَتْرَابًا ۝۳۹

- ۳۹۔ سچے ہتھ آئیں کیتے ہن۔
۳۰۔ اے پہلے ایمان آنٹن وائیں وچو ہوں ودھ ہوسن۔
۳۱۔ تے بعد وچ آونٹن وائیں وچو وی۔
۳۲۔ تے کھپے ہتھ والے تے کھپے ہتھ والے کونن۔
۳۳۔ اتی ہوا وچ تے نتے پانی وچ رہسن۔
۳۴۔ تے کالے دھوں پچانویں وچ رہسن۔
۳۵۔ نہ ٹھڈا ہوسی تے نہ عزت ڈیون والا ہوسی۔
۳۶۔ بے شک او ایں کنیں پہلے آرام وچ ہن۔
۳۷۔ تے ہوں دڑے گناہ تے ضد کرنیہ ہن۔
۳۸۔ تے آہے ہن کیا اساں جیلے مرویسوں تے مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں نیچ ویسن کیا اساں ولا جنیدے تھیسوں۔
۳۹۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے وی۔
۵۰۔ توں آکھ بے شک پہلے وی تے بعد والے وی۔
۵۱۔ سارے مقرر ڈینہ دے وعدے تے کٹھے کیتے ویسن۔
۵۲۔ ول بے شک اے گمراہ تے انکار کرن والے لوکو۔
۵۳۔ تہاں تھوہر دے درخت کنیں کھوسو۔
۵۴۔ تے اوندے نال اپٹے ڈوہ بھریسو۔
۵۵۔ ول اوندے اتے تہا پانی پیسو۔
۵۶۔ تے پانی تے اٹھ آلی کار پیسو۔
۵۷۔ اے جزا سزا دے ڈینہ دی تہا ڈی بہانی۔
۵۸۔ اساں تہا کوں پیدا کیتے تہاں تصدیق کیوں نوے کریندے۔
۵۹۔ تہا کوں پتہ تہاں عورت دے پیٹ وچ کیا سیندے؟
- لَا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ۴۹
ثُلَّةٌ مِنَ الْأُولِينَ ۵۰
وَتُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۵۱
وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ ۵۲
فِي سُومٍ وَحَمِيمٍ ۵۳
وَوَظِلٍّ مِّنْ يَحْتُمُونَ ۵۴
لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ۵۵
إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ۵۶
وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ ۵۷
وَكَانُوا يَقُولُونَ ۵۸
إِنَّا لَبَعُوثُونَ ۵۹
أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوْلُونَ ۶۰
قُلْ إِنَّ الْأُولِينَ وَالْآخِرِينَ ۶۱
لَجَمْعٍ مَّعًا إِلَىٰ مِيْقَاتٍ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ۶۲
ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمَكْدِبُونَ ۶۳
لَأَكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُقُومٍ ۶۴
فَمَالِكُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ۶۵
فَشْرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ۶۶
فَشْرِبُونَ شُرْبَ الْهَنِيمِ ۶۷
هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ۶۸
نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ۶۹
أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْنُونَ ۷۰

- ۶۰۔ کیا تمہاں اونکوں پیدا کریندے عو یا اسماں پیدا کرٹن واسے ہیں۔
- ۶۱۔ اسماں تہا ڈسے وح موت شروع کیتی ء تے اسماں کنیں کوئی نہیں ودھ سگدا۔
- ۶۲۔ جو اسماں تہا ڈی جاتے پیا کوئی گھن آوں تے تہاکوں اینجھی شکل وح پیدا کر ڈیوں جیڑھی تہاں چاڈسے نوے۔
- ۶۳۔ تہاکوں پہلی دفہ پیدا تھیوں دا پتہ ء ول وی تہاں نصیوت نوے پکڑیندے۔
- ۶۴۔ تہاکوں پتہ ء تہاں کیا رہیندے ء۔
- ۶۵۔ کیا تہاں اونکوں چہیندے عو یا اسماں۔
- ۶۶۔ جے اسماں چا ہوں تے اونکوں سٹریا ہویا چورا بنا ڈیوں تے تہاں گالیس کریندے رہ ونجھ۔
- ۶۷۔ بے شک ساڈے اُتے پٹی آگبی ء۔
- ۶۸۔ اصل اسماں محروم تھی گئے ہیں۔
- ۶۹۔ کیا تہاکوں پتہ ء اوں پائی دا جیڑھی تہاں پیندے ء۔
- ۷۰۔ کیا تہاں اونکوں لہائے جھٹکنیں یا اسماں لہیندے ہیں۔
- ۷۱۔ جے اسماں چا ہوں ہاتے اونکوں کوڑا کر ڈیوں ہاتے تہاں شکر کیوں نوے کریندے۔
- ۷۲۔ کیا تہاکوں پتہ ء اوں بھا دا جیڑھی تہاں پیندے ء۔
- ۷۳۔ کیا اوندا ون تہاں پیدا کریندے عو یا اسماں پیدا کریندے ہیں۔
- ۷۴۔ اسماں اونکوں مسافرین کیتے عارضی فائدے نصیوت بنا ئی ء۔
- وَ اَنْتُمْ تَخْلُقُوْنَہَ اَمْ نَحْنُ الْخٰلِقُوْنَ ۙ ﴿۶۰﴾
- نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوْقِيْنَ ۙ ﴿۶۱﴾
- عَلٰۤی اَنْ تُبَدَّلَ اَمْثَالُكُمْ وَ نُنشِئْكُمْ فِیْ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ۙ ﴿۶۲﴾
- وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْآةَ الْاٰوَّلٰی فَلَوْلَا تَذَكَّرُوْنَ ۙ ﴿۶۳﴾
- اَفَرءَیْتُمْ مَا تَحْرُوْنُ ۙ ﴿۶۴﴾
- وَ اَنْتُمْ تَزْرَعُوْنَہَ اَمْ نَحْنُ الْزٰرِعُوْنَ ۙ ﴿۶۵﴾
- لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنٰہُ حُطًا مَّا فَطَلْتُمْ تَفٰكُهٗوْنَ ۙ ﴿۶۶﴾
- اِنَّا لَمَغْرَمُوْنَ ۙ ﴿۶۷﴾
- بَلْ نَحْنُ مَحْرُوْمُوْنَ ۙ ﴿۶۸﴾
- اَفَرءَیْتُمُ الْمَآءَ الَّذِیْ تَشْرَبُوْنَ ۙ ﴿۶۹﴾
- وَ اَنْتُمْ اَنْزَلْتُمُوْہُ مِنَ الْمَنْزِلِ اَمْ نَحْنُ الْمَنْزِلُوْنَ ۙ ﴿۷۰﴾
- لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنٰہُ اُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُوْنَ ۙ ﴿۷۱﴾
- اَفَرءَیْتُمُ النَّارَ الَّتِیْ تُورُوْنَ ۙ ﴿۷۲﴾
- وَ اَنْتُمْ اَنْشَأْتُمْ شَجَرَہَا اَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُوْنَ ۙ ﴿۷۳﴾
- نَحْنُ جَعَلْنٰہَا تَذٰکِرًا وَ مَتَاعًا لِّلْمُقْوِيْنَ ۙ ﴿۷۴﴾

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۝
فَلَا أُقْسِمُ بِسَوَاقِعِ النُّجُومِ ۝
وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لِّوَتَّلَوْنَ عَظِيمٌ ۝

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ۝

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ۝

لَّا يَشْتَأِ إِلَّا الُّسُّهْرُونَ ۝

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ۝

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهِبُونَ ۝

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْتُمْ تُكذِّبُونَ ۝

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ۝

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ۝

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِن

لَّا تُبْصِرُونَ ۝

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ۝

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ۝

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ ۝ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ۝

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ۝

فَسَلْمٌ لَّكَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ۝

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ۝

فَنُزُلٌ مِّنْ حَيْمِيمٍ ۝

وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ ۝

إِنَّ هَذَا لَصَوْحُقٌ يَقِينٌ ۝

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۝

۷۵۔ تے توں اپنے رب دے ناں ناں تسبیح کر
۷۶۔ تے میں تاریں دے ڈھہن کوں گواہ بنیڈاں
۷۷۔ تے اے گواہی جے تہاکوں پتہ ہوے تے
ہوں وڈی ۶۔

۷۸۔ بے شک اے قرآن کریم۔

۷۹۔ تے ہک لکی ہوئی کتاب وچ

۸۰۔ تے اونکوں محض پاک نوک ہتھ لاسگدن۔

۸۱۔ اینداہن رب العالمین ولوے۔

۸۲۔ کیا ایں گال وچ تہاں گھانا دادھا کریدے ۶۔

۸۳۔ تے تہاں ایندے جھٹلاون کوں اپنے رزق داز لہو بنا لکھے۔

۸۴۔ اے کیوں نہیں تھیا جو جیلھے جان گل تیں آگئی۔

۸۵۔ تے تہاں اوں ویلھے ائے ائے ڈیکھن پئے

ویندے ۶۔

۸۶۔ تے اساں اوں کنیں وی تہاڈے زیادہ کو لہو

ہیں اصل تہاں ڈہدے نوے۔

۸۷۔ جے تہاکوں بدلہ تے جزانہ ملٹی ہوے ہا۔

۸۸۔ اونکوں ولا پٹھو ہا جے تہاں سچے ہوے۔

۸۹۔ تے جے او قریبی بندیں وچر ہوے ہا۔

۹۰۔ تے اوندے کیتے آرام ہے تے نعمتیں والا باغ۔

۹۱۔ تے جے ادھے سچے ہتھ والا۔

۹۲۔ تے اے سچے ہتھ والے تہاڈے تے سلامتی ہوے۔

۹۳۔ تے جے او جھٹلاون والیں تے گمراہ لوکیں وچر ہوے

۹۴۔ تے اوندے کیتے تے پانی دی مہانی ۶۔

۹۵۔ تے دوزخ وچ سٹیجوں دی سزاء ۶۔

۹۶۔ بے شک او پکے یقین آلی گال۔

۹۷۔ تے توں اپنے رب عظیم دی تسبیح کر۔

۵۶

۶۶

سُورَةُ الْحَدِيدِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثُونَ آيَةً وَأَرْبَعَةٌ رُكُوعَاتٍ

سورة حدید مدنی ہے، بسم اللہ نال ایندیاں ۳۰ آیتاں تے ۴ رکوعاں۔

۱- شروع کریںداں اللہ دے نال نال جبر صابن منگے
ڈیون والا تے ہوں مہربان۔

۲- آسائیں تے زمین دی ہر شے اللہ دی تسبیح کریںدی
پئی ہے۔ تے او غالب تے سیانا ہے۔

۳- آسائیں تے زمین دی بادشاہت ہوندی ہے۔ او
جیندا کرندے تے مرندے تے او ہر شے تے قادر۔
۴- او اول دی ہے تے آفری، ظاہری ہے تے باطن وی
تے او ہر شے کوں پاندے۔

۵- ہوں آسائیں تے زمین کوں بھی دوریں وح پیدا کیتے۔
دل او عرش تے کھڑائی نال بہہ گئے۔

زمین وح پہندے تے جو اندے دھونکدے جو آسمان
توہندے تے جو اندو چڑھدے تے تساں جتھاں ہوندے
او تھانڈے نال ہوندے تے اللہ تھانڈے ملیں کوں
ڈہا کھڑے۔

۶- آسائیں تے زمین دی بادشاہت اندی ہے تے سارے
معا ملیں ہوندو ورتے۔

۷- اورات کوں ڈینہہ وح تے ڈینہہ کوں رات وح
پلیندے تے سینے دی گالیں کوں او بہوں جانڈے۔

۸- اللہ تے اندے رسول کوں منو تے جبرمی جائیداد دا
تھا کوں مانک بنائے اندے دھونکدے تے جبرمی
تھا ڈے دھو ایمان گن آئن تے فرج کیتے نیں، انہیں
کیتے وڈا اجر۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ③

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ④

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُعَلِّمُ مَا يَلِجُ
فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ
مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ⑤

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ⑥

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي
اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑦

آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ
مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا

لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ⑧

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ⑩

۹۔ تمہا کوں کیا تمہی گئے جو تمہاں اللہ تے ایمان نوسے
انیندے تے رسول تمہا کوں سبڈیندا پئے جو تمہاں اپنے
رب تے ایمان گھن آؤ تے جے تمہاں مومن ہوئے
تے اوں تمہاں کنیں پکا وعدہ گدھا ہوئے۔

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُم
مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَعَوِّفٌ
رَّحِيمٌ ⑪

۱۰۔ اوہوہ جیرھا اپنے بندے تے کھلی کھلی آیات
لیندے تاں جو تمہا کوں اندھارے وچو سو جھلے
دوکڈے تے بے شک اللہ تمہا ڈے کیتے
ہوں مہربان تے ول ول رحم کرن والا۔

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَّنْ أَنْفَقَ
مِّن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلِ أَوْلِيكِ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِّنَ
الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِن بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ
الْحُسْنَ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑫

۱۱۔ تمہا کوں کیا تمہی گئے جو تمہاں اللہ دی راہ
وچ فرج نہ کرو تے آسمانیں تے زمین دی وراثت
اللہ دی ۷ تمہا ڈے وچو اوہو جیہاں کوئی نیس تمہی
سگدا جیہی فتح کنیں پہلے فرج کیتے تے جنگ کیتے
کرے انہیں کنیں انہیں لوکس دا درجہ بہوں وڈا جیرہ
بعد وچ فرج کریندن تے جنگ کریندن تے اللہ سیس
ساریں نال جنگا وعدہ کیتا ہوئے تے اللہ سیس تمہا ڈے
عملیں کنیں یا خبر۔

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضِعَّهُ
لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ⑬

۱۲۔ جیرھا اللہ سیس کوں چنگا قرض ڈیندے تے
اللہ سیس اونکوں ڈوڑا کر ڈیندے تے اوندے کیتے
عزت والا اجر۔

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ
جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑭

۱۳۔ جڈاں مردیں مومن تے مومن عورتاں کوں ڈیکھیں انہیں دا
نور انہیں دے اگو وی تے سچے پاسے تو وی درکدا
ویس تمہا ڈے کیتے اچ خوش خبری ۷ جنت جنیدے
وچ نہراں دہندین اوندے وچ ہمیشہ رہن لے
ہوں وڈی کامیابی ۷۔

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا
انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا

۱۴۔ جڈاں منافق مرد تے منافق عورتاں اکھن مومنین کوں
جو ساڈی سہماں ہو اساں تمہا ڈے نور وچ روشنی حاصل

وَسَاءَ لَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ
لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ
الْعَذَابُ ۱۳

کروں آکیا ویسی پھوہیں دل ونجوتے سوجھلا گولو دل
انہیں وچ کندھ ڈسے ڈٹی ویسی جیندے وچ
دروازہ ہوسی جیندے اندر رحمت ہوسی تے
پاہر سامنے عذاب ہوسی۔

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا
بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ
وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانَةُ إِنَّكُمْ
أَقْرَبُونَ ۱۴

۱۵۔ او انہیں کوں سڈپسین کیا اساں تما ڈسے نال نہ
ہاے آکھن ٹھیک تے اصل تہاں اپنے آپ
کوں آزمائش وچ پا ڈتا ہاتے تہاں عذاب دا
بھالا گدھی رہ گئے ءتے شک وچ رہ گئے ء
تے تہاں خواہشات دوکھا ڈتے جے تہاں اللہ دا
فیصلہ پورا تھی گئے تے شیطان تہاں اللہ دے
بارے وچ دوکھا ڈیندارہ گئے۔

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مَأْوَاهُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلَاهُمْ وَبَشُرُ
الْمُصِيرِ ۱۵

۱۶۔ آج تہاں کنیں کوئی فدیہ نہ گدھا ویسی تے نہ
کافرین کنیں تہاں لکانہ بھاہ تے اے تہاں
تعلق دار تے ہوں برا لکانہ ء۔

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ
اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فِسْقُونَ ۱۶

۱۷۔ کیا مومنین کی تے وقت نہیں آیا جو انہیں دے دل
اللہ دے ذکر کی تے جھکتے جیرا سچ لہتے اوندے
کی تے۔ وی انہیں آلی کار نہ بن جنہیں کوں ایں کنیں پہلے
کتاب ڈٹی گئی ہائی تے زمانہ انہیں تے بہوں ددہ گیا۔

إِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَغِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ
بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۱۷

پہوں سارے نافرمان ہن۔
۱۸۔ تہاں جان گھنوبے شک اللہ جیندا کریندے ء
زمین کوں بر تھیون دے بعد اساں آیتاں تہاں
اتے کھول کے بیان کر ڈتن تہاں جو تہاں عقل کرو۔

إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يَضَعُ لَهُمْ أَمْوَالَهُمْ
أَجْرًا كَرِيمًا ۱۸

۱۹۔ بے شک صدقہ ڈیون والے مرد تے صدقہ ڈیون
والی تریمتیں تے جیرے اللہ کوں چنگا قرض ڈیندن
انہیں دا اجر ڈوڑا کی تے ویسی تے انہیں کی تے عزت
والا اجر۔

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ
وَالشَّهَادَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٢٠﴾

۲۰

۲۰۔ تے جیرھے اللہ تے اوندے رسولیں تے ایمان ایندن
ایسے لوک صدیق تے اپنے رب دے حضور
شمیدن انیس کیتے اجر تے نور جیرھے کافر تے
جنیں ساڈی آیات دا انکار کیتے اے لوک دوزخی
ہن۔

اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ
وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ
كَثَلٍ غَيْثٍ آجِبٍ الْكُفَّارِ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ
قَتْرُهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ
وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿٢١﴾

۲۱۔ تساں جان گھن جو دنیا وی زندگی کھید تماشا تے زینت
تے آیت دتج فخر کرن کیتے ہے تے مال تے اولاد
دے واسے کیتے ہے مینہ آلی کار، جیندا چاون کافریں کول
چنگا بگدے ول اور رڑھ پکدی ہے تے توں بڑہیں
جو او پہلی تھی ویندی ہے تے ول چورا تھی ویندی ہے
تے آخرت دتج سخت عذاب تے اللہ و بخشش
وی ہے تے اوندی رفا وی۔ تے دنیا دی زندگی
محض دھوکے دا سامان۔

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّنَ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تساں اپنے رب و لو بخشش دو ودھو تے اون
جنت دو جیندا پیٹا آسمان تے زمین دے پیٹے
آلی کار تے او اللہ تے اوندے رسول کول منن
واپس کیتے بٹائی گی ہے اے اللہ دا فضل جنیکوں
چاہندے بڑہندے تے اللہ و بڑے فضل والا ہے۔

۲۳۔ تاکوں کوئی معیبت نہیں آندی زمین و ترح تے
آپ کنیں سوائے ایندے جو او کتاب دج موجود ہے
اپنیں پہلے جو اسان بدلہ مقرر کر بڑتے بے شک لے
کم اللہ کیتے سوکھا ہے۔

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَىٰ
اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ تاں جو تساں اپنی غلطی تے افسوس نہ کرو تے
جو تاکوں لے اوندے اتے اکڑ جو نہ تے اللہ
اکڑ بٹن والے تے فخر کرن والے کول اصلو پسند نہیں کریںدا

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٤﴾

الَّذِينَ يَبْغُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُغْلِ وَمَنْ
يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۲۵﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ
الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا
الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ
وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ
اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۲۶﴾

۱۳۶۲

۲۵۔ حیرے شومائی کریندن تے لوکیں کوں شومائی
دی صلاح ڈیندن تے حیرا منہ پھر گئے تے بے شک
اللہ بے نیاز تے بہوں صفتیں والا ۵۔

۲۶۔ اساں اچھے رسول کھلی دیلیں نال پٹھے ہن
تے اساں انہیں نال کتاب تے ترکڑی لہائی
ہائی تاں جو اولوک انصاف قائم کرن تے
اساں لوہا لہائے اوندے وچ جنگ داساماں
تے لوکیں کیتے منافع ہن تے تاں جو اللہ ظاہر
کرے حیرا اوندی تے اوندے رسول دی مدد
کریندے غیب وچ بے شک اللہ طاقت والا
تے غالب۔

۲۷۔ تے اساں نوح تے ابراہیم کوں پٹھے تے
انہیں دی اولاد کوں نبوت تے کتاب ڈتی
انہیں وچو ہدایت تے ہن تے بہوں سارے انہیں
وچو نافرمان ہن۔

۲۸۔ ول اساں انہیں دے پیریں تے پے رسول
پٹھیں تے انہیں دے پچھو عیسیٰ ابن مریم کوں وی
پٹھے تے اونکوں اساں انجیل ڈتی تے اساں اوندی
پیروی کرن والیں دے دل وچ نرمی پیدا کیتی تے
رحمت وی۔ تے کلہا تے انجی رہن انہیں آپ
شروع کیتا ہا۔ اساں انہیں تے فرض نہ کیتا ہا سوئے
اللہ دی خوشنودی حاصل کرن کیتے تے انہیں انیدا
جیویں حق ہا لحاظ نہیں کیتا تے اساں انہیں وچو
مومنین کوں اجر ڈتاتے انہیں وچو بہوں سارے
نافرمان ہن۔

۲۹۔ اے مومنو! اللہ کنیں ڈرو تے اوندے

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَ
كَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿۲۷﴾

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى
ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي
قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابِيتَةٌ
إِتَدَعَوْهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ
رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا
الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَسِقُونَ ﴿۲۸﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ

رسول کوں منوتے تھا کوں اپنی رحمت نال ڈوڑا
اجر ڈیسی تے تھا ڈے کیتے نور بیسی جنیدے
نال تساں ٹرسوتے تھا ڈے گناہ بخشیشی تے اللہ
بخشن والا تے رحم کرن والا۔

۳۰۔ تاں جواہل کتاب اے نہ سمجن جواہلین (مسلمانین) کوں
اللہ دے فضل وچ کج نہیں ملیا تے بے شک فضل اللہ دے
بھ وچ جینکوں چاہندے ڈیندے تے اللہ بہوں وڈے
فعل والا۔

يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
نُورًا تَنُورُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿١٩﴾

لَيْسَ بِعَلَمِ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٠﴾

۲۰

سُورَةُ الْمُجَادَلَةِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ آيَةً وَثَلَاثَةٌ رُكُوعَاتٌ

سورة مجادلہ مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۳ آیات تے ۳ رکوع ہن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرصا بن سگئے
ڈیون والاتے بہوں مہربان۔

۲۔ اللہ اور تریمت دی گال سن گدھی ء جبرصی اپنے
پئے کیتے تیلے نال بحث کریندی پئی ہائی تے اللہ کنیں فریاد کریندی
پئی ہائی اللہ تساں ڈوناپس دیاں گالپس سڈا پیا با
بے شک اللہ بہوں سنٹ والاتے ڈیکھن والا ء۔

۳۔ جبرصے اپنی زالیں کول (ماآبدن) ظہار کریندن او
انہیں دیاں میریں نیں انہیں دیاں میریں محض اوہے
ہن جہیں انہیں کول چٹتے تے او بے شک نال پسندیدہ
گال کریندن تے کوڑ مریندن تے بے شک اللہ
معاف کرن والاتے بخشن والا ء۔

۴۔ تے جبرصے اپنی زالیں کول ماآبدن ول ایھا گال
ولا کریندن او ڈوپس ہک بے کول ہتھ لاون کنیں پہلے ہک غلام
آزاد کرن لے تہاکول نصیحت کیتی دیندی ء اللہ تہا بڑے
عملیں کنیں باخبر۔

۵۔ جے غلام نلے تے ڈومینے لے ساندھوڑاند روزے
رکھے ہتھ لاون کنیں پہلے تے جے ایندی طاقت نہ ہو لے
تے سمٹ مسکینیں کول روٹی کھواوے لے اس واسطے جو
تساں اللہ تے اوندے رسول تے ایمان گھن او لے
اللہ دے بتے ہن تے کافرین کیتے ڈکھ آلا عذاب۔

۶۔ جبرصے اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندن
او ذلیل کیتے وسین جہویں اس کنیں پہلے لوک ذلیل کیتے گئے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَ
تَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ ①

الَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ نَسَاهُمْ مَا هُنَّ
أُمَّهَاتُهُمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا الْآئِنُ وَلَذَنْهُمْ وَ
إِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَ زُؤْمَرًا
وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ②

وَالَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْ نَسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا
ذَلِكَ تَوْعُظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ③

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ
سِتِّينَ مَسْكِينًا ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ④

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَكُنْتُمْ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ

وَاللَّكْفِيرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ①

ہن تے اساں کھلی کھلی آیات لبائٹن تے کافرین کیسے
ذلیل کرن ڈالیا۔

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا
أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ②

۷۔ جیلھے اللہ ساریں کون جیندا کریسی تے او انہیں
دے عملیں کنیں خبردار کریسی اللہ گہلی کھڑے تے او جمل گہٹن
تے اللہ ہر شے تے نگران۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَىٰ لِثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا
خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آدْنَىٰ مِنْ ذَلِكَ
وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ
يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ③

۸۔ تیکوں پتہ نیس بے شک اللہ چاندے جو آسمانیں
تے زمین وچ تے جیلھے او ترے نک کے
گالہیں کریندن اللہ سٹیں اچوتھاناں ہوندے تے بے
او پنج ہوندن تے اللہ انہیں نال چھیواں ہوندے
ایں کنیں گھٹ ہوندن یا ایں کنیں ودھ اللہ سٹیں
انہیں دے نال ہوندے جتھاں ہون ول قیامت
دے ڈیند او انہیں دے عملیں دا انہیں کون ڈیسی بے شک
اللہ ہر شے کون چاندے۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِهَا نَهْوًا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْآثِمِ وَالْعُدْوَانِ
وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا
لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنفُسِهِمْ لَوْلَا
يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا
فَإِنَّ الْمَصِيرَ ④

۹۔ کیا تیکوں انہیں لوکیں دا پتہ ہے جنہیں کون لکھے
چھپے مشوریں کنیں ہنکيا گیا ہا ول او ولا او ہر کم کریندن
جھوٹا ہنکيا گیا ہاتے او گناہ تے زیادتی تے رسول دی
نافرمانی دے متعلق نغیہ مشورے کریندن تے جیلھے

تیبو واندن تیکوں انہی دعا ڈیندن جیرمی خدا
تیکوں نیس ڈتی تے اپٹے دلین وچ آہن ساکوں اللہ
ساڈی گالہیں تے عذاب کیوں نیس ڈیندا انہیں دا
لکاڑہ دوزخ اوندے وچ سٹیں تے ہوں بڑا لکاڑہ۔
۱۰۔ اے مومنو جیلھے تساں چوری مشورے کرو تے گناہ
تے زیادتی تے رسول دی نافرمانی تے نہ کرو نیکی تے
تعوی دی بنیاد تے مشورے کرو تے اللہ کنیں ڈرو
جیندو تساں کھٹے کیتے دلیر۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا
بِالْآثِمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا
بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
إِلَيْهِ تُخْشَرُونَ ⑤

۱۱۔ بے شک چوری مشورہ شیطانی کم تاں جو مومن

إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ آمَنُوا

وَلَيْسَ بِضَارِهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۱﴾

موجھے تھیوں تے او اللہ دی اجازت سے بغیر کچھ وی نہیں
کوں بڑکھ نہیں بڑے سبکد تے مومنین کوں اللہ تے
بھروسہ کرنا چاہی وا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي
الْمَجْلِسِ فَانْفِسُوا يُفْسِحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ
انشُرُوا فَاَنْشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ اے مومنو جلیسے تہا کوں اکھیا ونجے جو مجلس وچ جا کھلی
کرو تے کر ڈتی کرو اللہ تہا بڑے کیتے جا کھلی کویس تے جلیسے
اکھیا ونجے جو اٹھی دنجو تے اٹھی گئے کرو اللہ تہا بڑے وچ
مومنین کوں عزت ڈیسی تے جنہیں کوں علم ملے اوندے
درجے ودیسی تے اللہ تہا بڑے عملیں کنیں
بانجبر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا
بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةٌ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَاطْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ اے مومنو جلیسے تہاں رسول نال مشورہ کرو
تے اپنے مشورہ کیتے صدقہ کیا کرو اے تہا بڑے
کیتے چنگا تے پاک کرن والا بے تہا کوں نہ ملے تے
بے شک اللہ بیہوں بخشن والا تے بیہوں مہربان۔

ءَا شَفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ
صَدَقْتُمْ فَاذ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ کیا تہاں بڑے اے جو تہاں اپنے مشوریں کیں پہلے
صدقے ڈیو تے تہاں اے کم نہیں کیا تے اللہ تہا بڑے
اتے فضل کیتے ہن تہاں نماز ٹھہا کے پڑھو تے زکاۃ
ڈیو تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو تے
اللہ جو تہاں کریندے بانجبر۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
مَا هَدَمْنَكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَجْلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ کیا تہاں ایہیں کوں بڑے جیرے ایہیں لوکیں کوں
سبکتی بٹیدن جنہیں تے اللہ دی ناراضگی اوندے تہا بڑے
وچہن تے نہ ایہیں وچہ اور کوڑے قہاں
چیندن تے او جاٹمن۔

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ اللہ ایہیں کیتے سخت عذاب تیار کیا ہوئے بے شک
او بیہوں بُرا جو او کریندن۔

اتَّخَذُوا آيَاتِنَا هُجُوتًا فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ
اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ ایہیں اپنے قسین کوں اولکا بٹائے ایہیں اللہ دے
رستے کنیں روکے تے ایہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب۔

۱۸۔ انہیں دے مال تے اولاد انہیں کول اللہ دے
مقابلے وچ کوئی فائدہ نیس ڈیندے اے دوزخی
ہن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن ۔

۱۹۔ جڈاں اللہ انہیں ساریں کول جیندا کر لیس اوندے
کیتے وی قساں چسین جیوں تہا بڑے کیتے قساں چسین
تے خیال کریندن بے شک او کہیں گال تے قائم ہن
سنو بے شک او ہسے کوڑے ہن ۔

۲۰۔ شیطان انہیں تے غالب آگئے تے انہیں کول اللہ دا ذکر بھلوا
ڈولس اے شیطان دا اولہ ۷ سنو بے شک شیطان دا
ٹولہ گھاٹے والا ۷۔

۲۱۔ بے شک جیرھے اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی
کریندن او ذلیل لوکیں وچ گنہگار ۔

۲۲۔ اللہ نے فرما کیتا ہوئے جو میں تے میڈے
رسول غالب اوسن بے شک اللہ طاقت والا تے غالب ۔
۲۳۔ تیکوں او قوم نہ لہجسی جیرھے اللہ تے یوم آخر
تے ایمان انیندن تے دل اوندے نال محبت کرن ۔

جیرھا اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندے بھانویں او
انہیں دے پیو بڑے یا پتر یا بھرا ہون یا انہیں دا
خاندان اے لوکن جنہیں دے دلیں وچ اللہ ایمان کھ
ڈتے تے اپنی کلام نال اوندی مدد کیتی تے انہیں
کول بہشت وچ داخل کر لیس جیندے وچ نہراں
دہندیاں ہوسن او اوندے وچ ہمیشہ رہسن اللہ انہیں
تے راضی تے او اللہ تے راضی ہن اے اللہ دا
ٹولہ ۷۔ سنو بے شک اللہ دا ٹولہ کامیاب تھیون
والا ۷۔

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِمَّنْ
اللَّهُ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۱۸﴾

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا
يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ أَلَّا
إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿۱۹﴾

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ
أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿۲۰﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي
الْآذَانِ ﴿۲۱﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ
عَزِيزٌ ﴿۲۲﴾

لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ
أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ

كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ
مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ

الْمُفْلِحُونَ ﴿۲۳﴾

سورة حشر مدنی ۶۸ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۵ آیات تے ۳ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ②
- هُوَ الَّذِیْ اَخْرَجَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مِنْ دِیَارِهِمْ لِاَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَّخْرِجُوْا وَاظَنَّا اَنْهُمْ مَّا لَعَنَهُمُ حُصُوْنُهُمْ مِنْ اللّٰهِ فَاَنَّهُمْ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوْا وَقَدَفَ فِیْ قُلُوْبِهِمُ الرَّعْبَ یُخْرِبُوْنَ بِنُوْتِهِمْ بِاَیْدِيهِمْ وَآیْدِی الْمُوْمِنِیْنَ فَاَعْتَبِرُوْا یٰٓاُولِی الْاَبْصٰرِ ③
- وَلَوْلَا اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَیْهِمُ الْجَلٰءَ لَعَدَّ لَهُمْ فِی الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِی الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّٰرِ ④
- ذٰلِكَ بِاَنْهُمْ شَاقُوْا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗٓ وَمَنْ یُّشَاقِ اللّٰهَ فَانَّ اللّٰهَ شَدِیْدُ الْعِقَابِ ⑤
- مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَیْنَةٍ اَوْ تَرَكْتُمْهَا قَآیِمَةً عَلٰی اَصُوْلِهَا فِیْ اٰذِنِ اللّٰهِ وَلِیٰخِزٰی الْفٰسِقِیْنَ ⑥
- وَمَا اَفَاءَ اللّٰهُ عَلٰی رَسُوْلِهِ مِنْهُمْ فَمَا اَوْجَفْتُمْ
- ۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جبرہا بن جگئے
ڈیون والاتے ول ول رسم کرن والا۔
- ۲۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین ورج او اللہ دی تسبیح
کریندا پئے تے او غالب تے سیا نا۔
- ۳۔ او بوہ جیوں اہل کتاب وچو کافرین کوں پہلے حشر کیتے
انہیں دے ملک کینیں کڈھے تہا کوں خیال وی کارناں ہا جو
او نکلسن تے انہیں دا وی خیال ہا کہ انہیں دے قلعے اللہ کینیں
انہیں کوں بچا گھسن تے اللہ انہیں دو او اوں جا کینیں
آیا جھتو انہیں دا خیال وی نہ ہا تے انہیں دے دلیں
وچ رعب سٹ ڈلس او اپنے ہتھیں نال اپنے گھریں
کوں خراب کریندے پین تے کجھ مومنین دے ہتھیں
نال تے اے اکھیں والیو عبرت حاصل کرو۔
- ۴۔ جے اللہ سٹیں نے انہیں تے دین وچو نکلن فرض نہ
کیا ہوے ہا تے او دنیا وچ انہیں کوں عذاب ڈیوے ہا
تے آخرت وچ انہیں کیتے بھادا عذاب۔
- ۵۔ اے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول نال
دشمنی کیتی تے جبرہا اللہ نال دشمنی کریندے تے بیشک
اللہ سخت سزا ڈیون والا۔
- ۶۔ تساں کجی دی پارٹیں کجی یا انہیں کوں اپنی پارٹیں
تے نٹیں چھوڑیا تے اللہ دا حکم نال ہا تے تاں جو او
نافرمانیں کوں ذلیل کرے۔
- ۷۔ انہیں دا جہاں اللہ سٹیں اپنے رسول کوں غنیمت وچ ڈاتا ہا

عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ
رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

مَا آفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ
وَالرَّسُولِ وَالَّذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةٌ بَيْنَ الْأَعْنِيَاءِ
مِنْكُمْ وَمَا أَسْكَمُ الرَّسُولُ فُحْدُوَّةً وَمَا نَهَضَكُمْ
عَنْهُ فَأَتْتَهُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ
هُمُ الصَّادِقُونَ ۝

وَالَّذِينَ تَبَوَّأُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ
مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ
كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ
لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا
تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ
رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ۝

الْمَرْتَبَىٰ الَّذِينَ نَأْتِقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ

تساں اپنے گھوڑے تے اٹھ نہ درکائے ہن تے اصل
اللہ جیندے تے چاہندے اپنے رسولیں کوں غالب
کریندے تے اللہ ہر شے تے قادر۔

۸۔ تے جیرصا مال وستیں والیں دا اللہ اپنے رسول کوں بڑتے
او اللہ تے اوندے رسول تے سکیں تے یتیں تے
مسکینیں تے مسافریں کیتے بے تاں جو او مال تہا بڑے
امیریں وچ چکر نہ کھنڈا رہوے۔ جو رسول تہا کوں بڑوے
او پکڑو تے جنیں کیں ہلکے اوں کیں رک و نچو تے اللہ
کینیں بڑو بے شک اللہ سمعت عذاب ڈیون والا ہے۔

۹۔ تے او مال فقیریں تے مہاجرین کیتے بے جیرے اپنے
ملک کیں کڑھے گنہیں تے اپنے مالیں کیں او اللہ دا
فضل تے اوندی خوشی گولیندن تے اللہ تے اوندے
رسول دی امداد کریندن ایسے لوک سچے ہن۔

۱۰۔ تے انہیں کیتے وی بے جیرے پہلے مدینے وچ رہندے
ہن تے ایمان گھن آئے ہن تے مہاجرین نال محبت کریندن
تے جیرصا مال انہیں کوں بڑا گئے اپنے دلیں وچ اوندی
خواہش نیں رکھدے تے انہیں کوں ترجیح ڈیندن
بھانویں آپ کوں ضرورت ہووے تے جینکوں بچایا
ونچے نفس دی شومانی کیں تے ایھے لوک کامیاب
تھیون والے ہن۔

۱۱۔ تے جیرے انہیں دے بعد اُن آبدن لے ساڈے رب
ساکوں بخش بڑے تے ساڈے انہیں بھرانویں کوں وی
جیرے اسان کیں پہلے ایمان گھن اُن تے ساڈے
دلیں وچ مومنین کیتے کینے نہ سٹ لے ساڈے رب
بے شک توں بہوں مہربان تے رحم کرن والا ہوویں۔

۱۲۔ کیا تیکوں انہیں لوکیں دا پتہ ہے جیرے منافق ہن

كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَّا أُنزِلَتْ لَنَا آيَاتُهُمْ لَمَّا جَاءُوا نَجْرًا
مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ
لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۱﴾

لَمَّا أُنزِلَتْ لَنَا آيَاتُهُمْ لَمَّا جَاءُوا نَجْرًا
مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ
لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۱﴾

لَا تَتَمَنَّوْا أَنْ تَكُونَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِآيَاتِهِمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۱۲﴾

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَنِيحًا إِلَّا فِي قُرْبَىٰ مُحْضَنَةً
أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدًا تَحْسَبُهُمْ
جَنِيحًا وَفُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۱۳﴾

كَشَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُ أُولَئِكَ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۴﴾

كَشَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۵﴾

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَ
ذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿۱۶﴾

تے اہل کتاب وچو جیرھے کافرن ہن اپنے بھرانویں کوں
آہن جے تہاں نکلوتے اسان مزور نکلسوں تہاں
نال تے اسان تہاں بے وچو کہیں دی اطاعت نہ کرلیوں
تے جے تہاں بے نال بھرا ولسی تے اسان ضرور تہاں بے مدد
کرلیوں تے اللہ گواہ بے شک اور کوڑن۔

۱۳۔ جے او کدھے وچن او انہیں نال نہ نکلن تے جے انہیں
نال لڑائی تھی پڑے تے انہیں دی مدد نہ کرین تے جے
مدد کیتونے دی سہی تے کنڈ ولا کے بھج ولسن تے
ول انہیں دی مدد نہ کیتی ولسی۔

۱۴۔ او تہاں بے کنیں اللہ توں دی ودھ بڈردن ات
گالہوں جو او لوک سمجھدے نیں۔

۱۵۔ او سارے تہاں بے نال جنگ نہ کرین سولے ایندے جو
او پکے حویل آلی وستیں وچ باکندھیں دے پھوپھے
ہون۔ آپت وچ انہیں دی جنگ بڑا ڈھی ہوندی ہون
انہیں کوں ہک قوم سمجھندیں تے اولو انجو انجو
ہوندن ات گالہوں جو او بے عقل قوم۔

۱۶۔ انہیں دا انہیں قومیں آل کار جیرھیاں کو لہو دے
زمانے وچ گزیرن انجام انہیں اپنے کیں دا انجام چکھیا
تے انہیں کوں دردناک عذاب ملیس۔

۱۷۔ انہیں (منافقین) دی حالت شیطان آل کار جیں انسان
کوں اکھیا کفر کر جیسے اوں کفر کیا تے شیطان آہرے
میں تیں کنیں بری آں میں اللہ کنیں بڈرداں جیرھیاں
جہانیں دارب۔

۱۸۔ انہیں لہو ناہیں دا انجام لے تھیندے جو او بڑوہیں
دوزخ وچ وچ پنڈن تے اوندے وچ ہک مدت
تیں رہن تے ظالمیں دا ایجو بدلہ۔

۱۹۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہر شخص اے ڈرہا رہے جو او اگو کیتے کیا پھٹے۔ اللہ کنیں سارے ڈرو اللہ سٹیں تہا ڈرے عملیں کنیں بانجیر۔

۲۰۔ تے انہیں آل کار نہ بٹر جیرھے اللہ کون بھل گئیں تے اللہ سٹیں انہیں کون انہیں دے فائدے آلیاں گا ایس بھلا ڈتیاں اے لوک نافرمان۔

۲۱۔ بھا آ لے تے بہشت آ لے بھو جہیں نیں تھی سبگدے جنتی لوک تے کامیاب تھیون والہ۔

۲۲۔ جے اس اے قرآن کہیں پہاڑ تے ہاؤں بلتوں ڈکھیں ہا جو اونو نگئے تے اللہ دے ڈر کنیں ٹوٹے ٹوٹے تھی ونجے ہاتے اے مشالہ بن جیریاں لوکس کتے بیان کرنی دے یں تاں جو او سوچن۔

۲۳۔ اللہ او ہو جیندے سوا کوئی معبود نیں او غائب کون چاندے تے حاضر کون وی او بن مگئے ڈیون والا تے بہوں مہربان۔

۲۴۔ اللہ او ہو جیندے سوا کوئی معبود نیں۔ او بادشاہ، پاک، عیبیں کنیں پاک تے امن ڈیون والہ تے نگران غالب تے جبار تے وڈی شان والہ اللہ پاک اوں کنیں جو او تریب کریندن

۲۵۔ او ہو اللہ خالق پیدا کرن والا شکل ڈیون والا او ندے چنگے نال بہن آسمانیں تے زمین وچ جو ہے او اوندی تسبیح کرینا پڑے تے او غالب تے سیانا۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿۲۰﴾

لَا يَسْتَوِي الْأَصْحَابُ النَّارِ وَالْأَصْحَابُ الْجَنَّةِ الْأَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفٰلِقُونَ ﴿۲۱﴾

لَوْ أَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْنَا خٰشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۲﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿۲۳﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلْمُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّبُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۲۴﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمَصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۲۵﴾

سُورَةُ الْمُتَحِنَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ أَرْبَعُ عَشْرَةَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورة متحنہ مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۴ آیات تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

۱۔ شروع کریں دال اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے ڈیوں
والا تے دل دل رحم کرن والا ۶۔

۲۔ اے مومنو! تساں میڈے تے اپنے دشمن کوں
سنگتی نہ بناؤ تساں انہیں دو پیار دے سنبھے پھیندے
تے انہیں تہاڈو آٹے ہوئے حق دا انکار کیتے او
رسول کوں تے تہا کوں ات گا لہوں کڈھیندن جو تساں
اپنے رب اللہ کوں منیدے ءجے تساں میڈے سستے
دوچ میکوں خوش کرن کیتے جہاد واسطے نکلو۔ تساں
چوری چوری انہیں نال محبت کریندے ءتے میں جاڈاں
جو تساں کیندے ءتے ظاہر کریندے ءتے تہاڈے دوچ
جیرھا لے کر لیس تے اوسدے رستے کنیں پریں تھی ویسی۔

۳۔ جے تہا کوں پکڑ گھن تے تہاڈے دشمن بٹن ولین
تے اپنے ہتھ تے زبانناں برائی نال تہاڈو ودھین
تے او چاہندن جو تساں انکار کرو۔

۴۔ تے تہاڈے سکے اصلوتے تہاڈیاں اولاداں قیامت
دے ڈینہہ تہا کوں کوئی فائدہ نہ ڈھین تہاڈے دوچ فیصلہ خدا
کر لیس تے اللہ تہاڈے عیسی کوں ڈیکھن والا ۶۔

۵۔ تہاڈے کیتے ابراہیم تے اوندے نال آیس دوچ چنگاں
نمونہ ہا جیلھے انہیں اپنی قوم کوں آکھے بے شک اساں
تہاڈے کنیں تے جہنیں وی اللہ دے سوا تساں عبادت
کریندے ء انہیں کنیں پریں ہیں اساں تہاڈا انکار
کریندے ہیں تے تہاڈے تے ساڈے دوچ دشمنی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ
أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا
جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ
تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا
فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسْرِوْنَ إِلَيْهِمْ
بِالْمَوَدَّةِ ۚ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ
وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝

إِنْ يَتَّقُوكُمْ يُكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوِّ وَذُوالْوَسْوَاسِ
تَكْفُرُونَ ۝

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ
مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرءُؤُكُمْ وَمِمَّا
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَلْنَا
بَيْنَكُمْ وَالْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا

مَا تَقِيهِ مِنَ الْغَيْبِ
الَّذِينَ يَتَّقُونَ

بِاللّٰهِ وَحْدَهُ اِلَّا قَوْلَ اِبْرٰهِيْمَ لَا بِيْهٖ لَاسْتَفْرِيْنُ
لَكَ وَمَا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْكَ
تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبَأْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ⑥

تے بغض ظاہر تھی گئے جے میں تساں ہک اللہ تے ایمان
نہ گھن آؤ سوائے ایندے جیلھے ابراہیم اپنے پیو
کوں اکھے میں تیڈے کیتے اپنے رب کنیں معافی
منگساں میں تیڈے کیتے اللہ لو کہیں گال دا مالک
نمہیں۔ اے ساڈے رب اساں تیڈے اتے مہروسہ
کریندے ہیں تے اساں تیڈو جھکدے ہیں تے تیڈو
دلے۔

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَاغْفِرْ لَنَا
رَبَّنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑦

۶۔ اے ساڈے رب ساکوں کافرں کیتے فتنہ نہ بنا تے
اے ساڈے رب ساکوں بخش بے شک توں غالب
تے سیٹا ایں۔

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْهِمْ اُسُوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُو اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَمَنْ يَتَّوَلْ فَاِنَّ اللّٰهَ
هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ ⑧

۷۔ تہاڈے کیتے انہیں دے وچ چنگا نمونہ ہا انہیں لوکیں
کیتے جیرھے اللہ تے قیامت دے ڈینہ دی امید رکھیندن
تے جیرھا منہ پھیر گھنے تے بے شک اللہ بے نیاز تے سب
تو لیں والا۔

عَسَے اللّٰهُ اَنْ يَّجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ عَادَيْتُمْ
مِنْهُمْ مَّوَدَّةً ۙ وَاللّٰهُ قَدِيْرٌ ۙ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ⑨

۸۔ تھی بگدے جو اللہ تہاڈے تے انہیں لوکیں دے درمیان
جنہیں تہاڈے نال دشمنی کیتی محبت پیدا کر ڈیوے
تے اللہ قادر تے اللہ بخش والا تے دل رحم کرن والا۔

۹۔ اللہ تہا کوں انہیں لوکیں نال نیکی کرن تے انصاف
کرن کنیں نہیں ہکیندا جنہیں تہاڈے نال جنگ نہیں کیتی
تے تہا کوں وطن کنیں ننہیں کڈھیا بے شک اللہ انصاف
کرن والیں کوں پسند کریندے۔

لَا يَنْهٰكُمْ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ لَمْ يُقَاتِلُوْكُمْ فِي
الدِّيْنِ وَلَمْ يُخْرِجُوْكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ اِنْ تَبَرُّوْهُمْ
وَتُقْسَطُوْا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسَطِيْنَ ⑩

۱۰۔ او تہا کوں انہیں لوکیں نال سنگت لاو کنیں ہکیندے
جنہیں دین وچ تہاڈے نال جنگ کیتی تے
تہا کوں گھوس کنیں کڈھینے تے تہا کوں کڈھن وچ امداد
کیتی تے جیرھا انہیں کوں سنگت نہیں تے ایٹھے لوک
ظالم ہن۔

اِنَّمَا يَنْهٰكُمْ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ قَتَلُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ
وَ اَخْرَجُوْكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَ ظَهَرُوْا عَلٰى اٰخِرٰجِكُمْ
اَنْ تَوَلُّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ⑪

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَجَّرَاتٍ فَاجْتَنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَأَهُنَّ حِلٌّ تَهُمَ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهِنَّ وَآتُوهُنَّ مَّا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا تَسِيكُوا بِعَصِمِ الْكُوفِرِ وَسَلُّوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَلُوا مَا أَنْفَقُوا ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ①

۱۱۔ اے مومنز جیسے تہاڈو مومن تے مہاجر تریمتیں آون تے انہیں دا امتحان گھنوالد انہیں دے ایمان کون جانڈے تے بے تہاکوں پتہ لگے جو او مومن تے تہاں انہیں کون کافرین دوزن ولا پٹھواو انہیں کیتے حلال نیں تے زکافر انہیں واسطے حلالن تے انہیں کون خرچ ڈے ڈیوتے تہاڈے تے کوئی گناہ نیں جو تہاں انہیں کون حق مہر ڈیون دے بعد انہیں نال پر نیج پوود تے کافر تریمتیں دی عزتیں کون اپٹے نال نہ رکھوتے تہاں اپنا فرجہ منگو او اپٹا فرجہ منگن۔ اے اللہ دا حکم اللہ تہاڈے وچکار ایویں فیصلہ کریندے تے اللہ بہوں جانٹن والا تے سیانا۔

وَأَنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَاثُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ فَمثلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ②

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعَنَّكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكَنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِفَنَّ وَلَا يُزْنِينَ وَلَا يَقْتُلَنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِهَتَّانِ يَفْتَرِيَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعَهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ③

۱۲۔ تے بے کوئی تہاڈی تریمت کافرین دو بھج ونچے تے تہاکوں انہیں دی کوئی تریمت لہج ونچے تے تہاں او نہوتلا خرچ ڈے ڈیو بے تلا نکاح تے انہیں دا تھیا ہا تے اللہ کنیں ڈرو جینکوں تہاں مینڈے۔

۱۳۔ اے نبی جیسے تہاڈو مومن تریمتیں آون این گال تے بیعت کرن جو او اللہ نال شرک نہ کرین تے چوری تے زنا تے اولاد کون قتل نہ کرین آپو بٹا کے کوئی کوڑی گال نہ کرین بھانویں او پیریں تہتیں وچ ہرے تے تہیڈی نافزمانی نہ کرین نیک کمیں وچ تے توں انہیں دی بیعت گھن گھن تے اللہ کنیں انہیں کیتے بخشش منگ بے شک اللہ بہوں بخشن والا تے بہوں مہربان۔

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْأَلُونَ الْآخِرَةَ كَمَا يَسْأَلُونَ الْكُفَّارُ مِنَ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ④

۱۴۔ اے مومنو! انھی قوم کون سبگتی نہ بٹاؤ جنہیں نال اللہ کاوڑ تھے او آخرت کنیں نا امید تھی گیئیں جیویں کافر قبروالیں کنیں نا امید تھی گیئیں۔

سُورَةُ الصَّفِّ مَدِينَةٌ وَرَبِّي مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسَ عَشْرَةَ آيَةً وَرُكُوعًا

سورہ صف مدنی ۲۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۵ آیات تے ۲ رکوعن .

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۱. شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے
ڈیون والاتے دل رحم کرن والا۔
- سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②
۲. آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ او اللہ دی تسبیح کریندا
پئے تے او غالب تے سیانا۔
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ③
۳. اے مومنو تساں جو کریندے نوھے او آبدے کیوں
ہوے۔
- كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ④
۴. اللہ دے نزدیک اے بہوں وڈا گناہ جو تساں او
آکھو جو تساں کریندے نوھے۔
- إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا
كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُورٌ ⑤
۵. بے شک اللہ انہیں کون پسند کریندے جیرھے
اوندی راہ وچ جنگ کریندن جیویں او چونے کج
قلعہ ہون۔
- وَاذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يُقَوْمِهِ لِمَ تَقُولُونَ لِمَ تَقُولُونَ وَقَدْ
تَعْلَمُونَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ⑥
۶. تے جیلھے موسیٰ اپنی قوم کول آکھئے اے میڈی قوم
تساں میکوں بڈکھ کیوں بڈیندے اے تہاکوں پتہ جویں
تہاڈو اللہ دارسول بڈ کے آیاں تے جیلھے او سدھے
راہ کنیں ہٹ گبٹن اللہ انہیں دے دل پھیر بڈتن تے
اللہ نافرمان قوم کول ہدایت نہیں بڈیندا۔
- وَاذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي
رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ قَدْ جَاءَ بِالْبَيِّنَاتِ بِيَدَيْ مَنَ
الْثَوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِن بَعْدِي
اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ⑦
۷. تے جیلھے عیسیٰ ابن مریم آکھئے اے بنی اسرائیل بیشک
میں کیں پہلے آئی ہوں اوندی تصدیق کرینداں تے اپنے
بعد ہک رسول دی خوشخبری بڈینداں جنیداناں احمد ہوسی
تے او میڈے بعد اوسی تے جیلھے او انہیں کنیں روشن
آیات گھن کے آئے تے انہیں آکھئے اے کھلا کھلا جادو ہوں۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ
يُدْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ
نُورِهِ وَلِذِكْرِ الْكُفْرَانِ ﴿٦﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلِذِكْرِ الشِّرْكَوْنَ ﴿٧﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ
مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٨﴾

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تحتها الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّاتٍ
عَدِٰنِ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠﴾

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
وَبَشِيرٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿١١﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُوفُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِّلْحَوَارِثِينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى
اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِثُونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمَّنْتَ
طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَت طَّائِفَةٌ
فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا
ظَاهِرِينَ ﴿١٢﴾

۸۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ پدھے
تے اوں کوں اسلام دو سبڈیا ونچے تے اللہ ظالم قوم
کوں ہدایت نیس ڈیندا۔

۹۔ او چاہندن ہر اللہ دے نور کوں دسما ڈیون اپنے
پھوکیں نال تے اللہ اپنے نور کوں پورا کرٹے بھانویں
کافریں کوں چنگی نہ لگے۔

۱۰۔ او ہورے جنیں اپنے رسول کوں ہدایت تے سچا دین
ڈے کے بیٹھے تاں ہر اوں دین کوں سارے دین تے
غالب کر ڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

۱۱۔ اے مومنو کیا میں تمہا کوں او تجارت ڈساں جیرھی
تمہا کوں ڈکھ آ لے عذاب کنیں بجیسی۔

۱۲۔ تساں اللہ تے اوندے رسول کوں منوتے اللہ دے
رستے وچ جہاد کرو اپنے مال تے جانیں نال اے
تمہا ڈے کیتے چنگا ہر جسے تساں چاندے۔

۱۳۔ اللہ تمہا ڈے گناہ بخشیسی تے تمہا کوں باغیں وچ
پلیسی جنہیں دے تلے اوچ انہراں دہندیاں پیاں ہون
تے ہمیشہ دی جنت وچ چنگیاں رہن دیاں جہیں ہون
اے بہوں وڈی کامیابی۔

۱۴۔ تے پی جیرھی تمہا کوں چنگی لگدی ہر او اللہ دی مدد
تے کوہودی فتح ہے قوں مومنین کوں خوشخبری ڈے ڈے
۱۵۔ اے مومنو اللہ دے امدادی بن و نچو جیویں عیسیٰ ابن
مریم اپنے منن والیں کوں اکھیا اللہ کیتے میڈا امدادی
کوں۔ منن والیں آکھئے اساں اللہ دے امدادی ہوں۔

بنی اسرائیل وچ ہر ٹوے من گدھاتے ہر ٹوے اکار کیا۔
تے منن والیں دی اساں انہیں دے دشمنیں دے مقابلے
وچ مدد کیتی تے او ڈاڈھے تھی گئے ہن۔

سُورَةُ الْجُمُعَةِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبُّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَا عَشَرَ آيَةً زَكَاةً

سورہ جمعہ مدنی ہے، تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیات تے ۲ رکوعن۔

۱. شروع کریندال اللہ دے نال نال جیڑھا بن بگئے ڈیونٹ والا تے دل دل رحم کرن والا ہے۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۲. جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح کریندے جیڑھا بادشاہ تے پاک تے غالب تے سیانا ہے۔	يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلِكُ الْقَدُّوْسُ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ②
۳. اوہوہ جیں ان پڑھیں وچ اناہیں دچوہ ہک رسول پٹھے جیڑھا انہیں تے اول اللہ دی آیات پڑھدے تے انہیں کوں پاک کریندے تے انہیں کوں کتاب تے سٹپ سکھیندے تے ایں کنیں پہلے او کھلی گمراہی وچ ہن۔	هُوَ الَّذِیْ بَعَثَ فِی الْاٰمِنِیْنَ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ یَتْلُوْا عَلَيْهِمْ اٰیٰتِهٖ وَیُزَكِّيْهِمْ وَیُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ ۗ وَاِنْ كٰنُوْا مِنْ قَبْلُ لَفِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ③
۴. تے اناہیں دچوہ کجھ بے وی ہن جیڑھے اجڑتی انہیں نال نہیں ملے تے او غالب تے سیانا ہے۔	وَ اٰخَرِیْنَ مِنْهُمْ لَتَا یَلْحَقُوْا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ④
۵. اے اللہ دا فضل جیڑکوں چاہندے ڈیندے تے اللہ وڈے فضل والا ہے۔	ذٰلِكَ نَضَلُّ اللّٰهَ یُؤْتِیْهِ مَنۢ یَّشَآءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِیْمِ ⑤
۶. انہیں لوکیں دی مثال جنہیں تے تورات دی اطاعت فرض کیتی گئی ہائی تے انہیں ول نہیں اطاعت کیتی یوں ہے جیوں گڈا بار چھیندے۔ جیڑھی قوم اللہ دی آیات دا انکار کریندی ہے اوندی مثال بہوں گندی ہے تے اللہ ظالم لوکیں کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔	مَثَلُ الَّذِیْنَ حُمِلُوا التَّوْرٰتَ ثُمَّ لَمْ یَحْمِلُوْهَا كَمَثَلِ الْجِمَارِ یَحْمِلُ اَسْفَارًا ۙ بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِیْنَ كَذَّبُوْا بِآیٰتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الظّٰلِمِیْنَ ⑥
۷. توں اکھ لے یہودیوں جے تہا کوں یقین جو تساں اللہ دے سنگتی ہے کاہ نہیں تے تساں موت منگو جے تساں سچے ہوئے۔	قُلۡ یٰۤاٰیُّهَا الَّذِیْنَ هَادُوْا اِنْ رَعٰیْتُمْ اٰتَمَّ اَوْلِیَآءِ لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَّتُوْا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ⑦
۸. او موت کڈا ہن وی نہ منگسن اپنے انہیں عملیں دی وجہ	وَ لَا یَسْتَمُوْنَ اَبَدًا ۙ اَبَآ قَدَّمْتَ اَیْدِیْهِمْ وَ

نال جیرے انہیں اگو پھین تے اللہ عالمیں کون جانڈے۔
۹۔ توں آکھ بے شک جیرھی موت کنیں بھجڈے، او
بے شک تہاڈے اتے آونی، تے دل تساں عیب
تے حاضر جانن والے خدا دو دلائے ویسرتے او
تہا کون تہاڈے عمل ڈسیسی۔

۱۰۔ اے مومنو جیلے نماز دو جمعے دے ڈینہ سڈیا ونجے
تے نماز دو آئے کو تے کا دبار پھوڑا کرنا کرو اے
تہاڈے کیتے چنگا، جے تساں جانڈے، ماں۔
۱۱۔ تے جیلے نماز پوری تھی ونجے تے زمین وچ کھنڈ
ونج تے اللہ دا فضل گو لو تے اللہ کون بہوں یاد کرو تاں
جو تساں کامیاب تھیو۔

۱۲۔ تے جیلے او تجارت ڈہن یا تماشاطرا ڈہن
اونڈونج پونڈن تے تیکوں کھیا کھڑیا ہو یا پھوڑ
ڈہن تون آکھ جو اللہ کنیں ہے او تجارت تے تماشے
کنیں چنگا، تے او بہوں چنگا رزق ڈیون والا۔

اللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ⑩

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلْقِيكُمْ
ثُمَّ تَرُدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑪

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ⑫

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ
وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ⑬

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ
التَّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ⑭

سُورَةُ الْمُنْفِقُونَ مَدِينَةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمِلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورة منافقون مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیات تے ۲ رکوعن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ سے ناں نال جیرھا بن منگے
ڈیون ڈالاتے دل دل رحم کرن والا ہے۔

۲۔ جیلھے تیں کنیں منافق اندن تے آہرن اساں گواہ
ہیں جو بے شک توں اللہ دا رسول ہویں۔ اللہ جاڈے
بے شک توں اوڈا رسول ہیں تے اللہ لے گواہی ڈیندے
جو منافق کوڑے ہن۔

إِذَا جَاءَكَ الْمُنْفِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ
اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ
إِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَكَاذِبُونَ ②

۳۔ انہیں اپنے قسیم کوں اولکا بنا گدھے تے ابو اللہ دی
راہ کیں ہکیندن بے شک او بیہوں بڑا ہے جو او عمل کریندن۔
۴۔ اے ات جاہوں جو او ایمان گمن آن دل انکار کیتے
نیں انہیں دے دلیں تیں مہر گب گئی تے او ہن نیس
سمجھے:

اتَّخَذُوا آيَاتِنَا حُجَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ③
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ④

۵۔ تے جیلھے توں انہیں کوں ڈھدیں انہیں دے جسم
تیکیں چگے لگدن تے بے او گال کرن توں انہیں دی
گال سن او ایویں ہن جیویں کندھ نال ٹنگے ہوئے
شہتیر۔ ہر عذاب اپنے اتے سمجھن او دشمنن۔ انہیں
کنیں ہوشیار رہ اللہ انہیں کوں ہلاک کرے او کنتے
پھیرئیے دیندن۔

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَ
إِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ
خَشَبٌ مَّسْنَدَةٌ يُحَسِّبُونَ كُلَّ صَيِّغَةٍ
عَلَيْهِمْ هُمْ الْعَدُوُّ فَاحْذَرهُمْ قَتَلَهُمُ
اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ⑤

۶۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا دیندے آڈ اللہ دا رسول
تہاڈے کیتے بخشش منگے او اپنے سر پھیر گھندن تے
توں انہیں کوں ڈھدیں او سچ کنیں ہکیندن تے او
اکڑیندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ
لَوَارِءٌ وَّسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ ⑥

۷۔ انہیں کیتے ہکا گال جو توں انہیں کیتے بخشش منگیں

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ

یا نہ منگیں انہیں کون اللہ نہ بخشے بے شک اللہ
نا فرمان قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

۸۔ اوہے لوکن جو میرھے آہن جو لوک اللہ دے رسول
نال بن انہیں تے فرج نہ کروہے تیں او بچ نہ وچن
تے آسائیں تے زمین دے خزانے اللہ دے ہن تے
منافق نیں سمجھدے۔

۹۔ آہن بے اسال مدینہ دو ویسوں تے انہیں وچو
ساریں کیں عزت والا شخص ساریں کیں بے عزت شخص
کوں اتھو کڑھ ڈیسی تے عزت اللہ تے اوندے رسول
تے مومن کیتے ہے تے اصل منافق جانڈے نیں۔

۱۰۔ اے مومنو تہا کوں تہا ڈرے مال تے تہا ڈمی اولاد
اللہ دے ذکر کیں غافل نہ کر ڈیوں تے جوہرھا اے
کرلیسی تے او لوک گھاٹا پاوٹن والہن۔

۱۱۔ تے جو اسال تہا کوں ڈتے فرج کرو ایں کیں پہلے
جو تہا ڈرے کہیں ہک کوں موت آوے تے اکھے اے میڈے
رب تیں میکوں تھوڑی مدت کیتے میکوں و تھی کیوں نیں ڈتی میں
صدقہ کراں ہاں تے میں وی نیک لوکیں وچو تھی و نچاں ہا۔

۱۲۔ تے اللہ کہیں شخص کوں نیں چھوڑیندا جیندی موت
یا وقت آونچے تے اللہ جو لساں کریندے اوں کیں
باخبر۔

لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ①

هُمْ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدَ رَسُولِ
اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا ۗ وَاللَّهُ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ②

يَقُولُونَ لَنْ نَجْعَنَّا إِلَىٰ الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجَنَا الْأَعْرَابُ
مِنهَا الْأَذَلَّ ۗ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ③

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالِكُمْ وَلَا أَوْلَادِكُمْ
عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْخٰسِرُونَ ④

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ
قَرِيبٍ ۗ فَأَصَدَقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ⑤

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا ۗ وَاللَّهُ
خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑥

سُورَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبِّهَا مَمَّ الْبِسْمَلَةُ تِسْعَ عَشْرَةَ آيَةً وَدُرُكُونُهَا

سورة تغابن مدنی ہے۔ بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیات تے ۲ رکوعن۔

۱. شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیر صاحبن منگئے ڈیون والائے دل ول رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲. جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے اور اللہ دی تسبیح کریندے اوندے کیتے بادشاہت تے مہرتے او ہر شے تے قادر۔	يُسَبِّحُ لَهُ فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②
۳. اوہو جیں تہا کون پیدا کیتے تے کجھ شیں منیدے تے کجھ تہا بڑے وچ من گھدن تے اللہ تہا بڑے عملیں کوں بڑھا کھڑے۔	هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ③
۴. اول آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے تہا کوں شکلاں ڈٹنسی تے سوٹھیاں شکلاں بناٹنسی تے ہوندو ولے۔	خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ④
۵. جو آسمانیں تے زمین وچ او جانڈے تے جوتساں لکیندے ء تے ظاہر کریندے ء او جانڈے تے اللہ تہا بڑے دل دی گاہیں کوں دی جانڈے۔	يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْتُرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِدَاتِ الصُّدُورِ ⑤
۶. کیا تہا بڑو پہلے کافرین دیاں جہاں نہ آیاں ہن انہیں اپنے بکس دا عذاب چکھیا ہاتے انہیں کیتے ڈکھ آلا عذاب۔	أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑥
۷. اے ات گاہوں جو انہیں دو رسول کھلی دلیلاں گھن کے اندرے ہن تے اولک آہرے ہن جو بک آدی ساکوں ہدایت ڈیسی تے انہیں انکار کیتا تے منہ پیرگدھا اللہ دی انہیں کنیں بے پرواہ تھی گیا تے اللہ بے پرواہ تے سب صفیتیں والا۔	ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا اسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ⑦

۸۔ کافرین دا خیال جو او جیندے نہ کیتے ولین توں
آکھ سٹو میڈے رب دی قسم تساں ضرور جیندے
کیتے ولیسو دل تہا بڑے عمل تہا کوں ڈساٹے ولین تے
اے گال اللہ کیتے سوکھی ۶۰

۹۔ اللہ تے اونڈے رسول کوں منوتے اوں نور
کوں وی جیرھا اساں لہاٹے تے اللہ تہا بڑے
عملیں کنیں بانجھ۔

۱۰۔ او جڈاں تہا کوں کھٹے کرن والے ڈینہہ جمع کر لسی
اے ڈینہہ ہار جیت دا ہوسی تے جیرھا اللہ کوں نیسی
تے نیک عمل کر لسی او اونڈیاں برائیاں ختم کر ڈ لسی
تے اونکوں جنت وچ پلہسی جیندے وچ نہراں
وہندیاں پیاں ہوسن اونڈے وچ ہمیشہ رہن لے
پہوں وڈی کامیابی ۶۰

۱۱۔ تے جیرھے انکاری ہن تے جھٹلیندن ساڈی
آیات کوں لے لوک دوزخی ہن اونڈے وچ ہمیشہ
رہن تے اے پہوں گندہ لکاٹہ ۶۰

۱۲۔ کوئی مصیبت نیں انڈی سوائے اللہ دے حکم دے
تے جیرھا منیدے اللہ کوں او اونڈے دل کوں سدھا
راہ ڈکھلوسی تے اللہ ہر شے کوں جانڈے۔

۱۳۔ اللہ تے اونڈے رسول دا اکھنڈ منوتے جے
تساں پھر ولیسو تے بے شک ساڈے رسول دا کم
کھول کھول کے پچا ڈیوٹ۔

۱۴۔ اللہ اونڈے سوا کوئی معبود نیں تے مومنین کوں
اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا ۶۰

۱۵۔ اے مومنو تہا بڑے زالیں تے تہا بڑے بالیں وچ دکھا
تہا بڑے دشمنن انہیں کنیں ہوشیار رہوتے جے تساں

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي
لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّيُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَىٰ
اللَّهِ يَسِيرٌ ۝

فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۗ وَسَاءَ الْمَصِيرُ ۝

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ۝

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا
عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ۝

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ
عُدْوَالِكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَوْا وَتَصَفَحُوا

وَتَعْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۱۵

معاف کر ڈیوتے چھوڑ ڈیوتے بخش ڈیوتے بے شک
اللہ بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ
أَجْرٌ عَظِيمٌ ۝۱۶

۱۶۔ بے شک تہاڈے مال تے تہاڈی اولاد فتنہ تے اللہ
کنیں بہوں وڈا اجر۔

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَقْتَمْتُمْ وَاسْعَوْا وَاطِيعُوا
وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شَيْئًا
نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝۱۷

۱۷۔ اللہ کنیں جتن تہاڈی طاقت ڈروتے سٹوتے آکھن منو
تے خرچ کرو تہاڈے کیتے چنگا تے جینکوں نفس دی
شومانی کنیں پچا یا ونجے تے ایسے لوک کامیاب تھیون ولے
ہن۔

إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعِفْهُ لَكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ۝۱۸

۱۸۔ تے جے تہاں اللہ کوں چنگا قرض ڈیوتے او تہاڈے مال
کوں ودھیسے تے تہا کوں بخشیسے تے اللہ قدر کرن والا تے
ٹھلھا۔

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝۱۹

۱۹۔ اونگھ تے حاضر کوں جانڈے غالب تے سیانا۔

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَرَبُّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ ثَلَاثَ عَشْرَةَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورہ طلاق مدنی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیات تے ۲ رکومن ۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
- ۱- شروع کرینداں اللہ سے ناں نال جیڑھا بن سکے بڑیوں والا تے ول ول رحم کرٹ والا ء۔
- ۲- اے نبی جیلھے آساں تریمتیں کون طلاق بڑیو تے مقرر وقت تے طلاق بڑیو تے وقت دی گٹری رکھو تے اللہ کنیں بڑو جیڑھا تہا بڑا رب تے انہیں کون اپنے گھریں کنیں نہ کڈھو تے اووی نہ لکھن سوائے ایندے جو او کھل بے حیائی کرن تے اے اللہ سے پننے ہن تے جیڑھا اللہ سے پننے ٹپسی او اپنے آپ تے ظلم کر لیس تیکوں پتہ نیں جو اللہ ایندے بعد کوئی بی گال ظاہر کر بڑیو سے۔
- ۳- تے جیلھے او اپنی مدت کون پہن تے انہیں چنگے طریقے نال روک گھنویا چنگے طریقے نال انج کر بڑیو تے بڑو منصف گواہ اپنے وچو بٹا گھنوتے گواہی اللہ کیتے بڑیو اے نصیحت جیڑھی تہا کون کیتی دیندی ء تے اونکوں جیڑھا اللہ تے آخرت سے بڑینہ کون منندے تے جیڑھا اللہ کنیں بڑسی اوندے کیتے اللہ کوئی راہ کڈھسی۔
- ۴- تے اونکوں اتھور زرق بڑیسی جھتھو اونکوں خیال وی کا ء ناں ہوسی تے جیڑھا اللہ تے بھروسہ کر لیس تے او اونکوں کافی ء بے شک اللہ اپنا کم پورا کر لیس تے اللہ نے ہر شے دا اندازہ رکھیا ہوئے۔
- ۵- تے تہا بڑی تریمتیں وچو جیڑھیاں کپڑے اون کنیں ناامید تھی گیئیں جے تہا کون شک ہوئے تے انہیں دی عدت ترے مہینے ہے تے جیڑھیں تریمتیں کون جیڑھیں نیں اندازتے
- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُخْدِتُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ②
- فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوْنَهُنَّ عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ۚ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ③
- وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ ۚ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ④
- وَإِنِّي يَسِّنَ مِنَ النِّحْيِضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَإِنِّي لَمْ يَحْيَضْنَ وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ

اللَّهُ يَجْعَلُ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ①

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ
عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظَمُ لَهُ أَجْرًا ①

اسْكُنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا تَضَارُّوهُنَّ لِيُضْطَرُّوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمِيْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمُّوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُمْ فَمُضْغٍ لَهُ الْآخِرَى ①

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قَدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَّا آتَاهَا سَيِّجَعُلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ①

وَكَاتِبٍ مِنْ قَرِيْبَةٍ عَثَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَمَا سُبْنَهَا حَسَابًا شَدِيْدًا وَعَدَّ بِهَا عَذَابًا مُكْرًا ①

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ①

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ①

رُسُولا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ

پیٹ آئیں انہیں دی مدت اے ہے جو او جمعہ پیر لہون تے جیرھا اللہ کنیں ڈرسی او اوندے ہر کم کوں سوکھا کر ڈلیسی۔
۶۔ اے اللہ دا حکم اوں تہا ڈے اتے ہلے تے جیرھا اللہ کنیں ڈرسی او اوندے گناہ مٹا ڈلیسی تے اونکوں وڈا ابر ڈلیسی۔

۷۔ اپنی طاقت دے مطابق جتھاں تہاں خود رہندے، انہیں کوں وی رکھوتے انہیں کوں ڈکھ نہ ڈلیو تہاں جو انہیں کوں تنگ کر تے جے انہیں کوں ہیٹ بڑے تے انہیں دے ہتھ پیر لہن تک انہیں تے فرج کر تے جے او تہا ڈے بالیں کوں کھر پلاون تے انہیں کوں اجرت ڈلو جیروی رواج دے مطابق آہت دچ مقرر نال مقرر کر تے جے تہاں تنگ تھیروتے ول اونکوں کوئی پی کھر پلاوے۔

۸۔ طاقت والا اپنی طاقت دے مطابق فرج کرے تے جیندا رزق تنگ ادا پئے مال دچو فرج کرے جیرھا اللہ اونکوں ڈرتے تے اللہ ہر یک کوں او ہر تلام حکم ڈیندے جیندی اونکوں طاقت ڈیندے (دودھ نیں ڈیندا) اللہ سیس تھگی دے بعد سوکھ ڈلیسی۔

۹۔ تے کے تلا وستیاں بن جنہیں لپٹے رب دے حکم دی تافرمانی کیتی تے رسولیں وی تے اسان انہیں کنیں سمعت حساب گدھا تے انہیں کوں وڈا عذاب ڈتا۔
۱۰۔ اوں اپنے کیں دی معصیت چکھی تے اوندے کیں دا اغیر گھاٹا ہا۔

۱۱۔ اللہ انہیں کیتے سمعت عذاب کیا ہوئے تے اے سیس نے لوکو اللہ کنیں ڈرو جیرھے مومن ہرے اللہ سیس تہا ڈو ذکر ہائے۔

۱۲۔ او رسول جیرھا تہا کوں اللہ وی آیات کھول کھول

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ
جَنَّةٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ﴿۱۷﴾

کے سینے میں جو مومنین کوں تے نیک کم کرن والیں
کوں اندھا میں کنیں سو جھلے دو کڑھے تے حیرما اللہ کوں
منیسی تے نیک کم کر لیں او اونکوں باعین وچ پلہیسی جنہیں
وچ نہراں و ہندیاں پین اوندے وچ ہمیشہ رہن اللہ
اوندے کیتے رزق وی چنگا بنائے۔

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ
الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوْنَ
أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿۱۸﴾

۱۳۔ اللہ اوہے جس ست آسمان تے زمین جیہاں زمیناں
بنائیں انہیں دے وچ حکم لہندے تاں جو تھا کوں پتہ لگے
جو اللہ بے شک ہر شے تے قادر تے بے شک اللہ دا علم
ہر شے کوں گھیرا پاتی کھڑے۔

سورة تحريم مدني ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیات تے ۲ رکوعن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال حیرما بن منگئے
بُیوٹن والائے بہوں مہربان۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾

۲۔ اے نبی جو خدا نے تیبڑے اتے حلال کیتے توں اونکوں
حرام کیوں کریندیں کیا توں اپنی زالیں دی خوشی چاہنیں
تے اللہ بہوں بخشش والائے بہوں مہربان۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي
مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۲﴾

۳۔ اللہ سیس تہاڑے اتے ایجھیاں قساں ترورن فرمن
کیتے تے اللہ تہاڑا مولا ء تے بہوں چاٹن والائے
سیاٹا۔

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْبَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۳﴾

۴۔ تے نبی سیس اپنی ہک زال نال کک کے جہاں کیتی
اوں کہیں بی کوں بڑس بڑتی تے اللہ اوندے نبی تے ظاہر کر ڈیا
تے نبی سیس کجھ گال بڑس بڑتی تے کجھ گال نبوس تے جیلے
نبی سیس زال کوں گال بڑسی تے اوں پھیا تہا کوں اے جہاں

وَإِذْ أَسْرَأْنَا نَبِيًّا ۖ فَلَمَّا
نَبَاتَ بِهَا وَأظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَ
أَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ ۖ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ
أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ﴿۴﴾

کئیں بوسی آپ نے فرمائے میگوں بہوں جاٹنڈ والے تے
باجر خدا نے بوسی۔

۵۔ جے تساں بڑوہیں اللہ کنیں توبہ منگو تے تہا بڑے اندو
اندو نویئے ہوئن تے جے تساں ہک بڑوہی دی مدد کرو
اوندے خلاق تے بے شک اللہ اوندا مولاء تے جبریل تے
نیک مومن وی تے اوندے بعد فرشتے اوندے امدادی ہن۔
۶۔ تھی سگدے جو اوندارب جے او تہاکوں طلاق بڑیوے
تے پیاں تساں کنیں چنگیاں زالیں واما بڑیوے تے او
مسلمان تے مومن فرمانبردار توبہ کرن والیاں عبادت کرن
والیاں روزہ رکھن والیاں بیوہ تے کنوا ریاں ہون۔

۷۔ اے مومنو اپنے آپ کول تے اپنے گھریس کول بھائیں بچاؤ
جیندا بل لوک تے پھر ہن اوندے اتے بہوں سخت
فرشتے ہن جیرے کہیں دی منت نہیں منندے تے جو
اللہ آکھے اوندی نافرمانی نہیں کریندے تے جو انہیں کول
حکم بڑا دیندے اویں کریندن۔

۸۔ اے کافرو اچ کوئی بہانہ نہ کرو تہاکوں تہا بڑے عملیں
دا بدلہ بوسی۔

۹۔ اے مومنو اللہ کنیں پکی توبہ منگو تھی سگدے جو او تساں کنیں
تہا بڑے گناہ پرین کر بڑیوے تے تہاکوں باغین و ج
داخل کرے جنہیں دے و ج نہراں و سہدیاں پین جڈاں
اللہ نبی کول اوندے نال مومنین کول ذلیل نہ کر لسی انہیں دا
نورا نہیں دے اگرتے سچے پاسو درکدا و دا ہوسی آکھسن
اے سا بڑے رب سا بڑے نور کول پورا کر سا کول بخشش
بے شک توں ہر شے تے قادر ہویں۔

۱۰۔ اے نبی کافرین تے منافقین نال جہاد کرتے انہیں تے
سختی کرتے انہیں دالکا بڑ دوزخ تے اے بہوں گنڈ لکا بڑ

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ
تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَ
صَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ۝

عَسَى رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ آزْوَاجًا خَيْرًا
مِّنْكَ مُسَلِّمًا مِّنْهُمُ مَّنْتَ تَتَّبِعُ تُبَيِّتُ عِبْدَتِ
سَيِّئَةٍ تَتَّبِعُ وَأَبْكَارًا ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُلُوبًا أَنفُسُكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا
وَ قُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ
شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا
تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبًا إِلَى اللَّهِ
تُوبَةً نَّصُوحًا عَن رَّبِّكُمْ أَنْ يَكْفُرَ
عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي
اللَّهُ النَّبِيَّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ۚ نُورُهُمْ يَسْعَى
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بَأْيَمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا
لَنَا نُورَنَا وَ اغْفِرْ لَنَا ۖ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
يَأْتِيهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِقِينَ
وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَأْوَهُمْ جَهَنَّمُ وَ

بُسُّ الصَّيْرِ ①

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا
 امْرَأَتَ نُوحٍ وَ امْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا
 تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ
 فَخَانَتُهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ ①

۱۱۔ اللہ کافریں دی مثال اوں تریمت نال ڈیندے میرمی
 نوح دی زال ہائی تے لوط دی زال ہائی اوڈوہیں ساڈے
 ڈونیک بندیں کنیں ہن تے انہیں ڈوناہیں دی خیانت
 کیتی تے اوڈوہیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں کتے کھڑ
 کر سگئے تے آکھیا گیا جنہیں نال بھاد وچ پہر و نجر۔

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ
 إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَ
 نَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ
 الظَّالِمِينَ ②

۱۲۔ تے مومنین دی مثال اللہ فرعون دی زال نال ڈیندے
 جنیں آکھے اے میڈے رب میڈے کتے جنت وچ گھر
 بناتے میوں فرعون تے اوندے کیس کنیں نجات ڈے
 تے ظالم قوم کنیں میڈی جان چھڑا۔

وَ مَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي
 أَحْصَيْنَا فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا
 مِنْ رُوحِنَا وَ صَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا
 وَ كُتِبَ عَلَيْهَا الضُّمُّ ③

۱۳۔ تے مریم عمران دی دمی دی مثال ڈیندے جنیں
 اپنی سترمرگاہ وی حفاظت کیتی اسال اوندے وچ اپنی
 روح چھڑکی تے اوں اپنے رب دی گاہیں تے اوندی
 کتابیں دی تصدیق کیتی تے او فرما نبرداریں وچو
 ہائی۔

سُورَةُ الْمَلِكِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمِلَةِ إِحْدَى وَثَلَاثُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورۃ الملک مکی ءے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگئے
بُیُوتِ وَاللّٰتِ وَاللّٰحِزِّ وَاللّٰجِ وَاللّٰجِ وَاللّٰجِ وَاللّٰجِ
- ۲۔ بہوں برکتیں والاء او اللہ جیندے ہتھ وچ بادشاہت
تے او ہر شے تے قادر۔
- ۳۔ جیں موت تے زندگی کوں پیدا کیتے تاں جو تہا کوں
آزما دے جو کیرھا تہا بڑے وچو چنگے کم کریندے تے او
غالب تے بخشش والاء۔
- ۴۔ جیں ست آسمان اتے تلے بنائن توں رحمن خدا دے
پیدا کرن وچ کوئی گھاٹا وادھا نہ بڑیکھسیں اکھیں پھیر کے دل
بڑیکھ کیا تیکوں کوئی فتور نظر دے ۵۔
- ۵۔ ولاولا اکھیں پھیر کے بڑیکھ نظر تیردونا کام تھی کے ولسی
تے تھکی ہوئی ہوتی۔
- ۶۔ تے اسان قریبی آسمان کوں بلویں نال سوٹھا
کیتے تے اسان انہیں کوں شیطانیں کوں پھرمارن دا ذریعہ
بنائے تے انہیں کیتے اسان ساٹن آلا عذاب بنایا ہونے۔
- ۷۔ تے اپنے رب دا انکار کرن والیں کیتے دوزخ دا عذاب
تے بہوں بڑا کاٹہ ۸۔
- ۸۔ جیلھے اوندے وچ سیٹھے ولسن اوندے وچو رکڑا
دی بینگ آلی کارم اچی اچی الاٹسن تے او جوش وچ ہوسی۔
- ۹۔ قریب ہوسی جو او کاوڑ وچ پھٹ وپنے جیلھے کوئی جماعت
اوندے وچ سٹی ولسی تے چوکیدار بچسن کیا تہا بڑو ڈراون
دالے نہ آئے ہن۔
- تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②
- ۱۰۔ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيْتَكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْغَفُوْرُ ③
- ۱۱۔ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طَبَقًا مَّا تَرٰے فِيْ خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفَوُّوْتٍ فَاَرْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰے مِنْ نُّطُوْرٍ ④
- ۱۲۔ ثُمَّ اَرْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيْرٌ ⑤
- ۱۳۔ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمٰوٰتِ الدُّنْيَا بِمَصَابِيْحٍ وَجَعَلْنٰهَا رُجُوْمًا لِّلشَّيْطٰنِيْنَ وَ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيْرِ ⑥
- ۱۴۔ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهْمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَاَوْسَسَ الْبَصِيْرُ ⑦
- ۱۵۔ اِذَا الْفُوْا فِيْهَا سَبَعُوْا لَهَا شَهِيْقًا وَ هِيَ تَفُوْرٌ ⑧
- ۱۶۔ تَكَادُ تَمِيْرُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا اُلْقِيَ فِيْهَا فَوْجٌ سَاَلَهُمْ خَزَنَتُهَا اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَذِيْرٌ ⑨

۱۰۔ آکھن بے شک ساڑو ڈراون والے آئے ہن اسان
انہیں دا انکار کیا ہاتے اسان آکھا ہا اللہ سیں کسی شے
نہیں لبانی تساں بہوں وڈی گراہی وچ ہوئے۔

۱۱۔ تے آکھن جے اسان سٹوٹا یا عقل کروں ہاتے اسان
دوزخ والیں وچ نہ ہوں ہا۔

۱۲۔ انہیں اپنے گناہ دا اقرار کیتے تے دوزخی کیتے لعنت
مقرر کر ڈیوے۔

۱۳۔ بے شک جیرھے اپنے رب کنیں غیب وچ ڈردن
انہیں کیتے بخشش تے وڈا اجر۔

۱۴۔ تساں اپنی گال کھاؤ یا ظاہر کرو بے شک او سینے
دیباں گالہیں جانڈے۔

۱۵۔ اے کیوں تمی سگدے جنیں پیدا کیتے اونکوں (اوندرونے
دا) پتہ نہ ہوئے۔ اوتے بہوں لکیاں ہویاں گالہیں دی
جانڈے۔

۱۶۔ اوہوہ جنیں تہاڑے کیتے زمین رہن دے قابل بنائی
تساں اوندے رستیں تیں جہاں مرضی پھرتے اوندے
رزق وچ کھاؤتے ہوندو دلتے۔

۱۷۔ کیا تساں نیچ ولسیو جیرھا آسمان وچ اوزمین وچ
تہاکوں بے عزت کر ڈیوے تے او چکر کھندی پئی
ہوئے۔

۱۸۔ کیا تساں نیچ ولسیو جو آسمان والا تہاڑے اتے پتھر دانداب
پھٹے تے تہاکوں ضرور پتہ بگ ولسی میڈا ڈراوا کیوس
ہوندے۔

۱۹۔ انہیں کنیں پہلے لوکس دی انکار کیا ہاتے میڈا عذاب
کینجا سوت ہا۔

۲۰۔ کیا انہیں پکھیں دوتیں ڈٹھا انہیں دے اتے قطاریں

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا
نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ ؕ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
كَبِيرٍ ۝

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ۝

فَاعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ ؕ لَسَعَا لَأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَ أَجْرٌ كَبِيرٌ ۝

وَ أَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ۝

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي
مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ۝

ءَا مَنِئِمُّمَّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يُخْشِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ
فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ۝

أَمْ مَنِئِمُّمَّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيفَ كَانَ تَكْوِيرُ ۝

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافٍ وَيَقْبِضُنَّ

مَا يُنْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿۲۹﴾^{تذکرہ}
 وچ اڑدن تے کھب سگور گھندن انہیں کوں محض رحمن
 خدا رو کیندے بے شک او ہر شے کوں ڈہرا پئے۔

۲۱۔ کیا اے تہاڈا لشکر خدائے رحمن دے سامنے تہاڈی امداد
 کر لسی کافر اصل دوکھے دچن۔

۲۲۔ کیا اے تہا کوں رزق ڈلین جے او تہاڈا رزق روک
 گئے اصل او نافرمان تے نفرت د چج بہوں اگودو گئین۔

۲۳۔ کیا جیرھا منہ دے بھر ٹرے زیادہ سدھے راہ تے
 ہے یا او جیرھا سدھا ٹرے سدھے راہ تے ہے۔

۲۴۔ توں آکھ او بور، جنیں تہا کوں بنائے تے تہاڈے
 کن اکھیں تے دل بٹانسی تساں اصلو شکر نو بے کریندے

۲۵۔ توں آکھ او بور، جنیں تہا کوں زمین وچ بکھنڈائے
 تے تساں اوہیں دو کھٹھ کیتے ولسو۔

۲۶۔ تے او آبدن جے تساں پچھے تے او دعدہ کڈیاں
 پورا تھیسے۔

۲۷۔ توں آکھ ایندا علم اللہ کیں ہے تے میں محض کھلا کھلا
 ڈراوٹن والا ہاں۔

۲۸۔ تے جیلھے اونکوں کو لہو ڈیکھسن کافرین دے منہ کھانے
 تھی ولسن تے آکھیا ولسی ایلو یا جینکوں تساں ولا ولا سبڈیندے
 ہاوسے۔

۲۹۔ آکھ ڈلیو جے اللہ میکوں تے میڈے نال آلیں کوں ہلاک
 کر ڈیوے یا ساڈے اتے رحم کرے تے کافرین کوں دردناک
 عذاب کنیں کون پناہ ڈیسی۔

۳۰۔ اوندے اتے بھروسہ کریندے ہیں تہا کوں ضرور پرتے
 بگ ولسی کیرھا کھل گمراہی د چج۔

۳۱۔ آکھ ڈیو جے تہاڈا پانی سُک د نچے کیرھا تہاڈو
 وہندا ہو یا پانی انسی۔

۳۲۔ آکھ ڈیو جے تہاڈا پانی سُک د نچے کیرھا تہاڈو
 وہندا ہو یا پانی انسی۔

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ
 دُونِ الرَّحْمَنِ إِنَّ الْكُفْرَ وَالْإِلَافِي عُرُورٌ ﴿۲۹﴾

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ
 بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿۳۰﴾

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي
 سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۱﴾

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ
 وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿۳۲﴾

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۳۳﴾

وَيَقُولُونَ صَبْرًا هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۴﴾

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ
 مُّبِينٌ ﴿۳۵﴾

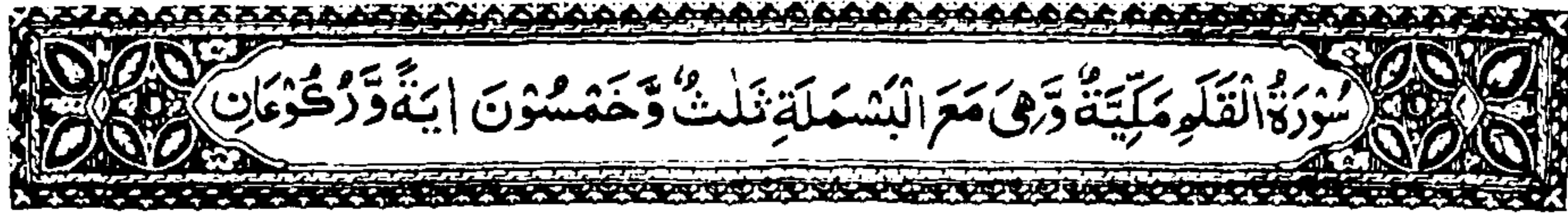
فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
 وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ ﴿۳۶﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ
 رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكُفْرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿۳۷﴾

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسْتَعْلَمُونَ
 مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۸﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ
 يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ ﴿۳۹﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ
 يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ ﴿۴۰﴾

سورة قلم مکی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیات تے ۲ رکوعن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرہا بن بنگئے ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲۔ قلم مس تے جو او لکھن گواہ بن۔	ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ②
۳۔ توں اپنے رب دے فضل نال ویوان نہیوں۔	مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ③
۴۔ تے تیڈے کتے کڈا ہیں نہ ممکن آلا جبر۔	وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَسْنُونٍ ④
۵۔ تے بے شک توں اعلیٰ اخلاق تے قائم ہویں۔	وَإِنَّكَ لَعَلَّ خُلِقْتَ عَظِيمٍ ⑤
۶۔ توں جلدی ڈیکھیں تے او وی ڈیکھن۔	فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ ⑥
۷۔ جو کیرھا تہا ڈے وچو پاگل۔	بِأَبْتِكُمْ أَلْفُتُونَ ⑦
۸۔ بے شک تیڈا رب اونکوں چاڈے جبرہا راہ کنیں تھوڑا دو دے تے اونکوں چاڈے جبرہا سدھے راہ تے بے۔	إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ⑧
۹۔ تے توں انکار کرن والیں دا اکھن نہ من۔	فَلَا تُطِعِ الْمُنْكَذِبِينَ ⑨
۱۰۔ او چا بندن جو توں کجھ ڈھلا تھیویں تے او وی ڈھلے تھیوں۔	وَذُوَا نُوْتُوْدٍ هُمْ فِيْذِهِنَّوْنَ ⑩
۱۱۔ تے توں کہیں قساں چاڈن والے ذیل دا اکھن نہ من۔	وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ⑪
۱۲۔ تے طعنے ڈیون والے تے چغلیور دا وی۔	هَتَّارٍ مَّشَاءٍ بِنَبِيٍّ ⑫
۱۳۔ تے جبرہا نیکی کنیں رکیندے تے حد کنیں دو دے گناہ گار۔	مَتَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَنْ يُسْئِلَ ⑬
۱۴۔ بہوں مندیلا تے حرامی۔	عُتْلٍ بَعْدَ ذَلِكَ رَنِيْمٍ ⑭
۱۵۔ ات گاہوں جوا بہوں مال والا تے اولاد والا۔	أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِيْنٍ ⑮
۱۶۔ جیلھے اونکوں ساڈیاں آیات سنایاں دینن آبدے لے پہلیں دے قھے بن۔	إِذَا نُتِيَ عَلَيْهِ ابْتِنَّا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِيْنَ ⑯
۱۷۔ اسان اوندے نک تک ٹھہر ڈیسوں۔	سَنَسِبُهُ عَلَىٰ الصُّرُوْمِ ⑰

- ۱۸۔ بے شک اساں انہیں کوں ازما تے جیویں باغ
آئیں کوں ازمایا ہا سے جیلھے انہیں قساں چاتن جو فجر کوں
اساں اوندا پھل ترڑلیوں۔
- ۱۹۔ تے اللہ داناں ناں گدھا ہانیں۔
- ۲۰۔ تے تیڈے رب دا عذاب اوندے اتے آٹے تے اوستے
پئے ہن۔
- ۲۱۔ سویرے او ایویں تھیا پیا با جیویں کپیا پیا ہوئے۔
- ۲۲۔ تے سویرے ہک ڈوجھے کوں سڈھے نیں۔
- ۲۳۔ تے آکھے نیں جے پھل ترورنے وے تے جلدی چلو۔
- ۲۴۔ اوڑپین تے ہولے ہولے آہرے دیندے ہن۔
- ۲۵۔ اچ کوئی مسکین تہاڑے باغ وچ نہ پیہے۔
- ۲۶۔ تے فجر اوٹن کنیں پہلے او شرمائی دا فیصلہ کرنیٹھے ہن۔
- ۲۷۔ جیلھے اوں باغ کوں ڈٹھے نیں آکھے نیں اساں گمراہ
ہا سے۔
- ۲۸۔ اصل اساں تے محروم ہن۔
- ۲۹۔ انہیں وچو چنگے آدمی آکھے میں تہاکوں آکھیا نہ ہا جو تاساں اللہ
واناں کیوں نوڑھے گھندے۔
- ۳۰۔ آکھے نیں ساڈا رب پاک بے شک اساں ظالم ہا سے۔
- ۳۱۔ ہک ڈوجھے دو ملام کریںدے ہوئیں ڈٹھے نیں۔
- ۳۲۔ آکھے نیں بے شک اساں منہ زور ہا سے۔
- ۳۳۔ تھی سگدے جو ساڈا رب اوں کنیں چنگا وٹاڈلیوے
اساں اپنے رب دو جھکدے ہن۔
- ۳۴۔ ایویں عذاب ہوسی تے ہوندے تے آخرت دا عذاب
ڈوڑا ہوسی جے او جاڑن۔
- ۳۵۔ بے شک متقیں کیتے انہیں دے رب کنیں نعمتیں والے
باغین۔
- ۱۸۔ إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا
لَيَصْرُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿۱۸﴾
- وَلَا يَسْتَنْوْنَ ﴿۱۹﴾
- فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿۲۰﴾
- فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿۲۱﴾
- فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ ﴿۲۲﴾
- إِنِ اغْدُوا عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۳﴾
- فَانطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿۲۴﴾
- أَنْ لَا يَدُخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿۲۵﴾
- وَوَعَدَ وَاعِلٌ حَرِّدٍ قَدِيرِينَ ﴿۲۶﴾
- فَلَمَّارًا وَهَاقًا لَوْلَا إِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۲۷﴾
- بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿۲۸﴾
- قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿۲۹﴾
- قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿۳۰﴾
- فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَاوَمُونَ ﴿۳۱﴾
- قَالُوا لِيُؤْيِلْنَا إِنَّا كُنَّا طَائِعِينَ ﴿۳۲﴾
- عَسَىٰ رَبَّنَا أَنْ يُبدِلَ لَنَا خَيْرًا مِنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا
رَاغِبُونَ ﴿۳۳﴾
- كَذَلِكَ الْعَذَابُ وَالْعَذَابُ الْآخِرَةُ الْكَبِيرُ ﴿۳۴﴾
- لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۳۵﴾
- إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿۳۶﴾

أَفَجْعَلَ السُّلَيْبِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾

مَا لَكُمْ مِنْهُ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٨﴾

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٩﴾

إِن لَّكُمْ فِيهِ لِمَا أَخْتَارُونَ ﴿٤٠﴾

أَمْ لَكُمْ آيَاتٌ عَلَيْنَا بِاللُّغَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنْ لَّكُمْ لِمَا تَحْكُمُونَ ﴿٤١﴾

سَلِّمُوا لَهُمْ أَيُّهُمْ بِذَلِكَ رَعِيمٌ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا

صَادِقِينَ ﴿٤٣﴾

يَوْمَ يَكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعُونَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا

يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٤﴾

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُفُهُمْ ذَّلَّةٌ

وَقَدْ كَانُوا يُدْعُونَ إِلَى السُّجُودِ

وَهُمْ سَلِيمُونَ ﴿٤٥﴾

فَدَّرَنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ

سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنْ كِيدِي مَتِينٌ ﴿٤٧﴾

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ

مُنْقَلُونَ ﴿٤٨﴾

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٩﴾

فَأَمْرٌ إِذْ يُرَىٰ هَالِكًا إِذَا خَالَاتِ الْحُقُوتُ

إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٥٠﴾

۳۶۔ کیا اسان مسلمانن کون مجرمیں آلی کار سمجھسوں۔

۳۷۔ تہاکوں کیا تھی گئے تسان کینجے فیصلے کریندے۔

۳۸۔ کیا تسان کنیں کتاب اونڈے درج تسان پڑھدے۔

۳۹۔ بے شک اونڈے درج تہاڈے کیتے اوسب کچھ جو تسان چاہو۔

۴۰۔ کیا قیامت میں کوئی تہاڈے نال ساڈے قسمیہ دے ہیں

جو تسان جیرھا فیصلہ کرلیو تہاکوں مل دیسی۔

۴۱۔ انہیں کنیں پچھو انہیں دا ضامن کون۔

۴۲۔ یا انہیں دے شریکن تے جے اوسے ہن تے اپنے شریکیں کون آئن۔

۴۳۔ جڈاں پنیاں تنگیاں کرڈتیاں ولین تے سجدیں دوسڑیا

ولیں انہیں کون طاقت نہ ہوسی۔

۴۴۔ انہیں دیاں اکھیں جھکیاں ہوسن انہیں تے

ذلت پئی ہوسی تے انہیں کون سجدیں دواوں ویلھے

سڈیا ویندا با جیلھے اوتندرست ہن۔

۴۵۔ میکوں تے جیرھا این گال دا انکار کریندے

اونکوں چھوڑ ڈلیو اسان انہیں کون تباہی دوا انہیں رستیں

کنیں گھیل کے آوسوں جیرھے اوجاڈے وی نیئیں۔

۴۶۔ میں انہیں کون و تھی ڈینداں بے خسک میڈی تدبیر

پکی۔

۴۷۔ کیا انہیں کنیں اجرت منگدین جیندے نال او چٹی

دے بارتلے آئے پئیں۔

۴۸۔ یا انہیں کنیں غیب دا علم تے او کھ دے پئیں۔

۴۹۔ تول اپنے رب دے فیصلے تے صبر کرتے اوں فھی

آلے جہاں نہ ہن جیلھے اوسڈیئے تے او علم نال بھریا

ہویا با۔

معلقہٗ عذرا العنقہٗ ہن

۵۰۔ اونڈے رب دی رحمت اونکوں نہ کپڑ گھنے ہاتے اونکوں
جنگل وچ سٹ بڑا ونجے ہاتے او ذلیل ہوئے ہا۔
۵۱۔ اونڈے رب اونکوں چٹن گدھے تے اونکوں نیکیں
وچ بٹائسی ارا لائسی۔

۵۲۔ تے جے کافریں کون طاقت ہوئے ہاتے او تیکوں قرآن
سنن دے بعد اپنی کاوڑ آلی اکیں نال بڑیکھ کے تیڈے
مقام توہٹا بڑیون ہاتے او آبدن بے شک او دیوانہ ۶۔
۵۳۔ تے اوتے محض سارے جہانیں کیتے ذکر۔

لَوْلَا أَنْ تَدْرَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِّدَ بِالْعُرَاءِ
وَهُوَ مَذْمُومٌ ⑤

فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ⑥

وَأَنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ
لَنْ يَسْمَعُوا أَلْفًا وَيَقُولُونَ إِنَّهُمْ لَمَجْنُونٌ ⑦

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ⑧

سورة الحاقہ مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیات تے ۲ رکوعن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبر صابن منگئے بڑیون
والاتے دل ول رحم کرن والا ۶۔
۲۔ پوری تھی کے رہن والی خبر۔
۳۔ او خبر کیا ہے؟
۴۔ تیکوں کیا پتہ ء جو او خبر کیا ہے؟
۵۔ نمود تے عاد عذاب دا انکار کیتے۔
۶۔ تے نمود تے بڑا ڈھے سخت عذاب نال تباہ کیتے گئے
ہن۔

۷۔ تے عاد بہوں تکھی اندھاری نال تباہ کیتے گئے ہن۔
۸۔ اول اندھاری کون ست راتیں تے اٹھ بڑینہ ساندھوڑاند
گھولی رکھیا تے نیکیوں پتہ ء قوم الیوس بے ہوش (ڈٹھی پئی) ہائی
جیوس او کبھی دے بڑھے ہوئے ون دیاں پاڑاں ہوں۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الْحَاقَّةُ ②

مَا الْحَاقَّةُ ③

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ④

كَذَّبَتْ ثَمُودٌ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ⑤

فَأَمَّا ثَمُودٌ فَأُهْلِكُوا بِالنَّازِعَةِ ⑥

وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَوَّصِرًا نَبِيَّةٍ ⑦

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ⑧

حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أَحْمَارٌ

نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ⑨

- ۹۔ کیا تیکوں انہیں وچو کوئی بچیا ہو یا بڑس دے۔
 ۱۰۔ تے فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں تے پہلی تھی
 ہوئی وستیں دے لوکیں وی گناہ کیتے ہن
 ۱۱۔ انہیں اپنے رب دے رسولیں دا انکار کیتے تے اللہ
 انہیں کوں ہر لھنے ودھن والے عذاب نال پکڑا گدھا۔
 ۱۲۔ بے شک اساں جیلھے پائی ودھ گیا تہا کوں بڑی وچ
 چا گدھا۔
 ۱۳۔ تاں جو اونکوں تہا بڑے کیتے نصیحت بناؤں تے سٹن
 والے کن سٹن (تے یاد رکھن)
 ۱۴۔ تے جیلھے بکو دفرہ دھوتوں وچایا ویسی۔
 ۱۵۔ تے زمین تے پہاڑ چاتے ولین تے او لڑے لڑے
 تھی ولین۔
 ۱۶۔ اوں جیہاڑے واقعہ ظاہر تھی سی۔
 ۱۷۔ تے آسمان پھٹ ویسی تے اوں بڑینہ او بہوں کمزور نظری
 ۱۸۔ تے فرشتے اوندے کناریں تے ہوسن تے اٹھ
 فرشتے تیڈے رب دے تخت کوں چسین۔
 ۱۹۔ جڈاں لتاں خدا دے حضور پیش کیتے ولیرتے کوئی
 گال لکی ہوئی نہ ہو سی۔
 ۲۰۔ جینکوں اعمال نامہ سچے ہتھ وچ بڑا ویسی او آکسی
 آؤ میڈا اعمال نامہ پڑھو۔
 ۲۱۔ میکیوں یقین با میں اپنے حساب کوں بڑیکھساں۔
 ۲۲۔ تے او پسند آلی زندگی وچ ہو سی۔
 ۲۳۔ اچے باغ وچ۔
 ۲۴۔ جیندے پھل لڈیئے ہوئے ہوسن۔
 ۲۵۔ کھاؤ تے بیو مزے نال لے بدلہ جو تساں پہلے
 وقتیں وچ نیکی دے کم کیتے ہن۔
- فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ۹
 وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكِثُ
 بِالْحَاقَّةِ ۱۰
 فَعَصَا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً
 رَابِيَةً ۱۱
 إِنَّا نَالِكًا لَعْنًا لِمَاءِ حَمَلْتِكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ۱۲
 لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيهَا أَذُنٌ
 وَاعِيَةٌ ۱۳
 فَاذْأَنْفَخَ فِي الصُّورِ نَفْحَةً وَاحِدَةً ۱۴
 وَحَمَلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً
 وَاحِدَةً ۱۵
 فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۱۶
 وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ۱۷
 وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
 يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ۱۸
 يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ
 خَافِيَةٌ ۱۹
 فَأَيُّ مَنٍ أَوْ تِي كُتِبَتْ عَلَيْهِ فِي يَوْمٍ هَآؤُمُ اقْرءُوا
 كِتَابِيَةَ ۲۰
 إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلِقٌ حِسَابِيَةَ ۲۱
 فَهَوَىٰ فِي عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ ۲۲
 فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۲۳
 تَطْوِيهَا دَانِيَةٌ ۲۴
 كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا آسَأْتُمْ فِي الْآيَامِ
 الْخَالِيَةِ ۲۵

- ۲۶۔ تے جینکوں اعمال نامہ کچھے بہتہ وچ بڑا ویسی او
آکھسی افسوس میکوں اعمال نامہ نہ بڑا ونجے ہا۔
۲۷۔ تے میکوں میڈ بے حساب دا پتہ نہ لگے ہا۔
۲۸۔ افسوس موت میڈا فیصلہ کر ڈلیوے ہا۔
۲۹۔ میڈا مال کہیں کم نہیں آیا۔
۳۰۔ میڈا بڑ ڈھپ ختم تھی گئے۔
۳۱۔ (حکم تھیس) اینکوں پکڑو تے گچی وچ پٹ پٹ پاؤ۔
۳۲۔ تے ول دوزخ وچ اینکوں سٹ گھتو۔
۳۳۔ ول سترگزلبے زنجیر وچ اینکوں بدھ ڈلیو۔
۳۴۔ بے شک اے عظیم خدا کون نہ منیدا ہا۔
۳۵۔ تے مسکین کوں کھاوٹ کیتے توجہ نہ ڈویندا ہا۔
۳۶۔ اچ اتحال ایندا کوئی سگتی کاہ نہیں۔
۳۷۔ تے کوئی کھاوٹ دی شے کوئی نیں سوائے زنجیر دے
دھوٹ دے۔

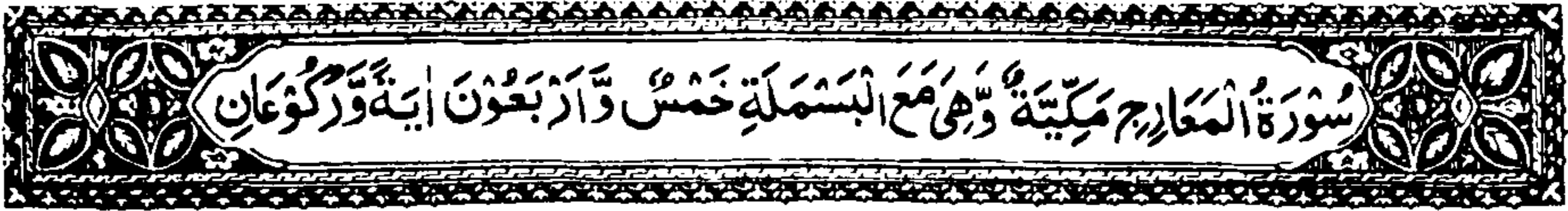
- ۳۸۔ اینکوں محض گناہ گار کھوسن۔
۳۹۔ جو تہاکوں بڑسدے میں اونکوں گواہ بنیداں۔
۴۰۔ جو تہاکوں نہیں بڑسد اوکوں وی۔
۴۱۔ بے شک اے عزت والے رسول دی گال۔
۴۲۔ تے او شاعر دا کلام نہیں تے تےساں اصول توہے منیدے۔
۴۳۔ تے نہ اے کہیں پنڈت دا کلام تے تےساں رحمت اصلو
توہے حاصل کریندے۔
۴۴۔ اے رب العالمین خدا دلو لہایا گئے۔
۴۵۔ تے جے او آپو بٹا کے کوئی گال آکھے ہا۔
۴۶۔ تے اسان اوندا سچا بہتہ پکڑ گھنوں ہا۔
۴۷۔ تے اونڈی شہ رگ کپ ڈلیوں ہا۔
۴۸۔ تے کوئی ایں گال کینں ساکوں روک نہیں سگدا۔

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ ۖ فَيَقُولُ يَلِيَّتَنِي
لَمَّا أُوتِيَ كِتَابِيهِ ۖ
وَلَمْ أَدْرِمَ مَا حِسَابِيهِ ۗ
يَلِيَّتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ۖ
مَا آغْنَىٰ عَنِّي مَالِيهِ ۗ
هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيهِ ۗ
خُذْ ذُوهُ فَعُلِّوْهُ ۗ
ثُمَّ الْجَحِيمِ صَلُّوْهُ ۗ
ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوْهُ ۗ
إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۗ
وَلَا يَحْضُرُ عَلَىٰ طَعَامِ الْبِسْكَانِ ۗ
فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَبِيمٌ ۗ
وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ۗ

۱

لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ۗ
فَلَا أَنفُسُ بِهَا تُبْصَرُونَ ۗ
وَمَا لَا تُبْصَرُونَ ۗ
إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۗ
وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ۗ
وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَدَّكُرُونَ ۗ
تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ۗ
وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ ۗ
لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ۗ
ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ۗ
فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عِنْدَهُ حَاجِزِينَ ۗ

- وَإِنَّهُ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿۴۹﴾
 وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُم مَّا كَذَّبِينَ ﴿۵۰﴾
- ۴۹۔ تے بے شک اور متقیں کہتے نصیب۔
 ۵۰۔ تے بے شک اساں جانڈے ہےں جو تہاڈے وچو کجھ
 جھٹلاوٹن والے دی ہن۔
- وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكٰفِرِينَ ﴿۵۱﴾
 وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿۵۲﴾
 فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿۵۳﴾
- ۵۱۔ اے شک اے کافرین کہتے حسرت داموجب۔
 ۵۲۔ جو ایں قرآن دی سچائی پکے یقین آلی کار ظاہر۔
 ۵۳۔ تے اپنے عظیم خدای تسبیح کر۔

سورة معارج مکی ۷۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۵ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿۱﴾
 سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿۲﴾
 لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿۳﴾
 مِّنَ اللّٰهِ ذِی الْمَعَارِجِ ﴿۴﴾
 تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ
 مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿۵﴾
 فَاَصْبَرَ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿۶﴾
 إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿۷﴾
 وَنَرَاهُ قَرِيبًا ﴿۸﴾
 يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالرَّهْقَانِ ﴿۹﴾
 وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿۱۰﴾
 وَلَا يَسْئَلُ حَبِيمٌ حَبِيمًا ﴿۱۱﴾
 يُصْعَقُونَ فِيهَا بِغَمِّ حَدِيدٍ ﴿۱۲﴾
 يَوْمَ يَمْشِي أَمْبِيًا ﴿۱۳﴾
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبر صابن بنگئے ڈیون
 والائے ول ول رحم کرن والا۔
 ۲۔ پچھن والا نہ ٹھٹن والے عذاب دا پچھدے۔
 ۳۔ کافرین کنیں اونکوں پریں کرن آلا کوئی نہ ہوسی۔
 ۴۔ او عذاب ترقی ڈیون والے خدا و تورو۔
 ۵۔ فرشتے تے روح اوں خدادو اتنے وقت وچ ویند
 جیندی مقدار پچھا ہزار سال۔
 ۶۔ تے توں تے سوٹھا صبر کر۔
 ۷۔ بے شک او اونکوں پریں سمجھدن۔
 ۸۔ تے اساں اونکوں کولہو ڈیوہدے ہیں۔
 ۹۔ جڈاں آساں پگھریئے ہوئے تانبے آلی کار تھی ویسی۔
 ۱۰۔ تے پہاڑ بیچی ہوئی گپاہ آلی کار تھی ولین۔
 ۱۱۔ تے کوئی سگتی اپنے سگتی دانہ پھپھی۔
 ۱۲۔ انہیں کوں بکھاڈتا ویسی جڈاں مجرم چاہن جو اوں ڈیونہ عذاب
 کنیں پچھن واسطے اپنے پتر دی قربانی ڈیوہدے۔
 ۱۳۔ یومیند بنبیہ۔

- ۱۳- تے اپنی زال دی تے اپنے بھرا دی۔
- ۱۴- تے اپنے قبیلے دی جیرھا اونکوں آم شام ڈیندے۔
- ۱۵- تے جوزین وچ اوں سا سے کوں ڈیوے تاں جو اونچ و نیچے۔
- ۱۶- اے اصولن تھیں بے شک اوں لگاریں آلا عذاب۔
- ۱۷- منہ واپم ادھر وڑا ڈیسی۔
- ۱۸- تے اونکوں سڈیسی جیرھا کنڈ و لیس تے منہ پھر لیس۔
- ۱۹- جیرھا ساری عمر مال کٹھا کریندا رہ گئے۔
- ۲۰- بے شک انسان بدلدارد ویندے۔
- ۲۱- جیلھے اونکوں مصیبت اندی ۶۰ تے پریشان تھی ویندے۔
- ۲۲- تے جیلھے چنگائی ملدی ۶۰ تے شرمائی کریندے۔
- ۲۳- سوائے انہیں نمازیں دے۔
- ۲۴- جیرھے ہمیشہ اپنیاں نمازاں پڑھدن۔
- ۲۵- تے جنہیں دے مال درج مقرر حصہ ۶۰۔
- ۲۶- منگن والیں تے نہ منگن والیں کیتے۔
- ۲۷- تے جیرھے سزارے ڈینہہ دی تعدیق کریندن۔
- ۲۸- تے جیرھے اپنے رب دے عذاب کنیں ڈردے رہ ویندن۔
- ۲۹- بے شک انہیں دے رب دا عذاب بچیندا نیس۔
- ۳۰- تے جیرھے سوراخیں دی حفاظت کریندن۔
- ۳۱- سوائے انہیں دے جیرھیاں زالیں ہن تے بانہیاں ہن بے شک انہیں تے کوئی ملام نہیں۔
- ۳۲- تے جیرھا ایندے سوا کوئی کم کر لیس تے اے لوک حد کنیں ودھن والے ہن۔
- ۳۳- تے جیرھے اپنے امانتیں تے اپنے وعدیں دی حفاظت کریندن۔
- وَمَا حَبَّتِهِ وَأَخِيهِ ۱۱
- وَفُصِّلَتْ لَهَا الَّتِي تُوِيهِ ۱۲
- وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَبِينًا ثُمَّ يُعْجِبُهُ ۱۳
- كَلَّا إِنَّهَا لَأَنْظُ ۱۴
- نَزَاعَةٌ لِلشَّوْي ۱۵
- تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى ۱۶
- وَجَعَّ فَأَوْعَى ۱۷
- إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ۱۸
- إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ۱۹
- وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۲۰
- إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۲۱
- الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۲۲
- وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ۲۳
- لِلنَّاسِ أُولَىٰ وَالْمَعْرُوفُ ۲۴
- وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۲۵
- وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۲۶
- إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا تُوعُونَ ۲۷
- وَالَّذِينَ هُمْ لِأَعْيُنِهِمْ هَادِفُونَ ۲۸
- إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۲۹
- فَمَنْ ابْتغىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعُدُونَ ۳۰
- وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ۳۱

- وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿۳۴﴾
- ۳۴۔ تے جیرھے اپنی گواہی تے جم ویندن۔
- وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿۳۵﴾
- ۳۵۔ تے جیرھے اپنی نمازیں دی حفاظت کریندن۔
- أُولَٰئِكَ فِي جَنَّةٍ مَّكْرُمُونَ ﴿۳۶﴾
- ۳۶۔ اے لوک جنہیں وچ عزت نال رکھئے ولین۔
- فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿۳۷﴾
- ۳۷۔ تے کافراں کون کیا تمہی گئے جو اوتیڈو سرچا کے کاوڑ نال درکدے اندن۔
- عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿۳۸﴾
- ۳۸۔ سچے تے کجے پاسو کھٹے تھی کے مجھدے آندن۔
- أَيُّطَعُ كُلُّ امْرَأٍ مِّنْهُمْ أَنْ يَدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿۳۹﴾
- ۳۹۔ کیا انہیں وچو ہر بندہ چاہندے جو اولمیتیں والے باغ وچ داخل کیا ونجے۔
- كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾
- ۴۰۔ اے املو نہ تھیسے بے شک اساں انہیں کون اولمیتیں نال پیدا کیئے جینکوں او چاڈن۔
- فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ ﴿۴۱﴾
- ۴۱۔ میں پکا دھ تے پوادھ دے رب کون گواہ بنیڈاں بے شک اساں ایندی طاقت رکھیندے ہیں۔
- عَلَىٰ أَنْ تُبَدَّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَسُبُّوا قَدْرَهُمْ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَتْهُمْ إِلَىٰ نَصْبِ يَوْمَ نَضُوبُورٍ ﴿۴۲﴾
- ۴۲۔ جو اساں انہیں کینیں چنگے بندے پیدا کر ڈیوں تے ساکوں کوئی روک نیں سگدا۔
- فَدَرَهُمْ يَخْرُجُونَ وَيَلْعَبُونَ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿۴۳﴾
- ۴۳۔ انہیں کون چھوڑ ڈے او گند وچ کھیندن و دے اوتیں جو او ڈینہہ آونجے جیندا انہیں کون وعدہ ڈتا گئے
- يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَتْهُمْ إِلَىٰ نَصْبِ يَوْمَ نَضُوبُورٍ ﴿۴۴﴾
- ۴۴۔ جڈاں او قبریں وچو تھکیں تھکیں نکلن تے کہیں کھیں دو درکدے ویندے ہوسن۔
- خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرَاهُمْ ذَلَّةً ذَلَّةً ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿۴۵﴾
- ۴۵۔ انہیں دیاں اکھیں تلے ہرسن تے منتے ذلت ہوسی اے ڈینہہ جیندا انہیں کون وعدہ ڈتا ویندے۔

سُورَةُ نُوحٍ مَكِّيَّةٌ وَرَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ نِسْمٌ وَعِشْرُونَ آيَةً وَرَكْعَتَانِ

سورہ نوح مکی ۲۹ آیتوں سے ۲ رکوعوں میں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کریندیاں اللہ سے ناں نال جیرھا بن منگے،
ڈیون والا تے ول ول مہربان۔
- إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ②
- ۲۔ بے شک اساں نوح کون اوندی قوم دوپھٹے جو
توں اپنی قوم کون ڈرا این کین پہلے جو ڈکھ آل عذاب
انہیں تے آدینجے۔
- قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ③
- ۳۔ آکھیس اے میڈی قوم بے شک میں تہا ڈو کھلا کھلا
ڈراون والا بن کے آیاں۔
- إِنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَنْتَهُوَ وَاطِيعُونَ ④
- ۴۔ جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے اوکھیں ڈرو تے
میڈی فرمانبرداری کرو۔
- يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ⑤
- ۵۔ او تہا ڈو گناہ بخشیس تے ہک مقررہ مدت میں وتھی
ڈیسی بے شک جے تہا کون پتہ ہووے تے اللہ دی
مدت جیلھے اندی، اگر کچھو نہیں تھیندی۔
- قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ⑥
- ۶۔ آکھیس اے میڈے رب میں اپنی قوم کون رات ڈینہ
سڈیے۔
- فَلَمْ يَزِدْهُمْ مِغْرَابًا ⑦
- ۷۔ تے او میڈی تبلیغ دی وجہ کیں ہتھو پر میں بھیج
گئیں۔
- وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَعْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا ⑧
- ۸۔ تے میں انہیں کون جیلھے سڈیے تاں جرتوں انہیں
کون بخشیں انہیں اپنے کیں وجہ الجلیں چا پاتن تے
کپڑے چا ولہیے نیں مذکیتی نیں تے بہوں وڈائی کیتی
نیں۔
- ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ⑨
- ۹۔ دل میں انہیں کون اچی اچی سڈیے۔
- ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ⑩
- ۱۰۔ دل میں اعلانیہ دی (سڈیے) تے ٹک ٹک کے وی

سبڈیئے۔

۱۱۔ تے میں انہیں کوں آکھئے اپنے رب کنیں بخش منگو
بے شک او بخش والا ۶۔

۱۲۔ تہاڑے اتے جھڑکنیں بہوں مینہ دسیں۔

۱۳۔ تے مال تے اولاد مال تہاڑی مدد کر لیں تے تہا کوں
باغ ڈلیں تے تہاڑے کیتے نہراں بھیں۔

۱۴۔ تہا کوں کیا تھی بگئے لتاں اللہ کنیں سنب دی امید
توہے رکھیندے۔

۱۵۔ تے اوں تہا کوں ترقی کرن ڈالا بنائے۔

۱۶۔ تیکوں بڑسا نیں اوں کیوں ست آسمان اتے تلے
بٹائے۔

۱۷۔ تے چندرا انہیں وچ سو جھلے کیتے بٹائے تے سہ
کوں ڈلیا بٹائے۔

۱۸۔ تے اللہ تہا کوں زمین وچ ودھائے۔

۱۹۔ دل اونڈے وچ تہا کوں دلایا دلے تے ول او
تہا کوں کڈھیں۔

۲۰۔ تے اللہ تہاڑے کیتے زمین کوں سدھا بٹائے۔

۲۱۔ تاں جو لتاں اونڈے کھیں رستیں تے ٹورے۔

۲۲۔ نوح آکھئے لے میڈے رب بے شک انہیں میڈی
نافرمانی کیتی تے اونڈی پیروی کیتی نیں جنیں انہیں کوں

انہیں مے مال تے اولاد کوں معن گھائے وچ ودھائے۔

۲۳۔ تے انہیں بہوں وڈی تدبیر کیتی ۶۔

۲۴۔ تے آکھئے نیں اپنے مبودیں کوں نہ چھوڑو و دے
سواع تے یثوت تے یعوق تے نسر کوں اصلونہ چھوڑے

۲۵۔ تے انہیں بہوں ساریں کوں گمراہ کیتے تے تون ظالمیں
کوں معص گمراہی وچ ودھانویں۔

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿۱۱﴾

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿۱۲﴾

وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَأَنْهَارٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ

جَنَّتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿۱۳﴾

مَالَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿۱۴﴾

وَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ أَطْوَارًا ﴿۱۵﴾

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ

طَبَاقًا ﴿۱۶﴾

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ

الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿۱۷﴾

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿۱۸﴾

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿۱۹﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿۲۰﴾

لِتَسْأَلُوا مِنْهَا سُبُلًا مُّجَارًا ﴿۲۱﴾

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ كَرِهَ

بِيَزْدُهِ مَالَهُ وَوَلَدَهُ الْإِخْسَارًا ﴿۲۲﴾

وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ﴿۲۳﴾

وَقَالُوا لَا تَنْزِلُنَا إِلَهاتِكُمْ وَلَا تَنْزِلُنَا وَدًّا وَلَا

سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿۲۴﴾

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا

ضَلَالًا ﴿۲۵﴾

- ۲۶۔ اپنے گناہیں دی و جب نال غرق کیتے گبیئن تے بھا
وچ داخل کیتے گبیئن تے انہیں کول اللہ دے سوا
کوئی امدادی نہ لہیئے ۔
- ۲۷۔ تے نوح آکھئے اے میڈے رب زمین تے کہیں
کافر دا گھر نہ بچا۔
- ۲۸۔ بے شک تیں بے انہیں کول چھوڑا جاتا تے او تیبے
بندیں کول گمراہ کر لیں تے محض نابرتے کافر جیسن ۔
- ۲۹۔ اے میڈے رب میکوں میڈے پیو ما کول
تے اونکوں جیرھا من کے میڈے گھر وچ داخل
تھیوے تے مومن مرد تے مومن تریختیں کول تے (ایں تھیوے)
کافر محض تباہی وچ ترقی کرن ۔
- مَتَّخِطِيَّتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأَذِلُّوا نَارًا هَٰؤُلَاءِ فَلَمْ يَجِدُوا
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿۲۶﴾
- وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
دَيًّا ۙ ﴿۲۷﴾
- إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا
فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿۲۸﴾
- رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي
مُؤْمِنًا ۚ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۙ وَلَا تَزِدِ
الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ۙ ﴿۲۹﴾

سُورَةُ الْجِنِّ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ تِسْعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورة جن مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۹ آیتاں تے ۲ رکوعن ۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے
ڈیوٹن والاتے دل ول رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ توں آکھ میڈو وہی کیتی گئی ء جو بے شک جنیں وچو
ہک ٹولے ٹیئے تے آکھئے نیں اساں بے شک عجیب
قرآن سنئے ۔
- ۳۔ جیرھا ہدایت دارا ہڈ کھیندے تے اساں اونکوں من
گدھے تے اساں اپنے رب نال کہیں کول مشرک نہ
کر لیں ۔
- ۴۔ تے بے شک اول ساڈے رب دی اچی شان اول
نہ اپنی زال بٹائی ء تے نہ پتر ۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾
- قُلْ أُوْحَىٰ إِلَىٰ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ
فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿۲﴾
- يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ
بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿۳﴾
- وَأَنَّهُ تَعَالَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً
وَلَا وَلَدًا ﴿۴﴾

- ۵۔ تے بے شک ساڑے وچو ہک پاگل اللہ دے متعلق
نا واجب گالیں کریندا ہا۔
- ۶۔ تے بے شک ساکوں یقین ہا جو انسان تے جن اللہ
دے متعلق اصلو کوڑنہ مرلین۔
- ۷۔ تے بے شک انسانیں وچو کچھ لوک جنیں وچو کچھ لوکیں
دی ام شام منگدے ہن انہیں ہتھو آکڑوچ انہیں کوں
ودھاڑتے۔
- ۸۔ تے بے شک انہیں دا ایویں خیال ہا جیویں تہاڑا جو
اللہ کہیں کوں نہ پھیسے
- ۹۔ تے بے شک اساں آسمان کوں ہتھ لائے اساں
ڈٹھے او سمعت پہرے داریں نال بھریا پئے تے شباب
نال وی۔
- ۱۰۔ تے بے شک اساں اوندے وچ سنن کیتے بہندے
ہاے تے جیرھا ہن سنن کیتے بہندے او بھا آلے
تارے کوں چھپا ہو یا ڈبڈے۔
- ۱۱۔ تے بے شک اساں نے جاڈے کیا زمین آلیں
کیتے خرنہنہ کیا گئے یا انہیں دے رب انہیں کیتے ہدایت
پسند کیتی۔
- ۱۲۔ تے بے شک ساڑے وچو نیک دی ہن تے ساڑے
وچو ایندے سواوی ہن ساڑے راہ انجوانج ہن۔
- ۱۳۔ تے ساکوں خیال ہا جو اساں اللہ کوں ہرگز زمین درج
نہ ہرا سبکوں تے نہ درک کے ہرا سبکوں۔
- ۱۴۔ تے بے شک اساں جلیھے ہدایت سٹی ۶ اساں من گدے
تے جیرھا اپنے رب کوں نہیں او گھاٹے وادھے کینیں
نہیں ڈردا۔
- ۱۵۔ تے ساڑے وچو مسلمان وی ہن تے عالم دی تے
- وَإِنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ
شَطَطًا ۝
وَإِنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا ۝
وَإِنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ
مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝
وَ أَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَبْعَثَ
اللَّهُ أَحَدًا ۝
وَإِنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَا نُهَاً مُّدْبِتَةً حَرَسًا
شَدِيدًا وَشُهَبًا ۝
وَإِنَّا لَكُنَّا نَفْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّبْحِ فَمَنْ يَسْمَعِ
الآنَ يَحِدْ لَهُ شَهَابًا رَّصَدًا ۝
وَإِنَّا لَأَنذَرِي أَشْرًا أُرِيدَ بِنِنِ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ
بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝
وَإِنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِمَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ
قِدْدًا ۝
وَإِنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ
هَرَبًا ۝
وَإِنَّا لَنَسْبَعُنَا الْهُدَىٰ أَمْتًا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنْ
بِرَبِّهِ فَلَا يَحْتَفُ بِخُسَاٍ وَلَا رَهَقًا ۝
وَإِنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِمَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ

فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ۝۱۱

جیرھا مسلمان تھیس تے ایھے ہن جنہیں ہدایت گولی۔

وَأَمَّا الْقٰسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۝۱۲

۱۲۔ تے جیرھے ظالمن او دوزخ دابل ہن۔

وَأَن لَّوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقِينَهُمْ مَّاءً

۱۷۔ تے جے او سدھے راہ تے چلن ہاتے اساں انہیں

کوں دریبہ پانی پلاؤں ہا۔

غَدَقًا ۝۱۷

لِنَقْتَنَّهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ

۱۸۔ تاں جو اساں انہیں کوں آزماؤں تے جیرھا اپنے

رب دے ذکر کین منہ پھریندے اللہ سئیں اونکوں

عَذَابًا صَعَدًا ۝۱۸

عذاب ڈیسی جیرھا ددھدا ویسی۔

وَ أَن الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ

۱۹۔ تے بے شک مسجدیں اللہ کیتے ہن اللہ نال کہیں

بے کوں نہ سڈو۔

اللهِ أَحَدًا ۝۱۹

۲۰۔ تے بے شک جیلھے بک اللہ دابندہ دعا کیتے کھڑا

وَأَنَّهُ لَبَتًّا فَعَمَّ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ

تھے او اوندے اتے آن ڈھندن۔

عَلَيْهِ لِبَدًا ۝۲۰

۲۱۔ توں آکھ میں تے محض اپنے رب کوں سبڈینداں

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۝۲۱

تے اوندے نال کوئی شریک نہیں بنیدا۔

۲۲۔ آکھو بے شک میں تہاڈے کیتے کہیں نفعے تے نقصان

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝۲۲

داملک نہیں۔

۲۳۔ آکھ بے شک اللہ دے مقابلے وچ میکوں کوئی پناہ

قُلْ إِنِّي لَن يُبَيِّرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ ۝۲۳ وَلَا لَنْ أَجِدَ

نہ ڈیسی تے اوندے سوا میکوں کوئی پناہ دی جاوی نہیں

مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝۲۳

لجھدی۔

۲۴۔ اے تے محض اللہ دے حکم کوں تے رسالت کوں

إِلَّا بَلَاغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ ۝۲۴ وَمَنْ

پچا وٹن تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول دالکار کرلیسی

يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ

تے بے شک اوندے کیتے دوزخ دی بھاؤ اوندے وچ

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۝۲۵

ہمیشہ رہسی۔

۲۵۔ جیلھے او اونکوں ڈیکھسن جیندا انہیں نال وعدہ

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَسْئَلُونَ مَنْ

انہیں کوں پتہ بگ ویسی جو کیرھا اداہیں وچ کمزرتے

أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ۝۲۶

بگڑی وچ دی گھٹ۔

۲۶۔ آکھ میکوں نہیں پتہ جو او کو لہو جو جیھلا تہاڈے نال

قُلْ إِن أَدْرِي أَقْرَبُ قَاتِلُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ

- رَبِّيَ أَمَدًا ①
 وَعَدَّهُ عَرَّ يَا اللَّهُ اؤندے فاصلہ کوں ودھا ڈلیسی ۔
 غَلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ②
 ۲۶۔ او غیب کوں چاڈے تے کہیں تے غیب ظاہر
 نہیں کریندا۔
 إِلَّا مَن ارْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِن بَيْنِ
 يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ③
 ۲۸۔ سوائے اپنے پسند دے رسولس دے بے شک انہیں
 دے اگو پچھو فرشتیں دی گارد ڈردی ۶۔
 لَيَعْلَمَنَّ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا
 لَدَيْهِمْ وَأَخْطَأَ كُلَّ نَفْسٍ عَدَدًا ④
 ۲۹۔ تاں جو اونکوں پتہ بگ ونچے جو انہیں اپنے رب دا
 سنہیا پچاڑتے تے جو انہیں کیں اللہ دے ولہیے و بچ
 تے اول ہر شے دی گتھی کیتی ہوتی ۶۔

سورۃ مزمل مکی ۶ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۱ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرما بن منگئے ڈیرن
 والائے بہوں مہربان ۔
 يَا أَيُّهَا الْمُزْمِلُ ②
 ۲۔ اے چادر وچ ولہیے ہوئے۔
 قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ③
 ۳۔ رات کوں اٹھی کے عبادت کر۔
 تَصَفَّهْ أَوْانْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ④
 ۴۔ ادھر رات یا این کیں دی گھٹ کر۔
 أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ⑤
 ۵۔ یا تھوڑا ودھا ڈے تے قرآن چگے سرنال پڑھیا کر۔
 إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ⑥
 ۶۔ بے شک اسان تیبے اتے بہوں وزنی کلام لہاؤئے
 إِنَّ تَأْيِثَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ⑦
 ۷۔ بے شک رات دا جاگن نفس کوں لتاڑ ڈیندے تے
 سچ دی عادت پیندے۔
 إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ⑧
 ۸۔ بے شک ڈینہ کوں تیبے کیتے بہوں کم ہرندن
 وَأَذْكُرُ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ⑨
 ۹۔ توں اپنے رب دا نال گھن تے اوندو بھک۔
 رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
 وَكَيْلًا ⑩
 ۱۰۔ پورا دھ تے پچا دھ دا رب۔ اوندے سوا کوئی مبود
 نہیں توں ہونکوں کار ساز بٹا۔

وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا
بِحَيْلٍ ﴿١١﴾

وَدَرِّبِي وَبَلِّغْنَا بَيْنَ الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَاجْعَلْهُم قَلِيلًا ﴿١٢﴾

إِنَّ كَذِبَنَا أُنْكَالًا وَبَحِيثًا ﴿١٣﴾

وَوَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَدْنَا يَا آيْمَانُ ﴿١٤﴾

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ
كَغَيْبًا مَّهِيلًا ﴿١٥﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا
أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٦﴾

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْدًا وَبَئِيلًا ﴿١٧﴾

فَلْيَكْفُرْ تَتَّقُونُ إِن كُفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ
شِيبًا ﴿١٨﴾

إِلَّا السَّاءُ مِنْفَطِرًا بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٩﴾

إِنَّ هَذِهِ تَذْكَرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٢٠﴾

إِنَّ رَبَّنَا يَعْلَمُ آتَاكَ تَقْوِمًا آذَىٰ مِنْ ثَلَاثِي الْيَلِّ

وَنِصْفَةِ وَثَلَاثَةِ وَطَآئِفَةٍ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ

وَاللَّهُ يُقَدِّرُ الْيَلَّ وَالنَّهَارَ عَلِيمٌ أَنْ لَنْ تُخْصَوْهُ

فَتَأَبَّ عَلَيْكُمْ فَاقرءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضًىٰ وَأَخْرُونَ يَضْرِبُونَ

فِي الْأَرْضِ يَتَبَغَّوْنَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَخْرُونَ

۱۱۔ جو او آہن اوندرے تے صبر کرتے انہیں کون آرام
نال چھوڑ ڈے۔

۱۲۔ تے میکوں تے نعمتیں والے منکریں کوں چھوڑ ڈے
تے انہیں کوں کجھ دھمی ڈے۔

۱۳۔ بے شک اساں کنیں زنجیرن تے دوزخ۔

۱۴۔ تے سنگھ دج اڑونجن والی روٹی ء تے ڈکھ والا
عذاب۔

۱۵۔ جڈال زمین تے پہاڑ کب ولین تے پہاڑ ریت
دے ٹہیں آلی کار تھی ولین۔

۱۶۔ بے شک اساں تہاڑو رسول پٹھے جیرھا تہاڑے
انے نگران جیویں اساں فرعون دو رسول پٹھیا با۔

۱۷۔ فرعون رسول دا انکار کیتے تے اساں اونکوں مصیبت
آسے عذاب نال پکڑ گدھا۔

۱۸۔ تاں انکار کر کے کیویں کج سبگدے ء اوں ڈینہ دے
عذاب کنیں جیرھا جو انیں کو پڈھا کر ڈیندے۔

۱۹۔ تے آسمان ایندے نال پھٹ ونجن والا ء تے اوندا وعدہ پورا تھیں
۲۰۔ بے شک اے نصیبت جیرھا چاہے اپنے رب دو وچن
والا راہ پکڑے۔

۲۱۔ بے شک تہاڑا رب جانڈے جو توں ڈو ترہاٹیاں

رات کوں کھڑدیں کڈا ہیں ادھرات تے کڈا ہیں ہک ترہاٹ

اویں تہاڑے سنگتی وی۔ اللہ رات ڈینہ کوں گھٹیندا ودھیندا

رہ ویندے اونکوں پتہ ء جو تاں گنٹ نوہے سبگدے

اوں تہاڑے اتے رحمت کیتی ء ہن جتنا موقع ملے قرآن پڑھیا

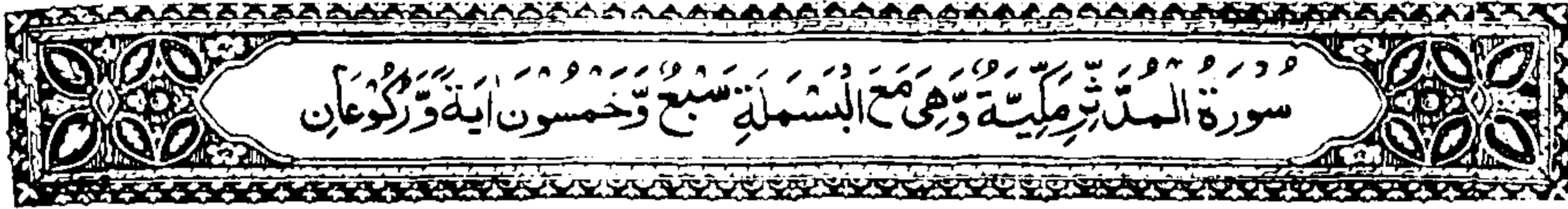
کرو۔ اونکوں پتہ ء جو تہاڑے وچو ہماروی تھین تے

کجھ زمین وچ سفر وی کر لیں تاں جو اللہ دا فضل گولن

تے کجھ اللہ دے راہ وچ جہاد وی کر لیں۔ اس واسطے

يَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاَقْرَعُوا فَاَتَيْتَسَّرَ مِنْهُ وَاَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَاَتُوا الزَّكَاةَ وَاَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَاَقْتَدُوا مَوَالِئِكُمْ مِمَّنْ خَيْرٌ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ اَوْ اَعْظَمَ اَجْرًا وَاَسْتَغْفِرُوا
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۷۲﴾

جو موقع ملے لساں اوندے دچوڑھو تے نماز ٹھہکے پرھو تے
زکوٰۃ ڈیو تے اللہ کوں چنگا قرض ڈیو تے جو تساں اپنے
واسطے اگو پھٹیسو خدا دے حضور تساں اونکوں پاکھنسو
او چنگا تے وڈے اجر والا۔ اللہ کنیں بخشش مگلو
بے شک او بخشش والا تے بہوں مہربان۔

سورة مدثر مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۷ آیات تے ۲ رکوعن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال جیرھا بن سینگے ڈیو تے
والا تے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ اے وردی پا کے تیار رہن والے۔
- ۳۔ توں کھڑا تھی تے ڈرا۔
- ۴۔ تے اپنے رب دی وڈائی بیان کر۔
- ۵۔ تے اپنے بکڑیں کوں پاک کر۔
- ۶۔ تے شرک چھوڑ ڈے۔
- ۷۔ ات گا لہوں احسان نہ کر جو تیکوں زیادہ بدلہ ملی۔
- ۸۔ تے اپنے رب کیتے صبر کر۔
- ۹۔ تے جلیھے دھوتوں وچایا ولسی۔
- ۱۰۔ تے اے ڈینہہ بہوں سخت ہو سی۔
- ۱۱۔ تے کافرین تے سوکھا نہ ہو سی۔
- ۱۲۔ میکوں تے جو میں پیدا کیتے اونکوں کھلا چھوڑ ڈیو۔
- ۱۳۔ تے میں اوندے کیتے بہوں مال بٹایا با۔
- ۱۴۔ تے پتر بٹائے ہن جیرھے ہر ویلھے نال ہن۔
- ۱۵۔ تے میں اوندے کیتے ترفی دے رستے بٹائیں

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾
يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿۲﴾
قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿۳﴾
وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ﴿۴﴾
وَتَبَيَّنْ لَكَ فِطْرُهُ ﴿۵﴾
وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿۶﴾
وَلَا تَمَنَّ أَنْ تَمُنَّ نَسْتَكْبِرُ ﴿۷﴾
وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿۸﴾
فَإِذَا نَقَرْنَا فِي السَّمَاءِ ﴿۹﴾
فَإِنَّكَ يَوْمَ يَوْمِ عِيسَى ﴿۱۰﴾
عَلَى الْكٰفِرِينَ غَيْرُ نَاسِرٍ ﴿۱۱﴾
ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿۱۲﴾
وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ﴿۱۳﴾
وَبَنِينَ شُهَدَاءَ ﴿۱۴﴾
بِمَقَدَّتْ لَهُ تَسْهِيْدًا ﴿۱۵﴾

- ۱۶۔ دل اول لہج کریندے جو میں بیاودھا داں۔
 ۱۷۔ اصلوناں بے شک ادسا بڑی آیات دادشمن۔
 ۱۸۔ میں ادنکوں عذاب بڑیاں جیرھا ودھادلسی۔
 ۱۹۔ بے شک اول سوچئے تے اندازہ لائس۔
 ۲۰۔ ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائس۔
 ۲۱۔ دل اول ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائس۔
 ۲۲۔ دل بڑٹھس۔
 ۲۳۔ دل منہ پھیرس تے مٹھا چڑھائس۔
 ۲۴۔ دل کنڈ دلانی اس تے وڈائی کیتی اس۔
 ۲۵۔ تے اکھیس لے تے محض جادو جیرھا اثر کریندے۔
 ۲۶۔ لے انسان دا کلام۔
 ۲۷۔ میں ادنکوں عذاب وچ سٹیاں۔
 ۲۸۔ تیکوں کیا پتہ "سقر" کیا ہے۔
 ۲۹۔ نہ بچیندی ۶ نہ چھڑیندی ۶۔
 ۳۰۔ ادکھل کول وی ساڑ بڑیندی ۶۔
 ۳۱۔ اوندے اتے ۱۹ دروغے ہن۔
 ۳۲۔ تے دوزخ دے دروغے اساں فرشتیں کول بنائے
 تے اساں انہیں دی گنتری کافرین دی آزمائش کیتے بنائے ۶
 تاں جو کتاب والیں کول یقین تھیوے تے مومنین دے
 ایمان ودھن تے کتاب والے تے مومن شک وچ نہ
 پون تے اولوک آہن جنہیں دے ولس وچ بیماری ۶ تے
 کافر جواں مثال نال اللہ کیا چاہندے ایویں اللہ جنیکوں
 چاہندے گمراہ کریندے تے جنیکوں چاہندے ہدایت
 بڑیندے تے تیڈے رب دے لشکر صرف اللہ جانڈے
 تے لے محض انسان کیتے نصیحت۔
 ۳۳۔ سٹو چندر گواہ۔

- ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ۱۱
 كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِتِنَانًا عَنِيدًا ۱۲
 سَاهِقُهُ صَعُودًا ۱۳
 إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ۱۴
 فَقَتَلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۱۵
 ثُمَّ قَتَلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۱۶
 ثُمَّ نَظَرَ ۱۷
 ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ۱۸
 ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ۱۹
 فَنَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ ۲۰
 إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ۲۱
 سَأَصْلِيهِ سَقَرًا ۲۲
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُهُ ۲۳
 لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ۲۴
 لَوَاحٍ لِّلْبَشَرِ ۲۵
 عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ۲۶
 وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً ۲۷ وَمَا جَعَلْنَا
 عِدَّائِهِمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَزِنَابَ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ لِيَقُولَ الَّذِينَ
 فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا
 مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن
 يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا
 ذِكْرٌ لِّلْبَشَرِ ۲۸
 كَلَّا وَالْقَبْرُ ۲۹

۳۴۔ تے رات وی جیلھے اوکند ولیندی ۶۔	وَالْيَلِ إِذَا أَدْبَرَ ۱۱
۳۵۔ تے صبح وی جیلھے ظاہر تعیندی ۶۔	وَالصُّبْحِ إِذَا أَصْفَرَ ۱۲
۳۶۔ اے بہوں وڈی شے ہے۔	إِنَّهَا لِأَحَدِي الْكَبِيرِ ۱۳
۳۷۔ انسان کوں ڈراون والی ۶۔	نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ۱۴
۳۸۔ جیرھا چاہندے جو اگو پکھو تھیوے۔	لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ۱۵
۳۹۔ ہر شخص اپنے عملیں دے اگو گاٹھے وچ۔	كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۱۶
۴۰۔ سوائے سچے پاسے آلیں دے۔	إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ۱۷
۴۱۔ ارجت وچ ہک ڈوجھے کنیں پھسن۔	فِي جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۱۸
۴۲۔ مجریں دے متعلق	عَنِ الْمُجْرِمِينَ ۱۹
۴۳۔ جو تھاکوں دوزخ وچ کیرمی شے گھن گئی ۶۔	مَا سَأَلْتُمْ فِي سَفَرِهِ ۲۰
۴۴۔ آکھن اسان نماز نہ پڑھدے ہاسے۔	قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ۲۱
۴۵۔ تے مسکین کوں کھاٹانہ کھو بندے ہاسے۔	وَلَمْ نَكُ نَطْعَمُ الْيَتَامَى ۲۲
۴۶۔ تے بے ہودہ لوکیں نال رل کے بے ہودگی کریندے ہاسے	وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِبِينَ ۲۳
۴۷۔ تے جزا سزا دے ڈینہہ دا انکار کریندے ہاسے۔	وَكُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ۲۴
۴۸۔ اے تک جو ساکوں موت آگئی۔	حَتَّىٰ أَتَانَا الْيَقِينُ ۲۵
۴۹۔ سفارشیں دی سفارش انہیں دے کم نہ اوسی۔	فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ۲۶
۵۰۔ انہیں کوں کیا ہے او نصیحت کنیں منہ پھرنین۔	فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ ۲۷
۵۱۔ جیویں او ترٹھے ہوئے گڈا ہوں۔	كَأَنَّهُمْ حُمْرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ۲۸
۵۲۔ جیرے شیبیں کنیں بھجن۔	فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ۲۹
۵۳۔ اصل ہر بندہ چاہندے جو اوں کوں کھلی کتاب بڑی دینے۔	بَلْ يَرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتِي صُحُفًا مُنشَرَّةً ۳۰
۵۴۔ سٹواو آفرص کنیں نیں ڈردے۔	كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ۳۱
۵۵۔ سٹو بے شک او نصیحت۔	كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرٌ ۳۲
۵۶۔ جیرھا چاہے نصیحت پکڑے۔	فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ ۳۳
۵۷۔ تے او نصیحت نیں پکڑیندے سوائے ایندے جو اللہ	وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى
چاہے او تے متقی تے جنہیں کوں اللہ دی بخشش حاصل۔	وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ۳۴

مخالفت
عند المتقون

سُورَةُ الْقِيَامَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ إِحْدَى أَرْبَعُونَ آيَةً وَكُلُّهَا فِي

سورة قیامتہ مکیء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۱ آیات تے ۲ رکوعن۔

۱۔ شروع کریںداں اللہ دے نال نال جبر صابن منگے ڈیوٹ والا تے دل ول رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲۔ میں قیامت دے ڈینہہ کون گواہ بنیڈاں۔	لَا أَقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ②
۳۔ تے طامت کرن والے نفس کوی وی گواہ بنیڈاں۔	وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ③
۴۔ کیا انسان دا خیال جو اسال اونڈیاں پڑیاں کٹھیاں نہ کر سگسوں۔	أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ ④
۵۔ سنو اسال کنیں اے وی طاقت جو اسال اونڈے جوڑ جوڑ کوں ولا بنا ڈیوں۔	بَلَىٰ قَدَرِينًا عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ⑤
۶۔ اصل انسان چاہندے جو اگوتے وی گناہ کریںدا رہوے۔	بَلَىٰ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ⑥
۷۔ او پچھدے جو قیامت دا ڈینہہ کڈن۔	يَسْتَلُ أَتَىٰ نَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ⑦
۸۔ جیسے اکھیں پتھر پیکج ولسن۔	فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ⑧
۹۔ تے چندر پکڑیج ولسن۔	وَحَسَفَ الْقَبْرُ ⑨
۱۰۔ تے سمجھتے چندر کھٹے تھی ولسن۔	وَجُمِعَ الشَّعْسُ وَالْقَبْرُ ⑩
۱۱۔ تے انسان اول جیہاڑے اکھی بھون دی جاکتاں۔	يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ ⑪
۱۲۔ سنو کوئی بچن دی جانیں۔	كَلَّا لَا وَزَرَ ⑫
۱۳۔ تیڈے رب دو اول ڈینہہ لکانہ۔	إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ⑬
۱۴۔ انسان کو ڈسیا ولسی جو اول اگور یا پھوپھیا ہوسی۔	يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ⑭
۱۵۔ اصل انسان اپنے آپ کوں ڈاڈھا چاندے۔	بَلَىٰ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ⑮
۱۶۔ بھانویں او زبان نال جتنی صفائی پیش کرے۔	وَلَوْ أَلْفَىٰ مَعَادٍ يَرَهُ ⑯
۱۷۔ توں اپنی زبان کوں حرکت نہ ڈے جو اے قرآن جلدی لہوے۔	لَا تَحْتَكَ بِهِ لِسَانُكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ⑰
۱۸۔ بے شک اونکوں جمع کرن تے پڑھاوٹ سا ڈاکم۔	إِنَّا عَلَيْنَا جَعَلَهُ وَقُرْآنَهُ ⑱

- ۱۹۔ تے جلمے اساں اوٹکوں پڑھوں توں ساڈے پھو پڑھیا کر۔
 ۲۰۔ ول بے تک ساڈے اتے اوند بیان فرمن۔
 ۲۱۔ سٹو اصل تسال جلدی کوں پسند کریندے ۶۔
 ۲۲۔ تے آخرت کوں چھوڑ ڈیندے ۶۔
 ۲۳۔ اول ڈینہ جبرھے خوش ہوسن۔
 ۲۴۔ تے اپنے رب دو ڈہدے پے ہوسن۔
 ۲۵۔ تے کجھ جبرے اول ڈینہ وٹھے ہوئے ہوسن۔
 ۲۶۔ انہیں دا خیال ہوسی جو انہیں دے مرکے جن ڈتے دین۔
 ۲۷۔ سٹو جلمے ساہ گچی و ج اڑیا کھڑا ہوسی۔
 ۲۸۔ تے اکھیس جو کون بچا سگدے۔
 ۲۹۔ تے یقین ہوسی جو اسج و پھوڑا ۶۔
 ۳۰۔ تے پناں بک ڈو جھے نال لگسن۔
 ۳۱۔ تے تیبے رب دو اول ڈینہ و پنا پوسی۔
 ۳۲۔ تے اول نہ صدقہ ڈتے تے نہ نماز پڑھی اس۔
 ۳۳۔ تے اصل انکار کیتے تے منہ پھیر لیس۔
 ۳۴۔ ول اپنے فاندان دو اکڑیندا گئے۔
 ۳۵۔ تیبے کیتے تباہی ۶۔
 ۳۶۔ ول آہدے ہیں تیبے کیتے تباہی ۶۔
 ۳۷۔ کیا انسان سوچیندے جو اونکوں بے داگا چھوڑا جاتا ویسی۔
 ۳۸۔ کیا اومنی دا قطرہ نہ با جبرھا سٹیا گیا ہا۔
 ۳۹۔ ول او لو تھڑا بنیا ول اللہ اونکوں بی شکل ڈتی تے پورا بنا ڈتس۔
 ۴۰۔ تے اوندے وچ جوڑے نرتے مادہ بنا لیس۔
 ۴۱۔ کیا او اس گال تے قادر نہیں جو مردے کوں میندا کر ڈیوسے۔ (اد قادر)
- فَاذْأَقْرَأْنَهُ فَاتَّبَعْ قُرْآنَهُ ﴿١٩﴾
 ثُمَّ إِنَّا عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿٢٠﴾
 كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢١﴾
 وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢٢﴾
 وَجُودُهُ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ﴿٢٣﴾
 إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٤﴾
 وَجُودُهُ يَوْمَئِذٍ بِاسِرَةٍ ﴿٢٥﴾
 تَطْمَئِنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٦﴾
 كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ الشَّرَاقِیَ ﴿٢٧﴾
 وَقِيلَ مَنْ مَكْرَافٍ ﴿٢٨﴾
 وَكُنْ أَكْثَرُ الْفِرَاقِ ﴿٢٩﴾
 وَالتَّفَتُّ السَّاقِ بِالسَّاقِ ﴿٣٠﴾
 إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقِ ﴿٣١﴾
 فَلَا صَدَقَ وَلَا عَصَلَ ﴿٣٢﴾
 وَلَكِنْ كَذَّابٌ وَكُوْلٌ ﴿٣٣﴾
 ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ آهْلِهِ يَتَمَطَّى ﴿٣٤﴾
 أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٥﴾
 ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٦﴾
 أَيْحَسِبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٧﴾
 الْمَرْيَكُ نُطْفَةٌ مِنْ مَبِيٍّ يُبْنَىٰ ﴿٣٨﴾
 ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٩﴾
 فَجَعَلَ مِنْهُ الذَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٤٠﴾
 أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يَجْعَلَ الْمَوْتَىٰ ﴿٤١﴾

سُورَةُ الذَّهْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَانِ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

سورة دھرمکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۲ آیات تے ۲ رکومن۔

۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جیرھا بن سبکھے ڈیوٹن والا تے دل دل روم کرن والا ء:	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲۔ کیا انسان تے او وقت نیں آیا جیلھے او ذکر دے قابل وی نہا۔	هَلْ أُنِى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينَ مِّنَ الذَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّا ذُكُّرًا ②
۳۔ بے شک اساں انسان کوں رلوڑ لطفے نال پیدا کیتے تاں جو اساں اونکوں ازماؤں دل اساں اونکوں سنن والا تے بے یمن والا بنٹے۔	إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَيِّئًا بَصِيرًا ③
۴۔ بے شک اساں اونکوں سدھارا ڈ کھائے ہن او شکر کرے یا ناشکر بنے۔	إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّا شَاكِرًا وَإِنَّا كَفُورًا ④
۵۔ بے شک اساں کافرین کیتے زنجیر تے پٹے تے دوزخ تیا رکتی ہوئی ء۔	إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ⑤
۶۔ بے شک نیک لوک اینجھے پالیں وچ پسین جنہیں وچ کافر رلی ہوئی ہوسی۔	إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ⑥
۷۔ ہک چشمہ ء جیندے وچ اللہ دے بندے پسین او زمین کوں کھٹ کے (چشمہ) کبھیندن۔	عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ⑦
۸۔ نڈراں پوریاں کر لسن تے اوں ڈینہہ کنیں ڈردن جیندی برائی ساری دنیا تے کھنڈی ہی ہوسی۔	يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَوِيرًا ⑧
۹۔ تے او خدا دی محبت وچ مسکین، یتیمیں تے قیدیں کوں کھاٹا کھویندن۔	وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَآسِيرًا ⑨
۱۰۔ بے شک اساں تہا کوں اللہ دی رما کیتے کھویندے ہن تہا ڈے کنیں بدلہ تے مسکریہ لے لے مگدے۔	إِنَّا لَنَطْعَمُنَّكُمْ بِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا ⑩
۱۱۔ بے شک اساں اپنے رب کنیں اوں ڈینہہ توں ڈردے	إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ⑪

ہیں جڈاں منہ وٹے پٹے ہوسن تے مسھے تے وٹ ہوسن۔

۱۲۔ تے اللہ انہیں کوں اوں ڈیہندے شرکینیں پچھیس تے انہیں کوں فرشی بخشیس۔

۱۳۔ تے انہیں دے سردی وجہ نال انہیں کوں جنت تے ریشم بدلے درج دلیس۔

۱۴۔ او دہائیں دے ٹیک لائی بیٹھے ہوسن ہماچیں تے نے اوندے درج نہ پہوں گرمی ڈیکھسن تے نہ پہوں ٹھڈھ۔

۱۵۔ تے باغ تے پچھاویں انہیں تے کئے پٹے ہوسن تے اوندے پھل کو لہو کرڈتے دلین۔

۱۶۔ انہیں دے چودھار ایٹھے تھانویں نال چکر لایا ولسی

جیرھے چاندی دے ہوسن تے شیٹھے دیاں صراحیاں ہوسن۔

۱۷۔ تے اصل او چاندی دیاں ہوسن چنگے اندازے نال بیٹیاں ہویاں ہوسن۔

۱۸۔ تے اوندے درج انہیں کوں انہیں گلاسیں درج پائی

پلایا ولسی جیرھیں درج سٹھدرلی ہوئی ہوسی۔

۱۹۔ ہک چشمہ اوندے درج جینا نال ملیل۔

۲۰۔ تے خادم ہیٹھے انہیں دی خدمت کرلین توں انہیں کوں ڈیکھیس

تے تکیوں معلوم تھیس جیویں او کھنڈیے ہوئے موتی ہن۔

۲۱۔ تے جیلھے توں ڈیکھیس توں اتھاں بہوں وڈی

نعمت تے بادشاہت ڈیکھیس۔

۲۲۔ انہیں دے اتے پتلے ریشم دے ساوے کپڑے ہوسن

تے بے وی ریشمی کپڑے ہوسن تے انہیں کوں چاندی

دے کنگن پوائے دلین تے انہیں وارب انہیں کوں پاک

شراب پلیس۔

۲۳۔ بے خشک اے تہاڈا بدلہ دے تے تہاڈی محنت دی

قدر کیتی گئی دے۔

فَوَقَّهٖمُ اللّٰهُ شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهٖم نَصْرَةً
وَ سُرُوْرًا ۝۱۱

وَ جَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوْا جَنَّةً وَّ حَرِيْرًا ۝۱۲

مُتَّكِئِيْنَ فِيْهَا عَلَی الْاَرَآئِكِ لَا يَدُوْنَ فِيْهَا شَمْسًا
وَّ لَا زَمَهْرٍ يُّرِيْرًا ۝۱۳

وَ دَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَ ذُلِّلَتْ قُطُوْبُهَا
تُذَلِّلًا ۝۱۴

وَ يُطَاوَّفُ عَلَيْهِمْ بِاِنِّيَّةٍ مِّنْ فِضَّةٍ وَ اَكْوَابٍ كَانَتْ
قَوَارِيْرًا ۝۱۵

قَوَارِيْرًا مِّنْ فِضَّةٍ قَدَّ رُوْهَا تَقْدِيْرًا ۝۱۶

وَ يُسْقَوْنَ فِيْهَا كَاْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَجَبِيْلًا ۝۱۷

عِيْنًا فِيْهَا تُسْتَمْتَعُ بِهَا سَلْسَبِيْلًا ۝۱۸

وَ يُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ وَ لَدَّ اِنَّ مَّخَلَّدُوْنَ اِذَا نَابَتْهُمْ
حَسْبَتْهُمْ لَوْ لَوْ اَمْتَمُوْرًا ۝۱۹

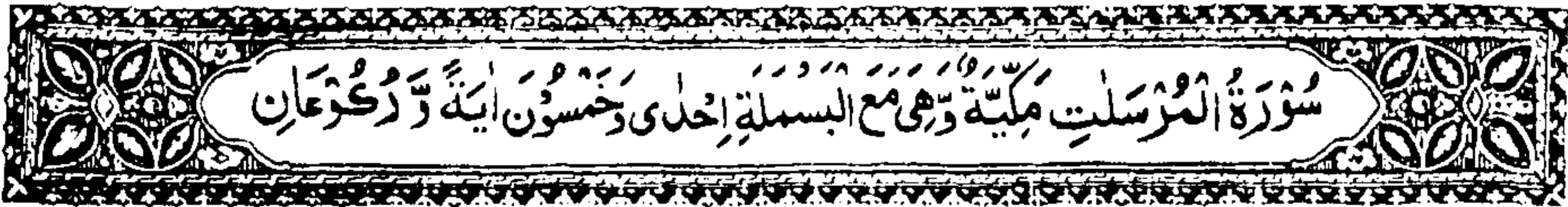
وَ اِذَا رَاَيْتَ ثَمْرًا رَاَيْتَ لَعِيْنًا وَ مَلَكًا كَبِيْرًا ۝۲۰

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَ اسْتَبْرَقٌ وَ حُلُوْرًا
اَسَاوِرٌ مِّنْ فِضَّةٍ وَ سَقَطٌ لَهُمْ رِجْلُهُمْ شِرَابًا كَاطُوْرًا ۝۲۱

اِنَّ هٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَ كَانَ سَعْيَكُمْ مَشْكُوْرًا ۝۲۲

ترجمہ: انہیں کوں فرشی بخشیں گی۔ اور انہیں دے سردی وجہ نال انہیں کوں جنت تے ریشم بدلے درج دلیس۔ اور دہائیں دے ٹیک لائی بیٹھے ہوسن ہماچیں تے نے اوندے درج نہ پہوں گرمی ڈیکھسن تے نہ پہوں ٹھڈھ۔ اور باغ تے پچھاویں انہیں تے کئے پٹے ہوسن تے اوندے پھل کو لہو کرڈتے دلین۔ انہیں دے چودھار ایٹھے تھانویں نال چکر لایا ولسی جیرھے چاندی دے ہوسن تے شیٹھے دیاں صراحیاں ہوسن۔ اور اصل او چاندی دیاں ہوسن چنگے اندازے نال بیٹیاں ہویاں ہوسن۔ اور تے اوندے درج انہیں کوں انہیں گلاسیں درج پائی پلایا ولسی جیرھیں درج سٹھدرلی ہوئی ہوسی۔ اور ہک چشمہ اوندے درج جینا نال ملیل۔ اور تے خادم ہیٹھے انہیں دی خدمت کرلین توں انہیں کوں ڈیکھیس تے تکیوں معلوم تھیس جیویں او کھنڈیے ہوئے موتی ہن۔ اور تے جیلھے توں ڈیکھیس توں اتھاں بہوں وڈی نعمت تے بادشاہت ڈیکھیں۔ اور انہیں دے اتے پتلے ریشم دے ساوے کپڑے ہوسن تے بے وی ریشمی کپڑے ہوسن تے انہیں کوں چاندی دے کنگن پوائے دلین تے انہیں وارب انہیں کوں پاک شراب پلیس۔ اور بے خشک اے تہاڈا بدلہ دے تے تہاڈی محنت دی قدر کیتی گئی دے۔

۲۳۔ بے شک اس میں تیرے اتے قرآن تمہارا تمہارا لبائے۔	إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴿٢٣﴾
۲۵۔ توں مبر کر اپنے رب دے حکم تے انہیں وچوگناہگار تے کافر دا اکھن نہ من۔	فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ آيَةً أَوْ كُفُورًا ﴿٢٥﴾
۲۶۔ تے اپنے رب دا صبح شام ذکر کر	وَأَذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٦﴾
۲۷۔ تے رات کول ہونکوں سجدے کرتے رات کول دیر تک اونڈی تسبیح کر	وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٧﴾
۲۸۔ بے شک اے لوک جلدی چاہندن تے باری ڈینہ کول اپنے پھر ہور ڈیندن۔	إِنَّ هَؤُلَاءِ يُمَيَّنُونَ الْعَاجِلَةَ وَيَجْرُونَ وَلَا أَرْهَمُ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٨﴾
۲۹۔ اس میں انہیں کول پیدا کیتے تے انہیں دے جوڑ پکے کیتن تے جلمے چاہوں انہیں جسیں بی مخلوق انہیں دی جاتے بنا ڈیسوں۔	نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٩﴾
۳۰۔ بے شک اے نصیحت جیرا چاہوے اپنے رب دوراہ گھے۔	إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٣٠﴾
تے تہاں تے محض اوہر چاہندے جو اللہ چاہندے بے شک اوہوں چاہن دالائے سیاہے۔ جینکوں چاہندے اپنی رحمت وچ داخل کریندے تے ظالمیں کتے ڈکھ والا عذاب تیا رکیا ہونے۔	وَمَا نَشَاءُ وَنُؤْتِيهِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣١﴾ يَدْخُلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٢﴾

سورہ مرسلات مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۱ آیات تے ۲ رکوعن۔

۱۔ شروع کرنیوالا اللہ دے نال نال جیرا بن گھنے ڈیون والائے دل دل مبربان۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲۔ اوہا جماعتیں جیریاں ہونے ہونے چلدیاں دیندن	وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ②
۳۔ تے دل تکھیاں تھی دیندن۔	فَالعُصْفَاتِ عَصْفًا ③

- ۳۔ تے دنیا وچ پھیلاوٹ والی جماعتیں کول گواہ بنیداں
۵۔ تے سچ تے کوڑوچ فرق کریندن۔
۶۔ تے خدادے کلام کول سٹویندن (اے سب گواہ ہن)
۷۔ عذر کیتے یا ڈراوے کیتے۔
۸۔ بے شک جو تہا ڈرے نال وعدہ پوہدا تھیسے۔
۹۔ تے جیلے تارے مٹ ولین۔
۱۰۔ تے جیلے آسمان وچ سوراخ تھی ولین۔
۱۱۔ تے جیلے پہاڑ اڈاریے ولین۔
۱۲۔ تے جیلے رسول مقرر وقت تے آندے ولین۔
۱۳۔ کیرے ڈینہہ کیتے اے چھوڑیا گیا ہا۔
۱۴۔ فیصلے دے ڈینہہ کیتے۔
۱۵۔ تیکوں کیا پتہ فیصلے دا ڈینہہ کیا ہے۔
۱۶۔ اوں ڈینہہ منکریں کیتے ہلاکت۔
۱۷۔ کیا اسان پہلیں کول ہلاک نہیں کیا۔
۱۸۔ دل انہیں دے بعد نہیں کول دی۔
۱۹۔ اسان الیوس بھر میں نال کریندے ہیں۔
۲۰۔ اوں ڈینہہ جھٹلاوٹ والیں کیتے تباہی۔
۲۱۔ کیا اسان تہاکوں ذلیل پانی کینیں پیدا نہیں کیا۔
۲۲۔ دل اسان اونکوں محفوظ جانے رکھے۔
۲۳۔ ہک مغرہ وقت تیں تے ساکوں اندازہ ہا۔
۲۴۔ تے اسان بہوں پیگے اندازہ کرن والے ہیں۔
۲۵۔ اوں ڈینہہ جھٹلاوٹ والیں کیتے تباہی۔
۲۶۔ کیا اسان زمین کول ولہیٹن والانئیں بنایا۔
۲۷۔ جیندے وی ہن تے مرنے وی۔
۲۸۔ تے اوندے وچ اسان اچے پہاڑ بنائیں تے اسان
تہاکوں مسٹا پانی پلائے۔
- وَالنَّشْرِتِ نَشْرًا ۝
فَالْفِرْقَتِ فَرْقًا ۝
فَالسُّلْقِيَّتِ ذِكْرًا ۝
عُدْرًا أَوْ نُذْرًا ۝
إِنَّمَا تُوَعَّدُونَ لَوَاقِعٌ ۝
فَإِذَا النُّجُومُ طَبَسَتْ ۝
وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ۝
وَإِذَا الْجِبَالُ سُفَّتْ ۝
وَإِذَا الرَّسُلُ أُقْتَتَتْ ۝
لِآيٍ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ۝
لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۝
وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمِ الْفَصْلِ ۝
وَيَلُوكُ يَوْمَئِذٍ اللَّمَّكَذِبِينَ ۝
أَلَمْ نُهَلِكِ الْأَوَّلِينَ ۝
ثُمَّ نُنشِعُهُمُ الْآخِرِينَ ۝
كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ۝
وَيَلُوكُ يَوْمَئِذٍ اللَّمَّكَذِبِينَ ۝
أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ۝
فَجَعَلْنَاهُ فِي قَدَارٍ مَّكِينٍ ۝
إِلَى قَدَارٍ مَّعْلُومٍ ۝
فَقَدَرْنَا لَكُمْ فَتْرَةَ الْقَدِيرُونَ ۝
وَيَلُوكُ يَوْمَئِذٍ اللَّمَّكَذِبِينَ ۝
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ۝
أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ۝
وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَاهِبَاتٍ وَأَسْقَيْنَكُم مَّاءً
فُرَاتًا ۝

۲۹. اول ڈینہہ جھلاوٹن والیں کیتے تباہی ۷۔
 ۳۰. جیرمی نئے کوں جھلیندے ہاوے اوندو ونجو۔
 ۳۱. اول پچاویں دو ونجو جنیدے ترے حصے ہن۔
 ۳۲. نہ چھاں ڈیندے تے نہ گرمی کنیں پچیندے۔
 ۳۳. بے شک اولے جیڈے بھانڑ سٹیس جویں قلے ہون۔
 ۳۴. جویں او جہازیں کوں ہدھن والے رستے ہون۔
 ۳۵. اول ڈینہہ جھلاوٹن والیں کیتے تباہی ۷۔
 ۳۶. اے ڈینہہ مجرم نہ ایسی۔
 ۳۷. تے انہیں کوں بہانے دی وی اجازت نہ طرتی ویسی۔
 ۳۸. اول ڈینہہ جھلاوٹن والیں کیتے بلاکت۔
 ۳۹. اے فیصلے دا ڈینہہ اساں تہا کوں تے پہلیں کوں کٹھا کر لیں۔
 ۴۰. تے جے تہا ڈی کوئی تہا ہرتے آنو۔
 ۴۱. اول ڈینہہ جھلاوٹن والیں کیتے بلاکت۔
 ۴۲. بے شک متقی چھانویں تے چھشیں وچ ہو سن۔
 ۴۳. تے جیرمی او پسند کر لیں او میرے ہو سن۔
 ۴۴. کھاڈتے پور مزے نال اے تہا ڈنے نیک علیں دا بدلہ ۷۔
 ۴۵. اساں ایویں نیکیں کوں جزا ڈیندے ہن۔
 ۴۶. جھلاوٹن والیں کیتے اول ڈینہہ تباہی ۷۔
 ۴۷. کھاڈتے فائدہ چاڈ کھ وقت کیتے بے شک تہا مجرم ہوے۔
 ۴۸. اول ڈینہہ جھلاوٹن والیں کیتے تباہی ۷۔
 ۴۹. تے جیلھے انہیں کوں آکھا دیندے رکوع کرو او نہیں کرنیدے۔
 ۵۰. اول ڈینہہ جھلاوٹن والیں کیتے تباہی ۷۔
 ۵۱. تے تہا ایندے بعد بی کیرمی گال نیس۔

- وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٩﴾
 انْطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٣٠﴾
 انْطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣١﴾
 لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣٢﴾
 إِنهَا تَرْمِي بِشَرِّ رِكَالٍ قَصِيرٍ ﴿٣٣﴾
 كَأَنَّهُ جُمُلَةٌ صَفَرَةٌ ﴿٣٤﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾
 هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٦﴾
 وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٧﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٨﴾
 هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأُولَىٰ ﴿٣٩﴾
 فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَلْيُكِيدُوا ﴿٤٠﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤١﴾
 إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلٍّ وَعُيُوبٍ ﴿٤٢﴾
 وَقَوَائِمًا يَشْتَهُونَ ﴿٤٣﴾
 كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٤﴾
 إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ نَجْدِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٥﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٦﴾
 كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُّجْرِمُونَ ﴿٤٧﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٨﴾
 وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٩﴾
 وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٠﴾
 فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

سُورَةُ النَّبَاِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ اِحْدَى وَاذْبَعُونَ اَيَةً وَرَكُوْعَانِ

سورة نبا کی ۷۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۴ آیات تے ۲ رکومن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جبرحائین گئے ڈیوٹن والا تے ول ول رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۲۔ اے لوک ہک ڈوبھے کنیں کیرھی مجال دا پھدن۔	عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ②
۳۔ کیا اوں بہوں وڈی خبر دے متعلق۔	عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيْمِ ③
۴۔ جیندے بارے وچ او اختلاف کریندن۔	الَّذِي هُمْ فِيْهِ مُخْتَلِفُونَ ④
۵۔ سٹو انہیں کوں پتہ بگ ویسی	كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑤
۶۔ ول سٹو انہیں کوں پتہ بگ ویسی	ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ⑥
۷۔ کیا آساں زمین کوں وچھٹانئیں بنایا	اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مَهْدًا ⑦
۸۔ تے پہاڑیں کوں میخ آلی کار پورے سے۔	وَالْجِبَالَ اَوْدَادًا ⑧
۹۔ تے آساں تہاکوں جوڑے جوڑے پیدا کیتے	وَخَلَقْنٰكُمْ اَزْوَاجًا ⑨
۱۰۔ تے تہاڈی نندر کوں آرام کیتے	وَجَعَلْنَا لَكُمْ سُبَاتًا ⑩
۱۱۔ تے رات کوں لکاوٹ کیتے	وَجَعَلْنَا الْيَلَّ لِبَاسًا ⑪
۱۲۔ تے ڈینہہ کوں روزی کیتے بنائے	وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ⑫
۱۳۔ تے تہاڈے اتے آساں ست مضبوط آسمان بنائے۔	وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا سِدَادًا ⑬
۱۴۔ تے چکدار سمجھ بنائے سے۔	وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا ⑭
۱۵۔ تے گھاٹے جھڑو چر بہوں پانی لہائے سے	وَلانزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرِ مَاءً ثَمَّاجًا ⑮
۱۶۔ تاں جو اونڈے نال آساں داٹے تے سبزیاں کڈھوں	لِنُخْرِجَ بِهٖ حَبًّا وَّنَبَاتًا ⑯
۱۷۔ تے گھاٹے باغ	وَجَنَّتِ الْفَاكَا ⑰
۱۸۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ مقرر۔	اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ⑱
۱۹۔ جڈاں دھوتوں وچایا ویسی تے تساں ٹولیں ورج اوسو	يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ اَفْوَاجًا ⑲
۲۰۔ تے آساں کھل ڈوتا ویسی تے اودروازے دروازے تھی ویسی۔	وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا ⑳

۲۱. تے پہاڑ چلائے ولین تے اوریت بن ولین .
 ۲۲. بے شک دوزخ گھات درج
 ۲۳. تے منہ زوریں دا لکارہ .
 ۲۴. اونڈے وچ سالہا سال رہسن .
 ۲۵. اونڈے وچ نہ انہیں کول ٹھڈھ ملسی تے نہ ٹھڈھ پانی .
 ۲۶. سوائے بہوں تے پانی تے بہوں ٹھڈے پانی دے
 ۲۷. اے پوری پوری جزا ہوسی .
 ۲۸. بے شک او حساب دی امید نہ رکھیندے ہن .
 ۲۹. تے انہیں ساڈی آیات کول اصلو جھٹلایا ہانس
 ۳۰. تے ہرنے کول اسان گنیا ہوئے .
 ۳۱. عذاب چکھو اسان سوائے عذاب دے بی کس گال
 وچ تھا کول نہ ددھیوں .
 ۳۲. بے شک منعی لوکس کیتے کامیابی .
 ۳۳. باغ تے انگورن .
 ۳۴. تے ہی عمر دیاں جوان تریمتیں .
 ۳۵. تے پھلکدے ہوئے پیالے ہوسن .
 ۳۶. او اونڈے وچ نہ بے بودہ گاہیں سٹن تے
 نہ کوڑ .
 ۳۷. اے تیڈے رب ولو جزاء حساب دے مطابق عطاء .
 ۳۸. جیرھا آسمان تے زمین وارب تے جو انہیں دے
 وچکار اورھن فداء اونڈے سامنے الانہ سگسن .
 ۳۹. جڈاں روح تے فرشتے قطار وچ کھڑے ہوسن
 کوئی الانہ سگس سوائے اونڈے جینکوں اللہ رحمن
 اجازت ڈلیسی تے او ٹھیک گال کریسی .
 ۴۰. اے ڈینہہ آوئے جیرھا چاہے اپنے رب دو لکارہ
 بنا گھنے .

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝
 إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝
 لِلطَّٰغِيْنَ مَا بَاءَ ۝
 لِبَشِيْرٍ فِيْهَا اَحْقَابًا ۝
 لَا يَدْخُلُوْنَ فِيْهَا بَرْدًا وَّلَا شَرَابًا ۝
 اِلَّا حَمِيْمًا وَّعَسًا قَالًا ۝
 جَزَاءً وَّفَاكًا ۝
 اِنَّهُمْ كَانُوْا لَا يَرْجُوْنَ حِسَابًا ۝
 وَكَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا كِذٰبًا ۝
 وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنٰهُ كِتٰبًا ۝
 فَذُوقُوْا فَلَنْ نُّزِيْدَكُمْ اِلَّا عَذَابًا ۝

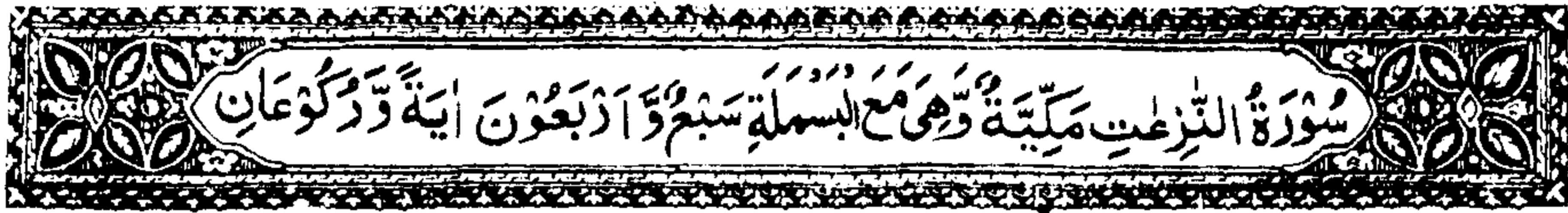
اِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ مَفٰزًا ۝
 حَدٰٓيِقَ وَاَعْنَابًا ۝
 وَكُوٰعِبَ اَثْرَابًا ۝
 وَكَانًا دِهٰاقًا ۝
 لَا يَسْعَوْنَ فِيْهَا لَعْوًا وَّلَا كِذٰبًا ۝

جَزَاءً مِّنْ رَّبِّكَ عَطَاً حِسَابًا ۝
 رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَاَلْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ
 لَا يَمْلِكُوْنَ مِنْهُ خِطَابًا ۝
 يَوْمَ يَقُوْمُ الرُّوحُ وَالْمَلٰٓئِكَةُ صَفًّا اَلَّا يَتَكَلَّمُوْنَ
 اِلَّا مَن اٰذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝

ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ اِلٰى رَبِّهِ
 مَا بَاءَ ۝

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكُفْرُ بَلِّغْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ①

۳۱۔ بے شک اسان تہا کوں کو لہر دے عذاب کیں بڑے جیرے بڑینہ آدمی بڑیکسی جو اول اگو تے پھٹیا ہوئی تے کافر آکسی انوس میں تے مٹی تھی ونجاں با۔

سورہ نزعت مکی تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیات تے ۲ رکوعن۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- وَالنَّازِعَاتِ غُرُقًا ②
وَالشَّاطِطِ نَسْكَاتًا ③
وَالسَّيْحَةِ سَهْجًا ④
فَالسَّيْقَتِ سَبْقًا ⑤
فَأَلْمَدَّتْ رِيبَ امْرَأٍ ⑥
يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ⑦
تَتَّبِعُهَا الرَّاغِفَةُ ⑧
قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ⑨
أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ⑩
يَقُولُونَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْخَافِرَةِ ⑪
وَإِذَا كُنَّا عِظَامًا تَخِرَّةً ⑫
قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ⑬
فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ⑭
فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ⑮
- ۱۔ شروع کریں اللہ دے نال نال جیرھا بنجے بڑیوں والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ دین دے علم کوں چکن آیاں جماعتاں گواہن۔
۳۔ تے ول گنڈھ پدھن آیاں جماعتاں گواہن۔
۴۔ پریں پریں تک ونجن آیاں جماعتاں۔
۵۔ تے ہک بڑو جھ کیں اگو ودھن آیاں جماعتاں گواہن۔
۶۔ ول دنیا دے کیں واسطے تجویزاں کریں گواہن۔
۷۔ جیرے بڑینہ جنگ کینے قوم تیار کر لسی۔
۸۔ ایندے بعد ہک بی گھڑی اوسی۔
۹۔ اول بڑینہ دل کبندے پٹے ہوسن۔
۱۰۔ اکیں بڑ کیں تلے ہوسن۔
۱۱۔ آکسن کیا اسان ولا پھلے پریں اپنے رستے تے ولا تے ویسوں۔
۱۲۔ کیا جلمے اسان گھیاں ہویاں بڑیاں تھی ویسوں۔
۱۳۔ آکسن ول اے تاں گھاٹے آلا دلہن۔
۱۴۔ اے جنگ دی نجر مضم ہک ڈر کاہ۔
۱۵۔ ایندے بعد اوسارے جنگ دے میدان وچ ہوسن۔
- ذات الاربع
ذات الاربع
ذات الاربع

- ۱۶۔ کیا تیں کنیں موسیٰ دی مجال آئی جو۔
- ۱۷۔ جیلھے اوں کوں پاک وادی طوبیٰ ورج اوں دے رب سبڑائیے
- ۱۸۔ تے آکھیس فرعون دو ورج بے شک او منہ زور تھی گئے۔
- ۱۹۔ تے آکھ کیا توں پاک تھیون چاہندیں۔
- ۲۰۔ تے میں تیکوں تیبڑے رب دا راہ بڑ کھالں تاں جو توں بڑیں۔
- ۲۱۔ موسیٰ ادنکوں وڈا نشان بڑ کھائے۔
- ۲۲۔ اوں انکار کیتے تے نافرمانی کیتی۔
- ۲۳۔ ول کنڈولا کے درک پئے۔
- ۲۴۔ لوک کھٹے کر کے منادی کرائی۔
- ۲۵۔ آکھیس میں تہا بڑا اچی شان آلا رب ہاں۔
- ۲۶۔ تے اللہ ادنکوں آخرت تے دنیا دے عذاب ورج پکڑ گدھے۔
- ۲۷۔ بے شک ایندے ورج بڑن والے کیتے عبرت۔
- ۲۸۔ کیا تہا کوں پیدا کرن او کھا یا آسمان کوں جینکوں خدا بٹائے۔
- ۲۹۔ ادنکوں بہوں اچا کیتے سی تے ول بے عیبا بٹائیں۔
- ۳۰۔ تے رات اندھاری بٹائی اس تے بڑو پہریں کوں ظاہر کیتے سی۔
- ۳۱۔ ول زمین اوں دے لبد و چھائی اس۔
- ۳۲۔ اوں دے وچو پانی تے گھا کڈھیں۔
- ۳۳۔ تے پہاڑ پورین سی۔
- ۳۴۔ اے تہا بڑے کیتے تے تہا بڑے بڑ بگڑیں کیتے سامان۔
- ۳۵۔ تے جیلھے وڈی آفت ادسی۔
- ۳۶۔ جیڑاں انسان اپنے عملیں کوں یاد کر لیں۔
- هَلْ أَمَّاكَ حَدِيثٌ مُّوسَىٰ ۝١٦
إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝١٧
إِذْ هَبَّ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۝١٨
فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَٰهٌ إِلَّا أَن تَزُكَّىٰ ۝١٩
وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ۝٢٠
فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ۝٢١
فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ۝٢٢
ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ۝٢٣
فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ۝٢٤
فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ۝٢٥
فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأُخْرَىٰ وَالْأُولَىٰ ۝٢٦
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ۝٢٧
إِنَّمَا أَشَدُّ خَلْقًا أَمَّ السَّمَاءِ بَنَاهَا ۝٢٨
رَفَعَ سَنَكهَا فَسَوَّاهَا ۝٢٩
وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ۝٣٠
وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا ۝٣١
أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ۝٣٢
وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ۝٣٣
مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنعَامِكُمْ ۝٣٤
فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ ۝٣٥
يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ مَا سَعَىٰ ۝٣٦

۳۷۔ تے دوزخ ڈیکھن والے دے کوہو کر ڈتی ویسی۔	وَ بُرِّدَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ۝
۳۸۔ تے میں منہ زوری کیتی	فَأَمَّا مَنْ كَفَّ ۝
۳۹۔ تے دنیاوی زندگی کوں چھگا سمجھا۔	وَأَثَرَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۝
۴۰۔ تے بے شک دوزخ اوندا لکاڑا ۷	فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ۝
۴۱۔ تے جیرھا اپنے رب دے مقام کنیں ڈرسی تے اپنے	وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ
آپ کوں گندی خواہشیں کنیں روکیسی۔	الْهَوَىٰ ۝
۴۲۔ تے بے شک جنت اوندا لکاڑا ۷	فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ۝
۴۳۔ او تیں کنیں اول گھڑی دا پچھدن جو کڈن اوسی۔	يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِلُهَا ۝
۴۴۔ تیکوں تے اندے ذکر نال کیا واسطہ۔	فِيمَا أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ۝
۴۵۔ اوندا چھیکڑی وقت خدا کوں پتہ ۷	إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا ۝
۴۶۔ توں تے معنی اونکوں ہوشیار کرن والا این جیرھا اوں	إِنشَاءً أَنْتَ مُنذِرٌ مِّنْ يُخَشِّهَا ۝
کنیں ڈردے۔	
۴۷۔ جیرھے ڈینہ اونکوں ڈیکھسن ایویں بگی جیویں او	كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يُلبِثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ
بک رات یا بک ڈینہ ریٹے ہون۔	ضُحًى ۝

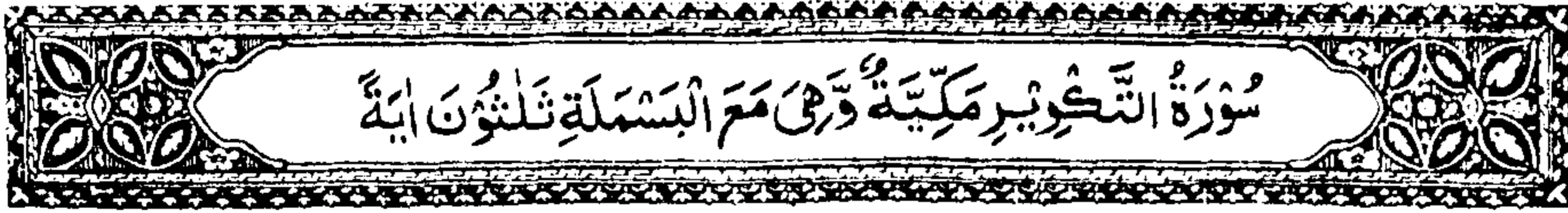
سورہ عبس مکی ۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیات تے بک رکوع۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ۷	عَبَسَ وَتَوَلَّى ۝
۲۔ متھے تے وٹ آندس تے منہ پھیر گدھس۔	أَن جَاءَهُ الْأَعْمَى ۝
۳۔ جو اوندو بک اندھا آئے۔	وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزْكَى ۝
۴۔ اے رسول تیکوں کیویں پتہ بگ سبگداہا جو ضرور پاک	
تھی ویسی۔	أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى ۝
۵۔ یا یاد کر لیس تے اے ذکر اونکوں فائدہ ڈیسی۔	

- ۴۔ کیا اے تمہی سگدے جو جیرھا بے پرواؤ۔
- ۵۔ توں اونڈو بہوں توجہ ڈیوں۔
- ۸۔ تیبڑے اتے کوئی ذمہ داری نیں جے اوپاک نیں
تھیندا۔
- ۹۔ تے جیرھا تیبڑو درکدا آئے۔
- ۱۰۔ تے اوڈر دا دی ہا۔
- ۱۱۔ تے توں اول کنیں بے پروائی کریندیں۔
- ۱۲۔ اے اصل غلطی قرآن بک نصیحت۔
- ۱۳۔ جیرھا نصیحت پکڑے
- ۱۴۔ قرآن عزت والیں صحیفیں وچ۔
- ۱۵۔ اچی شان والیں تے پاک (صحیفیں وچ ہے)۔
- ۱۶۔ جیرھے وڈے وڈے پنڈھ کرن والیں دے ہتھ وچن۔
- ۱۷۔ تے عزت والیں تے نیک لوکیں دے ہتھ وچن (وچن)
- ۱۸۔ انسان ہلاک تھوے کیجھا نا شکرا۔
- ۱۹۔ اللہ اونکوں کیرمی شے کنیں پیدا کیتے۔
- ۲۰۔ نطفے کنیں پیدا کیتس دل اندازہ بناؤس۔
- ۲۱۔ دل راہ سوکھی کیتی اس۔
- ۲۲۔ دل اونکوں مارکے قبر وچ رکھیس۔
- ۲۳۔ دل جیلھے چاہس جیندا کرلیس۔
- ۲۴۔ ستر انسان کوں جو حکم با اوں پورا نیں کیا۔
- ۲۵۔ او انسان اپنے کھائے دو ڈیکھے۔
- ۲۶۔ بے شک اسان اوندے اتے بہوں پانی وسائے۔
- ۲۷۔ دل اسان زمین کوں بہوں کھٹے۔
- ۲۸۔ تے اوندے وچ دانے پیدا کیتسے۔
- ۲۹۔ تے اگورتے سبزیاں۔
- ۳۰۔ تے زیتون تے کھیاں۔
- ۱۰ مَا عَلَيْنِكَ أَلَّا يَزُكِّيَ ۝
- ۱۱ وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَىٰ ۝
- ۱۲ وَهُوَ يَخْشَىٰ ۝
- ۱۳ فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّىٰ ۝
- ۱۴ كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۝
- ۱۵ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهَا ۝
- ۱۶ فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ۝
- ۱۷ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝
- ۱۸ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۝
- ۱۹ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝
- ۲۰ قَتَلَ الْإِنْسَانَ مَا أَكْفَرَهُ ۝
- ۲۱ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۝
- ۲۲ مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ۝
- ۲۳ ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ۝
- ۲۴ ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ۝
- ۲۵ ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشُرَهُ ۝
- ۲۶ كَلَّا لِنَا يَقِضُ مَا أَمَرَهُ ۝
- ۲۷ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَىٰ طَعَامِهِ ۝
- ۲۸ إِنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ۝
- ۲۹ ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۝
- ۳۰ فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ۝
- ۳۱ وَعَبَبًا وَقَضْبًا ۝
- ۳۲ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ۝

۳۱۔ تے گھاٹے باغ	وَحَدَّآبِقَ غُلْبًا ۱۰
۳۲۔ تے میوے تے سکاگھا پیداکتھے سے	وَفَاكِهَةً وَأَبَا ۱۱
۳۳۔ جیرھا ہتا بڑے تے نہا بڑے بڑنگریں کیتے سامان	مَتَاعًا لَكُمْ وَلَا نَعَامِكُمْ ۱۲
۳۴۔ تے جیلھے کن پاڑن آلا عذاب اوسی۔	فَإِذَا جَاءَتِ الضَّآئِقَةُ ۱۳
۳۵۔ جڈاں آدمی اپنے بھراکئیں بھجسی۔	يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ۱۴
۳۶۔ اپنی ماتے پیو کئیں۔	وَأُمِّهِ وَأَبْنَيْهِ ۱۵
۳۷۔ تے اپنی زال تے پوتریں کئیں بھجسی۔	وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ۱۶
۳۸۔ اول ڈینہہ ہر آدمی اپنے اپنے کھم وچ رڈھا پیا ہوسی (اپنے مرنے وچ نارہوسی)	لِكُلِّ امْرِيٍّ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ۱۷
۳۹۔ اول ڈینہہ کجھ منہ چھکن۔	وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ۱۸
۴۰۔ کھلے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔	ضَآئِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ۱۹
۴۱۔ تے کجھ منہ ہوسن انہیں تے مٹی ہوسی۔	وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ۲۰
۴۲۔ تے کالون انہیں دے منہ تے ہوسی۔	تَرَهَّقَهَا قَتَرَةٌ ۲۱
۴۳۔ ایٹھے لوک کافر تے بدکار ہوسن۔	أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجْرَةُ ۲۲

۱۰

سورہ تکویر کی ۲۲ آیتیں اسم اللہ نال ایندیاں ۳۰ آیتیں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیون والا تے بہوں مہربان۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱
۲۔ جیلھے سمجھ و بیج و لسی	إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۲
۳۔ تے جیلھے تارے دھندلا و لسن۔	وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ۳
۴۔ تے جیلھے پہاڑ ٹوریے و لسن۔	وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ۴
۵۔ تے بڑاچیاں بے کار تھی و لسن۔	وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۵
۶۔ بڑنگر کٹھے کیتے و لسن۔	وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ۶

- ۷۔ تے جیلھے سمندر رلا بڑتے ولین۔
۸۔ تے بندے آپت وچ بلا بڑتے ولین۔
۹۔ تے جیلھے جیندیاں پریجنن والیں دے متعلق پچھیا ولسی
۱۰۔ کیرھے گناہ وچ اونکوں ماریا ویندا ہا۔
۱۱۔ تے جیلھے کتاباں کھنڈا بڑتیاں ولین۔
۱۲۔ تے جیلھے آسمان دی کھل بہائی ولسی۔
۱۳۔ تے جیلھے دوزخ بھڑکائی ولسی۔
۱۴۔ تے جیلھے جنت کو لبو کر بڑتی ولسی۔
۱۵۔ ہر شخص کوں اوندا پتہ بگ ولسی ہواوں کیتا ہوسی۔
۱۶۔ میں گواہ بٹینداں جیرھے جیرھے ٹردیں ٹوں پچھوتے ہرٹ
ویندن۔

- ۱۷۔ تے نک دی سیدھ چلن تے جیرھے گھر وچ بہرہ ہندن
۱۸۔ تے رات گواہ جیلھے او ممکن تے اندی ہ۔
۱۹۔ تے فجر گواہ جیرمی نکدی ہ۔
۲۰۔ بے نمک لے رسول کریم دیاں گاہیں ہن۔
۲۱۔ طاقت والا تے عرش والے خدائے نزدیک عزت
والا ہ۔

- ۲۲۔ طاعت دے لائق ہے تے این دی ہے
۲۳۔ تے تہا بڑا ساتھی دیوانہ نیں۔
۲۴۔ اوں اونکوں کھلے آسمان تے بڑھے۔
۲۵۔ تے غیب دیاں خبراں بڑسن وچ شوم نیں۔
۲۶۔ تے اے مردود شیطان دا قول نیں۔
۲۷۔ تے تسار کنتے ویندے پئے ہ۔
۲۸۔ او تے محض عالمین کیتے نصیحت۔
۲۹۔ اوندے واسطے جیرھا سدھے راہ تے ٹرن چاہرے
۳۰۔ تے تسار اوں گال دی خواہش کر سگدے ہ جیرمی

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٧﴾
وَإِذَا الْنُفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٨﴾
وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُيِّلَتْ ﴿٩﴾
بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿١٠﴾
وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١١﴾
وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١٢﴾
وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿١٣﴾
وَإِذَا الْجَنَّةُ أُنزِلَتْ ﴿١٤﴾
عِلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ﴿١٥﴾
فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ﴿١٦﴾

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٧﴾
وَالْيَلِ إِذَا عَسَّسَ ﴿١٨﴾
وَالضُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٩﴾
إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٢٠﴾
ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢١﴾

مُقَاطَعِ ثُمَّ أَمِينٍ ﴿٢٢﴾
وَمَا صَاحِبُكُمْ بِبَجُنُونٍ ﴿٢٣﴾
وَلَقَدْ سَأَاهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ﴿٢٤﴾
وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٥﴾
وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٢٦﴾
فَأَيُّنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٧﴾
إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾
لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٩﴾
وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ

الْعَالَمِينَ ۱

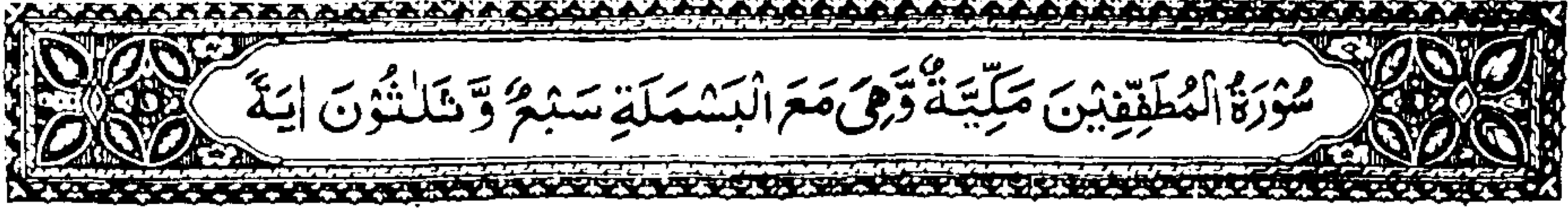
رب العالمین خدا چاہندے۔

سُورَةُ الْاِنْفِطَارِ مَكِّيَّةٌ ذُوهُنَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ عِشْرُونَ آيَةً

سورہ انفطار مکی ۲۰ آیتیں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
- ۱۔ شروع کرینا اللہ سے ناں نال جیرھا بن منگے ڈلوٹ
والا تے ول ول رحم کرن والا
۲۔ جیلھے آسمان پھٹ ویسے۔
۳۔ جیلھے تارے جھڑولین۔
۴۔ تے جیلھے سمندر چیریے ولین۔
۵۔ تے جیلھے قبراں پٹیاں ولین۔
۶۔ ہر شخص کوں پتہ بگ ولیسی جواول اگرتے بچھو پٹیا ہا
۷۔ اے انسان تیوں کیوں تیڈے عزت والے رب سے
بارے وچ دکھا ڈرتے۔
۸۔ جس تیوں پیدا کیتے ول درست کیتس ول طاقت
ڈرتی اس۔
۹۔ جیرھی شکل پسند کیتی اس تیوں بناؤس۔
۱۰۔ سنو تساں دین دا انکار کریندے۔
۱۱۔ تے بے شک تہاڈے اتے نگران۔
۱۲۔ شریف کھنڈ والین۔
۱۳۔ او جاڈن جوتساں کریندے۔
۱۴۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔
۱۵۔ تے گناہ گار بے شک دوزخ وچ ہوسن۔
۱۶۔ او جزا سزا دے ڈنہہ اوندے وچ سیٹے ولین۔
۱۷۔ او اول کیں مک نہ سگسن۔
- اِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ②
وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ③
وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ④
وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ⑤
عَلِمْتَ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ⑥
يَأْتِيهَا الْإِنْسَانُ مَا غَزَاكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ⑦
الَّذِي خَلَقَكَ فَسُوِّكَ فَعَدَلَكَ ⑧
فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ⑨
كَلَّا بَلْ شَكَّابُونَ بِالذِّينِ ⑩
وَأَنْ عَلَيْكُمْ لَحُفَظِينَ ⑪
كِرَامًا كَاتِبِينَ ⑫
يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ⑬
إِنَّ الْاِبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ⑭
وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ⑮
يُصَلُّونَهَا يَوْمَ الذِّينِ ⑯
وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ⑰

۱۸۔ تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہہ کیا ہے؟	وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ۝۱۸
۱۹۔ دل تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہہ کیا ہے؟	ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ۝۱۹
۲۰۔ جیرے ڈینہہ کوئی کچھ وی کہیں دے کم نہ آسگس تے سارا فیصلہ اللہ دے ہتھ ہوسی۔	يَوْمَ لَا تَمَلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ۝۲۰

سورة مطففين مکی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۷ آیتاں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیون والاتے ول دل رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝۱
۲۔ گھٹ تولن والیں کیتے تباہی۔	وَبِئْسَ لِلْمُطَفِّفِیْنَ ۝۲
۳۔ جیرے لوکیں کنیں تول کے گھندن تے پورا گھندن تے جلیے بہیں کول تول کے ڈیندن تے گھٹ کر ڈیندن۔	الَّذِیْنَ اِذَا اٰتٰوْا عَلٰی النَّاسِ یَسْتَوْفُوْنَ ۝۳ وَ اِذَا كَالُوْهُمۡ اَوْ وُزِنُوْهُمۡ یُخْسِرُوْنَ ۝۴
۴۔ کیا انہیں کول خیال نہیں جو او اٹھالے ولین۔	اَلَا یَظُنُّ اُولٰٓئِکَ اَنَّهُمْ مَّبْعُوْثُوْنَ ۝۵
۵۔ وڈے ڈینہہ کول۔	لِیَوْمٍ عَظِیْمٍ ۝۶
۶۔ جیرے ڈینہہ لوک رب العالمین خدا کیتے کھڑے تھی ولین۔	یَوْمَ یَقُوْمُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۝۷
۷۔ سٹوبے شک گناہ گاریں دا حکم ہمیشہ دی کتاب درج تے تیکوں کیا پتہ او ہمیشہ دی کتاب کیا ہے۔	کَلَّا اِنَّ کِتٰبَ الْفُجٰرِ لَفِیْ سَجِیْنٍ ۝۸ وَمَا اَدْرَاکَ مَا سَجِیْنٌ ۝۹
۸۔ اوکھی ہون کتاب۔	کِتٰبٌ مَّرْقُوْمٌ ۝۱۰
۹۔ انکار کرن والیں کیتے اوں ڈینہہ تباہی۔	وَبِئْسَ لِّلْمُکَذِّبِیْنَ ۝۱۱
۱۰۔ جیرے جزا سزا دے ڈینہہ دا انکار کریندن۔	الَّذِیْنَ یُکَذِّبُوْنَ بِیَوْمِ الدِّیْنِ ۝۱۲
۱۱۔ تے اوندا انکار محض اوہے کریندن جیرے حد کنیں ودھن ولے تے بہوں گناہ گارن۔	وَمَا یُکَذِّبُ بِہٖ اِلَّا کُلُّ مُعْتَدٍ اٰثِیْمٍ ۝۱۳

- ۱۳۔ جیلھے اونکوں ساڈی آیات پڑھ کے سٹایاں ویندن
آبدن اے پیدے لوکس دے قہے ہن۔
- ۱۵۔ سٹو اصل انہیں دے ولیں تے زنگ بگ گئے انہیں
دے عملیں دی وجہ نال۔
- ۱۶۔ سٹو بے شک او اوں ڈینہ اپنے رب کنیں پریں
رکھے ولین۔
- ۱۷۔ دل بے شک او دوزخ وچ پٹھے ولین۔
- ۱۸۔ دل آکھا ولی ایلھو با جیند اتساں انکار کریندے
پا دے۔
- ۱۹۔ سٹو بے شک نیک لوکس کیتے "علین" وچ۔
- ۲۰۔ تیکوں کیا پتہ اے "علیون" کیا ہے؟
- ۲۱۔ نکھی ہوئی کتاب۔
- ۲۲۔ اللہ دے قریبی اونکوں ڈیکھسن۔
- ۲۳۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔
- ۲۴۔ جاچیں تے ڈہدے بیٹھے ہوسن۔
- ۲۵۔ انہیں دے چہرے تے توں خوشی دی سرسبزی ڈیکھیں۔
- ۲۶۔ بند شراب انہیں کوں پلائی ولیسی۔
- ۲۷۔ جیندے چھیکڑ وچ مشک ہوسی تے ہی نشے
خواہش کرن آلیں کوں خواہش کرنی چاہی دی۔
- ۲۸۔ تے اوندے وچ "تسنیم" ملی ہوئی ہوسی۔
- ۲۹۔ چہترے جیندے وچ قریبی لوک پسین۔
- ۳۰۔ بے شک مجرم منومنیں تے کھلنے ہن۔
- ۳۱۔ تے جیلھے او انہیں دے نال لنگھدے ہن انہیں
دو اشارے کریندے ہن۔
- ۳۲۔ تے جیلھے گھر آلیں دو ولدے ہن اکڑیندے ہن
- إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ ﴿۱۳﴾
- كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۱۵﴾
- كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ﴿۱۶﴾
- ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ﴿۱۷﴾
- ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿۱۸﴾
- كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْإِبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿۱۹﴾
- وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿۲۰﴾
- كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿۲۱﴾
- يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿۲۲﴾
- إِنَّ الْإِبْرَارِ لَفِي نَعِيمٍ ﴿۲۳﴾
- عَلَى الْأَرْآئِكِ يَنْظُرُونَ ﴿۲۴﴾
- تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿۲۵﴾
- يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَّخْتُومٍ ﴿۲۶﴾
- خِتَمُهُ مِسْكٌَ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ
الْمُتَنَافِسُونَ ﴿۲۷﴾
- وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿۲۸﴾
- عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿۲۹﴾
- إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا
يَضْحَكُونَ ﴿۳۰﴾
- وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامِرُونَ ﴿۳۱﴾
- وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا

فَكَهَيْنَ ۝

۳۳۔ جیلے انہیں کوں ڈبہ سے بن آہدے بن بیشک اے گمراہ بن۔	وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ۝
۳۴۔ انہیں تے نگران بٹنا کے نیس بہٹھے گئے۔	وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَفِظِينَ ۝
۳۵۔ تے اچ مومن کافر تے کھلے پین۔	فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ۝
۳۶۔ ہمانچیں تے ڈبہ سے پین۔	عَلَى الْأَرْآئِكِ يَنْظُرُونَ ۝
۳۷۔ تے کیا کافر تے کوں اوہر بدلہ نیس ملیا جو اوکریندے ہن۔	هَلْ تُوْبَ الْكُفَّارِ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝

سورة الشقاق مکی ۲۷ آیتیں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن گئے ڈیون والاتے ول دل رحم کرٹ والا۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
۲۔ جیلے آسمان پھٹ ویس۔	إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ۝
۳۔ تے اپنے رب دوکن لیس تے اے اوڈے اتے فرین۔	وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝
۴۔ تے جیلے زمین ودھائی ویس۔	وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ۝
۵۔ تے جو اوڈے وچ باہر وکڈہ سیس تے خالی تھی ویس۔	وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ۝
۶۔ تے اپنے رب دوکن لیس تے اے اوڈا فرین۔	وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝
۷۔ اے انسان بے شک توں پورے زور نال خدا دو ونجن والا ہو تے ول اوکنوں ملن والا ایں۔	يَأْتِيهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحًا مُتْلِقِيهِ ۝
۸۔ تے جیکوں اعمال نامہ سچے بہتہ وچ ڈتا ویس۔	فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بَيِّنَاتٍ ۝
۹۔ اول کنیں جلدی سوکھا حساب گھن گدھا ویس۔	فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا نَّاسِرًا ۝

- ۱۰۔ تے او اپنے ٹپہر دو خوش خوش ولس۔
- ۱۱۔ تے جینکوں اعمال نامہ اوندی کتہ پکھو ڈٹا ویس
- ۱۲۔ او اپنے منہ نال تباہی کوں سہ لیس۔
- ۱۳۔ تے بھڑکدی بھا وچ سٹیا ویس۔
- ۱۴۔ بے شک اور اپنے ٹپہر وچ بہوں خوش ہا۔
- ۱۵۔ اوندا خیال با اول تے مصیبت نہ اوسی۔
- ۱۶۔ سٹو اوندا رب بے شک اونکوں ڈہرا کھرا ہا۔
- ۱۷۔ سمجھ دی لالی کوں گواہ بنیداں۔
- ۱۸۔ تے رات کوں جیلھے او ہر شے ولہیٹ تے لگا گھدی
- ۱۹۔ تے چند کوں جیلھے او پورا تھی ونجے۔
- ۲۰۔ تہاں ضرور ہولے ہولے انہیں حالین تے پجسو
- ۲۱۔ انہیں کوں کیا تھی گئے او منیدے نیں۔
- ۲۲۔ تے جیلھے انہیں کوں قرآن پڑھ کے سٹیا ونجے او سجدہ نیں کریندے۔
- ۲۳۔ اصل کافر تے انکار کریندن۔
- ۲۴۔ اللہ بہوں جاڈے جو او گنیدن۔
- ۲۵۔ توں انہیں کوں ڈکھ ڈیوٹ والے عذاب دی خبر ڈے۔
- ۲۶۔ سوائے انہیں لوکیں دے جیرھے منیدن تے چنگے عمل کریندن انہیں کیتے نہ ختم تھیرن والا اجر۔

مخالفة اعدائنا من

السجدۃ

۹

وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ۝
 فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۝
 وَيَصْلِي سَعِيرًا ۝
 إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝
 إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ۝
 بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ۝
 فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ ۝
 وَالْبَيْلِ وَمَا وَسَقِ ۝
 وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقِ ۝
 لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ۝
 فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝
 وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۝
 بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يَكْذِبُونَ ۝
 وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ۝
 فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۝
 إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
 أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝

سُورَةُ الْبُرُوجِ مَكِّيَّةٌ وَرَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

سورۃ بروج مکی ۲۷ آیتیں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جبرہا بن منگے ڈیون والاتے دل ول رحم کرن والا ۶۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۲۔ برجیں آلا آسمان گواہ۔	وَالتَّسَاءِذَاتِ الْبُرُوجِ ①
۳۔ تے او ڈینہ جیند او عدہ ۶ گواہ۔	وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ①
۴۔ تے گواد تے جیندی گواہی ڈتی گئی ۱۶ اودی۔	وَشَٰهِدٍ وَمَشْهُودٍ ①
۵۔ گھڑیں آلے تباہ تھی گئیں۔	قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ①
۶۔ جبرہ بل سٹ کے بھا جھڑکیندے ہن۔	النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ①
۷۔ چلھے او بھا دے نال بیٹھے ہن۔	إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ①
۸۔ تے او جو مومنین نال کریندے پئے ہن انہیں دے دل گواہ ہن۔	وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ①
۹۔ او انہیں کین محض اس واسطے رُسین تے کاوڑین ہو او غالب تے صفتیں والے اللہ کوں میندے ہن۔	وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَنِيفِ ①
۱۰۔ او خدا جیندے واسطے بے آسمان تے زمین دی بادشاہت تے اللہ ہر چیز کوں ڈبدا پئے۔	الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ①
۱۱۔ بے شک جہنیں مومن مردیں تے مومن تریمتیں کوں عذاب ڈرتے ول توبہ وی نہیں کیتی انہیں کیتے دوزخ دا عذاب تے انہیں کیتے ساڑن والا عذاب۔	إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ①
۱۲۔ بے شک مومن جہنیں نیک عمل کیتن انہیں کیتے باعن جیندے وچ نہراں و بندیاں پین لے بہوں وڈی کامیابی ۶۔	إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّٰتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذٰلِكَ الْقَوْرُ الْكَبِيرُ ①
۱۳۔ بے شک تیبڑے رب دی پکڑ سخت۔	إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ①

۱۳۔ بے شک او شروع کریندے تے ولا ولا عذاب ڈیندے۔	إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ ۱۳
۱۵۔ تے او بخشش والاتے پیار کرن والاوی ہے۔	وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ ۱۵
۱۶۔ عرش مجید والا۔	ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ۱۶
۱۷۔ جو چاہندے او کبر کے رہندے۔	فَعَالٌ لِّبَاطِرٍ رِّئِيسٌ ۱۷
۱۸۔ کیا تیں کنیں لشکر دی خبر نہیں آئی۔	هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ۱۸
۱۹۔ فرعون تے خود دی۔	فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ۱۹
۲۰۔ اصل کافر بر حال ورج انکار کریندن۔	بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ۲۰
۲۱۔ تے اللہ انہیں کوں بچھو کنیں ولہیٹ گھنسی۔	وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ۲۱
۲۲۔ اصل او قرآن مجید۔	بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ۲۲
۲۳۔ جیرھا محفوظ تھن ورج۔	فِي نُوحٍ مَّحْفُوظٍ ۲۳

سُورَةُ الطَّارِقِ مَكِّيَّةٌ وَرَهَى مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَمَانِي عَشْرَةَ آيَةً

سورة طارق مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۸ آیتاں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱
ڈیون والاتے ول ول رحم کرن والا۔	وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۲
۲۔ آسمان تے فجر دے تارے گواہن۔	وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۳
۳۔ تیکوں کیوں پتہ ء فجر دا تارا کیا ہے۔	النَّجْمِ الثَّاقِبِ ۴
۴۔ وہوں چمکن والا تارا۔	إِنَّ كُلَّ نَفْسٍ لِّتَأْعَلِيهَا حَافِظٌ ۵
۵۔ ہر انسان تے ہک نہ ہک نگراں مقرر۔	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۶
۶۔ انسان ڈیکھے تے سہی کیرمی شے کنیں پیدا کیا گئے۔	خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۷
۷۔ او اچھل دے پان کنیں پیدا کیا گئے۔	يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۸
۸۔ جیرھا پسلیں تے کنڈ دی ٹہیں وچو نکل دے۔	إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۹
۹۔ بے شک او اونکوں ولا ولاون تے قادر۔	

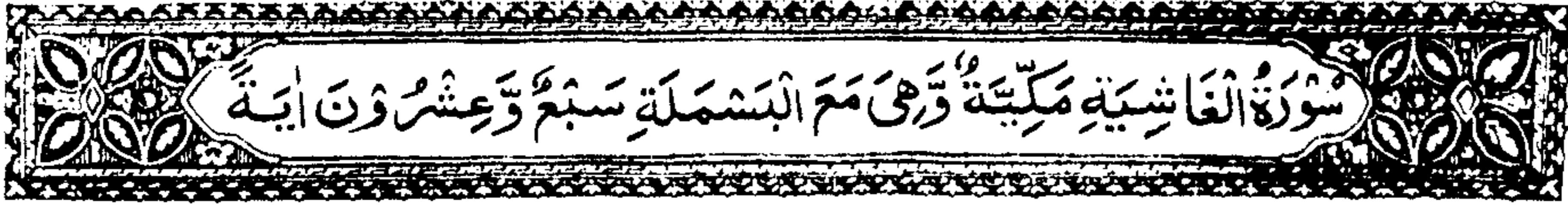
- یَوْمَ تَبْلَى السَّرَابِ ۱۰
فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ۱۱
وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ۱۲
وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصُّدَعِ ۱۳
إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ۱۴
وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ۱۵
إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ۱۶
وَآكِيدُ كَيْدًا ۱۷
فَإِهْلِكُ الْكَافِرِينَ أَهْلَهُمُ رُوَيْدًا ۱۸
- ۱۰۔ جڈاں راز ظاہر تھیں۔
۱۱۔ اونڈے کہتے نہ طاقت ہوسی تے نہ امدادی۔
۱۲۔ دل دل و سن ۲ لا جھڑ گواہ۔
۱۳۔ تے پھٹ و نچن والی زمین گواہ۔
۱۴۔ بے شک اے پھیکڑی تے پکی گال۔
۱۵۔ اے کمزور کلام نہیں۔
۱۶۔ بے شک او تدبیراں کریندن۔
۱۷۔ تے میں وی تدبیراں کرینداں۔
۱۸۔ تے توں کافریں کوں و تھی بڑے کجھ بڑینہ دی و تھی بڑے۔

سُوْرَةُ الْأَعْلَىٰ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ عِشْرُونَ آيَةً

سورة اعلیٰ مکی ۲۰ آیتاں۔

- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱
سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَىٰ ۲
الَّذِي خَلَقَ فَسُوًى ۳
وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ ۴
وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ ۵
فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَىٰ ۶
سُنْفِرُنَا فَلَا تَنسَىٰ ۷
إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ۸
وَنُبَشِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ ۹
- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال میر صاحبن منگئے
بڑیوں والا تے بہوں مہربان۔
۲۔ اپنے اچی شان والے رب دی تسبیح کر۔
۳۔ میں پیدا کیتے تے درست کیتس۔
۴۔ تے جسیں اندازہ مقرر کیتے تے ہدایت بڑتی اس۔
۵۔ تے میں گھا کڈ بیٹے
۶۔ تے دل اونکوں کالا چورا کر بڑتس۔
۷۔ اساں تیکوں پڑھیسوں تے توں بھلیس نہ۔
۸۔ سوائے اونڈے جو اللہ چاہے بے شک او جانڈے
ہر ظاہر تے کئی ہونی گال کوں۔
۹۔ کامیابی اساں تیڈے کیتے سوکھی کر بڑھیسوں۔

- ۱۰۔ توں نصیحت کر بے شک نصیحت فائدہ بڑی دے۔
 ۱۱۔ جیرھا ڈردے او ضرور نصیحت پکڑ لے۔
 ۱۲۔ تے جیرھا بزنخت او پر س رہ ویسی۔
 ۱۳۔ جیرھا وڈی بھا وچ سٹیا ویسی۔
 ۱۴۔ ول او ندے وچ او نہ مرسی تے نہ زبھی۔
 ۱۵۔ جیرھا پاک بُسی او کامیاب تھی ویسی۔
 ۱۶۔ تے اپنے رب دانان گھنسی تے نماز پڑھا رہ گیا
 ہو سی۔
 ۱۷۔ اصل تساں دنیاوی زندگی کوں زیادہ چنگا جانڈے۔
 ۱۸۔ تے آخرت ہوں چنگی تے باقی رہن والی۔
 ۱۹۔ بے شک اے کمال پہلے صحیفیں وچ وی ہائی پئی۔
 ۲۰۔ ابراہیم تے موسیٰ دے صحیفیں وچ۔
- فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ①
 سَيَذَكِّرْ مَنْ يَخْشَىٰ ②
 وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَىٰ ③
 الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ④
 ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَخْيَىٰ ⑤
 قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّىٰ ⑥
 وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ⑦
 بَلْ تُؤَثِّرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ⑧
 وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ⑨
 إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ⑩
 صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ ⑪

سورة غاشية مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۷ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مٹکے ڈیون
 والائے ول ول رحم کرن والا۔
 ۲۔ کیا تیکوں اون مہبت دی خبر نہیں ملی۔
 ۳۔ جڈاں منہ لتتے پئے ہوسن۔
 ۴۔ محنت کریندے پئے ہوسن تھکے پئے ہوسن۔
 ۵۔ تے او جماعت جھڑکدی بھا وچ پہسی
 ۶۔ اپلے چشمے وچ پانی انہیں کوں پلایا ویسی۔
 ۷۔ انہیں کوں سوائے گھادے بیا کوئی کھانا نہ ملی۔
 ۸۔ نہ او موٹا کر لسی تے نہ کچھ وچ فائدہ ڈلیسی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ②
 وَجُوهُ يَوْمٍ ذَخِيعَةٍ ③
 عَامِلَةٌ تَأْتِبَةٌ ④
 تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً ⑤
 تُسْفَى مِنْ عَيْنِ آيَةٍ ⑥
 لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيحٍ ⑦
 لَا يُسْنُّ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ⑧

- ۹۔ تے کجھ مزہ اوں ڈینہہ خوش ہوسن۔
 ۱۰۔ اپنی کوشش تے انہیں کون تسلی ہوسی۔
 ۱۱۔ او اچی جنتیں وچ رہسن۔
 ۱۲۔ اونڈے وچ بے ہودہ گاہیں نہ سُنسن۔
 ۱۳۔ اونڈے وچ دہندے چٹھے ہوسن۔
 ۱۴۔ اونڈے وچ اپنے اپنے تخت ہوسن۔
 ۱۵۔ تے آب خورے لاتھے ہوسن۔
 ۱۶۔ تے وہانے قطاریں وچ پئے ہوسن۔
 ۱۷۔ تے قالیناں دچھیاں پیاں ہوسن۔
 ۱۸۔ کیا او ڈہدے نیں اٹھ کوں کیوں پیدا کیتا گئے۔
 ۱۹۔ تے آسمان کوں کیوں اچا کیتا گئے۔
 ۲۰۔ تے پہاڑیں کوں کیوں ٹھوک کے پوریا گئے۔
 ۲۱۔ تے زمین کوں کیوں سدھا کیتا گئے۔
 ۲۲۔ توں نصیحت کر تو بعض نصیحت کرن والا ہوں۔
 ۲۳۔ توں انہیں تے دروغہ نوہیں۔
 ۲۴۔ بے شک جیرھے کنڈولین نے انکار کر لیں۔
 ۲۵۔ تے اللہ اونکوں وڈا عذاب ڈلے۔
 ۲۶۔ بے شک او ساڈو دلین۔
 ۲۷۔ تے دل انہیں دا حساب گھنٹ ساڈاکم۔
- وَقَدْ لَزِمَ
 وَنَازِقٌ مَّصْفُوفَةٌ ۱۶
 وَزَرَائِبُ مَبْتُوثَةٌ ۱۷
 أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۱۸
 وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۱۹
 وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۲۰
 وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۲۱
 فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۲۲
 لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٌ ۲۳
 إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ۲۴
 فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۲۵
 إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۲۶
 ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۲۷

سُورَةُ الْفَجْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ إِحْدَى وَثَلَاثُونَ آيَةً

سورة فجر کی آیتیں بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیتیں۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن مینگے
 ڈیون والائے ول ول رحم کرن والا۔
 ۲۔ فجر گواہ۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

وَالْفَجْرِ ②

- ۳۔ تے بڑا راتیں گواہ ہوں۔
 ۴۔ تے ہک بھنت تے ہک طاق وی۔
 ۵۔ تے رات وی جیر صی ٹر پڑے۔
 ۶۔ کیا ایندے وچ سیاٹے کیتے کوئی گواہی ہو۔
 ۷۔ کیا تیکوں پتہ ہو تیڈے رب نے عاد قوم نالی کیا کیتے۔
 ۸۔ ارم قوم جو وڈی وڈی ماٹیں والی ہائی۔
 ۹۔ اینجھی قوم پہلے اتھاں پیدا وی نہ کیتی گئی ہائی۔
 ۱۰۔ تے ثمود دا وی جیر صی پتھر ترور کے اپنے ٹکان بٹیندے ہن۔
 ۱۱۔ تے فرعون وی جیرھا پہاڑیں دا مالک ہا۔
 ۱۲۔ جنہیں ملک وچ فساد مچایا ہویا ہا۔
 ۱۳۔ تے فساد وچ ودھدے نکلے۔
 ۱۴۔ تیڈے رب انہیں تے عذاب دا سوٹا ماریٹے۔
 ۱۵۔ بے شک تیڈا رب توہ وچ۔
 ۱۶۔ تے ڈیکھ انسان کوں جیلھے اندار ب ازمیندے اوندی عزت کریندے تے نعمتاں ڈیندے تے او آہرے میڈے رب میڈی عزت کیتی ہو۔
 ۱۷۔ تے جیلھے اول کوں ازمیندے تے اندازرق تنگ کر ڈیندے تے او آہرے میڈے رب میکوں ذلیل کیتے۔
 ۱۸۔ سٹو اصل لتاں یتیم دی عزت نوہے کریندے۔
 ۱۹۔ مسکین دی روٹی کیتے توجہ نوہے ڈویندے۔
 ۲۰۔ تے وراثت دا مال خوب کھندے ہو؟
 ۲۱۔ تے مال نال بہوں محبت کریندے ہو؟
 ۲۲۔ سٹو جیلھے زمین کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈنا ویسی۔
- وَلَيَالٍ عَشِيرٌ
 وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ
 وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرٌ
 هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرِ
 أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ
 إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ
 الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ
 وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ
 وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ
 الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْبِلَادِ
 فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ
 فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ
 إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْبِرْصَادِ
 فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَ
 نَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ
 وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ
 رَبِّي أَهَانَنِ
 كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ
 وَلَا تَحْضُونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمَسْكِينِ
 وَتَأْكُلُونَ الشُّرَاتِ أَكْلًا لَسًّا
 وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَنًّا
 كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا

۲۳۔ تے تیز بارب اوسی تے فرشتے قطاریں وچ کھڑے ہوسن
۲۴۔ تے دوزخ کو لہو آندی ویسی تے جڈاں انسان نصیحت
حاصل کرن چاہسی تے اے وقت نصیحت کتیں فائدہ
چاؤن دانہ ہوسی۔

۲۵۔ او آکھس افسوس میں اپنی زندگی کیتے کجھ پھٹیا ہوئے ہا۔
۲۶۔ تے اوں ڈینہہ نہ کوئی او ہر جہاں عذاب ڈیسی
۲۷۔ تے نہ او ہر جہیں کوئی پکڑ کر لیس۔
۲۸۔ اے نفس جس تسلی پاگدھی ہے۔
۲۹۔ توں اپنے رب دوول آ توں اوں کنیں خوش او
تیں کنیں خوش۔

۳۰۔ میڈے بندیں وچ شامل تھی ونج۔
۳۱۔ تے ول میڈی بہشت وچ پہنچ ونج۔

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۱۳
وَجِئْنَا بِبُيُوتِكُمْ بِيَوْمِكُمْ ۱۴
يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ
الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ۱۵

يَقُولُ لِيَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ۱۶
فِيَوْمِئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ۱۷
وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ ۱۸
يَأْتِيهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۱۹
ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ۲۰

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۲۱
وَادْخُلِي جَنَّتِي ۲۲

سُورَةُ الْبَلَدِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ إِحْدَى وَعِشْرُونَ آيَةً

سورة بلد مکی ۶ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۱ آیتاں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ جے نال نال جیرھا بن منگئے ڈیوں
والا تے ول ول رحم کرن والا۔
۲۔ میں این شہر کوں گواہ بنینداں۔
۳۔ تے توں این شہر وچ ضرور ولسیں۔
۴۔ تے پیو پتر وی گواہن۔
۵۔ اسان انسان کوں محنت کرن والا بٹائے۔
۶۔ اوندا کیا خیال جو اوندے اتے کہیں دازور نیس چل
سگدا۔
۷۔ آہرے میں ڈھیریں دے ڈھیر مال لٹوا بڑتے۔

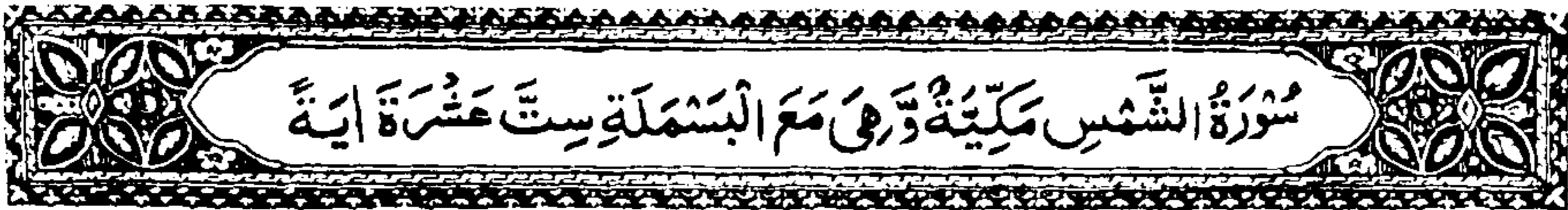
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ②
وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ③
وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدٌ ④

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ⑤
أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ⑥

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ⑦

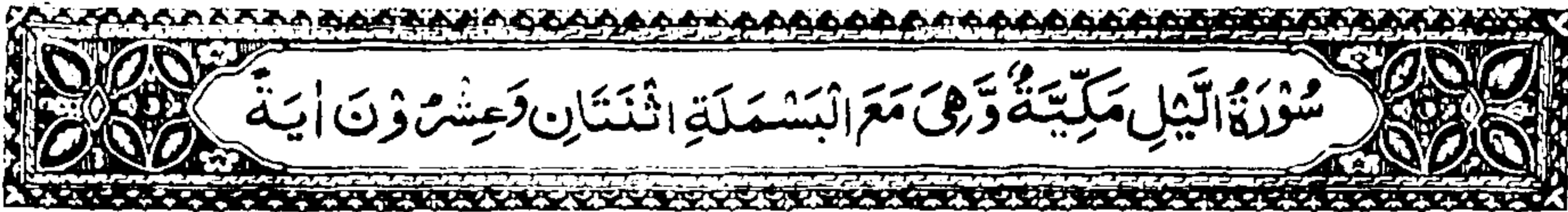
- ۸۔ اوندا کیا خیال اونکوں کوئی بڑیکھن والا نہیں۔
 ۹۔ کیا اسال اوندیاں بڑو اکھیں نیئیں بنایاں۔
 ۱۰۔ زبان تے بڑو تھوڑ۔
 ۱۱۔ تے اونکوں بڑو رستے بڑکھائے۔
 ۱۲۔ او (دل وی) چوٹی تے نیئیں چڑھیا۔
 ۱۳۔ تیکوں کیا پتہ او چوٹی کیا ہے؟
 ۱۴۔ ہک بانھے کوں آزاد کرٹی۔
 ۱۵۔ یا مبکھ دے بڑینہ روٹی کھواوٹی۔
 ۱۶۔ یتیم کوں جیرھا سکا ہوئے۔
 ۱۷۔ یا مسکین کوں جیرھا بیٹی تے پیا ہوئے۔
 ۱۸۔ ول اے انہیں و چوبن و نچے ہا جیرھے ایمان
 ایندن تے ہک بڑو بھے کوں صبر دی تے رحم کرن دی
 نصیحت کریندن۔
 ۱۹۔ لے سچے پاسے آرن۔
 ۲۰۔ تے جیرھے ساڈی آیات دا انکار کریندن اوکھے
 پاسے آرن۔
 ۲۱۔ انہیں کیتے بھٹی دی بھادی سزاو۔
- اِيْحَسِبُ اَنْ لَّمْ يَرَوْهُ اَحَدٌ ۙ
 اَلَمْ نَجْعَلْ لَهٗ عَيْنَيْنِ ۙ
 وَ لِسَانًا وَ شَفَتَيْنِ ۙ
 وَ هَدَيْنَهٗ السَّبِيْلَ ۙ
 فَلَا اقْتَحَمَ الْعُقَبَةَ ۙ
 وَ مَا اَدْرٰكَ مَا الْعُقَبَةُ ۙ
 فَكُ رَقَبَةً ۙ
 اَوْ اَطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ۙ
 يَتِيْمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ۙ
 اَوْ مَسْكِيْنًا ذَا مَتْرَبَةٍ ۙ
 ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ تَوَّصَّوْا
 بِالصَّبْرِ وَ تَوَّاصَّوْا بِالْمَرْحَمَةِ ۙ
 اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْيَمِيْنَةِ ۙ
 وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِنَا هُمْ اَصْحَابُ الشِّمَّةِ ۙ
 عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّوَصَّدَةٌ ۙ

سورة الشمس مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۶ آیتاں۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے بڑیوں
 والائے دل ول رحم کرن والا۔
 ۲۔ سمجھ تے کانا بڑینہ دا گواہن۔
 ۳۔ تے چندر جیرھا سمجھ دے پچھو اندے۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۙ
 وَ الشَّمْسِ وَ ضُحٰیہَا ۙ
 وَ الْقَمَرِ اِذَا تَلٰہَا ۙ

۳۔ تے ڈینہہ جیلھے او سمجھ کون ظاہر کریندے۔	وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا ۱
۵۔ تے رات جیلھے اونکوں لکا ڈیندی ۶۔	وَالْبَيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ۲
۶۔ تے آسان تے اونرے بناون کون وی۔	وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ۳
۷۔ تے زمین تے اوندا وچھاون	وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ۴
۸۔ تے نفس تے اوندا بے عیب بناون۔	وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۵
۹۔ جینکوں اللہ سیس نیکی تے بدی ہر شے مڑس ڈتی ۶۔	فَالْهَمَّهَا فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۶
۱۰۔ اے سب گواہن، جیرھا نفس کون پاک کر لیس او کامیاب تھیس۔	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ۷
۱۱۔ تے جیرھا مٹی وچ بہسی او ناکام تھیس۔	وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ۸
۱۲۔ تمود اپنی من زوری نال انکار کیتے۔	كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۹
۱۳۔ جیلھے انہیں دا ہک بزدخت کھڑا تھے۔	إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ۱۰
۱۴۔ اونکوں اللہ دے رسول آکھئے اے اللہ دی ڈاچی ۶۔	فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۱۱
اونکوں پانی پیون ڈیود لے نشان ا	
۱۵۔ انہیں انکار کیتا تے اوندیاں خچاں کپ ڈتیاں تے	فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهُنَّ فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ
انہیں تے اللہ دا عذاب لٹھاتے اوں اپنی تدبیر پوری کیتی۔	رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ۱۲
۱۶۔ ایویں او مکہ آلیں دے انجام دی وی پرواہ نہ کر لیس۔	وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۱۳

سورة بیل مکی ۲۰ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۲ آیتاں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیون	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱
والا تے دل دل رحم کرن والا ۶۔	
۲۔ رات گواہ جیلھے او چھا ونجے۔	وَالْبَيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ۲
۳۔ ڈینہہ گواہ جیلھے او ظاہر تھی ونجے۔	وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ۳

- ۳۔ تے جیرھا اوں نرتے مادی بٹائی ۽ او وی گواہ۔
 ۵۔ بے شک تہا بڑیاں کوششتاں انجوا بنج۔
 ۶۔ جیرھا خدای راہ وچ بڑیسی تے بڑی۔
 ۷۔ تے نیک گال دی تصدیق کر لیس۔
 ۸۔ اونڈے کیتے اساں ہر گال سوکھی کر لیسوں۔
 ۹۔ تے جیرھا شرمائی کر لیس تے بے پردائی۔
 ۱۰۔ تے نیک گال دا انکار کر لیس۔
 ۱۱۔ اساں اونڈے کتے ہر گال اوکھی کر لیسوں۔
 ۱۲۔ تے جیلھے او تباہ تھیون لگاتے اوندا مل کبیں کم
 نہ اوسی۔

- ۱۳۔ بے شک ہدایت ساڈے ذمے ہے۔
 ۱۴۔ تے شروع دی تے ا فیروی ساڈے ہتھ وچ۔
 ۱۵۔ میں تہا کوں جھوٹا کدی بھانئیں ہوشیار کر بڑتے
 ۱۶۔ اونڈے وچ محض او بد بخت سیسی۔
 ۱۷۔ جیرھا انکار کر لیس تے کٹھولیس۔
 ۱۸۔ تے متقی بچا یا ویسی۔
 ۱۹۔ جیرھا اپنا مال خرچ کر کے پاک کریندے۔
 ۲۰۔ اونڈے اتے کہیں دا احسان نہیں ہوندا جیندا اوں
 بدلہ بڑیونا ہوئے۔
 ۲۱۔ سوائے اپنے اچی شان والے رب دی خوشی دی خاطر
 ۲۲۔ تے خدا اوں کئیں ضرور راضی تھیسی۔

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۙ
 إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَىٰ ۝
 فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ۙ
 وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ۙ
 فَسَنِيئْتُهُ لِلْيُسْرَىٰ ۝
 وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ۙ
 وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ۙ
 فَسَنِيئْتُهُ لِلْعُسْرَىٰ ۝
 وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۝

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ۙ
 وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۝
 فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۙ
 لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ۙ
 الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۙ
 وَسَيَجْتَنِبُهَا الْأَتْقَى ۙ
 الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ۙ
 وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰ ۙ
 إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ۙ
 وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۙ

سُورَةُ الضُّحَىٰ مَكِّيَّةٌ وَرَهَىٰ مَعَ الْبِسْمَلَةِ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

سورة ضحیٰ مکی ۱۲ آیتوں کے ساتھ بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیتوں۔

۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیون والاتے ول ول رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱
۲۔ بکھدا ڈیونہ گواہ۔	وَالضُّحٰی ۲
۳۔ تے رات جلمے او ہر شے لکا ڈیوے۔	وَ الْبَلٰی اِذَا سَجٰی ۳
۴۔ تیبڈے رب تیکوں نیس چھوڑیا تے نہ ناراض تھئے	مَا وَّ ذَعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰ ۴
۵۔ تے تیبڈی اخیر تیبڈے شروع کنیں چنگی۔	وَلَا اٰخِرَةَ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْاَوَّلٰی ۵
۶۔ تیبڈا رب تیکوں ضرور ڈیسی جیندے نال تول خوش تھیسیں۔	وَ لَسَوْفَ يُعْطِيْكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰ ۶
۷۔ کیا تیکوں یتیم ڈیکھ کے جاہسی ڈتی۔	اَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيْمًا فَاوٰی ۷
۸۔ تے بھلیا ہو یا ڈیکھ تے راہ ڈکھالیں۔	وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدٰی ۸
۹۔ تے تیکوں وڈے پیر آلا ڈیکھ کے غنی کیتس۔	وَوَجَدَكَ عَابِلًا فَاَغْنٰ ۹
۱۰۔ تے بن تول یتیم کوں دڑکانہ ڈے۔	فَاَمَّا الْيَتِيْمَ فَلَا تُفْهَرُ ۱۰
۱۱۔ تے منگن والے کوں دڑکانہ ڈے۔	وَ اَمَّا السَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرُ ۱۱
۱۲۔ تے اپنے رب دی نعمت دا اظہار کریند ارہ ونج	وَ اَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثُ ۱۲

سُورَةُ الْمُنَشَّرِ مَكِّيَّةٌ وَرَهَىٰ مَعَ الْبِسْمَلَةِ تِسْعُ آيَاتٍ

سورة الم نشرح مکی ۹ آیتوں کے ساتھ بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیتوں۔

۱۔ شروع کریندال اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیون والاتے ول ول رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱
۲۔ کیا اسان تیبڈے سینے کوں نیس کھولیا۔	اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ۲

- ۱- وَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ۞
 ۲- الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۞
 ۳- وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۞
 ۴- فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۞
 ۵- إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۞
 ۶- فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ۞
 ۷- وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۞
- ۱- تے اساں تیبڑا بار تیں کنیں لہا سٹے سے۔
 ۲- جیں تیبڑی چیل ترور ڈرتی ہائی۔
 ۳- تے تیبڑا ذکر بہوں اچا کیتے سے۔
 ۴- بے شک ہرا دکھ دے بعد سوکھ۔
 ۵- بے شک ہرا دکھ دے بعد سوکھ ہوندے۔
 ۶- تے جلیھے توں فارغ تھیویں تے اللہ کوں ملن دی
 کوشش کر۔
 ۷- تے اپنے رب دو توجہ کر۔

سُورَةُ التِّينِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ تِسْعُ آيَاتٍ

سورة تین مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیتاں۔

- ۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۞
 ۲- وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ۞
 ۳- وَطُورِ سِیْنِیْنَ ۞
 ۴- وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمِیْنِ ۞
 ۵- لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِیْ اَحْسَنِ تَقْوِیْمٍ ۞
 ۶- ثُمَّ رَدَدْنٰهُ اَسْفَلَ سَفْلِیْنِ ۞
 ۷- اِلَّا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ اَجْرٌ
 ۸- غَیْرُ مَمْنُوْنٍ ۞
 ۹- فَمَا یُكْذِبُكَ بَعْدَ الدِّیْنِ ۞
 ۱۰- اَلِیْسَ اللّٰهُ بِاَحْكَمِ الْحٰكِمِیْنَ ۞
- ۱- شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سگئے ڈیون
 والاتے دل دل رحم کرن والا۔
 ۲- انجیر تے زیتون گواہن۔
 ۳- تے طور سینین دی۔
 ۴- تے ایں امن والے شہر کوں گواہ بٹینداں۔
 ۵- اساں انسان کوں بہوں چنگی حالت وچ پیدا کیتے۔
 ۶- دل اونکوں ساریں کنیں گندے بھک وچ ولا
 سٹے سے۔
 ۷- سوائے مومنین تے نیک عمل کرن والیں دے تے
 انہیں کیتے نہ ختم تھیون والا جر۔
 ۸- ایندے بعد کیرھی چیز جزا سزا دے ڈیندے بارے
 وچ تیکوں بھٹلیندی۔
 ۹- کیا اللہ ساریں حاکمیں کنیں وڈا حاکم نہیں (ہے)۔

سُورَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ وَرَهَى مَعَ الْبِسْمَلَةِ عِشْرُونَ آيَةً

سورۃ علق مکی ۶۷ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن سنگے ڈیون والاتے ول ول رحم کرن والا۔	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
۲۔ اے مڈا پٹے رب داناں گھن کے پڑھ جس تیکوں پیدا کیتے۔	اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ②
۳۔ تے انسان کوں لو تھڑے کنیں پیدا کیتس۔	خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ③
۴۔ توں پڑھ تے تیڈا رب بہوں عزت والا۔	اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ④
۵۔ جس قلم نال سکھائے۔	الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ⑤
۶۔ تے انسان کوں سکھائے سی جو اونہ جاڈا با۔	عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ⑥
۷۔ سٹو بے شک انسان حد کنیں ودھدا پٹے۔	كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِكَفْرٍ ⑦
۸۔ جو او اپنے آپ کوں بے پرواہ سمجھدے۔	أَن رَّاهُ اسْتَفْتَى ⑧
۹۔ بے شک تیڈے رب دو ولٹے۔	إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ⑨
۱۰۔ کیا تیکوں اوندا پتہ جیرھا بٹکیندا ہرے۔	أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ⑩
۱۱۔ بندیں کوں نماز پڑھن کنیں۔	عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ⑪
۱۲۔ تیکوں کیا پتہ جو او سدھے راہ تے ہرے۔	أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ ⑫
۱۳۔ یا تقویٰ دا حکم ڈیوے۔	أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ⑬
۱۴۔ تے اونکوں روکن والا ہدایت کنیں الکاری تے منہ پھیرن والا ہرے۔	أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ⑭
۱۵۔ کیا اونیں جاڈا جو اللہ ہر نئے ڈیڈا کھڑے۔	الْم يَعْلَمُ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ⑮
۱۶۔ سٹو ایں نہ تھیسے جے او باز نہ آیا تے اساں اوندے ستے دے وال پکڑ کے گھلیسوں۔	كَلَّا لَنْ لَّمْ يَنْتَهُ لَنْسَفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ⑯
۱۷۔ او متھا جیرھا کوڑا تے خطا کار۔	نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ⑰

- ۱۸۔ او اپنی برادری کوں سبڑے۔
 ۱۹۔ اساں اپنی پولیس کوں سبڑیوں۔
 ۲۰۔ سٹو اوندا آکھن نہ من تے سجدہ کرتے اوندرے کوں لہو
 تھیندا ونج۔
- فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۱۸
 سَدْعُ الزَّبَانِيَةِ ۱۹
 كَلَّا لَا تُطْعَمُهُ وَاَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۲۰

القدر
 ۱۲۴

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ وَرَهَى مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة قدر مکئی تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کریںداں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے ڈیویں
 دالاتے دل ول رحم کرن والا۔
 ۲۔ بے شک اساں ایس قرآن کوں قدر آل رات وچ
 بہائے۔
 ۳۔ تیکوں کیا پتہ قدر والی رات کیا ہے۔
 ۴۔ لیندے قدر نہار مینے کنیں وی چنگی۔
 ۵۔ فرشتے تے روح اوں رات اپٹے رب دے حکم نال
 لہدن ہر کم کیتے (لہدن)۔
 ۶۔ اوندرے بعد سلامتی ہوندی تے اے ڈینہ تھیون
 تیں رہندی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ②
 وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ③
 لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ④
 تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ
 مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ⑤
 سَلَّمَ تَقَىٰ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ⑥

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ مَدَنِيَّةٌ وَرَهَى مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعُ آيَاتٍ

سورة بینہ مدنی تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کریںداں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے
 ڈیویں والاتے دل ول رحم کرن والا۔
 ۲۔ اہل کتاب وچو کافر تے مشرک انکار کنیں رک نہ
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①
 لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالشُّرَكِيِّنَ

مُنْفَكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝
رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝

سبگدے ہن جے تیں انہیں کنیں کوئی کھلی دلیل ز آویندی
۳۔ اللہ ولو ہک رسول (آویندا) جیرھا پاک صحیفے پڑھ کے
سٹا دے با۔

فِيهَا كُتِبَ قَيْمَةٌ ۝
وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ۝
وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُمُ الدِّينَ ۚ حُنَفَاءَ وَ
يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَ
ذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ۝

۴۔ جیندے وج ہمیشہ رہن والے حکم ہون۔
۵۔ جنہیں کون کتاب پڑتی گئی ہائی اور محض کھلی دلیل دے
آوٹ دے بعد ٹولیں وج وندرج گئے ہن۔
۶۔ اصل انہیں کون حکم تے لے ہاکہ اللہ کیے اطاعت خاص
کریندے ہوئیں خدا کون ہک میندے ہوئیں اوندی
عبادت کردتے نماز ٹھا کے پڑھوتے زکاۃ ڈیو لے
ہمیشہ رہن والا دین۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
وَالشُّرَكِيَّاتِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ
خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝

۷۔ بے شک اہل کتاب وچو کافر تے مشرک دوزخ وج
ولیں تے اوں بھا وج ہمیشہ رہن اوساریں کنیں گزی
مخلوق ہن۔
۸۔ بے شک مومن تے وجگے عمل کرن والے سبھ کنیں
بھگی مخلوقن۔

جَزَاءُ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝

۹۔ انہیں دا بدلہ انہیں دے رب ولو ہمیشہ دے باغن جنہیں
وج نہراں وہندیاں پیاں ہو سن اوندے وج ہمیشہ رہن
اللہ انہیں تے راضی تے او اللہ نال خوش ہو سن لے
بدلہ اوندے کہتے جیرھا اپنے رب کنیں ڈر دے۔

سُورَةُ الزَّلْزَالِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ تِسْعٌ آيَاتٍ

سورة زلزال مدنی ہے لے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیتاں۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال نال جیرھا بن سگئے ڈیوٹ
والا تے دل ول رحم کرن والا۔
۲۔ جیسے زمین ہلا ڈتی ویسی۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝

- ۳۔ تے زمین اپنے باز پاہر کدھ سٹیس۔
 ۴۔ تے انسان آکھسی ایکوں کیا تھی گئے۔
 ۵۔ اول ڈہینہ او اپٹیاں ساریاں خبراں ڈسیسی۔
 ۶۔ بے شک اونڈے رب اونڈے کیتے وحی کیتی رہے۔
 ۷۔ جیرے ڈہینہ لوک کئی لوئیں وچ کھٹے ہوسن تاں جو اپنے اعمال ڈیکھن۔
 ۸۔ جس تھوڑی جہیں وی نیکی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔
 ۹۔ تے جس تھوڑی جہیں وی بدی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔
- وَآخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۝
 وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ۝
 يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ۝
 بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ۝
 يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا
 لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ۝
 مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝
 وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝

سورة عدیت مکی ءتے بسم التذناں ایندیاں ۱۲ آیتاں۔

- ۱۔ خروج کرینداں التذدے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیون
 والاتے دل ول رم کرن والا۔
- ۲۔ او گھوڑیں تے سوار جماعتاں گواہن جنہیں دے گھوڑے
 تکھے درکن تے انہیں دے منہ وچو الا لکلدن۔
- ۳۔ تے او پتھریں تے سنبھ مارکے چٹنگاں کڈھیندن۔
- ۴۔ تے او خبر نال حملے کریندن۔
- ۵۔ تے ایندے نال مٹی اڈریندن۔
- ۶۔ تے لشکر وچ پہرہ دیندن۔
- ۷۔ اے سب گواہن اے شک انسان اپنے رب دا ناشکر ہے۔
- ۸۔ تے بے شک ایں گال دا او گواہ۔
- ۹۔ تے بے شک او مال دی محبت وچ ودھیا ہوئے۔
- ۱۰۔ کیا اونکوں نیں پتہ جو جڈاں قبریں آلیں کوں اٹھالیا
 ویسی۔
- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
 وَالْعَدِيَّتِ صُبْحًا ۝
 فَالنُّورِيَّتِ قَدْحًا ۝
 فَالنُّغَيْرِيَّتِ صُبْحًا ۝
 فَآثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ۝
 فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۝
 إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ۝
 وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذٰلِكَ لَشَهِيدٌ ۝
 وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ۝
 أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رَمًا فِي الْقُبُورِ ۝

- ۱۱۔ تے جواہیں دے سینے وچ کڈھیا ویسی۔
۱۲۔ بے شک تیبڈارب اوں ڈینہہ انہیں دانگراں ہوسی۔

وَحْصِلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۱
إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ۲

سُورَةُ الْقَارِعَةِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَا عَشَرَ آيَةً

سورة قارعه مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوٹن
والا تے دل ول رحم کرن والا۔
۲۔ وڈی مصیبت
۳۔ وڈی مصیبت کیا ہے
۴۔ تیکوں کیا پتہ وڈی مصیبت کیا ہے
۵۔ جڈیاں لوک ایویں تھی ولین جیویں کھنڈیے ہوئے
کھسڈاٹ۔
۶۔ تے پہاڑ ایویں تھی ولین جیویں پنچی ہوئی کپاد۔
۷۔ جیندے عملیں دے پلڑے بھاری ہوسن۔
۸۔ او خوشی دی حالت وچ ہوسن۔
۹۔ تے جیندے عملیں دے پلڑے ہولے ہوسن
۱۰۔ انہیں دارلکاٹ دوزخ ہوسی۔
۱۱۔ تیکوں کیا پتہ او دوزخ کیا۔
۱۲۔ بلدی بھا۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱

الْقَارِعَةُ ۲

مَا الْقَارِعَةُ ۳

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ۴

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ۵

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ۶

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۷

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاظِيَةٍ ۸

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۹

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ۱۰

وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ ۱۱

نَارٌ حَامِيَةٌ ۱۲

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَمَانِ آيَاتٍ

سورة تکاثر مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوٹن
والا تے دل ول رحم کرن والا۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱

- ۲۔ مال وچ ہک ڈوبھے کینس دوصن دی خواہش تہاؤں
غافل کر ڈرتے۔
- ۳۔ اوہیں جو تہاں قبریں وچ ونج سوسو۔
- ۴۔ سنو تہا کوں جلدی پتہ بگ ویسی۔
- ۵۔ دل سنو تہا کوں جلدی پتہ بگ ویسی۔
- ۶۔ ہلے جے تہا کوں یقینی علم نال پتہ بگ ونجے ہا۔
- ۷۔ تہاں دوزخ ضرور ڈیکھسو۔
- ۸۔ دل تہاں اونکوں یقینی وی اکھیں نال ڈیکھسو۔
- ۹۔ دل تہاں کینس اوں ڈینہہ نعمتیں دے بارے وچ
پچھیا ویسی۔

أَلْهَكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾
حَتَّىٰ ذُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾
كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾
ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾
كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾
لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾
ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾
ثُمَّ لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

سُورَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ دَرَجَةٌ مَعَ الْبِسْمَلَةِ أَرْبَعُ آيَاتٍ

سورة عصر مکئی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے نال جیرھا بن منگے
ڈیون والاتے ول ول رحم کرن والا۔
- ۲۔ زمانہ گواہ۔
- ۳۔ بے شک انسان گھاٹے وچ۔
- ۴۔ سوائے مومنین دے تے نیک عمل کرن والیں دے
تے جیرے ہک ڈوبھے کوں ہی وی تے مبردی نصیحت
تے ہدایت کریندے رہ ویندن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
وَالْعَصْرِ ﴿٢﴾
إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ ﴿٣﴾
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا
بِالْحَقِّ ۖ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٤﴾

سُورَةُ الْهُمَزَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ عَشْرٌ آيَاتٍ

سورۃ ہمزہ مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۰ آیاتن۔

<p>۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے ڈیونڈ والا تے بہوں مہربان۔</p> <p>۲۔ کند پچھوگلا کرٹن والے تے عیب کڈھن والے کیتے عذاب۔</p> <p>۳۔ جیرھا مال کٹھا کریندے تے اونکوں ولادلا گندے ۴۔ او سمجھدے جو اوندا مال اونکوں باقی رکھیس۔</p> <p>۵۔ لے نہ تھیس با او "حطہ" وچ سیا ویسی۔</p> <p>۶۔ تیکوں کیا پتہ "حطہ" کیا ہے۔</p> <p>۷۔ اللہ دی بھڑکاٹی ہوتی بھاء۔</p> <p>۸۔ جیڑھی دل دے اندر تیں بہنچدی ۶۔</p> <p>۹۔ بے خشک او بھا بند بھٹی وچ ہوسی۔</p> <p>۱۰۔ تے او وڈے وڈے کھیس نال پدھے کھڑے ہوسن۔</p>	<p>بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿۱﴾</p> <p>وَنیلُ لِكُلِّ هُمْزَةٍ لُّمَزَةٌ ﴿۲﴾</p> <p>إِلَّذِی جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿۳﴾</p> <p>يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿۴﴾</p> <p>كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿۵﴾</p> <p>وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿۶﴾</p> <p>نَارُ اللّٰهِ الْمَوْقَدَةُ ﴿۷﴾</p> <p>الَّتِی تَطَّلِعُ عَلَى الْآفِئَةِ ﴿۸﴾</p> <p>إِنهَآ عَلَيْهِمْ مُّوَصَّلَةٌ ﴿۹﴾</p> <p>فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ﴿۱۰﴾</p>
--	---

سُورَةُ الْفِيلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورۃ فیل مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

<p>۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن مگئے ڈیونڈ والے ول ول رحم کرٹن والا ۶۔</p> <p>۲۔ تیکوں پتہ نئیں تیڈے رب با تھی آلیں نال کیا کیتا با</p>	<p>بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿۱﴾</p> <p>الْمُتَرَكِّفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿۲﴾</p>
---	---

- ۳۔ کیا انہیں دی تدبیر کوں کوڑا نہ کر ڈیا ہے۔
- ۴۔ تے انہیں تے پکھیں دی جھونڈ پھٹی ہے۔
- ۵۔ جیرھے انہیں دی لاشیں کوں سخت پتھر تے مریندے ہن۔

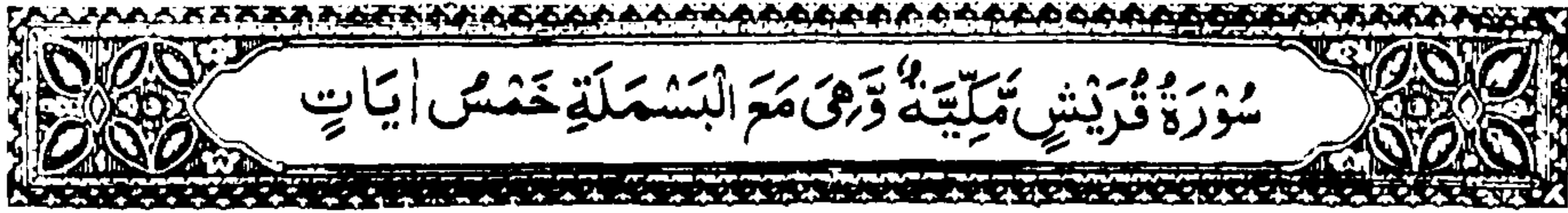
- ۶۔ تے اللہ سیس انہیں کوں البریں کر ڈیا جیویں کھادا ہو یا بھوں ہونڈے۔

الْمَ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۝

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۝

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ۝

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ۝

سورۃ قریش مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے
- بویون والاتے دل دل رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ اے قریش دی محبت کیتے (تھیا ہا)
- ۳۔ انہیں کوں سردی تے گرمی دے سفر نال محبت تھیوے
- ۴۔ ہن قریش این گھروالے خدا دی عبادت کرن۔
- ۵۔ جس انہیں کوں مکھ وچ کھانا بڑتے تے خون وچ امن پیدا کیتے۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

بَدِیْلِی قُرَیْشٍ ۝

اِیْمُهُمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّیْفِ ۝

فَلِیَعْبُدُوْا رَبَّ هٰذَا الْبَیْتِ ۝

الَّذِیْ اَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوْعٍ ۙ وَ اٰمَنَهُمْ

مِّنْ خَوْفٍ ۝

سورۃ ماعون مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۸ آیاتن۔

- ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے بویون
- والاتے دل دل رحم کرن والا ء۔
- ۲۔ کیا توں اونکوں سپیندیں جیرھا دین دا انکار کریندے

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

اَرَءَیْتَ الَّذِیْ یُكَذِّبُ بِالْذِّیْنِ ۝

۳۔ ادھر جو جی رہا یتیم کوں دھکے ڈسیندا یا۔	فَذٰلِكَ الَّذِي يُدْعُ الْيَتِيْمَ ۝
۴۔ تے مسکین دے کھاٹے دو توجہ نہ ڈویندا یا۔	وَلَا يَحْضُ عَلٰی طَعَامِ الْيَسِيْكِيْنَ ۝
۵۔ انہیں نمازیں کیتے تباہی جو۔	فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّيْنَ ۝
۶۔ جیرے اپنی نمازیں وچ حاصل گھس کریندن۔	الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ ۝
۷۔ جیرے دکھاوا کریندن۔	الَّذِيْنَ هُمْ يُرَاوُوْنَ ۝
۸۔ تے گھر دیاں معمولی استعمال دیاں شہیں وی لوکیں	وَيَتَّبِعُوْنَ الْمَاعُوْنَ ۝
کوں نہیں کریندے۔	

ع ۳۲

سُوْرَةُ الْكُوْثِرِ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ اَرْبَعُ اَيَاتٍ

سورة کوثر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جی رہا بن سکے	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝
ڈیوٹن والا تے دل دل رحم کرن والا جو۔	
۲۔ بے شک اساں تیکوں کوثر ڈرتے۔	اِنَّا اَعْطَيْنٰكَ الْكُوْثَرَ ۝
۳۔ تے توں اپنے رب دی نماز پڑھ تے قربانی کر۔	فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَاَنْحَرِ ۝
۴۔ بے شک تیبدا دشمن ہی اصل اوترک۔	اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝

ع ۳۳

سُوْرَةُ الْكٰفِرُوْنَ مَكِّيَّةٌ وَرَبِّهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ سَبْعُ اَيَاتٍ

سورة کافرون مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جی رہا بن سکے ڈیوٹن	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝
والا تے دل دل رحم کرن والا جو۔	
۲۔ توں اکھ لے کافرو	قُلْ يٰٓاَيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ ۝
۳۔ میں اوندی عبادت نہیں کریندا جیندی تساں عبادت	لَا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ۝

کریندے۔

۳۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کرن والے عہ جیندی میں عبادت کرینداں۔

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ①

۵۔ تے نہ میں اوندی عبادت کرینداں جیندی تساں عبادت کریندے پٹے۔

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ②

۶۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کر لیسو جیندی میں عبادت کرینداں پیاں۔

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ③

۷۔ ات بگا لہوں، تہا بڑا دین تہا بڑے کیتے تے میڈا دین میڈے کیتے (بے)۔

ع ۳

لَكُمْ دِينَكُمْ وَإِلَىٰ دِينِ ④

سُورَةُ التَّصْرِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ أَذْبَعُ آيَاتٍ

سورة نصر مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے بولون والاتے ول ول رحم کرن والا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

۲۔ جلیھے اللہ دی مدد تے فتح او سی۔

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ②

۳۔ تے توں بڑکھیسیں جو لوک اللہ دے دین درج چھٹ دے چھٹ داخل تھیں۔

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ③

۴۔ تے توں اپنے رب دی تسبیح تے تعریف کرتے اوں کینیں بخشش منگ بے شک اور رحمت کرن والا۔

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ④ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ⑤

سُورَةُ اللَّهَبِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّ آيَاتٍ

سورة لهب مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیاتن۔

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے بولون والاتے ول ول رحم کرن والا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

- ۱- بَنَتْ يَدَا ابْنِي لَهَبٍ وَتَبَّ ①
 ۲- ابولہب دے بڑے بہن بہن ترٹ پین تے او آپ دی۔
 ۳- مَا آغْنِي عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ②
 ۳- اوندا مال تے جو اول کمایا یا اونڈے کہیں کم نہیں آیا۔
 ۴- سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ③
 ۴- او اوں بھاوج پوسے جیڑھی بھامبڑ پچائی پئی ہوئی۔
 ۵- وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ④
 ۵- تے اونڈی زال جیڑھی بل چاندی ۶۔
 ۶- فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ⑤
 ۶- اونڈی گچی وچ بھوتریں دا وٹیا ہویا رسا بدھا ویسی۔

سُورَةُ الْاِخْلَاصِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ خَمْسُ اَيَاتٍ

سورة اخلاص مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیتاں۔

- ۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
 ۱- شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگے
 ۲- قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ ②
 ۲- توں آکھ اللہ ہک۔
 ۳- اللّٰهُ الصَّمَدُ ③
 ۳- او کہیں دا محتاج نہیں۔
 ۴- لَمْ يَلِدْهُ وَلَمْ يُولَدْ ④
 ۴- نہ اوں کہیں کون چٹے تے نہ اونکوں کہیں چٹے۔
 ۵- وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا أَحَدٌ ⑤
 ۵- تے اونڈے برابر تے جوڑدا کوئی کار نہیں۔

سُورَةُ الْفَلَقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبِسْمَلَةِ سِتُّ اَيَاتٍ

سورة فلق مکی ءتے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیتاں۔

- ۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
 ۱- شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگے
 ۲- قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ②
 ۲- توں آکھ میں مخلوق دے رب دی آم شام وچ انداں
 ۳- مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ③
 ۳- مخلوق دے شرکین پچن کیتے۔
 ۴- وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ④
 ۴- تے اندھارا کرن والے دی شرارت کنیں پچن کیتے

- جیلھے او اندھا را کر ڈیندے۔
 ۵۔ تے اونڈے شرکنیں جیرھا رشتے تے سقاوتاں تروڑن
 کیتے پھوکے مریندے۔
 ۶۔ تے حسدی دے حسد تے سارکنیں بچن کیتے
 (رب دی آم شام وچ انداں)
- وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝
 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝

سُورَةُ النَّاسِ مَدَنِيَّةٌ ۝ فِيهَا مَعَ الْبِسْمَلَةِ سَبْعُ آيَاتٍ

سورة ناس مکی ء تے بسم اللہ نال ایندیاں سات آیاتن۔

- ۱۔ شروع کریںداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن سکے ڈیوڑن
 والاتے دل ول رحم کرن والا۔
 ۲۔ توں آکھ میں لوکس دے رب دی آم شام منگداں۔
 ۳۔ جیرھا ساریں لوکس دا بادشاہ۔
 ۴۔ تے ساریں لوکس دا مہبود۔
 ۵۔ دسواسی تے شرارت گھتا کے پچھو بہہ ونبھن والے
 دے شرکنیں بچن کیتے۔
 ۶۔ جیرھا لوکس دے دلس وچ دسواس گھنڈے (تے
 شرپونڈے)۔
 ۷۔ او بھانویں جنیں وچو ہوئے تے بھانویں انسانیں وچو
 ہوئے۔
- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
 قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝
 مَلِكِ النَّاسِ ۝
 اِلٰهِ النَّاسِ ۝
 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَفَّاسِ ۝
 الَّذِي يُّوسْوِسُ فِي صُدُوْرِ النَّاسِ ۝
 مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

THE HOLY QUR'ĀN

WITH

SARAIEKI TRANSLATION

under the auspices

of

HAZRAT MIRZA TAHIR AHMAD
KHALIFATUL MASIEH IV
HEAD OF THE AHMADIYYA COMMUNITY

Published

by

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

Islamabad, Sheephatch Lane,
Tilford, Surrey, GU10 2AQ, U.K.